Bundel van de Besluitvorming (raad) van 4 oktober 2021

1 Opening en vaststelling agenda

2 Afscheid wethouder Douwstra

Ontslagbrief Friso Douwstra

3 Benoeming wethouder

Ten gevolge van het vertrek van Friso Douwstra is een benoeming van een nieuwe wethouder aan de orde.De fractievoorzitter van het CDA Sytse Brouwer draagt Abel Reitsma voor als wethouder.
Abel Reitsma accepteert de kandidatuur en presenteer zichzelf.

O.g.v. art. 12 RvO is er een commissie Benoembaarheid bestaande uit de raadsleden van der Sloot(voorzitter), Veldstra en Rijpma. De commissie bij monde van de voorzitter meldt dat het onderzoek naar benoembaarheid, zoals vermeld in art. 12 RvO is uitgevoerd. Conclusie is dat de kandidaat wethouder Reitsma benoembaar is.

Omdat het een benoeming van een persoon betreft is een geheime stemming aan de orde. De stembriefjes worden ingenomen en geteld. De uitslag wordt gemeld door de voorzitter van de stemcommissie raadslid van der Sloot. Er zijn 36 briefjes ingeleverd, 34 stemmen voor Abel Reitsma, 1 stem blanco, 1 stem ongeldig.

Dossier 1526 voorblad

Raadsvoorstel Benoeming wethouder

4 Installatie raadslid CDA (opvolger van Abel Reitsma)

5 Installatie fractieassistent Lijst058

6 Vaststellen verslag 13 september 2021

Besluitenlijst_Besluitvorming_(raad)_13_september_2021 (002) (2)

7 Hamerstukken:

7.1 Vierde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021

Het college heeft besloten om aan de gemeenteraad een vierde verzamelvoorstel voor de wijziging van de begroting 2021 vast te stellen. Het verzamelvoorstel begrotingswijzigingen bestaat uit inhoudelijke begrotingswijzigingen en uit financieel technische begrotingswijzigingen, zijnde wijzigingen van zuiver financieel technische aard zonder beleidsmatige aspecten
Dit verzamelvoorstel heeft per saldo geen effect op het begrotingsresultaat; de wijzigingen in dit voorstel verlopen budgetneutraal.

Dossier 1473 voorblad

Raadsvoorstel vierde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021

7.2 Onttrekking aan de openbaarheid gedeelte parkeerstrook en het trottoir Hoofdstraat 51 te Warten

Het college heeft besloten de gemeenteraad voor te stellen om het gedeelte van de parkeerstrook en het trottoir kadastraal behorende bij perceel Hoofdstraat 51 te Warten aan de openbaarheid te onttrekken. In het pand aan de Hoofdstraat 51 was voorheen een supermarkt gevestigd, maar inmiddels is het pand al een aantal jaar in gebruik als woning in combinatie met een aan huis verbonden beroep. De bewoners van het perceel willen graag kunnen beschikken over hun kadastrale eigendom en hun tuin vergroten door een herinrichting van trottoir en een deel van de parkeerstrook. Door de parkeerstrook op te heffen en deze aan de openbaarheid te onttrekken kan de weg worden verbreed in de vorm van een passeerstrook. Dit zorgt ervoor dat het verkeer de mogelijkheid krijgt om elkaar hier te passeren, wat de verkeersveiligheid ten goede komt.

Dossier 1466 voorblad

Raadsvoorstel onttrekken aan de openbaarheid parkeerstrook en trottoir aan de Hoofdstraat 51 te Warten

Raadsbesluit onttrekking Hoofdstraat 51 Warten

Warten - Hoofdstraat 51 DO

Verkooptekening

Overzicht aan openbaarheid te onttrekken percelen

7.3 Voordracht benoeming drie bestuursleden Stichting Cultureel Centrum De Harmonie

Het bestuur van stichting Cultureel Centrum De Harmonie heeft mevrouw W. Zuidema-Haarns, mevrouw D. Kasova en mevrouw M. Vegt voorgedragen als nieuw bestuursleden van de stichting. Het college heeft besloten aan de gemeenteraad voor te stellen om op grond van de voordracht van De Harmonie de genoemde kandidaten te benoemen als nieuwe bestuursleden van de stichting. Benoeming van bestuursleden is op grond van de statuten de bevoegdheid van de gemeenteraad.
Mevrouw Zuidema is plaatsvervangend directeur bij het Wetterskip Fryslân en heeft ruime bestuurlijke en politieke ervaring, mevrouw Kasova heeft als algemeen directeur van de Economic Board Noord-Nederland een groot noordelijk netwerk in het bedrijfsleven en mevrouw Vegt heeft als directeur-bestuurder van K&C, expertisecentrum en projectorganisatie kunst en cultuur te Assen en Groningen, specifieke culturele kennis en kent het noordelijke culturele veld. Met de benoeming van deze drie kandidaten zijn de portefeuilles kunst en cultuur, marketing, sales, ondernemerschap en bestuurlijk (politiek) ingevuld en is het bestuur weer op volle sterkte. De twee overige nog zittende bestuursleden zijn M. Kuipers (voorzitter) en G.P. Vermeulen (financiën).

Dossier 1460 voorblad

Raadsvoorstel Voordracht benoeming drie bestuursleden Stichting Cultureel Centrum De Harmonie

Voordracht bestuur Harmonie benoeming bestuursleden

Profiel bestuursleden

7.4 Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) voor de bouw van 15 recreatieappartementen Leons 11 Leons

Bij de Gemeente Leeuwarden is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van vijftien recreatieappartementen in drie logiesgebouwen, ter vervanging van bestaande bedrijfsbebouwing, op het adres Leons 11 te Leons. Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan 'Bûtengebiet'. Op 2 juni 2021 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp verklaring van geen bedenkingen vast te stellen voor het kunnen afwijken van het bestemmingsplan. De ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp verklaring van geen bedenkingen en overige stukken hebben ter visie gelegen. Binnen de ter visie termijn is er één zienswijze door de provincie ingediend. De zienswijze geeft aanleiding om de ruimtelijke onderbouwing tekstueel te verduidelijken. De zienswijzen hebben het college geen aanleiding gegeven om af te wijken van het voornemen om medewerking te verlenen aan de aanvraag omgevingsvergunning. Het college stelt om die reden aan de raad voor een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Indien de raad besluit een verklaring van geen bedenkingen af te geven dan zal de omgevingsvergunning daarna worden verleend door het college.

Dossier 1479 voorblad

Raadsvoorstel VVGB voor de bouw van 15 recreatieappartementen te Leons

Bouwtekening Blok1

Bouwtekening Blok2

Bouwtekening Blok3

Situatietekening bestaand

Situatietekening nieuw

Landschapsinrichtingsplan - Beplantingsplan

Landschapsinrichtingsplan

Landschapsinrichtingsplan - Beplantingsoorten

Reactie- en antwoordnota zienswijzen

Ruimtelijke onderbouwing

Ecologische Quickscan

Stikstofberekening

Ladderonderbouwing

Ontheffingsverzoek Verordening Romte

Ontheffing verordening romte

7.5 Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) voor de bouw van twee pluimveestallen Harnsterdyk 7 Stiens

Bij de Gemeente Leeuwarden is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van twee pluimveestallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens. Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende wijzigingsplan 'Stiens – Harnsterdyk 7', aangezien de stallen een grotere oppervlakte hebben dan in het wijzigingsplan is toegestaan. De stallen passen wel binnen het bouwvlak en voldoen aan de overige bouwregels. De stallen mogen per stuk een maximale oppervlakte hebben van 500 m2. De aangevraagde stallen zijn 3.288 m2 per stal.

Op 7 oktober 2020 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp vvgb vast te stellen, waarna de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp vvgb en overige stukken ter visie hebben gelegen. Binnen de tervisietermijn is er één zienswijze ingediend. De zienswijzen hebben voor het college geen aanleiding gegeven om tot een aanpassing van het plan te komen. Het college stelt om die reden aan de raad voor een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Indien de raad besluit een verklaring van geen bedenkingen af te geven dan zal de omgevingsvergunning daarna worden verleend door het college.

Dossier 1490 voorblad

Raadsvoorstel vvgb Harnsterdyk 7 te Stiens.docx

Brief positieve weigering vvgb provincie

Reactie- en antwoordnota zienswijze

Ruimtelijke onderbouwing

1.1. Stal 1 - Plattegrond_doorsnedes

1.2. Stal 2 - Plattegrond_doorsnedes

2.1. Stal 1 - Gevels

2.2. Stal 2 - Gevels

3.1. Stal 1 - Fundering_Kapplan

3.2. Stal 2 - Fundering_Kapplan

4. Milieu - Inrichtingstekening

5. Milieu_Doorsnedes

6. Erfinrichting - beplantingsplan

7. brief provincie vvgb niet nodig

7.1. br provincie - bijlage aerius berekening beoogd

7.2. br provincie - bijlage provincie aerius berekening vergund en beoogd

BIJLAGE - Akoestisch_onderzoek

BIJLAGE_Aanvraag_VVGB

BIJLAGE_BREF_en_BBT_pluimvee

BIJLAGE_checklist_en_energiemaatrg

BIJLAGE_Notitie_tav_volksgezondheid

BIJLAGE_Rapport_brandasp

BIJLAGE_Toelichting_aspect_milieu

BIJLAGE_Toelichting_inz._wintergartens

8 Bespreekstukken:

8.1 Bestemmingsplan Leeuwarden Arken en woonschepen

Agendapunt is van de agenda afgevoerd

Dossier 1385 voorblad

Raadsvoorstel Bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen

Raadsvoorstel reactienota aanvullende zienswijze ontwerp- bestemmingsplan Leeuwarden Arken en Woonschepen

Bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen.0.1.pdf

Reactie en antwoordnota zienswijzen ontwerp BP Arken en woonschepen.0.1.doc

Reactie- en antwoordnota aanvullende zienswijze ontwerp- bestemmingsplan Leeuwarden Arken en Woonschepen .pdf

Ambtshalve aanpassingen Bp Leeuwarden Arken en woonschepen

Welstandscriteria arken.0.1.pdf

Zienswijzen bp Arken en woonschepen deel 1.0.1.pdf

Zienswijzen bp Arken en woonschepen deel 2 zw 10.0.1.pdf

Aanvullende zienswijze van de VvE Súderburd

Reactie Suderburd na debat raad met wethouder

Stichting Vlietvaardig - Arken Vlietzone

Stichting Vlietvaardig - Motivering om bestemmingsplan tav Vlietzone gewijzigd goed te keuren

8.1.1 Aangekondigd amendement: BP arken en woonschepen - FNP

AGendapunt is van de agenda afgevoerd

8.1.2 Reacties

Arken Vlietzone

Motivering om bestemmingsplan tav Vlietzone gewijzigd goed te keuren

8.2 Bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' en 'Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo’

In het gebied rond het Wilhelminapark in Grou is Elkien van plan om in 5 fasen vervangende nieuwbouw van in totaal 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen te realiseren. De plannen voor deze herstructurering zijn in strijd met het geldende bestemmingsplan Grou en passen (deels) niet in de geldende welstandscriteria. Er wordt weliswaar grotendeels gebouwd op locaties die nu ook al bebouwd zijn, maar de situering van de bebouwing is anders en er zijn deels 3 bouwlagen voorzien. Daarnaast wordt er in het noordelijk deel van het plangebied ruimte gemaakt voor maximaal 80 openbare parkeerplaatsen.
Voor de vervangende nieuwbouw kan grotendeels worden aangesloten bij de welstandscriteria uit de Welstandsnota. Omdat daarin echter wordt uitgegaan van woningen met 1 of 2 bouwlagen, terwijl het nu ook mogelijk wordt gemaakt appartementen te realiseren in maximaal 3 bouwlagen, moeten de welstandsrichtlijnen daarop worden aangepast.

Ten behoeve van de herstructurering zijn een nieuw bestemmingsplan en nieuwe welstandsrichtlijnen in procedure gebracht. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp welstandsrichtlijnen hebben zes weken ter inzage gelegen en binnen deze termijn zijn twee zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan. De zienswijzen geven geen aanleiding om goedkeuring aan het bestemmingsplan te onthouden of het bestemmingsplan aan te passen en het college stelt de gemeenteraad dan ook voor om het bestemmingsplan en de welstandsrichtlijnen ongewijzigd vast te stellen.

Dossier 1452 voorblad

Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' en 'Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo’

Reactie en antwoordnota zienswijzen (incl zienswijzen).pdf

Toelichting en regels ontwerp bestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Verbeelding ontwerp bestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Ontwerp Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo

8.2.1 Amendement Bestemmingsplan Nijdjip

CONCEPT Amendement BP Nijdjip

8.2.2 Inspraakreactie 20 september 2021

Inspraakreactie - Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis locatie Grou

Mailwisseling onderbouwing ingenomen stellingen Bestemmingsplan Grou - hestructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o

Inspreektekst kernteam - Bestemmingsplan Nijdjip e.o. (20210921)

Notitie inspraak NijDjip - PBG en Stuurgroep Grou

8.2.3 Reacties

Brief Elkien nav Informatieve Bijeenkomst bp Grou - Nijdjipstrjitte eo

Mail van Kernteam - in reactie op de brief van Elkien d.d. 22-09-2021

01102021_aanvullende informatie raad - DEF

Reactie Huurdersvereniging De Bewonersraad op mogelijk uitstel bestemmingsplan project Nijdjipstrjitte

8.3 Motie buiten de orde - keukenapparatuur de Klomp

Motie buiten de orde Keukenapparatuur de Klomp

9 Wensen en bedenkingen:

9.1 Noodopvanglocatie vluchtelingen WTC

Informerende brief aan de raad inzake tijdelijke noodopvang vluchtelingen in WTC

Brief omwonenden en omliggende bedrijven

Uitnodiging Raad inloopbijeenkomst noodopvanglocatie

10 Sluiting

11 Besluitenlijst 04-10-2021

Besluitenlijst_Besluitvorming_(raad)_4_oktober_2021.docx

De Gemeenteraad Leeuwarden
T.a.v. dhr. mr. S. van Haersma Buma

Leeuwarden, 23 september 2021

Geachte voorzitter van de gemeenteraad, beste Sybrand,

In maart 2010 stapte ik als raadslid de raadszaal van Leeuwarden binnen. Bijna twaalf mooie jaren heb ik me achtereenvolgens als raadslid, fractievoorzitter en als wethouder in mogen zetten voor onze gemeente. Wat hebben we gezamenlijk veel mogen bereiken in die jaren. Ik heb het als een verantwoordelijkheid én eer ervaren dat ik daaraan heb mogen bijdragen. Middels dit schrijven wil ik de gemeenteraad bedanken voor het vertrouwen dat ik in die periode heb ervaren en de samenwerking die we hebben gekend. Die samenwerking gaat er per 1 oktober aanstaande echter anders uitzien.

Gisteren hebben de Provinciale Staten van Fryslân mij voorgedragen als nieuwe gedeputeerde voor Fryslân per 1 oktober aanstaande. Ik heb deze voordracht aanvaard en de eed afgelegd. Dit houdt in dat ik, middels dit schrijven, mijn ontslag indien per 1 oktober aanstaande als wethouder van de gemeente Leeuwarden. De komende week zal ik mijn werkzaamheden op het stadhuis afronden en mijn laatste collegevergadering bijwonen.

Zoals gezegd verandert de samenwerking, hij verdwijnt niet. Samenwerken aan een nog mooier Fryslân met haar prachtige hoofdstad zal daarbij altijd één van mijn drijfveren blijven.

Ik wens u en uw gemeenteraad alle wijsheid, inzicht en Gods zegen in het belangrijke werk dat u doet. Het ga u goed!

Dank voor de samenwerking en met vriendelijke groet,

Friso Douwstra

Gemeente Leeuwarden

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1526
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 oktober 2021
Agendapunt	3
Omschrijving	Benoeming wethouder
Eigenaar	Hoving, Coco
Portefeuillehouder	Sybrand Buma

Bijlagen
Raadsvoorstel Benoeming wethouder

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Besluitvorming (raad)	**4 oktober 2021**

Voorgesteld besluit

A.P.W. (Abel) Reitsma met ingang van 04 oktober 2021 te benoemen tot wethouder gemeente Leeuwarden.
De tijdsbestedingsnorm vast te stellen op 1.0 fte.

Besluit

De raad besluit A.P.W. (Abel) Reitsma met ingang van 04 oktober 2021 te benoemen tot wethouder gemeente Leeuwarden.
De tijdsbestedingsnorm vast te stellen op 1.0 fte.

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel Benoeming wethouder

Kenmerk

Aan de gemeenteraad.

1.Inleiding
Wethouder Friso Douwstra heeft bij mail d.d. 31-08-2021 aan de raadsleden zijn ontslag aangekondigd en bij brief d.d. 23-09-2021 aan de burgemeester zijn ontslag ingediend omdat hij als -gedeputeerde bij de provincie Fryslân is voorgedragen. Deze mail wordt gezien als de schriftelijke mededeling aan de gemeenteraad zoals bedoeld in art. 43 Gemeentewet. De fractie van het CDA heeft kenbaar gemaakt de heer A.P.W. (Abel) Reitsma voor te dragen voor benoeming als wethouder. Op grond van artikel 35, lid 1 Gemeentewet benoemt de raad de wethouder.

2. Benoembaarheid wethouder
Op grond van art 12 Reglement van Orde is een commissie Benoembaarheid ingesteld door de raadsvoorzitter. Deze bestaat uit de leden van der Sloot, Rijpma en Veldstra. Voorafgaand aan de raadsvergadering waarin de benoeming staat geagendeerd, zal de commissie haar werkzaamheden verrichten. Deze werkzaamheden houdt een onderzoek in waarbij getoetst wordt of de kandidaat voldoet aan de vereisten in de Gemeentewet, de artt. 36ab; 41bc, 46.
De commissie baseert haar onderzoek mede op de *'Rapportage Integriteitsanalyse en bewustwordingsgesprek'* van bureau Capra advocaten met daarin een verslag van de uitgevoerde risicoanalyse integriteit. Ter vergadering zal de voorzitter van de commissie Benoembaarheid uitbrengen van het onderzoek en de conclusie die hieraan is verbonden.

3. Benoeming
De raad is het aangewezen orgaan om een wethouder te benoemen o.g.v. art. 35 lid 1 Gemeentewet. De benoeming ter vervulling van een plaats die tussentijds openvalt, geschiedt zo spoedig mogelijk, tenzij de raad besluit het aantal wethouders te verminderen. De benoeming van Abel Reitsma betreft een full time invulling. Het totaal aantal wethouders in onze gemeente komt daarmee op 5 fte en blijft daarmee onder de maximum grens van 7.8 fte.

4. Stemming
Nadat de commissie Benoembaarheid wethouder haar advies heeft uitgesproken, zal (bij positief advies) stemming plaatsvinden over de voorgedragen kandidaat. Aangezien het een stemming over personen betreft, vindt over het voorstel schriftelijke stemming plaats. Vanuit de raad dient een stemcommissie te worden ingesteld. Wij stellen u voor om de stemcommissie te laten bestaan uit dezelfde leden als de commissie Benoembaarheid, te weten de leden van der Sloot, Rijpma en Veldstra.

5. Voorstel
Wij stellen u voor:

A.P.W. (Abel) Reitsma met ingang van 04 oktober 2021 te benoemen tot wethouder gemeente Leeuwarden.
De tijdsbestedingsnorm vast te stellen op 1.0 fte.

Leeuwarden, 29-09-2021

mr. S. van Haersma Buma, Burgemeester

drs. F. van der Heide, Griffier.

Gemeente Leeuwarden

Besluitenlijst Besluitvorming (raad)

Datum	13-09-2021
Tijd	19:00 – 20.00
Locatie	Provinciehuis
Voorzitter	Julie Bruijnincx
Aanwezigen	Bauke Aalbers, Anneke Adema, Pim Astro, Jannie Atsma, Mohammed Benmhammed, Andries Bergsma, Harry Bevers, Sietze Bouma, Irene van Breemen van-Schneider, Sytse Brouwer, Julie Bruijnincx, Eline de de Koning, Sander Douma, Otto van der Galiën van der (tot en met agendapunt 4.5), Caroline de Groot de, David Hoekstra, Lutz Jacobi, Gijs Jacobse, Cem Kaya, Sikko Klaver, Johan Magré, Aaltsje Meinderts, Fokelien Meulen van der-Diever, Femke Molenaar, Carlijn Niesink, Anne Nugteren, Abel Reitsma, Frederik Roelof Rijpma, Lydia van Santen van, Petra van der Sloot van der, Jan-Willem Tuininga, Lyda Veldstra, Dirk Visser, Marcel Visser-Dijkstra, Petra Vlutters en Ursula de Voogd de. Mirka Antolovic komt om 19..48 binnen halverwege agendapunt 5.1
Afwezigen	Tonko Jansen en Evert Stellingwerf

1 Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Julie Bruijnincx opent de vergadering. Afwezig zijn raadsleden Jansen, en Stellingwerf, raadslid Antolovic zal later aanschuiven en raadslid van der Galiën zal niet aanwezig zijn bij de behandeling en besluitvorming van agendapunt 5.1 Notitie Bouwstenen vanwege zijn functie als bestuurder bij het Wetterskip.
De agenda wordt conform vastgesteld.

2 Installatie fractieassistent Gemeentebelangen

Mevrouw Vivian Tiemersma is door de fractie van GBL voorgedragen als fractie assistent.
De geloofsbrievencommissie, bij monde van de voorzitter raadslid van der Sloot meldt dat zij de geloofsbrieven heeft onderzocht en dat deze in orde zijn bevonden. De commissie adviseert tot toelating.
Hierna wordt mevrouw Vivian Tiemersma geïnstalleerd, zij legt de belofte in het Fries af.

3 Vaststellen verslag 7 juli 2021

Besluit:

Raadslid Jacobse heeft bemerkingen over de besluitenlijst

- De eindtijd wordt aangepast naar 22.00 uur
- De aan- en afwezigheid van raadsleden in de loop van de vergadering wordt ook vermeld in de kop van het besluitenlijst.
- Het raadsbesluit van het Addendum Jaarstukken 2020 wordt toegevoegd.

De aldus gewijzigde besluitenlijst wordt vastgesteld.

4 Hamerstukken

4.1 Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Leeuwarden 2021

Besluit met algemene stemmen:

1. Vaststellen Reglement van Orde voor het Politiek Podium en andere werkzaamheden van de raad gemeente Leeuwarden 2021

2. Intrekken Reglement van Orde op de raadscommissies en raadsvergaderingen zoals vastgesteld op 6 januari 2014

Toelichting:
Stemverklaring
Lijst058: raadslid van der Galiën verklaart dat de fractie instemt met het Reglement maar zich ook het recht voorbehoudt om in het Besluit naar voren te brengen wat politiek relevant is.

4.2 Bestemmingsplan Jirnsum - Rijksweg 155

Het bestemmingsplan Jirnsum – Rijksweg 155 biedt een juridisch-planologische regeling voor het perceel Rijksweg 155, gelegen tussen de Rijksweg en de Boarn in het overgangsgebied tussen het dorp en bedrijventerrein It String. Het ontwerpbestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Er is één zienswijze ingediend. De zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan .

Besluit met algemene stemmen:
1. De gemeenteraad besluit:
a. de "Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Jirnsum – Rijksweg 155" vast te stellen;
b. het bestemmingsplan "Jirnsum – Rijksweg 155" gewijzigd vast te stellen onder toekenning van het nummer NL.IMRO.0080.13003BP00-VG01;
c. geen exploitatieplan vast te stellen;
d. de welstandscriteria voor de drie nieuwbouw woningen Jirnsum - Rijksweg 155 vast te stellen en een dag na bekendmaking in werking te laten treden;

4.3 Bestemmingsplan Leeuwarden - Blitsaerd Oost

Om de oorspronkelijke opzet van de wijk in stand te houden wordt de ontwikkeling van de 41 woningen in Blitsaerd Oost juridisch en planologisch geregeld in een nieuw bestemmingsplan Leeuwarden - Blitsaerd Oost.
Gezien het doorlopen proces van het Beeldkwaliteitsplan, waarbij inspraakmogelijkheid is geboden, is het bestemmingsplan rechtstreeks als ontwerpbestemmingsplan ter visie gelegd. Er zijn geen zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan.

Besluit:
1. De gemeenteraad besluit:
a. het bestemmingsplan Leeuwarden – Blitsaerd Oost vast te stellen onder toekenning van het nummer NL.IMRO.04016BP00-VG01;
b. geen exploitatieplan vast te stellen;
c. op dit besluit de Crisis- en herstelwet van toepassing te verklaren;

Stemverklaringen
PvdD: raadslid de Groot verklaart dat de PvdD geacht wil worden tegen gestemd te hebben.
GroenLinks Leeuwarden: raadslid Molenaar verklaart dat GLL geacht wil worden tegen gestemd te hebben. De fractie is van mening dat de ruime kavels een onnodige verspilling van de groene ruimte oplevert en evenmin bijdraagt aan een eerlijke verdeling ervan.
GBL: raadslid Klaver verklaart dat GBL geacht wil worden tegen gestemd te hebben.

4.4 VVGB verlengen vergunningstermijn zonnepark Drachtsterweg

Op 23 september 2016 is een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor de realisatie van zonnepark Drachtsterweg te Leeuwarden voor de duur van 10 jaar. Het

zonnepark is inmiddels gerealiseerd. Om exploitatie-technische redenen is het wenselijk de vergunde termijn te verlengen van 10 naar 25 jaar. De ontwerp vergunning en ontwerp verklaring van geen bedenkingen hebben ter visie gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Besluit met algemene stemmen: :

De gemeenteraad besluit een verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht vast te stellen voor het verlengen van de verleende tijdelijke omgevingsvergunning van 10 naar 25 jaar inzake zonnepark Drachtsterweg te Leeuwarden;

Stemverklaringen

Lijst058: raadslid van der Galiën verklaart dat Lijst058 geacht wil worden tegen gestemd te hebben. De fractie is van mening dat voor een zonnepark geen landbouwgrond gebruikt mag worden. Tot slot is het een signaalfunctie voor de wethouder om de te vergunnen termijnen goed te bewaken.
GBL: raadslid Klaver verklaart dat GBL geacht wil worden tegen gestemd te hebben in lijn met hun bijdrage in het Debat. De fractie vindt de verlengingstermijn te lang en is tegen grondgebonden zonneparken.

4.5 Visie versterking sociale basis

De sociale basis is het samenspel tussen individuele vrijwilligers, mantelzorgers, maatschappelijke organisaties en vrijwilligersorganisaties om een stevig netwerk voor kwetsbaren in de samenleving te organiseren. Doel van de visie is meer richting te geven aan hoe de samenwerking er onderling uit kan komen te zien.

Besluit:

1. De gemeenteraad besluit de Visie versterking sociale basis vast te stellen;

Stemverklaringen

CU: raadslid Niesink verklaart dat de CU de nota voor kennisgeving aanneemt en roept de wethouder op nu echt werk te maken van de uitvoering.
VVD: raadslid Visser verklaart dat de VVD de nota voor kennisgeving aanneemt en roept het college op een uitvoeringsagenda op te stellen met een financiële paragraaf en monitoringsindicatoren.
Lijst058: raadslid van der Galiën wil geacht worden tegen gestemd te hebben. De fractie is van mening dat het 'oude wijn in nieuwe zakken' is en er teveel onduidelijkheden zijn.

5 Bespreekstukken

5.1 Vaststellen Notitie Bouwstenen voor het ontwerp omgevingsplan Leeuwarden - Buitengebied Zuid

In het Pre-omgevingsplan staan de belangrijkste keuzes voor wat we in het plangebied willen regelen en ook wat we juist niet meer willen regelen.
Het Pre-omgevingsplan heeft ter inzage gelegen. Er zijn 52 inspraakreacties ontvangen. Daarnaast zijn er ook 10 reacties van overlegpartners ontvangen.

De Notitie Bouwstenen is een nadere duiding van de 22 besluitpunten. Na deze Notitie zal het ontwerp omgevingsplan worden opgesteld. Dit plan zal ter inzage worden gelegd als de Omgevingswet in werking is getreden.

Af- Aanwezigen:

Raadslid van der Galiën verlaat de vergadering in verband met zijn functie als Wetterskip bestuurder.

Halverwege de behandeling om 19.48 uur komt raadslid Antolovic binnen.

5.1.1 Amendement VVD
Het amendement dat ingediend wordt door de fractie van de VVD en mede ondertekend is door de fracties van Lijst058, FNP, CDA en GBL wordt **verworpen**.
Voor stemden de fracties van VVD, Lijst058, CDA, FNP en GBL (=15 stemmen)
Tegen stemden de fracties van PvdA, GLL, D66, PvdD en CU. (=21 stemmen)

5.1.0 Raadsbesluit Notitie Bouwstenen:
De gemeenteraad besluit met 21 stemmen voor en 15 stemmen tegen.
Voor stemden de fracties van PvdA, GLL, D66, CU en PvdD
Tegen stemden de fracties van GBL, CDA, FNP, Lijst058 en VVD.

Onderdeel A:
Besluitpunt 1 uit het Pre-Omgevingsplan
Ambities van het omgevingsplan Leeuwarden - Buitengebied Zuid zijn:
• Eenvoudige en flexibele regels, maar ook minder regels;
• Kernwaarden Ruimte, Water en Mienskip (waaronder vitaliteit en leefbaarheid) staan centraal;
• Ruimte voor grootschalige en nieuwe ontwikkelingen verdienen extra aandacht;
• Maatwerk;
• Bestaand beleid en ontwikkelingskaders zijn de basis;
• Participatie en draagvlak krijgen een volwaardige plaats in het afwegingsproces.

Besluit

1. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) om de ambities van het omgevingsplan Leeuwarden – Buitengebied als volgt vast te stellen:
   a) eenvoudige en flexibele regels, maar ook minder regels, altijd onder voorwaarden (ja mits) zodat er sprake is van de benodigde rechtszekerheid
   b) kernwaarden Ruimte, Water en Mienskip (waaronder vitaliteit en leefbaarheid) staan centraal
   c) ruimte voor grootschalige en nieuwe ontwikkelingen verdienen extra aandacht
   d) maatwerk
   e) bestaand beleid en ontwikkelingskaders zijn de basis
   f) participatie en draagvlak krijgen een volwaardige plaats in het afwegingsproces
   Besluitpunt 2 uit het Pre-Omgevingsplan
   Hanteren van de volgende gebiedstypen:
   • Dorp
   • Agrarisch
   • Veenweide
   • Natuur

Besluit
2. De gemeenteraad besluit om (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) om de volgende gebiedstypen te hanteren:
a. Dorp
b. Agrarisch
c. Veenweide
d. Natura 2000 (de naam van het gebiedstype Natuur wordt aangepast in verband met verwarring over de status van dit gebiedstype. In het ontwerp omgevingsplan zal de overige natuur worden voorzien van een zogenaamd werkingsgebied (aanduiding).

Besluitpunt 3 uit het Pre-Omgevingsplan
Gebiedstype Dorp
De gemeente wil ruimte geven aan de leefbaarheid in de dorpen en aan plannen van inwoners en ondernemers. Er bestaat een behoefte om verschillende functies te combineren, zoals wonen in combinatie met een bedrijf aan huis of wonen in combinatie met bêd en brochje of wonen en zorg.

Besluit
3. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 3 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij:
a) voor de historische dorpskernen aanvullend zal worden gewerkt met werkingsgebieden/aanduidingen zodat de ruimtelijke kwaliteit in deze gebieden extra geborgd kan blijven (inclusief een volledige "welstandstoetsing")
b) het voorstel om de regel dat maximaal 50% van de bebouwing plat mag worden afgedekt te laten vervallen nader zal worden onderzocht (of daar in het kader van welstand vorm aan kan worden gegeven of dat hiervoor toch een dergelijke regeling gewenst is (ruimtelijke kwaliteit))

Besluitpunt 4 uit het Pre-Omgevingsplan
Gebiedstype Agrarisch
De gemeente biedt in dit gebied agrariërs de ruimte om te ondernemen. Andere functies als woningbouw, recreatie en natuur zijn hieraan ondergeschikt. Het bestaande gebruik van de grond en gebouwen is het uitgangspunt. Dit mag in het nieuwe plan worden voortgezet. Dit geldt ook voor uitbreidingsmogelijkheden die al in het bestaande bestemmingsplan zijn opgenomen. Aanvullende en ondergeschikte activiteiten krijgen de ruimte. Dit betekent meer dan alleen bestaande voedselproductie. Het is te overwegen om ook andere gewassen toe te staan, zoals houtgewassen voor energieopwekking en gemengde teelten, zoals boslandbouw. Ook installaties voor de opwekking van energie, windmolens en zonnepanelen krijgen meer ruimte.

Besluit
4. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 4 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij:
a) houtteelt niet "bij recht" zal worden opgenomen, maar dat dit alleen onder voorwaarden mogelijk wordt gemaakt na een afwijking (procedure)
b) in weidevogelkansgebieden houtteelt niet is toegestaan
c) nieuwe geitenhouderijen en intensieve veehouderijen worden uitgesloten
d) voor zonneparken / zonnepanelen aansluiting zal worden gezocht bij het geldende bestemmingsplan Plan voor de Zon en de provinciale zonneladder
e) windmolens kunnen onder voorwaarden worden toegestaan (voor de eigen energiebehoefte) conform de hiervoor gedane voorstellen in het pre-omgevingsplan
f) er geen tweede bedrijfswoningen worden opgenomen. Mocht hiervoor een aanvraag komen dan zal daarvoor een aparte procedure worden doorlopen met alle waarborgen
g) de suggestie on ondergeschikte functies anders te formuleren nader zal worden bekeken
h) er geen regeling wordt opgenomen omtrent aantallen vee
i) bouwvlakken worden toegevoegd en de situering van de bouwvlakken wordt afgestemd met de agrariërs

j) zal worden onderzocht wat in de praktijk de bouwhoogte is van mest- en sleufsilo's. Indien nodig wordt deze maatvoering aangepast in het ontwerp omgevingsplan

---

Besluitpunt 5 uit het Pre-Omgevingsplan
Gebiedstype Veenweide
De gemeente zet in op een koersverandering in de veenweide en klei-veengebieden. Dit betekent dat de gemeente in dit gebied niet meewerkt aan nieuwe ontwikkelingen gericht op uitbreiding van stallen en veestapels. Wel willen we meewerken aan ontwikkelingen die leiden tot een verandering richting extensieve vormen van landbouw, zoals natuurinclusieve landbouw en streekgerichte voedselproductie, die geen schade toebrengen aan het naastgelegen Natura 2000-gebied De Alde Feanen. Ook stimuleren we andere functies dan landbouw, zoals kleinschalige recreatie, fiets- en wandelroutes, natuurontwikkeling, niet-agrarische bedrijvigheid en de productie van duurzame energie.

Besluit
5. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 5 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij:
a) voor het gebiedstype Veenweide agrarische bedrijven uitbreidingmogelijkheden krijgen tot 2 hectare (met een afwijking) wanneer dit niet strijdig is met de achterliggende doelstellingen voor het veenweideprogramma (o.a. reduceren van de bodemdaling, CO2-uitstoot, landbouw met hogere waterpeilen, natuurinclusieve landbouw en alternatieve verdienmodellen).
b) de begrenzing voor het gebiedstype 'Veenweide' wordt aangepast aan de begrenzing die Provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân hanteren bij het 'Veenweideprogramma 2021 – 2030'. Hierbij wordt gekeken naar de begrenzing van de kansrijke gebieden en het gebiedsproces voor de korte en langere termijn na 2022. De gemeente Leeuwarden zal zich actief gaan inzetten (zowel ambtelijk als bestuurlijk) samen met de provincie Fryslân en het Wetterskip voor het gebiedsproces in het Grouster Leechlân
c) er geen regeling wordt opgenomen omtrent aantallen vee
d) bouwvlakken worden toegevoegd en de situering van de bouwvlakken wordt afgestemd met de agrariërs
e) zal worden onderzocht wat in de praktijk de bouwhoogte is van mest- en sleufsilo's. Indien nodig wordt deze maatvoering aangepast in het ontwerp omgevingsplan

---

Besluitpunt 6 uit het Pre-Omgevingsplan
Gebiedstype Natuur
De gemeente zorgt dat ontwikkelingen geen onomkeerbare negatieve gevolgen hebben voor de aangewezen natuurwaarden. Deze moeten juist de natuurwaarden versterken of bevorderen. De regeling is streng en laat enkel ondergeschikte ontwikkelingen toe die een relatie hebben met de natuurwaarden. De overige functies die aanwezig zijn, zijn ondergeschikt.

Besluit
6. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 6, waarbij:
a) de naam van het gebiedstype Natuur wordt aangepast naar Natura 2000 in verband met verwarring over de status van dit gebiedstype
b) in het ontwerp omgevingsplan de overige natuur zal worden voorzien van een

zogenaamd werkingsgebied (aanduiding)
c) de mogelijkheden van extensieve vormen van recreatie nader zullen worden onderzocht en indien mogelijk een plaats zullen krijgen in het ontwerp omgevingsplan
d) de opmerking ten aanzien van het woord 'onomkeerbare' nader zal worden bestudeerd in het kader van het opstellen van de regels van het ontwerp omgevingsplan

---

Besluitpunt 7 uit het Pre-Omgevingsplan
Gezondheid
Bij het opstellen van de regels stellen we voor zo goed mogelijk rekening te houden met positieve gezondheid en dit onderdeel te laten zijn van het omgevingsplan.

Besluit
7. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 7 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij:
a) in de uitwerking rekening zal worden gehouden met de ingebrachte opmerking ten aanzien van "achter de voordeur"
b) de mogelijkheden ten aanzien van het VN Verdrag Handicap nader zullen worden onderzocht
c) (voor zover een omgevingsplan voorziet in nieuwe ontwikkelingen met gevolgen voor de inrichting van de openbare buitenruimte), rekening zal worden gehouden met het bevorderen van de toegankelijkheid van die openbare buitenruimte voor personen met een functiebeperking (dit volgt ook uit het Besluit kwaliteit leefomgeving)
d) inzichten uit de wetenschap betrokken kunnen worden

Besluitpunt 8 uit het Pre-Omgevingsplan
Participatie
Ten aanzien van bepaalde vergunningen of procedures kan een nadere invulling worden gegeven aan hoe wij willen omgaan met participatie of hoe dit vorm te geven. De gemeente Leeuwarden heeft ervaring opgedaan met het vormgeven van participatieprocessen naar aanleiding van het bestemmingsplan Plan voor de zon. Het voorstel is een 'proceswijzer' op te nemen in het omgevingsplan die initiatiefnemers helpt bij het doorlopen van deze vereiste.

Besluit
8. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 8 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij voor participatie een apart traject wordt doorlopen met de raad waarover eind dit jaar een besluit wordt genomen. Voor zover dit van invloed is op het op te stellen ontwerp omgevingsplan zullen die uitkomsten hierin worden meegenomen

---

Besluitpunt 9 uit het Pre-Omgevingsplan
Duurzaamheid stimuleren
Om duurzaamheid te stimuleren, kan worden gedacht aan extra uitbreidingsmogelijkheden wanneer duurzamer wordt gebouwd dan wettelijk is voorgeschreven. De nadere uitwerking hiervan volgt in het ontwerp omgevingsplan.

Besluit
9. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen conform besluitpunt 9 uit het Pre-Omgevingsplan,

waarbij:
a) met grote zorg aandacht zal worden besteed besteden aan dit nieuwe onderwerp
b) de mogelijkheden hiervoor nader zullen worden verkend
c) duidelijke regels worden opgenomen die handhaafbaar zijn

Besluitpunt 10 uit het Pre-Omgevingsplan
Duurzaamheidsmaatregelen
We stellen voor om in het omgevingsplan duurzaamheidsmaatregelen op te nemen die tegemoetkomen aan de doelen van de Leeuwarder Energie-agenda, Klimaatadaptatie en Circulaire economie.

Besluit

10. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 10 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij:
    a) met grote zorg aandacht zal worden besteed besteden aan dit nieuwe onderwerp
    b) de mogelijkheden hiervoor nader zullen worden verkend
    c) zal worden onderzocht wat de mogelijkheden zijn ten aanzien van bijv. subsidies

---

Besluitpunt 11 uit het Pre-Omgevingsplan
Milieuzonering
De landelijke staalkaart bedrijfsmatige activiteiten nemen we als uitgangspunt voor milieuzonering in het omgevingsplan.

Besluit

11. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 11

Besluitpunt 12 uit het Pre-Omgevingsplan
Luchtkwaliteit
Luchtkwaliteit is geen beperkende factor voor dit omgevingsplan, want in de gemeente Leeuwarden wordt ruimschoots voldaan aan de landelijke normering voor stikstofoxide en fijnstof. Doen er zich ontwikkelingen voor die een negatieve invloed hebben op de luchtkwaliteit? Dan wordt onderzocht of de luchtkwaliteit niet in betekenende mate verslechtert.

Besluit

12. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen conform besluitpunt 12 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij:
a) nieuwe (grootschalige) initiatieven op dit aspect zullen worden getoetst (dit wordt opgenomen in de regels)
b) er dieper ingegaan wordt op dit aspect in de Uitleg bij het ontwerp omgevingsplan

---

Besluitpunt 13 uit het Pre-Omgevingsplan
Milieueffectrapportage (MER)/ Omgevingseffectrapportage (OER)
Omdat er meer onderwerpen in een omgevingsplan kunnen worden opgenomen, stellen we voor ook de MER breder te trekken. We stellen voor ook de onderwerpen participatie, duurzaamheid en positieve gezondheid hierbij te betrekken.

Besluit

13. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen conform besluitpunt 13 uit het Pre-Omgevingsplan.

Besluitpunt 14 uit het Pre-Omgevingsplan
Archeologie
Wij stellen voor het bestemmingsplan Archeologie als basis te nemen voor het omgevingsplan.

Besluit
14. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 14 uit het Pre-Omgevingsplan.

Besluitpunt 15 uit het Pre-Omgevingsplan
Cultuurhistorie
Belangrijke cultuurhistorische waarden willen we beschermen. Het voorstel is om de regeling voor de bescherming van cultuurlandschappelijke elementen meer flexibiliteit te geven. Flexibiliteit in die zin dat de waarde (aandacht voor het bijzondere) van een cultuurlandschappelijk element wordt erkend, maar de manier van hoe we er vervolgens mee omgaan, wordt verruimd. In bijlage 3 is daarom een voorstel opgenomen hoe hiermee kan worden omgegaan.
Hierbij dient te worden gekozen uit 3 scenario's ten aanzien van opname van landschapselementen in het omgevingsplan:
1. Landschapselementen met rapportcijfer 8 en hoger worden opgenomen;
2. Landschapselementen met rapportcijfer 6 en hoger worden opgenomen;
3. Landschapselementen met rapportcijfer 5 en hoger worden opgenomen.

Besluit
15. De gemeenteraad besluit te kiezen voor scenario 3 (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen):

Besluitpunt 16 uit het Pre-Omgevingsplan
Bestaande bebouwing
Voor het omgevingsplan stellen we voor geen karakteristieke panden aan te wijzen. Bij verbouwen en terugbouwen kan immers ook worden teruggevallen op de welstandsregels (mits de gemeenteraad ook hiervoor kiest in het kader van het omgevingsplan). Wanneer een pand vanuit cultuurhistorie bescherming zou moeten krijgen, zetten we erop in het betreffende pand aan te wijzen als gemeentelijk monument. Zowel gemeentelijke- als rijksmonumenten vallen onder een strenger beschermingsregime. Ook stellen we voor naast de verplichte gemeentelijke monumenten de rijksmonumenten op te gaan nemen, zodat we een goede afweging kunnen maken en deze
belangrijke monumenten niet over het hoofd zien.

Besluit
16. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 16 uit het Pre-Omgevingsplan

---

Besluitpunt 17 uit het Pre-Omgevingsplan
Ecologie
In het kader van het ontwerp-omgevingsplan wordt een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Dit is verplicht. Het doel van het ecologisch onderzoek is om na te gaan

of aanvullend onderzoek in het kader van de landelijke wetgeving of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Hierbij wordt in ieder geval ingegaan op gebiedsbescherming, soortenbescherming en stikstof.

Besluit
17. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 17 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij er qua regelgeving zal worden aangesloten bij die van het Rijk en de provincie

_____
Besluitpunt 18 uit het Pre-Omgevingsplan
Water
Het voorstel is om met Wetterskip Fryslân nader in gesprek te gaan om te komen tot een verbeelding en regels. Hierbij is het met name belangrijk dat de gebiedstypen met bijbehorende functies waar objecten en belangen van het Wetterskip spelen, deze belangen niet uitsluiten. Deze uitwerking vindt plaats in het kader van het ontwerp omgevingsplan.

Besluit
18. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 18 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij:
a) in overleg wordt getreden met het Wetterskip
b) de wens regels op te nemen voor klimaatbestendig / water robuust bouwen nader zal worden onderzocht

_____
Besluitpunt 19 uit het Pre-Omgevingsplan
Lichthinder
In het gemeentelijke omgevingsplan kan lichthinder een aspect zijn dat breder meeweegt dan alleen kunstlicht bij tuinbouw en lichthinder bij sportvelden. Wij stellen voor om bij het opstellen van het ontwerp-omgevingsplan waar nodig en mogelijk regels op te nemen om lichthinder en verstoring te voorkomen.

Besluit
19. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 19 uit het Pre-Omgevingsplan

_____
Besluitpunt 20 uit het Pre-Omgevingsplan
Leidingen en zones
Voor de (overige) leidingen en zones stellen we voor deze op te nemen op de verbeelding (plankaart) en in de regels.

Besluit
20. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 20 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij de zogenaamde hoofdleidingen, dus niet de kleinere (ondergeschikte) leidingen en huisaansluitingen, worden opgenomen

_____
Besluitpunt 21 uit het Pre-Omgevingsplan
Ruimtelijke kwaliteit
De gemeenteraad gaat over de kwaliteit van de leefomgeving in de gemeente en dus

ook over de kwaliteit van de gebouwde omgeving. Daarom moet de gemeenteraad een afweging maken of en hoe ze die ruimtelijke kwaliteit wil veiligstellen. Dit kan ook zijn weerslag hebben op de regels in dit omgevingsplan. De nadere uitwerking hiervan vindt plaats in het ontwerp omgevingsplan.

Besluit
21. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen conform besluitpunt 21 uit het Pre-Omgevingsplan, waarbij voor ruimtelijke kwaliteit / welstand een apart traject wordt doorlopen met de raad waarover eind dit jaar een besluit wordt genomen. Voor zover dit van invloed is op het op te stellen ontwerp omgevingsplan zullen die uitkomsten hierin worden meegenomen

---

Besluitpunt 22 uit het Pre-Omgevingsplan
Verordeningen/beleidsregels
Regels voor de fysieke leefomgeving uit 23 verordeningen en beleidsregels worden in het ontwerp omgevingsplan opgenomen. Mocht blijken dat dit leidt tot wezenlijke keuzes, dan wordt dit opnieuw voorgelegd.

Besluit
22. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in de Notitie Bouwstenen) conform besluitpunt 22 uit het Pre-Omgevingsplan

Onderdeel B:
Gebiedstype Dorp, Agrarisch, Veenweide en Natura 2000
Voorstel regels: gebruik, functieverandering en bouwen.

Besluit
23. De gemeenteraad besluit conform de voorstellen voor de regels in gebiedstype Dorp, Agrarisch, Veenweide en Natura 2000 met in acht name van de genomen besluiten bij onderdeel A (besluitpunten 1 t/m 22)

Onderdeel C:
Reactie van het college op de ontvangen inspraak- en overlegreacties (opgenomen als onderdeel A in de Notitie Bouwstenen)

Besluit
24. De gemeenteraad besluit (met in acht name van de door het college verwoorde reactie in onderdeel A van de Notitie Bouwstenen) conform de reactie van het college op de ontvangen inspraak- en overlegreacties.

7 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering

Gemeente Leeuwarden

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1473
Extern Zaak ID	2021-037198
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 oktober 2021
Agendapunt	7.1
Omschrijving	Vierde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021
Eigenaar	Koopmans, Robert
Portefeuillehouder	Hein Kuiken

Bijlagen
Raadsvoorstel vierde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	31 augustus 2021
Besluitvorming (raad)	**4 oktober 2021**

Toelichting

Het college heeft besloten om aan de gemeenteraad een vierde verzamelvoorstel voor de wijziging van de begroting 2021 vast te stellen. Het verzamelvoorstel begrotingswijzigingen bestaat uit inhoudelijke begrotingswijzigingen en uit financieel technische begrotingswijzigingen, zijnde wijzigingen van zuiver financieel technische aard zonder beleidsmatige aspecten
Dit verzamelvoorstel heeft per saldo geen effect op het begrotingsresultaat; de wijzigingen in dit voorstel verlopen budgetneutraal.

Voorgesteld besluit

1. De gemeenteraad voor te stellen het vierde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021 vast te stellen.

Besluit

1. De gemeenteraad besluit het vierde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021 vast te stellen.

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

4e verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021
Zaaknummer: 2021-037198

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
Hierbij doen wij u toekomen een voorstel tot wijziging van de begroting 2021.
Tevens treft u in dit voorstel ter kennisname een aantal wijzigingen van de jaarschijven van toekomstige begrotingen aan, welke wij te zijner tijd aan uw raad zullen voorleggen ter autorisatie.

Dit verzamelvoorstel begrotingswijzigingen bestaat uit 2 onderdelen:
A. Inhoudelijke begrotingswijzigingen
B. Financieel technische begrotingswijzigingen, zijnde wijzigingen van zuiver financieel technische aard zonder beleidsmatige aspecten

Financiën
Dit verzamelvoorstel leidt tot een verhoging van de totalen van baten en lasten van de begroting van € 2,9 mln.

Per saldo is er geen effect op het begrotingsresultaat; de wijzigingen in dit voorstel verlopen budgetneutraal.

Verzamelvoorstel
De tabel op de volgende pagina geeft per programma en beleidsproduct respectievelijk de primitieve begroting van het dit jaar, de reeds goedgekeurde, de goed te keuren wijzigingen in dit voorstel en de begroting na alle wijzigingen weer.

In deze tabel is ook een splitsing opgenomen van enerzijds baten en lasten en anderzijds stortingen in en onttrekkingen aan reserves.

Ontwikkeling begroting 2021 per programma

Bedragen x € 1.000

Domeinen & programma's	Beginstand		Goedgekeurde wijzigingen		Wijzigingen in dit voorstel		Eindstand	
	Lasten	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Domein Sociaal								
005 - Werk en inkomen	131.656	81.583	14.138	11.964	871	871	146.665	94.418
020 - Sociale basis	60.883	8.577	9.502	2.285	1.796	296	72.181	11.159
021 - Jeugdzorg en maatsch. ondersteuning	148.859	5.837	9.363	3.110	-1.500	0	156.722	8.947
	341.398	**95.998**	**33.003**	**17.359**	**1.167**	**1.167**	**375.567**	**114.524**
Domein Fysiek								
003 - Economie en toerisme	49.190	36.823	5.036	1.626	0	0	54.225	38.449
006 - Wonen en milieu	25.182	23.361	3.476	3.728	21	21	28.679	27.110
007 - Infrastructuur en mobiliteit	8.534	6.182	-21	76	0	0	8.514	6.258
012 - Ruimtelijke ordening	2.026	43	1.238	719	0	0	3.265	761
014 - Beheer leefomgeving	45.266	16.958	-94	-576	0	0	45.172	16.382
	130.199	**83.366**	**9.635**	**5.573**	**21**	**21**	**139.854**	**88.960**
Domein Veiligheid								
010 - Veiligheid	13.483	131	206	26	0	0	13.688	156
	13.483	**131**	**206**	**26**	**0**	**0**	**13.688**	**156**
Domein Bestuur en middelen								
009 - Bestuur	4.732	10	74	0	17	0	4.822	10
015 - Algemene baten en lasten	28.967	19.980	3.920	10.137	1.205	1.546	34.092	31.663
	33.698	**19.990**	**3.994**	**10.137**	**1.222**	**1.546**	**38.915**	**31.672**
Domein Overige lasten en baten								
016 - Algemene dekkingsmiddelen	35.064	395.143	-33.144	-17.608	324	-17	2.244	377.518
017 - Overhead	41.355	757	4.086	2.292	206	223	45.647	3.272
018 - Onvoorziene uitgaven	137	0	0	0	0	0	137	0
019 - Vennootschapsbelasting	50	0	0	0	0	0	50	0
	76.607	**395.900**	**-29.058**	**-15.316**	**529**	**206**	**48.078**	**380.790**
Resultaat	**595.384**	**595.384**	**17.779**	**17.779**	**2.939**	**2.939**	**616.102**	**616.102**

Baten en Lasten	585.587	586.278	19.409	-4.616	1.436	1.171	606.432	582.833
Stortingen en onttrekkingen reserves	9.797	9.106	-1.630	22.395	1.503	1.769	9.670	33.269
Totaal	**595.384**	**595.384**	**17.779**	**17.779**	**2.939**	**2.939**	**616.102**	**616.102**

A. Begrotingswijzigingen inhoudelijk

Herijking Specifieke Uitkeringen

Het Rijk heeft onlangs de Specifieke Uitkering TOZO over 2021 herijkt. Dat vraagt om bijstelling van lasten en baten in onze begroting.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		Beleidsproduct		2021		2022	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
005	Werk en inkomen	030	Inkomensvoorziening	871	871	0	0
Totaal				**871**	**871**	**0**	**0**

Specifieke uitkering ondersteuning Transitievisie Warmte

Zoals afgesproken in het Klimaatakkoord, beschrijven gemeenten in een Transitievisie Warmte hoe zij hun wijken aardgasvrij willen maken. Voor het opstellen en uitwerken van deze Transitievisie is behoefte aan specifieke technisch-economische kennis. Via een specifieke uitkering faciliteert het rijk gemeenten zich te laten ondersteunen door een deskundige, externe adviseur. Dit is een bestaande uitkering welke in 2020 is gekregen (€ 202.000). Er wordt nu een aanvulling van € 20.660 ontvangen.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		Beleidsproduct		2021		2022	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
006	Wonen en milieu	045	Milieubeleid	21	21	0	0
Totaal				**21**	**21**	**0**	**0**

Subsidies en specifieke uitkeringen veiligheid

Van het ministerie VWS is subsidie ontvangen (€ 88.167) voor het project sexting en grooming als onderdeel van de regeling specifieke uitkering aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.

Tevens is door het ministerie VWS is een subsidie beschikbaar gesteld (€ 95.611) voor de samenwerking aan veiligheid als onderdeel van de regeling aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		Beleidsproduct		2021		2022	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
020	Sociale basis	115	Sociale integratie achterst.groepen	184	184	0	0
Totaal				**184**	**184**	**0**	**0**

Invoering donorwet

Voor de wettelijke informatieverplichting inzake orgaandonatie bij afgifte van paspoorten en rijbewijzen ontvingen we in 2020 € 21.000. Vanaf 2021 ontvangen we hiervoor structureel € 43.000. De ontvangst over 2020 is vrijgevallen in het rekeningresultaat 2020. Het structurele budget is destijds gestort in de reserve voorwaardelijke budgetoverheveling. We stellen voor deze bedragen toe te voegen aan de reguliere budgetten van burgerzaken. Voor 2021 betekent dit een onttrekking aan de genoemde reserve. Voor de meerjarenbegroting 2022-2025 stellen we voor de eerder geraamde storting in de reserve ongedaan te maken en de budgetten toe te voegen aan de reguliere exploitatie.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		Beleidsproduct		2021		2022	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
015	Algemene baten en lasten	067	Burgerzaken	43	0	43	0
015	Algemene baten en lasten	079	Algemene baten en lasten	0	43	-43	0
Totaal				**43**	**43**	**0**	**0**

B. Begrotingswijzigingen financieel technisch

Invulling personele taakstelling overhead

Een deel van de personele taakstelling van € 2,3 miljoen uit het collegeprogramma 2018-2022 komt ten laste van de overhead. De taakstelling voor 2021 word gerealiseerd door verlaging van budget om knelpunten in de bedrijfsvoering op te vangen.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		Beleidsproduct		2021		2022	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
017	Overhead	104	P&O/HRM	-137	0	0	0
017	Overhead	112	Managementondersteuning	137	0	0	0
Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**

Overdracht budget it-auditor

De doorontwikkeling van de VIC-functie (verbijzonderde interne controle) krijgt mede vorm door toevoeging van capaciteit voor it-auditing. Met de voorgestelde wijziging worden middelen toegerekend naar de juiste beleidsproducten.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		Beleidsproduct		2021		2022	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
015	Algemene baten en lasten	053	Stelposten c.a.	0	0	-20	0
017	Overhead	102	Management	6	0	26	0
017	Overhead	103	Financiën, toezicht en controle	-40	0	-40	0
017	Overhead	104	P&O/HRM	-6	0	-6	0
017	Overhead	108	Bestuurszaken en best.ondersteuning	40	0	40	0
Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**

Actualisatie budgetten statushouders

Als gevolg van Covid-19 heeft het project Asiel, Migratie en Integratiefonds (AMIF) enkele maanden (vrijwel) stil gestaan. Dit veroorzaakt extra lasten die geclaimd mogen worden bij AMIF. AMIF heeft € 51.630 toegekend. Ook is er een inkoopspecialiste die als projectleider zal optreden voor leertrajecten Inburgering. De totale kosten zijn € 25.354 waarvan € 20.462 door 13 overige Friese gemeenten wordt bijgedragen en € 4.902 door de Gemeente Leeuwarden.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		Beleidsproduct		2021		2022	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
020	Sociale basis	115	Sociale integratie achterst.groepen	72	72	0	0

Totaal	**72**	**72**	**0**	**0**

Aanpak Corona crisis

Op 30 maart 2021 is via raadsbesluit besloten tot de inzet van een uitgebreid pakket maatregelen om de gevolgen van de Coronacrisis aan te pakken. Via het 3e verzamelvoorstel begrotingswijzigingen heeft verwerking hiervan in de begroting plaatsgevonden. Onderdeel van deze besluiten was de inzet van € 3.000.000 voor regionale taken. Inmiddels is overleg met de betrokken gemeenten tot specifieke aanwending van de helft van deze middelen besloten. Met deze begrotingswijziging worden deze middelen geheralloceerd naar de betreffende beleidsproducten c.q. taakvelden. Over besteding van de resterende middelen moet nog nadere besluitvorming plaatsvinden.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		**Beleidsproduct**		**2021**		**2022**	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
020	Sociale basis	115	Sociale integratie achterst.groepen	1.500	0	0	0
021	Jeugdzorg en maatsch. ondersteuning	084	Zorg voor de Jeugd	-1.500	0	0	0
Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**

Correctie middelen treasury

In de begroting 2021 is een budget voor rente tijdelijk op een stelpost verantwoord. Dit wordt middels deze boeking functioneel geboekt.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		**Beleidsproduct**		**2021**		**2022**	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
015	Algemene baten en lasten	053	Stelposten c.a.	-341	0	-116	0
016	Algemene dekkingsmiddelen	100	Financiering	341	0	116	0
Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**

Verhoging specifieke uitkering en subsidie op grond van de regeling heroïnebehandeling

Van het ministerie VWS is een hogere uitkering ontvangen voor de uitvoering van de regeling heroïnebehandeling. Op basis daarvan is de beschikbare, maximale subsidie voor VNN ook verhoogd. Op grond van deze verhoging dient de begroting te worden aangepast. Het maximaal te verstrekken subsidiebedrag aan VNN voor de heroïnebehandelunit wordt nu € 827.946 (incl. huisvestingskosten).

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		**Beleidsproduct**		**2021**		**2022**	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
020	Sociale basis	115	Sociale integratie achterst.groepen	40	40	40	40
Totaal				**40**	**40**	**40**	**40**

Raming kapitaallasten investeringen thuiswerken in verband met Covid-19

In het vijfde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2020 is een tweetal investeringskredieten voor het inrichten van thuiswerkplekken in verband met Covid-19 goedgekeurd voor in totaal € 908.000. Om de financiële positie niet meerjarig te belasten met de financiële gevolgen van Covid-19 is voor dit bedrag tegelijkertijd een storting in de reserve afschrijvingen gedaan ten laste van de exploitatie. De jaarlijkse rentelasten worden gedekt binnen de lopende begroting. De jaarlijkse afschrijvingen worden gedekt door onttrekkingen aan de reserve afschrijvingen. Deze onttrekkingen moeten vanaf 2021 nog worden verwerkt in de begroting. Dat gebeurt met deze wijziging alsnog.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		**Beleidsproduct**		**2021**		**2022**	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
017	Overhead	102	Management	223	223	223	223
Totaal				**223**	**223**	**223**	**223**

Correctie kostensoorten kapitaallasten

Bij eerdere begrotingswijzigingen in 2021 zijn in enkele gevallen baten geboekt in plaats van negatieve lasten, waardoor ongewenste dubbeltellingen in de exploitatie zijn ontstaan. Deze worden hierbij gecorrigeerd.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		**Beleidsproduct**		**2021**		**2022**	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
016	Algemene dekkingsmiddelen	100	Financiering	-17	-17	-63	-63
Totaal				**-17**	**-17**	**-63**	**-63**

Saldering onttrekkingen en toevoegingen aan de algemene reserve

We kennen de systematiek van het sluitend maken van de begroting: een extra last in de exploitatie heeft een onttrekking aan de algemene reserve tot gevolg welke een extra baat in de exploitatie betekent, zodat de begroting weer op nul sluit. Het omgekeerde komt ook voor: een extra baat in de exploitatie betekent een storting in de algemene reserve, die een extra last in de exploitatie betekent. Afzonderlijke acties leiden daarmee tot afzonderlijke mutaties in dezelfde reserve. Dit kan ertoe leiden dat de begroting onnodig wordt opgeblazen. Met een periodieke saldering van alle mutaties in onze verzamelvoorstellen wordt dit opblazen voorkomen.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		**Beleidsproduct**		**2021**		**2022**	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
015	Algemene baten en lasten	079	Algemene baten en lasten	1.503	1.503	0	0
Totaal				**1.503**	**1.503**	**0**	**0**

Kapitaallasten aanpassing raadzaal

De kapitaallasten voor de mee en tegenvallers voor het aanpassen van de raadzaal zijn op een verkeerd beleidsproduct geboekt. Met deze boeking wordt dit gecorrigeerd.

Wij stellen voor dit als volgt in de begroting(en) te verwerken.

bedragen x € 1.000

Programma		**Beleidsproduct**		**2021**		**2022**	
Nr.	**Omschrijving**	**Nr.**	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
009	Bestuur	071	Gemeenteraad	17	0	0	0
017	Overhead	110	Facilitaire zaken en huisvesting	-17	0	0	0
Totaal				**0**	**0**	**0**	**0**

Ontwikkeling begroting 2021 per beleidsproduct Bedragen x € 1.000

Domeinen & programma's	Beleidsproduct	Beginstand		Wijzigingen goedgekeurd		Wijzigingen in dit voorstel		Eindstand	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Domein Sociaal									
005 Werk en inkomen									
	027 Arbeidsmarkt en sociale integratie	22.769	0	6.818	1.765	0	0	29.586	1.765
	030 Inkomensvoorziening	98.382	81.583	6.816	10.145	871	871	106.070	92.599
	031 Armoedebestrijding	10.478	0	504	54	0	0	10.982	54
	050 Lijkbezorging	27	0	0	0	0	0	27	0
		131.656	*81.583*	*14.138*	*11.964*	*871*	*871*	*146.665*	*94.418*
020 Sociale basis									
	001 Kunst en cultuur	9.872	79	1.845	315	0	0	11.717	394
	002 Historisch Centrum Leeuwarden	1.312	55	0	0	0	0	1.312	55
	114 Onderwijs	21.083	7.507	1.286	740	0	0	22.369	8.247
	115 Sociale integratie achterst.groepen	24.199	902	5.180	1.145	1.796	296	31.174	2.342
	116 Burgerkracht	2.078	0	1.000	0	0	0	3.078	0
	117 Sport, bewegen en gezondheidsbeleid	2.339	35	191	85	0	0	2.530	120
		60.883	*8.577*	*9.502*	*2.285*	*1.796*	*296*	*72.181*	*11.159*
021 Jeugdzorg en maatsch. ondersteuning									
	084 Zorg voor de Jeugd	49.056	1.374	5.492	1.404	-1.500	0	53.048	2.778
	118 Maatschappelijke ondersteuning	99.803	4.463	3.871	1.705	0	0	103.674	6.168
		148.859	*5.837*	*9.363*	*3.110*	*-1.500*	*0*	*156.722*	*8.947*
Totaal domein Sociaal		**341.398**	**95.998**	**33.003**	**17.359**	**1.167**	**1.167**	**375.567**	**114.524**
Domein Fysiek									
003 Economie en toerisme									
	005 Economisch beleid	2.141	456	2.566	905	0	0	4.707	1.361
	061 Vastgoedbeheer	15.860	12.463	7.569	-5.000	0	0	23.429	7.463
	062 Grondzaken	23.785	23.897	200	5.000	0	0	23.985	28.897
	066 Toerisme	854	2	1.239	721	0	0	2.093	723
	068 Sportvoorzieningen	6.549	5	-6.549	-5	0	0	0	0
	122 Wonen	0	0	11	5	0	0	11	5
		49.190	*36.823*	*5.036*	*1.626*	*0*	*0*	*54.225*	*38.449*
006 Wonen en milieu									
	003 Cultuurhistorisch beheer	522	86	215	215	0	0	737	301
	008 Woningmarktbeleid	226	0	0	0	0	0	226	0
	009 Overige huisvesting	121	182	0	0	0	0	121	182
	025 Bouw- en milieutoezicht	165	2	0	0	0	0	165	2
	029 Omgevingsvergunning (Wabo)	4.053	3.715	152	364	0	0	4.205	4.079
	039 Handhaving omgevingsrecht	1.601	0	0	0	0	0	1.601	0
	043 Inzameling afval	17.233	19.216	280	280	0	0	17.513	19.496
	045 Milieubeleid	1.260	160	2.384	2.384	21	21	3.664	2.565
	046 Bodem en geluid	-9	0	455	485	0	0	446	485
	058 Kwaliteit gebouwde omgeving	10	0	-10	0	0	0	0	0

			25.182	*23.361*	*3.476*	*3.728*	*21*	*21*	*28.679*	*27.110*
007 Infrastructuur en mobiliteit										
	012	Openbaar vervoer	73	74	0	0	0	0	73	74
	018	Verkeer en vervoer	1.033	61	22	28	0	0	1.056	89
	019	Parkeren	3.079	6.048	-43	48	0	0	3.036	6.095
	074	Grond-, weg- en waterbouwk. werken	4.348	0	0	0	0	0	4.348	0
			8.534	*6.182*	*-21*	*76*	*0*	*0*	*8.514*	*6.258*
012 Ruimtelijke ordening										
	036	Ruimtelijke ordening	420	0	28	44	0	0	448	44
	037	Geometriebeheer	679	0	-13	0	0	0	666	0
	121	Ruimtelijke ordening omgevingszorg	927	43	1.223	675	0	0	2.150	718
			2.026	*43*	*1.238*	*719*	*0*	*0*	*3.265*	*761*
014 Beheer leefomgeving										
	013	Spoorlijnen	259	0	0	0	0	0	259	0
	014	Waterwerken	3.016	499	-101	140	0	0	2.915	639
	015	Verhardingen	4.849	95	-1	321	0	0	4.848	416
	016	Kunstwerken	4.117	0	22	0	0	0	4.139	0
	017	Verkeersmaatregelen	1.059	0	-60	0	0	0	999	0
	026	Wijkaanpak	936	0	885	0	0	0	1.821	0
	035	IJswegen	11	0	0	0	0	0	11	0
	044	Riolering	10.382	12.306	-1	0	0	0	10.380	12.306
	049	Begraafplaatsen	947	820	101	0	0	0	1.048	820
	051	Voorzieningen honden	334	561	18	0	0	0	352	561
	054	Straatverlichting	2.044	0	-47	0	0	0	1.997	0
	055	Reiniging verhardingen	2.213	0	1	0	0	0	2.214	0
	056	Openbaar groen	12.298	1.644	-909	-1.037	0	0	11.389	607
	057	Zwerfvuilbestrijding	61	-1	-1	0	0	0	60	-1
	063	Recreatiegebieden	971	54	0	0	0	0	971	54
	064	Recreatievaart	1.088	459	0	0	0	0	1.088	459
	085	Speelplaatsen	596	0	0	0	0	0	596	0
	090	Buitenreclame	85	522	0	0	0	0	85	522
			45.266	*16.958*	*-94*	*-576*	*0*	*0*	*45.172*	*16.382*
Totaal domein Fysiek			**130.199**	**83.366**	**9.635**	**5.573**	**21**	**21**	**139.854**	**88.960**
Domein Veiligheid										
010 Veiligheid										
	020	Integraal veiligheidsbeleid	3.067	57	71	26	0	0	3.138	82
	022	Rampenbestrijding	8.466	0	0	0	0	0	8.466	0
	052	Evenementen	310	74	60	0	0	0	370	74
	119	Stadstoezicht	1.639	0	75	0	0	0	1.714	0
			13.483	*131*	*206*	*26*	*0*	*0*	*13.688*	*156*
Totaal domein Veiligheid			**13.483**	**131**	**206**	**26**	**0**	**0**	**13.688**	**156**
Domein Bestuur en middelen										
009 Bestuur										
	071	Gemeenteraad	2.403	0	104	0	17	0	2.524	0
	072	College van B&W	2.328	10	-30	0	0	0	2.298	10
			4.732	*10*	*74*	*0*	*17*	*0*	*4.822*	*10*

015 Algemene baten en lasten										
	006	Dienstverlening voor derden	12.776	12.783	3.181	3.582	0	0	15.957	16.365
	053	Stelposten c.a.	1.406	46	2.758	42	-341	0	3.823	88
	067	Burgerzaken	2.926	1.676	176	149	43	0	3.145	1.824
	079	Algemene baten en lasten	10.224	5.475	-2.207	6.364	1.503	1.546	9.520	13.386
	120	Vergunningen & leefomgeving	1.634	0	13	0	0	0	1.647	0
			28.967	*19.980*	*3.920*	*10.137*	*1.205*	*1.546*	*34.092*	*31.663*
Totaal domein Bestuur en middelen			**33.698**	**19.990**	**3.994**	**10.137**	**1.222**	**1.546**	**38.915**	**31.672**
Domein Overige lasten en baten										
016 Algemene dekkingsmiddelen										
	077	Algemene belastingen	2.775	35.048	118	145	0	0	2.893	35.192
	086	Gemeentefonds	0	326.280	0	15.779	0	0	0	342.059
	094	Dividend	52	266	0	0	0	0	52	266
	100	Financiering	32.237	33.549	-33.262	-33.532	324	-17	-701	0
			35.064	*395.143*	*-33.144*	*-17.608*	*324*	*-17*	*2.244*	*377.518*
017 Overhead										
	102	Management	5.467	0	186	0	229	223	5.882	223
	103	Financiën, toezicht en controle	6.468	27	225	90	-40	0	6.653	117
	104	P&O/HRM	4.317	3	541	507	-143	0	4.715	510
	105	Inkoop, aanbest. & contractman.	495	0	206	0	0	0	701	0
	106	Interne en externe communicatie	2.690	0	-4	0	0	0	2.686	0
	107	Juridische zaken	1.795	0	0	0	0	0	1.795	0
	108	Bestuurszaken en best.ondersteuning	2.330	0	818	448	40	0	3.188	448
	109	Informatievoorziening & automatis.	10.741	646	2.173	1.247	0	0	12.914	1.893
	110	Facilitaire zaken en huisvesting	5.351	81	-175	0	-17	0	5.160	81
	111	Documentaire informatievoorziening	1.132	0	35	0	0	0	1.167	0
	112	Managementondersteuning	3.554	0	81	0	137	0	3.772	0
	113	Correctie overhead	-2.985	0	0	0	0	0	-2.985	0
			41.355	*757*	*4.086*	*2.292*	*206*	*223*	*45.647*	*3.272*
018 Onvoorziene uitgaven										
	091	Onvoorzien	137	0	0	0	0	0	137	0
			137	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*137*	*0*
019 Vennootschapsbelasting										
	101	Vennootschapsbelasting (Vpb)	50	0	0	0	0	0	50	0
			50	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*50*	*0*
Totaal domein Overige lasten en baten			**76.607**	**395.900**	**-29.058**	**-15.316**	**529**	**206**	**48.078**	**380.790**
Resultaat			**595.384**	**595.384**	**17.779**	**17.779**	**2.939**	**2.939**	**616.102**	**616.102**

Leeuwarden, 31 augustus 2021,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris.

Gemeente Leeuwarden

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1466
Extern Zaak ID	2021-037705
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 oktober 2021
Agendapunt	7.2
Omschrijving	Onttrekking aan de openbaarheid gedeelte parkeerstrook en het trottoir Hoofdstraat 51 te Warten
Eigenaar	Post, Peter
Portefeuillehouder	Friso Douwstra

Bijlagen
Raadsvoorstel onttrekken aan de openbaarheid parkeerstrook en trottoir aan de Hoofdstraat 51 te Warten
Raadsbesluit onttrekking Hoofdstraat 51 Warten
Warten - Hoofdstraat 51 DO
Verkooptekening
Overzicht aan openbaarheid te onttrekken percelen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	7 september 2021
Besluitvorming (raad)	**4 oktober 2021**

Toelichting

Het college heeft besloten de gemeenteraad voor te stellen om het gedeelte van de parkeerstrook en het trottoir kadastraal behorende bij perceel Hoofdstraat 51 te Warten aan de openbaarheid te onttrekken. In het pand aan de Hoofdstraat 51 was voorheen een supermarkt gevestigd, maar inmiddels is het pand al een aantal jaar in gebruik als woning in combinatie met een aan huis verbonden beroep. De bewoners van het perceel willen graag kunnen beschikken over hun kadastrale eigendom en hun tuin vergroten door een herinrichting van trottoir en een deel van de parkeerstrook. Door de parkeerstrook op te heffen en deze aan de openbaarheid te onttrekken kan de weg worden verbreed in de vorm van een passeerstrook. Dit zorgt ervoor dat het verkeer de mogelijkheid krijgt om elkaar hier te passeren, wat de verkeersveiligheid ten goede komt.

Voorgesteld besluit

1: Aan de gemeenteraad voor te stellen het gedeelte van de parkeerstrook en het trottoir kadastraal behorende bij perceel Hoofdstraat 51 te Warten aan de openbaarheid te onttrekken;

Besluit

De gemeenteraad besluit het gedeelte van de parkeerstrook en het trottoir kadastraal behorende bij perceel Hoofdstraat 51 te Warten aan de openbaarheid te onttrekken;

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

Onttrekking aan de openbaarheid gedeelte parkeerstrook en het trottoir, kadastraal behorende bij perceel Hoofdstraat 51 te Warten
Zaaknummer: **2021-037705**

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
De kadastrale- en eigendomssituatie rondom het pand Hoofdstraat 51 te Warten is complex. Het pand was voorheen in gebruik als supermarkt. Vanwege deze bestemming is bij de herinrichting/ dorpsvernieuwing van de Hoofdstraat in 1992 een parkeerstrook voor dit pand aangelegd, met daarbij een trottoir. De kadastrale grens loopt in de lengterichting dwars door de parkeerstrook. Daardoor is een deel van de parkeerstrook en het trottoir kadastraal gezien eigendom van de eigenaar van Hoofdstraat 51. De rest is gemeentelijk eigendom. Het geheel van trottoir en parkeerstrook is aan te merken als openbare weg.

Inmiddels is het pand Hoofdstraat 51 in gebruik als woning in combinatie met een aan huis verbonden beroep. De bewoners van het perceel willen graag hun tuin vergroten door een herinrichting van trottoir en parkeerstrook.

Onttrekking aan de openbaarheid
Voordat de feitelijke uitvoering van de herstructurering kan plaatsvinden is het nodig dat er een formele onttrekking aan de openbaarheid plaatsvindt van de grond welke formeel als openbare weg kwalificeert. Hiervoor is besluitvorming door uw raad nodig.
Hierna gaan wij in op de beleidsmatige beweegredenen van de herstructurering vanuit gemeentelijk perspectief, de financiële aspecten en de formele procedure voor de onttrekking.

Momenteel is de rijbaan met een breedte van ca. 3.85 meter te smal voor voertuigen om elkaar te kunnen passeren. De aanwezige terpmuur en de kromming in de weg bij de kerk maken dat er over een kleine afstand geen zicht op tegemoetkomend verkeer is.

Met de herinrichting ter plaatse van Hoofdstraat 51 en specifiek door het opheffen van de parkeerstrook wordt er een kans geboden om de weg te verbreden in de vorm van een passeerstrook (zie hiervoor bijlage ‘Warten – Hoofdstraat 51 DO’). Dit zorgt ervoor dat het verkeer de mogelijkheid krijgt om elkaar hier te passeren, wat de verkeersveiligheid ten goede komt.

Beoogd effect
Door de parkeerstrook op te heffen en deze aan de openbaarheid te onttrekken, zoals weergegeven op bijlage ‘Onttrekking Openbaarheid Hoofdstraat 51’ wordt er een kans geboden om de weg te verbreden in de vorm van een passeerstrook.

Argumenten
Verkeersveiligheid:
Een passeerstrook zorgt ervoor dat het verkeer meer ruimte en beter doorzicht heeft. Hierbij is het wel noodzakelijk dat er een parkeerverbod op deze

locatie wordt ingesteld, zodat er geen auto's meer geparkeerd worden op die passeerstrook.

Uiterlijk aanzien:
Op dit moment staan er dagelijks aanhangwagens en dergelijke op de parkeerstrook. Deze zijn van de eigenaar van Hoofdstraat 51 die een bouwbedrijf heeft. Dit is geen fraai straatbeeld in het centrum van Warten. Met het vervallen van de parkeerstrook vervalt ook de mogelijkheid van het stallen van aanhangwagens en auto's. Daarmee verbetert het uiterlijk aanzien.

Vergroenen:
In samenspraak met de bewoners is er een ontwerp gemaakt voor de passeerstrook en de invulling van de tuin/border. Op dit moment is het gebied volledig verhard met bestrating. In het ontwerp hebben we gezocht naar een groene inpassing in het kader van hittestress en klimaatadaptatie.

Kanttekeningen en risico's
Afname van parkeerplaatsen:
Door het opheffen van de parkeerstrook in de Hoofdstraat neemt de parkeerruimte in deze straat, gelegen in het centrum van het dorp, in theorie af met drie parkeerplaatsen.
Echter de huidige parkeerstrook is nu door de eigenaar van Hoofdstraat 51 afgepaald en er staan alleen auto's en aanhangwagens van de bewoners. Deze situatie bestaat al sinds 2017. Gesteld kan worden dat de parkeerplaatsen rondom het pand ten behoeve van de voormalige supermarkt zijn aangelegd. De functie van de supermarkt is vervallen. Er is nu sprake van een woonfunctie met een aan huis verbonden beroep. Daar is een lagere parkeernorm aan gekoppeld dan aan een supermarkt. De parkeernorm voor wonen met een aan huis verbonden beroep is ingevuld met de drie aanwezige parkeerplaatsen aan de Nije Reed. De voertuigen en aanhangwagens kunnen daar worden gestald, of inpandig.

Financiën
De kosten voor de herinrichting van de tuin en de passeerstrook zijn geraamd op € 6.212. Waarbij de bewoners een vaste bijdrage in de uitvoering van het herinrichtingsproject van € 1.349 bijdragen. Bewoners betalen zelf de kosten voor de inrichting van de tuin.

De overige kosten zijn voor de gemeente Leeuwarden. Deze kosten zijn ten behoeve van de wegaanpassing in het openbare gebied. Gemeente Leeuwarden is opdrachtgever voor de uitvoering van de herinrichting, daarmee zijn de financiële risico's voor de gemeente Leeuwarden.

Het ontwerp leidt tot een aantal kleine kadastrale aanpassingen welke bij de notaris vastgelegd moeten worden. Deze kosten worden gedeeld tussen de bewoners en de gemeente Leeuwarden.

De genoemde kosten kunnen gedekt worden binnen het beleidsprodukt Verkeer en Vervoer.

Uitgebreide procedure
Ingevolge het bepaalde in de Wegenwet mag de afsluiting van een openbare weg (eveneens een openbaar parkeerterrein omvattend) pas worden geëffectueerd nadat daaraan een raadsbesluit is vooraf gegaan. Op de

voorbereiding van het raadsbesluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit houdt in dat het voornemen zes weken ter visie ligt en dat een ieder zijn of haar zienswijze kenbaar kan maken.
Het ontwerpbesluit voor deze onttrekking met bijlagen ligt met ingang van donderdag 6 mei gedurende zes weken ter visie. Hier tegen zijn geen zienswijzen ingediend.

Wij stellen u voor om op grond van de in dit raadsvoorstel aangegeven overwegingen in te stemmen met het verzoek om een deel van de parkeerstrook en het trottoir aan de Hoofdstraat 51 te Warten volgens bijgevoegde tekening aan de openbaarheid te onttrekken.

Leeuwarden, 7 september 2021,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

DE RAAD VAN DE GEMEENTE LEEUWARDEN;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 augustus 2021 (zaaknummer Z235315-2021);

gelet op artikel 9 van de Wegenwet

BESLUIT:

1. Het gedeelte van de parkeerstrook en het trottoir kadastraal behorende bij perceel Hoofdstraat 51 te Warten aan de openbaarheid te onttrekken, een en ander conform bijgevoegde tekening ‘Onttrekking Openbaarheid Hoofdstaat 51’, welke onderdeel uitmaakt van het besluit.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ,

voorzitter,

griffier.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

Gemeente Leeuwarden

DE RAAD VAN DE GEMEENTE LEEUWARDEN;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 september 2021 (zaaknummer **Z235315-2021**);

gelet op artikel 9 van de Wegenwet

BESLUIT:

1. Het gedeelte van de parkeerstrook en het trottoir kadastraal behorende bij perceel Hoofdstraat 51 te Warten aan de openbaarheid te onttrekken, een en ander conform bijgevoegde tekening ‘Onttrekking Openbaarheid Hoofdstaat 51’, welke onderdeel uitmaakt van het besluit.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 4 oktober 2021,

voorzitter,

griffier.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

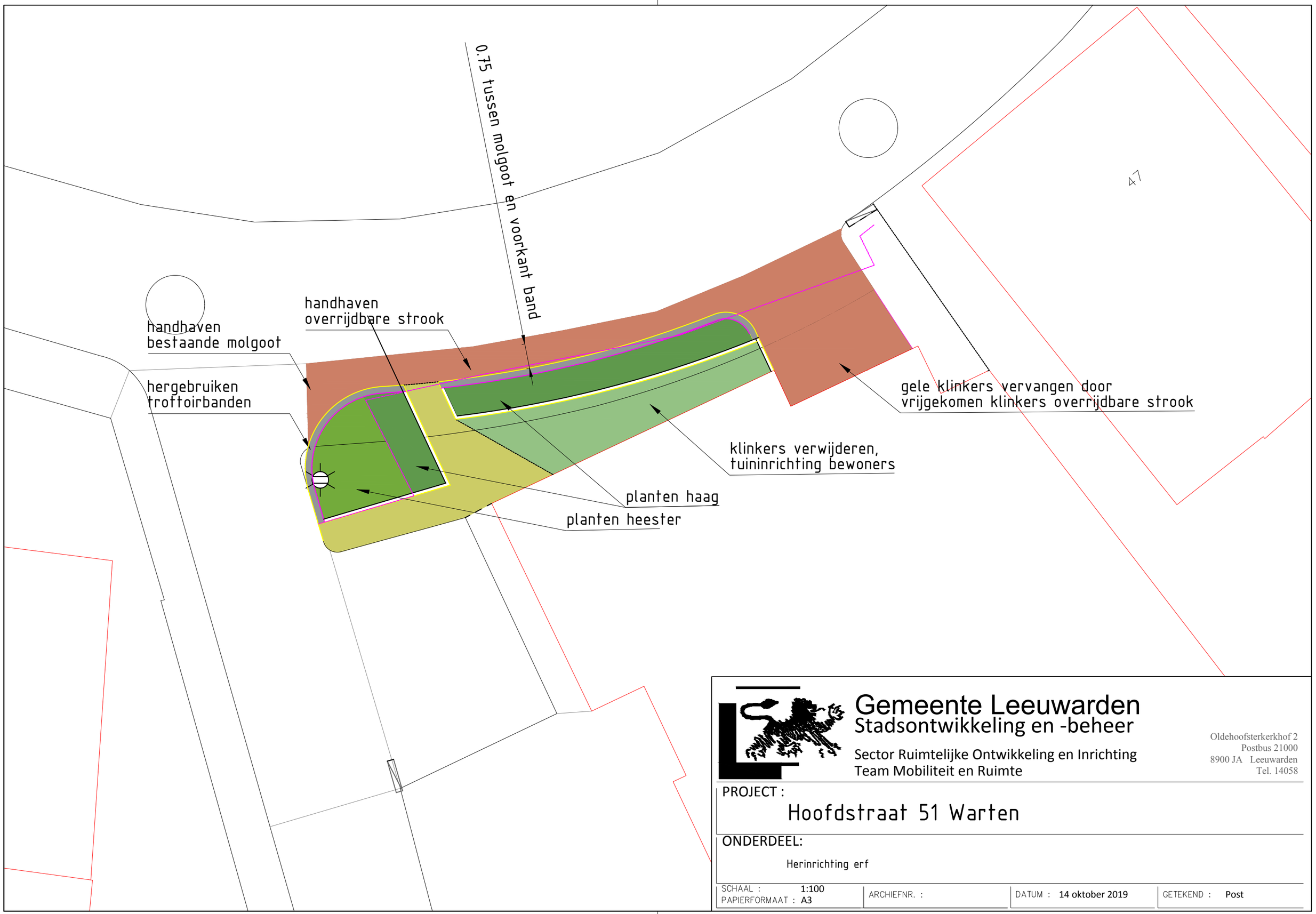

Gemeente Leeuwarden
Stadsontwikkeling en -beheer

Sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting
Team Mobiliteit en Ruimte

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Tel. 14058

PROJECT :

Hoofdstraat 51 Warten

ONDERDEEL:

Herinrichting erf

SCHAAL :	1:100	ARCHIEFNR. :		DATUM :	14 oktober 2019	GETEKEND :	Post
PAPIERFORMAAT :	A3						

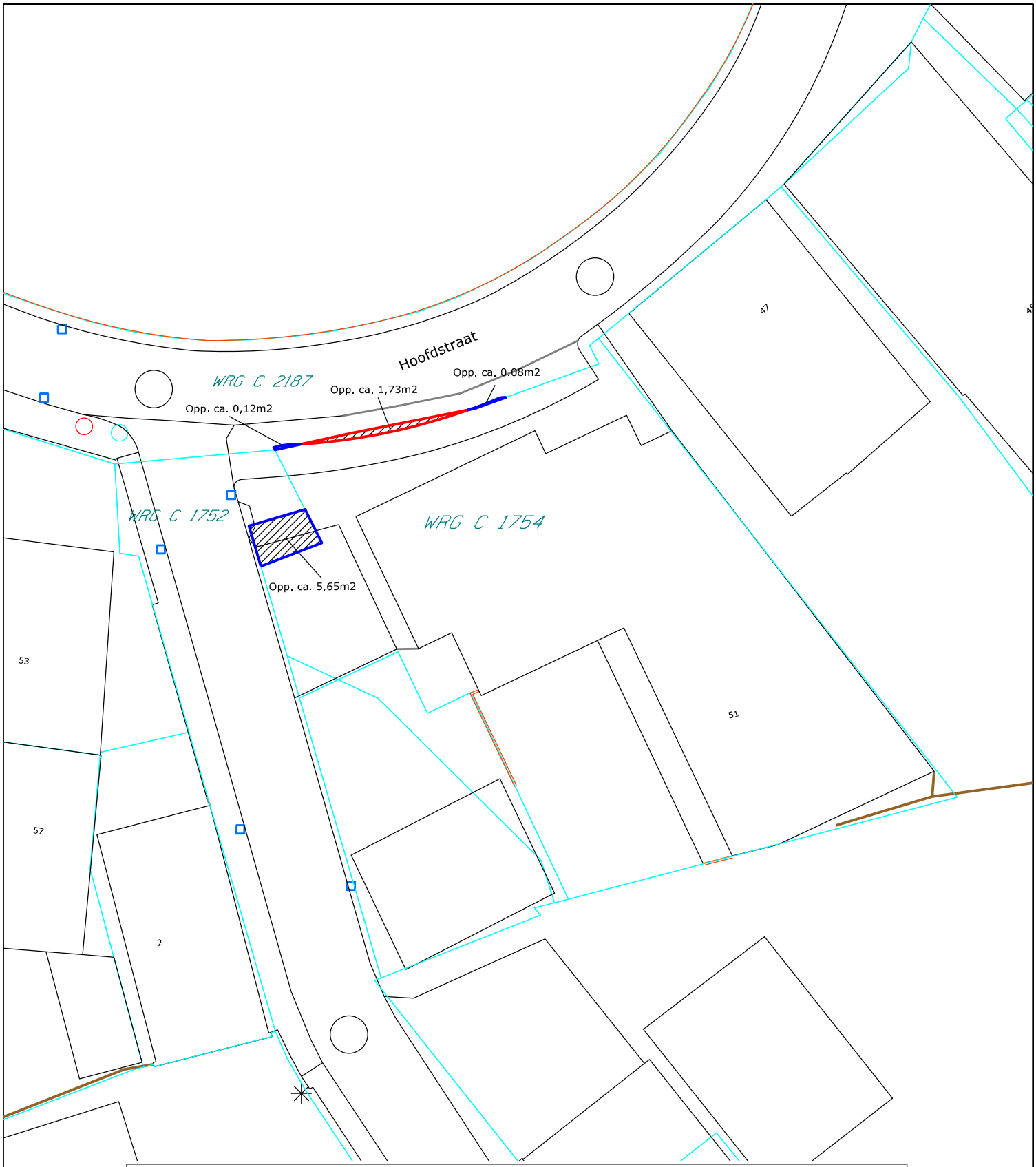

Gemeente Leeuwarden
Fysiek Domein
Sector Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting
Team Geo-informatie

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Tel. 14058

Over te nemen door gemeente

Over te dragen aan R. Wiersma en S. Montulet

Akkoord	
Civ. Techniek	Koper/Verkoper
Wijkzaken	

Rode lijnen : Overdrachtsgrenzen Blauwe lijnen : Kadastrale grenzen

PAPIERFORMAAT : A4	SCHAAL :	DATUM :	GETEKEND:
VW.nr.	1:250	01-03-2021	S.T.

G4566

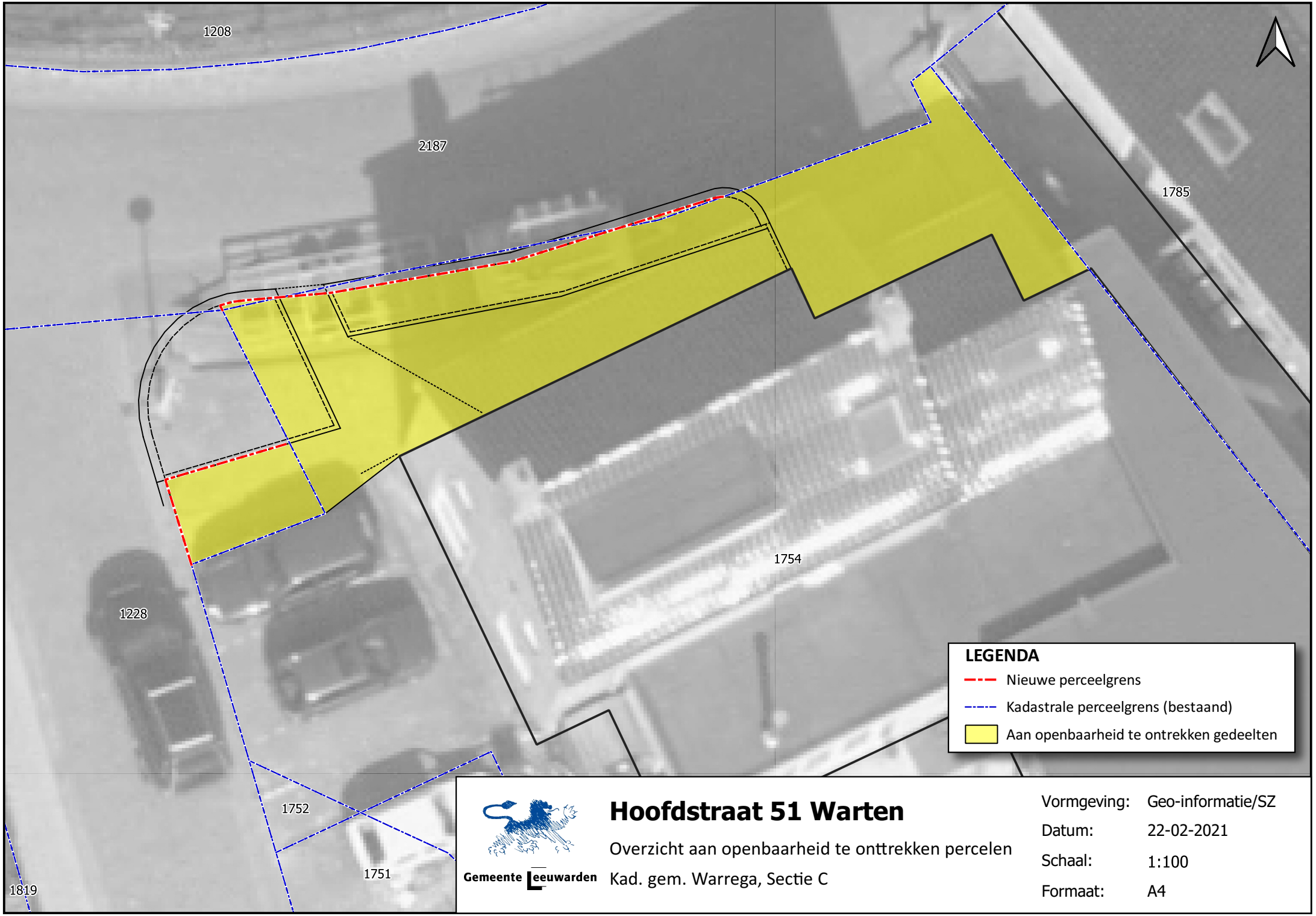

Gemeente Leeuwarden

Hoofdstraat 51 Warten

Overzicht aan openbaarheid te onttrekken percelen

Kad. gem. Warrega, Sectie C

Vormgeving:	Geo-informatie/SZ
Datum:	22-02-2021
Schaal:	1:100
Formaat:	A4

Gemeente Leeuwarden

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1460
Extern Zaak ID	2021-041174
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 oktober 2021
Agendapunt	7.3
Omschrijving	Voordracht benoeming drie bestuursleden Stichting Cultureel Centrum De Harmonie
Eigenaar	Bandringa, Sietze
Portefeuillehouder	Hein Kuiken

Bijlagen
Raadsvoorstel Voordracht benoeming drie bestuursleden Stichting Cultureel Centrum De Harmonie
Voordracht bestuur Harmonie benoeming bestuursleden
Profiel bestuursleden
CV W Zuidema Haans
CV M Vegt
CV D Kasova

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	7 september 2021
Besluitvorming (raad)	**4 oktober 2021**

Toelichting

Het bestuur van stichting Cultureel Centrum De Harmonie heeft mevrouw W. Zuidema-Haarns, mevrouw D. Kasova en mevrouw M. Vegt voorgedragen als nieuw bestuursleden van de stichting. Het college heeft besloten aan de gemeenteraad voor te stellen om op grond van de voordracht van De Harmonie de genoemde kandidaten te benoemen als nieuwe bestuursleden van de stichting. Benoeming van bestuursleden is op grond van de statuten de bevoegdheid van de gemeenteraad.
Mevrouw Zuidema is plaatsvervangend directeur bij het Wetterskip Fryslân en heeft ruime bestuurlijke en politieke ervaring, mevrouw Kasova heeft als algemeen directeur van de Economic Board Noord-Nederland een groot noordelijk netwerk in het bedrijfsleven en mevrouw Vegt heeft als directeur-bestuurder van K&C, expertisecentrum en projectorganisatie kunst en cultuur te Assen en Groningen, specifieke culturele kennis en kent het noordelijke culturele veld. Met de benoeming van deze drie kandidaten zijn de portefeuilles kunst en cultuur, marketing, sales, ondernemerschap en bestuurlijk (politiek)

ingevuld en is het bestuur weer op volle sterkte. De twee overige nog zittende bestuursleden zijn M. Kuipers (voorzitter) en G.P. Vermeulen (financiën).

Voorgesteld besluit

1. De gemeenteraad voor te stellen om als als bestuurslid van de stichting Cultureel Centrum De Harmonie te benoemen:
- mevrouw W. Zuidema- Haans uit Leeuwarden,
- mevrouw D. Kasova uit Groningen
- mevrouw M. Vegt uit Groningen

Besluit

De gemeenteraad besluit om als als bestuurslid van de stichting Cultureel Centrum De Harmonie te benoemen:
- mevrouw W. Zuidema- Haans uit Leeuwarden,
- mevrouw D. Kasova uit Groningen
- mevrouw M. Vegt uit Groningen

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

Voordracht benoeming 3 bestuursleden Stichting Cultureel Centrum De Harmonie
Zaaknummer: 2021-041174

Bij brief d.d. 13 juli 2021 heeft de Stichting Cultureel Centrum De Harmonie ons verzocht u voor te stellen mevrouw Wendy Zuidema - Haarns, mevrouw Denisa Kasova en mevrouw Marieke Vegt te benoemen als algemeen bestuurslid van de stichting.

Bij het voordragen van bestuursleden tracht de stichting zoveel als mogelijk aansluiting te zoeken bij de vastgestelde profielen, conform de uitgangspunten van de code 'Cultural Governance'. De stichting hanteert daarbij de volgende vijf elkaar aanvullende profielen:

- Voorzitter, strategie en beleid
- Kunst & cultuur
- Marketing, sales en ondernemerschap
- Financiën, risk en bedrijfsvoering
- Juridisch, bestuurlijk (governance) en politiek

Met de drie voordrachten worden de volgende portefeuilles ingevuld:

- Kunst en cultuur
- Marketing, sales en ondernemerschap
- Bestuurlijk (politiek)

Het bestuur van de Harmonie is van mening dat de CV's, de kennis en ervaring van de drie voorgedragen kandidaten goed aansluiten bij de gevraagde profielen.

We hebben de voorgestelde kandidaten beoordeeld op basis van de CV's, getoetst aan de betreffende profielen en komen tot het oordeel dat de voorgestelde kandidaat-bestuursleden voldoende passen binnen de profielen. Voor het overige zijn ons geen onoverkomelijke bezwaren gebleken die leiden tot het onthouden van benoeming van één of meer van de kandidaten.

Een cv van de drie kandidaten is voor u vertrouwelijk beschikbaar in Ibabs.

Volgens Artikel 4 van de statuten van de stichting dient de benoeming van bestuursleden te geschieden door de gemeenteraad.

Het huidige bestuur bestaat uit drie personen, Marc Kuipers (voorzitter), Geert Pieter Vermeulen (penningmeester) en Marjolijn Miltenburg (secretaris). De zittingstermijn van mevrouw Miltenburg is verstreken en zal het bestuur verlaten. Met de drie nieuwe kandidaten is het bestuur weer voldoende bezet en kan samen met de directeur de komende jaren werken aan de doorontwikkeling van de Harmonie.

Wij stellen u voor in te stemmen met de voordracht van het algemeen bestuur van de stichting om mevrouw W. Zuidema - Haarns, mevrouw D. Kasova en mevrouw M. Vegt te benoemen als algemeen bestuurslid van Stichting Cultureel Centrum De Harmonie.

Leeuwarden, 7 september 2021,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

DE Harmonie
STADSSCHOUWBURG LEEUWARDEN

Gemeente Leeuwarden
t.a.v. de heer H. Kuiken
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Leeuwarden, 13 juli 2021

Geachte heer Kuiken,

Graag dragen wij mevrouw Wendy Haans, mevrouw Denisa Kasová en mevrouw Marieke Vegt voor als algemeen bestuurslid van Stichting Cultureel Centrum De Harmonie.

Aan deze unanieme voordracht ligt een uitvoerig wervingstraject ten grondslag waarbij op basis van geactualiseerde profielschetsen (bijgaand) en gekeken naar teamsamenstelling in samenwerking met een extern adviseur is geselecteerd. Volledigheidshalve zijn de CV's bijgevoegd. Met de daadwerkelijke benoeming is het bestuur compleet en zijn de functiegebieden mooi afgedekt.

Ik vertrouw erop hiermee voldoende toelichting te hebben gegeven op onze voordracht.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Een hartelijke groet,

Marc Kuipers
voorzitter Stichting Cultureel Centrum De Harmonie

POSTADRES
Postbus 323
8901 BC
Leeuwarden
BEZOEKADRES
Ruiterskwartier 4

INTERNET
www.harmonie.nl
E-MAIL
info@harmonie.nl
TELEFOON
058 233 0 230
TELEFOON KASSA
058 233 0 233
TELEFAX
058 233 0 220

ING BANK
NL63 INGB 0002 1447 20
RABOBANK
NL46 RABO 0128 1590 22
KVK NR
01 01 32 30
BTW NR
nl.8044.17.052.B.01

HEEREDWINGER ADVIES
carrière- en organisatieontwikkeling

DE Harmonie
STADSSCHOUWBURG LEEUWARDEN

Voor Stadsschouwburg De Harmonie komt Heeredwinger Advies graag in contact met belangstellenden voor de positie van

Bestuurslid (3)

voor respectievelijk de volgende portefeuilles:

- kunst en cultuur
- marketing, sales en ondernemerschap
- bestuurlijk (politiek)

Voor alle portefeuilles geldt kennis van of tenminste aantoonbare verbondenheid met de sector, bestuurlijke of toezichthoudende ervaring, snappen hoe een publieksorganisatie met deze ambitie en omvang functioneert en een reputatie als team-player.

De Harmonie

De Harmonie is een begrip in de provincie Friesland en ver daarbuiten. Normaal gesproken passeren jaarlijks meer dan 200.000 bezoekers de deuren van het theater. Die genieten van een onderscheidende en aansprekende programmering. De ambities van De Harmonie zijn talrijk. De schouwburg bouwt verder aan het bovenregionale profiel met het programmeren van grote theaterproducties en muziekevents met internationale accenten en uitstraling. De Harmonie zoekt tegelijkertijd de samenwerking met (maatschappelijke) partners in de stedelijke en regionale omgeving. In die contacten komen initiatieven tot stand die bijdragen aan maatschappelijke impact en sociale cohesie. De openbare ruimte rondom De Harmonie zal in dat kader intensiever worden benut voor kleine festivals en optredens. De projectie die recent aan de buitenkant van het gebouw te zien was vormt de opmaat voor een keur aan initiatieven. Ook het gebouw zelf biedt vele mogelijkheden met drie zalen waar respectievelijk 1000, 500 en 280 bezoekers terecht kunnen. Daarnaast zijn de prachtige foyers en twee heringerichte ruimten beschikbaar voor exploitatie.

De Harmonie werkt met een begroting van ruim € 7 miljoen. De gemeente Leeuwarden verstrekt een jaarlijkse bijdrage, onder meer voor de huur van het gebouw. De formatie telt 32 fte (35 medewerkers) met een flexibele schil van 16 fte. De Harmonie kan rekenen op de enthousiaste inzet van 75 vrijwilligers.

De organisatie is volop in ontwikkeling om de basis te leggen voor de geformuleerde ambities. Het uiterst gemotiveerde team werkt hard aan verdere professionalisering op onderdelen. Zo is geïnvesteerd in de uitbreiding van het aantal programmeurs om verdieping in de programmering te realiseren en beter aan te sluiten op de wensen van doelgroepen. Maar ook bij techniek, events, marketing en communicatie en financiën staan de ontwikkelingen niet stil. Uitgangspunt is een zo groot en breed mogelijk publieksbereik en een gezonde exploitatie.

De organisatie van De Harmonie wordt geleid door een directeur (Marijke van der Woude). Het huidige bestuur telt momenteel door het verstrijken van een aantal zittingstermijnen , drie leden: Marc Kuipers (voorzitter) Geert Pieter Vermeulen (penningmeester) en Marjolijn Miltenburg (secretaris) (waarvan ook laatst genoemde door verstrijken zittingstermijn binnenkort het bestuur zal verlaten). Materieel functioneert het bestuur als een toezichthoudend bestuur en de directeur als directeur bestuurder. Het voornemen is geuit om in de nabije toekomst te komen tot een formele Raad van Toezicht. Dit behoeft de goedkeuring van de gemeenteraad van Leeuwarden.

Profiel bestuursleden

Zowel de zittende bestuursleden als de directeur hechten aan de totstandkoming van een team dat op productieve wijze vormgeeft aan het samenspel tussen bestuur en directie. Van de nieuwe teamleden wordt verwacht dat zij zich open stellen naar elkaar, dat zij het vermogen hebben te exploreren en te reflecteren en dat zij transparant zijn in hun oordeelsvorming en als zodanig bijdragen aan uitstekende onderlinge verhoudingen. De nieuwe bestuursleden combineren inhoudelijke statuur met een gedempt ego.

De Harmonie hecht aan de volgende, meer algemene competenties:

- bestuurlijke en/of toezichthoudende ervaring
- kennis van of verbondenheid met de sector, meer specifiek de podiumkunsten
- de dynamiek doorgronden van een publieksorganisatie van deze omvang en met deze ambities
- de koers van De Harmonie onderschrijven
- beschikken over de voor de portefeuille verlangde inhoudelijke statuur en over een voor De Harmonie relevant netwerk
- beschikken over een antenne voor de lokale, regionale en politiek bestuurlijke verhoudingen

Voor de invulling van de verschillende portefeuilles gelden de volgende, meer specifieke competenties:

1. Portefeuille Kunst en Cultuur

- een bewezen track record in de wereld van kunst en cultuur, regionaal en (inter)nationaal
- in staat om te reflecteren op de tijdgeest en de maatschappelijke ontwikkelingen om vanuit die oriëntatie de inzet van de sector te duiden en ook betekenis te geven naar de verschillende vertegenwoordigers daarvan
- kennis van wet- en regelgeving in de sector, financiering en beleid
- een relevant landelijk netwerk (overheden, fondsen, instellingen)
- waarde kunnen toevoegen aan het inhoudelijke profiel van De Harmonie

2. Portefeuille Marketing, Sales en Ondernemerschap

- u inspireert met vragen en denkkracht over De Harmonie als krachtig merk, het bereiken van haar publiek en bestaande en nieuwe doelgroepen, de inzet van middelen, in het bijzonder nieuwe media en nieuwe, minder voor de hand liggende vormen van communicatie
- uw bijdrage in het bestuur is geborgd door een schat aan ervaring en bewezen successen op dit terrein
- u blinkt uit door de organisatie te adviseren, door de juiste vragen te stellen en te inspireren met het aandragen van suggesties en voorstellen die getuigen van inzicht, innovatie en praktische haalbaarheid

3. Portefeuille Bestuurlijk (politiek)

- De Harmonie is op talloze punten verbonden met de gemeente Leeuwarden (cultureel, financieel, vastgoed, planontwikkeling), maar ook met de stedelijke samenleving (onderwijsinstellingen, culturele partners). Deze portefeuillehouder kent de stad Leeuwarden en de ontwikkelingen daarbinnen en schakelt gemakkelijk met het ambtelijk apparaat, raadsleden en bestuurders met oog voor de verschillende belangen en de gezamenlijke agenda
- u beschikt over een relevant stedelijk netwerk. U hebt een uitstekend ontwikkeld gevoel voor processen en procedures. U kent als geen ander de dynamiek van een gemeentelijke organisatie. Binnen uw rol als toezichthouder combineert u tact en daadkracht.

Procedure

Heeredwinger Advies begeleidt De Harmonie bij de werving en (voor)selectie van nieuwe bestuursleden. Uw reactie kunt u sturen aan Jacques Heldoorn (j.heldoorn@heeredwinger.nl). Bij hem kunt u ook terecht voor nadere informatie (0625024328). De sluitingsdatum voor uw reactie is 20 april 2021.
De procedure voorziet in een kennismaking met Jacques Heldoorn en daarna een ontmoeting met twee bestuursleden en de directeur.
Aan het bestuurslidmaatschap is geen vergoeding verbonden.

Gemeente Leeuwarden

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1479
Extern Zaak ID	2021-031187
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 oktober 2021
Agendapunt	7.4
Omschrijving	Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) voor de bouw van 15 recreatieappartementen Leons 11 Leons
Eigenaar	Thoma, Korian
Portefeuillehouder	Hein de Haan

Bijlagen
Raadsvoorstel VVGB voor de bouw van 15 recreatieappartementen te Leons
Bouwtekening Blok1
Bouwtekening Blok2
Bouwtekening Blok3
Situatietekening bestaand
Situatietekening nieuw
Landschapsinrichtingsplan - Beplantingsplan
Landschapsinrichtingsplan
Landschapsinrichtingsplan - Beplantingsoorten
Reactie- en antwoordnota zienswijzen
Ruimtelijke onderbouwing
Ecologische Quickscan
Stikstofberekening
Ladderonderbouwing
Ontheffingsverzoek Verordening Romte
Ontheffing verordening romte

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	14 september 2021
Besluitvorming (raad)	**4 oktober 2021**

Toelichting

Bij de Gemeente Leeuwarden is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van vijftien recreatieappartementen in drie logiesgebouwen, ter vervanging van bestaande

bedrijfsbebouwing, op het adres Leons 11 te Leons. Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan ‘Bûtengebiet’.
Op 2 juni 2021 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp verklaring van geen bedenkingen vast te stellen voor het kunnen afwijken van het bestemmingsplan. De ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp verklaring van geen bedenkingen en overige stukken hebben ter visie gelegen. Binnen de ter visie termijn is er één zienswijze door de provincie ingediend. De zienswijze geeft aanleiding om de ruimtelijke onderbouwing tekstueel te verduidelijken. De zienswijzen hebben het college geen aanleiding gegeven om af te wijken van het voornemen om medewerking te verlenen aan de aanvraag omgevingsvergunning. Het college stelt om die reden aan de raad voor een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Indien de raad besluit een verklaring van geen bedenkingen af te geven dan zal de omgevingsvergunning daarna worden verleend door het college.

Voorgesteld besluit

1. Aan de gemeenteraad voor te stellen om de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van 15 recreatieappartementen op het adres Leons 11 te Leons vast te stellen;

Besluit

De gemeenteraad besluit om de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van 15 recreatieappartementen op het adres Leons 11 te Leons vast te stellen;

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) voor de bouw van 15 recreatieappartementen op het adres Leons 11 te Leons.
Zaaknummer: 2021-031187

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
Er is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van 15 recreatieappartementen op het adres Leons 11 te Leons. Deze aanvraag omgevingsvergunning is ingediend na een toezegging tot medewerking van de voormalige gemeente Littenseradeel.

Het plan voorziet in de realisatie van drie gebouwen met vijftien recreatieappartementen, ter vervanging van bestaande bedrijfsbebouwing op het perceel. In totaal wordt 1.065 m2 aan (voormalige agrarische) bedrijfsbebouwing gesloopt. De nieuwe bebouwing heeft een oppervlak van 1.142 m2.

Eén gebouw (blok 3) wordt binnen het bestaande bebouwingscluster achter de stelpboerderij gebouwd. Dit gebouw wordt binnen de contour van de huidige bedrijfsbestemming gesitueerd. De twee andere gebouwen (blok 1 en 2) worden in een nieuw bebouwingscluster gebouwd. Deze twee gebouwen worden op agrarische bestemde gronden gebouwd. Door twee gebouwen in een nieuw bebouwingscluster te plaatsen, ontstaat het ruimtelijk beeld van twee kleinschalige boerenerven in plaats van één grootschalig erf met een aaneengesloten bebouwingsbeeld. Het huidige aaneengesloten bebouwingsbeeld belemmert het zicht vanaf de weg op de kerk. Met het plan wordt de open zichtlijn vanaf de weg op de kerk hersteld, doordat er open ruimte ontstaat tussen het bestaande- en nieuwe bebouwingscluster.

De bestaande te slopen bebouwing heeft een bouwhoogte van circa 6 meter. De nieuwe bebouwing bestaat uit volumes met een lage gootlijn, een steile kap en een bouwhoogte van 9 tot 11 meter. De gevelarchitectuur is terughoudend. Met deze vorm en uitstraling is een ruimtelijk beeld beoogd van traditionele agrarische bebouwing (schuurvolumes en boerderijen).

Op 2 juni 2021 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp vvgb vast te stellen, waarna de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp vvgb en overige stukken ter visie hebben gelegen.

Planologische situatie
Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan ‘Bûtengebiet’, aangezien de bedrijfsbestemming en agrarische bestemming niet voorziet in de bouw van recreatieappartementen.

Dit verzoek is in strijd met de provinciale Verordening Rômte, aangezien de recreatieappartementen niet in de bestaande bebouwing worden gerealiseerd, een deel van de bebouwing op agrarische bestemde gronden wordt gesitueerd en sprake is van aanvullende nieuwbouw (de bestaande bouwhoogte is lager dan de nieuwbouw). Gedeputeerde Staten heeft op 23 maart 2021 besloten ontheffing te verlenen van de provinciale verordening.

Afwijkingsmogelijkheid
Wij kunnen medewerking verlenen aan dit verzoek door af te wijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3°van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In het kader van deze afwijkingsprocedure (buitenplanse grote afwijking) is op grond van artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) ook een vvgb van uw gemeenteraad vereist.

Projectenlijst
Op grond van de Wabo is het college het bevoegd orgaan voor het afgeven van de omgevingsvergunning maar er is ook een vvgb van de gemeenteraad vereist. De gemeenteraad heeft een lijst van projecten vastgesteld waarvoor een vvgb niet is vereist. De aanvraag past niet binnen deze vastgestelde projectenlijst. Het plan is niet in overeenstemming met de bouwregels van het bestemmingsplan en het plangebied is niet gesitueerd binnen bestaand stedelijk gebied.

Ter inzage
De aanvraag met de ontwerp vvgb en de ontwerp-omgevingsvergunning hebben in het kader van de planologische procedure voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Binnen de tervisie-termijn is er één zienswijze door de provincie ingediend. Er zijn geen zienswijzen door omwonenden ingediend.

De zienswijze is in de zienswijzennota samengevat weergegeven en voorzien van onze reactie. De reactie op de zienswijze is afgestemd met de provincie. De zienswijze geeft aanleiding om de ruimtelijke onderbouwing tekstueel te verduidelijken en de bedrijfsmatige exploitatie van de recreatieappartementen in de omgevingsvergunning juridisch beter te borgen. De zienswijze geeft geen aanleiding om tot een aanpassing van het plan te komen. De zienswijze en zienswijzennota met bijlagen treft u als bijlage aan. Het college is bevoegd de reactienota zienswijzen vast te stellen.

Overwegingen
De ontwikkeling draagt bij aan de recreatieve mogelijkheden in de omgeving en verbetert de ruimtelijke kwaliteit.

Het planvoornemen biedt de mogelijkheid voor toeristen om kleinschalig te overnachten in een landelijk gebied, met daarbij een beleving van de lokale cultuur en natuur uit de directe regio. De locatie leent zich bovendien voor kleinschalig watertoerisme zoals kanotochten. Ook wordt aangesloten op het lokale fietsnetwerk ‘Friese Kerken’, waardoor de authenticiteit en het erfgoed in de directe omgeving door toeristen bezichtigd kan worden. Het planvoornemen is daarmee in overeenstemming met het gemeentelijk beleidskader voor het buitengebied van de voormalige gemeente Littenseradeel (zie hoofdstuk 3.6 van de toelichting van het bestemmingsplan Bûtengebiet). Om het toeristisch potentieel van het buitengebied beter te benutten wordt ruimte geboden aan kleinschalige initiatieven:

- die de authenticiteit en erfgoed als kwaliteit zichtbaar en beleefbaar maken;
- die routes voor fietsen, wandelen en varen kunnen versterken;
- van ondernemers die de reeds aangelegde toeristisch-recreatieve infrastructuur benutten.

Voor het begrip ‘kleinschalige verblijfsrecreatie’ wordt aangesloten bij de provinciale begrippen, waarin aangegeven is dat een recreatieterrein van meer dan 15 recreatiewoningen gezien wordt als grootschalig.

Met een ladderonderbouwing voor duurzame verstedelijking is aangetoond dat in de regio voldoende marktpotentieel is voor het toevoegen van 15 recreatieappartementen.

Door de bestaande landschapsontsierende bedrijfsbebouwing te slopen wordt een ruimtelijke kwaliteitsslag gemaakt. De nieuwe bebouwing sluit aan op de dorpslandelijke context van de omgeving. Eén gebouw heeft de vorm, omvang en uitstraling van een kop-rompboerderij. Twee gebouwen hebben de vorm, omvang en uitstraling van ondergeschikte schuurvolumes. Het toevoegen van een nieuw bebouwingscluster sluit aan op de karakteristiek van het terpdorp Leons, in die zin dat een kleinschalig erf wordt toegevoegd aan de bestaande erven die de terp begrenzen. Hoewel de nieuwe gebouwen een relatief hoge bouwhoogte hebben, zijn deze met vorenstaande opzet goed in te passen in de dorpse schaal van Leons.

De nieuwbouw wordt landschappelijk goed ingepast. Er worden nieuwe landschapselementen toegevoegd zoals erfbeplanting, een boomgaard en een watergang. Het parkeren wordt opgelost in de bestaande kuilplaat. Door de verdiepte ligging van de kuilplaat en de groene inpassing zullen de geparkeerde auto’s niet of nauwelijks zichtbaar zijn in het landschap.

De realisatie en exploitatie van 15 recreatieappartementen is geen milieubelastende (luchtkwaliteit, geluid, etc.) activiteit en zal niet onevenredig veel verkeersbewegingen aantrekken. De recreatieappartementen leveren geen belemmeringen op voor agrarische activiteiten in de omgeving. Met een ecologisch onderzoek is aangetoond dat er geen natuurwaarden worden geschaad. Het plangebied maakt onderdeel uit van een potentieel broedbiotoop voor weidevogels (weidevogelkansgebied). Door storting van gelden in het weidevogelfonds zal verstoring van het weidevogelkansgebied financieel worden gecompenseerd door de initiatiefnemer.

Risico’s
Voor de gemeente zijn er geen juridische en/of financiële risico’s verbonden aan de afgifte van de vvgb. De ambtelijke kosten worden vergoed en het risico van planschade ligt bij de initiatiefnemer. De kosten voor het weidevogelfonds zijn voor de initiatiefnemer. Alle kosten en risico’s liggen daarmee bij de initiatiefnemer.

Vervolgacties
Wij stellen u voor om een vvgb conform artikel 6.5, lid 1 Bor af te geven voor de bouw van 15 recreatieappartementen op het adres Leons 11 te Leons.

Na de afgifte van de vvgb zal de omgevingsvergunning worden verleend door het college. De verlening van de omgevingsvergunning zal formeel worden bekendgemaakt.

Leeuwarden, 14 september 2021,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

3D impressie
MY BACKYARD

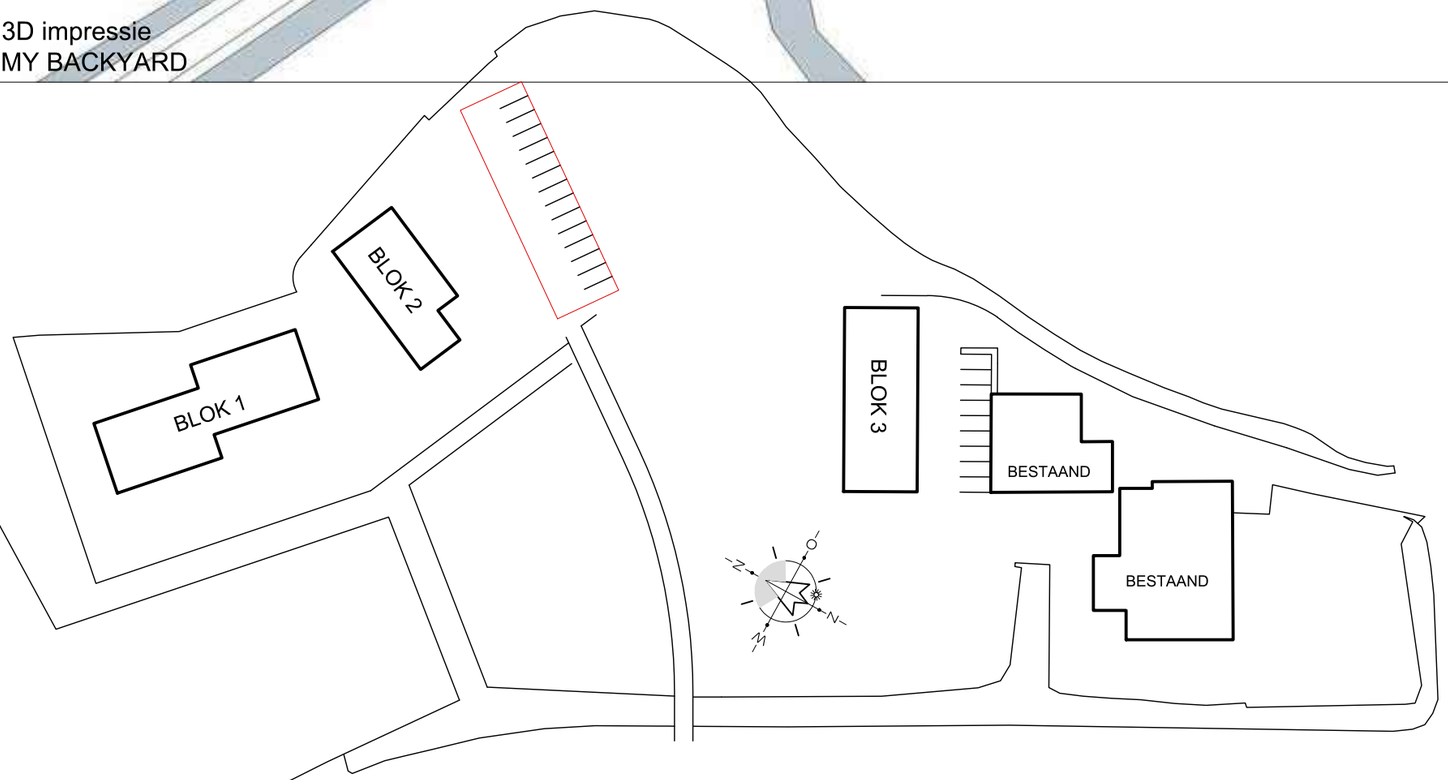

Opdrachtgever:
Auke Bruinsma
Bruinsma Bouw,
Nummer 11, 8833 KA, Lions

Architect:
Rein Hofstra
Architectenburo Hofstra-Douma
Hoflan 4, 9001 ZG, Grou

Landschapsarchitect:
Joram Plantenga
MY BACKYARD landschapsarchitectuur
Sierksmastraat 37, 8934 AL, Leeuwarden

Gysbert, Tekenwijze Grou

projekt	Nieuwbouw 15 woningen te Leons				
opdracht-gever	Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma			projectnr.	2017-24
onderdeel	plattegrond, gevels, doorsnede A3 boekwerk			tek. nr.	Blok 1
fase	definitief ontwerp	schaal	1:100	status	akkoord
getekend	GdV	gewijzigd	GdV		
datum	A 30-11-2017	datum	B		21-01-2021

06-11 222 320
Gijsbert de Vries
Meersweg 3, 9001 BG, Grou
0566-622 833
www.tekenwijzegrou.nl
kvk 67874762
info@tekenwijzegrou.nl

filename : DATA:\autocad\... A3

© Deze tekening blijft eigendom van Gysbert, Tekenwijze Grou ©
en mag zonder schriftelijke toestemming niet worden gekopieerd, noch ter inzage worden gegeven, noch t.b.v. derden worden gebruikt.

blok 1

Beganegrond

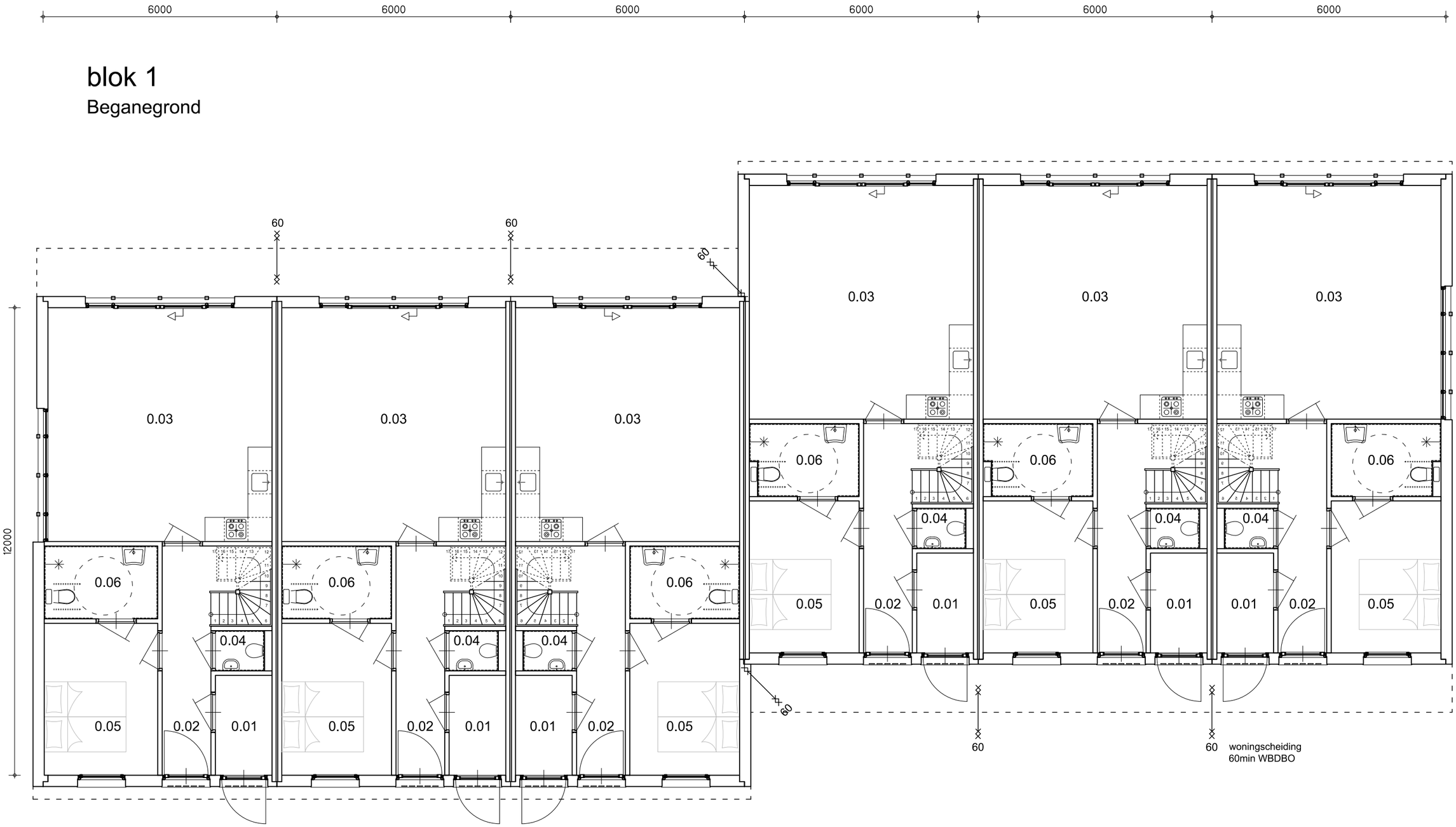

Type 2A

Type 1A

6000
6000
6000
6000
6000
6000

blok 1
B1-100

onderdeel blok 1, Beganegrond
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-100

blok 1B

Beganegrond

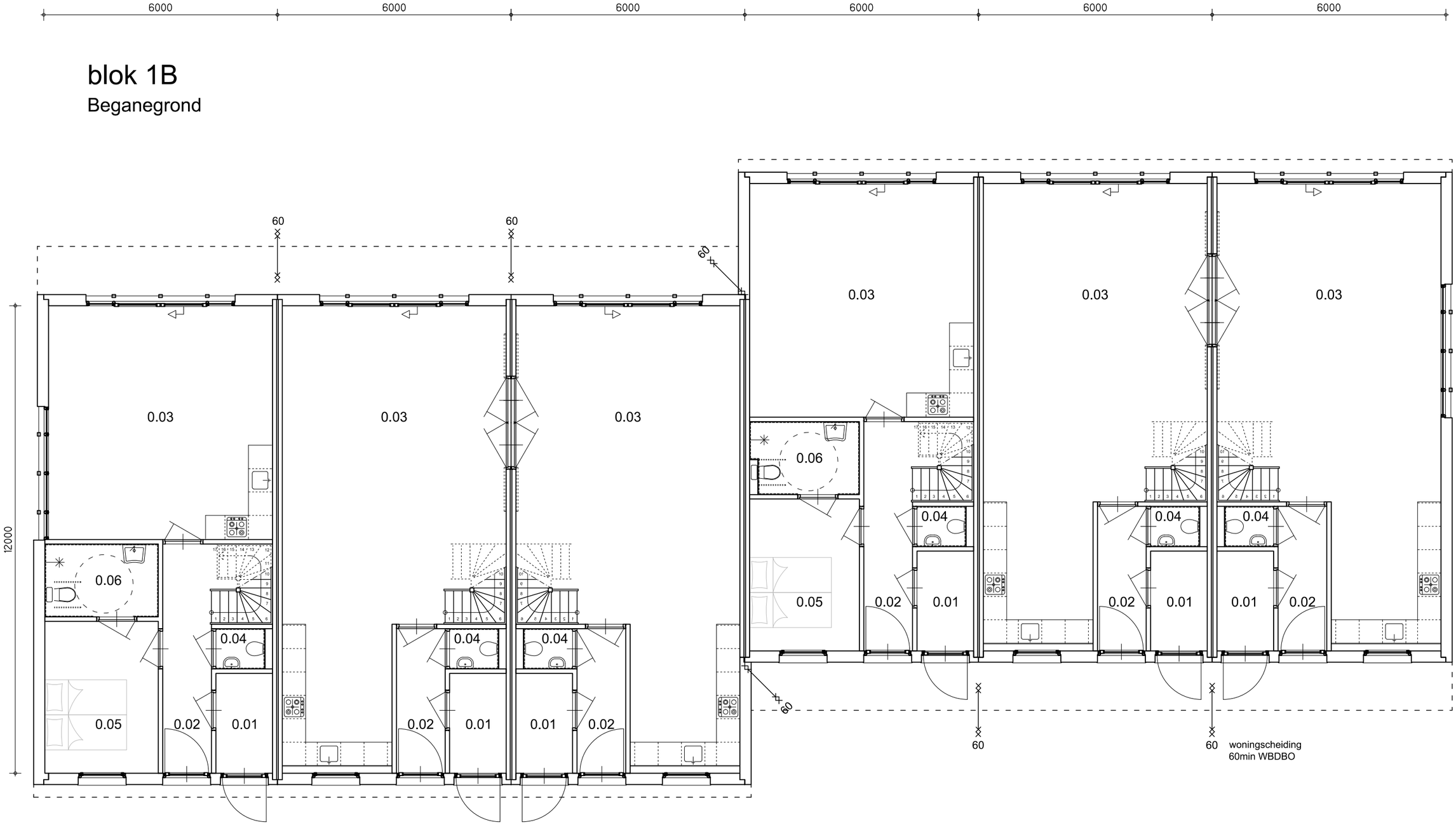

Type 2B

Type 1B

6000
6000
6000
6000
6000
6000

blok 1B
B1-100

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 1B, Beganegrond
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1B
B1-100

blok 1

Verdieping 1e

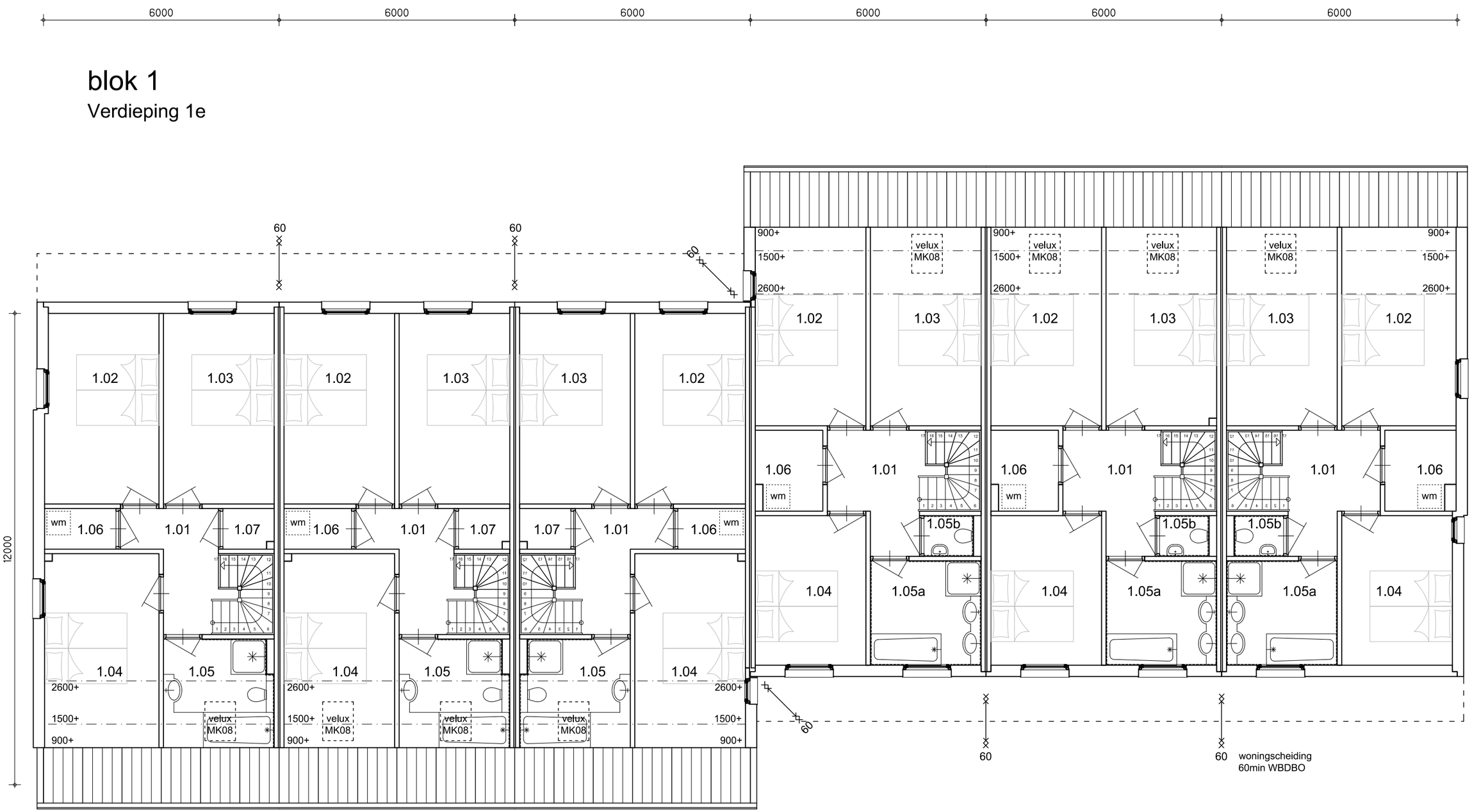

Type 2A

Type 1A

6000
6000
6000
6000
6000
6000

blok 1
B1-101

onderdeel blok 1, Verdieping 1e
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-101

blok 1

Verdieping 2e

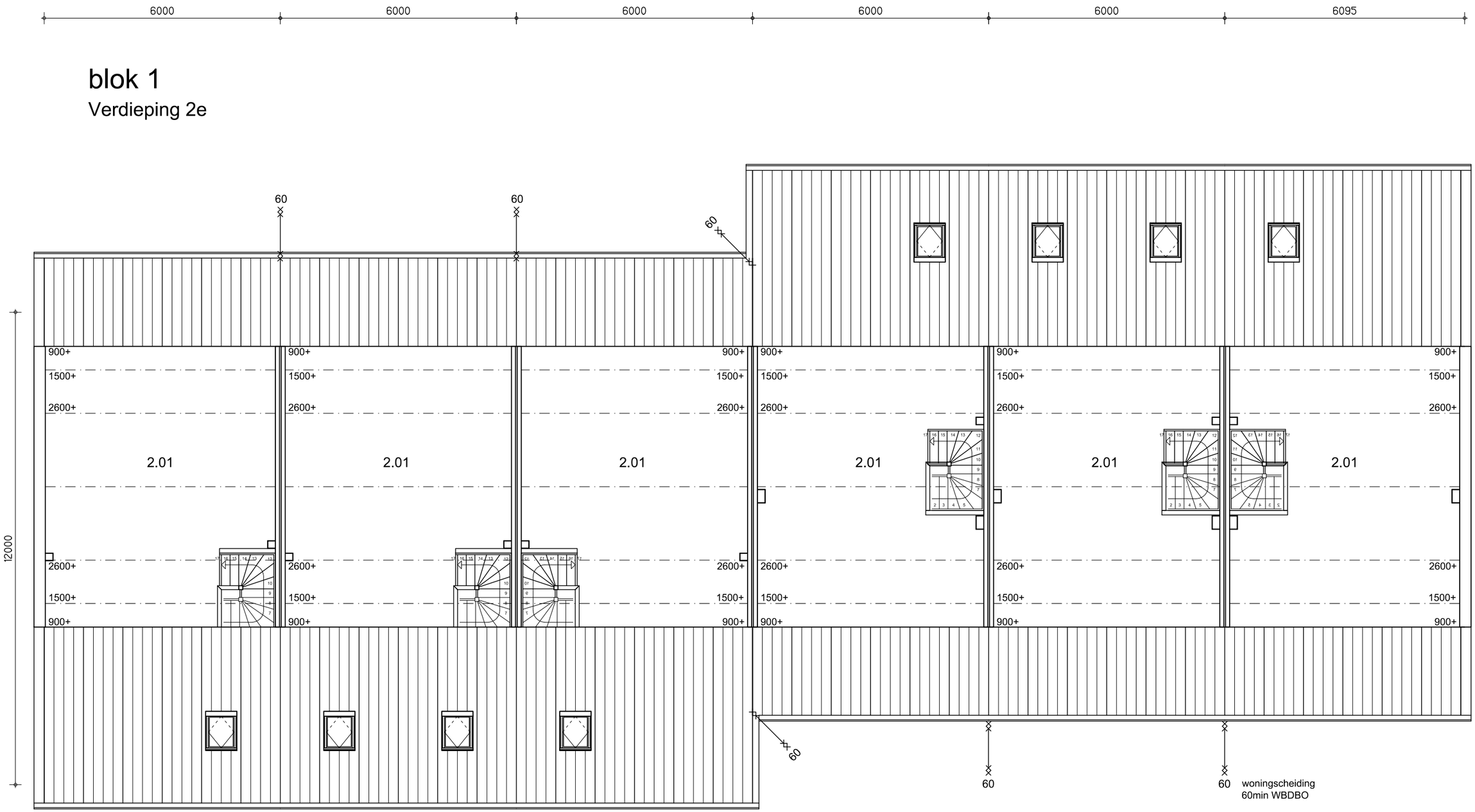

Type 2a

Type 1a

blok 1
B1-102

onderdeel blok 1, Verdieping 2e
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-102

6000 6000 6000 6000 6000 6000

blok 1
dak

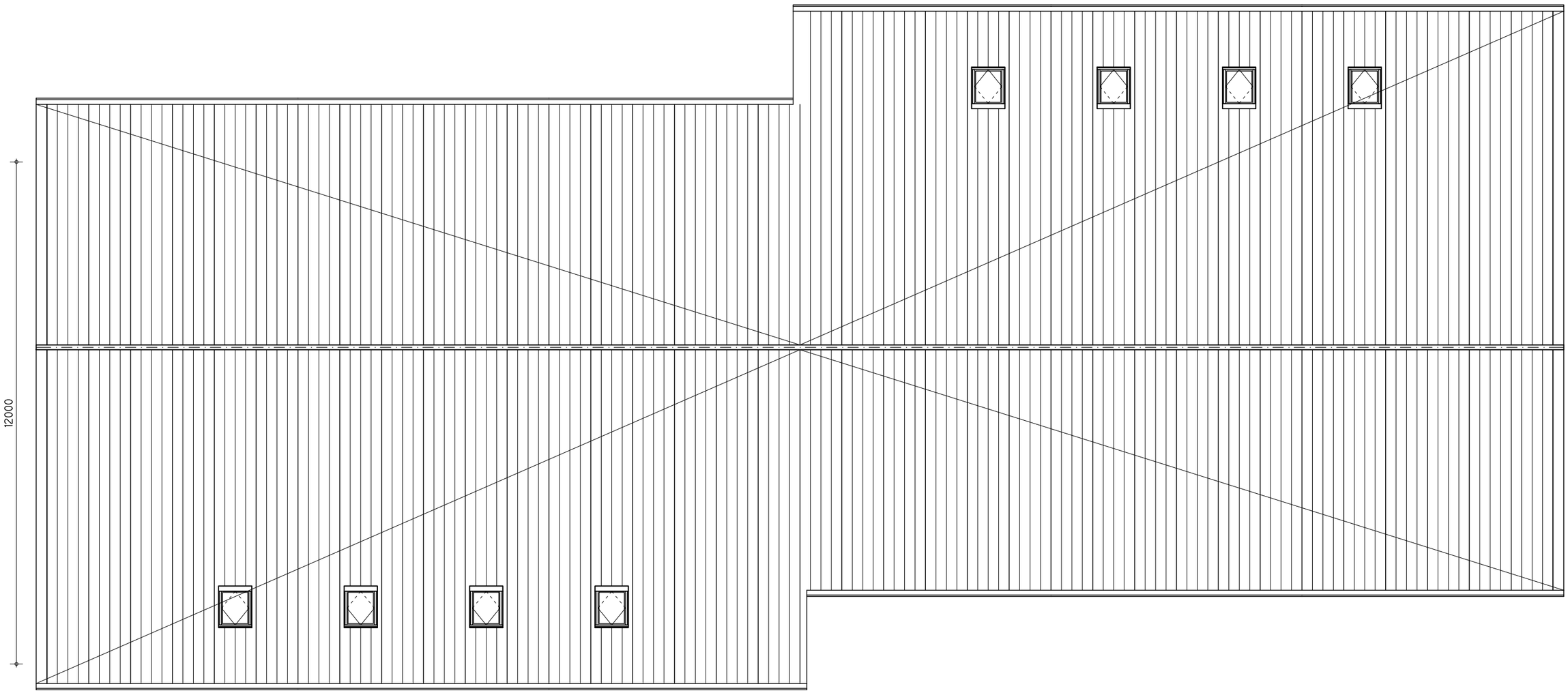

Type 2a

Type 1a

6000 6000 6000 6000 6000 6000

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 1, dakoverzicht
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-103

blok 1
B1-103

blok 1

voorgevel zuidwest

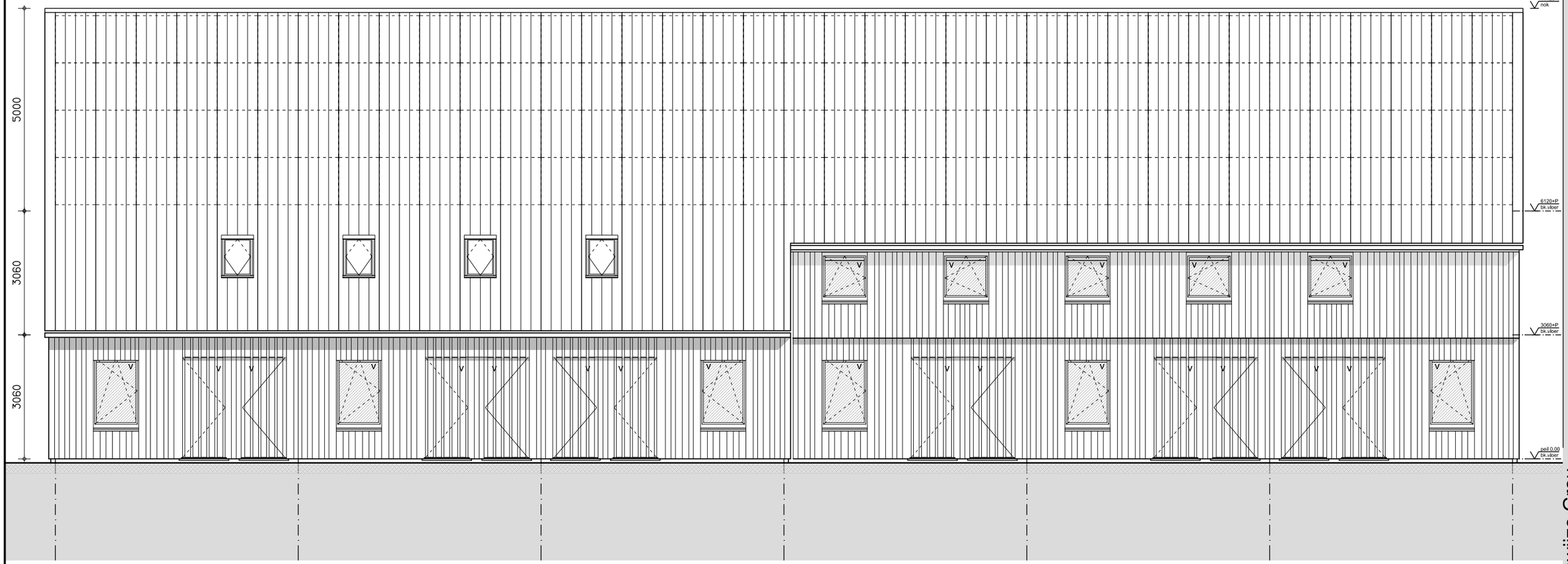

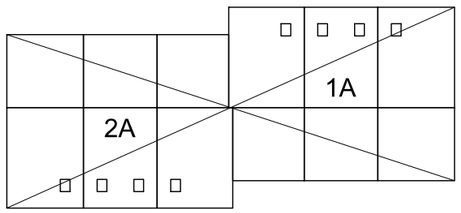

Type 2A

Type 1A

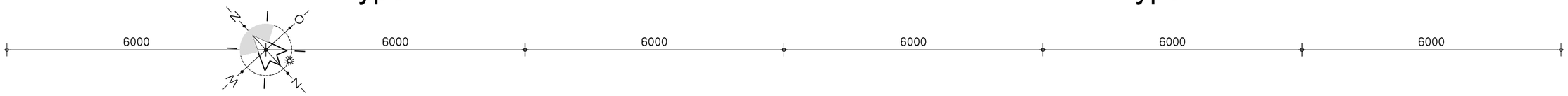

blok 1
B1-201

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 1, Gevels, voorgevel
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-201

blok 1

zijgevel noordwest

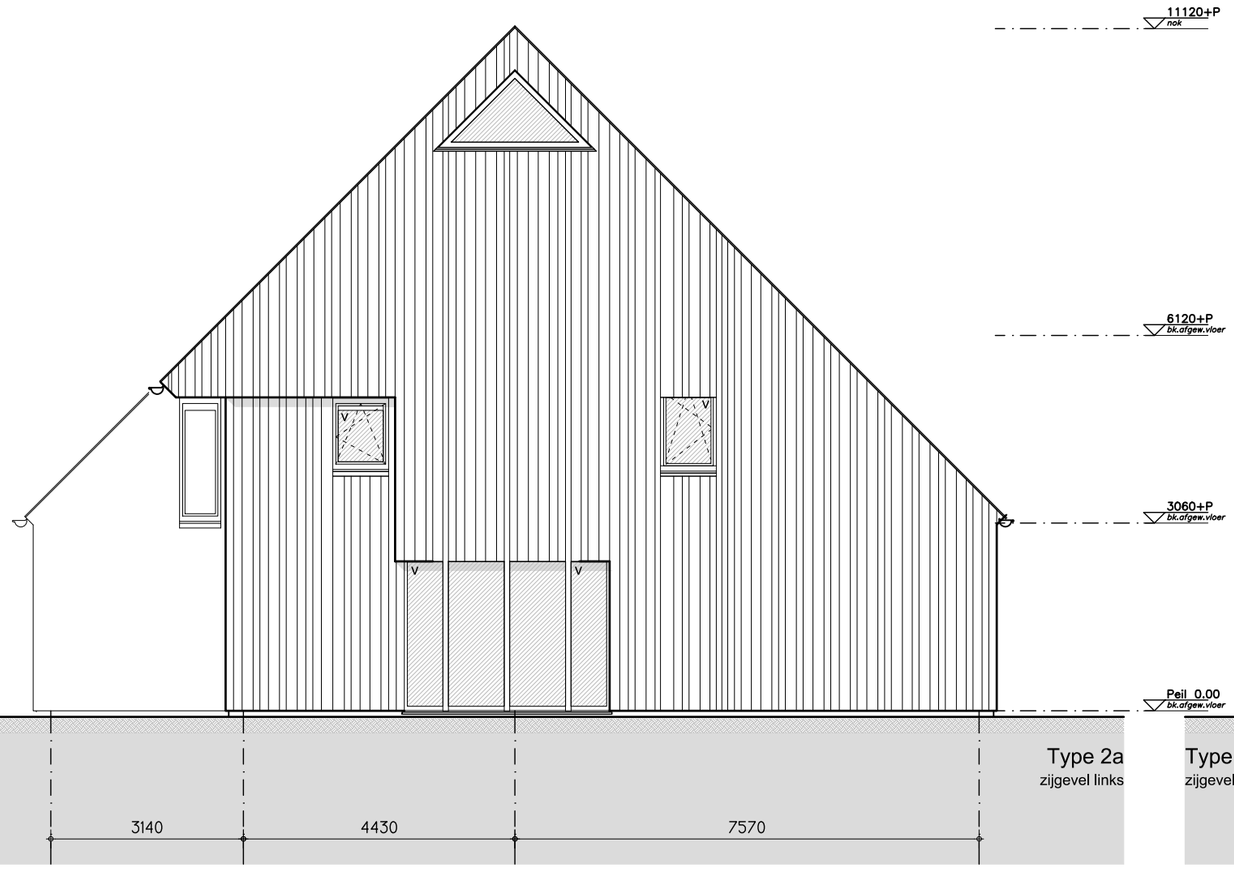

zuidoost

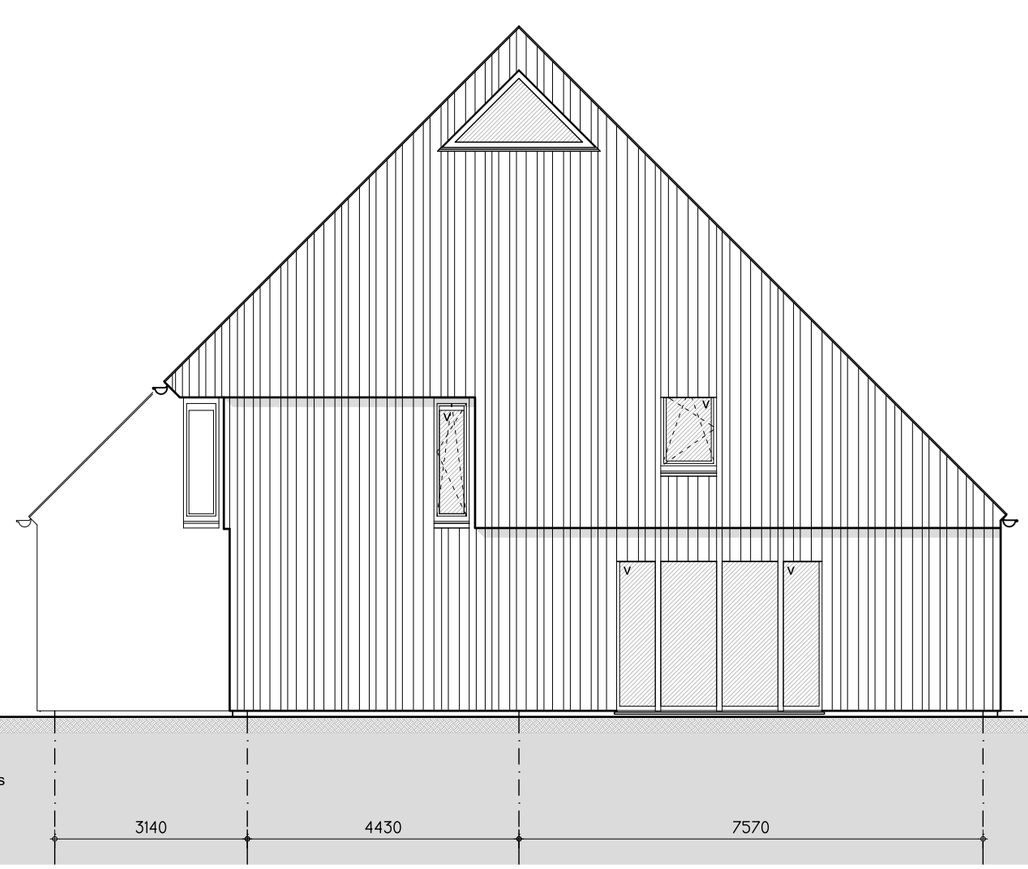

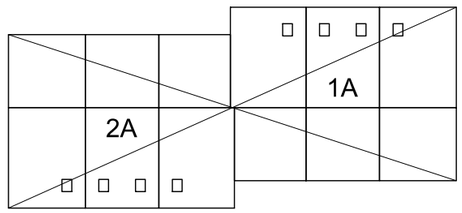

Type 2A

Type 1A

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief

onderdeel blok 1, Gevels, zijgevels
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-202

blok 1
B1-202

blok 1

achtergevel noordoost

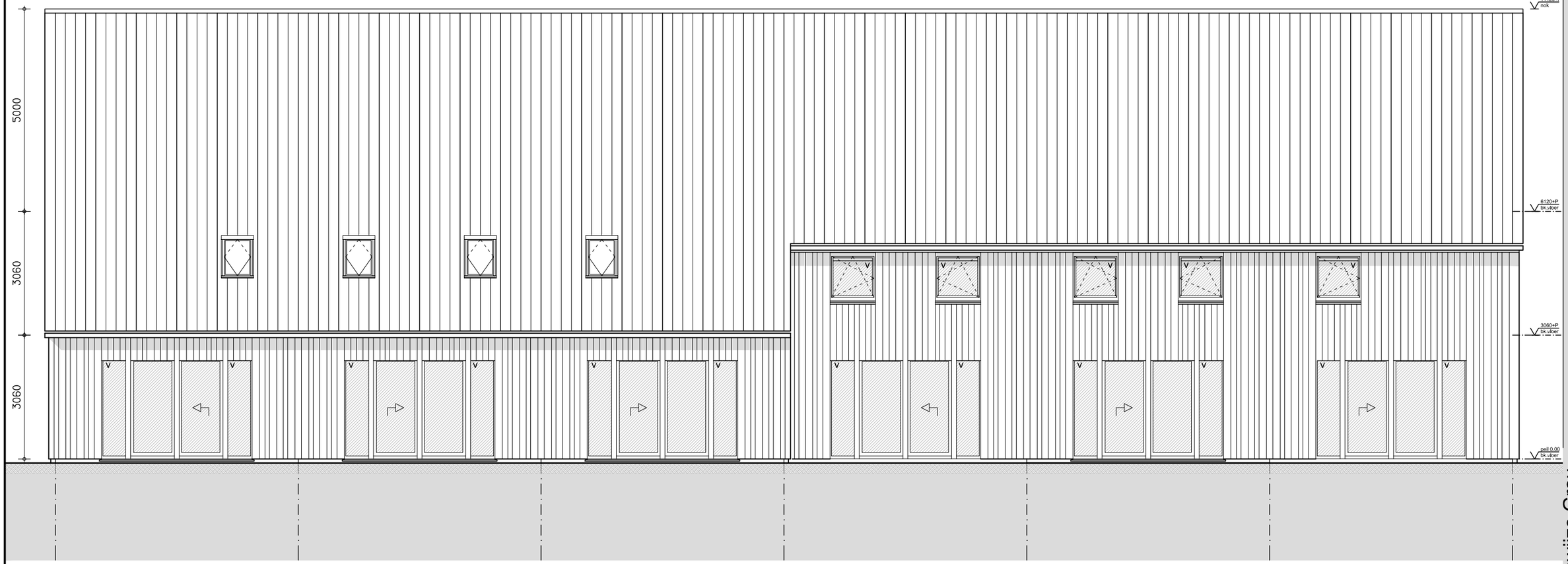

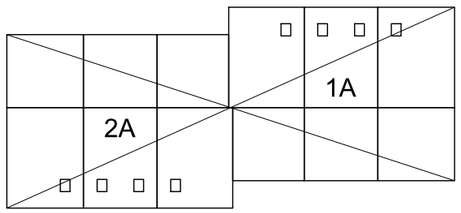

Type 1A

Type 2A

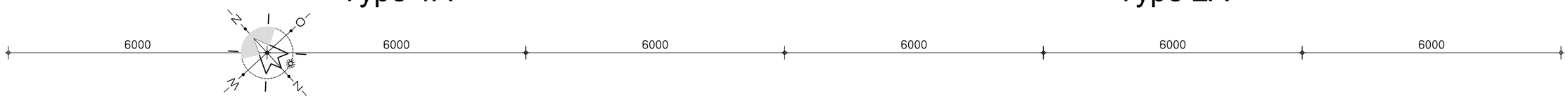

blok 1
B1-203

onderdeel blok 1, Gevels, achtergevel
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-203

blok 1

doorsnede zuidoost

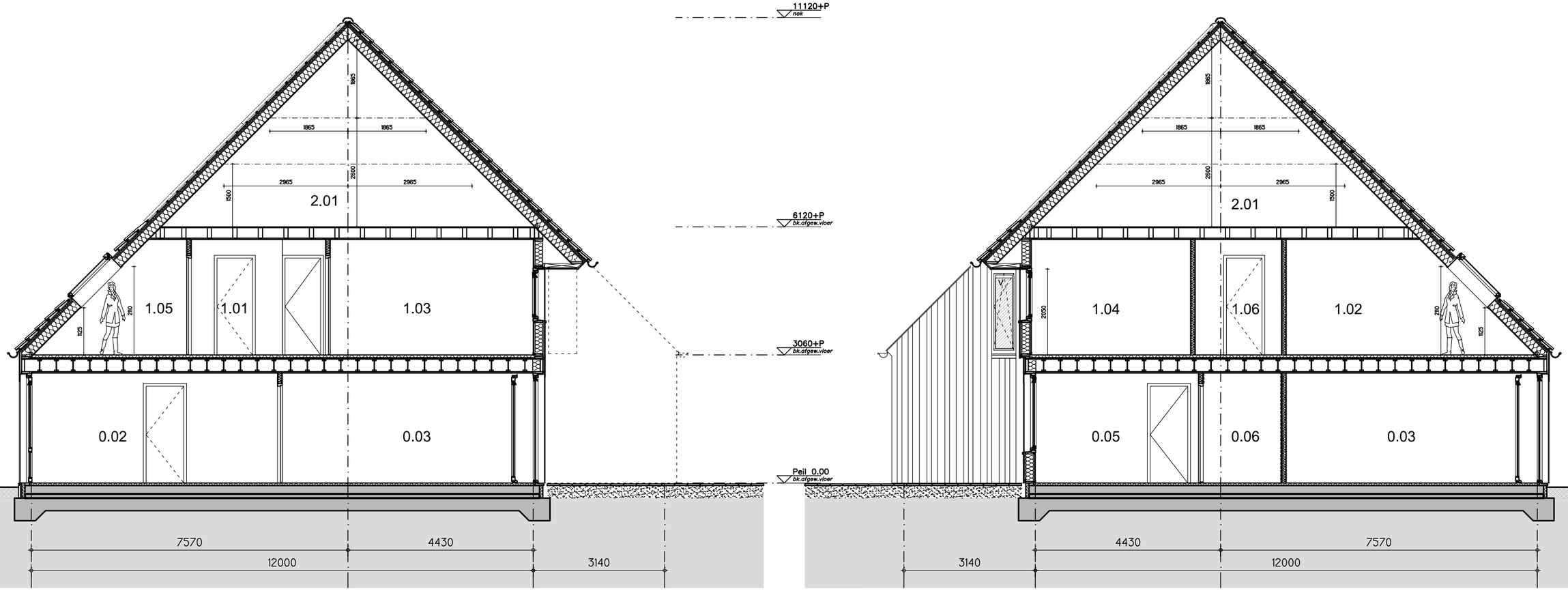

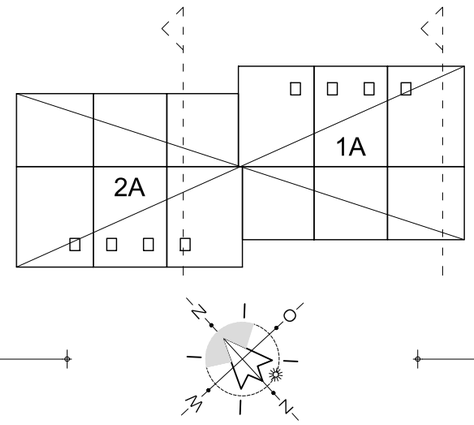

Type 2A

15140

Type 1A

15140

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 1, Doorsnede, dwars
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

blok 1
B1-301

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-301

blok 1

doorsnede zuidwest

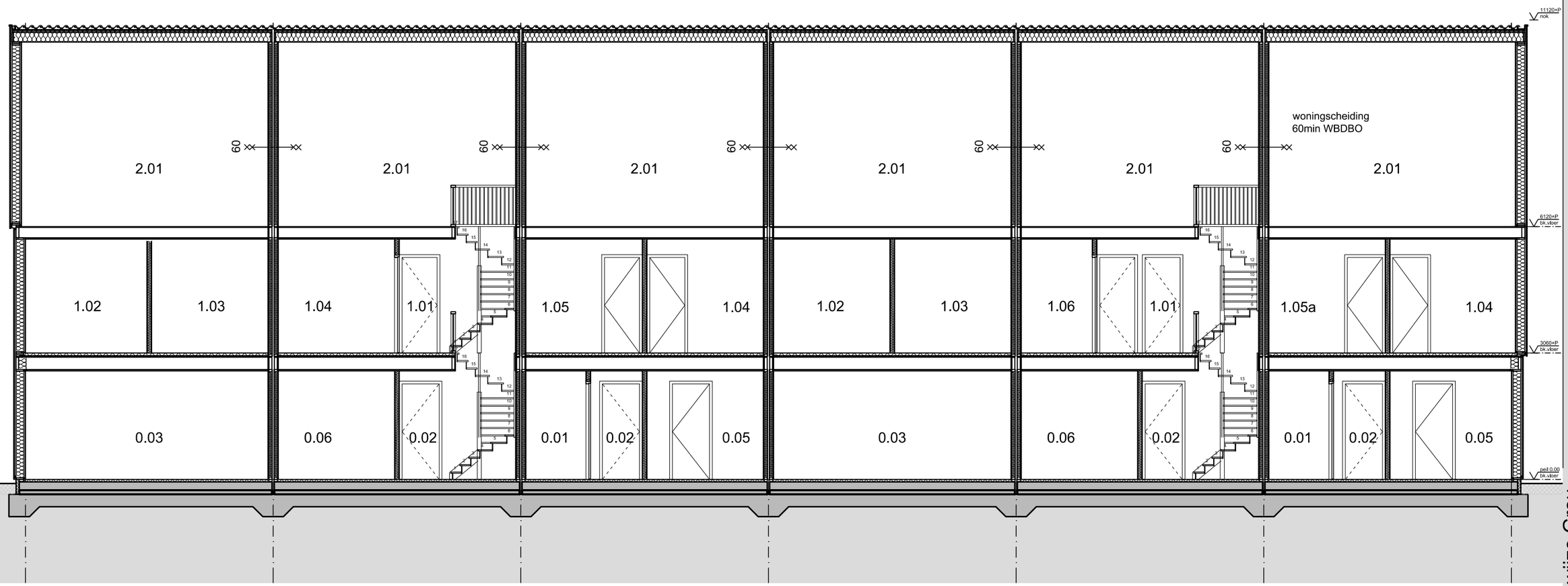

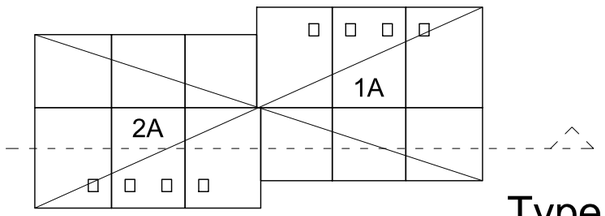

Type 2A

Type 1A

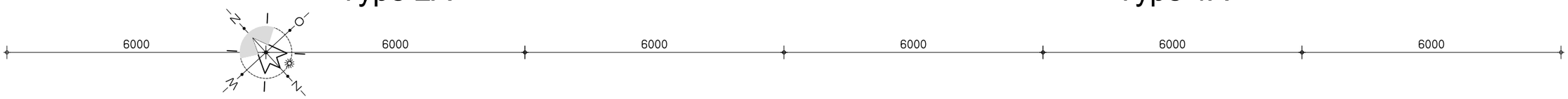

blok 1
B1-302

onderdeel blok 1, Doorsnede, langs
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 1
B1-302

3D impressie
MY BACKYARD

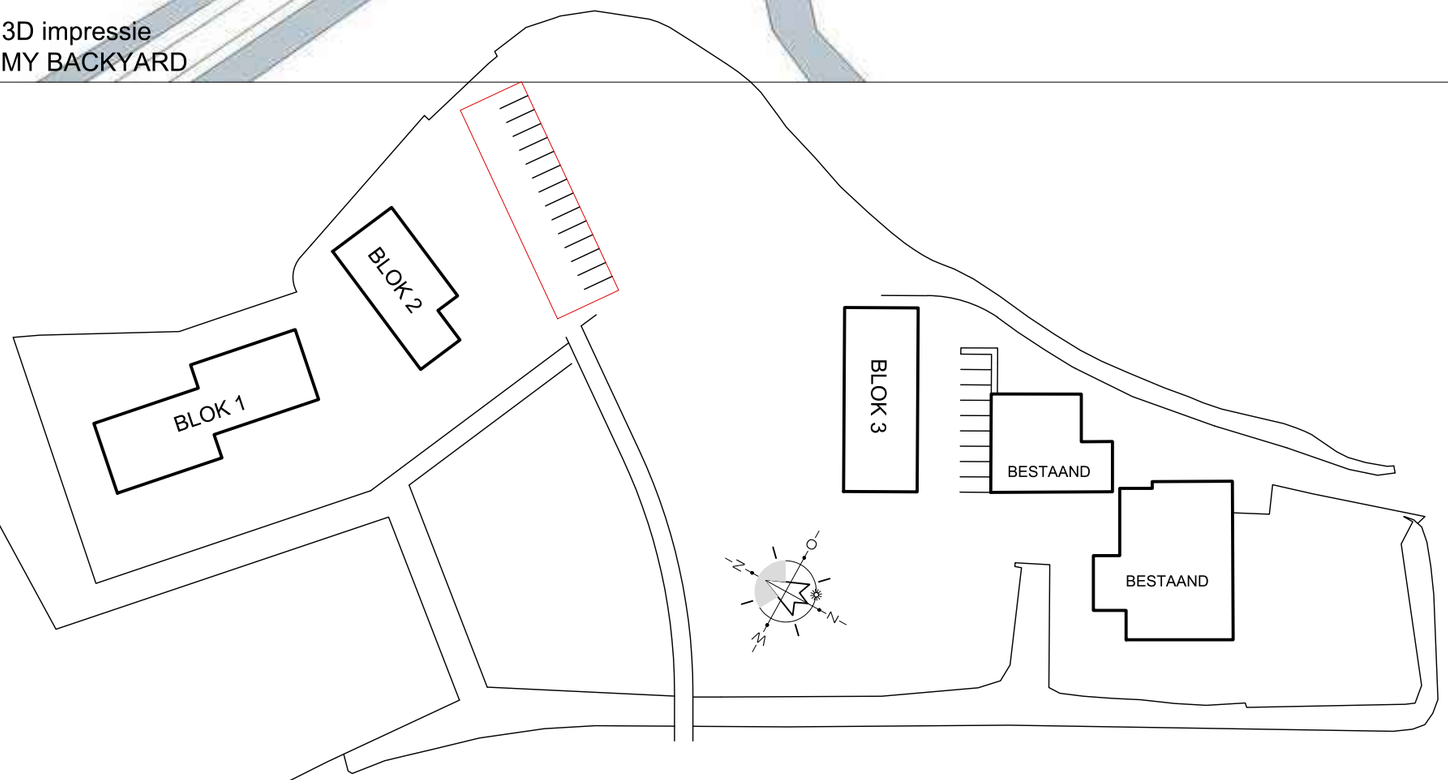

Opdrachtgever:
Auke Bruinsma
Bruinsma Bouw,
Nummer 11, 8833 KA, Lions

Architect:
Rein Hofstra
Architectenburo Hofstra-Douma
Hoflan 4, 9001 ZG, Grou

Landschapsarchitect:
Joram Plantenga
MY BACKYARD landschapsarchitectuur
Sierksmastraat 37, 8934 AL, Leeuwarden

Gysbert, Tekenwijze Grou

projekt	Nieuwbouw 15 woningen te Leons				
opdracht-gever	Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma			projectnr.	2017-24
onderdeel	plattegrond, gevels, doorsnede A3 boekwerk			tek. nr.	blok 2
fase	definitief ontwerp	schaal	1:100	status	akkoord
getekend	GdV	gewijzigd	GdV		
datum	A 30-11-2017	datum	B		21-01-2021

06-11 222 320
Gijsbert de Vries
Meersweg 3, 9001 BG, Grou
0566-622 833
www.tekenwijzegrou.nl
kvk 67874762
info@tekenwijzegrou.nl

filename : DATA:\autocad\... A3

© Deze tekening blijft eigendom van Gysbert, Tekenwijze Grou ©
en mag zonder schriftelijke toestemming niet worden gekopieerd, noch ter inzage worden gegeven, noch t.b.v. derden worden gebruikt.

blok 2

Beganegrond

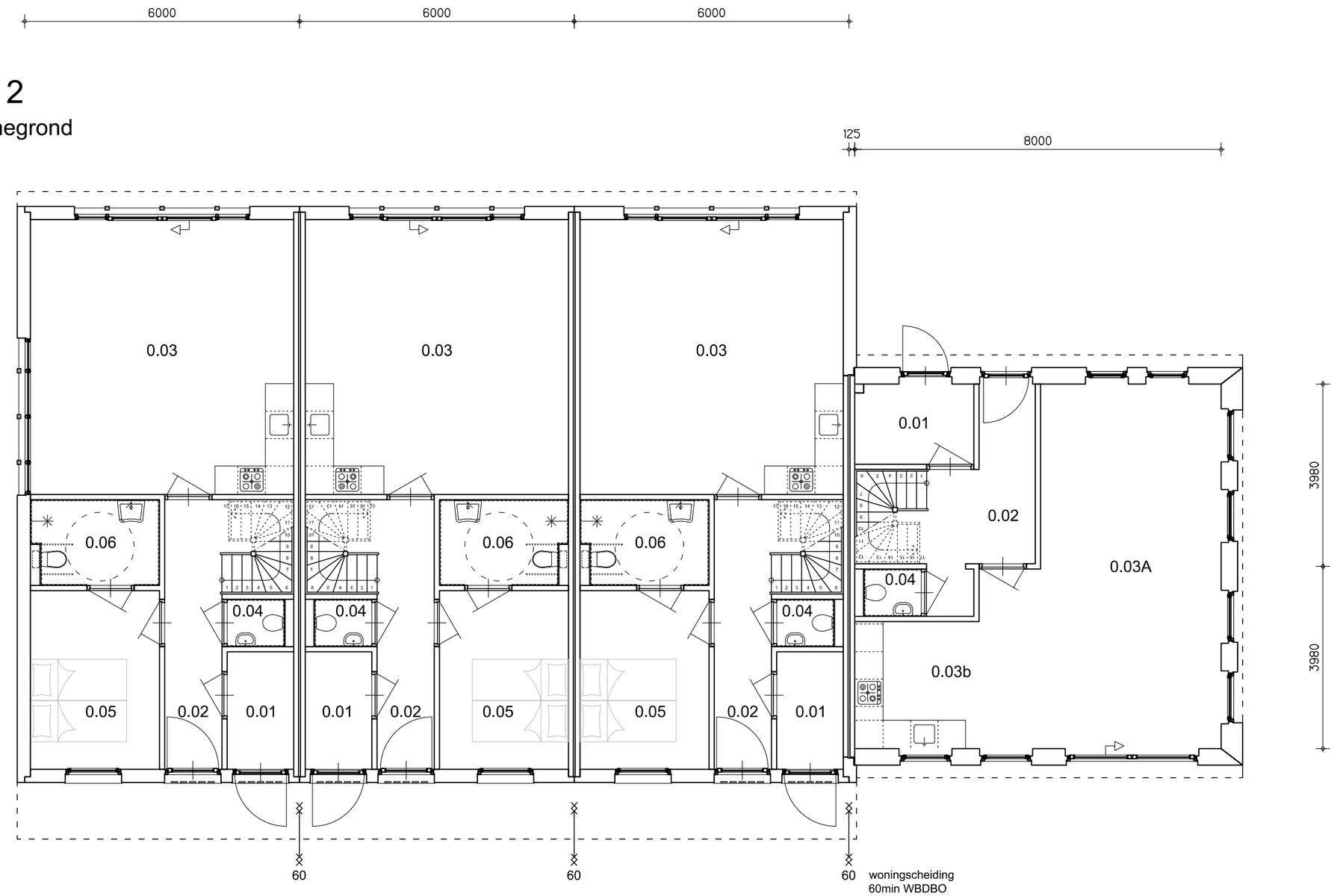

Type 1A

Type 3A

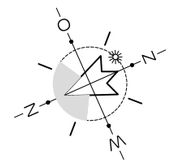

blok 2
B2-100

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 2, Beganegrond
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-100

blok 2B

Beganegrond

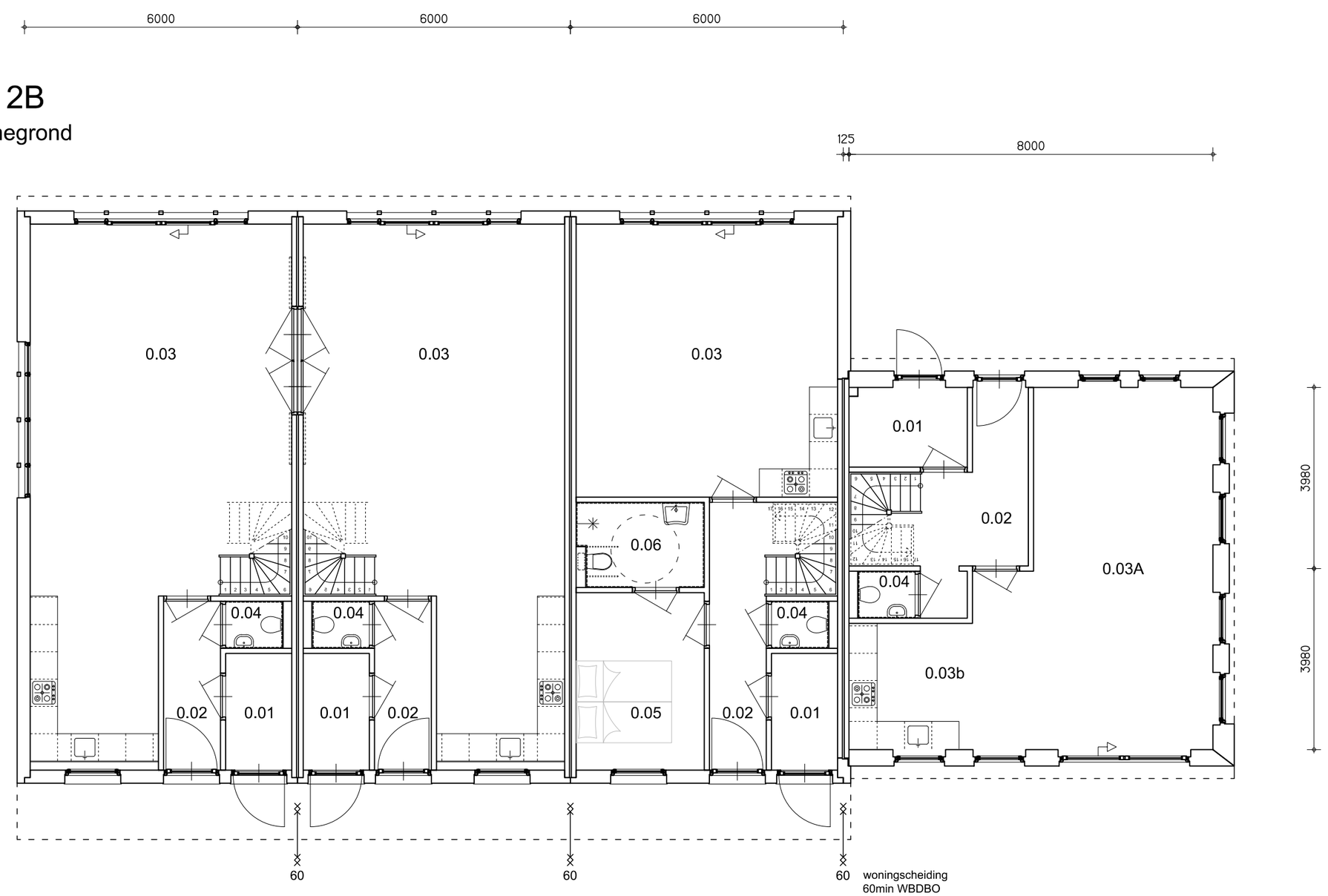

Type 1B

Type 3A

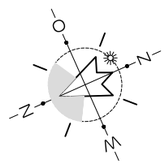

blok 2B
B2-100

onderdeel blok 2B, Beganegrond
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2B
B2-100

blok 2

Verdieping 1e

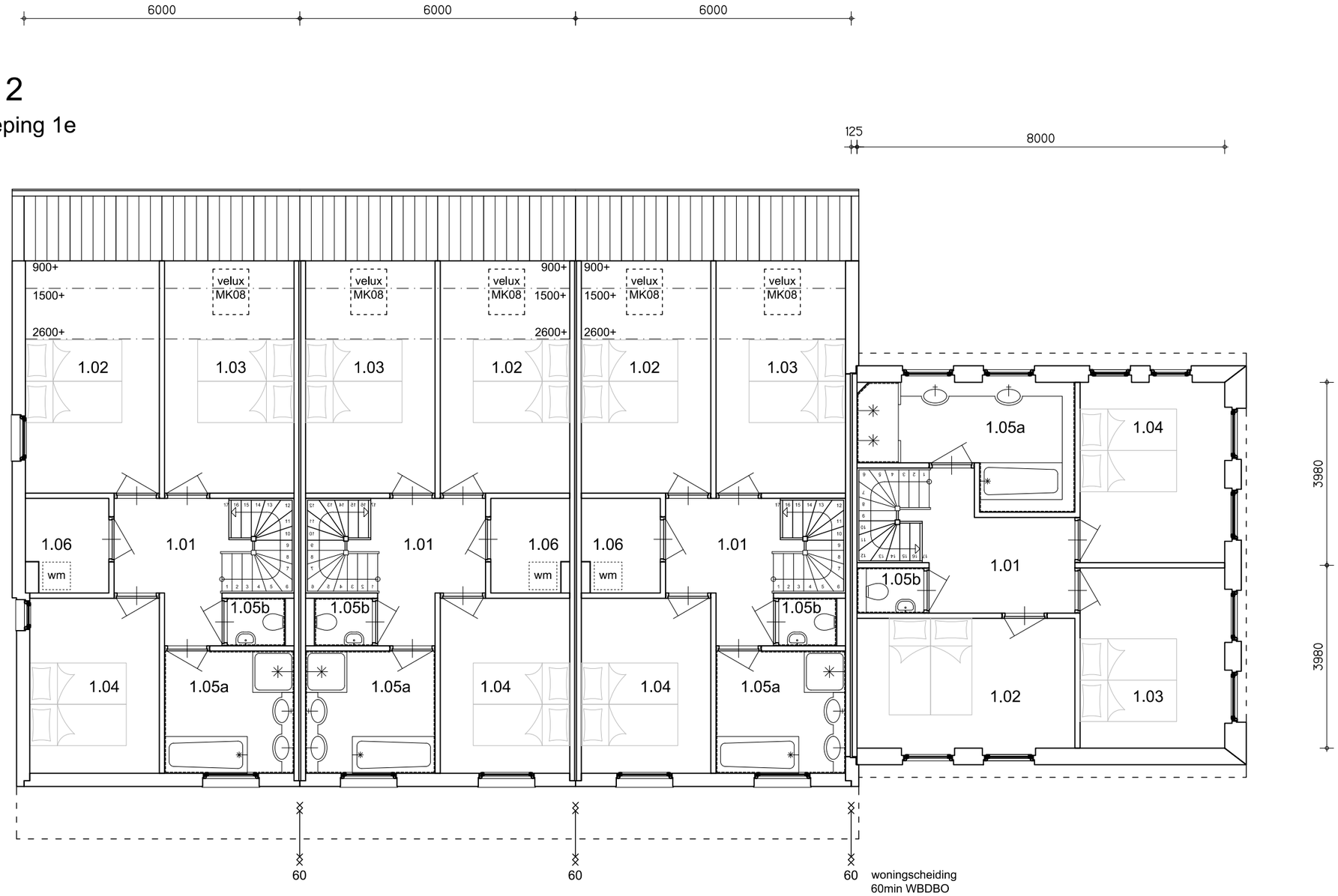

Type 1A

Type 3A

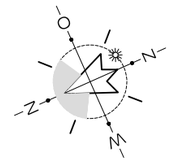

blok 2
B2-101

onderdeel blok 2, Verdieping 1e
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-101

blok 2

Verdieping 2e

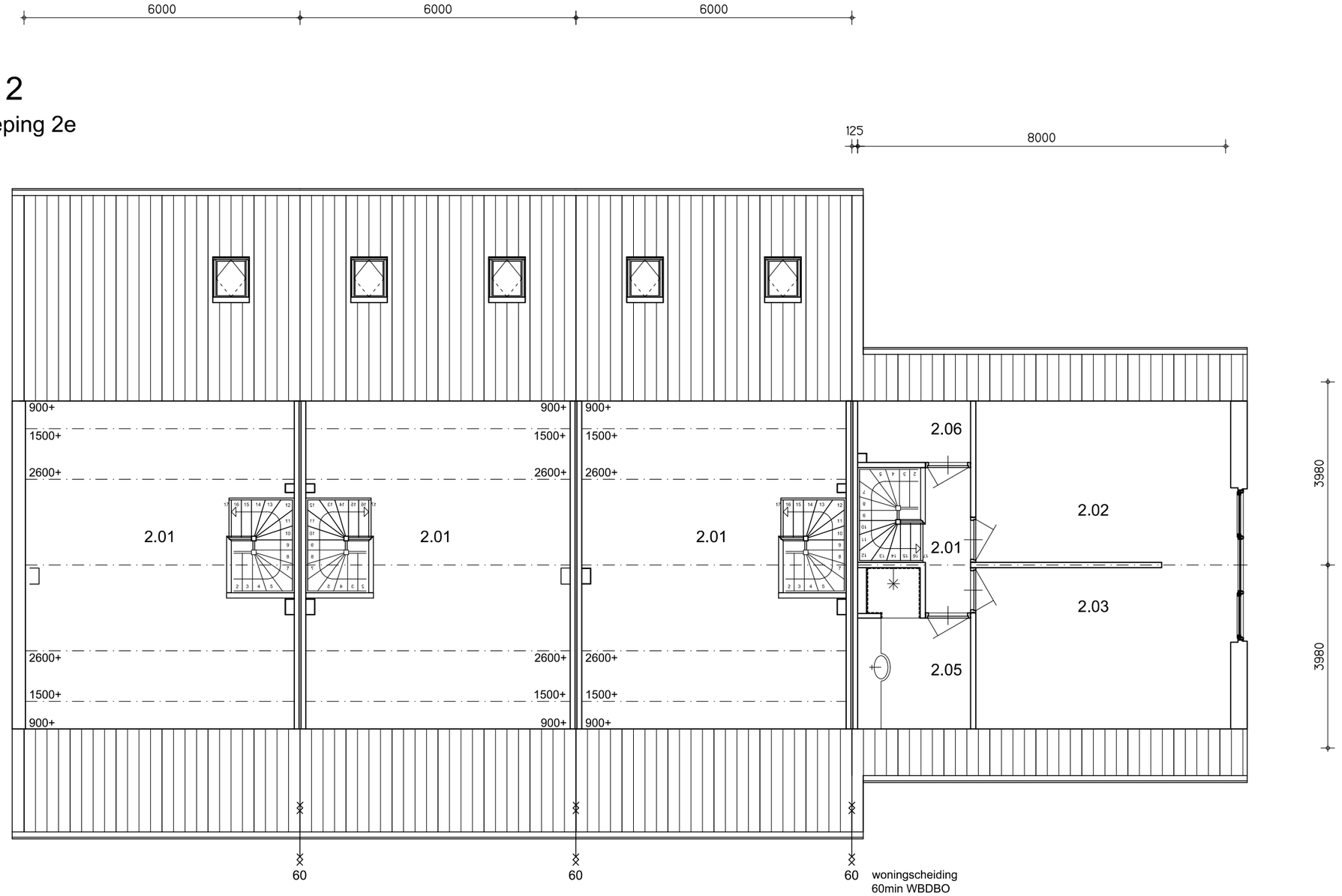

Type 1A

Type 3A

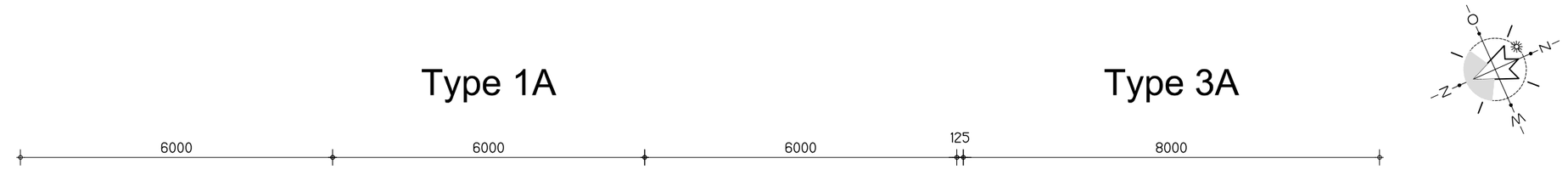

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 2, Verdieping 2e
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-102

blok 2
B2-102

blok 2

dak

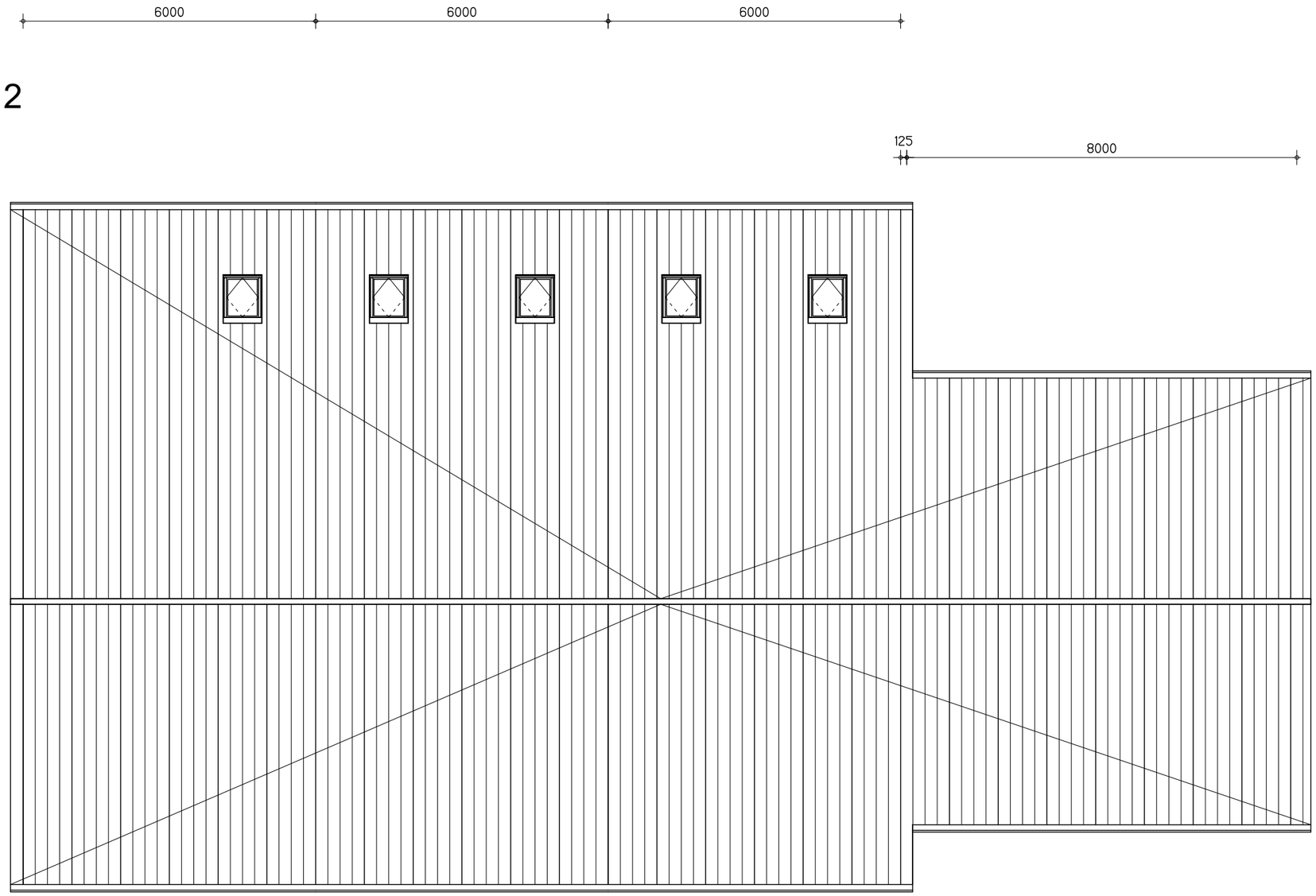

Type 1A

Type 3A

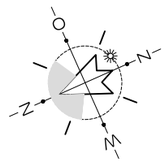

blok 2
B2-103

onderdeel blok 2, dakoverzicht
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-103

blok 2

voorgevel west

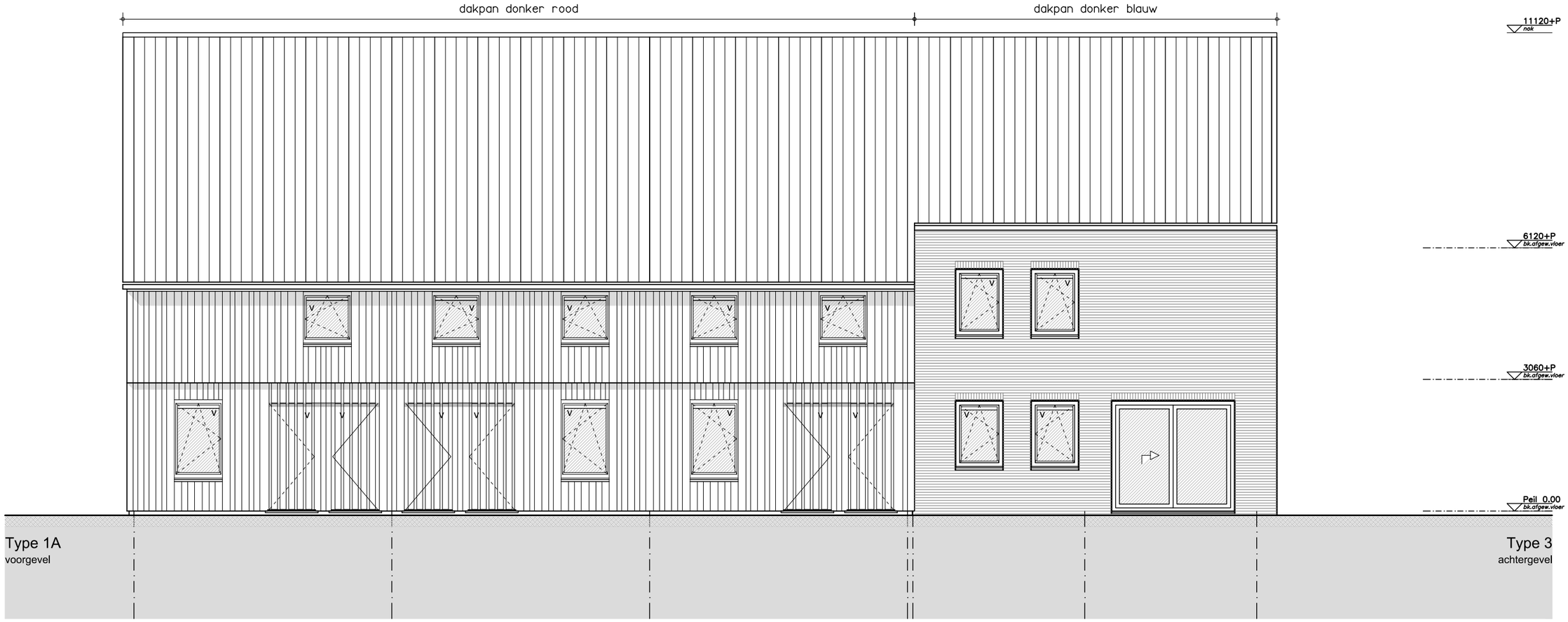

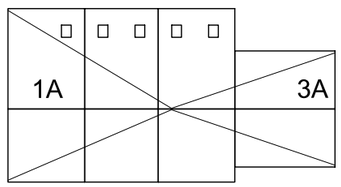

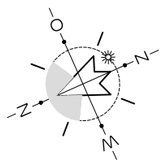

Type 1A

Type 3A

blok 2
B2-201

onderdeel blok 2, Gevels, voorgevel
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-201

blok 2

zijgevel noord

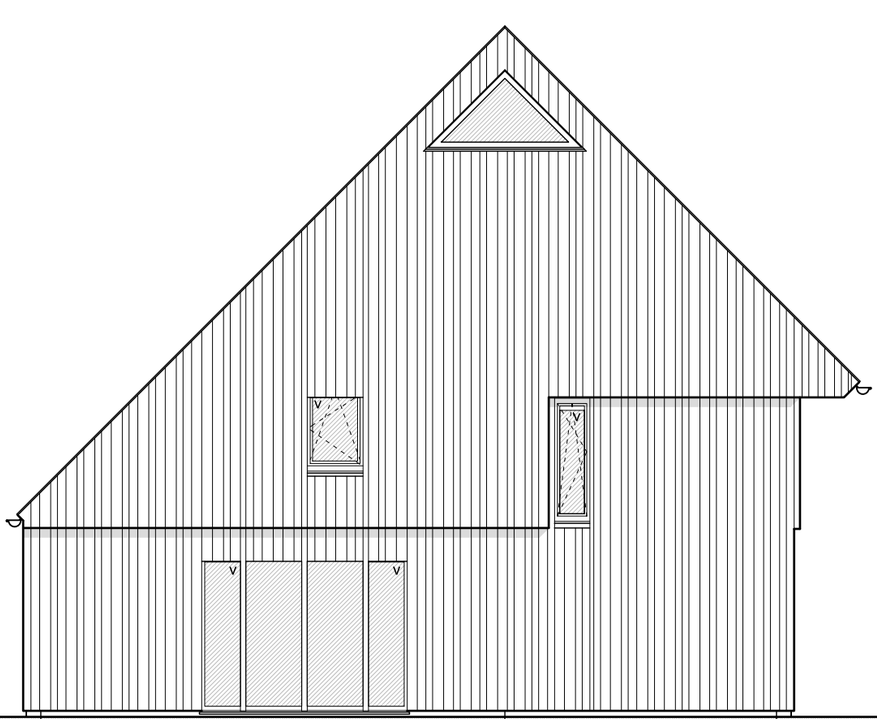

Type 1A
zijgevel links

7570 4430

zuid

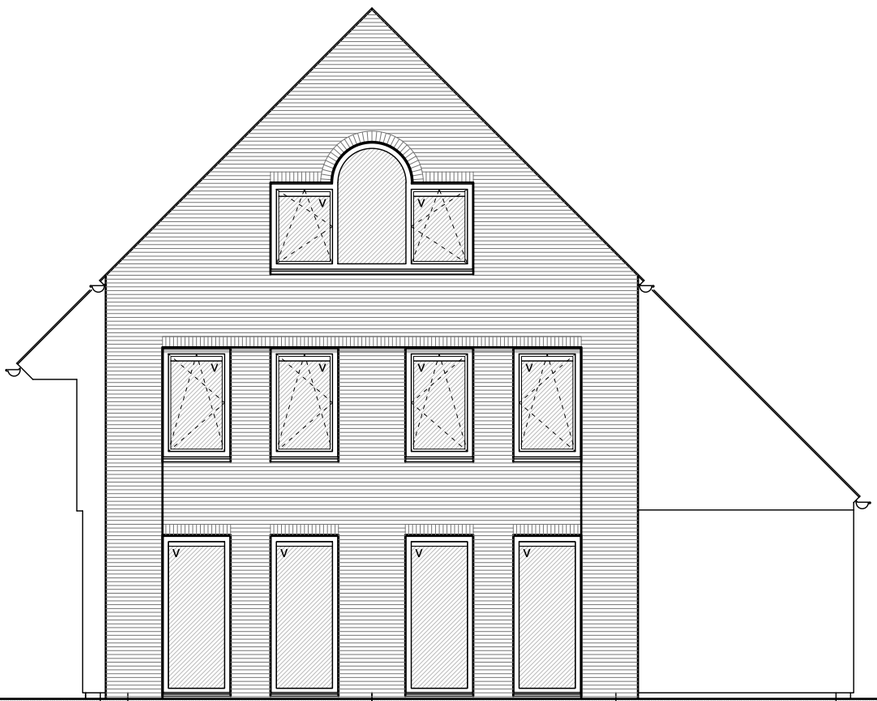

Type 3A
zijgevel links

3980 3980

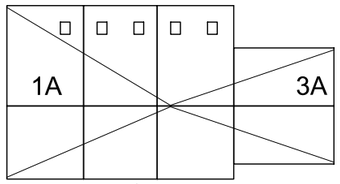

Type 1A

12000

Type 3A

450 3980 3980 3590

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 2, Gevels, zijgevels
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

blok 2
B2-202

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-202

blok 2

achtergevel oost

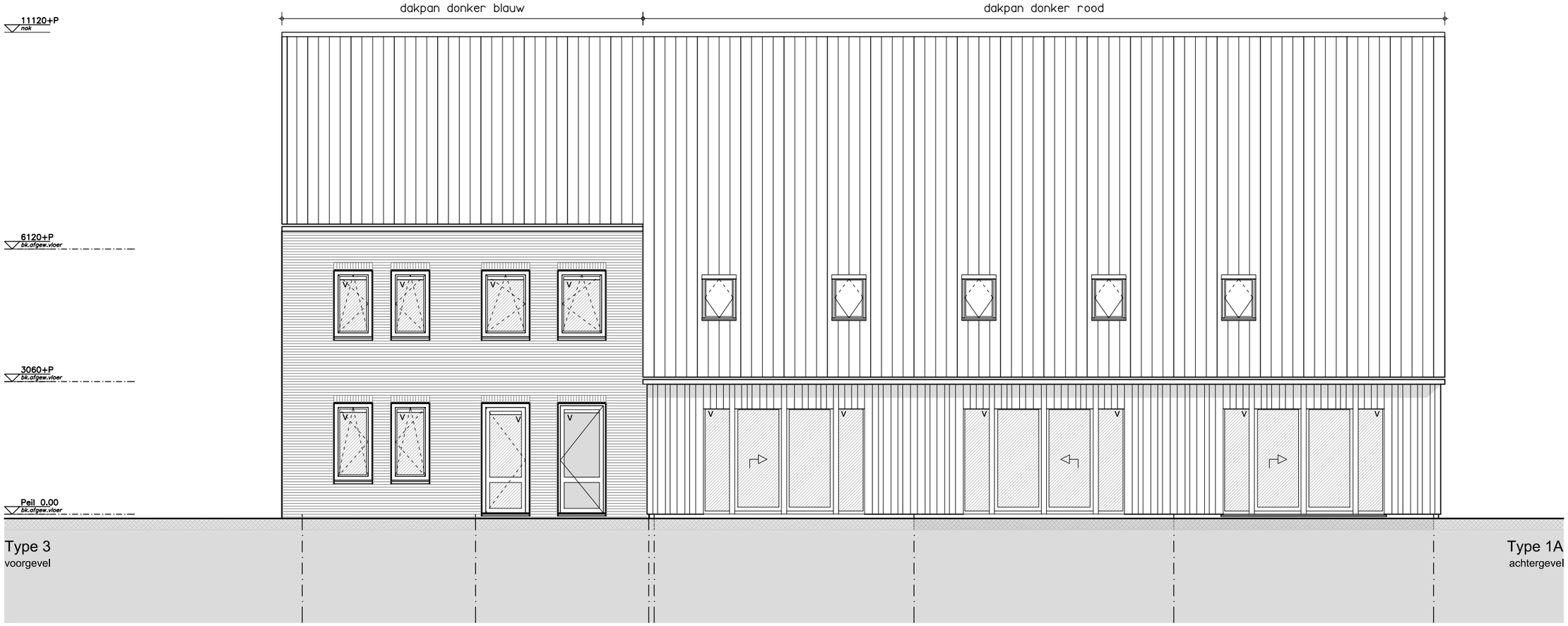

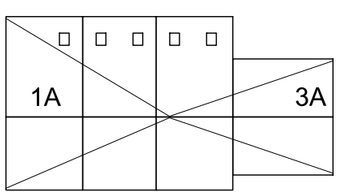

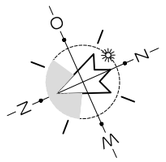

Type 3A

Type 1A

blok 2
B2-203

onderdeel blok 2, Gevels, achtergevel
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-203

blok 2

doorsnede noord

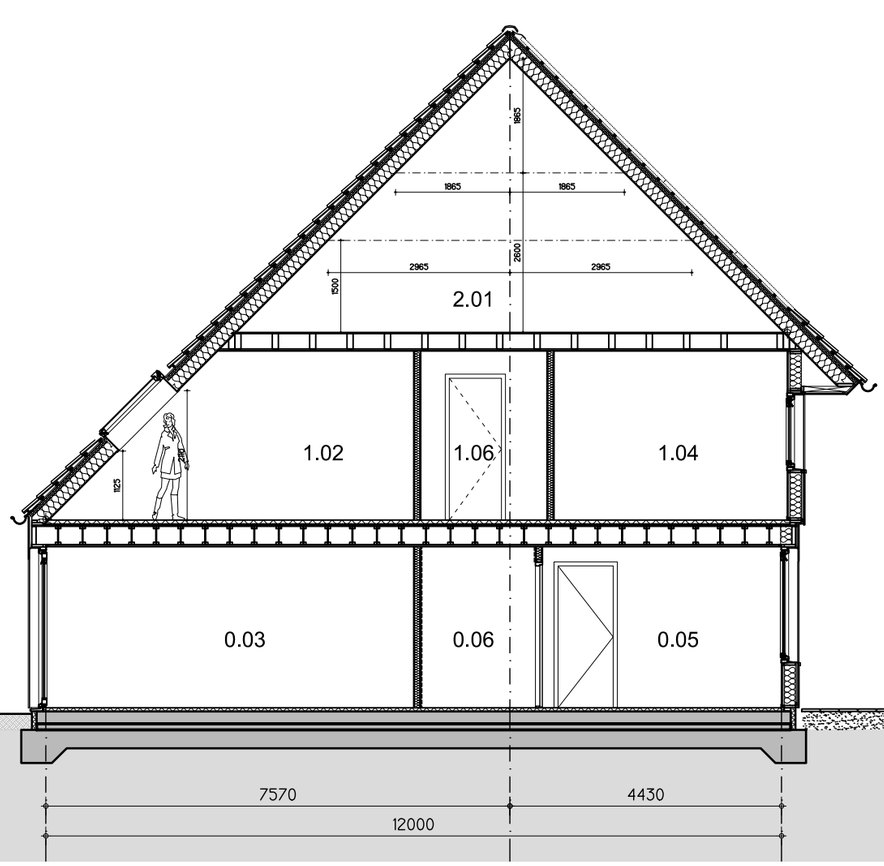

zuid

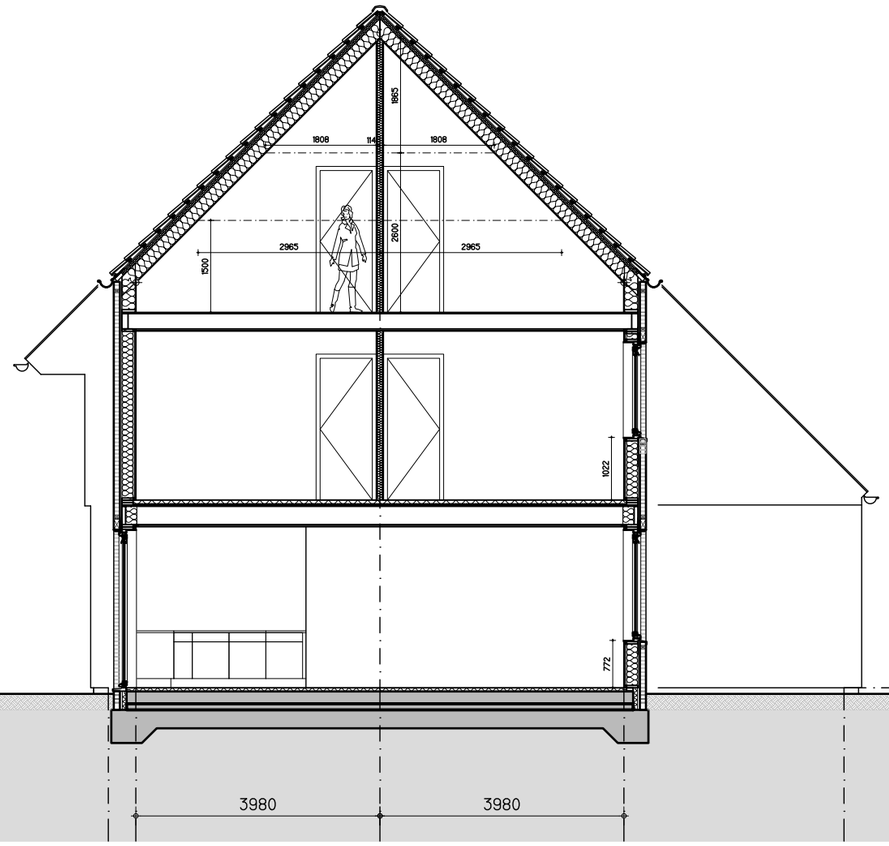

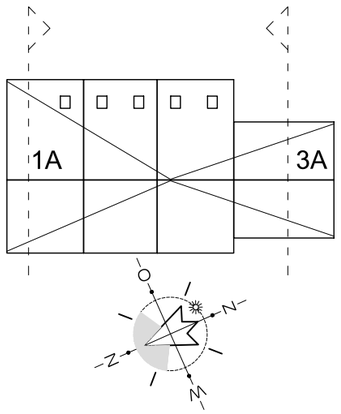

Type 1A

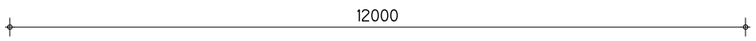

Type 3A

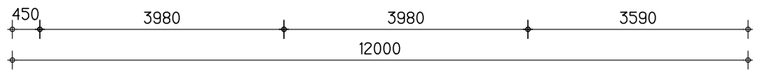

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 2, Doorsnede, dwars
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-301

blok 2

doorsnede west

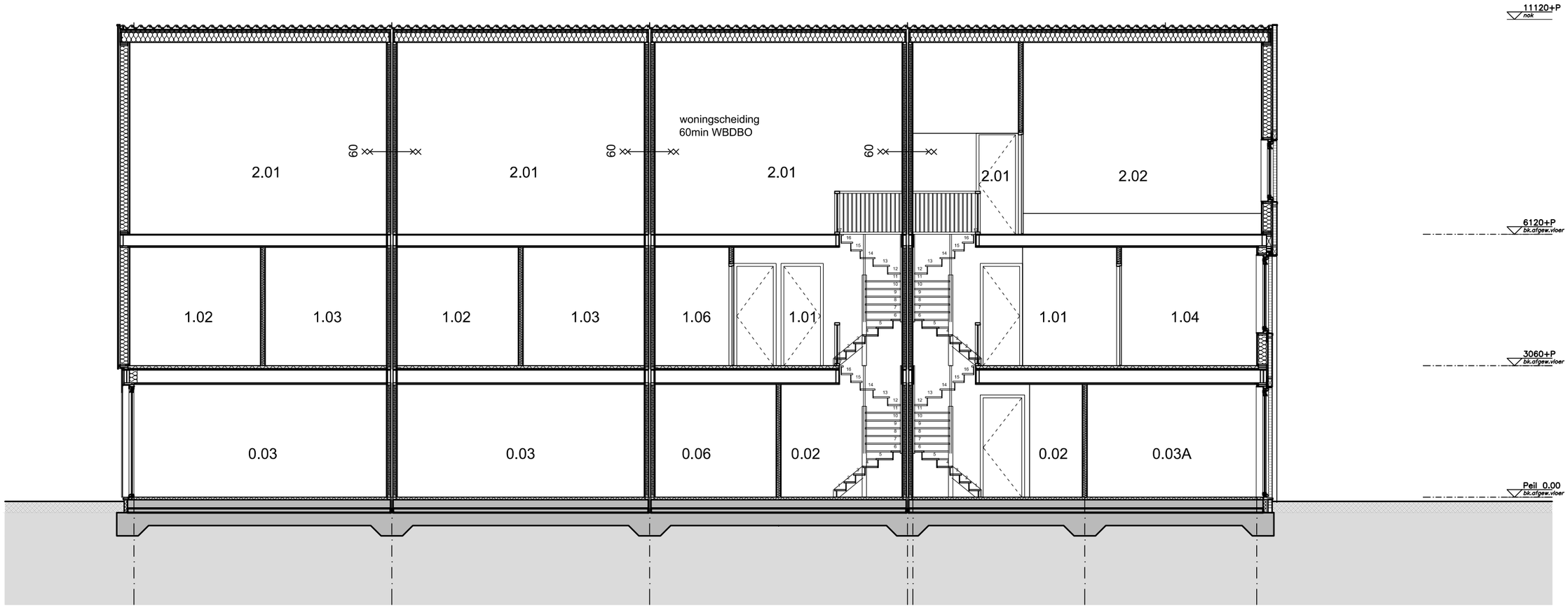

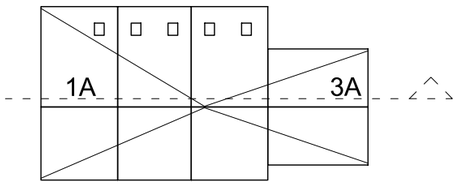

Type 1A

Type 3A

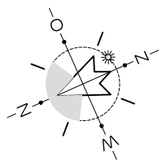

blok 2
B2-302

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 2, Doorsnede, langs
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 2
B2-302

3D impressie
MY BACKYARD

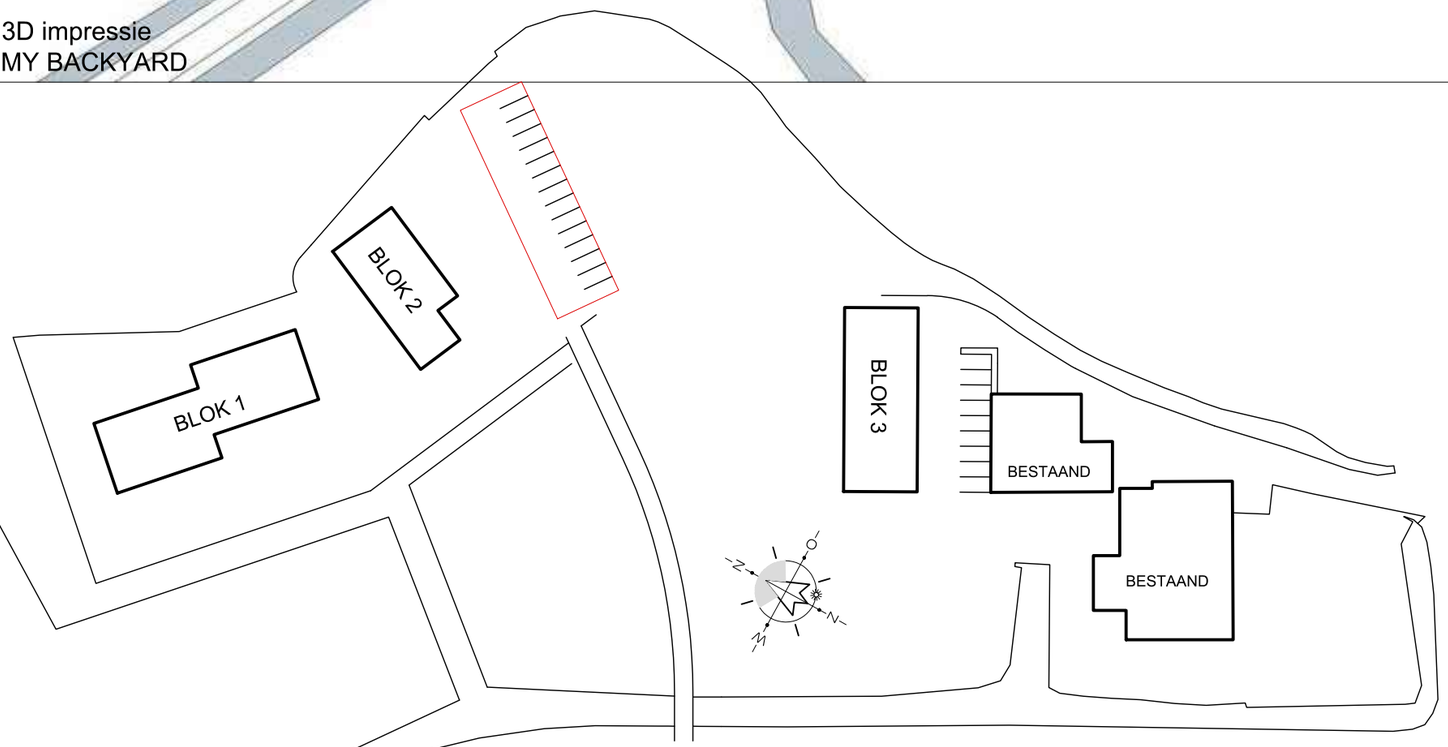

Opdrachtgever:
Auke Bruinsma
Bruinsma Bouw,
Nummer 11, 8833 KA, Lions

Architect:
Rein Hofstra
Architectenburo Hofstra-Douma
Hoflan 4, 9001 ZG, Grou

Landschapsarchitect:
Joram Plantenga
MY BACKYARD landschapsarchitectuur
Sierksmastraat 37, 8934 AL, Leeuwarden

Gysbert, Tekenwijze Grou

projekt	Nieuwbouw 15 woningen te Leons				
opdracht-gever	Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma			projectnr.	2017-24
onderdeel	plattegrond, gevels, doorsnede A3 boekwerk			tek. nr.	blok 3
fase	definitief ontwerp	schaal	1:100	status	akkoord
getekend	GdV	gewijzigd	GdV		
datum	A 30-11-2017	datum	B		21-01-2021

06-11 222 320
Gijsbert de Vries
Meersweg 3, 9001 BG, Grou
0566-622 833
www.tekenwijzegrou.nl
kvk 67874762
info@tekenwijzegrou.nl

filename : DATA:\autocad\... A3

© Deze tekening blijft eigendom van Gysbert, Tekenwijze Grou ©
en mag zonder schriftelijke toestemming niet worden gekopieerd, noch ter inzage worden gegeven, noch t.b.v. derden worden gebruikt.

blok 3

Beganegrond

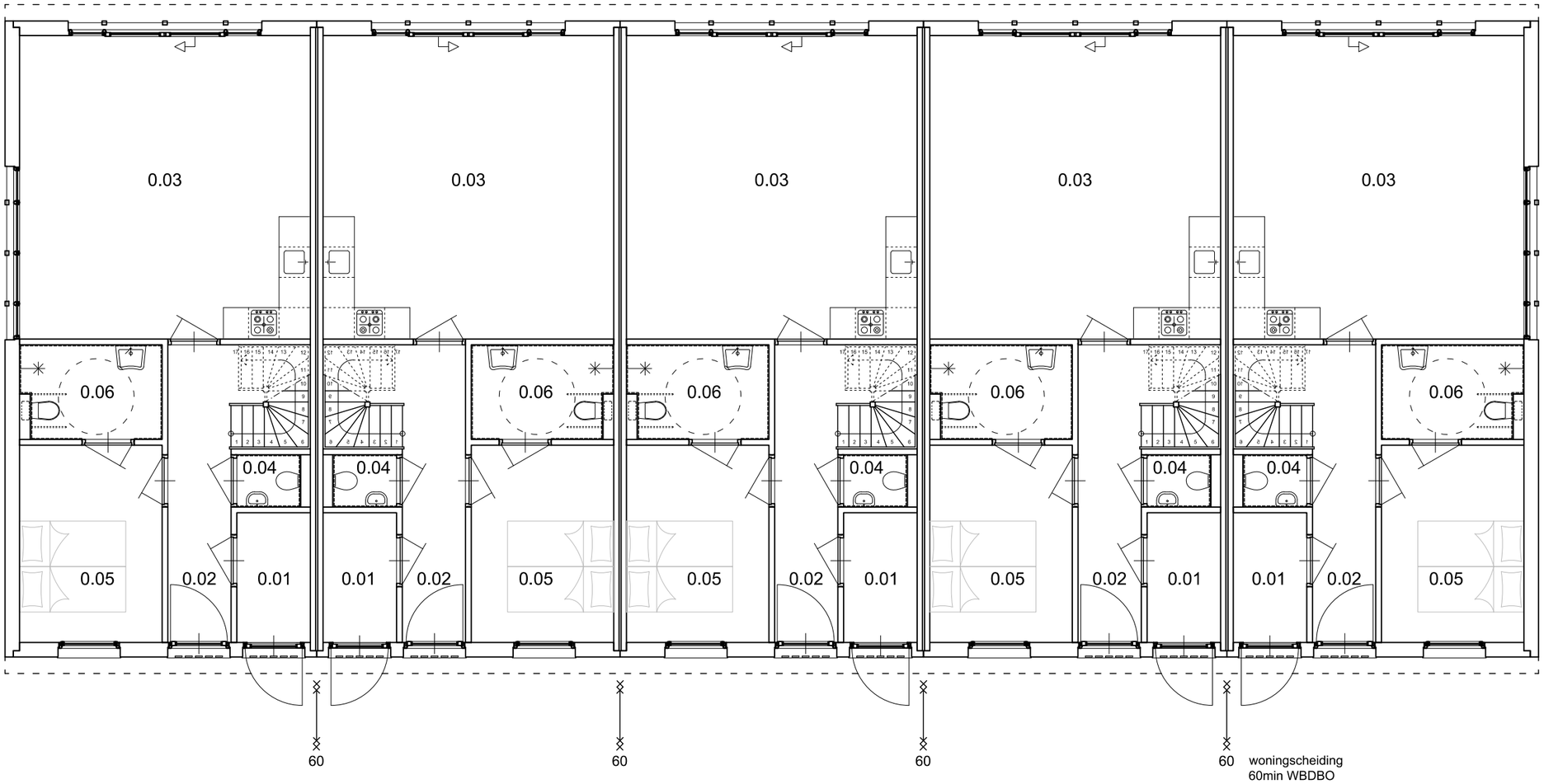

Type 4A

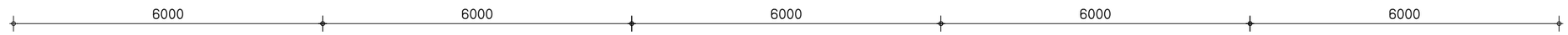

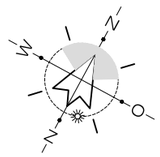

blok 3
B3-100

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 3, Beganegrond
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-100

blok 3B

Beganegrond

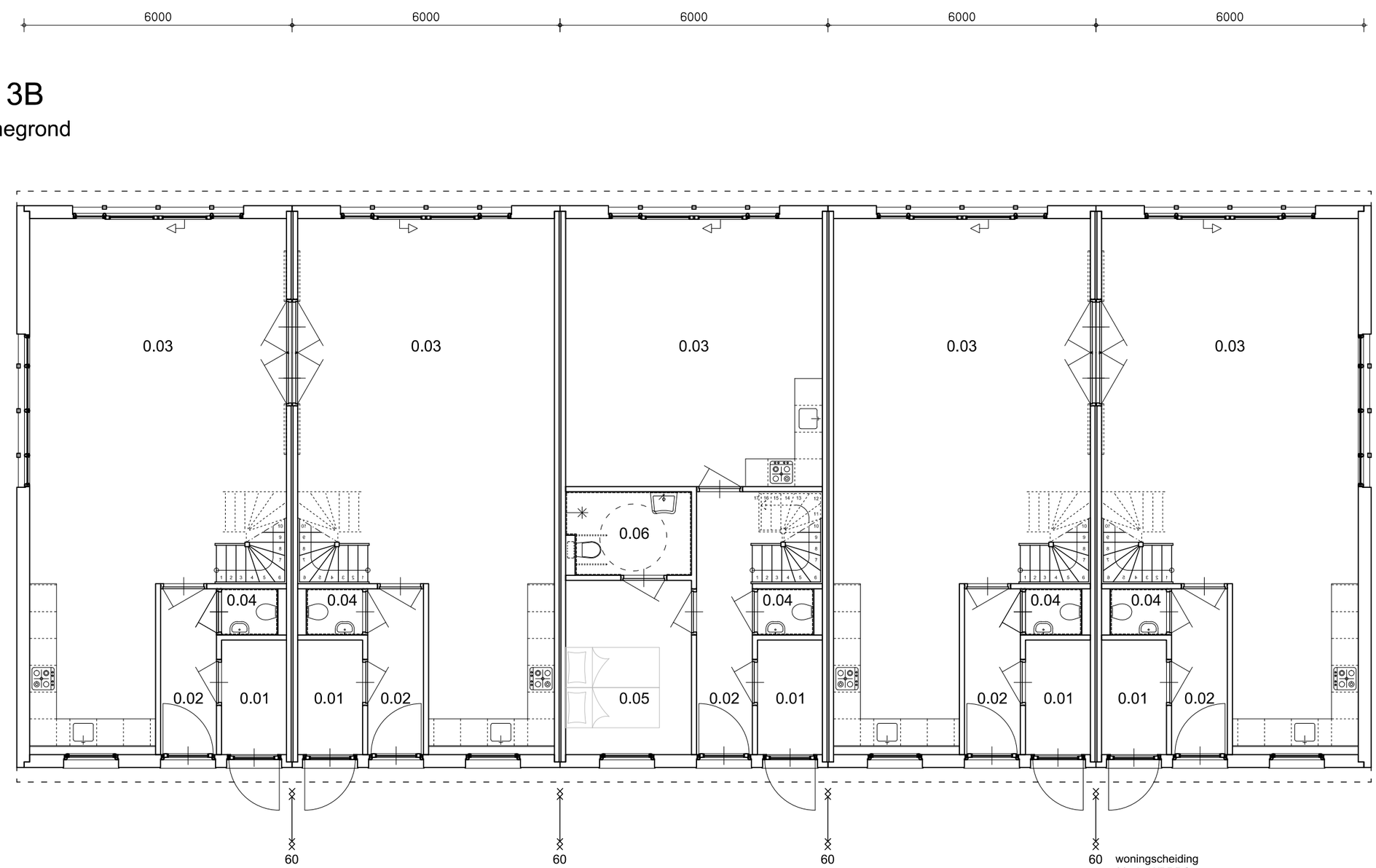

Type 1B

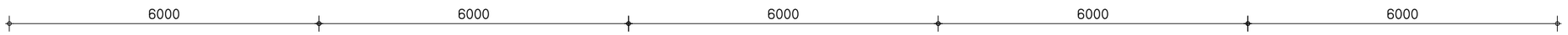

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 3B, Beganegrond
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3B
B3-100

blok 3B
B3-100

blok 3

Verdieping 1e

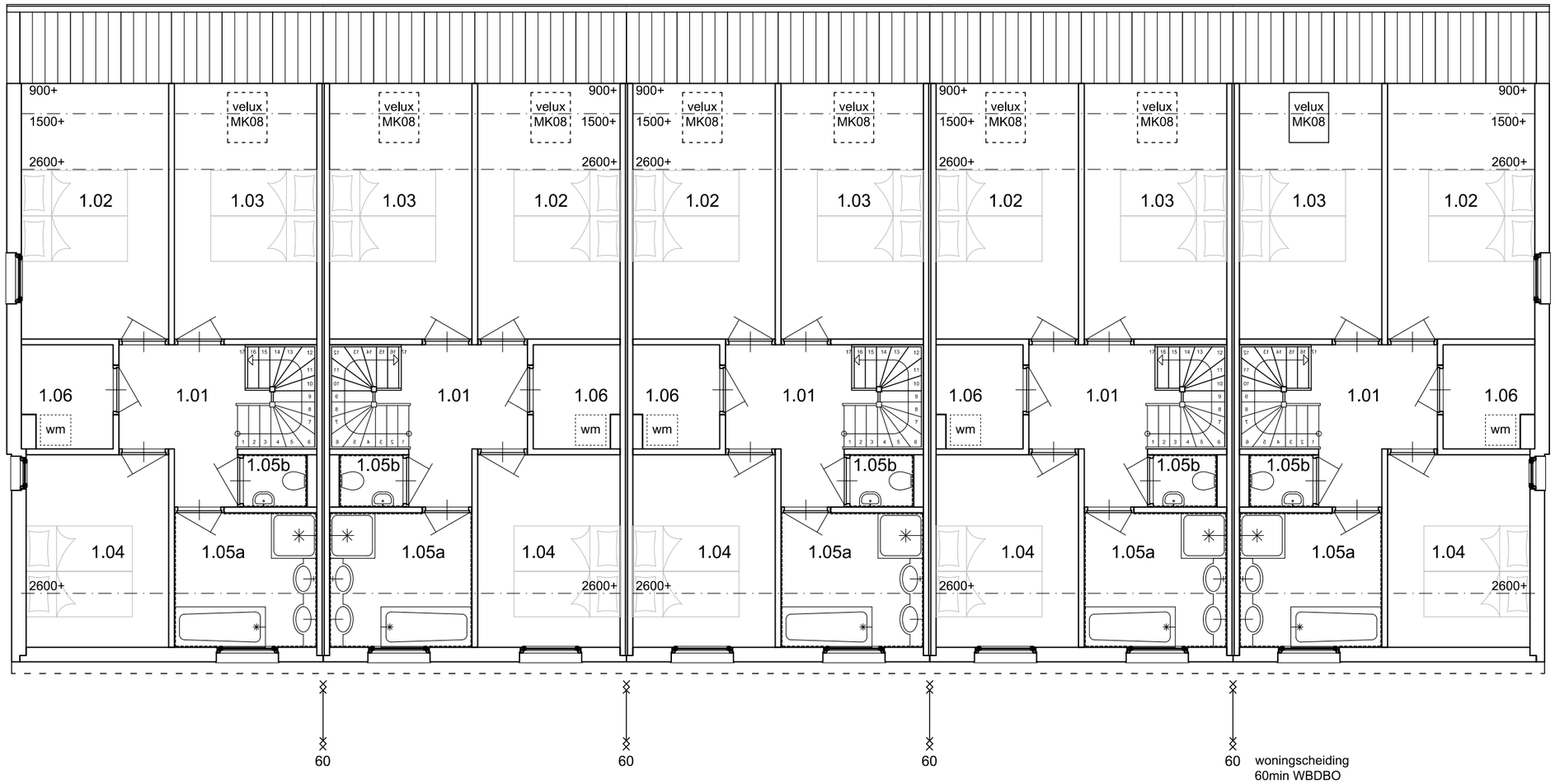

Type 4A

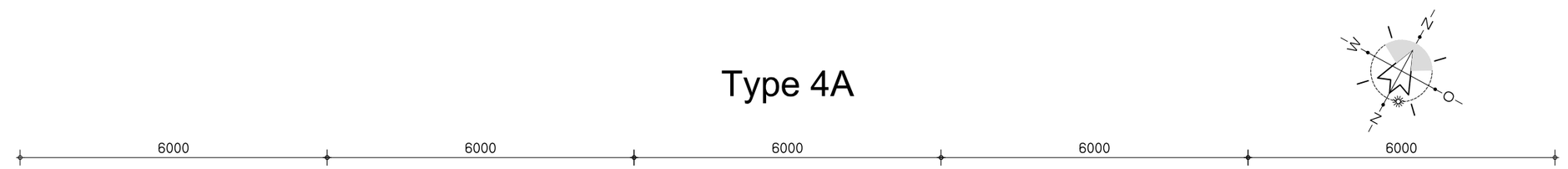

blok 3
B3-101

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 3, Verdieping 1e
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-101

6000 6000 6000 6000 6000

blok 3

Verdieping 2e

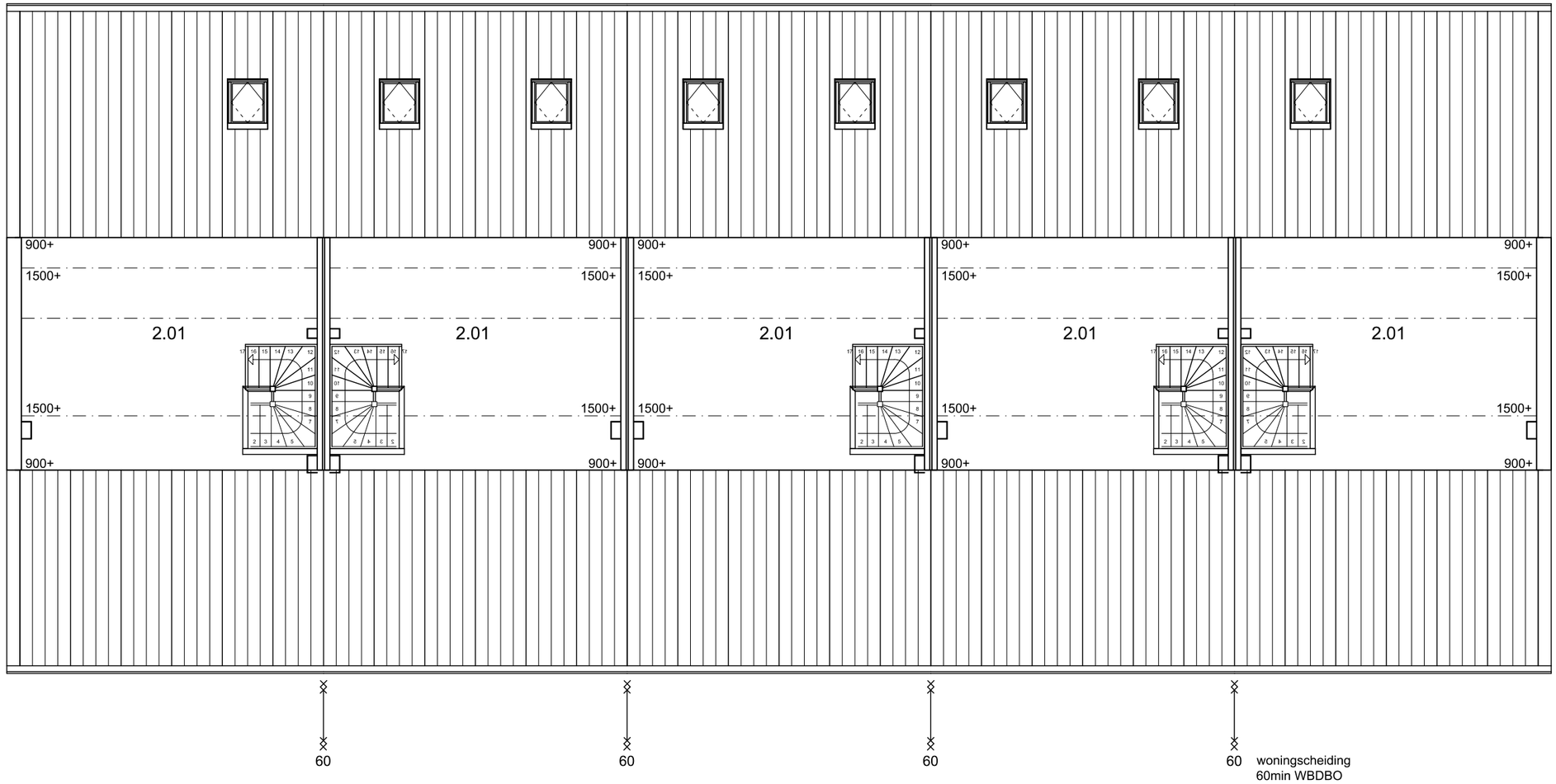

Type 4A

6000 6000 6000 6000 6000

blok 3
B3-102

onderdeel blok 3, Verdieping 2e
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-102

6000 6000 6000 6000 6000

blok 3

dak

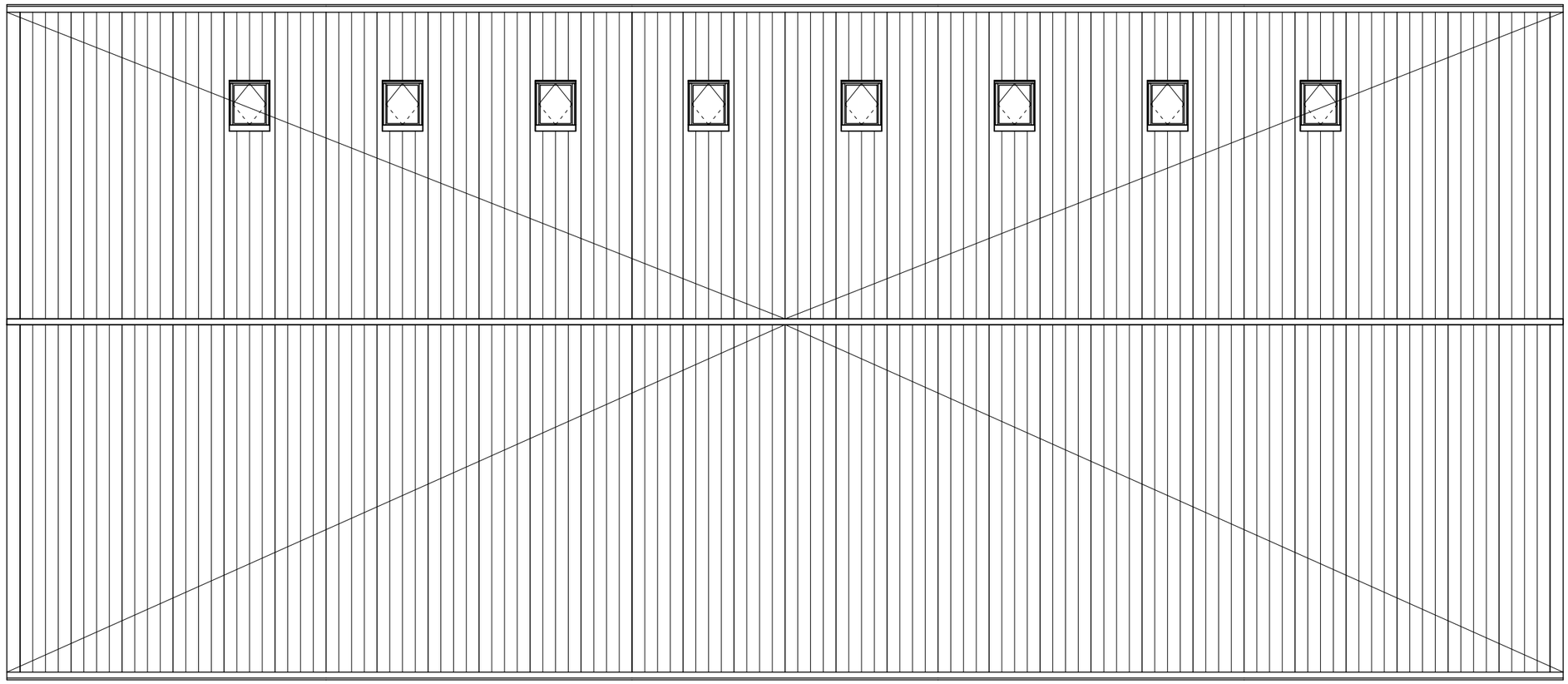

Type 4A

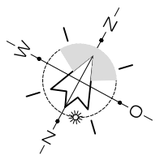

6000 6000 6000 6000 6000

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 3, dakoverzicht
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

blok 3
B3-103

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-103

blok 3

voorgevel zuid

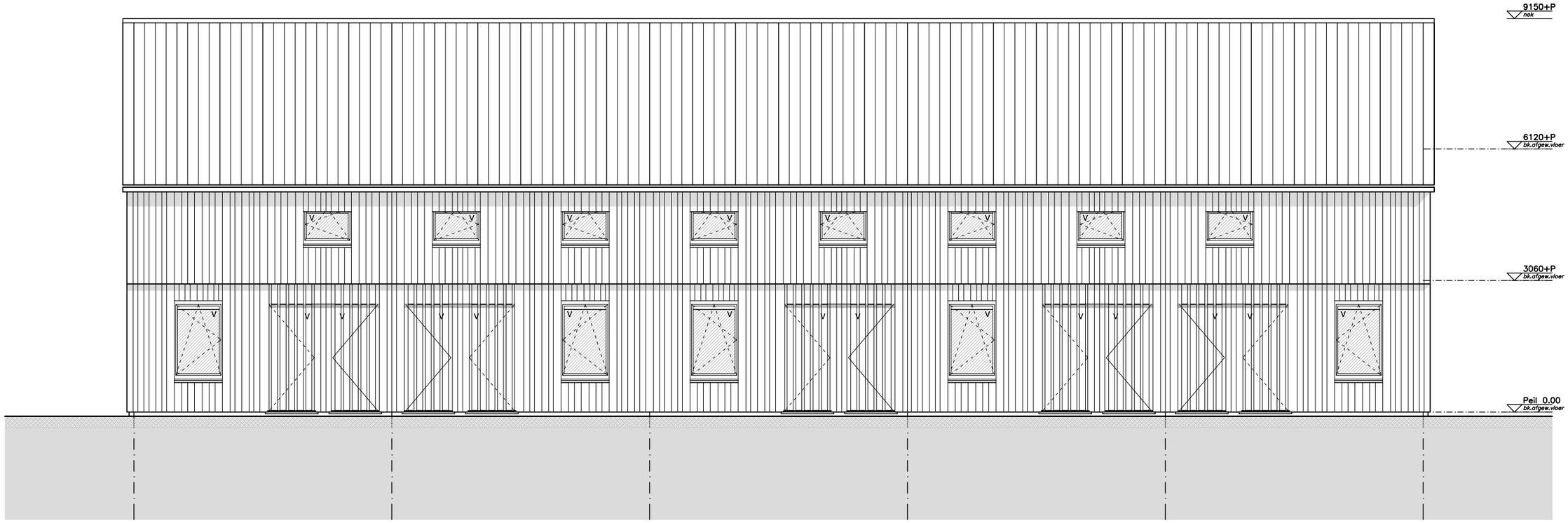

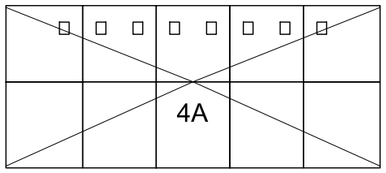

Type 4A

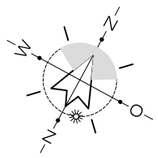

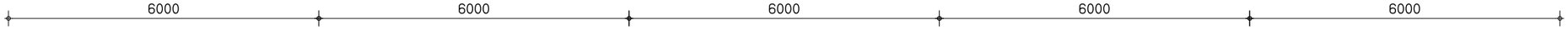

blok 3
B3-201

onderdeel blok 3, Gevels, voorgevel
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-201

blok 3

zijgevel west

oost

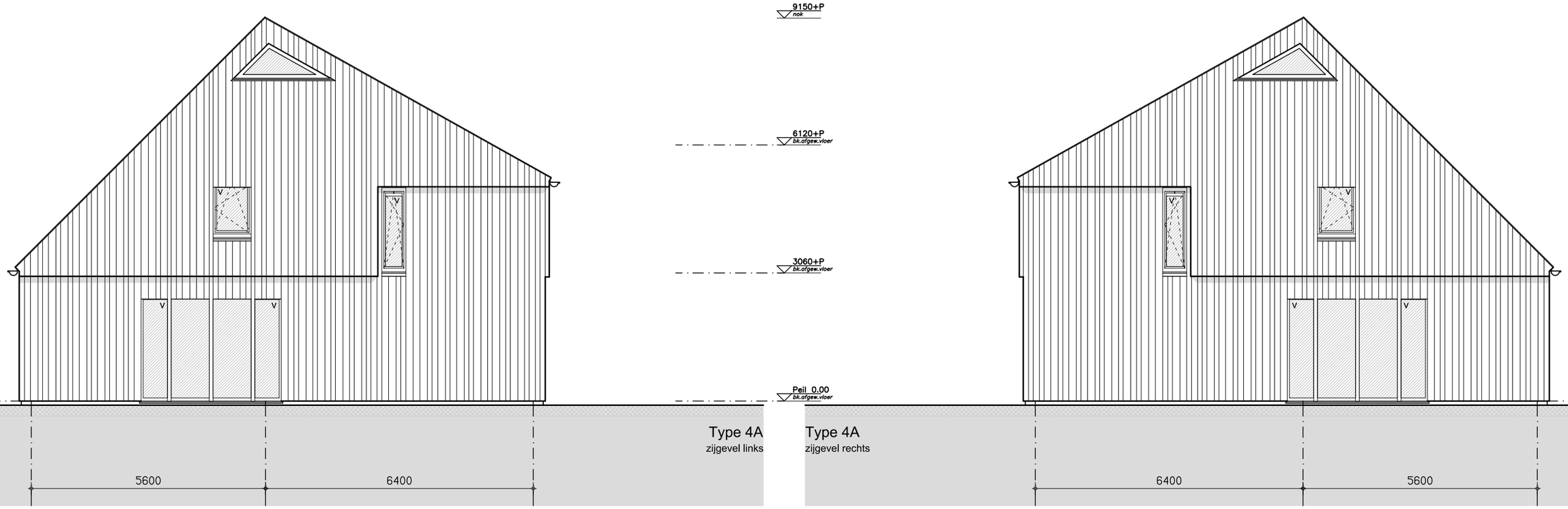

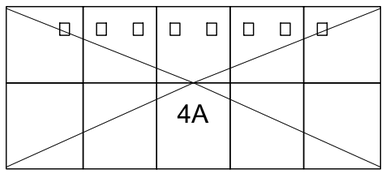

Type 4A

12000

Type 4A

12000

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

onderdeel blok 3, Gevels, zijgevels
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-202

blok 3
B3-202

blok 3

achtergevel noord

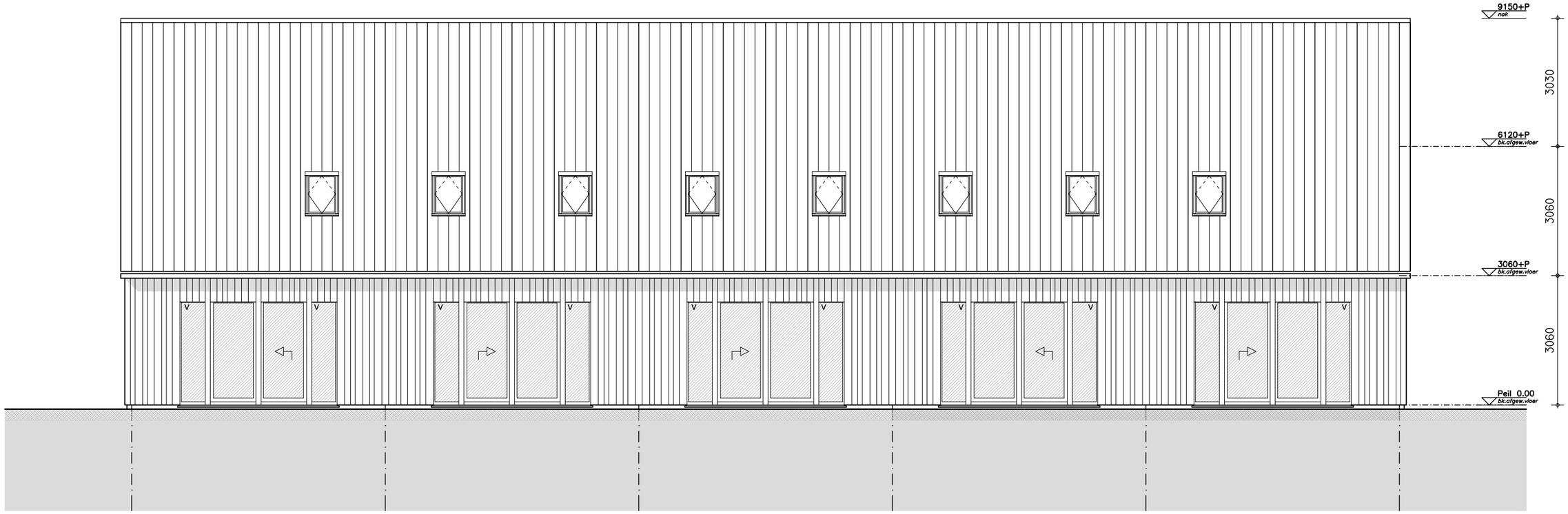

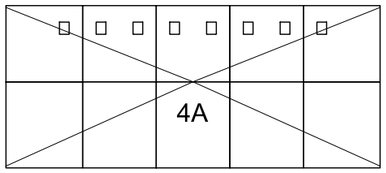

Type 4A

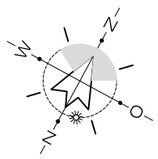

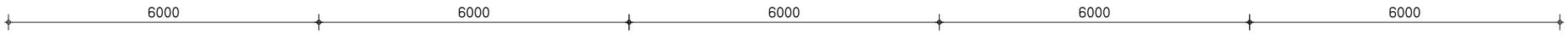

blok 3
B3-203

onderdeel blok 3, Gevels, achtergevel
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-203

blok 3

doorsnede oost

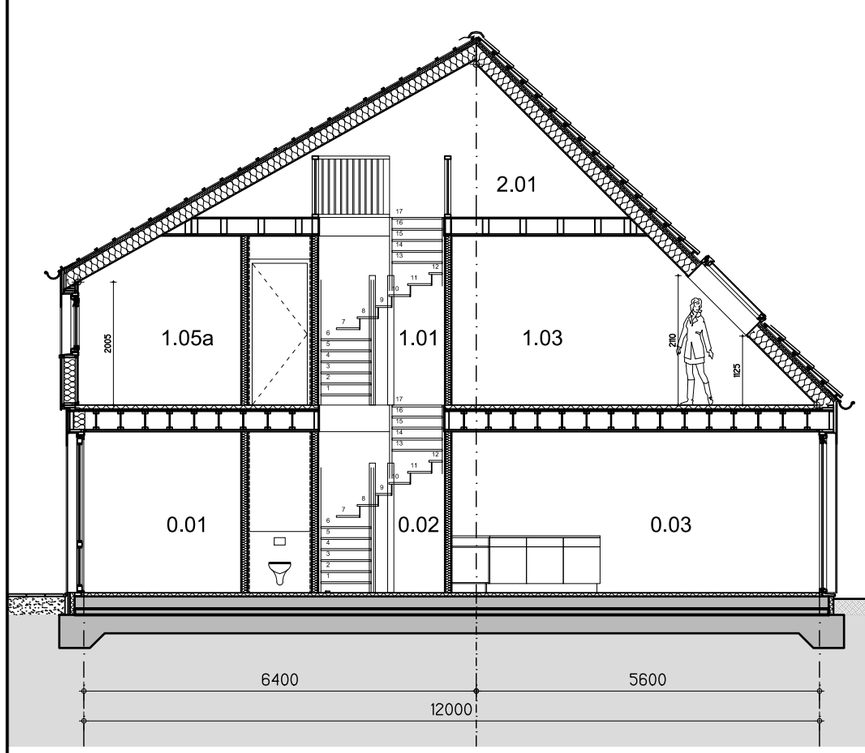

oost

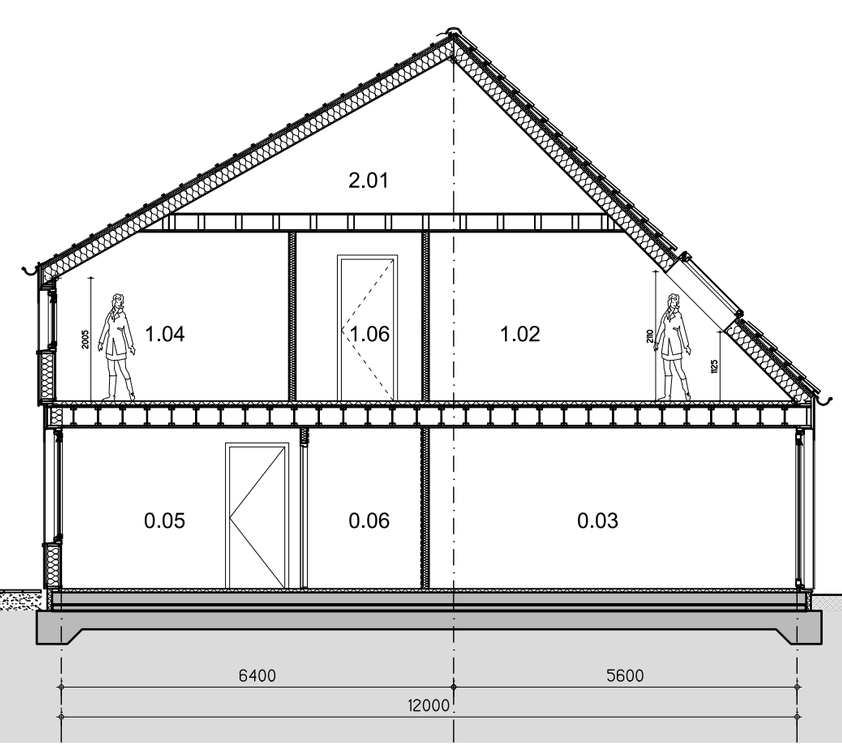

Type 4A

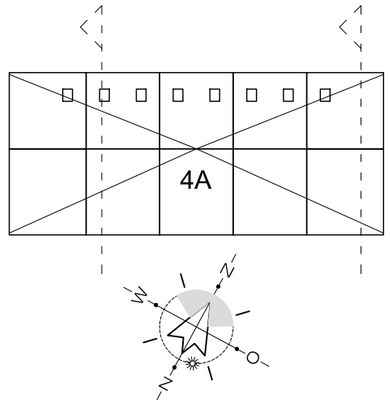

Type 4A

blok 3
B3-301

onderdeel blok 3, Doorsnede, dwars
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-301

blok 3

doorsnede zuid

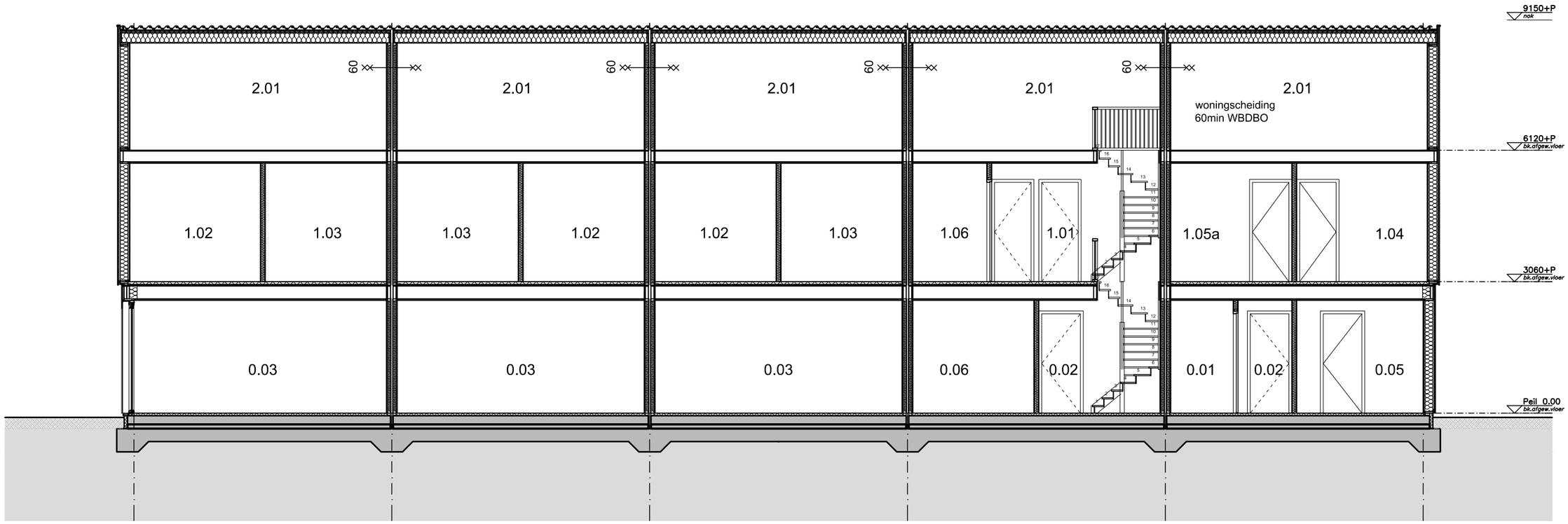

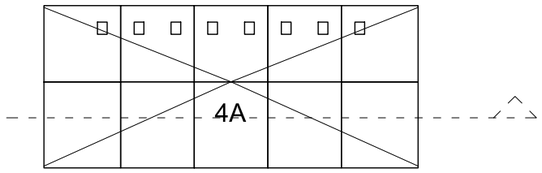

Type 4A

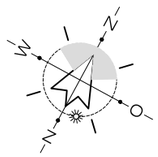

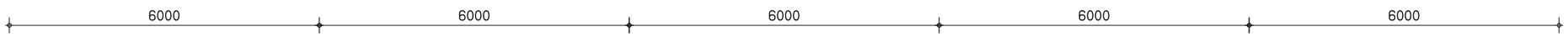

blok 3
B3-302

onderdeel blok 3, Doorsnede, langs
schaal 1:100 get. B. GdV
proj.nr. 2017-24 datum 21-01-2021

project Nieuwbouw 15 woningen te Leons
opdr.g. Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma
fase definitief ontwerp

Gysbert, Tekenwijze Grou
www.tekenwijzegrou.nl

© Gysbert, Tekenwijze Grou

blok 3
B3-302

3D impressie
MY BACKYARD

Opdrachtgever:
Auke Bruinsma
Bruinsma Bouw,
Nummer 11, 8833 KA, Lions

Architect:
Rein Hofstra
Architectenburo Hofstra-Douma
Hoflan 4, 9001 ZG, Grou

Landschapsarchitect:
Joram Plantenga
MY BACKYARD landschapsarchitectuur
Sierksmastraat 37, 8934 AL, Leeuwarden

water

oppervlakte
bestaande kavel

oppervlakte
bestaande bebouwing

bestaande
kavel
ca. 14.543 m²

bestaande
kavel
ca. 10.797 m²

bestaande
kuil plaat
ca.410 m²

bestaande
silo
ca.180 m²

bestaande
opslagloods
ca.280 m²

bestaande
lichboxstal
ca.856 m²

bestaande
woonboerderij
ca.500 m²

7

1

2

9

10

Dit is een principe overzicht van de situatie. Op deze tekening zijn de bomen niet meegenomen. Voor bomen en zichtlijnen zie tekening landschapsarchitect.

De indeling en maatvoering is ontleend aan beschikbaar gestelde documenten; een inmeting van het onderhavige object heeft niet plaatsgevonden. Bij gebleken verschillen of onvolkomenheden met de werkelijke toestand kunnen aan de inhoud van dit document alsmede de gehanteerde gegevens geen rechten worden ontleend.

De aanduiding kavel is indicatief. Perceelgrenzen zijn, of worden na de herverdeling van de kavel of kavels, door het Kadaster vastgelegd.

Gysbert, Tekenwijze Grou

projekt	Nieuwbouw 15 woningen te Leons				
opdracht-gever	Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma			projectnr.	2017-24
onderdeel	situatie / terrein bestaande toestand			tek. nr.	DO-800
fase	definitief ontwerp	schaal	1:500	status	akkoord
getekend	GdV	gewijzigd			
datum	A 30-11-2017	datum			

06-11 222 320 — Gijsbert de Vries, Meersweg 3, 9001 BG, Grou — 0566-622 833
www.tekenwijzegrou.nl — kvk 67874762 — info@tekenwijzegrou.nl

filename : DATA:\autocad\... A1

© Deze tekening blijft eigendom van Gysbert, Tekenwijze Grou ©
en mag zonder schriftelijke toestemming niet worden gekopieerd, noch ter inzage worden gegeven, noch t.b.v. derden worden gebruikt.

3D impressie
MY BACKYARD

Opdrachtgever:
Auke Bruinsma
Bruinsma Bouw,
Nummer 11, 8833 KA, Lions

Architect:
Rein Hofstra
Architectenburo Hofstra-Douma
Hoflan 4, 9001 ZG, Grou

Landschapsarchitect:
Joram Plantenga
MY BACKYARD landschapsarchitectuur
Sierksmastraat 37, 8934 AL, Leeuwarden

water
oppervlakte kavel
oppervlakte bebouwing
groen nieuwe kavel
oppervlakte bestrating
groen rond woningen voetpaden

nieuwe kavel ca. 9.663 m²

nieuwe erfgrens

blok 1
1041 m²

blok 2
302 m²

nieuwe kavel
ca. 16.597 m²

bestaande kuil plaat ca 410 m²

blok 3
381 m²

bestaande opslagloods ca.280 m²

bestaande woonboerderij ca.500 m²

nieuwe dam
met inrit/uitrit
uitvoering nader te bepalen
in overleg met wegbeheerder

Dit is een principe overzicht van de situatie. Op deze tekening zijn de bomen niet meegenomen.
Voor bomen en zichtlijnen zie tekening landschapsarchitect.

De indeling en maatvoering is ontleend aan beschikbaar gestelde documenten; een inmeting van het onderhavige object heeft niet plaatsgevonden. Bij gebleken verschillen of onvolkomenheden met de werkelijke toestand kunnen aan de inhoud van dit document alsmede de gehanteerde gegevens geen rechten worden ontleend.

De aanduiding kavel is indicatief. Perceelgrensen zijn, of worden na de herverdeling van de kavel of kavels, door het Kadaster vastgelegd.

De positie en terrein maatvoering van de bouwblokken, zal na inmeting van het terrein, definitief worden bepaald / vastgelegd.

Terrein riolering
Hemelwater afvoeren naar oppervlaktewater.
Riolering woningen aansluiten op een Individuele Behandeling van Afvalwater, kortweg IBA systeem.
Een en ander nader te bepalen en uit te werken in overleg met de gemeente.

Gysbert, Tekenwijze Grou

projekt	Nieuwbouw 15 woningen te Leons				
opdracht-gever	Bruinsma Bouw te Leons Auke Bruinsma			projectnr.	2017-24
onderdeel	situatie / terrein nieuwe toestand			tek. nr.	DO-810
fase	definitief ontwerp	schaal	1:500	status	akkoord
getekend	GdV	gewijzigd	GdV		
datum	A 30-11-2017	datum	B		21-01-2021

06-11 222 320
Gijsbert de Vries
Meersweg 3, 9001 BG, Grou
0566-622 833
www.tekenwijzegrou.nl
kvk 67874762
info@tekenwijzegrou.nl

filename : DATA:\autocad\... A1

© Deze tekening blijft eigendom van Gysbert, Tekenwijze Grou ©
en mag zonder schriftelijke toestemming niet worden gekopieerd, noch ter inzage worden gegeven, noch t.b.v. derden worden gebruikt.

brede sloot, informele insteekhaven
1810m²
680m²
type stal B
lage goot
type boerderij
voorkant
knotwilgen
zichtlijn
boomwal handhaven
bestaande bomenrij langs water uitbreiden
bestaande kuilplaat omvormen tot parkeerplaats
herkenbare historische erfindeling
hoogstam boomgaard
privétuinen
type stal A
parkeerplaats met haag
toegangsweg
MY BACKYARD
landschapsarchitectuur
Landschappelijke inpassing recreatiewoning Leons
INRICHTINGSPLAN

Landschappelijke inpassing Leons, 28 juni 2017

LOCATIE

Advies gemeente
Voorgesteld wordt om het beeld van twee afzonderlijke agrarische clusters te versterken. Zie kleine afbeelding.

Deze clusters ogen als twee kleinschalige erven in plaats van één groot erf, waardoor er geen sprake is van een aaneengesloten en bebouwd aanzicht vanaf de doorgaande weg. Het nieuwe cluster versterkt de oorspronkelijke karakteristiek door de ligging in een cirkel om de terp/kerk.

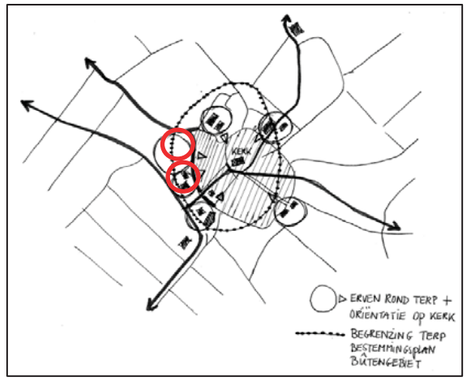

De bestaande cluster wordt uitgebreid met één bijgebouw. De nieuwe cluster bestaat uit twee gebouwen en heeft de uitstraling van een boerderij (hoofdgebouw) met een bijgebouw. Het aantal m2 bruto vloeroppervlak is ongeveer gelijk aan die van de gebouwen in de schets van het Kwaliteitsteam.

De afstand tussen de clusters is geoptimaliseerd, zodat de kerk in zijn geheel zichtbaar is vanaf de doorgaande weg. Zelfs wanneer er elementen worden toegevoegd ten behoeve van de privacy, dan zal er ruim zicht blijven op de kerk.
Geadviseerd wordt in dit open gebied tussen de clusters het parkeren aan te leggen. Zo mogelijk verdiept en/of omzoomd met een talud van gras, zodat de auto's aan het zicht onttrokken worden en het doorzicht open blijft.
Door in de bebouwingsclusters bomen op te nemen (en niet in het open gebied) wordt het beeld van groene erven versterkt.

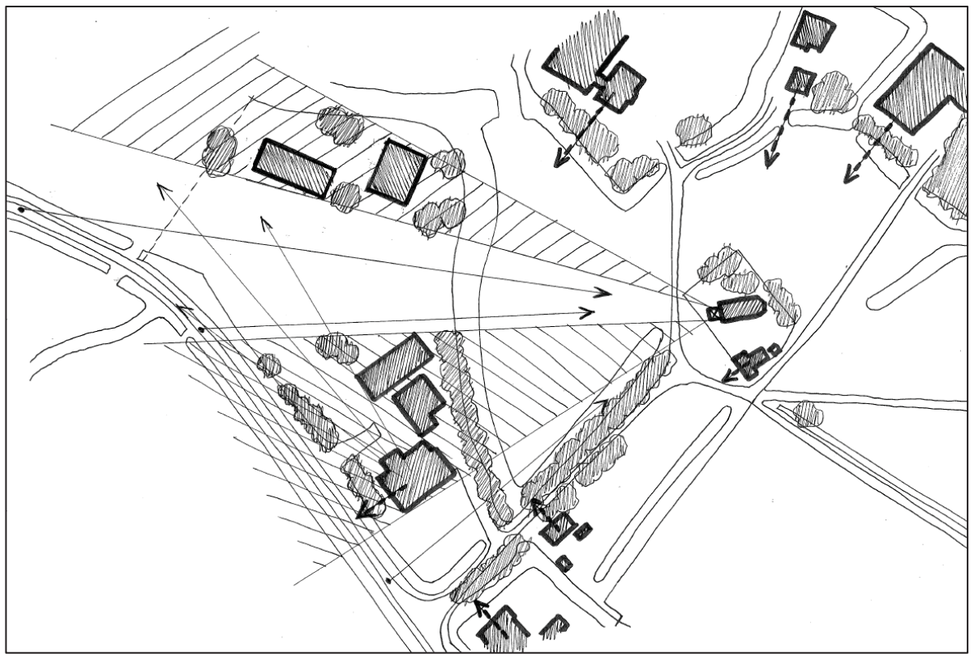

Voorstel gemonteerd in het aanzicht vanaf de doorgaande weg:

Zoals gezegd betreft het hier een beeldbepalende locatie in Leons.
De ontwikkeling kan alleen plaatsvinden wanneer de nieuwbouw goed wordt ingepast door te voldoen aan een aantal randvoorwaarden:

- Bij het bouwplan dient een inrichtingsvoorstel te worden ingediend;
- Het parkeren, de buitenruimte bij de recreatieve verblijven en het groen maken deel uit van het inrichtingsvoorstel;
- In het te wijzigen bestemmingsplan wordt geborgd dat de ruimte tussen de twee nieuwe bebouwingsclusters open blijft;
- De nieuwbouw bestaat uit één laag en een kap. De zijde die niet zichtbaar is vanaf de doorgaande weg kan een hoge goot krijgen (bij voorkeur niet over de hele lengte van het bouwblok);
- De materialen en het kleurgebruik hebben een eenvoudige en agrarische uitstraling. Dit kan ook in een 'eigentijds jasje'.

INRICHTINGSPLAN IN OMGEVING

schaal 1:2000

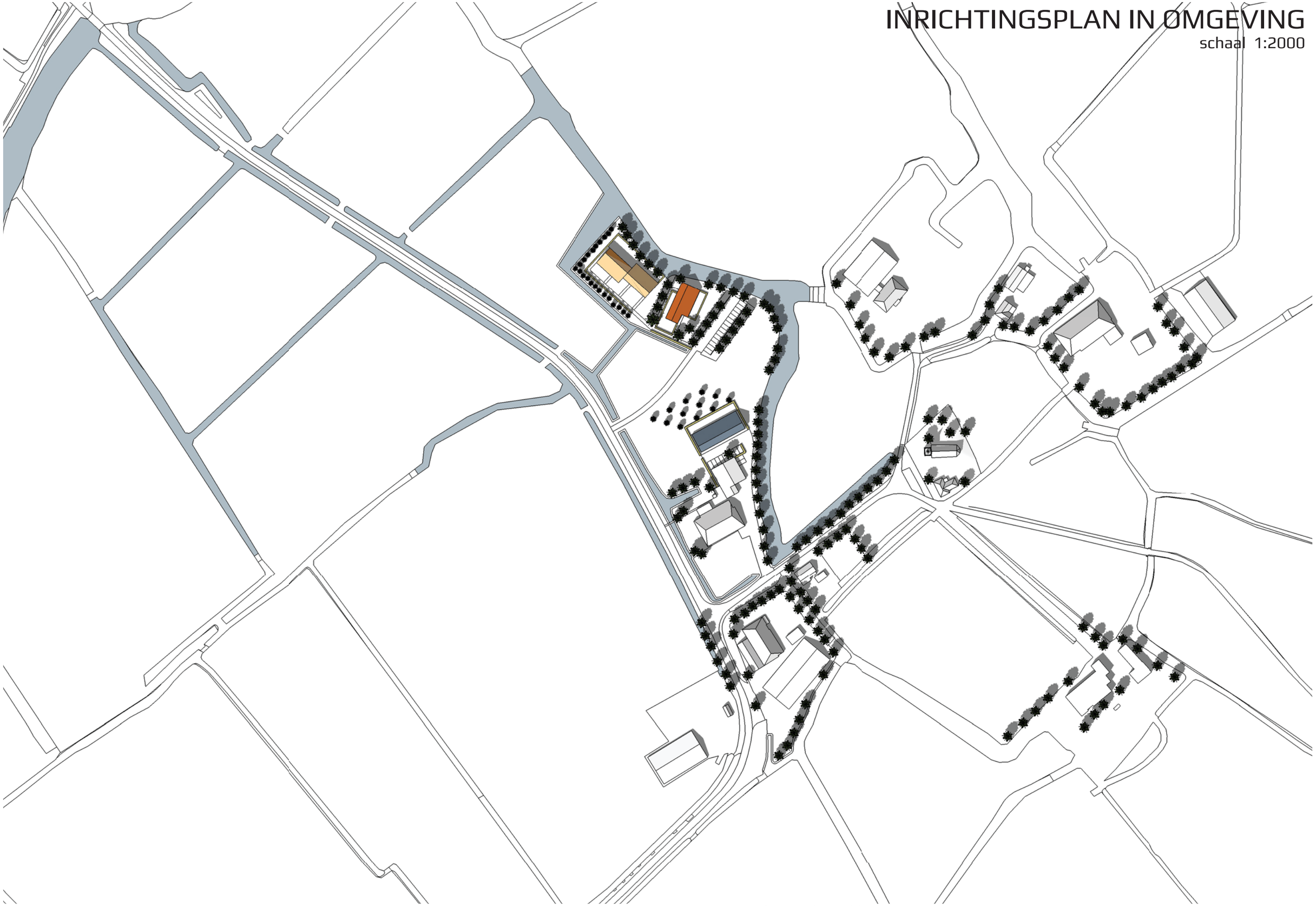

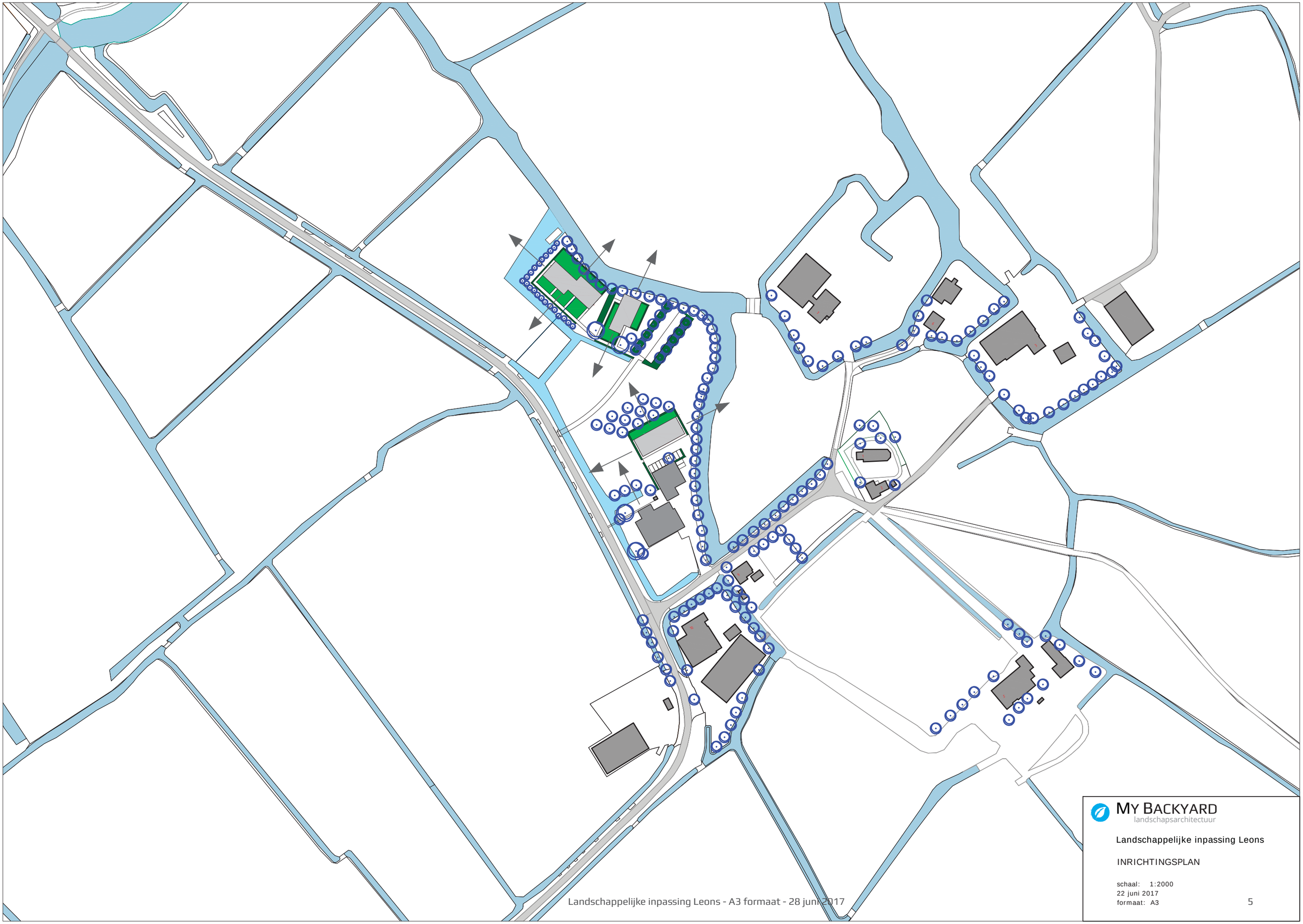

MY BACKYARD
landschapsarchitectuur

Landschappelijke inpassing Leons

INRICHTINGSPLAN

schaal: 1:2000
22 juni 2017
formaat: A3

INRICHTINGSPLAN

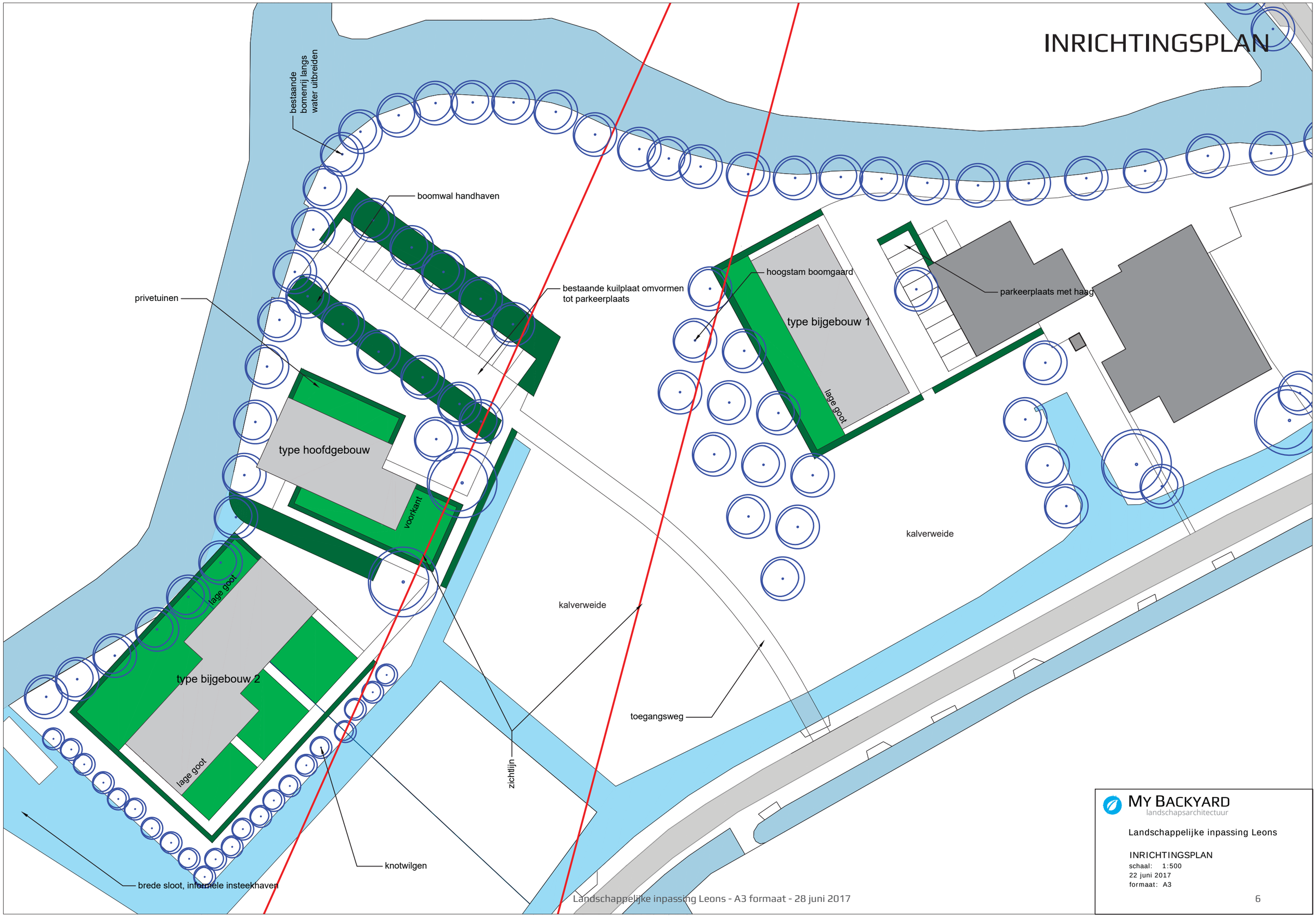

MY BACKYARD
landschapsarchitectuur

Landschappelijke inpassing Leons

INRICHTINGSPLAN
schaal: 1:500
22 juni 2017
formaat: A3

1850

1900

1950

1975

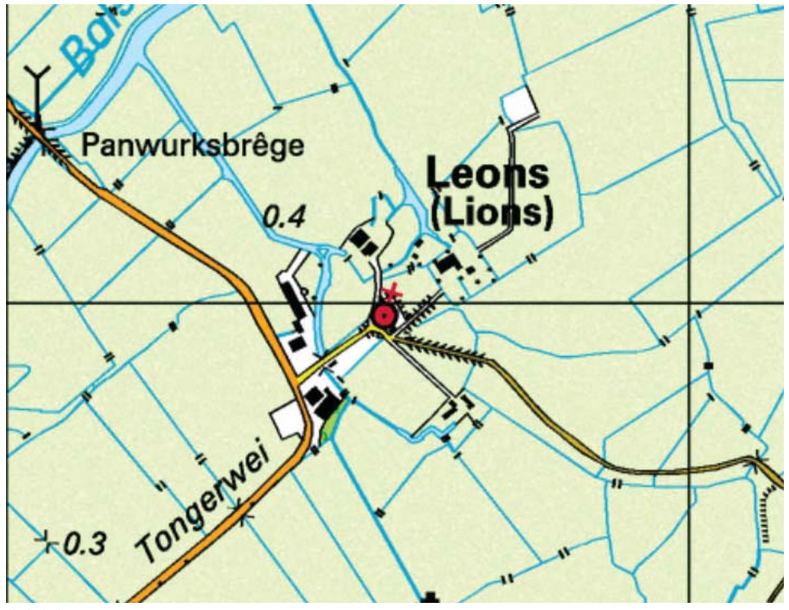

2000

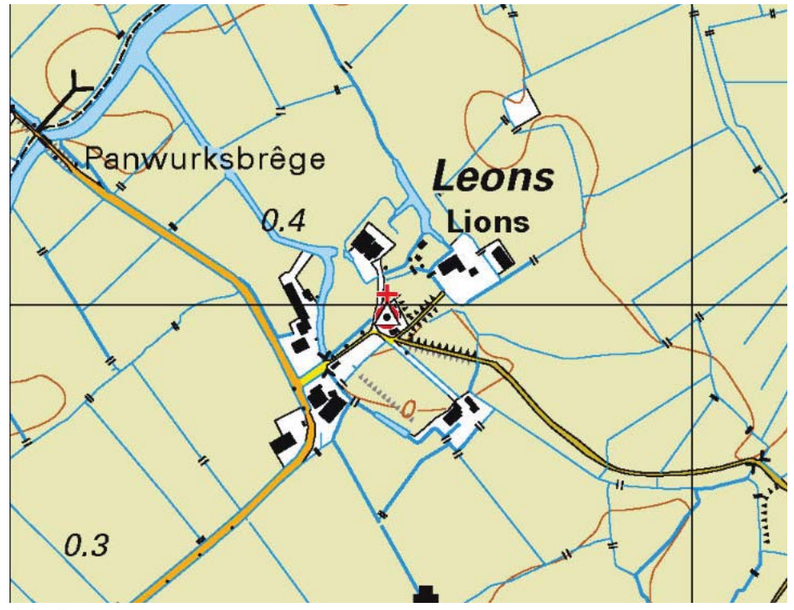

2016

TE VERWIJDEREN BEBOUWING

Landschappelijke inpassing Leons

TE VERWIJDEREN BEBOUWiNG
schaal: 1:2000
22 juni 2017
formaat: A3

TE HANDHAVEN BOMEN EN KUILPLAAT

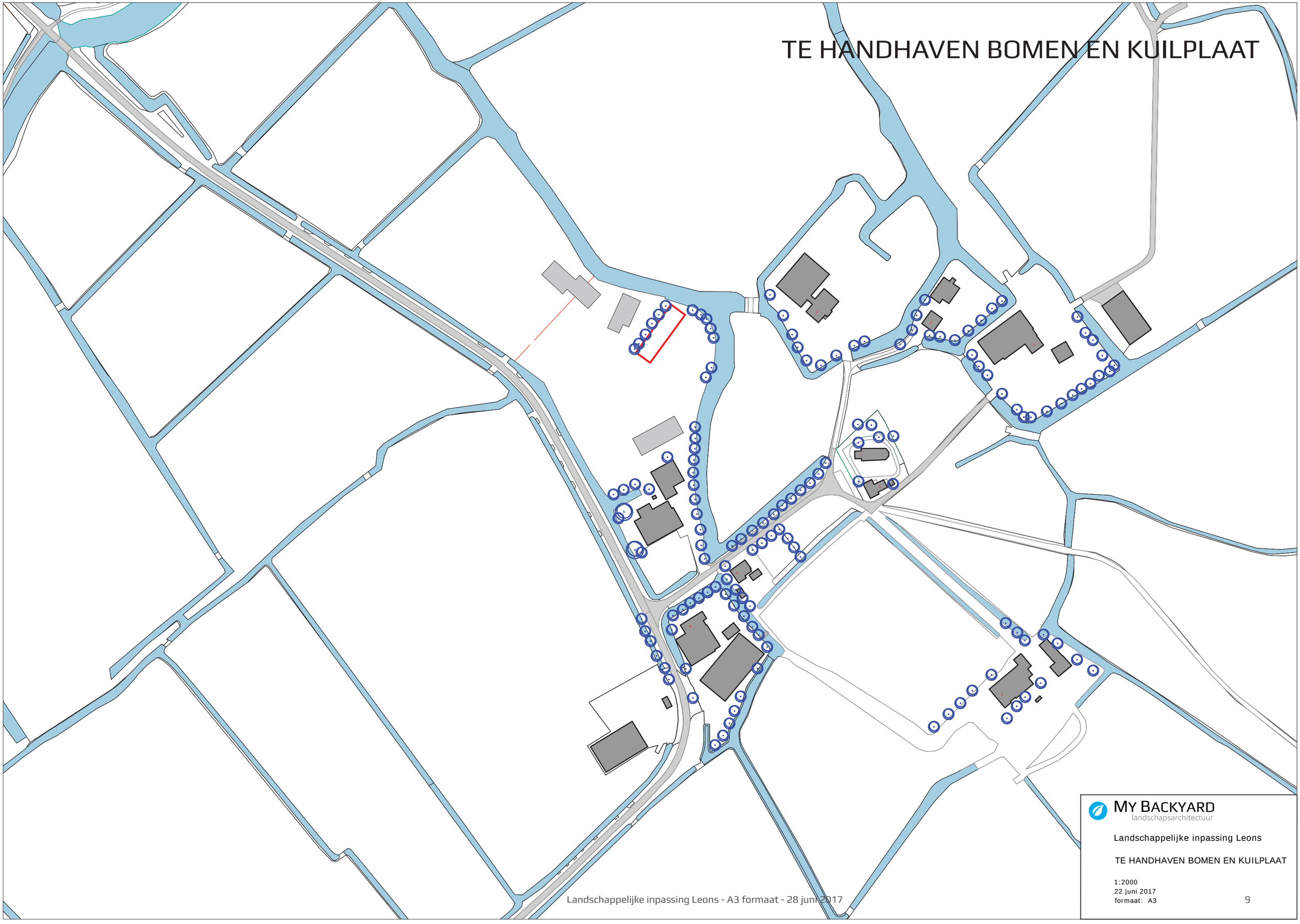

MY BACKYARD
landschapsarchitectuur

Landschappelijke inpassing Leons

TE HANDHAVEN BOMEN EN KUILPLAAT

1:2000
22 juni 2017
formaat: A3

BEGRENZING TERP CONFORM BESTEMMINGSPLAN

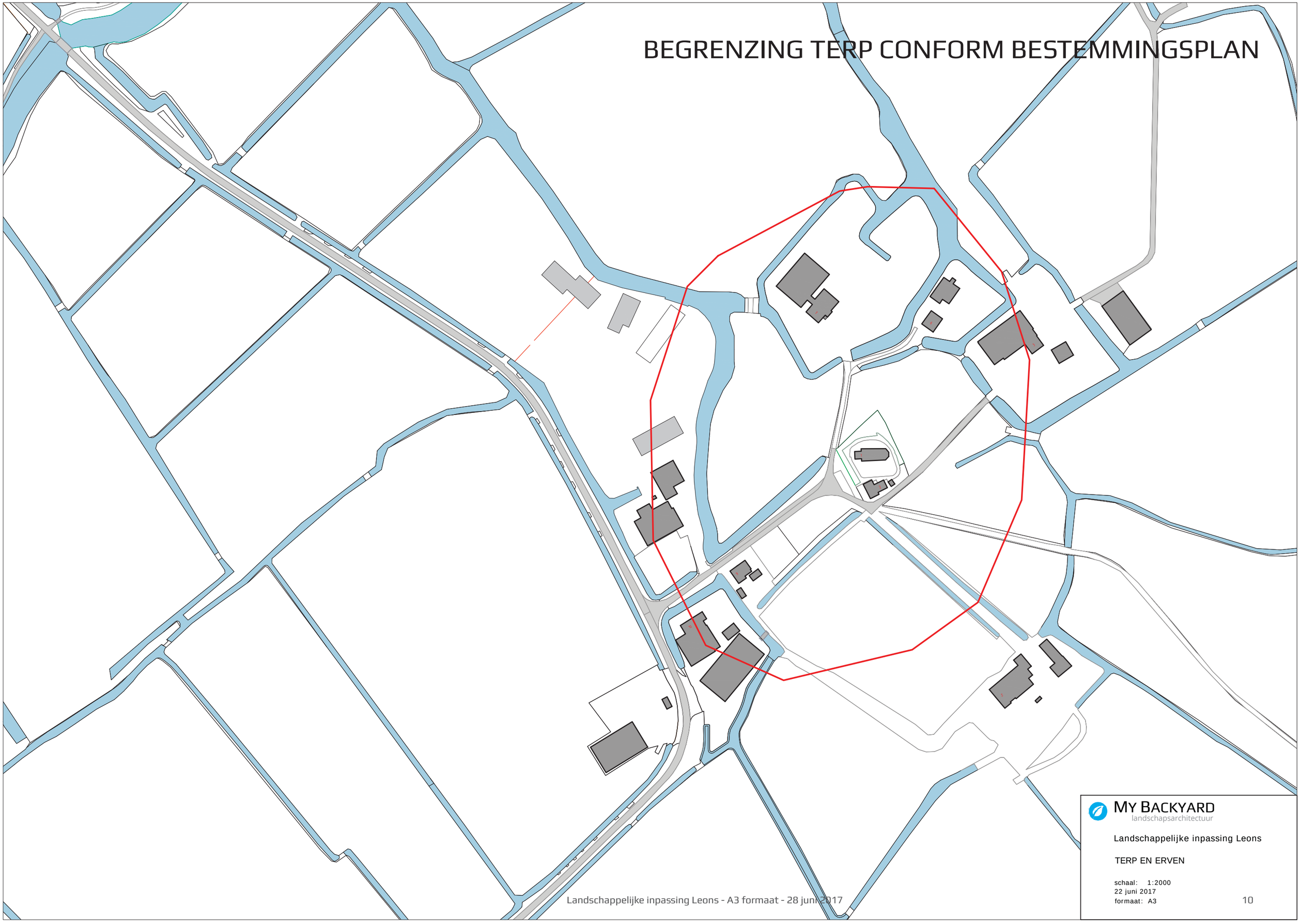

MY BACKYARD
landschapsarchitectuur

Landschappelijke inpassing Leons

TERP EN ERVEN

schaal: 1:2000
22 juni 2017
formaat: A3

zICHT OP DE KERK

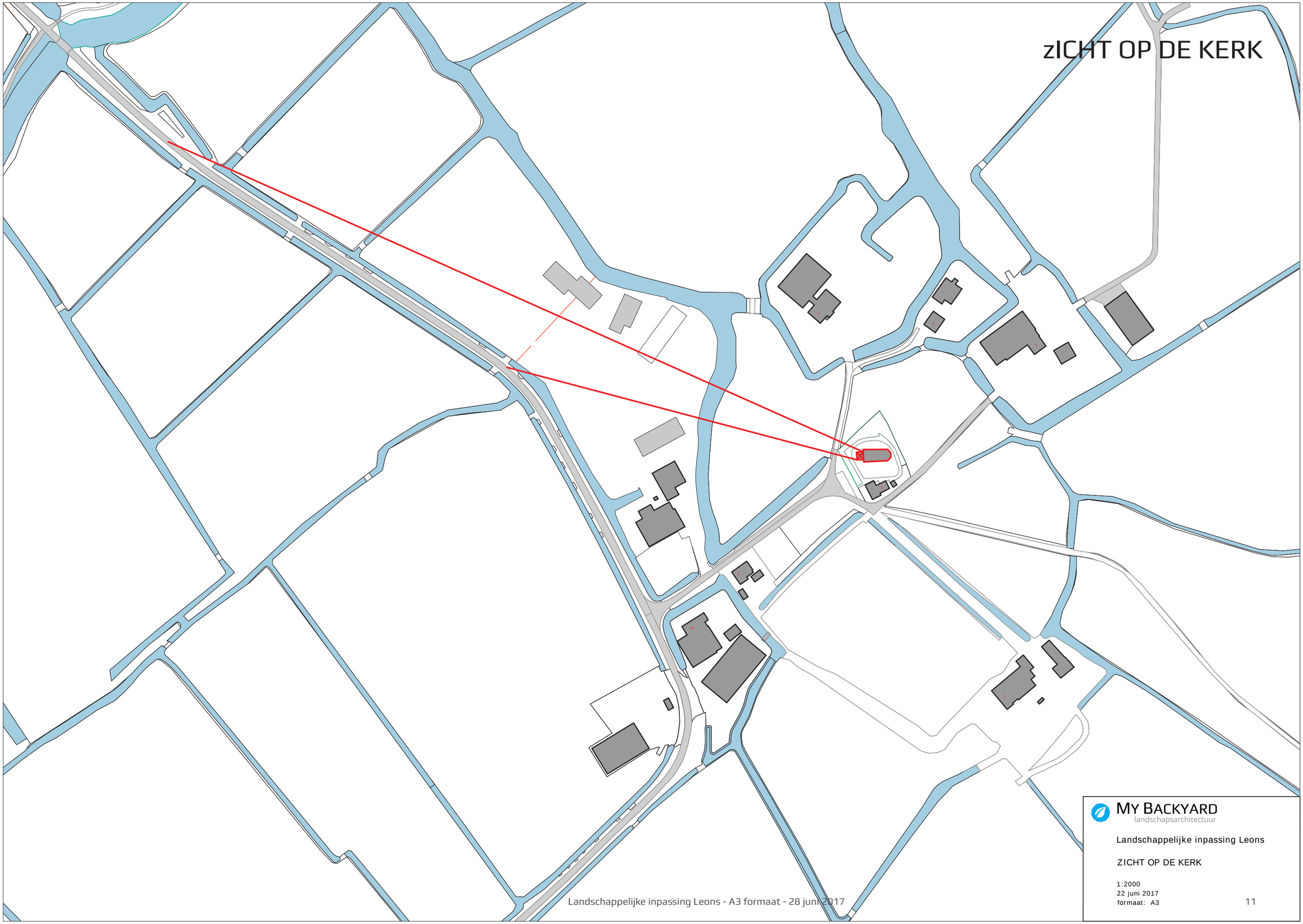

MY BACKYARD
landschapsarchitectuur

Landschappelijke inpassing Leons

ZICHT OP DE KERK

1:2000
22 juni 2017
formaat: A3

AFSTAND TOT BUREN

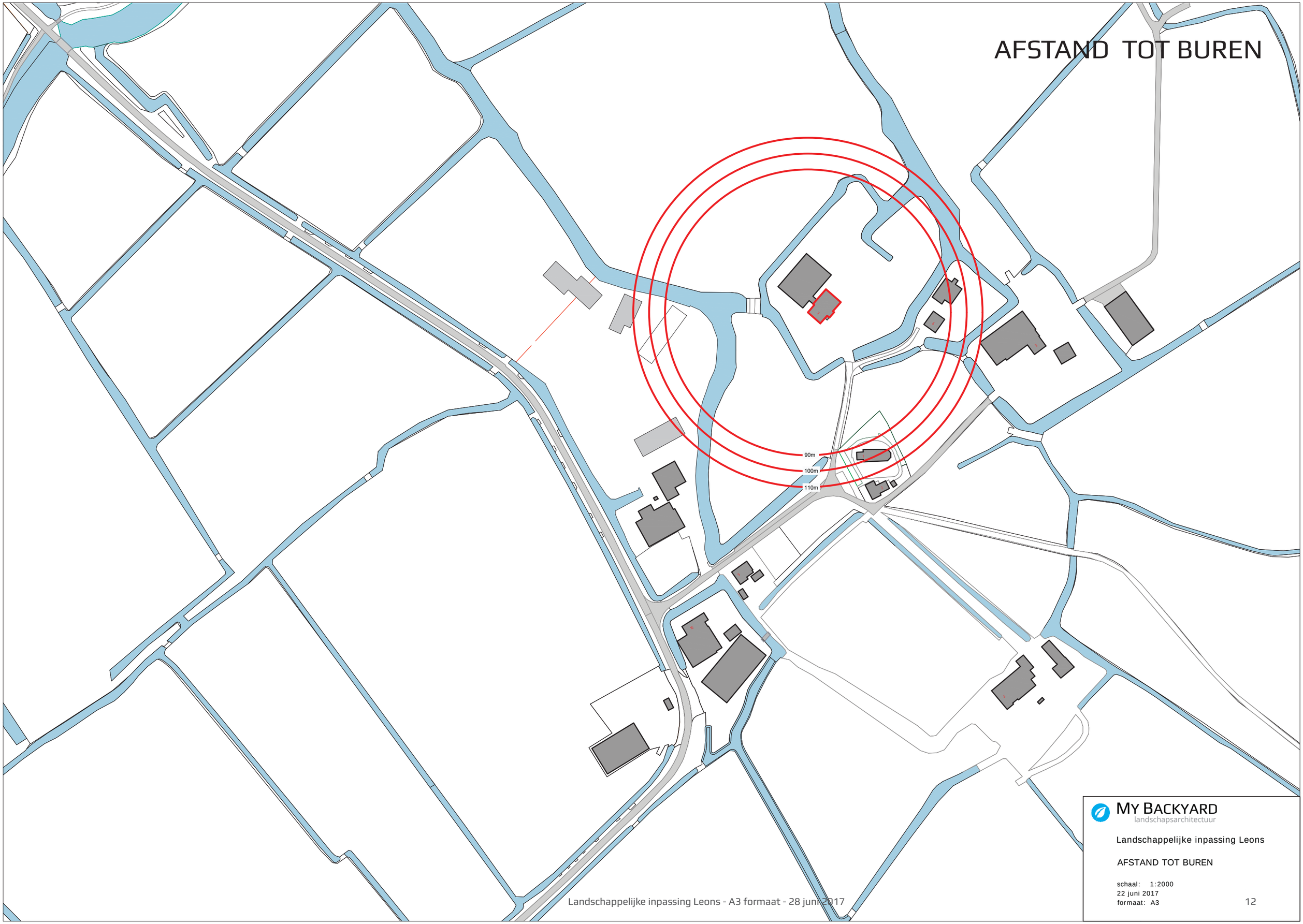

MY BACKYARD
landschapsarchitectuur

Landschappelijke inpassing Leons

AFSTAND TOT BUREN

schaal: 1:2000
22 juni 2017
formaat: A3

VISUALISATIE
vogelvlucht vanaf doorgaande weg richting Leons

vogelvlucht vanaf Leons richting doorgaande weg

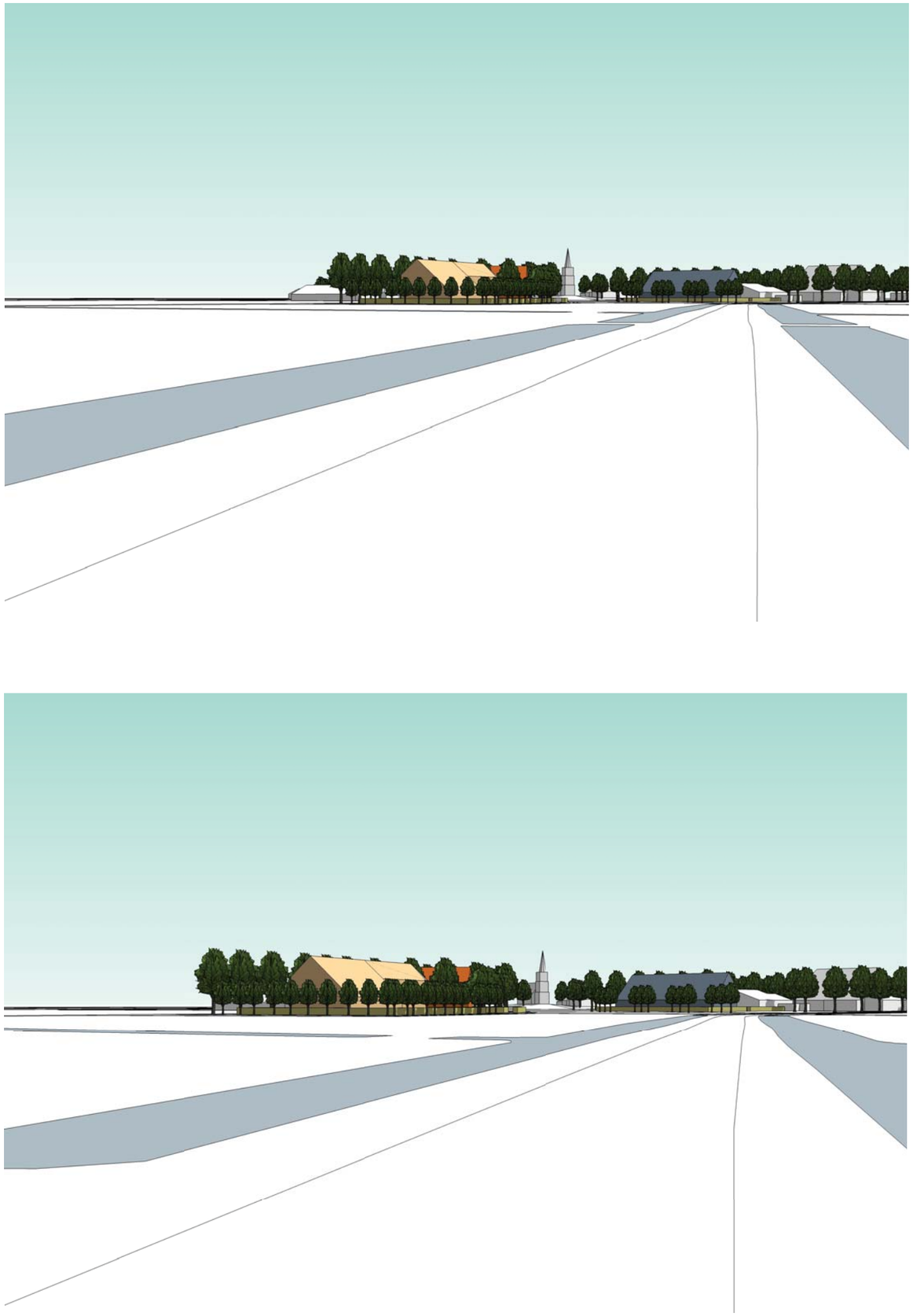

zicht vanaf doorgaande weg richting Leons

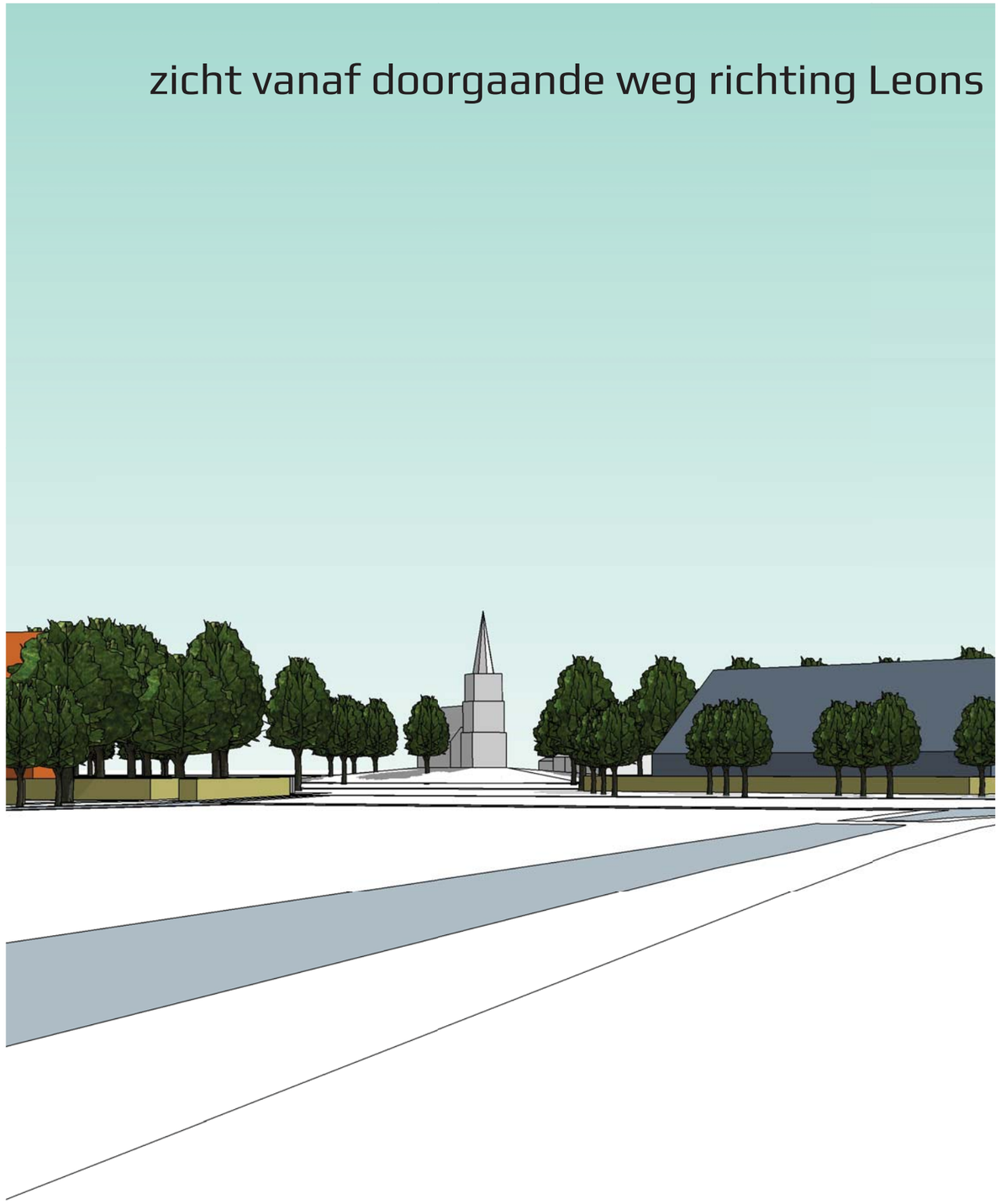

zicht vanaf doorgaande weg richting Leons

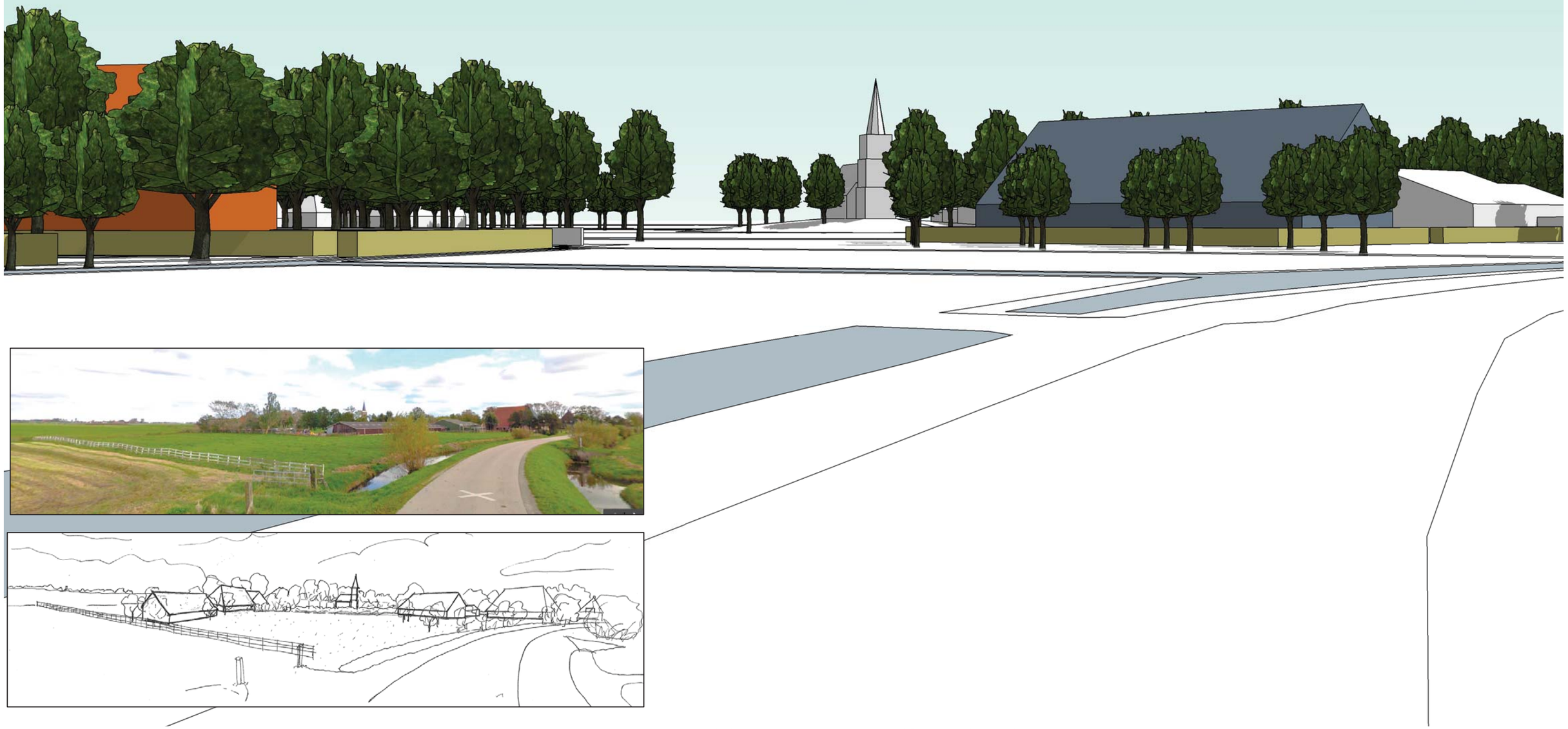

zicht vanaf doorgaande weg op het ‘nieuwe’ erf

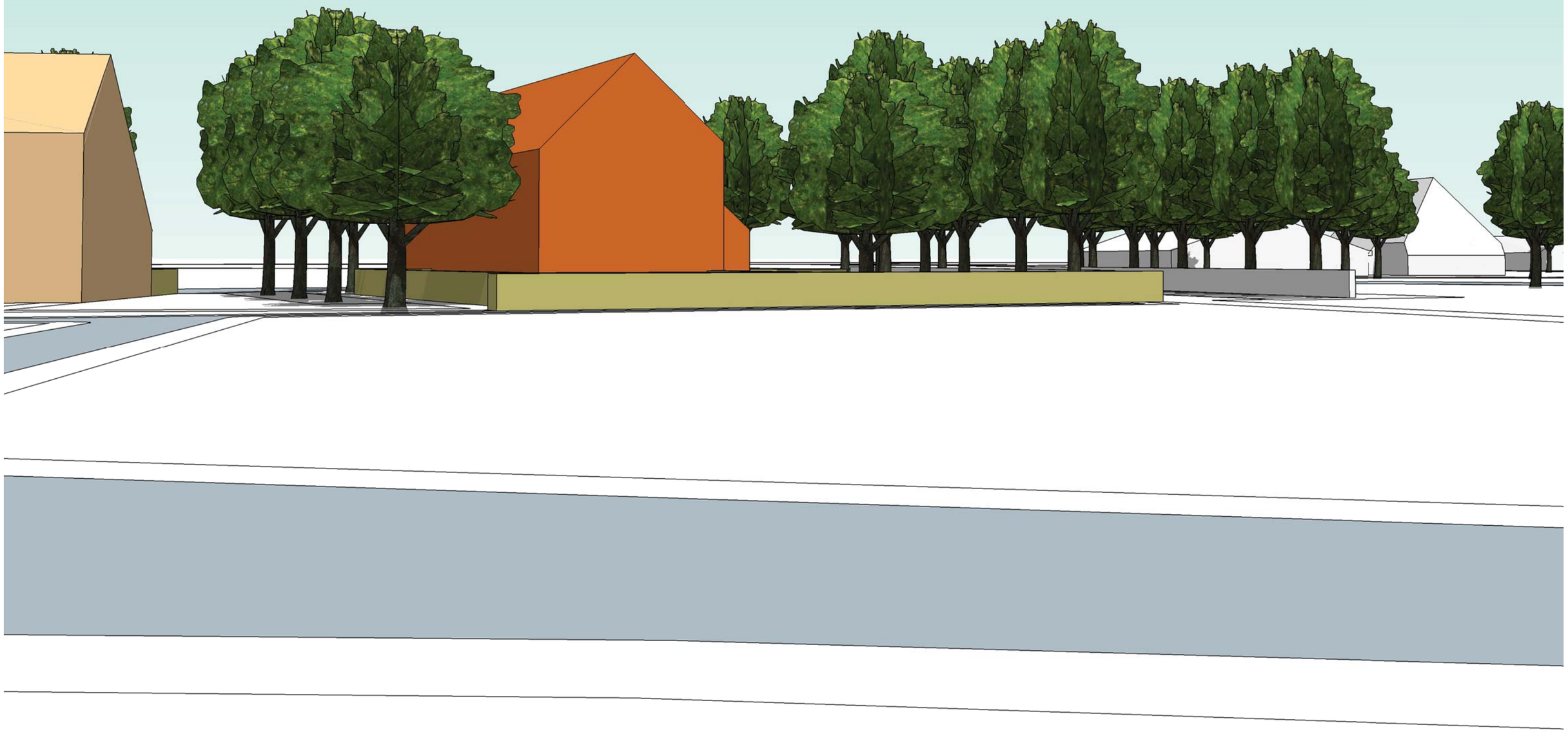

zicht vanaf doorgaande weg op het bestaande erf met nieuw bijgebouw

BESTAANDE BOMEN RIJ LANGS WATER UITBREIDEN

stuks	NUMMER	LATIJNSE NAAM	NEDERLANDSE NAAM
22	A	Salix alba	Knot wilg
7	B	Acer platanoides	Noorse Esdoorn
7	C	Fraxinus excelsior	Gewone es
7	D	Alnus glutinosa	Zwarte els
7	E	Crataegus x media Paul Scarlet	Rode Meidoorn
6	F	Ulmus 'Dodoens'	Iep
3	G	Malus schone van Lephof	Fries appel ras
3	H	Malus Cox Orange Pipin	Appel
3	I	Pyrus communis 'Conference'	Peer
2	J	Malus Doeke Martens	Oud fries appel ras (is het oudste friese ras)
1	K	Viburnum opulus	Gelderse Roos
1	L	Ulmus hollandica Wredei	Goudiep
1	M	Sorbus intermedia	Zweedse Lijsterbes
1	N	Crataegus x media Paul Scarlet	Rode Meidoorn
1	O	Alnus glutinosa	Zwarte els
1	P	Acer platanoides	Noorse Esdoorn
2	Q	Salix alba	Wilg
2	U	Ribes sanguinium	Rode bes
???	R	Acer campestre	Veld esdoorn

Bijlage 1

Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpomgevingsvergunning 'Leeuwarden Buitengebied – Realisatie van 15 recreatieappertementen in 3 logiesgebouwen Leons 11'

De aanvraag omgevingsvergunning voor de bouw van 15 recreatieappartementen in 3 logiesgebouwen op het adres Leons 11 te Leons heeft in de periode vanaf 30 juni 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is één zienswijze ontvangen.

Hieronder wordt de inhoud van de zienswijze samengevat en volgt per punt de reactie hierop van het college.

Zienswijze 1
De afdeling Omgevingszaken van de provincie Frylân namens Gedeputeerde Staten

A. Per brief van 23 maart 2021 is door ons een ontheffing voor het beoogde plan verleend, met dien verstande dat o.a. de bedrijfsmatige exploitatie van het complex wordt geborgd. In de ontwerp-omgevingsvergunning komt een bedrijfsmatige exploitatie niet terug, terwijl dit een vereiste is om aan de ontheffing te kunnen voldoen. Ik verzoek u alsnog de bedrijfsmatige exploitatie van het complex in de omgevingsvergunning te borgen.

Reactie:
De ontwerpomgevingsvergunning voorziet in voor de bouw van recreatieappartementen. Deze appartementen mogen dus uitsluitend gebruikt worden ten behoeven van verblijfsrecreatie. Om de bedrijfsmatige exploitatie juridisch beter te borgen zal in de omgevingsvergunning het voorschrift worden opgenomen dat de recreatieappartementen bedrijfsmatig geëxploiteerd moeten worden, in die zin dat de recreatieappartementen door een bedrijf, stichting of andere rechtspersoon zodanig worden beheerd / geëxplotieerd, dat in de recreatieappartementen daadwerkelijk recreatieve verblijfsmogelijkheden worden geboden én dat de recreatieappartementen slechts mogen worden gebruikt voor de verhuur t.b.v. wisselend gebruik.

B. De provincie beveelt aan om bij ingrepen van meer dan 2.500 m2 een archeologisch onderzoek uit te laten voeren. U hebt [in de ruimtelijke onderbouwing bij het omgevingsaspect] berekend dat de totale ingreep kleiner is dan 2.500 m2, terwijl uit deze berekening blijkt dat de totale ingreep 2.782 m2 is. Ik vraag u hier opnieuw naar te kijken.

Reactie:
Het plan voorziet in de realisatie van 1.142 m2 aan bebouwing. De overige werken hebben een oppervlak van 820 m2, waarvan de watergang een oppervlak heeft van circa 780 m2. Tevens worden er 70 bomen geplant. Uitgaande van een gemiddeld plantgat (0,75 cm * 0,75 cm) komt de bodemverstoring hiermee uit op circa 40 m2. De totale bodemverstoring van de bouwwerken (1.142 m2) en de overige werken (820 m2) komt daarmee op 1.962 m2. Het doen van archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk. De wijze waarop de oppervlakte van de bodemverstoring is berekend zal tekstueel wel worden verduidelijkt in de ruimtelijke onderbouwing.

Conclusie:
De zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven tot aanpassing van het bouwplan en ons besluit tot verlening van de omgevingsvergunning.

Ruimtelijke onderbouwing voor de bouw van 15 recreatieappartementen op het perceel Leons 11 te Leons

---

INLEIDING

Op 11 december 2017 hebben wij een plan ontvangen voor de bouw vijftien recreatieappartementen op het perceel Leons 11 te Leons. Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan 'Bûtengebied' aangezien de bestemming 'bedrijf' en 'agrarisch' niet voorziet in verblijfsrecreatie.

BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

Het plan voorziet in de realisatie van drie gebouwen met vijftien recreatieappartementen op het bedrijfsperceel Leons 11 te Leons. De eigenaar van het bedrijfsperceel heeft een aanvraag omgevingsvergunning ingediend nadat de voormalig gemeente Littenseradeel middels een principe-uitspraak heeft laten weten medewerking te willen verlenen aan het plan.

<u>Bestaande situatie</u>
Het perceel Leons 11 te Leons betreft een voormalig boerenerf dat voor bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt (timmerbedrijf en opslag auto's). De stelpboerderij heeft een woonfunctie. De traditionele agrarische bebouwing op het perceel is in het verleden uitgebreid met een ligboxenstal en een silo. Deze ligboxenstal en silo zijn omgebouwd tot bedrijfsloodsen. De voormalige kuilplaat wordt gebruikt voor de opslag van auto's. De huidige functionele inrichting van het perceel heeft de oorspronkelijke karakteristiek van het terpdorp aangetast, omdat de lichtboxenstal het zicht vanaf de weg op de kerk belemmert.

Figuur 1: luchtfoto van het dorp Leons met links in beeld het plangebied c.q. het perceel Leons 11 (witte stippellijn)

Figuur 2. Oblique luchtfoto van Leons vanuit oostelijke richting met boven in beeld de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing op het perceel Leons 11.

Nieuwe situatie

Het planvoornemen voorziet in de bouw van drie gebouwen met vijftien recreatieappartementen, ter vervanging van de tot bedrijfsloodsen omgebouwde ligboxenstal en silo. De traditionele stelpboerderij met dienstwoning en de opslagloods in het achtererfgebied blijven behouden. De voormalige kuilplaat zal als parkeerplaats worden gebruikt. In totaal wordt 1.065 m2 aan (voormalige agrarische) bedrijfsbebouwing gesloopt. De nieuwe bebouwing heeft een oppervlak van 1.142 m2, waarmee per saldo het bebouwde oppervlak op het perceel beperkt toeneemt (+/- 77 m2).

Figuur 3. Links de te verwijderen bebouwing (in rood) en rechts de te behouden bomen en kuilplaat (in rood) met de bestaande en nieuwe bebouwing als ondergrond (in donkergrijs respectievelijk lichtgrijs).

Eén gebouw (blok 3) wordt binnen het bestaande bebouwingscluster achter de stelpboerderij gebouwd. Dit gebouw wordt gebouwd binnen de contour van de huidige bedrijfsbestemming. De twee andere gebouwen (blok 1 en 2) worden in een nieuw bebouwingscluster gesitueerd. Deze twee gebouwen worden op 'agrarisch' bestemde gronden gebouwd. Door twee gebouwen in een nieuw bebouwingscluster te situeren ontstaat het beeld twee kleinschalig boerenerf aan de voet van de terp. De open zichtlijn vanaf de weg op de kerk en terp wordt hersteld, doordat er ruimte ontstaat tussen het bestaande en nieuwe bebouwingscluster. Voor een nadere toelichting op de landschappelijke inpassing zie de stedenbouwkundige onderbouwing van het plan op pagina 11 t/m 15.

Figuur 4. Impressie in vogelvlucht van de beoogde nieuwe situatie. Eén gebouw (blok 3) wordt in het bestaande bebouwingscluster c.q. boerenerf gepositioneerd. Twee gebouwen (blok 1 en 2) worden in een nieuw bebouwingscluster c.q. boerenerf gebouwd.

Figuur 5. Impressie in vogelvlucht van de beoogde nieuwe situatie

BESCHRIJVING VAN DE GELDENDE PLANOLOGISCH-JURIDISCHE SITUATIE

Aangezien het bestemmingsplan geen afwijkingsmogelijkheid (of wijzigingsbevoegdheid) kent en geen medewerking kan worden verleend met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 2° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht jo. artikel 4 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, kan alleen medewerking aan de aanvraag omgevingsvergunning worden verleend door middel van een planologische procedure; de zgn. 'buitenplanse grote afwijking' waar een ruimtelijke onderbouwing onderdeel van uit maakt.

Voor dit plan is een 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad vereist. Op 14 december 2015 heeft de raad een lijst van projecten vastgesteld, waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist. Het plan past niet binnen deze vastgestelde projectenlijst, omdat het bouwplan niet in overeenstemming is met de bouwregels van het bestemmingsplan.

In het kader van deze procedure wordt de ontwerp-vergunning met bijlagen voor een periode van zes weken ter visie gelegd.

TOETSING AAN DE RUIMTELIJKE EN FUNCTIONELE STRUCTUUR

Beleid

- ***Rijksbeleid***

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. Hierin is de visie van het Rijk op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. Dit betreft een integraal kader voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. In de SVIR is gekozen voor een selectieve inzet op 13 nationale belangen. Hierbuiten hebben decentrale overheden beleidsvrijheid, omdat zij beter op de hoogte zijn van de actuele situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties en daardoor beter kunnen afwegen welke (ruimtelijke) ingrepen in een gebied nodig zijn. Voor deze planontwikkeling is alleen nationaal belang 13 over zorgvuldig ruimtegebruik en het toepassen van de ladder voor duurzame ontwikkeling van belang. Rijksbeleid is, afgezien van het navolgende, dan ook niet van toepassing.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (2011)

De Wro biedt de basis voor het stellen van algemene regels, op te nemen in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Die regels richten zich primair op gemeenten, die het eerstverantwoordelijke overheidsniveau zijn voor de inhoud van ruimtelijke plannen. In het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' (Barro, 07-12-2011), ook wel bekend onder de naam AMvB Ruimte, zijn de nationale belangen uit de SVIR voorzien van juridische kaders, waarmee de doorwerking van de nationale belangen op ruimtelijk gebied is geborgd. Uit het Barro blijken voor het plangebied en het planvoornemen de volgende aspecten van nationaal belang.

<u>Ladder voor duurzame verstedelijking</u>
Nationaal belang 13 van de SVIR van het Rijk vraagt om een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. Dit moet met behulp van de zogeheten Ladder voor duurzame verstedelijking worden onderbouwd. Deze verplichte toetsing is vastgelegd in het Barro, dat weer verwijst naar het Bro.

Artikel 3.1.6, lid 2 van het Bro schrijft voor dat de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving bevat van de behoefte aan die ontwikkeling, en, wanneer het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. Op dit belang wordt verder ingegaan in de Ladderonderbouwing voor duurzame verstedelijking op pagina 21.

- ***Provinciaal beleid***

Streekplan Fryslân 2007

Het Streekplan Fryslân 2007 (vastgesteld op 13-12-2006) geeft de visie van Provinciale Staten op het ruimtelijk beleid van de provincie weer. Centraal in het streekplan staat het begrip ruimtelijke kwaliteit. Hiermee bedoelt de provincie dat in ruimtelijke plannen, in ontwerpen en in de uitvoering expliciet gebruiks-, belevings- en toekomstwaarde worden toegevoegd aan de omgeving. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte. Het betekent ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling. De provincie wil deze doelstellingen koppelen aan een krachtige sociaaleconomische ontwikkeling in een leefbare omgeving. Voor het planvoornemen aan Leons 11 zijn de beleidslijnen ten aanzien van recreatie en toerisme en het landschap relevant.

Recreatie en toerisme

Wat betreft recreatie en toerisme legt de provincie bij verblijfsrecreatie het accent op kwaliteitsverbetering van het bestaande aanbod. Daarnaast wordt bevorderd dat recreatie en toerisme als (nieuwe) sociaaleconomische drager en als beheerder van landschap, natuur en erfgoed ten volle wordt benut. Nieuwe, grootschalige en intensieve vormen van recreatie worden geconcentreerd in stedelijke en regionale centra. Daarnaast is een aantal recreatiekernen aangewezen. Leons hoort bij geen van vorengenoemde. Dit betekent dat beleidsmatig enkel ruimte bestaat voor kleinschalige ontwikkelingen. Daarbij wordt er van provinciewege op gelet of de schaal en omvang van een initiatief passen in de omgeving, ook gelet op de ontsluiting, en of het initiatief recreatieve kwaliteiten toevoegt in de regio. Kleinschalige verblijfsrecreatieve voorzieningen vormen een belangrijke basis voor plattelands-, cultuur- en natuurtoerisme en worden (tot en met 15 eenheden) buiten de natuurgebieden in de hele provincie mogelijk geacht. Uitgangspunt daarbij is een goede ruimtelijke en landschappelijke inpassing.

Landschap

De provincie zet zich samen met anderen in voor het in stand houden en verder ontwikkelen van de belangrijke landschappelijke kwaliteiten en waarden waardoor:

- de Friese landschapstypen en hun ontwikkelingsgeschiedenis herkenbaar blijven en de ruimtelijke kwaliteit en het identiteitsgevoel versterkt worden;
- landschap een inspiratiebron kan zijn voor nieuwe ontwikkelingen en een kernkwaliteit kan zijn voor nieuwe sociaaleconomische impulsen;
- waar gewenst en noodzakelijk geheel nieuwe eigentijdse landschappen met veel kwaliteit gerealiseerd worden.

Bij de inrichting (en beheer) van de ruimte wordt aandacht gevraagd voor een bijzondere landschappelijke kwaliteit van Fryslân, namelijk de stilte en vrijwel ongestoorde duisternis. Leons ligt op de hemelhelderheidskaart (2011) in gebied dat wordt aangemerkt als ‘erg donker’.

Structuurvisie Landschap en Cultuurhistorie (2014)

Provinciale Staten hebben op 26 maart 2014 het document Grutsk op ‘e Romte als thematische structuurvisie over landschap en cultuurhistorie vastgesteld. In deze thematische structuurvisie zijn landschappelijke en cultuurhistorische structuren van provinciaal belang in samenhang geanalyseerd en gewaardeerd. Het doel hiervan is behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, inspireren en adviseren. Op deze wijze verwacht Provinsje Fryslân de doorwerking van provinciale belangen in ruimtelijke plannen van gemeenten, rijk en provincie te borgen.

Omgevingsvisie (ontwerp, 2019)

Door de Provinsje Fryslân wordt op de omgevingswet geanticipeerd door in een Omgevingsvisie Fryslân al het provinciale beleid voor de fysieke leefruimte te bundelen. Het gaat daarbij om de hoofdlijnen voor de ruimtelijke inrichting van Fryslân, provinciale waterhuishouding, infrastructuur, natuur, landschap en milieu. Diverse beleidsdocumenten gaan in de omgevingsvisie op, waaronder vorengenoemd Streekplan Fryslân 2017 en de Structuurvisie Grutsk op 'e Romte.

Momenteel is een ontwerp-omgevingsvisie beschikbaar die zich richt op de vier grote opgaven die veel ruimte vragen en waarvoor nu alles op alles moet worden gezet in Fryslân om met elkaar oplossingen te vinden, te weten: klimaatbestendige inrichting, de omslag naar duurzame energie, het versterken van biodiversiteit en het behoud van leefbaarheid in Fryslân. In de omgevingsvisie staat hoe Provinsje Fryslân dit wil aanpakken en staan de provinciale doelen voor de totale fysieke leefomgeving in samenhang beschreven.

Inwoners nemen vaker zelf het initiatief om de leefomgeving te verbeteren. De provincie wil hier zoveel mogelijk bij aansluiten. Door te werken vanuit principes en minder regels op te leggen, ontstaat er meer ruimte voor maatwerk en flexibiliteit.

Verordening Romte 2014 (geconsolideerde versie 2018)

Op 25 juni 2014 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslan vastgesteld. Op 21 februari 2018 is de wijzigingsverordening Verordening Romte Fryslân 2014 vastgesteld. Deze wijzigingsverordening is een hernieuwde vaststelling van de verordening uit 2014. De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen.

Op grond van artikel 1.2.1, tweede lid onder b jo. 5.5.1, eerste lid onder c van de Verordening Romte 2014 (hierna VR) mogen maximaal 15 recreatiewoningen in bestaande bebouwing op het erf van een woning of (agrarisch) bedrijf worden gerealiseerd. Het voorliggend initiatief voldoet om de volgende redenen niet aan het bepaalde in bovengenoemde artikelen:

- de bestaande bebouwing wordt gesloopt;
- de vervangende nieuwbouw vindt (deels) buiten het bouwperceel plaats; er wordt meer oppervlak aan bebouwing gebouwd dan wordt gesloopt;
- er wordt meer oppervlak aan bebouwing gebouwd dan wordt gesloopt.

Op grond van artikel 5.1.2. van de VR kan een nieuw complex van recreatiewoningen worden toegestaan in, aansluitend aan of nabij een recreatiekern. Leons is niet aangewezen als recreatiekern. De voorgenomen ontwikkeling is daarom ook niet overeenstemming met dit artikel van de VR.

Artikel 10.1.1 van de VR biedt ruimte om ontheffing te verlenen van artikel 5.1.2 van de VR ten behoeve van nieuwe recreatieve initiatieven buiten een recreatiekern.

<u>Ontheffing</u>

Omdat het voornemen in strijd is met de VR, wordt een beroep gedaan op de algemene bepalingen omtrent ontheffing en afwijking in artikel 10.1.1 van de Verordening Romte. Gedeputeerde Staten kunnen op aanvraag van Burgemeesters en Wethouders een ontheffing verlenen van het bepaalde in artikel 1.1.1 voor een ruimtelijke ontwikkeling in landelijk gebied ten behoeve van een recreatieve functie.

De in artikel 10.1.1 bedoelde ontheffing kan worden verleend indien:

a) de ontwikkeling gelet op aard, schaal en uitstraling past binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten, en in een evenredige verhouding nieuwe kwaliteiten van natuur, water, landschap of recreatieve dan wel agrarische mogelijkheden toevoegt, of bijdraagt aan een goede ruimtelijke kwaliteit in het landelijke gebied of bestaand stedelijk gebied, en

b) de ontwikkeling bijdraagt aan de sociale of economische vitaliteit van het platteland,

c) de ontwikkeling niet leidt tot onevenredige milieubelasting en niet onevenredig veel verkeer aantrekt in relatie tot het onderliggende wegennet, en

d) de ontwikkeling niet leidt tot beperkingen voor de ontwikkeling van agrarische bedrijven in de omgeving.

Op 16 februari 2021 heeft het college van B&W gedeputeerde staten verzocht ontheffing te verlenen van de VR. Er zijn namelijk op voorhand overtuigende redenen om het gewenste Kwaliteitsarrangement aan Leons 11 te Leons te realiseren, te weten:

Er is sprake van een bijzondere situatie. Door de bestaande beeldverstorende bedrijfsbebouwing te saneren is een ruimtelijke kwaliteitsslag te maken. Omdat in dit specifieke geval een kwaliteitsslag is te maken is nieuwbouw ons inziens aanvaardbaar. Het (deels) plaatsen van de vervangende nieuwbouw buiten het bestaande bedrijfsperceel komt het landschappelijk beeld ten goede. Door twee gebouwen in een nieuw bebouwingscluster, buiten het bestaande bedrijfsperceel, te situeren, ontstaat het ruimtelijk beeld van twee kleinschalige boerenerven in plaats van één grootschalig erf met een aaneengesloten bebouwingsbeeld dat het zicht vanaf de weg op de kerk belemmerd. De open zichtlijn vanaf de weg op de kerk wordt hersteld, doordat er open ruimte ontstaat tussen het bestaande- en nieuwe bebouwingscluster.

Hoewel de nieuwe gebouwen een relatief hoge bouwhoogte hebben, zijn deze met vorenstaande opzet goed in te passen in de dorpse schaal van Leons. De plaatsing, omvang, vorm en het gebruik van de logiesgebouwen sluiten aan op de dorps-landelijke context van de omgeving. Eén gebouw heeft de vorm, omvang en uitstraling van een kop-rompboerderij. De nieuwbouw wordt landschappelijk goed ingepast. De nieuwbouw wordt gesitueerd in twee bebouwingsclusters die ogen als twee kleinschalige boerenerven aan de voet van het terpdorp. Architectonisch sluit de nieuwbouw aan bij de bestaande dorps-landelijke bebouwing in de omgeving. Twee gebouwen hebben de vorm, omvang en uitstraling van ondergeschikte schuurvolumes. Eén gebouw heeft de vorm, omvang en uitstraling van een kop-rompboerderij. Het toevoegen van een nieuw bebouwingscluster sluit aan op de karakteristiek van het terpdorp Leons, in die zin dat een kleinschalig erf wordt toegevoegd aan de bestaande erven die de terp begrenzen (zie de stedenbouwkundige onderbouwing op pagina 11 t/m 15 voor een nadere toelichting).

De bewoners van Leons zijn geconsulteerd over de plannen. Bewoners staan positief tegenover het plan of geven aan geen bezwaar te hebben tegen het plan (zie maatschappelijke uitvoerbaarheid op pagina 21 voor een nadere toelichting).

Het plan voegt nieuwe landschappelijke en recreatieve kwaliteiten toe aan het dorp Leons. Door de realisatie van recreatieappartementen wordt het toeristisch potentieel van de omgeving benut. De aanwezigheid van een goed onderhouden netwerk van fiets- en wandelpaden, wegen en vaarwegen biedt kansen voor toeristen die niet aangetrokken worden door massatoerisme, maar wel door cultuur-, natuur- en bezinningstoerisme, alsmede kleinschalig watertoerisme (kano-/sloepentochtroutes). Transformatie van het bedrijfsperceel biedt de kans om beeldverstorende bedrijfsbebouwing te saneren en nieuwe landschapselementen (erfbeplanting en watergangen) toe te voegen.

De ontwikkeling draagt bij aan de sociale en economische vitaliteit van het platteland. De recreatieappartementen worden door de lokale ondernemer verhuurd. De inkomsten die hiermee worden gegenereerd zullen deels terugvloeien naar de lokale gemeenschap. De verhuur van de recreatiewoningen aan toeristen zal indirect inkomsten opleveren voor andere ondernemers in de regio.

De realisatie en exploitatie van 15 recreatiewoningen is geen milieubelastende (luchtkwaliteit, geluid, etc.) activiteit en zal niet onevenredig veel verkeersbewegingen aantrekken. Recreatiewoningen leveren geen belemmeringen op voor agrarische activiteiten in de omgeving.

Op 23 maart 2021 heeft de provincie het ontheffingsverzoek van het college van burgemeesters en wethouders verleend.

Weidevogelgebied

De planlocatie maakt verder onderdeel uit van het weidevogelkansgebied als vastgelegd in de Verordening Romte Fryslân 2014. De verordenend voorgeschreven regels van provinciewege ten aanzien hiervan zijn eveneens relevant.

In artikel 7.2.2 van de Verordening Romte is vastgelegd dat een ruimtelijk plan dat betrekking heeft op gronden die zijn gelegen in of grenzen aan weidevogelkansgebied moet voorzien in een regeling waarmee voldoende openheid en rust van die gebieden wordt gehandhaafd.

Uit een provinciale weidevogelberekening is gebleken dat bij een buffer rondom het plangebied van 300 m (in geval van aanwijzing bebouwing als liggende binnen de bebouwde kom) leidt tot een verstoring van meer dan 2,56 ha (te weten drie agrarische percelen van 0,55 ha, 0,3 ha en 1,71 ha).

Op grond van artikel 7.2.4 kan worden afgeweken van het geldende weidevogelbeleid voor een noodzakelijke ruimtelijke ingreep van openbaar belang, waarbij onder meer de volgende voorwaarden in acht worden genomen:
- de natuurwaarden worden afgewogen ten opzichte van de ruimtelijke ingreep;
- schade aan natuurwaarden door mitigerende maatregelen wordt zoveel beperkt als fysiek-ruimtelijk en wat betreft uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling redelijkerwijs mogelijk is;
- indien sprake is van het verloren gaan van een gebied groter dan 0,5 ha, dat vanwege rust en openheid voor weidevogels geschikt is, wordt financieel gecompenseerd door storting van een bedrag in een weidevogelfonds, volgens door Gedeputeerde Staten vast te stellen regels. De plantoelichting dient te verantwoorden op welke wijze financiële compensatie is geborgd.

Belangenafweging bouwen in weidevogelkansgebied

Het ruimtelijk plan dient het openbaar belang, in die zin dat het plan nieuwe landschappelijke en recreatieve kwaliteiten toevoegt aan het dorp Leons. Het landschappelijk beeld wordt verbeterd, omdat beeldverstorende bedrijfsbebouwing wordt gesaneerd. De bebouwing wordt landschappelijk ingepast met nieuwe erfbeplanting en watergangen. Het zicht op de kerk, dat nu wordt belemmerd door de bedrijfsbebouwing, wordt hersteld. Door de ontwikkeling van een kleinschalige verblijfsrecreatiefunctie wordt het toeristisch potentieel van de omgeving beter benut.

Het tweede bebouwingscluster wordt gesitueerd op gronden, met een oppervlak van circa 6.000 m2, die zijn aangewezen als weidevogelkansgebied. Er is sprake van een noodzakelijk

ruimtelijke ingreep in weidevogelkansgebied, omdat het stedenbouwkundig gezien wenselijk is om twee gebouwen in een nieuw bebouwingscluster te situeren (zie stedenbouwkundige onderbouwing op pagina 11 t/m 15 voor een nader toelichting).

Met een Ecologische Quickscan zijn de natuurwaarden in het plangebied in kaart gebracht. In het plangebied, of in de nabije omgeving (75 meter), zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Omliggende percelen bieden potentieel broedbiotoop voor weidevogels. De omliggende watergangen bieden potentieel broedbiotoop voor watervogels. Door een nieuw bebouwingscluster buiten het bestaande bouwvlak te situeren gaat potentieel broedbiotoop voor weidevogels verloren. Daartegenover staat dat andersoortige potentiële broedbiotopen ontstaan, omdat het erfinrichtingsplan voorziet in een nieuwe erfbeplanting en watergangen.

Schade aan de natuurwaarden wordt met mitigerende maatregelen beperkt. De werkzaamheden dienen, zoals gepland, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden toch vogels in, of binnen de verstoringszone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Indien binnen het broedseizoen gewerkt moet worden dient door een ecologisch deskundige op het gebied van vogels gecontroleerd te worden of er op het moment van de start geen broedgevallen aanwezig zijn, die verstoord kunnen worden door de werkzaamheden.

Aangezien uit de weidevogelberekening blijkt dat het plan leidt tot een verstoring in een gebied, dat vanwege rust en openheid voor weidevogels geschikt is, dient dit financieel gecompenseerd te worden door storting van gelden in het weidevogelfonds. De initiatiefnemer dient dit bedrag te storten voordat het college van B&W de omgevingsvergunning verleend.

Bestuursakkoord (2019 – 2023)

In het Bestuursakkoord 2019-2023: Geluk op 1 - Vernieuwen in vertrouwen, van het college van Gedeputeerde Staten van Provinsje Fryslân is aandacht voor het stimuleren van recreatie en toerisme. Resultaat 49 betreffende de gastvrijheidseconomie stelt het voornemen om de groei in de Friese recreatie- en toerismesector bij te buigen naar ‘slimme groei’. De sector groeit in het algemeen wereldwijd sterk en ook Fryslân krijgt hiermee te maken, mede door de belangstelling en aandacht die er voor het culturele hoofdstadjaar Leeuwarden/Fryslân 2018 is geweest. De bestemming Fryslân is populair en zal dat nog veel meer worden. Als er niets gebeurt, wordt het vooral drukker op plaatsen waar het nu ook al druk is (eilanden, IJsselmeerkust, merengebied) en ook op de momenten dat het nu ook al druk is (zomerpiek).

Als de groei ervan echter slim is, draagt toerisme juist bij aan een prettige en gezonde leefomgeving, behoud van natuur en cultureel erfgoed of onder druk staande voorzieningen op het platteland. Toerisme draagt dan bij aan brede welvaart. Slimme groei betekent inzetten op (cultuur)toeristen die geïnteresseerd zijn in de kwaliteit en identiteit van onze provincie, meer jaarrond bezoeken in plaats van pieken en meer bezoek in onder meer Noord-Fryslân. Om dit te bereiken wil het college onder meer het Friese aanbod aan verblijfsmogelijkheden verbeteren.

- ***Gemeentelijk beleid***

Structuurvisie 2030 (2012)

Op 21 mei 2012 is de Structuurvisie 2030 door de raad van de voormalige gemeente Littenseradeel vastgesteld. In de structuurvisie zijn uitgangspunten benoemd die van belang zijn voor het buitengebied van de voormalige gemeente Littenseradiel. Relevant uitgangspunt voor de planlocatie te Leons is dat elk dorp een uniek karakter heeft: *“nieuwe ontwikkelingen*

moeten aansluiten bij het dorps-DNA en het waar nodig zelfs versterken”. Wat betreft het thema ‘vrije tijd en cultuur’ is vastgelegd dat niet wordt medegewerkt aan grootschalige verblijfsrecreatie, maar wel aan projecten:

- die de authenticiteit en erfgoed als kwaliteit zichtbaar en beleefbaar maken;
- die routes voor fietsen, wandelen en varen kunnen versterken;
- van ondernemers die de reeds aangelegde toeristisch-recreatieve infrastructuur benutten.

De wijziging van een voormalig agrarisch bedrijf naar recreatieappartementen is toegestaan, mits de beeldverstorende bebouwing wordt gesloopt.

Het planinitiatief sluit aan op de Structuurvisie 2030, in die zin dat:

- de recreatieappartementen dienen ter vervanging van beeldverstorende (voormalige) agrarische bedrijfsbebouwing; en
- het een kleinschalig initiatief betreft dat zich richt op het aantrekken van toeristen die op zoek zijn naar rust en ruimte. De recreatieondernemer speelt hiermee in op de sterke kanten van het gebied. De aanwezigheid van een goed onderhouden netwerk van fiets- en wandelpaden, wegen en vaarwegen biedt kansen voor toeristen die niet aangetrokken worden door massatoerisme, maar wel door cultuur-, natuur- en bezinningstoerisme, alsmede kleinschalig watertoerisme (kano-/sloepentochtroutes).

Beeldkwaliteitsplan Bûtengebied Littenseradiel (2014)

De regels in het bestemmingsplan Bûtengebied geven aan welke ontwikkelingen in het buitengebied zijn toegestaan, en in welke omvang. Daarnaast geeft de welstandsnota harde kwaliteitscriteria waaraan nieuwe bebouwing dient te voldoen.

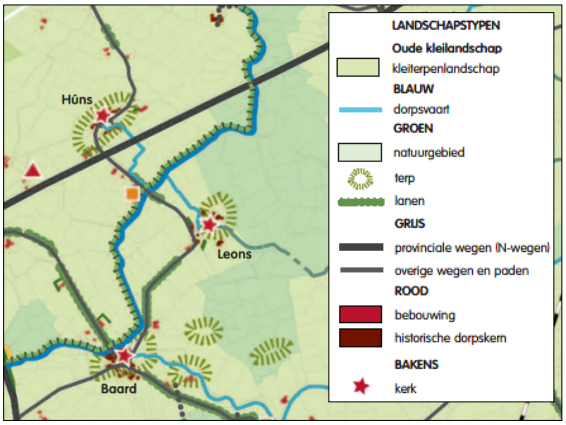

Figuur 6. Kaartfragment beeldkwaliteitsplan

Gezien het belang van de ruimtelijke kwaliteit is in aanvulling op het bestemmingsplan Bûtengebied een Beeldkwaliteitsplan Bûtengebied Littenseradiel opgesteld. Dit beeldkwaliteitsplan bevat een beschrijving van ruimtelijke kwaliteiten en uitgangspunten voor het buitengebied. De opgestelde richtlijnen geven een nadere invulling aan de eisen uit het bestemmingsplan en zijn primair gericht op het behoud en de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit. Op basis van het beeldkwaliteitsplan dienen initiatiefnemers in een inrichtingsplan aan te geven hoe rekening gehouden is met de ruimtelijke kwaliteit.

Voor de planlocatie in Leons en directe omgeving gelden enkele landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Meest relevant is de ligging in/nabij de terpvoet van Leons, afgescheiden door de dorpsvaart (Leonser Opfeart). Hiervoor is een dubbelbestemming in het bestemmingsplan opgenomen en een regeling getroffen om zodoende het reliëf van de terp te behouden. Alleen met een omgevingsvergunning kunnen grondwerkzaamheden plaatsvinden.

Bij de planvorming is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld waarmee tegemoet wordt gekomen aan het op zorgvuldige wijze landschappelijk inpassen van het planvoornemen op deze planlocatie. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan de bedoeling van het beeldkwaliteitsplan.

Stedenbouw

De planlocatie is een beeldbepalende locatie voor Leons. Herontwikkeling van het perceel kan dan ook alleen plaatsvinden wanneer nieuwbouw goed wordt ingepast. Ten behoeve van de planontwikkeling zijn hiertoe twee varianten onderzocht:

1. compacte bebouwing op het bouwperceel;
2. meer verspreide bebouwing (ook buiten het bouwperceel).

Twee voorkeursvarianten

Voorkeursvariant 1 voorziet in het clusteren van alle bebouwing binnen de contour van het bestaande bedrijfsperceel. Bij deze voorkeursvariant blijft het beeld behouden van een grootschalig erf met een bebouwingsbeeld dat het zicht op de kerk belemmert. Voorkeursvariant 2 (verspreide bebouwing) beoogd een stedenbouwkundig beeld van twee afzonderlijke agrarische clusters. De clusters ogen als twee kleinschalige erven in plaats van één groot erf met een aaneengesloten bebouwingsbeeld. Inzet van de voormalig gemeente Littenseradeel en de initiatiefnemer is variant 2 geworden, omdat bij deze variant het vrije zicht vanaf de weg op de kerk hersteld wordt. Tevens komt deze voorkeursvariant het woongenot (uitzicht) van de achterliggende woonboerderij op het perceel Leons 6 ten goede.

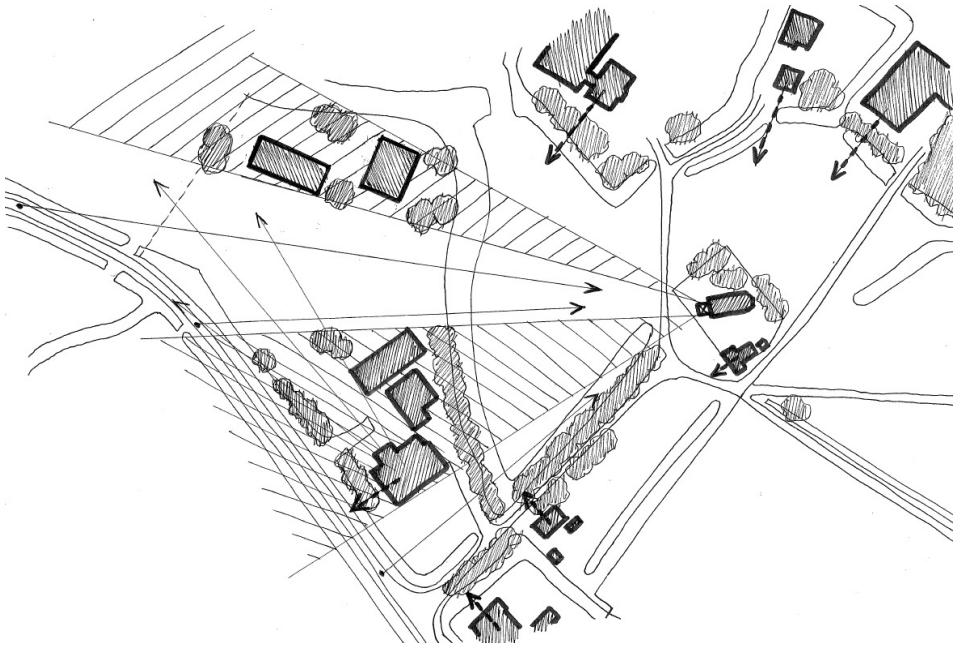

Figuur 7. Schets van mogelijke zichtlijnen in geval variant 2; meer verspreide bebouwing, ook buiten het bouwperceel (Bron: Architektenburo Hofstra-Douma, 2017)

Twee bebouwingsclusters

Het bestaande cluster van de traditionele stelpboerderij met opslagloods wordt uitgebreid met een gebouw (blok 3). Dit gebouw heeft een bouwhoogte van 9 meter, een lage gootlijn en een steile asymmetrische kap. De gevelarchitectuur is terughoudend. Met deze vorm en uitstraling ontstaat het beeld van een schuurvolume (bijgebouw) dat visueel ondergeschikt is aan de stelpboerderij (hoofdgebouw). Het gebouw wordt landschappelijk ingepast in bestaande- en nieuwe erfbeplanting.

De twee andere gebouwen (blok 1 en 2) worden in een nieuw bebouwingscluster gesitueerd. Gebouw 2 heeft een bouwhoogte van 11 meter en krijgt de vorm en geveluitstraling van een kop-rompboerderij. Het andere gebouw (blok 1) heeft een bouwhoogte van 11 meter, een lage gootlijn en een steile asymmetrische kap. De gevelarchitectuur is terughoudend. Met deze vorm en uitstraling ontstaat het beeld van een schuurvolume / bijgebouw (blok 1) dat visueel ondergeschikt is aan het de kop-rompboerderij / hoofdgebouw (blok 2). Deze nieuwe bebouwing wordt landschappelijk ingepast in nieuwe erfbeplanting.

Hoewel de nieuwe recreatieve onderkomens relatief forse gebouwen betreffen, zijn deze met vorenstaande opzet goed in te passen in de dorpse schaal van Leons. Het toevoegen van een nieuw bebouwingscluster sluit aan op de karakteristiek van het terpdorp Leons, in die zin dat een kleinschalig erf wordt toegevoegd aan de bestaande erven die de terp begrenzen.

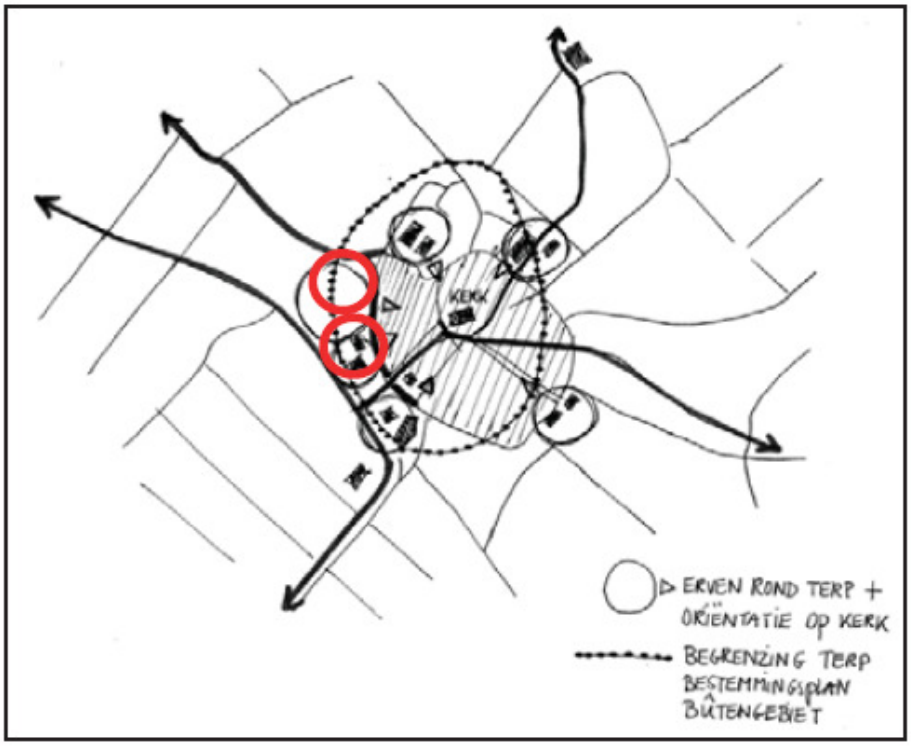

Figuur 8. Schets van het terpdorp Leons met de bestaande- en nieuwe (rood) erven rond de terp (Bron: Architektenburo Hofstra-Douma, 2017)

De open zichtlijn vanaf de weg op de kerk wordt hersteld, doordat er ruimte ontstaat tussen het bestaande- en nieuwe bebouwingscluster. De afstand tussen de clusters is geoptimaliseerd zodat de kerk in zijn geheel zichtbaar is vanaf de doorgaande weg. Zelfs wanneer er elementen worden toegevoegd ten behoeve van de privacy, dan zal er nog ruim zicht blijven op de kerk.

Inrichtingsplan

Navolgende figuur toont het inrichtingsplan voor het planvoornemen. Door in de bebouwingsclusters opgaande erfbeplanting op te nemen (en niet in het open gebied) ontstaat het beeld van twee boerenerven in het open landschap.

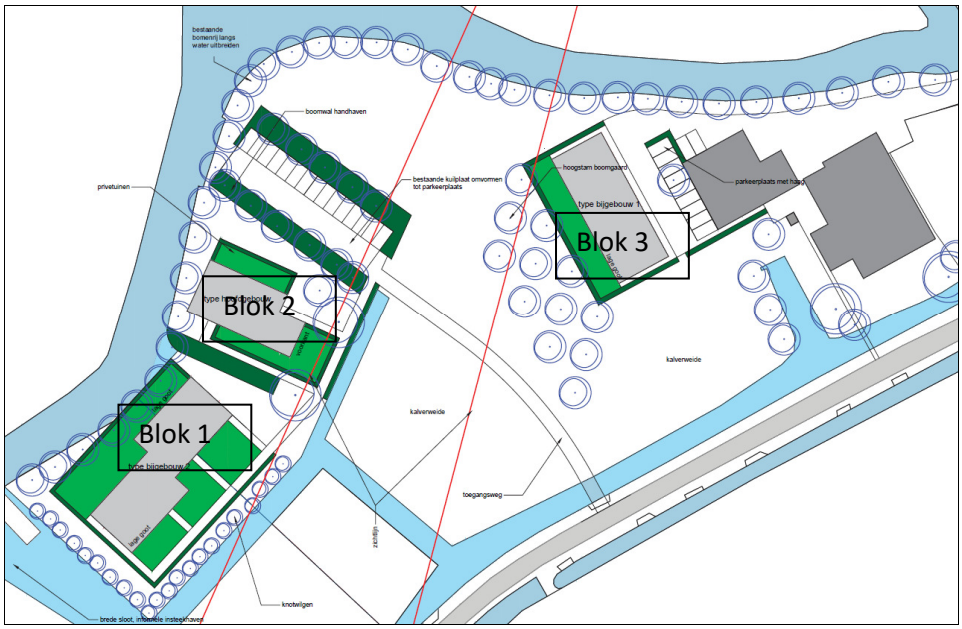

Figuur 9. Inrichtingsplan met type bijgebouw 2 (blok 1), type hoofdgebouw (blok 2) en type bijgebouw 1 (blok 3) (Bron: My Backyard landschapsarchitectuur, 2017)

Beplantingsplan

De bestaande bomenrij langs het water wordt uitgebreid, zodat achter de twee bebouwingsclusters een robuust groen kader ontstaat. De beplanting rond het bestaande bebouwingscluster wordt versterkt door bebouwingsblok 3 landschappelijk in te passen met hagen. Aan de voorzijde wordt een boomgaard geplant.

De bebouwing in het nieuwe cluster wordt landschappelijk ingepast met hagen, knotwilgen en een aantal solitaire bomen. Parkeren wordt opgelost in de kuilplaat. De bestaande boomwal langs deze kuilplaat wordt gehandhaafd. Aan de andere zijde van de kuilplaat wordt een nieuwe boomwal gerealiseerd. Door de verdiepte ligging van de parkeerplaats en de groene inpassing zullen de geparkeerde auto's niet of nauwelijks zichtbaar zijn in het landschap.

Het beplantingsplan voorziet in een zekere differentiatie van beplanting. Differentiatie in erfbeplanting sluit aan op de dorps-landelijke context.

Groen-/waterstructuur

Navolgende figuren tonen de groen- en waterstructuur in de omgeving van de planlocatie die met het planvoornemen verder uitgebreid wordt. Bomen langs de oever van de Leonser Opfeart worden bijgeplant om een aaneensluitende groenrand te verkrijgen. Daarnaast wordt open water aan de planlocatie toegevoegd dat aansluit op het slotenpatroon langs de doorgaande weg Leons. Aan de noordkant van de planlocatie is sprake van een verbrede sloot ten behoeve van een informele insteekhaven.

Figuur 10. Inpassing inrichtingsplan in groen- en waterstructuur in omgeving (Bron: My Backyard landschapsarchitectuur, 2017)

Welstand

De welstandscommissie Hûs en Hiem heeft het definitieve bouwplan beoordeeld op 11 mei 2021. Het bouwplan voldoet volgens de commissie aan de redelijke eisen van welstand.

De welstandscommissie Hûs en Hiem heeft op 30 januari 2017 al aangegeven dat het schetsplan betreffende variant 2 - getoetst aan de door de raad van de toenmalige gemeente Littenseradeel vastgestelde criteria - onder voorbehoud (van verdere planuitwerking en het verwerken van de kritiekpunten) uitzicht biedt op een positieve welstandsadvisering.

In eerdere gemeentelijke advisering (d.d. 24-05-2016) is aangegeven dat er waarde wordt gehecht aan het beeld van twee afzonderlijke agrarische clusters en wel zodanig dat er geen sprake is van een aaneengesloten bebouwingsbeeld vanaf de doorgaande weg, waardoor vrij zicht op de kerktoren ontstaat. Door Hûs en Hiem is dit beeld onderschreven. Met de voorgestane twee losse bebouwingsclusters is in beginsel ook gewaarborgd dat dit beeld ontstaat. Daarbij versterkt c.q. reageert een geclusterd opstellen van de nieuwe bebouwing door de verschillende bebouwingsrichtingen en bouwvormen op de oorspronkelijke bebouwingskarakteristiek van Leons.

Parkeren/verkeer

Het planvoornemen leidt tot een dagelijkse verkeerstoename van gemiddeld 41 voertuigen. De verkeersgeneratie als gevolg van het planvoornemen is daarmee gering te noemen en trekt dan ook niet onevenredig veel verkeer aan in relatie tot het onderliggende wegennet.

De gemeentelijke parkeernorm voorziet een parkeerbehoefte van 35 parkeerplaatsen, waarvan 33 parkeerplaatsen voor de recreatiewoningen en 2 parkeerplaatsen voor bewoners. Het plan voorziet in de realisatie van 23 formele parkeerplaatsen ten behoeve van de recreatiewoningen en 2 parkeerplaatsen ten behoeve van wonen (zie inrichtingsplan op pagina 6 van bijlage ‘landschappelijke inpassing Leons 11). Hiermee wordt niet voldaan de parkeernorm voor recreatiewoningen in het buitengebied. Het is mogelijk om gemotiveerd af te wijken van de gemeentelijke parkeernorm. Het is wenselijk om af te wijken van de gemeentelijke parkeernorm, omdat het toevoegen van meer formele parkeerplaatsen ten kosten gaat van de open en groene

ruimte in het plangebied. Bovendien is het niet realistisch dat de recreatiewoningen een bezettingsgraad zullen hebben van 100%. De 23 formele parkeerplaatsen bieden voldoende parkeerruimte bij een bezettingsgraad van 66% (10 van de 15 recreatiewoningen). De gemiddelde bezettingsgraad van vakantiewoningen in het hoogseizoen (zomer en kerst) van 2019 is 63% (bron: cbs statline, 2019). Bij een hogere bezettingsgraad is er nog informele parkeerruimte op het achtererf van de woonboerderij. Er zal in geen geval worden geparkeerd op de openbare weg.

TOETSING AAN DE OMGEVINGSASPECTEN

Milieuzonering
Ten behoeve van de milieuzonering rond bedrijven, is door de VNG het systeem 'Bedrijven en milieuzonering' ontwikkeld, in de vorm van een bedrijvenlijst waarin de bedrijven zijn gecategoriseerd op hun milieueffecten. Naarmate de milieuhinder toeneemt, loopt de milieu-indeling op van 1 t/m 6. Het perceel Leons 11 heeft een bedrijfsbestemming ten behoeve van een milieucategorie 3.1 bedrijfsactiviteit (timmerbedrijf).

In de VNG bedrijvenlijst wordt voor een gemiddeld 'kampeerterrein, vakantiecentrum, e.d. (met keuken)' uitgegaan van milieucategorie 3.1, waarbij een minimaal aan te houden afstand van 50 m geldt tot milieugevoelige functies (op basis van het hinderaspect geluid). De afstand van de planlocatie tot dichtstbijzijnde woning is meer dan 50 meter. Het plan is milieu-hygiënisch inpasbaar.

Geluid
In de Wet geluidhinder is vastgesteld dat, indien in een plangebied geluidgevoelige functies (zoals woningen) zijn voorzien binnen de invloedssfeer van (rail- en weg)verkeerslawaai, onderzoek naar geluidhinder dient te worden ingesteld. Verblijfsrecreatieappartementen zijn in de Wet geluidhinder niet aangemerkt als een geluidgevoelige functie. De uitvoerbaarheid van het voorliggende planvoornemen wordt dan ook niet door geluidhinder belemmerd.

Luchtkwaliteit
De Wet milieubeheer (Wm) voorziet onder meer in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).
Luchtkwaliteitseisen vormen onder de Wm geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen als een van onderstaande situaties van toepassing is:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project (al dan niet per saldo) leidt niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL;
- een project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de luchtverontreiniging.

De realisatie van 15 recreatieappartementen in drie gebouwen betreft een project dat 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Het aspect luchtkwaliteit vormt dan ook geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

Externe veiligheid
Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door voornoemde activiteiten. Uit de landelijke risicokaart kan worden opgemaakt dat er in de omgeving van de planlocatie geen risicobronnen aanwezig zijn waarvan de risicocontouren in of het invloedsgebied over de planlocatie ligt. Externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

Archeologie

Met het verdrag van Malta en als gevolg daarvan het sinds 2017 in de wet vastgelegde archeologische bestel, is het rijksbeleid erop gericht om het archeologisch erfgoed te behouden in de bodem. In de bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen moet een archeologieparagraaf worden opgenomen. De archeologische (verwachtings)waarde en vindplaatsen moeten in beeld worden gebracht. Voor gebieden met een archeologische verwachtingswaarde geldt een archeologische onderzoeksplicht.

- *Bestemmingsplan 'Partiële herziening Archeologie'*
  In het bestemmingsplan 'Partiële herziening Archeologie' heeft het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5'. Voor bouwwerken waarvoor bodemingrepen nodig zijn met een oppervlakte groter dan 2.500 m2 en die de bodem dieper dan 0,5 meter beneden maaiveld verstoren moet alvorens een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt verleend, door de aanvrager een rapport worden overlegd waarin:
  - de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag kunnen worden verstoord in voldoende mate zijn vastgesteld, en;
  - in voldoende mate is aangegeven op welke wijze de archeologische waarden worden bewaard en/of gedocumenteerd.

  Het plan voorziet in de realisatie van 1.142 m2 aan bebouwing. De overige werken hebben een oppervlak van 820 m2, waarvan de watergang een oppervlak heeft van circa 780 m2. Tevens worden er 70 bomen geplant. Uitgaande van een gemiddeld plantgat (0,75 cm * 0,75 cm) komt de bodemverstoring hiermee uit op circa 40 m2. De totale bodemverstoring van de bouwwerken (1.142 m2) en de overige werken (820 m2) komt daarmee op 1.962 m2.

  De gezamenlijke oppervlakte van bouwwerken en overige werken die de bodem op meer dan 0,5 meter beneden maaiveld verstoren is kleiner dan 2.500 m2. Het doen van archeologisch onderzoek is niet noodzakelijk.

Cultuurhistorie en karakteristieke panden

Met ingang van 1 januari 2012 is het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in werking getreden. Het voorstel tot wijziging is een uitvloeisel van de Beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg (MoMo) uit 2009. Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

In het plangebied zijn cultuurhistorische waarden aanwezig.

De bestaande boerderijbebouwing betreft geen monument of karakteristiek bouwwerk. Uit de provinciale Cultuurhistorische Kaart 2 (CHK2) blijken in en rondom de planlocatie wel cultuurhistorische elementen voor te komen. Het gaat hierbij om de dorpsvaart (Leonzer Opfeart) als onderdeel van de vaarroute Harlingervaart (tussen Deinum en Dronryp) naar Bolsward. Daarnaast zijn de gronden ter plaatse van de stelp als boerderijplaats aangemerkt. Verder is er langs en in het plangebied sprake van oude paden (o.b.v. de inventarisatie van de Provinciale Planologische Dienst in 1979). Langs de Leons betreft dit een verharde weg. Op de planlocatie zelf gaat het om een verdwenen pad. Daarnaast voert de westelijke routevariant van het Jabikspaad (Friese aanlooproute vanuit Sint Jacobiparochie van de pelgrimsroute naar Santiago de Compostella) door het oude kwelderlandschap met kronkelende sloten en kleine hoogteverschillen richting Jorwert en door het

natuurgebied de Lionserpolder langs Leons. De pastorie bij de 14de-eeuwse kerk (Catharinakerk) is een stempelpost.

Figuur 11. Kaartfragment CHK2 (planlocatie in zwart)
(bron: Provinsje Fryslân, 2019)

De directe nabijheid van de dorpsterp van Leons is uit cultuurhistorisch oogpunt ook relevant. Aan de oostkant van de planlocatie, op en direct rondom de dorpsterp, geldt op grond van het geldende bestemmingsplan Bûtengebiet een dubbelbestemming 'Waarde – Terpen'. Deze dubbelbestemming ziet op het behoud, het herstel en de uitbouw van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de reliëfrijke gronden van terpen. Het gaat hierbij niet om archeologie maar om landschap en cultuurhistorie. Voor toetsing dient dan ook het beeldkwaliteitsplan 2014 te worden betrokken/

Nog aanwezige cultuurhistorische elementen worden met het planvoornemen niet aangetast. Met het planvoornemen worden cultuurhistorische waarden zelfs zo mogelijk versterkt door het zicht op de kerk / dorp(silhouet) te verbeteren.

Bodem
Uitgangspunt ten aanzien van de bodemkwaliteit is dat deze bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zodanig goed moet zijn dat er geen risico's voor de volksgezondheid bestaan bij het gebruik van het plangebied voor wonen of een andere functie.

Voor de planlocatie is een verkennend onderzoek (inclusief asbest) uitgevoerd die als bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is opgenomen. Dit verkennend bodemonderzoek toont aan dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de plannen.

Waterparagraaf
In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige

situatie. In de zogenaamde waterparagraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets.

Digitale watertoets
Op 4 januari 2020 is voor het plan een watertoets doorlopen. Op 4 januari is een wateradvies van het Wetterskip ontvangen. Hieruit is gebleken dat het plangebied vrij ligt voor de boezem. Dat wil zeggen dat het gebied niet is beschermd tegen hoge waterstanden in de Friese boezen. Bij het bepalen van de aanleghoogte wordt geadviseerd hier rekening mee te houden.

Tevens is gebleken dat het plangebied grenst aan een hoofdwatergang. Hoofdwateren hebben een belangrijk aan-, af- en doorvoerfunctie. Aan weerszijden van een hoofdwatergang ligt een beschermingszone van 5 meter. De beschermingszone is nodig voor bereikbaarheid voor beheer en onderhoud aan de hoofdwatergang. Het plan voorziet in de realisatie van beplanting in deze beschermingszone. Voor het aanbrengen van beplanting in de beschermingszone is een watervergunning vereist.

Door de ruimtelijke ontwikkeling neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Vrijstelling van de compensatieplicht geldt wanneer de ontwikkeling voorziet in de realisatie van minder dan 200 m2 verhard of bebouwd oppervlak in stedelijk gebied en 1500 m2 landelijk gebied.

Voor deze ontwikkeling geldt geen compensatieplicht, omdat de ruimtelijke ontwikkeling niet voorziet in toevoeging van meer dan 1.500 m2 verhard of bebouwd oppervlak op onbebouwde grond in landelijk gebied.

Watervergunning
Op 19 maart 2021 is, in overleg met het Wetterskip Fryslân, een watervergunning aangevraagd voor het beplanten van de beschermingszone langs de hoofdwatergang (WFRL-395997811-13849).
Op 29 april 2021 is een watervergunning afgegeven door Wetterskip Fryslân voor het beplanten van de beschermingszone langs de hoofdwatergang.

Daarnaast is op 1 mei 2018 een watervergunning (WFN1805529) afgegeven door Wetterskip Fryslân. voor het graven van een (insteek)haven op Leons 11 te Leons in een watersysteem of beschermingszone waarvoor krachtens Keur van Wetterskip Fryslân een vergunning is vereist.

Ontgrondingen
Het project waarvoor de omgevingsvergunning is aangevraagd heeft ook betrekking op de ontgronding ten behoeve van een nieuwe watergang (informele insteekhaven). De aan te leggen watergang is in beginsel vergunningplichtig in het kader van de Ontgrondingenwet. In de Ontgrondingsverordening heeft de provincie een aantal vrijstellingsmogelijkheden opgenomen. Deze verordening is enigszins gedateerd. Het gaat dan vooral om die vrijstellingsmogelijkheden die zijn gebaseerd op eerdere wetsartikelen in de Wet op de ruimtelijke ordening. Zo gold altijd dat er sprake is van een vrijstelling die zijn oorsprong vindt in de WRO. Cruciaal voor deze vrijstellingen is dat de provincie betrokken is en positief beslist. De provincie is betrokken bij het verlenen van de omgevingsvergunning in afwijking van het geldende planologische regime, (artikel 2.1, eerste lid, onder c, met toepassing 2.12, eerste lid, onder a, 3^{e}) waarvoor uitgebreide procedure moet worden gevolgd. De ontgronding kan worden vrijgesteld van de vergunningsplicht, omdat aan de volgende eisen worden voldaan:

- de diepte van de ontgronding bedraagt niet meer dan 2m beneden het oppervlaktewaterpeil; en
- bij de ontgronding wordt geen bodemmateriaal naar elders afgevoerd of in depot gezet.

Ecologie
Met de afwijking dient rekening te worden gehouden met het beleid en de wetgeving ten aanzien van de natuurbescherming. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Uitgangspunt is dat met beide geen strijdigheid ontstaat.

- *Gebiedsbescherming*
  Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een beschermd natuurgebied.

- *Soortenbescherming*
  Met een Quickscan Ecologie (d.d. 24-09-2018) heeft een inventarisatie en beoordeling van de natuurwaarden met betrekking tot de soortenbescherming plaatsgevonden. In het onderzoeksrapport, dat als bijlage is opgenomen, is geconcludeerd dat de werkzaamheden geen negatief effect hebben op beschermde diersoorten, indien uitgevoerd in de periode rond september tot en met maart en mitigerende maatregelen als omschreven in de onderzoeksrapportage worden getroffen.

  Deze maatregelen betreffen volgens het onderzoeksbureau:
  1. werken buiten het vogelbroedseizoen, mits geen broedende vogels aanwezig zijn;
  2. het werken onder mitigerende maatregelen betreffende lichtvoering na zonsondergang en voor zonsopkomt vanwege mogelijke vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen, en;
  3. het vrijmaken en vrij van beschuttende begroeiing houden van te vergraven watergangen.

  Indien aan bovenstaande niet wordt voldaan, zal een ontheffing op de verbodsartikelen in de Wnb moeten worden aangevraagd.

  De ecologische zorgplicht geldt bovendien altijd (art. 1.11 Wnb); zorgvuldig handelen met betrekking tot flora en fauna geldt voor alle soorten, ook voor niet beschermde soorten die in de onderzoeksrapportage niet specifiek behandeld zijn.

- *Stikstofdepositie*
  Door uitvoering van de AERIUS berekening is aangetoond dat het plan in de aanleg- en gebruiksfase niet leidt tot een meetbare stikstofdepositie in Natura 2000-gebied dat gevoelig is voor stikstof en/of ammoniak. De ontwikkeling leidt niet tot een verslechtering van de milieukwaliteit van Natura 2000- gebieden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Groen
Het plan voorziet niet in het kappen van bomen.

Kabels en leidingen
Planologisch relevante kabels en leidingen komen in of nabij het plangebied niet voor.

Straalpaden / Vliegbasis Leeuwarden
Vanwege Vliegbasis Leeuwarden is in het geldende bestemmingsplan Bûtengebiet een vrijwaringszone vanwege radarverstoring opgenomen. Ter plaatse van de bebouwingsuitbreiding geldt vanwege het radarverstoringsgebied een maximale bouw(- of tip)hoogte van 70 meter. Met een bouwhoogte van maximaal 11 meter wordt hier ruimschoots aan voldaan.

Ladder voor duurzame verstedelijking
In het besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de verplichting opgenomen om in het geval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting een onderbouwing op te nemen van nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevraag en de ruimtelijke inpassing. Hierbij wordt uitgegaan van de “ladder voor duurzame verstedelijking”.

De “stappen van de ladder” worden in artikel 3.1.6 lid 2 Bro als volgt omschreven:

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. Op grond van artikel 5.20 Bor is artikel 3.1.6 Bro eveneens van toepassing voor een omgevingsvergunning die wordt verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°van de Wabo.

De ladder voor duurzame verstedelijking is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparantie besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten waardoor de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut wordt.

De realisatie van 15 recreatieappartementen wordt gekwalificeerd als een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1. lid 1 aanhef en onder i Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De laddertoets (d.d. 22 december 2020) is in opdracht van de initiatiefnemer door Ad Fontem Juridisch Bouwadvies uitgevoerd en is bijlage bijgevoegd. Uit deze ladderonderbouwing blijkt dat er een kwantitatieve- en kwalitatieve behoefte bestaat voor 15 recreatieappartementen in de regio Noordwest Friesland.

- Kwantitatief: In Noordwest Friesland is nog behoefte aan en marktruimte voor iets minder dan 100 vakantiewoningen tot 2030. De toevoeging van 15 appartementen is vanuit kwantitatief oogpunt dan ook goed te motiveren.
- Kwalitatief: het toevoegen van vakantieappartementen past goed bij het monumentale, cultuurhistorische en iconische karakter van het gebied. Daarbij is een kwalitatief sterk, samenhangend en innovatief toeristisch-recreatief product beoogd, met een ruimtelijke en functionele meerwaarde voor de regio. Ook sluit de ontwikkeling aan op het beleid van de provincie en de regio.

Binnen bestaand stedelijk zijn geen locaties beschikbaar die de gewenste landschappelijke waarden en uitstraling voor deze verblijfsrecreatievoorzieningen bieden. De planlocatie betreft tevens een herontwikkeling, waarbij beeldverstorende bebouwing wordt gesloopt en ingeruild voor karakteristieke en landschappelijk goed inpasbare bebouwing.

De conclusie is dan ook dat het verzoek voldoet aan de criteria van een duurzame stedelijke ontwikkeling.

UITVOERBAARHEID

Maatschappelijke uitvoerbaarheid
Initiatiefnemer heeft alle dorpsbewoners geconsulteerd over de plannen. De bewoners van het dorp hebben positief gereageerd op de plannen. Op verzoek van omwonenden is bebouwingsblok 3 in bouwhoogte verlaagd (van 11 meter naar 9 meter). Het bouwen in twee bebouwingsclusters komt het woongenot van omwonenden ten goede, in die zin dat een open ruimte met vrije uitzicht tussen de bebouwingsclusters ontstaat in plaats van een grootschalig erf met een aaneengesloten bebouwingsbeeld.

De aanvraag omgevingsvergunning doorloopt de in de Wabo voorgeschreven procedure. Dit betekent dat de aanvraag gedurende zes weken ter inzage ligt voor zienswijzen. Tijdens deze periode bestaat voor een ieder de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen. Aan de hand van de ingekomen zienswijzen kan het plan eventueel worden aangepast. De indieners van de zienswijzen worden hiervan op de hoogte gehouden. Tegen de omgevingsvergunning is beroep mogelijk bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Economische uitvoerbaarheid

De kosten worden gedekt uit de leges. Door het sluiten van een overeenkomst ambtelijke kosten is voorzien in het kostenverhaal. De eventuele planschade wordt betaald door de initiatiefnemer. Aangezien uit de weidevogelberekening blijkt dat het plan leidt tot een verstoring in een gebied, dat vanwege rust en openheid voor weidevogels geschikt is, dient dit door de initiatiefnemer financieel gecompenseerd te worden door storting van gelden in het weidevogelfonds. Voorts wordt het project volledig gefinancierd door de initiatiefnemer en er is geen aanleiding om te veronderstellen dat deze niet over voldoende financiële middelen beschikt om dit project te realiseren.

Conclusie

Het te realiseren project past goed in de ruimtelijke structuur van de omgeving en past in het ruimtelijk beleid van de gemeente Leeuwarden. Nu er ook voor het overige geen redenen zijn waarom niet kan worden meegewerkt is de afwijking van het bestemmingsplan aanvaardbaar. Om deze redenen kan worden meegewerkt aan dit verzoek door af te wijken van het geldende bestemmingsplan.

QuickScan

Leons, Leons 11

John Melis Ecologie

2018

Colofon

QuickScan Leons, Leons 11.
Inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader van de Wet natuurbescherming (soortbescherming)

JME-rapport	:	18-035
Versie	:	1.0 (definitief)
Datum	:	24-09-2018
Opdrachtgever	:	Dhr. A Bruinsma Leons 11 8833 KA Leons
Auteur	:	Bregtje Kuik
Controle	:	John Melis
Contactadres	:	Gorredijksterweg 26 8411 KE JUBBEGA
Te citeren als	:	Melis, J., 2018. QuickScan Leons, Leons 11; inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb soortenbescherming). JME-rapport 18-035. John Melis ecologie, Jubbega.
Voorpagina	:	Foto van te verwijderen schuur en gebouw

Copyright © 2018 John Melis ecologie	*niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.*

Inhoud

Blz.

1 Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Globale ligging 2
1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland 3
1.4 Scope van de QuickScan 4
1.5 Werkwijze 5

2 Beschrijving locatie en ingreep 6
2.1 Locatie 6
2.2 Ingreep 7

3 Resultaten veldbezoek en bureaustudie 9
3.1 Vogels 9
3.2 Vleermuizen 9
3.3 Overige zoogdieren 10
3.4 Reptielen, amfibieën en vissen 10
3.5 Ongewervelden en weekdieren 11
3.6 Vaatplanten 11

4 Effecten en gevolgen 12
4.1 Overzicht beschermde soorten 12
4.2 Effecten op in het plangebied aanwezige flora en fauna 12

5 Mitigerende maatregelen 14
5.1 Broedvogels; mitigatie 14
5.2 Vleermuizen; mitigatie 14
5.3 Overige zoogdieren; mitigatie 15

6 Conclusie 16

Geraadpleegde bronnen 17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van dhr. A. Bruinsma, verder “opdrachtgever” genoemd, heeft ecologisch adviesbureau John Melis ecologie een QuickScan uitgevoerd op planlocatie ten behoeve van geplande werkzaamheden voor het verwijderen van een schuur en een voormalige mestsilo en het plaatsen van nieuwbouw op het adres Leons 11, in het dorp Leons, gemeente Littenseradiel, provincie Friesland.

De opdrachtgever heeft, als initiatiefnemer, het voornemen om twee bestaande gebouwen te slopen, en elders op het terrein nieuwbouw te plaatsen. De planlocaties zullen voor een bepaalde periode geheel ontgraven worden en de gehele bouwlocatie zal tijdelijk diverse bouwmaterialen bevatten.

In de planning wordt uitgegaan van het starten van de werkzaamheden in september 2019. Naar verwachting zullen de geplande werkzaamheden enkele maanden in beslag nemen, tot maart 2020.

1.2 Globale ligging

afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rode cirkel). (Bron: Google maps)

afbeelding 1.2. ligging van het plangebied (rode aanwijzer). (Bron: Google maps)

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

<u>Decentralisatie</u>
Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

<u>Soortbescherming</u>
In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat alle provincies en het Rijk de voorheen geldende "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012" aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. Bij voorliggende toetsing is ervan uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn
Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Soorten van de Habitatrichtlijn
Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten
Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de ‘andere soorten’ zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen een of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3,5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande werkzaamheden, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

In tegenstelling tot een Natuurtoets wordt bij een QuickScan niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, Natuur netwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur en Weidevogelleefgebied/Ganzenfoerageergebied) en is de bureaustudie beperkt.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en uitvoering van de maatregelen meerdere jaren wordt, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie
Voor het veldbezoek is de Nationale Database Fauna en Flora (NDFF) geraadpleegd. Tevens zijn voor diverse soorten de verspreidingskaarten geraadpleegd op www.verspreidingsatlas.nl. Het doel van de bureaustudie is het onderzoeken van reeds bekend aanwezige soorten en het vooraf inschatten van de waarschijnlijkheid dat beschermde soorten verwacht kunnen worden in het plangebied.

Veldbezoek
Het veldbezoek is afgelegd door ecologen Bregtje Kuik en Pim Bontenbal van John Melis ecologie op donderdag 23 augustus 2018. Het bezoek is uitgevoerd van 9.00 tot 10.00 uur, bij 17 graden Celsius, windkracht 2, op een grijze nazomerdag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitats, de bijbehorende ecologische waardes, en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Maatregel(en) en effecten
De volgende stap is de beschrijving van de geplande ingreep en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaan worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennis hiaten benoemd worden. Hieraan worden voorlopige conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, zoals nader onderzoek.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied bevindt zich deels op een boeren erf, en deels in omliggende weidepercelen. Ten zuiden van de planlocaties bevindt zich het woonhuis, behorende bij het boerenerf. De boerderij bestaat uit het woonhuis, een aanliggende deel, de te slopen schuur en de te slopen voormalige mestsilo. De planlocatie voor het plaatsen van de nieuwbouw bevindt zich in bestaande weidepercelen ten noorden van de boerderij. Op het erf zijn enkele bomen aanwezig, deze blijven onaangetast. Rondom het plangebied zijn watergangen aanwezig welke onaangetast blijven. Er wordt ten behoeve van de nieuwbouw een nieuwe watergang gegraven welke in verbinding komt te staan met de bestaande watergangen. De te slopen bebouwing betreffen een grote houten enkelwandige schuur met een dak van asbesthoudend eterniet, zonder spouwmuren, welke nu in gebruik is als opslag en hobbyruimte, en een voormalige kleine mestsilo met aanpalende zeecontainers. Beide gebouwen bevatten geen dakpannen of openingen. Ten westen van het plangebied ligt de weg Leons. Ten noorden en oosten van het plangebied bevindt zich landbouwgebied met kleinere percelen welke begraasd worden door paarden. De watergang welke direct ten oosten van het plangebied ligt is een bredere afwateringssloot.

Afb. 2.1. Te verwijderen schuur

Afb. 2.2. Te verwijderen silo met containers

Afb. 2.3. De te verwijderen schuur

Afb 2.4 geplande bouwlocatie nieuwbouw

Afb. 2.5. binnenzijde te slopen schuur

Afb 2.6 terugblik vanaf nieuwbouwlocatie naar schuur en silo

2.2 Ingreep

De in deze QuickScan beoordeelde werkzaamheden betreffen het verwijderen van de houten schuur (zie afbeelding 2.7), aanleveren van bouwmaterialen, het uitvoeren van de bouwwerkzaamheden en het uitvoeren van de afwerking. De ingreep is onderdeel van het plan “Landschappelijke inpassing Leons”. Op de planlocatie komen nieuwe gebouwen te staan (zie afbeelding 2.8).

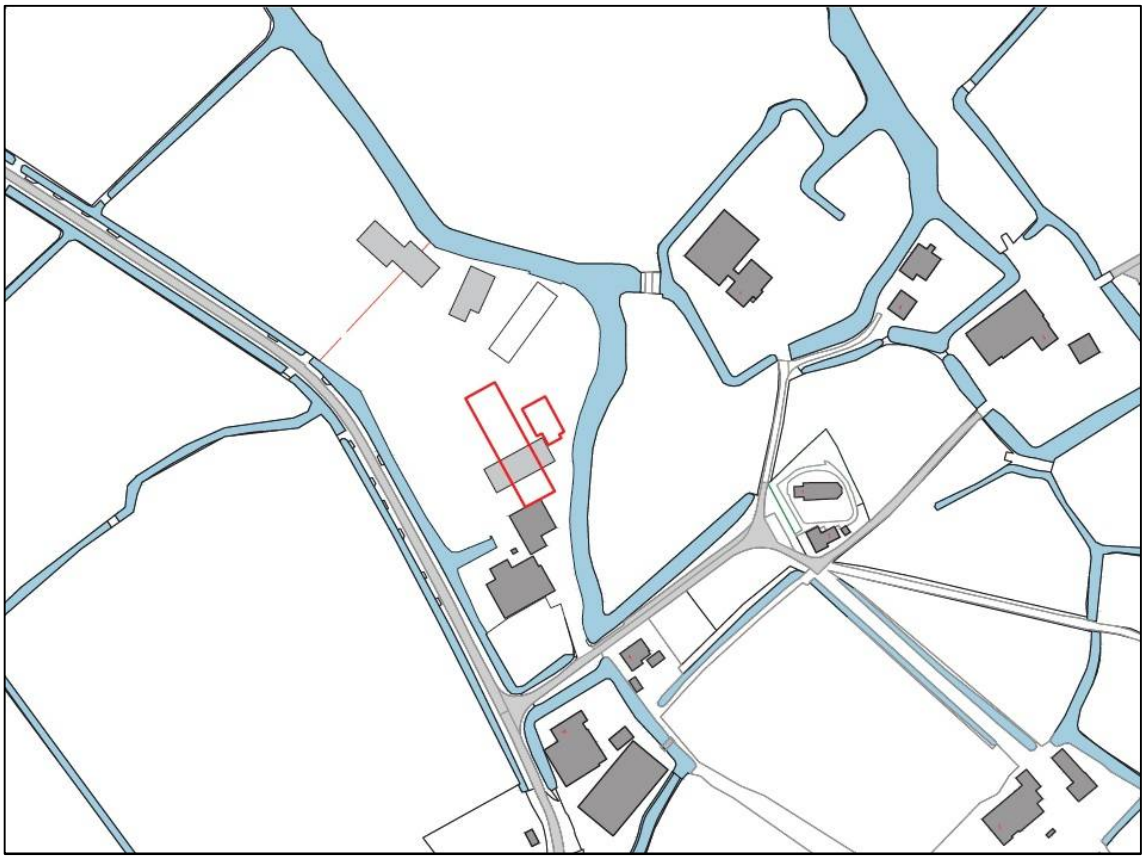

afbeelding 2.7. Te verwijderen bebouwing (rode blokken) (bron: “Landschappelijke inpassing Leons”.

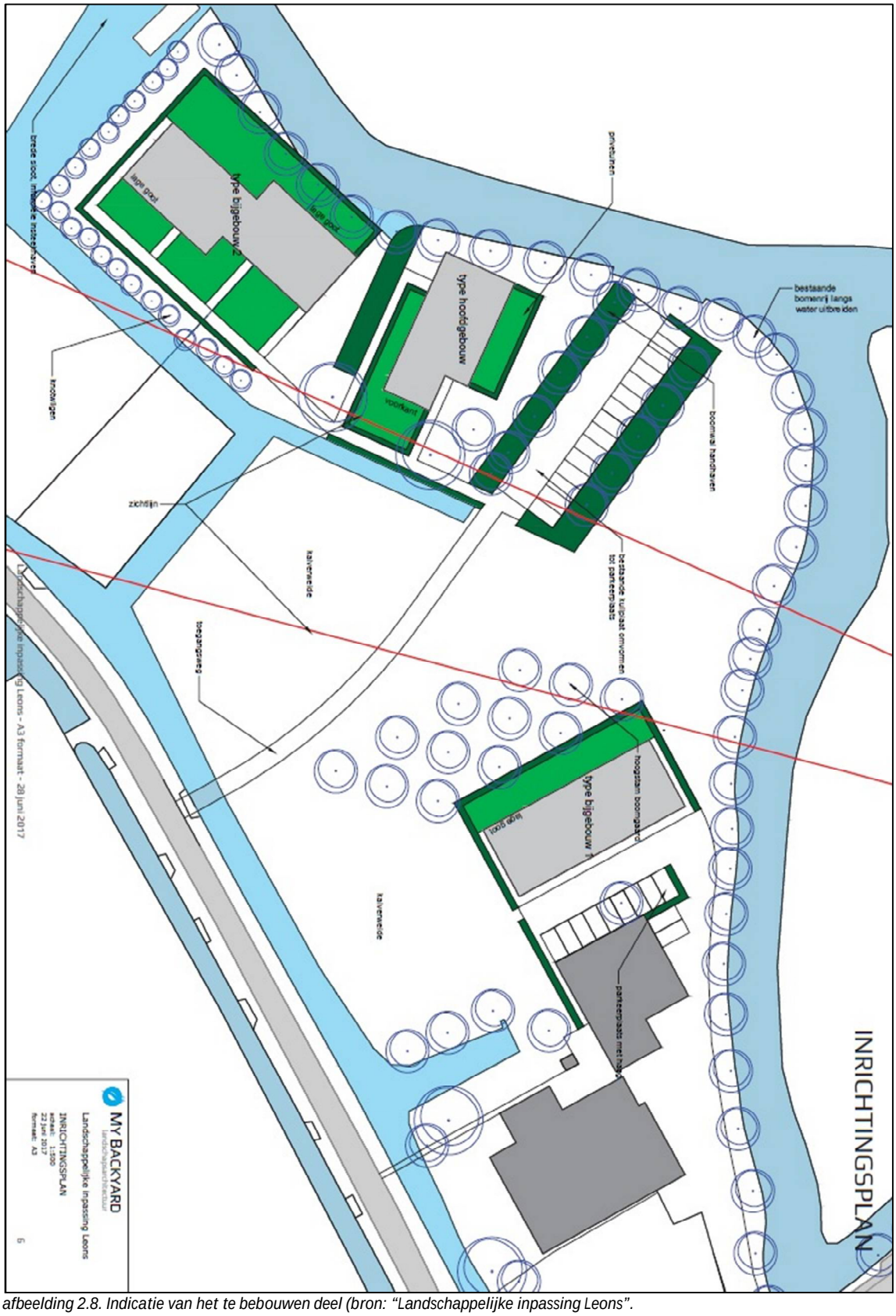

afbeelding 2.8. Indicatie van het te bebouwen deel (bron: "Landschappelijke inpassing Leons".

3 Resultaten veldbezoek en bureaustudie

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

3.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 15 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 t/m 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze worden apart behandeld onder 4.1: “Jaarrond beschermd”.

Daarnaast zijn van 34 vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd als hier een zwaarwegende ecologische reden voor is. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 5 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten worden mee behandeld onder 4.1 ”Vogels, overige vogelsoorten”.

Jaarrond beschermd
Er zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen in het plangebied, of in de nabije omgeving (75 meter). De te slopen schuur bestaat uit enkelvoudige houten elementen en beidt geen geschikte ruimtes voor gebouw bewonende vogelsoorten zoals huismus en gierzwaluw. Tevens biedt de schuur geen invliegopeningen voor soorten als kerkuil. De te slopen voormalige mestsilo bestaat in zijn geheel uit beton, en biedt geen ruimte voorde genoemde gebouwbewonende soorten. Deze soorten kunnen derhalve in het plangebied binnen de te slopen gebouwen niet verwacht worden. Huismus en gierzwaluw kunnen wel verwacht worden in het naastliggende woonhuis, welke niet wordt aangetast.

Vogels - overige soorten
Er zijn tijdens het veldbezoek meerdere algemene soorten waargenomen zoals merel, kokmeeuw en zilvermeeuw. Ten tijde van het veldbezoek werd de naastliggende watergang geschoond, hier foerageerden meerdere meeuwen. Deze en meerdere algemene vogelsoorten kunnen en zullen het plangebied in gebruik hebben als foerageergebied. Algemene zangvogels zoals merel, koolmees of houtduif zouden in de bomen in en rond het plangebied tot broeden kunnen komen. Omliggende percelen bieden potentieel broedbiotoop voor weidevogels. Omliggende watergangen bieden potentieel broedbiotoop voor watervogels.

3.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrichtlijn). Vleermuizen kunnen voor drie doeleinden gebruik maken van een plangebied, te weten als verblijfplaats, vliegroute en of foerageergebied. Er kunnen zich geschikte verblijfplaatsen bevinden binnen een gebied, welke tijdens 1 of meerdere seizoenen actief gebruikt kunnen worden door vleermuizen, te weten tijdens de zomer-, kraam-, paar- en/of winterperiode. Deze verblijven kunnen gebruikt worden als schuil- en rustplaats, als kraamkamer, voor de paring en/of voor de overwintering.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor het bereiken van hun foerageergebieden vanuit hun verblijven, en, sommige soorten, voor de jaarlijkse trek naar winterrustgebieden, en naar zomerhabitat. Lijnvormige elementen zoals bomen, dijken en watergangen worden gevolgd en onthouden. Zij vormen voor de vleermuizen een vaste route. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiele) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Vleermuizen kunnen foerageergebieden hebben in een plangebied. Dit wil zeggen, vleermuizen komen via vaste routes naar het plangebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op muggen en nachtvlinders.

Verblijven
De te verwijderen schuur bestaat uit enkelwandige houten elementen en beidt geen geschikte ruimtes welke potentieel kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. De schuur is op geen enkele plek toegankelijk voor vleermuizen. Soorten welke in open gebouwen verblijven, zoals de grootoorvleermuis wordt hier niet verwacht, het klimaat binnen de schuur is voor vleermuizen ongeschikt, en tevens is de binnenzijde niet bereikbaar voor vleermuizen. De silo biedt geen inkruipmogelijkheden. Het bestaat volledig uit beton, en is volledig dicht gekit. In de bomen in het plangebied zijn geen holtes aangetroffen, waarmee aanwezigheid van boombewonende soorten kan worden uitgesloten. De kerk, alsmede het bestaande woonhuizen en boerderijen in omliggende omgeving kunnen verblijven bevatten van vleermuizen.

Vliegroutes
In de directe omgeving van het plangebied worden vleermuisverblijven verwacht. De bomen binnen het plangebied bieden geen essentiële vliegrouteondersteuning. De bomen maken geen onderdeel uit van een lijnvormig element. De bestaande bebouwing kan fungeren als vliegroute ondersteuning. Het verwijderen van de schuur en silo heeft naar verwachting geen negatief effect op de eventuele functie van vliegrouteondersteuning binnen het plangebied, gezien het huidige open karakter van de omgeving. De watergang ten oosten van het plangebied kan potentieel als vliegrouteondersteuning dienen voor meervleermuis.

Foerageergebied
Het gehele plangebied wordt als potentieel foerageergebied voor vleermuizen aangemerkt. Er is in de directe omgeving ruimschoots soortgelijk foerageergebied aanwezig welke als vervanging kan dienen. De watergang ten oosten van het plangebied is te smal om als foerageergebied van meervleermuis te worden aangemerkt.

3.3 Overige zoogdieren

Waterspitsmuis kan mogelijk verwacht worden in de watergang ten oosten van het plangebied. Ten tijde van het veldbezoek werd deze watergang uitgediept, wat huidig gebruik door waterspitsmuis mogelijk beperkt. Otter kan potentieel in het plangebied voorkomen, maar er is van deze soort geen verblijf of binding met het plangebied te verwachten. Er zijn geen sporen van otter aangetroffen.

De overige zoogdieren die mogelijk verwacht kunnen worden in dit landelijke gebied zijn steenmarter, ree en egel. Deze zijn in Friesland vrijgesteld en genieten geen extra bescherming vanuit de Wet natuurbescherming. Hiervoor geldt wel de zorgplicht. Er zijn binnen het plangebied geen sporen van steenmarter aangetroffen. Tevens bieden de te slopen gebouwen geen toegang voor deze soort. Tevens kunnen algemene soorten als mol en bruine rat verwacht worden, hiervoor geldt de zorgplicht.

3.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen
Beschermde reptielen worden niet verwacht. Van deze soortgroep zijn in de NDFF geen waarnemingen aangetroffen binnen de omgeving van de geplande werkzaamheden. Het voorkomen van beschermde soorten amfibieën kan op basis van de aanwezige habitats, de bekende verspreiding en recente waarnemingen uitgesloten worden

Amfibieën
Beschermde amfibieën zoals rugstreeppad, poelkikker en heikikker worden niet verwacht. Deze soorten zijn in de NDFF niet bekend binnen de omgeving van de geplande werkzaamheden en het aanwezige habitat is niet geschikt. Het voorkomen van beschermde soorten amfibieën kan op basis van de aanwezige habitats, de bekende verspreiding en recente waarnemingen uitgesloten worden. Algemene

soorten als gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, en kleine watersalamander kunnen binnen het plangebied verwacht worden.

Vissen
Binnen het plangebied is de beschermde grote modderkruiper niet bekend. Overige beschermde soorten zijn tevens niet te verwachten. In de watergangen kunnen meerdere algemene soorten vissen voorkomen.

3.5 Ongewervelden en weekdieren

Er komen meerdere algemene soorten vlinders, libellen en kevers voor in en rond het plangebied. Het voorkomen van beschermde ongewervelden en weekdieren kan op basis van de aanwezige habitats, de bekende verspreiding en recente waarnemingen uitgesloten worden. Er is geen krabbenscheer aangetroffen in de watergangen waarmee aanwezigheid van de groene glazenmaker kan worden uitgesloten.

3.6 Vaatplanten

Het voorkomen van beschermde vaatplanten in dit voedselrijke agrarische gebied kan op basis van de aanwezige habitats, de bekende verspreiding en recente waarnemingen uitgesloten worden.

4 Effecten en gevolgen

4.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamlocaties etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Soortgroep	Soort(en)	Aanwezig
Vogels	(broed-)	potentieel
Vleermuizen	(vliegroutes, foerageergebieden)	potentieel
Overige zoogdieren	waterspitsmuis	potentieel
Vissen en amfibieën	Algemene soorten (zorgplicht)	potentieel

tabel 1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden.

4.2 Effecten op in het plangebied aanwezige flora en fauna

Broedvogels
In de bomen in het plangebied kunnen algemene zangvogels zoals merel, koolmees en houtduif tot broeden komen. In het bestaande woonhuis kan huismus verwacht worden. Potentieel kan in dit woonhuis ook gierzwaluw, boerenzwaluw en huiszwaluw verwacht worden. In de omliggende percelen kunnen weidevogels verwacht worden, in de watergangen kunnen watervogels verwacht worden.

Het broedseizoen loopt ongeveer van half maart tot half juli, maar de daadwerkelijke periode is afhankelijk van het weer en de soort. De Wet natuurbescherming schrijft geen datumgrenzen voor, de genoemde data zijn globaal. Ieder broedgeval is beschermd, dus indien blijkt dat er een vogel aan het broeden is, ook buiten het broedseizoen, zal gewacht moeten worden totdat deze hiermee klaar is en uit eigen beweging is vertrokken.

Volgens de planning vindt de uitvoering plaats in de periode september 2019 tot maart 2020 buiten het vogelbroedseizoen. De werkzaamheden zijn daardoor niet verstorend voor broedende vogels.

Als de werkzaamheden alsnog binnen het broedseizoen uitgevoerd worden, kan een ecologische controle bij aanvang van de werkzaamheden dienen voor het waarborgen dat er geen broedgevallen verstoord worden. Tevens dienen broedgevallen voorkomen te worden die de doorgang van de werkzaamheden zouden kunnen hinderen (verstoringszone). Deze maatregelen staan beschreven in paragraaf 5.1.

Vleermuizen
Er worden geen verblijven in het gebied verwacht die een negatief effect zullen ondervinden van de geplande ingrepen. Er kunnen echter wel verblijven in de (ruime) omgeving aanwezig zijn van soorten als laatvlieger, gewone- en ruige dwergvleermuis, watervleermuis, meervleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Vliegroutes van vleermuizen kunnen mogelijk langs de bomenrij in het oosten van het plangebied en ter hoogte van de bebouwing in en rondom het plangebied worden verwacht. Echter wordt deze functionaliteit niet blijvend aangetast waardoor er geen vliegroutes verloren gaan.

Het gebruik van het gebied door foeragerende vleermuizen is zeer waarschijnlijk. De aanwezigheid van bomen trekt insecten aan. Het gebied zal dan ook als foerageergebied moeten worden aangemerkt. Deze functie gaat door de geplande werkzaamheden echter niet verloren.

Vleermuizen zijn gevoelig voor verlichting op verblijven, vliegroutes en foerageergebied. Eventuele overlast door verlichting is te mitigeren door de verlichting af te draaien van potentiële verblijven, vliegroutes en/of foerageergebied en/of door amberkleurige verlichting te gebruiken. Deze maatregelen staan beschreven in paragraaf 5.2.

Zoogdieren; waterspitsmuis
In de te vergraven watergangen kan waterspitmuis aanwezig zijn. In de nieuwe situatie wordt er veel meer geschikt leefgebied aangeboden voor deze potentieel aanwezige soort. De te vergraven oever moet dan vooraf wel vrij zijn van waterspitsmuizen. Dit kan gebeuren door het, ruim voor de start van de graafwerkzaamheden, maaien van de oever. Deze oevers zijn momenteel als geschoond en kort. Als deze kort gehouden worden, zullen hier geen waterspitsmuizen aanwezig zijn ten tijde van de werkzaamheden. Deze maatregelen staan beschreven in paragraaf 5.3.

Amfibieën en vissen
Binnen het plangebied wordt een nieuwe watergang aangelegd welke wordt verbonden met bestaande watergangen. De aansluiting zal plaatselijk een kleine verstoring opleveren in de bestaande watergang. In het plangebied worden geen beschermde soorten amfibieën of vissen verwacht. Wel komen er in alle waarschijnlijkheid meer algemene soorten voor. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

5 Mitigerende maatregelen

In dit hoofdstuk worden de vervolgmaatregelen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgmaatregel kan bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgmaatregel kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een lijst met mitigerende maatregelen staan aangegeven, waarbij de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing. Indien de ingreep zonder enig nader onderzoek, mitigatie of ontheffingsaanvraag uitgevoerd kan worden, wordt dat in dit hoofdstuk vermeld.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Vogels	(broed-)	-	potentieel	mitigatie, zie 5.1
Vleermuizen	(vliegroutes en foerageergebieden)	HR	potentieel	mitigatie, zie 5.2
Overige zoogdieren	Waterspitsmuis	3.10	potentieel	mitigatie, zie 5.3

tabel 2. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is.

5.1 Broedvogels; mitigatie

De werkzaamheden worden, zoals gepland, buiten het broedseizoen uitgevoerd. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden toch vogels in, of binnen de verstoringszone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Voor de wet is er geen verschil tussen broedvogels gemaakt. Alle broedvogels zijn beschermd gedurende hun voortplantingsperiode. Dit kan voor bijvoorbeeld boerenzwaluwen duren van april t/m oktober. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels.

<u>Indien binnen het broedseizoen gewerkt moet worden:</u>

1. Voordat met de werkzaamheden begonnen wordt, dient door een ecologisch deskundig persoon, op het gebied van vogels, gecontroleerd te worden of er op het moment van de start geen broedgevallen aanwezig zijn, die verstoord kunnen worden door de werkzaamheden.

5.2 Vleermuizen; mitigatie

Het plangebied kan in gebruik zijn als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen. In de (ruime) omgeving van het plangebied kunnen zich vleermuisverblijven bevinden. Er zijn geen gegevens bekend van de aanwezigheid van soorten en het exacte gebruik van het plangebied. Er kan derhalve niet worden aangenomen dat het gebied geen essentiële vliegroutes bevat en geen essentieel foerageergebied is. Er moet tijdens én na de werkzaamheden rekening gehouden worden met het vermijden van extra lichtoverlast op potentiële foerageergebieden.

<u>Indien er licht gevoerd wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst geldt:</u>

1. Extra lichtoverlast tijdens de werkzaamheden moet worden voorkomen, door buiten werktijden om zo weinig mogelijk verlichting te gebruiken.
2. Indien om beveiliging redenen 's nachts verlichting moet blijven bestaan, heeft de kleur amber de voorkeur boven wit of groen licht.

5.3 Overige zoogdieren; mitigatie

De te vergraven watergangen dienen vrijgemaakt te worden en vrij te blijven van beschuttende begroeiing.

Voordat de oevers van de huidige watergangen vergraven worden dient:

1. De oever, zeker een week voor de graafwerkzaamheden, kort gemaaid te worden en kort gemaaid te blijven.

6 Conclusie

De opdrachtgever is voornemens nieuwe bebouwing aan te brengen. Hiervoor wordt de bestaande stalen berging verwijderd en zullen er tijdelijke bouwwerkzaamheden plaatsvinden. De planning van de werkzaamheden is dat deze starten rond september 2019 en afgerond zullen zijn in maart 2020. De werkzaamheden zullen geen negatief effect hebben op beschermde diersoorten, mits de werkzaamheden in de geplande periode worden uitgevoerd en de mitigerende maatregelen worden getroffen uit hoofdstuk 5.

Jubbega, september 2018
John Melis ecologie

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), via eigen aansluiting van JM ecologie (lid NGB).
- Melis, J., 2012. Zoogdieratlas.nl Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Melis, J. & M. Koopmans, 2015. Fiskatlas Fryslân, verspreiding en ecologie van zoetwatervissen in Friesland in de periode 1900 t/m 2014. Bornmeer, Gorredijk.
- De Boer, E.P. *et al*, 2014. Libellenrijk Fryslân, mei ljochtsjende wjukken oer it wetter. Bureau FaunaX, Gorredijk.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. SOVON, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- Creemers, Raymond C.M. & Jeroen J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. RAVON, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- FLORON 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse flora. Stichting FLORON, Nijmegen.
- Goedgekeurde Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen, versie 6 februari 2012.
- Vleermuisprotocol 2017, Netwerk Groene Bureaus (NGB).

www.google.com
www.nederlandsesoorten.nl
www.ravon.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.vleermuizenindestad.nl
www.bomengids.nl
www.floron.nl
wetten.overheid.nl
www.frysland.frl
www.sovon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.vleermuis.net
www.dasenboom.nl
www.wilde-planten.nl
www.rvo.nl
www.verspreidingsatlas.nl

AERIUS Calculator 2020
stikstofberekening
15 recreatieappartementen
Leons 11, Leons

ad fontem
RUIMTELIJK ADVIES

Plangegevens

Naam:	**AERIUS berekening 15 recreatieappartementen Leons 11 Leons**
Plantype:	**AERIUS Calculator 2020**
Status:	**Definitief**

Datum:	13 april 2021
Projectnummer:	20AF277
Opdrachtgever:	**A. Bruinsma** Leons 11 8833 KA Leons T) 06 - 54794015 E) aukebruinsma@kpnplanet.nl
Opsteller:	**Ad Fontem Juridisch Bouwadvies BV** Stationsstraat 37 7622 LW BORNE T) 074 – 255 7020 E) info@ad-fontem.nl
Contactpersoon:	Y. Yildirim

1. Inleiding en voornemen

De heer Bruinsma (hierna: initiatiefnemer) is voornemens om de percelen aan de Leons 11 in Leons te transformeren. Het voornemen heeft betrekking op het realiseren van 15 recreatieappartementen verdeeld over drie gebouwen, dit ter vervanging van de bestaande ligboxstal en een tot schuur omgebouwede silo. Als gevolg van het plan worden er drie gebouwen gerealiseerd ten behoeve van de 15 recreatieappartementen. Gebouw 1 krijgt een oppervlakte van 458 m², gebouw 2 een oppervlakte van 303 m² en gebouw 3 een oppervlakte van 381 m². In totaal wordt er 1.142 m² aan nieuwe bebouwing gerealiseerd. De recreatieappartementen zullen allemaal een eigen badkamer en keuken krijgen, waarbij in deze berekening uitgegaan wordt dat er niet wordt aangesloten op het gasnetwerk. De recreatieappartementen betreffen allemaal gasloze appartementen. Geacht wordt dat de doorlooptijd van dit project ongeveer een half jaar duurt (120 werkdagen).

Het plangebied in onderhavig geval bestaat uit de percelen die kadastraal bekend staat als gemeente Jorwerd, sectie F, perceelnummers 855, 853 en 243. De gezamenlijke perceeloppervlakte van de betreffende percelen bedraagt ruim 1,6 ha (16.610 m²). Het plangebied wordt ontsloten door de Leons, een weg buiten stedelijk gebied met een maximumsnelheidsregime van 60 km/u.

In figuur 1 wordt de ligging van het plangebied weergeven (rood omlijnd). In figuur 2 wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven (rood omkaderd) en in figuur 3 een fragment van de beoogde ontwikkeling.

Figuur 1: ligging van de planlocatie 'Leons 11, Leons' (bron: Google maps).

Figuur 2: begrenzing van het plangebied (bron: PDOK Viewer).

Figuur 3: impressie van de beoogde ontwikkeling (bron: My Backyard landschapsarchitectuur).

Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling wordt stikstof uitgestoten, zoals bij de verbranding van fossiele brandstof, welke kan neerslaan in kwetsbare natuur. Initiatiefnemer heeft Ad Fontem gevraagd om de effecten van deze emissie op kwetsbare Natuur 2000 gebied te onderzoeken. In dit kader is een AERIUS berekening uitgevoerd.

2. Programma Aanpak Stikstof en de AERIUS berekening

2.1 Programma Aanpak Stikstof (PAS)

Volgens de Wet natuurbescherming is een vergunning nodig voor activiteiten die kunnen leiden tot schade aan Natura 2000-gebieden, bijvoorbeeld als gevolg van stikstofdepositie (uitstoot en neerslag van stikstof). Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000–gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden.

Te veel stikstof is slecht voor planten die leven op voedselarme grond. Als deze planten verdwijnen, kan dat ook slecht zijn voor dieren die in dat gebied leven. Daarnaast leidt stikstof tot verzuring van de bodem. In sommige delen van de Natura 2000-gebieden is de hoeveelheid stikstof te hoog.

De overheid wil de hoeveelheid stikstof in de natuur (stikstofdepositie) terugdringen. Daarvoor introduceerde zij in 2015 het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Dit programma was ook gericht op het versterken van de natuur en het maakte tegelijkertijd economische ontwikkeling mogelijk. Op 29 mei 2019 heeft het hoogste bestuursorgaan van ons land, de Raad van State, de vergunningen op basis van het PAS ongeldig verklaard omdat dit in strijd is met de Europese natuurwetgeving. De overheid werkt nu aan een nieuwe aanpak stikstof. De depositie van stikstof vindt plaats in de vorm van NO_x (stikstofoxide) en NH_3 (ammoniak). De depositie van NO_x vindt onder meer plaats bij de verbranding van fossiele brandstoffen. De depositie van NH_3 is voor het overgrote deel afkomstig van de landbouw.

Om voor afzonderlijke projecten aan te tonen wat het effect is op Natura 2000-gebieden is het rekeninstrument AERIUS in het leven geroepen. Het rekeninstrument is na de uitspraak van de Raad van State op 16 september 2019 geactualiseerd in de AERIUS Calculator 2019. Deze is op 14 januari 2020 vervolgens door het RIVM geactualiseerd in de AERIUS Calculator 2019A. Op 15 oktober 2020 heeft de jaarlijkse actualisatie plaatsgevonden. De AERIUS 2020 vervangt de Calculator 2019A.

2.2 Besluit stikstofdepositie

De Eerste Kamer heeft op 9 maart 2021 het Wetsvoorstel Stikstofreductie en Natuurverbetering aangenomen. In de wet is een belangrijk onderdeel voor de bouwsector opgenomen, namelijk een partiële vrijstelling van de natuurvergunningsplicht voor de bouwsector.

De vrijstelling geldt alleen voor de 'bouw-, sloop- of aanlegfase, de Natura 2000-vergunningplicht blijft gelden voor activiteiten met mogelijk significante gevolgen die tijdens de 'gebruiksfase' worden verricht (bron: Wetsvoorstel Stikstofreductie en Natuurverbetering een feit, 10 maart 2021). Deze vrijstelling maakt de vergunningverlening voor de aanleg/bouw van onder andere woningen en utiliteitsbouw, dan ook makkelijker.

Het streven is dat de wet op 1 juli 2021 in werking treedt. Voor voorliggend plan zou dat betekenen dat de gehele aanlegfase en bouw van de appartementen achterwege gelaten kan worden. Echter, totdat de wet in werking treed zal er nog getoetst blijven worden aan de huidige wetgeving. Dit houdt in dat er nog steeds AERIUS-berekening uitgevoerd moeten worden voor zowel de bouw- als de gebruiksfase. Voor voorliggende ontwikkeling is derhalve een AERIUS berekening uitgevoerd voor zowel de aanleg- als gebruiksfase.

2.3 AERIUS Calculator 2020

Het rekeninstrument AERIUS Calculator 2020 berekent de stikstofdepositie als gevolg van projecten en plannen op Natura 2000-gebieden. Met het rekeninstrument kan de uitstoot van stikstof en de neerslag daarvan op Natura 2000-gebieden worden berekend. De uitkomst van de berekening geeft inzicht in de uitvoerbaarheid van het plan voor wat betreft stikstof.

3. Toetsing ontwikkeling Leons 11, Leons

3.1 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebied

Het plangebied is gelegen in Leons, ten zuidwesten van Leeuwarden in de Greidhoeke van Friesland en ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Sneekermeergebied) ligt op een afstand van circa 12 km ten zuidoosten van het plangebied. Een ander Natura 2000-gebied (Aalde Feanen) ligt op een afstand van circa 14 km ten oosten van het plangebied. Ook zijn andere Natura 2000-gebieden gelegen in de omgeving van het plangebied (Groote Wielen, Wadden Zee, Witte en Zwarte Brekken en Deelen). Deze bevinden zich op een afstand van minimaal 13 km van het plangebied. In figuur 3.1 wordt de ligging van het plangebied ten opzichte van de genoemde Natura 2000-gebieden weergegeven. Het plangebied wordt met een rode ster aangegeven.

Figuur 3.1: ligging van het plangebied ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000 (bron: AERIUS calculator).

3.2 Methode

3.2.1 Referentiesituatie

De stikstofemissie die gepaard gaat met de voorgenomen ontwikkeling moet bezien worden in relatie tot de referentiesituatie. Ingevolge de vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State geldt als referentiesituatie bij de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan ter vervanging van het vigerende bestemmingsplan: de huidige – legale – feitelijke situatie ten tijde van de vaststelling van het nieuwe plan.

In onderhavige situatie is uitgegaan dat er geen depositie plaatsvindt in de huidig feitelijk legale situatie (worst-case).

3.2.2 Beoogde situatie

Om de emissie/depositie van NO_x, als gevolg van de beoogde situatie te berekenen wordt een onderscheid gemaakt in de aanleg- en gebruiksfase.

Aanlegfase

Betreft de daadwerkelijke bouw van een voorliggend project zoals de sloop van bebouwing, bouwrijp maken, aanleg van kabels etc. Tijdens de aanlegfase kan er op twee mogelijke manieren stikstof vrijkomen:

1. Werkvoertuigen op de bouwlocatie:
a. betreft het werkmateriaal dat wordt ingezet voor de sloop van de bestaande bebouwing, verwijdering van verharding, bouwrijp maken van de gronden (voorbereidingsfase);
b. bouw van de appartementen (realisatiefase)
c. aanleg groen, wegen en paden en de afwerking van het plangebied (afrondingsfase).

2. Verkeersbewegingen naar de bouwlocatie: dit betreft de verkeersbewegingen van- en naar de bouwlocatie. De calculator berekent de depositiebijdrage van het wegverkeer met een implementatie uit de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 tot een afstand van 5 kilometer van de weg. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op circa 12 km afstand. Verkeersbewegingen van en naar het plangebied hoeven niet meegenomen te worden in de berekening.

Gebruiksfase

Betreft het daadwerkelijke gebruik van de voorgenomen ontwikkeling. In dit geval het gebruik van de appartementen. Ook voor de gebruiksfase kan er op twee mogelijke manieren stikstof vrijkomen:

1. Gebruik van de appartementen: in het voorliggende geval wordt er niet aangesloten op het gasnetwerk, waardoor geen sprake zal zijn van een uitstoot van NOx. Er vindt immers geen emissie plaats als gevolg van het verwarmen, het koken en/of verwarmen van tapwater in de appartementen.
2. Verkeersbewegingen gebruiksfase: betreft de verkeersbewegingen die de voorgenomen ontwikkeling te weeg brengt tijdens de gebruiksfase. Zoals hiervoor reeds beschreven hoeven de verkeersbewegingen van en naar planlocatie niet meegenomen te worden in de berekening, omdat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied verder is gelegen dan 5 km. De gebruiksfase is dan ook niet van toepassing op voorliggende ontwikkeling en kan geheel achterwege gelaten worden.

3.3 Uitgangspunten

3.3.1 Referentiesituatie

In onderhavige situatie is uitgegaan dat er geen depositie plaatsvindt in de huidig feitelijk legale situatie (worst-case).

3.3.2 Aanlegfase (bouwfase)

Voor de berekening van de stikstofdepositie is gebruikt gemaakt van kengetallen op basis van ervaringen bij vergelijkbare bouwprojecten elders in het land. In deze gegevens is uitgegaan van het brandstofverbruik per type werkvoertuig. Het (te verwachten) aantal draaiuren is berekend op basis van het aantal dagen dat een werkvoertuig gemiddeld op de bouwplaats staat. Daarbij wordt er vanuit gegaan dat een werkvoertuig gemiddeld 6 uur per dag gebruikt wordt. Door middel van deze uitgangspunten is een defensieve inschatting gemaakt van het te verwachten gebruik. In praktijk zal het verbruik en daarbij behorende stikstofdepositie, naar verwachting dan ook lager uitvallen.

Voorbereidingsfase (sloop en bouwrijp maken van de gronden)
Alvorens de appartementen gebouwd zullen worden, vinden er sloopwerkzaamheden plaats. Ook zullen de gronden waar de appartementen gerealiseerd worden bouwrijp gemaakt moeten worden. Verwacht wordt dat gedurende de aanlegfase de volgende mobiele werkvoertuigen worden ingezet:

Werkvoertuig	Vermogen	Draaiuren	Belasting	Emissiefactor NOx (g/kWh)	Emissiefactor NH3 (g/kWh)	Emissie NOx (kg/j)	Emissie NH3 (kg/j)
Graafmachine (bouwjaar vanaf 2014)	200 kWh	72	69%	0,8	0,00251	7,95	<1,0
Wiellader/Laadschop (bouwjaar vanaf 2014)	200 kWh	72	55%	0,9	0,00283	7,13	<1,0
Inzet overige werktuigen (trilstamper, trilplaat) (bouwjaar vanaf 2019)	10 kWh	30	40%	0,0	0,00062	<1,0	<1,0
Laden en Lossen (grond)	100 kWh	42	25%	1,0	0,00261	1,05	<1,0
Laden en lossen (puinafval)	100 kWh	57	75%	1,0	0,00261	4,28	<1,0

Toelichting
Een grote graafmachine wordt ingezet voor het slopen van de bestaande bebouwing en voor het afgraven van een cunet en sleuf voor bedradingen en rioleringen. Geacht wordt dat de sloopwerkzaamheden maximaal twee weken de tijd in beslag zullen nemen en dat de graafmachine gedurende deze twee weken volledig wordt ingezet. Uitgaande van zes uur per werkdag, komt dit neer op een inzet van 60 draaiuren voor de graafmachine tijdens het slopen van de bestaande bebouwing. Het puin wordt weggevoerd met een wiellader. Hiervoor wordt voorzichtigheidshalve uitgegaan van het zelfde aantal uren, te weten: maximaal 60 uur.

Voor het afgraven van een cunet en sleuf voor bedradingen en rioleringen wordt voorzichtigheidshalve uitgegaan dat er 1.142 m² (bebouwingsoppervlakte) aan grond moet worden afgegraven. Uitgaande van 0,3 m diep komt dit neer op afgerond 343 m³ grond. Een kraanbak heeft een minimale inhoud van 0,7 m³. Dit zorgt voor 490 scheppen met de graafmachine. Een graafbeweging duurt gemiddeld 1,5 minuut. Hiervan uitgaande duurt het afgerond 12 uur om alles af te graven (490 scheppen x 1,5 minuut / 60 minuten). Voor de wiellader/laadschop wordt voorzichtigheidshalve uitgegaan van het zelfde aantal draaiuren, te weten maximaal 12 uur.

Het puinafval en grond zal per vrachtwagen verder worden afgevoerd en gedumpt op een dumplocatie. Een vrachtwagen heeft een gemiddelde inhoud van 25 m³. Voor het laden van puinafval is niet bekend hoe lang dit zou kunnen duren. Daarom is in deze berekening uitgegaan van 15 minuten per vrachtwagen. Voor het laden van een vrachtwagen met grond geldt dat de laadtijd gemiddeld 3 uur bedraagt. De te slopen gebouwen hebben een bouwhoogte van maximaal 5 meter en een goothoogte van 2,4 meter. Voorzichtigheidshalve wordt uitgegaan dat de gebouwen overal 5 meter hoog zijn. Dit komt neer op 5.710 m³ sloopafval. Uitgaande van 25 m³ per vrachtwagen, komt dit neer op 228 vrachtwagens en afgerond 57 draaiuren om ze vol te laden met puinafval (berekening: 5.710 m³ / 25 / 4). Voor het laden van grond is rekening gehouden met een inzet van afgerond 14 vrachtwagens en 42 draaiuren. In totaal afgerond 100 draaiuren. Voor het laden van puinafval is uitgegaan van een lastfactor van 75% van het motorvermogen en voor het laden van grond 25%, conform het rekenvoorbeeld opgenomen in bijlage 1.

Tot slot worden enkele overige werktuigen (o.a. een trilstamper) ingezet voor het aanstampen van grond. Hiervoor is rekening gehouden met een inzet van 30 draaiuren.

Realisatiefase (bouw van de appartementen)
Voor de realisatie van de appartementen worden de volgende uitgangspunten, welke gebaseerd zijn op een vergelijkbare projecten, gehanteerd:

Werkvoertuig	Vermogen	Draaiuren	Belasting	Emissiefactor NOx (g/kWh)	Emissiefactor NH3 (g/kWh)	Emissie NOx (kg/j)	Emissie NH3 (kg/j)
Heistelling (bouwjaar vanaf 2014	200 kWh	90	69%	1,0	0,00276	12,42	<1,0
Betonpomp (bouwjaar vanaf 2014)	200 kWh	10	69%	1,0	0,00276	1,38	<1,0
Verreiker (bouwjaar vanaf 2015)	100 kWh	30	84%	0,9	0,00246	2,27	<1,0
Mobiele Hijskraan (bouwjaar vanaf 2014)	210 kWh	90	61%	0,9	0,00236	10,38	<1,0
Inzet overige werktuigen (trilstamper, trilplaat) (bouwjaar vanaf 2019)	10 kWh	90	40%	0,0	0,00062	<1,0	<1,0
Laden en Lossen	100 kWh	13	75%	1,0	0,00261	<1,0	<1,0

Toelichting
Tijdens de bouw van de appartementen wordt gebruik gemaakt van heiwerk, omdat het plangebied aan een sloot ligt. Voorzichtigheidshalve is in deze berekening rekening gehouden met de inzet van een heissteling gedurende drie volledige weken. Dit komt neer op 90 draaiuren voor de heissteling.

Voor het storten van de fundering wordt gebruik gemaakt van een betonstorter. Gezien de maximale aanvoercapaciteit van beton en loscapaciteit van beton en loscapaciteit van de pompmixer is uitgegaan van maximaal 72 m³ beton per uur. Er wordt een gat afgegraven van 343 m³ ten behoeve van de appartementen. Gelet op het feit dat er maximaal 72 m³ beton per uur kan worden gestort, duurt het afgerond 5 uur om het beton te storten voor de fundering (berekening: 343 m³ / 72 m³). Omdat het beton ook dient te worden verwerkt (o.a. door middel van een trilnaald), wordt voorzichtigheidshalve van het dubbele aantal draaiuren uitgegaan, te weten: maximaal 10 uur voor het storten en verwerken van de fundering.

In de realisatiefase is rekening gehouden met een inzet van 30 uur voor een verreiker ten behoeve van het optillen en/of verplaatsen van bouwmaterieel. Voor het plaatsen van de spantconstructie en dak- en wandconstructie wordt een mobiele hijskraan gebruikt. Gezien in feite drie gebouwen gebouwd zal worden, wordt geacht dat de hijskraan gedurende drie volledige werkweken gebruikt zal worden (90 draaiuren). Voor de inzet van overige werktuigen, voornamelijk ten behoeve van montage, is tevens uitgegaan van 90 draaiuren.

Tot slot wordt er bouwmaterieel gelost op de bouwplaats. Het is op voorhand niet bekend hoeveel vrachtwagens gebruikt zullen worden. Uitgaande van een vrachtwagen met een gemiddelde inhoud van 25 m³, uitgaande van 343 m³ beton en uitgaande van bouwmaterialen die naar het plangebied moeten worden gebracht, is in deze berekening rekening gehouden met 50 vrachtwagens voor het aanleveren van beton en bouwmaterieel (14 voor beton, 36 voor bouwmaterieel). Het lossen van een vrachtwagen met een inhoud van 25 m³ duurt ongeveer 15 minuten. Dit komt neer op een inzet van afgerond 13 draaiuren (berekening: 50 vrachtwagens x 15 minuten / 60 minuten). Daarbij is uitgegaan van een lastfactor van 75% van het motorvermogen tijdens het lossen van bouwmaterieel, conform het rekenvoorbeeld opgenomen in bijlage 1.

Afrondingsfase (afwerking van het plangebied)
Voor de aanleg van groen, wegen en paden en de overige afwerking van het plangebied wordt verwacht dat de volgende werkvoertuigen worden ingezet:

Werkvoertuig	Vermogen	Draaiuren	Belasting	Emissiefactor NOx (g/kWh)	Emissiefactor NH3 (g/kWh)	Emissie NOx (kg/j)	Emissie NH3 (kg/j)
Graaflaadcombinatie (bouwjaar vanaf 2015)	80 kWh	10	55%	0,9	0,00283	<1,0	<1,0
Inzet overige werktuigen (trilstamper, trilplaat) (bouwjaar vanaf 2019)	10 kWh	18	40%	0,0	0,00062	<1,0	<1,0
Mini-graafmachine (bouwjaar vanaf 2015)	60 kWh	18	69%	0,8	0,00261	<1,0	<1,0
Laden en lossen (grond)	100 kWh	18	25%	1,0	0,00261	<1,0	<1,0
Laden en Lossen	100 kWh	3	75%	1,0	0,00261	<1,0	<1,0

Toelichting
De afrondingfase bestaat voornamelijk uit de aanleg van bestrating. Aangenomen wordt dat het te verharden terrein indicatief 500 m² bedraagt. Voor de verharding wordt een graaflaadcombinatie ingezet. Door de graaflaadcombinatie wordt het terrein afgegraven en tegelijkertijd opgevuld met vulzand. Uitgaande van 500 m² en 0,3 m diep, komt dit neer op 150 m³ grond. Een kraanbak heeft een minimale inhoud van 0,7 m³. Dit zorgt voor afgerond 241 scheppen (berekening: 150 m³ / 0,7 m³). Een graafbeweging duurt gemiddeld 1,5 minuut. Dit komt neer op afgerond 5 uur (berekening: 241 scheppen x 1,5 minuut / 60 minuten). Omdat er ook wordt geladen wordt volledigheidshalve gerekend van een dubbele inzet van het aantal uren, te weten maximaal 10 uur voor de graaflaadcombinatie.

Het vulzand zal aangetrild worden met een trilplaat. Voor de afrondingsfase worden mogelijk ook andere werktuigen ingezet. Volledigheidshalve is rekening gehouden met de inzet van 18 draaiuren voor overige werktuigen ten behoeve van de afrondingsfase. Voor het planten van bomen en ander groen wordt daarnaast een mini graafmachine ingezet. Ook voor de inzet van de mini graafmachine is uitgegaan van een inzet van circa 18 draaiuren.

Het afgegraven grond wordt middels een vrachtwagen afgevoerd. Een vrachtwagen met een gemiddelde inhoud van 25 m³ kan met grond worden geladen binnen 3 uur. Er wordt 150 m³ grond afgegraven. Uitgaande van 150 m³ en 25 m³, zijn er 6 vrachtwagens nodig om het afgegraven grond af te voeren (berekening: 150 m³ / 20 m³). Uitgaande van 3 uur per vrachtwagen komt dit neer op afgerond 18 uur (berekening: 6 vrachtwagens x 3 uur).

Tot slot moet de bestrating worden gelost. Op een pallet kunnen 8 m² klinkers. Om alle klinkers te vervoeren zijn afgrond 63 pallets nodig (berekening: 500 m² / 8 m²). Op een vrachtwagen passen circa 35 pallets. Dit betekent dat er afgerond twee vrachtwagenladingen nodig zijn. De vrachtwagen met bestrating kan binnen één uur worden gelost. Dit komt neer op maximaal 2 draaiuren. Voor het lossen van beplanting etc. staat 30 minuten. Voor beplating gaan we volledigheidshalve tevens uit van twee vrachtwagenladingen. Dit komt neer op maximaal één uur. In totaal is uitgegaan van drie draaiuren voor laden en lossen tijdens de afrondingsfase. Wederom is uitgegaan van een lastfactor van 75% van het motorvermogen tijdens het laden en lossen, conform het rekenvoorbeeld opgenomen in bijlage 1.

3.4 Uitkomsten AERIUS Calculator 2020

3.4.1 Rekenresultaten

De berekeningen zijn uitgevoerd met het programma AERIUS Calculator 2020. Voor de beoogde situatie is gerekend voor het rekenjaar 2021. De bijdrage aan de stikstofdepositie in de omliggende Natura 2000-gebieden is in alle gevallen berekend voor een vergunning Wet natuurbescherming. Als bijlagen bij deze rapportage behoren AERIUS analysebestanden (pdf) met rekenresultaten (bronnen, rekenpunten en resultaten) van de aanleg- en gebruiksfase.

Aanlegfase

De totale NOx-emissie als gevolg van de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling door de inzet van werkvoertuigen en bouwverkeer naar en van het plangebied bedraagt in totaal 49,49 kg/j. De totale NH3-emissie bedraagt <1,0 kg/j. Er zijn geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. De totale stikstofemissie (NOx) en ammoniakemissie (NH3) op Natura 2000-gebieden, als gevolg van de aanlegfase van de voorgenomen ontwikkeling, is volgens de AERIUS Calculator 2020 nergens hoger dan de grenswaarde van 0,00 mol/ha/jaar.

3.4.2 Conclusie

Als gevolg van de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling aan de Leons 11 in Leons komt er NOx en NH3 vrij. Door uitvoering van de AERIUS berekening is aangetoond dat dit niet leidt tot een meetbare depositie van NOx of NH3 in Natura 2000-gebied dat gevoelig is zowel voor stikstof als ammoniak. In de aanlegfase ligt de emissie niet hoger dan 0,00 mol/ha/j. Als gevolg van de berekende emissie, tijdens de aanlegfase, vindt er dan ook géén meetbare verhoging van de depositie NOx of NH3 plaats in Natura 2000-gebieden als gevolg van de bouw en gebruik van de beoogde ontwikkeling. De ontwikkeling leidt niet tot een verslechtering van de milieukwaliteit van Natura 2000- gebieden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden. De AERIUS Calculator 2020 biedt voldoende inzicht in het effect van de voorgenomen activiteit op Natura 2000-gebieden voor het aspect stikstof en ammoniak. De uitkomsten van de berekeningen met de AERIUS Calculator zijn geldig en toepasbaar voor ruimtelijke plannen.

De Wet natuurbescherming vormt voor het aspect stikstof en ammoniak geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling.

Bijlagen

Bijlage rekenvoorbeelden

Voorbeeld emissies stilstaande voertuigen (laden en lossen)

Er worden x vrachtwagens (motorvermogen 103 kW) met grond geladen. De laadduur van een vrachtwagen met bijvoorbeeld een laadcapaciteit van 20 m^3 bedraagt 10 minuten. In totaal is er dan sprake van x minuten laden van vrachtwagens. Tijdens het laden wordt bijvoorbeeld 25% van het motorvermogen aangesproken. De emissie bedraagt dan x kg NOx per jaar.

Activiteit	Tijdsduur [uren]	Vermogen [kW]	Lastfactor [%]	Emissiefact. [g/kWh]	Emissie[1] [kg/jr]
Laden vrachtwagen grond	3,0	103	25	2,0	0,15
Lossen beton	3,0	103	75	2,0	0,46
Lossen vrachtwagen betonplaten	2,0	103	75	2,0	0,31
Lossen vrachtwagen bouwmaterieel	3,0	103	75	2,0	0,46
Lossen container	0,16	103	25	2,0	0,01
Laden container	0,16	103	75	2,0	0,03
Lossen vrachtwagen zand	0,33	103	75	2,0	0,05
Lossen vrachtwagen bestrating	1,0	103	75	2,0	0,15
Lossen vrachtwagen beplanting	0,5	103	75	2,0	0,08
Totaal					**1,71**

Het lossen van een vrachtwagen met betonplaten zal een andere emissie tot gevolg hebben dan het lossen van een vrachtwagen met een afvalcontainer. Het stationair draaien van een vrachtauto die grond komt laden veroorzaakt een andere emissie dan een vrachtwagen die grond komt brengen.

Analysebestanden

Als bijlagen bij deze rapportage behoren tevens de AERIUS analysebestanden opgenomen in pdf-bestanden met de volgende kenmerken:

- Aanlegfase Leons 11 Leons

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Ad Fontem Ruimtelijk Advies	Stationsstraat 37, 7622 LW Borne

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
15 recreatieappartementen Leons 11 Leons	RxwK882n1atc

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
13 april 2021, 14:35	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	49,49 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Aanlegfase: sloop bestaande bebouwing en bouw van drie blokken met 15 recreatieappartementen.

Locatie
Situatie 1

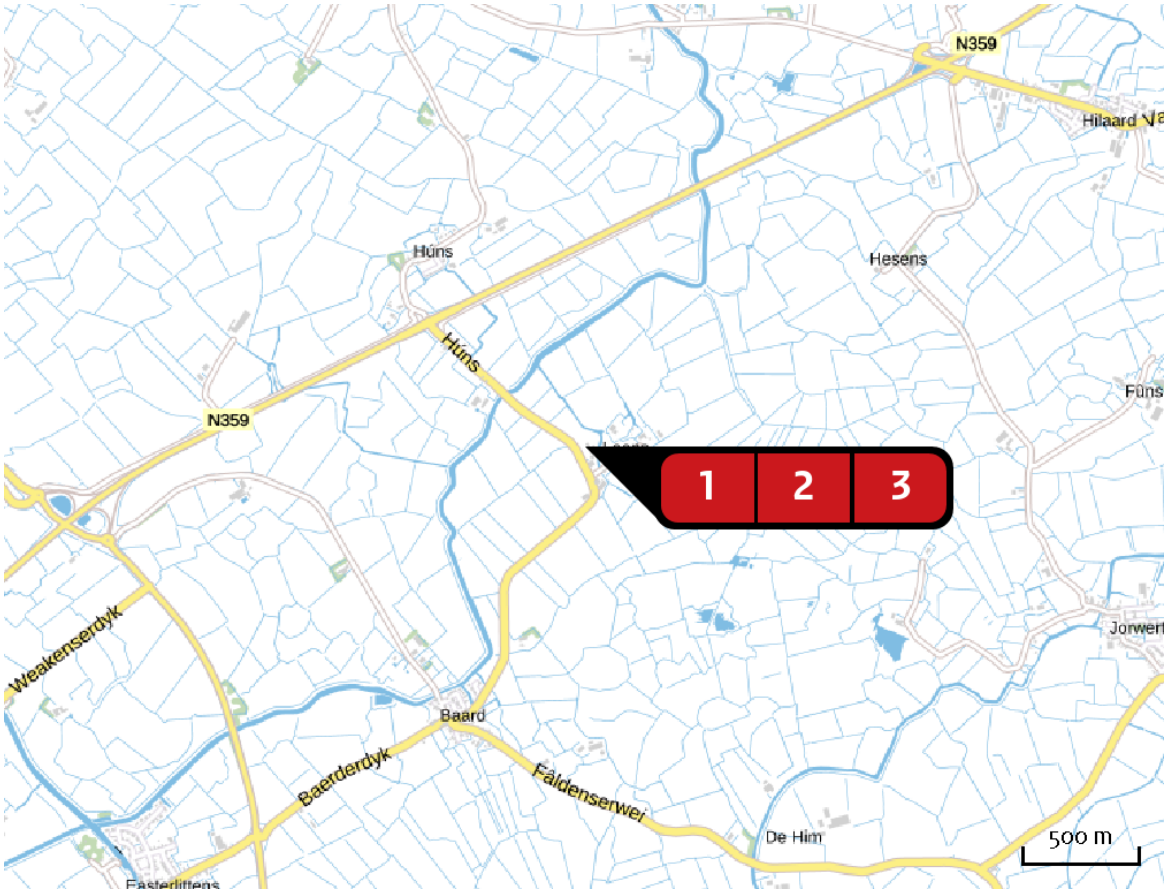

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	Voorbereidingsfase Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	20,40 kg/j
2	Realisatiefase Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	27,42 kg/j
3	Afrondingsfase Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	1,67 kg/j

Emissie (per bron)

Situatie 1

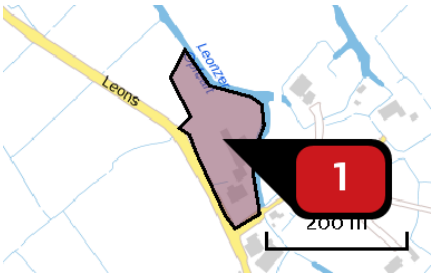

Naam	Voorbereidingsfase
Locatie (X,Y)	174407, 574017
NOx	20,40 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Graafmachine (bouwjaar vanaf 2014)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	7,95 kg/j < 1 kg/j
AFW	Wiellader/Laadschop (bouwjaar vanaf 2014)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	7,13 kg/j < 1 kg/j
AFW	Inzet overige werktuigen (trilstamper, trilplaat) (bouwjaar vanaf 2019)	4,0	4,0	0,0	NH3	< 1 kg/j
AFW	Laden en lossen (grond)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	1,05 kg/j < 1 kg/j
AFW	Laden en lossen (puinafval)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	4,28 kg/j < 1 kg/j

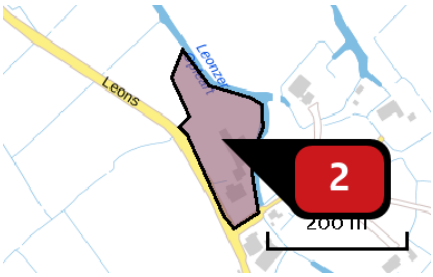

Naam	Realisatiefase
Locatie (X,Y)	174407, 574017
NOx	27,42 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Heistelling (bouwjaar vanaf 2014)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	12,42 kg/j < 1 kg/j
AFW	Betonpomp (bouwjaar vanaf 2014)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	1,38 kg/j < 1 kg/j
AFW	Verreiker (bouwjaar vanaf 2015)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	2,27 kg/j < 1 kg/j
AFW	Mobiele hijskraan (bouwjaar vanaf 2014)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	10,38 kg/j < 1 kg/j
AFW	Inzet overige werktuigen (trilstamper, trilplaat) (bouwjaar vanaf 2019)	4,0	4,0	0,0	NH3	< 1 kg/j
AFW	Laden en lossen	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

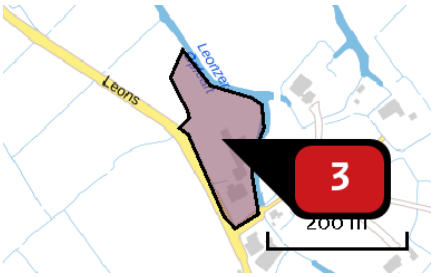

Naam	Afrondingsfase
Locatie (X,Y)	174407, 574018
NOx	1,67 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Graaflaadcombinatie (bouwjaar vanaf 2015	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Inzet overige werktuigen (trilstamper, trilplaat) (bouwjaar vanaf 2019)	4,0	4,0	0,0	NH3	< 1 kg/j
AFW	Mini-graafmachine (bouwjaar vanaf 2015)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Laden en lossen (grond)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
AFW	Laden en lossen (bestrating en beplating)	4,0	4,0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210209_2f032ce1a2
Database	versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Ladderonderbouwing

Recreatieappartementen Leons 11 Leons

ad fontem
RUIMTELIJK ADVIES

Plangegevens

Naam:	**Recreatieappartementen Leons 11, Leons**
Plantype:	**Ladderonderbouwing**
Status:	**Definitief**

Datum:	22 december 2020
Projectnummer:	20AF277
Opdrachtgever:	**A. Bruinsma** Leons 11 8833 KA Leons
Opsteller:	**Ad Fontem Juridisch Bouwadvies BV** Stationsstraat 37 7622 LW Borne T) 074 – 255 7020 E) info@ad-fontem.nl
Contactpersoon:	S.H. Geurtse MSc

Inhoud

1. Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking 3
2. Motivering locatiekeuze 3
3. Beleidsmatige behoefte 5
4. Ladderonderbouwing 9
4.1 Relevante regio 9
4.2 Kwantitatieve behoefte 10
4.3 Kwalitatieve behoefte 13
5. Conclusie 15

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer en tevens eigenaar van de percelen aan de Leons 11 in Leons (gemeente Leeuwarden) heeft het plan opgevat om de locatie te transformeren. Hierbij bestaat het voornemen om ter vervanging van een bestaande ligboxstal en een bijgebouw, in totaal 1.065 m², 15 recreatieappartementen verdeeld over drie gebouwen te realiseren. De huidige functie van het perceel is agrarisch, een functie passend in het buitengebied. De agrarische bedrijfsgebouwen passen echter niet binnen de ruimtelijke structuur van het karakteristieke terpdorp Leons, wat de aanleiding tot het planvoornemen is geweest. Het totale plan wordt uitgevoerd in de context van een dorps-landelijke structuur, passend in de omgeving en het landschap, waarmee een ruimtelijke kwaliteitsimpuls wordt beoogd.

De planlocatie is gelegen in Leons. Leons ligt ten zuidwesten van Leeuwarden in de Greidhoeke van Friesland en kan worden gekarakteriseerd als een overwegend agrarisch, nagenoeg radiair, terpdorp in een landelijk omgeving. In Leons staan drie huizen, vijf boerderijen en een kerk. Er wonen 25 mensen (CBS, 2018) en daarmee is het één van de kleinste dorpen van Nederland. Leons kent drie monumenten, ingeschreven in het rijksmonumentenregister: de Catharinakerk, hervormde kerk (woonhuis) en een stelpboerderij in ambachtelijke-traditionele stijl.

Figuur 1: Huidige situatie planlocatie (bron: Google Maps)

Het planvoornemen voorziet in de realisatie van drie bebouwingsblokken. Binnen de drie gebouwen worden in totaal 15 appartementen ten behoeve van recreatie gerealiseerd. De bebouwingsoppervlaktes van de nieuwe logiesgebouwen zijn 458 m² voor blok 1, 303 m² voor blok 2 en 381 m² voor blok 3. In totaal wordt 1.142 m² aan nieuwe bebouwing opgericht. Binnen de bebouwingsblokken zullen enkel recreatieappartementen gerealiseerd worden, zonder centrale recreatievoorzieningen of ontmoetingsruimten. De appartementen zullen allemaal een eigen badkamer en keuken krijgen. Onderstaand is een impressie van de toekomstige situatie weergegeven.

Figuur 2: Impressie toekomstige situatie plangebied (bron: My Backyard landschapsarchitectuur)

Doelgroepen voor het planvoornemen betreffen toeristen en recreanten die de rust en ruimte van het Friese platteland zoeken, tussen de Friese steden. Bovendien bestaat het voornemen dat het initiatief aanhaakt op de ontwikkelingen rondom het te realiseren klooster aan het Westerhûs bij het nabijgelegen Hilaard (Nijkleaster). Op de locatie Westerhûs – midden in de weilanden tussen Jorwert, Hilaard, Jellum-Bears en Weidum in – wordt op het erf van een monumentale boerderij een nieuwe klooster ontwikkeld. Nijkleaster wil een plek zijn van stilte, bezinning en verbinding. Een plek waar mensen tot rust kunnen komen en kunnen nadenken over hun leven, geloof en spiritualiteit. Wanneer beide planvoornemens gerealiseerd zijn, zal initiatiefnemer een toeristisch-recreatieve samenwerking worden opgestart.

1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

De realisatie van 15 recreatieappartementen valt te kwalificeren als een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1. lid 1 aanhef en onder i Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Hierop is artikel 3.1.6. lid 2 Bro van toepassing, ook wel de Ladder voor duurzame verstedelijking. In de ruimtelijke onderbouwing die de nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, moet een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling bevatten. Gezien voorliggende ontwikkeling buiten stedelijk gebied is gelegen, dient ook gemotiveerd te worden waarom niet binnen bestaand stedelijk gebied in de behoefte kan worden voorzien.

Een onderzoek naar de behoefte heeft als doel na te gaan of de vestiging van een dienst in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Het Bro dient daarmee de belangen van zorgvuldig ruimtegebruik en ziet er op toe dat (structurele) leegstand wordt voorkomen.

Een behoefte aan voorzieningen of functies kan niet worden onderbouwd op basis van een visie, beleid of programma-afspraken. De Ladder vereist dat inzichtelijk wordt gemaakt wat de behoefte is aan de nieuwe stedelijke voorzieningen, in zowel kwalitatief als kwantitatief opzicht. Kwantitatief duidt op het totale aanbod aan recreatie (m² bvo) in de directe omgeving. Vanuit kwalitatief perspectief wordt gekeken naar het type recreatie, de locatie of de functie. Het instrument om de marktbehoefte aan recreatieappartementen in beeld te brengen is marktanalyse.

2. Motivering locatiekeuze

Het plangebied is gelegen in het terpdorp Leons. Leons ligt in de Greidhoeke, circa 8 km ten zuidwesten van Leeuwarden. Het dorp is een van de kleinste dorpen van Fryslân en vormt een twee-eenheid met Húns. Een groep huizen, boerderijen en een fraaie kerk met pastorie vormen samen een schilderachtig dorpsgezicht. De oude terpstructuur is nog duidelijk te herkennen in het landschap.

Leons ligt aan de westelijke variant van het Jabikspaad, dat de Friese aanlooproute is van de pelgrimsroute naar Santiago de Compostella. De pastorie is een stempelpost. In de veertiende-eeuwse kerk worden concerten gegeven. Dat Leons een terpdorp is kan ondanks de uiterst dunne bebouwing goed in het landschap worden herkend. De ringstructuur is te beleven en de meeste van de vijf boerderijen en drie woningen liggen nog aan die ring. Hoewel de ring vrij uitgestrekt is en de terp dat ook geweest moet zijn, is Leons qua bebouwing en bewoning een van de kleinste dorpen van Friesland.

De planlocatie betreft een transformatielocatie. De huidige landschapsontsierende bebouwing is niet passend in de karakteristieke omgeving van het dorp Leons. De structuurvisie van de voormalige gemeente Littenseradiel heeft als uitgangspunt dat nieuwe ontwikkelingen moeten aansluiten bij het dorps-DNA en waar nodig zelfs versterken. Met de sloop van de ligboxstal en de realisatie van drie karakteristieke logiesgebouwen in de passende omgevingsstijl zal de ontwikkeling zowel aansluiten bij het dorps-DNA alsmede het wordt versterkt. De planlocatie is vanaf de N359 zeer goed bereikbaar per auto. Op circa 100 meter op loopafstand vanaf de planlocatie is een bushalte gelegen. De locatie is dus ook bereikbaar met het OV. Onderstaand figuur weergeeft de ligging van het projectgebied.

Figuur 2: Ligging plangebied (rood omringd) (bron: Google Maps)

De ontwikkeling valt in het buitengebied en derhalve niet binnen bestaand stedelijk gebied. De ruimtevraag dient bij voorkeur te worden opgevangen in bestaand stedelijk gebied. Dit kan bijvoorbeeld door lege plekken de ruimte in te vullen door herstructurering. Tot dit doel dient geïnventariseerd te worden wat de potentiële ontwikkelingslocaties zijn en een inschatting te maken van de (financiële) haalbaarheid daarvan. In sommige gevallen kan de vraag volledig worden opgevangen binnen het stedelijk gebied, door lege ruimtes te benutten of ruimte vrij te maken.

Voorzieningen ten behoeve van verblijfsrecreatie (recreatieappartementen, kampeerterreinen, recreatiewoningen) bevinden zich voornamelijk in landschappelijk interessante buitengebieden. De voorgenomen ontwikkeling heeft betrekking op een transformatie van een (agrarisch) bedrijfsperceel, waarbij de dienstwoning behouden blijft. In de toekomstige situatie zal de eigenaar van het recreatiecomplex woonachtig blijven in de dienstwoning bij het bedrijf. Gezien deze specifieke transformatielocatie is het niet mogelijk om de ontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied te

realiseren. Daar komt bij dat de realisatie van een recreatiebedrijf zich niet leent in het stedelijk gebied, maar in het kader van het vrije, groene en landelijke karakter beter past in het buitengebied.

In de directe omgeving van de voorgenomen ontwikkeling is een beperkt aanbod aan logies. In de omliggende plaatsen Winsum, Mantgum, Wijtgaard, Wommels, Easterein, Kubaard en Franeker is in de kernen van deze plaatsen een klein aanbod van rond de 1 à 2 bed & breakfasts of hotels. Het aanbod van logies in het buitengebied van de omliggende regio, buiten de kernen, is zeer beperkt (tot minder dan 10). De typen logiesaccommodaties in het buitengebied zijn onder andere groepsaccommodaties, een vakantiehuis, een natuurhotel en campings. De dichtstbijzijnde stad vanaf het plangebied gelegen is Leeuwarden. Leeuwarden kent een uitgebreider aanbod van zowel kleine als grote hotels en verschillende bed & breakfasts, voornamelijk gelegen in het centrum van de stad. Logiesaccommodaties in Leeuwarden zijn echter gericht op een andere doelgroep, namelijk bezoekers van de stad.

3. Beleidsmatige behoefte

Aan de hand van verschillende beleidsdocumenten van zowel de provincie Friesland als de gemeente Leeuwarden kan de behoefte aan nieuwe recreatieappartementen worden aangetoond.

Omgevingsvisie Fryslân (ontwerp, 2019)
In 2021 zal de Omgevingswet in werking treden die veel bestaande wetten op het gebied van de ruimtelijke ordening en milieu zal vervangen. Door provincie Friesland wordt hierop geanticipeerd door in een Omgevingsvisie Fryslân al het provinciale beleid voor de fysieke leefruimte te bundelen. Het gaat daarbij om de hoofdlijnen voor de ruimtelijke inrichting van Fryslân, provinciale waterhuishouding, infrastructuur, natuur, landschap en milieu. Diverse beleidsdocumenten gaan in de omgevingsvisie op, waaronder vorengenoemd Streekplan Fryslân 2017 en de Structuurvisie Grutsk op 'e Romte.

Momenteel is een ontwerp-omgevingsvisie beschikbaar die zich richt op de vier grote opgaven die veel ruimte vragen en waarvoor nu alles op alles moet worden gezet in Fryslân om met elkaar oplossingen te vinden, te weten: klimaatbestendige inrichting, de omslag naar duurzame energie, het versterken van biodiversiteit en het behoud van leefbaarheid in Fryslân. In de omgevingsvisie staat hoe provincie Friesland dit wil aanpakken en staan de provinciale doelen voor de totale fysieke leefomgeving in samenhang beschreven.

Inwoners nemen vaker zelf het initiatief om de leefomgeving te verbeteren. De provincie wil hier zoveel mogelijk bij aansluiten. Door te werken vanuit principes en minder regels op te leggen, ontstaat er meer ruimte voor maatwerk en flexibiliteit. De provincie heeft zeven doelstelling voor de bestaande kwaliteit geformuleerd:

- Samenhangend netwerk van steden en dorpen
- Slimme groei van de gastvrijheidseconomie
- Duurzame landbouw
- Karakteristieken van het landschap zijn beleefbaar
- Behoud van het Friese erfgoed
- Natuur beschermen en ontwikkelen
- Verbeteren en schoon houden van het milieu

Voor deze onderbouwing is voornamelijk de doelstelling 'Slimme groei van de gastvrijheidseconomie' van belang.

De provincie zet in op groei van de gastvrijheidseconomie. De provincie wil het cultuurtoerisme stimuleren door het verhaal van Fryslân te delen met bezoekers. Dat betekent kiezen voor kwaliteit. Het vergroenen en circulair maken van de economie is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De verwachting is dat het binnenlands toerisme toeneemt en dat het aantal buitenlandse toeristen dat jaarlijks naar Nederland komt in 2030 minimaal is verdubbeld. Het Rijk zet in op spreiding van toeristen naar regio's zoals Fryslân. Cultuurtoerisme is daarmee een kans voor Fryslân. Door slimme groei kan toerisme in

2030 in Fryslân een grote bijdrage leveren aan leefbaarheid, natuur- en cultuurerfgoed en werkgelegenheid. Dit betekent voor het soort toerisme: geen massa en piekbezoeken, maar kwaliteit en spreiding in na- en laagseizoen en spreiding over de provincie. De accenten verschillen per regio:

- Waddeneilanden en IJsselmeerkust: kwaliteitsverbetering van recreatieve voorzieningen en accommodaties;
- Fries merengebied: verbreden van het watersportproduct met nieuwe innovatieve combinaties tussen land- en waterrecreatie en nieuwe vormen van waterrecreatie;
- Noordelijk kleigebied, noordelijke Fryske Wâlden en Zuidoost Fryslân: cultuur- en natuurtoerisme, zowel qua dag- als verblijfsrecreatie en toervaart.

Er is behoefte aan modernisering en kwaliteitsverbetering van logiesaccommodaties met toekomstperspectief. Niet meer van hetzelfde, maar aanvullingen die het aanbod completeren. Onder meer door hergebruik van karakteristieke bebouwing. Nieuwe ontwikkelingen worden bij voorkeur ingezet voor behoud van vitaliteit van (voorzieningen in) dorpen en steden, passend bij de Friese identiteit en de doelgroep cultuurtoerisme. De inpassing ervan in de omgeving gebeurt op basis van maatwerk, met toepassing van de principes. Aandachtspunten hierbij zijn: (markt)potenties, aansluiten bij bestaande recreatieve voorzieningen en accommodaties (concentratievoordelen), draagvlak in de omgeving, versterking van cultuur- en natuurerfgoed en van leefbaarheid in dorpen en steden; Voor slimme groei van cultuurtoerisme is ruimte nodig voor complete dag-recreatieve netwerken. Hierbij horen ook voorzieningen als musea en bezoekerscentra waar bezoekers het verhaal van Fryslân kunnen beleven.

Toepassing voorgenomen realisatie
Voorliggende ontwikkeling voorziet in 15 recreatieappartementen verdeeld over drie logiesgebouwen met karakteristieke uitstraling. De recreatieappartementen worden gerealiseerd in een cultuurhistorische omgeving, namelijk in het terpdorp Leons met drie aanwezige rijksmonumenten. De beoogde doelgroep betreft toeristen en recreanten die de rust en ruimte van het Friese platteland zoeken. Hiermee sluit het initiatief aan bij de ambitie om de beleving van het groene en landelijke buitengebied van de provincie Friesland te stimuleren. De te realiseren logiesgebouwen worden in de karakteristieke Friese stijl gerealiseerd en bieden een directe beleving van het Friese platteland. Recreanten kunnen daarnaast gebruik maken van de Fietsroute Friese Kerken: een route van verschillende Friese kerken waar de Catharinakerk in Leons onderdeel van uitmaakt. Deze fietsroute vertelt het verhaal van de mix van de kerken van verschillende religies, aanwezig in de regio.

Beleidsnota Gastvrij Fryslân 2028
Op 22 april 2020 hebben de Provinciale Staten van Friesland de beleidsnota Gastvrij Fryslân 2028 vastgesteld. Hierin staan de uitgangspunten van het nieuwe provinciale beleid voor recreatie en toerisme.

De afgelopen periode is er veel veranderd in de Friese gastvrijheidseconomie. Recreatie en toerisme groeien in het algemeen wereldwijd sterk. Ook de provincie Friesland krijgt hiermee te maken. Het doel is slim groeien en jaarrond (cultuur)toeristen ontvangen in heel de provincie. Zo draagt toerisme bij aan brede welvaart. Er wordt aangesloten bij het doel: 'De groei in het Friese recreatie en toerisme is bijgebogen naar slimme groei'. Met deze beleidsnota wordt daarnaast ook gestreefd naar een verbetering van de werkgelegenheid in de toeristische sector en naar het inzetten van een bredere doelgroep, zoals senioren. Innovatie in de sector wordt gestimuleerd en dit moet leiden tot een stijging van het aanbod van voldoende aantrekkelijke banen.

De missie voor gastvrijheid in de periode tot 2028 die de provincie hanteert is: "In 2028 hebben Friese inwoners profijt van een slimme groei van het toerisme". Slimme groei van toerisme zorgt voor een prettige en gezonde woon- en leefomgeving, levert een bijdrage aan het behoud van natuur- en cultuurerfgoed en toekomstbestendige banen in een veranderende economie (people, planet, profit).

Dit vertaalt zich in de volgende drie ambities:

- *Ambitie 1: Toerisme zorgt voor een prettige en gezonde woon- en leefomgeving*
  Een slimme groei van toerisme draagt bij aan het behouden of verder laten stijgen van de beleving van de leefbaarheid, het behouden van de nummer 1 positie van meest gelukkige inwoners van Nederland en instandhouding van het voorzieningenniveau in onze provincie.
- *Ambitie 2: Toerisme versterkt het behoud en ontwikkeling van cultuur- en natuurerfgoed*
  Een slimme groei van toerisme versterkt de kwaliteit en omvang van natuur- en cultuurerfgoed.
- *Ambitie 3: Toerisme zorgt voor toekomstbestendige banen*
  Een slimme groei van toerisme draagt bij aan werkgelegenheid en arbeidsparticipatie voor jongere generaties en senioren. Met uitdagende banen hopen wij dit te bereiken en zo bij te dragen aan een stijging van het welvaartsniveau (gemiddeld huishoudensinkomen).

Uit de drie ambities zijn vervolgens zeven opgaven geformuleerd. Eén van de opgaven die vooral relevant is voor voorliggende ontwikkeling is 'vitale logiesccommodaties'. Voor vitale Logiesaccommodaties wil de provincie Friesland de volgende doelen bereiken:

- In 2020 is een onderzoek naar de vitaliteit van Friese logiesaccommodaties beschikbaar.
- Betere clustervorming van logiesaanbod met partijen in de omgeving / keten en de vertaling in strategische acties en prioriteiten.
- Ondersteunen van conceptontwikkeling, meer bedrijven met eigen passend 'gezicht'.
- Dit leidt tot: bezettingsgraden van de Friese logiesaccommodaties zijn vanaf 2021 op peil van het landelijk gemiddelde per categorie, in plaats van daaronder.
- In 2028 is een substantieel deel van het logiesaanbod vitaler.
- In 2028 is het aantal volledig circulaire logiesbedrijven toegenomen en ook de mate van sociale inclusie en laagdrempeligheid voor kwetsbare doelgroepen.
- Het aanbod van erfgoedlogies en herbestemde karakteristieke gebouwen en monumenten is substantieel toegenomen tussen 2019 en 2028 (zie slimme groei)

<u>Toepassing voorgenomen realisatie</u>
De voorgenomen ontwikkeling betreft een ontwikkeling van een lokale partij waarbij het voornemen bestaat tot de realisatie van 15 recreatieappartementen in 3 karakteristieke logiesgebouwen. Onderstaand wordt de behoefte uit het vitaliteitsonderzoek behandeld, waarmee wordt voorzien in de doelstelling om het logiesaanbod vitaler te maken. Het initiatief voorziet daarnaast in een aanbod binnen de toeristische sector waarbij de beleving van het cultuurhistorische platteland van Friesland centraal staat. De ontwikkeling geeft hiermee invulling aan de provinciale ambities en doelstellingen voor Vitale logiesaccommodaties.

Structuurvisie 2030 Gemeente Littenseradiel

Op 21 mei 2012 is de Structuurvisie 2030 door de raad van de voormalige gemeente Littenseradiel vastgesteld. Inmiddels valt Leons binnen de gemeente Leeuwarden, maar de uitgangspunten uit de structuurvisie zijn overgenomen. De inhoud en koers van de structuurvisie volgde als uitwerking op de strategische visie uit 2010. In de structuurvisie zijn uitgangspunten benoemd die van belang zijn voor het buitengebied van de voormalige gemeente Littenseradiel. Relevant uitgangspunt voor de planlocatie te Leons is dat elk dorp een uniek karakter heeft: *"nieuwe ontwikkelingen moeten aansluiten bij het dorps-DNA en het waar nodig zelfs versterken"*. Wat betreft het thema 'vrije tijd en cultuur' is vastgelegd dat niet wordt medegewerkt aan grootschalige verblijfsrecreatie. Voor het begrip 'grootschalige verblijfsrecreatie' kan worden aangesloten bij de provinciale begrippen, waarin aangegeven is dat een recreatieterrein van meer dan 15 recreatiewoningen gezien wordt als grootschalig. De gemeente werkt dus enkel mee aan kleinschalige recreatieve projecten van minder dan 15 recreatiewoningen:

- die de authenticiteit en erfgoed als kwaliteit zichtbaar en beleefbaar maken;
- die routes voor fietsen, wandelen en varen kunnen versterken;

- van ondernemers die de reeds aangelegde toeristisch-recreatieve infrastructuur benutten.

Op het vlak van recreatie en toerisme is in de voormalige gemeente Littenseradiel potentieel te over dat kan worden benut. De rijke cultuur en geschiedenis van de regio, in de vele dorpjes in de omgeving en het buitengebied, kan beter voor het voetlicht worden gebracht. De aanwezigheid van een goed onderhouden netwerk van fiets- en wandelpaden, wegen en vaarwegen biedt kansen voor toeristen die niet aangetrokken worden door massatoerisme, maar wel door cultuur-, natuur- en bezinningstoerisme, alsmede kleinschalig watertoerisme (kano-/sloepentochtroutes). Recreatieondernemers die handig inspelen op de sterke kanten van het gebied en op de beoogde doelgroep(en) zouden [volgens de voormalige gemeente Littenseradiel] de ruimte moeten krijgen.

Toepassing voorgenomen realisatie

Het voornemen voor de realisatie van 15 recreatieappartementen biedt de mogelijkheid voor toeristen om kleinschalig te overnachten in een landelijk gebied, met daarbij een beleving van de lokale cultuur en natuur uit de directe regio. Ook wordt aangesloten op het lokale fietsnetwerk 'Friese Kerken', waardoor de authenticiteit en het erfgoed in de directe omgeving door toeristen bezichtigd kan worden. Hiermee is het voornemen in lijn met de kwalitatieve eisen uit de structuurvisie.

4. Ladderonderbouwing

4.1 Relevante regio

Om een goede berekening te maken van de actuele regionale behoefte aan stedelijke voorzieningen is het van belang het onderzoeksgebied zorgvuldig af te bakenen. Voor de afbakening van het onderzoeksgebied is de regio-indeling van het 'Vitaliteitsonderzoek Logiesaccomodaties Fryslân' aangehouden. Hier wordt, wordt de provincie Friesland opgedeeld in vijf deelregio's. De deelregio's volgen gemeentegrenzen en beschikken over eigen bezoekmotieven voor gasten, specifieke (landschappelijke) kwaliteiten en aanbodstructuren. De projectlocatie in onderhavig plan is gelegen in deelregio 'Noordwest Friesland: Harlingen, Waadhoeke en Leeuwarden'. In onderstaand figuur is de indeling van de regio's weergegeven.

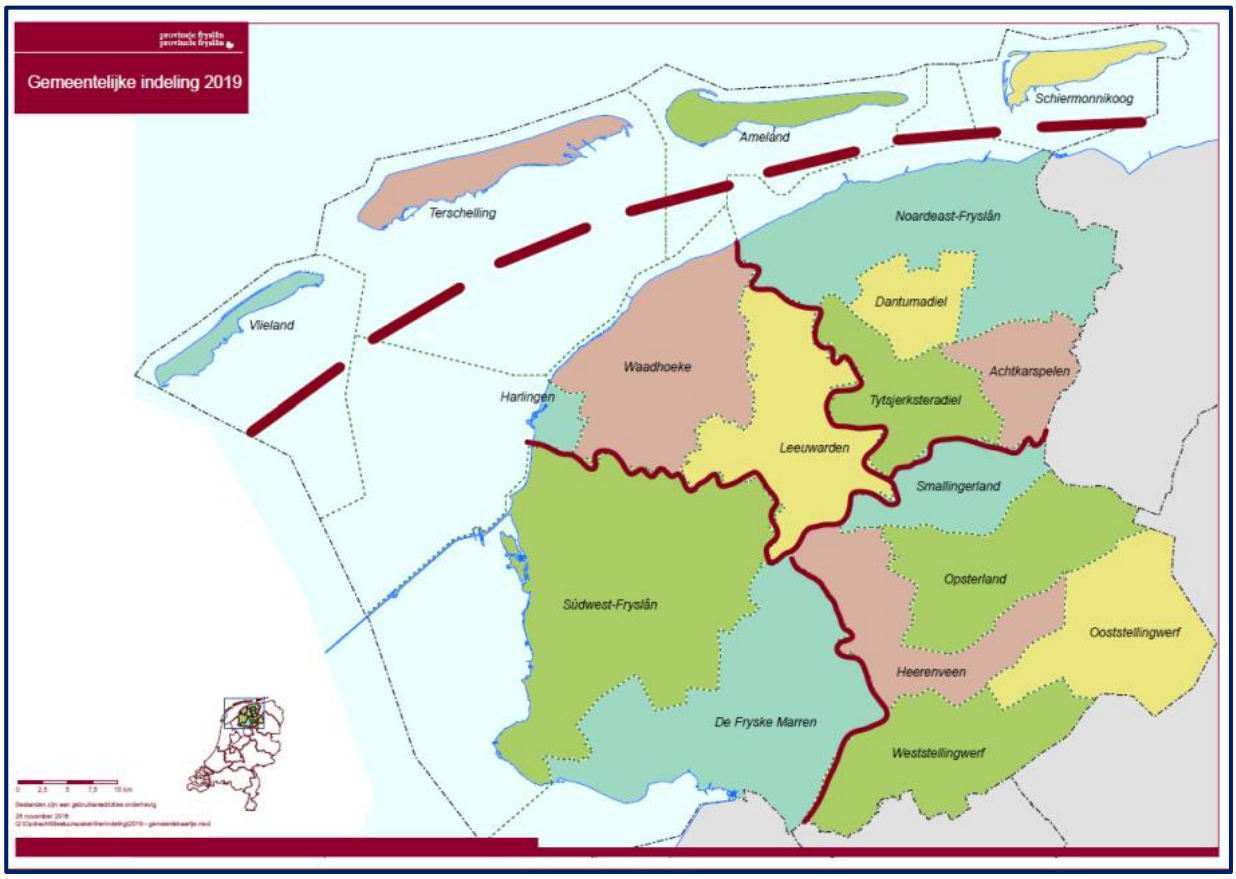

Figuur 4: Overzichtskaart deelregio's Fryslân, planlocatie gelegen in de gemeente Leeuwarden, regio Noordwest (bron: ZKA Leisure Consultants)

<u>Marktregio</u>

De marktregio voor recreatiewoningen is groter dan Noordwest Friesland, de regio waarbinnen het plangebied gelegen is. Bezoekers komen immers uit een grotere regio dan alleen (Noordwest) Friesland. Cijfers van het Fries Sociaal Planbureau (FSP) laten zien dat 80% van de gasten die overnachten in logiesaccommodaties in Friesland uit Nederland komen. Het grotendeel van de Nederlandse gasten is afkomstig uit de provincie Noord-Holland. Het aantal bezoekers groeide tussen 2012 en 2018 groeide met 19%. Deze groei betreft voornamelijk bezoekers afkomstig uit Nederland. Geconcludeerd kan worden dat het grotendeel van de bezoekers voor recreatiewoningen uit Nederland afkomstig is en een klein deel uit het buitenland. Vanuit de vraagzijde bezien is de marktregio dus heel Nederland en een klein deel van het buitenland.

Voor het bepalen van de aanbodzijde van de marktregio moet afgewogen worden hoe de keuze voor een verblijf in een recreatieappartement tot stand komt. Een bezoeker overweegt niet alleen

recreatiewoningen in heel Nederland. Daaraan vooraf staat een toerist voor de keuze om een specifieke regio te bezoeken. Een recreatiewoning binnen het plangebied zal dus maar beperkt concurreren met recreatiewoningen in andere regio's zoals de Veluwe, Zeeland of de kustgebieden. Friesland is als toeristische regio voornamelijk in trek bij Nederlandse toeristen: het is de vierde meest bezochte binnenlandse regio door Nederlandse toeristen. In het kader daarvan heeft de provincie onderzoek laten uitvoeren naar de vitaliteit en de toekomst van de Friese logiesaccommodaties. De provincie Friesland wordt hier gezien als specifiek toeristisch gebied, opgedeeld in vijf deelregio's.

De 15 recreatieappartementen die binnen het planvoornemen worden gerealiseerd concurreren om al de bovenstaande redenen vooral met recreatiewoningen in de deelregio Noordwest Friesland.
De te realiseren recreatieappartementen in Leons spreken voornamelijk recreanten aan gericht op rust en de landelijk, cultuurhistorisch Friese omgeving. Tevens is de ligging ten opzichte van de stad Leeuwarden van belang. Bezoekers kunnen overnachten in het landelijk gebied en een dag de stad bezoeken.

Conclusie
Geconcludeerd kan worden dat de locatie in het planvoornemen aantrekkelijk is voor een brede doelgroep: bezoekers van de provincie Friesland en eventueel een bezoek aan de stad Leeuwarden. Daarnaast focust het voornemen zich ook op een specifieke doelgroep: bezoekers op zoek naar een belevenis van rust en bezinning in een landelijke omgeving. Voor deze onderbouwing wordt vanuit de vraagzijde de regio Noordwest Friesland als relevante marktregio beschouwd.

4.2 Kwantitatieve behoefte

In de regio Noordwest Fryslân bevinden zich circa 210 logiesaanbieders, waarvan 60% kleinschalig[1]. De andere regio's kennen allen meer aanbieders. Een groot deel van het aanbod bestaat uit hotels (ong. 30%) en jachthavens (ong. 40%). Met een economische impact van de sector van 88 miljoen euro (10% van de Friese logiesbestedingen), is dit een 'kleinere' regio. De bezetting van logies in deze regio ligt rond het provinciaal gemiddelde, evenals de vitaliteit van het aanbod. De volledige aanbodstructuur van de regio Noordwest uitgesplitst per type accommodatie is weergegeven in onderstaand figuur.

AANBODSTRUCTUUR (CAPACITEIT IN BEDDEN)	NOORDWEST
HOTELBEDDEN	1.751
KAMPEER VAST	1.856
KAMPEER TOERISTISCH	2.976
VERHUURACCOMMODATIES	856
HUISJES (TOER. VERHUUR)	1.700
GROEPSACCO BEDDEN	306
JACHTHAVEN VAST	13.164
JACHTHAVEN PASSANTEN	1.407
CAMPERPLAATSEN (VANUIT ENQUETE)	272
CAMPERPLAATSEN (GEMEENTELIJK)	80
MARREKRITE LIGPLAATSEN (AANTAL SCHEPEN)	1.389
MARREKRITE LIGPLAATSEN (KAMPEERPLAATSEN)	54
HUISJES (ZONDER TOER. VERHUUR)	688
TOTAAL	26.499

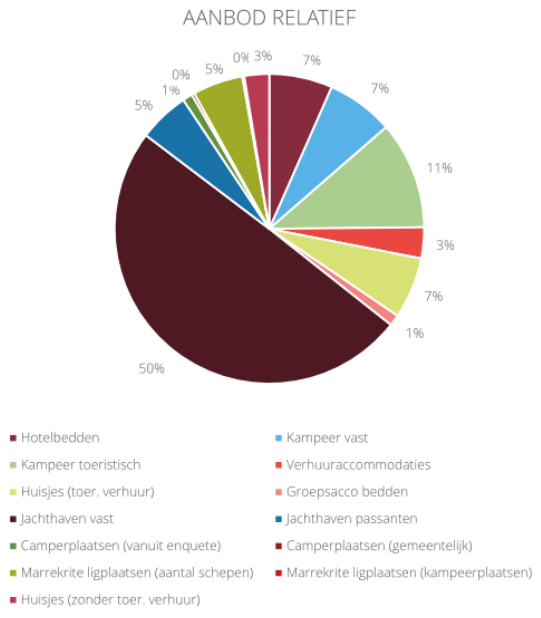

Figuur 5: Aanbodstructuur regio Noordwest Friesland (bron: ZKA Leisure Consultants)

[1] Kleinschalig aanbod volgens het Vitaliteitsonderzoek: zeer divers aanbod dat kleur en ziel geeft aan de Friese logiessector. Variërend van particulieren die het er vrijblijvend en hobbymatig bij doen tot gedreven, passievolle ondernemers die inspelen op nichemarkten.

ZKA heeft voor het vitaliteitsonderzoek een uitgebreide marktruimteanalyse voor het verblijftoerisme per sector in de provincie Friesland uitgevoerd. Trendontwikkelingen en marktvooruitzichten zijn gebaseerd op data van het CBS, CBP en de marktexpertise van ZKA. De totale verwachte marktgroei wordt geraamd op 2,7% per jaar. Onderstaand is een overzicht van de markruimte van logies in de hele provincie Friesland weergegeven.

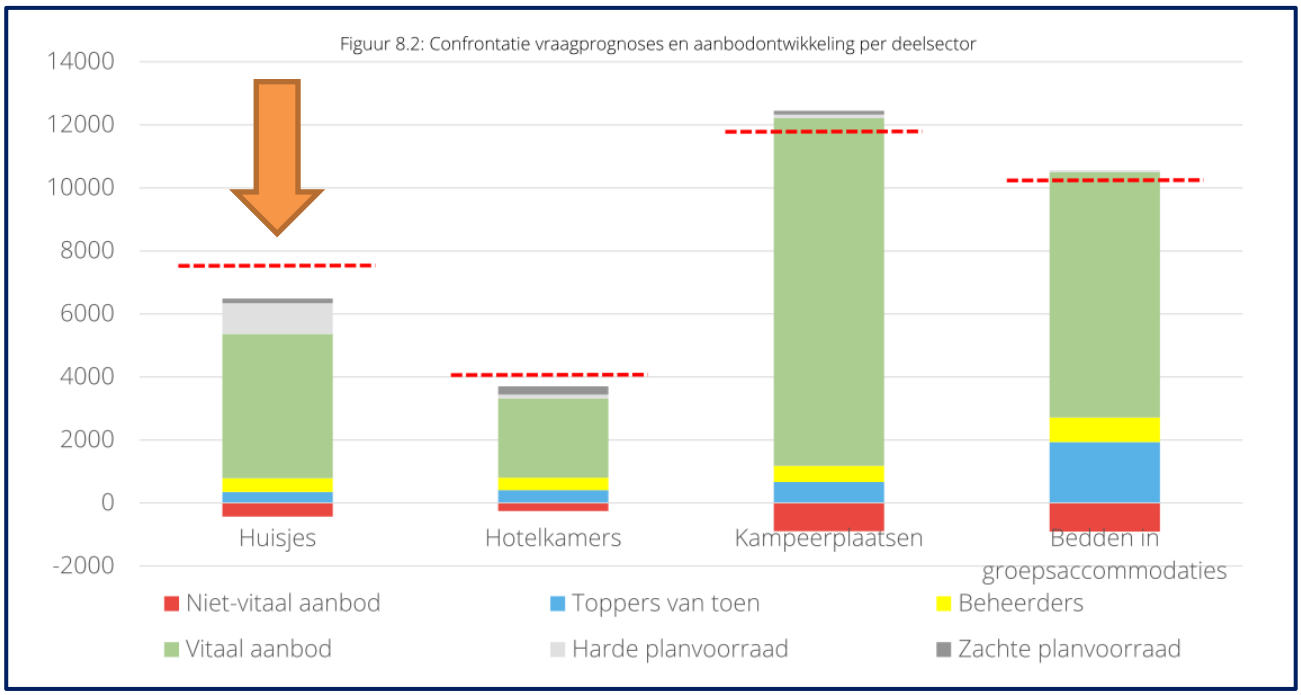

Figuur 5: Marktruimte logies provincie Friesland, categorie 'huisjes' aangeduid met de pijl (bron: ZKA Leisure Consultants)

In bovenstaande grafiek is het totale aanbod aan huisjes, hotelkamers, kampeerplaatsen en bedden in groepsaccommodaties in de provincie Friesland weergegeven. Aangezien 'recreatieappartementen' in het vitaliteitsonderzoek niet als aparte categorie wordt beschouwd, zal aangesloten worden bij de categorie 'huisjes'. De rode stippellijn weergeeft de vraagprognose per categorie. Te zien is dat voor zowel kampeerplaatsen als bedden in groepsaccommodaties een overaanbod ten opzichte van de vraag bestaat. Voor hotelkamers en huisjes bestaat nog marktruimte. De laatstgenoemde categorie is voor onderhavige ontwikkeling relevant.

Tussen 2008 en 2018 is de vraag naar vakantiewoningen in de provincie Friesland hard gegroeid. Verwacht wordt dat deze groei de komende jaren doorzet. De geraamde marktruimte voor vakantiewoningen bedraagt ongeveer 2.400 eenheden in 2030, waarvan de grootste ruimte zich bevindt op de Waddeneilanden. Voor het vasteland is marktruimte voor circa 1.300 extra huisjes. De marktruimte voor huisjesterreinen is uitgesplitst per deelregio, weergegeven in onderstaande figuur.

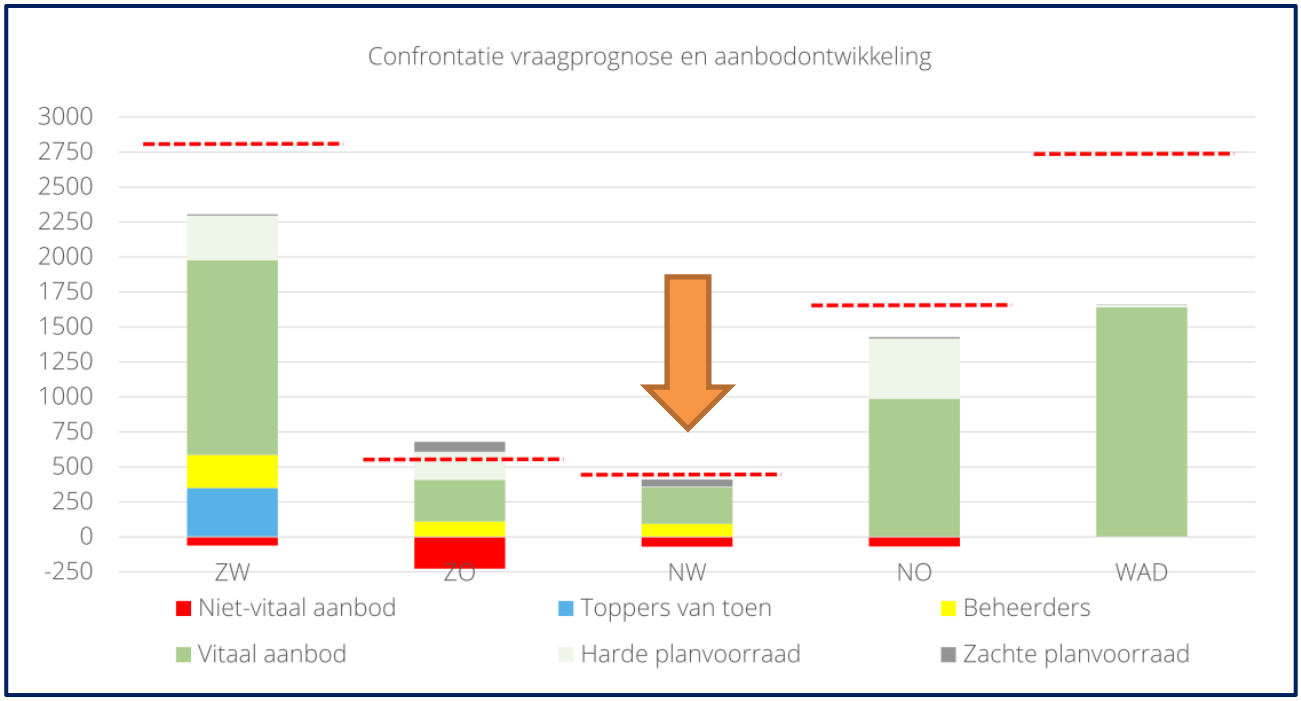

Figuur 6: Marktruimte huisjesterreinen per regio, regio NW aangeduid met de pijl (bron: ZKA Leisure Consultancy)

Zoals te zien in bovenstaande grafiek bedraagt het aanbod inclusief de planvoorraad van huisjes in Noordwest Friesland circa 300 à 350. De vraag aan huisjes ligt net onder de 500. De marktruimte voor huisjes in Noordwest Friesland is dus beperkt, maar er is ruimte voor nieuwe initiatieven. Tevens bestaat een deel van het aanbod uit zachte planvoorraad, waarvan nog niet is vastgesteld dat deze tot uitvoering worden gebracht. In onderstaande tabel is de planvoorraad uitgesplitst naar regio en type accommodatie.

	VAKANTIEHUISJES		KAMPEERPLAATSEN		HOTELKAMERS		BEDDEN IN GROEPS-ACCOMMODATIES	
	HARD	ZACHT	HARD	ZACHT	HARD	ZACHT	HARD	ZACHT
NOORDOOST	430	10	90	15	-	-	-	-
ZUIDOOST	201	71	21	40	-	260	65	-
ZUIDWEST	320	10	-	-	75	-	-	-
NOORDWEST	4	51	4	63	-	-	-	-
WADDEN	19	3	-	-	49	-	-	-
TOTAAL	974	145	115	118	124	260	65	-

Figuur 7: Overzicht planvoorraad toeristische eenheden Friesland (bron: ZKA Leisure Consultancy)

<u>Toepassing voorgenomen realisatie</u>
Voor de gehele provincie Friesland is het vitaal aanbod aan huisjes circa 6.500. De vraag-aanbod structuur biedt in deze categorie nog ruimte tot circa 7.800 huisjes. Specifiek voor de regio Noordwest Friesland bestaat een vitaal aanbod aan vakantiehuisjes van circa 300 huisjes. Uit recente inventarisatie bij de gemeenten is de harde en zachte planvoorraad vastgesteld. Voor Noordwest Friesland komt deze neer op circa 55 huisjes, waarvan 51 huisjes zachte plancapaciteit betreft. Vanuit de groeiprognose van de vraag naar logies tot 2030, gespecificeerd naar vakantiehuisjes, is vastgesteld dat er marktruimte is tussen de vraag (rode stippellijn) en het aanbod. Deze ruimte bedraagt iets minder dan 100 vakantiehuisjes voor de deelregio Noordwest Friesland. Geconcludeerd kan worden dat de ontwikkeling

van 15 recreatieappartementen c.q. huisjes voldoet aan de kwantitatieve behoefte in de regio Noordwest Friesland.

4.3 Kwalitatieve behoefte

Voor de kwantitatieve behoefte is een onderscheid gemaakt in landelijke- en regionale trends.

Landelijke trends

In Nederland is een aantal kwalitatieve trends in de vrijetijdsbesteding te onderscheiden. Het volgende is van belang.

De toenemende concurrentie in de logiessector dwingt tot innovatie en een meer doelgroepgerichte benadering qua product, locatie en communicatie. Er treedt in de sector zowel schaalvergroting als schaalverkleining op. Bestaande vakantieparken groeien om een modern en zo compleet mogelijk product aan te kunnen bieden, inclusief dagrecreatie. Tegelijkertijd worden kleinschalige initiatieven geopend, soms gericht op nichemarkten. Om de consument die unieke beleving te bieden, richten steeds meer vakantieparken en logiesverstrekkers zich op een bepaald thema, ontwerpstijl, een specifieke doelgroep of kwaliteitsniveau. Tot slot komen er nieuwe spelers op de markt als short stay, B&B's en andere typen gastenkamers en digitale reserveringsplatforms als Airbnb en Wimdu.

Vrijetijdsbesteding krijgt in Nederland een steeds grotere betekenis, met 'beleving' als centraal thema. De toeristische sector is de afgelopen tien jaar veel sneller gegroeid dan de Nederlandse economie als geheel. De vakantieparticipatie van Nederlanders behoort tot de hoogste van Europa en het aantal overnachtingen van buitenlandse toeristen steeg in 2017 met 11% t.o.v. het voorgaande jaar. De consument wordt steeds kritischer. Men zoekt naar een bijzondere beleving of emotionele lading en kan deze via internet eenvoudig traceren en vergelijken. Tegelijkertijd is er sprake van hybride consumentengedrag. Enerzijds vraagt de consument om een unieke beleving en wil hier ook extra voor betalen. Anderzijds blijft de consument kritisch op zijn uitgaven en laat zich leiden door kortingsacties en scherpe prijzen.

Er is steeds meer aandacht voor de duurzaamheid van toerisme, mede omdat de kritische consument dit verlangt. Duurzaam toerisme betekent dat de negatieve gevolgen voor de natuur en het milieu worden beperkt en dat tegelijkertijd de lokale en regionale bevolking en economie ervan profiteren.

Deeleconomie is binnen de toeristische sector een opwaartse trend. Een economie waar steeds meer mensen beschikbare middelen met elkaar delen (vaak gefaciliteerd door internet) wordt de deeleconomie genoemd. Eigendom wordt steeds meer onderling gedeeld, al dan niet om financiële overwegingen. Voor de toeristische sector wordt deze trend steeds relevanter, bijvoorbeeld doordat huizen en verblijfsaccommodaties door de eigenaar zelf worden verhuurd. De aanschaf en verhuur van verblijfsaccommodatie vormt momenteel een aantrekkelijke belegging ten opzichte van de 'traditionele' beleggingsobjecten (winkels, kantoren, etc.) en de bankrente is historisch laag.

De groeiende groep welvarende ouderen in Nederland vergrijst. Dit betekent dat het percentage ouderen (65-plussers) groeit in de bevolkingssamenstelling. Volgens het CBS stijgt het aandeel van 18% in 2014 naar 24% in 2023. Tegelijkertijd groeit de groep welvarende ouderen met veel vrije tijd, die daar bovendien optimaal van wil genieten. Hierdoor verandert ook de vraag naar het toeristisch aanbod.

Regionale uitgangspunten Noordwest Friesland

Friesland kent in totaal 843 reguliere logiesaanbieders in 2018. Typerend is het grote aantal jachthavens. Deze sector vormt ongeveer 27% van alle aanbieders. Daarnaast zijn er veel aanbieders met kleinschalig aanbod. Het aandeel B&B's en minicampings is 44% van het totaal (regulier + kleinschalig). De economische impact van de Friese logiessector bedraagt 863 miljoen euro (in)directe bestedingen en bijna 15.000 banen. Met name hotels en bungalowparken genereren veel bestedingen. De impact van de

watersport komt overigens ten dele toe aan de logiessector. Wanneer service, onderhoud en jachtbouw wordt meegenomen, is de impact van de watersport vele malen groter.

Het marktpotentieel voor logiesaccommodaties in Fryslân is geraamd op een gemiddelde autonome vraaggroei (persoonsovernachtingen) van 2,7% per jaar, tot 2030. Dit is in lijn met de landelijke prognoses van het NBTC. Per sector zijn er in Friesland verschillende groeiverwachtingen: 4% voor vakantiewoningen, 2,5% voor hotels, 2,4% voor groepsaccommodaties en 0,8% voor kamperen. Voor jachthavens wordt in een krimpende markt ingezet op een groeiend marktaandeel met een stabilisering of lichte groei van de vraag voor de komende jaren.

Noordwest Friesland is het 'lege noorden' met stilte en ruimte. Je gaat hier eigenlijk terug in de tijd en als je het landschap leest dan kom je tot de ontdekking dat je in een groot openluchtmuseum bent met oude zeedijkjes, zeekleigebied, het Jabikspad, terpdorpjes, waddengebied en weidelandschap. Er heerst een gemoedelijke en landelijke sfeer. Er is veel kleinschalig aanbod in deze regio: B&B's en kleine hotels. De hotels en jachthavens maken het grootste deel uit van het reguliere aanbod. De hotels zijn bijzonder vitaal, met name in en rondom Leeuwarden, waar veel hoteliers continu vernieuwen. Buiten de hotelsector in Leeuwarden vindt er weinig excellentie en vernieuwing plaats in de logiessector.

Voor de regio Noordwest Friesland is er een aantal opgaven met betrekking tot het huidig aanbod gecreëerd:

- Bewaar de authenciteit van de regio
- Kleinschalig aanbod beter benutten en vernieuwen
- Zoek naar nieuwe watersportmarkten, gekoppeld aan gebiedskwaliteit en cultuurhistorie
- Vernieuwingskracht ondernemers aanwakkeren
- Clusters creëren en versterken

Hier volgen een aantal concrete adviezen uit:

- Nut het lege noorden en de donkere nachten op hoog niveau uit door logiesaccommodaties.
    - De regio herbergt veel aanknopingspunten om (inter)nationaal toerisme voor specifieke nichemarkten te laten toenemen. De leegte, ruimte en dark sky, de Waddenkust, havenstad Harlingen, Academiestad Franeker en de Friese hoofdstad Leeuwarden herbergen hoogwaardige kwaliteiten. Boutiek-logiesaanbod, architectonisch hoogstaande logies-landmarks die passen bij de schaal van het landschap en die met veel karakter worden uitgevoerd passen hierbij en kunnen verder gestimuleerd worden.
- Versterk en vernieuw kleinschalig aanbod
    - Ongeveer de helft van het kleinschalige logiesaanbod is niet vitaal en heeft geen heldere propositie in de markt, terwijl juist dit kleinschalige nicheaanbod van grote toegevoegde waarde voor de regio kan zijn. Het is dan ook van belang dat deze aanbieders zichzelf vernieuwen en versterken, ook in de waterrecreatie.
- Versterk clustervorming vanuit de basiskwaliteiten van de omgeving
    - De toeristische basis kan in deze regio nog verder versterkt worden door omgevingskwaliteiten als hét toeristisch kernproduct beter beleefbaar te maken. In een florerende toeristische bestemming is altijd sprake van een samengesteld toeristisch product: omgeving, accommodatie en organisatie. Ze vullen elkaar als een totaalcluster aan.

<u>Toepassing voorgenomen realisatie</u>
De ontwikkeling van 15 recreatieappartementen in Leons is een kleinschalig initiatief, gericht op een doelgroep die rust en bezinning in een landelijk- en cultuurhistorische omgeving wil beleven. Het initiatief geeft een impuls aan de lokale economie, doordat gasten lokale bestedingen gaan doen. Het initiatief sluit hiermee aan bij de landelijke kwalitatief- recreatieve trends.

De regionale kwalitatieve uitgangspunten geven aan dat het marktpotentieel voor vakantiewoningen tot 2030 positief is, waardoor er ruimte is voor de groei binnen de markt. Het initiatief betreft een vitaal kleinschalig initiatief, wat aansluit bij de authenciteit en de omgevingskwaliteiten van het terpdorpje Leons en daarnaast mogelijkheden biedt tot het bezoeken van rest van de provincie Friesland. Daarnaast biedt de ligging ten opzichte van Leeuwarden de mogelijkheid om uit te wijken voor een bezoek aan de hoofdstad van Friesland, zonder daadwerkelijk in een stad te hoeven overnachten. De ontwikkeling is hiermee in overeenstemming met de kwalitatieve punten die geformuleerd zijn voor Noordwest Friesland.

5. Conclusie

De ontwikkeling van 15 recreatieappartementen is zowel vanuit kwantitatief als kwalitatief oogpunt goed te motiveren:

- Kwantitatief: In Noordwest Friesland is nog behoefte aan en marktruimte voor iets minder dan 100 vakantiewoningen tot 2030. De toevoeging van 15 appartementen is vanuit kwantitatief oogpunt dan ook goed te motiveren.

- Kwalitatief: het toevoegen van vakantieappartementen past goed bij het monumentale, cultuurhistorische en iconische karakter van het gebied. Daarbij is een kwalitatief sterk, samenhangend en innovatief toeristisch-recreatief product beoogd, met een ruimtelijke en functionele meerwaarde voor de regio. Ook sluit de ontwikkeling aan op het beleid van de provincie en de regio.

Daarbij zijn binnen bestaand stedelijk gebied geen locaties, dan wel planologische capaciteit beschikbaar om de gewenste landschappelijke waarden en uitstraling te bieden. De planlocatie betreft tevens een herontwikkeling, waarbij landschapsontsierende bebouwing wordt gesloopt en ingeruild voor karakteriserende en ruimtelijk passende bebouwing.

Daarmee kan de ontwikkeling de toets aan de ladder van duurzame verstedelijking doorstaan.

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

www.leeuwarden.nl
E-mail gemeente@leeuwarden.nl

KVK-nummer 59734817
BTW-nummer NL 0019.03.664.B01

Gemeente Leeuwarden

College van Gedeputeerde Staten van Fryslân
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

Onderwerp	Verzoek om ontheffing Verordening Romte voor Leons 11
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	Z232027-2021
Dienst	Fysiek domein
Sector	Bouwen, Wonen en Milieu (cluster Ruimtelijke Ordening)
Contact	Korian Thoma, 058 751 2190
WhatsApp	
Bijlagen	4
Datum	16 februari 2021

Geacht college,

De eigenaar van het bedrijfsperceel Leons 11 te Leons heeft bij de gemeente Leeuwarden een aanvraag omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) ingediend die voorziet in de bouw van drie gebouwen met vijftien recreatieappartementen. Dit initiatief past niet binnen het bestemmingsplan en wijkt ook af van de provinciale Verordening Romte. De aanvraag is in strijd met het artikel 5.5.1, eerste lid onder c van de Verordening Rômte Fryslân.

Wij zijn in beginsel positief over dit initiatief. Voorafgaand aan de planologische procedure willen wij u hierbij verzoeken om ten gunste van dit initiatief af te wijken van de verordening. De ontheffing van de Verordening is nodig omdat:

a) De 15 nieuwe recreatieappartementen niet in de bestaande bebouwing worden gesitueerd.
b) Er wordt gebouwd buiten het bestaande bedrijfsperceel (erf), twee van de drie verblijfsrecreatiegebouwen worden buiten het huidige bedrijfsperceel gesitueerd.
c) Er meer wordt gebouwd dan de toegestane 'enige aanvullende bebouwing', omdat de nieuwe gebouwen hoger zijn dan de bestaande bedrijfsbebouwing.

Toelichting planinitiatief
Het plan voorziet in de realisatie van drie gebouwen met vijftien recreatieappartementen op het bedrijfsperceel Leons 11 te Leons.

Bestaande situatie
Het perceel Leons 11 te Leons betreft een voormalig boerenerf dat voor bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt (timmerbedrijf en opslag auto's). De stelpboerderij heeft een woonfunctie. De traditionele agrarische bebouwing op het perceel is in het verleden uitgebreid met een ligboxenstal en een silo. Deze ligboxenstal en silo zijn omgebouwd tot bedrijfsloodsen. Deze bestaande bebouwing heeft een bouwhoogte van circa 6 meter. De voormalige kuilplaat wordt gebruikt voor de opslag van auto's. De huidige functionele inrichting van

het perceel heeft de oorspronkelijke karakteristiek van het terpdorp aangetast, omdat de lichtboxenstal het zicht vanaf de weg op de kerk belemmert.

Luchtfoto van Leons met zicht op de bestaande bebouwing in het plangebied (rood omcirkeld)

Nieuwe situatie
Het planvoornemen voorziet in de realisatie van drie gebouwen met vijftien recreatieappartementen, ter vervanging van de tot bedrijfsloodsen omgebouwde ligboxenstal en silo. De traditionele stelpboerderij met dienstwoning en de opslagloods in het achtererfgebied blijven behouden. De voormalige kuilplaat zal als parkeerplaats worden gebruikt. In totaal wordt 1.065 m2 aan (voormalige agrarische) bedrijfsbebouwing gesloopt. De nieuwe bebouwing heeft een oppervlak van 1.142 m2, waarmee per saldo het bebouwde oppervlak op het perceel beperkt toeneemt (+/- 77 m2). De nieuwe bebouwing heeft een bouwhoogte van respectievelijk 11 meter (blok 1 en 2) en 9 meter (blok 3).

Eén gebouw (blok 3) wordt binnen het bestaande bebouwingscluster achter de stelpboerderij gebouwd. Dit gebouw wordt gebouwd binnen de contour van de huidige bedrijfsbestemming. De twee andere gebouwen (blok 1 en 2) worden in een nieuw bebouwingscluster gesitueerd. Deze twee gebouwen worden op 'agrarisch' bestemde gronden gebouwd. Door twee gebouwen in een nieuw bebouwingscluster te situeren ontstaat het beeld van twee kleinschalige boerenerven aan de voet van de terp. De open zichtlijn vanaf de weg op de kerk wordt hersteld, doordat er ruimte ontstaat tussen het bestaande en nieuwe bebouwingscluster.

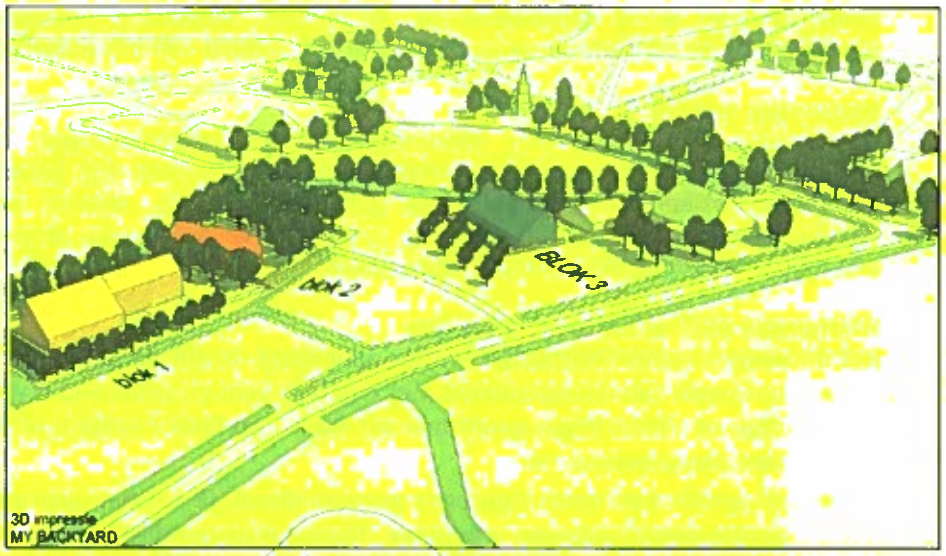

Impressie van het bebouwingsbeeld in de nieuwe situatie.

Achtergrond / context planvorming

Principeverzoekfase
De ambtelijke dienst van de provincie is betrokken geweest bij de planvorming op dit perceel. Samen met de voormalige gemeente Littenseradiel is een traject ingezet met het doel om een ontwerp te maken waarbij sprake is van een verbetering van de cultuurhistorische- en landschappelijke waarden. In de principeverzoekfase zijn twee voorkeursvarianten onderzocht:

1. compacte bebouwing op het bouwperceel;
2. meer verspreide bebouwing (ook buiten het bouwperceel).

De voorkeur van het kwaliteitsteam van de provincie ging uit naar variant 1. De voorkeur van de voormalig gemeente Littenseradiel ging uit naar variant 2, omdat hierdoor het ruimtelijk beeld ontstaat van twee kleinschalige boerenerven in plaats van één grootschalig erf met een aaneengesloten bebouwingsbeeld. Inzet van de voormalig gemeente Littenseradiel en de initiatiefnemer is variant 2 geworden, omdat bij deze variant het vrije zicht vanaf de weg op de kerk hersteld wordt. Tevens komt deze voorkeursvariant het woongenot (uitzicht) van de achterliggende woonboerderij op het perceel Leons 6 ten goede. Naar aanleiding van een positieve principe-uitspraak van de voormalig gemeente Littenseradiel heeft de eigenaar van het bedrijfsperceel op 11 december 2017 een aanvraag omgevingsvergunning ingediend dat, conform voorkeursvariant 2, voorziet in de realisatie van twee gebouwen buiten het bestaande bedrijfsperceel.

Vooroverleg omgevingsvergunning provincie
Op 18 december 2018 heeft het college van gedeputeerde staten middels een brief 'vooroverleg omgevingsvergunning' gereageerd op de aanvraag omgevingsvergunning.
Het college van gedeputeerde staten concludeert in deze brief dat meegewerkt kan worden aan het realiseren van maximaal 15 recreatieappartementen in nieuwe bebouwing, voor zover deze nieuwe bebouwing binnen het bestaande

bedrijfsperceel wordt gesitueerd en de nieuwe bebouwing qua schaal en uitstraling beter aansluit op de landschappelijke context van het dorp Leons.

Bestuurlijk overleg
Op 5 juli 2019 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden, waarbij gedeputeerde Fokkens-Kelder en wethouder de Haan overeen zijn gekomen dat de gemeente een ontheffingsverzoek gaat voorbereiden. Hierbij heeft de initiatiefnemer toegezegd het ontwerp, conform het verzoek van de provincie, een meer dorps-landelijke uitstraling te geven.

Wijzigingen plan na bestuurlijk overleg
Het ontwerp is na het bestuurlijk overleg aangepast, in die zin dat:

- het beeld van schuurvolumes met een lage goot en steile kap is versterkt, door de (deels hoge) gootlijnen van blok 1 en blok 3 optisch te verlagen met een overstek; en
- de gevels een meer ingetogen gevelarchitectuur hebben gekregen. Het aantal gevelopeningen is beperkt. Tevens is de detaillering van de gevels aangepast, waarbij de gevelopeningen op de begane grond deels wegvallen achter de houten gevelbekleding.
- de bouwhoogte van één gebouw (blok 3) is verlaagd. In het originele plan waren alle gebouwen even hoog (11 m). In het nieuwe plan is de bouwhoogte van gebouw 3 verlaagt naar 9 m. Door differentiatie in de bouwhoogte wordt beter aangesloten op de dorps-landelijke context. Ook in het inrichtingsplan van de buitenruimte is de differentiatie door verschillende erfinrichtingen, beplantingen e.d. toe te passen.

Redenen voor ontheffing
Zoals eerder vermeld heeft het verzoek om ontheffing betrekking op:

a) nieuwe recreatieappartementen die niet in de bestaande bebouwing worden ondergebracht; en
b) twee gebouwen die buiten het bestaande bedrijfsperceel worden gesitueerd; en
c) meer volume wordt gebouwd dan de toegestane 'enige aanvullende bebouwing', omdat de nieuwe gebouwen hoger zijn dan de bestaande bedrijfsbebouwing.

Ad. A
Bij strikte toetsing aan de verordening kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling in strijd met de verordening is, omdat de recreatieappartementen niet in de bestaande bebouwing wordt gesitueerd. Omdat in dit geval een kwaliteitsslag is te maken, door de bestaande beeldverstorende bedrijfsbebouwing te saneren, is nieuwbouw in dit specifieke geval ons inziens aanvaardbaar.

Ad. b
Het (deels) plaatsen van de vervangende nieuwbouw buiten het bestaande bedrijfsperceel komt het landschappelijk beeld ten goede. Door twee gebouwen in een nieuw bebouwingscluster, buiten het bestaande bedrijfsperceel, te situeren, ontstaat het ruimtelijk beeld van twee kleinschalige boerenerven in plaats van één grootschalig erf met een aaneengesloten bebouwingsbeeld dat het zicht vanaf de weg op de kerk belemmerd. De open zichtlijn vanaf de weg

op de kerk wordt hersteld, doordat er open ruimte ontstaat tussen het bestaande- en nieuwe bebouwingscluster.

Ad c.
Hoewel de nieuwe gebouwen een relatief hoge bouwhoogte hebben, zijn deze met vorenstaande opzet goed in te passen in de dorpse schaal van Leons. De plaatsing, omvang, vorm en het gebruik van de logiesgebouwen sluiten aan op de dorps-landelijke context van de omgeving. Het toevoegen van een nieuw bebouwingscluster sluit aan op de karakteristiek van het terpdorp Leons, in die zin dat een kleinschalig erf wordt toegevoegd aan de bestaande erven die de terp begrenzen.

Wij zijn erg positief over dit initiatief. Wij vragen u hierbij om mee te werken aan dit initiatief en om af te wijken van de Verordening Romte. Deze brief is ook digitaal verstuurd naar het mailadres provincie@fryslan.frl. Bij deze digitaal verstuurde brief treft u een digitale verbeelding van het plangebied, de bouw- en situatietekeningen, landschapsinrichtingsplan en de ruimtelijke onderbouwing, met inachtneming van artikel 7.2 (weidevogelcompensatie) en artikel 10.1.1, tweede lid (algemene bepalingen afwijking en ontheffing) van de Verordening Romte. Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en hopen spoedig uw reactie te mogen vernemen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
namens dezen,

H.E. Bannink,
sectormanager.

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

Leeuwarden, 23 maart 2021
Verzonden, 23 MAART 2021

Ons kenmerk : 01852404
Afd./Opgave : Omgevingszaken
Behandeld door : Omgevingszaken / (058) 292 59 25 of romte@fryslan.frl
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : -

Onderwerp : Ontheffing Verordening Romte voor een recreatieve ontwikkeling op de locatie Leons 11 te Leons.

Geacht college,

I. Aanvraag
In uw brief van 16 februari 2021 met kenmerk Z232027-2021, verzoekt u ons, overeenkomstig de bepalingen in de artikelen 10.1.1 en 10.2.1 van de Verordening Romte 2014, een ontheffing te verlenen voor een recreatieve ontwikkeling op het adres Leons 11 te Leons.

De ontheffing wordt aangevraagd voor het realiseren drie gebouwen met in totaal 15 recreatieappartementen ter vervanging van bestaande bebouwing op het perceel Leons 11.

II. Overwegingen
Op grond van artikel 1.2.1, tweede lid onder b jo. 5.5.1, eerste lid onder c van de Verordening Romte 2014 (hierna: VR) mogen maximaal 15 recreatiewoningen in bestaande bebouwing op het erf van een woning of (agrarisch) bedrijf worden gerealiseerd. Het voorliggend initiatief voldoet om de volgende redenen niet aan het bepaalde in bovengenoemde artikelen:

- de bestaande bebouwing wordt gesloopt;
- de vervangende nieuwbouw vindt (deels) buiten het bouwperceel plaats;
- er wordt meer oppervlak aan bebouwing gebouwd dan wordt gesloopt.

Op grond van artikel 5.1.2. VR kan een nieuw complex van recreatiewoningen worden toegestaan in, aansluitend aan of nabij een recreatiekern. Wij concluderen dat Leons niet is aangewezen als recreatiekern. De voorgenomen ontwikkeling kan daarom tevens niet worden ingepast binnen dit artikel van de VR.

Artikel 10.1.1 VR biedt ons ruimte om ontheffing te verlenen van artikel 5.1.2 VR ten behoeve van nieuwe recreatieve initiatieven buiten een recreatiekern. Ontheffing is mogelijk voor gevallen waarin de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen.

Wij menen dat hier sprake is van een bijzondere omstandigheid zoals beschreven in artikel 10.1.1 lid 1 VR. In plaats van het realiseren van 15 recreatiewoningen in bestaande bebouwing, wat op grond van de VR zonder meer mogelijk is, wordt hier gekozen voor het slopen van de op het perceel aanwezige beeldverstorende bebouwing. Met de nieuwbouw, die deels buiten het bouwperceel komt te liggen, kan een kwaliteitsslag worden gemaakt, waarbij het vrije zicht op de kerk van Leons wordt hersteld.

De ontheffing kan worden verleend indien het plan voldoet aan de in artikel 10.1.1 lid 2 onder a t/m d van de VR genoemde voorwaarden:
a. de ontwikkeling gelet op de aard, schaal en uitstraling past binnen de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten, en in een evenredige verhouding nieuwe kwaliteiten van natuur, water, landschap of recreatieve dan wel agrarische mogelijkheden toevoegt, of bijdraagt aan een goede ruimtelijke kwaliteit in het landelijk gebied of bestaand stedelijk gebied;
b. de ontwikkeling bijdraagt aan de sociale of economische vitaliteit van het platteland;
c. de ontwikkeling niet leidt tot onevenredige milieubelasting en niet onevenredig veel verkeer aantrekt in relatie tot het onderliggende wegennet, en
d. de ontwikkeling niet leidt tot beperkingen voor de ontwikkeling van agrarische bedrijven in de omgeving.

Wij zijn van mening dat in voldoende mate is gemotiveerd dat aan de voorwaarden voor het verlenen van een ontheffing wordt voldaan. Alhoewel het plaatsen van een deel van de nieuwbouw buiten het bestaande bouwperceel in eerste instantie niet onze voorkeur heeft, hebben wij begrip voor uw beslissing om in dit specifieke geval hier toch voor te kiezen. Uw insteek om een ruimtelijk beeld van twee kleinschalige boerenerven te scheppen in plaats van één grootschalig erf kunnen wij goed volgen. Er is een landschappelijk inpassingplan opgesteld en ook is er voldoende aandacht voor de beeldkwaliteit van het geheel. De recreatiewoningen worden door de lokale ondernemer verhuurd. De ontwikkeling zal hierdoor ook een bijdrage leveren aan de sociale en economische vitaliteit. Duidelijk is dat de ontwikkeling niet leidt tot onevenredige milieubelasting, niet onevenredig veel verkeer aantrekt en niet leidt tot beperkingen voor de ontwikkeling van nabijgelegen agrarische bedrijven.

Wij concluderen op basis van het voorgaande dat de ontheffing kan worden verleend, met dien verstande dat de landschappelijke inpassing en de bedrijfsmatige exploitatie van het complex wordt geborgd. Daarnaast hebben wij nog enkele opmerkingen over de ruimtelijke onderbouwing. Ook deze opmerkingen geven aanleiding tot een aantal voorschriften bij de ontheffing.

Weidevogelkansgebied
De planlocatie maakt onderdeel uit van het weidevogelkansgebied. Uit een door ons gemaakte berekening blijkt dat de ontwikkeling leidt tot een extra verstoring van het gebied van openheid en rust. De regels in artikel 7.2.4 VR zijn van toepassing. U motiveert in de ruimtelijke onderbouwing waarom in dit geval, na afweging van de belangen, toch mee-

gewerkt kan worden aan het initiatief. U geeft daarbij aan dat het verlies aan weidevogelareaal financieel zal worden gecompenseerd voordat de omgevingsvergunning wordt verleend. Vanwege de lange voorgeschiedenis van het project en de eerdere toezeggingen die richting initiatiefnemer zijn gedaan door de voormalige gemeente Littenseradiel, laten wij de bevoegdheid om te komen tot een goede motivering op basis van artikel 7.2.4 VR in dit geval aan u. Wel wijzen wij u er volledigheidshalve op dat u als gemeente verantwoordelijk bent voor tijdige storting van het compensatiebedrag in het weidevogelcompensatiefonds. Bij voorkeur ontvangen wij het te storten bedrag voordat de omgevingsvergunning in ontwerp ter inzage wordt gelegd. Dit voorkomt dat in de ontwerpfase een zienswijze moeten worden ingediend.

Stikstof
Wij menen dat, gezien de omvang van de ontwikkeling, een berekening van de stikstofdepositie middels een Aerius-berekening nodig is. Wij gaan er vanuit dat in de ontwerpfase van de plannen een berekening is bijgevoegd.

Archeologie
Het voorliggende plan behelst naast het bouwen van drie gebouwen ook het graven van watergangen en het aanbrengen van beplanting. Ook deze ingrepen kunnen schadelijk zijn voor eventueel aanwezige archeologische waarden. Wij adviseren u nauwkeurig te berekenen welke ingrepen worden gedaan en op basis hiervan opnieuw te beoordelen of archeologisch onderzoek aan de orde is.

Ontgrondingen
Er worden watergangen gegraven. Wij adviseren u in de ruimtelijke onderbouwing te beoordelen of sprake is van een ontgrondingsactiviteit waarvoor een aparte vergunning op grond van de Ontgrondingenverordening nodig is.

III. Procedure
Voor de mogelijkheid van beroep en de behandeling van en de uitspraak op beroep worden de verleende ontheffing en het besluit waarop die ontheffing betrekking heeft, als één besluit aangemerkt (artikel 8.3 lid 4 Wro).

De ontheffing dient daarmee gelijktijdig met het ontwerpplan ter inzage te worden gelegd.

Beslissing

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

BESLUITEN:

De gevraagde ontheffing op grond van artikel 10.1.1 Verordening Romte 2014 te verlenen voor de realisatie van 15 recreatiewoningen, conform de ingediende aanvraag (uw brief van 16 februari 2021 met kenmerk Z232027 met bijbehorende stukken onder de volgende voorschriften:

- de uitvoering van de landschappelijke inpassing binnen een bepaalde termijn na realisatie van de bouwplannen dient te worden geborgd in de omgevingsvergunning;

- het afgesproken weidevogelcompensatiebedrag dient te worden gestort voordat de omgevingsvergunning wordt verleend;
- in de omgevingsvergunning dient de bedrijfsmatige exploitatie van het complex te worden geborgd;
- met behulp van een Aerius-berekening dient in de omgevingsvergunning nader gemotiveerd te worden dat geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie;
- in de ruimtelijke onderbouwing dient een nadere beoordeling te worden opgenomen met betrekking tot het aspect archeologie;
- in de ruimtelijke onderbouwing dient te worden overwogen of sprake is van ontgrondingen waarvoor een vergunning van de Ontgrondingenverordening bij de provincie moet worden aangevraagd.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, secretaris

Ons kenmerk: 01852404

provinsje fryslân

Gemeente Leeuwarden

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1490
Extern Zaak ID	2021-048470
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 oktober 2021
Agendapunt	7.5
Omschrijving	Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) voor de bouw van twee pluimveestallen Harnsterdyk 7 Stiens
Eigenaar	Thoma, Korian
Portefeuillehouder	Hein de Haan

Bijlagen
Raadsvoorstel vvgb Harnsterdyk 7 te Stiens.docx
Brief positieve weigering vvgb provincie
Reactie- en antwoordnota zienswijze
Ruimtelijke onderbouwing
1.1. Stal 1 - Plattegrond_doorsnedes
1.2. Stal 2 - Plattegrond_doorsnedes
2.1. Stal 1 - Gevels
2.2. Stal 2 - Gevels
3.1. Stal 1 - Fundering_Kapplan
3.2. Stal 2 - Fundering_Kapplan
4. Milieu - Inrichtingstekening
5. Milieu_Doorsnedes
6. Erfinrichting - beplantingsplan
7. brief provincie vvgb niet nodig
7.1. br provincie - bijlage aerius berekening beoogd
7.2. br provincie - bijlage provincie aerius berekening vergund en beoogd
BIJLAGE - Akoestisch_onderzoek
BIJLAGE_Aanvraag_VVGB
BIJLAGE_BREF_en_BBT_pluimvee
BIJLAGE_checklist_en_energiemaatrg
BIJLAGE_Notitie_tav_volksgezondheid
BIJLAGE_Rapport_brandasp
BIJLAGE_Toelichting_aspect_milieu

Gemeente Leeuwarden

BIJLAGE_Toelichting_inz._wintergartens

Geagendeerd	Vergaderdatum
Collegevergadering	21 september 2021
Besluitvorming (raad)	**4 oktober 2021**

Toelichting

Bij de Gemeente Leeuwarden is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van twee pluimveestallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens. Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende wijzigingsplan 'Stiens – Harnsterdyk 7', aangezien de stallen een grotere oppervlakte hebben dan in het wijzigingsplan is toegestaan. De stallen passen wel binnen het bouwvlak en voldoen aan de overige bouwregels. De stallen mogen per stuk een maximale oppervlakte hebben van 500 m2. De aangevraagde stallen zijn 3.288 m2 per stal.

Op 7 oktober 2020 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp vvgb vast te stellen, waarna de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp vvgb en overige stukken ter visie hebben gelegen. Binnen de tervisietermijn is er één zienswijze ingediend. De zienswijzen hebben voor het college geen aanleiding gegeven om tot een aanpassing van het plan te komen. Het college stelt om die reden aan de raad voor een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Indien de raad besluit een verklaring van geen bedenkingen af te geven dan zal de omgevingsvergunning daarna worden verleend door het college.

Voorgesteld besluit

1. Aan de gemeenteraad voor te stellen om de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van twee pluimveestallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens vast te stellen;

Besluit

1. De gemeenteraad besluit om de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van twee pluimveestallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens vast te stellen;

Toelichting

stemverklaringen

De fractie PvdD wil geacht worden tegen gestemd te hebben, de fractie is principieel tegen intensieve veehouderij en het daarmee samenhangend risico op zoönosen.

De fractie van GLL wil geacht worden tegen gestemd te hebben, de fractie vindt megastallen onwenselijk mede in het licht van stikstof uitstoot en vleesconsumptie.

Gemeente Leeuwarden

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

‘Verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) voor de bouw van twee pluimveestallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens
Zaaknummer: 2021-048470

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
Er is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de bouw van twee pluimveestallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens.

Maatschap De Boer is een gemengd bedrijf waar vleeskuikens en rundvee worden gehouden. Maatschap De Boer is voornemens om over te stappen van reguliere vleeskuikens (‘plofkuikens’) naar scharrelkuikens (beter leven 1 ster) waarvoor meer staloppervlak nodig is. Voor de voorgenomen extensivering en verduurzaming van de vleeskuikentak en om de groei van het bedrijf mogelijk te maken, zijn twee nieuwe stallen nodig die naast de huidige stallen gebouwd worden. Deze stallen pasten destijds niet binnen het bouwvlak in het bestemmingsplan Bûtengebiet. Om het bouwvlak te vergroten tot 3 hectare is in 2017/2018 het wijzigingsplan ‘Stiens – Harnsterdyk 7’ opgesteld. De keuze voor de locatie van het bouwvlak en de randvoorwaarden voor inpassing zijn middels de Nije Pleats systematiek tot stand gekomen. Deskundigen van gemeente, provincie, welstand en omwonenden hebben deelgenomen aan dit proces. De uitkomsten van de Nije Pleatssessies zijn vastgelegd in het wijzigingsplan. Het wijzigingsplan is vastgesteld op 2 oktober 2018.

Met het wijzigingsplan is het bouwvlak vergroot en zijn de meeste regels van het moederplan (bestemmingsplan Bûtengebiet) overgenomen. Dit leidt nu tot een situatie dat er sprake is van een nieuw bouwvlak, waar de gewenste stallen inpassen. Het nieuwe bouwvlak wordt landschappelijk ingepast, zoals tijdens de Nije Pleats sessie besproken. Echter, de stallen mogen per stuk een maximale oppervlakte hebben van 500 m2. De aangevraagde stallen zijn 3.288 m2 per stal. Het moederplan bevatte een binnenplanse afwijking om af te wijken van de oppervlakte van 500 m2. Deze afwijking is echter per abuis niet overgenomen in het wijzigingsplan.

Op 7 oktober 2020 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerp vvgb vast te stellen, waarna de ontwerp omgevingsvergunning met ontwerp vvgb en overige stukken ter visie hebben gelegen.

Planologische situatie
Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende wijzigingsplan ‘Stiens – Harnsterdyk 7’, aangezien de stallen een grotere oppervlakte hebben dan in het wijzigingsplan is toegestaan. De stallen passen wel binnen het bouwvlak en voldoen aan de overige bouwregels.

Afwijkingsmogelijkheid
Wij kunnen medewerking verlenen aan dit verzoek door af te wijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In het kader van deze afwijkingsprocedure (buitenplanse grote afwijking) is op grond van artikel 6.5

lid 1 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) ook een vvgb van uw gemeenteraad vereist.

Projectenlijst
Op grond van de Wabo is het college het bevoegd orgaan voor het afgeven van de omgevingsvergunning maar er is ook een vvgb van de gemeenteraad vereist. De gemeenteraad heeft een lijst van projecten vastgesteld waarvoor een vvgb niet is vereist. De aanvraag past niet binnen deze vastgestelde projectenlijst, omdat het perceel buiten bestaand stedelijk gebied is gelegen.

Ter inzage / overwegingen
De aanvraag met de ontwerp vvgb en de ontwerp-omgevingsvergunning hebben in het kader van de planologische procedure voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Binnen de tervisietermijn is er één zienswijze ingediend.

De zienswijze is in de zienswijzennota samengevat weergegeven en voorzien van onze reactie. De zienswijze is voor ons geen aanleiding om tot een aanpassing van het plan te komen. De zienswijze en zienswijzennota met bijlagen treft u als bijlage aan. Het college is bevoegd de reactienota zienswijzen vast te stellen.

De aanvraag voldoet aan de ruimtelijke uitgangspunten en voorwaarden zoals geformuleerd in het wijzigingsplan. Het perceel zal landschappelijk worden ingepast zoals vastgelegd in het wijzigingsplan. Het initiatief is milieu-hygiënisch inpasbaar. De aanvraag leidt tot een afname van de ammoniakemissie ten opzichte van de huidige feitelijke situatie, omdat bestaande stallen emissiearm worden gemaakt (intern salderen). De aanvraag is beoordeeld door de Provincie Fryslân als bevoegd gezag inz. de Wet natuurbescherming. De provincie concludeert dat het beoogde project geen significante negatieve gevolgen heeft voor soorten en habitattypen in Natura 2000-gebieden. Tevens concludeert de provincie dat er geen verklaring van geen bedenkingen inzake de Wet natuurbescherming noodzakelijk is om de omgevingsvergunning te kunnen verlenen, omdat er sprake is van intern salderen. Deze beoordeling dat er geen verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk is, met bijbehorende Aerius-berekening (stikstofberekening), maakt onderdeel uit van de besluitdocumenten van de aanvraag.

Risico's
Voor de gemeente zijn er geen juridische en/of financiële risico's verbonden aan de afgifte van de verklaring van geen bedenkingen en het verlenen van de omgevingsvergunning. De ambtelijke kosten worden vergoed en het risico van planschade ligt bij de initiatiefnemer. Alle kosten en risico's liggen bij de initiatiefnemer.

Vervolgacties
Wij stellen u voor om een vvgb conform artikel 6.5, lid 1 Bor af te geven voor van twee pluimveestallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens.

Na de afgifte van de vvgb zal de omgevingsvergunning worden verleend door het college. De verlening van de omgevingsvergunning zal formeel worden bekendgemaakt.

Leeuwarden, 21 september 2021,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Leeuwarden, 10 augustus 2021
Verzonden, 10 AUG. 2021

Ons kenmerk : 01905874
Afd./Opgave : Groene regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 29 22 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : PF-2020/207819: Vvgb niet nodig, OLO-nr. 4124999, aanpassen stallen Harnsterdyk 7, 9051LD te Stiens

Op 16 april 2020 heb ik een verzoek ontvangen van uw college van burgemeester en wethouders (verder: college) om een verklaring van geen bedenkingen (verder: Vvgb) in het kader van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). Dit verzoek heeft u ingediend naar aanleiding van een aanvraag om een omgevingsvergunning. Het verzoek heeft betrekking op Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma voor de locatie Harnsterdyk 7 te Stiens. Uw verzoek staat geregistreerd onder zaaknummer PF-2020/207819.

Beoordeling verzoek
Naar aanleiding van de door u verstrekte informatie, ben ik tot de conclusie gekomen dat voor het betreffende project geen Vvgb nodig is. Om die reden kan ik het door u ingediende verzoek om een Vvgb niet inwilligen.

De constatering dat geen Vvgb nodig is, is gebaseerd op een beoordeling op grond van het huidige verzoek, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien het project in vorm of omvang verandert of het recht of beleid wijzigt, dan kan dat gevolgen hebben voor het betrokken project. De constatering dat er geen Vvgb benodigd is, kan niet dienen als een referentiesituatie voor de betrokken activiteit. Ik verzoek u om deze informatie te delen met de aanvrager.

Ik zal bovenstaande conclusie hieronder uitleggen.

Procedure
Bij uw college is een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend voor dit project. In bepaalde gevallen geldt dat een omgevingsvergunning pas kan worden verleend nadat de provincie heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben.

Uw verzoek is op 16 april 2020 ontvangen en ingeboekt onder zaaknummer: PF-2020/207819.

Op 13 oktober 2020 hebben wij de ontwerp verklaring van geen bedenkingen (kenmerk: 01797658) afgegeven. Op 13 mei 2021 is de omgevingsvergunning met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen ter inzage gelegd. Hierop is zienswijze binnengekomen, waarop in de definitieve omgevingsvergunning gereageerd is.

Op 1 januari 2020 is de Wnb gewijzigd. Dit heeft tot gevolg dat er voor projecten, waarbij gebruik wordt gemaakt van intern salderen, geen sprake meer is van een vergunningplicht. Dit volgt uit de uitspraak Logtsebaan van de Raad van State van 20 januari 2021.

Motivering
Het project waarvoor een Vvgb wordt aangevraagd is het volgende:
- Aanpassen van (nieuwe) stallen met een emissie-arme techniek aan de Harnsterdyk 7 te Stiens.

Dit project valt aan te merken als een wijziging ten opzichte van de referentiesituatie. Door een wijziging in wet- en regelgeving is er sinds 1 januari 2020 géén sprake (meer) van een vergunningplicht voor projecten die betrekking hebben op intern salderen. Het betrokken project is gebaseerd op intern salderen aangezien de depositie ten opzichte van de referentiesituatie volgens de door u verstrekte documenten niet toeneemt.

De referentiesituatie is de Wet natuurbescherming d.d. 3 februari 2017. In onderstaande tabel staan de vergunde dieraantallen.

Tabel 1: Referentiesituatie volgens AERIUS-berekening (kenmerk: RWg7nt9V2C9h d.d. 5 augustus 2021)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3)
1	A1.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	98	13,00	1.274,00
	A3.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	100	4,40	440,00
	A1.6	Melk- en kalkoeien ouder dan 2 jaar, ligboxenstal met dichte hellende vloer, met profilering, met snelle gierafvoer met mestschuif (BWL 2009.11.V4)	52	11,00	572,00
2	K1.100	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	5	5,00	25,00
	K3.100	Volwassen pony's (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	1	3,10	3,10
3	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een	42.000	0,021	882,00

		warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)			
4	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
5	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.500	0,021	892,50
6	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.500	0,021	892,50
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**5.863,10**

In de aangevraagde, beoogde situatie (Tabel 2) is er sprake van de volgende dieraantallen:

Tabel 2: Beoogde situatie volgens AERIUS-berekening (kenmerk: S5gNY2auH5MH d.d. 5 augustus 2021)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3)
1	A1.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	98	13,00	1.274,00
	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar: overige huisvestingssystemen	51	4,40	224,4
1A	A1.18	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar: ligboxenstal met V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif (BWL2012.04)	52	8,0	416,0
	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar: overige huisvestingssystemen	49	4,4	215,6
2	K1.100	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	5	5,00	25,00
	K3.100	Volwassen pony's (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	1	3,10	3,10
3	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
4	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
5	E5.15	Vleeskuikens, stal met buizenverwarming (BWL 2017.01.V1)	42.500	0,012	510,00
6	E5.15	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging	42.500	0,012	510,00

provinsje fryslân

		strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2017.01.V1)			
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**4.942,1**

Bij agrarische bedrijfsvoering horen ook emissies door vervoersbewegingen en de inzet van mobiele werktuigen binnen de inrichting. Deze zijn voor zowel de referentiesituatie als de beoogde situatie omschreven in de aanvraag en meegenomen in de AERIUS-berekeningen in de bijlagen.

Als gevolg van de beoogde situatie neemt de totale ammoniakemissie van het bedrijf ten opzichte van de referentiesituatie af.

Conclusie
Op grond van uw verzoek concludeer ik dat het project geen toename van stikstofdepositie tot gevolg heeft. Daarmee is vast komen te staan dat dit project geen significante negatieve gevolgen heeft voor de soorten en habitattypen waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Dit betekent dat voor dit project geen Vvgb nodig is. Omdat er geen vergunningplicht op grond van de Wnb bestaat, kan ik de door u gevraagde Vvgb niet afgeven.

Mogelijk wel andere toestemmingen nodig
Tenslotte wil ik u graag nog attenderen op de onderdelen soortenbescherming en houtopstanden van de Wet natuurbescherming. De aanvraag is hierop niet beoordeeld. Vermoedt u dat deze onderdelen wel aan de orde zijn. Dan verzoek ik u om de initiatiefnemer hierop te wijzen. De initiatiefnemer kan in deze gevallen contact opnemen met de provincie om te beoordelen welke toestemmingen nodig zijn.

Vragen?
Heeft u vragen naar aanleiding van dit besluit dan kunt u contact opnemen met onze Frontoffice:
- telefoonnummer 058 - 29 25 89 95
- e-mail wnb@fryslan.frl

Vergeet niet om hierbij uw zaaknummer te vermelden.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

B.A.

mevr. A.J. Tack
teamleider Groene Regelgeving

Bijlagen
- Bijlage 1: AERIUS-berekeningen
  - Beoogde situatie (kenmerk: S5gNY2auH5MH)
  - Verschilberekening (kenmerk: RWg7nt9V2C9h)

Afschriften
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving (per mail)
- Waboloket

provinsje fryslân

Bijlage 1

Reactie- en antwoordnota zienswijzen voor de bouw van twee stallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens

De aanvraag omgevingsvergunning voor de bouw van twee stallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens heeft in de periode vanaf 13 mei 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is één zienswijze ontvangen.

Hieronder wordt de inhoud van de zienswijzen samengevat en volgt per punt de reactie hierop van het college.

Zienswijze 1

A. De (stikstof)uitstoot is al fors door diverse installaties en veehouderij en zal alleen maar verder toenemen. Onvoldoende duidelijk is waarom meer uitstoot hier wordt toegestaan.

Reactie:
De aanvraag leidt tot een afname van de ammoniakemissie uit de stallen van 7.210,40 kg NH3 (milieuvergunning 25-10-2007) naar 4.942,10 kg NH3; een afname van 2.268,30 kg NH3 (ofwel 31% van wat vergund was). De nieuwe milieuvergunning vervangt de oude milieuvergunning.
De aanvraag leidt ook tot een afname van de ammoniakemissie ten opzichte van de huidige feitelijke situatie, omdat bestaande stallen emissiearm worden gemaakt.
De aanvraag is beoordeeld door de Provincie Fryslân als bevoegd gezag inz. de Wet natuurbescherming. De provincie concludeert dat het beoogde project, gelet op het betrokken belang van bescherming van natuur als geregeld in de Wet natuurbescherming, ten opzichte van de in 2017 verleende Wnb-vergunning, geen significante negatieve gevolgen heeft voor soorten en habitattypen in Natura 2000-gebieden Tevens concludeert de provincie dat er geen verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk is om de omgevingsvergunning te kunnen verlenen. Deze beoordeling en de bijbehorende Aerius-berekening (stikstofberekening) maakt onderdeel uit van de besluitdocumenten van de aanvraag.

B. In het plan komt het verkeersaspect niet aan de orde. Al het zware verkeer gaat via een fietsknooppunten route, wat tot gevaarlijke situaties leidt. Als deze omgevingsvergunning wordt verleend dan komt er meer verkeer bij. Dit leidt tot meer luchtvervuiling, geluidsoverlast, trillingen en verkeersonveiligheid. De berm en de weg zal bovendien worden kapot gereden door het verkeer dat bestemd is voor het bedrijf aan de Harnsterdyk 7.

Reactie:
Het plan voorziet in de bouw van twee bedrijfsgebouwen (stallen) met een oppervlakte van 3.288 m2 per stal. Deze twee stallen worden binnen het daarvoor bestemde bouwvlak opgericht. De aanvraag is in strijd met het wijzigingsplan ‘Harnsterdyk 7 Stiens’, omdat de stallen groter zijn dan 500 m2. Het wijzigingsplan ‘Harnsterdyk 7 Stiens’ staat het wel toe om het bouwvlak volledig te bebouwen met stallen van maximaal 500 m2 per stal. Twee stallen met een gezamenlijke oppervlakte van circa 6.500 m2 hebben geen grotere verkeersaantrekkende werking ten opzichte van 7 stallen met een gezamenlijke oppervlakte van 6.500 m2. De verkeersdruk zal dus niet toenemen ten opzichte van de huidige planologische situatie.

Overigens is het ook niet de verwachting dat het aantal verkeersbewegingen per saldo zal toenemen ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. Alleen als er reguliere vleeskuikens worden gehouden neemt het aantal verkeersbewegingen toe. De vergunning maakt dat mogelijk, maar het is een terugvaloptie. De ondernemer wil scharrelvleeskuikens, conform het Beter Leven 1 ster predicaat van de Dierenbescherming, gaan houden. Doordat er dan minder dieren worden gehouden zal het aantal verkeersbewegingen per saldo nauwelijks veranderen.

Op dit moment zijn er 84.000 st. vleeskuikens vergund. In de beoogde situatie worden ca. 110.000 st. scharrelvleeskuikens (Beter Leven) gehouden of ten hoogste 175.000 st. vleeskuikens op

reguliere wijze gehouden ('plofkuikens'). Zoals gezegd betreft dit een terugvaloptie. De langzaamgroeiende scharrelkuikens (Beter Leven) worden gehuisvest in een lagere bezetting en worden langer aangehouden waardoor er ca. 6 ronden per jaar worden ingezet in plaats van ca. 7,5 ronde voor reguliere vleeskuikens ('plofkuikens'). In plaats van de huidige 84.000 st. x 7,5 ronde (630.000 st. per jaar) worden er 110.000 st. x 6 ronde (660.000 st. per jaar) afgeleverd. Dit is geen wezenlijke toename.

Het verlengen van de rundveestal heeft een geringe impact op het aantal verkeersbewegingen. Ook voor de huidige veestapel komt het RMO-transport meerdere keren per week de melk halen. Het aantal verkeersbewegingen hiervoor neemt niet toe.

Met de uitbreiding van het stalvloeroppervlak voor de vleeskuikens en meer melkvee wordt er meer strooiselmest en rundveedrijfmest gemaakt. Deze dient als grondstof voor de eigen co-vergister. Er hoeft dan minder mest of co-product van derden te worden aangevoerd waardoor het aantal verkeersbewegingen voor deze activiteit afneemt.

In de ruimtelijke onderbouwing zal het verkeersaspect nader worden toegelicht.

C. De zogenaamde uitloopstallen gaan gepaard met uitstoot van fijnstof en andere schadelijke stoffen. In de nieuwe situatie zullen over een afstand van meer dan 100 meter uit vier stallen verschillende stoffen vrijkomen als de dieren in de uitloop zijn. De gehanteerde nieuwste technieken voor geur- en stofreductie zullen op papier wel kloppen maar in de praktijk zal dit niet werken.

Reactie:
Het gebruik van de uitloopstallen (wintergartens) leidt niet tot meer fijnstof- of andersoortige emissies.

De stallen van de inrichting zijn voorzien van een computergestuurde mechanische afzuiging, waarbij alle stallucht via de ventilatoren aan de achtergevel (centrale afzuiging) wordt uitgestoten. Om te garanderen dat stallucht alleen via de stalventilatoren wordt uitgestoten, is noodzakelijk dat in de stal te allen tijde onderdruk aanwezig is. Dit wordt bereikt door de luchttoevoer af te stemmen op de op dat moment noodzakelijke afzuigcapaciteit.

Het ventilatiesysteem dient onder alle omstandigheden de dieren in de stal van voldoende ventilatielucht te voorzien. De ventilatoren hebben een zodanige capaciteit dat steeds de maximale ventilatiebehoefte wordt gerealiseerd. Dit betekent dat lucht in voldoende mate wordt aangevoerd en afgevoerd. In het ontwerp van een ventilatiesysteem zijn de technische specificaties van de ventilatoren, waaronder de maximale ventilatiecapaciteit, de maximale ventilatiebehoefte en de grootte van de ventilatieopeningen, dan ook op elkaar afgestemd. De geopende uitloopkleppen fungeren als luchtinlaat, zodat de onderdruk in de stal wordt gehandhaafd.

In de bijlage 'Toelichting stal met wintergartens' (van 20 juli 2021) is de manier waarop de benodigde stalventilatie kan worden bereikt nader toegelicht. Ook geeft deze toelichting inzicht in de optredende luchtsnelheden bij een toereikend te realiseren onderdruk in de stallen.
Het aangevraagde ventilatiesysteem is toereikend om voldoende onderdruk in de stallen te kunnen garanderen voor een goedwerkende centrale luchtafzuiging zodat geen ventilatieverliezen via de uitloopkleppen zullen optreden.

D. Eerder is gezegd dat een bedrijf economisch rendabel moet zijn om mee te werken aan een uitbreiding. Als dat het criterium is om deze omgevingsvergunning te verlenen dan klopt er iets niet. Als dit bedrijf nu niet rendabel is dan gaan we toch geen hectare aan beton storten en twee stallen voor 85.000 kuikens bouwen om het bedrijf weer rendabel te maken?

Reactie:
Er bestaat geen reden om aan te nemen dat het project economisch niet uitvoerbaar is. De kosten van de aanvraag omgevingsvergunning worden gedekt uit de leges. De eventuele planschade wordt

betaald door de initiatiefnemer. Voorts wordt het project volledig gefinancierd door de initiatiefnemer en er is geen aanleiding om te veronderstellen dat deze niet over voldoende financiële middelen beschikt om dit project te realiseren.

E. Er wordt gesproken over ''rentmeesterschap'' maar het economisch belang prevaleert. Grond, lucht, natuur en landschap wordt opgeofferd voor geld en een achterhaalde bio-industrie.

Reactie:
Het agrarisch bedrijf stapt over van reguliere vleeskuikens naar scharrelkuikens waartoe meer staloppervlak nodig is en zowel de nieuwe als de bestaande stallen van uitloopstallen (wintergartens) moeten worden voorzien. De twee nieuwe stallen zijn dus het gevolg van een voorgenomen verbetering in dierenwelzijn. Om een goede ruimtelijk inpassing te waarborgen worden de nieuwe stallen, conform het Nije Pleats advies, landschappelijk ingepast. In hoofdstuk 4 van de ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat er geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie.

Conclusie:
De zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven tot aanpassing van het bouwplan en ons besluit tot verlening van de omgevingsvergunning.

Ruimtelijke onderbouwing ‘Omgevingsvergunning Leeuwarden Buitengebied- Harnsterdyk 7 Stiens’

Inhoudsopgave

Toelichting **4**

Hoofdstuk 1 Inleiding **5**
1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging plangebied 5
1.3 Beschrijving geldende planologisch-juridische situatie 6
1.4 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 Het plan **10**
2.1 Huidige situatie 10
2.2 Historie van het bedrijf 11
2.3 Toekomstige situatie 11
2.4 Voorwaardelijke verplichting 13

Hoofdstuk 3 Beleidskader **15**
3.1 Nationaal beleid 15
3.2 Provinciaal beleid 16
3.3 Gemeentelijk beleid 17

Hoofdstuk 4 Milieuaspecten **21**
4.1 Cultuurhistorie en archeologie 21
4.2 Ecologie 26
4.3 Externe factoren 27
4.4 Milieu 28
4.5 Water 33
4.6 Parkeren & Verkeer 39

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid **41**
5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 41
5.2 Economische uitvoerbaarheid 41

Bijlagen toelichting **42**

Bijlage 1 **Inrichtingstekening**

Bijlage 2 **Advies Nije Pleats**

Bijlage 3 **Berekening geur**

Bijlage 4 **Berekening luchtkwaliteit**

Bijlage 5 **Besluit vergunning Wet natuurbescherming en positieve weigering vvgb**

Bijlage 6 **Beknopte levering uit de NDFF**

Bijlage 7 **Aanmeldnotitie m.e.r.**

Bijlage 8 **Mer-beoordelingsbesluit**

Bijlage 9 **Watertoets**

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft een agrarisch bedrijf op het perceel te Harnsterdyk 7 Stiens. De onderneming kent drie pijlers: melkvee, vleeskuikens en biovergisting. Ook wordt er zonne-energie opgewekt. Het plan is opgenomen om het bestaande agrarisch bedrijf uit te breiden. Aanvankelijk is dit gebied opgenomen in Bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen, vastgesteld 4 juli 2013. Het perceel heeft in de huidige situatie de enkelbestemming agrarisch met een specifieke aanduiding voor een mestvergistingsinstallatie en een specifieke aanduiding voor een gemengd agrarisch bedrijf. De gewenste uitbreidingsplannen passen niet in het oude bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen (moederplan), omdat de stallen buiten het bouwvlak werden uitgebreid. In het moederplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om een agrarisch bouwvlak te vergroten. Om het bouwvlak tot 3 hectare te vergroten is het wijzigingsplan ‘Stiens – Harnsterdyk 7’ opgesteld. De keuze voor de locatie van het bouwvlak en de randvoorwaarden voor inpassing zijn middels de Nije Pleats systematiek tot stand gekomen. Het wijzigingsplan ‘Stiens – Harnsterdyk 7’ is op 2 oktober 2018 vastgesteld’.

Met het wijzigingsplan ‘Stiens – Harnsterdyk 7’ is het bouwvlak dus vergroot. Hierbij zijn de meeste regels zijn overgenomen van het moederplan. Dit leidt nu tot een situatie dat er sprake is van een nieuw bouwvlak, waar de gewenste stallen in passen. Het nieuwe bouwvlak wordt landschappelijk ingepast, zoals tijdens de Nije Pleats sessie besproken. Echter, de stallen mogen per stuk een maximale oppervlakte hebben van 500 m2. De aangevraagde stallen zijn 3288 m2 per stal. Het moederplan bevatte een binnenplanse afwijking om af te wijken van de oppervlakte van 500 m2, deze afwijking is echter per abuis niet overgenomen in het wijzigingsplan. Om deze reden is een aanvraag omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) aangevraagd.

1.2 Ligging plangebied

De locatie ligt in het buitengebied van gemeente Leeuwarden, ten noordoosten van de kern Stiens. Op onderstaande afbeelding is de ligging weergegeven.

Afbeelding: Ligging plangebied

Afbeelding: Aanzicht plangebied

1.3 Beschrijving van de geldende planologisch-juridische situatie

Bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen

Ter plaatse gold tot 2018 het bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen, dat is vastgesteld op 04-07-2013. Op de locatie gelden de bestemmingen en aanduidingen:

- Enkelbestemming: 'Agrarisch';
- Functieaanduiding specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel gemengd 'agrarisch bedrijf'
- Functieaanduiding specifieke vorm van agrarisch - 'mestvergistingsinstallatie'
- Gebiedsaanduiding luchtvaartverkeerzone - 'ILS verstoringsgebied'
- Gebiedsaanduiding vrijwaringszone - 'radarverstoringsgebied'

In artikel 3.3.3 van het bestemmingsplan is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen waarmee onder voorwaarden een bestaand bedrijfsgebouw kan worden uitgebreid met een oppervlakte groter dan 500 m2. De uitgangspunten ten aanzien van het uitbreiden van het bestaand bedrijfsgebouw zijn vertaald naar de wijzigingscriteria. In paragraaf 3.3.1 van de toelichting "Bestemmingsplan Buitengebied" wordt een nadere toelichting gegeven op deze uitgangspunten.

Oppervlakte bedrijfsgebouw

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 3.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw of een ondersteunende kas wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m2, dan wel dat een bestaand bedrijfsgebouw of een bestaande ondersteunende kas wordt uitgebreid met of tot een oppervlakte groter dan 500 m2, mits:

a. met een erfinrichtingsplan aansluiting wordt gezocht bij de bestaande bebouwing op de agrarische bedrijfskavel en het omgevingsbeeld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast;

b. met een lichtplan wordt aangetoond dat de lichtuitstoot vanuit de bedrijfsgebouwen geen nadelige effecten heeft op de omgeving;

c. de gezamenlijke oppervlakte van ondersteunende kassen per bedrijfskavel ten hoogste 1.000 m2 za l bedragen;

d. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en

landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

In artikel 3.7.1 van het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarmee het bouwvlak kan worden vergroot tot 3 ha. De uitgangspunten ten aanzien van het vergroten van bouwpercelen zijn vertaald naar de wijzigingscriteria. In paragraaf 3.3.1 van de toelichting "Bestemmingsplan Buitengebied" wordt een nadere toelichting gegeven op deze uitgangspunten.

Vergroten bouwvlak tot 3,00 hectare

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat de aan een bedrijfskavelgrenzende gronden worden voorzien van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch -bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf", "specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel gemengd agrarisch bedrijf" of "specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel niet-grondgebonden agrarisch bedrijf', met inbegrip van een wijziging van het daarbinnen gelegen bouwvlak, mits:

a. de oppervlakte van het bouwvlak wordt vergroot tot ten hoogste 3,00 hectare, waarbij de oppervlakte van het bouwvlak in gebruik zijnde ten behoeve van niet-grondgebonden agrarische bedrijfsactiviteiten ten hoogste 1,50 hectare zal bedragen;
b. er zicht is op een langdurige vergroting van de productieomvang als gevolg van schaalvergroting of extensivering/verbreding van de bedrijfsactiviteiten en de noodzaak van de bedrijfsuitbreiding is aangetoond;
c. er binnen de bestaande bedrijfskavel geen ruimte meer is voor de benodigde uitbreiding;
d. met de vormgeving en inrichting van het bouwvlak zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de historisch gegroeide landschapsstructuur;
e. de uitbreiding van de bedrijfskavel vergezeld gaat van een erfinrichtingsplan dat rekening houdt met het landschapstype;
f. er voldoende afstand wordt aangehouden tot andere ruimtelijke elementen;
g. de infrastructurele ontsluiting toereikend is voor de bedrijfsantwikkeling;
h. er sprake is van een evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen;
i. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de mllieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden, de archeologische waarden, de woonsituatie, het bebouwingsbeeld en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
j. de waterbeheerder om advies is gevraagd in verband met de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm, waarbij een minimum wordt gehanteerd van ten minste 15% van de toegenomen oppervlakteverharding.

Vergroting van het bouwperceel en bouwvlak is onder voorwaarden mogelijk via een wijziging naar een oppervlakte met een maximum van 3 hectare. Overwegingen die hieraan ten grondslag liggen zijn:

- de toenemende ruimtebehoefte van bedrijven als gevolg van bijvoorbeeld schaalvergroting.
- het bestemmingsplan moet voor zeker tien jaar in ontwikkelingsruimte voorzien; de druk, óók van uit milieu optiek, om de bedrijfsmatige activiteiten (zoals voeder- en mestopslag) zoveel mogelijk op de bouwpercelen te concentreren;
- de ruimte die agrariërs nodig hebben voor het oprichten van een agrarische neventak, waarmee een (soms noodzakelijk) aanvullend inkomen kan worden verworven en die past binnen het streven naar plattelandsvernieuwing; de

noodzaak om aan de steeds groter wordende landbouwvoertuigen de nodige manoeuvreer- en opslagruimte te bieden.

Voorwaarde bij het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid is dat er binnen het gegeven bouwvlak geen ruimte meer is om de uitbreiding te realiseren. Er moet ook sprake zijn van langdurige vergroting van de productieomvang en de noodzakelijkheid van de uitbreiding moet worden aangetoond. Hiermee wordt voorkomen dat bedrijven onnodig uitbreiden en dat er onnodig bebouwing in het landelijk gebied gerealiseerd wordt, die in de nabije toekomst zijn nut weer verliest.

De uitbreiding van het bouwvlak moet landschappelijk ingepast zijn. Daarom moet de uitbreiding vergezeld gaan van een erfinrichtingsplan. Hierin moet aangetoond worden dat met de inrichting rekening gehouden is met het landschapstype, de landschapsstructuren, dat er sprake is van passende bebouwing en dat er voldoende afstand bewaard wordt tot omliggende ruimtelijke elementen. Voor de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid wordt toepassing gegeven aan de methodiek van de Nije Pleats van de provincie, waarbij ook de eis van plaatsgebondenheid van het bedrijf bepalend is.

Wijzigingsplan ‘Stiens – Harnsterdyk 7’

Met wijzigingsplan ‘Stiens – Harnsterdyk 7’ is aangetoond dat aan de voorwaarden van artikel 3.7.1 van het bestemmingsplan ‘Bûtengebiet en doarpen’ en is het bouwvlak ter plaatse, na de vaststelling van het wijzigingsplan ‘Stiens – Harnsterdyk 7’ op 10-02-2018, vergroot tot 3 ha. Per abuis is afwijkingsgrondslag 3.3.3 uit het moederplan (bestemmingsplan ‘Bûtengebiet en doarpen) voor stallen groter dan 500 m2 niet opgenomen in het wijzigingsplan ‘Stiens Harnsterdyk 7’.

Aangezien in het wijzigingsplan geen afwijkingsmogelijkheid (of wijzigings-bevoegdheid) kent en geen medewerking kan worden verleend met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 2° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht jo. artikel 4 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht, kan alleen medewerking aan de aanvraag omgevingsvergunning worden verleend door middel van een planologische procedure; de zgn. ‘buitenplanse grote afwijking’ waar een ruimtelijke onderbouwing onderdeel van uit maakt. Voor dit plan is een ‘verklaring van geen bedenkingen’ van de gemeenteraad vereist.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de huidige en de toekomstige situatie van het plangebied beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op het beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente. In hoofdstuk 4 worden de milieuaspecten beschreven. Hoofdstuk 5 behandelt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

Hoofdstuk 2 Het plan

2.1 Huidige situatie

Het perceel aan de Harnsterdyk 7 te Stiens is gelegen aan de westzijde van de weg en bestaat uit diverse opstallen voor het houden van vleeskuikens en melkvee, evenals de opslag van drijfmest en een biogasinstallatie.

De melkveehouderij heeft een capaciteit van 98 stuks. melkvee met 51 stuks bijbehorend jongvee. Op dit moment houdt Mts De Boer circa 70 stuks melkvee met bijbehorend jongvee en heeft de maatschap 60 ha grond in gebruik.

Voor de vleeskuikentak met max. 84.000 vleeskuikens staan er 2 stallen, welke emissiearm zijn ingericht. De kuikens worden op reguliere wijze gehouden in grondstallen met volledig strooiselvloer. De strooiselmest wordt aangewend in de biovergister en de stallen worden verwarmd met thermische energie uit de WKK van de biogasinstallatie d.m.v. warmwaterbuizen. De biogasinstallatie is sinds oktober 2005 in gebruik. Aanvankelijk met een vermogen van 190 kW. In 2011 is de installatie uitgebreid met een warmtekrachtinstallatie (WKK) van 400 kW. Daarmee kwam de capaciteit op 590 kW.

De rundveedrijfmest en de strooiselmest van de kuikens gaan in de vergister met co-producten als frietafval (McCain), tulpenbollen, bermgras, uienvellen, enz. Behalve eigen mest gebruikt Mts De Boer ook mest van derden. Het biogas dat daarbij ontstaat, wordt d.m.v. een WKK omgezet in elektriciteit, voldoende voor 880 huishoudens. De warmte die daarbij vrijkomt wordt gebruikt door een sportcomplex met zwembad twee kilometer verderop, en deels gebruikt om de kuikenstallen van warmte te voorzien. Het digestaat wordt afgezet bij akkerbouwers.

Afbeelding: Huidige situatie

2.2 Historie van het bedrijf

Maatschap De Boer is gespitst op nieuwe ontwikkelingen en waar men het bedrijf kan verduurzamen, zal men het niet laten. Zo is vroegtijdig geïnvesteerd in biogas om ‘van mest stroom te maken’ en zijn het afgelopen jaar zonnepanelen aangebracht om duurzame energie op te wekken.

2.3 Toekomstige situatie

Ruimtelijke situatie

In 2017 is bij de voormalige gemeente Leeuwarderadeel een principeverzoek ingediend voor het vergroten van het agrarisch bouwvlak van het perceel Harnsterdyk 7 te Stiens. Op 11 april 2017 is het principeverzoek behandeld in het college van de voormalige gemeente Leeuwarderadeel. Het college heeft besloten in principe planologische medewerking te verlenen voor vergroten van het agrarisch bouwvlak naar 3 ha onder voorwaarden:

- dat met de maatschap De Boer Talsma een planschadeovereenkomst wordt opgesteld waarin wordt vastgelegd dat eventuele planschade voor rekening van de initiatiefnemer komt;
- dat er een ruimtelijke onderbouwing wordt opgesteld waarin wordt aangegeven dat wordt voldaan aan de voorwaarden zoals aangegeven in artikel 3.3.3, artikel 3.7.1 van de regels en paragraaf 5.2.2.2 van de toelichting en dat wordt voldaan aan de maatvoering eisen zoals gesteld in de bouwregels onder artikel 3.2 van het bestemmingsplan;
- dat de landschappelijke inpassing van de uitbreiding van het bouwvlak wordt uitgevoerd overeenkomstig het "Handboek voor het Landschap", de "beleidsregel Landschappelijke inpassing" conform het besluit van het college d.d. 20 mei 2014 en volgens de Nije Pleats methodiek;

Over dit plan is in 2018 overleg gevoerd met medewerkers van de gemeente Leeuwarden. Uit de gesprekken bleek dat het wijziginsplan ruimte biedt voor het plan. Het wijzigingsplan voor Harnsterdyk 7 dient daarvoor gewijzigd te worden, zodanig dat er een bouwblok van 3 ha ontstaat, waarvan 1,5 ha wordt gebruikt voor de niet grondgebonden ‘intensieve veehouderij’. Met het oog op de middellange termijn is ook een uitbreiding in de rundveehouderij voorzien. Dit om op te schalen naar een volwaardige eenheid van 150 st. melkvee met bijbehorend jongvee. Dit voornemen heeft geen prioriteit, maar in de planvorming en presentatie van het wijzigingsplan al wel vast meegenomen.

Met de nieuwe stallen erbij krijgt het bouwvlak weer een ‘rechthoek’-vorm en een zekere mate van compactheid. Er is sprake van een evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van de gebouwen, zo blijkt uit de bijgesloten milieutekening voor de beoogde situatie met plattegrond en doorsnede gebouwen. De nieuwe stallen komen in lijn met de huidige stallen verder van de weg af te staan, waardoor de boerderij ertegenover zo min mogelijk wordt gehinderd. Bovendien wordt het geheel landschappelijk goed ingepast.

Afbeelding: Toekomstige gewenste ontwikkeling met aanduiding grens

Huisvesting vleeskuikens

De huisvesting van vleeskuikens voldoet aan het Besluit huisvesting en de Wet dieren. De te verlengen stal is emissiearm voor zowel ammoniak als fijnstof, wat het stalklimaat voor de dieren ten goede komt.

De Wet dieren heeft de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (Gwwd) en een aantal andere wetten met regels voor het houden van dieren vervangen, waaronder het Vleeskuikenbesluit. In de Wet dieren staat de intrinsieke waarde van het dier centraal; dierenwelzijn gaat over de kwaliteit van het leven van dieren.

Voor het houden en verzorgen van productiedieren gelden algemene regels. Daarnaast zijn er voor een aantal diersoorten specifieke regels vastgesteld, waaronder die voor vleeskuikens. In het Besluit houders van dieren staan regels voor het welzijn en de gezondheid van de vleeskuikens. Zo zijn welzijnseisen voor vleeskuikens en regels voor het huisvesten en het afvoeren van vleeskuikens, waarop gecontroleerd wordt door de NVWA.

Alhoewel de initiatiefnemer vergunning heeft voor gangbare kuikens, houdt hij traaggroeiende vleeskuikens (Goed Nest Kippen), waarvoor bepaalde eisen gelden. Deze zijn te vinden in het Besluit houders van dieren en de Regeling houders van dieren, welke zijn te raadplegen op de site van de Rijksdienst voor Ondernemend

Nederland (RVO). De initiatiefnemer voldoet momenteel aan deze eisen.

In de bestaande stallen kunnen in de toekomstige situatie door het houden van 'nieuwe standaard kip' minder dieren worden gehuisvest. Het plan is daarom twee stallen bij te bouwen. De Boer moet echter, gezien de marktwerking, rekening houden met het ‘terug kunnen schakelen’ of ‘over kunnen schakelen’ naar een van de andere bedachte marktconcepten, in het geval het markconcept waar hij zich bij aansluit over enkele jaren wordt beëindigd of evolueert naar een andere setting. De stallen moeten multifunctioneel zijn en meerdere concepten kunnen huisvesten.

2.4 Voorwaardelijke verplichting

Voorwaarden van de wijzigingsbevoegdheid voor het vergroten van het bouwvlak is dat de uitbreiding van het bouwvlak landschappelijk moet zijn ingepast. Daarom moet de uitbreiding vergezeld gaan van een beplantingsplan/landschapsplan. Hierin moet worden aangetoond dat met de inrichting rekening gehouden is met het landschapstype, de landschapsstructuren, dat er sprake is van passende bebouwing en dat er voldoende afstand bewaard wordt tot omliggende ruimtelijke elementen. Voor de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid wordt toepassing gegeven aan de methodiek van de Nije Pleats van de provincie, waarbij ook de eis van plaatsgebondenheid van het bedrijf bepalend is. In de collegevergadering van 20 mei 2014 heeft het college beleid vastgesteld ten aanzien van de landschappelijke inpassing. Het "Handboek voor het Landschap" en "De beleidsregel Landschappelijke Inpassing" zijn meegenomen bij de landschappelijke inpassing. In Bijlage 2 is het advies van Neije Pleats opgenomen met daarin een inrichtingsschets. De inrichtingsschets dient tevens als voorwaardelijke verplichting bij de uitvoering van het wijzigingsplan.

Als de omgevingsvergunning onherroepelijk in werking treedt kunnen de bouwwerkzaamheden starten. Na gereed melding van de bouwwerkzaamheden zal de beplanting conform het (door de Nije Pleats goedgekeurde) beplantingsplan worden uitgevoerd. De beplanting zal worden aangebracht in het beplantingsseizoen (oktober t/m april), indien de bouw gedurende beplantingsseizoen gereed wordt gemeld. Indien de bouwwerkzaamheden worden afgerond buiten het beplantingsseizoen dan zal de beplanting worden aangebracht in het eerst volgende beplantingsseizoen.”

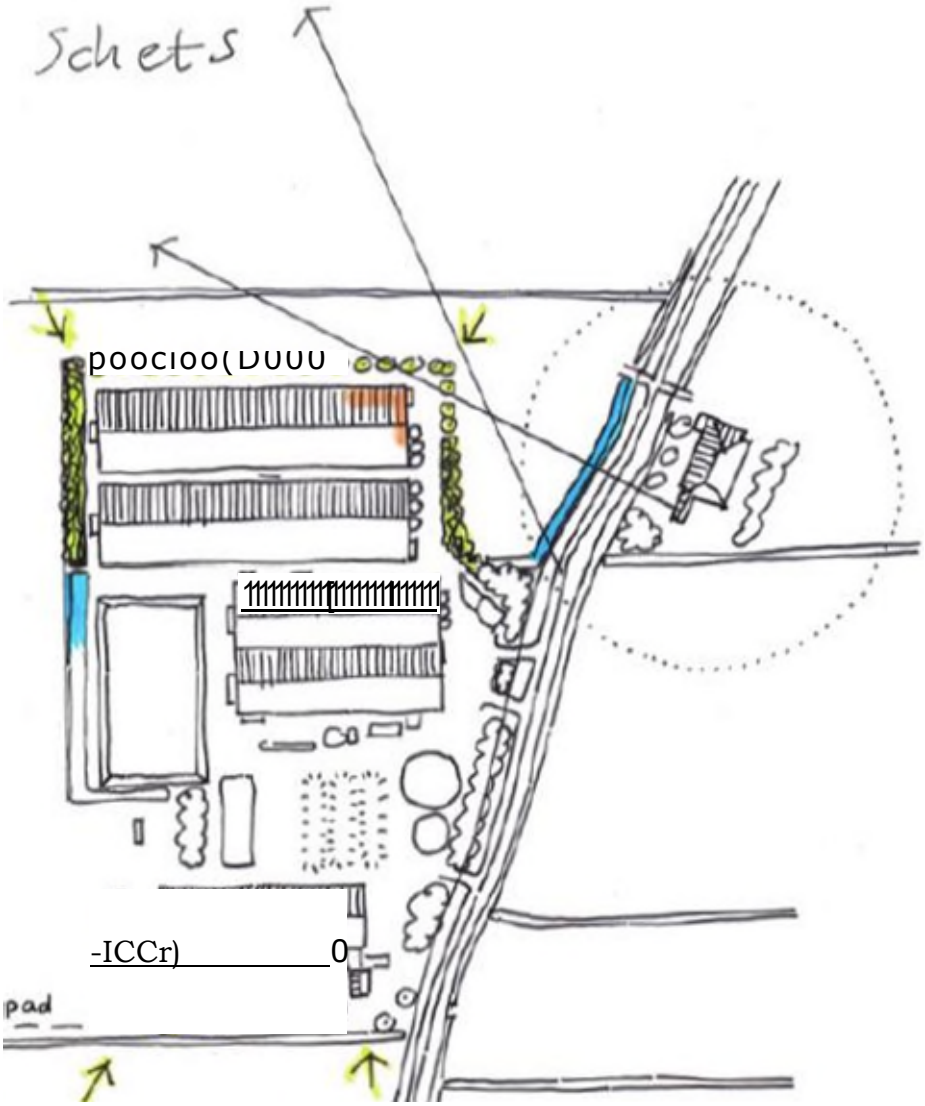

Afbeelding: ***Inrichtingsschets uit advies Nije Pleats***

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Nationaal beleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de nationale Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden.

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft het Rijk haar visie aan op de ruimtelijke- en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040. Dit betreft een nieuw, integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw Rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie Rijksdoelen uitgewerkt:

- vergroten van de concurrentiekracht door versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- verbeteren van de bereikbaarheid;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Het Rijksbeleid met betrekking tot de landbouw is niet zozeer gericht op de (on)mogelijkheden met betrekking tot de bedrijfsvoering, maar meer op de landbouw in relatie tot het omringende landschap, onder meer op het gebied van natuur, milieu en waterbeheer. Het Rijk zet in op de verduurzaming van het Europees Landbouwbeleid (GLB) waarbij grondeigenaren kunnen worden gestimuleerd en beloond bij maatschappelijke prestaties op de voorgenoemde terreinen.

Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden zijn behouden, is één van de Rijksdoelen. Om flora- en faunasoorten in staat te stellen om op lange termijn te overleven en zich te ontwikkelen, is het behoud van leefgebieden en de mogelijkheid om zich te kunnen verplaatsen tussen leefgebieden essentieel. In het Rijksbeleid worden de (begrensde) gebieden van de (herijkte) Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aangemerkt als onderdeel van de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur. Het plangebied ligt echter niet binnen de EHS en er worden dus geen waarden van het gebied aangetast bij het voorgenomen project.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling is niet strijdig met de Strucutuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie

In het streekplan Fryslân 2007 (vastgesteld door Provinciale Staten op 13 december 2006) wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de provincie aangegeven. Centraal staan de relaties tussen stad en platteland, waarbij sprake is van een wisselwerking tussen beide gebieden. De provincie zet in op een concentratie van verstedelijking (wonen, werken en voorzieningen) in de stedelijke gebieden, zonder dat dit ten koste gaat van de vitaliteit van het omringende platteland. Het beleid is vertaald naar regels voor ruimtelijke ontwikkelingen in de Verordening Romte en heeft geen directe doorwerking in dit wijzigingsplan.

3.2.2 Verordening Romte Fryslan/werkwijze RO 2014

Op 25 juni 2014 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslan/werkwijze RO 2014 vastgesteld. De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Uitgangspunt is dat de verordening niet meer regelt dan noodzakelijk is. Wat elders al goed geregeld is (in de AMvB Ruimte of in andere wet- en regelgeving) hoeft niet over te worden gedaan. Verder is bij de wijze van regeling rekening gehouden met de verantwoordelijkheid van gemeenten. Binnen randvoorwaarden is ruimte voor lokaal maatwerk. De verordening is alleen van toepassing op nieuwe bestemmingsplannen. Uit de verordening volgt dus niet de plicht om bestaande bestemmingsplannen aan te passen. Toekomstig nieuw provinciaal beleid zal via een herziening van de verordening door kunnen werken. De verordening is daarmee dynamisch en zal regelmatig worden aangepast.

Grondgebondenheid melkveehouderij

De begripsbepaling Verordening Romte (toelichting pag. 63 Verordening Romte): “Een veehouderij is grondgebonden wanneer het voor het vee benodigde ruwvoer overwegend - d.w.z. in ieder geval meer dan de helft - afkomstig is van de bij het bedrijf behorende landbouwgrond". Uit landbouwkundige productiegegevens blijkt dat bij een veebezetting van ca. 3 grootvee-eenheden (GVE) of minder per hectare gras en voedergewassen aan deze voorwaarde wordt voldaan; ook de meeste mest kan dan bij het bedrijf worden afgezet. Groot Vee Eenheid (GVE): rekeneenheid voor het vaststellen van de veebezetting zoals vastgelegd door de Europese Commissie (EU 2009, L329/3). Melkkoe = 1,0 GVE, kalf =0,4 GVE, paard = 0,8 GVE, schaap of geit = 0,1 GVE) Omgerekend komt dit uit op ruim 0,3 hectare of meer per GVE. Dit richtgetal is een gemiddelde voor efficiënt producerende veebedrijven. Het getal houdt geen rekening met individuele omstandigheden, bijv. een veehouder die veel ruwvoer per ha produceert. Onder de bij het bedrijf behorende landbouwgrond wordt verstaan landbouwgrond in de directe omgeving van het bedrijf waar het bedrijf structureel, bij voorkeur op basis van eigendom of langdurige pacht, over kan beschikken. In de regel is 20 km een afstand waarbinnen een agrarisch bedrijf nog adequaat de bijbehorende grond kan verzorgen en benutten, en daarop toezicht kan uitoefenen.

Naast deze GVE methode kan een gemeente grondgebondenheid als volgt beoordelen:

- Per veehouder op basis van individuele gegevens bepalen hoeveel hectares de veehouder in gebruik/beheer moet hebben voor de gewenste mate van zelfvoorziening. Deze methode houdt rekening met individuele omstandigheden en biedt ruimte voor maatwerk. Per bedrijf zijn gegevens nodig over de omvang van de veestapel en de hoeveelheid grond in gebruik en beheer, productie en samenstelling van melk, mest en ruwvoer en mestafzet. Deze gegevens staan meestal in het bedrijfsplan. Met uitzondering van de ruwvoerproductie, betreft het gegevens die de veehouder standaard bijhoudt en jaarlijks aanlevert bij het Ministerie van EZ (Dienst Regelingen).
- Een combinatie van verschillende gegevens/ indicatoren, bijvoorbeeld voldoende areaal grond in de omgeving voor ruwvoerproductie, mestafzet en weidegang, ligging van stallen ten opzichte van aangrenzende gronden, type stalsysteem en feitelijke inrichting van de stal, milieuvergunning/melding, meitellingen. Ook gemiddelde verhoudingsgetallen van aantal dieren per ha of gemiddeld grondoppervlak per bedrijfsomvang kunnen indicaties geven; fijnregulering vindt vervolgens plaats via de mest- en milieuregelgeving. Dit vergt een goede onderbouwing per geval.
- Er wordt onderkend dat een groeiend bedrijf soms niet meteen over de benodigde grond beschikt. In dat geval zal aannemelijk gemaakt moeten worden dat het bedrijf binnen redelijke tijd over de grond kan beschikken. Dit kan op basis van het bedrijfsplan.

In geval van De Boer:

- Op dit moment ca. 70 st. melkvee met bijbehorend jongvee op 60 ha grond, dat is een veebezetting van 89 GVE/60 ha is ca. 1,5 GVE/ha.
- Op dit moment 98 st. melkvee en 51 st. jongvee milieuvergund, dat is 118 GVE/60 ha is ca. 2,0 GVE/ha.
- Op (middellange) termijn 150 st. melkvee en 100 st. jongvee op 60 ha (of meer), dat is 190 GVE/60 ha is ca. 3,1 GVE/ha.

De omvang van de melkveehouderij beperkt zich tot ca. 3 GVE/ha en ligt in lijn met de streefwaarde van de Verordening Romte. Bovendien: alle mest van de melkveehouderij wordt verwerkt in de bedrijfseigen vergister. De veehouderij van De Boer is zelfvoorzienend, grondgebonden, en alle mest kan bij het bedrijf worden afgezet.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskeuzes en uitgangspunten van de provincie Friesland.

3.3 Gemeentelijk beleid

In deze paragraaf wordt het gemeentelijke beleid dat inhoudelijk betrekking heeft op de voorgenomen ontwikkeling beschreven. De gemeente Leeuwarderadeel is in januari 2018 gefuseerd met de gemeente Leeuwarden. Voor het plangebied zijn voor het grootste deel (nog) de beleidsdocumenten van de voormalige gemeente Leeuwarderadeel van kracht.

3.3.1 Bestemmingsplan Buitengebied

Het ruimtelijke beleid voor het plangebied was tot 2018 neergelegd in het bestemmingsplan “Bûtengebiet en doarpen” (moederplan). Daarin zijn de gronden bestemd als “Agrarisch” met de functieaanduiding “specifieke vorm van agrarisch - bedrijfskavel grondgebonden agrarisch bedrijf” en gebiedsaanduidingen “luchtvaartverkeerzone - ILSVerstoringsgebied” en “vrijwaringszone - radarverstoringsgebied”.

Het bestemmingsplan Bûtengebied en doarpen (moederplan), vastgesteld op 4 juli 2013, kent de mogelijkheid tot wijziging van de omvang van de bedrijfskavel en het bouwvlak tot 3 hectare, mits aan de voorwaarden wordt voldaan en mits goed onderbouwd (art. 3.7.1). De voorwaarden uit de wijzigingsbevoegdheid zijn onderbouwd in het wijzigingsplan. Het opstarten van een wijzigingsprocedure is een bevoegdheid, het college kan hieraan meewerken, dit is geen verplichting voor het college. Op 2 oktober 2018 heeft het college besloten het wijzigingsplan vast te stellen. In het wijzigingsplan zijn de afwijkingscriteria, voor het bouwen van stallen groter dan 500 m2, uit het moederplan per abuis niet zijn opgenomen in het wijzigingsplan. Hierdoor kan geen medewerking worden verleend aan het bouwplan middels een omgevingsvergunning reguliere procedure (kleine binnenplanse afwijking). Met een omgevingsvergunning uitgebreide procedure (grote buitenplanse afwijking) kan wel medewerking worden verleend aan het bouwplan. Logischerwijs wordt een omgevingsvergunning uitgebreide procedure (grote buitenplanse afwijking) uitsluitend verleend als wordt voldaan aan de afwijkingscriteria van artikel 3.3.3, voor het bouwen van stallen groter dan 500 m2, uit het moederplan.

3.3.1.1 Oppervlakte bedrijfsgebouw

In artikel 3.3.3 van het moederplan is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen waarmee onder voorwaarden een bestaand bedrijfsgebouw kan worden uitgebreid met een oppervlakte groter dan 500 m2. De uitgangspunten ten aanzien van het uitbreiden van het bestaand bedrijfsgebouw zijn vertaald naar de wijzigingscriteria. Deze criteria worden in deze paragraaf behandeld.

Met een omgevingsvergunning (reguliere procedure) kon worden afgeweken van het bepaalde in lid 3.2.1 onder g in die zin dat een bedrijfsgebouw of een ondersteunende kas wordt gebouwd met een oppervlakte groter dan 500 m2, dan wel dat een bestaand bedrijfsgebouw of een bestaande ondersteunende kas wordt uitgebreid met of tot een oppervlakte groter dan 500 m2, mits:

a. met een erfinrichtingsplan aansluiting wordt gezocht bij de bestaande bebouwing op de agrarische bedrijfskavel en het omgevingsbeeld, zodanig dat de bebouwing op een goede wijze in het landschap en in relatie tot de bestaande bebouwing wordt ingepast.

Dit is gedaan middels het erfinrichtingsplan dat is opgenomen in Bijlage 2 en daarnaast als voorwaardelijke verplichting in de regels is opgenomen.

b. met een lichtplan wordt aangetoond dat de lichtuitstoot vanuit de bedrijfsgebouwen geen nadelige effecten heeft op de omgeving.

De ontwikkeling betreft een agrarisch bedrijf. Er zal enkel (zichtbare) verlichting ten behoeve van het zicht op het erf worden gerealiseerd. Hierbij wordt ook gekozen voor verlichting dat passend en gebruikelijk is op agrarische erven. Er zal geen overvloedige hoeveelheid aan verlichting worden gerealiseerd.

c. de gezamenlijke oppervlakte van ondersteunende kassen per bedrijfskavel ten hoogste 1.000 m2 za l bedragen.

Er worden geen kassen gerealiseerd.

d. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de milieusituatie, de natuurlijke en landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende

gronden.

Dit wordt aangetoond in Hoofdstuk 4.

3.3.2 Welstand

De welstandscommissie Hûs en Hiem heeft het bouwplan beoordeeld op 12 januari 2021. Het bouwplan voldoet volgens de commissie aan de redelijke eisen van welstand.

3.3.3 Nije Pleats

Om een goede ruimtelijk-landschappelijke inpassing te borgen is de planvorming (wijzigingsplan en daarna bouwplan) via het spoor van de Nije Pleats tot stand gekomen. Op 28 augustus 2017 heeft de Nije PLeats advies uitgebracht. Het voorliggende bouwplan en bijbehorende beplantingsplan is in overeenstemming met het Nije Pleats advies (zie bijlage 2).

Hoofdstuk 4 Milieuaspecten

In dit hoofdstuk worden de milieuaspecten die inhoudelijk betrekking hebben op de voorgenomen ontwikkeling zoals beschreven.

4.1 Cultuurhistorie en archeologie

Cultuurhistorie

Historische en landschappelijke analyse

Op de relatief hoog gelegen Kwelderwal is de eerste bewoning in het kleigebied tot stand gekomen. De nederzettingsvorm heeft zich sterk ontwikkeld door de voortdurende ophoging tot terpbewoning en de daaropvolgende bedijkingen. De terpdorpen zijn via een reeks lineaire wegen met elkaar verbonden.

Het grondgebruik bestaat op de kwelderwal veelal uit akkerbouw terwijl de lagergelegen kweldervlakte en het aansluitende kleiterpengebied uit grasland bestaan.De fysische ondergrond in het kleiterpengebied wordt gekenmerkt door een uiterst grillig patroon van kweldervlakten waarin vele slenken, ruggen en kommen voorkomen met zo nu en dan oude polder- of zeedijken. Hiermee hangt ook het grillige, ruimtelijke complexe occupatiepatroon samen. Hetzelfde geldt voor de natuurlijke hoogteverschillen in de vorm van ruggen en kommen en het stelsel van dijken, paden en vaarten.

Ontsluitingswegen liggen op oude kreekruggen of radiaal rond de terpen. Veel paden en wegen lopen dood in de lagere delen of zijn later doorgetrokken als ruilverkavelingswegen. Rond de terpdorpen komt een terpgericht stelsel van kerkenpaden voor. Vroeger was het waterwegennet van opvaarten en miedvaarten uiterst belangrijk. Nu nog liggen vele dorpen en boerderijen aan op- of miedvaarten. Behalve enige (zware) wegbeplanting en verspreid voorkomende erfbeplanting bij dorpen en boerderijen is er geen opgaande beplanting.

Nog altijd zijn veel cultuurhistorische boerderijplaatsen terug te vinden in het landschap. Het plangebied is gelegen aan een van de verbindingswegen tussen deze boerderijplaatsen.

Afbeelding: Cultuurhistorische kaart Friesland (CHK2) - boerderijplaatsen

Afbeelding: Historische kaart jaar 1938

Reeds voor het jaar 1938 zijn enkele boerderijplaatsen toegevoegd, waardoor er een bebouwingslint is ontstaan.

Afbeelding: Historische kaart jaar 1992

In 1992 is voor het eerst bebouwing te zien binnen het plangebied.

Afbeelding: Historische kaart jaar 2000

De bebouwing breidt zich uit in noordelijke richting door de toevoeging van een stal.

Afbeelding: Historische kaart jaar 2005

Deze uitbreiding wordt doorgezet in het jaar 2005 door de toevoeging van nog een stal.

Afbeelding: Historische kaart jaar 2009

In 2009 is te zien dat een vergister is bijgebouwd.

Afbeelding: Historische kaart jaar 2011

In het jaar 2011 is de biogasinstallatie bijgebouwd. Dit was tot dusver de laatste ontwikkeling binnen het plangebied.

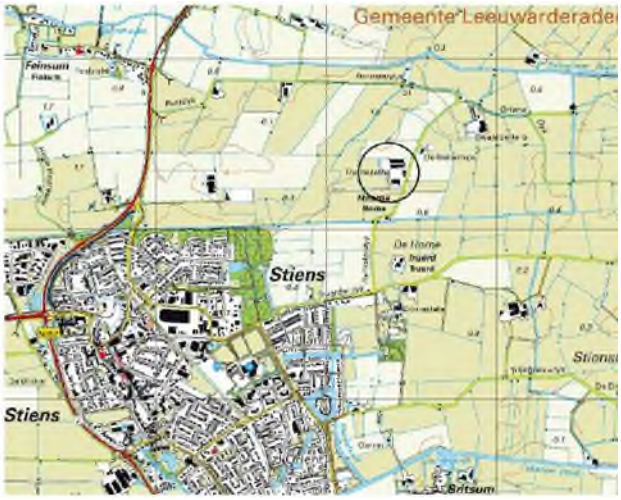

Afbeelding: Recente kaart plangebied

De ontwikkelingen rondom het plangebied zijn zeer gestaag gegaan waarbij steeds rekening is gehouden met de plaatsing van de gebouwen.

Archeologie

Het vigerende bestemmingsplan geeft geen aanduiding weer met betrekking tot archeologische waarden in het plangebied. Om deze reden kan gesteld worden dat het gebied niet gelegen is op archeologisch waardevolle grond.

Conclusie

Het aspect 'Cultuurhistorie en archeologie' levert geen belemmeringen op voor het plan.

4.2 Ecologie

4.2.1 Wnb

Sinds 1 januari 2017 vervangt de Wet Natuurbescherming de Flora & Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Voor de uitvoering van de wet heeft de provincie de bevoegdheid gekregen om vrijstellingen, ontheffingen en vergunningen te verlenen voor gebiedsbescherming, soortenbescherming, schadebestrijding en behoud van houtopstanden. Voor een aantal specifieke taken blijft het Rijk bevoegd.

De wet regelt de volgende onderwerpen:

- Houtopstanden (voormalige Boswet)
- Soortenbescherming (voormalige Flora & Faunawet)
- Gebiedsbescherming (voormalige Natuurbeschermingswet)
- Gebiedsbescherming en Programma Aanpak Stikstof

Voor de ontwikkeling is een vergunning afgegeven door de provincie Friesland op 3 februari 2017. Deze vergunning is opgenomen onder Bijlage 5. Bij de ontwikkeling worden de voorschriften die betrekking hebben op de vergunning nageleefd.

4.2.2 Flora en Fauna onderzoek

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is het Natuurloket geraadpleegd. De gegevens brengen in beeld wat in een bepaald gebied bekend is over het voorkomen van planten- en diersoorten en zijn voor iedereen beschikbaar. Voordat waarnemingen zichtbaar zijn, worden ze eerst gevalideerd. Dat gebeurt aan de hand van kennisregels en beoordelingen van experts. Een beknopte levering uit het NDFF is in Bijlage 6 opgenomen.

Afbeelding: Uitsnede waarnemingen natuurloket

Conclusie

De ecologische aspecten leveren geen belemmeringen op voor het plan. Het betreft een weidse omgeving met weiland. Er bevinden zich in het gebied geen bosschages. Om deze reden kan gesteld worden dat er geen wezenlijke inbreuk op de Flora en Fauna te verwachten is.

4.3 Externe factoren

4.3.1 Externe veiligheid

Dit gebied heeft de gebiedsaanduiding 'luchtvaartverkeerzone - ILS verstoringsgebied' en 'Gebiedsaanduiding vrijwaringszone - radarverstoringsgebied'. Vanwege de aanwezigheid van het ILS-verstoringsgebied rond de Vliegbasis Leeuwarden, is er een aanduiding opgenomen die de werking van dit systeem moet beschermen. Door een maximale bouwhoogte op de verbeelding weer te geven, wordt voorkomen dat het systeem mogelijk verstoord wordt.

Op de met 'Luchtverkeerzone-ILS Verstoringsgebied' aangeduide gronden zal de bouwhoogte van bouwwerken binnen de ter plaatse voorkomende bestemmingen ten hoogste de binnen de gebiedaanduiding 'Luchtverkeerzone-ILS Verstoringsgebied' aangegeven bouwhoogte (m), ten opzichte van NAP, dan wel de bestaande bouw- of tiphoogte bedragen. De maximaal toelaatbare bouwhoogte tussen de aangegeven contouren wordt door lineaire interpolatie bepaald (lid 38.13.2 algemene aanduidingsregels bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen).

Om te zorgen voor een goede werking van de radar van de vliegbasis Leeuwarden is de aanduiding vrijwaringszone-radarverstoringsgebied opgenomen. Er is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen om hogere bebouwing toe te staan. Dit kan alleen toegestaan worden als uit een beoordeling door de beheerder van de radar is gebleken dat door de bouw van het bouwwerk het radarbeeld van het luchtruim niet ontoelaatbaar wordt verstoord en vooraf schriftelijk advies wordt ingewonnen bij de beheerder van de radar.

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 38.13.2 in die zin dat de bouw- of tiphoogte, ten opzichte van NAP, wordt overschreden, mits:

- uit een beoordeling door de beheerder van de radar is gebleken dat door de bouw van het bouwwerk het radarbeeld van het luchtruim niet ontoelaatbaar wordt verstoord;
- vooraf schriftelijk advies wordt ingewonnen bij de beheerder van de radar. **Conclusie**

Het toekomstige bouwwerk is van niet dusdanige hoogte dat deze een belemmering vormt voor externe factoren en om deze reden zal er geen hinder ontstaan binnen het radarverstoringsgebied.

4.3.2 Kabels en leidingen

Door het plangebied lopen boven- of ondergronds geen hoofdleidingen.

4.4 Milieu

4.4.1 Bodem

Ten aanzien van de bodemkwaliteit geldt de Wet bodembescherming (Wbb) en het (bijbehorende) Besluit bodemkwaliteit. Gestreefd wordt naar een duurzaam gebruik van de bodem. Bij een ruimtelijk plan moet de bodemkwaliteit van het betreffende gebied inzichtelijk worden gemaakt. Hierbij is van belang te weten of er bodemverontreiniging is die de functiedoelen kan frustreren, of er gezondheidsrisico's of ecologische risico's daardoor zijn en wat de mogelijkheden zijn om er tijdig iets aan te doen. Hiervoor is wettelijk verplichte informatie over de bodemkwaliteit nodig.

Het uitgangspunt wat betreft de bodem in het plangebied is, dat de kwaliteit ervan zodanig dient te zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van het plangebied voor de voorgenomen functie(s).

Voor het plangebied is geen bodemvervuiling bekend en er is ook geen aanleiding om te veronderstellen dat deze aanwezig is. Nader onderzoek wordt niet nodig geacht.

Conclusie

Het aspect 'bodem' levert geen belemmeringen op bij de voorgenomen ontwikkeling.

4.4.2 Geur

In het kader van luchtkwaliteit is door Hoeve Advies onderzoek gedaan naar de luchtkwaliteit, zowel naar de vergunde situatie als de beoogde situatie. De resultaten van dit onderzoek zijn neergelegd in een rapport van 25 september 2017. Het rapport is opgenomen in Bijlage 3.

De geuremissie van legkippen is 0,34 OU_E/d/s. Hiervoor geldt een minimale afstand van 50 m tot het emissiepunt en 25 m van gevel-tot-gevel t.o.v. geurgevoelige objecten. Daar wordt aan voldaan.

De hoogste geurbelasting op de dichtbijgelegen geurgevoelige objecten in het buitengebied is 6,9 OU_E/m^3 terwijl het 8,0 OU_E/m^3 mag zijn.

Conclusie

Het aspect 'geur' levert geen belemmeringen op bij de voorgenomen ontwikkeling.

4.4.3 Luchtkwaliteit

In het kader van luchtkwaliteit is door Hoeve Advies onderzoek gedaan naar de luchtkwaliteit. De resultaten van dit onderzoek zijn neergelegd in een rapport van 10 november 2016. Het rapport is opgenomen in Bijlage 4.

Fijnstofconcentratie PM_{10}

De bijdrage vanuit het bedrijf t.o.v. de omwonenden varieert afhankelijk van de afstand tot het bedrijf. De hoogste fijnstofconcentratie bij de omliggende woningen is 17,42 µg/m^3. Na aftrek van de 2 µg/m^3 aan zeezoutcorrectie geeft dit een netto concentratie van 15,42 µg/m^3. Dit is lager dan het maximale jaargemiddelde van 40 µg/m^3 wat is toegestaan. Zonder rekening te houden met de zeezoutcorrectie blijkt het aantal dagen overschrijding van 50 µg/m^3 ten opzichte van de omliggende woningen maximaal 6,2 dagen te zijn. Na aftrek van de 2 correctiedagen is de netto overschrijding 4,2 dagen t.o.v. het meest gevoelig te beschermen object. Dat is lager dan de maximale 35 dagen die zijn toegestaan. De boogde situatie voldoet aan de randvoorwaarden van de Wet luchtkwaliteit.

Fijnstofconcentratie $PM_{2.5}$

Uit de fijnstofconcentratie berekening PM_{10} komt een jaargemiddelde concentratie van 15,42 µg/m3. In het fijnstof PM_{10} ligt $PM_{2.5}$ opgesloten. Het totaal aan PM_{10} bestaat voor een beperkt deel uit $PM_{2.5}$. De fijnstofconcentratie van $PM_{2.5}$ is dus een fractie van 15,42 µg/m3 en kan dus nooit groter zijn dan deze waarde zelf. Hieruit volgt dat de $PM_{2.5}$ concentratie onder de maximale concentratie van 25,0 µg/m3 blijft.

De boogde situatie voldoet aan de randvoorwaarden van de Wet

luchtkwaliteit.

Conclusie

Het aspect 'luchtkwaliteit' levert geen belemmeringen op bij de voorgenomen ontwikkeling.

4.4.4 Ammoniak

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is de mogelijke invloed op stikstofgevoelige gebieden onderzocht. De gevolgen wat betreft emissiewaarden voor deze ontwikkeling zijn opgenomen in de Wnb-vergunning en de positieve weigering onder Bijlage 5.

Op grond van de beoordeling kan worden verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken relevante genoemde Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast door de aangevraagde activiteit, mits de vergunning en de daaraan verbonden voorschriften onverkort worden nageleefd.

De huisvesting van vleeskuikens voldoet aan het Besluit huisvesting en de Wet dieren. De te verlengen stal is emissiearm voor zowel ammoniak als fijnstof, wat het stalklimaat voor de dieren ten goede komt.

De metingen zijn op initiatief van De Boer mede op zijn bedrijf uitgevoerd. De gemiddelde ammoniakuitstoot is door het meetbureau, Buro Blauw uit Wageningen, vastgesteld op 0,012 kg NH3 per dierplaarts per jaar. Dat is stukken lager dan de 0,080 kg NH3 die voortraditionele stallen geldt en ook stukken lager dan de maximale emissiewaarde van 0,045 kg NH3 voor bestaande en 0,035 kg NH3 voor nieuw te bouwen stallen vanaf 1 juli 2015 (besluit huisvesting).

Conclusie

Het aspect 'ammoniak' levert geen belemmeringen op bij de voorgenomen ontwikkeling.

4.4.5 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) regelt de mate waarin het geluid veroorzaakt door wegen, spoorwegen en/of gezoneerde industrieterreinen geluidgevoelige bestemmingen (woningen, ziekenhuizen, scholen en dergelijke) mag belasten.

Voor wegverkeer stelt de wet dat in principe de geluidsbelasting op geluidgevoelige functies de voorkeurgrenswaarde van 48 dB in principe niet mag overschrijden. Voor spoorwegverkeer mag de voorkeurgrenswaarde van 55 dB in principe niet worden overschreden. Voor industrielawaai van gezoneerde industrieterreinen mag de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) in principe niet worden overschreden. Wanneer geen nieuwe geluidgevoelige functies worden ontwikkeld, geldt op basis van artikel 76 lid 3 Wgh geen onderzoeksverplichting. De beoogde ontwikkelingen bij het bedrijf betekent geen uitbreiding van de werkgelegenheid.

De veehouderij ligt in een landelijk gebied met veel agrarische activiteiten. De stallen staan ver verwijderd van de omliggende woningen. De nieuwe stallen komen iets verder van de dichtstbijzijnde woning af te staan. Op ongeveer 100 meter van de geplande locatie van de stallen is een woning gevestigd aan de Harnsterdyk 8. De ventilatoren zitten in de eindgevel van de stallen op grote afstand van deze woning. Er is geen aanleiding voor een akoestisch onderzoek.

Conclusie

Het aspect 'geluid' levert geen belemmeringen op bij de voorgenomen ontwikkeling.

4.4.6 Bedrijven en milieuzonering

Uit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening moet bij nieuwe ontwikkelingen worden nagegaan welke bronnen in of nabij het plangebied een belemmering kunnen vormen voor gevoelige functies als wonen. Daarnaast dient te worden bezien of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat (de 'omgekeerde werking').

Het is gebruikelijk om voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bedrijvigheid aansluiting te zoeken bij de afstanden uit de publicatie Bedrijven en milieuzonering (VNG-uitgeverij, 2009). Andersom kan deze publicatie worden gebruikt voor het op verantwoorde wijze inpassen van bedrijvigheid in de fysieke omgeving.

Van plangebied naar omgeving

Bij de voorgenomen ontwikkeling worden milieubelastende activiteiten mogelijk gemaakt. In paragraaf 4.4 Milieu is aangetoond dat dit geen belemmeringen met zich meebrengt voor de omgeving van het plangebied.

Van omgeving naar plangebied

Bij de voorgenomen ontwikkeling wordt geen milieugevoelige functie mogelijk gemaakt, hierdoor kan de toetsing van omgeving naar plangebied achterwege blijven.

Conclusie

Het aspect 'bedrijven en milieuzonering' levert geen belemmeringen op bij de voorgenomen ontwikkeling.

4.4.7 Milieu Effect Rapportage (MER)

Het opstellen van een milieueffectrapportage (MER) en het doorlopen van de bijbehorende m.e.r.-procedure is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid die kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Dit is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. Er zijn drie onafhankelijke sporen die kunnen leiden tot een m.e.r.-plicht:

1. Uit toetsing aan de hand van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) blijkt dat het plan of besluit voorziet in, of een kader vormt voor, activiteiten die (mogelijk) belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu. In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten planMER-plichtig, besluitm.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelings-plichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Voor (bestemmings)plannen dient te worden getoetst aan de activiteiten en drempelwaarden van onderdeel D van de bijlage bij het besluit m.e.r.. In het geval de activiteit genoemd wordt in onderdeel D, maar die onder de drempelwaarden vallen, dan is een 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' nodig. Bij de 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' dient te worden getoetst of belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen worden uitgesloten. De toetsing dient te worden gedaan aan de hand van de criteria uit Bijlage III bij de Europese richtlijn m.e.r. (kenmerk project, plaats project en kenmerk potentieel effect). Indien belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten, dan is niet alsnog een (plan)m.e.r. (-beoordeling) op grond van het Besluit m.e.r. noodzakelijk.
2. In het geval van een (bestemmings)plan: indien een 'passende beoordeling' op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 voor dit plan verplicht is vanwege de in het plan opgenomen activiteiten. Een passende beoordeling is verplicht indien significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten;
3. Wanneer Provinciale Staten in haar provinciale milieuverordening activiteiten hebben aangewezen, aanvullend op de activiteiten in het Besluit m.e.r., die kunnen leiden tot m.e.r.-plicht.

De voorgenomen ontwikkeling is genoemd in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. Omdat het een uitbreiding/wijziging en fysieke verandering van meer dan 40.000 st. pluimvee betreft, valt het initiatief in de categorie 'aanmeldingsplicht' vanwege de m.e.r.-beoordeling. Het bevoegd gezag dient in geval van pluimvee bij een uitbreiding of verandering van de installatie binnen de inrichting vanaf ca. 40.000 vleeskuikens een afweging te maken of er wel of geen milieueffectrapportage moet worden gemaakt. Dit op grond van kenmerken als activiteit, plaats, samenhang met andere activiteiten, en de milieueffecten die zich voordoen. Vanaf een uitbreiding of verandering van een installatie met meer dan 85.000 vleeskuikens is een m.e.r. verplicht. Dat is hier niet het geval. De aanmeldnotitie wordt ingediend in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning milieu, maar ook vanwege de bouwblokvergroting en bestemmingsplanwijziging om het effect te duiden op milieu, natuur en ruimtelijke kwaliteit en volksgezondheid. Het college van B&W dient op grond van de Aanmeldnotitie een besluit te nemen of er al dan geen zwaarwegende redenen zijn een m.e.r. te doorlopen.

Door Hoeve advies is een Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling opgesteld (Bijlage 7). Hieruit zijn de volgende conclusies naar voren gekomen.

Milieu

Een project-m.e.r. (milieu) is niet verplicht omdat het niet de drempelwaarde van de 0-lijst te boven gaat. De ondernemer weet wat hij wil dus hoeft hij voor zichzelf ook geen verkenning uit te voeren naar diverse scenario's, waar een m.e.r. ook voor gebruikt zou kunnen worden.

Er is wat betreft milieu geen bijzonder of storend effect vanuit de inrichting op de naaste omgeving te verwachten. Gelet op de omgeving (agrarisch gebied zonder bijzondere natuurwaarde) en de activiteit die binnen de inrichting plaatsvindt (waarbij is gekozen voor de best beschikbare technieken en op onderdelen beter dan dat) en de acceptabele effecten op de omgeving (impact) is er naar onze mening geen dringende reden een m.e.r. te doorlopen. De best beschikbare technieken worden toegepast en de juiste voorzorg wordt genomen om het milieu zo min mogelijk te belasten.

Bestemmingsplan

Dan blijft de vraag nog staan of er een plan-m.e.r.-plicht (planologie) is. Een plan-m.e.r. is verplicht als het plan kaders stelt in het plangebied waarvoor volgens de Wm een project-m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling verplicht is. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

1. Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
2. Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen 0 en D van de bijlage van het besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
3. Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen 0 en D van de bijlage van het besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

Ad 1. Passende beoordeling

De passende beoordeling is op voorhand uitgesloten omdat het plan niet leidt tot een toename van stikstofdepositie. De ammoniakemissie neemt immers af van 7.210,40 kg NH3 (milieuvergund) naar 4.942,10 kg NH3 (beoogd). Voor de beoogde situatie is al een Wnb-vergunning en een positieve weigering verleend. De toets op mogelijk impact op omliggende natuurgebieden heeft al plaatsgevonden, een verslechtering

op voorhand is uitgesloten.

Ad 2. M.e.r.-plicht vanwege kolom 3

In kolom 3 van de D-lijst wordt alleen gesproken over bestemmingsplannen die ‘voor het gehele grondgebied van de gemeente’ van toepassing zijn, waar de grenzen van het plan kunnen wijzigen, en/of het college zelf het plan moet uitwerken. Dat is hier niet aan de orde.

Ad 3. M.e.r.-plicht vanwege kolom 4

Ook leidt het plan niet tot een besluit inz. de inrichting van het landelijk gebied, de aanleg van een recreatieve of toeristische voorziening, een stedelijk ontwikkelingstraject of de aanleg van een bedrijventerrein.

Het plan is dus ook niet plan-m.e.r.-plichtig.

Participatie

Ook is de buurt al gekend in het plan (participatie). Een extra traject voor buitengewone inzage middels een m.e.r.-rapport voorafgaand aan een bestemmingsplanwijziging is dan ook niet nodig.

Conclusie

Er is op grond van de regels geen aanleiding een m.e.r. te verplichten omdat de nieuwe installatie zich beperkt tot een uitbreiding met niet meer dan 85.000 st. vleeskuikens. Uit de Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling blijkt dat gezien de impact op milieu en omgeving er geen dringende of zwaarwegende reden is een m.e.r. te lopen. Het college van B&W heeft besloten dat er geen m.e.r. nodig is (zie Bijlage 8).

4.5 Water

Het is verplicht om in de toelichting bij een wijziginsplan te verantwoorden op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Dit is bepaald in artikel 3.1.6, eerste lid, sub b van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Nationaal beleid

Het Nationaal Waterplan (V&W, 2009) heeft de status van een structuurvisie en is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998. Het plan vervangt alle voorgaande Nota's Waterhuishouding. Omdat ook voor de volgende generaties Nederland als veilig en welvarend waterland veiliggesteld moet worden, moet nu een antwoord worden gevonden op ontwikkelingen op het gebied van klimaat, demografie, economie en een duurzaam waterbeheer.

Een goede bescherming tegen overstromingen, het zoveel mogelijk voorkómen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit zijn basisvoorwaarden voor welvaart en welzijn. Water levert een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de leefomgeving en behoud van biodiversiteit. Het doel is helder: Nederland, een veilige en leefbare delta, nu en in de toekomst.

Voor een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem is het dan ook van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met waterhuishoudkundige eisen op korte en lange termijn. Meer dan voorheen moet water bepalend zijn bij de besluitvorming. De mate waarin water bepalend is, hangt af van de wateropgave in relatie tot andere opgaven, aanwezige functies en bodemgesteldheid, en andere kenmerken in dat gebied.

<u>Overstromingsrisico</u>

Het voorkomen van overstromingen door fysieke maatregelen is en blijft de belangrijkste pijler van het waterveiligheidsbeleid. Fysieke maatregelen zijn rivierverruiming, dijkversterking en het concept van overstroombare dijken. Door klimaatverandering zoals zeespiegelstijging en toenemende rivierafvoeren moeten we meer rekening houden met de gevolgen van een overstroming. De afweging is waar men op inzet: het voorkomen van slachtoffers (rampenbeheersing) of ook het voorkomen van economische schade (gevolgenbeperking). Bij beide is sprake van grote investeringskosten. Echter, de schadebedragen als gevolg van een overstroming zijn ook aanzienlijk. Geschat wordt 5-7 miljard euro.

Onderscheid is gemaakt in primaire, regionale en overige waterkeringen. De primaire en regionale waterkeringen bevinden zich vooral op die plekken binnen de provincie daar waar de grootste risico's zijn te verwachten met het oog op de aanwezige waterwegen en de aard en de omvang daarvan. Onderhavig plangebied ligt binnen de invloedssfeer van dijkring 9 Vollenhove. Bovenstaande afbeelding 7 illustreert dat het plaatsgebonden risico(PR) het grootst is in de laagst gelegen locaties binnen het dijkringgebied. Het PR is derhalve het grootst tussen Dalfsen en Zwartsluis en in een gebied tussen Giethoorn en Oldemarkt (in het noorden van de dijkring). Het gedeelte waar het plangebied deel vanuit maakt, zal bij een calamiteit langzaam vollopen. Derhalve zal er voldoende tijd zijn om tijdig passende maatregelen te nemen. De nieuwe bebouwing wordt tenminste aangelegd op 30 cm boven het straatpeil.

Provinciaal beleid

Deze kaart toont een indicatie van de overstromingsdiepten zo als deze kunnen optreden bij het falen van de primaire keringen. De kaart geeft daarmee een beeld van het overstromingsgevaar. De kaart is gebaseerd op een groot aantal berekeningen van het verloop van een overstroming na doorbraak op verschillen de locaties.

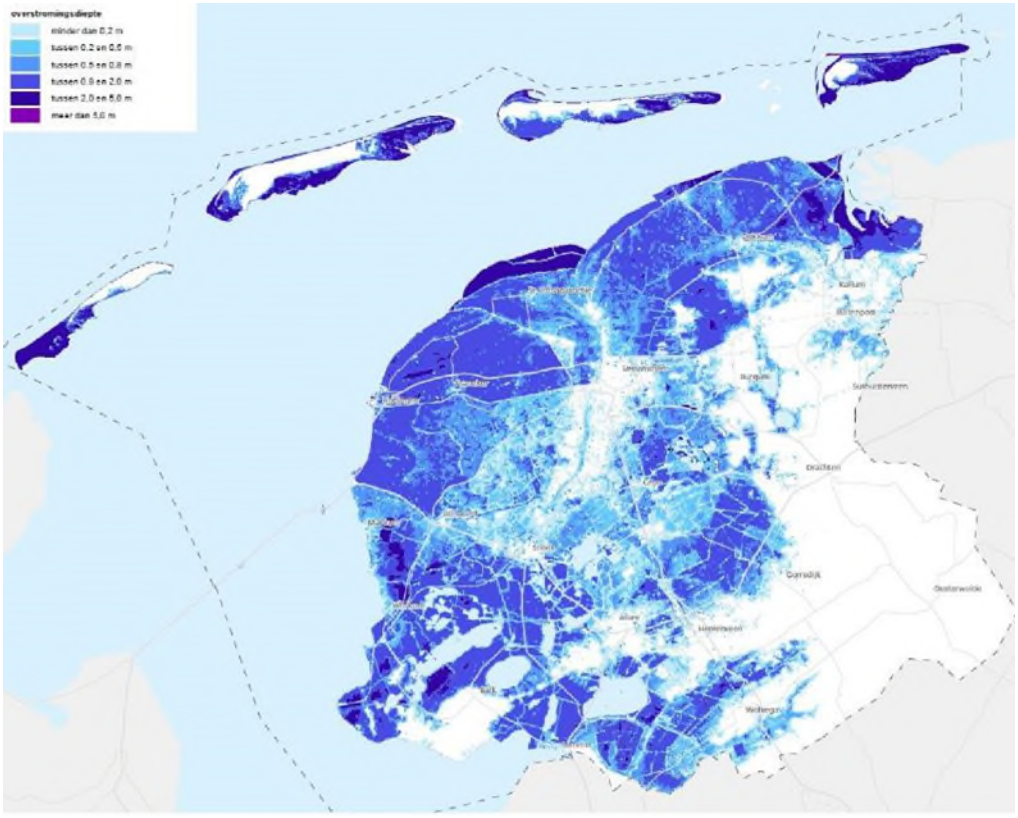

Afbeelding: Uitsnede Risicokaart overstroming Provincie Friesland

Het kaartbeeld geeft aan dat er geen groot overstromingsgevaar is voor de planlocatie.

Gemeentelijk beleid

Wat betreft het ontdoen en transporteren van afvalwater verwijst de gemeente Leeuwarden naar de wet milieubeheer Artikel 10.29a. Een bestuursorgaan houdt er bij het uitoefenen van een bevoegdheid krachtens deze wet, voor zover die bevoegdheid wordt uitgeoefend met betrekking tot afvalwater, rekening mee dat het belang van de bescherming van het milieu vereist dat in de navolgende voorkeursvolgorde:

a. het ontstaan van afvalwater wordt voorkomen of beperkt;
b. verontreiniging van afvalwater wordt voorkomen of beperkt;
c. afvalwaterstromen gescheiden worden gehouden, tenzij het niet gescheiden houden geen nadelige gevolgen heeft voor een doelmatig beheer van afvalwater;
d. huishoudelijk afvalwater en, voor zover doelmatig en kostenefficiënt, afvalwater dat daarmee wat biologische afbreekbaarheid betreft overeenkomt worden ingezameld en naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet getransporteerd;
e. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d zo nodig na retentie of zuivering bij de bron, wordt hergebruikt;
f. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d lokaal, zo nodig na retentie of zuivering bij de bron, in het milieu wordt gebracht en
g. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet wordt getransporteerd.

Als aanvulling hierop heeft de voormalige gemeente Leeuwarderadeel een Verordening op de afvoer van grondwater Leeuwarderadeel 2014. overwegende dat de Wet milieubeheer de bevoegdheid biedt bij verordening regels te stellen over het brengen van grondwater op of in de bodem of in een rioolvoorziening en over het beëindigen van het lozen van grondwater in een rioolvoorziening voor afvalwater;

Overwegende dat het gewenst is gebruik te maken van de mogelijkheid het grondwater in een bepaald gebied binnen een vooraf te bepalen termijn niet meer te doen afvloeien in een openbaar vuilwaterriool.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.
2. beheerder van het openbaar riool: het college.

Artikel 2 Plicht tot afkoppelen

1. De beheerder van het openbaar riool kan een gebied aanwijzen waarbinnen het verboden is een afvoerleiding voor het vrijkomende grondwater bij drainage, oppompen of andere vormen van onttrekking aan te sluiten of aangesloten te houden op het openbaar vuilwaterriool.
2. De beheerder kan de wijze bepalen waarop het afkoppelen plaatsvindt. De kosten voor het afkoppelen op particulier terrein zijn voor rekening van de perceeleigenaar. Investeringen in de openbare ruimte zijn voor rekening van de gemeente.

3. In afwijking van het eerste lid is het toegestaan om een afvoerleiding voor grondwater, die op het tijdstip van inwerkingtreding van de gebiedsaanwijzing op het openbaar vuilwaterriool is aangesloten, gedurende een termijn van 12 maanden na die inwerkingtreding aangesloten te houden op het openbaar vuilwaterriool.
4. De gebiedsaanwijzing heeft geen betrekking op inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer en op de openbare weg.
5. Bij het vaststellen van de gebiedsaanwijzing houdt de beheerder van het openbaar riool rekening met het gemeentelijk rioleringsplan.
6. De gebiedsaanwijzing treedt in werking met ingang van de vijfde dag na die van bekendmaking.
7. De beheerder kan ontheffing verlenen van de verplichting tot afkoppelen die voortvloeit uit de gebiedsaanwijzing, indien van de eigenaar van het bouwwerk, open erf of terrein redelijkerwijs geen andere wijze van afvoer van het grondwater kan worden gevergd.
8. Op de voorbereiding van de gebiedsaanwijzing is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Watertoets

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het verplicht ruimtelijke plannen te 'toetsen op water', de zogenaamde Watertoets. De Watertoets is een waarborg voor water in ruimtelijke plannen en besluiten. De watertoets is voor dit plan uitgevoerd en is opgenomen in Bijlage 9. Het plan doorloopt de 'normale procedure'. Dit houdt in dat het waterschap een wateradvies afgeeft. Dit advies wordt navolgend beschreven.

Meerlaagse veiligheid

Het klimaat verandert en wordt steeds grilliger. Langere perioden van droogte, afgewisseld met korte periodes met intensieve buien, zeespiegelstijging en zwaardere stormen. Naast de verdedigingswerken moet worden ingezet op aanpassingen in de ruimtelijke ordening en calamiteitenbeheersing. Er is in dit verband sprake van meerlaagse veiligheid, dit staat voor Veiligheid in drie lagen. In het kader van ruimtelijke ordening is vooral laag 2 van belang. Het gaat er dan om dat de ruimte op een duurzame manier wordt ingericht. Bijvoorbeeld door geen gevoelige functies te realiseren op plekken die kunnen overstromen.

De maaiveldhoogte in het plangebied varieert en ligt naar schatting tussen de -0,20 m NAP en de +0,40m NAP. Onder Peilbeheer in dit wateradvies geven wij een advies over de bouwhoogte bekeken vanuit de drooglegging. Naast de drooglegging is ook de meerlaagse veiligheid van belang.

Het maatgevend boezempeil ter plaatse van het plangebied is op dit moment bepaald op +0,05 m NAP. De regionale waterkering is ontworpen op basis van deze waterstand. Er bestaat een kans dat de regionale waterkering doorbreekt. Het is in geval van een doorbraak van de regionale waterkering belangrijk de negatieve gevolgen zo klein mogelijk en de gevolgschade zo laag mogelijk te houden. Wij adviseren u de bebouwing dusdanig hoog aan te leggen dat er ook bij deze maatgevende waterstand geen wateroverlast optreedt.

Het plangebied ligt in een gebied met een overstromingskans van 1:100. Dit betekent dat de regionale waterkering is ontworpen op basis van een maatgevend boezempeil met een kans van voorkomen van 1/100e per jaar.

Klimaatadaptatie

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming.

Bij de inrichting van het plangebied kan hier op geanticipeerd worden door bijvoorbeeld het percentage verhard oppervlak te verminderen en het plangebied groener in te richten. Door nú maatregelen te nemen, is ook beeldkwaliteit van het erf en omgeving van de boerderij mooier en wordt grote schade in de toekomst voorkomen. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het proces worden meegenomen. Zo is voor dit plan hergebruik van regenwater een goede mogelijkheid om versnelde afvoer van water te voorkomen.

Peilbeheer

Peilgebied en drooglegging

Het plangebied ligt in een peilgebied met een vast peil van -1,05 m NAP. Dit vastgestelde peil is een streefpeil. Het werkelijke peil is als gevolg van opstuwing en de weersomstandigheden niet altijd gelijk aan het streefpeil. Het advies is om bij het bepalen van de aanleghoogte rekening te houden met de drooglegginsnorm.

De grondwaterstand is niet gelijk aan het waterpeil in de sloten. Grondwater kan opbollen en uitzakken. Om grondwateroverlast te voorkomen is naast de droogleginsnorm daarom ook de ontwateringsdiepte van belang. Er is geen gedetailleerde informatie beschikbaar over de grondwaterstanden op de locatie. Het advies is om bij het bepalen van de aanleghoogte naast de drooglegging ook rekening te houden met voldoende ontwateringsdiepte.

Grondwateronttrekking

Bij de aanleg van gebouwen of infrastructuur is het vaak nodig om het grondwater te verlagen om het werk droog uit te kunnen voeren. Voor het onttrekken van grondwater is een vergunning of melding nodig. Ook op het lozen van onttrokken grondwater is de meldingsplicht van toepassing. Om te weten of met een melding volstaan kan worden of een vergunning nodig is, kan contact opgenomen worden met Cluster Vergunningverlening van Wetterskip Fryslân. Als de bouwplannen concreet zijn zal contact worden opgenomen met het Wetterskip en wordt gekeken of er een vergunning nodig is.

Dempingen

Onderdeel van het plan is het dempen van oppervlaktewater. Dempingen moeten voor 100% gecompenseerd worden in hetzelfde peilgebied. Voor de demping is een watervergunning nodig. Het oppervlak van de demping zal ongeveer 250 m2 zijn. In nader overleg met Wetterskip Fryslân is aangegeven in zaken te treden omtrent de dempingen. Omdat de definitieve locatie niet vaststaat dient een watervergunning aangevraagd te worden voor de dempingen. Voor de demping en daarmee samengaande compensatieplicht is op 12 januari 2017 een Watervergunning afgegeven. Het Wetterskip geeft met deze watervergunning aan akkoord te zijn met de uitvoering. De precieze uitwerking zal in een later stadium na overleg worden bepaald. Echter, indien nog niet gestart is met de werkzaamheden, is de vergunning reeds vervallen (periode > 12 maanden). Wellicht dat hiervoor opnieuw een Watervergunning dient te worden aangevraagd.

Toename verhard oppervlak

Het Wetterskip Fryslân hanteert een compensatienorm van 10%. Voor bebouwd gebied is de ondergrens van 200 m^2 van toepassing, in het buitengebied geldt een ondergrens van 1.500 m^2.

Door de realisatie van het plan neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met 8.500 m^2. Ter compensatie dient 850 m^2 wateroppervlak gerealiseerd te worden. De initiatiefnemer heeft aangegeven dit te willen compenseren door het vergraven van overhoeken van percelen zoals aangegeven in onderstaand afbeelding. Deze locaties zijn ook in de vergunningaanvraag aangegeven ter compensatie van de demping. Het Wetterskip attendeert dat de 850 m2 bovenop het oppervlak van de demping meegenomen moet worden. Het totaal van de compensatie komt dan uit op 1.100 m2.

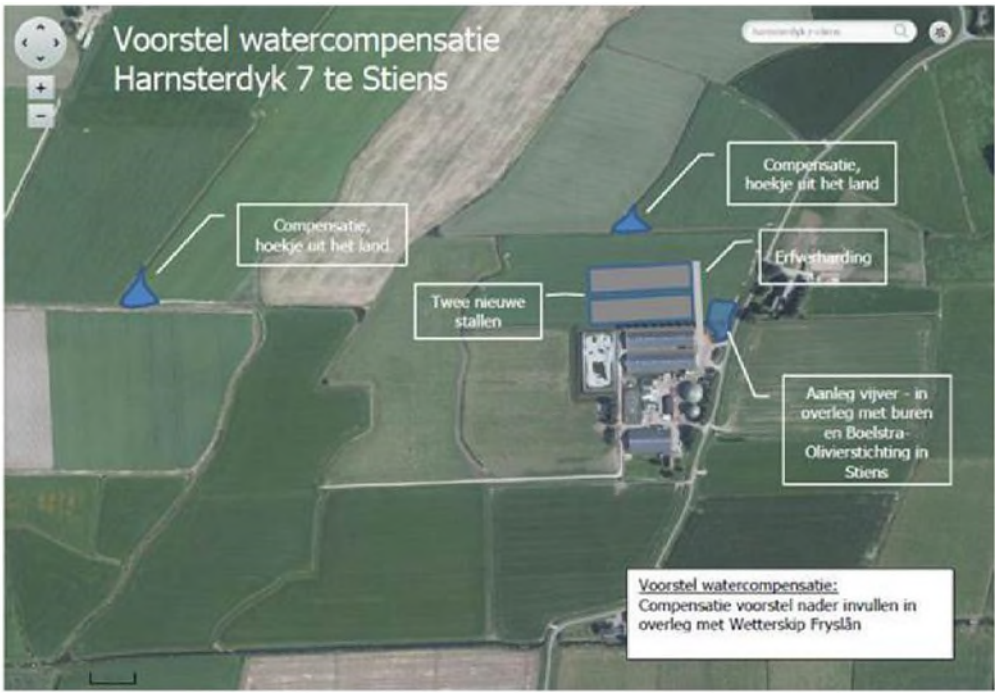

Afbeelding: Locaties van watercompensatie

In nader overleg met Wetterskip Fryslân is aangegeven in zaken te treden omtrent de locaties van de watercompensatie. Omdat de definitieve locatie niet vaststaat dient een watervergunning aangevraagd te worden voor het realiseren van de watercompensatie. Het Wetterskip heeft aangegeven akkoord te zijn met de uitvoering. De precieze invulling van de compensatiemaatregelen zal in een later stadium na overleg worden bepaald. Hiermee voldoet het plan aan de compensatienorm.

<u>Schoonhouden - scheiden - zuiveren</u>

Waterkwaliteit

Om een goede waterkwaliteit te realiseren is het nodig dat u voorkomt dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Ook is het nodig dat gebouwd wordt met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Erfafspoeling

Vanaf het erf mogen geen verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Door mest en perssappen uit de voeropslagen kan verontreiniging worden veroorzaakt als deze naar de bodem of het oppervlaktewater (af)stromen. Ook door

afstromend regenwater dat in contact is geweest met een niet bezemschoon erf en een niet bezemschone voeropslag kan het oppervlaktewater verontreinigd worden. Deze erfafspoeling dient te allen tijde voorkomen te worden door bepaalde maatregelen te nemen. Voor veel maatregelen geldt dat ze het meest kosteneffectief zijn, als deze direct worden uitgevoerd bij nieuwe bouwactiviteiten.

Afkoppelen en waterkwaliteit

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

Het hemelwater afkomstig van verhard oppervlak kan, onder bij Waterkwaliteit genoemde voorwaarden, geloosd worden op het oppervlaktewater.

Conclusie

Er is conctact geweest met het Wetterskip Fryslân over de voorgestelde compensatiemaatregelen. Voor de compensatiemaatregelen dient een Watervergunning te worden aangevraagd. Indien er bij het aanvragen en afgeven van de benodigde Watervergunning overeenstemming is ten aanzien van de benodigde compensatiemaatregelen en er rekening wordt gehouden met de andere maatregelen uit het wateradvies, zal het aspect 'water' geen belemmeringen opleveren bij de voorgenomen ontwikkeling.

4.6 Verkeer en parkeren

Parkeren

Parkeren kan conform de gemeentelijke parkeernorm worden opgelost op eigen terrein.

Verkeer

Het plan voorziet in de bouw van twee bedrijfsgebouwen (stallen) met een oppervlakte van 3.288 m2 per stal. Deze twee stallen worden binnen het daarvoor bestemde bouwvlak opgericht. De aanvraag is in strijd met het wijzigingsplan ‘Harnsterdyk 7 Stiens’, omdat de stallen groter zijn dan 500 m2. Het wijzigingsplan ‘Harnsterdyk 7 Stiens’ staat het wel toe om het bouwvlak volledig te bebouwen met stallen van maximaal 500 m2 per stal. Twee stallen met een gezamenlijke oppervlakte van circa 6.500 m2 hebben geen grotere verkeersaantrekkende werking ten opzichte van 7 stallen met een gezamenlijke oppervlakte van 6.500 m2. De verkeersdruk zal dus niet toenemen ten opzichte van de huidige planologische situatie.

Overigens is het ook niet de verwachting dat het aantal verkeersbewegingen per saldo zal toenemen ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. Alleen als er reguliere vleeskuikens worden gehouden neemt het aantal verkeersbewegingen toe. De vergunning maakt dat mogelijk, maar het is een terugvaloptie. De ondernemer wil scharrelvleeskuikens, conform het Beter Leven 1 ster predicaat van de Dierenbescherming, gaan houden. Doordat er dan minder dieren worden gehouden zal het aantal verkeersbewegingen per saldo nauwelijks veranderen.

Op dit moment zijn er 84.000 st. vleeskuikens vergund. In de beoogde situatie worden ca. 110.000 st. scharrelvleeskuikens (Beter Leven) gehouden of ten hoogste 175.000 st. vleeskuikens op reguliere wijze gehouden (‘plofkuikens’). Zoals gezegd

betreft dit een terugvaloptie. De langzaamgroeiende scharrelkuikens (Beter Leven) worden gehuisvest in een lagere bezetting en worden langer aangehouden waardoor er ca. 6 ronden per jaar worden ingezet in plaats van ca. 7,5 ronde voor reguliere vleeskuikens (‘plofkuikens’). In plaats van de huidige 84.000 st. x 7,5 ronde (630.000 st. per jaar) worden er 110.000 st. x 6 ronde (660.000 st. per jaar) afgeleverd. Dit is geen wezenlijke toename.

Het verlengen van de rundveestal heeft een geringe impact op het aantal verkeersbewegingen. Ook voor de huidige veestapel komt het RMO-transport meerdere keren per week de melk halen. Het aantal verkeersbewegingen hiervoor neemt niet toe.

Met de uitbreiding van het stalvloeroppervlak voor de vleeskuikens en meer melkvee wordt er meer strooiselmest en rundveedrijfmest gemaakt. Deze dient als grondstof voor de eigen co-vergister. Er hoeft dan minder mest of co-product van derden te worden aangevoerd waardoor het aantal verkeersbewegingen voor deze activiteit afneemt.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De Mts De Boer geeft tijdens de werksessie van de Nije Pleats aan dat er overleg is geweest over de bouwplannen met de overburen aan de Harnsterdyk. Deze hebben aangegeven geen bezwaar tegen de uitbreiding van het bedrijf te hebben. Wel hebben ze aangegeven dat ze betrokken willen zijn en blijven bij de landschappelijke inpassing van het bedrijf.

De aanvraag met de ontwerp vvgb en de ontwerp-omgevingsvergunning hebben in het kader van de planologische procedure voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Binnen de tervisietermijn is er één zienswijze ingediend.

De zienswijze is in de zienswijzennota samengevat weergegeven en voorzien van een reactie. De zienswijze geeft aanleiding tot aanpassingen van de ruimtelijke onderbouwing. De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bouwplan. De zienswijze en zienswijzennota met bijlagen maken onderdeel uit van de besluitdocumenten.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Het plan is een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 Bro. De raad kan besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien er geen verhaalbare kosten zijn, deze minder dan € 10.000,- bedragen of uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op nutsvoorzieningen betreffen (artikel 6.2.1.a Bro). In deze situatie is sprake van een geval als bedoeld in artikel 6.2.1a Bro, zodat geen exploitatieplan hoeft te worden vastgesteld.

Het planvoornemen betreft een particulier initiatief. De met de daadwerkelijke realisering gepaard gaande kosten worden dan ook gedragen door de initiatiefnemer. Eventuele bijkomende kosten komen eveneens voor rekening van de initiatiefnemer. Er wordt een planschadeverhaal overeenkomst gesloten met de initiatiefnemer. Eventuele planschade wordt hiermee afgewenteld op de initiatiefnemer.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat dit plan economisch niet uitvoerbaar is.

Bijlagen

Bijlage 1 Inrichtingstekening

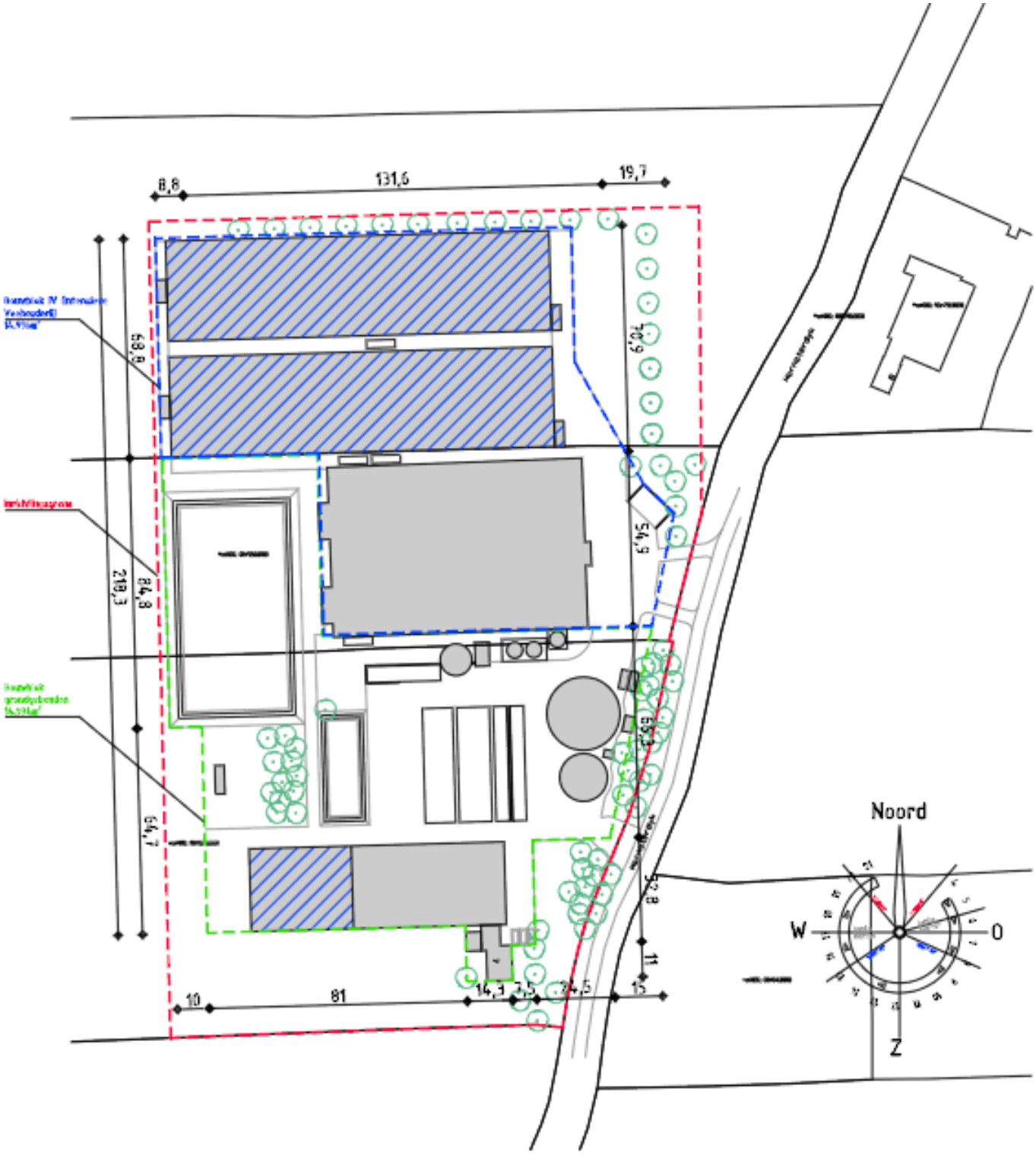

8,8
131,6
19,7
68,8
70,9
54,9
210,3
84,8
64,7
52,8
11
10
81
14,3
3,5
24,5
15
Noord
W
O
Z

Bijlage 2 Advies Nije Pleats

NIJE PLEATS

ADVIES NIJE PLEATS

Agrarisch bedrijf Familie De Boer
te Stiens

Datum: 28 augustus 2017

NIJE PLEATS

COLOFON

Nije Pleats, 28 augustus 2017

Status rapport: definitief

Rapportnummer: 2016/128

Rapport opgesteld door:
Nije Pleats
De heer B. van der Veen
Mevrouw G. Bierema

Opdrachtgever:
Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma te Stiens (gemeente Leeuwarderadeel)
Adres: Harnsterdyk 7, 9051LD Stiens

In samenwerking met:

Gemeente Leeuwarderadeel
De heer M. Van Vugt

Hûs en hiem
De heer R. Bremer

NIJE PLEATS

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding
- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Proces
- 1.3 Leeswijzer

2 Het bedrijf
- 2.1 Locatie
- 2.2 Huidige bedrijfsvoering
- 2.3 Wensen voor de toekomst
- 2.4 Betrokkenheid van de omgeving

3 Advies Nije Pleats
- 3.1 Proces
- 3.2 Analyse
- 3.3 Advies

4 Checklist planologische toets
- 4.1 Beleidskader
- 4.2 Hinder van bedrijven
- 4.3 ProjectMER
- 4.4 Verkeerslawaai
- 4.5 Waterparagraaf
- 4.6 Ecologisch onderzoek
- 4.7 Archeologisch onderzoek
- 4.8 Externe veiligheid
- 4.9 Luchtkwaliteit
- 4.10 Bodemkwaliteit
- 4.11 Verkeersaspecten
- 4.12 Maatschappelijke haalbaarheid
- 4.13 Financiële haalbaarheid

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De familie De Boer is voornemens het agrarisch bedrijf (melkveehouderij en kippenhouderij) aan de Harnsterdyk 7 te Stiens uit te breiden. Het huidige bestemmingsplan voorziet niet in de gewenste bouwmogelijkheden. Om de ruimtelijk-landschappelijke haalbaarheid van de uitbreiding van het bedrijf op deze locatie aan te tonen, is het voorliggende advies opgesteld. Dit advies kan worden gebruikt bij het planologisch regelen van de uitbreiding van het bedrijf. Het is uitdrukkelijk geen vergunning op basis waarvan het bedrijf nu gebouwd kan gaan worden. Het daarvoor geldende (juridische) proces dient nog te worden doorlopen. Het voorliggende rapport is één van de “schakels” die nodig zijn voor dat proces.

1.2 Proces

Voorliggend advies is via het spoor van de Nije Pleats tot stand gekomen. Dit betekent dat er een proces gevolgd is waarbij alle partijen, die uiteindelijk het bouwplan moeten toetsen, betrokken zijn geweest. Middels een werksessie van de Nije Pleats op het erf van de initiatiefnemer is met alle betrokkenen/deskundigen gekomen tot een ontwikkelingsconcept voor het bedrijf voor de komende jaren.
Deze proceslijn betekent een commitment van de deelnemende partijen aan het resultaat van de werksessie. Zij zullen zich herkennen in de concrete uitwerking in het voorliggende advies. Voorliggend advies vormt de ruimtelijk landschappelijke input voor een eventuele planologische procedure. Naast dit advies is daarvoor meestal ook een aantal nader te bepalen planologische onderzoeken noodzakelijk. Een checklist hiervoor is in hoofdstuk 4 van voorliggende advies opgenomen.

1.3 Leeswijzer

Achtereenvolgens wordt in dit advies ingegaan op het bedrijf (hoofdstuk 2), het advies van de Nije Pleats (hoofdstuk 3) en een checklist voor de planologische toets (hoofdstuk 4).

2 HET BEDRIJF

2.1 Locatie

Het agrarisch bedrijf van de familie De Boer is gelegen ten noordoosten van het dorp Stiens in het buitengebied van de gemeente Leeuwarderadeel. Via de Harnsterdyk wordt het erf ontsloten op de provinciale weg N357 tussen Leeuwarden en Holwerd.

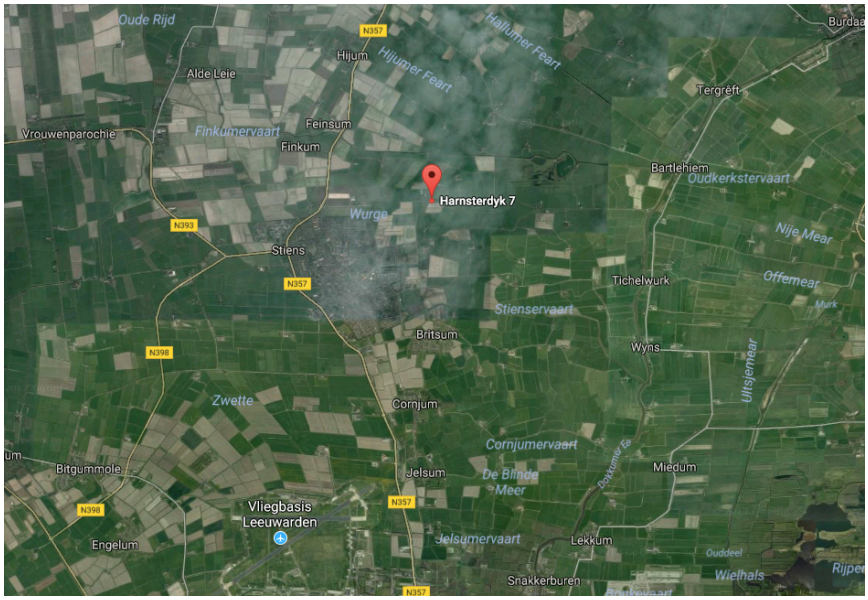

Figuur Ligging erf in de regio (Bron: Google Maps, 2017)

Figuur Overzicht huidige erf (Bron: GoogleMaps, 2017)

2.2 Huidige bedrijfsvoering

De familie De Boer is al meer dan 25 jaar op deze plek gevestigd met het agrarisch bedrijf. De familie voert hier een modern agrarisch bedrijf. De onderneming kent drie pijlers: melkvee, vleeskuikens en biovergisting. Ook wordt er zonne-energie opgewekt. In de beginjaren van het bedrijf was het alleen een melkveehouderij. Al redelijk snel (in 1999) werd ook een kippenstal gerealiseerd. In 2001 verrees ook de tweede kippenstal.

De melkveehouderij heeft een capaciteit van 98 st. melkvee met 51 st. bijbehorend jongvee. Op dit moment houdt De Boer ca. 70 st. melkvee met bijbehorend jongvee en heeft de maatschap 60 ha grond in gebruik. De koeien lopen dagelijks buiten. Voor de vleeskuikentak met max. 84.000 vleeskuikens staan er 2 stallen, welke emissiearm zijn ingericht. De kuikens worden op reguliere wijze gehouden in grondstallen met volledig strooiselvloer. De strooiselmest wordt aangewend in de biovergister en de stallen worden verwarmd met thermische energie uit de WKK van de biogasinstallatie d.m.v. warmwaterbuizen.
De biogasinstallatie is sinds oktober 2005 in gebruik. Aanvankelijk met een vermogen van 190 kW. In 2011 is de installatie uitgebreid met een warmtekrachtinstallatie (WKK) van 400 kW. Daarmee kwam de capaciteit op 590 kW. De rundveedrijfmest en de strooiselmest van de kuikens gaan in de vergister met co-producten als frietafval (McCain), tulpenbollen, bermgras, uienvellen, enz. Behalve eigen mest gebruikt De Boer ook mest van derden. Het biogas dat daarbij ontstaat, wordt d.m.v. een WKK omgezet in elektriciteit, voldoende voor 880 huishoudens. De warmte die daarbij vrijkomt wordt gebruikt door een sportcomplex met tropisch zwembad twee kilometer verderop, en deels gebruikt om de kuikenstallen van warmte te voorzien. Het digestaat wordt afgezet bij akkerbouwers in de omgeving.

Erf gezien vanaf de Harnsterdyk (vanuit het zuiden) (Bron: GoogleMaps Streetview 2017)

Erf gezien vanaf de Harnsterdyk (vanuit het noorden) (Bron: GoogleMaps Streetview 2017)

2.3 Wensen voor de toekomst

De familie De Boer stapt over van reguliere vleeskuikens (plofkippen) naar scharrelkuikens (beter leven 1 ster) waartoe meer staloppervlak nodig is en zowel de nieuwe als de bestaande stallen van wintergartens (overdekte uitloop) moeten worden voorzien. Voor de voorgenomen extensivering en verduurzaming van de vleeskuikentak zijn 2 nieuwe stallen nodig, die naast de huidige stallen dienen te worden opgericht.
Over dit plan is in het voorjaar van 2017 overleg gevoerd met medewerkers van de gemeente Leeuwarderadeel. Uit de gesprekken bleek dat het bestemmingsplan ruimte biedt voor het plan. Het bestemmingsplan voor Harnsterdyk 7 dient daarvoor gewijzigd te worden, zodanig dat er een bouwblok van 3 ha ontstaat, waarvan 1,5 ha wordt gebruikt voor de niet-grondgebonden 'intensieve veehouderij'.
Met het oog op de middellange termijn is ook een uitbreiding in de rundveehouderij voorzien. Dit om op te schalen naar een volwaardige eenheid van 150 st. melkvee met bijbehorend jongvee.

2.4 Betrokkenheid van de omgeving

De familie De Boer geeft tijdens de werksessie van de Nije Pleats aan dat er overleg is geweest over de bouwplannen met de overburen aan de Harnsterdyk. Deze hebben aangegeven geen bezwaar tegen de uitbreiding van het bedrijf te hebben. Wel hebben ze aangegeven dat ze betrokken willen zijn en blijven bij de landschappelijke inpassing van het bedrijf.
Een buurman op grotere afstand ten noorden van het bedrijf heeft recent bezwaar gemaakt tegen de bouw van de wintergartens. De gemeente heeft dat bezwaar echter niet-ontvankelijk verklaard vanwege de grote afstand van de bezwaarmaker ten opzichte van het bedrijf van de familie De Boer. Het is echter niet ondenkbaar dat deze buurman ook voor deze uitbreiding bezwaar zal aantekenen bij de gemeente.

3 ADVIES NIJE PLEATS

3.1 Proces

Op 13 juli 2017 is een werksessie van de Nije Pleats gehouden. De werksessie werd gehouden op het erf van de familie De Boer aan de Harnsterdyk 7 te Stiens. Bij de bijeenkomst waren aanwezig:

- De heer L. De Boer, aanvrager
- Mevrouw R. De Boer, aanvrager
- De heer L. de Boer jr, aanvrager
- De heer W. Hoeve, adviseur aanvragers
- De heer M. van Vugt, gemeente Leeuwarderadeel
- Mevrouw G. Bierema, landschapsarchitect, team Nije Pleats
- De heer R. Bremer, adviseur hûs en hiem, team Nije Pleats
- De heer B. van der Veen, voorzitter team Nije Pleats

3.2 Landschappelijke analyse

Met een opeenvolgende reeks historische kaarten wordt de geschiedenis van de locatie van het boerenerf aan de Harnsterdyk geschetst. De beschrijving is toegespitst op de vraag waar en hoe het erf opnieuw zou kunnen worden uitgebreid.

In de periode van de bovenstaande historische kaart van rond 1900 stonden diverse boerderijen op een terp, enkele vrij in de ruimte en enkele aan de vaart De Wurge. De locatie van de opgeworpen terpen lijkt onwillekeurig gekozen, maar is door hoogten in het veld bepaald. De kaart geeft tevens aan dat de eerste boerderij “Hornezathe” aan de oostzijde van de Harnsterdyk staat, niet aan de weg, maar aan een dijkje. De boerderij was zo op een ander wijze beschermd tegen het water. De kaprichting was noord-zuid. De Harnsterdyk is parallel aan een natuurlijke laagte aangelegd. Die laagte houdt tevens de leegte in. Dit geldt anno 2017 nog steeds.

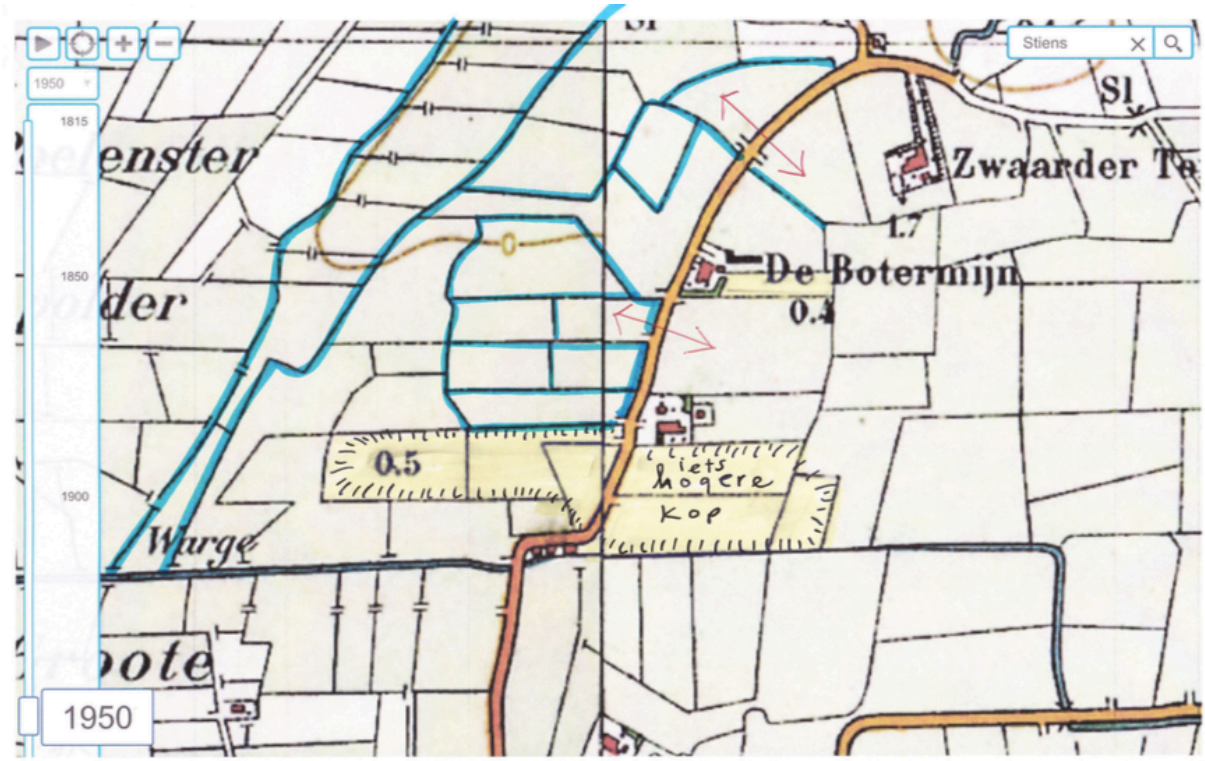

In de periode van de bovenstaande kaart van rond 1950 wordt duidelijk dat “Hornezathe” is vervangen. De kaart laat zien dat beide boerderijen “ Hornezathe” en “De Botermijn” aan een minieme verhoging in het veld zijn gesitueerd, waarop bouwland lag. De drie boerderijen “Zwaarderterp”, “De Botermijn” en “Hornezathe” lijken op de kaart drie gelijkwaardige boerderijen van het kopromptype, ze staan op een even groot erf, met een vrijstaand bijgebouw en binnen een rechthoekig erfoppervlak en met veel erfbeplanting. De afstand tussen de drie erven is nagenoeg gelijk, tevens en daardoor zijn het punten in de open ruimte. Bij de laatste twee boerenerven is een bijgebouw buiten het erf gebouwd, wat duidt op groei. “De Botermijn” staat parallel aan de Harnsterdyk, met het woongedeelte aan de Stienster zijde. In 1952 wordt de Boelstra-Olivierstichting opgericht, waartoe deze drie bedrijven behoren.

De onderstaande kaart uit 1992 laat zien dat de ‘Hornezathe’ opnieuw is vernieuwd, maar nu aan de westzijde van de Harnsterdyk. In verband met de afgebrande boerderij werd het mogelijk om na te denken over een meer logischer locatie ten opzichte van de bijbehorende percelen. Deze liggen overwegend aan de westzijde van de Harnsterdyk. Het agrarisch bedrijf was een melkveebedrijf en zo hoeven de koeien niet meer dagelijks over de weg. De locatie van het nieuwe erf moest wel op iets kortere afstand van “De Botermijn” worden gekozen. Het erfoppervlak werd zo breed als de aanwezige kavel. De opzet werd nu een type boerderij die algemeen bekend is bij ruilverkavelingsboerderijen. Hierbij ligt het voorhuis naast de ligboxenstal, met de kaprichting haaks ten opzichte van elkaar. Vanuit de woning is zicht op de zon en nu ook op Stiens. Net zoals in de Noordoostpolder werd de buiten-opslagruimte geheel omgeven door een dichte windsingel, met bomen en struiken, zoals es en veldesdoorn. Aan de zuidzijde van het erf en bij de voortuin werden bomen geplant, hoofdzakelijk

iepen. Op de kaart is het afwijkend verkavelings-/ slotenpatroon ten opzichte van de slagenverkaveling extra ingekleurd. In het veld blijkt de weg ook niet recht, maar kronkelt licht.

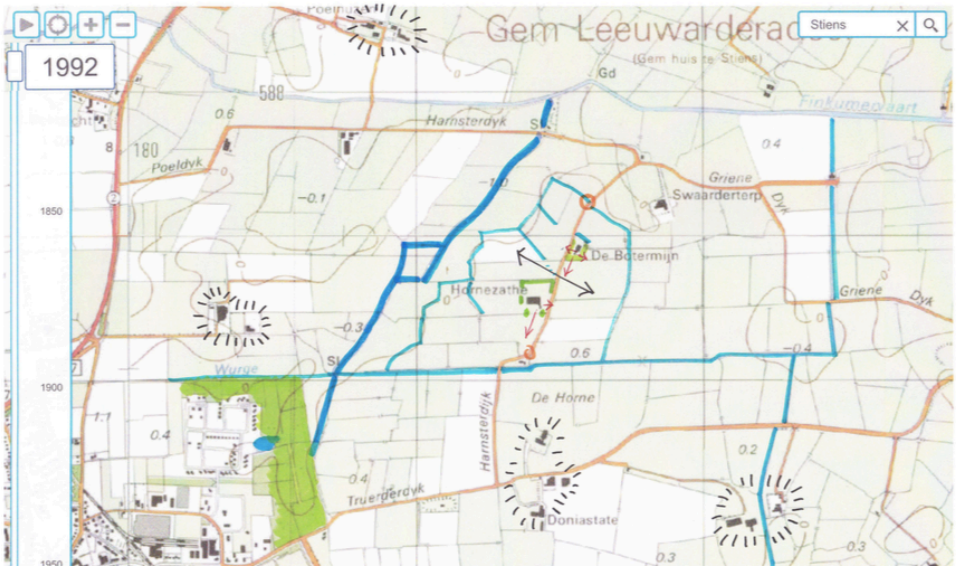

De onderstaande kaart van 2014 laat zien dat er twee bedrijfstakken aan het melkveebedrijf zijn toegevoegd. Het erf heeft de volgende kavel tot aan de sloot gevuld. Het bedrijf heeft nu twee ingangen en is vooral aan de wegzijde landschappelijk stevig ingepast. De iepen aan de zuidzijde van het erf moesten worden gekapt, waardoor de kap van de ligboxenstal vanuit Stiens zichtbaar is geworden. De verbreding van het erf aan de noordwestzijde is in het veld veel minder dominant, omdat het dijkje met gracht rond de opslagruimte met digestaat, op grote afstand nauwelijks opvalt. De rij bomen en de sloot aan de noordzijde van de noordelijkste kippenstal moesten in 2017 wijken in verband met een nieuwe aankapping van de stal met een wintergarten. “Hornezathe” en “De Botermijn” zijn elkaar weliswaar genaderd, maar het uitzicht vanuit de woning en de bestuurskamer van de Stichting in het voorhuis van “De Botermijn” op het open landschap bleef. De twee erven zijn nog twee zelfstandige eenheden. Met name bewoners van twee woningen ten noorden van het erf hebben zicht op het silhouet van het bedrijf.

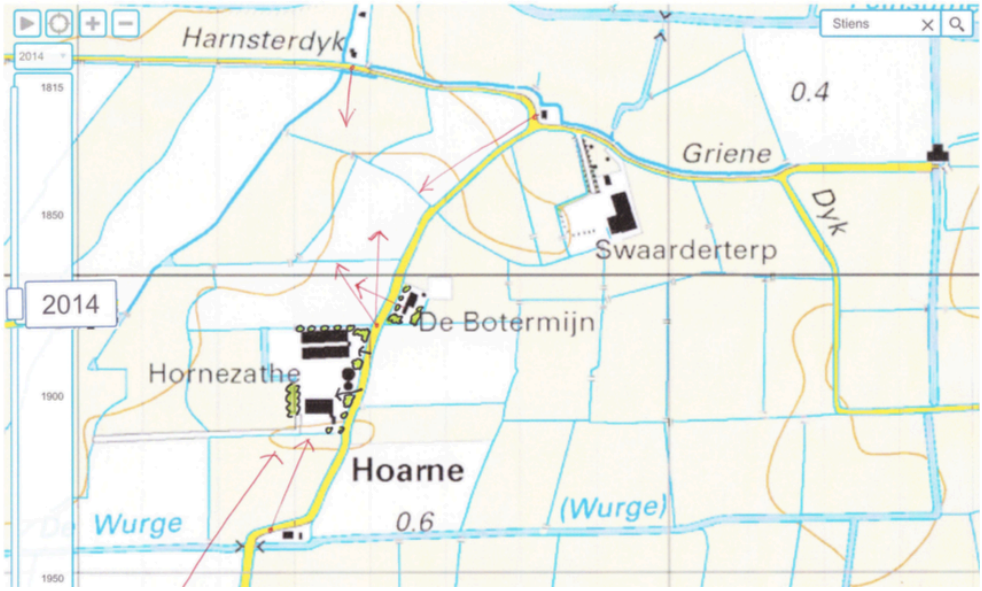

3.3 Advies

In juli 2017 ligt in de Nije Pleats-sessie het plan voor van de nieuwbouw van twee scharrelkuikens-stallen en de verlenging van de bestaande ligboxenstal. Voor de hand ligt dat de kuikenstallen in lijn komen te staan met de bestaande stallen aan de noordzijde van erf en dat de uitbreidingsrichting van de ligboxenstal naar het westen is. Door het open landschap wordt het erf en dus ook de uitbreiding ervan, vanuit alle zijden goed gezien. Hierbij is het silhouet van het erf van het grootste belang. Het groter het erf hoe groter de impact op het landschap.
De verlenging van de koeienstal vormt in principe geen probleem. De bestaande houtsingel (met zieke essen) moet deels wijken en daar kan nieuwe beplanting voor terugkeren, met name in de zuidwesthoek van het erf. Ter vervanging van de zieke iepen en essen kan nu beter voor de Noorse esdoorn worden gekozen.

De locatie van de nieuwe kippenstallen vraagt om meer maatwerk. De uitbreiding van het erf met erfbeplanting schuift bijna in de boerderijbiotoop van “De Botermijn”, zoals bij een molenbiotoop van een molen. De nieuwe ‘voorruimte’ moet als weide voldoende maat hebben om te zorgen dat het erf op afstand van de boerderij “De Botermijn” blijft en ook niet alsnog aan de weg lijkt te liggen. Hoe meer maat als open ruimte, hoe beter de bewerking van het perceel. Echter; de twee stallen moeten ook binnen de maat van het toegestane bouwblok gaan passen. In de sessie is ervoor gekozen om de achterzijde van de twee nieuwe stallen in lijn met de digestaatopslag te positioneren. Het voordeel hiervan is dat er aan de westzijde van het erf een rechte kavelgrens ontstaat. De nieuwe erfbeplanting komt zo in lijn met de gracht rond de digestaatopslag. Door deze locatie komen de nieuwe kuikenstallen niet in lijn met de huidige stallen, maar zijn ca. 10 meter terug gerooid. Hoe meer meters hoe beter. De lengte van de nieuwe stal moet hier dus binnen komen te liggen. Mede omdat breedte, hoogte en tijdstip van bouwen anders is, wordt deze keuze aanvaard. Vlak voor de gevels van beide nieuwe stallen, die los van elkaar staan, zullen diverse voersilo’s worden geplaatst. Deze zullen zo laag mogelijk zijn en aan weerszijde van de open tussenruimte staan. De bestaande inritten blijven gehandhaafd. De nieuwe route naar de nieuwe stallen moet ruim bemeten worden langs de bestaande stal. Hiervoor zal bestaande erfbeplanting moeten wijken.

Gebouwaspecten
De nieuwbouw krijgt dezelfde materialen en hetzelfde keurgebruik als de laatste aanbouw. Er komen ook geen witte windveren, omdat wit te veel aandacht vraagt en concurreert met de witte lijsten en goten op de boerderij “De Botermijn”. Omdat de noordoosthoek van de noordelijke stal in het zicht komt, wordt hier in de architectuur extra aandacht aan besteed.

Wateraspecten
De ruimte voor extra waterberging ligt in de verbreding van de sloot langs de Harnsterdyk. De verbreding volgt de bestaande kleine knikken in de weg. Het versterkt het landschapspatroon.

Erfbeplanting
De erfbeplanting heeft als hoofdopzet dat er beplanting met bomen staat, als massa, op alle vier hoeken. Dit was destijds ook de opzet van de eerste erfbeplanting. Zo wordt het erf verankerd in het open landschap. Na de iep en de es, die ziek werden of waarschijnlijk zullen worden, wordt nu op het gehele erf gekozen voor de Noorse esdoorn. De beplanting van de voortuin maakt deel uit van zo’n hoek. Bomen zijn hier noodzakelijk omdat deze de woning allure geven. Het is te hopen dat de nog bestaande iep en kastanje het zullen redden. Anders is het wenselijk om voor een andere park/voortuinboom te kiezen, zoals linde. De nieuwe noordoosthoek bestaat uit een rij bomen, zodat er onder de kruinen door doorzicht blijft op het open landschap. Maar ook doorzicht op de stal, zodat duidelijk wordt dat hier sprake is van een agrarisch bedrijf. De rij bomen begint ter hoogte van de nok van de nieuwe kuikenstal. Deze rij wordt doorgezet aan de noordzijde van de stal, tot aan de noordwesthoek. De afstand tussen de boomstammen is 8 meter, zoals men bomen langs wegen plant. Vanaf hier gaat de beplanting over in een windsingel van 5 meter breedte, tot aan de brede sloot. De zuidwesthoek bestaat, na de verlenging van de stal, uit een 5 meter brede windsingel en drie bomen. Deze hoek is met name voor het uitzicht vanuit Stiens noodzakelijk. In de windsingels staan naast Noorse Esdoorns, ten minste els en veldesdoorn. Er blijft zo nog een klein deel over aan de oostzijde. De erfbeplanting die gesloten is gedacht, gaat hier bestaan uit een lage grondwal met een 5 meter brede windsingel. Achter deze houtwal staan zowel de voersilo’s als de vrachtwagens uit het zicht.

NIJE PLEATS

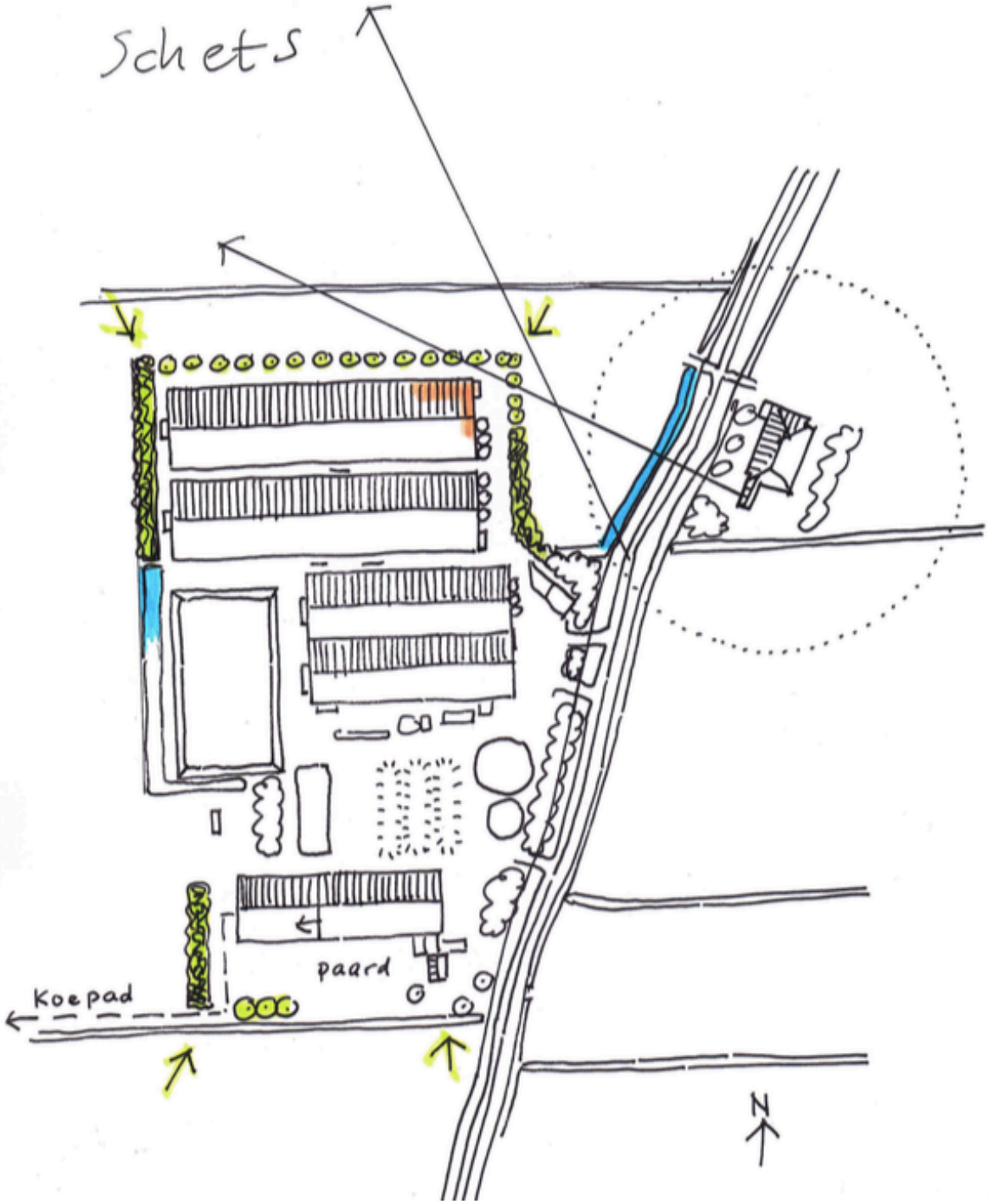

4 CHECKLIST PLANOLOGISCHE TOETS

4.1 Beleidskader

4.2 Hinder van bedrijven

4.3 ProjectMER

4.4 Verkeerslawaai

4.5 Waterparagraaf

4.6 Ecologisch onderzoek

4.7 Archeologisch onderzoek

4.8 Externe veiligheid

4.9 Luchtkwaliteit

4.10 Bodemkwaliteit

4.11 Verkeersaspecten

4.12 Maatschappelijke haalbaarheid

4.13 Financiële haalbaarheid

Bijlage 3 Berekening geur

Naam van de berekening: Beoogde situatie (aanvraag)
Gemaakt op: 25-09-2017 14:59:06
Rekentijd: 0:00:16
Naam van het bedrijf: De Boer - Harnsterdyk 7 TS beoogd

Berekende ruwheid: 0,06 m
Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal 3 42.000 st	181 379	587 366	4,0	4,3	2,17	7,50	13 860
2	Stal 4 42.000 st	181 378	587 396	4,0	4,3	2,17	7,50	13 860
3	Stal 5 42.500 st	181 329	587 431	6,3	5,9	2,06	8,50	14 025
4	Stal 6 42.500 st	181 328	587 468	6,3	5,9	2,06	8,50	14 025

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoordinaat	Ycoordinaat	Geurnorm	Geurbelasting
5	Harnsterdyk 8	181 545	587 435	8,0	6,9
6	Harnsterdyk 10	181 786	587 763	8,0	1,4
7	Harnsterdyk 13	181 470	587 866	8,0	2,7
8	Harnsterdyk 2	180 802	587 851	8,0	0,7
9	Harnsterdyk 6	181 363	587 066	8,0	2,9
10	Truenterdyk 12a	181 137	586 582	2,0	0,5
11	Wilde Seringhôf 12a	180 443	586 913	2,0	0,5

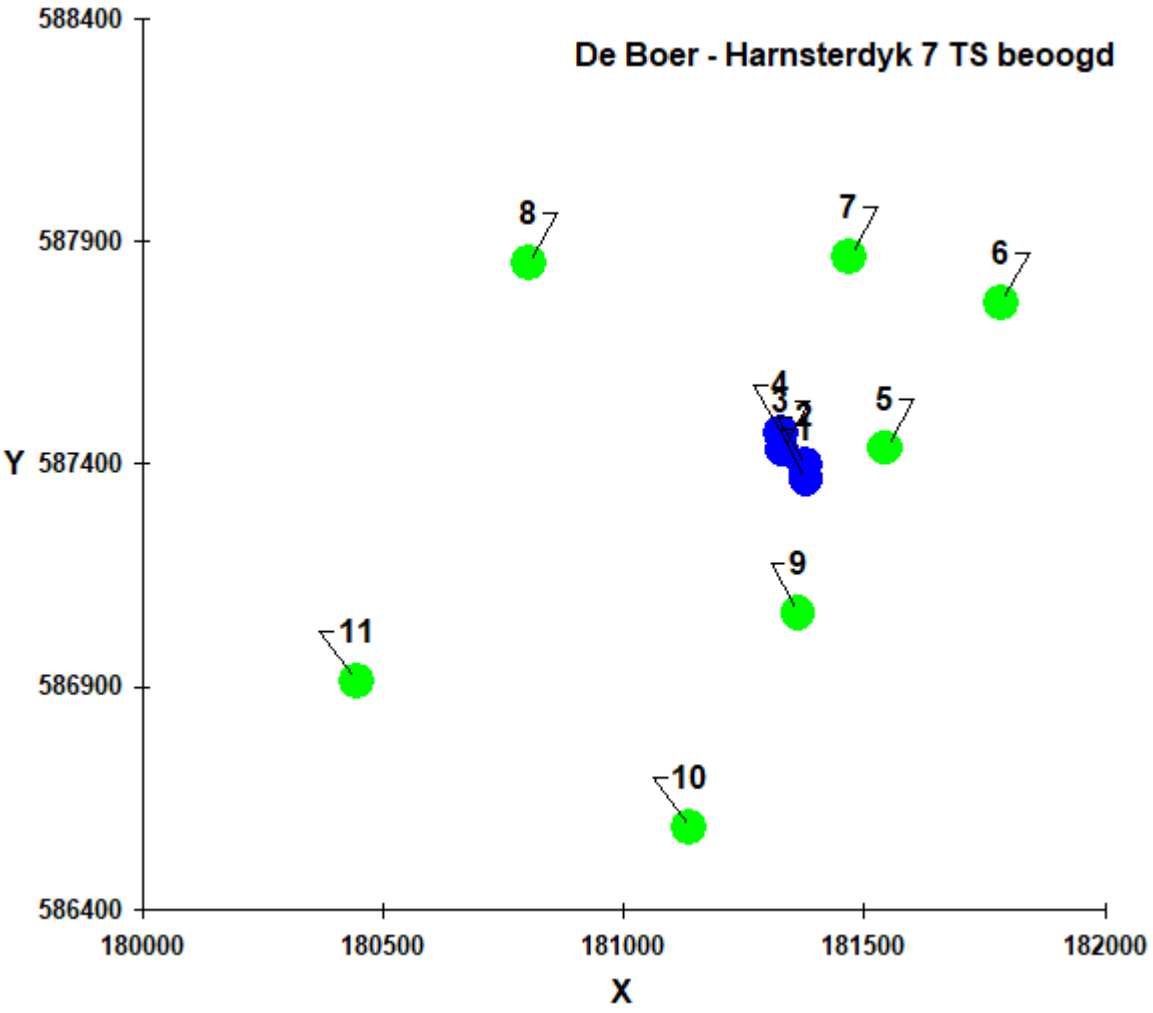

Bijlage 4 Berekening luchtkwaliteit

Gebiedsgegevens

Naam van deze berekening: 10-11 de boer stiens Berekend op: 2016/11/10 14:32:53

Project: De Boer - Harnsterdyk 7

RD X coordinaat: 180 800 Lengte X: 1000 Aantal Gridpunten X: 11

RD Y coordinaat: 587 000 Breedte Y: 1000 Aantal Gridpunten Y: 11

Berekende ruwheid: 0.29 Eigen ruwheid ☐ Eigen ruwheid: 0.00

Type Berekening: PM10 Rekenjaar: 2016

Soort Berekening: Contour Toets afstand: n.v.t. Onderlinge afstand: n.v.t.

Uitvoer directory: Y:\ISL3a V2016\output

Te beschermen object Naam:	RD X Coord. [m]	RD Y Coord. [m]	Concentratie [microgram/m3]	Overschrijding [dagen]
Harnsterdyk 8	181 545	587 435	17.42	6.0
Harnsterdyk 10	181 786	587 763	16.63	6.0
Harnsterdyk 13	181 470	587 866	16.74	6.2
Harnsterdyk 2	180 802	587 851	16.07	6.0
Harnsterdyk 6	181 363	587 066	16.67	6.1
Harnsterdyk 9	181 893	587 660	16.61	6.0

Brongegevens

Naam : Gebouw 4 42.000 vlk Type: AB

RD X Coord.: 181 379 RD Y Coord.: 587 399 Emissie: 0.02930

hoogte van emissiepunt: 4.00

verticale uittreesnelheid: 7.50 hoogte van gebouw: 4.3

diameter van emissiepunt: 0.89 X-coord. zwaartepunt van gebouw: 181 418

temperatuur van emisstroom: 285.00 Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 587 398

lengte van gebouw: 80.00

breedte van gebouw: 20.00

orientatie van gebouw: 2.00

Naam : Gebouw 5 42.500 vlk Type: AB

RD X Coord.: 181 342 RD Y Coord.: 587 431 Emissie: 0.02021

hoogte van emissiepunt: 6.30

verticale uittreesnelheid: 8.50 hoogte van gebouw: 5.8

diameter van emissiepunt: 0.92 X-coord. zwaartepunt van gebouw: 181 399

temperatuur van emisstroom: 285.00 Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 587 433

lengte van gebouw: 120.00

breedte van gebouw: 31.40

orientatie van gebouw: 2.00

Naam : Gebouw 6 42.500 vlk Type: AB

RD X Coord.: 181 341 RD Y Coord.: 587 468 Emissie: 0.02021

hoogte van emissiepunt: 6.30

verticale uittreesnelheid: 8.50 hoogte van gebouw: 5.9

diameter van emissiepunt: 0.92 X-coord. zwaartepunt van gebouw: 181 400

temperatuur van emisstroom: 285.00 Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 587 471

lengte van gebouw: 120.00

breedte van gebouw: 31.40

orientatie van gebouw: 2.00

Naam : Gebouw 1 melkvee en jongvee Type: AB

RD X Coord.: 181 391 RD Y Coord.: 587 280 Emissie: 0.00068

hoogte van emissiepunt:	6.80		
verticale uittreesnelheid:	0.40	hoogte van gebouw:	4.5
diameter van emissiepunt:	0.50	X-coord. zwaartepunt van gebouw:	181 391
temperatuur van emisstroom:	285.00	Y-coord. zwaartepunt van gebouw:	587 280
		lengte van gebouw:	80.10
		breedte van gebouw:	26.00
		orientatie van gebouw:	2.00

Naam : Gebouw 2 paarden Type: AB

RD X Coord.: 181 337 RD Y Coord.: 587 315 Emissie: 0.00000

hoogte van emissiepunt:	2.60		
verticale uittreesnelheid:	0.40	hoogte van gebouw:	2.6
diameter van emissiepunt:	0.50	X-coord. zwaartepunt van gebouw:	181 337
temperatuur van emisstroom:	285.00	Y-coord. zwaartepunt van gebouw:	587 315
		lengte van gebouw:	12.20
		breedte van gebouw:	2.40
		orientatie van gebouw:	92.00

Naam : Gebouw 3 42.000 vlk Type: AB

RD X Coord.: 181 379 RD Y Coord.: 587 371 Emissie: 0.02930

hoogte van emissiepunt:	4.00		
verticale uittreesnelheid:	7.50	hoogte van gebouw:	4.3
diameter van emissiepunt:	0.89	X-coord. zwaartepunt van gebouw:	181 418
temperatuur van emisstroom:	285.00	Y-coord. zwaartepunt van gebouw:	587 370
		lengte van gebouw:	80.00
		breedte van gebouw:	20.00
		orientatie van gebouw:	2.00

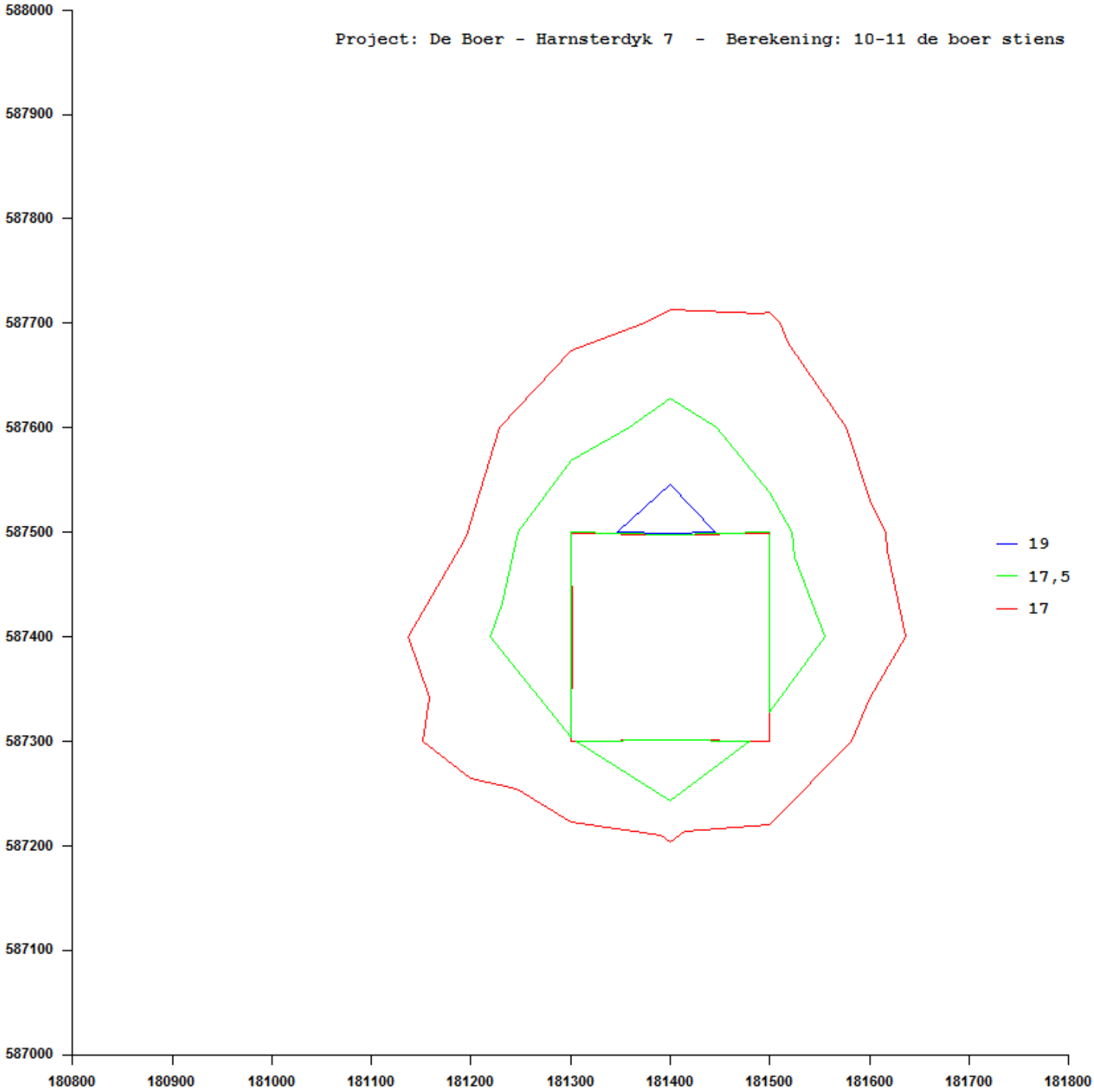
Project: De Boer - Harnsterdyk 7 - Berekening: 10-11 de boer stiens
588000
587900
587800
587700
587600
587500
587400
587300
587200
587100
587000
180800
180900
181000
181100
181200
181300
181400
181500
181600
181700
181800
19
17,5
17

Bijlage 5 Positieve weigering vvgb en Besluit vergunning Wet natuurbescherming

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Leeuwarden, 10 augustus 2021
Verzonden, 10 AUG. 2021

Ons kenmerk : 01905874
Afd./Opgave : Groene regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 29 22 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : PF-2020/207819: Vvgb niet nodig, OLO-nr. 4124999, aanpassen stallen Harnsterdyk 7, 9051LD te Stiens

Op 16 april 2020 heb ik een verzoek ontvangen van uw college van burgemeester en wethouders (verder: college) om een verklaring van geen bedenkingen (verder: Vvgb) in het kader van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). Dit verzoek heeft u ingediend naar aanleiding van een aanvraag om een omgevingsvergunning. Het verzoek heeft betrekking op Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma voor de locatie Harnsterdyk 7 te Stiens. Uw verzoek staat geregistreerd onder zaaknummer PF-2020/207819.

Beoordeling verzoek
Naar aanleiding van de door u verstrekte informatie, ben ik tot de conclusie gekomen dat voor het betreffende project geen Vvgb nodig is. Om die reden kan ik het door u ingediende verzoek om een Vvgb niet inwilligen.

De constatering dat geen Vvgb nodig is, is gebaseerd op een beoordeling op grond van het huidige verzoek, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien het project in vorm of omvang verandert of het recht of beleid wijzigt, dan kan dat gevolgen hebben voor het betrokken project. De constatering dat er geen Vvgb benodigd is, kan niet dienen als een referentiesituatie voor de betrokken activiteit. Ik verzoek u om deze informatie te delen met de aanvrager.

Ik zal bovenstaande conclusie hieronder uitleggen.

Procedure
Bij uw college is een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend voor dit project. In bepaalde gevallen geldt dat een omgevingsvergunning pas kan worden verleend nadat de provincie heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben.

Uw verzoek is op 16 april 2020 ontvangen en ingeboekt onder zaaknummer: PF-2020/207819.

Op 13 oktober 2020 hebben wij de ontwerp verklaring van geen bedenkingen (kenmerk: 01797658) afgegeven. Op 13 mei 2021 is de omgevingsvergunning met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen ter inzage gelegd. Hierop is zienswijze binnengekomen, waarop in de definitieve omgevingsvergunning gereageerd is.

Op 1 januari 2020 is de Wnb gewijzigd. Dit heeft tot gevolg dat er voor projecten, waarbij gebruik wordt gemaakt van intern salderen, geen sprake meer is van een vergunningplicht. Dit volgt uit de uitspraak Logtsebaan van de Raad van State van 20 januari 2021.

Motivering
Het project waarvoor een Vvgb wordt aangevraagd is het volgende:
- Aanpassen van (nieuwe) stallen met een emissie-arme techniek aan de Harnsterdyk 7 te Stiens.

Dit project valt aan te merken als een wijziging ten opzichte van de referentiesituatie. Door een wijziging in wet- en regelgeving is er sinds 1 januari 2020 géén sprake (meer) van een vergunningplicht voor projecten die betrekking hebben op intern salderen. Het betrokken project is gebaseerd op intern salderen aangezien de depositie ten opzichte van de referentiesituatie volgens de door u verstrekte documenten niet toeneemt.

De referentiesituatie is de Wet natuurbescherming d.d. 3 februari 2017. In onderstaande tabel staan de vergunde dieraantallen.

Tabel 1: Referentiesituatie volgens AERIUS-berekening (kenmerk: RWg7nt9V2C9h d.d. 5 augustus 2021)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3)
1	A1.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	98	13,00	1.274,00
	A3.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	100	4,40	440,00
	A1.6	Melk- en kalkoeien ouder dan 2 jaar, ligboxenstal met dichte hellende vloer, met profilering, met snelle gierafvoer met mestschuif (BWL 2009.11.V4)	52	11,00	572,00
2	K1.100	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	5	5,00	25,00
	K3.100	Volwassen pony's (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	1	3,10	3,10
3	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een	42.000	0,021	882,00

		warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)			
4	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
5	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.500	0,021	892,50
6	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.500	0,021	892,50
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**5.863,10**

In de aangevraagde, beoogde situatie (Tabel 2) is er sprake van de volgende dieraantallen:

Tabel 2: Beoogde situatie volgens AERIUS-berekening (kenmerk: S5gNY2auH5MH d.d. 5 augustus 2021)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3)
1	A1.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	98	13,00	1.274,00
	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar: overige huisvestingssystemen	51	4,40	224,4
1A	A1.18	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar: ligboxenstal met V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif (BWL2012.04)	52	8,0	416,0
	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar: overige huisvestingssystemen	49	4,4	215,6
2	K1.100	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	5	5,00	25,00
	K3.100	Volwassen pony's (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	1	3,10	3,10
3	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
4	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
5	E5.15	Vleeskuikens, stal met buizenverwarming (BWL 2017.01.V1)	42.500	0,012	510,00
6	E5.15	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging	42.500	0,012	510,00

provinsje fryslân

		strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2017.01.V1)			
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**4.942,1**

Bij agrarische bedrijfsvoering horen ook emissies door vervoersbewegingen en de inzet van mobiele werktuigen binnen de inrichting. Deze zijn voor zowel de referentiesituatie als de beoogde situatie omschreven in de aanvraag en meegenomen in de AERIUS-berekeningen in de bijlagen.

Als gevolg van de beoogde situatie neemt de totale ammoniakemissie van het bedrijf ten opzichte van de referentiesituatie af.

Conclusie
Op grond van uw verzoek concludeer ik dat het project geen toename van stikstofdepositie tot gevolg heeft. Daarmee is vast komen te staan dat dit project geen significante negatieve gevolgen heeft voor de soorten en habitattypen waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Dit betekent dat voor dit project geen Vvgb nodig is. Omdat er geen vergunningplicht op grond van de Wnb bestaat, kan ik de door u gevraagde Vvgb niet afgeven.

Mogelijk wel andere toestemmingen nodig
Tenslotte wil ik u graag nog attenderen op de onderdelen soortenbescherming en houtopstanden van de Wet natuurbescherming. De aanvraag is hierop niet beoordeeld. Vermoedt u dat deze onderdelen wel aan de orde zijn. Dan verzoek ik u om de initiatiefnemer hierop te wijzen. De initiatiefnemer kan in deze gevallen contact opnemen met de provincie om te beoordelen welke toestemmingen nodig zijn.

Vragen?
Heeft u vragen naar aanleiding van dit besluit dan kunt u contact opnemen met onze Frontoffice:
- telefoonnummer 058 - 29 25 89 95
- e-mail wnb@fryslan.frl

Vergeet niet om hierbij uw zaaknummer te vermelden.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

B.A.

mevr. A.J. Tack
teamleider Groene Regelgeving

Bijlagen
- Bijlage 1: AERIUS-berekeningen
  - Beoogde situatie (kenmerk: S5gNY2auH5MH)
  - Verschilberekening (kenmerk: RWg7nt9V2C9h)

Afschriften
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving (per mail)
- Waboloket

provinsje fryslân

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

AFSCHRIFT

Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma
De heer L. de Boer
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Leeuwarden, 3 februari 2017
Verzonden, 03 FEB. 2017

Ons kenmerk	:	01388398
Afdeling	:	Omgevingszaken
Behandeld door	:	E. Brouwer / (058) 292 51 56 of e.brouwer@fryslan.frl
Uw kenmerk	:	
Bijlage(n)	:	2
Onderwerp	:	Besluit vergunning Wet natuurbescherming in samenhang met artikel 2.7, eerste lid, aanhef en onder b, Besluit natuurbescherming, Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma, Harnsterdyk 7, 9051 LD te Stiens

Geachte heer De Boer,

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen onder de navolgende voorschriften.

Voorschriften

1. De vergunning geldt voor de situatie zoals weergegeven in de tabel "Gewenste situatie" in overweging A4.
2. Op de bedrijfslocatie aan de Harnsterdyk 7, 9051 LD te Stiens dient het voornemen te worden uitgevoerd zoals in deze beschikking en de bijbehorende stukken staat aangegeven.
3. Op de bedrijfslocatie dient door de houder van deze vergunning door middel van een registratie op ieder moment te kunnen worden aangetoond dat de in het voorschrift 1 niet wordt overschreden.
4. De houder van deze beschikking dient binnen twee jaar na het onherroepelijk worden van dit toestemmingsbesluit waarbij ontwikkelingsruimte wordt toegedeeld aan het project of de andere handeling, het project of de handeling te hebben gerealiseerd onderscheidenlijk te hebben verricht.
5. Indien het project of de andere handeling niet binnen de in het vorige voorschrift genoemde termijn is gerealiseerd of verricht kunnen Gedeputeerde Staten het hierbij vastgestelde toestemmingsbesluit (al dan niet gedeeltelijk) intrekken, of wijzigen.

provinsje fryslân

De vergunning staat op naam van Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma en geldt voor de locatie Harnsterdyk 7, 9051 LD te Stiens.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

mevr. ing. A.J. Tack

Teamleider Groene Regelgeving
Afdeling Omgevingszaken

Bezwaar
Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden.
Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet tenminste bevatten:
a. de naam en het adres van de indiener;
b. de dagtekening;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.frl onder "contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie; tel. (058) 292 51 57.

Kennisgeving
Van dit besluit zal, conform artikel 3.42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door mij kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad en op www.fryslan.frl/wetnatuurbescherming.

Bijlagen
Bijlage 1: Motivering van het besluit
Bijlage 2: Uitdraai AERIUS voor ontwikkelingsruimte (kenmerk: S5AsfiAVWY6m)

Afschriften
Hoeve Advies B.V.
Gemeente Leeuwarderadeel

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Beschrijving van het aangevraagde project of andere handeling

Het project of de andere handeling waarvoor vergunning wordt aangevraagd is de volgende:

- Uitbreiden veehouderij Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma, Harnsterdyk 7, 9051 LD te Stiens

A2. De vergunningaanvraag

U heeft het College van Gedeputeerde Staten van Fryslân (verder: GS) bij brief van 19 september 2016 om een vergunning verzocht op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) in samenhang met artikel 2.7, eerste lid, aanhef en onder b., Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb)

Uw aanvraag is op 20 september 2016 door mij ontvangen en ingeboekt onder nummer 01351007.

Voor het aangevraagde project of andere handeling is niet eerder vergunning verleend op grond van de Nb-wet.

Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat naast de onderhavige vergunning ook andere toestemmingen dan wel vergunningen noodzakelijk kunnen zijn om uw veehouderij te kunnen uitbreiden. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld een planologische toestemming en omgevingsvergunning bouw.

De volgende documenten worden geacht onlosmakelijk met uw aanvraag te zijn verbonden en maken onverkort deel uit van deze beschikking:

- AERIUS berekening van de beoogde situatie van het voornemen;
- AERIUS berekening van het verschil tussen de feitelijke situatie en de beoogde situatie;
- Vigerende milieuvergunning op 1 januari 2015;
- Onderbouwing van het feitelijk gebruik met behulp van gecombineerde opgave 2013;
- Tekening van de gewenste situatie;
- Tekening van de referentiesituatie;
- Gedateerde en ondertekende machtiging.

Op mijn verzoek heb ik op 11 november 2016 de volgende aanvullende gegevens van u ontvangen:

- Toelichting op de aanvraag;
- AERIUS berekening van de beoogde situatie van het voornemen;
- Een op de feitelijke situatie aangepaste AERIUS berekening van het verschil tussen de feitelijke situatie en de beoogde situatie.

Op basis van de hiervoor aangehaalde documenten is genoegzaam aangetoond dat de gehouden dieraantallen, die in de periode van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 ten hoogste werden gehouden, passen binnen de kaders van de op 1 januari 2015 geldende vergunning.

Ten opzichte van de bijgevolg feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie binnen de daarvoor geldende kaders vóór 1 januari 2015, voorziet de aanvraag in een toename van de stikstofdepositie. Mede gezien het bepaalde in artikel 2.4 van de Regeling natuurbescherming alsmede in aanmerking genomen dat met de feitelijk veroorzaakte stikstofdepositie vóór 1 januari 2015, als hier bedoeld, rekening is gehouden in het Programma Programma Aanpak Stikstof 2015 – 2021 (verder: het Programma PAS 2015-2021) en de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling, kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb, in zoverre worden verleend.

Uw aanvraag voor een vergunning ziet op een situatie artikel 2.12, tweede lid, van het Bnb. Voor de gebieden Duinen Schiermonnikoog en Alde Feanen is 5% of minder van de depositieruimte voor grenswaarden beschikbaar, waardoor u niet kunt volstaan met een melding, maar genoodzaakt bent een aanvraag voor een vergunning in te dienen.

A3. Bevoegd gezag

Het project of de andere handeling waarvoor een vergunning wordt aangevraagd is geen project of andere handeling die op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb, is aangewezen in het Bnb. Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, is GS het bevoegd gezag inzake deze vergunningaanvraag.

Het project of de handeling kan voor het desbetreffende Natura 2000-gebied geen andere gevolgen veroorzaken dan stikstofdepositie die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Er is derhalve geen sprake van overige effecten.

A3.1. Relevante Natura 2000-gebied

Relevant ten aanzien van het bepalen van de vergunningplicht in deze beschikking zijn:

- Duinen Schiermonnikoog;
- Alde Feanen.

De door de activiteit beoogde depositie is vergunning plichtig voor de bovenstaande gebieden. Ook de overige Natura 2000-gebieden zijn meegenomen in de overwegingen die hebben geleid tot dit besluit. Zie daarvoor de AERIUS berekening in de aanvraag.

A4. Project of andere handeling

Dit betreft een wijziging van een al bestaande activiteit waarvoor niet eerder een Nb-wetvergunning is verleend.

In de referentiesituatie is er sprake van de volgende veebezetting:

Tabel 1: Referentiesituatie voornemen volgens AERIUS berekening (kenmerk: S5AsfiAVWY6m)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH3)
1	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen, beweiden	71	12,35	876,85
	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	34	4,40	149,60
	A4.100	vleeskalveren tot circa 8 maanden, overige huisvestingssystemen	1	3,50	3,50
2	E5.100	vleeskuikens, overige huisvestingssystemen	35.460	0,08	2.836,80
3	E5.100	vleeskuikens, overige huisvestingssystemen	35.460	0,08	2.836,80
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**6.703,59**

bron	Omschrijving	Aantal	Totaal (kg/j Nox)
WKK	standaard profiel industrie	1	1.909,50
verreiker	STAGE IV, 75-130kW, bouwjaar 2014/01, cat. R	1	3,26
zwaar vrachtverkeer	aanvoer grondstoffen	1	23,01
zwaar vrachtverkeer	afvoer digestaat	1	11,94
Totale emissie (kg Nox/j)			**1.947,71**

provinsje fryslân

In de aangevraagde, beoogde situatie (tabel 2) is er sprake van de volgende veebezetting:

Tabel 2: Gewenste situatie volgens AERIUS berekening (kenmerk: S5AsfiAVWY6m)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH3)
1	A1.100	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, overige huisvestingssystemen, beweiden	98	13,00	1.274,00
	A3.100	vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, overige huisvestingssystemen	100	4,40	440,00
	A1.6	melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, ligboxenstal met dichte hellende vloer, met profilering, met snelle gierafvoer met mestschuif (BWL 2009.11.V4)	52	11,00	572,00
2	K1.100	volwassen paarden (3 jaar en ouder), overige huisvestingssystemen	5	5,00	25,00
	K3.100	volwassen pony's (3 jaar en ouder), overige huisvestingssystemen	1	3,10	3,10
3	E5.11	vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
4	E5.11	vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
5	E5.11	vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.500	0,021	892,50
6	E5.11	vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.500	0,021	892,50
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**5.863,13**

provinsje fryslân

bron	Omschrijving	Aantal	Totaal (kg/j Nox)
WKK	standaard profiel industrie	1	1.909,50
verreiker	STAGE IV, 75-130kW, bouwjaar 2014/01, cat. R	1	3,26
zwaar vrachtverkeer	aanvoer grondstoffen	1	17,98
zwaar vrachtverkeer	afvoer digestaat	1	11,94
Totale emissie (kg Nox/j)			**1.942,68**

Voor de depositiebijdrage van dit voornemen, wordt er verwezen naar de AERIUS calculator berekening in de aanvraag. Uit deze berekening is gebleken dat de depositiebijdrage hoger is dan de grenswaarde voor de betreffende Natura 2000-gebieden en daarmee is gebleken dat het voornemen vergunningplichtig is.

A4.1. Ontwikkelingsruimte

De vergunningaanvraag als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb, is tevens aan te merken als een verzoek om toedeling voor de daarvoor benodigde ontwikkelingsruimte als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, aanhef en onder b., Bnb.

Het bedrijf blijft met dit voornemen onder de grens, bepaald in art. 2.3, eerste lid, van de *Beleidsregel Wet natuurbescherming Fryslân 2017* voor de totale toename van (cumulatief) maximaal 3 mol/ha/jaar voor deze locatie voor de lopende PAS uitvoeringsperiode.

B. Effecten van het voornemen

B1. Is er sprake van significant effect?

B1.1. Wnb

1. Artikel 2.7, tweede lid, Wnb bepaalt, dat het verboden is zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.
2. Voor een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied houden gedeputeerde staten ingevolge artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, rekening met artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.
3. Voor een andere handeling als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel b, houden gedeputeerde staten ingevolge artikel 2.8, negende lid, Wnb, bij het verlenen van de ver-

provinsje fryslân

gunning rekening met de gevolgen die de handeling kan hebben voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.

4. Voor de beoordeling van de vergunningaanvraag is het van belang na te gaan of, en in welke mate, het voorgenomen project en/of de handeling de doelstellingen kan aantasten, zoals die zijn opgenomen in het aanwijzingsbesluiten tot Natura 2000-gebieden van Duinen Schiermonnikoog en Alde Feanen.

B1.2. Overig beleid in relatie tot vergunningverlening Wnb

Indien een aangevraagd project, afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen, significant negatieve effecten kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient op grond van het bepaalde in artikel 2.8, eerste lid, Wnb een passende beoordeling te worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen.

Is een passende beoordeling vereist, dan kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb, in principe slechts worden verleend, indien op grond van de passende beoordeling de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

Voor zover een vergunningaanvraag als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb voorziet in een project of andere handeling welke stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied waarin tenminste één stikstofgevoelig kwalificerend habitattype voorkomt waarvoor de geldende kritische depositiewaarde wordt overschreden (geldt voor alle Natura 2000-gebieden in Fryslân behoudens voor de Natura 2000-gebieden IJsselmeer, Oudegaasterbrekken Fluessen & omgeving, De Deelen, Witte & Zwarte Brekken, Groote Wielen, Delleburen en het Sneekermeergebied), is van belang dat op 1 juli 2015 de Programmatische Aanpak Stikstof (verder: de PAS) in werking is getreden.

De PAS is een programma als bedoeld in artikel 1.13 Wnb en Titel 2.1 van het Bnb, dat voorziet in continuering van de regeling zoals die eerder was opgenomen in de Nb-wet.

De PAS bestaat uit een wijziging van de Nb-wet, alsmede uit het Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof, de Regeling programmatische aanpak stikstof en het desbetreffende Programma PAS 2015 – 2021). Aan het Programma PAS 2015 – 2021 ligt een (generieke) passende beoordeling als bedoeld in 2.8, Wnb ten grondslag. Onderdeel van deze passende beoordeling vormen de gebiedsanalyses die voor alle in de PAS betrokken Natura 2000-gebieden zijn opgesteld. De conclusie van de passende beoordeling (inclusief de gebiedsanalyses) is dat op grond daarvan de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken van de in het Programma PAS 2015 - 2021 betrokken Natura 2000-gebieden als gevolg van de uitvoering van dit programma niet zullen worden aangetast. Door GS is zowel met het Programma PAS 2015 – 2021 als met de daaraan ten grondslag liggende passende beoordeling ingestemd.

Bij de beoordeling van de onderhavige aanvraag is de passende beoordeling als neergelegd in de PAS betrokken en kan mede op grond van deze passende beoordeling in dit geval de conclusie worden getrokken dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met zekerheid niet zullen worden aangetast.

provinsje fryslân

Overigens blijkt uit de aanvraag dat er geen andere - niet aan stikstofdepositie gerelateerde - negatieve effecten (zoals geluid, trillingen, licht, grondwaterstands- en/of grondwaterkwaliteitsveranderingen etc.) te verwachten zijn die de natuurlijke kenmerken van voornoemde beschermde gebieden kunnen aantasten.

C. Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling heb ik me verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken relevante onder A3.1 genoemde Natura 2000-gebieden niet zullen worden aangetast door de door Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma aan de Harnsterdyk 7, 9051 LD te Stiens aangevraagde activiteit, mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften onverkort worden nageleefd.

provinsje fryslân

Gemeente Dantumadiel, De Fryske Marren, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Franekeradeel, Heerenveen, Het Bildt, Leeuwarderadeel, Littenseradiel en Súdwest-Fryslân.

Vergunningen kennisgevingen Wet natuurbescherming en vaststelling besluit
Gedeputeerde Staten hebben op 3 februari 2017 een vergunning voor wijziging veehouderij op grond van de Wet natuurbescherming verleend aan:

1. Maatschap A. Visser en Y. Visser – Nicolai in Damwâld;
2. Maatschap De Jong-Pietersma in Oudemirdum;
3. De Guozzepôl in Anjum;
4. Maatschap F.R. Hoekstra en B. Hoekstra-Klomp in Wânswert;
5. Maatschap P. en H. Dijkstra in Tzum;
6. Maatschap F. Jukema en C. Jukema-Post in Sexbierum;
7. Miedema Natuurlijk, voor de locatie Sijthusterfjild 2 en 4 in Haskerdijken;
8. Maatschap J.H. van der Plaats en K. van der Plaats-Sinnema in Vrouwenparochie;
9. Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma in Stiens;
10. J. Andreae in Hilaard;
11. Maatschap G.J. Gerbrandy en N.W. Gerbrandy - De Boer in Nijland;
12. Melkveebedrijf Mensonides in Cornwerd.

De besluiten liggen vanaf 6 februari 2017 t/m 20 maart 2017 6 weken ter inzage in het provinciehuis. U kunt de stukken ook bekijken op www.fryslan.frl/verleendevergunningen. Belanghebbenden kunnen t/m 20 maart 2017 een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Bijlage 6 Beknopte levering uit de NDFF

Beknopte levering uit de NDFF

Disclaimer
De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren. Nieuwe gegevens worden dagelijks toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Projectnaam Mts. L. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Doel Oprichten pluimveestallen
Datum 30-06-2017 11:17
Ordernummer HNL-2017-215
Geselecteerde kilometerhokken
181-587

Vragen? Neem contact op met het Serviceteam van de NDFF:
Telefoon: 0800 2356333
E-mail: serviceteamNDFF@natuurloket.nl

181 - 587	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	vleermuizen	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieen	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige soortgroepen
Rode-Lijstsoorten							2										
Vogelrichtlijn							3	51									
Habitatrichlijn																	
WNb-andere soorten (PROV)																	
WNB-andere soorten (NL)						3											
Aantal soorten						5	3	68				12					
Detaillering 0-0.25/0.251-1						43%/0%	0%/0%	13%/51%				0%/9%					
Volledigheid onderzoek	niet	niet	niet	niet	niet	slecht	slecht	redelijk*	niet	niet	niet	goed	niet	niet	niet	niet	niet
Onderzoeks-periode	1997-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017	2007-2017

Toelichting op de tabel

Soortgroepen

In de gehanteerde indeling is Overige soortgroepen een diverse groep met daarin alle wespen, bijen, mieren, netvleugelige, steenvliegen, kevers, vliegen, muggen, haften, wantsen, cicaden, luizen, schorpioenvliegen en overige insecten, spinnen, mijten, hooiwagens, duizendpoten, miljoenpoten, pissebedden, kakkerlakken, oorwormen, weinigpotigen, vlokreeften, lagere kreeftachtigen, weekdieren, slakken, ringwormen, snoerwormen en wormachtigen zoals bloedzuigers. Ook zeeorganismen als hydroidpoliepen, mosdiertjes, mysisgarnalen, ribkwallen, stekelhuidigen, zakpijpen, zeepissebedden, zeepokken, eendenmossels, krabbezakjes, zeespinnen en grote kreeftachtigen (kreeften, krabben en garnalen) en zeezoogdieren vallen in deze verzamelgroep.

Rode-Lijstsoorten

In de tabel staat voor elk kilometerhok per soortgroep vermeld hoeveel soorten op de Rode Lijst staan. Rode Lijsten worden formeel vastgesteld door de Rijksoverheid. De gehanteerde Rode Lijsten zijn (inclusief link naar website van ministerie van de Rijksoverheid met verwijzing naar pdf van het besluit):

vaatplanten	Besluit Rode Lijsten 15 oktober 2015
mossen	Besluit Rode Lijsten 15 oktober 2015
korstmossen	Besluit Rode Lijsten 15 oktober 2015
paddenstoelen	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
zoogdieren	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
broedvogels	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
amfibieën	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
reptielen	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
vissen	Besluit Rode Lijsten 15 oktober 2015
dagvlinders	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
macronachtvlinders	geen Rode Lijst
micronachtvlinders	geen Rode Lijst
libellen	Besluit Rode Lijsten 15 oktober 2015
sprinkhanen en krekels	Besluit Rode Lijsten 15 oktober 2015
overige soortgroepen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004(1)

Wet Natuurbescherming – soorten van de Vogelrichtlijn

Alle soorten die wettelijke bescherming genieten en vallen onder Wet Natuurbescherming paragraaf 3.1

Wet Natuurbescherming – soorten van de Habitatrichtlijn

Alle soorten die wettelijke bescherming genieten en vallen onder Wet Natuurbescherming paragraaf 3.2

Wet Natuurbescherming – andere beschermde soorten

Alle provinciale soorten die wettelijke bescherming genieten en vallen onder Wet Natuurbescherming paragraaf 3.3
Deze soortenlijst is limitatief benoemd in een Bijlage op de wet maar kan op provinciaal niveau worden bijgesteld. Wanneer een hok in meerdere provincies valt wordt de hoogste beschermingscategorie per aangetroffen soort aangehouden.

Wet Natuurbescherming – andere beschermde soorten (landelijke lijst)

Alle landelijk benoemde soorten die wettelijke bescherming genieten en vallen onder Wet Natuurbescherming paragraaf 3.3
Deze soortenlijst is limitatief benoemd in een Bijlage op de wet.

Aantal soorten

Het totaal aantal soorten per soortgroep per kilometerhok in de periode zoals aangegeven. Meegenomen zijn alle waarnemingen:

- die geheel of gedeeltelijk binnen de selectie liggen;
- die zijn gevalideerd en daarbij de classificatie 'betrouwbaar' hebben meegekregen;
- waarvan de bronhouder heeft aangegeven dat ze uitgeleverd mogen worden.

Indien er een asterisk (*) in het veld staat betekent dit dat een deel van de waarnemingen pas na expliciete toestemming van de bronhouder mag worden uitgeleverd. Het kan dus zijn dat in de standaardlevering niet alle waarnemingen worden geleverd die optellen tot de beknopte levering. Ook kan het zijn dat deze gegevens later worden geleverd.

Volledigheid onderzoek

Voor elke soortgroep is een indicatie gegeven hoe volledig een specifiek kilometerhok is onderzocht. Er wordt hierbij gewerkt met een normering in 5 klassen: (1) niet, (2) slecht, (3) redelijk onderzocht, (4) goed onderzocht en (5) onbepaald. De volledigheid van onderzoek wordt geautomatiseerd berekend voor alle soortgroepen, waarbij elk kilometerhok meedraait in een cyclus van berekeningen over geheel Nederland. De doorlooptijd van deze rekencyclus is in de praktijk 2 tot 3 weken voor alle kilometerhokken in Nederland. In de toelichting is per soortgroep aangegeven welke regels hierbij gehanteerd zijn en over welke periode.
Download de toelichting

Detaillering

Voor elke soortgroep is in de oppervlakteklassen 0-0.25 km2 en groter dan 1 km2 bepaald welk aandeel de waarnemingen bezetten. De basis voor deze berekening is het aantal waarnemingen: in de beschouwde periode; dat geheel of gedeeltelijk in het kilometerhok valt; waarvan de bronhouder heeft aangegeven dat ze uitgeleverd mogen worden. De resultaten zijn in de drie genoemde klassen achter elkaar geplaatst en gescheiden door een slash- teken (/).

Onderzoeksperiode

De onderzoeksperiode betreft voor vrijwel alle beschreven soortgroepen de recente 10 afgeronde veldseizoenen. Alleen voor vaatplanten wordt een langere periode gehanteerd. In de loop van het kalenderjaar wordt de beschouwde periode dus steeds iets langer.

Bijlage 7 Aanmeldnotitie m.e.r.

Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling i.k.v. omgevingsvergunning milieu en wijzigen bestemmingsplan

Maatschap L. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS
tel. 058-2571611

29 september 2017

Samengesteld door: ing. W. (Wim) Hoeve

Hoeve Advies BV
Oude Rijksweg 561
7954 GM Rouveen

Tel: 0522-291635
Fax: 0522-291094

info@hoeve-advies.nl
www.hoeve-advies.nl

Inhoud

1. M.E.R.-BEOORDELING 3

2. INITIATIEF 5

2.1 INITIATIEFNEMER 5
2.2 ACTIVITEIT 5
2.3 PLAN 5
2.4 TE NEMEN BESLUIT 5

3. KENMERKEN VAN HET PROJECT 6

3.1 AARD EN OMVANG 6
3.2 VERGUNDE SITUATIE 7
3.3 BEOOGDE SITUATIE 7
3.4 BESTEMMINGSPLAN 9

4. PLAATS VAN HET PROJECT 12

4.1 WOONOMGEVING 12
4.2 WAV-GEBIEDEN 13
4.3 NATURA 2000-GEBIEDEN 13
4.3 GRONDWATERBESCHERMINGS- EN WATERWINGEBIEDEN 14

5. EFFECTEN OP HET MILIEU 15

5.1 LUCHTKWALITEIT 15
5.1.1 Geur 15
5.1.2 Fijnstof 16
5.2 AMMONIAK 16
5.2.1 Directe ammoniakschade 16
5.2.2 Stikstofdepositie / Natura 2000 17
5.3 GELUID EN VERKEER 17
5.4 FLORA EN FAUNA 17
5.5 BODEM 17
5.5.1 Mest 17
5.5.2 Afvalwater 17
5.6 ENERGIE 17
5.7 NATUURLIJKE HULPBRONNEN 18
5.8 LANDSCHAP 18
5.8.1 Landschappelijke inpassing 18
5.8.2 Watertoets 18
5.8.3 Cultuurhistorie 18
5.8.4 Archeologie 19
5.9 BIJZONDERE RISICO'S 19
5.10 CUMULATIE VAN EFFECTEN 19

6. RISICO'S T.A.V. VOLKSGEZONDHEID 20

6.1 BIO-AEROSOLEN 20

7. KENMERKEN VAN HET POTENTIËLE EFFECT 21

7.1 CONCLUSIE 21

BIJLAGEN 23

1. M.e.r.-beoordeling

Elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de C- of D-lijst van het Besluit MER moet aandacht besteden aan de m.e.r.-beoordeling.

- Voor initiatieven < drempelwaarde D-lijst geldt een *vormvrije* m.e.r.-beoordeling.
- Voor initiatieven < drempelwaarde C-lijst en > drempelwaarde D-lijst geldt een *formele* m.e.r.-boordeling.
- Voor initiatieven > drempelwaarde C-lijst geldt een m.e.r.-*plicht.*

Voor pluimvee is de drempelwaarde D-lijst 40.000 st. en de drempelwaarde C-lijst 60.000 st. leghoenders of 85.000 st. vleeshoenders.

Voor elk besluit of plan dient een toets te worden uitgevoerd of al dan niet belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten.

Project
Maatschap De Boer wil 2 nieuwe pluimveestallen oprichten voor 85.000 st. vleeskuikens en de rundveestal verlengen zodat er 52 st. melk- en kalfkoeien en 49 st. vrouwelijk jongvee extra kunnen worden gehuisvest. Ook komen er 5 paarden en 1 pony die hobbymatig worden gehouden bij op de vergunning.

Omdat het een uitbreiding/wijziging en fysieke verandering van meer dan 40.000 st. pluimvee betreft, valt het initiatief in de categorie 'aanmeldingsplicht' vanwege de m.e.r.-beoordeling. Het bevoegd gezag dient in geval van pluimvee bij een *uitbreiding of verandering* van de installatie binnen de inrichting *vanaf 40.000* st. pluimvee een afweging te maken of er wel of geen milieueffectrapportage moet worden gemaakt. Dit op grond van kenmerken als activiteit, plaats, samenhang met andere activiteiten, en de milieueffecten die zich voordoen. Vanaf een uitbreiding of verandering van een installatie met *meer dan 85.000* vleeskuikens is een m.e.r. verplicht. Dat is hier niet het geval.

Voor het rundvee geldt een aanmeldingsplicht m.e.r.-beoordeling vanaf een uitbreiding met 200 st. melk- kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar of 340 st. vrouwelijk jongvee tot 2 jaar en voor paarden vanaf een uitbreiding met 100 st. paarden of pony's, waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet mee wordt geteld.

De toets op de m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. nodig

- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een *formele* m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of een m.e.r. worden doorlopen.

Inhoud van de m.e.r.-beoordeling
Met betrekking tot de inhoud ('wat moet er in de m.e.r.-beoordeling worden onderzocht?') moet aandacht worden besteed aan alle criteria die zijn opgenomen in Bijlage III bij de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten'.

Deze richtlijn gaat uit van een beschrijving t.a.v. de
1. kenmerken van het project
2. plaats van het project
3. kenmerken van het potentiële effect

Een afschrift van Bijlage III bij de Europese richtlijn is bijgesloten.

Besluit-m.e.r. en Plan-m.e.r.
De aanmeldnotitie wordt ingediend in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning milieu, maar ook om het planologisch effect te duiden van de uitbreiding op milieu, natuur en ruimtelijke kwaliteit en volksgezondheid. Dit met het oog op de bestemmingsplanwijziging die plaats moet vinden voor een groter bouwblok.
Voor het onderdeel milieu dient het college een besluit te nemen dat er al dan niet een Besluit-m.e.r. nodig is. Voor het onderdeel planologie of er wel of geen Plan-m.e.r. nodig is. Binnenkort zal een eerste concept voor de ruimtelijke onderbouwing voor de bestemmingsplanwijziging bij de gemeente worden ingediend. Op het moment dat het plan definitief wordt moet het besluit er liggen of er wel of geen Plan-m.e.r. nodig is.

2. Initiatief

2.1 Initiatiefnemer

Initiatiefnemer:
Maatschap L. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS
tel. 058-2571611

2.2 Activiteit

Maatschap De Boer voert een modern agrarisch bedrijf aan de Harnsterdyk 7 in Stiens. De onderneming kent drie pijlers: melkvee, vleeskuikens en biovergisting. Ook wordt er zonne-energie opgewekt.
Op dit moment houdt De Boer ca. 70 st. melkvee met bijbehorend jongvee en heeft de maatschap 60 ha grond in gebruik. De melkveehouderij heeft een capaciteit van 98 st. melkvee met 51 st. bijbehorend jongvee. De vleeskuikentak met 2 stallen huisvest max. 84.000 st. vleeskuikens. De biogasinstallatie is sinds oktober 2005 in gebruik. Aanvankelijk met een vermogen van 190 kW. In 2011 is de installatie uitgebreid met een warmtekrachtinstallatie (WKK) van 400 kW. Daarmee kwam de capaciteit op 590 kW.

2.3 Plan

De maatschap stapt over van reguliere vleeskuikens (plofkippen) naar scharrelkuikens (beter leven 1 ster) waartoe meer staloppervlak nodig is en zowel de bestaande als de nieuwe stallen van wintergartens (overdekte uitloop) worden voorzien. Voor de voorgenomen extensivering en verduurzaming van de vleeskuikentak zijn 2 nieuwe stallen nodig, die naast de huidige stallen dienen te worden opgericht.
Daarnaast zal op termijn de rundveestal worden verlengd om op te schalen naar een volwaardige eenheid van 150 st. melkvee met bijbehorend jongvee.

2.4 Te nemen besluit

Er worden 2 nieuwe stallen opgericht voor in totaal 85.000 st. vleeskuikens. Hiermee is sprake van een nieuwe installatie in de zin van het Besluit milieueffectrapportage. Er geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht waartoe deze notitie wordt voorgelegd.
Er wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor de activiteit bouwen en milieu.
Er is al een Wnb-vergunning verleend, waardoor bij de aanvraag omgevingsvergunning de Natuurbeschermingswet niet aanhaakt.
Het bouwblok dient te worden vergroot. Het bestemmingsplan voor Harnsterdyk 7 dient te worden gewijzigd, zodanig dat er een bouwblok van 3 ha ontstaat, waarvan 1,5 ha voor de grondgebonden veehouderij en 1,5 ha voor niet-grondgebonden 'intensieve veehouderij'.

2.5 Tijdpad

De maatschap wil de pluimveestallen zo snel mogelijk oprichten.

3. Kenmerken van het project

3.1 Aard en omvang

De laatstverleende omgevingsvergunning milieu is van 25 oktober 2007. Daarin zijn 98 st. melkvee en 51 st. jongvee en 2 stallen van elk 42.000 st. vleeskuikens vergund. In 2016 is een milieuneutrale verandering doorgevoerd t.b.v. de aanbouw van wintergartens.

De volgende activiteiten vinden plaats binnen de inrichting:

- Het houden van melkvee, inclusief de opslag van drijfmest
- Het houden van vleeskuikens
- Het in gebruik hebben van een biogasinstallatie, inclusief het opwekken van energie uit biogas d.m.v. WKK-installaties en de opslag van digestaat in foliebassins

De melkveehouderij heeft een capaciteit van 98 st. melkvee met 51 st. bijbehorend jongvee. Op dit moment houdt De Boer ca. 70 st. melkvee met bijbehorend jongvee en heeft de maatschap 60 ha grond in gebruik.

Voor de vleeskuikentak met max. 84.000 vleeskuikens staan er 2 stallen. Tot voor kort hield De Boer ca. 70.000 st. gangbare vleeskuikens. Sinds vorig jaar (2016) houdt de maatschap ca. 41.000 st. 'Nieuwe Standaard Kip' kuikens, dat zijn langzaamgroeiende kuikens in een welzijnsvriendelijk concept.

De biogasinstallatie is sinds oktober 2005 in gebruik, aanvankelijk met een vermogen van 190 kW. In 2011 is een tweede WKK (warmtekrachtinstallatie) in gebruik genomen van 400 kW. Daarmee kwam de capaciteit op 590 kW.
De rundveedrijfmest en de strooiselmest van de kuikens gaan in de vergister met co-producten als fruitafval, tulpenbollen, bermgras, uienvellen, enz. Behalve eigen mest gebruikt De Boer ook mest van derden.
Het biogas dat daarbij ontstaat wordt d.m.v. WKK's omgezet in elektriciteit, voldoende voor 880 huishoudens. De oorspronkelijke WKK van 190 kW staat thuis; de warmte die bij het omzetten van gas naar electra vrijkomt wordt gebruik voor het verwarmen van de kuikenstallen. De WKK van 400 kW staat opgesteld bij een sportcomplex met tropisch zwembad twee kilometer verderop in Stiens. Met een gasleiding wordt het biogas van de vergister hier naar toegebracht.
Het digestaat wordt in 2 mestbassins opgeslagen en periodiek afgezet bij akkerbouwers.

In 2014-2015 zijn de daken van de rundvee- en pluimveestallen voorzien van 1.275 zonnepanelen met een opbrengst van ca. 325.000 kWh per jaar. Tegelijk is het asbestdak van de rundveestal vervangen door een nieuw geïsoleerd dak.

Hobbymatig zijn er 5 paarden en 1 pony op het bedrijf aanwezig.

3.2 Vergunde situatie

Huidige situatie (vergund d.d. 25 oktober 2007):

Stal	Rav cat.	Diersoort	Aantal dieren
1	A 1.100	Melk- en kalfkoeien	98
1	A 3.100	Vrouwelijk jongvee 0-2 jaar	51
3-4	E 5.100	Vleeskuikens trad.	84.000

De rundveestal betreft een ligboxenstal en is van het traditionele type (niet emissiearm).
De vleeskuikenstallen zijn als traditioneel vergund (E 5.100) maar uitgerust met CV-buizenverwarming, een techniek die sinds 12 april 2017 als emissiearm is onderkend (E 5.15). Metingen om dit aan te tonen zijn op initiatief van De Boer mede op zijn bedrijf uitgevoerd. De gemiddelde ammoniakuitstoot is door het meetbureau, Buro Blauw uit Wageningen, vastgesteld op 0,012 kg NH_3 per dierplaarts per jaar. Dat is stukken lager dan de 0,080 kg NH_3 die voor traditionele stallen geldt en ook stukken lager dan de maximale emissiewaarde van 0,045 kg NH_3 voor bestaande en 0,035 kg NH_3 voor nieuw te bouwen stallen vanaf 1 juli 2015 (besluit huisvesting).
Om het stalklimaat te verbeteren en energie te besparen wordt bij de bestaande stallen een warmtewisselaar geplaatst (warmteterugwinning). Hiermee valt de stal in diercategorie E 5.11 BWL2010.13.V5 waaraan een emissie van 0,021 kg NH_3 p.d.p.j. is toegekend.

3.3 Beoogde situatie

De Boer wil aansluiten bij de marktontwikkeling naar langzaamgroeiende kuikens en overstappen van plofkippen naar scharrelkuikens met (overdekte) uitloop.

"In drie jaar tijd is het aanbod van kip bij supermarkten revolutionair veranderd. Aan het eind van dit jaar zal er bijna geen supermarkt meer zijn waar nog gangbaar geproduceerd kippenvlees te koop is. De omslag naar de Kip van Morgen in het supermarktschap zou fasegewijs uiterlijk in 2020 gerealiseerd moeten zijn. Daarbij ging het om eisen op het gebied van dierenwelzijn (trager groeiend ras, meer stalruimte, natuurlijk dag-/nachtritme en afleidingsmateriaal), volksgezondheid (minder antibiotica) en milieu (verantwoorde soja in het voer, uitstoot van ammoniak en fijn stof, en gesloten mineralenkringlopen).
Inmiddels zijn we vier jaar verder en is er veel veranderd. In bijna alle supermarkten is geen vlees van gangbare vleeskuikens meer te koop, of zal dat in de loop van dit jaar het geval zijn. De afgelopen drie jaar zijn supermarkten massaal overgestapt naar nieuwe basiskipconcepten. Daarvoor gebruiken ze namen als Goed Nest Kip, Nieuwe Standaard Kip, Langzaam Groeiende Kip, Kip met Pluimgarantie, Nieuwe Plus Kip, Gildehoen en Comfortkip. Daarnaast wordt de scharrelkip (Beter Leven 1 ster) en biologische kip (Beter Leven 3 sterren) in het hogere segment aan de consument aangeboden."

Bovenstaande quote uit het artikel 'De Kip van Morgen is bijna overal' uit het vakblad Pluimveehouderij van 17 maart 2017 geeft aan dat in korte tijd de marktvraag naar 'concept-kuikens' flink is toegenomen.

De eerste prioriteit van de maatschap ligt bij de uitbreiding van het staloppervlak voor meer vleeskuikens t.b.v. de Nieuwe Standaard Kip (NSK). Ingeval van NSK of Beter Leven 1 ster met overdekte uitloop worden er ca. 120.000 st. vleeskuikens gehouden.

Bij wijze van terugvaloptie – voor als het marktconcept niet houdbaar blijkt te zijn of als vanwege gewijzigde marktomstandigheden teruggegrepen moet worden op de productie van gangbare kuikens – is er stalcapaciteit voor max. 169.000 st. reguliere kuikens. In deze notitie wordt worst case gerekend met de 169.000 st. vleeskuikens die maximaal binnen de inrichting aanwezig kunnen zijn.

Beoogde situatie (aanvraag):

Stal	Rav cat.	Diersoort	Aantal dieren
1	A 1.100	Melk- en kalfkoeien	98
1A	A 1.6	Melk- en kalfkoeien	52
1	A 3.100	Vrouwelijk jongvee 0-2 jaar	100
2	K 1.100	Paarden 3 jaar en ouder	5
2	K 3.100	Pony 3 jaar en ouder	1
3-4	E 5.11	Vleeskuikens BWL 2010.13.V5	84.000
5-6	E 5.11 i.c.m. E 7.6	Vleeskuikens BWL 2010.13.V5 i.c.m. BWL 2011.02.V2	85.000

Zowel de bestaande als de nieuw te bouwen stallen voldoen straks aan het Besluit huisvesting. Beide stallen emitteren 0,021 kg NH_3 p.d.p.j. wat lager is dan de maximale emissiewaarde voor de bestaande (0,045 kg NH_3) en de nieuwe stallen (0,035 kg NH_3). Beide stallen worden voorzien van een warmtewisselaar. De wisselaar van de nieuwe stal E 7.6 BWL2011.02.V2 voorziet in een fijnstofreductie van 31% waarmee wordt voldaan aan de maximale emissiewaarde voor fijnstof (PM_{10}).
Voor de bestaande stal geldt geen maximale emissiewaarde voor fijnstof en wordt de wisselaar enkel ingezet t.b.v. het reduceren van ammoniak.

Het plan voldoet daarmee aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Het aantal vleeskuikens neemt toe met 42.000 stuks. Op dit moment is er vergunning voor 84.000 vleeskuikens met een emissie van 6.720,00 kg NH_3. De uitbreiding moet bij een totale emissie tussen de 5.000 en 10.000 kg NH_3 voldoen aan de BBT+ factor van 0,037 kg NH_3. De feitelijke emissie is 0,021 kg NH_3 per dierplaats per jaar en de gezamenlijke emissie is lager dan 5.000 kg NH_3.

Het plan voldoet daarmee aan de IPPC-beleidslijn.

Maatschap De Boer houdt ca. 70 st. melkvee met bijbehorend jongvee en heeft vergunning voor 98 st. melkvee ven 51 st. jongvee. Er zijn op korte termijn geen plannen om uit te breiden in melkvee.
Op middellange termijn (binnen 5 tot 8 jaar) voorziet De Boer wél een uitbreiding in het rundvee. Doel is dan door te groeien naar een volwaardige eenheid van 150 st. melkvee met 100 st. bijbehorende jongvee. De bestaande ligboxenstal wordt hiertoe verlengd, de nieuwe melkveehuisvesting wordt emissiearm.

De 5 paarden en 1 pony die nu nog hobbymatig op het bedrijf aanwezig zijn, worden in de vergunning meegenomen en formeel vastgelegd.

Er zijn op korte/middellange termijn geen plannen om uit te breiden met de biogasinstallatie. Met een uitbreiding van staloppervlak voor vleeskuikens kan de vrijkomende warmte echter nog beter worden benut, de efficiëntie neemt toe.

3.4 Bestemmingsplan

Voor het perceel Harnsterdyk 7 geldt een enkelbestemming agrarisch met een specifieke aanduiding voor een mestvergistingsinstallatie en een specifieke aanduiding als bedrijfskavel van een gemengd agrarisch bedrijf.

Plankaart Harnsterdyk 7 (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Het bestemmingsplan Reparatieplan Bûtengebied en doarpen is vastgesteld op 3 mei 2017. In art. 3.7.1 van dit plan (en het bestemmingsplan Bûtengebiet en doarpen) is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarmee het bouwblok onder voorwaarden vergroot kan worden tot 3,00 hectare.

Principeverzoek
N.a.v. het principeverzoek van 16-9-2016 heeft het college van B&W op 11-4-2017 ingestemd met het voornemen om t.b.v. de omschakeling van gangbare naar concept-kuikens uit te breiden met 2 stallen voor 85.000 st. vleeskuikens en de rundveestal te verlengen en te groeien naar 150 st. melkvee met bijbehorend jongvee, waartoe het bouwblok dient te worden vergroot tot 3 ha.

Op dit moment wordt de ruimtelijke onderbouwing opgesteld om het wijzigingsplan in te kunnen dienen. Voordat het definitieve besluit genomen wordt dient het college op grond van deze Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling vast te stellen of er voor het plan al dan geen milieueffectrapportage nodig is.

Ruimtebeslag
In onderstaande situatieschets is de blauwe omlijning het 'niet-grondgebonden'- gedeelte, de vleeskuikens. De groene omlijning heeft betrekking op de grondgebonden bedrijfsvoering met het melkvee en de biogasinstallatie.
De precieze maatvoering vindt u op de bijgesloten situatietekening/milieutekening. Beide vlakken, zowel grondgebonden alsook niet-grondgebonden zijn elk niet groter dan 1,5 ha en vormen gezamenlijk een bouwblok van ca. 3,00 hectare.
Alle bebouwing, bijbehorende voorzieningen (bassins, silo's) en verhardingen zijn binnen het oppervlak van 3 ha gerealiseerd.

- De rundveehouderij en biogasinstallatie behoren tot de grondgebonden tak.
- Het pluimvee hoort bij de intensieve tak.

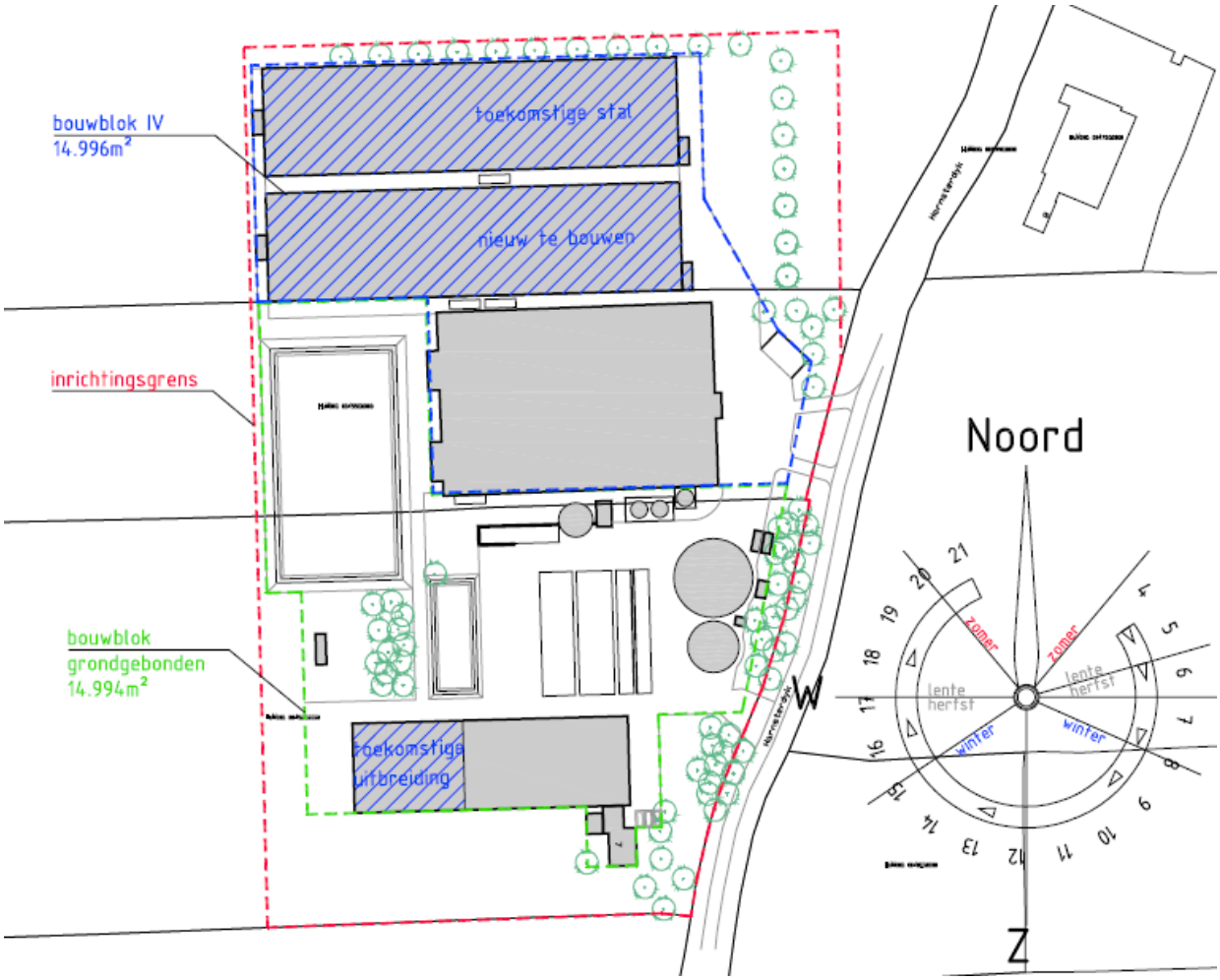

Situatieschets beoogde situatie Harnsterdyk 7

Grondgebonden tak
De rundveehouderij is grondgebonden vanwege de relatie met het ruwvoer en mestafzet op de grond welke door De Boer wordt gebruikt (ca. 60 ha).
De biogasinstallatie is a) geen 'intensieve veehouderij' en b) primair een verlengstuk van de rundveehouderij vanwege het volume aan drijfmest en biomassa van het rundveebedrijf dat in de vergisters worden gebruikt en omdat een groot deel van het digestaat en/of de dunne fractie op het land wordt uitgereden.
Alle rundveedrijfmest gaat naar de vergister. Met 70 st. melkvee en bijbehorend jongvee gaat het om meer dan 2.000 ton drijfmest per jaar (bron: Kwin Veehouderij). Daarnaast worden er co-producten aangevoerd. Een groot deel van het digestaat, ca. 3.600 ton, wordt op het land aangewend. De rest wordt afgevoerd, ca. 7.000 ton per jaar. De vergisters dienen in hoofdzaak de grondgebonden veehouderij.

De Verordening Romte geeft in haar toelichting op pag. 63 aan dat een veehouderij tot een bezetting van ca. 3 grootvee-eenheden per ha als grondgebonden veehouderij wordt gezien. De maatschap wil toe naar 150 st. melkvee en 100 st. jongvee op 60 ha (of meer), dat is 190 GVE/60 ha is ca. 3,1 GVE/ha. De bezetting ligt in lijn met de streefwaarde van de Verordening Romte. Bovendien: álle mest van de melkveehouderij wordt verwerkt in de bedrijfseigen vergister. De veehouderij van De Boer is zelfvoorzienend, grondgebonden, en alle mest kan bij het bedrijf worden afgezet.

Intensieve tak
De pluimveehouderij is een intensieve tak. De strooiselmest kan in de vergisters worden aangewend (ca. 750 ton bij 70.000 st. vleeskuikens) en de warmte van de WKK kan voor het verwarmen van de stallen worden gebruikt. De Boer zou de mest echter ook kunnen exporteren en de warmte aanwenden bij het sportcomplex bij de andere WKK.
De relatie tussen de vergister en het pluimveebedrijf is een indirecte en afgeleide van de primaire activiteit, die opgesteld staat ten dienste van de rundveetak. Het 'gebruik' voor het pluimvee is een additionele en extra toepassing.

Voor het pluimvee geldt tot op heden een ruimtebeslag van ca. 0,5 ha voor de 2 stallen met in totaal 84.000 st. vleeskuikens. Voor de maximaal te houden 169.000 st. vleeskuikens zou met een zelfde bezetting een ruimtebeslag van 1,0 ha nodig zijn.
Met het welzijnsvriendelijke concept van de 'Nieuwe Standaard Kip' worden er op dit moment ca. 41.000 st. vleeskuikens gehouden op 0,5 ha. Voor 169.000 st. van deze kuikens zou een ruimtebeslag nodig zijn van 169.000/41.000 x 0,5 ha = 2 ha.
De 1,5 ha die nu gevraagd wordt om de pluimveetak te extensiveren zit er tussenin. Eigenlijk is het een 'oud bouwblok van 1 ha' met een uitbreiding t.b.v. dierwelzijn van 0,5 ha.

Met de nieuwe stallen erbij krijgt het bouwvlak weer een 'rechthoek'-vorm en een zekere mate van compactheid. Er is sprake van een evenwichtige ordening, maatvoering en vormgeving van de gebouwen, zo blijkt uit de bijgesloten milieutekening voor de beoogde situatie met plattegrond en doorsnede gebouwen.

De nieuwe stallen komen in lijn met de huidige stallen verder van de weg af te staan, waardoor de boerderij ertegenover zo min mogelijk wordt gehinderd. Bovendien wordt het geheel landschappelijk goed ingepast.

4. Plaats van het project

4.1 Woonomgeving

De locatie Harnsterdyk 7 ligt in het buitengebied van de gemeente Leeuwarderadeel op een afstand van ca. 725 m ten noordwesten van Stiens. Het is een agrarisch gebied met voornamelijk veehouderij en enkele verspreid liggende woningen.

Bron: Bing Maps

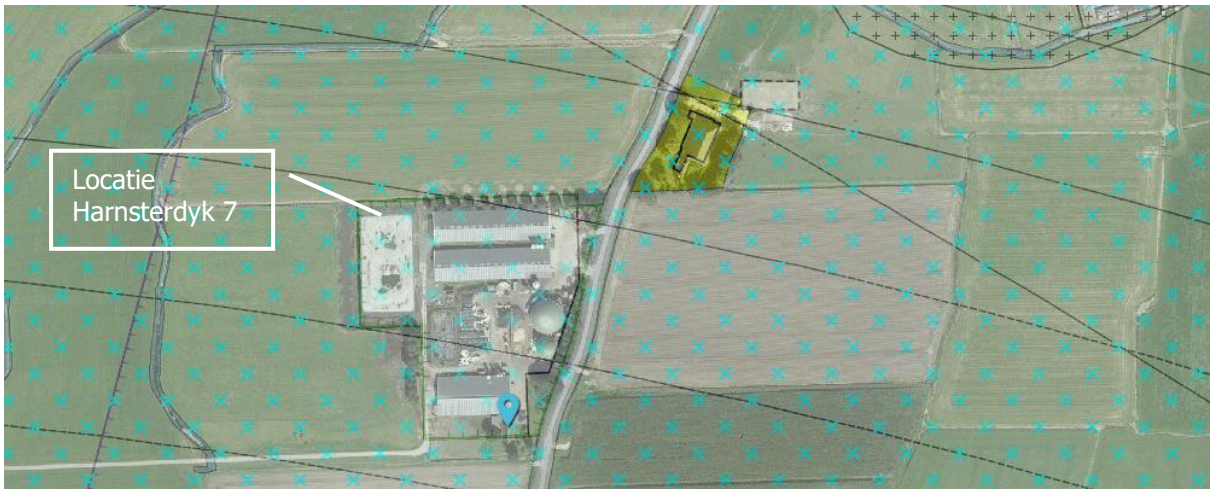

Bron: Plankaart bestemmingsplan buitengebied www.ruimtelijkeplannen.nl

4.2 Wav-gebieden

Het dichtstbijzijnde Wav-gebied ligt op iets meer dan 11 km van het bedrijf.
Bedrijven die zich binnen 250 meter van een kwetsbaar gebied bevinden hebben te maken met een gecorrigeerd emissieplafond. Dat is hier niet het geval.

Bron: http://fryslan.maps.arcgis.com

4.3 Natura 2000-gebieden

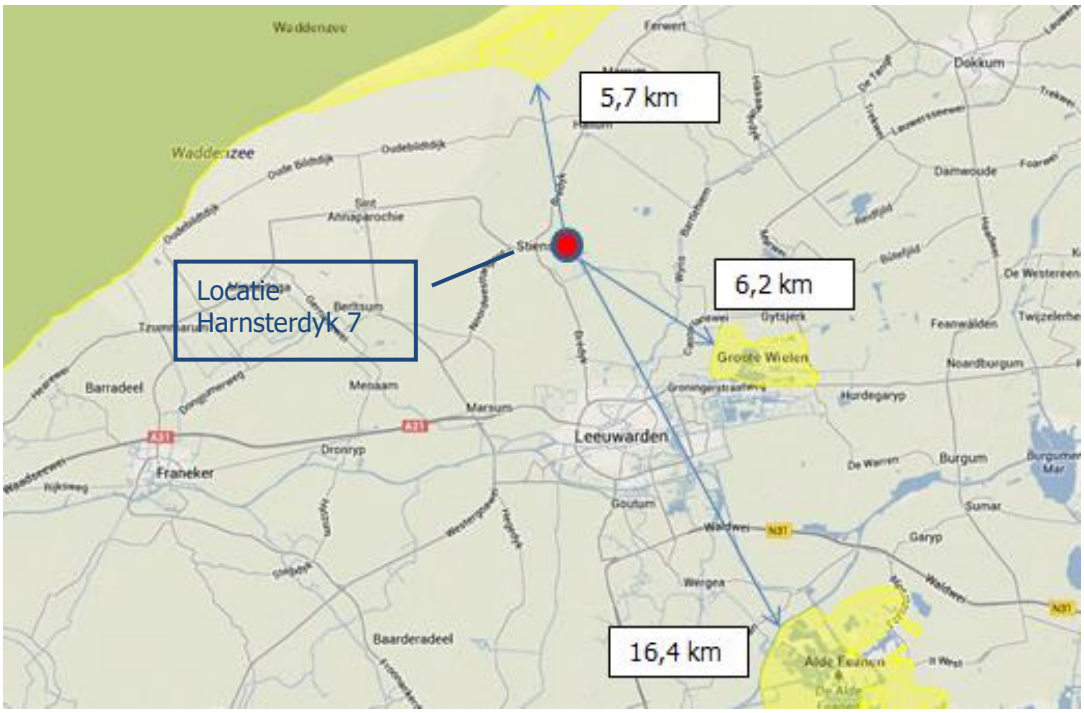

Bron: https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

De dichtstbijzijnde natuurgebieden zijn de Waddenzee op 5,7 km en Groote Wielen op 6,2 km van de inrichting. Er is geen sprake van een directe invloed, wel van een indirecte invloed in de vorm van stikstofdepositie.

4.3 Grondwaterbeschermings- en waterwingebieden

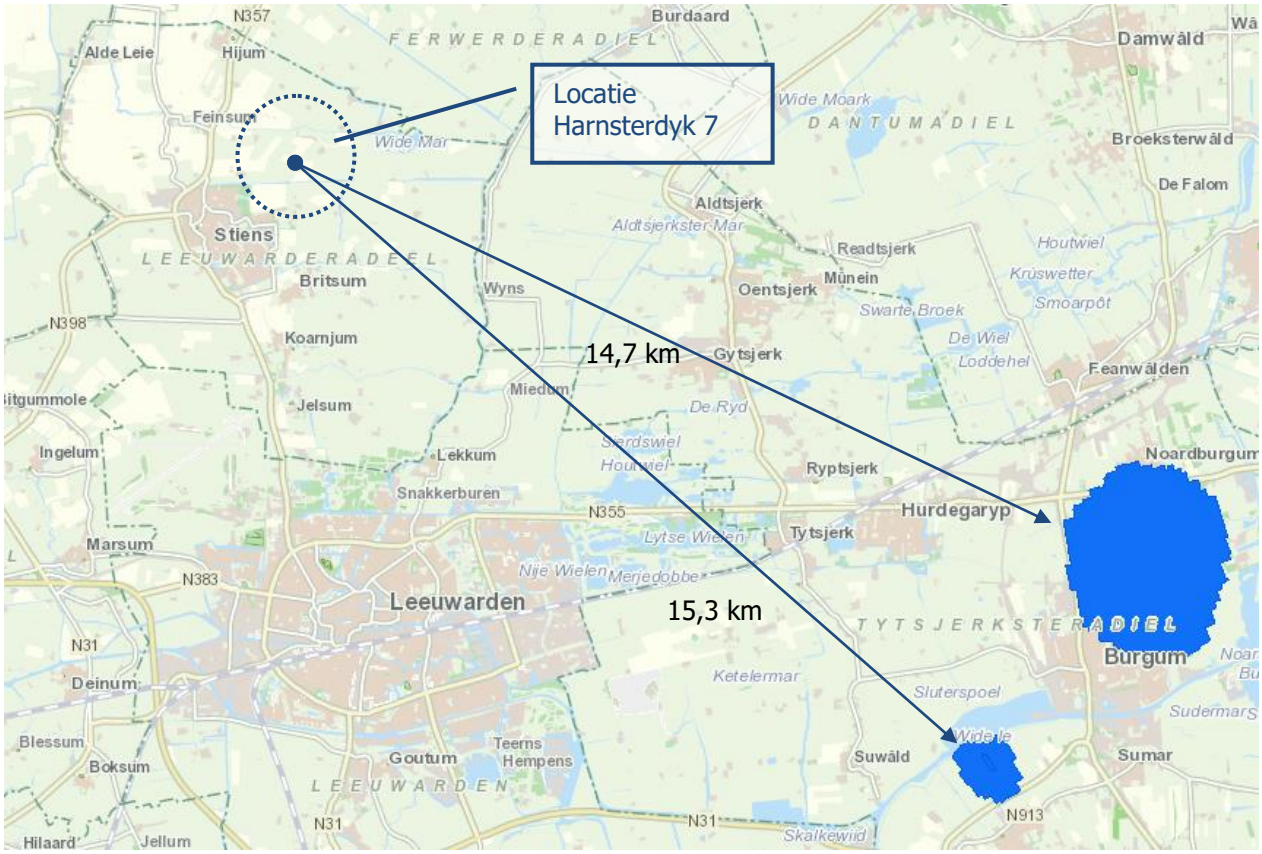

Bron: http://fryslan.maps.arcgis.com

De locatie ligt op ca. 14,7 km afstand van grondwaterwingebied boven Burgum en op ca. 15,3 km van dat boven Garijp in Friesland. De activiteiten binnen de inrichting zijn daarmee niet direct van invloed op de grondwaterkwaliteit van deze bronnen.

5. Effecten op het milieu

Om voldoende 'bewegingsvrijheid' te hebben wordt t.b.v. de beoogde situatie vergunning gevraagd voor het houden van 169.000 st. vleeskuikens. De bezetting in de bestaande stallen blijft max. 84.000 st. en de bezetting in de nieuwe stallen wordt max. 85.000 st. vleeskuikens. Dit leidt tot een bezetting van max. 21 resp. 15 kuikens per m^2 in de bestaande en nieuwe stallen. Hiermee kunnen afdoende concepten worden bediend.
De Boer wil de Nieuwe Standaard Kip van Jumbo (13,5 per m^2) of de scharrelkuikens met overdekte uitloop (10,5 per m^2) produceren. In het laatste geval is de dierbezetting lager maar telt de verplichte overdekte uitloop mee als leefoppervlak, waardoor er uiteindelijk evenveel dieren kunnen worden gehouden: in de bestaande stallen 21.500 st. en in de nieuwe stallen 38.500 st., in totaal 120.000 st. Nieuwe Standaard Kip of scharrelkuikens.

In de navolgende berekeningen gaan we uit van de 'worst case' situatie met 169.000 st. vleeskuikens, 150 st. melkvee met 100 st. bijbehorend jongvee, 4 paarden en 1 pony.

Overzicht

Aspect	Huidige situatie (vergund aantal)	Beoogde situatie (aanvraag)	Verschil
Aantal st. pluimvee	84.000 st.	169.000 st.	85.000 st. meer
Aantal st. melkvee	98 st.	150 st.	52 st. meer
Aantal st. jongvee	51 st.	100 st.	49 st. meer
Aantal st. paarden en pony	n.v.t.	5 + 1 = 6 st.	6 st. meer
Geureenheden	27.720,0 OU_E	55.770,0 OU_E	+ 28.050,0 OU_E
Ammoniakemissie	8.218,40 kg NH_3	5.863,10 kg NH_3	- 2.355,30 kg NH_3
Fijnstofemissie	1.861,50 kg PM_{10}	3.159,80 kg PM_{10}	+ 1.298,30 kg PM_{10}

De emissie van geur en fijnstof neemt toe, de emissie van ammoniak neemt af.

5.1 Luchtkwaliteit

De dichtstbijzijnde stal bevindt zich ca. 90 m van de dichtstbijzijnde woning van derden, Harnsterdyk 8. Dit is een woning die eigendom is van dezelfde stichting als waar De Boer land van huurt en het erf in erfpacht onderdeel van uitmaakt, de Boelstra-Olivier stichting. Het dichtstbijzijnde emissiepunt in eindgevel ligt op ca. 173 m afstand.
De daaropvolgende woning ligt op meer dan 200 m van de inrichting en de bebouwde kom van Stiens ligt op ca. 725 m van de inrichting.

5.1.1 Geur

De dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten liggen op een gevel-tot-gevel afstand van meer dan 25 m en op meer dan 50 m van emissiepunt (ventilatoren) tot geurgevoelig object, waarmee wordt voldaan aan de daartoe gestelde minimale afstand.

De gemeente Leeuwarderadeel hanteert de normen zoals die in de Wet geurhinder en veehouderij zijn vastgelegd voor niet-concentratie-gebieden:

- 8 $OU_E/m^3/s$ lucht t.o.v. de geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom;
- 2 $OU_E/m^3/s$ lucht t.o.v. de geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom.

Nu de geuremissiefactor voor vleeskuikens per 1-10-2016 is gewijzigd van 0,24 $OU_E/d/s$ in 0,33 $OU_E/d/s$ blijkt de in 2007 vergunde situatie 'overbelast' te zijn. Het meest kritische punt is Harnsterdyk 8; de geurbelasting is 9,8 OU_E/m^3 terwijl het niet hoger dan 8,0 OU_E/m^3 zou mogen zijn. De geurbelasting op de bebouwde kom van Stiens is 0,8 OU_E/m^3 en voldoet aan de norm.
In de beoogde situatie is de geurbelasting lager dankzij een aantal aanpassingen aan de bestaande stallen en geur-reducerende maatregelen. De geurbelasting neemt ondanks de toename van het aantal kuikens af naar ten hoogste 6,9 OU_E/m^3 op Harnsterdyk 8 en 0,5 OU_E/m^3 op de bebouwde kom van Stiens. Daarmee voldoet het plan aan de normen van de Wet geurhinder.

Geurreducerende maatregelen
De volgende maatregelen worden doorgevoerd t.o.v. de vergunde situatie:

- Van de bestaande pluimveestallen worden de ventilatiegeleidekappen en de bestaande ventilatoren in de eindgevel weggehaald en vervangen door ventilatiekokers die de lucht rechtstandig onbelemmerd omhoog blazen.
- De ventilatie wordt aangestuurd middels een stappenregeling waardoor de lucht zoveel mogelijk full-boost wordt uitgeblazen.
- Er wordt een wamtewisselaar naast de stal geplaatst, waarvan de uitgaande lucht ombelemmerd omhoog wordt geblazen.
- Uit berekeningen blijkt de uittreesnelheid bij gemiddelde ventilatie 7,5 m/s te zijn.
- De nieuw te bouwen stallen worden op een soortgelijke manier ingericht wat daar leidt tot een uittreesnelheid van 8,5 m/s.

5.1.2 Fijnstof

De bijdrage vanuit het bedrijf t.o.v. de omwonenden varieert afhankelijk van de afstand tot het bedrijf. De hoogste fijnstofconcentratie t.o.v. het dichtstbijgelegen te beschermen object na aftrek van de 3 $\mu g/m^3$ aan zeezoutcorrectie is 13,65 $\mu g/m^3$. Dit is lager dan het maximale jaargemiddelde van 40 $\mu g/m^3$ wat is toegestaan.
Het aantal dagen overschrijding van 50 $\mu g/m^3$ na aftrek van de 3 correctiedagen voor zeezout is 3,1 dag terwijl het maximaal 35 dagen mogen zijn.
Het totaal aan PM_{10} bestaat voor een beperkt deel uit $PM_{2.5}$. De fijnstofconcentratie van $PM_{2.5}$ is een fractie van 13,65 $\mu g/m^3$ en kan dus nooit groter zijn dan deze waarde zelf.
Hieruit volgt dat de $PM_{2.5}$ concentratie onder de maximale concentratie van 25,0 $\mu g/m^3$ blijft, waarmee voldaan wordt aan de randvoorwaarden van de Wet luchtkwaliteit.

5.2 Ammoniak

Ammoniak kan directe schade opleveren aan specifieke planten in de nabije omgeving van het bedrijf (bijvoorbeeld coniferen), maar kan door middel van depositie ook bijdragen aan indirecte schade op een verder weg gelegen kwetsbaar gebied.

5.2.1 Directe ammoniakschade

In de directe omgeving van het bedrijf worden geen gevoelige planten of gewassen geteeld, zoals bedoeld in het Rapport Stallucht en Planten (1981).

5.2.2 Stikstofdepositie / Natura 2000

De dichtstbijzijnde natuurgebieden zijn de Waddenzee op 5,7 km en Groote Wielen op 6,2 km van de inrichting. Gelet op de afstand ligt een directe invloed niet voor de hand maar er is wel sprake van een indirecte invloed in de vorm van stikstofdepositie.

Op 3-2-2017 is een Wnb-vergunning verleend overeenkomstig het aantal dieren en de diercodes waar we 'worst case' van uitgaan in deze Aanmeldnotitie (gezamenlijke emissie van 5.863,10 kg NH_3). Ook is vergunning verleend voor de WKK en het gebruik van de biogasinstallatie (emissie 1.942,68 kg NO_x).

5.3 Geluid en verkeer

De veehouderij ligt in een landelijk gebied met veel agrarische activiteiten. De stallen staan ver verwijderd van de omliggende woningen. De nieuwe stallen komen iets verder van de dichtstbijzijnde woning af te staan. De ventilatoren zitten in de eindgevel van de stallen op grote afstand van deze woning. Er is geen aanleiding voor een akoestisch onderzoek. Zo nodig zal deze bij de milieuaanvraag alsnog worden aangeleverd.

5.4 Flora en Fauna

De verandering heeft geen storende invloed op flora of fauna in de directe omgeving. De nieuwe stal wordt aansluitend aan het eigen erf opgericht op een perceel wat tot nu toe als weiland wordt gebruikt. Het verlengen van de rundveestal vindt plaats binnen het erf.

Het extra melkvee maakt ook gebruik van weidegang, net als het huidige vee. De vleeskuikens zitten binnen en hebben een overdekte uitloop in of aan de stal. De toename van dieren heeft geen negatieve impact op de flora, fauna en biodiversiteit.

5.5 Bodem

5.5.1 Mest

De stallen zijn voorzien van een mestdichte betonvloer. Ook de erfverharding waarop de strooiselmest voor de stallen wordt verzameld, is mestdicht. De strooiselmest wordt zodra de kuikens zijn afgeleverd van het bedrijf afgevoerd.

5.5.2 Afvalwater

Het spoelwater dat ontstaat bij het (nat) schoonmaken van de stallen en de warmtewisselaar wordt opgevangen in een spoelwaterput en vandaaruit periodiek door een loonwerker over het land uitgereden.
Het hemelwater komt niet in aanraking met bedrijfsprocessen en is schoon en vrij van bedrijfsafvalwater en voerresten.

5.6 Energie

Bij het inrichten van de vleeskuikenstal wordt zoveel mogelijk 'energiezuinige techniek' gebruikt, om de exploitatiekosten te drukken.

Het energieverbruik voor de vleeskuikens wordt geschat op 1,1 kW p.d.p.j. dat is ca. 185.000 kWh per jaar. Een normaal aardasverbruik is ca. 0,7 m^3 p.d.p.j. wat overeenkomt met ca. 118.500 m^3 aardgas per jaar; door de restwarmte van de WKK te

gebruiken is er echter geen aardgas nodig. Het waterverbruik is ca. 6,5 l per dier per ronde inclusief reiniging ofwel ca. 1.100 m^3 per jaar.
Het energieverbruik van melkvee wordt geschat op 700 kWh per koe; het waterverbruik op 42,5 m^3 per dierplaats per jaar (bron: Kwin Veehouderij). Het gasverbruik is nihil.
De totale energiebehoefte is ca. 300.000 kWh per jaar; de opbrengst van de zonnepanelen is ca. 325.000 kWh per jaar en daarmee energieneutraal.
Het waterverbruik is ca. 7.500 m^3 per jaar (leidingwater).

5.7 Natuurlijke hulpbronnen

De bedrijfsvoering heeft geen belastende impact op het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, zoals bodem, land, water en biodiversiteit.
De locatie ligt op meer dan 11 km afstand van het dichtstbijgelegen grondwaterwingebied nabij Burgum en Garijp.

5.8 Landschap

De bedrijfsvoering heeft geen belastende impact op het landschap en plaatsen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

5.8.1 Landschappelijke inpassing

Middels een Nije Pleats overleg is met landschapsarchitecte Greet Bierema een plan ontwikkeld waar gemeente en ondernemer mee instemmen:

- De verlenging van de koeienstal vormt in principe geen probleem. De bestaande houtsingel (met zieke essen) moet deels wijken en daar kan nieuwe beplanting voor terugkeren, met name in de zuidwesthoek van het erf. Ter vervanging van de zieke iepen en essen kan nu beter voor de Noorse esdoorn worden gekozen.
- De locatie van de nieuwe kippenstallen vraagt om meer maatwerk. In de sessie is ervoor gekozen om de achterzijde van de twee nieuwe stallen in lijn met de digestaatopslag te positioneren. Het voordeel hiervan is dat er aan de westzijde van het erf een rechte kavelgrens ontstaat. De nieuwe erfbeplanting komt zo in lijn met de gracht rond de digestaatopslag. Door deze locatie komen de nieuwe kuikenstallen niet in lijn met de huidige stallen, maar zijn ca. 10 meter terug gerooid.
- De erfbeplanting heeft als hoofdopzet dat er beplanting met bomen staat, als massa, op alle vier hoeken. Dit was destijds ook de opzet van de eerste erfbeplanting. Zo wordt het erf verankerd in het open landschap.

5.8.2 Watertoets

Er is advies gevraagd aan het waterschap i.v.m. de waterhuishoudkundige situatie en de maximaal te hanteren afvoernorm. Er wordt een compensatie binnen het peilgebied gerealiseerd ter grootte van 15% van de toegenomen oppervlakteverharding.
De sloot voor aan de weg wordt verbreed en de scherpe hoeken in het land worden afgerond (dit geeft ter plekke meer wateroppervlak) waarmee het land met grote machines ook eenvoudiger te bewerken is. Dit alles in nader overleg met het waterschap.

5.8.3 Cultuurhistorie

Het oprichten van 2 nieuwe stallen en het verlengen van de rundveestal strijdt niet met enig historisch of cultureel belang.

5.8.4 Archeologie

Zowel de plek op het erf waar de rundveestal wordt verlengd als de plek aansluitend aan het erf waar de 2 nieuwe pluimveestallen komen te staan zijn op de plankaart van het bestemmingsplan Reparatieplan Bûtengebiet en doarpen niet aangemerkt met enige vorm van archeologische verwachtingswaarde.

5.9 Bijzondere risico's

Bij een normale bedrijfsvoering hoeft niet te worden gevreesd voor extra risico op milieubelasting door ongevallen.

- I.v.m. het risico op stroomuitval is de elektrische installatie aangesloten op een automatisch startend noodstroomaggregaat. Deze wordt maandelijks getest.
- Om brand te voorkomen wordt uitsluitend met goedgekeurde installaties gewerkt en zijn de stallen conform het Bouwbesluit gebouwd. Op verschillende plekken in de inrichting zijn brandblussers en nooduitgangen aanwezig.
- Bij het onverhoopt uitbreken van een veewetziekte zoals bijvoorbeeld vogelpest of MKZ wordt het bedrijf van rechtswege tijdelijk afgesloten. Gedurende die periode mogen er geen dieren het bedrijf verlaten en kan de mest langdurig binnen de inrichting worden opgeslagen.

5.10 Cumulatie van effecten

In de omgeving zijn enkele veehouderijen meer gevestigd, voornamelijk rundveehouderijen. Deze hebben allemaal hun eigen effect op de omgeving.
Deze hebben gelet op de afstand geen grote bijdrage aan de cumulatieve belasting ofwel achtergrondbelasting van de woningen die voor de toets van het plan van belang zijn.
Er zijn ons geen initiatieven bekend van uitbreiding of bedrijfsontwikkeling in de naaste omgeving die in combinatie met de verandering tot cumulatie van effecten leiden.
Doordat het bedrijf van de initiatiefnemer in ruime mate voldoet aan de wettelijke individuele eisen t.a.v. de voorgrondbelasting wordt er voldoende rekening gehouden met het woon- en werkklimaat voor woningen in de directe omgeving.

6. Risico's t.a.v. volksgezondheid

Naast de eventuele hinder van geur en fijnstof is t.a.v. de volksgezondheid vooral de eventuele overdracht van ziektekiemen van belang.

6.1 Bio-aerosolen

Bio-aerosolen als endotoxine en zoönosen vormen mogelijk een risico voor de gezondheid. Endotoxinen zijn kleine onderdelen van micro-organismen die luchtwegirritatie en ontstekingsreacties kunnen veroorzaken. Zoönosen zijn ziektekiemen die overdraagbaar zijn van dier op mens. Op dit moment is er wettelijk gezien geen verplichting risicoreducerende maatregelen te treffen. Daarvoor is eerst meer inzicht nodig aan de hand van aanvullende onderzoeken.
Uit luchtmetingen in de woonomgeving blijkt dat de concentratie endotoxinen in de lucht toeneemt naarmate de afstand tot een veehouderij kleiner wordt of het aantal veehouderijen in een gebied (de dichtheid) groter wordt. Uit de resultaten van het VGO-onderzoek concludeert GGD GHOR Nederland dat emissiereductie van fijnstof als drager van bio-aerosolen gezondheidsschade kan beperken, in ieder geval bij pluimveebedrijven.

De maatregelen die De Boer neemt om risico's op aantasting van de volksgezondheid te voorkomen, hebben betrekking op de keuze van het stalsysteem, het gebruik van fijnstofreducerende techniek en het nemen van preventieve maatregelen.

Stalsysteem
Beide stallen worden emissiearm met toepassing van warmtewisselaar BWL 2010.13.V5. Hiermee is de ammoniakuitstoot meer dan 70% lager dan in traditionele stallen.
De strooiselmest wordt direct nadat de dieren zijn afgeleverd van het bedrijf afgevoerd, wat bijdraagt aan een goede hygiënestatus.

Fijnstofreducerende maatregelen
De nieuw te bouwen stal wordt voorzien van warmtewisselaar E 7.6 BWL2011.02.V2 (31% reductie) waardoor de emissie afneemt naar 22 – 31% = 15,18 gram PM_{10}.
Door de reductie ontstaat er minder fijnstof en komt er minder fijnstof buiten, wat leidt tot een lagere belasting in de naaste omgeving.

Preventieve maatregelen
Om het risico op insleep van ziekten zoveel mogelijk te voorkomen is het bedrijf zo opgezet en uitgevoerd dat geen vreemden van buiten in de stallen hoeven en kunnen komen. Voor degenen die wel in de stallen gaan, gelden strikte hygiëneregels.

De redelijke afstand van de locatie tot omwonenden, tot andere veehouderijbedrijven en andere (intensieve) veehouderijen, het feit dat er alleen kippen worden gehouden dus niet in combinatie met varkens en de strikte hygiëne en preventieve voorzorgsmaatregelen die genomen worden, maken dat de getroffen maatregelen voldoende zijn om een uitbraak van een veeziekte zoveel mogelijk te voorkomen en daarmee het risico op een negatief effect op de volksgezondheid van omwonenden tegen te gaan

7. Kenmerken van het potentiële effect

Het oprichten en in gebruik nemen van 2 nieuwe pluimveestallen voor elk 42.500 st. vleeskuikens en het verlengen van de rundveestal voor een toename van 52 st. melkvee en 49 st. jongvee past binnen de wettelijke randvoorwaarden voor milieu en geeft geen onbehoorlijke hinder of overlast. Op grond van zwaarwegende risico's ten aanzien van het milieu *kan* het bevoegd gezag een milieueffectrapportage (MER) vragen. Maar is daar aanleiding toe?

De nieuwe installatie voor het pluimvee wordt voorzien van BBT-inrichting, voldoet aan de maximale emissiewaarden van het Besluit huisvesting, heeft een lage emissie van ammoniak en maakt gebruik van fijnstofreducerende maatregelen.
De te verlengen rundveestal is emissiearm en voldoet eveneens aan het Besluit huisvesting.

Aan alle wettelijke normen die voor milieu gelden kan worden voldaan. Zowel de geurbelasting als de fijnstofconcentratie bij omwonenden is lager dan wat is toegestaan. Er worden fijnstof- en geurreducerende maatregelen getroffen waardoor de hinder (fors) daalt.
De gewenste verandering past binnen de regels van het bestemmingsplan en vindt plaats binnen het (nieuwe) bouwblok.
De afstand tot omwonenden en beschermde Wav- en Natura 2000-gebieden is ruim.
Voor de gewenste situatie is al een Wnb-vergunning verleend door de provincie.

De aspecten van de verandering hebben een verwaarloosbaar effect op de omgeving en passen binnen het bestaande gebruik van dit agrarisch buitengebied. Het opstellen van een milieueffectrapport brengt hierin geen verandering en is o.i. dan ook niet nodig.

7.1 Conclusie

Het bevoegd gezag moet op basis van de Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling een afweging maken of er wel of geen m.e.r. nodig is voor milieu of planologie. Dit gebeurt op grond van kenmerken van de activiteit, de plaats, de samenhang met andere activiteiten en de milieueffecten.

Milieu
Een project-m.e.r. (milieu) is niet verplicht omdat het niet de drempelwaarde van de C-lijst te boven gaat. De ondernemer weet wat hij wil dus hoeft hij voor zichzelf ook geen verkenning uit te voeren naar diverse scenario's, waar een m.e.r. ook voor gebruikt zou kunnen worden.

Er is wat betreft milieu geen bijzonder of storend effect vanuit de inrichting op de naaste omgeving te verwachten. Gelet op de omgeving (agrarisch gebied zonder bijzondere natuurwaarde) en de activiteit die binnen de inrichting plaatsvindt (waarbij is gekozen voor de best beschikbare technieken en op onderdelen beter dan dat) en de acceptabele effecten op de omgeving (impact) is er naar onze mening geen dringende reden een m.e.r. te doorlopen. De best beschikbare technieken worden toegepast en de juiste voorzorg wordt genomen om het milieu zo min mogelijk te belasten.

Bestemmingsplan
Dan blijft de vraag nog staan of er een plan-m.e.r.-plicht (planologie) is. Een plan-m.e.r. is verplicht als het plan kaders stelt in het plangebied waarvoor volgens de Wm een project-m.e.r. of een m.e.r.-beoordeling verplicht is. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

1. Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
2. Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van het besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
3. Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van het besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

Ad 1. Passende beoordeling
De passende beoordeling is op voorhand uitgesloten omdat het plan niet leidt tot een toename van stikstofdepositie. De ammoniakemissie neemt immers af van 8.218,40 kg NH_3 (milieuvergund) naar 5.863,10 kg NH_3 (beoogd). Voor de beoogde situatie is al een Wnb-vergunning verleend. De toets op mogelijk impact op omliggende natuurgebieden heeft al plaatsgevonden, een verslechtering op voorhand is uitgesloten.

Ad 2. M.e.r.-plicht vanwege kolom 3
In kolom 3 van de D-lijst wordt alleen gesproken over bestemmingsplannen die 'voor het gehele grondgebied van de gemeente' van toepassing zijn, waar de grenzen van het plan kunnen wijzigen, en/of het college zelf het plan moet uitwerken. Dat is hier niet aan de orde.

Ad 3. M.e.r.-plicht vanwege kolom 4
Ook leidt het plan niet tot een besluit inz. de inrichting van het landelijk gebied, de aanleg van een recreatieve of toeristische voorziening, een stedelijk ontwikkelingstraject of de aanleg van een bedrijventerrein.

Het plan is dus ook niet plan-m.e.r.-plichtig.

Participatie
Ook is de buurt al gekend in het plan (participatie). Een extra traject voor buitengewone inzage middels een m.e.r.-rapport voorafgaand aan een bestemmingsplanwijziging is dan ook niet nodig.

Conclusie
Er is op grond van de regels geen aanleiding een m.e.r. te verplichten omdat de nieuwe installatie zich beperkt tot een uitbreiding met niet meer dan 85.000 st. vleeskuikens.
Uit de Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling blijkt dat gezien de impact op milieu en omgeving er geen dringende of zwaarwegende reden is een m.e.r. te lopen.
Na het door het college van B&W te nemen besluit dat er geen m.e.r. nodig is, kan de bestemmingsplanwijziging worden doorlopen en de milieu- en bouwaanvraag worden ingediend.

Bijlagen

1. Criteria m.e.r.-beoordeling
2. Overzicht emissie en dieraantallen
3. Stalbeschrijving A 1.6 BWL2009.11.V4
4. Stalbeschrijving E 5.11 BWL2010.13.V5
5. Stalbeschrijving E 7.6 BWL2011.02.V2
6. V-Stacks berekening vergunde situatie
7. V-Stacks berekening beoogde situatie
8. Gebouw- en ventilatiekenmerken vergunde situatie
9. Gebouw- en ventilatiekenmerken beoogde situatie
10. Toelichting V-Stacks berekening geurbelasting
11. Toelichting uittreesnelheid cascaderegeling
12. XY-coördinaten en EP-hoogte bronnen bedrijf
13. XY-coördinaten geurgevoelige en te beschermen objecten
14. ISL3a-berekening fijnstofconcentratie incl. toelichting
15. Milieutekening beoogde situatie, blad 1, 2 en 3
16. Besluit principeverzoek Gem. Leeuwarderadeel 11-4-2017
17. Besluit Wnb-vergunning Prov. Fryslân 3-2-2017
18. Nije Pleats advies 28-8-2017

Bijlage 8 Mer-beoordelingsbesluit

Gemeente Leeuwarden

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Leeuwarden

Nr. 16437

31 januari

2018

Mer-beoordelingsbesluit Harnsterdyk 7 Stiens

Planvoornemen
Burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden maken bekend dat zij conform artikel 7.16 van de Wet milieubeheer een aanmeldnotitie mer-beoordeling hebben ontvangen van Maatschap L. de Boer en R.P. de Boer-Talsma, voor de uitbreiding van de veehouderij aan de Harnsterdyk 7 in Stiens. De wijziging bestaat uit het:

- houden van meer rundvee;

- houden van paarden en een pony;

- wijzigen van het stalsysteem voor de bestaande pluimveestallen;

- oprichten van twee nieuwe pluimveestallen voor het huisvesten van 85.000 stuks pluimvee.

Besluit milieueffectrapportage
Overeenkomstig het Besluit milieueffectrapportage 1994, moet het college van burgemeester en wethouders vooraf bepalen of voor de beoogde uitbreiding een milieueffectrapportage vereist is. Naar aanleiding van de aanmeldingsnotitie hebben burgemeester en wethouders op 18 januari 2018 besloten dat er geen Milieu Effect Rapport (MER) hoeft te worden opgesteld omdat er geen belangrijke gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

Inzage
Het mer-beoordelingsbesluit uitbreiding veehouderij Harnsterdyk 7 in Stiens met bijbehorende stukken kunt u van 1 februari 2018 tot en met 15 maart 2018 inzien in het Gemeentehuis, Oldehoofsterkerkhof 2, Leeuwarden (op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur en op donderdag tot 19.30 uur). Hier kunt u ook vragen stellen over het besluit en de procedure.

Geen bezwaar
Op grond van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht wordt deze beoordeling beschouwd als een beslissing ter voorbereiding van een besluit, waartegen geen bezwaar of beroep open staat tenzij het de belanghebbende, los van het voor te bereiden besluit, rechtstreeks in zijn belang treft.

Zienswijzen en beroep kunnen te zijner tijd ingediend worden in de procedure van de omgevingsvergunning.

Bijlage 9 Watertoets

WETTERSKIP FRYSLÂN

datum	23-6-2017
dossiercode	20170623-2-15530

Project: Oprichten vleeskuikenstallen
Gemeente: Leeuwarderadeel
Aanvrager: Luuk de Boer
Organisatie: Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma

Geachte heer/mevrouw Luuk de Boer,

Voor het plan Oprichten vleeskuikenstallen heeft u een watertoets aangevraagd op www.dewatertoets.nl. De uitkomst is dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is.

Wateraspecten en aandachtspunten
Hieronder staan de eventuele wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Wateradvies
Binnen 8 weken kunt u van ons een reactie verwachten waarin wij ingaan op de wateraspecten en aandachtspunten die gelden voor dit plan. Mochten er nog vragen of aanvullende informatie nodig zijn dan nemen wij contact met u op.

Leidraad watertoets
Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. In Leidraad Watertoets staan de uitgangspunten voor alle wateraspecten omschreven waarmee rekening gehouden moet worden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen. U kunt de Leidraad Watertoets raadplegen via de link: www.wetterskipfryslan.nl/watertoets.

Informatie
Voor meer informatie over bijvoorbeeld de ligging, beheer- en onderhoud status van waterobjecten in het plangebied verwijzen wij u door naar onze algemene site www.wetterskipfryslan.nl

Met vriendelijke groet,

Wetterskip Fryslân
Postbus 36
8900AA Leeuwarden
T 058 292 2222
E info@wetterskipfryslan.nl

De WaterToets 2014

WETTERSKIP FRYSLÂN

datum 23-6-2017
dossiercode 20170623-2-15530

Samenvatting van de gegevens voor de watertoets
project: Oprichten vleeskuikenstallen
gemeente: Leeuwarderadeel
Gegevens van het plan: T.b.v. het houden van scharrelvleeskuikens zijn de twee bestaande vleeskuikenstallen voorzien van een overdekte uitloop (wintergarten) en worden 2 nieuwe stallen opgericht. Voor de aanbouw van de wintergartens aan de bestaande stallen is op 11 januari 2017 een watervergunning verleend door Wetterskip Fryslân waarin een aantal compenserende maatregelen zijn benoemd ter compensatie van de te dempen watergang. Krachtens de Keur van Wetterskip Fryslân is hiervoor vergunnng vereist. Nu ligt het plan voor 2 nieuwe stallen te bouwen, waarvoor een watertoets wordt gevraagd i.v.m. de toename van het verhard oppervlak.
Oppervlak: 9072 m^2
Adres: Harnsterdyk 7,
9051 LD Stiens
Kadastraal adres: Leeuwarderadeel, Sectie G, nr. 452 en 455
Tekening meegestuurd: survey_attachments/3196_1 Notitie Watertoets HA 21-6-2017.pdf
Aanvullende opmerkingen: Watertoets ingediend namens Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma door Ing. W. (Wim) Hoeve van Hoeve Advies, tel. 0522-291635, info@hoeve-advies.nl; voor nader advies en uitwerking van de toets dient u contact op te nemen met dhr. De Boer.

Gegevens aanvrager
Luuk de Boer
Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk
7
9051 LD Stiens
T: 058-2571611
E: luukdeboer@hotmail.com

Gegevens gemeente
Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied? Leeuwarderadeel
Gemeente: Leeuwarderadeel
Contactpersoon: Michel van Vugt
T: 058-2576670
E: m.vanvugt@leeuwarderadeel.nl

Resultaat kaartenanalyse voor het plangebied
Heeft u een beperkingsgebied geraakt? nee

Uw antwoord op de onderstaande vragen
Gaat het plan uitsluitend over de functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?
Antwoord: nee

Is er sprake van een toename van lozing van verontreinigd water op het oppervlaktewater?
Antwoord: nee

Wordt het bestaande verharde oppervlak vergroot met meer dan 200 m^2 in stedelijk gebied of meer dan 1500 m^2 in landelijk gebied?
Antwoord: ja

Neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?
Antwoord: nee

Zo ja, met hoeveel m^2 neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe?

Antwoord:

Neemt het verhard oppervlak in landelijk gebied toe?
Antwoord: ja

Zo ja, met hoeveel m^2 neemt het verhard oppervlak in het landelijk gebied toe?
Antwoord: 8025

Wordt er oppervlaktewater gegraven en/of gedempt?
Antwoord: nee

Wordt er in het plan oppervlaktewater gedempt?
Antwoord: nee

Wordt er in het plan oppervlaktewater gegraven?
Antwoord: nee

Wat voor compenserende maatregelen worden er in het plan genomen bij een toename verharding en/of demping van het oppervlaktewater?
Antwoord: Het voorstel is een paar hoeken in het weiland weg te graven voor waterberging, waarmee tegelijk het land minder bewerkelijk wordt vanwege de moeilijk bereikbare hoeken, en een vijver voor de stallen aan te leggen. Dit is/wordt een incourante hoek om landbouwkundig te bewerken. De vijver zal hier worden aangelegd in samenspraak met de buren en de Boelstra-Olivierstichting, die eigenaar is van de naastgelegen boerderijen Harnsterdyk 8 en 9 en waar De Boer ook land van pacht. Dhr. De Boer verzoekt het Wetterskip contact op te nemen om door te spreken op welke manier dit het best kan gebeuren.

Wordt het oppervlaktewaterpeil in het plan gewijzigd?
Antwoord: nee

Wat is het doel van de peilwijzing, wat wordt het nieuwe peil en hoe wordt de peilwijziging doorgevoerd?
Antwoord:

Wordt er een kelder of souterrain gerealiseerd?
Antwoord: nee

Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken?
Antwoord: nee

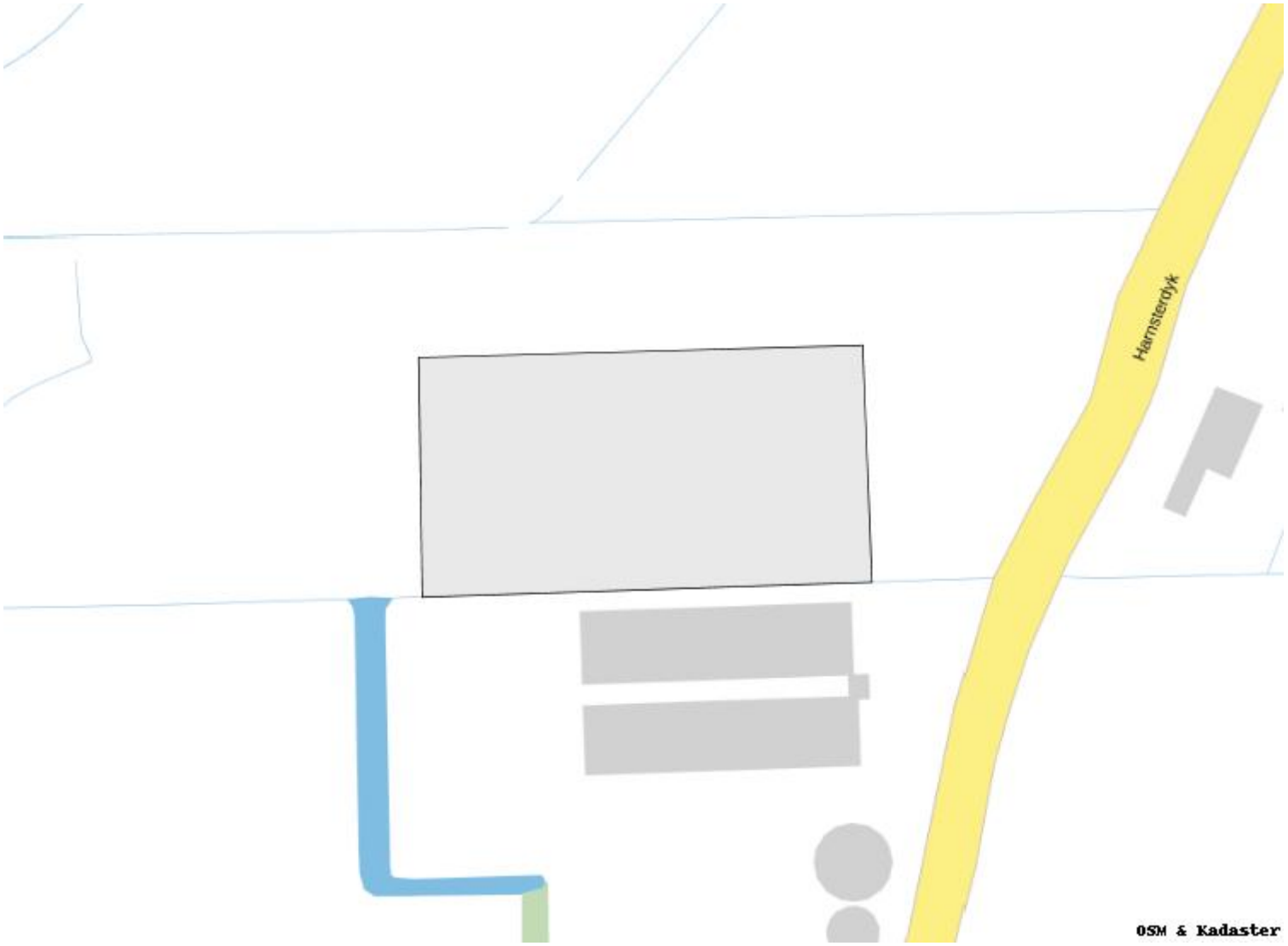

Overzicht plangebied

Te volgen watertoetsprocedure is de normale procedure

De WaterToets 2014

RENVOOI BRANDVEILIGHEID

EI 60	deur 60 min WBDBO en zelfsluitend
S	deur van binnenuit te openen zonder hulpmiddelen
6kg	handblusser (schuim ≥ 6 kg)
	plafond 60min brandwerend
B	opstelplaats brandweer
wb	waterbron bluswater 90m³ / hr

- Een zijde van een constructionderdeel die grenst aan de binnenlucht, voldoet aan de in tabel 2.66 aangegeven brandklasse B en aan rookklasse s2, tenzij bepaald volgens NEN-EN 13501-1 (art. 2.67).
- Een zijde van een constructiedeel die grenst aan de buitenlucht, voldoet aan de in tabel 2.66 aangegeven brandklasse D, bepaald volgens NEN-EN 13501-1 (art. 2.68).

De bovenzijde van een vloer, een trap en een hellingbaan die grenst aan de binnenlucht voldoen minimaal aan rookklasse s1fl en brand-klasse D zoals beschreven in artikel 2.69. De brand- en rookklasse zoals genoemd in dit artikel worden bepaald volgens NEN-EN 13501-1.

Bouwbesluit

- Het gebouw dient gebouwd te worden volgens het Bouwbesluit
- Ventilatie volgens NEN 1087, NPR 1088 en afd. 3.10
- Aansluitmogelijkheden t.b.v. gas, water, elektriciteit, CAI in meterkast volgens afd. 4.12
- Voorzieningen voor drinkwater conform voorschriften NEN 1006 en afd. 3.18 en 3.19
- Aansluitpunten gas conform voorschriften leverancier, NEN 1078 en afd. 2.9
- Aansluitpunten elektra conform voorschriften leverancier, NEN 1010 en afd. 2.7 en 2.8

Functie: Lichte industriefunctie voor het bedrijfsmatig houden van dieren

Gebruiksoppervlakte:	3.323m²
Bruto oppervlakte gebouw:	3.389m²
Bruto inhoud gebouw:	17.100m³

	bestaand	nieuw
totaal bebouwd oppervlak:	6.600m²	9.989m²

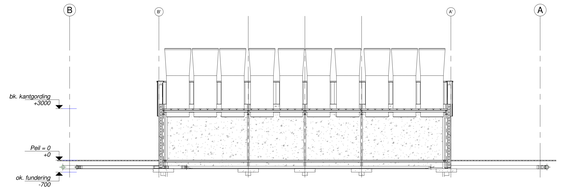

binnenaanzicht achtergevel
1 : 100

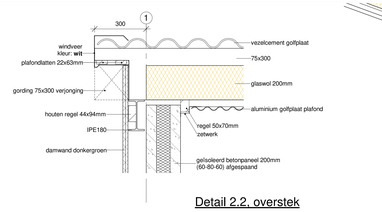

Detail 2.2, overstek
1 : 10

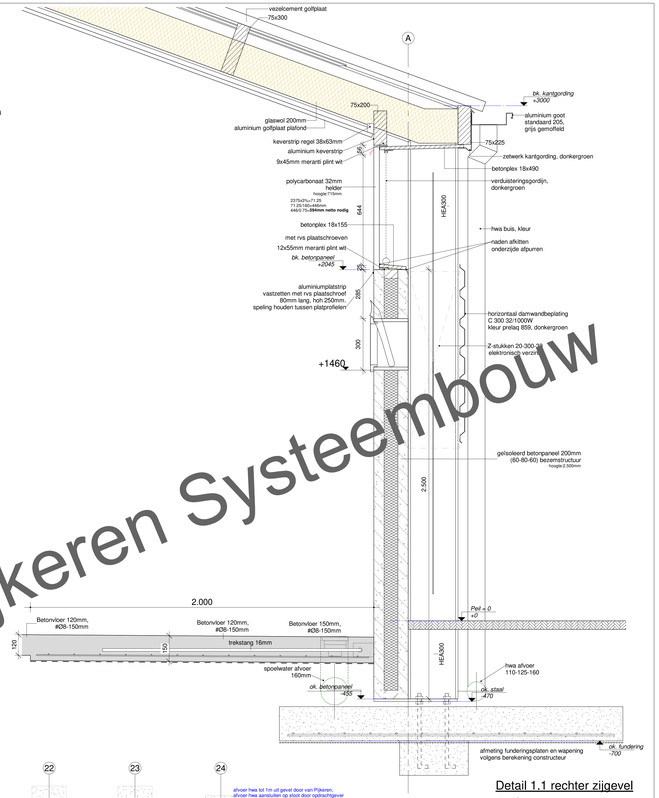

Detail 1.1 rechter zijgevel
1 : 10

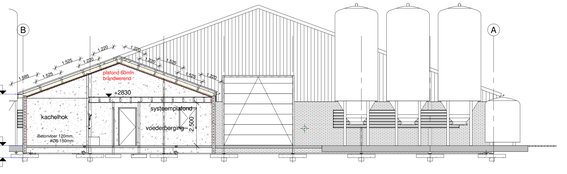

Doorsnede B
1 : 100

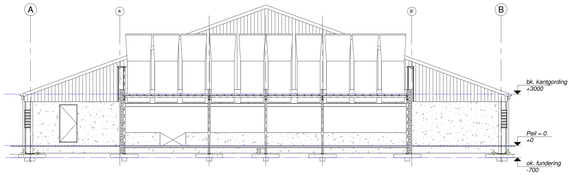

doorsnede D
1 : 100

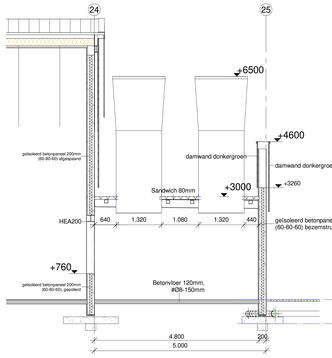

Doorsnede C
1 : 50

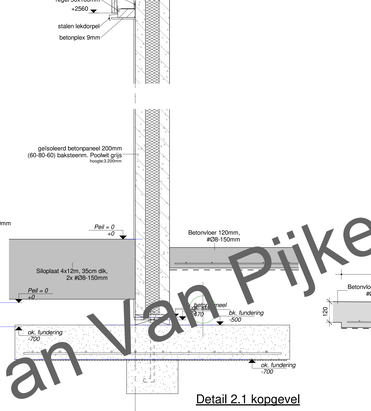

Detail 2.1 kopgevel
1 : 10

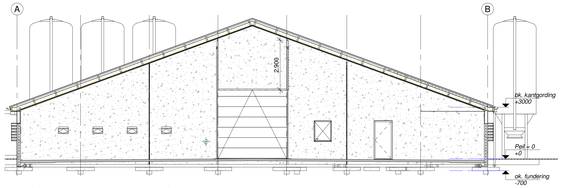

binnenaanzicht voorgevel
1 : 100

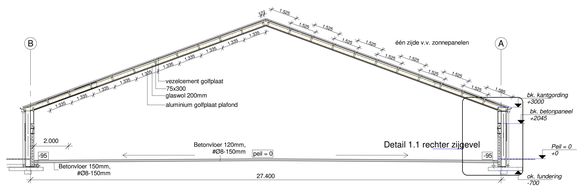

Doorsnede A
1 : 100

Plattegrond
1 : 100

Deze tekening is eigendom van Van Pijkeren Systeembouw

Omschrijving	Plattegrond, doorsnedes	**Opdrachtgever**	Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma, Harnsterdyk 7, 9051 LD STIENS
Projectnummer	1182- IV0593	**Tekeningnummer**	1.1
Project	Nieuwbouw stal 1, 27.40 x115.00m	**Schaal**	1:100
Formaat	A0 1500x841	**Getekend**	J.v.d.K.
Datum	10-12-2019	**Wijzigingsdatum**	16-12-2019 20-02-2020 03-11-2020 06-01-2021

VAN PIJKEREN SYSTEEMBOUW
Hesseweg 10
7722 PK DALFSEN
Tel. 0529 - 43 22 33
Fax. 0529 - 43 42 69
info@bouwvanpijkeren.nl
www.bouwvanpijkeren.nl

RENVOOI BRANDVEILIGHEID

EI	deur 60 min WBDBO en zelfsluitend
S	deur van binnenuit te openen zonder hulpmiddelen
6kg	handblusser (schuim á 6 kg)
	plafond 60min brandwerend
B	opstelplaats brandweer
wb	waterbron bluswater 90m³ / hr

- Een zijde van een constructionderdeel die grenst aan de binnenlucht, voldoet aan de in tabel 2.66 aangegeven brandklasse B en aan rookklasse s2, beide bepaald volgens NEN-EN 13501-1 (art. 2.67).
- Een zijde van een constructiedeel die grenst aan de buitenlucht, voldoet aan de in tabel 2.68 aangegeven brandklasse D, bepaald volgens NEN-EN 13501-1 (art. 2.68).

De bovenzijde van een vloer, een trap en een hellingbaan die grenst aan de binnenlucht, voldoen minimaal aan roofklasse t/rfl en brand-klasse D zoals beschreven in artikel 2.69. De brand- en rookklasse zoals genoemd in dit artikel worden bepaald volgens NEN-EN 13501-1.

Bouwbesluit

- Het gebouw dient gebouwd te worden volgens het Bouwbesluit
- Ventilatie volgens NEN 1087, NPR 1088 en afd. 3.10
- Aansluitmogelijkheden t.b.v. gas, water, elektriciteit, CAI in meterkast volgens afd. 4.12
- Voorzieningen voor drinkwater conform voorschriften NEN 1006 en afd. 3.18 en 3.19
- Aansluitpunten gas conform voorschriften leverancier, NEN 1078 en afd. 2.9
- Aansluitpunten elektra conform voorschriften leverancier, NEN 1010 en afd. 2.7 en 2.8

Functie: Lichte industriefunctie voor het bedrijfsmatig houden van dieren

Gebruiksoppervlakte:	3.323m²
Bruto oppervlakte gebouw:	3.389m²
Bruto inhoud gebouw:	17.100m³

totaal bebouwd oppervlak:	bestaand	nieuw
	6.600m²	9.989m²

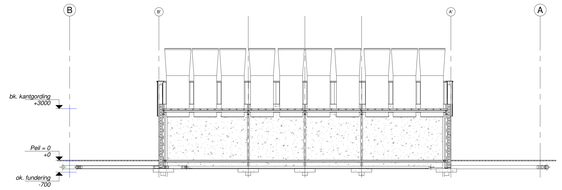

binnenaanzicht achtergevel
1 : 100

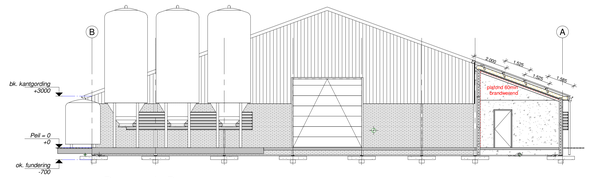

Doorsnede B
1 : 100

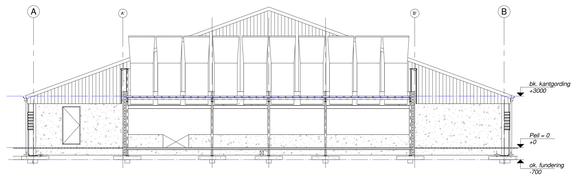

doorsnede D
1 : 100

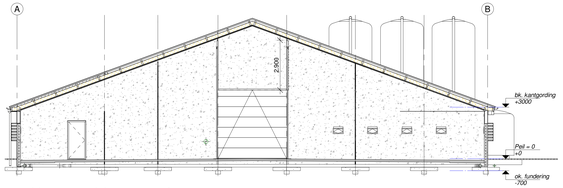

binnenaanzicht voorgevel
1 : 100

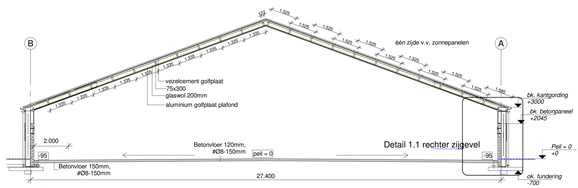

Doorsnede A
1 : 100

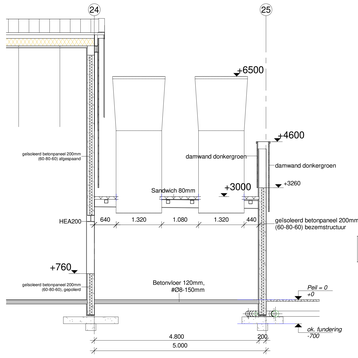

Doorsnede C
1 : 50

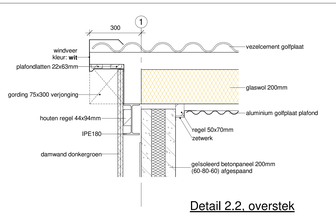

Detail 2.2, overstek
1 : 10

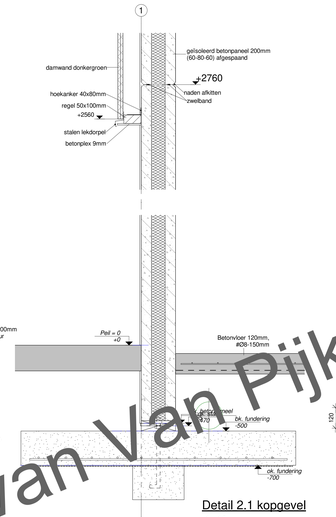

Detail 2.1 kopgevel
1 : 10

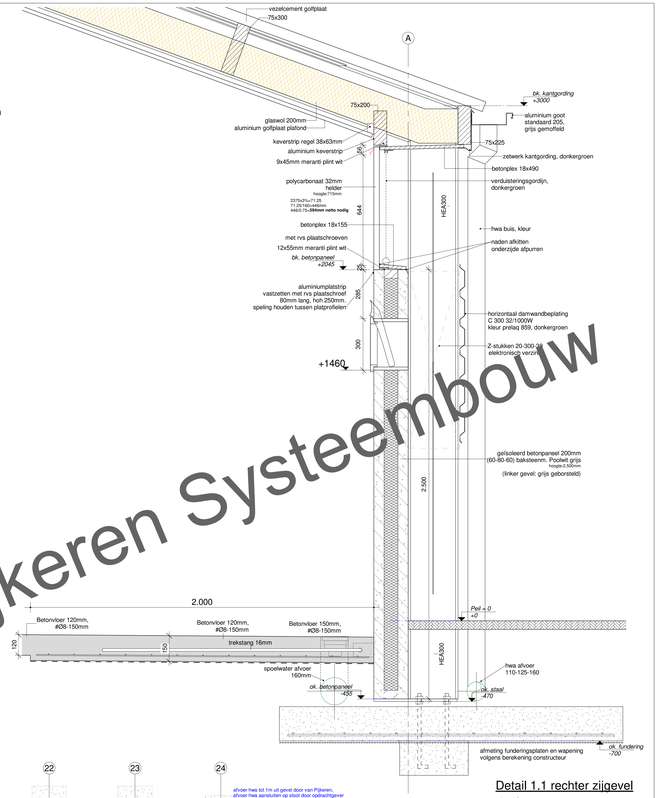

Detail 1.1 rechter zijgevel
1 : 10

Plattegrond
1 : 100

Deze tekening is eigendom van Van Pijkeren Systeembouw

Omschrijving		**Opdrachtgever**	**Datum**
Plattegrond, doorsnedes		Maatschap L. L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma, Harnsterdyk 7, 9051 LD STIENS	16-12-2019
Projectnummer	**Tekeningnummer**	**Project**	**Wijzigingsdatum**
1182- IV0593	2.1	Nieuwbouw stal 2, 27.40 x115.00m	03-11-2020 02-12-2020 06-01-2021

VAN PIJKEREN SYSTEEMBOUW
Hesseweg 10
7772 PK DALFSEN
Tel. 0529 - 43 22 33
Fax. 0529 - 43 42 69
info@bouwvanpijkeren.nl
www.bouwvanpijkeren.nl

Schaal 1:100
Formaat A0 1500x841
Getekend J.v.d.K.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Van Pijkeren Systeembouw.

Voorgevel

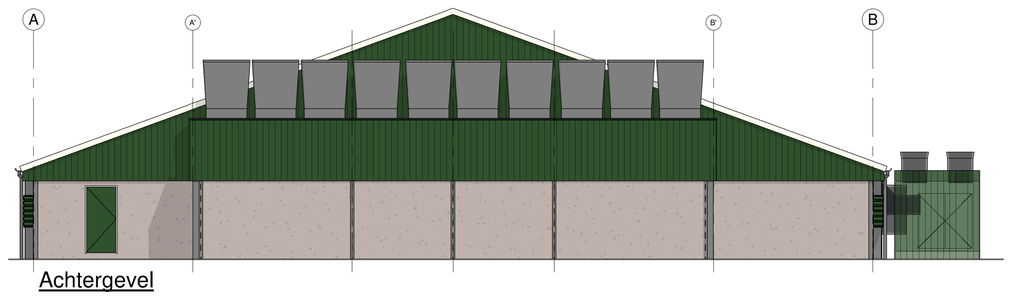

Achtergevel

Materialen- en kleurenstaat

Onderdeel:	Materiaal:	Kleur:
Voorgevel	prefab betonelementen	grijs steenmotief
Achter- en zijgevels	prefab betonelementen	grijs geborsteld
Topgevels	damwand	donkergroen
Dak	verzinkt gol[illegible]laten	antraciet
Kozijnen	verzinkstaal	grijs
Deuren	sandwichpaneel	donkergroen
Ramen	kunststof	gebroken wit
Zetwerk	plaatstaal	donkergroen
Goten	aluminium	grijs
hemelwaterafvoeren	pvc	grijs
Staalconstructie	staal, therm. verzinkt	grijs

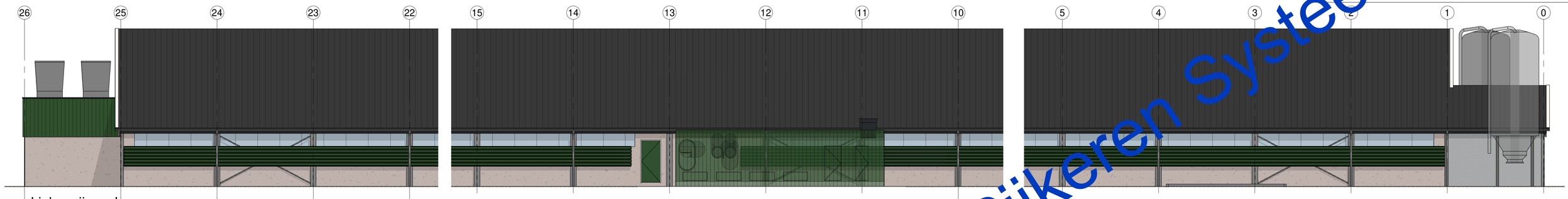

Linker zijgevel

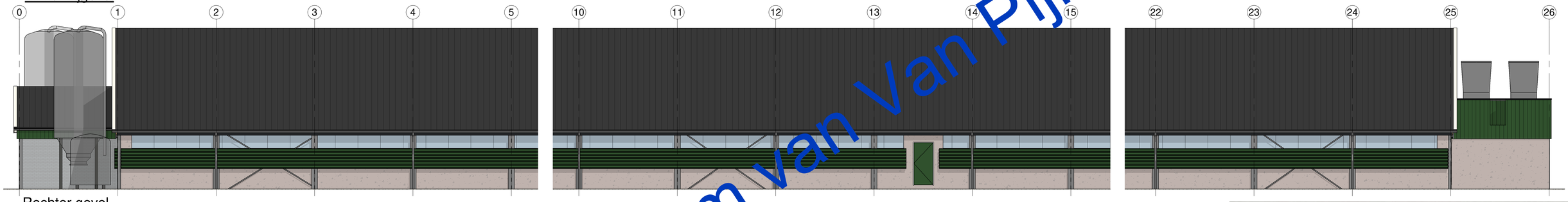

Rechter gevel

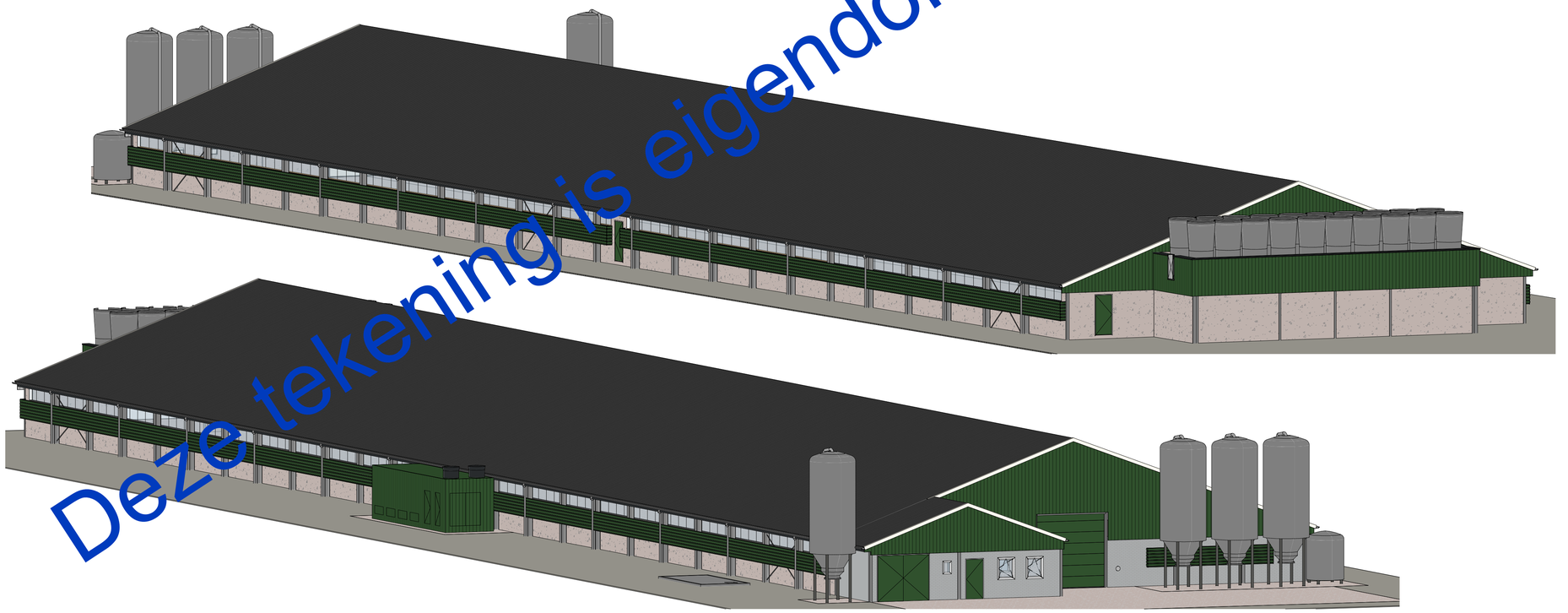

Deze tekening is eigendom van Van Pijkeren Systeembouw

Omschrijving
Gevels

Opdrachtgever
Maatschap L., L.M. de Boer en
R.P. de Boer-Talsma,
Harnsterdyk 7, 9051 LD STIENS

Datum
10-12-2019

Projectnummer
1182- IV0593

Tekeningnummer
1.2

Project
Nieuwbouw stal 1, 27.40 x120.00m

Wijzigingsdatum
16-12-2019
20-02-2020
03-11-2020

VAN PIJKEREN SYSTEEMBOUW
Hessenweg 10
7722 PK DALFSEN
Tel. 0529 - 43 22 33
Fax. 0529 - 43 42 69
info@bouwvanpijkeren.nl
www.bouwvanpijkeren.nl

Schaal
1:100

Formaat
A1(841x594)

Getekend
J.v.d.K.

Het auteursrecht wordt voorbehouden overeenkomstig de wet CAD tekeningen: geen handmatige wijzigingen toegestaan.
Niets uit deze tekening mag overgenomen worden zonder toestemming van onze opdrachtgever en/of ons bureau.

Voorgevel

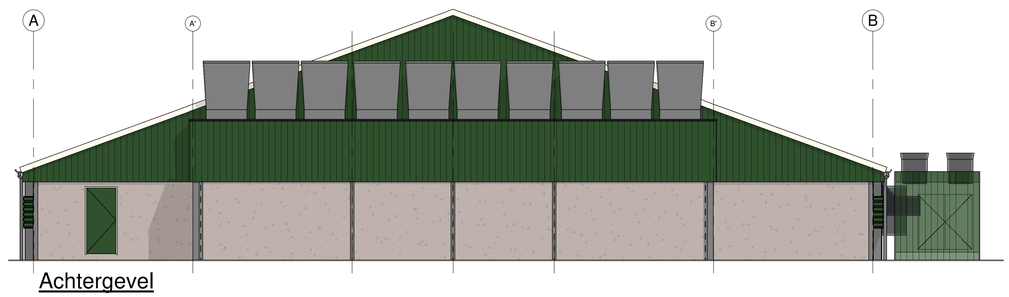

Achtergevel

Materialen- en kleurenstaat

Onderdeel:	Materiaal:	Kleur:
Voorgevel en rechter gevel	prefab betonelementen	grijs steenmotief
Achtergevel en linkergevel	prefab betonelementen	grijs geborsteld
Topgevels	damwand	donkergroen
Dak	vezelcement golfplaten	antraciet
Kozijnen	verzinkt staal	grijs
Deuren	sandwichpaneel	donkergroen
Ramen	kunststof	gebroken wit
Zetwerk	plaatstaal	donkergroen
Goten	aluminium	grijs
hemelwaterafvoeren	pvc	grijs
Staalconstructie	staal, therm. verzinkt	grijs

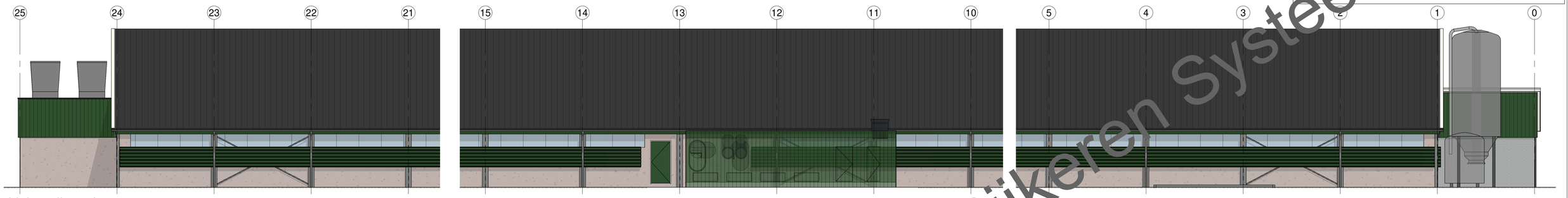

Linker zijgevel

Rechter gevel

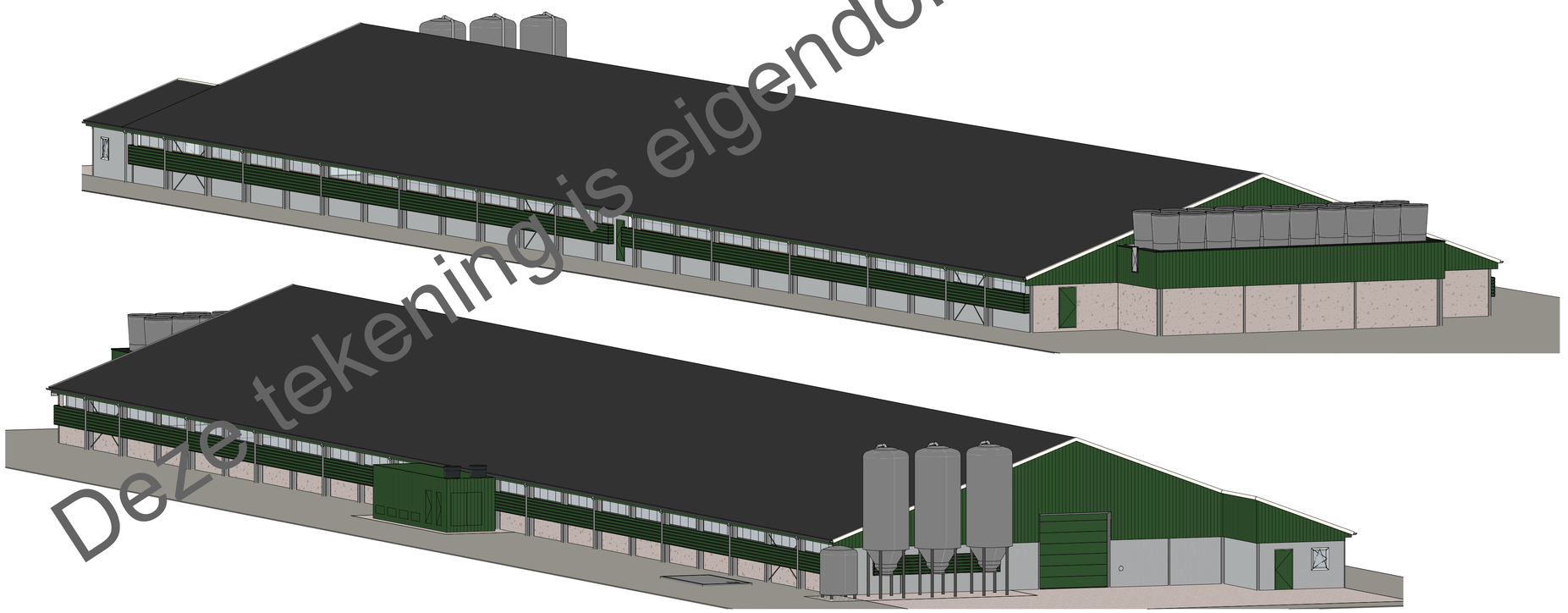

Situatie

Gemeente: Leeuwarden
Sectie: G
Nummer: 1114
Schaal: 1:1000

Deze tekening is eigendom van Van Pijkeren Systeembouw

Omschrijving	Opdrachtgever	Datum
Gevels	Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma, Harnsterdyk 7, 9051 LD STIENS	16-12-2019

Projectnummer	Tekeningnummer	Project	Wijzigingsdatum
1182- IV0593	2.2	Nieuwbouw stal 2, 27.40 x115.00m	03-11-2020 02-12-2020 06-01-2021

VAN PIJKEREN SYSTEEMBOUW
Hessenweg 10
7722 PK DALFSEN
Tel. 0529 - 43 22 33
Fax. 0529 - 43 42 69
info@bouwvanpijkeren.nl
www.bouwvanpijkeren.nl

Schaal 1:100
Formaat A1(841x594)
Getekend J.v.d.K.

Het auteursrecht wordt voorbehouden overeenkomstig de wet CAD tekeningen; geen handmatige wijzigingen toegestaan.
Niets uit deze tekening mag overgenomen worden zonder toestemming van onze opdrachtgever en/of ons bureau.

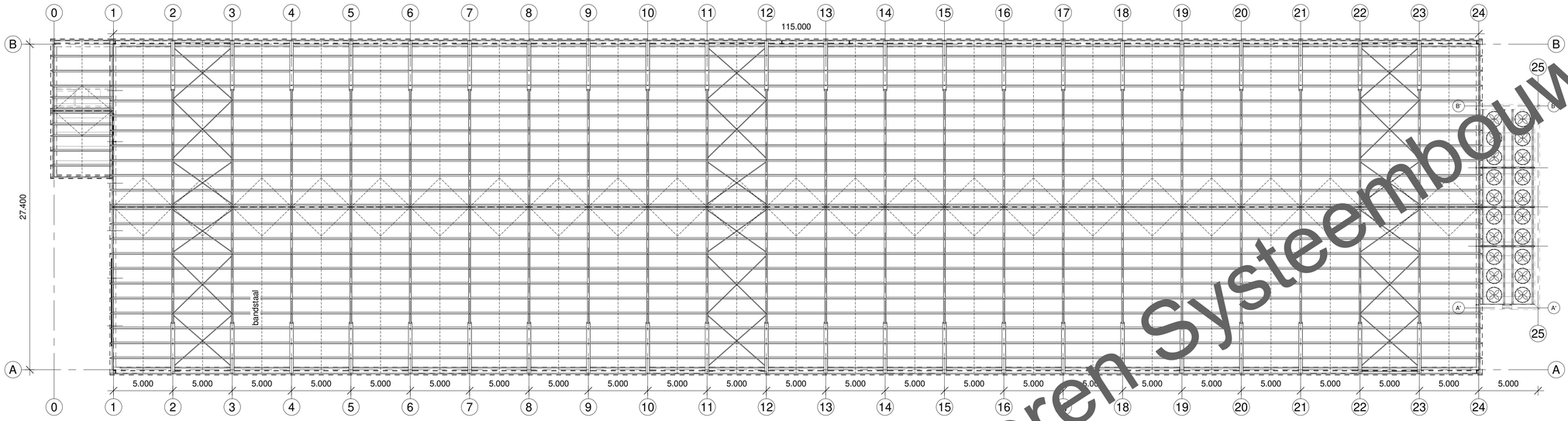

Kapplan

1 : 200

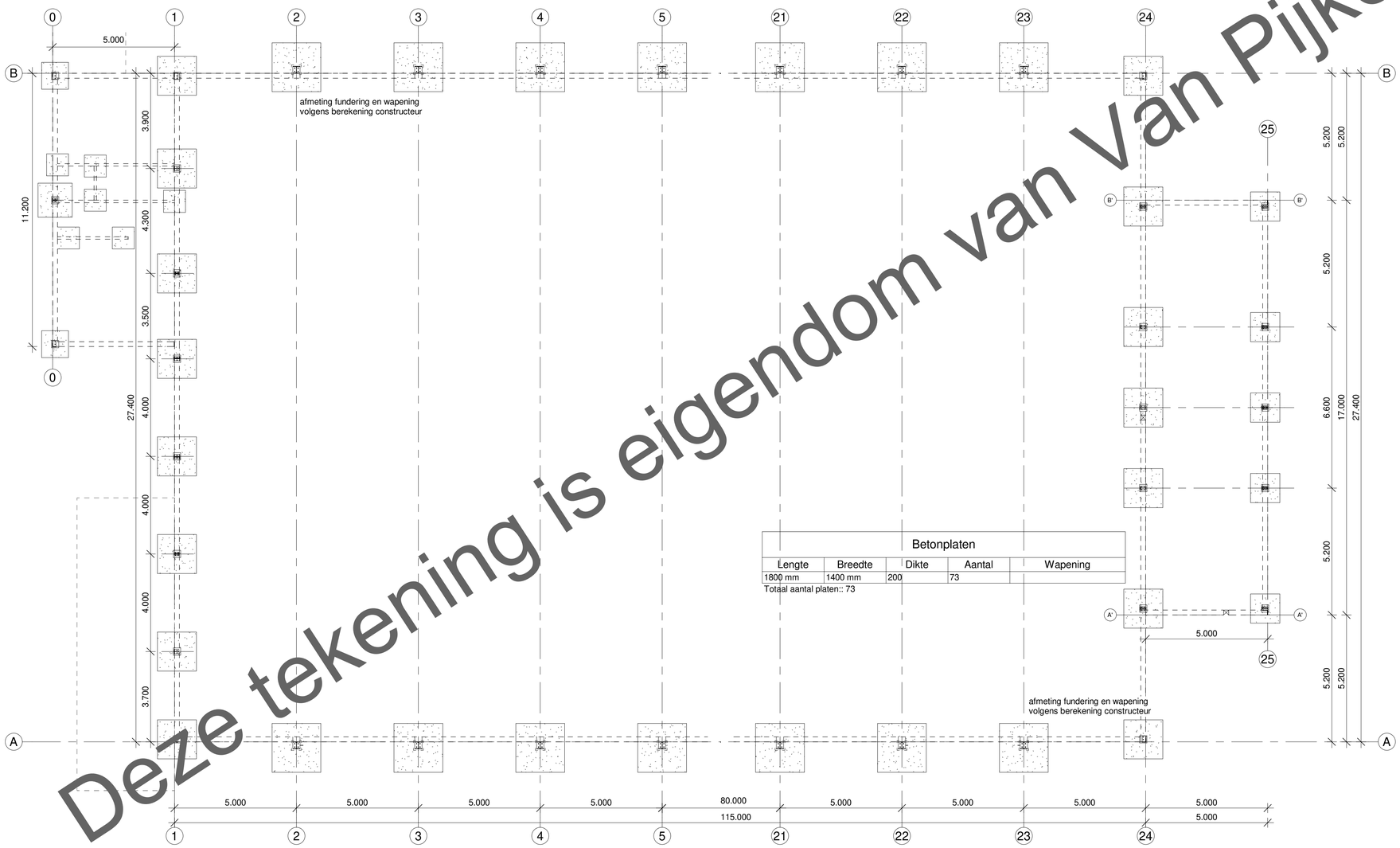

Betonplaten				
Lengte	Breedte	Dikte	Aantal	Wapening
1800 mm	1400 mm	200	73	

Totaal aantal platen:: 73

Fundering

1 : 100

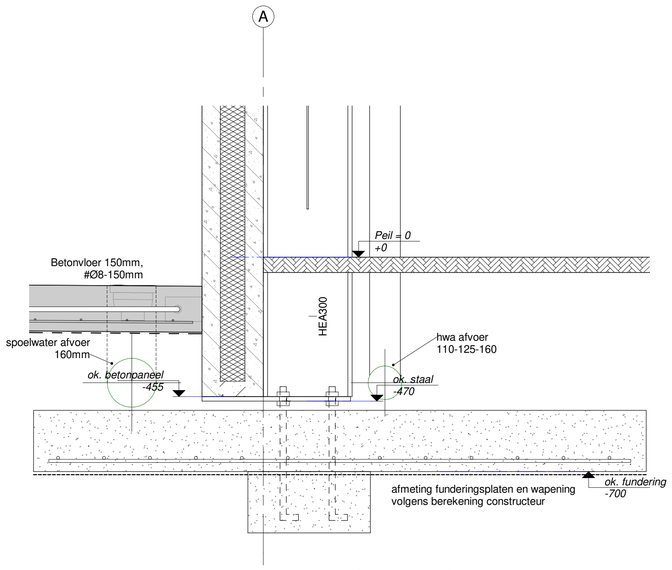

Detail 1.1 fundering zijgevel

1 : 10

Alle constructieonderdelen volgens berekening constructeur!

Alle maatvoering in het werk controleren!

Deze tekening is eigendom van Van Pijkeren Systeembouw

Omschrijving	Opdrachtgever	Datum
Fundering & Kapplan	Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma, Harnsterdyk 7, 9051 LD STIENS	10-12-2019

Projectnummer	Tekeningnummer	Project	Wijzigingsdatum
1182- IV0593	1.3	Nieuwbouw stal 1, 27.40 x115.00m	16-12-2019 03-11-2020 06-01-2021

VAN PIJKEREN SYSTEEMBOUW
Hessenweg 10
7722 PK DALFSEN
Tel. 0529 - 43 22 33
Fax. 0529 - 43 42 69
info@bouwvanpijkeren.nl
www.bouwvanpijkeren.nl

Schaal 1:100
Formaat A1(841x594)
Getekend Author

Het auteursrecht wordt voorbehouden overeenkomstig de wet CAD tekeningen; geen handmatige wijzigingen toegestaan.
Niets uit deze tekening mag overgenomen worden zonder toestemming van onze opdrachtgever en/of ons bureau.

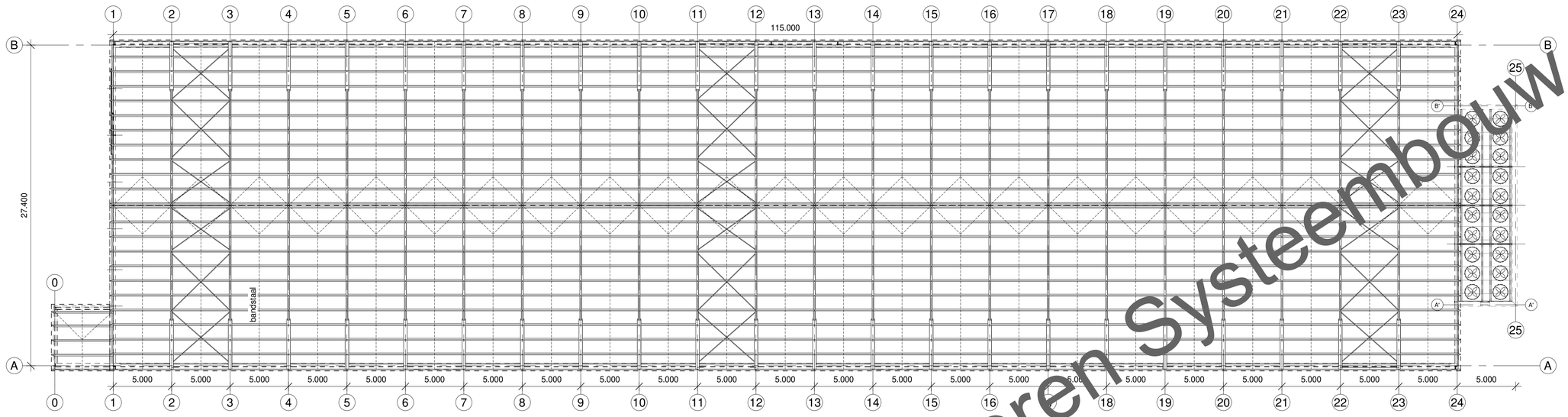

Kapplan

1 : 200

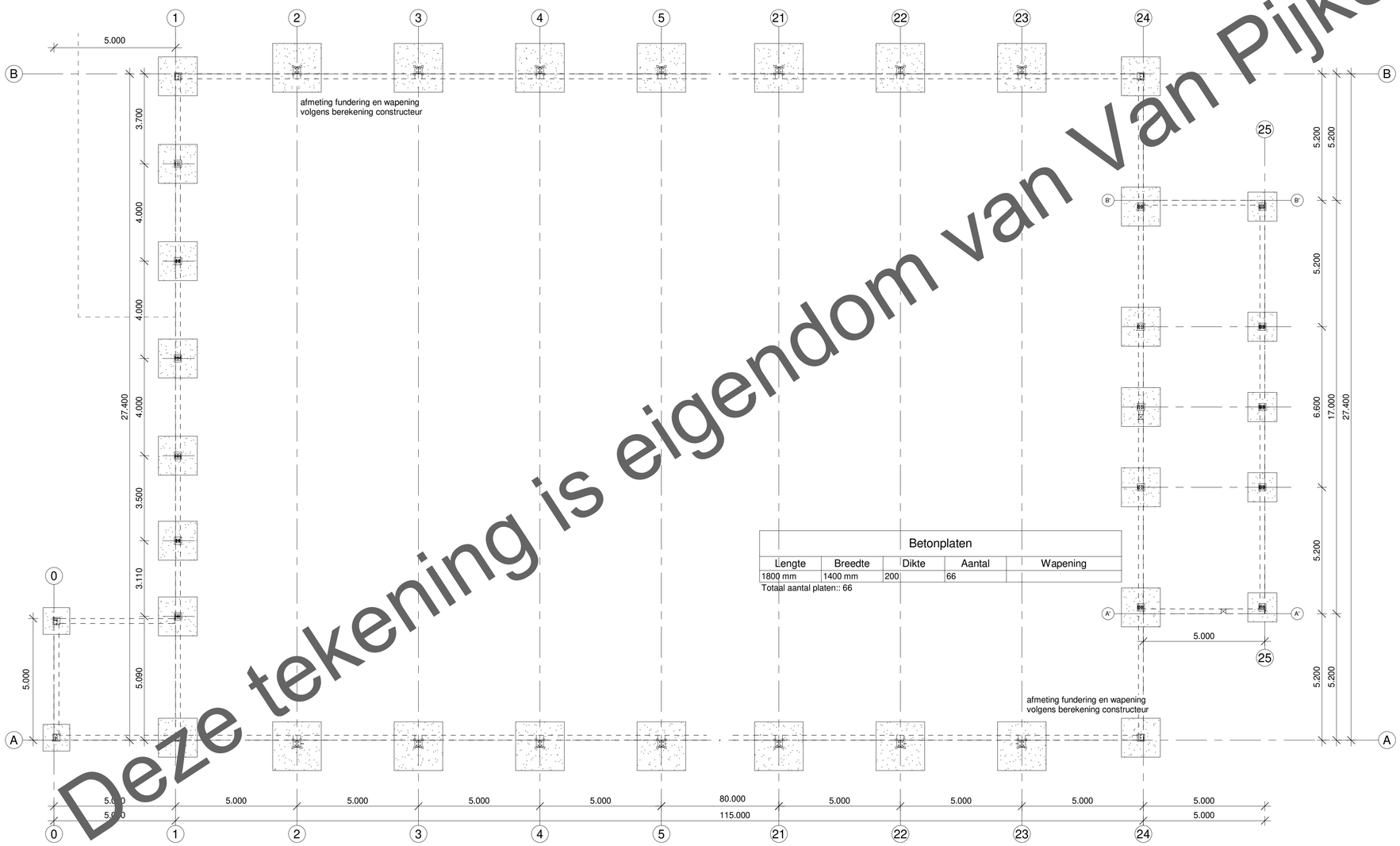

Betonplaten				
Lengte	Breedte	Dikte	Aantal	Wapening
1800 mm	1400 mm	200	66	

Totaal aantal platen:: 66

Fundering

1 : 100

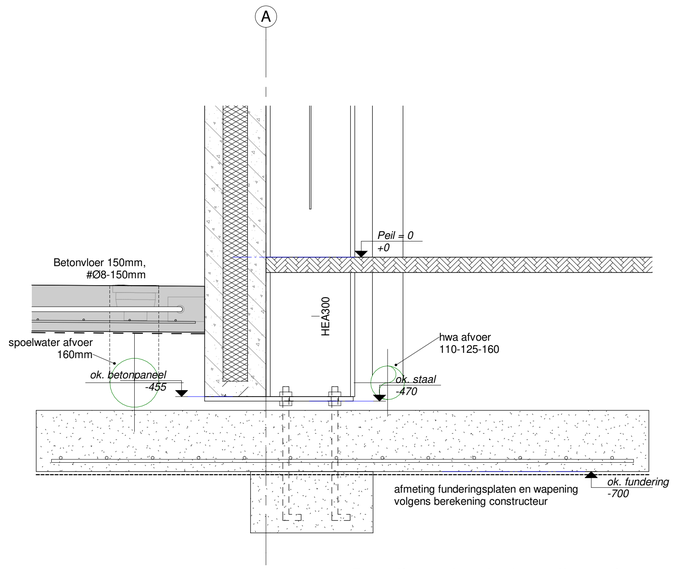

Detail 1.1 fundering zijgevel

1 : 10

Alle constructieonderdelen volgens berekening constructeur!

Alle maatvoering in het werk controleren!

Deze tekening is eigendom van Van Pijkeren Systeembouw

Omschrijving Fundering & Kapplan		**Opdrachtgever** Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma, Harnsterdyk 7, 9051 LD STIENS	**Datum** 16-12-2019
Projectnummer 1182- IV0593	**Tekeningnummer** 2.3	**Project** Nieuwbouw stal 2, 27.40 x115.00m	**Wijzigingsdatum** 03-11-2020 02-12-2020 06-01-2021

VAN PIJKEREN SYSTEEMBOUW
Hessenweg 10
7722 PK DALFSEN
Tel. 0529 - 43 22 33
Fax. 0529 - 43 42 69
info@bouwvanpijkeren.nl
www.bouwvanpijkeren.nl

Schaal 1:100
Formaat A1(841x594)
Getekend Author

Het auteursrecht wordt voorbehouden overeenkomstig de wet CAD tekeningen; geen handmatige wijzigingen toegestaan. Niets uit deze tekening mag overgenomen worden zonder toestemming van onze opdrachtgever en/of ons bureau.

Kon pagina 1 uit document 4. Milieu - Inrichtingstekening niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 1 uit document 5. Milieu_Doorsnedes niet importeren
Foutmelding
PdfReader not opened with owner password

Bomen zijn hier noodzakelijk omdat dit het bedrijf Allure geeft!

Erf-inricht/beplantingsplan

Agrarisch bedrijf Familie De Boer
Harnsterdyk 7
9051 LD Stiens

Extra waterberging komt door de sloot te verbreden langs de Harnsterdyk en het versterkt het Landschapspatroon!

Door de lepziekte en Essen-takkensterfte zullen waarschijnlijk de bestaande bomen aangetast zijn/worden, deze vervangen we door de Noorse Esdoorns

4. De gesloten 5 meter brede windsingel die op een lage grondwal wordt gerealiseerd komt hier zodat zowel de silo's als de vrachtwagens uit het zicht verdwijnt en je tegen een moole bossage aankijkt.

In de voortuin staan lepen en een Kastanje wanneer deze het niet redden worden ze vervangen door de mooie Hollandse Lindes.

2. Het erf verankerd in het open landschap door hier een rij Noorse Esdoorns aan te planten waar je onder de kruinen doorzicht blijft houden op de stal en het landschap.

1. Hout/windsingel van wel 5 meter breed met 3 Noorse Esdoorn bomen en bosplantsoen van elsen/veldesdoorns/hazelaar/hulst etc.

Beplanting met bomen, staat als groemassa op alle vier de hoeken bij de nieuw te bouwen stal

Brede Waterberging

3. Hier komt een wind/bos-singel met bosplantsoen soorten(zie bijlage welke soorten) tot aan de brede sloot.

Er wordt gekozen ivm ziektes bij bomen voor de het Duurzamere soort : de Noorse Esdoorn; ivm deze goed resistent is tegen ziektes

SteengoedID
Rijksweg 2
7951 DH Staphorst

T (0522) 247 125
info@steengoedid.nl

STEENGOEDID.NL

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Leeuwarden, 10 augustus 2021
Verzonden, 10 AUG. 2021

Ons kenmerk : 01905874
Afd./Opgave : Groene regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 29 22 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : PF-2020/207819: Vvgb niet nodig, OLO-nr. 4124999, aanpassen stallen Harnsterdyk 7, 9051LD te Stiens

Op 16 april 2020 heb ik een verzoek ontvangen van uw college van burgemeester en wethouders (verder: college) om een verklaring van geen bedenkingen (verder: Vvgb) in het kader van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb). Dit verzoek heeft u ingediend naar aanleiding van een aanvraag om een omgevingsvergunning. Het verzoek heeft betrekking op Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma voor de locatie Harnsterdyk 7 te Stiens. Uw verzoek staat geregistreerd onder zaaknummer PF-2020/207819.

Beoordeling verzoek
Naar aanleiding van de door u verstrekte informatie, ben ik tot de conclusie gekomen dat voor het betreffende project geen Vvgb nodig is. Om die reden kan ik het door u ingediende verzoek om een Vvgb niet inwilligen.

De constatering dat geen Vvgb nodig is, is gebaseerd op een beoordeling op grond van het huidige verzoek, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien het project in vorm of omvang verandert of het recht of beleid wijzigt, dan kan dat gevolgen hebben voor het betrokken project. De constatering dat er geen Vvgb benodigd is, kan niet dienen als een referentiesituatie voor de betrokken activiteit. Ik verzoek u om deze informatie te delen met de aanvrager.

Ik zal bovenstaande conclusie hieronder uitleggen.

Procedure
Bij uw college is een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend voor dit project. In bepaalde gevallen geldt dat een omgevingsvergunning pas kan worden verleend nadat de provincie heeft verklaard daartegen geen bedenkingen te hebben.

Uw verzoek is op 16 april 2020 ontvangen en ingeboekt onder zaaknummer: PF-2020/207819.

Op 13 oktober 2020 hebben wij de ontwerp verklaring van geen bedenkingen (kenmerk: 01797658) afgegeven. Op 13 mei 2021 is de omgevingsvergunning met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen ter inzage gelegd. Hierop is zienswijze binnengekomen, waarop in de definitieve omgevingsvergunning gereageerd is.

Op 1 januari 2020 is de Wnb gewijzigd. Dit heeft tot gevolg dat er voor projecten, waarbij gebruik wordt gemaakt van intern salderen, geen sprake meer is van een vergunningplicht. Dit volgt uit de uitspraak Logtsebaan van de Raad van State van 20 januari 2021.

Motivering
Het project waarvoor een Vvgb wordt aangevraagd is het volgende:
- Aanpassen van (nieuwe) stallen met een emissie-arme techniek aan de Harnsterdyk 7 te Stiens.

Dit project valt aan te merken als een wijziging ten opzichte van de referentiesituatie. Door een wijziging in wet- en regelgeving is er sinds 1 januari 2020 géén sprake (meer) van een vergunningplicht voor projecten die betrekking hebben op intern salderen. Het betrokken project is gebaseerd op intern salderen aangezien de depositie ten opzichte van de referentiesituatie volgens de door u verstrekte documenten niet toeneemt.

De referentiesituatie is de Wet natuurbescherming d.d. 3 februari 2017. In onderstaande tabel staan de vergunde dieraantallen.

Tabel 1: Referentiesituatie volgens AERIUS-berekening (kenmerk: RWg7nt9V2C9h d.d. 5 augustus 2021)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3)
1	A1.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	98	13,00	1.274,00
	A3.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	100	4,40	440,00
	A1.6	Melk- en kalkoeien ouder dan 2 jaar, ligboxenstal met dichte hellende vloer, met profilering, met snelle gierafvoer met mestschuif (BWL 2009.11.V4)	52	11,00	572,00
2	K1.100	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	5	5,00	25,00
	K3.100	Volwassen pony's (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	1	3,10	3,10
3	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een	42.000	0,021	882,00

		warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)			
4	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
5	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.500	0,021	892,50
6	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.500	0,021	892,50
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**5.863,10**

In de aangevraagde, beoogde situatie (Tabel 2) is er sprake van de volgende dieraantallen:

Tabel 2: Beoogde situatie volgens AERIUS-berekening (kenmerk: S5gNY2auH5MH d.d. 5 augustus 2021)

Stal	Categorie	Omschrijving volgens RAV	Aantal	Emissie per dierplaats	Totaal (kg NH_3)
1	A1.100	Melk en kalfkoeienouder dan 2 jaar, overige huisvestingsystemen	98	13,00	1.274,00
	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar: overige huisvestingssystemen	51	4,40	224,4
1A	A1.18	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar: ligboxenstal met V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif (BWL2012.04)	52	8,0	416,0
	A3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar: overige huisvestingssystemen	49	4,4	215,6
2	K1.100	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	5	5,00	25,00
	K3.100	Volwassen pony's (ouder dan 3 jaar), overige huisvestingssystemen	1	3,10	3,10
3	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
4	E5.11	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2010.13.V5)	42.000	0,021	882,00
5	E5.15	Vleeskuikens, stal met buizenverwarming (BWL 2017.01.V1)	42.500	0,012	510,00
6	E5.15	Vleeskuikens, stal met luchtmengsysteem voor droging	42.500	0,012	510,00

provinsje fryslân

		strooisel laag in combinatie met een warmtewisselaar (BWL 2017.01.V1)			
Totale emissie (kg NH_3/jr)					**4.942,1**

Bij agrarische bedrijfsvoering horen ook emissies door vervoersbewegingen en de inzet van mobiele werktuigen binnen de inrichting. Deze zijn voor zowel de referentiesituatie als de beoogde situatie omschreven in de aanvraag en meegenomen in de AERIUS-berekeningen in de bijlagen.

Als gevolg van de beoogde situatie neemt de totale ammoniakemissie van het bedrijf ten opzichte van de referentiesituatie af.

Conclusie
Op grond van uw verzoek concludeer ik dat het project geen toename van stikstofdepositie tot gevolg heeft. Daarmee is vast komen te staan dat dit project geen significante negatieve gevolgen heeft voor de soorten en habitattypen waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Dit betekent dat voor dit project geen Vvgb nodig is. Omdat er geen vergunningplicht op grond van de Wnb bestaat, kan ik de door u gevraagde Vvgb niet afgeven.

Mogelijk wel andere toestemmingen nodig
Tenslotte wil ik u graag nog attenderen op de onderdelen soortenbescherming en houtopstanden van de Wet natuurbescherming. De aanvraag is hierop niet beoordeeld. Vermoedt u dat deze onderdelen wel aan de orde zijn. Dan verzoek ik u om de initiatiefnemer hierop te wijzen. De initiatiefnemer kan in deze gevallen contact opnemen met de provincie om te beoordelen welke toestemmingen nodig zijn.

Vragen?
Heeft u vragen naar aanleiding van dit besluit dan kunt u contact opnemen met onze Frontoffice:
- telefoonnummer 058 - 29 25 89 95
- e-mail wnb@fryslan.frl

Vergeet niet om hierbij uw zaaknummer te vermelden.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

B.A.

mevr. A.J. Tack
teamleider Groene Regelgeving

Bijlagen
- Bijlage 1: AERIUS-berekeningen
  - Beoogde situatie (kenmerk: S5gNY2auH5MH)
  - Verschilberekening (kenmerk: RWg7nt9V2C9h)

Afschriften
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving (per mail)
- Waboloket

provinsje fryslân

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Beoogd

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma	Harnsterdyk 7, 9051 LD Stiens

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Wijzigen veehouderij	S5gNY2auH5MH

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
05 augustus 2021, 10:16	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	2.318,57 kg/j
NH3	4.942,71 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Waddenzee	0,50

Toelichting

Beoogde situatie; berekening gebruiksfase

Locatie
Beoogd

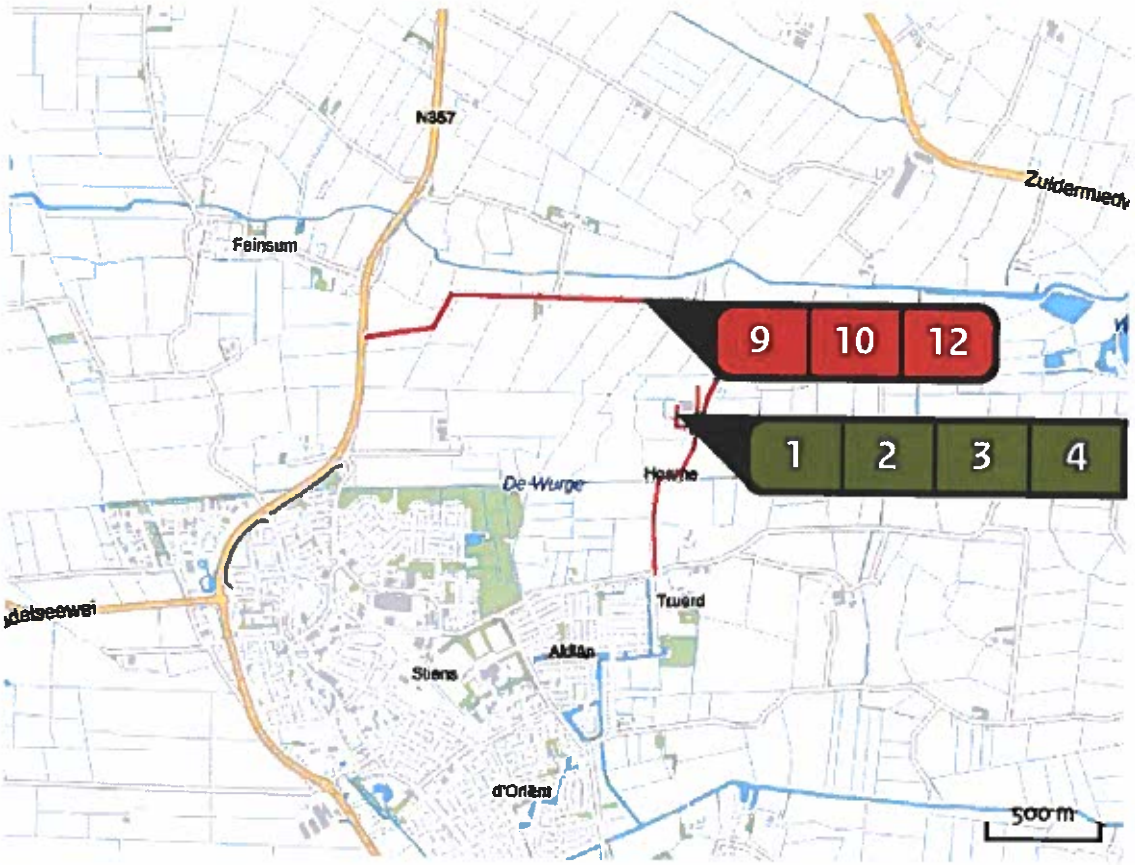

Emissie
Beoogd

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	Stal 1 (Rundveestal) Landbouw | Stalemissies	2.130,00 kg/j	-
2	Stal 2 (Paardenstalling) Landbouw | Stalemissies	28,10 kg/j	-
3	Stal 3 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	882,00 kg/j	-
4	Stal 4 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	882,00 kg/j	-
5	Stal 5 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	510,00 kg/j	-
6	Stal 6 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	510,00 kg/j	-

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
7	WKK Energie | Energie	-	1.909,50 kg/j
8	Mobiele werktuigen Mobiele werktuigen | Landbouw	< 1 kg/j	100,35 kg/j
9	Aan- en afvoer vrachtverkeer Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	18,38 kg/j
10	Afvoer vrachtverkeer digestaat Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,94 kg/j
11	Houtkachel Energie | Energie	-	286,10 kg/j
12	Aan- en afvoer pers.wagens (1) Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
13	Aan- en afvoer pers.wagens (2) Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
Waddenzee	0,50	0,29
Groote Wielen	0,46	-
Duinen Ameland	0,43	
Duinen Schiermonnikoog	0,25	
Alde Feanen	0,24	
Noordzeekustzone	0,21	
Duinen Terschelling	0,15	
Duinen Vlieland	0,08	
Wijnjeterper Schar	0,08	
Van Oordt's Mersken	0,07	
Bakkeveense Duinen	0,07	
Drents-Friese Wold & Leggelderveld	0,05	
Fochteloërveen	0,05	
Norgerholt	0,05	
IJsselmeer	0,04	-
Drentsche Aa-gebied	0,04	
Rottige Meenthe & Brandemeer	0,04	
Weerribben	0,04	
Duinen en Lage Land Texel	0,03	
Holtingerveld	0,03	

Wijnjeterper Schar

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H4030 Droge heiden	0,08	
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,07	
H6410 Blauwgraslanden	0,07	
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	0,07	
H6230vka Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	0,06	

Van Oordt's Mersken

Habitattype	Hoogste bijdrage	Bijdrage op (bijna) overbelaste hexagonen*
H6410 Blauwgraslanden	0,07	
H6230vka Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	0,07	
H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	0,06	
Lg07 Dotterbloemgrasland van veen en klei	0,06	
Lg08 Nat, matig voedselrijk grasland	0,06	
Lg10 Kamgrasweide & Bloemrijk weidevogelgrasland van het zand- en veengebied	0,06	
Lg05 Grote-zeggenmoeras	0,05	

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Emissie (per bron)
Beoogd

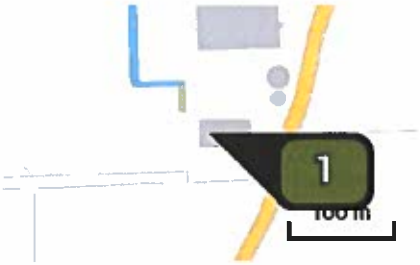

Naam	Stal 1 (Rundveestal)
Locatie (X,Y)	181390, 587280
Uitstoothoogte	6,8 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NH3	2.130,00 kg/j

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	A 1.100	overige huisvestingssystemen (Rundvee; melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar) (Overig)	98	NH3	13,000	1.274,00 kg/j
	A 3.100	overige huisvestingssystemen (Rundvee; vrouwelijk jongvee tot 2 jaar) (Overig)	100	NH3	4,400	440,00 kg/j
	A 1.18	ligboxenstal met V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif (Rundvee; melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar) (BWL 2012.04)	52	NH3	8,000	416,00 kg/j

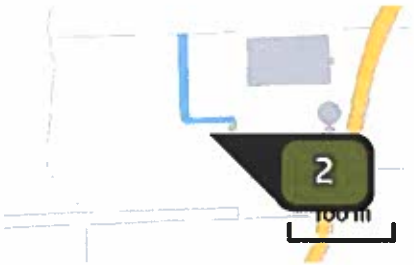

Naam	Stal 2 (Paardenstalling)
Locatie (X,Y)	181341, 587314
Uitstoothoogte	1,3 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NH3	28,10 kg/j

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	K 1.100	overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder)) (Overig)	5	NH3	5,000	25,00 kg/j
	K 3.100	overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen pony's (3 jaar en ouder)) (Overig)	1	NH3	3,100	3,10 kg/j

Naam	Stal 3 (Vleeskuikens)
Locatie (X,Y)	181378, 587370
Uitstoothoogte	4,0 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NH3	882,00 kg/j

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	E 5.11	stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar (Kippen; vleeskuikens)	42.000	NH3	0,021	882,00 kg/j

Naam	Stal 4 (Vleeskuikens)
Locatie (X,Y)	181376, 587400
Uitstoothoogte	4,0 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NH3	882,00 kg/j

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	E 5.11	stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar (Kippen; vleeskuikens)	42.000	NH3	0,021	882,00 kg/j

Naam	Stal 5 (Vleeskuikens)
Locatie (X,Y)	181333, 587432
Uitstoothoogte	6,3 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NH3	510,00 kg/j

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	E 5.15	Stal met buizenverwarming (Kippen; vleeskuikens) (BWL 2017.01)	42.500	NH3	0,012	510,00 kg/j

Naam	Stal 6 (Vleeskuikens)
Locatie (X,Y)	181332, 587466
Uitstoothoogte	6,3 m
Warmteinhoud	0,000 MW
NH3	510,00 kg/j

Dier	RAV code	Omschrijving	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Emissie
	E 5.15	Stal met buizenverwarming (Kippen; vleeskuikens) (BWL 2017.01)	42.500	NH3	0,012	510,00 kg/j

Naam	WKK
Locatie (X,Y)	181469, 587351
Uitstoothoogte	5,0 m
Warmteinhoud	0,220 MW
Temporele variatie	Standaard profiel industrie
NOx	1.909,50 kg/j

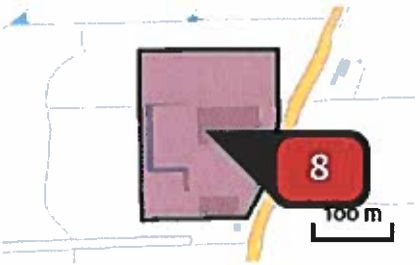

Naam	Mobiele werktuigen
Locatie (X,Y)	181389, 587378
NOx	100,35 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Verreiker	3.908	0	0,0	NOx NH3	12,06 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIb, 56 <= kW < 75, bouwjaar 2012 (Diesel)	Tractor	7.300	0	0,0	NOx NH3	79,03 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 37 <= kW < 56, bouwjaar 2008 (Diesel)	Tractor	350	0	0,0	NOx NH3	4,36 kg/j < 1 kg/j
STAGE IIIa, 37 <= kW < 56, bouwjaar 2008 (Diesel)	Tractor	350	0	0,0	NOx NH3	4,36 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	Noodstroomaggregaat	174	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Naam	Aan- en afvoer vrachtverkeer
Locatie (X,Y)	181251, 587860
NOx	18,38 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	1.852,0 / jaar	NOx NH3	18,38 kg/j < 1 kg/j

Naam	Afvoer vrachtverkeer digestaat
Locatie (X,Y)	181235, 587858
NOx	3,94 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	400,0 / jaar	NOx	3,94 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Houtkachel
Locatie (X,Y)	181450, 587423
Uitstoothoogte	6,0 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Standaard profiel industrie
NOx	286,10 kg/j

Naam	Aan- en afvoer pers.wagens (1)
Locatie (X,Y)	181172, 587861
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	350,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

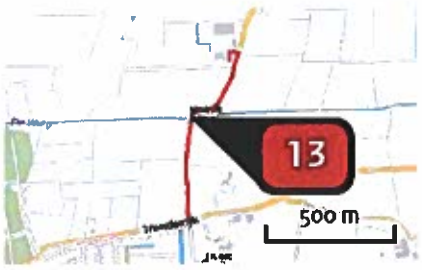

Naam	Aan- en afvoer pers.wagens (2)
Locatie (X,Y)	181290, 587040
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	350,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Wnb-vergund 3-2-2017 en Beoogd

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Maatschap L. de Boer en P. de Boer-Talsma	Harnsterdyk 7, 9051 LD Stiens

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Wijzigen veehouderij	RWg7nt9V2C9h

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
05 augustus 2021, 10:28	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1	Situatie 2	Verschil
NOx	2.044,20 kg/j	2.343,69 kg/j	299,49 kg/j
NH3	5.863,71 kg/j	4.942,88 kg/j	-920,83 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste verschil (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen verschillen opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Verschilberekening Wnb-vergund 2017 en beoogde situatie; berekening gebruiksfase incl. aanlegfase te verlengen rundveestal en op te richten pluimveestallen

Locatie

Wnb-vergund 3-2-2017

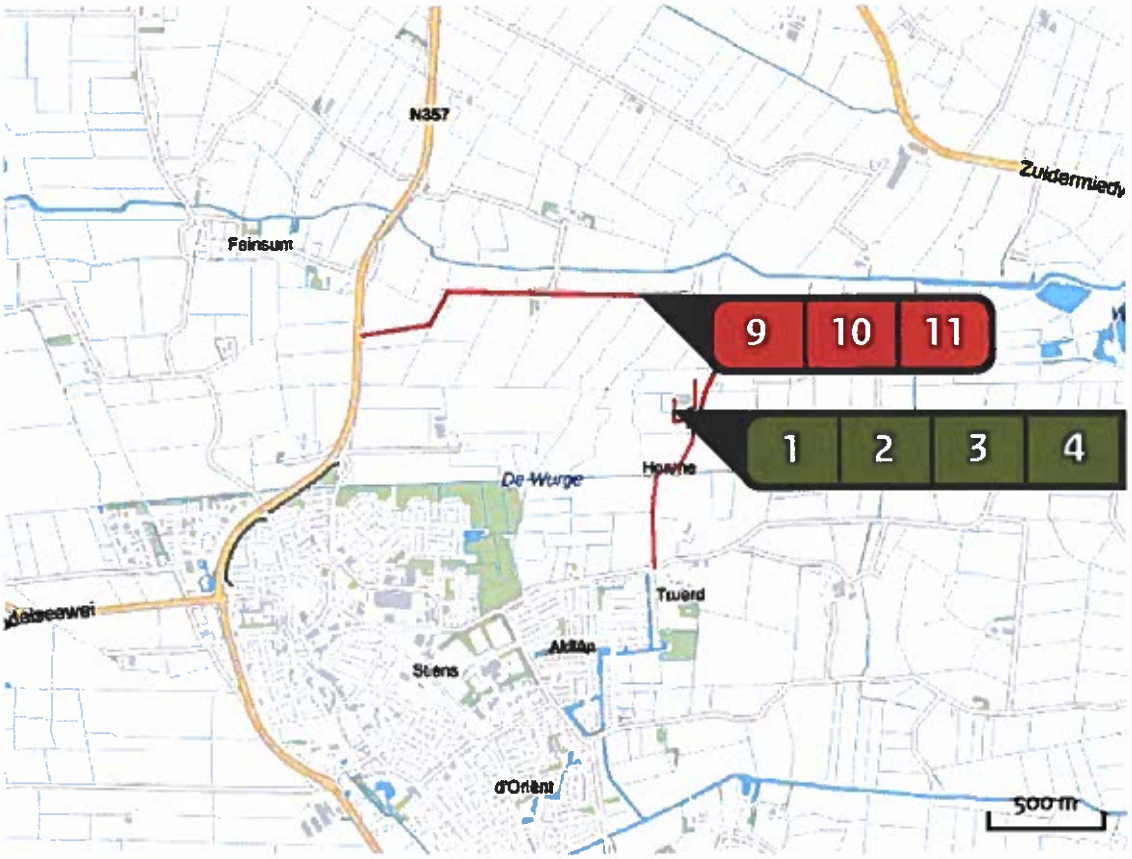

Emissie

Wnb-vergund 3-2-2017

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	Stal 1 (Rundveestal) Landbouw | Stalemissies	2.286,00 kg/j	-
2	Stal 2 (Paardenstalling) Landbouw | Stalemissies	28,10 kg/j	-
3	Stal 3 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	882,00 kg/j	-
4	Stal 4 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	882,00 kg/j	-
5	Stal 5 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	892,50 kg/j	-
6	Stal 6 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	892,50 kg/j	-

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
7	WKK Energie | Energie	-	1.909,50 kg/j
8	Mobiele werktuigen Mobiele werktuigen | Landbouw	< 1 kg/j	112,20 kg/j
9	Aan- en afvoer vrachtverkeer Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	18,26 kg/j
10	Afvoer vrachtverkeer digestaat Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,94 kg/j
11	Aan- en afvoer pers.wagens (1) Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
12	Aan- en afvoer pers.wagens (2) Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j

Locatie
Beoogd

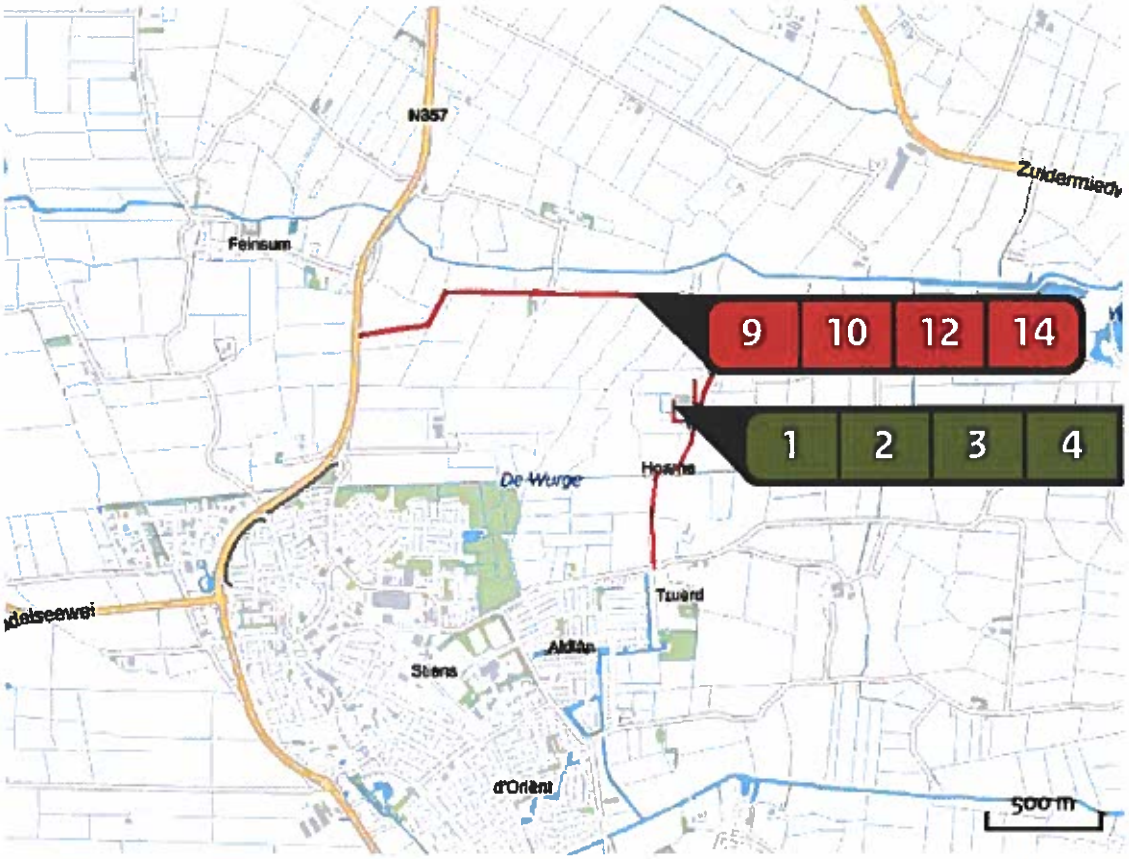

Emissie
Beoogd

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	Stal 1 (Rundveestal) Landbouw | Stalemissies	2.130,00 kg/j	-
2	Stal 2 (Paardenstalling) Landbouw | Stalemissies	28,10 kg/j	-
3	Stal 3 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	882,00 kg/j	-
4	Stal 4 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	882,00 kg/j	-
5	Stal 5 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	510,00 kg/j	-
6	Stal 6 (Vleeskuikens) Landbouw | Stalemissies	510,00 kg/j	-

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
7	WKK Energie | Energie	-	1.909,50 kg/j
8	Mobiele werktuigen Mobiele werktuigen | Landbouw	< 1 kg/j	100,35 kg/j
9	Aan- en afvoer vrachtverkeer Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	18,38 kg/j
10	Afvoer vrachtverkeer digestaat Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	3,94 kg/j
11	Houtkachel Energie | Energie	-	286,10 kg/j
12	Aan- en afvoer pers.wagens (1) Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
13	Aan- en afvoer pers.wagens (2) Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	< 1 kg/j
14	Aanlegfase: bouwverkeer Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	4,27 kg/j
15	Aanlegfase: mobiele werktuigen Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	20,85 kg/j

Resultaten stikstof gevoelige Natura 2000 gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hectare met hoogste verschil Situatie 1	Situatie 2	Verschil	Verschil op (bijna) overbelaste hexagonen*
Duinen Vlieland	0,01	0,00	0,00	
Duinen en Lage Land Texel	0,01	0,00	0,00	
Veluwe	0,01	0,00	0,00	
Waddenzee	0,01	0,00	0,00	
Noordzeekustzone	0,01	0,00	0,00	
Lemselermaten	0,01	0,00	0,00	
Bergvennen & Brecklenkampse Veld	0,01	0,00	0,00	
Borkeld	0,01	0,00	0,00	
Landgoederen Brummen	0,01	0,00	0,00	
Buurserzand & Haaksbergerveen	0,01	0,00	0,00	
Rijntakken	0,01	0,00	0,00	
Dinkelland	0,01	0,00	0,00	
Landgoederen Oldenzaal	0,01	0,00	0,00	
Schoorlse Duinen	0,01	0,00	0,00	
Lonnekermeer	0,01	0,00	0,00	
Noordhollands Duinreservaat	0,01	0,00	0,00	
Stelkampsveld	0,01	0,00	0,00	
Naardermeer	0,01	0,00	0,00	
Oostelijke Vechtplassen	0,01	0,00	0,00	
Meijendel & Berkheide	0,01	0,00	0,00	

Natuurgebied	Hectare met hoogste verschil Situatie 1	Situatie 2	Verschil	Verschil op (bijna) overbelaste hexagonen*
Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek	0,01	0,00	0,00	
Sallandse Heuvelrug	0,01	0,00	0,00	
Kennemerland-Zuid	0,01	0,00	0,00	
Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske	0,01	0,00	0,00	
Polder Westzaan	0,01	0,00	0,00	
Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	0,01	0,00	0,00	
Botshol	0,01	0,00	0,00	
Zwanenwater & Pettemerduinen	0,01	0,00	0,00	
Springendal & Dal van de Mosbeek	0,01	0,00	0,00	
Duinen Den Helder-Callantsoog	0,01	0,00	0,00	
Wierdense Veld	0,01	0,00	0,00	
Eilandspolder	0,01	0,00	0,00	
Boetelerveld	0,01	0,01	0,00	
Bargerveen	0,01	0,01	0,00	
Engbertsdijksvenen	0,01	0,01	0,00	
Vecht- en Beneden-Reggegebied	0,01	0,01	0,00	
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	0,01	0,01	0,00	
Olde Maten & Veerslootslanden	0,01	0,01	0,00	
Duinen Terschelling	0,01	0,01	0,00	
De Wieden	0,01	0,01	0,00	

Natuurgebied	Hectare met hoogste verschil Situatie 1	Situatie 2	Verschil	Verschil op (bijna) overbelaste hexagonen*
Zwarte Meer	0,01	0,01	0,00	-
Mantingerzand	0,01	0,01	0,00	
Mantingerbos	0,01	0,01	0,00	
Lieftinghsbroek	0,01	0,01	0,00	
Dwingelderveld	0,01	0,01	0,00	
Weerribben	0,01	0,01	0,00	
Elperstroomgebied	0,01	0,01	0,00	
Drouwenerzand	0,02	0,01	0,00	
Rottige Meenthe & Brandemeer	0,02	0,01	0,00	
Drentsche Aa-gebied	0,02	0,02	0,00	
Holtingerveld	0,02	0,02	0,00	
Drents-Friese Wold & Leggelderveld	0,02	0,02	0,00	
Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	0,02	0,02	0,00	-
Witterveld	0,02	0,02	0,00	
Fochteloërveen	0,02	0,02	0,00	
IJsselmeer	0,03	0,03	0,00	-
Norgerholt	0,03	0,03	0,00	-0,01
Duinen Ameland	0,03	0,03	0,00	-0,01
Bakkeveense Duinen	0,04	0,03	- 0,01	
Van Oordt's Mersken	0,04	0,04	- 0,01	

Natuurgebied	Hectare met hoogste verschil Situatie 1	Situatie 2	Verschil	Verschil op (bijna) overbelaste hexagonen*
Wijnjeterper Schar	0,04	0,04	- 0,01	
Duinen Schiermonnikoog	0,07	0,06	- 0,01	
Alde Feanen	0,08	0,07	- 0,01	
Groote Wielen	0,27	0,23	- 0,04	-

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting in deze kolom weergegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

voor de 10 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met het hoogste resultaat

Duinen Vlieland

Habitattype	Hectare met hoogste verschil Situatie 1	Situatie 2	Verschil	Verschil op (bijna) overbelaste hexagonen*
H2130B Grijze duinen (kalkarm)	0,01	0,00	0,00	
H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	0,01	0,00	0,00	
H2140B Duinheiden met kraaihei (droog)	0,01	0,00	0,00	
H2120 Witte duinen	0,01	0,00	0,00	
H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	0,01	0,00	0,00	-
H2160 Duindoornstruwelen	0,01	0,00	0,00	
H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	0,01	0,00	0,00	
H2190Aom Vochtige duinvalleien (open water), oligo- tot mesotrofe vormen	0,01	0,01	0,00	
H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	0,01	0,01	0,00	
H2130A Grijze duinen (kalkrijk)	0,01	0,01	0,00	
H2180Abe Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,02	0,01	0,00	
H2130C Grijze duinen (heischraal)	0,02	0,01	0,00	
H2150 Duinheiden met struikhei	0,02	0,02	0,00	
H2180B Duinbossen (vochtig)	0,02	0,02	0,00	
H2140A Duinheiden met kraaihei (vochtig)	0,02	0,02	0,00	
H2170 Kruipwilgstruwelen	0,02	0,02	0,00	-
ZGH2180B Duinbossen (vochtig)	0,03	0,03	0,00	
ZGH2180Abe Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,04	0,03	0,00	

Duinen en Lage Land Texel

Habitattype	Hectare met hoogste verschil Situatie 1	Situatie 2	Verschil	Verschil op (bijna) overbelaste hexagonen*
H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	0,01	0,00	0,00	
H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	0,01	0,00	0,00	
H2120 Witte duinen	0,01	0,00	0,00	
H2130A Grijze duinen (kalkrijk)	0,01	0,00	0,00	
H2170 Kruipwilgstruwelen	0,01	0,00	0,00	
H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	0,01	0,00	0,00	
H2110 Embryonale duinen	0,01	0,00	0,00	
H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	0,01	0,00	0,00	
H2130B Grijze duinen (kalkarm)	0,01	0,00	0,00	
H2160 Duindoornstruwelen	0,01	0,00	0,00	
H2140B Duinheiden met kraaihei (droog)	0,01	0,01	0,00	
ZGH2180B Duinbossen (vochtig)	0,01	0,01	0,00	
H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	0,01	0,01	0,00	
H2190Aom Vochtige duinvalleien (open water), oligo- tot mesotrofe vormen	0,01	0,01	0,00	
H2150 Duinheiden met struikhei	0,01	0,01	0,00	
H1330B Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	0,01	0,01	0,00	
H2130C Grijze duinen (heischraal)	0,01	0,01	0,00	
H7210 Galigaanmoerassen	0,01	0,01	0,00	
H2180Abe Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,01	0,01	0,00	

Naam	Aan- en afvoer pers.wagens (2)
Locatie (X,Y)	181290, 587040
NOx	< 1 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	350,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Aanlegfase: bouwverkeer
Locatie (X,Y)	181168, 587861
NOx	4,27 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	374,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	334,0 / jaar	NOx	3,12 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	12,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	82,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	76,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	12,0 / jaar	NOx	< 1 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Aanlegfase: mobiele werktuigen
Locatie (X,Y)	181392, 587450
NOx	20,85 kg/j
NH_3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	PL Shovel	559	0	0,0	NOx NH3	1,73 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	PL Mobiele kraan	1.232	0	0,0	NOx NH3	3,80 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	PL Tractor	1.200	0	0,0	NOx NH3	3,70 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 56 <= kW < 75, bouwjaar 2015 (Diesel)	PL Minikraan	448	0	0,0	NOx NH3	1,33 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 56 <= kW < 75, bouwjaar 2015 (Diesel)	PL Verreiker	1.344	0	0,0	NOx NH3	4,00 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 56 <= kW < 75, bouwjaar 2015 (Diesel)	PL Divers materiaal	375	0	0,0	NOx NH3	1,12 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	RV shovel	203	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	RV Mobiele kraan	224	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	RV Tractor	400	0	0,0	NOx NH3	1,23 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 56 <= kW < 75, bouwjaar 2015 (Diesel)	RV Minikraan	168	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 56 <= kW < 75, bouwjaar 2015 (Diesel)	RV Verreiker	336	0	0,0	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 56 <= kW < 75, bouwjaar 2015 (Diesel)	RV Divers materiaal	375	0	0,0	NOx NH3	1,12 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20210525_2040287d5b
Database	versie 2020_20210713_c09c249ebe

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

www.noormanadvies.nl

Noorman
Bouw- en milieu-advies

Rapport 22010333.R01a

Maatschap De Boer-Talsma aan de Harnsterdyk 7 Stiens

- akoestisch onderzoek (actualisatie) -

Akoestiek
Bouwfysica
Brandveiligheid
Geluid
Milieu

Noorman
Bouw- en milieu-advies

Rapport 22010333.R01a

Maatschap De Boer-Talsma aan de Harnsterdyk 7 Stiens

- akoestisch onderzoek (actualisatie) -

Datum:	2 maart 2021
Opdrachtgever:	Mts. De Boer-Talsma Harnsterdyk 7 9501 LD Stiens
Auteur:	dhr. A.P.O. Gosselaar (projectleider)
Collegiale toets:	dhr. J. Dijkstra

Noorman Hendriks Partners BV

Hoofdvestiging en postadres
Paterswoldseweg 808
9728 BM Groningen

Vestiging Apeldoorn
Laan van Westenenk 162
7336 AV Apeldoorn

T 050 525 09 92
E info@noormanadvies.nl
I www.noormanadvies.nl

Bank rek.nr.
NL05 INGB 0005 9657 21
BTW NL008482627.B01

Kvk nr 02042874 | Lid NLingenieurs | ISO 9001 gecertificeerd

Inhoud

1 |	**Inleiding**	**6**
2 |	**Situatie**	**7**
2.1	Ligging	7
2.2	Bedrijfsterrein en activiteiten.	7
2.3	Bedrijfssituaties	10
3 |	**Normering**	**10**
3.1	Vigerende vergunning	10
3.2	Handreiking industrielawaai en vergunningverlening	11
3.3	Indirecte hinder	12
4 |	**Meet- en rekenvoorschrift**	**12**
4.1	Industrielawaai	12
4.2	Indirecte hinder	12
5 |	**Beste beschikbare technieken**	**13**
6 |	**Geluidmetingen**	**13**
6.1	Meetapparatuur	13
6.2	Meetresultaten	13
7 |	**Geluidprognose**	**14**
7.1	Algemeen	14
7.2	Stationaire geluidbronnen	14
7.3	Verkeersbewegingen	15
7.4	Maximale geluidniveaus	16
7.5	Incidentele activiteiten	16
7.6	Indirecte hinder	17
8 |	**Rekenmodel**	**17**
8.1	Geluidbronnen	17
8.2	Objecten en bodemgebieden	17
8.3	Rekenpunten	17
8.4	Geluidoverdracht	18

9 |	**Berekeningsresultaten**	**19**
9.1	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus	19
9.2	Maatregelenonderzoek	20
9.3	Maximale geluidniveaus	21
9.4	Indirecte hinder	21
10 |	**Conclusie**	**22**

Figuren

1 Plattegrond inrichting

2 Overzicht rekenmodel exclusief geluidbronnen

3 Overzicht rekenmodel met de ingevoerde equivalente geluidbronnen

4 Detailoverzicht met de ingevoerde equivalente geluidbronnen ventilatie stallen

5 Overzicht rekenmodel met de ingevoerde maximale geluidbronnen

6 Overzicht rekenmodel indirecte hinder

7 Overzicht geluidschermen (maatregelenonderzoek)

Bijlagen

1 Begrippen

2 Vergunde geluidwaarden

3 Bronsterkteberekeningen

4 Ingevoerde geluidbronnen

5 Ingevoerde objecten

6 Berekeningsresultaten langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus RBS

7 Berekeningsresultaten langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus IBS

8 Berekeningsresultaten langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus RBS na maatregelen

9 Berekeningsresultaten maximale geluidniveaus

10 Berekeningsresultaten indirecte hinder

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem/haar worden gebruikt voor het doel waarvoor het is opgesteld. Niets uit dit document mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en/of van Noorman Bouw- en milieu-advies. Kwaliteit en verbetering van product en proces zijn bij Noorman Bouw- en milieu-advies gewaarborgd middels een kwaliteitsmanagementsysteem volgens NEN-EN-ISO 9001:2015.

1 | Inleiding

In opdracht van Maatschap De Boer-Talsma is een akoestisch onderzoek (actualisatie) uitgevoerd naar de inrichting aan de Harnsterdyk 7 te Stiens. Een overzicht van de bestaande situatie is gegeven in afbeelding 1.

Afbeelding 1: Overzicht bestaande situatie

De inrichting betreft een melkveehouderij met een tweetal pluimveestallen en een biovergistingsinstallatie. Aanleiding voor het onderzoek is de uitbreiding van de inrichting met 2 nieuwe pluimveestallen en de verlenging van de bestaande melkveestal. Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd ten behoeve van de aanvraag van een omgevingsvergunning onderdeel milieu. Doel van het onderzoek is het, voor de te realiseren situatie, bepalen van de te verwachten geluidniveaus vanwege de inrichting in de omgeving.

Door ons is eerder een akoestisch onderzoek opgesteld voor de inrichting. De uitgangspunten en resultaten van dat onderzoek zijn gerapporteerd in rapport 6111256.R01 van 15 december 2011. De vigerende geluidvoorschriften zijn op dit rapport gebaseerd. Het rapport met bijbehorend rekenmodel zijn in het kader van het voorliggende onderzoek geactualiseerd.

Ten behoeve van het onderzoek is op dinsdag 22 september 2020 een bezoek gebracht aan de inrichting. De situatie ter plaatse is geïnventariseerd en er zijn geluidmetingen uitgevoerd. De gehanteerde akoestische begrippen zijn in bijlage 1 toegelicht.

2 | Situatie

2.1 Ligging

De inrichting van Mts. De Boer-Talsma ligt noordelijk van Stiens, aan de Harnsterdyk 7. De inrichting betreft een melk- en pluimveehouderij met biovergistingsinstallatie. De dichtstbijzijnde woningen van derden betreffen de noordoostelijk van de inrichting gelegen voormalige agrarische bedrijfswoning Harnsterdyk 8 en de zuidelijk van de inrichting gelegen woning Harnsterdyk 6. De woningen liggen op een kortste afstand van respectievelijk circa 50 m (Harnsterdyk 8) en 170 m (Harnsterdyk 6) tot de terreingrens van de inrichting. Een plattegrond van de inrichting in de aan te vragen situatie is gegeven in figuur 1.

2.2 Bedrijfsterrein en activiteiten.

Melkveehouderij

Op het zuidelijke deel van het terrein staat een circa 50 m lange en 26 m brede bestaande ligboxenstal. De stal is voorzien van zij- en nokventilatie. De stal wordt in de aan te vragen situatie met circa 30 m verlengd richting het westen. Het melken van de koeien is geautomatiseerd en vindt plaats met een melkrobot. Bepalend voor de geluidbijdrage vanwege het melkveebedrijf naar de omgeving zijn met name de activiteiten met het landbouwmaterieel/tractors op het terrein van de inrichting, alsmede het vrachtverkeer (afvoer van melk, aanvoer van veevoer etc.). De aan- en afvoer van veevoer, kunstmest e.d. vindt plaats in de periode tussen 07.00 en 19.00 uur. In voorkomende situaties kan een enkele vrachtwagen aankomen en/of vertrekken in de avond- of nachtperiode (bijvoorbeeld afvoer melk[1]).

Pluimveehouderij

Vleeskuikens

Circa 6 maal per jaar worden de slachtrijpe kippen afgevoerd. De afvoer kan plaatsvinden in de dag-, avond- of nachtperiode en is doorgaans verspreid over meerdere dagen, afhankelijk van de planning van de afnemer. De kippen worden handmatig gevangen en in kratten/containers geplaatst, waarna

[1] De afvoer van melk kan in de dag-, avond- of nachtperiode plaatsvinden, afhankelijk van de planning van de afnemer (zuivelfabriek).

ze met vrachtwagens (totaal 9 vrachtwagens, maximaal 2 stallen per etmaalperiode) worden afgevoerd. De vrachtwagens worden voor de deuropening geplaatst en beladen met een verreiker van derden. De totale tijdsduur vanwege het vangen, laden en afvoeren van de kippen bedraagt circa 9 uur (gemiddeld 1 vrachtwagen per uur). Pluimveevoer wordt aangevoerd met bulkwagens. De bulkwagens zijn zelflossend (voorzien van compressor). Het lossen van een enkele bulkwagen met pluimveevoer duurt circa 1 uur. Er kan op het terrein op meerdere plekken worden gelost en er is rekening gehouden met 1 bulkwagen per dag.

Ventilatie

Op het noordelijk deel van het terrein staan twee bestaande pluimveestallen en er zijn 2 nieuwe pluimveestallen geprojecteerd. Het ventilatiesysteem van de bestaande stallen (gevelventilatoren met regenkap) zal worden vervangen door een systeem van lengteventilatie met cascade-regeling[2]. Per stal wordt voor de lengteventilatie uitgegaan van 12 Reventa axiaalventilatoren (of vergelijkbaar) met een capaciteit van circa 46.000 m^3/h. Uit leveranciersgegevens volgt dat het geluidniveau van deze ventilatoren (type E1250-ST-D10 of gelijkwaardig) ten hoogste L_p = 65 dB(A) bedraagt, gemeten onder vrije veld condities, op een afstand van 7 m. Rekening houdend met het richtingseffect en de geluidreductie door het uitblaaskanaal bedraagt de immissierelevante bronsterkte L_W = 88 dB(A) per uitlaat.

Per stal wordt daarnaast uitgegaan van 4 toerengeregelde ‘step-up’ ventilatoren met een capaciteit van 0 - 22.500 m^3/h. Uit leveranciersgegevens volgt dat, bij nominaal toerental, het geluidniveau van deze ventilatoren (Reventa axiaalventilatoren, type E910-SI-D6-5 of gelijkwaardig) op 7 m afstand ten hoogste L_p = 59 dB(A). De te verwachten immissierelevante bronsterkte bedraagt L_W = 82 dB(A) per uitlaat. Gelet op het verschil in bronsterkte is daarmee op voorhand duidelijk dat de grote ventilatoren maatgevend zijn voor de geluidemissie vanwege de ventilatie van de pluimveestallen. Voor de nieuw te bouwen stallen wordt eenzelfde systeem van lengteventilatie met cascade-regeling gebruikt met het verschil dat hier per stal is voorzien in het gebruik van 16 hoofdventilatoren en 4 ‘step-up’ ventilatoren (Reventa axiaalventilatoren of vergelijkbaar).

De met de aangegeven ventilatoren per stal te realiseren ventilatiecapaciteit is zodanig dat variaties in de weersomstandigheden kunnen worden opgevangen. Van belang is dat in de stallen grote temperatuurfluctuaties worden voorkomen. Rekening houdend met het verschil in buitentemperatuur en het effect van zoninstraling op het binnenklimaat, betekent dit dat er overdag meer geventileerd moet worden en er ’s avonds en ’s nachts juist niet te veel mag worden geventileerd. Wanneer er te veel lucht verplaatst wordt en de temperatuurschommelingen in de stal te groot zijn, kan dit de weerstand van de kuikens aantasten. De bandbreedte (het aantal graden verschil tussen de minimum- en maximumventilatie) bedraagt gebruikelijk circa 4 tot 5 graden Celsius. In de praktijk betekent dit dat ook

[2] Regeling waarbij op vast toerental draaiende hoofdventilatoren afhankelijk van de ventilatiebehoefte worden bij- en afgeschakeld. Kleinere, veelal toerengeregelde, ‘step-up’ ventilatoren zorgen voor een goed regelbaar ventilatiedebiet tussen de in- en uitschakelmomenten van de grote ventilatoren.

op zeer warme dagen in de avond- en nachtperiode met een relatief beperkte capaciteit wordt geventileerd.

De beschreven ventilatiesystemen van de stallen zijn ten behoeve van de reductie van de geluidemissie alsmede de besparing van energie overgedimensioneerd. Een aantal ventilatoren dienen als calamiteitenvoorziening[3] en zijn onder representatieve omstandigheden niet in bedrijf. In dit onderzoek is voor de aan te vragen bedrijfssituaties uitgegaan van een zeer warme dag met gemaximeerde ventilatie. De aangehouden ventilatiecapaciteit bedraagt:

- 75% in de dagperiode,
- 30% in de avondperiode en
- 15% in de nachtperiode.

Verwarming

Ten behoeve van de verwarming en de basisventilatievoorziening van de pluimveestallen beschikt elke stal over een warmtewisselaar van de firma Plettenburg. In dit onderzoek is voor de ventilatiecapaciteit uitgegaan van:

- 100% in de dagperiode,
- 100% in de avondperiode en
- 100% in de nachtperiode.

De representatieve bronsterkte vanwege de in-/uitlaat van de warmtewisselaars bedraagt L_W = 85 dB(A) en is gebaseerd op representatieve metingen elders.

Biovergisting

De biovergistingsinstallatie op het oostelijke terreindeel bestaat uit een vergister en navergister. Het biogas wordt deels via een ondergrondse gasleiding afgevoerd, deels wordt het gebruikt ten behoeve van de binnen de inrichting aanwezige WKK-motor. De WKK-motor staat opgesteld nabij de meest noordelijke (na)vergister in een geluidgeïsoleerde container met geluidgedempte luchttoe- en afvoervoorzieningen en gedempte motoruitlaat. De vergisters zijn voorzien van dompelroerwerken (geen relevante geluidemissie). Daarnaast is de meest zuidelijke vergister voorzien van een Biobull-roerwerk en de noordelijke (na)vergister met een Suma-roerwerk, beide met uitwendige aandrijfmotor.

Co-producten worden rechtstreeks in de voormengtank gestort en worden via de vacuümdruktank de vergister ingevoerd. De vacuümdruktank staat in een gebouw op het middenterrein opgesteld. Voor

[3] Back-up in geval van extreme weersomstandigheden, of het uitvallen of onderhoud aan de warmtewisselaars en overige ventilatoren

de aanvoer van vaste co-producten, brijvoer en/of de afvoer van digestaat wordt rekening gehouden met in totaal 20 vrachtwagens in de dagperiode. Voor het laden van digestaat en het lossen van brijvoer (0,5 uur/vrachtwagen) wordt gebruik gemaakt van lobbenpompen, waarbij de motor op stationair toerental draait.

Incidentele activiteiten

Incidentele activiteiten (maximaal 12 dagen op jaarbasis) bestaan uit het aanvoeren van gras, snijmaïs of pulp om deze in te kuilen. Het gras wordt aangevoerd met behulp van silagewagens, de maïs of pulp met vrachtwagencombinaties (capaciteit 35-40 ton). Bij een maximale aanvoer van 2.000 ton maïs of pulp per dag bedraagt het aantal vrachtwagencombinaties ten hoogste 2.000/35 = 57 per dag. De aanvoer van gras vindt in hoofdzaak plaats vanaf het (eigen) land, rechtstreeks naar de inrichting. Bij het inkuilen wordt gebruik gemaakt van een tractor of shovel voor het inrijden van de kuil. De aanvoer en het inkuilen vindt over het algemeen plaats in de periode tussen 07.00 en 21.00 uur. Uitgangspunt is dat gedurende deze periode continue één tractor (of vrachtwagencombinatie) aanwezig is binnen de inrichting, in verband met het aanvoeren en lossen, en één tractor of shovel ten behoeve van het inrijden van de kuil.

2.3 Bedrijfssituaties

Op grond van de in voorgaande paragraaf beschreven werkzaamheden en activiteiten kunnen voor de inrichting van Mts. De Boer-Talsma de volgende bedrijfssituaties worden onderscheiden:

- Representatieve bedrijfssituatie: activiteiten als beschreven in § 2.2, zonder inkuilen.
- Incidentele bedrijfssituatie: representatieve bedrijfssituatie met inkuilen (maximaal 12 dagen op jaarbasis).

3 | Normering

3.1 Vigerende vergunning

De vigerende vergunning is afgegeven op 30 juli 2012. Uit de bijbehorende considerans volgt dat voor het aspect geluid de toen vergunde wijzigingen (RBS), ten opzichte van de daarvoor vergunde situatie, niet hebben geleid tot een toename van de geluidimmissie op de geluidgevoelige objecten in de omgeving (woningen van derden). De voorschriften uit de eerdere vergunning van 25 oktober 2007 zijn nog steeds van toepassing. Deze geluidvoorschriften zijn bijgevoegd als bijlage 2.

3.2 Handreiking industrielawaai en vergunningverlening

De inrichting is vergunningplichtig. Het toetsingskader is beschreven in de 'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening' (Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, oktober 1998). In hoofdstuk 4 van de Handreiking wordt gesteld dat zolang er nog geen gemeentelijke nota industrielawaai is vastgesteld, bij het opstellen van geluidvoorschriften in het kader van vergunningverlening gebruik moet worden gemaakt van de oude systematiek uit de Circulaire Industrielawaai.

Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

Voor bestaande inrichtingen dient ten eerste te worden getoetst aan de in tabel 1 gegeven richtwaarden. Een overschrijding van de richtwaarden is mogelijk op grond van een bestuurlijk afwegingsproces, waarbij het referentieniveau van het omgevingsgeluid een belangrijke rol speelt. Als maximum geldt 55 dB(A) etmaalwaarde op de gevel van de dichtstbijzijnde woningen of het referentieniveau van het omgevingsgeluid.

Tabel 1: Richtwaarden voor de woonomgevingen

Aard van de woonomgeving	Aanbevolen richtwaarden in de woonomgeving in dB(A)		
	dag	avond	nacht
Landelijke omgeving	40	35	30
Rustige woonwijk, weinig verkeer	45	40	35
Woonwijk in stad	50	45	40

Het referentieniveau van het omgevingsgeluid wordt gedefinieerd als de hoogste waarde van het L_{95}-niveau (het geluidniveau dat gedurende 95% van de tijd wordt overschreden) of het equivalente geluidniveau vanwege wegverkeer minus 10 dB(A).

Uit jurisprudentie[4] volgt dat de richtwaarden kunnen worden gehanteerd als ondergrens. Het vergunnen van niveaus lager dan de vastgestelde richtwaarde is niet nodig. De richtwaarden als vermeld in de tabel zijn toereikend ter beperking van mogelijke geluidhinder.

Maximale geluidniveaus

Maximale geluidniveaus zijn bij voorkeur niet meer dan 10 dB(A) hoger dan de getalswaarde van het equivalente geluidniveau. Voor een kortstondige verhoging van het geluidniveau kan een maximaal geluidniveau (L_{Amax}), ter plaatse van de gevel van woningen van derden worden toegelaten van:

[4] Raad van State, uitspraak 201410183/1/R4, d.d. 3 februari 2016.

- 70 dB(A) in de dagperiode;
- 65 dB(A) in de avondperiode;
- 60 dB(A) in de nachtperiode.

In de praktijk blijken eventuele overschrijdingen van piekwaarden door laad- en losactiviteiten gedurende de dagperiode in het algemeen niet tot hinder te leiden en kunnen om die reden worden uitgezonderd van toetsing. Onder laad- en losactiviteiten worden ook aanverwante activiteiten verstaan zoals het op en van het terrein van de inrichting rijden, het slaan van autoportieren en het starten en wegrijden van motorvoertuigen.

3.3 Indirecte hinder

Indirecte hinder veroorzaakt door het op korte afstand passeren van bedrijfsverkeer, rijdend over de openbare weg van en naar de inrichting, kan worden beoordeeld overeenkomstig het gestelde in de circulaire 'Beoordeling geluidhinder wegverkeer in verband met vergunningverlening Wm' van 29 februari 1996. Indirecte hinder moet worden meegenomen tot het verkeer op de openbare weg deel uitmaakt van het heersende verkeersbeeld. Als voorkeurswaarde geldt een grenswaarde van 50 dB(A) en een maximale grenswaarde van 65 dB(A). De indirecte hinder wordt apart van de activiteiten op het terrein van de inrichting getoetst.

4 | Meet- en rekenvoorschrift

4.1 Industrielawaai

De metingen en berekeningen zijn uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen van de ‘Handleiding meten en rekenen industrielawaai’ uitgegeven door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (HMRI ’99). Bij voorliggende geluidprognose is gebruik gemaakt van Module C / Methode II.

4.2 Indirecte hinder

De modellering en berekening van de geluidbelasting vanwege het verkeer rijdend op de openbare weg naar en van de inrichting is uitgevoerd volgens de Standaard Rekenmethode 2 als beschreven in bijlage III (wegverkeer) van het ‘Reken- en meetvoorschrift geluid 2012’.

5 | Beste beschikbare technieken

Teneinde de nadelige gevolgen voor het milieu zoveel mogelijk te beperken worden binnen de inrichting de volgende geluidreducerende maatregelen getroffen, overeenkomend met de beste beschikbare technieken:

- De bedrijfsduur van de voertuigen op het buitenterrein wordt beperkt, motorvoertuigen zijn niet onnodig in bedrijf.
- De activiteiten en werkzaamheden zijn in hoofdzaak beperkt tot de dagperiode.
- De installaties en motorvoertuigen voldoen aan de ‘stand der techniek’.
- De ventilatoren worden gerealiseerd aan de achterzijde van de stallen, zodanig dat de geluidemissie in de richting van de woningen maximaal wordt afgeschermd.
- Ten behoeve van de reductie van de geluidemissie alsmede de besparing van energie zijn de gebruikte ventilatoren overgedimensioneerd.

6 | Geluidmetingen

6.1 Meetapparatuur

Bij de geluidmetingen is gebruik gemaakt van de volgende meetapparatuur:

- sound level meter class 1, Rion, type NL-62;
- voorversterker, Rion, model NH-26;
- rondom gevoelige ½" microfoon, Rion, model UC-59L, met bijbehorende windbol.

Voor en na de metingen zijn de meetsystemen gekalibreerd met behulp van de volgende akoestische ijkbron:

- kalibrator met een constant signaal bij 1.000 Hz (½" microfoon), Rion, sound calibrator type NC-75.

6.2 Meetresultaten

De meetresultaten zijn verwerkt in de bronsterkteberekeningen (zie bijlage 3). De metingen zijn uitgevoerd als geluidemissiemeting op korte afstand van de bron, zodat het meteoraam industrielawaai niet van toepassing is.

7 | Geluidprognose

7.1 Algemeen

Alle binnen de inrichting te verwachten geluidbronnen zijn, voor zover relevant, tezamen met de daarbij behorende expositieduur in het rekenmodel opgenomen. Hiertoe is het bestaande rekenmodel geactualiseerd. De gehanteerde bronsterkten zijn gebaseerd op leveranciersgegevens, ter plaatse uitgevoerde geluidmetingen en representatieve metingen aan vergelijkbare voertuigen, materieel en installaties elders. Een overzicht van het rekenmodel is gegeven in figuur 2. De ligging van de in dit hoofdstuk genoemde bronnen is weergegeven in de figuren 3 t/m 6.

7.2 Stationaire geluidbronnen

Een overzicht van de voor de inrichting ingevoerde stationaire geluidbronnen is voor de representatieve en incidentele bedrijfssituatie gegeven in bijlage 4. Een samenvatting is gegeven in tabel 2.

Tabel 2: Overzicht van de ingevoerde stationaire geluidbronnen

Bronnummer en omschrijving		Bronsterkte L_W [dB(A)]	Bedrijfsduurpercentage in uren, min of %		
			dag	avond	nacht
Melkveehouderij					
01 + 02	Gevelventilatie melkveestal	76 per m^1	1 uur	--	--
03	Nokventilatie rundveestal	72 per m^1	1 uur	--	--
04 + 05	Deuropening melkveestal	85	1 uur	--	--
06	Deuropening melklokaal	70	2 uur	--	--
07	Rooster melklokaal	72	25%	25%	25%
08	Melkwagen - stationair	98	20 min.	20 min.	20 min.
09	Lossen veevoer	106	30 min.	--	--
Biovergisting					
10 + 11	WKK - ventilatierooster	58	100%	100%	100%
12 + 13	WKK - container korte zijde	61	100%	100%	100%
14 + 15	WKK - container lange zijde	69	100%	100%	100%
16	WKK - dakvlak	71	100%	100%	100%
17	WKK - motoruitlaat	75	100%	100%	100%
18	Biobull roerwerk	84	2 uur	40 min.	80 min.
19	Suma roerwerk	83	2 uur	40 min.	80 min.
20 + 21	Overdukventiel membraandak	75	100%	100%	100%
22	Elektromotor biogaschiller	85	100%	100%	100%
23	Deuropening VDT-ruimte	90	1 uur	20 min.	40 min.
24	Opening. vezelcement dakplat. VDT	84	100%	100%	100%

Bronnummer en omschrijving		Bronsterkte L_W [dB(A)]	Bedrijfsduurpercentage in uren, min of %		
			dag	avond	nacht
25	Polyester dakplaten VDT-ruimte	87	100%	100%	100%
26	Laden digestaat/lossen brijvoer	98	10 uur	--	--
Pluimveehouderij					
29 t/m 32	Warmtewisselaar	85	100%	100%	100%
33 t/m 48	Stalventilator Reventa E910	82	75%	30%	15%
49 t/m 104	Stalventilator Reventa E1250	88	75%	30%	15%
105 + 106*	lossen pluimveevoer	106	1 uur	--	--
Overig					
109 t/m 114*	Tractor / verreiker	103,5	2,5 uur	15 min.	--

* Bedrijfsduur verdeeld over de bronlocaties

Toelichting

Melkveebedrijf

Voor het eventueel meerdere keren per dag met de tractor (en ladewagen) voeren van de koeien in de melkveestal is een bedrijfsduur aangehouden van 1 uur in de dagperiode. Tijdens de werkzaamheden zijn de staldeuren geopend.

Vergisting

Op de meetdatum was het roerwerk van het merk Suma defect. De aangehouden bronsterkte is gebaseerd op een meting aan eenzelfde roerwerk elders.

Pluimveebedrijf

Per etmaalperiode worden maximaal 2 van de 4 stallen geleegd. Akoestisch maatgevend voor de geluiduitstraling richting de omliggende woningen is, gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde woning en de lengte van de route die het vrachtverkeer moet rijden, het legen van de meest noordelijk gelegen stallen. Om deze reden zijn er alleen bronnen voor de geluiduitstraling via de deuropeningen van deze 2 stallen meegenomen [bron 105 + 106].

7.3 Verkeersbewegingen

De geschematiseerde rijroutes van de tractors, vrachtwagens en personenwagens, voor zover deze plaatsvinden binnen de inrichting, zijn weergegeven in figuur 2. De rijroutes zijn ingevoerd als mobiele bron. Een overzicht van het aantal verkeersbewegingen per periode, samen met de gemiddelde rijsnelheid en bronsterkte is gegeven in tabel 3.

Tabel 3: Overzicht van het ingevoerde bedrijfsverkeer

Omschrijving mobiele bron		Aantal rijbewegingen per periode			Bronsterkte L_W in dB(A)	Gemiddelde rijsnelheid in km/uur
		dag	avond	nacht		
mb-01**	vrachtverkeer - veevoer/melk	4	2	2	102	10
mb-02*	vrachtverkeer - aan-/afvoer vergist.	20	--	--	102	10
mb-02*	vrachtverkeer - inkuilen (IBS)	43	14	--	102	10
mb-03**	vrachtverkeer - pluimvee***	20	14	4	102	10
mb-03**	vrachtverkeer - pluimvee*** (IBS)	20	8	18	102	10

* Rondrijroute, één transport komt overeen met twee rijbewegingen.

** Heen en weer, één transport komt overeen met twee rijbewegingen.

*** Inclusief 18 rijbewegingen per etmaal ten behoeve van de afvoer van pluimvee.

7.4 Maximale geluidniveaus

Maximale geluidniveaus worden veroorzaakt door transportbewegingen en laad- en losactiviteiten. In het rekenmodel zijn de volgende de maximale geluidbronnen max01 t/m max10 ingevoerd met een bronsterkte van L_{Wmax} = 110 dB(A). Bij maximale geluidniveaus vanwege laad-en losactiviteiten dient gedacht te worden aan het aan- en afkoppelen van materieel, pieken bij het lossen van voer en laden/lossen van kuikens etc. De maximale geluidsbronnen zijn ingevoerd voor zowel de dag-, avond- als nachtperiode. Daarmee is voor de nachtperiode rekening gehouden met de mogelijkheid van kortdurende activiteiten op het terrein van de inrichting (zoals bijvoorbeeld een enkele rijbeweging van de verreiker) waarvan de equivalente bijdrage naar de omgeving verwaarloosbaar is, maar die mogelijk wel relevant zijn voor de optredende maximale geluidniveaus.

7.5 Incidentele activiteiten

Bij het inkuilen wordt gebruik gemaakt van een tractor of verreiker voor het inrijden van de kuil. De werkzaamheden vinden plaats in de periode tussen 07.00 en 21.00 uur. Uitgangspunt is dat in deze periode continue één tractor of vrachtwagencombinatie aanwezig is binnen de inrichting, in verband met het aanvoeren en lossen, en één tractor of verreiker ten behoeve van het inrijden van de kuil. In het rekenmodel wordt dit gemodelleerd middels een toename van de geluidemissie voor de bronnen 109 t/m 114 van respectievelijk:

10×log(2) + 10×log(12/2,5) = 10 dB(A) voor de dagperiode en
10×log(2) + 10×log(2/0,25) = 12 dB(A) voor de avondperiode.

7.6 Indirecte hinder

De voor de indirecte hinder in het rekenmodel ingevoerde wegen, met de bijbehorende invoerparameters zijn gegeven in bijlage 4.4 (RBS) en bijlage 4.5 (IBS). Conform het vigerende voorschrift 2.8 moet voor het aan- en afvoeren van pluimvee gebruik worden gemaakt van de route Harnsterdyk – Poeldyk – Brédyk. Zoals ook aangegeven in rapport 6111125.R01 blijkt dit voorschrift in de praktijk niet werkbaar te zijn. De Harnsterdyk is betrekkelijk smal, waardoor vrachtwagens elkaar lastig kunnen passeren. Voor de verkeersveiligheid en ter bescherming van de wegen/bermen rijden de vrachtwagens bij voorkeur ‘rond’ (aankomst vanuit noordelijke richting en vertrek in zuidelijke richting). Gezien het smalle wegdekprofiel en de aanwezige bochten bedraagt de gemiddelde rijsnelheid van vrachtwagens circa 40 km/uur over het traject.

8 | Rekenmodel

8.1 Geluidbronnen

De inrichting en de omgeving zijn verwerkt in een akoestisch rekenmodel. Daarbij is gebruik gemaakt van het rekenprogramma Geomilieu, versie 2020.2. Een overzicht van de in het rekenmodel ingevoerde geluidbronnen met coördinaten, hoogten en octaafbandspectra is gegeven in bijlage 4. De ligging van de ingevoerde geluidbronnen is gegeven in figuur 3 t/m 6.

8.2 Objecten en bodemgebieden

De in het rekenmodel opgenomen objecten zijn met coördinaten, hoogten, reflectiecoëfficiënten en bodemfactoren gegeven in bijlage 5. Een grafische weergave van het rekenmodel met de ligging van de ingevoerde objecten is gegeven in figuur 2. De erfverharding en omliggende wegen zijn ingevoerd met een bodemfactor B = 0,0 (reflecterend). Het niet-gedefinieerde bodemgebied is als absorberend aangehouden (B = 1,0).

8.3 Rekenpunten

De langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus (zie volgende paragraaf) zijn conform de vigerende vergunning berekend ter plaatse van de dichtstbijzijnde woningen. De locaties van bestaande rekenpunten zijn geactualiseerd en er is een extra rekenpunt toegevoegd op de gevel van de woning Harnsterdyk 8. Op 50 m van de terreingrens is een aantal controlepunten opgenomen. Deze punten zijn niet relevant voor de toetsing. Overeenkomstig de vigerende vergunning en als beschreven in de

'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening' is voor de punten een beoordelingshoogte aangehouden van h_o = + 1,5 meter (beoordelingsniveau dagperiode) en h_o = + 5 meter (beoordelingsniveau avond- en nachtperiode) boven het maaiveldniveau ter plaatse. De ligging van de rekenpunten is weergegeven in figuur 2.

8.4 Geluidoverdracht

Met behulp van het geluidoverdrachtmodel is voor iedere geluidbron het gestandaardiseerde immissieniveau L_i op het berekeningspunt bepaald. Uit het gestandaardiseerde immissieniveau wordt per beoordelingsperiode en per relevante bedrijfstoestand het langtijdgemiddelde deelgeluidniveau $L_{Aeqi,LT}$ bepaald volgens:

$$L_{Aeqi,LT} = L_i - C_b - C_m - C_g$$

waarin: C_b = bedrijfstijdcorrectieterm
C_m = meteocorrectieterm
C_g = gevelreflectieterm

Aangezien, voor zover van toepassing, is gerekend met invallend geluid is de gevelreflectieterm C_g = 0 dB.

In de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai' wordt als beoordelingsgrootheid het 'langtijdgemiddelde beoordelingsniveau' $L_{Ar,LT}$ in dB(A) gehanteerd. Deze grootheid is gebaseerd op het equivalente geluidniveau $L_{Aeq,T}$ waarbij rekening wordt gehouden met de afzonderlijke geluidbijdragen tijdens verschillende bedrijfstoestanden van de inrichting, alsmede het karakter van het geluid (impulsachtig, tonaal, muziek) en de meteocorrectie. Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ wordt voor elke beoordelingsperiode (dag-, avond- of nachtperiode) bepaald uit de energetische sommatie van de deelbeoordelingsniveaus $L_{Ari,LT}$ voor de verschillende bedrijfstoestanden. Het deelbeoordelingsniveau $L_{Ari,LT}$ wordt voor elke afzonderlijke beoordelingsperiode en voor elke verschillende bedrijfstoestand bepaald uit:

$$L_{Ari,LT} = L_{Aeqi,LT} + K_x$$

waarin: $L_{Aeqi,LT}$ = het langtijdgemiddeld deelgeluidniveau voor elke afzonderlijke bedrijfstoestand;
K_x = een toeslag voor tonaal geluid (K_1 = 5 dB), impulsgeluid (K_2 = 5 dB) of muziekgeluid (K_3 = 10 dB).

De toeslagen K_1 t/m K_3 zijn bij onderhavige inrichting niet van toepassing. Het A-gewogen equivalente deelgeluidniveau $L_{Aeqi,LT}$ komt overeen met het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$.

9 | Berekeningsresultaten

9.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus

Een overzicht van de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$ voor de volgende situaties is gegeven in:

- Representatieve bedrijfssituatie (RBS): bijlage 6, samenvatting tabel 4
- Incidentele bedrijfssituatie (IBS)[5]: bijlage 7, samenvatting tabel 5

Tabel 4: Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus RBS

Rekenpunt en omschrijving		$L_{Ar,LT}$ [dB(A)]					
		dag h_o = 1,5 m		avond h_o = 5,0 m		nacht h_o = 5,0 m	
		RBS	Vergund	RBS	Vergund	RBS	Vergund
01.1	Harnsterdyk 8	43	*45*	40	*40*	35	*35*
01.2	Harnsterdyk 8	42	*45*	39	*40*	34	*35*
02	Harnsterdyk 6	33	*45*	32	*40*	29	*35*
03	50 m van terreingrens N	41	*n.v.t.*	40	*n.v.t.*	37	*n.v.t.*
04	50 m van terreingrens N	40	*n.v.t.*	36	*n.v.t.*	32	*n.v.t.*
05	50 m van terreingrens O	45	*n.v.t.*	42	*n.v.t.*	37	*n.v.t.*
06	50 m van terreingrens O	44	*n.v.t.*	44	*n.v.t.*	41	*n.v.t.*
07	50 m van terreingrens O	43	*n.v.t.*	43	*n.v.t.*	40	*n.v.t.*
08	50 m van terreingrens Z	42	*n.v.t.*	39	*n.v.t.*	36	*n.v.t.*
09	50 m van terreingrens Z	38	*n.v.t.*	35	*n.v.t.*	31	*n.v.t.*
10	50 m van terreingrens W	45	*n.v.t.*	43	*n.v.t.*	38	*n.v.t.*
11	50 m van terreingrens W	47	*n.v.t.*	46	*n.v.t.*	43	*n.v.t.*
12	50 m van terreingrens W	47	*n.v.t.*	47	*n.v.t.*	44	*n.v.t.*

Uit de berekeningsresultaten volgt dat ten aanzien van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus in de RBS ter plaatse van de geluidgevoelige bestemmingen blijvend kan worden voldaan aan de geluidvoorschriften als verbonden aan de vigerende vergunning.

Voor de rekenpunten op 50 m afstand van de terreingrens geldt dat er geen directe relatie is met eventueel te beschermen geluidgevoelige objecten, op deze controlepunten behoeft derhalve niet te worden getoetst.

[5] IBS = RBS + inkuilen (maximaal 12 dagen op jaarbasis)

Tabel 5: Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus IBS

Rekenpunt en omschrijving		$L_{Ar,LT}$ [dB(A)]					
		dag h_o = 1,5 m		avond h_o = 5,0 m		nacht h_o = 5,0 m	
		RBS	IBS	RBS	IBS	RBS	IBS
01.1	Harnsterdyk 8	43	47	40	46	35	37
01.2	Harnsterdyk 8	42	46	39	45	34	36
02	Harnsterdyk 6	33	39	32	38	29	29
03	50 m van terreingrens N	41	42	40	40	37	37
04	50 m van terreingrens N	40	42	36	40	32	34
05	50 m van terreingrens O	45	50	42	49	37	39
06	50 m van terreingrens O	44	50	44	50	41	42
07	50 m van terreingrens O	43	49	43	50	40	40
08	50 m van terreingrens Z	42	48	39	46	36	36
09	50 m van terreingrens Z	38	45	35	44	31	31
10	50 m van terreingrens W	45	51	43	50	38	38
11	50 m van terreingrens W	47	51	46	50	43	43
12	50 m van terreingrens W	47	49	47	48	44	44

Voor de IBS geldt dat de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ter plaatste van de omliggende woningen van derden in de dag-, avond- en nachtperiode respectievelijk 6 dB, 6 dB en 2 dB hoger zijn dan in de RBS. De IBS vindt ten hoogste 12 dagen op jaarbasis plaats. Onevenredig grote hinder is daarmee niet te verwachten.

9.2 Maatregelenonderzoek

Op verzoek van de FUMO is nader onderzocht of en onder welke voorwaarden de inrichting aan de standaard richtwaarden voor een ‘landelijke omgeving’ als gegeven in de ‘Handreiking industrielawaai en vergunningverlening’ zou kunnen voldoen. Maatgevend voor de geluidemissie is het lossen van pluimveevoer en het rijden van vrachtwagens, tractoren of verreiker op het erf aan de voorzijde van de pluimveestallen.

Om het geluid te reduceren zou over een lengte van circa 115 m een geluidscherm met een hoogte van 4 m langs de westelijke terreingrens geplaatst moeten worden. In bijlage 8 zijn de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus gegeven inclusief geluidscherm. Daarmee kan aan de richtwaarden van 40 dB(A) in de dagperiode en 35 dB(A) in de avondperiode worden voldaan. De kosten van een dergelijk geluidscherm worden geraamd op: 115 m × 4 m × € 347,-/m² = € 159.620,- excl. BTW. Los van de bouwkosten en constructieve bezwaren zijn dergelijke schermen vanuit stedenbouwkundig c.q. landschappelijk perspectief niet gewenst.

In de nachtperiode zijn verschillende stationaire bronnen maatgevend en wordt nog een geluidbelasting van ten hoogste 31 dB(A) berekend. Om dit verder te reduceren zijn verdergaande maatregelen nodig. Deze aanvullende maatregelen (naast het geluidscherm) zijn op voorhand niet kosteneffectief.

9.3 Maximale geluidniveaus

Een overzicht van de berekende maximale geluidniveaus voor zowel de RBS en IBS is gegeven in bijlage 9. Een samenvatting van de resultaten is gegeven in tabel 6.

Tabel 6: Maximale geluidniveaus RBS/IBS

Rekenpunt en omschrijving		L_{Amax} [dB(A)]		
		dag	avond	nacht
		h_o = 1,5 m	h_o = 5,0 m	h_o = 5,0 m
		RBS/ IBS	RBS//IBS	RBS/IBS
01.1	Harnsterdyk 8	56	59	59
01.2	Harnsterdyk 8	53	57	57
02	Harnsterdyk 6	43	46	46

Uit de berekeningsresultaten volgt dat aan de algemene grenswaarden van respectievelijk 70, 65 en 60 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode wordt voldaan. Eventuele maximale geluidniveaus ter plaatste van punten op 50 m afstand van de terreingrens zijn niet relevant en worden niet getoetst.

9.4 Indirecte hinder

De rekenresultaten met betrekking tot de te verwachten indirecte hinder zijn voor de aan te vragen representatieve bedrijfssituatie gegeven in bijlage 10.1. De berekende geluidbelasting bedraagt ten hoogste 46 dB(A) etmaalwaarde ter plaatse van de maatgevende woning Harnsterdyk 6. Aan de voorkeursgrenswaarde 50 dB(A) etmaalwaarde kan worden voldaan.

In de incidentele bedrijfssituatie, zie bijlage 10.2, bedraagt de geluidsbelasting ten hoogste L_{etmaal} = 54 dB(A). De voorkeursgrenswaarde wordt met ten hoogste 4 dB overschreden. Rekening houdend met een gevelgeluidwering van ten minste G_A = 20 dB bedraagt het binnenniveau in de maatgevende woning Harnsterdyk 6 ten hoogste 54 – 20 = 34 dB(A). Aan het wettelijk binnenniveau van 35 dB(A) wordt voldaan. De IBS komt ten hoogste 12 dagen per jaar voor.

10 | Conclusie

In opdracht van Mts. De Boer-Talsma is een akoestisch onderzoek (actualisatie) uitgevoerd naar de inrichting aan de Harnsterdyk 7 te Stiens. Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd ten behoeve van de aanvraag van een omgevingsvergunning milieu.

Er is onderscheid gemaakt tussen de representatieve bedrijfssituatie (RBS) en de incidentele bedrijfssituatie (IBS = RBS + incidenteel inkuilen van gras, mais of pulp). De bedrijfssituaties zijn beschreven in hoofdstuk 2.

Ten aanzien van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus kan in de RBS ter plaatse van de omliggende woningen van derden worden voldaan aan de vergunde waarden volgend uit de vigerende vergunningvoorschriften. Uit het onderzoek volgt dat maatregelen ter beperking van de geluidbelasting niet kostenefficiënt zijn en/of vanuit stedenbouwkundige c.q. landschappelijk perspectief niet wenselijk zijn. Voor de IBS geldt dat de berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus hoger zijn dan in de RBS maar dat deze naar verwachting niet tot onevenredig grote hinder leiden. De IBS komt ten hoogste 12 dagen per jaar voor.

De in zowel de RBS en de IBS te verwachten maximale geluidniveaus voldoen aan de algemene grenswaarden van respectievelijk 70/65/60 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.

De beoordeling van de indirecte hinder, veroorzaakt door bedrijfsverkeer rijdend over de openbare weg naar en van de inrichting, heeft betrekking op de RBS en de IBS. Uit het onderzoek volgt dat in de RBS aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde kan worden voldaan. In de IBS wordt de voorkeursgrenswaarde met ten hoogste 4 dB overschreden. Wel kan aan het wettelijk binnenniveau van 35 dB(A) worden voldaan.

Noorman Bouw- en milieu-advies

Figuren

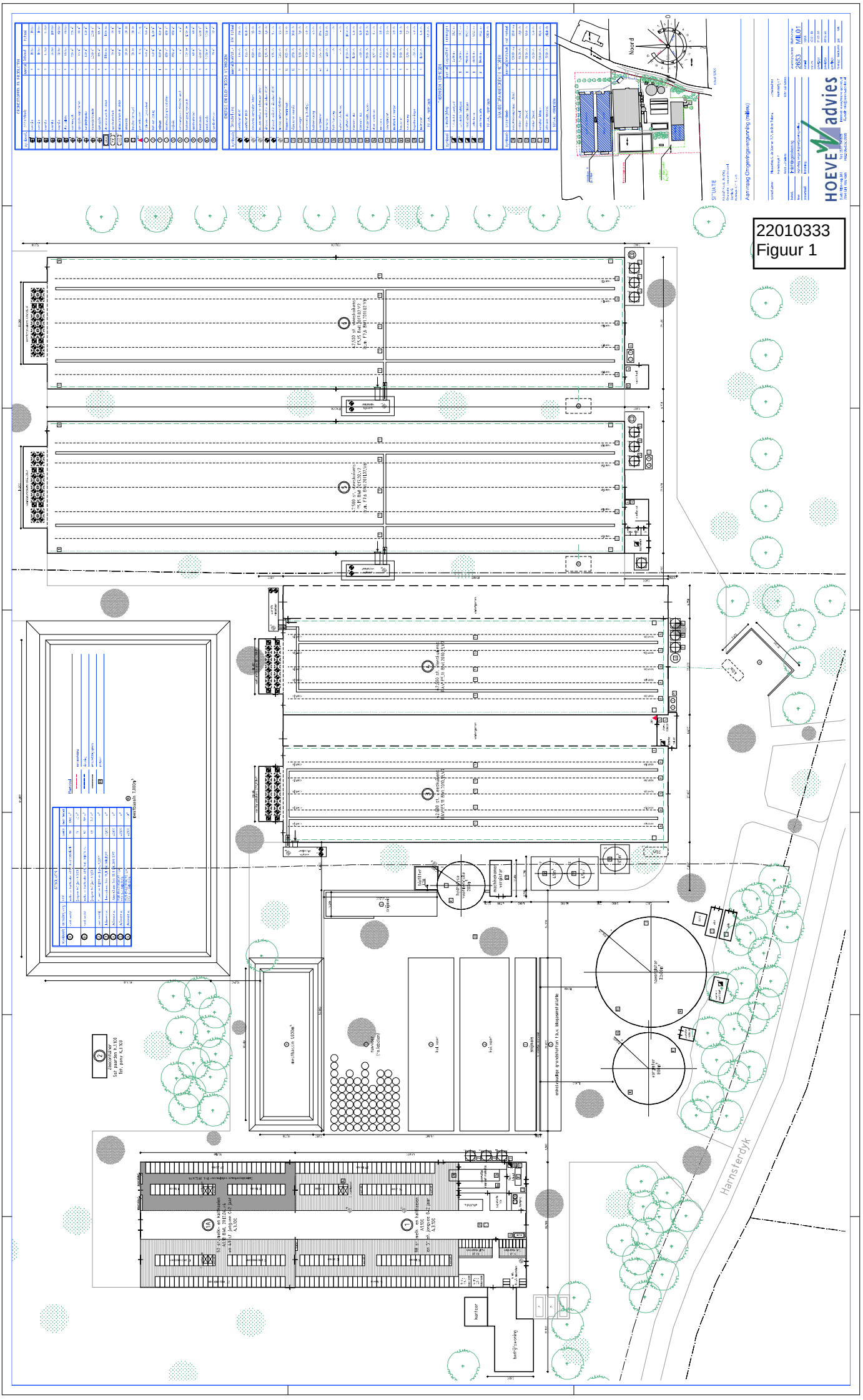
22010333
Figuur 1
Noord
Aanvraag Omgevingsvergunning (milieu)
HOEVE advies
Harnsterdyk

Industrielawaai - IL, [Harnsterdyk - eerste model (RBS, februari 2021)] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Noorman Bouw- en milieu-advies

Overizicht van het rekenmodel exclusief ingevoerde geluidbronnen

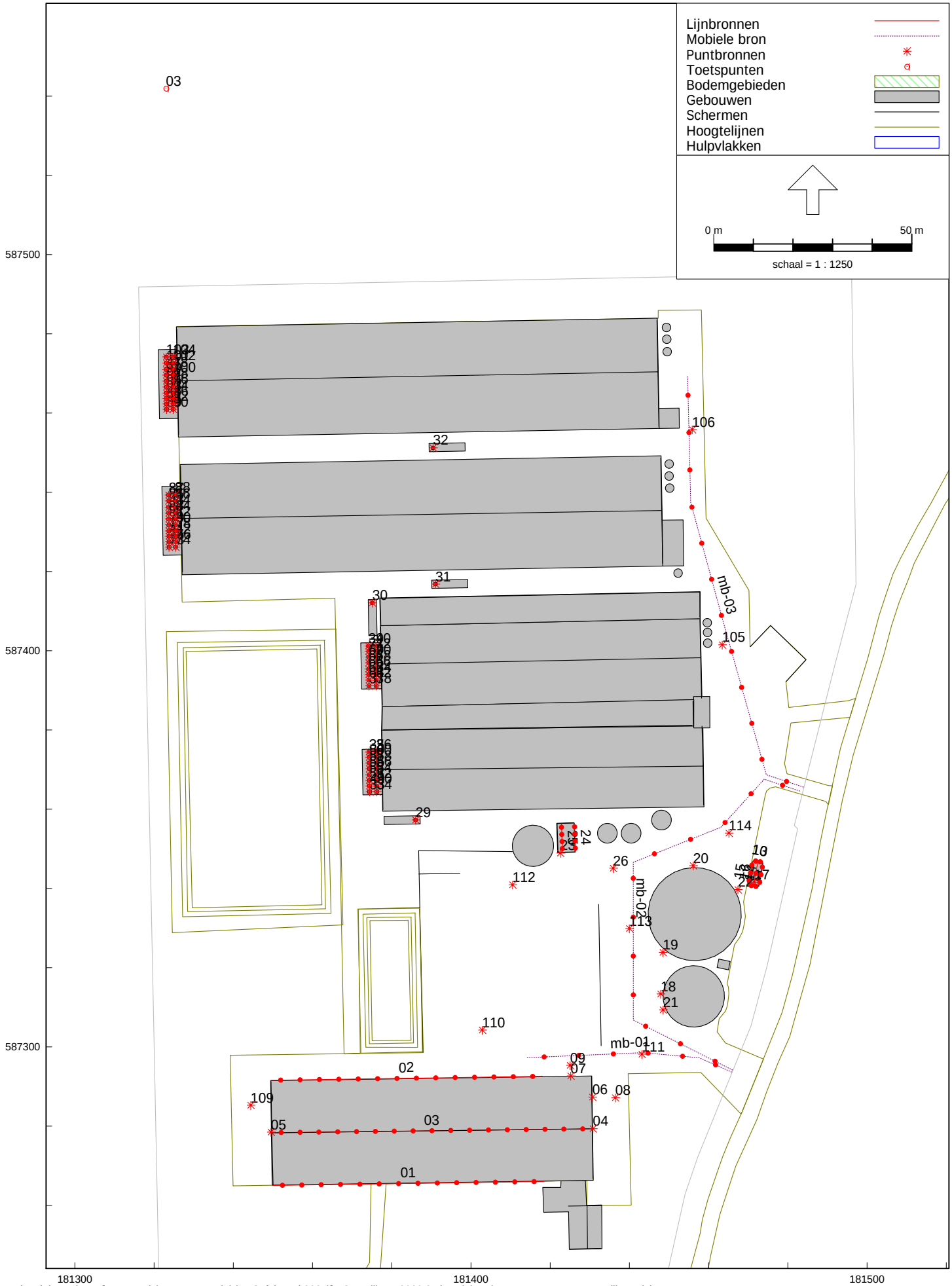

Industrielawaai - IL, [Harnsterdyk - eerste model (RBS, februari 2021)] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Noorman Bouw- en milieu-advies

Overzicht van het rekenmodel met de ingevoerde equivalente geluidbronnen

Industrielawaai - IL, [Harnsterdyk - eerste model (RBS, februari 2021)] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Noorman Bouw- en milieu-advies

Detailoverzicht van het rekenmodel met de ingevoerde equivalente geluidbronnen voor de ventilatie pluimveestallen

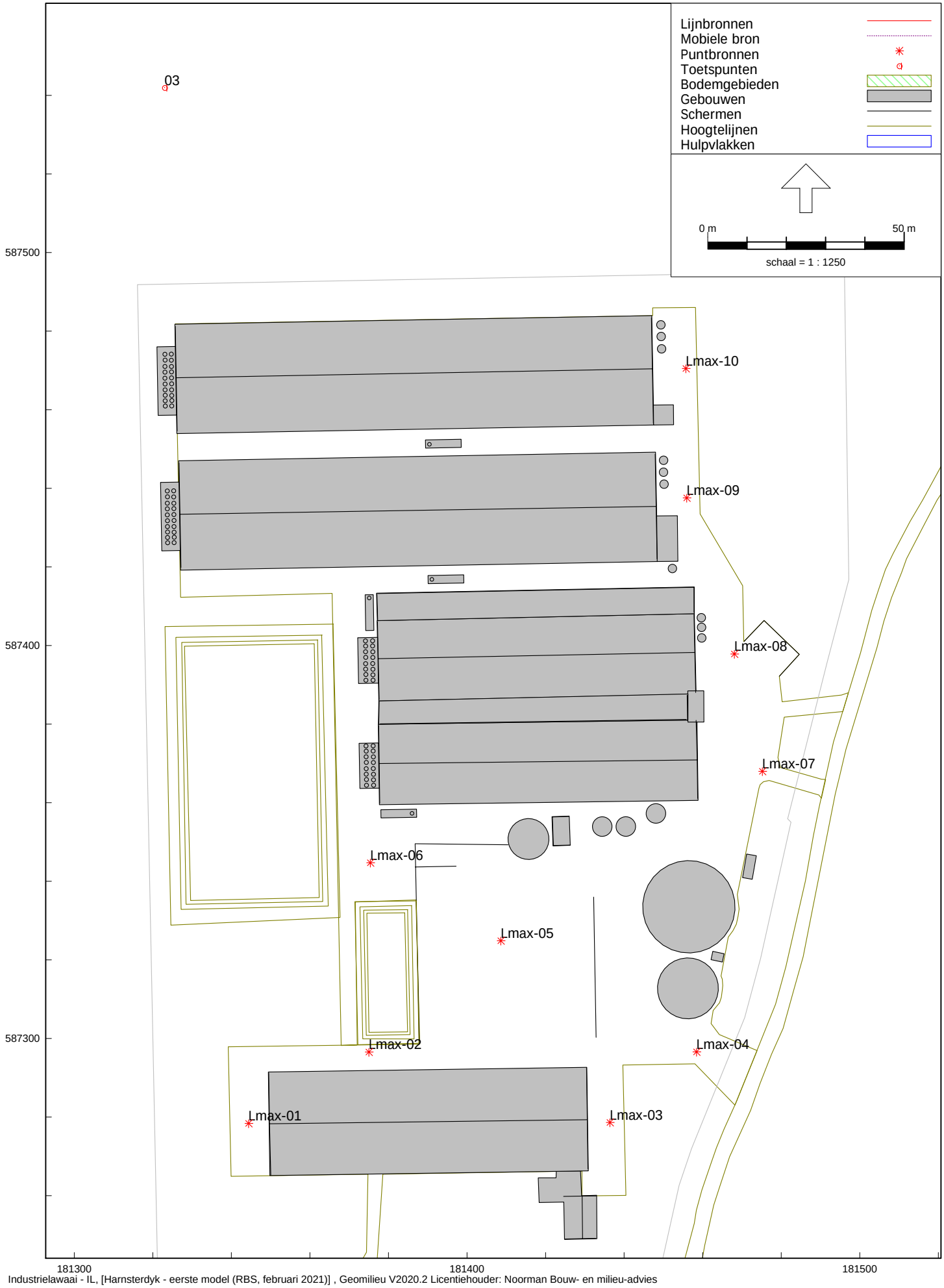

Industrielawaai - IL, [Harnsterdyk - eerste model (RBS, februari 2021)] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Noorman Bouw- en milieu-advies

Overzicht van het rekenmodel met de ingevoerde maximale geluidbronnen

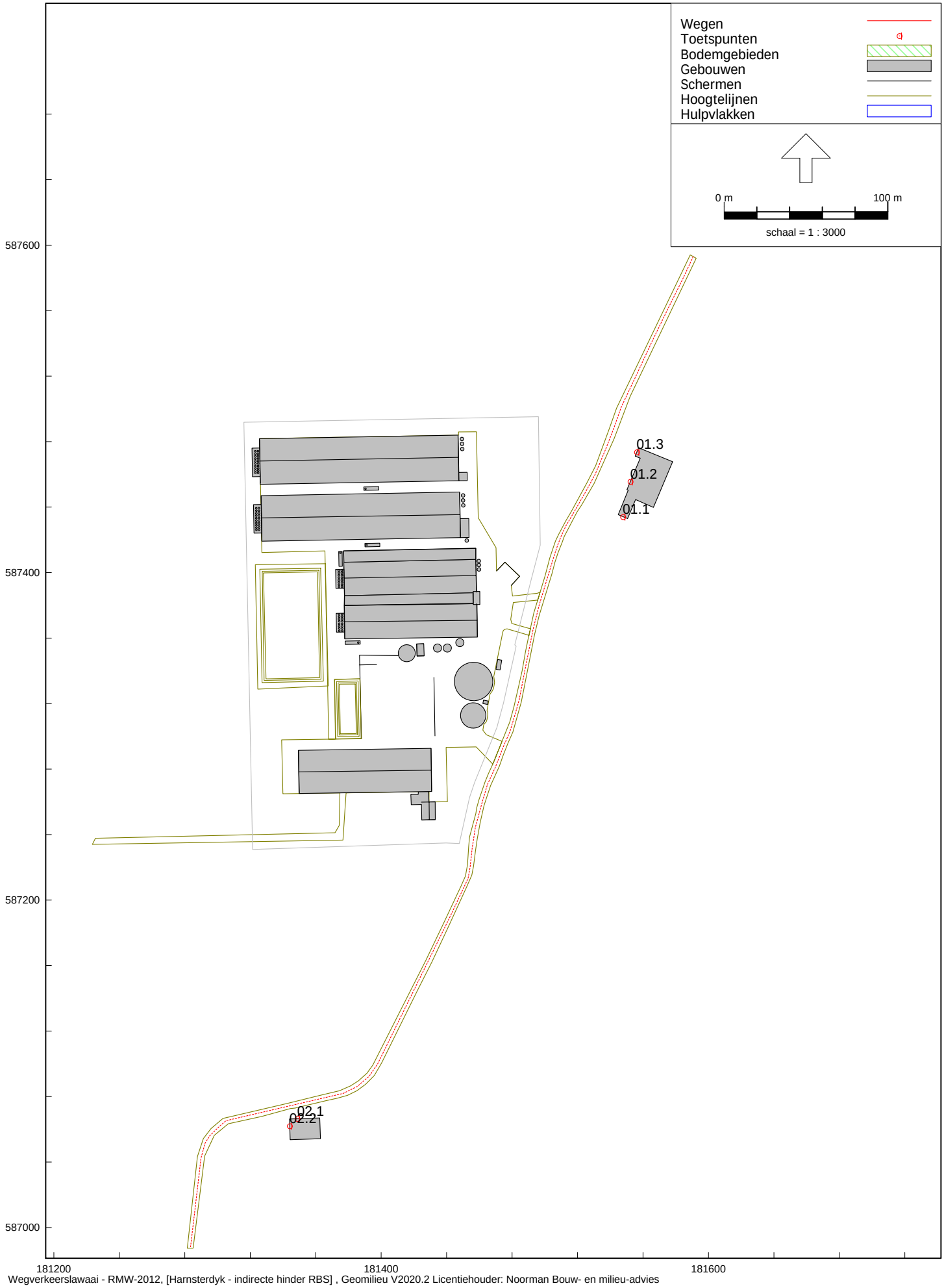

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Harnsterdyk - indirecte hinder RBS] , Geomilieu V2020.2 Licentiehouder: Noorman Bouw- en milieu-advies

Overzicht van het rekenmodel indirecte hinder

Bijlagen

BEGRIPPEN

Decibel A, afgekort dB(A): een maat voor de sterkte van geluid, zoals het door de mens wordt waargenomen, ten opzichte van een referentiedruk van 20 µPa.

Equivalent geluidniveau $L_{Aeq,T}$ in dB(A): het energetisch gemiddelde van de fluctuerende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode optredende geluid.

Gestandaardiseerd immissieniveau L_i in dB(A): het equivalente geluidniveau dat tijdens een bepaalde bedrijfstoestand onder meteoraamomstandigheden op een bepaalde plaats en hoogte wordt vastgesteld.

Immissierelevante bronsterkte L_{WR} in dB(A): het geluidvermogensniveau van een denkbeeldige bron, gelegen in het centrum van de werkelijke geluidbron, die in de richting van het immissiepunt dezelfde geluiddrukniveaus veroorzaakt als de werkelijke geluidbron.

Langtijdgemiddeld deelgeluidniveau $L_{Aeqi,LT}$ in dB(A): equivalent A-gewogen geluidniveau over een specifieke beoordelingsperiode ten gevolge van een specifieke bedrijfstoestand op een immissiepunt, bij een meteoraamgemiddelde geluidoverdracht, zo nodig gecorrigeerd voor de gevelreflectie.

Langtijdgemiddeld deelbeoordelingsniveau $L_{Ari,LT}$ in dB(A): equivalent A-gewogen geluidniveau over een specifieke beoordelingsperiode ten gevolge van een specifieke bedrijfstoestand op een beoordelingspunt, zo nodig gecorrigeerd voor de aanwezigheid van impulsachtig geluid, zuivere tooncomponent of muziekgeluid.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ in dB(A): energetische sommatie van de langtijdgemiddelde deelbeoordelingsniveaus.

Etmaalwaarde van het equivalente geluidniveau vanwege het industrieterrein L_{etmaal} in dB(A): de hoogste van de volgende drie waarden:
- $L_{Ar,LT}$ over de dagperiode;
- $L_{Ar,LT}$ over de avondperiode + 5;
- $L_{Ar,LT}$ over de nachtperiode + 10.

Europese dosismaat L_{den} in dB: eengetalswaarde, uitgedrukt in dB, voor het A-gewogen energetisch gemiddelde van het (jaar)gemiddelde geluidniveau over de dagperiode, de avondperiode + 5 dB en de nachtperiode + 10 dB.

Dagperiode: de beoordelingsperiode van 07.00 tot 19.00 uur.

Avondperiode: de beoordelingsperiode van 19.00 tot 23.00 uur.

Nachtperiode: de beoordelingsperiode van 23.00 tot 07.00 uur.

Maximaal geluidniveau (piekgeluidniveau) L_{Amax} in dB(A): het maximaal te meten A-gewogen geluidniveau, meterstand “fast” gecorrigeerd met de meteocorrectieterm C_m.

Immissiepunt: de plaats waarop het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau wordt bepaald.

Representatieve bedrijfssituatie: toestand waarbij de voor de geluidproductie relevante omstandigheden kenmerkend zijn voor een bedrijfsvoering bij volledige capaciteit in de te beschouwen etmaalperiode.

Bedrijfstoestand: toestand van een inrichting, die relevant is voor te verrichten metingen.

Meteoraam: de meteorologische omstandigheden waaronder een goede en stabiele geluidoverdracht plaatsvindt.

Stoorgeluid: het op een bepaalde plaats optredende geluid, veroorzaakt door andere geluidbronnen dan die waarvan het geluidniveau wordt bepaald.

Zone: een rond een industrieterrein gelegen gebied, waarbuiten een bepaalde geluidbelasting vanwege dit terrein niet wordt overschreden.

- een registratie van het voerverbruik zoals aangegeven in hoofdstuk 6. van deze vergunning;
- de registratie van de te vergisten hoeveelheden en soorten dierlijke mest en co vergistingsmaterialen;
- het certificaat inzake de gasdichte opvangvoorziening conform voorschrift 11.9.;
- de concentratie van zwavelwaterstof conform voorschrift 11.17.;
  de verklaring van de inspectie van de warmtekrachtkoppeling conform voorschrift 12.11.;
- storingsnoteringen conform voorschrift 12.14.;
- de jaarlijkse keuringsrapporten van de brandblusmiddelen;
- andere afschriften van installatie- en keuringscertificaten, controlebewijzen en meetresultaten die in deze vergunning worden genoemd.

De milieuregistratie moet aan een daartoe bevoegde ambtenaar op diens verzoek worden getoond.

1.12. Resultaten van metingen, controles, etc. zoals bedoeld in voorschrift 1.11. dienen tenminste 3 jaar dan wel tenminste tot aan het beschikbaar zijn van de resultaten van de eerstvolgende meting, keuring of controle in de inrichting worden bewaard en aan een daartoe bevoegde ambtenaar op diens verzoek worden getoond.

1.13. Indien in een voorschrift is aangegeven dat een installatie of voorziening dient te voldoen aan een bepaalde Nederlandse Norm of aan voorschriften gegeven via ministeriële regeling, dan mogen deze voorzieningen of installaties in afwijking daarvan ook voldoen aan regels die ten aanzien daarvan gelden in andere lidstaten van de Europese Unie of in een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte en waarmee tenminste een gelijkwaardige bescherming voor het milieu wordt bereikt als met de bedoelde Nederlandse Norm of ministeriële regeling wordt beoogd.

1.14. Indien is voorgeschreven dat voor een voorziening of maatregel, welke moet zijn getroffen of aangelegd volgens een norm, een kwaliteitsverklaring moet worden afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie erkende certificeringinstellingen, dan voldoet de maatregel of voorziening ook indien de kwaliteitsverklaring is afgegeven door een door de Raad voor Accreditatie erkende certificeringinstelling waaruit blijkt dat een instelling, gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Unie of en een andere staat welke partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, welke instelling in staat is tot het op onafhankelijke, betrouwbare en deskundige wijze beoordelen van de voorziening of maatregel, bij een keuring heeft vastgesteld dat deze voldoet aan de regels bedoeld in voorschrift 1.13.

2. GELUID/TRILLINGEN

2.1. Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) geproduceerd door de inrichting mag, gemeten en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999", waarbij:

- de dagperiode tussen 07.00 en 19.00 uur is;
- de avondperiode tussen 19.00 en 23.00 uur is;
- de nachtperiode tussen 23.00 en 07.00 uur is.

Ter plaatse van de woningen van derden en andere geluidsgevoelige bestemmingen, alsmede op enig punt 50 m vanaf de erfgrens van de inrichting niet meer bedragen dan:

Beoordelingshoogte	Dagperiode in dB(A)	Avondperiode in dB(A)	Nachtperiode In dB(A)
1.5 m	45	nvt	nvt
5.0 m	nvt	40	35

2.2. Het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) geproduceerd door de inrichting, mag, gemeten en beoordeeld volgens de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999", ter plaatse van de woningen van derden en andere gevoelige bestemmingen, alsmede op enig punt 50 m vanaf de erfgrens van de inrichting, niet meer bedragen dan:

Beoordelingshoogte	Dagperiode in dB(A)	Avondperiode in dB(A)	Nachtperiode In dB(A)
1.5 m	65	nvt	nvt
5.0 m	nvt	60	55

2.3. Op zondagen en algemeen erkende feestdagen gelden voor de uren gelegen tussen 07.00 en 19.00 uur de geluidsniveaus die zijn gesteld voor de uren gelegen tussen 19.00 en 23.00 uur.

2.4. Onverminderd het gestelde in de voorschriften 2.1 en 2.2 mogen radio's en andere geluids- of omroepinstallaties, inclusief die van auto's van bezoekers of bevoorradingsauto's, buiten de inrichting niet hoorbaar zijn.

2.5. Voorschrift 2.2 is niet van toepassing op het laden en lossen van goederen en het ten behoeve hiervan manoeuvreren van motorvoertuigen, voor zover dit plaatsvindt tussen 07.00 en 19.00 uur, niet zijnde zondagen en algemeen erkende feestdagen.

2.6. Gedurende het laden en het lossen mag de motor van het voertuig waarin wordt geladen en/of gelost, niet in werking zijn tenzij het in werking zijn van de motor noodzakelijk is voor het laden en het lossen.

2.7. Het pneumatisch of mechanisch vullen van voedersilo's is verboden tussen 22.00 en 07.00 uur.

2.8. Tijdens het aan- en afvoeren van mestkuikens moet gebruik worden gemaakt van de route Harnsterdyk-Poeldyk-Brèdyk.

Meetverplichting

2.9. Indien er sprake is van geluidsoverlast moet doormiddel van een akoestisch onderzoek worden aangetoond dat aan de bovenstaande geluidsvoorschriften zal worden voldaan.

2.10. Indien uit het in het vorige voorschrift bedoelde akoestisch onderzoek blijkt dat niet aan de grenswaarden gesteld in de genoemde voorschriften wordt voldaan, dan;

a. moet mede in het akoestische rapport worden aangegeven welke voorzieningen kunnen worden getroffen om alsnog aan de bovengenoemde voorschriften te voldoen en;

Bronnummer : 06
Bronnaam : Deuropening melklokaal

Aangepast meetvlakmethode - methode II.3

Overige oppervlakken

Meetoppervlak S_m : 4,0 m²

ΔL_F : -3 dB
Bron vrij opgesteld : nee

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$<L_S>$ (A-gewogen) :	31,3	47,3	53,7	54,9	59,3	60,4	57,3	60,7	48,9	66,4
10log S_m :	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	
ΔL_F :	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_{WR} :	34,3	50,3	56,7	57,9	62,3	63,4	60,3	63,7	51,9	69,4
Reflectie correctie :	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_{WR}-rekenmodel :	34,8	50,8	57,2	58,4	62,8	63,9	60,8	64,2	52,4	69,9

Bronnummer : 07
Bronnaam : Rooster melklokaal

Aangepast meetvlakmethode - methode II.3

Overige oppervlakken

Meetoppervlak S_m : 1,0 m²

ΔL_F : -3 dB
Bron vrij opgesteld : nee

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$<L_S>$ (A-gewogen) :	33,8	54,7	63,1	65,8	66,3	70,0	66,7	59,8	46,6	74,2
10log S_m :	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
ΔL_F :	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_{WR} :	30,8	51,7	60,1	62,8	63,3	67,0	63,7	56,8	43,6	71,2
Reflectie correctie :	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_{WR}-rekenmodel :	31,3	52,2	60,6	63,3	63,8	67,5	64,2	57,3	44,1	71,7

Bronnummer : 10 + 11
Bronnaam : WKK - ventilatierooster

Aangepast meetvlakmethode - methode II.3

Overige oppervlakken

Meetoppervlak S_m : 2,0 m²

ΔL_F : -3 dB
Bron vrij opgesteld : nee

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$<L_S>$ (A-gewogen) :	30,6	51,6	53,8	48,3	42,9	43,0	40,9	36,4	33,3	57,1
10log S_m :	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
ΔL_F :	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_{WR} :	30,6	51,6	53,8	48,3	42,9	43,0	40,9	36,4	33,3	57,1
Reflectie correctie :	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_{WR}-rekenmodel :	31,1	52,1	54,3	48,8	43,4	43,5	41,4	36,9	33,8	57,6

Bronnummer : 12 + 13
Bronnaam : WKK - korte zijde

Aangepast meetvlakmethode - methode II.3

Overige oppervlakken

Meetoppervlak S_m : 4,3 m²

ΔL_F : -3 dB
Bron vrij opgesteld : nee

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$<L_S>$ (A-gewogen) :	33,5	48,3	53,8	51,1	45,7	45,9	43,9	39,1	35,8	57,4
10log S_m :	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	
ΔL_F :	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_{WR} :	36,8	51,6	57,1	54,4	49,0	49,2	47,2	42,4	39,1	60,7
Reflectie correctie :	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_{WR}-rekenmodel :	37,3	52,1	57,6	54,9	49,5	49,7	47,7	42,9	39,6	61,2

Bronnummer : 14 + 15
Bronnaam : WKK - lange zijde

Aangepast meetvlakmethode - methode II.3

Overige oppervlakken

Meetoppervlak S_m : 16,0 m²

ΔL_F : -3 dB
Bron vrij opgesteld : nee

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$<L_S>$ (A-gewogen) :	34,1	50,0	56,4	53,9	47,9	47,8	45,8	41,5	37,9	59,8
10log S_m :	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	
ΔL_F :	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_{WR} :	43,1	59,0	65,4	62,9	56,9	56,8	54,8	50,5	46,9	68,8
Reflectie correctie :	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_{WR}-rekenmodel :	43,6	59,5	65,9	63,4	57,4	57,3	55,3	51,0	47,4	69,3

Bronnummer : 16
Bronnaam : WKK - dakvlak

Aangepast meetvlakmethode - methode II.3

Overige oppervlakken

Meetoppervlak S_m : 15,0 m²

ΔL_F : -3 dB
Bron vrij opgesteld : nee

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$<L_S>$ (A-gewogen) :	33,6	48,4	56,9	54,5	50,3	53,4	50,0	44,4	43,9	61,2
10log S_m :	11,8	11,8	11,8	11,8	11,8	11,8	11,8	11,8	11,8	
ΔL_F :	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_{WR} :	42,4	57,2	65,7	63,3	59,1	62,2	58,8	53,2	52,7	70,0
Reflectie correctie :	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_{WR}-rekenmodel :	42,9	57,7	66,2	63,8	59,6	62,7	59,3	53,7	53,2	70,5

Bronnummer : 17
Bronnaam : Uitlaat WKK

Geconcentreerde bronmethode - methode II.2

Hele bol
Meetafstand : 1,5 m

		Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
		31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$L_{Aeq,T}$	:	37,4	45,2	47,3	51,2	53,0	56,0	52,9	44,3	38,3	60,2
D_{geo}	:	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	
$a_{lu}.R$	:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
D_{bodem}	:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
L_{WR}	:	51,9	59,7	61,8	65,7	67,5	70,5	67,4	58,8	52,8	74,7

Bronnummer : 18
Bronnaam : Roerwerk Biobull

Geconcentreerde bronmethode - methode II.2

Halve bol
Meetafstand : 6,0 m

		Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
		31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$L_{Aeq,T}$	:	15,6	32,7	47,5	52,3	50,1	54,7	53,1	39,5	44,7	59,4
D_{geo}	:	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6	26,6	
$a_{lu}.R$	:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
D_{bodem}	:	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	
L_{WR}	:	40,2	57,3	72,1	76,9	74,7	79,3	77,7	64,1	69,3	84,0

Bronnummer : 20 + 21
Bronnaam : Overdrukventiel membraandak

Geconcentreerde bronmethode - methode II.2

Halve bol
Meetafstand : 2,0 m

		Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
		31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$L_{Aeq,T}$	:	37,2	45,2	47,3	51,2	53,0	56,0	52,9	44,3	38,3	60,2
D_{geo}	:	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	17,0	
$a_{lu}.R$	:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
D_{bodem}	:	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	
L_{WR}	:	52,2	60,2	62,3	66,2	68,0	71,0	67,9	59,3	53,3	75,2

Bronnummer : 22
Bronnaam : Elektromotor biogaschiller

Geconcentreerde bronmethode - methode II.2

Halve bol
Meetafstand : 1,5 m

		Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
		31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
$L_{Aeq,T}$	:	28,9	38,2	47,6	51,5	61,5	68,0	69,0	63,2	52,5	72,6
D_{geo}	:	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	14,5	
$a_{lu}.R$	:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
D_{bodem}	:	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	
L_{WR}	:	41,4	50,7	60,1	64,0	74,0	80,5	81,5	75,7	65,0	85,1

Bronnummer(s)	:	23
Bronnaam	:	Open deur VDT-ruimte

Uitstraling gebouwen - methode II.7

Aantal geveldelen	:	1
Geveloppervlak	:	2,0 m²
Kierterm	:	nee
Diffusiteitscorrectie C_d	:	3
Uitstralende gevel of dak	:	gevel

Nr.	Opp.	Omschrijving
1	2,0 m²	Open deur

Luchtgeluidsisolatie van de gevel- of dakdelen, R-waarde per octaafband in dB

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]								
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k
Geveldeel nr.									
1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samengestelde isolatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Berekening van de bronsterkte

		Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
		31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
L_p(A-gewogen)	:	34,5	60,3	76,7	79,1	82,2	84,8	83,7	81,1	73,4	89,9
10logS	:	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
-R	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
$-C_d$	:	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_W	:	34,5	60,3	76,7	79,1	82,2	84,8	83,7	81,1	73,4	89,9
Uitstralende gevel											
Reflectie correctie rekenmodel	:	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_W-rekenmodel	:	35,0	60,8	77,2	79,6	82,7	85,3	84,2	81,6	73,9	90,4

Bronnummer(s)	:	24
Bronnaam	:	Openingen onder vezelcementplaat dak VDT-ruimte

Uitstraling gebouwen - methode II.7

Aantal geveldelen	:	1
Geveloppervlak	:	0,5 m²
Kierterm	:	nee
Diffusiteitscorrectie C_d	:	3
Uitstralende gevel of dak	:	gevel

Nr.	Opp.	Omschrijving
1	0,5 m²	Opening

Luchtgeluidsisolatie van de gevel- of dakdelen, R-waarde per octaafband in dB

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]								
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k
Geveldeel nr.									
1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samengestelde isolatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Berekening van de bronsterkte

		Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
		31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
L_p(A-gewogen)	:	34,5	60,3	76,7	79,1	82,2	84,8	83,7	81,1	73,4	89,9
10logS	:	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
-R	:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
$-C_d$	:	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_W	:	28,5	54,3	70,7	73,1	76,2	78,8	77,7	75,1	67,4	83,9
Uitstralende gevel											
Reflectie correctie rekenmodel	:	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_W-rekenmodel	:	29,0	54,8	71,2	73,6	76,7	79,3	78,2	75,6	67,9	84,4

Bronnummer(s)	:	25
Bronnaam	:	Polyester dakplaten VDT-ruimte

Uitstraling gebouwen - methode II.7

Aantal geveldelen	:	1
Geveloppervlak	:	8,0 m²
Kierterm	:	nee
Diffusiteitscorrectie C_d	:	3
Uitstralende gevel of dak	:	gevel

Nr.	Opp.	Omschrijving
1	8,0 m²	Polyester dakplaten

Luchtgeluidsisolatie van de gevel- of dakdelen, R-waarde per octaafband in dB

	Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]								
	31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k
Geveldeel nr.									
1	0,0	0,0	4,0	5,0	8,0	11,0	14,0	17,0	17,0
Samengestelde isolatie	0,0	0,0	4,0	5,0	8,0	11,0	14,0	17,0	17,0

Berekening van de bronsterkte

		Octaafbandmiddenfrequentie [Hz]									
		31,5	63	125	250	500	1k	2k	4k	8k	dB(A)
L_p(A-gewogen)	:	34,5	60,3	76,7	79,1	82,2	84,8	83,7	81,1	73,4	89,9
10logS	:	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	
-R	:	0,0	0,0	-4,0	-5,0	-8,0	-11,0	-14,0	-17,0	-17,0	
$-C_d$	:	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	
L_w	:	40,5	66,3	78,7	80,1	80,2	79,8	75,7	70,1	62,4	86,3
Uitstralende gevel											
Reflectie correctie rekenmodel	:	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
L_w-rekenmodel	:	41,0	66,8	79,2	80,6	80,7	80,3	76,2	70,6	62,9	86,8

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Lijnbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hdef.	ISO_H	ISO M.	Lwr 31	Lwr 63
01	gevelventilatie melkveestal	181418,39	587266,03	Relatief	2,00	0,00	64,15	69,45
02	gevelventilatie melkveestal	181418,03	587292,58	Relatief	2,00	0,00	64,16	69,46
03	nokventilatie rundveestal	181349,71	587278,35	Relatief	8,60	0,00	61,38	66,68
10	WKK - ventilatierooster	181471,33	587347,01	Relatief	2,00	0,00	31,10	52,10
11	WKK - ventilatierooster	181470,21	587340,83	Relatief	2,20	0,00	31,10	52,10
12	WKK - container korte zijde	181470,21	587340,83	Relatief	1,33	0,00	37,30	52,10
13	WKK - container korte zijde	181471,32	587347,01	Relatief	1,33	0,00	37,30	52,10
14	WKK - container lange zijde	181473,74	587346,34	Relatief	1,70	0,00	43,60	59,50
15	WKK - container lange zijde	181471,09	587346,85	Relatief	1,70	0,00	43,60	59,50
16	WKK - dakvlak	181472,42	587346,66	Relatief	2,70	0,00	42,90	57,70
24	Openingen vezelcement dakplaten VDT-ruimte	181426,13	587356,45	Relatief	1,45	0,00	29,00	54,80
25	Polyester dakplaten VDT-ruimte	181422,83	587356,32	Relatief	2,30	0,00	41,00	66,80

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Lijnbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
01	78,25	81,95	86,55	90,15	87,35	81,45	75,35	93,87	10,79	--	--
02	78,26	81,96	86,56	90,16	87,36	81,46	75,36	93,88	10,79	--	--
03	75,48	79,18	83,78	87,38	84,58	78,68	72,58	91,10	10,79	--	--
10	54,30	48,80	43,40	43,50	41,40	36,90	33,80	57,59	0,00	0,00	0,00
11	54,30	48,80	43,40	43,50	41,40	36,90	33,80	57,59	0,00	0,00	0,00
12	57,60	54,90	49,50	49,70	47,70	42,90	39,60	61,21	0,00	0,00	0,00
13	57,60	54,90	49,50	49,70	47,70	42,90	39,60	61,21	0,00	0,00	0,00
14	65,90	63,40	57,40	57,30	55,30	51,00	47,40	69,34	0,00	0,00	0,00
15	65,90	63,40	57,40	57,30	55,30	51,00	47,40	69,34	0,00	0,00	0,00
16	66,20	63,80	59,60	62,70	59,30	53,70	53,20	70,51	0,00	0,00	0,00
24	71,20	73,60	76,70	79,30	78,20	75,60	67,90	84,42	0,00	0,00	0,00
25	79,20	80,60	80,70	80,30	76,20	70,60	62,90	86,84	0,00	0,00	0,00

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Maaiveld
Lmax-01	Lmax - laden/lossen/rijden	181344,39	587278,38	1,20	0,00
Lmax-02	Lmax - laden/lossen/rijden	181375,01	587296,55	1,20	0,00
Lmax-03	Lmax - laden/lossen/rijden	181436,39	587278,62	1,20	0,00
Lmax-04	Lmax - laden/lossen/rijden	181458,43	587296,59	1,20	0,00
Lmax-05	Lmax - laden/lossen/rijden	181408,60	587324,86	1,20	0,00
Lmax-06	Lmax - laden/lossen/rijden	181375,38	587344,71	1,20	0,00
Lmax-07	Lmax - laden/lossen/rijden	181475,20	587367,99	1,20	0,00
Lmax-08	Lmax - laden/lossen/rijden	181468,07	587397,84	1,20	0,00
Lmax-09	Lmax - laden/lossen/rijden	181455,93	587437,56	1,20	0,00
Lmax-10	Lmax - laden/lossen/rijden	181455,73	587470,49	1,20	0,00
04	deuropening melkveestal	181430,79	587279,34	3,00	0,00
05	deuropening melkveestal	181349,51	587278,49	3,00	0,00
06	deuropening melklokaal	181430,68	587287,33	1,30	0,00
07	rooster melklokaal	181425,18	587292,68	1,30	0,00
08	melkwagen - stationair	181436,43	587287,18	1,50	0,00
09	lossen veevoer	181425,03	587295,34	1,50	0,00
17	WKK - motoruitlaat	181471,52	587341,57	6,00	0,00
18	vergister - Biobull roerwerk	181447,90	587313,37	4,00	0,00
19	vergister - Suma roerwerk	181448,46	587323,87	4,00	0,00
20	Overdukventiel membraandak	181456,11	587345,76	4,00	0,00
21	Overdukventiel membraandak	181448,50	587309,36	4,00	0,00
22	Elektromotor biogaschiller	181467,38	587339,71	0,50	0,00
23	Deuropening VDT-ruimte	181422,57	587348,93	1,33	0,00
26	vrachtwagen - laden digestaat/lossen brijvoer	181435,92	587345,11	1,50	0,00
29	Warmtewisselaar	181386,02	587357,31	4,40	0,00
30	Warmtewisselaar	181375,11	587412,09	0,10	4,30
31	Warmtewisselaar	181391,05	587416,83	0,10	4,30
32	Warmtewisselaar	181390,43	587451,23	0,10	4,30
33	Stalventilator Reventa E910	181374,41	587364,41	0,10	4,00
34	Stalventilator Reventa E910	181376,23	587364,43	0,10	4,00
35	Stalventilator Reventa E910	181374,27	587374,44	0,10	4,00
36	Stalventilator Reventa E910	181376,11	587374,46	0,10	4,00
37	Stalventilator Reventa E910	181374,27	587391,15	0,10	4,00
38	Stalventilator Reventa E910	181376,08	587391,16	0,10	4,00
39	Stalventilator Reventa E910	181374,12	587401,18	0,10	4,00
40	Stalventilator Reventa E910	181375,97	587401,20	0,10	4,00
41	Stalventilator Reventa E910	181323,73	587428,89	0,10	6,50
42	Stalventilator Reventa E910	181325,42	587428,89	0,10	6,50
43	Stalventilator Reventa E910	181323,68	587436,21	0,10	6,50
44	Stalventilator Reventa E910	181325,34	587436,21	0,10	6,50
45	Stalventilator Reventa E910	181323,13	587463,68	0,10	6,50
46	Stalventilator Reventa E910	181324,81	587463,68	0,10	6,50
47	Stalventilator Reventa E910	181323,08	587470,98	0,10	6,50
48	Stalventilator Reventa E910	181324,77	587471,01	0,10	6,50
49	Stalventilator Reventa E1250	181374,38	587365,87	0,10	4,00
50	Stalventilator Reventa E1250	181376,21	587365,85	0,10	4,00
51	Stalventilator Reventa E1250	181374,32	587367,24	0,10	4,00
52	Stalventilator Reventa E1250	181376,18	587367,23	0,10	4,00
53	Stalventilator Reventa E1250	181374,29	587368,65	0,10	4,00
54	Stalventilator Reventa E1250	181376,10	587368,67	0,10	4,00
55	Stalventilator Reventa E1250	181374,35	587370,22	0,10	4,00
56	Stalventilator Reventa E1250	181376,15	587370,23	0,10	4,00
57	Stalventilator Reventa E1250	181374,33	587371,68	0,10	4,00
58	Stalventilator Reventa E1250	181376,15	587371,66	0,10	4,00
59	Stalventilator Reventa E1250	181374,33	587373,12	0,10	4,00
60	Stalventilator Reventa E1250	181376,11	587373,14	0,10	4,00
61	Stalventilator Reventa E1250	181374,24	587392,60	0,10	4,00
62	Stalventilator Reventa E1250	181376,07	587392,59	0,10	4,00
63	Stalventilator Reventa E1250	181374,17	587393,98	0,10	4,00
64	Stalventilator Reventa E1250	181376,04	587393,96	0,10	4,00
65	Stalventilator Reventa E1250	181374,15	587395,39	0,10	4,00
66	Stalventilator Reventa E1250	181375,96	587395,40	0,10	4,00
67	Stalventilator Reventa E1250	181374,20	587396,95	0,10	4,00
68	Stalventilator Reventa E1250	181376,00	587396,96	0,10	4,00
69	Stalventilator Reventa E1250	181374,18	587398,41	0,10	4,00
70	Stalventilator Reventa E1250	181376,00	587398,40	0,10	4,00
71	Stalventilator Reventa E1250	181374,18	587399,85	0,10	4,00
72	Stalventilator Reventa E1250	181375,97	587399,88	0,10	4,00
73	Stalventilator Reventa E1250	181323,76	587426,16	0,10	6,50
74	Stalventilator Reventa E1250	181325,43	587426,17	0,10	6,50
75	Stalventilator Reventa E1250	181323,75	587427,53	0,10	6,50
76	Stalventilator Reventa E1250	181325,46	587427,55	0,10	6,50
77	Stalventilator Reventa E1250	181323,73	587430,25	0,10	6,50
78	Stalventilator Reventa E1250	181325,42	587430,29	0,10	6,50
79	Stalventilator Reventa E1250	181323,75	587431,80	0,10	6,50
80	Stalventilator Reventa E1250	181325,42	587431,83	0,10	6,50
81	Stalventilator Reventa E1250	181323,71	587433,28	0,10	6,50
82	Stalventilator Reventa E1250	181325,40	587433,31	0,10	6,50
83	Stalventilator Reventa E1250	181323,72	587434,72	0,10	6,50
84	Stalventilator Reventa E1250	181325,36	587434,80	0,10	6,50
85	Stalventilator Reventa E1250	181323,71	587437,83	0,10	6,50
86	Stalventilator Reventa E1250	181325,33	587437,79	0,10	6,50
87	Stalventilator Reventa E1250	181323,69	587439,32	0,10	6,50
88	Stalventilator Reventa E1250	181325,33	587439,37	0,10	6,50
89	Stalventilator Reventa E1250	181323,16	587460,95	0,10	6,50
90	Stalventilator Reventa E1250	181324,82	587460,96	0,10	6,50
91	Stalventilator Reventa E1250	181323,15	587462,32	0,10	6,50

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Hdef.	Richt.	Hoek	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k
Lmax-01	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
Lmax-02	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
Lmax-03	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
Lmax-04	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
Lmax-05	Eigen waarde	0,00	360,00	73,80	85,80	100,70	115,80	114,80	112,80	108,80	104,80
Lmax-06	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
Lmax-07	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
Lmax-08	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
Lmax-09	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
Lmax-10	Eigen waarde	0,00	360,00	63,80	75,80	90,70	105,80	104,80	102,80	98,80	94,80
04	Relatief	0,00	360,00	54,90	60,20	69,00	72,70	77,30	80,90	78,10	72,20
05	Relatief	0,00	360,00	54,90	60,20	69,00	72,70	77,30	80,90	78,10	72,20
06	Relatief	0,00	360,00	34,80	50,80	57,20	58,40	62,80	63,90	60,80	64,20
07	Relatief	0,00	360,00	31,30	52,20	60,60	63,30	63,80	67,50	64,20	57,30
08	Eigen waarde	0,00	360,00	67,10	77,80	77,30	83,50	90,00	94,00	92,80	86,70
09	Eigen waarde	0,00	360,00	61,50	68,00	82,10	94,80	97,50	96,90	99,20	102,00
17	Eigen waarde	0,00	360,00	51,90	59,70	61,80	65,70	67,50	70,50	67,40	58,80
18	Eigen waarde	0,00	360,00	40,20	57,30	72,10	76,90	74,70	79,30	77,70	64,10
19	Eigen waarde	0,00	360,00	43,60	52,30	55,50	66,50	69,50	80,70	78,50	71,90
20	Relatief	0,00	360,00	52,20	60,20	62,30	66,20	68,00	71,00	67,90	59,30
21	Relatief	0,00	360,00	52,20	60,20	62,30	66,20	68,00	71,00	67,90	59,30
22	Relatief	0,00	360,00	41,40	50,70	60,10	64,00	74,00	80,50	81,50	75,70
23	Eigen waarde	0,00	360,00	35,00	60,80	77,20	79,60	82,70	85,30	84,20	81,60
26	Eigen waarde	0,00	360,00	67,10	77,80	77,30	83,50	90,00	94,00	92,80	86,70
29	Relatief	0,00	360,00	48,60	67,20	76,30	77,70	78,30	79,00	73,90	67,30
30	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	48,60	67,20	76,30	77,70	78,30	79,00	73,90	67,30
31	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	48,60	67,20	76,30	77,70	78,30	79,00	73,90	67,30
32	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	48,60	67,20	76,30	77,70	78,30	79,00	73,90	67,30
33	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
34	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
35	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
36	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
37	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
38	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
39	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
40	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
41	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
42	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
43	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
44	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
45	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
46	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
47	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
48	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	53,00	70,90	76,60	76,80	74,20	70,00	62,80
49	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
50	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
51	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
52	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
53	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
54	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
55	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
56	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
57	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
58	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
59	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
60	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
61	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
62	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
63	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
64	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
65	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
66	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
67	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
68	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
69	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
70	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
71	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
72	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
73	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
74	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
75	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
76	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
77	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
78	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
79	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
80	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
81	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
82	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
83	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
84	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
85	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
86	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
87	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
88	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
89	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
90	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
91	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 8k	Lwr Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
Lmax-01	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-02	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-03	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-04	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-05	97,80	119,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-06	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-07	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-08	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-09	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
Lmax-10	87,80	109,99	199,00	199,00	199,00
04	66,10	84,62	10,79	--	--
05	66,10	84,62	10,79	--	--
06	52,40	69,87	7,78	--	--
07	44,10	71,66	6,02	6,02	6,02
08	79,40	98,00	15,57	10,80	13,81
09	92,90	106,00	13,80	--	--
17	52,80	74,71	0,00	0,00	0,00
18	69,30	83,99	7,78	7,78	7,78
19	61,70	83,41	7,78	7,78	7,78
20	53,30	75,21	0,00	0,00	0,00
21	53,30	75,21	0,00	0,00	0,00
22	65,00	85,09	0,00	0,00	0,00
23	73,90	90,42	10,79	10,79	10,79
26	79,40	98,00	0,79	--	--
29	60,90	84,55	0,00	0,00	0,00
30	60,90	84,55	0,00	0,00	0,00
31	60,90	84,55	0,00	0,00	0,00
32	60,90	84,55	0,00	0,00	0,00
33	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
34	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
35	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
36	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
37	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
38	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
39	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
40	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
41	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
42	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
43	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
44	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
45	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
46	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
47	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
48	48,90	81,59	1,25	5,23	8,24
49	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
50	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
51	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
52	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
53	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
54	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
55	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
56	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
57	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
58	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
59	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
60	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
61	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
62	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
63	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
64	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
65	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
66	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
67	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
68	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
69	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
70	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
71	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
72	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
73	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
74	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
75	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
76	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
77	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
78	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
79	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
80	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
81	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
82	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
83	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
84	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
85	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
86	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
87	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
88	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
89	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
90	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
91	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X	Y	Hoogte	Maaiveld
92	Stalventilator Reventa E1250	181324,86	587462,34	0,10	6,50
93	Stalventilator Reventa E1250	181323,13	587465,04	0,10	6,50
94	Stalventilator Reventa E1250	181324,81	587465,08	0,10	6,50
95	Stalventilator Reventa E1250	181323,14	587466,59	0,10	6,50
96	Stalventilator Reventa E1250	181324,81	587466,62	0,10	6,50
97	Stalventilator Reventa E1250	181323,11	587468,07	0,10	6,50
98	Stalventilator Reventa E1250	181324,79	587468,10	0,10	6,50
99	Stalventilator Reventa E1250	181323,08	587469,58	0,10	6,50
100	Stalventilator Reventa E1250	181324,77	587469,60	0,10	6,50
101	Stalventilator Reventa E1250	181323,11	587472,62	0,10	6,50
102	Stalventilator Reventa E1250	181324,73	587472,58	0,10	6,50
103	Stalventilator Reventa E1250	181323,08	587474,20	0,10	6,50
104	Stalventilator Reventa E1250	181324,76	587474,20	0,10	6,50
105	lossen pluimveevoer	181463,44	587401,51	1,50	0,00
106	lossen pluimveevoer	181455,85	587455,84	1,50	0,00
109	tractor / verreiker	181344,41	587285,28	1,50	0,00
110	tractor / verreiker	181402,85	587304,26	1,50	0,00
111	tractor / verreiker	181443,16	587298,16	1,50	0,00
112	tractor / verreiker	181410,51	587340,91	1,50	0,00
113	tractor / verreiker	181439,98	587329,89	1,50	0,00
114	tractor / verreiker	181465,11	587353,97	1,50	0,00

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Hdef.	Richt.	Hoek	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k
92	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
93	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
94	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
95	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
96	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
97	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
98	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
99	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
100	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
101	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
102	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
103	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
104	Relatief aan onderliggend item	0,00	360,00	--	59,00	76,90	82,60	82,80	80,20	76,00	68,80
105	Eigen waarde	0,00	360,00	61,50	68,00	82,10	94,80	97,50	96,90	99,20	102,00
106	Eigen waarde	0,00	360,00	61,50	68,00	82,10	94,80	97,50	96,90	99,20	102,00
109	Eigen waarde	0,00	360,00	67,50	88,70	87,40	93,40	96,00	99,70	95,90	91,10
110	Eigen waarde	0,00	360,00	67,50	88,70	87,40	93,40	96,00	99,70	95,90	91,10
111	Eigen waarde	0,00	360,00	67,50	88,70	87,40	93,40	96,00	99,70	95,90	91,10
112	Eigen waarde	0,00	360,00	67,50	88,70	87,40	93,40	96,00	99,70	95,90	91,10
113	Eigen waarde	0,00	360,00	69,00	90,20	88,90	94,90	97,50	101,20	97,40	92,60
114	Eigen waarde	0,00	360,00	67,50	88,70	87,40	93,40	96,00	99,70	95,90	91,10

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr 8k	Lwr Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
92	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
93	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
94	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
95	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
96	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
97	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
98	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
99	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
100	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
101	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
102	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
103	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
104	54,90	87,59	1,25	5,23	8,24
105	92,90	106,00	13,80	--	--
106	92,90	106,00	13,80	--	--
109	86,30	103,50	14,59	19,79	--
110	86,30	103,50	14,59	19,79	--
111	86,30	103,50	14,59	19,79	--
112	86,30	103,50	14,59	19,79	--
113	87,80	105,00	14,59	19,79	--
114	86,30	103,50	14,59	19,79	--

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Gem.snelheid	Lengte	Vormpunten
mb-01	vrachtverkeer - veevoer/melk	1,00	0,00	Eigen waarde	10	52,50	4
mb-02	vrachtverkeer - aan-/afvoer vergisting	1,00	0,00	Eigen waarde	10	117,79	6
mb-03	vrachtverkeer - pluimvee	1,00	0,00	Eigen waarde	10	113,24	5

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Max.afst.	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Lwr 31	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k
mb-01	10,00	4	2	2	71,10	81,80	81,30	87,50	94,00	98,00	96,80	90,70	83,40
mb-02	10,00	20	--	--	71,10	81,80	81,30	87,50	94,00	98,00	96,80	90,70	83,40
mb-03	10,00	20	14	4	71,10	81,80	81,30	87,50	94,00	98,00	96,80	90,70	83,40

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lwr Totaal	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)
mb-01	102,00	35,35	33,59	36,60
mb-02	102,00	27,86	--	--
mb-03	102,00	28,03	24,81	33,26

Model: indirecte hinder RBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Lengte	Type	Cpl	Cpl_W	Crow965	Hbron	Helling	Wegdek
01	Wegverk Harnsterdyk	0,00	0,00	Relatief	717,18	Verdeling	False	1,5	False	0,75	0	W0

Model: indirecte hinder RBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal
01	Referentiewegdek	--	--	--	--	--	--	40	40	40	27,00

Model: indirecte hinder RBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	MV(D)
01	5,56	6,06	1,14	--	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--

Model: indirecte hinder RBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	MV(A)	MV(N)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k
01	--	--	1,50	1,64	0,31	67,46	74,37	82,81	84,91	87,19	84,50	78,33

Model: indirecte hinder RBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125
01	73,50	67,84	74,75	83,19	85,28	87,56	84,87	78,70	73,87	60,58	67,49

Model: indirecte hinder RBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (D) Totaal	LE (A) Totaal	LE (N) Totaal
01	75,93	78,02	80,31	77,62	71,45	66,62	91,55	91,92	84,67

Model: indirecte hinder IBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Lengte	Type	Cpl	Cpl_W	Crow965	Hbron	Helling	Wegdek
01	Wegverk Harnsterdyk	0,00	0,00	Relatief	717,18	Verdeling	False	1,5	False	0,75	0	W0

Model: indirecte hinder IBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal
01	Referentiewegdek	--	--	--	--	--	--	40	40	40	56,00

Model: indirecte hinder IBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	MV(D)
01	5,06	5,36	2,23	--	--	--	--	--	--	100,00	100,00	100,00	--	--	--	--

Model: indirecte hinder IBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	MV(A)	MV(N)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k
01	--	--	2,83	3,00	1,25	70,22	77,13	85,57	87,66	89,95	87,26	81,09

Model: indirecte hinder IBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125
01	76,26	70,47	77,38	85,82	87,91	90,20	87,51	81,34	76,51	66,66	73,57

Model: indirecte hinder IBS
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (D) Totaal	LE (A) Totaal	LE (N) Totaal
01	82,01	84,11	86,39	83,70	77,53	72,70	94,31	94,56	90,75

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Vorm	Oppervlak	Bf
	verhard terrein inrichting	181387,98	587298,55	Polygoon	25399,72	0,00
	Harnsterdyk	181317,18	587065,83	Polygoon	1926,91	0,00

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Refl. 1k
	Harnsterdyk 7 - woonhuis	181424,82	587248,86	3,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - melkveestal	181430,50	587292,66	3,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - pluimveestal	181458,56	587381,07	3,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - pluimveestal	181458,33	587387,65	3,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - ruimte bij pluimveestal	181456,21	587388,45	3,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - WKK	181470,16	587340,94	2,60	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - vergister 1	181458,52	587345,09	4,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - vergister 2	181457,59	587320,39	4,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - silo	181448,06	587359,75	9,00	0,00	Relatief	2 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - silo	181440,34	587356,43	9,00	0,00	Relatief	2 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - silo	181434,34	587356,41	9,00	0,00	Relatief	2 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - voormengtank	181415,48	587355,96	2,00	0,00	Relatief	0 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - omkasting druktank	181426,29	587349,15	1,50	0,00	Relatief	0 dB	0,20
	warmteverdeler	181465,45	587321,56	1,80	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Overdekte uitloop	181377,42	587379,96	2,25	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Overdekte uitloop	181377,16	587406,33	2,25	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Pluimveestal nieuw	181326,57	587447,01	3,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Pluimveestal nieuw	181325,61	587481,76	3,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Warmtewisselaar	181378,06	587358,21	2,70	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Warmtewisselaar	181376,13	587412,94	2,70	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Warmtewisselaar	181399,20	587415,91	2,70	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Warmtewisselaar	181398,54	587450,42	2,70	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatie	181325,72	587476,10	2,70	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatie	181322,28	587424,09	2,70	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatie	181372,17	587401,98	2,70	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatie	181372,51	587375,11	2,70	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,65	587401,17	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,47	587401,20	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,47	587399,88	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,70	587399,85	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,68	587398,41	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,53	587398,39	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,53	587396,96	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,73	587396,98	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,70	587393,99	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,56	587393,96	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,57	587392,54	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,59	587391,17	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,76	587392,62	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,77	587391,16	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,70	587395,38	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181386,46	587357,28	4,30	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181375,10	587411,63	4,30	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181391,06	587416,37	4,30	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181390,43	587450,74	4,30	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ruimte bij pluimveestal	181447,51	587456,12	2,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ruimte bij pluimveestal	181453,68	587421,43	2,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181460,84	587401,93	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181460,80	587404,62	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181460,74	587407,07	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181453,37	587419,60	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181451,25	587441,06	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181451,11	587444,10	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181451,13	587447,14	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181450,62	587475,49	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181450,51	587478,64	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Silo	181450,44	587481,60	9,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 8	181550,57	587432,98	6,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 6	181343,98	587066,29	6,00	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,51	587395,41	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,59	587474,12	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,23	587474,16	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,65	587472,63	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,23	587472,60	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,60	587471,01	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,27	587471,00	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,28	587469,62	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,61	587469,57	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,60	587468,03	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,28	587468,11	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,32	587466,60	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,64	587466,54	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,64	587465,05	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,31	587465,05	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,67	587463,68	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,34	587463,62	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,37	587462,34	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,34	587460,96	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,66	587462,28	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181323,69	587460,94	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,20	587439,32	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,83	587439,37	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,25	587437,84	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,84	587437,81	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,21	587436,22	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,87	587436,21	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,88	587434,83	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Refl. 1k
	Ventilatiekoker	181324,21	587434,78	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,20	587433,23	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,89	587433,32	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,92	587431,81	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,25	587431,75	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,24	587430,26	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,91	587430,26	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,27	587428,89	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,94	587428,83	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,97	587427,55	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181325,94	587426,17	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,26	587427,49	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181324,29	587426,15	6,50	0,00	Relatief	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,80	587374,44	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,62	587374,47	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,62	587373,15	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,85	587373,12	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,83	587371,68	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,67	587371,66	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,68	587370,22	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,87	587370,25	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,85	587367,25	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,70	587367,22	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,71	587365,81	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,74	587364,44	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,91	587365,89	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,91	587364,43	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181374,85	587368,65	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80
	Ventilatiekoker	181376,65	587368,68	4,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	0,80

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Hdef.	ISO M.	H-1	H-n	Cp	Refl.L 1k
	Harnsterdyk 7 - nok woonhuis	181429,43	587249,06	Relatief	0,00	7,50	7,50	0 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - daklijn woonhuis	181432,78	587249,14	Relatief	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - daklijn woonhuis	181424,58	587259,81	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - nok melkveestal	181349,71	587278,29	Eigen waarde	0,00	8,50	8,50	0 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - daklijn melkveestal	181350,04	587265,22	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - daklijn mellkveestal	181430,43	587292,59	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - nok pluimveestal	181377,65	587369,97	Eigen waarde	0,00	8,50	8,50	0 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - daklijn pluimveestal	181377,78	587359,86	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - daklijn pluimveestal	181458,33	587380,96	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - nok pluimveestal	181377,40	587396,64	Eigen waarde	0,00	8,50	8,50	0 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - daklijn pluimveestal	181377,63	587386,24	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - daklijn pluimveestal	181457,79	587407,83	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	keerwand	181432,24	587335,98	Eigen waarde	0,00	1,50	1,50	0 dB	0,80
	keerwand	181387,85	587298,68	Eigen waarde	0,00	1,50	1,50	0 dB	0,80
	Keerwand	181397,22	587343,84	Relatief	0,00	1,50	1,50	0 dB	0,80
	Keerwand	181470,55	587401,04	Relatief	0,00	1,00	1,00	0 dB	0,80
	Gevel	181456,05	587387,36	Relatief	0,00	2,00	5,00	0 dB	0,80
	Gevel	181377,63	587385,68	Relatief	0,00	2,00	5,00	0 dB	0,20
	Kop uitloopruimte kippen	181455,79	587381,19	Relatief	0,00	5,00	5,00	0 dB	0,20
	Kop uitloopruimte kippen	181457,72	587414,81	Relatief	0,00	3,75	3,75	0 dB	0,20
	Gevel	181457,77	587414,77	Relatief	0,00	3,75	2,25	0 dB	0,20
	Gevel	181377,06	587413,09	Relatief	0,00	3,75	2,25	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - daklijn pluimveestal	181447,91	587448,70	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - nok pluimveestal	181326,92	587433,40	Eigen waarde	0,00	8,00	8,00	0 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - daklijn pluimveestal	181327,16	587419,86	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - daklijn pluimveestal	181446,95	587483,45	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Harnsterdyk 7 - nok pluimveestal	181325,96	587468,14	Eigen waarde	0,00	8,00	8,00	0 dB	0,20
	Harnsterdyk 7 - daklijn pluimveestal	181326,20	587454,61	Eigen waarde	0,00	3,00	3,00	0 dB	0,80
	Gevel	181425,93	587356,50	Relatief	0,00	1,50	2,50	0 dB	0,00
	Gevel	181421,99	587349,11	Relatief	0,00	2,50	1,50	0 dB	0,00
	Gevel	181421,99	587349,11	Relatief	0,00	2,50	2,50	0 dB	0,20

Model: eerste model (RBS, februari 2021)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.R 1k
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,80
	0,80
	0,80
	0,80
	0,20
	0,80
	0,20
	0,20
	0,80
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,20
	0,80
	0,80
	0,80

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model (RBS, februari 2021)
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Mts. De Boer-Talsma
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
01.1_A	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	1,50	43,0	37,4	32,6	43,0	68,3
01.1_B	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	5,00	45,6	39,7	34,9	45,6	70,0
01.2_A	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	1,50	41,8	36,4	31,4	41,8	66,8
01.2_B	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	5,00	44,2	38,7	33,9	44,2	68,2
02_A	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	1,50	32,9	28,2	24,6	34,6	54,7
02_B	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	5,00	36,4	32,1	29,0	39,0	57,0
03_A	50 m van terreingrens N	181323,01	587541,97	1,50	41,1	37,1	34,1	44,1	53,6
03_B	50 m van terreingrens N	181323,01	587541,97	5,00	43,6	39,6	36,6	46,6	56,7
04_A	50 m van terreingrens N	181490,78	587545,12	1,50	39,8	33,9	29,8	39,8	64,5
04_B	50 m van terreingrens N	181490,78	587545,12	5,00	42,1	36,1	32,0	42,1	65,9
05_A	50 m van terreingrens O	181550,86	587380,47	1,50	45,5	38,8	34,1	45,5	69,1
05_B	50 m van terreingrens O	181550,86	587380,47	5,00	48,0	41,6	37,4	48,0	70,8
06_A	50 m van terreingrens O	181538,83	587332,40	1,50	44,3	41,0	38,5	48,5	68,7
06_B	50 m van terreingrens O	181538,83	587332,40	5,00	47,5	43,9	41,4	51,4	71,1
07_A	50 m van terreingrens O	181521,38	587270,85	1,50	43,3	39,7	36,5	46,5	70,2
07_B	50 m van terreingrens O	181521,38	587270,85	5,00	46,4	42,9	39,8	49,8	72,3
08_A	50 m van terreingrens Z	181443,11	587184,68	1,50	42,3	36,8	33,8	43,8	64,2
08_B	50 m van terreingrens Z	181443,11	587184,68	5,00	44,4	39,3	36,3	46,3	65,5
09_A	50 m van terreingrens Z	181363,54	587182,30	1,50	38,0	31,8	26,8	38,0	59,3
09_B	50 m van terreingrens Z	181363,54	587182,30	5,00	41,0	35,4	31,2	41,2	61,3
10_A	50 m van terreingrens W	181270,62	587270,11	1,50	44,7	39,5	35,1	45,1	65,5
10_B	50 m van terreingrens W	181270,62	587270,11	5,00	47,7	42,7	38,4	48,4	67,6
11_A	50 m van terreingrens W	181268,60	587368,99	1,50	47,2	42,1	38,8	48,8	65,8
11_B	50 m van terreingrens W	181268,60	587368,99	5,00	50,4	45,7	42,5	52,5	67,7
12_A	50 m van terreingrens W	181267,09	587442,96	1,50	47,1	43,0	40,0	50,0	64,0
12_B	50 m van terreingrens W	181267,09	587442,96	5,00	50,9	46,8	44,0	54,0	66,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model (IBS, februari 2021)
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
01.1_A	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	1,50	47,4	43,6	34,9	48,6	68,3
01.1_B	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	5,00	49,7	45,8	37,3	50,8	70,0
01.2_A	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	1,50	46,4	42,6	33,9	47,6	66,8
01.2_B	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	5,00	48,5	44,6	36,3	49,6	68,2
02_A	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	1,50	39,0	35,6	24,7	40,6	54,7
02_B	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	5,00	41,0	37,6	29,0	42,6	57,0
03_A	50 m van terreingrens N	181323,01	587541,97	1,50	41,7	37,8	34,2	44,2	53,6
03_B	50 m van terreingrens N	181323,01	587541,97	5,00	44,2	40,4	36,7	46,7	56,7
04_A	50 m van terreingrens N	181490,78	587545,12	1,50	42,3	37,7	32,0	42,7	64,5
04_B	50 m van terreingrens N	181490,78	587545,12	5,00	44,4	39,6	34,1	44,6	65,9
05_A	50 m van terreingrens O	181550,86	587380,47	1,50	50,1	46,1	36,0	51,1	69,1
05_B	50 m van terreingrens O	181550,86	587380,47	5,00	52,5	48,5	39,1	53,5	70,8
06_A	50 m van terreingrens O	181538,83	587332,40	1,50	49,6	46,5	39,2	51,5	68,7
06_B	50 m van terreingrens O	181538,83	587332,40	5,00	52,9	49,8	42,1	54,8	71,1
07_A	50 m van terreingrens O	181521,38	587270,85	1,50	49,4	46,3	37,0	51,3	70,2
07_B	50 m van terreingrens O	181521,38	587270,85	5,00	52,8	49,8	40,1	54,8	72,3
08_A	50 m van terreingrens Z	181443,11	587184,68	1,50	47,6	44,1	33,9	49,1	64,2
08_B	50 m van terreingrens Z	181443,11	587184,68	5,00	49,6	46,2	36,4	51,2	65,5
09_A	50 m van terreingrens Z	181363,54	587182,30	1,50	44,5	41,0	26,9	46,0	59,3
09_B	50 m van terreingrens Z	181363,54	587182,30	5,00	47,1	43,5	31,2	48,5	61,3
10_A	50 m van terreingrens W	181270,62	587270,11	1,50	51,1	47,7	35,1	52,7	65,5
10_B	50 m van terreingrens W	181270,62	587270,11	5,00	53,8	50,4	38,5	55,4	67,6
11_A	50 m van terreingrens W	181268,60	587368,99	1,50	50,9	47,2	38,8	52,2	65,8
11_B	50 m van terreingrens W	181268,60	587368,99	5,00	53,5	49,8	42,6	54,8	67,7
12_A	50 m van terreingrens W	181267,09	587442,96	1,50	48,6	44,8	40,1	50,1	64,0
12_B	50 m van terreingrens W	181267,09	587442,96	5,00	51,8	48,0	44,0	54,0	66,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: tweede model (maatregelen, februari 2021)
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
01.1_A	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	1,50	37,0	32,0	28,8	38,8	63,2
01.1_B	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	5,00	41,5	35,3	31,4	41,5	66,2
01.2_A	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	1,50	35,8	31,1	27,7	37,7	60,6
01.2_B	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	5,00	39,5	34,2	30,3	40,3	63,5
02_A	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	1,50	32,9	28,3	24,7	34,7	54,8
02_B	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	5,00	36,5	32,2	29,1	39,1	57,1
03_A	50 m van terreingrens N	181323,01	587541,97	1,50	41,1	37,1	34,2	44,2	53,8
03_B	50 m van terreingrens N	181323,01	587541,97	5,00	43,6	39,6	36,7	46,7	56,9
04_A	50 m van terreingrens N	181490,78	587545,12	1,50	33,9	29,1	25,8	35,8	59,0
04_B	50 m van terreingrens N	181490,78	587545,12	5,00	37,6	32,9	29,7	39,7	61,7
05_A	50 m van terreingrens O	181550,86	587380,47	1,50	43,4	36,2	32,0	43,4	65,5
05_B	50 m van terreingrens O	181550,86	587380,47	5,00	46,1	39,7	36,3	46,3	68,0
06_A	50 m van terreingrens O	181538,83	587332,40	1,50	42,6	40,4	38,4	48,4	67,1
06_B	50 m van terreingrens O	181538,83	587332,40	5,00	46,1	43,4	41,3	51,3	70,0
07_A	50 m van terreingrens O	181521,38	587270,85	1,50	43,1	39,6	36,4	46,4	69,9
07_B	50 m van terreingrens O	181521,38	587270,85	5,00	46,3	42,8	39,7	49,7	72,1
08_A	50 m van terreingrens Z	181443,11	587184,68	1,50	42,3	36,8	33,8	43,8	64,3
08_B	50 m van terreingrens Z	181443,11	587184,68	5,00	44,4	39,3	36,3	46,3	65,6
09_A	50 m van terreingrens Z	181363,54	587182,30	1,50	38,0	31,8	26,7	38,0	59,4
09_B	50 m van terreingrens Z	181363,54	587182,30	5,00	41,0	35,3	31,1	41,1	61,3
10_A	50 m van terreingrens W	181270,62	587270,11	1,50	44,7	39,6	35,1	45,1	65,5
10_B	50 m van terreingrens W	181270,62	587270,11	5,00	47,7	42,7	38,5	48,5	67,6
11_A	50 m van terreingrens W	181268,60	587368,99	1,50	47,1	42,1	38,8	48,8	65,8
11_B	50 m van terreingrens W	181268,60	587368,99	5,00	50,3	45,6	42,5	52,5	67,7
12_A	50 m van terreingrens W	181267,09	587442,96	1,50	46,7	42,7	39,8	49,8	63,8
12_B	50 m van terreingrens W	181267,09	587442,96	5,00	50,6	46,6	43,7	53,7	66,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model (RBS, februari 2021)
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: LAmax

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01.1_A	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	1,50	55,6	55,6	55,6
01.1_B	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	5,00	59,4	59,4	59,4
01.2_A	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	1,50	53,0	53,0	53,0
01.2_B	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	5,00	56,7	56,7	56,7
02_A	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	1,50	42,8	42,8	42,8
02_B	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	5,00	46,1	46,1	46,1
03_A	50 m van terreingrens N	181323,01	587541,97	1,50	42,9	42,9	42,9
03_B	50 m van terreingrens N	181323,01	587541,97	5,00	48,4	48,4	48,4
04_A	50 m van terreingrens N	181490,78	587545,12	1,50	54,5	54,5	54,5
04_B	50 m van terreingrens N	181490,78	587545,12	5,00	58,8	58,8	58,8
05_A	50 m van terreingrens O	181550,86	587380,47	1,50	56,3	56,3	56,3
05_B	50 m van terreingrens O	181550,86	587380,47	5,00	60,8	60,8	60,8
06_A	50 m van terreingrens O	181538,83	587332,40	1,50	56,4	56,4	56,4
06_B	50 m van terreingrens O	181538,83	587332,40	5,00	61,5	61,5	61,5
07_A	50 m van terreingrens O	181521,38	587270,85	1,50	61,1	61,1	61,1
07_B	50 m van terreingrens O	181521,38	587270,85	5,00	65,2	65,2	65,2
08_A	50 m van terreingrens Z	181443,11	587184,68	1,50	52,4	52,4	52,4
08_B	50 m van terreingrens Z	181443,11	587184,68	5,00	56,3	56,3	56,3
09_A	50 m van terreingrens Z	181363,54	587182,30	1,50	51,0	51,0	51,0
09_B	50 m van terreingrens Z	181363,54	587182,30	5,00	54,8	54,8	54,8
10_A	50 m van terreingrens W	181270,62	587270,11	1,50	56,7	56,7	56,7
10_B	50 m van terreingrens W	181270,62	587270,11	5,00	60,2	60,2	60,2
11_A	50 m van terreingrens W	181268,60	587368,99	1,50	57,6	57,6	57,6
11_B	50 m van terreingrens W	181268,60	587368,99	5,00	61,2	61,2	61,2
12_A	50 m van terreingrens W	181267,09	587442,96	1,50	56,6	56,6	56,6
12_B	50 m van terreingrens W	181267,09	587442,96	5,00	60,4	60,4	60,4

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: indirecte hinder RBS
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01.1_A	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	1,50	33,8	34,2	26,9	39,2
01.1_B	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	5,00	35,5	35,9	28,6	40,9
01.2_A	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	1,50	38,8	39,2	31,9	44,2
01.2_B	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	5,00	39,9	40,2	33,0	45,2
01.3_A	Harnsterdyk 8	181556,14	587473,66	1,50	40,1	40,4	33,2	45,4
01.3_B	Harnsterdyk 8	181556,14	587473,66	5,00	40,9	41,2	34,0	46,2
02.1_A	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	1,50	44,9	45,3	38,1	50,3
02.1_B	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	5,00	44,8	45,2	38,0	50,2
02.2_A	Harnsterdyk 6	181344,03	587062,07	1,50	40,7	41,0	33,8	46,0
02.2_B	Harnsterdyk 6	181344,03	587062,07	5,00	40,9	41,3	34,0	46,3

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: indirecte hinder IBS
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
01.1_A	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	1,50	36,6	36,8	33,0	43,0
01.1_B	Harnsterdyk 8	181547,65	587434,09	5,00	38,3	38,5	34,7	44,7
01.2_A	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	1,50	41,6	41,8	38,0	48,0
01.2_B	Harnsterdyk 8	181552,19	587455,66	5,00	42,6	42,9	39,1	49,1
01.3_A	Harnsterdyk 8	181556,14	587473,66	1,50	42,8	43,1	39,3	49,3
01.3_B	Harnsterdyk 8	181556,14	587473,66	5,00	43,6	43,9	40,1	50,1
02.1_A	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	1,50	47,7	48,0	44,1	54,1
02.1_B	Harnsterdyk 6	181348,68	587066,55	5,00	47,6	47,8	44,0	54,0
02.2_A	Harnsterdyk 6	181344,03	587062,07	1,50	43,4	43,7	39,9	49,9
02.2_B	Harnsterdyk 6	181344,03	587062,07	5,00	43,7	43,9	40,1	50,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Aanvraag VVGB i.k.v. Wet Natuurbescherming

d.d. 24-02-2020

Initiatiefnemer
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Wnb-vergunning
Op 3 februari 2017 is een Wnb-vergunning verleend voor de beoogde situatie voor het houden van 150 st. melk- en kalfkoeien, 100 st. jongvee, 169.000 st. vleeskuikens, 5 paarden en 1 pony, naast het gebruik van de biogasinstallatie met WKK en voertuigbewegingen die daarbij horen (zie bijlage).

Aanvraag omgevingsvergunning
Nadat de Wnb-vergunning is verleend is het bestemmingsplan gewijzigd om de bouw van twee pluimveestallen en het verlengen van de ligboxenstal voor het rundvee mogelijk te maken en is een Aanmeldnotititie m.e.r.-beoordeling ingediend waarop het college van B&W van de gemeente Leeuwarden heeft besloten dat er voordat de milieu- en bouwaanvraag wordt ingediend, geen aanleiding is een milieueffectrapport op te stellen dan wel een m.e.r.-procedure te doorlopen.
Gedurende dit proces zijn de inzichten enigzins gewijzigd, dat wil zeggen dat de twee pluimveestallen die opgericht worden geen 30 m breed, maar 27 m breed worden, en dat de stalinrichting in de te verlengen rundveestal voor het melkvee emissiearmer moet worden om aan de maximale emissiewaarde van het Besluit huisvesting te voldoen.
De Wnb-vergunning dient hiertoe te worden gewijzigd; daarom wordt bij de milieuaanvraag verzocht om een VVGB inz. de Wnb (Verklaring van geen bezwaar).

Beleidsregel Natuur Fryslân
Nadat op 19 mei 2019 de Raad van State de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) heeft vernietigd, heeft de provincie Friesland op 10 december jl. nieuwe beleidsregels voor het beoordelen van aanvragen in het kader van de Wnb vastgesteld, welke op 31 januari 2020 in het Provinciaal Blad nr. 565 zijn gepubliceerd (Provinciale Beleidsregels intern en extern salderen Fryslân 2020).

Deze verandering heeft impact op het plan wat nu voor ligt, en leidt tot een (ondergeschikte) wijziging van de stalinrichting in de nieuw te bouwen stallen zodat de ammoniakemissie wordt verlaagd en de stikstofdepositie niet toeneemt.

Voor de uitbreiding van het melkvee is destijds vergunning gevraagd voor 52 st. melk- en kalfkoeien A 1.6 BWL2009.11.V4 maar deze diercode is vanwege de (inmiddels) te hoge emissiefactor niet meer te gebruiken (overstijgt de maximale e.w. voor nieuw te bouwen stallen vanaf 1 januari 2018). Ten tijde van de aanvraag achtten we de bouw van deze stal voor die datum nog haalbaar, dat standpunt moeten we nu herzien.
In plaats van A 1.6 BWL2009.11.V4 wordt nu gekozen voor A 1.18 BWL2012.04.V4. De emissie per melk- en kalfkoe daalt daarmee van 11,0 naar 8,0 kg NH_3 per dierplaats per jaar, wat gunstig is, omdat daarmee de feitelijke depositie lager is dan natuurvergund.

De verandering die doorgevoerd wordt in de twee nog op te richten pluimveestallen betreft een modificatie op de stalinrichting :

- In plaats van E 5.11 BWL2010.13.V7 wordt er E 5.15 BWL2017.01.V2 geïnstalleerd.
- De NH_3-emissie daalt daarmee van 0,021 kg NH_3 naar 0,012 kg NH_3 p.d.p.j. wat gunstig is, omdat daarmee de feitelijke depositie lager is dan natuurvergund.

Het aantal kuikens en de huisvesting (in volledig strooiselstallen) wijzigen niet en de grondslag van de aanvraag blijft hiermee gelijk.

VVGB-aanvraag
Nu er additionele maatregelen worden getroffen wijkt de aanvraag nog verder af, wat aanleiding is een separate vergunningaanvraag in te dienen in het kader van de Wnb bij de provincie Fryslân of de provincie te vragen om een VVGB bij de te verlenen omgevingsvergunning. We kiezen voor het laatste en verzoeken FUMO en de gemeente Leeuwarden om het verzoek voor een VVGB aan te haken.

Vergunde situatie Wet Natuurbescherming
Op 3 februari 2017 is een Natuurbeschermingswetvergunning verleend voor de volgende bedrijfsvoering:

Stal	**Rav cat.**	**Diersoort**	**Aantal dieren**	emissie kg NH_3/dier	**Totaal kg ammoniak**
1	A.1.100	Melk- en kalfkoeien	98	13,0	1.274,00
1	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	51	4,4	224,40
1A	A.1.6	Melk- en kalfkoeien BWL2009.11.V4	52	11,0	572,00
1A	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	49	4,4	215,60
2	K.1.100	Paarden, 3 jaar of ouder	5	5,0	25,00
2	K.3.100	Pony, 3 jaar en ouder	1	3,1	3,10
3	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V5	42.000	0,021	882,00
4	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V5	42.000	0,021	882,00
5	E.5.11 & E.7.6	Vleeskuikens BW2010.13.V5 i.c.m. BWL2011.02.V2	42.500	0,021	892,50
6	E.5.11 & E.7.6	Vleeskuikens BW2010.13.V5 i.c.m. BWL2011.02.V2	42.500	0,021	892,50
Totaal					**5.863,10**

Naast de veehouderij is in de vergunning ook de activiteit van de co-vergister vergund met bijbehorende WKK-installatie's en aan- en afvoerbewegingen van grondstoffen en digestaat, waartoe rekening is gehouden met een uitstoot van 1.942,68 kg NO_x.

Besluit huisvesting
De Wnb-vergunning is van 3 februari 2017. Het was de bedoeling de nieuwe pluimveestallen en de te verlengen rundveestal voor 1-1-2020 op te richten. Met de maximale e.w. van toen was dit haalbaar. Het Besluit emissiearme huisvesting hanteert voor vleeskuikens in bestaande stallen een maximale emissiewaarde van 0,045 kg NH_3 p.d.p.j. en voor nieuw te bouwen stallen tot 1-1-2020 gold een maximale emissiewaarde van 0,035 kg NH_3 p.d.p.j.

Voor melk- en kalfkoeien gold voor nieuw te bouwen stallen tot 1-1-2020 een max. e.w. van 11,0 kg NH_3 p.d.p.j. Voor jongvee is geen maximale emissiewaarde vastgesteld.
De beoogde situatie voldeed aan de norm van het Besluit huisvesting.

Feitelijke situatie
Het verlengen van de rundveestal (1A) en het oprichten van de twee nieuwe vleeskuikenstallen (5 en 6) heeft nog niet plaatsgevonden; deze zijn daarmee onder het stikstofkader in beginsel vervallen – maar kunnen bij uitzondering alsnog als referentie worden meegenomen mits aangewend met een emissiearmere techniek (art. 2.2.5 lid 8 van de provinciale regels).

Beoogde situatie
De beoogde situatie:

Stal	**Rav cat.**	**Diersoort**	**Aantal dieren**	emissie kg NH_3/dier	**Totaal kg ammoniak**
1	A.1.100	Melk- en kalfkoeien	98	13,0	1.274,00
2	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	51	4,4	224,40
1A	A.1.18	Melk- en kalfkoeien BWL2012.04.V4	52	8,0	416,00
1A	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	49	4,4	215,60
2	K.1.100	Paarden, 3 jaar en ouder	5	5,0	25,00
2	K.3.100	Pony, 3 jaar en ouder	1	3,1	3,10
3	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V7	42.000	0,021	882,00
4	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V7	42.000	0,021	882,00
5	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	0,012	510,00
6	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	0,012	510,00
Totaal					**4.942,10**

Besluit huisvesting
Het Besluit emissiearme huisvesting hanteert voor vleeskuikens in bestaande stallen een maximale emissiewaarde van 0,045 kg NH_3 p.d.p.j. Voor nieuw te bouwen stallen geldt sinds 1-1-2020 een maximale emissiewaarde van 0,024 kg NH_3 p.d.p.j.
Voor melk- en kalfkoeien geldt voor nieuw te bouwen stallen vanaf 1-1-2020 een max. e.w. van 8,0 kg NH_3 p.d.p.j. Voor jongvee is geen maximale emissiewaarde vastgesteld.
De beoogde situatie voldoet aan de norm van het Besluit huisvesting.

Aerius Calculator 2019A
Met Aerius Calculator 2019A kan het effect van een gebouw op de depositie berekend worden. Dit wordt in de context van luchtkwaliteit en depositie-onderzoek gebouwinvloed genoemd. Ook het effect van pluimstijging door impuls wordt meegenomen.

In de 'Addendum instructie gegevensinvoer Aerius Calculator 2019, de beschrijving van de nieuwe functionaliteit in Aerius Calulator 2019A, gebouwinvloed en uittreesnelheid' van 17 januari 2020 wordt uitgelegd wanneer de gebouwinvloed dient te worden meegenomen in de berekening.
Uit de instructie blijkt dat gebouwinvloed relevant is voor initiatieven of projecten binnen

3 km van stikstofgevoelige natuur. Na 3 km kan worden verwacht dat er geen, of slechts zeer beperkt, sprake is van gebouweffecten. De ammoniakemissie maakt dan a.h.w. deel uit van de achtergronddepositie, er is geen rechtstreeks effect meer. Na 3 km mag gebouwinvloed voor aanvragen als niet relevant worden beschouwd.

Natura 2000-gebieden
De dichtstbijzijnde natuurgebieden zijn de Waddenzee op 5,7 km en Groote Wielen op 6,2 km van de inrichting. Er is geen sprake van een directe invloed, wel van een indirecte invloed in de vorm van stikstofdepositie.

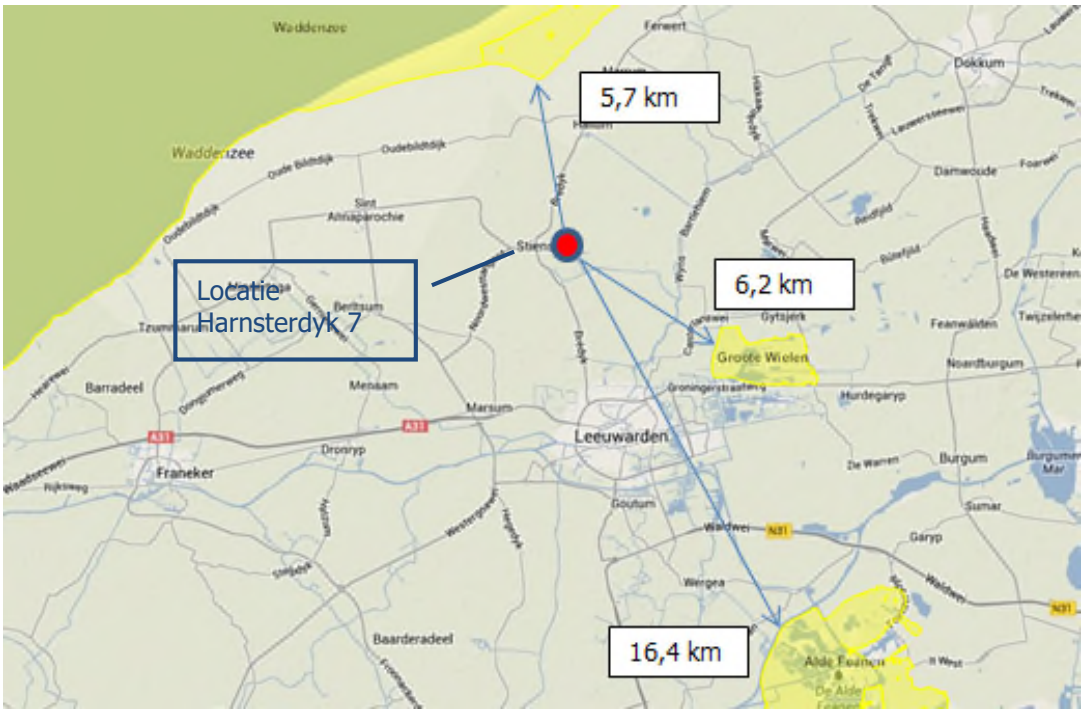

Bron: https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

Omdat de gebieden op meer dan 3 km van de inrichting liggen is bij de invoer van Aerius de gebouwinvloed niet relevant.

Intern salderen
'Uitgangspunt van het stikstofkader is dat uitsluitend gesaldeerd mag worden met feitelijk gerealiseerde capaciteit, tenzij er redenen zijn om hier gemotiveerd van af te wijken. Door uit te gaan van feitelijk gerealiseerde capaciteit kan de niet-gerealiseerde capaciteit niet betrokken worden bij aanvragen met salderen. Zo wordt voorkomen dat het alsnog benutten van deze capaciteit leidt tot een feitelijke stijging van depositie', aldus de Provinciale Beleidsregels intern en extern salderen Fryslân 2020 d.d. 1 februari 2020.

In afwijking hierop is in art. 2.2.5 lid 8 geformuleerd wanneer Gedeputeerde Staten een andere referentiesituatie kunnen hanteren:

a. Op het moment van inwerkingtreding van dit artikel het project nog niet volledig is gerealiseerd, maar wel aantoonbaar stappen zijn gezet met het oog op volledige realisatie; of

b. Op het moment van inwerkingtreding van dit artikel weliswaar nog niet is aangevangen met de realisatie van vergunde capaciteit, maar daarvoor wel al aantoonbaar onomkeerbare significante investeringsverplichtingen zijn aangegaan; of
c. Het project noodzakelijk is ten behoeve van de realisatie van de doelen in een Natura 2000-gebied; of
d. De aanvraag ziet op het toepassen van een alternatieve verdergaande N-emissie reducerende techniek ter vervanging van de eerder verleende emissie reducerende techniek, die leidt tot een vermindering van de N-emissie, zonder uitbreiding van de capaciteit zoals opgenomen in de laatst verleende toestemming; of
e. Het één of meer van de volgende projecten betreft: energieprojecten van nationaal belang, wegen, vaarwegen, spoorwegen, luchtvaart, woningbouw, duurzame energieopwekking, militaire activiteiten of projecten in het kader van de nationale veiligheid.

Maatschap De Boer-Talsma werkt al enige jaren toe naar het oprichten van de nieuw te bouwen stallen en het verlengen en heeft hiertoe significante kosten gemaakt:

- In 2016 is na het nodige vooroverleg een principeverzoek bij de gemeente Leeuwarden ingediend welke leidde tot een principebesluit op 1 april 2017 om mee te werken aan een bestemmingsplanwijziging om dit mogelijk te maken.
- In 2016 is een Nb-wetvergunning t.b.v. de voorgenomen uitbreiding gevraagd en verkregen (kenmerk 01351007 d.d. 3-2-2017).
- In 2017 is een Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling ingediend wat op 29 september 2017 leidde tot het collegebesluit dat er geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.
- In 2017-2018 is een bestemmingsplanwijziging doorlopen. Hier zijn de nodige procedure- en advieskosten voor gemaakt; het bouwvlak is toegekend en op 2 oktober 2018 vastgesteld.
- In 2018-2019 zijn stal en inrichting nader vastgesteld in samenspraak met toeleveranciers en stalrinrichters.
- Nu wordt de aanvraag voor de omgevingsvergunning milieu en bouw met verzoek om VVGB i.k.v. de Wnb ingediend.

Nu de beoogde stal een iets andere vorm krijgt en de emissiepunten ietwat wijzigen, dient de Wnb-vergunning hierop te worden bijgesteld. Met inachtneming van art. 2.2.5 lid 8 onder d wordt een emissiearmer stalsysteem toegepast dan aanvankelijk was vergund.
De aanvraag ziet op het toepassen van een alternatieve verdergaande N-emissiereducerende techniek (E 5.15 i.c.m. E 7.6) ter vervanging van de eerder verleende emissiereducerende techniek (E 5.11 i.c.m. E 7.6), zonder uitbreiding van de capaciteit zoals opgenomen in de laatstverleende toestemming.
Ook de te verlengen rundveestal wordt emissiearmer ingericht (A 1.18 in plaats van A 1.6) zonder toename van dieren.
De wijziging leidt tot een afname van 921,00 kg NH_3 die ten goede komt aan de natuur.

Met toepassing van art. 2.2.5 lid 8 sub d verzoekt de maatschap GS bij het verlenen van de vergunning voor de toepassing uit te gaan van de volledige referentiesituatie (vergunde situatie).

Aerius berekeningen
De depositie van de beoogde situatie en de verschilberekening tussen de Wnb-vergunde en de beoogde situatie zijn doorgerekend met Aerius Calculator.

De manier waarop de co-vergister geëxploiteerd wordt wijzigt niet. De stikstofdepositie is op dezelfde manier ingerekend als bij de aanvraag/vergunning van 2017.
De ammoniakemissie uit de stallen is ingerekend evenals de emissie van NO_x uit de rookgasafvoer van de houtkachel die bij de nieuwe stallen wordt gebruikt.

Uit de berekeningen blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie op omliggende stikstofgevoelige natuurgebieden ontstaat; een verslechtering van de habitat in deze gebieden is daarmee uitgesloten.

Aanvraag VVGB i.k.v. Wnb
Maatschap De Boer-Talsma vraagt de provincie Fryslân om in te stemmen middels een VVGB in het kader van de Wnb t.b.v. de beoogde situatie voor het houden van 150 st. melk- en kalfkoeien, 100 st. jongvee, 169.000 st. vleeskuikens, 5 paarden en 1 pony met een gezamenlijke emissie van 4.942,10 kg NH_3, naast de biogasinstallatie met WKK en voertuigbewegingen die daarbij horen (zie bijlage) en het gebruik van een houtkachel bij de nieuwe stallen.

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Overzicht ammoniak en dieraantallen

d.d. 24-2-2020

Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD Stiens

Nb-wetvergunning besluit 3-2-2017

Stal	Rav cat.	Diersoort	Aantal dieren	emissie kg NH_3/dier	Totaal kg ammoniak
1	A.1.100	Melk- en kalfkoeien opstallen	98	13,0	1.274,00
1	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	51	4,4	224,40
1A	A.1.6	Melk- en kalfkoeien opstallen BWL2009.11.V4	52	11,0	572,00
1A	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	49	4,4	215,60
2	K.1.100	Paarden, 3 jaar of ouder	5	5,0	25,00
2	K.3.100	Pony, 3 jaar en ouder	1	3,1	3,10
3	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V5	42.000	0,021	882,00
4	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V5	42.000	0,021	882,00
5	E.5.11 & E.7.6	Vleeskuikens BW2010.13.V5 i.c.m. BWL2011.02.V2	42.500	0,021	892,50
6	E.5.11 & E.7.6	Vleeskuikens BW2010.13.V5 i.c.m. BWL2011.02.V2	42.500	0,021	892,50
Totaal					**5.863,10**

Beoogde situatie (aanvraag)

Stal	Rav cat.	Diersoort	Aantal dieren	emissie kg NH_3/dier	Totaal kg ammoniak
1	A.1.100	Melk- en kalfkoeien	98	13,0	1.274,00
2	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	51	4,4	224,40
1A	A.1.18	Melk- en kalfkoeien BWL2012.04.V4	52	8,0	416,00
1A	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	49	4,4	215,60
2	K.1.100	Paarden, 3 jaar en ouder	5	5,0	25,00
2	K.3.100	Pony, 3 jaar en ouder	1	3,1	3,10
3	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V7	42.000	0,021	882,00
4	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V7	42.000	0,021	882,00
5	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	0,012	510,00
6	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	0,012	510,00
Totaal					**4.942,10**

Projecteffect

Emissie en depositie t.g.v. de fysieke aanpassing of toename van dieren binnen de wijzigingen die met de nieuwe vergunning worden doorgevoerd:

Stal	Rav cat.	Diersoort	Aantal dieren	emissie kg NH_3/dier	Totaal kg ammoniak
1A	A.1.18	Melk- en kalfkoeien BWL2012.04.V4	52	8,0	416,00
5	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	0,012	510,00
6	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	0,012	510,00
Totaal					**1.436,00**

Stal 1A: fysieke wijziging t.b.v. 52 st. melkvee A 1.18 BWL2012.04.V4
Stal 5 en 6: fysieke wijziging t.b.v. 42.500 st. vleeskuikens E 5.15 BWL2017.02.V2
en gebruik van houtkachel t.b.v. het verwarmen van stal 5 en 6

Nummer systeem		**BWL 2012.04.V4**
Naam systeem		**Ligboxenstal met V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif**
Diercategorie		**Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar**
Rav-code		**A 1.18**
Systeembeschrijving van		**December 2018**
Vervangt		**BWL 2012.04.V3 van april 2017**
Werkingsprincipe		De ammoniakemissiebeperking is gebaseerd op het versneld afvoeren van urine naar een gesloten gierafvoerbuis. Het versneld afvoeren van de urine wordt gerealiseerd door de vloer op afschot te leggen richting de gierafvoerbuis en te voorzien van urinesleuven met afschot. Vanuit de gierafvoerbuis wordt de urine afgevoerd naar een gesloten mestopslag. De mest van de vloer wordt frequent verwijderd door een mestschuif, waaraan een voorziening is aangebracht die ook de mest in de afvoerbuis verwijderd.
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Uitvoeringseis**
1a	Vloer	– Loopgedeelte en doorlooppaden worden uitgevoerd met betonnen vloerplaten (minimaal 250 cm breed; variabele lengte) die op tenminste 1,5% afschot worden gelegd richting de gierafvoerbuis. – De vloerplaten zijn voorzien van langs- en dwarssleuven die haaks op elkaar liggen en een tegelprofiel vormen. De langssleuven liggen op een onderlinge afstand van 50 mm. De afstand tussen de dwarssleuven is 90 mm. De sleufdiepte varieert van 6 tot 18 mm en de sleufbreedte van 12 tot 20 mm. Het profiel is uitgevoerd met een 0,5% hellend afschot naar het midden toe. De bovenkant van de vloerplaten, het loopoppervlak, is licht geprofileerd voor een betere beloopbaarheid. – De vloerplaten worden met zelfverdichtend beton (ZVB) gestort en verhard in een mal, waardoor het oppervlak van de langs- en dwarssleuven zeer glad is. Daardoor wordt het aankoeken van de mest verminderd en de afvoer van de urine verbeterd. – De vloerplaten worden aan de kopkant (dit is in het midden van de loopgangen) tussen de 25 en 40 mm uit elkaar gelegd, waardoor er een uitsparing ontstaat voor de kabel of ketting van de mestschuif. In de kopkanten van de vloerplaten is een inkassing van 70 x 30 mm aanwezig. Deze inkassing vormt samen met de uitsparing tussen de vloerplaten de gierafvoerbuis, waarin de afstromende urine wordt verzameld en afgevoerd. – Indien onder de gierafvoerbuis geen fundering of wand aanwezig is, wordt de onderkant van de vloerplaat ten opzichte van de gierafvoerbuis verbreed zodat een gesloten gierafvoerbuis ontstaat.
1b		Uitgezonderd van deze eisen zijn de doorsteken, de wachtruimte en de doorlopen; deze hoeven niet te worden voorzien van boven beschreven systeem. Deze ruimten moeten echter wel emissiearm worden uitgevoerd door gebruik te maken van een ander in de Rav opgenomen emissiearm systeem dan wel een dichte vloer. In deze ruimtes mag de breedte van de vloerplaten kleiner zijn dan voor het betreffende emissiearme systeem is vereist, mits dit de emissiereducerende werking niet nadelig beïnvloedt.

2a	Mestkelder en mestafvoer	Onder de mestafstorten[1] en eventueel onder de vloer in de doorsteken, wachtruimte en doorlopen (dit is afhankelijk van de gekozen vloeruitvoering) is een mestkelder aanwezig.
2b		De mest wordt afgevoerd naar een gesloten mestopslag. De urine wordt opgevangen in de gierafvoerbuis en eveneens afgevoerd naar die gesloten (mest)opslag. Deze opslag kan gecompartimenteerd zijn uitgevoerd, zodat de mest en urine apart van elkaar kunnen worden opgeslagen en verwerkt (primaire mestscheiding).
2c		Aan één of beide uiteinden van de loopgangen is in de vloer een afstort gemaakt voor de afvoer van de mest. Deze mestafstorten zijn voorzien van een zogenaamde brievenbussluiting, rubberen flappen of een andere voorziening die emissie vanuit de mestopslag zoveel mogelijk voorkomt.
2d		Wanneer tussentijdse mestafstorten worden gebruikt, bijvoorbeeld indien de schuifuitvoering dat noodzakelijk maakt of wanneer deze als noodvoorziening wordt geïnstalleerd, moeten deze afstorten worden voorzien van een zogenaamde brievenbussluiting, rubberen flappen, of een andere voorziening die de emissie vanuit de mestkelder zoveel mogelijk voorkomt. Bij een vaste mestschuif moet de mestafstort tenminste de lengte hebben van de naar voren gerichte mestgeleiders.
2e		Indien in de doorsteken, de wachtruimte en de doorlopen een ander emissiearm systeem wordt toegepast en daardoor extra emissie vanuit de kelder daaronder kan optreden (schoorsteeneffect), dient bij elke overgang van vloersysteem in de mestkelder een stankafsluitende voorziening te worden aangebracht.
3	Mestschuif	Voor afvoer van mest moet een vaste mestschuif zijn aangebracht voorzien van een aandrijfmechanisme en een tijdschakeling. De mestschuif dient als volgt te worden uitgevoerd: – <u>Uitvoering 1</u> De mestschuif wordt met een kabel of touw getrokken. Aan de schuif zit een klepel, kogel of vergelijkbare voorziening waarmee ook mest in de uitsparing in het midden van de vloer en de holte (de gierafvoerbuis) wordt verwijderd. – <u>Uitvoering 2</u> De mestschuif wordt met een ketting getrokken. De ketting is op een laag liggend punt aan de schuif bevestigd en loopt door de holte (de gierafvoerbuis) en verwijdert ook de daarin aanwezige mest. – Beide uitvoeringen: o De onderkant van de schuif (schraper) moet van kunststof of een gelijkwaardig materiaal zijn en dient zodanig te zijn uitgevoerd dat het loopoppervlak goed wordt gereinigd. o Onder in de gierafvoerbuis dient een slijtstrip of gietmortel toegepast te worden.
4a	Emitterend vloeroppervlak	Het met mest besmeurd vloeroppervlak per dierplaats is maximaal 5,5 m^2. Dit oppervlak omvat de loopgangen, doorsteken, wachtruimte en doorlopen. Niet inbegrepen is het vloeroppervlak van de melkstal en de voerstoep (indien aanwezig).
4b		Voor de wachtruimte geldt dat deze niet meetelt bij het bepalen van het met mest besmeurd oppervlak, wanneer deze met een dichte vloer is uitgevoerd. Wanneer de wachtruimte op een andere wijze is uitgevoerd, telt het oppervlak wel mee bij het bepalen van het met mest besmeurd oppervlak per dierplaats.

[1] Mestopslag kan plaatsvinden onder de vloer, zolang maar geen open verbinding aanwezig is tussen de ruimte onder en boven de vloer, of in een afgesloten buitenopslag.

5	Registratieapparatuur	– Voor het registreren van het aantal schuifbewegingen dient een verzegelde bedrijfsurenteller aanwezig te zijn; – Voor de waarborging van de schuiffrequentie dient een tijdklok aanwezig te zijn. Deze tijdklok dient daartoe de aansturing van de mestschuif te verzorgen.
HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Gebruikseis**
a1	Schuiffrequentie	De mest dient tenminste iedere twee uur van de vloer te worden verwijderd met de mestschuif.
a2		Het met mestbesmeurde vloeroppervlak waar de mestschuif niet kan komen, dient minimaal twee keer per dag handmatig te worden gereinigd.
b1	Wachtruimte	De gebruiksduur van de wachtruimte beperkt zich tot de melktijden. Buiten de melktijden worden in de wachtruimte geen dieren gehouden. Wanneer de wachtruimte buiten de melktijden wel beschikbaar is voor de dieren maakt deze deel uit van de loopruimte. In dat geval moet de wachtruimte wel worden meegeteld als onderdeel van het mest besmeurd vloeroppervlak.
b2		Na elk gebruik moet de wachtruimte direct worden gereinigd waarbij alle mest en urineplassen worden afgevoerd naar de mestkelder.
c	Onderhoud	De mestschuif inclusief de daaraan verbonden klepel, kogel of andere voorziening en de afdichtvoorzieningen in de mestafstorten dienen tenminste iedere twee maanden te worden gecontroleerd en onderhouden. Aanbevolen wordt voor de mestschuif een onderhoudscontract af te sluiten met de leverancier van de mestschuif / mestrobot of een andere deskundige partij.
d1	Controle en registratie	Om het gebruik van het systeem te controleren dient: - op de bedieningscomputer een terugleesoptie aanwezig te zijn waarmee de werking van de mestschuif gedurende de laatste drie maanden inzichtelijk kan worden gemaakt, of: - een verzegelde draaiurenteller te zijn geplaatst voor continue registratie van de bedrijfsuren van de aandrijfmotor van de mestschuif. De bedrijfsuren dienen maandelijks te worden afgelezen en geregistreerd zodat de schuiffrequentie terug te rekenen is.
d2		Er moet een logboek worden bijgehouden waarin wordt aangetekend wanneer en door wie de controle en het onderhoud van de mestschuif en de afdichtvoorzieningen in de mestafstorten heeft plaatsgevonden.
Emissiefactor		8 kg NH_3 per dierplaats per jaar.
Verwijzing meetrapport		– R. Birkhoff, januari 2016, Onderzoek naar de ammoniakemissie van proefstal Ondersteijn met W5 vloer van HCI Beton, Barneveld Pro Monitoring B.V.. – R. Birkhoff, januari 2016, Onderzoek naar de ammoniakemissie van meetstal Theo Dieker met W5 vloer van HCI Beton, Barneveld Pro Monitoring B.V.. – R. Birkhoff, januari 2016, Onderzoek naar de ammoniakemissie van meetstal Van den Akker met W5 vloer van HCI Beton, Barneveld Pro Monitoring B.V.. – R. Birkhoff, januari 2016, Onderzoek naar de ammoniakemissie van meetstal Van Berkum met W5 vloer van HCI Beton, Barneveld Pro Monitoring B.V..

Bijlage 1: Detailtekeningen van de vloerelementen (inclusief afbeelding) en de gieropvang

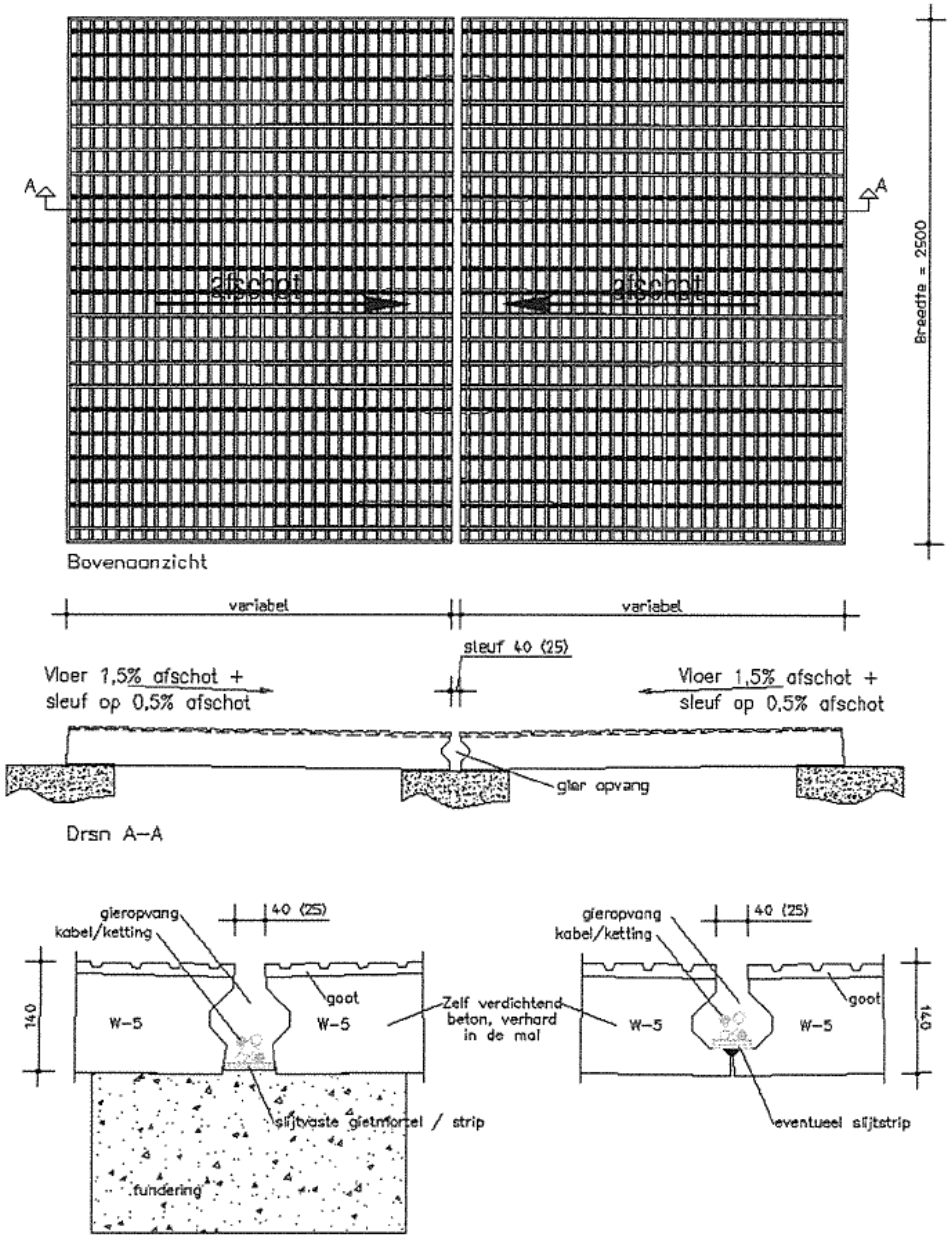

NAAM: Ligboxenstal met V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif	**NUMMER:** BWL 2012.04.V4
	SYSTEEMBESCHRIJVING December 2018

Rav-nummer	**BWL 2010.13.V7**
Naam systeem	**Stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar**
Diercategorie	**Vleeskuikens (E 5.11), (groot-) ouderdieren van vleeskuikens in opfok (E 3.8), ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6 weken (F 1.7) en 6 tot 30 weken (F 2.7) en vleeskalkoenen (F 4.9)**
Systeembeschrijving van	**Januari 2020**
Vervangt	**BWL 2010.13.V6 van november 2017**
Werkingsprincipe	Ammoniakemissiebeperking is gebaseerd op het drogen en verwarmen van de mest-/strooisellaag door middel van een onderhoudsvriendelijke warmtewisselaar in combinatie met: - continu draaiende circulatieventilatoren, of; - een in hoogte verstelbaar verdelersysteem met buizen op dierniveau. Met warme ventilatielucht vanuit de stal wordt in één of meer warmtewisselaar(s) verse lucht opgewarmd. De opgewarmde verse ventilatielucht wordt bij het gebruik van circulatieventilatoren boven in de nok van stal gebracht. Vervolgens wordt deze lucht door circulatieventilatoren vermengd met warme lucht bovenin de stal en naar één of beide staluiteinden gestuwd. Via de topgevelwand(en) wordt de lucht terug over de strooisellaag geleid. Bij het gebruik van verdeelbuizen wordt de opgewarmde verse ventilatielucht via een in hoogte verstelbaar verdelersysteem gelijkmatig over de strooisellaag geleid. Door het mengen van de stallucht wordt een gelijkmatige temperatuur in de gehele stal bereikt. De mest/strooisellaag wordt gedroogd en de kooldioxide (CO_2), andere gassen (o.a. ammoniak) en waterdamp worden bij de dieren afgevoerd.

DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; BOUWKUNDIG		
	Onderdeel	**Uitvoeringseis**
1	Stalvloeruitvoering	De totale stalvloerconstructie inclusief eventueel onderliggende zandlaag moet een warmteweerstand (Rc-waarde) hebben van minimaal 0,5.
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; TECHNISCHE VOORZIENINGEN		
	Onderdeel	**Uitvoeringseis**
2	Huisvestingsvorm	Volledig strooiselvloer
3	Drinkwater	Drinkwatervoorziening voorzien van antimorssysteem
4a	Verwarmings- en luchtcirculatie-systeem	Er moet sprake zijn van minimaal één warmtewisselaar die verse lucht opwarmt, voor één of twee stallen. Deze lucht wordt met circulatieventilatoren vermengd met in de nok van de stal aanwezige warme lucht of via een in hoogte verstelbaar verdelersysteem gelijkmatig over het strooisel geleid. Er dient aanvullende verwarming aanwezig te zijn om de gewenste staltemperatuur te bereiken. Dit kan zowel in de stal als bij de warmtewisselaar.
4b	Warmtewisselaar	Warmtewisselaar(s) kunnen zowel buiten naast de stal zijn opgesteld, als binnen in de stal zijn geplaatst. De warmtewisselaar warmt vers binnenkomende ventilatielucht op alvorens deze in de stal komt. Het thermische rendement van de wisselaar is minimaal 70% bij warmtevraag op basis van: $\left(\frac{T\ \text{inblaas} - T\ \text{buiten}}{T\ \text{afzuig} - T\ \text{buiten}}\right) \times 100\%$ (T = temperatuur)

4c		De minimaal geïnstalleerde capaciteit van de warmtewisselaar(s) bedraagt 0,35 m^3 per dierplaats per uur (of minimaal 8 m^3 per m^2 staloppervlak)[1].
4d	Bij toepassing circulatie-ventilatoren	De lucht dient in de nok van de stal te worden gebracht. Bij opstelling van de warmtewisselaar buiten de stal kan dit door middel van een buis tot in de nok of door middel van een inblaassysteem met lamellen in de zijgevel en een luchtopvang in de nok van de stal. Bij de toepassing van meerdere warmtewisselaars verdeeld over de lengte van de stal, wordt bij de warmtewisselaar de verse lucht in dezelfde richting uitgeblazen als de lucht stromingsrichting van de circulatieventilatoren.
4e		De circulatieventilatoren worden bovenin de nok van de stal geplaatst op een onderlinge afstand van maximaal 20 meter en op maximaal 1,5 meter onder de nok van de stal. Deze circulatieventilatoren houden continu de luchtbeweging in de stal op gang.
4f		De minimale ventilatorcapaciteit van de circulatieventilatoren is minimaal 20 m^3 per m^2 staloppervlak.
4g	Bij toepassing buizen	Bij gebruik van verdeelbuizen dient de lucht over de gehele lengte van de stal op dierniveau te worden verdeeld.
4h		De lucht dient via minimaal twee rijen in de lengte richting opgehangen horizontaal in hoogte verstelbare buizen verdeeld te worden. In de breedte van de stal is sprake van een evenredige verdeling van de buizen
4i		Het aantal buizen is volgens opgave leverancier. De buizen zijn aan weerszijden voorzien van gaatjes. Afstand, diameter en hoek volgens opgave van leverancier.
5	Registratie-apparatuur	De volgende registratieapparatuur dient aanwezig te zijn: - apparatuur voor het registreren van het aanstaan van de warmtewisselaar (urenteller); - apparatuur voor het registreren van de gerealiseerde temperatuurcurve, binnen-, inblaas- en buitentemperatuur; - apparatuur voor het registreren van het gerealiseerde ventilatiedebiet in warmtewisselaar en ventilatorcapaciteit circulatieventilatoren
6	Capaciteit	Installatie in <u>bestaande stallen</u>: Te installeren capaciteit van de warmtewisselaar en aanvullende verwarming is minimaal 125 Watt per m^2 bij 35ºC omgevingstemperatuur. Capaciteit volgens opgave leverancier <u>Nieuwbouw[2]:</u> Te installeren capaciteit van de warmtewisselaar en aanvullende verwarming is minimaal 100 Watt per m^2 bij 35ºC omgevingstemperatuur. Capaciteit volgens opgave leverancier.
HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Gebruikseis**
a	Leefoppervlak	<u>Bij (groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok tot 19 weken:</u> Minimaal 900 cm^2 en maximaal 1100 cm^2 per dier bij opzet (8,3 à 11,1 dieren per m^2) <u>Bij ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6 weken:</u>

[1] Bij vleeskuikens kan een productiewijze worden toegepast waarbij kuikens in de stal uit het ei komen en daarna opgefokt gedurende een beperkte periode in deze stal. Na de opfokperiode worden de dieren overgeplaatst naar een vervolghuisvesting. Deze productiewijze is, met bijbehorende leeftijden voor overplaatsen, vastgelegd in categorie E 5.9. Afhankelijk van de leeftijd van overplaatsen is de ventilatiebehoefte in de uitbroed/opfokstal mogelijk lager dan de hier gevraagde minimale capaciteit. In dat geval kan de geïnstalleerde capaciteit van de uitbroed/opfokstal worden aangehouden.

[2] Als datum voor 'nieuwbouw' wordt 1 januari 2000 aangehouden. Stallen gebouwd voor die datum moeten voldoen aan de eis van bestaande stallen.

		Minimaal 625 cm^2 per dier bij opzet (16 dieren per m^2) <u>Bij ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6-30 weken:</u> Minimaal 1330 cm^2 per dier bij opzet (7,5 dieren per m^2) <u>Bij vleeskalkoenen:</u> Mannelijke dieren: Minimaal 3330 cm^2/dier op 10 weken leeftijd (3,0 dieren per m^2) Vrouwelijke dieren: Minimaal 2040 cm^2/dier op 10 weken leeftijd (4,9 dieren per m^2)
b1	Luchtstroming bij toepassing circulatie-ventilatoren	De lucht in het bovenste deel van de stal[3] wordt via circulatieventilatoren via de eindgevel(s) naar beneden geleid en vervolgens goed verdeeld over het strooiseloppervlak geblazen
b2	Luchtstroming bij toepassing buizen	De opgewarmde verse ventilatielucht wordt via de buizen aan een in hoogte verstelbaar verdelersysteem gelijkmatig over het strooiseloppervlak geblazen. De hoogte van de buizen wordt versteld met de leeftijdscurve van de dieren variërend van minimaal 50 cm tot maximaal 150 cm. Tijdens het schoonmaken van de stal zijn de buizen tot aan het dak op te takelen.
c	Instelling temperatuurcurve	Minimaal de eerste 12 dagen van een ronde kan de warmtewisselaar in de volledige minimum ventilatiebehoefte van een stal voorzien. In deze periode zijn de reguliere ventilatieopeningen gesloten en wordt alle ventilatielucht via de wisselaar af- en aangevoerd. De verwarming wordt ingeschakeld naarmate er behoefte is aan extra warmte in de stal, hiervoor wordt de temperatuurcurve gevolgd.
d	Instelling ventilator in warmtewisselaar wanneer er verwarmd wordt	De hoeveelheid afgevoerde lucht wordt gemeten met een meetwaaier. De verwarming wordt ingeschakeld wanneer de ruimtetemperatuur 0,5 °C onder de temperatuurcurve komt. De ventilator in de warmtewisselaar draait bij plaatsing van de dieren op minimum niveau en gaat 100% draaien wanneer de ventilatiebehoefte van de dieren hierom vraagt. De afzuigventilator volgt hierbij de inblaas ventilatie curve.
e	Instelling ventilator in wisselaar wanneer er niet verwarmd wordt	Wanneer er geen extra warmtebehoefte is en er dus niet bij verwarmd wordt via de warmtewisselaar, mag de capaciteit worden terug geregeld tot maximaal 50% van de ventilatorcapaciteit. De wisselaar mag worden uitgeschakeld als het temperatuurverschil tussen de streefwaarde van de stal en buitentemperatuur kleiner is dan 12°C of als de dieren ouder zijn dan 4 weken.
f1	Instelling bij toepassing circulatie-ventilatoren	De circulatieventilatoren draaien bij plaatsing van de dieren op minimaal 20% van de capaciteit bij regulier gehouden dieren. Bij een lagere bezetting vanaf opzet vanwege welzijnseisen, kan de capaciteit naar rato van deze bezetting worden aangepast[4]. De capaciteit wordt evenredig met het toenemen van de stalventilatie opgevoerd naar 100%.
f2	Instelling bij toepassing buizen	De beluchting via de warmtewisselaar wordt gestart vanaf dag 1 en volgt de minimale ventilatie behoefte van de dieren van 10% naar 100% van de capaciteit. Na het bereiken van de maximum ventilatiecapaciteit van de warmtewisselaar dient de inblaascapaciteit gedurende de rest van de periode gelijk te blijven.
g	Registratie	Ten behoeve van een controle op de werking van het systeem moeten de volgende gegevens automatisch worden geregistreerd: - het aan staan van de warmtewisselaar en de ventilator(en) hiervan; - het aan staan van de circulatieventilatoren en het verloop over een ronde. Dit om vast te stellen dat er continu voldoende drooglucht over het strooiselbed wordt geblazen;

[3] Het betreft hier de lucht onder het dak/de nok van de stal. De lucht is aldaar warmer dan elders in de stal.

[4] Voorbeeld: De capaciteit van 20 m³/m²/uur is vastgesteld op basis van de metingen bij 24 vleeskuikens/m². Bij een bezetting van 15 dieren/m² bij opzet kan de capaciteit bij minimuminstelling worden verlaagd naar 15/24 x 20% = 12,5%. Omgerekend wordt dit dan 2,5 m³/m²/uur i.p.v. 4 m³/m²/uur.

		- de temperatuurcurve.
Emissiefactor		Vleeskuikens (inclusief scharrel en biologisch): 0,021 kg NH_3 per dierplaats per jaar (Groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok tot 19 weken: 0,077 kg NH_3 per dierplaats per jaar Ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6 weken: 0,05 kg NH_3 per dierplaats per jaar Ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6-30 weken: 0,15 kg NH_3 per dierplaats per jaar Vleeskalkoenen: 0,21 kg NH_3 per dierplaats per jaar
Verwijzing meetrapport		Emissiemetingen stalsystemen met Agro Clima Unit (ECN-E-10-087, september 2010) Actualisering ammoniak emissiefactoren pluimvee; Advies voor aanpassing van ammoniak emissiefactoren van pluimvee in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Wageningen Livestock Research, Rapport 1015

Voorbeeldtekeningen:

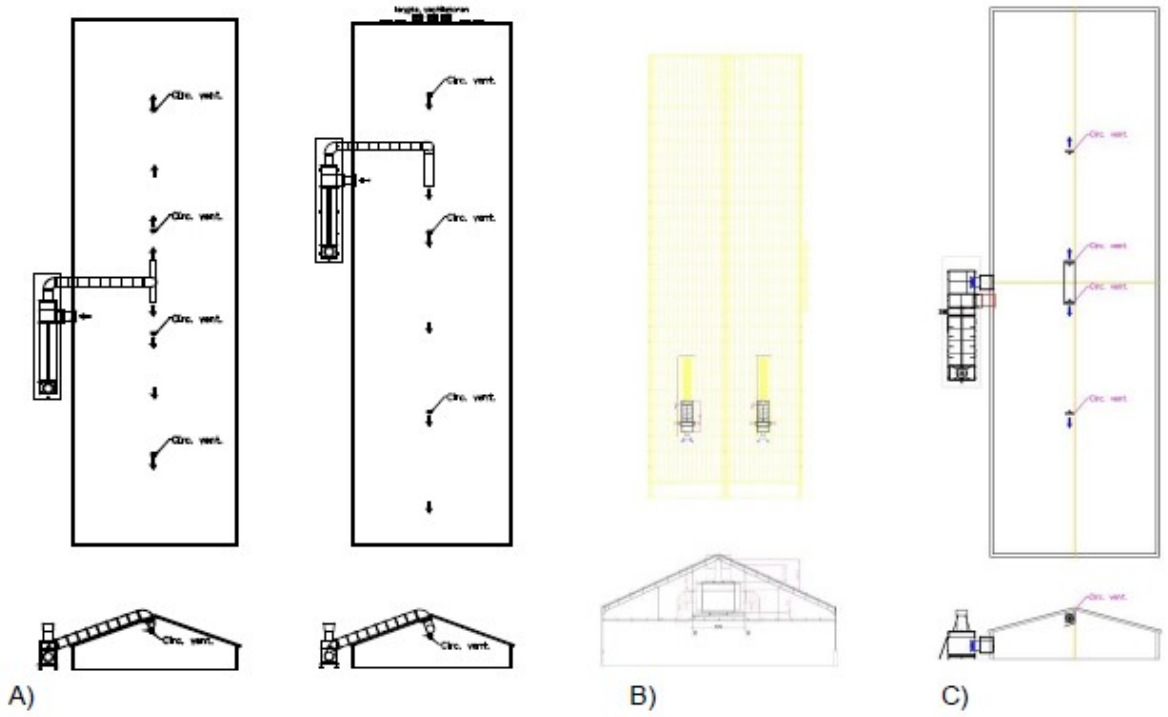

Plattegrond en dwarsdoorsnede bij toepassen van warmtewisselaar en circulatieventilatoren:
A) plaatsing van warmtewisselaar buiten de stal en inbrengen lucht via buis naar de nok van de stal (buis kan eventueel ook aan de binnenzijde van het dak worden aangebracht).
B) plaatsing warmtewisselaar in de stal (aantal is afhankelijk van benodigde capaciteit).
C) inbrengen lucht vanuit de warmtewisselaar met lamellen in zijgevel en opvang in de nok.

Voorbeeld van lamellen (Louvre-systeem) in zijgevel en luchtopvang in de nok.

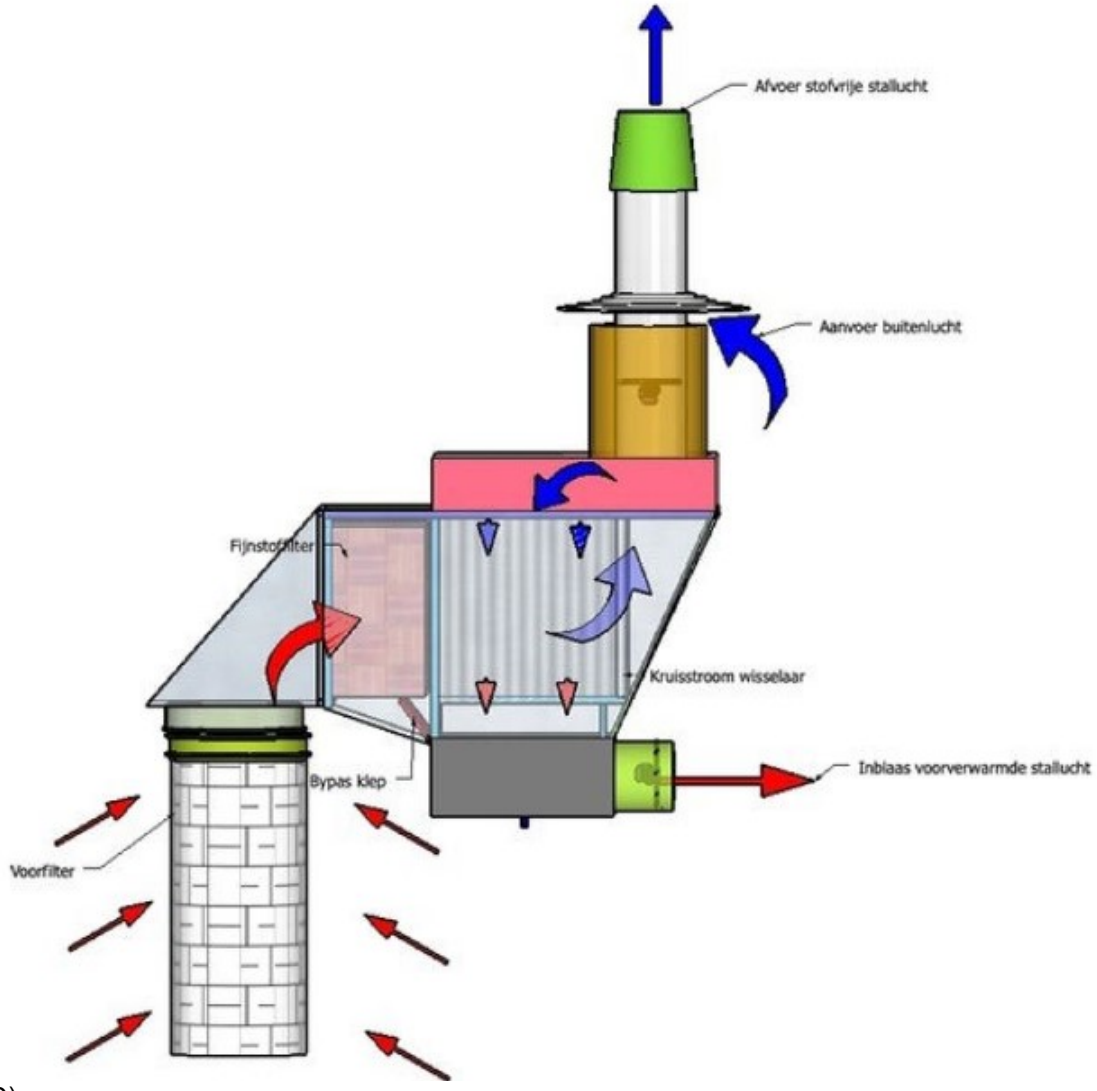

D)

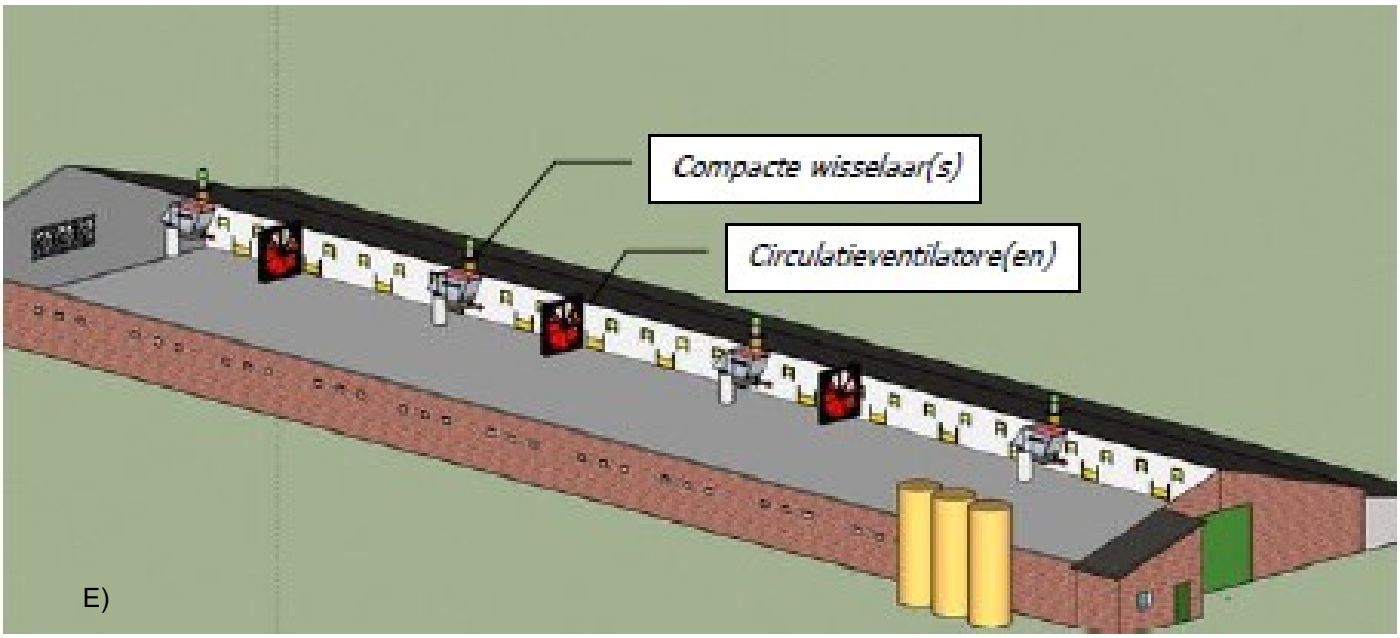

Bij toepassen van compacte warmtewisselaars in de stal met circulatieventilatoren:
D) principeschets compacte warmtewisselaar met horizontale uitblaas.
E) afbeelding stal met compacte warmtewisselaars en circulatieventilatoren.

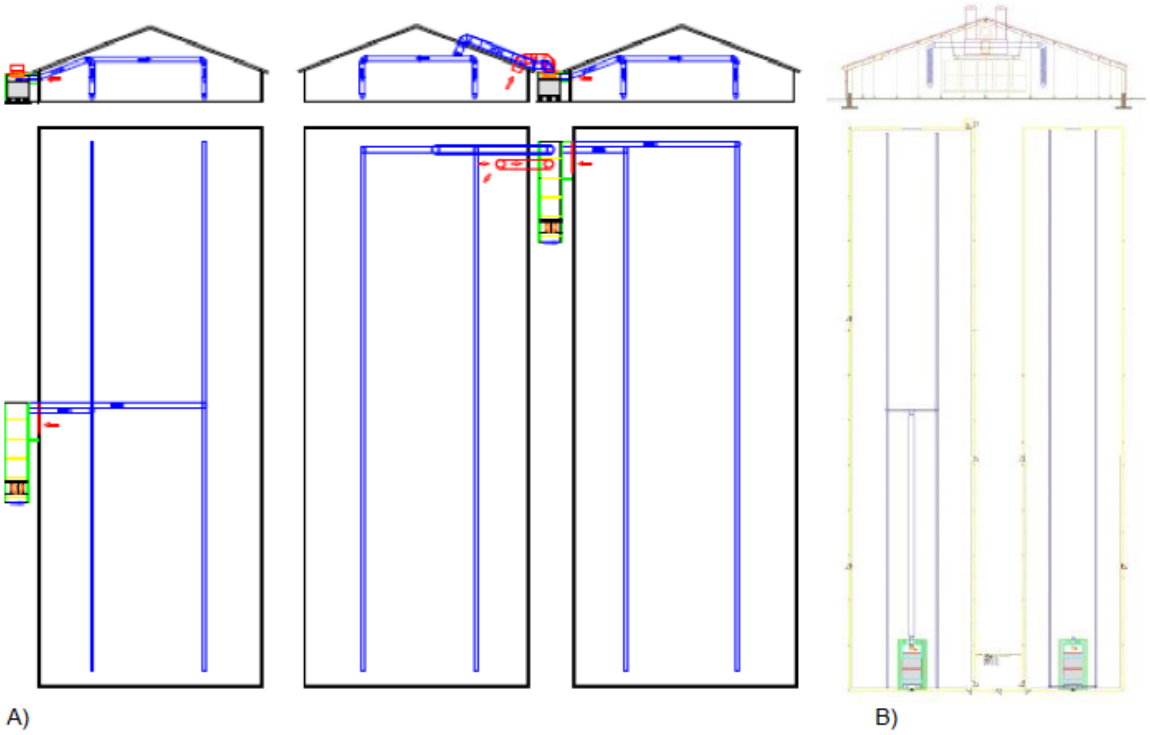

Plattegrond en dwarsdoorsnede bij toepassen van warmtewisselaar met buizen systeem:
A) plaatsing van warmtewisselaar buiten de stal.
B) plaatsing van warmtewisselaar in de stal.

Naam: Stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	Nummer: BWL 2010.13.V7
	Systeembeschrijving: Januari 2020

Rav-nummer	**BWL2017.01.V2**
Naam systeem	**Stal met buizenverwarming**
Diercategorie	**Vleeskuikens (E 5.15), (groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok (E 3.9) en ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok; tot 6 weken (F 1.8)**
Systeembeschrijving van	**Juli 2018**
Vervangt	**BWL2017.v1 van november 2017**
Werkingsprincipe	De ammoniakemissie wordt gereduceerd door het drogen van het strooisel met warme lucht en het afvoeren van verdampt vocht met opgewarmde lucht. Bij dit systeem wordt gebruik gemaakt van de thermische opstijging van warme lucht van de verwarmingsbuizen welke aan de binnenzijde van de zijmuren van de stal zijn geplaatst. De warmte van de warmtebuizen stijgt op door thermiek en beweegt zich samen met de binnenkomende lucht van de luchtinlaatventielen langs het plafond naar het midden van de stal. Daar komen de luchtstromen van beide zijden van de stal samen en bewegen naar omlaag en vervolgens terug naar de zijmuren. De opgewarmde lucht kan vocht opnemen welke uit het strooisel verdampt. Een deel van de stallucht wordt afgezogen zodat het verdampte vocht uit de stal direct wordt afgevoerd. Door de uniforme warmteafgifte van de warmtebuizen over het gehele staloppervlak wordt er bewerkstelligd dat er een uniforme droging van het strooisel plaatsvindt.

DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; BOUWKUNDIG

	Onderdeel	Uitvoeringseis
1	Vloeruitvoering	De totale stalvloerconstructie inclusief eventueel onderliggende zandlaag moet een warmteweerstand (Rc-waarde) hebben van minimaal 0,5.

DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; TECHNISCHE VOORZIENINGEN

	Onderdeel	Uitvoeringseis
2	Huisvestingsvorm	Volledig strooiselvloer
3	Drinkwater	Drinkwatervoorziening voorzien van antimorssysteem
4a	Verwarmings- en ventilatiesysteem	Er moet verbrandingstoestel[1] aanwezig zijn die niet in de stalruimte van de dieren is geplaatst. Het warmwater vanuit het verbrandingstoestel dient via een buizensysteem (warmtebuizen) in de stal te worden gebracht.
4b		De warmtebuizen zijn gesitueerd aan de binnenzijde van de zijmuren bij de inlaatventielen.
4c		Vorm en dikte van de warmtebuizen volgens opgave leverancier.
5	Registratie-apparatuur	De volgende registratieapparatuur dient aanwezig te zijn: - apparatuur voor het registreren van de gerealiseerde temperatuurcurve; - apparatuur voor registreren van het gerealiseerde ventilatiedebiet; - apparatuur voor registreren van de luchtvochtigheid in de stal.
6a	Capaciteit nieuwbouw	De dimensionering van het verbrandingstoestel en de warmtebuizen moet aansluiten bij de gevraagde capaciteit van minimaal 100 W/m^2 of bij de te installeren totale capaciteit die nodig is volgens de warmtebalansberekening. De te installeren totale warmtecapaciteit kan met een warmtebalansberekening worden bepaald.

[1] Het gaat er om dat lucht kan worden opgewarmd en dat deze lucht wordt verdeeld. Het verbrandingstoestel staat in een afzonderlijke ruimte. Het afvoerkanaal voor de afvoer van rookgassen dient naar buiten de stal te zijn.

6b	Capaciteit bestaande stallen	De dimensionering van het verbrandingstoestel en de warmtebuizen moet aansluiten bij de gevraagde capaciteit van minimaal 125 W/m^2 of bij de te installeren totale capaciteit die nodig is volgens de warmtebalansberekening. De te installeren totale warmtecapaciteit kan met een warmtebalansberekening worden bepaald.
HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Gebruikseis**
a	Leefoppervlak	Bij (groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok tot 19 weken: minimaal 900 cm² en maximaal 1.100 cm² per dier bij opzet (8,3 à 11,1 dieren per m ²).
b	Luchtstroming	De warmte stijgt op door de thermiek en beweegt zich samen met de binnenkomende lucht van de luchtinlaatventielen langs het plafond naar het midden van de stal. Daar komen de luchtstromen van beide zijden van de stal samen en bewegen naar omlaag en vervolgens terug naar de zijmuren.
c1	Luchtvochtigheid	De luchtvochtigheid in de stal dient permanent te worden gemeten met een luchtvochtigheidssensor welke aangesloten zit op de klimaatcomputer. Wanneer de vochtigheid van het strooisel oploopt en daardoor de stalluchtvochtigheid, dient de computer hierop te reageren door temperatuur van het water in de buizenverwarming te verhogen zodat er meer vocht in de stal wordt verdampt en afgevoerd via het ventilatiesysteem.
c2		De luchtvochtigheid mag maximaal 75% zijn.
d	Instelling temperatuurcurve	De verwarming wordt ingeschakeld naar mate er behoefte is aan extra warmte in de stal, hiervoor wordt de temperatuurcurve gevolgd.
e	Registratie	Ten behoeve van een controle op de werking van het systeem moeten de volgende gegevens automatisch worden geregistreerd: - de temperatuurcurve; - het gerealiseerde ventilatiedebiet; - de gerealiseerde luchtvochtigheid.
Emissiefactor		Vleeskuikens: 0,012 kg NH_3 per dierplaats per jaar (Groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok: 0,044 kg NH_3 per dierplaats per jaar Ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok: 0,03 kg NH3 per dierplaats per jaar
Verwijzing meetrapport		• Onderzoek ammoniakemissie aan vleeskuikenstallen met buizenverwarming (BL2016.6349.02-V11, september 2016) • Actualisering ammoniak emissiefactoren pluimvee; Advies voor aanpassing van ammoniak emissiefactoren van pluimvee in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Wageningen Livestock Research, Rapport 1015

Pluimveestal met buizenverwarming

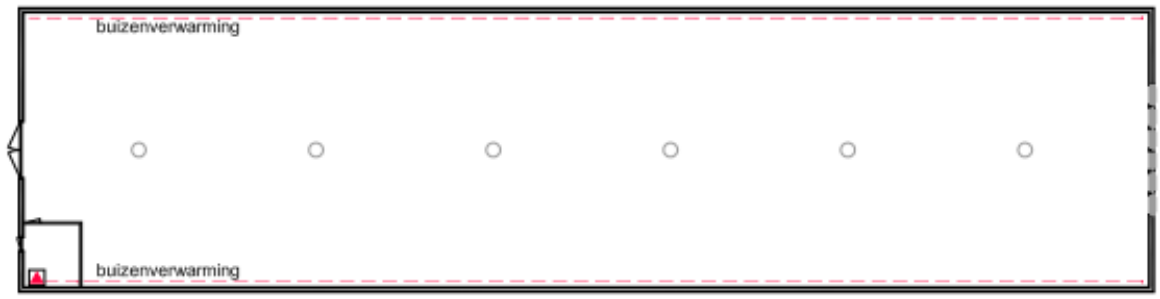

Plattegrond

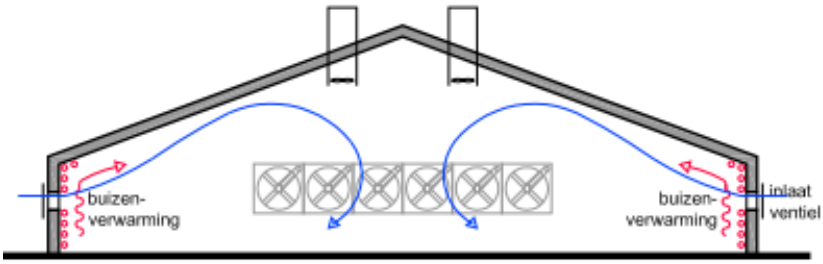

Uitvoering bij nokventilatie of combinatie van nok- & lengteventilatie

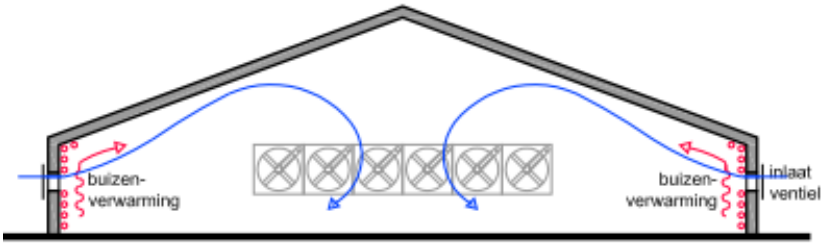

Uitvoering bij lengteventilatie

Verwarmingstoestel

NAAM: Stal met buizenverwarming	**NUMMER:** BWL 2017.01.V2
	SYSTEEMBESCHRIJVING: juli 2018

Nummer systeem	**BWL 2011.02.V6**
Naam systeem	**Warmtewisselaar; 31% reductie fijnstof (PM10)**
Diercategorie	**Additionele technieken voor emissiereductie van fijn stof bij de diercategorieën E, F en G**
Systeembeschrijving van	**Januari 2020**
Vervangt	**BWL 2011.02.V5 van maart 2019**
Werkingsprincipe	De wisselaar zorgt ervoor dat er warme ventilatielucht vanuit de stal verse lucht opwarmt. De opgewarmde verse ventilatielucht wordt in de stal uitgeblazen. Voor menging van de warme lucht met de aanwezige stallucht kan per diercategorie en huisvestingsysteem een andere techniek worden toegepast. Variant A In het condensatievocht dat zich vormt op de pakketten in de wisselaar blijft stof achter. Samen met aanhechting van stof aan de wanden van de kanalen resulteert dit in een reductie van de emissie van fijnstof. Variant B en variant C De lucht uit de stal wordt gefilterd door filters met een verwijderingsrendement van 99% voor stof met een diameter van ≥10 micrometer voordat deze door de warmtewisselaar gaat.

DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; TECHNISCHE VOORZIENINGEN

	Onderdeel	**Uitvoeringseis**
1	Huisvestingsvorm	Afhankelijk van diercategorie en huisvestingssysteem
2	Verwarmings- en luchtcirculatiesysteem	Er moet sprake zijn van minimaal één onderhoudsvriendelijke warmtewisselaar die verse lucht opwarmt. Deze lucht wordt vermengd met lucht in de stal. Bij jonge dieren dient aanvullende verwarming aanwezig te zijn om de gewenste staltemperatuur te bereiken.
3a	Warmtewisselaar	Warmtewisselaar(s) kunnen zowel buiten naast de stal zijn opgesteld, als binnen in de stal zijn geplaatst. De warmtewisselaar warmt vers binnenkomende ventilatielucht op alvorens deze in de stal komt. Het thermische rendement van de wisselaar is minimaal 70% bij warmtevraag op basis van: $\left(\frac{T\ inblaas - T\ buiten}{T\ afzuig - T\ buiten}\right) \times 100\%$ (T = temperatuur)
3b	Variant A; omschrijving	De warmtewisselaar is uitgevoerd volgens het tegenstroomprincipe. In een kast van isolerend materiaal zijn kunststof kanalen geplaatst. Bij een binnen geplaatste warmtewisselaar is een geïsoleerde omkasting niet vereist. De kanalen zijn minimaal 7 m lang. De binnenkomende (koude) lucht stroomt door de kanalen. De uitgaande (warme) stallucht stroomt langs de buitenkant van de kanalen.
3c	Variant A; debiet	De minimaal geïnstalleerde capaciteit van de warmtewisselaar(s) bedraagt bij: - opfokleghennen; 0,4 m^3/dier/uur - leghennen; 1,0 m^3/dier/uur - opfokvleeskuikenouderdieren; 1,0 m^3/dier/uur - vleeskuikenouderdieren; 1,5 m^3/dier/uur - vleeskuikens; 1,0 m^3/dier/uur [1] - vleeskalkoenen, hennen; 3 m^3/dier/uur - vleeskalkoenen, hanen; 6,2 m^3/dier/uur - vleeseenden; 2,3 m^3/dier/uur De capaciteit betreft de uitgaande luchtstroom.

3d	Variant B1; omschrijving	De warmtewisselaar(s) is (zijn) uitgevoerd volgens het kruisstroomprincipe. In een geïsoleerde omkasting zijn lamellen voor warmte-uitwisseling en droge stoffilters geplaatst. Bij binnen geplaatste warmtewisselaars is een geïsoleerde omkasting niet vereist. Na de stoffiltering wordt de afgevoerde lucht door de warmtewisselaar geleid.
3e	Variant B2; omschrijving	De uitvoering van de warmtewisselaar is gelijk aan variant A, maar voordat de lucht door de warmtewisselaar gaat wordt deze gereinigd in droge stoffilters.
3f	Variant C omschrijving	De compacte kruisstroomwisselaar(s) is (zijn) geplaatst voor de in het dakvlak aanwezige ventilator(en). Voor de wisselaar is een droge stoffilter aanwezig.
3g	Variant B en variant C; aantal en oppervlakte filters	Het aantal of de oppervlakte van de filters is afgestemd op de capaciteit die door de warmtewisselaar gaat, volgens opgave leverancier.
3h	Variant B en variant C; type filters	De droge stoffilters hebben een verwijderingsrendement (op massabasis) van minstens 99% voor stof met een diameter van ≥10 micrometer. Dit verwijderingsrendement blijkt uit een bij de filters afgegeven certificaat.
3i	Variant B en variant C; reiniging filters	Voor het regelmatig reinigen van de droge stoffilters is een persluchtinstallatie aanwezig. Bij het gebruik van een compacte warmtewisselaar (variant C) hoeft deze persluchtinstallatie niet aanwezig te zijn[1].
3j	Variant B en variant C; debiet	De minimaal geïnstalleerde capaciteit van de warmtewisselaar(s) bedraagt bij: - opfokleghennen; 0,35 m^3/dier/uur - leghennen; 0,85 m^3/dier/uur - opfokvleeskuikenouderdieren; 0,85 m^3/dier/uur - vleeskuikenouderdieren; 1,2 m^3/dier/uur - vleeskuikens; 0,75 m^3/dier/uur [2] - vleeskalkoenen, hennen; 2,5 m^3/dier/uur - vleeskalkoenen, hanen; 5,3 m^3/dier/uur - vleeseenden; 1,9 m^3/dier/uur De capaciteit betreft de uitgaande luchtstroom.
4	Registratieapparatuur	De volgende registratieapparatuur dient aanwezig te zijn: - apparatuur voor het registreren van het aanstaan van de warmtewisselaar (urenteller); - apparatuur voor het registreren van de gerealiseerde temperatuur(curve), binnen-, inblaas- en buitentemperatuur; - apparatuur voor het registreren van het gerealiseerde ventilatiedebiet in warmtewisselaar en eventueel aanwezige filters - apparatuur voor het registreren van de schoonmaakfrequentie van de filters (alleen variant B)

[1] Bij deze uitvoering is ook een voorfilter geïnstalleerd, zodat reiniging van de filters daarna tijdens de ronde niet nodig is.

[2] Bij vleeskuikens kan een productiewijze worden toegepast waarbij kuikens in de stal uit het ei komen en daarna opgefokt gedurende een beperkte periode in deze stal. Na de opfokperiode worden de dieren overgeplaatst naar een vervolghuisvesting. Deze productiewijze is, met bijbehorende leeftijden voor overplaatsen, vastgelegd in categorie E 5.9. Afhankelijk van de leeftijd van overplaatsen is de ventilatiebehoefte in de opfokstal mogelijk lager dan de hier gevraagde minimale capaciteit. In dat geval kan de geïnstalleerde capaciteit van de opfokstal worden berekend met de formule: $y = 0{,}1363 * e^{0{,}0908x}$ (waarin y = te installeren debiet en x is leeftijd van overplaatsen in dagen, *e* staat voor 'exponentiele functie' en heeft de afgeronde waarde 2,7183).

HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Gebruikseis**
a	Instelling capaciteit warmtewisselaar	*Dieren met verwarmingsbehoefte:* <u>Ingaande luchtstroom;</u> Zolang er een warmtebehoefte is in de stal, is de ventilator ingeschakeld. Het debiet wordt aangestuurd op basis van de ventilatiebehoefte van de stal. Als er geen verwarming (meer) nodig is, mag deze ingaande luchtstroom worden uitgeschakeld. <u>Uitgaande luchtstroom;</u> De ventilator voor de uitgaande luchtstroom is gedurende de gehele productieperiode ingeschakeld. De capaciteit van de uitgaande luchtstroom wordt gestuurd op basis van de ventilatiebehoefte van de stal. De uitgaande luchtstroom wordt in de periode dat er verwarming nodig is gelijk gehouden aan die van de ingaande luchtstroom. Bij toenemende ventilatiebehoefte, als er geen verwarming nodig is, neemt de capaciteit van de uitgaande luchtstroom toe tot de maximale capaciteit van de warmtewisselaar. *Dieren zonder verwarmingsbehoefte:* <u>Ingaande luchtstroom;</u> De ingaande luchtstroom is afgestemd op de eisen ten aanzien van de beluchting. <u>Uitgaande luchtstroom;</u> De ventilator voor de uitgaande luchtstroom is gedurende de gehele productieperiode ingeschakeld. De capaciteit van de uitgaande luchtstroom wordt gestuurd tot de maximale capaciteit van de warmtewisselaar op basis van de ventilatiebehoefte van de stal. Het debiet is minimaal gelijk aan de ingaande luchtstroom.
b	Reiniging variant A	De buitenzijde van de kunststofkanalen in de wisselaar moeten na iedere ronde en minimaal één keer per twee maanden worden gereinigd.
c	Reiniging variant B en variant C	*Bij groeiende dieren:* Vanaf 10 dagen na opzetten van de dieren dienen de filters minimaal 1 keer per dag automatisch worden gereinigd met de persluchtinstallatie. Bij het gebruik van een warmtewisselaar waarbij elke droge stoffilter een eigen ventilator heeft, mag de automatische reiniging ook plaatsvinden door de ventilator kortstondig andersom te laten draaien. Na 20 dagen dient dit minimaal 2 keer per dag plaats te vinden. *Bij volwassen dieren:* Minimaal 2 keer per dag reinigen. Na elke ronde dienen de filters met water worden gereinigd evenals de ruimte onder de filters.
d	Vervanging filters	Om een goed verwijderingsrendement te garanderen worden de filters na 5 jaar ieder jaar getest op het verwijderingsrendement, of de filters worden iedere 5 jaar vervangen.
e1	Registratie	Ten behoeve van een controle op de werking van het systeem moeten de volgende gegevens automatisch worden geregistreerd: - het aan staan van de warmtewisselaar en de ventilator hiervan; - de temperatuur(curve); - het aanstaan van de filterreinigingsinstallatie (alleen variant B).
e2	Registratie variant B en variant C	Ten behoeve van een controle op de werking van het systeem moeten verder de volgende gegevens worden geregistreerd: - datum in gebruik name van de filters; - vervangingsdatum van de filters, of; - rapport waaruit na 5 jaar gebruik blijkt dat verwijderingsrendement ≥99% is voor PM10.

Werkingsresultaat	Emissiereductie fijnstof (PM10) van 31% ten opzichte van de emissiefactor van het stalsysteem waarmee het wordt gecombineerd.
Verwijzing meetrapport	Rapport 621; Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij: validatie van een warmtewisselaar op vleeskuikenbedrijven Rapport 657; Emissies uit een vleeskuikenstal met strooiselbeluchting en warmtewisselaar. Meetprogramma Integraal Duurzame Stallen

Principeschets warmtewisselaar

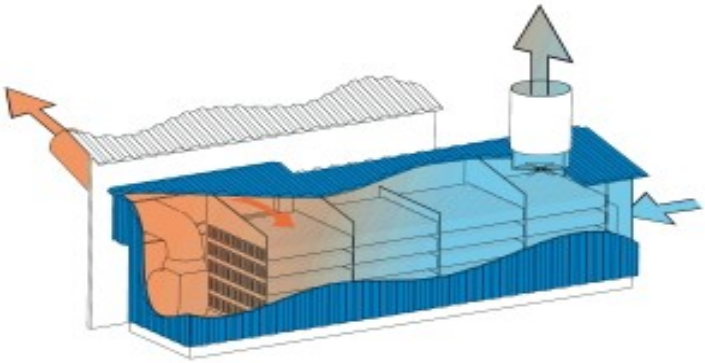

Variant A

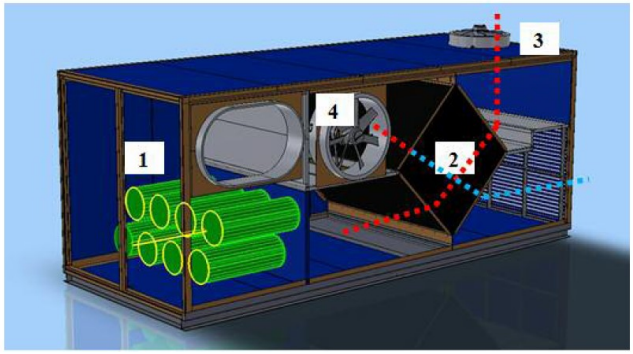

Variant B1

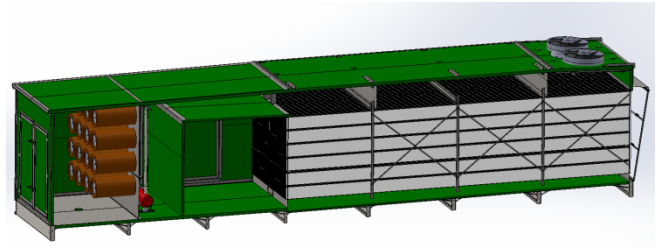

Variant B2

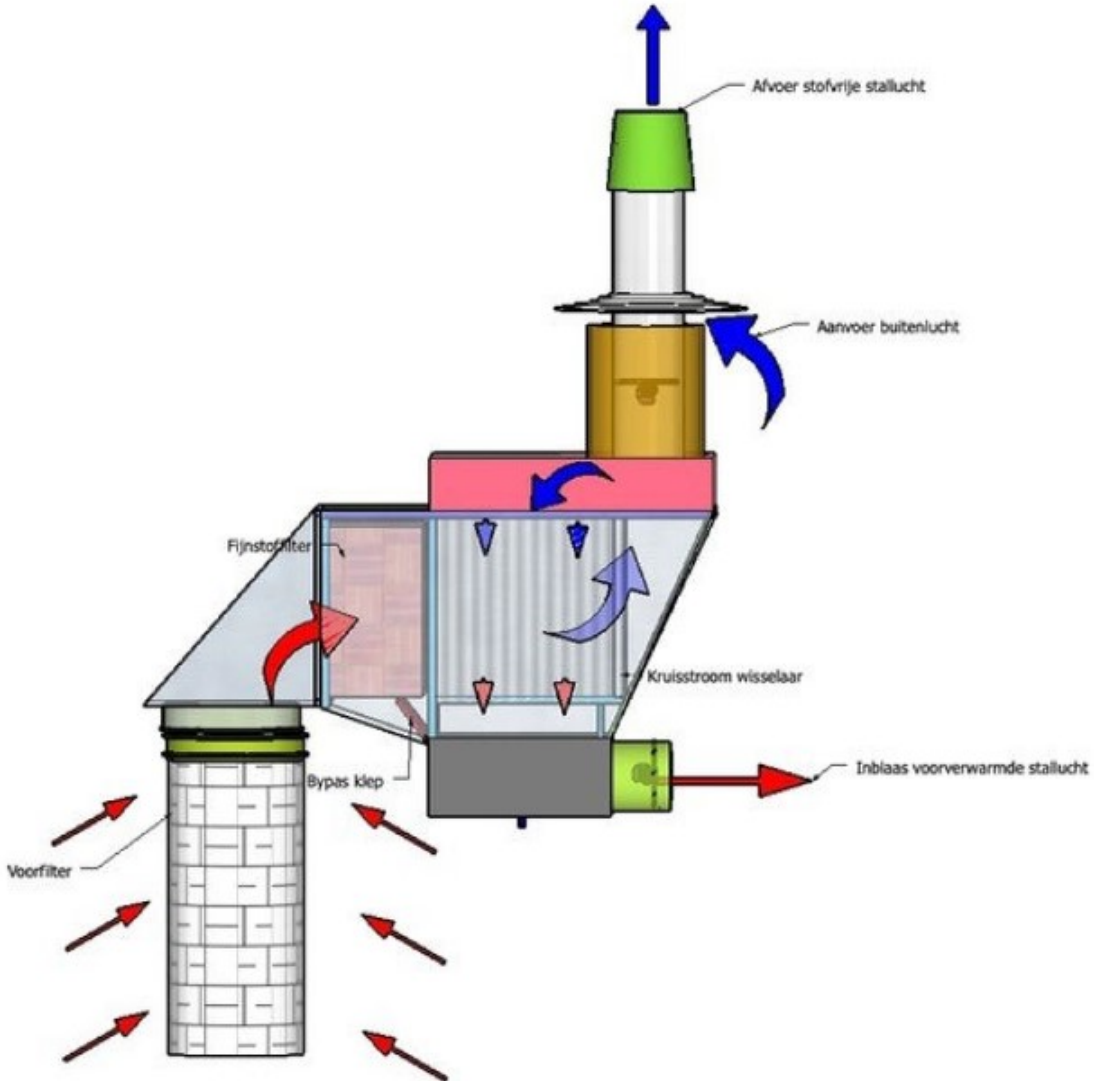

Variant C

Naam: Warmtewisselaar; 31% reductie fijnstof	**Nummer:** BWL 2011.02.V6
	Systeembeschrijving: Januari 2020

Gebouwkenmerken beoogde situatie (aanvraag)

d.d. 24-2-2020

gebouw	**1**	**1A**	**2**
functie	rundveestal	rundveestal (uitbreiding)	paardenstalling
goothoogte (m)	2,25	2,25	2,60
nokhoogte (m)	6,77	6,77	2,60
gem.hoogte (m)	4,51	4,51	2,60
lengte (m)	48,00	32,10	12,20
breedte (m)	26,00	26,00	2,40
orientatie (°)	2,00	2,00	92,00
aantal dieren	98 st melkvee 51 st jongvee	52 st melkvee 49 st jongvee	5 paarden en 1 pony
RAV-nummer	A 1.100 en A 3.100	A 1.18 en A 3.100	K 1.100 en K 3.100
OU_E/dier/s	n.v.t.	n.v.t.	
OU_E totaal	n.v.t.	n.v.t.	
NH3 p.d.	13,0 en 4,4	8,0 en 4,4	5,0 en 3,1
NH3 totaal	1.498,40	631,60	28,10
g PM10/dier/jr	118 en 38	118 en 38	
totaal kg fijnstof	13,50	8,00	
EP	midden gebouw	midden gebouw	midden gebouw
	open nok	open nok	openingen zijgevel
EP gem. hoogte (m)	6,77	6,77	1,3
EP gem. Ø (m)	0,50	0,50	0,50
EP uittreesnelheid (m/s)	0,40	0,40	0,40

Gebouwkenmerken beoogde situatie (aanvraag)

d.d. 24-2-2020

gebouw	**3**	**4**	**5**	**6**
functie	vleeskuikenstal	vleeskuikenstal	vleeskuikenstal	vleeskuikenstal
goothoogte (m)	2,50	2,50	3,00	3,00
nokhoogte (m)	6,10	6,10	8,04	8,04
gem.hoogte (m)	4,30	4,30	5,52	5,52
lengte (m)	80,00	80,00	120,40	120,40
breedte (m)	26,47	26,85	27,40	27,40
orientatie (°)	2,00	2,00	2,00	2,00
aantal dieren	42.000	42.000	42.500	42.500
RAV-nummer	E 5.11	E 5.11	E 5.15 & E.7.6	E 5.15 & E.7.6
OU_E/dier/s	0,33	0,33	0,33	0,33
OU_E totaal	13.860	13.860	14.025	14.025
NH3 p.d.	0,021	0,021	0,012	0,012
NH3 totaal	882,00	882,00	510,00	510,00
g PM10/dier/jr	22,00	22,00	15,18	15,18
totaal kg fijnstof	924,00	924,00	645,15	645,15
EP	gew.gem. EP	gew.gem. EP	gew.gem. EP	gew.gem. EP
	eindgevel en wisselaar	eindgevel en wisselaar	eindgevel en wisselaar	eindgevel en wisselaar
EP gem. hoogte (m)	4,03	4,03	6,30	6,30
EP gem. Ø (m) standaardventila	2,17	2,17	2,06	2,06
EP uittreesnelheid (m/s)	7,50	7,50	8,50	8,50

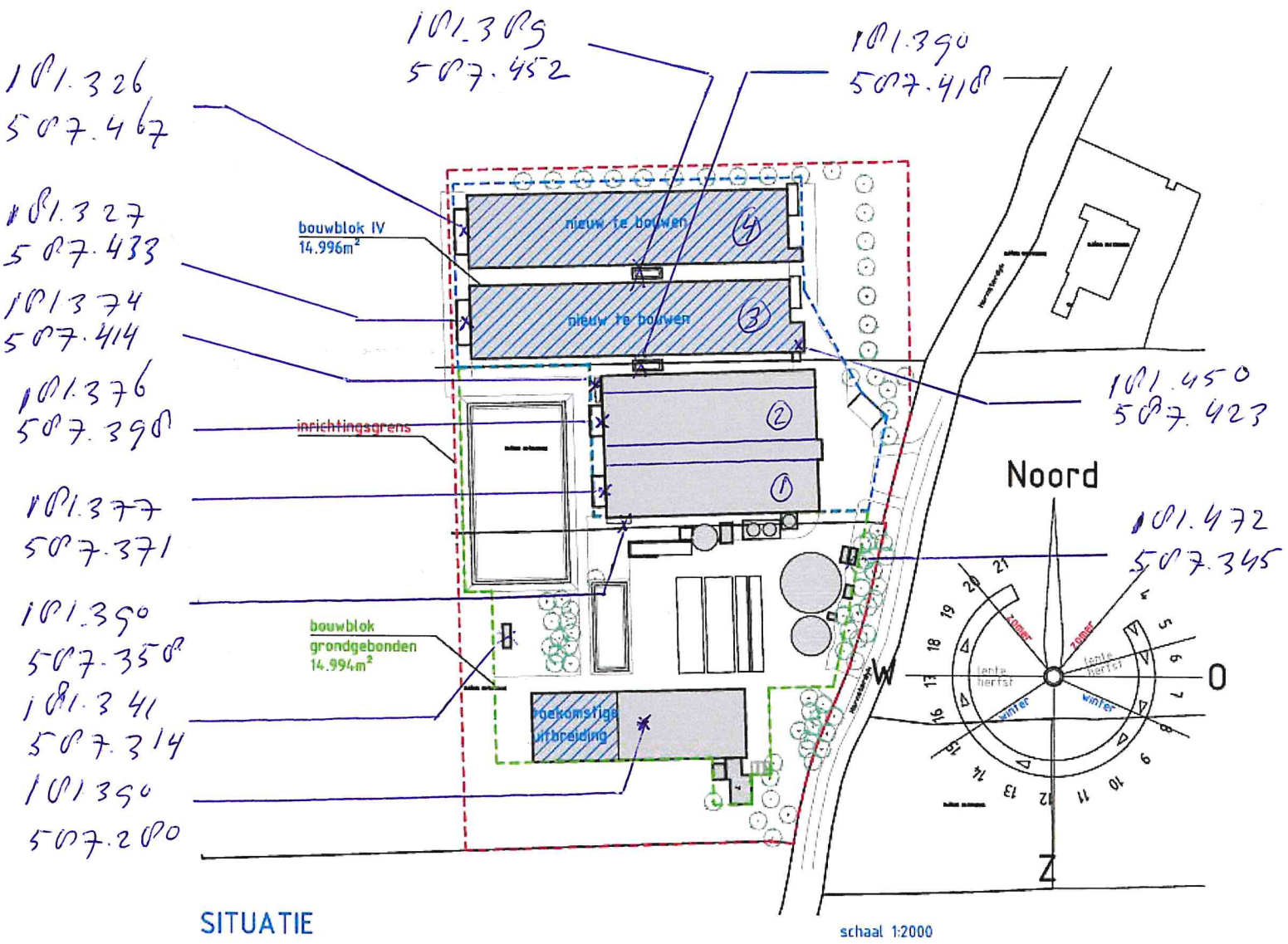

SITUATIE

schaal 1:2000

KADASTRAAL BEKEND:
Gemeente: Leeuwarderadeel
Sectie: G
Nummer: 452 & 455

XY-coördinaten EP bronnen bedrijf
bron: PDOKVIEWER.PDOK.NL

XY Coordinaten EP beoogde situatie

d.d. 3-3-2020

Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD Stiens

Gewogen gemiddeld EP en EP-hoogte per stal a.h.v. aantal ventilatoren per bron

Geb.	Functie	Bron	aantal ventilatoren	X- coörd.	Y-coörd.	EP hoogte	
1	Rundveestal	middelpunt		181.405	587.280	6,77	open nok
	indien verlengd	middelpunt		181.390	587.280		
2	Paarden	middelpunt		181.341	587.314	1,50	default
3	Best.vlkstal	eindgevel	16	181.377	587.371	4,00	eindgevel
		wisselaar	2	181.390	587.358	4,30	wisselaar
			18	181.378	587.370	4,03	
4	Best.vlkstal	eindgevel	16	181.376	587.398	4,00	eindgevel
		wisselaar	2	181.374	587.414	4,30	wisselaar
			18	181.376	587.400	4,03	
5	Nw vlk.stal	eindgevel	20	181.327	587.433	6,50	eindgevel
		wisselaar	2	181.390	587.418	4,30	wisselaar
			22	181.333	587.432	6,30	
6	Nw vlk.stal	eindgevel	20	181.326	587.467	6,50	eindgevel
		wisselaar	2	181.389	587.452	4,30	wisselaar
			22	181.332	587.466	6,30	
5	Houtkachel	rookgasafvoer	1	181.450	587.423	6,00	schoorsteen

Middelpunt stallen i.v.m. ISL3a	Geb. 1	181.390	587.280	ligboxenstal
	Geb. 3	181.418	587.372	vleeskuikenstal 1
	Geb. 4	181.417	587.399	vleeskuikenstal 2
	Geb. 5	181.387	587.435	vleeskuikenstal 3
	Geb. 6	181.386	587.469	vleeskuikenstal 4

Toelichting t.a.v. stikstofemissie co-vergisting

d.d. 25-10-2016

Initiatiefnemer
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD Stiens

Inleiding
De biogasinstallatie is sinds oktober 2005 in gebruik. Aanvankelijk met een vermogen van 190 kW. In 2011 is de installatie uitgebreid met een warmtekrachtinstallatie (WKK) van 400 kW. Daarmee kwam de capaciteit op 590 kW.

De rundveedrijfmest en de strooiselmest van de kuikens gaan in de vergister met co-producten als frietafval, tulpenbollen, bermgras, uienvellen, enz. Ook wordt er mest van derden aangeleverd. Het biogas dat daarbij ontstaat, wordt d.m.v. een WKK omgezet in elektriciteit, voldoende voor 880 huishoudens. De warmte die daarbij vrijkomt wordt gebruikt door een sportcomplex met tropisch zwembad, twee kilometer verderop, en deels gebruikt om de kuikenstallen van warmte te voorzien. Het digestaat wordt afgezet bij akkerbouwers.

Het biogas wordt in 2 generatoren (WKK's) omgezet in energie (en warmte). De WKK van 190 kW staat thuis en die van 400 kW bij zwembad/sportcentrum 'It Gryn' in Stiens. Met een ondergrondse leiding wordt het biogas er naar toegebracht.
De warmte die thuis vrij komt wordt aangewend in de kuikenstallen, die bij het sportcomplex wordt gebruikt voor het verwarmen van het water van het zwembad.

Bronnen stikstofemissies
De stikstofemissie wordt veroorzaakt door de volgende bronnen binnen de inrichting:

- WKK (warmte-krachtkoppeling)
- Aanvoer grondstof in biogasinstallatie - verreiker
- Laden- en lossen, van grondstoffen en digestaat - vrachtwagens

<u>WKK warmte-krachtkoppeling</u>
Het bedrijf is uitgerust met een warmtekrachtinstallatie van in totaal 590 kW.
De WKK (190 kW) die op het perceel aan de Harnsterdyk 7 aanwezig is behoort tot de inrichting.
De WKK (400 kW) in de nabijheid van het tropisch zwembad bevindt zich buiten de inrichting.
Deze laatste blijft ten aanzien van de aanvraag Nb-wetvergunning voor de locatie Harnsterdyk 7 buiten beschouwing.

De NOx (NO_2) emissie van een gasmotor dient in Nederland te voldoen aan de geldende BEMS emissie eisen. De eis is maximaal 340 mg/nm3 rookgas bij een referentie O2 van 3%
Zie artikel 3.10f van de Regeling Activiteitenbesluit milieubeheer.

De WKK draait maximaal 7.000 uur op jaarbasis op vol vermogen van 190 kW.
De totale NO_x emissie van de WKK op de thuislocatie komt daarmee op 1.909,49 kg/j. Zie daarvoor de berekening NO_x uitstoot WKK Harnsterdijk 7 te Stiens door uitgevoerd door MAN Rollo).

De emissiepunthoogte (uitstoot) van de WKK is 5 m.

L de Boer Stiens			
E2876LE302			
Energy output 1 h	190 kWe		
generator rendement	95 %		
Energy output 1 h	200 kWm		
Combustion air	861 kg/h		
Fuel	99 kg/h		
exhaust gas volume flow, dry	806,98 Nm³/h		
NOx Emissions gemeten	128 ppm	7% O2	
O2 gemeten	7 %		
NOx bij 3% O2	164,57 ppm	3% O2	BEMS
NOx emissions	338,03 mg/Nm3	3% O2	BEMS
NOx emissions	272,78 g/h	3% O2	
draaiuren per jaar	7000 uur		
NOx in kg/jaar	1909,49 kg/jaar	3% O2	

Berekening NO_x uitstoot WKK Harnsterdijk 7 te Stiens (door: MAN Rollo)

De WKK geeft een uitstoot van 1.909,49 kg NOx per jaar.

In de beoogde situatie is het gebruik van de WKK overeenkomstig met het huidige gebruik en blijft de uitstoot van NOx hetzelfde.

Verreiker

Voor de invoer van gestorte grondstoffen in de mengsilo voor de biogasinstallatie wordt gebruik gemaakt van een verreiker. De verreiker wordt ingezet binnen een bepaald werkgebied (aangegeven vlak binnen de berekening). Binnen dit vlak vinden de verplaatsingen plaats van de opslagplaats van de gestorte grondstoffen ten behoeve van de biogasinstallatie naar de voormengsilo en terug inclusief draai- en keerbewegingen.

De verreiker wordt gedurende 1 uur per dag gebruikt. De bedrijfsduur is ca. 365 uur per jaar. Het brandstof verbruik ligt tussen de 7 en 8 liter per uur (ca. 2.750 liter/per jaar). Het vermogen van de verreiker is 100 kW en het bouwjaar 2014.

Het gebruik van de verreiker geeft een uitstoot van 3,3 kg NOx per jaar. In de beoogde situatie is het gebruik van de verreiker overeenkomstig met het huidige gebruik en blijft de uitstoot van NOx hetzelfde.

Vrachtverkeer

In 2014 is in totaal 4.828,8 ton co-product aangeleverd met 192 vrachtwagens. Daarnaast is 1.200 ton strooiselmest van derden aangeleverd (ca. 40 vrachtwagens) en 5.000 ton drijfmest van derden (ca. 160 vrachtwagens). In onderstaande tabel vindt u een uitgebreid overzicht van de hoeveelheid aangevoerde co-producten en het aantal transportbewegingen wat hiermee gepaard ging in 2014.

Aanvoer co-producten

2014							
totaal aanvoer/invoer 2014 x 1000 kg							
Tonnen	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	overig
totaal 2014	2.400,8	390,5	878,3	567,6	109,6	161,4	320,5

Vrachten	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	overig
aantal 2014							
1-4	7	0	0	3	1	0	0
5-8	8	0	0	4	0	0	0
9-12	6	1	0	3	0	0	0
13-16	7	3	0	3	0	1	0
17-20	7	4	1	2	0	0	1
21-24	9	1	4	0	1	0	1
25-28	14	0	5	2	0	0	0
29-32	8	4	4	1	1	1	2
33-36	6	3	6	0	0	2	0
37-40	8	1	3	0	0	0	0
41-44	7	3	3	1	1	0	3
45-48	3	0	5	0	0	0	4
49-52	5	0	4	0	0	0	0
subtotaal	95	20	35	19	4	4	11
aantal dubbel	1	1				2	
totaal	96	21	35	19	4	6	11

De aanvoer van pluimveemest, drijfmest en co-producten van derden had in totaal betrekking op 392 vrachtwagens.

De inrichting is direct gelegen aan de openbare weg. De inrichting heeft meerdere inritten. De meest zuidelijk gelegen inrit wordt gebruikt voor aan- en afvoer voor de biogasinstallatie. Voor de stikstofemmissie van het verkeer van en naar de inrichting is het traject van de inrichting Harnsterdyk 7 tot aan Bredyk (N357) meegenomen. Vanaf daar wordt het verkeer opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

De vrachtauto's kunnen om te lossen rondrijden binnen de inrichting (roundabout). De afstand vanaf de weg tot aan de losplaats is gemiddeld ca. 70 m. Het traject vanaf de inrichting tot aan de Bredyk (N357) is ca. 2,8 km.
Op het traject zijn in totaal 784 vervoersbewegingen, 392 vrachtwagens heen en terug, die gerelateerd zijn aan de vergister.

De vrachtwagens zijn gecategoriseerd als zwaar verkeer. Het traject valt in de categorie buitenwegen, vanwege de lage snelheid en het feit dat de tijdens het lossen de vrachtwagen stilstaat met draaiende motor is een 'filepercentage' van 70% aangehouden.

Afvoer digestaat
De veehouderij heeft 60 ha weiland in beheer. Een deel van het digestaat, ca. 3.600 ton, wordt gebruikt voor het bemesten van het weiland. De rest wordt afgevoerd, ca. 7.000 ton per jaar. De afvoer van 7.000 ton onbewerkte digestaat leidt tot ca. 200 vrachtwagenbewegingen per jaar (ca. 35 ton per transport).

Voor de afvoer van het digestaat wordt net als bij de aanvoer van de grondstoffen gebruik gemaakt van de meest zuidelijk gelegen inrit.
Het laden van de vrachtwagen met digestaat vindt plaats op twee plaatsen binnen de inrichting. Er zit een aftappunt in de buurt van de machinekamer van de vergister en er zit een aftappunt bij het mestbassin achter op het terrein. Beide punten worden evenveel gebruikt.

De vrachtwagens die naar het voorste vulpunt rijden rijden een afstand af van ca. 70 m vanaf de weg. De vrachtwagens die voor het laden naar achteren gaan rijden een afstand van ca. 140 m vanaf de weg (Harnsterdyk).

Ook voor de afvoerbewegingen wordt het traject vanaf de inrichting tot aan de Bredyk (N357) (2,8 km) meegenomen. Het gaat dan op dit traject in totaal over 400 vervoersbewegingen, 200 vrachtwagens heen en terug, die gerelateerd zijn aan de vergister.
De vrachtwagens zijn gecategoriseerd als zwaar verkeer. Het traject valt in de categorie buitenwegen, vanwege de lage snelheid en het feit dat de tijdens het laden de vrachtwagen stilstaat met draaiende motor is een 'filepercentage' van 70% aangehouden.

Het vrachtverkeer leidt tot een uitstoot van 34,9 kg NOx per jaar, zo blijkt uit Aerius berekening.

Vrachtverkeer beoogde situatie
Door uitbreiding van de veestapel wordt op de locatie zelf meer drijfmest en pluimveemest geproduceerd. Al deze mest wordt in de mestvergistingsinstallatie verwerkt. Deze hoeveelheid mest is niet toereikend om de vergister volop te laten draaien. Ook dan wordt er nog steeds pluimveemest en drijfmest van derden aangevoerd. Alleen minder.
In de beoogde situatie wordt 600 ton strooiselmest (ca. 20 vrachtwagens) en 3.000 drijfmest (ca. 95 vrachtwagens) van derden aangeleverd. De aanvoer van co-producten blijft gelijk. Het totaal aantal aanvoerbewegingen in de beoogde situatie komt daarmee op 307. Ten opzichte van de huidige situatie is dit een afname van 85 vrachten.

De afvoer van het digestaat blijft hetzelfde. Het aantal vervoersbewegingen daarvan wijzigt niet.

In de beoogde situatie leidt het vrachtverkeer tot een uitstoot van 29,9 kg NOx per jaar, zo blijkt uit Aerius berekening.

Stikstofemissie
De biovergistingsinstallatie geeft in de beoogde situatie een totale uitstoot van 1.942,68 kg NOx per jaar, incusief de relevante vervoersbewegingen.

2014													
aanvoer/invoer 2014 x 1000 kg													
	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen				mest afv
week 1													
30-dec													
31-dec													
1-jan													
2-jan													
3-jan													
4-jan													
week 2													
6-jan				26,2									
7-jan				25,3									
8-jan							33,6						
9-jan				25,5									
10-jan													
11-jan													
week 3													
13-jan													
14-jan													
15-jan							35,9						
16-jan				24,8				27,0					
17-jan				18,8									
18-jan													
week 4													
20-jan							36,2						
21-jan				16,9									
22-jan				30,2									
23-jan													
24-jan													
25-jan													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	167,6	0,0	0,0	105,7	27,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/4		0,0		totaal co-producten week 1/4			300,3						
hokmest week 1/4		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/4			0,0						
aanvoer/invoer week 5/8													
week 5	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	wafels/gr	uien/bollen				mest afv
27-jan				30,7									

28-jan							34,5						
29-jan													
30-jan				19,8									
31-jan													
1-feb													
week 6													
3-feb													
4-feb				27,6									
5-feb				25,1			36,0						
6-feb													
7-feb													
8-feb													
week 7													
10-feb				33,2									
11-feb													
12-feb							37,0						
13-feb				24,6									
14-feb													
15-feb													
week 8													
17-feb													
18-feb				22,9			35,4						
19-feb													
20-feb				21,4									
21-feb													
22-feb													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	205,3	0,0	0,0	142,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/8		0,0		totaal co-producten week 1/8			648,5						
hokmest week 1/8		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/8			0,0						
aanvoer/invoer week 9/12													
week 9	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen				mest afv
24-feb													
25-feb				26,9			32,9						
26-feb													
27-feb													

28-feb													
1-mrt													
week 10													
3-mrt													
4-mrt													
5-mrt													
6-mrt				26,8									
7-mrt													
8-mrt													
week 11													
10-mrt				34,7									
11-mrt													
12-mrt													
13-mrt				25,4			37,2						
14-mrt													
15-mrt													
week 12													
17-mrt				31,5									
18-mrt													
19-mrt				32,2									
20-mrt					17,6								
21-mrt							25,3						
22-mrt													
totaal 4wk	0,0	0,0	0,0	177,4	17,6	0,0	95,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/12		0,0		totaal co-producten week 1/12			939,0						
hokmest week 1/12		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/12			0,0						
aanvoer/invoer week 13/16													
week 13	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen				mest afv
24-mrt				27,3									
25-mrt													
26-mrt													
27-mrt													
28-mrt				28,6									
29-mrt													
week 14													

31-mrt													
1-apr				26,3			25,5						
2-apr													
3-apr				26,8	19,3								
4-apr													
5-apr							22,9						
week 15													
8-apr													
9-apr				21,8			25,3						
10-apr				20,1									
11-apr					12,0								
12-apr													
13-apr													
week 16													
14-apr				35,7									
15-apr													
16-apr													
17-apr					15,3								
18-apr									40,3				
19-apr													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	186,6	46,6	0,0	73,7	0,0	40,3	0,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/16		0,0		totaal co-producten week 1/16			1.286,2						
hokmest week 1/16		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/16			0,0						

aanvoer/invoer week 17/20													
week 17	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	gras			mest afv
21-apr													
22-apr				24,8									
23-apr													
24-apr				31,1	15,9								
25-apr													
26-apr													
week 18													
28-apr				30,7									
29-apr							24,8						
30-apr				20,2						25,0			

1-mei													
2-mei					15,8	24,2							
3-mei													
week 19													
5-mei				29,8									
6-mei													
7-mei													
8-mei					15,4								
9-mei													
10-mei													
week 20													
12-mei				39,6									
13-mei							24,7						
14-mei													
15-mei				23,4	16,8								
16-mei													
17-mei													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	199,6	63,9	24,2	49,5	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/20		0,0		totaal co-producten week 1/20			1.648,4						
hokmest week 1/20		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/20			0,0						
aanvoer/invoer week 21/24													
week 21	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	melkpoeder			mest afv
19-mei				25,8									
20-mei													
21-mei													
22-mei				25,8	13,9								
23-mei													
24-mei													
week 22													
26-mei				26,8		25,9							
27-mei													
28-mei													
29-mei													
30-mei				23,3		23,3							
31-mei						25,3							

week 23													
3-jun				28,9				29,0		3,1			
4-jun				23,6									
5-jun													
6-jun				23,4		25,2							
7-jun				11,4									
8-jun													
week 24													
9-jun													
10-jun				20,5									
11-jun													
12-jun													
13-jun													
14-jun													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	209,5	13,9	99,7	0,0	29,0	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/24		0,0		totaal co-producten week 1/24			2.003,6						
hokmest week 1/24		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/24			0,0						

aanvoer/invoer week 25/28													
week 25	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen				mest afv
16-jun				26		25							
17-jun													
18-jun						24,6							
19-jun				20,7									
20-jun													
21-jun													
week 26													
23-jun				23,2									
24-jun				25,0									
25-jun				20,9		25,3							
26-jun				25,0									
27-jun													
28-jun				18,0									
week 27													
30-jun				25,0			25,6						
1-jul													

2-jul				28,2		24,8							
3-jul				23,7									
4-jul													
5-jul				21,3									
week 28													
7-jul				27,6									
8-jul				22,3		35,8	24,1						
9-jul													
10-jul													
11-jul				28,9									
12-jul													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	336,2	0,0	135,8	49,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/28		0,0		totaal co-producten week 1/28			2.525,3						
hokmest week 1/28		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/28			0,0						

aanvoer/invoer week 29/32													
week 29	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	melkpoeder	graanrest		mest afv
14-jul				14,8		25,1							
15-jul				17,7						2,5			
16-jul				27,3							34,6		
17-jul													
18-jul													
19-jul													
week 30													
21-jul						25,8	25,4						
22-jul													
23-jul													
24-jul													
25-jul													
26-jul													
week 31													
28-jul													
29-jul													
30-jul				21,4									
31-jul					19,7								
1-aug				9,2	16,7	24,5		27,0					

2-aug													
week 32													
4-aug				34,7									
5-aug													
6-aug				14,5	40,5								
7-aug				24,7					44,8				
8-aug					10,6	23,3							
9-aug													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	164,3	87,5	98,7	25,4	27,0	44,8	2,5	34,6	0,0	0,0
drijfmest week 1/32		0,0		totaal co-producten week 1/32			3.010,1						
hokmest week 1/32		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/32			0,0						
aanvoer/invoer week 33/36													
week 33	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen				mest afv
11-aug				24,2									
12-aug						25,0							
13-aug													
14-aug					14,0								
15-aug						24,7							
16-aug													
week 34													
18-aug													
19-aug				23,7									
20-aug				21,6									
21-aug													
22-aug													
23-aug													
week 35													
25-aug				28,7		24,0							
26-aug									47,5				
27-aug						24,1							
28-aug													
29-aug				25,6		24,6							
30-aug													
week 36													
1-sep				18,5	17,1								

2-sep					33,0				28,8				
3-sep													
4-sep						25,2							
5-sep													
6-sep													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	142,3	64,1	147,6	0,0	0,0	76,3	0,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/36		0,0		totaal co-producten week 1/36			3.440,4						
hokmest week 1/36		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/36			0,0						
aanvoer/invoer week 37/40													
week 37	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen				mest afv
8-sep				19,9									
9-sep													
10-sep													
11-sep				16,4									
12-sep						20,0							
13-sep				22,6									
week 38													
15-sep													
16-sep				23,7									
17-sep					14,5								
18-sep						21,9							
19-sep						25,6							
20-sep													
week 39													
22-sep				29,3									
23-sep													
24-sep													
25-sep				23,7									
26-sep													
27-sep													
week 40													
29-sep				34,4									
30-sep													
1-okt													
2-okt													

3-okt				26,1									
4-okt													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	196,1	14,5	67,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/40		0,0		totaal co-producten week 1/40			3.718,5						
hokmest week 1/40		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/40			0,0						
aanvoer/invoer week 41/44													
week 41	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	weipermeaat			mest afv
6-okt													
7-okt				27,2									
8-okt					28,2								
9-okt													
10-okt										38,2			
11-okt										38,1			
week 42													
13-okt				31,2						35,2			
14-okt							25,3	26,7					
15-okt													
16-okt													
17-okt						25,9							
18-okt													
week 43													
20-okt				26,5									
21-okt													
22-okt					31,8								
23-okt				32,7									
24-okt						25,7							
25-okt													
week 44													
27-okt				27,5									
28-okt													
29-okt													
30-okt				19,3									
31-okt				11,8	22,4	24,8							
1-nov													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	176,2	82,4	76,4	25,3	26,7	0,0	111,5	0,0	0,0	0,0

drijfmest week 1/44		0,0		totaal co-producten week 1/44			4.217,0						
hokmest week 1/44		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/44			0,0						
aanvoer/invoer week 45/48													
week 45	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	weipermeaat			mest afv
3-nov													
4-nov													
5-nov						26,0							
6-nov				27,7		25,1							
7-nov													
8-nov													
week 46													
10-nov													
11-nov													
12-nov													
13-nov													
14-nov													
15-nov													
week 47													
17-nov						24,2							
18-nov													
19-nov										33,5			
20-nov				26,0						40,0			
21-nov										32,9			
22-nov										37,4			
week 48													
24-nov				24,9		25,6							
25-nov													
26-nov													
27-nov													
28-nov						25,4							
29-nov													
totaal 4 wk	0,0	0,0	0,0	78,6	0,0	126,3	0,0	0,0	0,0	143,8	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/48		0,0		totaal co-producten week 1/48			4.565,7						
hokmest week 1/48		0,0		totaal drijf/hokmest week 1/48			0,0						

aanvoer/invoer week 49/52													
week 49	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen				mest afv
1-dec				22,1		25,4							
2-dec													
3-dec													
4-dec													
5-dec				26,6									
6-dec													
week 50													
8-dec													
9-dec						25,2							
10-dec													
11-dec													
12-dec													
13-dec				30,5									
week 51													
15-dec						26,0							
16-dec													
17-dec													
18-dec				27,8									
19-dec						25,5							
20-dec													
week 52													
22-dec				54,0									
23-dec													
24-dec													
25-dec													
26-dec													
27-dec		600,0											
totaal 4 wk	0,0	600,0	0,0	161,0	0,0	102,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
drijfmest week 1/52		0,0		totaal co-producten week 1/52			4.828,8						
hokmest week 1/52		600,0		totaal drijf/hokmest week 1/52			600,0						

2014													
totaal aanvoer/invoer 2014 x 1000 kg													
	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	overig	overig	overig	mest afv
totaal 2014	0,0	600,0	0,0	2.400,8	390,5	878,3	567,6	109,6	161,4	285,9	34,6	0,0	0,0
	totaal co-producten 2014			4.828,8									
	totaal drijf/hokmest 2014			600,0									

2014													
totaal aanvoer/invoer 2014 x 1000 kg													
	drijfmest	hokmest	mais	patat/vet	vetkruim	glycerine	plantvet	bierbostel	uien/bollen	overig	overig	overig	mest afv
aantal 2014													
1-4			0	7	0	0	3	1	0	0	0	0	0
5-8			0	8	0	0	4	0	0	0	0	0	0
9-12			0	6	1	0	3	0	0	0	0	0	0
13-16			0	7	3	0	3	0	1	0	0	0	0
17-20			0	7	4	1	2	0	0	1	0	0	0
21-24			0	9	1	4	0	1	0	1	0	0	0
25-28			0	14	0	5	2	0	0	0	0	0	0
29-32			0	8	4	4	1	1	1	1	1	0	0
33-36			0	6	3	6	0	0	2	0	0	0	0
37-40			0	8	1	3	0	0	0	0	0	0	0
41-44			0	7	3	3	1	1	0	3	0	0	0
45-48			0	3	0	5	0	0	0	4	0	0	0
49-52			0	5	0	4	0	0	0	0	0	0	0
subtotaal			0	95	20	35	19	4	4	10	1	0	0
dubbel				1	1				2				
totaal				96	21	35	19	4	6	10	1	0	0

L de Boer
MAN E2876 LE 302
calculatie NOx emissie

L de Boer Stiens

E2876LE302				
Energy output 1 h	190	kWe		
generator rendement	95	%		
Energy output 1 h	200	kWm		
Combustion air	861	kg/h		
Fuel	99	kg/h		
exhaust gas volume flo	806,98	Nm³/h		
NOx Emissions gemete	128	ppm	7% O2	
O2 gemeten	7	%		
NOx bij 3% O2	164,57	ppm	3% O2	BEMS
NOx emissions	338,03	mg/Nm3	3% O2	BEMS
NOx emissions	272,78	g/h	3% O2	
draaiuren per jaar	7000	uur		
NOx in kg/jaar	1909,49	kg/jaar	3% O2	

All data/illustrations are subject to change without notice so no rights can be derived from this information without written confirmation of MAN Rollo B.V.

Servicelijst MAN Rollo

Uren

Datum / Dag		Start Reizen	Start werk	Einde werk	Einde reizen	KM
02-08-16	dinsdag	06:30	09:00			
Uurcode:		STNRT100 B	STNR TR100	ST-NR-100	ST-OR-125	ST-OR-150	ST-HR-200
Aantal uur		1,50	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Scheidingsgeld Nederland			nee
Daggeld		0,00	ja
Buitenland vergoeding			nee
LAND		NEDERLAND	

WO-nummer MAN Rollo	WO 10169
Naam	De Boer 2
Locatie	Stiens
Motorfabrikaat / type	MAN e2876LE302
Motor nummer	301 2764 175 2764
Nomimaal vermogen	190

Service gegevens

Urenstand	7857H
Aantal Startpogingen	187x
Reden bezoek	service
Monteur	Jordy Smi:

Verbruikte onderdelen

Olie	55L	Klepdekselpakkingen	6
Oliefilters	2	Luchtfilter	1
Bougies	6	Verdelerkap	<>
Bougiekabels	<>	Zwavelbuis	<>
Siliconenringen	<>	Poetslap	1
Oliemonster	1	Olie verbruik in L.	15L
Anders:			

Bulk	Waarde
Bulk olie schoon	Liter
Bulk olie vuil	Liter

Cilinder	Waarde	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Compressie	bar	17,5	17	17,5	16,5	17	17										
Inlaatspeling	mm	<>	<>	<>	<>	<>	<>				<0,50>						
Uitlaatspeling	mm	<>	<>	<>	<>	<>	<>				<0,50>						
Uitlaattemp.	°C																
Bougiespanning	kV																

Bedrijfsgegevens	In		Out	
Onderdruk inlaatluchtfilter	-12,4	/	<>	mbar
Ruimtetemperatuur		21		°C
Gasdruk voor nuldrukregelaar		35		mbar
Mengseltemperatuur		45,5		°C
Turbodruk	kronos	/	1,9	bar
Uitlaatgassentemperatuur voor turbo	<>	/	698	°C
Uitlaatgassentemperatuur na turbo	<>	/	531	°C
Uitlaatgassentegendruk	<>	/	30,3	mbar
O2 onbelast	<>	/	<>	%
O2 belast	<>	/	6,43	%
Lambda waarde	<>	/	1,4	
NOx vol vermogen	<>	/	324	ppm
Carterdruk		0,9		mbar
Olietemperatuur		91,2		°C
Oliedruk		6,5		bar
Motorwatertemperatuur	76	/	81	°C
Mengselkoelwatertemperatuur	40,1	/	43	°C
Noodkoelwatertemperatuur uit	76,5	/	<>	°C
Positie driewegklep Noodkoeler		5		%
Koelwaterdruk		1,2		bar
Noodkoelwaterdruk		<>		bar
IC koelwaterdruk		2,2		bar
Warmtewisselaar temperatuur / CV	87,5	/	73.2	°C
Antivrieswaarde motor		<>		°C
Antivrieswaarde IC koeler		<>		°C
Gedraaide belasting		190		kWe
Ontstekingstijdstip		<>		°
Toerental		1500		1/Min.
Kronos stappen positie		1221		steps
Smoorklepstand		40		%
Stroom (3 fasen)		261		A
Spannig		407		V
Cos. Phi		0,98		
Ch_4 waarde		59		%
H_2s waarde		503		ppm
O2	1,2			%
				°C
				mbar

Uitgevoerde werkzaamheden, opmerkingen

Oliemonster genomen . Olie + filters ver/. Compressie gemeten , klepspeling gecontr. Bougies vervangen , luchtfilter vervangen . Dagtank gevuld . lekbak + motor en gen. Schoongemaakt . (ivm zweten olie onder controle houden) gaskwaliteit gemeten , motor onbelast opgestart en nagemeten . klant melde dat motor soms op 180kw blijft hangen bij 190kw vraag . Toeren zijn goed , gas Gain iets omhoog gezet vermogen gaat dan even naar 190 maar word gelijk terug geregeld naar 180kw . Gasgain terug gezet , Meting afgemaakt .

Per direct uit te voeren werkzaamheden

Uit te voeren werkzaamheden volgende service beurt

filtermat Gen vervangen , Bougie kabels verv . Vermogens sturing nazien (lijkt vanuit regeling vermogen te begrenzen)

Naam klant

Handtekening

All data/illustrations are subject to change without notice so no rights can be derived from this information without written confirmation of MAN Rollo B.V.

Toelichting t.a.v. stikstofemissie houtkachel

d.d. 31 maart 2020

Initiatiefnemer:
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Biomassa-/houtkachel
Voor het bijverwarmen van de 2 op te richten vleeskuikensstallen wordt straks gebruik gemaakt van een Pelletech Idro houtgestookte CV van 500 kW die wordt geïnstallleerd in de eerste van de twee nieuwe stallen. De kachel wordt gestookt op houtpellets.

Emissiepunt
De rookgas-afvoerpijp van de houtpelletkachel heeft een diameter van ca. Ø 300 mm met een EP-hoogte van 6 m. De uittreesnelheid is op basis van expert-judgement van ca. 4,5 m/s (de gemiddelde uitstroomsnelheid van houtkachelpijpen ligt tussen de 4 en 5 m/s). De temperatuur van de uitgaande lucht is nominaal/minimum ca. 170/100°C, dat is 443/373 K (graden Kelvin).

De warmte-inhoud van de emissiebron beïnvloedt de stijging van de emissies en is relevant voor de verspreidingsberekening. Een gebruiker kan in AERIUS een waarde voor de warmte-inhoud invoeren, maar kan deze ook berekenen. Voor een berekening van de warmte-inhoud zijn gegevens vereist over de temperatuur van de emissie en de uitstroomsnelheid.

De warmte-inhoud wordt in Aerius berekend als:

$$Q_m = 1,28398779 * A * v * (T - 285) * 10^{-3}$$

A_m : warmte-inhoud (MW)
A: uitstroomoppervlakte (m^2)
v: uitstroomsnelheid (m/s)
T: temperatuur van de emissie (K)

De warmteinhoud is 1,28398779 x 0,07065 x 4,5 x (408 – 285) x 0,001 = 0,050 MW.

Brandstofverbruik
De bestaande stallen worden verwarmd met warmte afkomstig van de WKK-installatie van de co-vergisting. Deze geeft de warmte af middels CV-buizen in de beide stallen.
De 2 nieuwe stallen zullen van een eigen wamtebron worden voorzien. Hiertoe wordt een houtkachel geïnstalleerd met een vermogen van 500 KW. Deze houtgestookte CV verhit het water wat gebruikt wordt om de stallen te verwarmen d.m.v. buizenverwarming.

Bij de nieuwe stallen komen straks warmtewisselaars te staan (warmteterugwinning) waardoor de inkomende lucht minder hoeft te worden voorverwarmd en er op stookkosten kan worden bespaard (doorgaans ca. 30-40%).

De Boer heeft nog geen ervaring met houtstook opgedaan en kan nog niet goed inschatten wat het verbruik is. Op grond van het brandstofverbruik onder praktijkomstandigheden elders schatten we het verbruik wost-case voor de nieuwe stallen in op 0,91 GJ per m^2 stal per jaar en met gebruik van warmtewisselaars 30-40% lager.

Voorbeeld:
Vleeskuikenhouderij met 4 stallen waarvan 2 oudere stallen met in totaal 5.150 m^2 stalvloeroppervlak zonder warmtewisselaars verbruikt 1.500 m^3 droge houtsnippers per jaar dat is 375 ton op jaarbasis à 12,5 GJ/ton is 0,91 GJ per m^2 per jaar.

Met twee stallen van 27 x 120 m dient 6.480 m^2 verwarmd te worden wat een energie vergt van 0,91 GJ/m^2 ofwel 5897 GJ wat overeenkomt met een verbruik van 336,96 ton product per jaar (houtpellets); door het gebruik van warmtelaars (wamteterugwinning) wordt ca. 35% op het bijverwarmen bespaard; waardoor er 35% minder brandstof nodig is. Het netto verbruik schatten we op grond van deze aannames op 336,96 ton – 35% is ca. 219 ton product per jaar; dit geeft een gemiddeld brandstofverbruik van ca. 25,00 kg per uur.

Natuurhout	**Houtsnippers vers bij gebruik**	**Houtsnippers droog bij gebruik**	**Houtpellets**
Soortelijk gewicht	330 kg/kuub	250 kg/kuub	650 kg/kuub
Vochtpercentage	45-50%	20-30% (gem. 25%)	<10%
Calorische waarde	9,5-9,5 GJ/ton	12-13 GJ/ton	>17,5 GJ/ton
As-gehalte	2,0-3,0%	1,5-2,0%	Ca. 1,5%

Bron: Biomassaspecialist.nl

Emissieschatting NO_x houtgestookte installatie
De houtkachel voldoet aan de eis van artikel 3.10 van het Activiteitenbesluit van maximaal 300 mg/Nm^3 NO_x emissie bij 6% O_2, droge rookgassen.

Vanaf 1 januari 2017 moeten alle middelgrote stookinstallaties voor biomassa en houtpellets voorzover het geen biomassa betreft aan de emissie-eisen in hoofdstuk 3.2 van het Activiteitenbesluit voldoen. Het rookgas van een dergelijke installatie met als brandstof versnipperd hout/houtpellets met een nominaal vermogen gelijk of kleiner dan 400 kilowatt voldoet aan de emissiegrenswaarde van 300 mg NO_x per normaal kubieke meter (artikel 3.10b). Vanaf 1 januari 2018 is de categorie-indeling van stookinstallaties gewijzigd. De ketels die voorheen gelijk of kleiner dan 400 kilowatt waren vallen nu onder installaties met een nominaal thermisch vermogen kleiner dan 1 MWth (art. 3.10b).

De ketel brandt 24 uur per dag, 7 dagen per week.

Het standaarddebiet op basis van het brandstofverbruik wordt berekend met de volgende formule:

$F_s = F_{br} \times V_{st} \times (21/21-O_s)$

F_s : gestandaardiseerd debiet (m^3/u) van droog rookgas bij een standaard zuurstofconcentratie
F_{br}: brandstofverbruik (kg/u)
O_s: de zuurstofconcentratie betrokken op droog rookgas (6%)
21: zuurstofconcentratie in droge lucht

V_{st} : stoichiometrisch droog rookgasvolume (m^3/kg)

Het stoichiometrisch rookgasvolume voor de verbranding van hout (vaste stoffen) bedraagt bij benadering:

V_{st} = 0,450 + 0,239 x stookwaarde van hout (MJ/kg).

Op basis van de opgave van de Biomassaspecialist.nl is de stookwaarde van houtpellets >17,5 GJ/ton, dat is gemiddeld 17,5 MJ/kg.

Hieruit volgt het stoichiometrisch rookgasvolume V_{st} = 0,450 + 0,239 x 17,5 = 4,633 m^3 rookgas/kg hout.

Het debiet van droog rookgas = 25,00 kg/u x 4,633 m^3 rookgas/kg x (21/21-6%) = 108,86 m^3/uur.

NO_x per jaar
We gaan uit van het worst case scenario van 300 mg/Nm^3 NO_x emissie. Dit komt neer op een NO_x emissie van 108,86 m^3/u x 24 u x 365 dagen = 953.647 Nm^3 rookgas/jaar x 300 mg/Nm^3 NO_x * 10^{-6} kg/mg = 286,09 kg NO_x per jaar.

PM_{10} per jaar
De houtkachel voldoet aan de eis van artikel 3.10 van het Activiteitenbesluit van maximaal 40 mg totaal stof per Nm^3 bij 6% O_2, droge rookgassen.
Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt in deeltjesgrootte; het totaal stof is inclusief de fijnstof PM_{10} en derhalve is hetgeen we doorrekenen een overschatting van de hoeveelheid fijnstof PM_{10}.

Zou de PM_{10}-emissie overkomen met de volle 40 mg per Nm^3 dan betekent dat de fijnstofuitstoot 108,86 m^3/u x 40 mg = 4.354,6 mg per uur is. Dat is 0,00121 g/s.
Op jaarbasis is dat niet meer dan 108,86 m^3/u x 24 u x 365 dagen = 953.647 Nm^3 rookgas/jaar x 40 mg/Nm^3 stof = 38,15 kg totaal-stof per jaar.

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Overheid.nl

Wettenbank

Activiteitenbesluit milieubeheer

Geldend van 01-10-2019 t/m heden

Artikel 3.10b

Het rookgas van een ketelinstallatie met een nominaal thermisch ingangsvermogen kleiner dan 1MWth voldoet aan de emissiegrenswaarden, genoemd in tabel 3.10b.

Tabel 3.10b

Brandstof/vermogen	***Stikstofoxiden (NO_x)* (mg per normaal kubieke meter)**	***Zwaveldioxide (SO_2)* (mg per normaal kubieke meter)**	***Totaal stof* (mg per normaal kubieke meter)**
Biomassa of houtpellets	300	200	40
Brandstof in vloeibare vorm, met uitzondering van biomassa, gestookt in een ketelinstallatie van 0,4 MWth of meer	120	200	20
Aardgas, gestookt in een ketelinstallatie van 0,4 MWth of meer	70	–	–
Vergistingsgas, gestookt in een ketelinstallatie van 0,4 MWth of meer	70	200	–
Propaangas, Butaangas, gestookt in een ketelinstallatie van 0,4 MWth of meer	140	–	–

Ecopall

Produktinformatie

Pelletech Idro ketels

Beschikbare vermogens:

150 kW – 200 kW – 300 kW – 500 kW

De Pelletech Idro ketels voor industriële toepassing zijn volledig automatisch werkende biomassaketels voor zowel houtpellets als houtsnippers. Daartoe is de ketel standaard voorzien van een draai kiepklep met cutting edges, waarmee grotere snippers kunnen worden geknipt. Hierdoor worden aanvoerstoringen *in de ketel* zelf tot een absoluut minimum beperkt. Tevens dient deze klep als anti rook en/of vuur terugslag naar de brandstofvoorraad.

Het branderbed is een roostervloer met schuivende traptreden zodat ook kwalitatief mindere brandstof kan worden gebruikt.

De warmtewisselaar is verticaal gemonteerd, standaard uitgerust met schuivende turbulatoren zodat de reiniging van de warmtewisselaar volledig is geautomatiseerd.

Zowel de asresten van het branderbed als die uit de warmtewisselaar worden met vijzels naar een ascontainer afgevoerd.

Voor de aanvoer van de brandstof zijn diverse vijzelsystemen mogelijk. Optioneel is een **motion control** system dat ervoor zorgt dat de aanvoervijzel vóór elke start een korte slag in tegenovergestelde richting maakt. Blijft er dan nog een blokkade aanwezig, dan zal dit systeem extra en langere slagen in tegenovergestelde richting maken om zodoende storingen in de brandstofaanvoer zoveel mogelijk zelf te verhelpen. Voor de opslag van snipperhout zijn draaiende veegvijzels alsook walking floor systemen leverbaar.

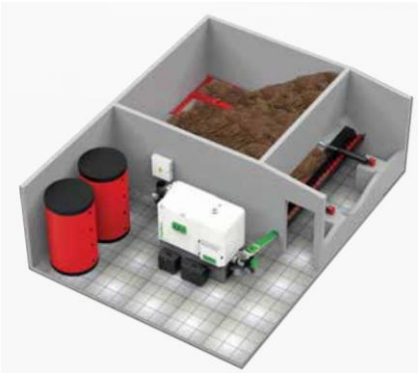

De elektronisch geregelde primaire luchtventilator zorgt voor een optimale verbranding in elke werkingsfase. Daarnaast is de Pelletech ook uitgerust met een elektronische geregelde rookgasventilator voor de juiste onderdruk in de verbrandingskamer.

Desgewenst kan de besturing worden uitgevoerd met een lambda sensor. Ook remote control is een optie, zelfs via mobiele telefoon of smartphone.

Ecopall B.V., Bereklauw 1, 5831PE, Boxmeer, info@ecopall.nl

Technische specificaties

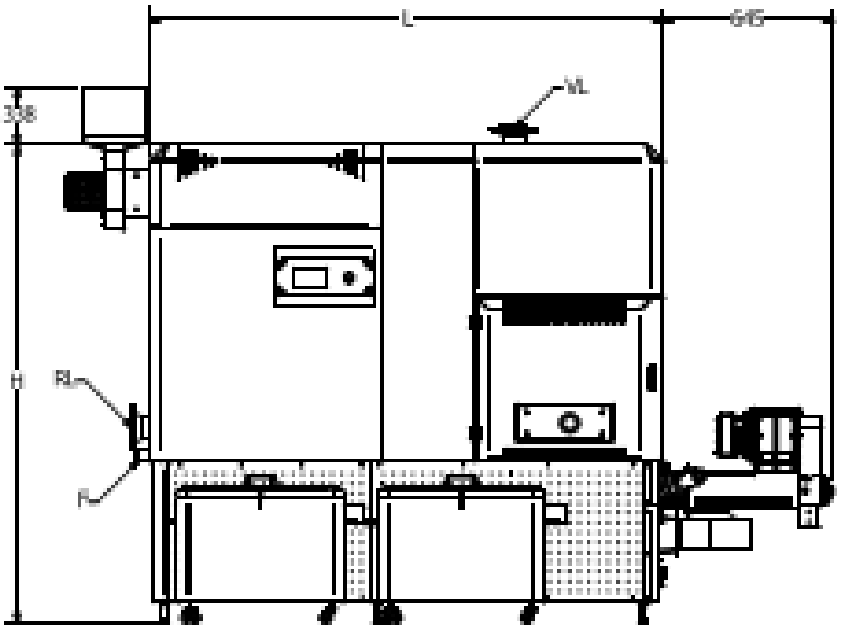

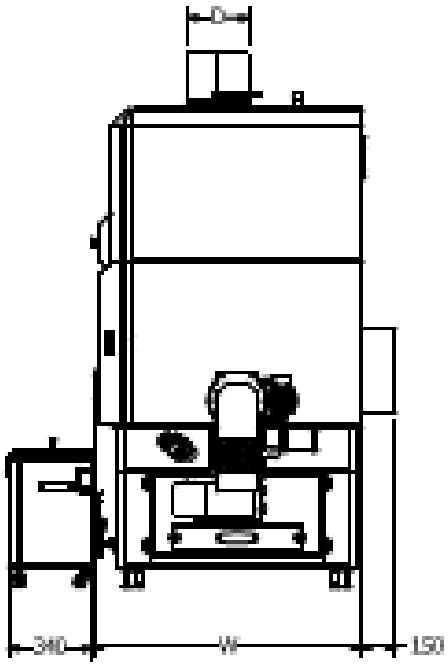

Model	**150**	**200**	**300**	**500**
L	1670	2099	2220	2408
H	2082	2185	2185	2185
W	923	1023	1023	1120
RL	2”	2”	2”	2”
VL	2”	3”	3”	3”
D	200	250	300	300
F	¾”	¾”	¾”	¾”
Gewicht (kg)	1570	1760	1960	2500
Werkdruk (bar)	3	3	3	3
Werktemperatuur	90	90	90	90
Waterinhoud	450	540	640	1700
Voeding	400V / 50 Hz	400V / 50 Hz	400V / 50 Hz	400V / 50 Hz
Rookgas	150	150	160	160
Rookgaskanaal	250	250	250	300

Toelichting BREF en BBT-maatregelen pluimveehouderij

d.d. 24 februari 2020

Initiatiefnemer
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Richtlijn Industriële Emissies (RIE) (voorheen: IPPC-richtlijn)
De Richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU) is de opvolger van de IPPC-richtlijn (Europese Richtlijn 96/61/EG) inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging), en verplicht de lidstaten van de EU om grote milieuvervuilende bedrijven te reguleren middels een integrale vergunning gebaseerd op de beste beschikbare technieken. Bedoelde richtlijn geldt onder andere voor veehouderijen met 40.000 stuks pluimvee, 2.000 vleesvarkens en 750 zeugen.
Artikel 6, tweede lid van de Wav bepaalt dat een vergunning voor het veranderen van een veehouderij geweigerd moet worden, als die veehouderij onder de reikwijdte van de Europese IPPC-richtlijn valt en de toename van de ammoniakemissie uit de dierenverblijven door de uitbreiding een belangrijke toename van de verontreiniging veroorzaakt.

In Nederland is de richtlijn in de Wet milieubeheer (Wm), in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en in de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) geïmplementeerd. Verder is er inzake deze richtlijn een verwijzing gemaakt naar het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen.

Beoordeling BBT
De eisen in de milieuvergunning moeten gebaseerd worden op de toepassing van BBT. Wat BBT is, wordt vastgesteld op grond van de individuele bedrijfssituatie. Hierbij wordt uitgegaan van een aantal overwegingen genoemd in art. 5.a.1 van de Ivb (gebaseerd op bijlage IV van de IPPC-richtlijn). In het tweede lid onder a worden de door de Commissie van de Europese Gemeenschap bekendgemaakte BBT-referentiedocumenten (hierna: BREF) genoemd.
Voor intensieve pluimvee- of varkenshouderijen die onder de werking van de IPPC-richtlijn vallen is er in 2003 een BREF opgesteld (Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Pigs and Poultry, juli 2003).

Op 30 juli 2007 heeft het ministerie van VROM de "oplegnotitie" bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij vastgesteld. Hierin worden het toepassingsgebied (reikwijdte en inhoud) van de BREF en de relatie tussen de BREF en de relevante Nederlandse regelgeving beschreven. De oplegnotitie moet in samenhang met de BREF worden gelezen.

In 2017 is het Europese BBT-referentiedocument (BREF) geupdated. Het is in juli 2017 gepubliceerd op de website van European Integrated Pollution Prevention and Control Bureau (EIPPCB). Het document hoort bij de BBT-conclusies intensieve pluimvee- en varkenshouderij.

BREF
De BREF gaat in op de volgende activiteiten:

Algemene BBT-conclusies
a. Milieubeheersystemen
b. Goede bedrijfspraktijken
c. Voedingsbeheer
d. Efficiënt gebruik van water
e. Emissies uit afvalwater
f. Efficiënt gebruik van energie
g. Geluidsemissies
h. Stofemissies
i. Geuremissies
j. Emissies uit opslag van vaste mest
k. Emissies uit opslag van drijfmest
l. Verwerking van mest op de boerderij
m. Mest uitrijden

BBT-conclusies voor intensieve pluimveehouderij
n. Ammoniakemissie uit stallen

a. Milieubeheersystemen
Er is geen aanleiding een milieubeheersysteem in te voeren. Het bedrijf neemt deel aan IKB Kip. IKB Kip is een kwaliteitszorgsysteem in de Nederlandse pluimvee(vlees)sector. Het systeem garandeert de productie van veilig pluimveevlees. IKB Kip omvat de totale productiekolom, zoals pluimveehouderijen, verwerkende bedrijven en verkooppunten. Voor elke schakel zijn IKB-normen vastgesteld. Aan de regeling kan op vrijwillige basis worden deelgenomen. Bedrijven die volgens de IKB Kip-regeling zijn gecertificeerd, worden gecontroleerd op het werken volgens deze normen.
De IKB controles omvatten onder andere administraties en bedrijfsvoering, huisvesting en stalsystemen, diervoeding, medicijngebruik, diergezondheid, aan- en afvoer van dieren, transport, productveiligheid en hygiëne.

b. Goede bedrijfspraktijken
Volgens de BREF is goede bedrijfsvoering bij intensieve varkens- of pluimveehouderijen een essentieel onderdeel van de beste beschikbare technieken. Dit omvat onder andere de verplichting een boekhouding bij te houden van water- en energieverbruik, de hoeveelheden veevoer, het geproduceerde afval en de op het land gebrachte mest. Daarnaast zijn een goede planning van activiteiten op het bedrijf en scholing voor medewerkers van belang.

c. Voedingsbeheer
Het mengvoer wordt betrokken van een GMP-erkende voerleverancier. Het is een droogvoer. Er wordt geen brijvoer verstrekt of op het bedrijf opgeslagen. Het mengvoer wordt opgeslagen in voersilo's en van daaruit middels vijzels en een voerweger in de stal gebracht. Zowel de voersoort als de voerhoeveelheid wordt optimaal afgestemd op de behoeften van de dieren in de diverse productiestadia.

d. Efficiënt gebruik van water

In de pluimveehouderij wordt water gebruikt voor schoonmaakactiviteiten en voor het drinken van de dieren. Reductie van het drinkwaterverbruik wordt niet realistisch geacht. Bij activiteiten waarbij water wordt gebruikt, houdt BBT in dat het waterverbruik wordt verminderd door al het onderstaande te doen:

- Het regelmatig ijken van de drinkwaterinstallatie om verspilling te voorkomen
- Het meten en bijhouden van het watergebruik
- Het opsporen en repareren van lekken

Het waterverbruik is ca. 7,5 liter per dier per ronde inclusief reiniging ofwel ca. 9.500 m^3 per jaar. Het meeste water wordt gebruikt als drinkwater voor de vleeskuikens. In de pluimveestal worden drinknippels gebruikt. Hiermee vermorsen de dieren minder water dan met drinkgoten of ronde drinkbakken.
Met het oog op BBT wordt het waterverbruik verminderd door:

- Zoveel mogelijk "droog" schoonmaken van stallen en materieel na iedere ronde
- Het meten en bijhouden van het watergebruik
- Waterslot bij stroomuitval
- Het tijdig opsporen en repareren van lekken

e. Emissies uit afvalwater

Het reinigingswater uit de stallen wordt opgevangen in een spoelwaterkelder en periodiek over het land uitgereden.

f. Efficiënt gebruik van energie

De informatie in de BREF over het energieverbruik in de pluimveehouderij spitst zich vooral toe op de verwarming en ventilatie van de huisvesting. In de pluimveehouderij wordt energie verbruikt ten behoeve van verwarming, verlichting, ventilatie en beluchting. BBT in dit kader is het verminderen van het energieverbruik door een goede landbouwpraktijk toe te passen, te beginnen met de stalinrichting en door stallen en materieel op de juiste manier te gebruiken en te onderhouden. Binnen de normale bedrijfsvoering zijn er allerlei maatregelen mogelijk om de energiebehoefte te verminderen. Hieronder worden enkele specifieke BBT-maatregelen genoemd.

BBT voor pluimveestallen houdt in dat tenminste de onderstaande maatregelen worden getroffen om het energieverbruik te verminderen:

- Het isoleren van de gebouwen in gebieden met lage omgevingstemperaturen.
- Het optimaliseren van het ontwerp van het ventilatiesysteem in iedere stal om te zorgen voor een goede temperatuurbeheersing en minimale ventilatiegraad in de winter.
- Recirculatie van de warme lucht t.b.v. egale temperatuursverdeling om minder te stoken.
- Inzet van warmtewisselaars.
- Het voorkomen van weerstand in ventilatiesystemen door frequente inspectie en reiniging van leidingen en ventilatoren.
- Het gebruiken van energiezuinige verlichting.

Uit de bijgesloten Infomil checklist blijkt dat er al veel energiebesparende maatregelen zijn of worden getroffen.

We verwachten voor de vleeskuikens een elektraverbruik overeenkomstig het landelijk gemiddelde van ca. 1,1 kWh dierplaats per jaar, dat is ca. 185.900 kWh per jaar. Het bedrijf beschikt over zonnepanelen. Deze leveren ruim voldoende om het bedrijf van de benodigde energie te voorzien.

De stallen worden (bij)verwarmd. Bij de stallen staat een warmtewisselaar om inkomende lucht voor te verwarmen (warmteterugwinning).
Er wordt geen aardgas gebruikt om de stallen te verwarmen, maar er wordt gebruikt gemaakt van de warmte die vrijkomt in de WKK van de biogasinstallatie, waarmee water wordt verwarmd t.b.v. de buizenverwarming in de kuikenstallen. Zou aardgas gebruikt worden dan zou er ca. 118.500 m^3 gas per jaar nodig zijn (ca. 0,5 tot 0,7 m^3 p.d.p.j.). Dat wordt nu uitgespaard.
Bij de nieuwe stallen komt een houtkachel te staan (houtpellets).

Geconcludeerd kan worden dat met deze maatregelen de huidige stand der techniek wordt toegepast en men dus voldoet aan BBT.

g. Geluidsemissies
Het houden van vleeskuikens vindt inpandig plaats (hokgebonden).
Alle stallen zijn voorzien van lengteventilatie met ventilatoren in de eindgevel (zo ver mogelijk van de buren af) en zijn voorzien van individuele, geïsoleerde kokers.
De nieuwe pluimveestallen komen in verstek te staan met de bestaande stallen en worden separaat beleverd (voer, kuikens, enz.) waardoor de voertuigbewegingen verspreid over het terrein plaatsvinden.

h. Stofemissies
In de nieuwe stallen wordt met de warmtewisselaar E 7.6 BWL2011.02.V3 de fijnstofuitstoot met 31% gereduceerd. Hiermee wordt voldaan aan de maximale emissiewaarde van 16 gram PM_{10} p.d.p.j. (Besluit huisvesting).
Uit berekeningen met ISL3a blijkt dat ruim aan de voor luchtkwaliteit gestelde normen wordt voldaan (fijnstofconcentratie en maximaal aantal dagen overschrijding onder de norm).

i. Geuremissies
Uit V-Stacks berekeningen blijkt dat aan de geurnormen van Wet geurhinder wordt voldaan. De vergunde situatie geeft een geurbelasting op het dichtstbijgelegen geurgevoelig object Harnsterdyk 8 van 9,8 OU_E/s. Dit is mee het gevolg van de vorig jaar gewijzigde emissiefactor voor vleeskuikens. Voorheen was het 0,24 OU_E/d/s en het is opgehoogd naar 0,33 OU_E/d/s. Hierdoor is de voorheen niet-overbelaste situatie plotseling 'overbelast' geworden.
In de beoogde situatie na uitbreiding neemt de belasting af naar 6,9 OU_E/s. Dit is lager dan de maximale 8,0 OU_E/s die voor geurgevoelige objecten in het buitengebied zijn toegestaan (Wgv). De geurbelasting op het dichtstbijgelegen geurgevoelig object uit de bebouwde kom (Stiens) gaat van 0,8 naar 0,5 OU_E/s waar 2,0 OU_E/s is toegestaan (Wgv).

j. Emissie uit de opslag van vaste mest
Er wordt op bedrijfsniveau geen pluimveemest langdurig opgeslagen, verwerkt of bewerkt. De strooiselmest wordt na afloop van de ronde zo snel mogelijk aangewend in de vergisters.

k. Emissie uit de opslag van drijfmest
Niet van toepassing.

l. Verwerking van mest op de boerderij
Niet van toepassing.

m. Mest uitrijden
Niet van toepassing. De strooiselmest wordt na afloop van de ronde zo snel mogelijk uit de stallen verwijderd en in de vergisters gebracht. Het spoelwater wordt periodiek door een loonwerker vanuit de spoelwateropslag over het land uitgereden.

n. Ammoniakemissie uit stallen
Voor vleeskuikens zijn maximale emissiewaarden vastgesteld op grond van het Besluit huisvesting. In de oplegnotitie bij de BREF voor intensieve pluimvee- en varkenshouderij is aangegeven dat er voldoende alternatieven beschikbaar zijn en daarom geen enkel systeem kan worden uitgesloten van BBT.

Het plan voldoet aan het Besluit emissiearme huisvesting:

- De bestaande stallen zijn uitgerust met warmtewisselaar E 5.11 BWL2010.13.V7 waardoor de emissie afneemt tot 0,021 kg NH_3 p.d.p.j.
- Hiermee wordt voldaan aan de max. e.w. van 0,045 kg NH_3 voor bestaande stallen opgericht voor 1 juli 2015.
- De 2 nieuwe stallen worden uitgerust met buizenverwarming E 5.15 BWL2017.01.V2 met een emissie van 0,012 kg NH_3 p.d.p.j.
- Hiermee wordt voldaan aan de max. e.w. van 0,024 kg NH_3 voor nieuwe stallen op te richten vanaf 1 januari 2020.
- Voor de bestaande stallen geldt geen maximale e.w. voor fijnstof.
- Voor nieuwe stallen opgericht na 1 juli 2015 geldt een max. e.w. van 16 gram PM_{10}.
- Met toepassing van warmtewisselaar E 7.6 BWL2011.02.V6 met 31% fijnstofreductie voldoen de nieuwe stallen hieraan (emissie 15,18 gram PM_{10}).

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

UITWERKING GETROFFEN MAATREGELEN BBT-CONCLUSIES INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

Toepassen BBT-conclusies activiteiten die vallen binnen begrip inrichting.
Voor de volgende BBT-conclusies kunnen aanvullende eisen in de omgevingsvergunning worden opgenomen of nadere invulling worden gegeven aan de zorgplicht in het Activiteitenbesluit.
Zie ook toelichting BBT-conclusies op de site van infomil: https://www.infomil.nl/onderwerpen/duurzaamheid-energie/ippc-installaties/brefs-bbt-conclusies/virtuele_map/intensieve/.

Voor onderstaande BBT-conclusies, is aangegeven welke maatregelen getroffen zijn uit de lijst. De door het bedrijf getroffen maatregelen zijn toegevoegd in de verschillende tabellen.

WATER
BBT 5 efficiënt gebruik van water
BBT 6 productie afvalwater
BBT 7 emissies via afvalwater

In het kort
Om efficiënt om te gaan met water, de productie van afvalwater te verminderen het verminderen van emissies in het afvalwater moet een combinatie van de genoemde technieken worden gebruikt.

5	**TECHNIEK EFFICIENT WATERGEBRUIK**	**TOEPASBAARHEID**	**GETROFFEN MAATREGELEN IN WELKE STAL**
a	Een register bijhouden van het watergebruik.	Algemeen toepasbaar.	D.m.v. stal-/klimaatcomputer.
b	Waterlekken opsporen en repareren.	Algemeen toepasbaar.	Dagelijkse controle in de stal.
c	Hogedrukreinigers gebruiken voor het reinigen van stallen en uitrusting.	Algemeen toepasbaar.	Bij schoonmaak/nat reinigen van de stallen gebruikt.
d	Geschikte uitrusting selecteren en gebruiken (bv. drinknippelsystemen, ronde drinksystemen, watertroggen) voor de specifieke diercategorie en tegelijkertijd zorgen voor de beschikbaarheid van water (ad libitum).	Algemeen toepasbaar.	Drinknippels.
e	De kalibratie van de Drinkwateruitrusting controleren en (zo nodig) regelmatig aanpassen.	Algemeen toepasbaar.	Dagelijkse controle op werking drinkwaterleiding.
f	Niet-vervuild hemelwater hergebruiken als reinigingswater.	Wegens de hoge kosten mogelijk niet toepasbaar op bestaande boerderijen. De toepasbaarheid is mogelijk beperkt door risico's voor de bioveiligheid.	N.v.t.
6	**TECHNIEK PRODUCTIE VERMINDEREN**	**TOEPASBAARHEID**	
a	De vervuilde zones van het erf zo klein mogelijk houden.	Algemeen toepasbaar.	Wordt toegepast.
b	Zo weinig mogelijk water gebruiken.	Algemeen toepasbaar.	Stallen worden ingeweekt voor schoonmaken begint.
c	Niet-verontreinigd hemelwater scheiden van het te zuiveren afvalwater.	Mogelijk niet toepasbaar op bestaande boerderijen.	Hemelwater infiltreert via dak & erfverharding naar omliggend terrein.

7	**TECHNIEK EMISSIES VIA AFVALWATER VERMINDEREN**	**TOEPASBAARHEID**	
a	Afvalwater afvoeren naar een speciale opvangbak of naar een drijfmestreservoir.	Algemeen toepasbaar.	Opvang van reinigingswater in spoelwaterkelders.
b	Afvalwater zuiveren.	Algemeen toepasbaar.	N.v.t.
c	Verspreiding van afvalwater over het land door bijvoorbeeld gebruik te maken van een irrigatiesysteem zoals sproeiers, mobiele sproei-installaties, tankers of navelstrenginjectoren.	De toepasbaarheid is mogelijk beperkt door de beperkte beschikbaarheid van geschikte grond die aan de boerderij grenst. Alleen toepasbaar op afvalwater waarvan is aangetoond dat het slechts in geringe mate is vervuild.	Spoelwater wordt opgevangen in spoelwaterkelders en periodiek uitgereden over het land.
DEZE TABEL IS LETTERLIJK OVERGENOMEN UIT BBT-CONCLUSIES			

ENERGIE
BBT 8 energiebesparing

In het kort
Om efficiënt om te gaan met energie moeten een combinatie van de genoemde technieken worden toegepast. Bij het verlenen van de omgevingsvergunning wordt of wordt voldaan aan het efficiënt omgaan met energie. Als dit niet het geval is kunnen eisen in de omgevingsvergunning worden opgenomen. Bij een hoog energieverbruik kan een energieonderzoek bij de aanvraag worden gevraagd of in de omgevingsvergunning worden opgenomen.

	TECHNIEK	**TOEPASBAARHEID**	**GETROFFEN MAATREGEL IN WELKE STAL**
a	Hoogrenderende verwarmings-, koel- en ventilatiesystemen.	Mogelijk niet toepasbaar op bestaande installaties.	CV-ketels HR-uitvoering.
b	Optimalisering van verwarmings-, koel- en ventilatiesystemen en het beheer daarvan, met name wanneer luchtzuiveringssystemen worden gebruikt.	Algemeen toepasbaar.	Ventilatie en verwarming worden aangestuurd door een klimaatcomputer.
c	Isolatie van de muren, vloeren en/of plafonds van de stallen	Is mogelijk niet toepasbaar op installaties waar natuurlijke ventilatie wordt gebruikt. Isolatie is moge lijk niet toepasbaar op bestaande installaties op grond van structurele beperkingen.	Isolatie toegepast in dak en wanden; vloer geïsoleerd d.m.v. dik droog zandpakket.
d	Het gebruik van energie-efficiënte verlichting.	Algemeen toepasbaar.	LED-verlichting toegepast in nieuwe stallen.
e	Het gebruik van warmtewisselaars. Een van de volgende systemen kan worden gebruik: 1. Lucht-lucht 2. Lucht-water 3. Lucht-grond	Lucht-grond-warmtewisselaars zijn alleen toepas baar indien er ruimte beschikbaar is omdat zij een grote grondoppervlakte vereisen.	Warmtewisselaars (lucht-lucht) bij bestaande stallen 3 en 4 en nieuw te bouwen stallen 5 en 6.
f	Het gebruik van warmtepompen voor warmteterugwinning.	De toepasbaarheid van warmtepompen op basis van de terugwinning van geothermische warmte is beperkt wanneer wegens de beschikbare ruimte horizontale buizen worden gebruikt.	N.v.t.
g	Warmteterugwinning met verwarmd en gekoeld, van strooisel voorzien vloeroppervlak (combideck systeem).	Niet toepasbaar op installaties voor varkens. De toepasbaarheid is afhankelijk van de mogelijkheid om een gesloten ondergronds	N.v.t.

h	Toepassen van natuurlijke ventilatie.	Niet toepasbaar op installaties met een gecentraliseerd ventilatiesysteem. Bij installaties voor varkens is dit mogelijk niet toepasbaar op: - stalsystemen met van strooisel voorziene vloeren in een warm klimaat; - stalsystemen zonder van strooisel voorziene vloeren of zonder overdekte, geïsoleerde boxen (bv. kennels) in een koud klimaat. - bij installaties voor pluimvee is dit mogelijk niet toepasbaar: - tijdens de eerste fase van het fokken, met uit zondering van de eendproductie; - als gevolg van extreme klimaatomstandigheden.	De rundveestal wordt natuurlijk geventileerd (open nok).
DEZE TABEL IS LETTERLIJK OVERGENOMEN UIT BBT-CONCLUSIES			

STOF
BBT 11 stofemissies

In het kort
Om de stofemissies uit elke stal te verminderen, moet één of een combinatie van de technieken worden gebruikt. Er wordt geen onderscheid gemaakt in grof en fijn stof. Per stal moet worden beoordeeld of er maatregelen zijn genomen om emissie van grof en fijn stof te voorkomen. Als dit niet het geval is, moeten aanvullende technieken worden toegepast. Als een nieuwe stal voldoet aan de maximale emissiewaarde van Besluit emissiearme huisvesting dan wordt in ieder geval voldaan aan deze BBT-conclusie.

	TECHNIEK	**TOEPASBAARHEID**	**GETROFFEN MAATREGEL IN WELKE STAL**
a	De stofproductie in de stallen verminderen. Hiertoe kan een combinatie van de volgende technieken worden gebruikt: 1. grover strooisel gebruiken (bijvoorbeeld lang stro of houtkrullen in plaats van gehakseld stro); 2. vers strooisel aanbrengen door toepassing van een techniek die weinig stof veroorzaakt (bv. met de hand); 3. ad libitum-voedering toepassen; 4. vochtig voeder of voeder in pellets gebruiken of olieachtige grondstoffen of bindmiddelen toevoegen in droogvoersystemen; 5. stofafscheiders installeren in opslagruimten voor droog diervoeder die pneumatisch worden gevuld; 6. het interne ventilatiesysteem ontwerpen voor en gebruiken met lage luchtsnelheden.	1. Lang stro is niet toepasbaar bij drijfmestsystemen 2 t/m 5. Algemeen toepasbaar. 6. De toepasbaarheid is mogelijk beperkt om redenen van dierenwelzijn.	Gebruik van warmtewisselaar BWL2011.02.V6 in stal 5 en 6 reduceert de fijnstofuitstoot met 31%; in stallen 3 en 4 wordt ook een wisselaar gebruikt die stof reduceert (vervuiling wisselaar, regelmatig schoon maken) maar deze wisselaars zijn niet als zodanig erkend, omdat ze alleen worden ingezet t.b.v. warmteterugwinning.

b	De stofconcentratie binnen verminderen door een van de volgende technieken toe te passen: 1. waterverneveling; 2. olieverneveling; 3. ionisatie.	1. De toepasbaarheid is mogelijk beperkt doordat de dieren tijdens de verneveling een temperatuurdaling ondervinden, met name tijdens levensfasen waarin zij kwetsbaar zijn en/of in het geval van een koud en/of vochtig klimaat. De toepasbaarheid is mogelijk ook beperkt voor vastemestsystemen aan het einde van de opfokperiode wegens te hoge ammoniakemissies. 2. Alleen toepasbaar op pluimvee-installaties met dieren ouder dan ongeveer 21 dagen. De toepasbaarheid voor installaties voor legkippen is mogelijk beperkt wegens het risico van verontreiniging van de in de stal aanwezige uitrusting. 3. Om technische en/of economische redenen mogelijk niet toepasbaar op varkensinstallaties of bestaande pluimvee-installaties.	Gebruik van warmtewisselaar BWL2011.02.V6 in stal 5 en 6 reduceert de fijnstofuitstoot met 31%. De wisselaars bij stal 3 en 4 zijn niet als zodanig erkend.
c	Behandeling van afvoerlucht door een luchtzuiveringssysteem zoals: 1. watervanger; 2. droge filter; 3. waterwasser; 4. natte zure wasser; 5. biowasser (of biotricklingfilter); 6. twee- of drietrapsluchtzuiveringssysteem; 7. biofilter.	1. Alleen toepasbaar op installaties met een tunnelventilatiesystee m. 2. Alleen toepasbaar op pluimvee-installaties met een tunnelventilatiesysteem. 3 t/m 6. Deze techniek is mogelijk niet algemeen toepasbaar wegens de hoge uitvoeringskosten. Alleen toepasbaar op bestaande installaties waar een centraal ventilatiesysteem wordt gebruikt.	De ventilatoren achter de eindgevel zijn omhoog gericht, voorzien van kokers en geventileerd met een cascaderegeling, waardoor de lucht met daarin het stof hoog wordt uitgeworpen en er een lage concentratie op de grond komt.

		7. Alleen toepasbaar op drijfmestinstallaties. Vereist een voldoende grote oppervlakte buiten de stal voor het filterpakket. Deze techniek is mogelijk niet algemeen toepasbaar wegens de hoge uitvoeringskosten. Alleen toepasbaar op bestaande installaties waar een centraal ventilatiesysteem wordt gebruikt.	
DEZE TABEL IS LETTERLIJK OVERGENOMEN UIT BBT-CONCLUSIES			

GEUR
BBT 12 geurbeheersplan inclusief bijbehorende monitoring BBT 26

In het kort
Deze BBT-conclusie geeft aan dat een geurbeheersplan moet worden opgesteld gericht op voorkomen of verminderen van geuremissies. Een geurbeheersplan is alleen nodig in gevallen waar geurhinder bij geurgevoelige objecten wordt verwacht en/of is onderbouwd. Als bijvoorbeeld sprake is van een bestaande overbelaste situatie, een historie van klachten en/of de geurnorm net niet wordt overschreden, dan is er mogelijk geurhinder bij geurgevoelige objecten te verwachten. Het bevoegd gezag moet onderbouwen of dit het geval is. Als geurhinder is te verwachten dan is een geurbeheersplan verplicht. In gevallen waar geurhinder bij geurgevoelige objecten wordt verwacht en/of is onderbouwd, is ook monitoring verplicht. Door gebruik van de geuremissiefactoren en de berekening met V-Stacks-vergunning kan op basis van het aantal dieren op elk moment de geuremissie en de geurbelasting worden berekend.

Het geurbeheersplan omvat volgens de BBT-conclusie in ieder geval de volgende elementen:
vi. een protocol met passende acties en tijdschema's;
vii. een protocol voor de monitoring van geur;
viii. een protocol voor de reactie op geconstateerde geurhinder;
ix. een programma voor de voorkoming en eliminatie van geur om bijvoorbeeld de bron(nen) op te sporen, de geuremissies te monitoren, de bijdragen van de bronnen te karakteriseren en maatregelen voor de eliminatie en/of vermindering van geuremissies te nemen;
x. een herziening (evaluatie) van de historische geurincidenten en corrigerende maatregelen en de verspreiding van kennis over geurincidenten.

Allereerst is het van belang om te bepalen of geurhinder te verwachten is. Het bevoegd gezag moet onderbouwen of dit het geval is. Als dat het geval is dan moet verdere invulling gegeven worden aan deze BBT-conclusie door eisen op te nemen in de omgevingsvergunning. In een geurbeheersplan moet de veehouder een protocol opnemen hoe wordt omgegaan met geurklachten. Dit protocol bevat acties waarmee de veehouder adequaat kan reageren op geconstateerde geurhinder. Het protocol kan onder andere bevatten:
- de manier van registreren;
- het controleren van de werking van aangebrachte geurreducerende maatregelen en indien nodig actie nemen;
- het contact opnemen met de omgeving;
- het tijdelijk staken van bepaalde activiteiten bij warm en windstil weer;
- het evalueren van recente veranderingen in het management, zoals voer en reiniging en als nodig aanpassen;
- het nemen van geurreducerende maatregelen.

Het opstellen van een protocol is uiteraard niet voldoende. Maatregelen uit het protocol moeten worden uitgevoerd en het protocol moet geëvalueerd en geactualiseerd worden. Het is aan de veehouder om het protocol op te stellen en de acties en maatregelen op te nemen. Het maken en evalueren van het protocol en het uitvoeren van de opgenomen acties en maatregelen moet worden voorgeschreven in de omgevingsvergunning.

GEUR

BBT 13 geuremissies voorkomen

In het kort

Deze BBT-conclusie schrijft de technieken voor die minimaal moeten worden gebruikt om geuremissie en/of geureffecten te voorkomen of te verminderen. Er moet een combinatie van technieken worden gebruikt.

	TECHNIEK	**TOEPASBAARHEID**	**GETROFFEN MAATREGEL WELKE STAL**
a	Voldoende afstand in acht nemen tussen de boerderij/installatie en de gevoelige receptoren.	Mogelijk niet algemeen toepasbaar op bestaande boerderijen/installaties.	N.v.t.
b	Een stalsysteem gebruiken dat één of een combinatie van de volgende beginselen hanteert: - de dieren en oppervlakken droog en schoon houden (bv. vermijden dat voeder wordt gemorst, het vermijden van mest in ligruimtes met gedeeltelijke roostervloer); - het emitterend mestoppervlak verkleinen (bv. gebruikmaken van metalen of kunststofroosters, kanalen met een beperkt blootgesteld mestoppervlak); - mest regelmatig afvoeren naar een externe (overdekte) mestopslagplaats; - de temperatuur van de mest (bv. door drijfmestkoeling) en de binnentemperatuur verlagen; - de luchtstroming en -snelheid over het mestoppervlak verminderen; - het strooisel in systemen op basis van strooisel droog en onder aerobe omstandigheden houden.	Om redenen van dierenwelzijn is het verlagen van de temperatuur van de binnenlucht en het verminderen van de luchtstroming en -snelheid mogelijk niet toepasbaar. De verwijdering van drijfmest door spoelen is wegens geurpieken niet toepasbaar op varkensbedrijven in de nabijheid van gevoelige receptoren. Zie toepasbaarheid voor stallen in BBT 30, BBT 31, BBT 32, BBT 33 en BBT 34.	De lage stalbezetting van scharrelvleeskuikens in de nieuwe stallen 4 en 5 draagt bij aan een droger strooisel en snellere indroging van mest die in het strooisel valt, waardoor de effectieve emissie lager zal zijn dan waar de norm van uit gaat.

c	De wijze waarop afvoerlucht uit de stallen wordt verwijderd optimaliseren door één of een combinatie van de volgende technieken te gebruiken: - de hoogte van de afvoerbuis vergroten (bv. de lucht boven de dakhoogte afvoeren, schoorstenen, luchtafvoer door de nok in plaats van door het lage deel van de muren); - de verticale afvoersnelheid verhogen; - aan de buitenzijde efficiënte barrières (bv. vegetatie) plaatsen om turbulentie in de afvoerluchtstroom te creëren; - de afvoeropeningen in het lage deel van de muren uitrusten met deflectoren om de afvoerlucht naar de grond te leiden; - de afvoerlucht lozen aan de stalzijde die van de gevoelige receptor is afgewend; - de as van de nok van een natuurlijk geventileerd gebouw dwars op de overheersende windrichting oriënteren.	De aanpassing van de oriëntatie van de as van de nok is niet toepasbaar op bestaande installaties.	De eindwandventilatoren zijn voorzien van een koker waardoor het emissiepunt achter de stallen zich op 4.00+P (stal 3 en 4) en 6.500+P (stal 5 en 6) bevindt in plaats van op ca. 1,5 à 2 m. In combinatie met full-boost ontstaat hier een hoge uittreesnelheid, gelijkwaardig aan de uitblaas nokventilatoren en de warmtewisselaar (onbelemmerd). De geurbelasting neemt af van 9,8 OU_E/m^3 naar 6,9 OU_E/m^3 op de meest kritieke woning waardoor de overbelaste situatie wordt opgeheven.
d	Een luchtzuiveringssysteem gebruiken zoals: 1. biowasser (of biotricklingfilter); 2. biofilter 3. twee- of drietrapsluchtzuiveringssysteem	Deze techniek is mogelijk niet algemeen toepasbaar wegens de hoge uitvoeringskosten. Alleen toepasbaar op bestaande installaties waar een centraal ventilatiesysteem wordt gebruikt. Een biofilter is alleen toepasbaar op drijfmestinstallaties. Een biofilter vereist een voldoende grote oppervlakte buiten de stal voor de filterpakketten.	N.v.t.

e	Voor de opslag van mest één of een combinatie van de onderstaande technieken gebruiken: 1. opgeslagen drijfmest of vaste mest afdekken; 2. de locatie van de opslagplaats bepalen rekening houdend met de algemene windrichting en/of maatregelen nemen ter vermindering van de windsnelheid rond en boven de opslagplaats (bv. bomen, natuurlijke barrières); 3. het roeren van drijfmest tot een minimum beperken.	1. Zie toepasbaarheid van BBT 16.b voor drijfmest. Zie toepasbaarheid van BBT 14.b voor vaste mest. 2. Algemeen toepasbaar 3. Algemeen toepasbaar	De strooiselmest wordt direct na het afleveren van de kuikens uit de stallen verwijderd en als grondstof in de vergister aangewend.
f	Mest verwerken door middel van een van de onderstaande technieken om geuremissies tijdens (of voor) het uitrijden tot een minimum te beperken: 1. aerobe vergisting (door beluchting) van drijfmest; 2. compostering van vaste mest; 3. anaerobe vergisting.	1. Zie toepasbaarheid van BBT 19.d. 2. Zie toepasbaarheid van BBT 19.f. 3. Zie toepasbaarheid van BBT 19.b.	N.v.t.
g	Voor het uitrijden van mest één of een combinatie van de onderstaande technieken gebruiken: 1. rijenbemesters, ondiepe of diepe drijfmestinjectoren; 2. mest zo snel mogelijk onderwerken.	1. Zie toepasbaarheid van BBT 21.b, BBT 21.c of BBT 21.d. 2. Zie toepasbaarheid van BBT 22.	N.v.t.

OPSLAG VASTE MEST
BBT 14 emissies naar lucht
BBT 15 emissies naar water en bodem

In het kort
Het is BBT om ammoniakemissie vanuit de opslag van vaste mest te voorkomen door het toepassen van 1 of meerdere van de genoemde technieken.

	TECHNIEK LUCHT	**TOEPASBAARHEID**	**GETROFFEN MAATREGEL**
a	De verhouding tussen het emitterend oppervlak en het volume van de mesthoop verkleinen.	Algemeen toepasbaar.	N.v.t.
b	Mesthopen afdekken	Algemeen toepasbaar wanneer de vaste mest in de stallen wordt gedroogd of voorgedroogd. Mogelijk niet toepasbaar op niet- gedroogde mest als de mesthoop vaak wordt aangevuld.	N.v.t.
c	Gedroogde vaste mest opslaan in een schuur	Algemeen toepasbaar.	N.v.t.
	TECHNIEK WATER EN BODEM	**TOEPASBAARHEID**	
a	Gedroogde vaste mest opslaan in een schuur	Algemeen toepasbaar.	De strooiselmest wordt elke ronde direct na het afleveren van de kuikens uit de stallen verwijderd en als grondstof in de vergister aangewend.
b	Een betonnen silo gebruiken voor de opslag van vaste mest.	Algemeen toepasbaar.	N.v.t.
c	Vaste mest opslaan op een dichte, ondoordringbare vloer die is uitgerust met een drainagesysteem en een verzameltank voor het afvloeivocht.	Algemeen toepasbaar.	N.v.t.
d	Een opslaginstallatie kiezen met voldoende capaciteit om de vaste mest te bewaren tijdens perioden waarin niet kan worden uitgereden.	Algemeen toepasbaar.	N.v.t.
e	Vaste mest opslaan op mesthopen die verwijderd zijn van boven- en/of ondergrondse waterlopen waarin het afvloeivocht zou kunnen terechtkomen.	Alleen toepasbaar op tijdelijke mesthopen die elk jaar worden verplaatst.	N.v.t.
DEZE TABEL IS LETTERLIJK OVERGENOMEN UIT BBT-CONCLUSIES			

VERWERKING VAN MEST OP DE BOERDERIJ
BBT 19 toepassen mestverwerkingstechnieken

In het kort
Als er mest wordt verwerkt op de boerderij, dan is het BBT om één of een combinatie van de genoemde technieken te gebruiken. Dit om stikstof-, fosfor- en geuremissies en ziekteverwekkers naar lucht en bodem te verminderen. Als mestverwerking plaatsvindt, dan zijn de genoemde technieken in ieder geval BBT. Als een andere techniek wordt toegepast, dan moet ten minste een gelijkwaardig niveau van emissies worden bereikt.

Naast de genoemde technieken zijn er nog andere technieken voor mestbewerking. Voor meer informatie zie de Handleiding bewerken en verwerken van mest op boerderijschaal. Zie https://www.infomil.nl/vaste-onderdelen/onderwerpen/landbouw/mest/handleiding-bewerken/

	TECHNIEK	**TOEPASBAARHEID**	**GETROFFEN MAATREGEL IN WELKE STAL**
a	Mechanisch scheiden van drijfmest. Dit omvat bijvoorbeeld: - scheiding d.m.v. schroefpers; - scheiding d.m.v. decanteercentrifuge; - coagulatie-flocculatie; - scheiding d.m.v. zeven; - filterpersen.	Alleen toepasbaar indien: - een vermindering van het stikstof- en fosforgehalte nodig is omdat slechts een beperkte landoppervlakte beschikbaar is voor het op- of inbrengen van mest; - mest niet kan worden uitgereden tegen redelijke kosten. Polyacrylamide is mogelijk niet toepasbaar als vlokmiddel wegens het risico van de vorming van acrylamide.	N.v.t.
b	Anaerobe vergisting van mest in een biogasinstallatie.	Anaerobe vergisting van mest in een biogasinstallatie. Deze techniek is mogelijk	De strooiselmest van de kuikens wordt in de eigen vergister aangewend.
c	Gebruik van een externe tunnel voor het drogen van mest.	Alleen toepasbaar op mest van installaties voor legkippen. Niet toepasbaar op bestaande installaties zonder mestbanden.	N.v.t.
d	Aerobe vergisting (door beluchting) van drijfmest	Alleen toepasbaar wanneer pathogeen- en geurvermindering vóór het uitrijden belangrijk is. In een koud klimaat kan het moeilijk zijn gedurende het winterseizoen het vereiste niveau van beluchting te handhaven.	N.v.t.

	TECHNIEK	TOEPASBAARHEID	GETROFFEN MAATREGEL IN WELKE STAL
e	Nitrificatie-denitrificatie van drijfmest.	Alleen toepasbaar op nieuwe installaties/boerderijen. Alleen toepasbaar op bestaande installaties/boerderijen wanneer de verwijdering van stikstof noodzakelijk is omdat slechts een beperkte landoppervlakte beschikbaar is voor het op- of inbrengen van mest.	N.v.t
f	Compostering van vaste mest.	Alleen toepasbaar indien: - de mest niet kan worden uitgereden tegen redelijke kosten; - pathogeen- en geurvermindering vóór het uitrijden belangrijk zijn; - er voldoende ruimte op de boerderij is om zwaden aan te leggen.	N.v.t.
DEZE TABEL IS LETTERLIJK OVERGENOMEN UIT BBT-CONCLUSIES			

MONITORING
BBT 29 monitoren overige parameters

In het kort
Het is BBT om diverse parameters ten minste jaarlijks te registreren. Dit kan ook als onderdeel van het milieubeheerssysteem onder BBT 1 worden gedaan. In de omgevingsvergunning moeten eisen worden opgenomen voor invulling van deze BBT-conclusie.

	PARAMETER	**OMSCHRIJVING**	**TOEPASBAARHEID**	**GETROFFEN MAATREGEL IN WELKE STAL**
a	Waterverbruik	Registratie bv. door middel van geschikte meters of op basis van facturen. De belangrijkste waterverbruikende processen in de stallen (schoonmaken, voederen enz.) kunnen afzonderlijk worden gemonitord.	De belangrijkste waterverbruikende processen afzonderlijk monitoren is mogelijk niet toepasbaar op bestaande boerderijen, afhankelijk van de opstelling van het waterleidingnet.	Registratie via stalcomputer
b	Elektriciteitsverbruik	Registratie bv. door middel van geschikte meters of op basis van facturen. Het elektriciteitsverbruik van stallen wordt afzonderlijk van de andere boerderij-installaties gemonitord. De belangrijkste energieverbruikende processen in de stallen (verwarming, ventilatie, verlichting enz.) kunnen afzonderlijk worden gemonitord.	De belangrijkste elektriciteitsverbruikende processen afzonderlijk monitoren is mogelijk niet toepasbaar op bestaande boerderijen, afhankelijk van de opstelling van het elektriciteitsnet.	Registratie via nutsbedrijf
c	Brandstofverbruik	Registratie bv. door middel van geschikte meters of op basis van facturen.	Algemeen toepasbaar	Registratie via nutsbedrijf
DEZE TABEL IS LETTERLIJK OVERGENOMEN UIT BBT-CONCLUSIES				

Toelichting • Energiebesparende maatregelen

1. Vragenlijst pluimveehouderij (Infomil, Informatieblad Veehouderijen, nov.2004)

1.1 Verlichting

Was is het geïnstalleerd vermogen (W/m^2)? 1,0_____W/m^2

Hoeveel uur per jaar is de verlichting in werking? 5.400____uur/jaar

Energieverbruik (geschat)? 1,1 kWh/dierplaats is ca. 185.900 kWh/jr

Aardgasverbruik (geschat)? N.v.t. door gebruik van restwarmte WKK's co-vergister en gebruik warmtewisselaars warmteterugwinning

Welke van onderstaande energiezuinige verlichtingstechnieken worden toegepast?
X natuurlijke daglichtintreding nieuwe stal
X aanwezigheidsdetectie buitenverlichting
☐ centrale lichtschakelaar
X schakelklok
X LED-verlichting nieuwe stallen
☐ hoogfrequente verlichting
X verlichtingsschema via managementcomputer (verlichtingsduur en intensiteit)
☐ geen

1.2 Isolatie

Welke isolerende voorzieningen worden toegepast?
X dak- / plafondisolatie en éxtra dakisolatie
X (spouw)muurisolatie
X isolatie van CV-leidingen in het voerhok
☐ anders, namelijk _____
☐ geen

1.3 Ventilatie

Welke maatregelen met betrekking tot mechanische ventilatie worden toegepast?
X klimaatcomputer
X frequentieregeling geregelde ventilatoren en cascaderegeling geschakelde ventilatoren
☐ hybride ventilatie
X lengteventilatie
X circulatieventilatoren in stal voor egalere verspreiding van warmte
X stallen voorzien van warmtewisselaar

1.4 Verwarming

Wat is het bouwjaar van de stookinstallatie? varieert

X De stallen worden bijverwarmd

Welk type verwarming wordt toegepast?
☐ gasgestookte heaters (aardgas)
☐ gaskachels (aardgas gestookt)
X CV-installatie op restwarmte WKK's co-vergister
X CV-installatie op houtpellets bij de nieuwe stallen 5 en 6

Wat is de uitvoering van de stooktoestellen?
☐ VR
X HR
☐ VR / HR-combinatie
☐ n.v.t.

Zijn er aanvullende maatregelen getroffen?
☐ optimalisering en weersafhankelijke regeling verwarming
X eigen CV-groep of –ketel voor afwijkende ruimtes (per stal)
☐ vloerverwarming gekoppeld aan warmtepompen

X het gebruik van warmtewisselaar om inkomende lucht voor te verwarmen (middels het tegenstroomprincipe) waardoor er minder hoeft te worden bijverwarmd
☐ geen

1.4 Energiebronnen

Het bedrijf maakt gebruik voor het opwekken van energie gebruik van:
X Zonnepanelen
X co-vergistingsinstallatie (biogas) met WKK
X houtgestookte CV (houtkachel, pellets)
☐ Overig

Overzicht erkende maatregelenlijst energie

d.d. 24 februari 2020

Initiatiefnemer:
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Overeenkomstig bijlage 10 Activiteitenregeling milieubeheer
Overzicht erkende maatregelenlijst voor de agrarische sector.

Nr.	Type maatregel	Omschrijving maatregel	Mogelijke technieken	Stand van zaken inrichting
1	Gebouwschil	Varkenshouderij: Warmteverlies door lekkages in ventilatiekanaal beperken	Luchtdicht maken van ventilatiekanalen	N.v.t.
2	Gebouwschil	Warmteverlies via vloer beperken	Vloer van verwarmd dierverblijf isoleren	Vloer geïsoleerd middels zandpakket
3	Gebouwschil	Warmteverlies via buitenmuur beperken	Spouwmuur van verwarmd dierverblijf isoleren	Geïsoleerde spouwmuur
4	Gebouwschil	Warmteverlies via schuin dak beperken	Dak aan binnenzijde isoleren	Geïsoleerd dak
5	Ruimteventilatie	Debiet van ventilator beperken	Frequentieregelaars voor ventilatoren en circulatie	Mechanische ventilatie, klimaatcomputer aanwezig
6	Stookinstallatie	Energiezuinige warmteopwekking toepassen	Pluimveehouderij: Indirect gasgestookte modulerende hoogrendements- (HR) luchtverhitter en extra ventilator toepassen.	CV-installatie t.b.v. buizenverwarming pluimveestallen op restwarmte van WKK co-vergister
7	Stookinstallatie	Aanvoertemperatuur cv-water automatisch regelen op basis van de buitentemperatuur	Weersafhankelijke regeling op ketel of cv-groep met hogetemperatuurverwarming	Wordt gebruik van gemaakt
8	Ruimteverwarming	Varkenshouderij: Onnodig aan staan van biggenlamp voorkomen	Halveringsschakelaar op biggenlamp toepassen	N.v.t.

9	Stookinstallatie	Varkenshouderij en (vlees)kuikens: Voorkomen dat warmte met ventilatielucht naar buiten wordt afgevoerd	Warmte uit ventilatielucht in stallen met warmtepomp terugwinnen	N.v.t.
10	Stookinstallatie	Varkenshouderij en vleeskuikens: Warmte van uitgaande lucht gebruiken voor verwarmen ingaande ventilatielucht	Warmtewisselaar in ventilatielucht uit de luchtwasser toepassen	Warmtewisselaars bij bestaande en bij de nieuw te bouwen stallen
11	Ruimte- en buitenverlichting	Vermogen conventionele verlichting met langwerpige fluorescentielampen (TL8) vervangen door spanningsverlaging	Spanningsverlagingstoestel toepassen dat spanning verlaagt naar 207 tot 210 Volt	N.v.t.
12	Ruimte- en buitenverlichting	Geïnstalleerd vermogen verlichting in dierverblijf en verwerkingshal beperken	Pluimvee: Armaturen met dimbare LED-lampen toepassen. Armaturen met hoogfrequente langwerpige fluorescentie-lampen (TL5) toepassen. Armaturen met LED-lampen toepassen	Armaturen met (dimbare) LED-lampen in nieuwe stal
13	Ruimte- en buitenverlichting	Geïnstalleerd vermogen buitenverlichting beperken	Armatuur met LED-lamp toepassen	N.v.t.
14	Stookinstallatie	Energiezuinige warmteopwekking van tapwater toepassen	Gasgestookte hoogrendement- (HR) boiler toepassen	N.v.t.
15	Ruimteverwarming	Warmteverlies via warmwaterleidingen en –appendages beperken	Isolatie aanbrengen om appendages Isolatie aanbrengen om leidingen	N.v.t.
16	Koelinstallatie	Warmte van condensors koelinstallatie nuttig gebruiken	Warmte condensors benutten voor (ruimte)verwarming	N.v.t.
17	Koelinstallatie	Melkvee: Energiezuinig koelen van melk	Voorkoeler toepassen	Ja
18	Koelinstallatie	Melkvee: Energiezuinig koelen door koude lucht te gebruiken	Aan te zuigen (buiten)lucht scheiden van afgegeven lucht vanuit koelmachine	Ja
19	Koelinstallatie	Akkerbouw, bollenteelt, paddenstoelenteelt: Verlies beperken van koude wand koelcel	Wand koelcel volledig isoleren	Ja, zowel wand als dak

20	Koelinstallatie	Akkerbouw, bollenteelt, paddenstoelenteelt: Binnentreden van warme en/of vochtige lucht in koelcel beperken	Deurschakeling celprogramma toepassen die de koeling onderbreekt	N.v.t.
21	Koelinstallatie	Akkerbouw, bollenteelt, paddenstoelenteelt: Onnodige verlichting in koelcel voorkomen	Uitschakelen van verlichting met bewegingsmelder in koelcel	N.v.t.
22	Koelinstallatie	Akkerbouw: Energiezuinig bewaren van producten	Regeling voor temperatuurvariatie (dag/nacht) toepassen	N.v.t.
23	Koelinstallatie	Akkerbouw, bollenteelt, paddenstoelenteelt: Beperken van isolatie van verdamper door ijsvorming	Ventilatieontdooiing toepassen	N.v.t.
24	Koelinstallatie	Akkerbouw, bollenteelt, paddenstoelenteelt: Energiezuinige lampen in koelcel toepassen	Armatuur met langwerpige hoogfrequent fluorescentielamp (TL5) toepassen Armatuur met LED lamp toepassen	N.v.t.
25	Faciliteiten	Melkvee: Onnodig aanstaan op vollast van vacuümpomp voorkomen	Frequentieregelaar toepassen op vacuümpomp	Ja
26	Faciliteiten	Vollasturen draaistroommotor beperken	Frequentiegeregelde draaistroommotor toepassen Frequentieregeling op pomp warmwatercircuit toepassen	N.v.t.
27	Faciliteiten	Energiezuinig motor toepassen	Gelijkstroommotor toepassen i.p.v. IE2 draaistroommotor of lager	N.v.t.

Toelichting t.a.v. maatregelen t.b.v. volksgezondheid

d.d. 24 februari 2020

Initiatiefnemer
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Locatie
De locatie Harnsterdyk 7 ligt in het buitengebied van de gemeente Leeuwarderadeel op een afstand van ca. 725 m ten noordwesten van Stiens. Het is een agrarisch gebied met voornamelijk veehouderij en enkele verspreid liggende woningen.

De dichtstbijzijnde stal bevindt zich ca. 90 m van de dichtstbijzijnde woning van derden, Harnsterdyk 8. Dit is een woning die eigendom is van dezelfde stichting als waar De Boer land van huurt en het erf in erfpacht onderdeel van uitmaakt, de Boelstra-Olivier stichting. Het dichtstbijzijnde emissiepunt in eindgevel ligt op ca. 173 m afstand.
De daaropvolgende woning ligt op meer dan 200 m van de inrichting en de bebouwde kom van Stiens ligt op ca. 725 m van de inrichting.

Volksgezondheid
De gevolgen van intensieve veehouderijen voor de gezondheid van omwonenden staan volop in de belangstelling. Mogelijke risico's voor de gezondheid worden veroorzaakt door fijnstof, geur, endotoxinen en zoönosen (ziektes overdraagbaar van dier op mens).

Het onderzoek van de Gezondheidsraad uit 2012 concludeerde:
- Het is niet bekend tot welke afstand van een veehouderijbedrijf verhoogde risico's gelden voor de bevolking.
- Voor rigide landelijke minimale afstandsnormen tussen veebedrijven en burgerwoningen is wetenschappelijk te weinig onderbouwing.
- De Gezondheidsraad ziet meer in een lokale afweging: een discussie op lokaal niveau, met onder anderen GGD's en gemeenten.

Recent onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO, 2016-2017) van RIVM, IRAS, Wageningen UR en NIVEL toont aan dat in de buurt van veehouderijen COPD-patiënten meer complicaties van hun ziekte ondervinden. Daarnaast zien onderzoekers in het onderzoeksgebied een vermindering van de longfunctie door de uitstoot van ammoniak, en komen longontstekingen vaker voor. Daarentegen is er dichtbij veehouderijen minder astma en allergie.

Nader onderzoek (VGO-3, 2018) toont aan dat er de laatste jaren juist géén verhoogd risico voor omwonenden van pluimveehouderijen (meer) is wat betreft longontsteking. Het kan zijn dat er voorheen andere oorzaken zijn geweest, die onbekend zijn, of dat er een trendbreuk is ontstaan doordat pluimveehouders fijnstofreducerende maatregelen treffen.

GGD-advies
De GGD (bron: Informatieblad Intensieve veehouderij en gezondheid, update 2011) adviseert de bedrijven het risico te beheersen met:

- Preventieve maatregelen. Huisvestingssystemen gericht op beheersing van introductie en verspreiding van micro-organismen en beperking van uitstoot van schadelijke stoffen.
- Goed bedrijfsmanagement. Bedrijfsvoering gericht op minimalisatie van introductie en verspreiding van micro-organismen en voorkómen van antibioticumresistentie.

Bio-aerosolen
Bio-aerosolen als endotoxine en zoönosen vormen mogelijk een risico voor de gezondheid. Endotoxinen zijn kleine onderdelen van micro-organismen die luchtwegirritatie en ontstekingsreacties kunnen veroorzaken. Zoönosen zijn ziektekiemen die overdraagbaar zijn van dier op mens. Op dit moment is er wettelijk gezien geen verplichting risicoreducerende maatregelen te treffen. Daarvoor is eerst meer inzicht nodig aan de hand van aanvullende onderzoeken.

Uit luchtmetingen in de woonomgeving blijkt dat de concentratie endotoxinen in de lucht toeneemt naarmate de afstand tot een veehouderij kleiner wordt of het aantal veehouderijen in een gebied (de dichtheid) groter wordt. Uit de resultaten van het VGO-onderzoek concludeert GGD GHOR Nederland dat emissiereductie van fijnstof als drager van bio-aerosolen gezondheidsschade kan beperken, in ieder geval bij pluimveebedrijven.

Maatregelen
De maatregelen die de pluimveehouder neemt om risico's op aantasting van de volksgezondheid te voorkomen, hebben betrekking op de keuze van het stalsysteem, het gebruik van fijnstofreducerende techniek en het nemen van preventieve maatregelen.

Stalsysteem
De fijnstofemissie van reguliere vleeskuikens is 22 gram PM_{10} per dierplaats per jaar.

Fijnstofreducerende maatregelen
In de nieuwe stallen wordt met de warmtewisselaar E 7.6 BWL2011.02.V6 de fijnstofuitstoot met 31% gereduceerd. Hiermee wordt voldaan aan de maximale emissiewaarde van 16 gram PM_{10} p.d.p.j. (Besluit huisvesting). Voor bestaande stallen geldt geen maximale waarde voor fijnstof.

Uit berekeningen met ISL3a blijkt dat ruim aan de voor luchtkwaliteit gestelde normen wordt voldaan (fijnstofconcentratie en maximaal aantal dagen overschrijding onder de norm).

De stallen worden voorzien van gebundelde nokventilatie op een uitbouw achteraan de stal, waardoor de ventilatielucht hoog en met kracht wordt weggeblazen. Daardoor komt er minder stof in de directe omgeving terecht en in lagere concentraties.

Het wachten is op haalbare en betaalbare technieken die fijnstof in bestaande stallen kunnen reduceren, wat ten goede komt aan het dier en de verzorger. Op dit moment is er nog geen zicht op. Er vindt in den lande nog allerlei onderzoek plaats.

Preventieve maatregelen
Om het risico op insleep van ziekten zoveel mogelijk te voorkomen is het bedrijf zo opgezet en uitgevoerd dat geen vreemden van buiten in de stallen hoeven en kunnen komen. Voor degenen die wel in de stallen gaan, gelden strikte hygiëneregels.

Algemene hygiëne-maatregelen ter preventie van dierziekten:
- Geen toegang voor onbevoegden
- Deuren op slot als pluimveehouder niet in de stal is
- Hygiënesluis/omkleedruimte per stal bij binnenkomst t.b.v. het aantrekken van bedrijfskleding en –schoeisel, wasbak beschikbaar om handen te wassen
- Douche beschikbaar voor dierenartsen en erfbetreders die ook met andere pluimveebedrijven in aanraking komen
- Inzet van geënte jonge kuikens (weerstand)
- Ongediertebestrijding (om overdracht van ziektekiemen te voorkomen)
- Gekoelde opslag van kadavers
- Nadat de dieren zijn afgeleverd wordt de stal (nat) gereinigd en ontsmet

Algemene bedrijfsmaatregelen met het oog op goede gezondheidsstatus:
- Deelname IKB (tracking en tracing t.a.v. veevoer, diermateriaal, medicijngebruik, hygiëne, diertransport)
- Dierenarts ziet toe op gezondheidsstatus
- Dagelijkse controle van dieren in de stal (en in de weide t.a.v. de paarden)
- Stalklimaat middels klimaatcomputer aangestuurd
- Uitgebalanceerde diervoeding in overleg met voerleverancier
- Goed leefklimaat voor de dieren in de stal (mechanische ventilatie, klimaatcomputer, geïsoleerde stallen)

Conclusie
Gelet op de afstand van de locatie tot omwonenden, tot andere veehouderijbedrijven en andere (intensieve) veehouderijen, het feit dat er alleen kippen worden gehouden dus niet in combinatie met varkens, de strikte hygiëne en preventieve voorzorgsmaatregelen die genomen worden, en het feit dat er geen eenduidige conclusie of zorg heerst t.a.v. eventuele gezondheidseffecten, maakt dat de getroffen maatregelen voldoende zijn om een uitbraak van een veeziekte zoveel mogelijk te voorkomen en daarmee het risico op een negatief effect op de volksgezondheid van omwonenden tegen te gaan.

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Rapport Bepaling Gelijkwaardigheid

Harnsterdyk 7 te Stiens

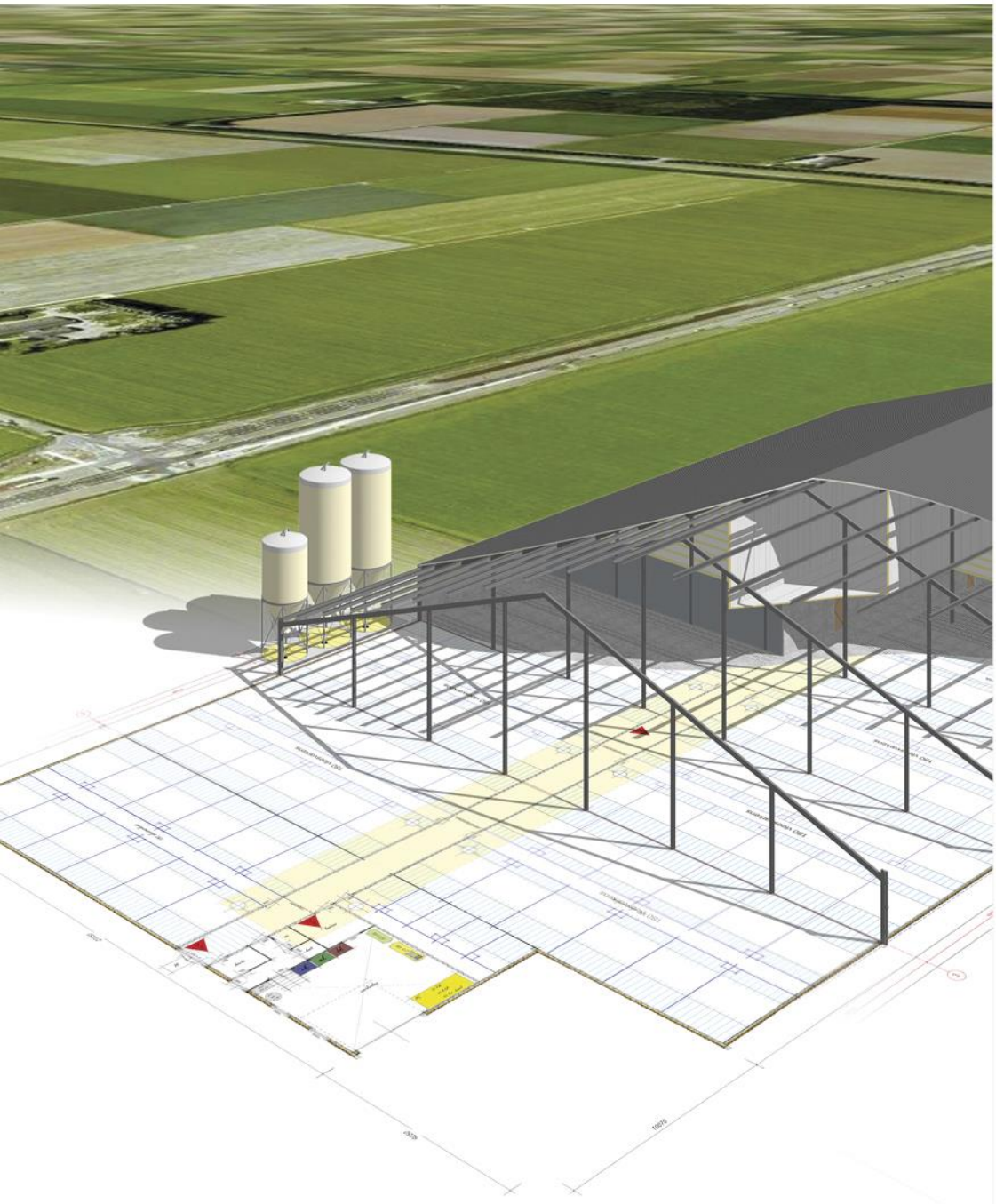

AGRA-MATIC

ADVIES MILIEU BOUW

Rapport Bepaling Gelijkwaardigheid Harnstersyk 7 te Stiens

Aanvrager

Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer- Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD Stiens

Locatie

Harnsterdyk 7
9051 LD Stien

Agra-Matic B.V.
B. Dijkgraaf
Postbus 396
6710 BJ Ede

Datum: 3 november 2020
Status: DEFINITIEF versie 1

INHOUD

1 Inleiding 5
1.1 Gegevens aanvrager/gebruiker 5
1.2 Gebruikte basisinformatie en verwijzingen 5

2 Basisgegevens 6
2.1 Situering 6
2.2 Afmetingen bedrijfsgebouw 6

3 Toetsing Bouwbesluit 8
3.1 Afdeling 2.9 Beperking van het ontwikkelen van brand en rook 8
3.2 afdeling 2.10 Beperking van uitbreiding van brand 8
3.3 Afdeling 2.11 Verdere beperking van uitbreiding van brand en beperking van verspreiding van rook 9
3.4 Afdeling 2.12 Vluchtroutes 9
3.5 Afdeling 6.1 Verlichting, nieuwbouw en bestaande bouw 10
3.6 Afdeling 6.6 Vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw 10
3.7 Afdeling 6.7 Bestrijden van brand, nieuwbouw en bestaande bouw 10
3.8 Afdeling 6.8 Bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten, nieuwbouw en bestaande bouw 11
3.9 Afdeling 7.1 Voorkomen van brandgevaar en ontwikkeling van brand, nieuwbouw en bestaande bouw 11
3.10 Afdeling 7.2 Veilig vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw 11

4 Conclusie 12

Bijlage I Gelijkwaardigheidsbepaling 14
Inleiding 14
Risicoanalyse 14
Elektriciteit 14
Rookverbod 15
Detectie van Brand 15
Ongediertebestrijding 16
Brandgevaarlijke werkzaamheden 16

verwarming in de afdelingen 16
Risicoruimtes....16
Afstand tussen gebouwen....17
Beschikbaarheid van bluswater 17
Brandblusmiddelen 17
Bereikbaarheid van gebouwen 18
Productcertificering 18
Ventilatie 18

Bijlage II Vuurlastberekening 19
Samenvatting resultaten 19
Toe te passen materialen 20
Berekening permanente vuurlast volgens NEN 6060....21
Berekening variabele vuurlast volgens NEN 6060 22
Berekening maximaal toegestane compartimentsgrootte volgens NEN 6060 23

Bijlage III Eisen aan gevels en wanden 24
Straling van zuidgevel op bestaande bedrijfsgebouw 24
Straling van Noordgevel op bestaande bedrijfsgebouw 25
Brandscheiding van de tussenbouw met de stallen....26

1 INLEIDING

Initiatiefnemer is voornemens twee agrarische bedrijfsgebouwen te realiseren. De nieuwbouw komt op een afstand van 6,7 meter ten noorden van de bestaande bebouwing. In de bedrijfsgebouwen worden na realisatie vleeskuikens gehouden. In de voorbouw, die voor de nieuwbouw uit steekt, komt de technische ruimte. Het Bouwbesluit 2012, met de wijzigingen zoals in werking getreden op 1 april 2014, stelt eisen aan o.a. de brandveiligheid van (nieuwe) gebouwen. Het bouwplan wordt in dit rapport aan deze eisen van het Bouwbesluit 2012 getoetst. De bijlagen maken onderdeel uit van dit rapport, deze zijn niet los te zien van de rapportage en zijn daarmee onlosmakelijk verbonden.

1.1 GEGEVENS AANVRAGER/GEBRUIKER

Aanvrager/gebruiker

Naam	Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Adres	Harnsterdyk 7
Postcode en woonplaats	9051 LD Stiens

Bouwlocatie

Adres	Harnsterdyk 7
Postcode en woonplaats	9051 LD Stiens

Kadastrale gegevens

Kadastrale gemeente	Leeuwarden
Sectie(s)	G
Nummer(s)	1114

1.2 GEBRUIKTE BASISINFORMATIE EN VERWIJZINGEN

Onderstaande gegevens zijn geraadpleegd bij het opstellen van dit rapport.

Algemene gegevens

- Mondelinge informatie opdrachtgever
- Bouwbesluit 2012
- Praktijkboek Bouwbesluit 2012
- NEN 6060 brandveiligheid van grote brandcompartimenten (o.a. voor de berekening van de vuurlast en de warmtestraling)

Tekening(en)

- Projectnr: 1182-IV0593 tek. nummer 1.1 d.d. 16-12-2019; laatst gewijzigd: 3 november 2020
- Projectnr: 1182-IV0593 tek. nummer 1.2 d.d. 16-12-2019; laatst gewijzigd: 3 november 2020
- Projectnr: 1182-IV0593 tek. nummer 2.1 d.d. 16-12-2019; laatst gewijzigd: 3 november 2020
- Projectnr: 1182-IV0593 tek. nummer 2.2 d.d. 16-12-2019; laatst gewijzigd: 3 november 2020

Bij het opstellen van dit rapport is/zijn de hierboven onder "Tekening(en)" genoemde tekening(en) als uitgangspunt genomen. Bij een eventuele wijziging van de tekening(en) en/of het bouwplan, dient de situatie opnieuw te worden beoordeeld en de rapportage eventueel te worden aangepast. Opdrachtgever is te allen tijde verantwoordelijk voor de signalering van eventuele wijzigingen en voor de uitvoering van de daarop volgende herbeoordeling.

2 BASISGEGEVENS

Het bouwplan betreft de nieuwbouw van twee agrarische bedrijfsgebouwen voor het huisvesten van vleeskuikens. Het bouwplan valt onder de gebruiksfunctie lichte industrie voor het bedrijfsmatig houden van dieren. Het bouwplan bestaat uit twee agrarische bedrijfsgebouwen die aan de oostzijde zijn voorzien van een voorbouw. In de voorbouw komt de technische ruimte (op de tekening aangeduid met voederberging) hier worden eisen gesteld m.b.t. de brandwerendheid van de gevels. In de voorbouw bij stal 1 komt ook een hygiëneruimte en een ruimte voor de kachel. Achter de stallen aan de westzijde komt een uitbouw waarboven de ventilatoren zijn gesitueerd. De nieuwbouw inclusief voorbouw en uitbouw aan de achterzijde wordt gezien als één brandcompartiment. De stallen zij qua opzet en afmetingen identiek. Met uitzondering dat de voorbouw van stal 1 groter is. In dit rapport wordt stal 1 getoetst aan het bouwbesluit. Dit is de wordt case benadering omdat deze groter is en tussen de bestaande bebouwing en stal 2 in ligt. Het brandcompartiment wordt getoetst aan het Bouwbesluit 2012 met de wijzigingen zoals op 1 april 2014 in werking zijn getreden. In de hierna volgende paragrafen volgt een beschrijving van de situering en omvang van de nieuwe situatie.

2.1 SITUERING

Op het bouwperceel staan meerdere belendingen. Aan de noordzijde staal stal 2, aan de zuidzijde staat de bestaande bebouwing. Aan de oost en west zijde ligt de perceelgrens op geruime afstand van het brandcompartiment. De afstand tot de bebouwing en de perceelgrens varieert.

Afstand van bedrijfsgebouw tot aan de belendende bedrijfsgebouwen:

Noordzijde	6,7 meter tot stal 2
Zuidzijde	6,7 meter tot de bestaande bebouwing

Afstand van bedrijfsgebouw tot aan de perceelgrens:

Oostzijde	> 15 meter tot de perceelgrens
Westzijde	> 15 meter tot de perceelgrens

Een spiegel symmetrische benadering bij een afstand van meer dan 15 meter tot de perceelgrens is niet relevant.

2.2 AFMETINGEN BEDRIJFSGEBOUW

Het bouwplan bestaat uit twee agrarische bedrijfsgebouwen met aan de oostzijde een voorbouw en aan de westzijde een uitbouw. De twee gebouwen zijn gelijk aan elkaar qua afmeting opbouw en inrichting. Hierdoor zijn te met elkaar te vergelijken. Stal 1 heeft een iets grotere voorbouw. Om niet twee dezelfde rapporten op te hoeven stellen is gekozen om één stal te beoordelen en te voorzien van een rapport. Aangezien stal 1 het grootste oppervlak heeft en tussen bestaand en nieuw in komt te staan is deze als wordt case scenario aangehouden.

De breedte van de nieuwbouw is 27,4 meter en de lengte is 120 meter. Aan de oostzijde van de nieuwbouw komt in de voorbouw de technische ruimte, kachelhok en hygiëneruimte. De technische ruimte dient in een weerstand van 60 minuten te voorzien. Deze eis wordt gesteld vanuit de technische ruimte naar de stal. Dit is ter bescherming van de dieren in de stalruimte. Wanneer er in

de stal brand uit breekt behoeft de technische ruimte niet beschermd te worden. De gehele voorbouw van stal 1 wordt 60 minuten afgescheiden van de stalruimte.

Het brandcompartiment heeft een gebruiksoppervlak van 3.366 m². Dit betreft het oppervlak van de stal en het oppervlak van de voorbouw en de uitbouw aan de westzijde.

De stal bestaat uit een open ruimte. Verse lucht komt binnen via de zijgevels. De afgewerkte lucht wordt afgezogen door de ventilatoren in achter de westgevel. De stalinrichting bestaat uit voer en waterlijnen.

3 TOETSING BOUWBESLUIT

In dit hoofdstuk worden de verschillende afdelingen en artikelen uit het Bouwbesluit besproken die te maken hebben met brandveiligheid en die betrekking hebben op dit bouwplan. Elk bouwwerk is onderverdeeld in één of meer (hoofd)gebruiksfuncties. De gebruiksfunctie voor dit bouwplan is industriefunctie. Onder industriefunctie wordt verstaan: gebruiksfunctie voor het bedrijfsmatig bewerken of opslaan van materialen en goederen, of voor agrarische doeleinden. Een hoofdgebruiksfunctie kan onderverdeeld zijn in verschillende sub gebruiksfuncties.

De (sub)gebruiksfunctie van het te toetsen bouwplan is lichte industrie voor het bedrijfsmatig houden van dieren. Onder deze functie wordt verstaan: lichte industriefunctie waarin dieren als bedoeld in de bijlage bij het Besluit aanwijzing voor productie te houden dieren, worden gehouden.

De stallen zijn nagenoeg gelijk aan elkaar. De voorbouw aan de oostzijde van stal 1 is groter. Stal 1 is gesitueerd tussen de bestaande en de nieuwbouw. Derhalve is deze stal aangemerkt als worst-case scenario. Er één rapport dat geld voor beide gebouwen.

3.1 AFDELING 2.9 BEPERKING VAN HET ONTWIKKELEN VAN BRAND EN ROOK

De toe te passen constructieonderdelen grenzend aan het binnen oppervlak voldoen minimaal aan brandklasse B en rookklasse s2 zoals beschreven in artikel 2.67. De toe te passen constructieonderdelen grenzend aan het buitenoppervlak voldoen minimaal aan brandklasse D zoals beschreven in artikel 2.68. In deze artikelen staat dat de brand- en rookklasse moeten worden bepaald volgens NEN-EN 13501-1 (Euroklassen).

3.2 AFDELING 2.10 BEPERKING VAN UITBREIDING VAN BRAND

Het bouwplan betreft de nieuwbouw van twee agrarische bedrijfsgebouwen voor het huisvesten van vleeskuikens. Binnen het bouwplan bevindt zich een technische ruimte. Deze ruimte is gelegen in de voorbouw tussen as 0 en 1. De scheidingswand met de stal en het plafond worden 60 minuten brandwerend uitgevoerd. De brandwerendheid die gesteld wordt aan deze ruimte wordt getoetst van binnen naar buiten. Het doel van de brandwerendheid van deze ruimte is het binnen houden van een eventuele brand. Wanneer in deze ruimte brand uit breekt dan dient de brand voor een periode van minimaal 60 minuten in deze ruimte te blijven.

Het brandcompartiment heeft een gebruiksoppervlakte van 3.366 m². De maximale oppervlakte van een brandcompartiment mag volgens artikel 2.83 niet meer zijn dan 2.500 m², deze grens wordt overschreden. Artikel 1.3 ‘Gelijkwaardigheidsbepaling’ geeft de mogelijkheid om de gelijkwaardigheid aan te tonen. De doelstelling van het Bouwbesluit 2012 is voor wat betreft brandveiligheid voor veestallen tweeledig:

1. Het beheersbaar houden van brand zodat een veilige ontvluchting van personen mogelijk is;
2. Het aantal stalbranden en het aantal dieren dat daarbij omkomt moet worden verminderd.

In bijlage I is de gelijkwaardigheidsbepaling beschreven. Hierin is beschreven welke gelijkwaardige maatregelen genomen worden om het ontstaan van brand en de verspreiding hiervan te beperken. In de NEN 6060 zijn maatregelpakketten opgesteld. Voor dit bouwplan is gekozen voor maatregelpakket A hiervoor kan gekozen worden wanneer het gebruiksoppervlak van het

brandcompartiment < 3.825 m² blijft. Het brandcompartiment heeft een oppervlak van 3.366 m² en blijft hiermee onder de maximale oppervlakte als gesteld bij maatregelpakket A. De maatregelen zoals opgenomen in pakket A zijn in bijlage I beschreven.

Om de beheersbaarheid van brand aan te tonen is tevens een berekening opgesteld van de vuurlast van het brandcompartiment. Deze berekening is opgesteld op basis van NEN 6060 en is in bijlage II weergegeven. Uit deze berekening blijkt dat de maximale gebruiksoppervlakte van een brandcompartiment 17.664 m² mag bedragen. Met een gebruiksoppervlakte van 3.366 m² wordt hieraan voldaan.

Voor een brandcompartiment met een gebruiksoppervlakte van meer dan 2.500 m² geldt een minimale weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO) van 60 minuten. Uit de vuurlastberekening in bijlage II blijkt dat het brandcompartiment voldoet aan de maximale grootte en maximale vuurlast. De maatgevende vuurlast is gesitueerd tegen de noordgevel van het gebouw. De maatgevende vuurlast bedraagt 57 kg. vurenhout per m² waardoor er een minimale WBDBO van 60 minuten dient te zijn. De maatgevende vuurlast wordt bepaald op of boven de 1000 m² van het grondoppervlak van het compartiment waar zich de hoogste vuurbelasting bevindt.

In paragraaf 2.1 zijn de belendingen van het brandcompartiment beschreven. In bijlage III zijn de stralingsberekeningen van het brandcompartiment op de belendingen bijgevoegd. Wanneer er eisen aan de gevels worden gesteld zijn deze hier beschreven. Het brandcompartiment voldoet aan de eisen zoals beschreven in artikel 2.84 en 1.3 ‘Gelijkwaardigheidsbepaling’.

3.3 AFDELING 2.11 VERDERE BEPERKING VAN UITBREIDING VAN BRAND EN BEPERKING VAN VERSPREIDING VAN ROOK

Volgens artikel 2.92 wordt een brandcompartiment onderverdeeld in één of meer subbrandcompartimenten. Een subbrandcompartiment kan de totale vloeroppervlakte van het brandcompartiment beslaan.
De oppervlakte van het subbrandcompartiment is gelijk aan de oppervlakte van het brandcompartiment. In de nieuwbouw is geen verdeling in subbrandcompartimenten.

3.4 AFDELING 2.12 VLUCHTROUTES

Er zijn meerdere manieren om de loopafstand voor het ontvluchten van een brandcompartiment te bepalen. In Bouwbesluit 2012 wordt gesproken over loopafstand en gecorrigeerde loopafstand. De loopafstand van een vluchtroute is de werkelijk af te leggen lengte vanuit het brandcompartiment tot aan de uitgang van het subbrandcompartiment. De gecorrigeerde loopafstand van een vluchtroute is de afstand, gemeten langs een denkbeeldige kortst realiseerbare lijn tussen een punt in het subbrandcompartiment en de uitgang van dat subbrandcompartiment. De werkelijke loopafstand mag maximaal 60 meter zijn, omdat de bezetting minder is dan 1 persoon per 30 m² gebruiksoppervlakte.
De maximale gecorrigeerde loopafstand binnen het gebouw mag 40 meter zijn. Bij een niet nader in te delen gebruiksgebied wordt in plaats van de gecorrigeerde loopafstand uitgegaan van de werkelijke loopafstand.

De maximale werkelijke loopafstand is minder dan 60 meter. Omdat het gebruiksgebied niet nader is ingedeeld is de gecorrigeerde loopafstand niet van toepassing. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2.102 van Bouwbesluit 2012.

3.5 AFDELING 6.1 VERLICHTING, NIEUWBOUW EN BESTAANDE BOUW

Er is geen noodverlichting nodig bij een lichte industriefunctie voor het bedrijfsmatig houden van dieren.

3.6 AFDELING 6.6 VLUCHTEN BIJ BRAND, NIEUWBOUW EN BESTAANDE BOUW

De deuren in de vluchtroutes zijn draaideuren. Een nooddeur kan geen schuifdeur zijn. Aan de buitenzijde grenzende zijde van een nooddeur of nooduitgang is het opschrift <<nooddeur vrijhouden>> of <<nooduitgang>> aangebracht. Dit opschrift voldoet aan de eisen voor aanvullende tekens NEN 3011. De deuren in de inwendige scheidingsconstructie waar een wbdbo-eis voor geldt, moeten zelfsluitend uitgevoerd zijn.

De deuren in de vluchtroute zijn draaideuren. Deze deuren dienen te worden voorzien van het opschrift <<nooduitgang>>. De vluchtdeuren worden om praktische redenen regelmatig gebruikt en hoeven niet te worden voorzien van het opschrift <<nooduitgang vrijhouden>> of <<nooduitgang>>. Hiermee wordt voldaan aan artikel 6.25 en 6.26.

3.7 AFDELING 6.7 BESTRIJDEN VAN BRAND, NIEUWBOUW EN BESTAANDE BOUW

Voor een doeltreffende inzet van de brandweer is een toereikende bluswatervoorziening nodig. In artikel 6.30 van Bouwbesluit 2012 is voorgeschreven dat elk bouwwerk een bluswatervoorziening moet hebben, tenzij dit naar het oordeel van het bevoegd gezag niet nodig is. Deze bluswatervoorziening hoeft niet op het eigen terrein te liggen als er een toereikende openbare voorziening in de nabijheid aanwezig is.

In de nabijheid van het bedrijf is geen openbare bluswatervoorziening aanwezig. Er zal een bluswatervoorziening aangelegd moeten worden. Deze dient een capaciteit te hebben van 90 m^3 per uur. De definitieve aard en plaats worden in overleg met de brandweer bepaald. Op tekening is de waterbron weergegeven.

Verspreid over de inrichting worden blustoestellen aangebracht conform artikel 6.31 van Bouwbesluit 2012. De te blussen materialen bestaan uit vaste stoffen. Voor een beginnende brand is het hierdoor te adviseren om waar mogelijk, brandklasse A (geschikt voor vaste stoffen) blustoestellen met blusschuim toe te passen. In een technische ruimte waar de schakelkasten en elektrische installaties aanwezig zijn, is het te adviseren om een CO_2-blusser toe te passen. Dit om schade en kortsluiting in deze schakelkasten en installaties te voorkomen. Conform artikel 6.27 van Bouwbesluit 2012 hoeven bij de gebruiksfunctie Lichte industrie voor het bedrijfsmatig houden van dieren geen brandslanghaspels te worden toegepast.

3.8 AFDELING 6.8 BEREIKBAARHEID VOOR HULPVERLENINGSDIENSTEN, NIEUWBOUW EN BESTAANDE BOUW

Een bouwwerk lichte industrie voor het bedrijfsmatig houden van dieren dient goed bereikbaar te zijn vanaf de openbare weg.

Gezien de ligging van het bouwwerk tot de openbare weg en de ligging van de erfverharding wordt hier voldaan aan artikel 6.37. De erfverharding maakt het mogelijk om het gebouw vanaf de oostzijde te benaderen.

Wanneer een verbindingsweg noodzakelijk is, zie voorgaande artikel, is tevens een opstelplaats voor de brandweer noodzakelijk. Op de tekening is de opstelplaats weergegeven. Hiermee wordt voldaan aan artikel 6.38. Zie voor de specificaties van de opstelplaats bijlage I onderdeel: Beschikbaarheid van bluswater.

3.9 AFDELING 7.1 VOORKOMEN VAN BRANDGEVAAR EN ONTWIKKELING VAN BRAND, NIEUWBOUW EN BESTAANDE BOUW

Roken en open vuur is verboden in een ruimte bestemd voor de opslag van brandgevaarlijke stoffen, bij het verrichten van handelingen die het uitstromen hiervan kunnen veroorzaken en bij het vullen van een brandstofreservoir voor brandgevaarlijke stoffen. Het verbod hierop wordt goed zichtbaar aangegeven door een gestandaardiseerd symbool conform NEN 3011.

In de nieuwbouw is geen opslag van brandgevaarlijke stoffen. Tevens geld er een rookverbod in de bedrijfsgebouwen. Dit is gewoon voor de bedrijfsgebouwen binnen het bedrijf.

3.10 AFDELING 7.2 VEILIG VLUCHTEN BIJ BRAND, NIEUWBOUW EN BESTAANDE BOUW

De deuren in de vluchtroute moeten van binnenuit zonder sleutel, of welk ander los voorwerp dat nodig kan zijn, onmiddellijk kunnen worden geopend.

De deuren in de vluchtroute worden zodanig uitgevoerd dat ze aan de binnenzijde zonder hulpmiddel te openen zijn. Op tekening zijn deze deuren aangegeven.

Hiermee wordt voldaan aan artikel 7.2.

4 CONCLUSIE

Het bouwplan betreft de realisatie van twee agrarische bedrijfsgebouwen voor het huisvesten van vleeskuikens. Als wordt-case scenario is stal 1 gekozen. In deze rapportage is stal 1 beoordeeld. Dit rapport is de gelijkwaardigheidsbepaling voor beide nieuwe stallen. Elk nieuwbouwplan wordt gezien als afzonderlijk brandcompartiment. Binnen het bouwplan wordt de technische ruimte brandwerend uitgevoerd. Deze ruimte is 60 minuten brandwerend afgescheiden van de stalruimte. De eis aan deze ruimte geld vanuit deze ruimte naar de stal.

Het bouwplan valt onder de gebruiksfunctie lichte industrie voor het bedrijfsmatig houden van dieren. Het gehele brandcompartiment wordt getoetst aan “nieuwbouw” overeenkomstig het bouwbesluit 2012 met de wijzigingen zoals op 1 april 2014 in werking zijn getreden. De bijlagen zoals die volgen na de conclusie zijn onlosmakelijk verbonden met het rapport.

- De gebruiksvloeroppervlakte bedraagt 3.366 m².
- Een zijde van een nieuw constructieonderdeel grenzend aan de binnenlucht voldoet aan brandklasse B en rookklasse s2 zoals beschreven in artikel 2.67.
- Een zijde van een nieuw constructieonderdeel grenzend aan de buitenlucht voldoet aan brandklasse D zoals beschreven in artikel 2.68.
- De technische ruimte dient in een weerstand van 60 minuten te voorzien. Bij de aansluiting van het dak en de gevels moet branddoorslag worden voorkomen. De constructie van de brandwerende scheiding mag niet vroegtijdig bezwijken. De openingen en doorvoeren in de brandwerende gevel(s) mogen geen afbreuk doen aan de gestelde eisen.
- De maximale werkelijke loopafstand is minder dan 60 meter.
- Er worden geen eisen gesteld aan de gecorrigeerde loopafstand.
- In het brandcompartiment worden brandblussers opgehangen.
- Binnen de inrichting dient een bluswatervoorziening (capaciteit minimaal 90 m3 per uur gedurende 4 uur) gerealiseerd te worden. De definitieve aard en plaats wordt in overleg met de brandweer bepaald.
- De totale vuurlast mag niet meer bedragen dan 600.000 kg vurenhout. De totale vuurlast in het brandcompartiment bedraagt 114.332 kg. vurenhout inclusief 10% onvoorzien en blijft hiermee onder de maximaal toelaatbare vuurlast.
- De gemiddelde vuurlast bedraagt 33.967 kg. vurenhout, 34 kg. vurenhout per m².
- De maatgevende vuurlast bedraagt 56.585 kg. vurenhout waardoor na afronding de eis aan de compartimentscheiding 57 minuten wordt.
- Conform de vuurlastberekening mag het gebruiksoppervlak maximaal 17.664 m² zijn.
- Er wordt niet gerekend met een toeslag op de gevels.
- Er worden geen eisen gesteld aan de buitengevels m.b.t. de brandwerendheid.
- De buiten deuren om het gebouw te ontvluchten zijn van binnenuit zonder hulpmiddel te openen.
- De toegangsweg en de opstelplaats voor de brandweer voldoen aan de gestelde specificaties als genoemd in bijlage I.

Het bouwplan voldoet aan de eisen van Bouwbesluit 2012 met betrekking tot de brandveiligheidsaspecten met uitzondering van artikel 2.83. Artikel 1.3 ‘Gelijkwaardigheid bepaling’ geeft de mogelijkheid om de gelijkwaardigheid aan te tonen. De doelstelling van het Bouwbesluit 2012 is voor wat betreft brandveiligheid voor veestallen tweeledig:

1. Het beheersbaar houden van brand zodat een veilige ontvluchting van personen mogelijk is;
2. Het aantal stalbranden en het aantal dieren dat daarbij omkomt moet worden verminderd.

In bijlage I is een risicoanalyse gemaakt en zijn de maatregelen beschreven die de ondernemer toe zal passen. De NEN-norm 6060 wordt toegepast om de gelijkwaardigheid aan te tonen. Er is gekozen om maatregelpakket A toe te passen. In bijlage II is de vuurlastberekening weergegeven. Hieronder een samenvatting van de maatregelen.

- De aanleg van de elektrische installatie wordt verzorgd door een erkend installateur.
- Bij de oplevering van de nieuwbouw wordt een keuring van de elektrische installatie uitgevoerd conform NEN 1010.
- Bij brandgevaarlijke werkzaamheden worden voorzorgmaatregelen getroffen.
- Elke 5 jaar wordt er een Agro-electra keuring uitgevoerd door een erkend bedrijf.
- Er is slechts een beperkte opslag van brandbare en bij brand gevaarlijke stoffen.
- Ongedierte wordt bestreden door een erkend ongediertebestrijder.

De beschreven maatregelen die genomen worden zijn niet voorgeschreven in het Bouwbesluit 2012. Dit zijn extra maatregelen, minimaal gelijk aan, of boven de wettelijke norm. Hieruit blijkt dat alles in het werk wordt gesteld om een eventuele brand te voorkomen.

BIJLAGE I GELIJKWAARDIGHEIDSBEPALING

INLEIDING

Omdat het brandcompartiment een gebruiksoppervlakte heeft van meer dan 2.500 m², mag de gelijkwaardigheid worden aangetoond door middel van onder andere deze gelijkwaardigheidsbepaling. Hierin wordt aangegeven welke maatregelen de ondernemer neemt minimaal gelijk aan de wettelijke eisen om het ontstaan van brand en de verspreiding hiervan te beperken. Hierbij is gebruik gemaakt van de NEN 6060. Hierin is bijlage J.1 opgenomen, hierin zijn voorzorgmaatregelen beschreven die toegepast worden bij gebouwen groter dan de gestelde maximale waarde van 2.500 m² uit het bouwbesluit. Er is gekozen voor maatregelpakket A.

RISICOANALYSE

Om een goede gelijkwaardigheidsbepaling te kunnen maken moeten eerst de mogelijke risico's worden geïnventariseerd. Door meerdere instanties en partijen is onderzoek gedaan naar de belangrijkste oorzaken van brand. Voor stallen kunnen we o.a. de volgende veroorzakers benoemen: elektriciteit, brandgevaarlijke werkzaamheden, verwarming van gebouwen en risicoruimten. In dit bouwplan is vooral de elektrische installatie en de technischeruimte een risico. Uit de onderzoeken van meerdere partijen is naar voren gekomen dat de hierboven genoemde oorzaken van brand het meest voorkomen bij agrarische bedrijfsgebouwen. Dit kan per agrarisch bedrijfsgebouw verschillen. Het betreft hier een agrarisch bedrijfsgebouw voor het huisvesten van pluimvee. In het gebouw is elektriciteit aanwezig, eveneens zullen er onderhoudswerkzaamheden gepleegd worden en er is een technische ruimte aanwezig. Omdat hier de elektronica zoveel mogelijk wordt verzameld is dit een ruimte waar sneller brand kan ontstaan.

Bovengenoemde mogelijke oorzaken van brand dragen in meer of mindere mate bij aan het ontstaan van brand. Er zijn ook factoren die bijdragen aan de uitbreiding en verspreiding van brand. Hierbij valt o.a. te denken aan: afstand tot andere gebouwen, snelheid van de branddetectie, opslag van brandgevaarlijke materialen in het gebouw, toegepaste isolatiematerialen, beschikbaarheid van bluswater en de bereikbaarheid.

Om te voorkomen dat er brand uitbreekt en een mogelijke brand zich snel uitbreidt en verspreidt, worden maatregelen genomen. Deze maatregelen hebben betrekking op het ontwerp en uitvoering van de stal en de inrichting van het perceel.

ELEKTRICITEIT

De aanleg van de elektrische installatie wordt verzorgd door een erkend installateur. Hierbij wordt rekening gehouden dat de montage van elektra op een brandveilige manier gebeurt. Kabels, verlichting en andere onderdelen van de elektrische installatie worden op onbrandbare ondergrond aangebracht. Op deze wijze wordt voorkomen dat bij een eventuele brand deze zich niet via de ondergrond snel zou kunnen verspreiden. De ondernemer zorgt voor periodieke reiniging van draadgoten en schakelkasten om ophoping van stof en stofnesten te voorkomen.

De elektronica (schakelkasten) wordt zoveel mogelijk samengebracht in de technische ruimte. De elektronica welke echt noodzakelijk is in de stal kan niet worden verplaatst. De elektrische installatie wordt gemonteerd op onbrandbare ondergrond. De verlichting wordt aangebracht op een onbrandbare ondergrond. De onbrandbare ondergrond is rondom minimaal 10 mm groter dan de verlichtingsinstallatie.

Bij oplevering van de stal dient een keuring van de elektrische installatie conform NEN 1010 gedaan te worden. Wanneer de nieuwbouw in gebruik is, wordt de elektrische installatie elke vijf jaar gekeurd conform NTA 8220 of een Agro-Electra keuring. Bij deze keuring moet o.a. de elektrische installatie thermografisch onderzocht worden op overbelasting. NTA 8220 is uitsluitend een ‘Methode voor het beoordelen van elektrisch materieel op brandrisico’, aldus de titel. Deze is gericht op de brandveiligheid van installaties en daarop aangesloten apparatuur, in relatie tot de wijze van gebruik en de omgeving.

De elektromotoren in de stal zijn voorzien van een thermische beveiliging. Deze schakelaars worden ingesteld op de specificaties van de motoren onder normale omstandigheden. Mocht een motor door kortsluiting of door te zware inspanningen meer stroom verbruiken is er kans op oververhitting en zal de thermische schakelaar de stroomtoevoer afsluiten. Ook wanneer er sprake is van kortsluiting of het niet goed functioneren van de motor wordt de stroomtoevoer afgesloten. Wanneer de stroomtoevoer wordt afgesloten is de kans op oververhitting van de motor voorbij. Dit verkleind de kans op het ontstaan van brand.

ROOKVERBOD

In het brandcompartiment geldt een rookverbod. Dit wordt gecontroleerd door de eigenaar. Dit is beleid dat gevoerd wordt door de aanvrager.

DETECTIE VAN BRAND

Om snel in actie te kunnen komen bij een brand is het noodzakelijk dat er hulpmiddelen gebruikt worden om een brand te detecteren. In de nieuwbouw wordt gebruik gemaakt van temperatuursensoren.

Middels de temperatuursensoren wordt het temperatuurverloop in de dierenverblijven bijgehouden. De temperatuur wordt op meerdere plaatsen in de nieuwbouw gemeten. De detectie geeft brandalarm bij een temperatuur hoger dan 60 °C en bij een temperatuurstijging hoger dan 5 K/min. Echter in de praktijk geeft de detectie al eerder een alarm wanneer de temperatuur boven de 35 °C komt. Ook dan zal er in het gebouw gekeken worden wat de oorzaak is van de temperatuurstijging.

Doordat ondernemer afhankelijk is van de klimaatcontrole in het gebouw wordt dit systeem goed onderhouden. Zijn inkomen is afhankelijk van goede resultaten. Om goede resultaten te halen is een optimaal klimaat noodzakelijk.

De doormelder van het alarm kent een zelfstandige accu en is zo ingesteld dat de eigenaar op zijn mobiel alarm krijgt. De eigenaar woont bij het bedrijf. Op deze wijze is er binnen korte tijd iemand aanwezig die adequaat in kan grijpen bij een beginnende brand. De eigenaar is bekend met het gebruik van kleine blusmiddelen. Buiten de stal zal bij een brandalarm een luid signaal klinken.

ONGEDIERTEBESTRIJDING

Om te voorkomen dat knaagdieren en ander ongedierte schade aanbrengen aan het gebouw en bekabeling waardoor brandgevaarlijke situaties kunnen ontstaan, moet het aantrekken van knaagdieren en ander ongedierte worden voorkomen. Er is een overeenkomst gemaakt met een ongediertebestrijder en de bezoeken worden in een logboek vastgelegd.

Om het onaantrekkelijk te maken voor knaagdieren om in kabelgoten te nestelen worden draadgoten gebruikt om de kabels in te leggen. De goten blijven op deze manier open.

BRANDGEVAARLIJKE WERKZAAMHEDEN

Brandgevaarlijke werkzaamheden worden waar mogelijk in een werkplaats in een ander brandcompartiment uitgevoerd. Onder brandgevaarlijke werkzaamheden vallen onder andere lassen en slijpen. Bij het uitvoeren van brandgevaarlijke werkzaamheden die niet verplaatst kunnen worden, worden voorzorgmaatregelen genomen. Deze voorzorgmaatregelen zijn:

- Het weghalen of goed afschermen van brandbare materialen;
- Het binnen handbereik hebben van een blusvoorziening om een beginnende brand snel te kunnen bestrijden;
- Het goed ventileren van een ruimte zodat mogelijk brandbare gassen die zich daar ophopen kunnen verdwijnen; dit houd in dat de ruimte extra wordt geventileerd.
- Na afloop van de werkzaamheden de omgeving controleren.

De meeste werkzaamheden zullen door de eigenaar worden verricht. Voor werkzaamheden die door derden uitgevoerd worden en waar een potentieel gevaar is voor het ontstaan van brand, zal er toezicht zijn van de eigenaar van het bedrijf. Werkzaamheden die betrekking hebben op de doorvoer door een brandscheiding krijgen extra aandacht. De doorvoeren en openingen door de brandscheiding dienen na de werkzaamheden weer voldoende brandwerend uitgevoerd te worden.

VERWARMING IN DE AFDELINGEN

Voor het verwarmen van de ruimten voor huisvesting van dieren wordt gebruik gemaakt van verwarminginstallaties/heaters. Deze worden op een stabiele, vaste en brandvrije ondergrond opgesteld. Jaarlijks worden deze onderhouden door een erkend installateur. De verwarming zelf is buiten het dierenverblijf gesitueerd. De verwarming verwarmt het water dat vervolgens naar de “warmteverspreiders” wordt geleid. De “warmteverspreiders” zorgen ervoor dat de warmte uit het water door de stal wordt verspreid.

RISICORUIMTES

Er wordt een technische ruimte gerealiseerd. Deze ruimte is gesitueerd in de voorbouw. Van beide stallen dient de voorbouw 60 minuten brandwerend te worden uitgevoerd. In deze risicoruimte wordt de apparatuur verzameld welke een verhoogt risico voor het ontstaan van brand met zich meebrengen. Deze apparatuur, denk hierbij aan o.a. schakelkasten, bedieningspanelen voor zover mogelijk, boilers, enz., wordt verzameld in de technische ruimte. Apparatuur dat noodzakelijk is voor het goed functioneren van de stal is hiervan uitgezonderd. Hierbij valt o.a. te denken aan de motoren

voor de aandrijving van (voer)vijzels, enz. Er mogen geen brandbare materialen in de directe omgeving van de elektrische installaties aanwezig zijn.
De technische ruimte is ten minste 60 minuten brandwerend afgeschermd van de stal. De brandwerendheid die gesteld wordt aan deze ruimte wordt getoetst van binnen naar buiten. Het doel van de brandwerendheid van deze ruimte is het binnen houden van een eventuele brand. Wanneer in deze ruimte brand uit breekt dan dient de brand voor een periode van ten minste 60 minuten in deze ruimte te blijven. De openingen en doorvoeren door de brandscheiding mogen geen afbreuk doen aan de gestelde brandwerendheid.

AFSTAND TUSSEN GEBOUWEN

Brand kan zich op verschillende manieren uitbreiden. Bij het uitbreiden van brand via de buitenlucht praten we over brandoverslag. De afstanden tussen het brandcompartiment, de overige gebouwen, de brandcompartimenten onderling en de perceelgrenzen is voldoende groot om een eventuele brandoverslag voor ten minste 60 minuten te voorkomen, zie hiervoor bijlage III. De eis aan de gevels wordt enerzijds bepaald door de eis vanuit het bouwbesluit (60 minuten) en anderzijds door de vuurlastberekening. Bij het opstellen van de vuurlastberekening wordt ook de maatgevende vuurlast bepaald. Deze maatgevende vuurlast in kg vurenhout is ook de eis in minuten die aan de betreffende gevel wordt gesteld.

BESCHIKBAARHEID VAN BLUSWATER

Bluswater is essentieel om een brand te kunnen bestrijden en om de belendende gebouwen te kunnen beschermen. Binnen de inrichting dient een bluswatervoorziening gerealiseerd te worden. De definitieve aard en plaats wordt in overleg met de brandweer bepaald. De bluswatervoorziening dient te voorzien in een capaciteit van 90 m³ per uur.

Er is een geschikte opstelplaats voor de brandweer aanwezig op het bedrijf. Voor een tankautospuit wordt de volgende afmetingen aangehouden: breedte 4 meter, lengte 10 meter, hoogte 4,2 meter, bestand tegen een aslast van 10 ton en een totaalgewicht van 15 ton. Voor de toegangsweg gelden de volgende eisen, minimaal 3,25 m breed verharding, minimale vrije hoogte van 4,2 meter, totaalgewicht van 30 ton met een aslast van 10 ton.

BRANDBLUSMIDDELEN

In de brandcompartimenten worden draagbare blustoestellen aangebracht. Periodieke controle van de draagbare blustoestellen wordt uitgevoerd door een erkend bedrijf. Deze controle is elke 2 jaar, conform de NEN 2559. Eveneens wordt er controle uitgevoerd op de bluswatervoorziening. De noodzakelijke middelen om een brand te bestrijden zijn hierdoor altijd goed bereikbaar en goed onderhouden.

Het aanwezige personeel is op de hoogte van de plaats en werking van alle blusapparatuur. De plaatsing van de brandblussers is erg van belang. Het meest logisch is het plaatsen van een brandblusser bij de in of uitgang van een ruimte. Hierdoor passeer je meermaals per dag de brandblusser. In deze situatie zijn de brandblussers bij de deuren gesitueerd. De meeste deuren worden meermaals per dag/week gebruikt. Hierdoor zijn de brandblussers altijd goed bereikbaar.

BEREIKBAARHEID VAN GEBOUWEN

Aan de oostzijde van het brandcompartiment ligt erfverharding. Het brandcompartiment is hierdoor goed bereikbaar voor de blusvoertuigen. Onder het kopje ‘beschikbaarheid van bluswater’ is weergegeven hoe de verharding uitgevoerd dient te worden voor blusvoertuigen om het gebouw te kunnen bereiken.

PRODUCTCERTIFICERING

Bij de oplevering van het gebouw kunnen de productcertificaten van de toegepaste materialen op verzoek aan het bevoegd gezag worden getoond. Hieruit zal blijken dat de toegepaste materialen voldoen aan de beschreven brand- en rookklasse.

VENTILATIE

Ventilatie gebeurt door een combinatie van luchtafvoer door de ventilatoren en luchtinlaat. De verse lucht komt door openingen in de zijgevel het gebouw binnen. Via de centraal achterin de stal geplaatste ventilatoren wordt de afgewerkte lucht naar buiten gebracht.

Bijlage II Vuurlastberekening

Samenvatting resultaten

compartimentering

max. werkelijke loopafstand naar vluchtmogelijkheid		60	m
max. toegestane gebruiksoppervlakte brandcompartiment volgens reken- en beslismodel zie blad 2 en 3		17.664	m²
gebruiksoppervlakte brandcompartiment		3.366	m²

variabele vuurlast in kg vurenhout		***70.562***	***kg vurenhout***
permanente vuurlast in kg vurenhout		***33.376***	***kg vurenhout***
onvoorzien	10%	***10.394***	***kg vurenhout***
totale vuurlast		***114.332***	***kg vurenhout***
gemiddelde vuurlast in kg vurenhout		***33.967***	***kg vurenhout***
gemiddelde vuurlast in kg vurenhout per m²		***34***	***kg vurenhout***
maatgevende vuurlast in kg vurenhout		***56.585***	***kg vurenhout***
maatgevende vuurlast per m²		***57***	***kg vurenhout***

© Agra-Matic B.V.

Toe te passen materialen

PERMANENTE VUURLAST onderdeel		niet brandbaar materiaal	brandbaar materiaal
onderbouw	fundering, vloeren	beton	
	riolering / hwa		pvc
kopgevels	gevel	prefab beton	isolatie
zijgevels	gevel	prefab beton	isolatie
	winddrukkap	metaal	
kap	dakbeplating	VC golplaat met glaswol op alu plaat	
	kantgording		vurenhout
	gordingen		vurenhout
zijgevel	lichtstraat		polycarbonaat
	regelwerk		vurenhout
	afwerking	metaal	betonplex
	verduisteringgordijn		kunststof
overige	loopdeuren		multiplex
	roldeur	metaal	isolatie
	luchtinlaatventielen		kunststof
	ramen voorbouw	metaal	kunststof
	stofbak	metaal	isolatie
			vurenhout

VARIABELE VUURLAST		niet brandbaar materiaal	brandbaar materiaal
electra	norm 50 MJ per m2	metaal	kunststof
stalinrichting	voertransport	metaal	pvc
	motoren	metaal	NIBRA-norm
	drinkleidingen		pvc
	drinknippels		kunststof
	ventilatoren	metaal	kunststof
	voerbakjes	metaal	kunststof
mest	strooiselmest in de stal 45% ds	mineralen en water	organische droge stof
voeders	voeders in stal + silo	mineralen en water	organische droge stof
	voersilo	metaal	polyesther
levende have	Niet meerekenen bij NEN 6060		
overig	opslag	metaal	kunststof
			pvc
			vurenhout
	hygiene materiaal		kunststof
			pvc

© Agra-Matic B.V.

Berekening permanente vuurlast volgens NEN 6060

Permanente vuurlast onderdeel		l of aantal	b	h	eenheid in stuk / kg m/ m²/ m³	brandbaar materiaal	gewicht oppvl inhoud aantal	kg brandbare massa per eenheid	hoeveelheid brandbare massa totaal	kg of stuk	verbrandings waarde MJ per kg of stuk	vuurlast totaal q	% qm	maatgevend qm
onderbouw	fundering, vloeren													
	riolering / hwa	330			m	pvc	330,0	0,60	198	kg	19	3,76	29	1,09 GJ
kopgevels	gevel	55	0,08	5,75	m³	isolatie	25,3	30,0	501	kg	30	15,03	50	7,51 GJ
zijgevels	gevel	240	0,08	2,60	m³	isolatie	49,9	30,0	988	kg	30	29,65	29	8,60 GJ
	winddrukkap													
kap	dakbeplating													
	kantgording	250	0,08	0,23	m³	vurenhout	4,2	580,0	807	kg	19	15,34	29	4,45 GJ
	gordingen	5280	0,08	0,30	m³	vurenhout	118,8	580,0	22738	kg	19	432,03	29	125,29 GJ
zijgevel	lichtstraat	144			m²	polycarbonaat	144,0	5,0	475	kg	31	14,73	29	4,27 GJ
	regelwerk	240	0,08	0,20	m³	vurenhout	3,6	580,0	1378	kg	19	26,18	29	7,59 GJ
	afwerking	240	0,50	0,02	m³	betonplex	2,2	700,0	998	kg	19	18,96	29	5,50 GJ
	verduisteringgordijn	160			m²	kunststof	160,0	1,00	106	kg	43	4,54	29	1,32 GJ
overige	loopdeuren	10			stuks	multiplex	10,0	65,0	650	kg	19	12,35	70	8,65 GJ
	roldeur	4	0,06	4	m³	isolatie	1,0	30,0	29	kg	30	0,86	100	0,86 GJ
	luchtinlaatventielen	144			stuks	kunststof	144,0	3,0	432	kg	43	18,58	29	5,39 GJ
	ramen voorbouw	2			stuks	kunststof	2,0	15,0	30	kg	43	1,29	100	1,29 GJ
	stofbak	17	0,08	5	m³	isolatie	6,8	30,0	204	kg	30	6,12	0	0,00 GJ
		200	0,07	0,225	m³	vurenhout	3,2	580,0	1827	kg	19	34,71	0	0,00 GJ
									subtotaal permanente vuurlast			**634**		**182 GJ**

© Agra-Matic B.V.

Berekening variabele vuurlast volgens NEN 6060

Variabele vuurlast onderdeel		l of aantal	b	h	eenheid in stuk / kg m/ m²/ m³	brandbaar materiaal	gewicht oppvl inhoud aantal	kg brandbare massa per eenheid	hoeveelheid brandbare massa totaal	kg of stuk	verbrandings waarde MJ per kg of stuk	vuurlast totaal q	%	maatgevend qm	
electra	norm 50 MJ per m2	3.366			m²	kunststof	3366,0		3366	m²	50	168,30	29	48,81	GJ
stalinrichting	voertransport	700			m	pvc	700,0	1,0	700	kg	19	13,30	29	3,86	GJ
	motoren	15			st	NIBRA-norm	15,0		15	st	19,6	0,29	50	0,15	GJ
	drinkleidingen	800			m	pvc	800,0	0,4	320	kg	19	6,08	29	1,76	GJ
	drinknippels	2300			st	kunststof	2300,0	0,0	2	kg	43	0,10	29	0,03	GJ
	ventilatoren	20			st	kunststof	20,0	15,0	300	kg	43	12,90	0	0,00	GJ
	voerbakjes	1400			st	kunststof	1400,0	1,0	1400	kg	43	60,20	29	17,46	GJ
mest	strooiselmest in de stal 45% ds	120			m³	organische droge stof	120,0	400,0	48000	kg	8,92	428,16	29	124,17	GJ
voeders	voeders in stal + silo	40			ton	organische droge stof	40,0	1000,0	40000	kg	13	520,00	90	468,00	GJ
	voersilo	3000			kg	polyesther	3000,0	1,0	3000	kg	31	93,00	100	93,00	GJ
levende have	Niet meerekenen bij NEN 6060														
overig	opslag	250			kg	kunststof	250,0	1,0	250	kg	43	10,75	100	10,75	GJ
		250			kg	pvc	250,0	1,0	250	kg	19	4,75	100	4,75	GJ
		250			kg	vurenhout	250,0	1,0	250	kg	19	4,75	100	4,75	GJ
	hygiene materiaal	200			kg	kunststof	200,0	1,00	200	kg	43	8,60	100	8,60	GJ
		500			kg	pvc	500,0	1,0	500	kg	19	9,50	100	9,50	GJ
									subtotaal variabele vuurlast			**1.341**		**796**	**GJ**

© Agra-Matic B.V.

Berekening maximaal toegestane compartimentsgrootte volgens NEN 6060

berekening compartimentsgroottte

	vuurlast totaal q	vuurlast maatgevend qm	
subtotaal variabele vuurlast	**1.341**	**796**	**GJ**
subtotaal permanente vuurlast	**634**	**182**	**GJ**
onvoorzien 10%	**197**	**98**	**GJ**
totale vuurlast	**2.172**	**1.075**	**GJ**
gebruiksoppervlakte brandcompartiment aanvraag	**3.366**	**1.000**	**m2**
gemiddelde vuurbelasting (q)	**645**		**MJ/m²**
idem in kg vurenhout	**34**		**kg**
maatgevende vuurlast (qm)		**1.075**	**MJ/m²**
maatgevende vuurlast (qm) in kg vurenhout		**57**	**kg**
massafactor gemiddeld over totale compartiment	**1,00**		
maximaal toegestane gebruiksoppervlakte brandcompartiment			
A_{bc} =600.000 / (34 x 1,00) =	**17.664**		**m2**
gebruiksoppervlakte brandcompartiment aanvraag	**3.366**		**m2**

toelaatbaar vloeroppervlakvan een brandcompartiment
(Abc) volgens het Reken-en beslismodel wordt berekend
met formule: A_{bc} = 19 x 600.000 / (q x M)
q = gemiddelde vuurbelasting in MJ / m²
M = massafactor
De massafactor M hangt o.a. af van de afbrandsnelheid en van de vraag of binnenaanval door de brandweer mogelijk is. Aannemende dat binnenaanval niet mogelijk is wordt de massafactor M gelijk aan 1.

de aanvraag voldoet aan de maximaal toegestane compartimentsgrootte

variabele vuurlast in kg vurenhout	**1.340.683**	**/19=**	**70.562**	**kg Vh**
permanente vuurlast in kg vurenhout	**634.142**	**/19=**	**33.376**	**kg Vh**
maatgevende vuurlast in kg vurenhout	**56.585**			

© Agra-Matic B.V.

BIJLAGE III EISEN AAN GEVELS EN WANDEN

Onderzocht wordt, of er door straling overslag van brand kan optreden. In dit rapport wordt de straling en de daarvan af te leiden bijdrage aan de WBDBO bepaald volgens NEN 6060.

STRALING VAN ZUIDGEVEL OP BESTAANDE BEDRIJFSGEBOUW

De zuidgevel van brandcompartiment heeft een gemiddelde hoogte van 3 meter. De totale breedte van de zuidgevel is 120 meter. De afstand tot de belending bedraagt 6,7 meter. De belending bestaat uit een bestaand bedrijfsgebouw. In onderstaande afbeelding is de warmtestraling berekend tegenover een stralende gevel en is weergegeven welke bijdrage de afstand levert.

Invoergegevens			
Hoogte gevel	h	3,00	m
Breedte gevel	b	120,00	m
Afstand tot overliggende gevel	x	6,70	m
Gebruiksoppervlakte	A	3.366	m^2
Maatgevende vuurbelasting	qm	57	kg vh/m^2
Warmtestraling brongevel *(standaard 45)*	φbron	45	V/m^2
Gebruiksfunctie		Industriefunctie	

Rekenresultaten			
Vlamhoogte	hv	2,38	m
Verticale zichtfactor	Fv	0,175	
Warmtestraling doelgevel	φdoel	7,9	kW/m^2
Afstandsbijdrage	Ca	240	min

Grafiek

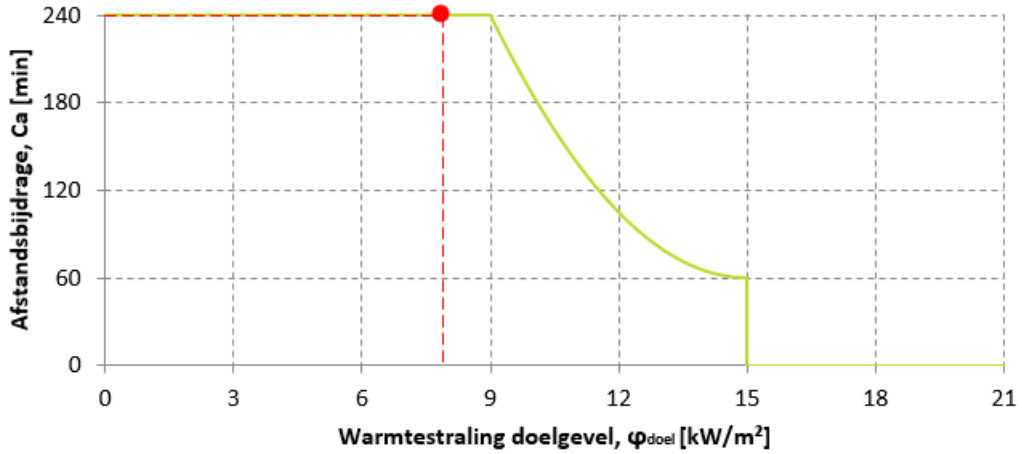

De straling op de gevel van de belending bedraagt 7,9 kW/m². De afstand heeft volgens de berekening in bovenstaande afbeelding een bijdrage van 240 minuten. Hierbij wordt aan de eis van ten minste 57 minuten uit de vuurlastberekening en 60 minuten uit het Bouwbesluit voldaan.

STRALING VAN NOORDGEVEL OP BESTAANDE BEDRIJFSGEBOUW

De noordgevel van brandcompartiment heeft een gemiddelde hoogte van 3 meter. De totale breedte van de noordgevel is 120 meter. De afstand tot de belending bedraagt 6,7 meter. De belending bestaat uit een bestaand bedrijfsgebouw. In onderstaande afbeelding is de warmtestraling berekend tegenover een stralende gevel en is weergegeven welke bijdrage de afstand levert.

Invoergegevens			
Hoogte gevel	h	3,00	m
Breedte gevel	b	120,00	m
Afstand tot overliggende gevel	x	6,70	m
Gebruiksoppervlakte	A	3.366	m^2
Maatgevende vuurbelasting	qm	57	kg vh/m^2
Warmtestraling brongevel *(standaard 45)*	φbron	45	V/m^2
Gebruiksfunctie		Industriefunctie	

Rekenresultaten			
Vlamhoogte	hv	2,38	m
Verticale zichtfactor	Fv	0,175	
Warmtestraling doelgevel	φdoel	7,9	kW/m^2
Afstandsbijdrage	Ca	240	min

Grafiek

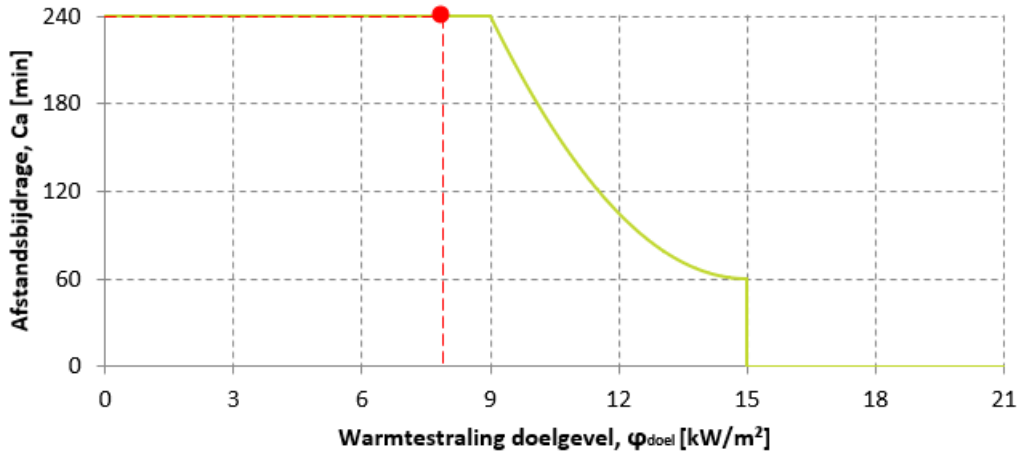

De straling op de gevel van de belending bedraagt 7,9 kW/m². De afstand heeft volgens de berekening in bovenstaande afbeelding een bijdrage van 240 minuten. Hierbij wordt aan de eis van ten minste 57 minuten uit de vuurlastberekening en 60 minuten uit het Bouwbesluit voldaan.

BRANDSCHEIDING VAN DE TUSSENBOUW MET DE STALLEN

De scheidingswand van de voorbouw en de stal wordt uitgevoerd als een brandscheiding. De eis aan deze wand wordt beoordeeld vanuit deze ruimte naar de stallen toe. De scheidende gevel is een wand van prefabbeton. Deze heeft van zichzelf voldoende weerstand. De gevel haaks op de voorgevel tussen as 0 en as 1 dient over een lengte van minimaal 4 meter 60 minuten brandwerend te worden uitgevoerd. De afstand van 4 meter wordt gemeten vanaf as 1 richting as 0.

De voorbouw krijgt een zadeldak. De onderzijde wordt zodanig uitgevoerd dat deze een weerstand heeft van 60 minuten. Hierdoor ontstaat er een compartiment dat langs de scheidingswanden met de stal en langs het dak in een weerstand van 60 minuten voorziet. De scheidingswanden mogen niet vroegtijdig bezwijken. De openingen in de brandwerende scheidingswanden dienen voldoende brandwerend te worden uitgevoerd en waar nodig ook zelfsluitend. De doorvoeren en openingen in de scheidingswanden mogen geen afbreuk doen aan de brandwerendheid.

Aangezien de voorbouw niet beschermd hoeft te worden tegen een eventuele brand in de stal geldt de gestelde brandwerendheid niet vanuit de stal naar de voorbouw.

Toelichting t.a.v. het aspect milieu

d.d. 28-2-2019

Initiatiefnemer:
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Vergunde situatie
De voorliggende milieuvergunning is van 25 oktober 2007 en betreft het houden van 98 st. melk- en kalfkoeien, 51 st. jongvee en 84.000 vleeskuikens.

Stal	Rav cat.	Diersoort	Aantal dieren	Totaal geur	Totaal kg ammoniak	Totaal kg fijnstof
1	A.1.100	Melk- en kalfkoeien	98	0,00	1.274,00	11,56
1	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	51	0,00	224,40	1,94
3	E.5.100	Vleeskuikens	42.000	13.860,00	2.856,00	924,00
4	E.5.100	Vleeskuikens	42.000	13.860,00	2.856,00	924,00
Totaal				**27.720,00**	**7.210,40**	**1.861,50**

De Boer wil aansluiten bij de marktontwikkeling naar langzaamgroeiende kuikens en overstappen naar traaggroeiende kuikens.
Op 17 januari 2017 is een omgevingsvergunning (milieuneutraal veranderen) verleend voor een overdekte uitloop naast de bestaande stallen. Deze zijn inmiddels opgericht.
In 2018 is het bouwvlak vergroot middels een bestemmingsplanwijziging, welke in 2019 procedureel is afgerond.

Plan
Aanvankelijk was het plan 2 nieuwe stallen op te richten voor scharrelvleeskuikens met inpandige uitloop, maar gaandeweg zijn de inzichten enigzins gewijzigd.
De nieuwe pluimveestallen worden geen 30 m maar 27 m breed en worden niet gebruikt voor scharrelvleeskuikens, maar voor traaggroeiende vleeskuikens, waar geen overdekte uitloop voor nodig is. De afzetmarkt voor scharrelvleeskuikens zit vol en die voor traaggroeiende kuikens biedt wel voldoende mogelijkheden.
Het aantal te houden kuikens wijzigt niet en ook verandert er niet veel aan de stallen. De emissiepunten en de manier waarop de stallen worden geventileerd verschilt niet van de manier waarop het in de bestemmingsplanwijziging en de m.e.r.-beoordeling is voorgespiegeld.

Voor de uitbreiding van het melkvee werd destijds uitgegaan van 52 st. melk- en kalfkoeien A 1.6 BWL2009.11.V4 maar deze diercode is vanwege de (inmiddels) te hoge emissiefactor niet meer te gebruiken (overstijgt de maximale e.w. voor nieuw te bouwen stallen vanaf 1 januari 2018). Voordat het bestemmingsplan was gewijzigd achtten we het verlengen van deze stal voor die datum nog haalbaar, dat standpunt moeten we nu herzien.

In plaats van A 1.6 BWL2009.11.V4 wordt nu gekozen voor A 1.18 BWL2012.04.V4. De emissie per melk- en kalfkoe daalt daarmee van 11,0 naar 8,0 kg NH_3 per dierplaats per jaar, wat gunstig is, omdat daarmee de feitelijke depositie lager is dan natuurvergund.

De verandering die doorgevoerd wordt in de twee nog op te richten pluimveestallen betreft een modificatie op de stalinrichting :

- In plaats van E 5.11 BWL2010.13.V7 wordt er E 5.15 BWL2017.01.V2 geïnstalleerd.
- De NH_3-emissie daalt daarmee van 0,021 kg NH_3 naar 0,012 kg NH_3 p.d.p.j. wat gunstig is, omdat daarmee de feitelijke depositie lager is dan natuurvergund.

Om het stalklimaat te verbeteren en energie te besparen is bij de bestaande stallen een warmtewisselaar geplaatst (warmteterugwinning). Hiermee valt de stal in diercategorie E 5.11 BWL2010.13.V6 waaraan een emissie van 0,021 kg NH_3 p.d.p.j. is toegekend. De wisselaars hoeven aan het eind van de ronde (als de stallen niet meer worden bijverwarmd) niet altijd aan te staan; daarom voldoen ze niet als fijnstofreducerende maatregel.

Ook de nieuwe stallen krijgen een wisselaar. Hierbij wordt de wisselaar niet alleen gebruikt om ammoniak te reduceren (E 5.11 BWL2010.13.V7) maar ook om fijnstof te reduceren (E 7.6 BWL2011.02.V6). De wisselaar reduceert de fijnstofuitstoot met 31%.
T.b.v. het verwarmen van de 2 nieuwe stallen wordt een houtgestookte CV-houtkachel geplaatst (houtpellets).

De 5 paarden en 1 pony die nu nog hobbymatig op het bedrijf aanwezig zijn, worden in de vergunning meegenomen en formeel vastgelegd.

Er zijn op korte/middellange termijn geen plannen uit te breiden met de biogasinstallatie. Met een uitbreiding van staloppervlak voor vleeskuikens kan de vrijkomende warmte echter nog beter worden benut, de efficiëntie neemt toe.

Beoogde situatie
In de beoogde situatie wordt het volgend aantal dieren gehuisvest:

Stal	Rav cat.	Diersoort	Aantal dieren	Totaal geur	Totaal kg ammoniak	Totaal kg fijnstof
1	A.1.100	Melk- en kalfkoeien	98	0,00	1.274,00	11,56
2	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	51	0,00	224,40	1,94
1A	A.1.18	Melk- en kalfkoeien BWL2012.04.V4	52	0,00	416,00	6,14
1A	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	49	0,00	215,60	1,86
2	K.1.100	Paarden, 3 jaar en ouder	5	0,00	25,00	0,00
2	K.3.100	Pony, 3 jaar en ouder	1	0,00	3,10	0,00
3	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V7	42.000	13.860,00	882,00	924,00
4	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V7	42.000	13.860,00	882,00	924,00
5	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	14.025,00	510,00	645,15
6	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	14.025,00	510,00	645,15
Totaal				**55.770,00**	**3.942,10**	**3.159,80**

Binnen de inrichting worden straks ten hoogste 150 st. melk- en kalfkoeien, 100 st. jongvee, 169.000 st. vleeskuikens en 5 paarden en 1 pony gehouden.

Wijzigingen bestaande pluimveestallen
De volgende wijzigingen worden doorgevoerd:

- Het stalsysteem wordt gewijzigd naar E 5.11 BWL2010.13.V7 met gebruik van een naast de stal opgestelde warmtewisselaar.
- De ventilatie wordt aangepast: lengteventilatie met gebundelde nokventilatoren op een uitbouw aan de achterzijde van de stal.
- Er wordt gebruik gemaakt van een stappenregeling die gebruik maakt van zowel de wisselaar als de nokventilatoren.
- Het aantal kuikens blijft 42.000 st. per stal.

Oprichten nieuwe pluimveestallen
Ten noorden van de bestaande stallen worden 2 nieuwe stallen opgericht.

- De nieuwe stallen worden voorzien van E 5.15 BWL2017.01.V2 met gebruik van een naast de stal opgestelde warmtewisselaar; de wisselaar voldoet tevens aan de criteria van E 7.6 BWL2011.02.V6 (31% fijnstofreductie).
- De nieuwe stallen worden net als de bestaande stallen voorzien van een uitbouw aan de achterzijde met gebundelde nokventilatoren.
- Er wordt gebruik gemaakt van een stappenregeling die gebruik maakt van zowel de wisselaar als de nokventilatoren.
- De nieuwe stallen huisvesten 42.500 st. vleeskuikens per stal.

Verlengen rundveestal
Het plan is nadat de pluimveestallen zijn gerealiseerd binnen een paar jaar de ligboxenstal te verlengen. Dat wordt daarom in deze aanvraag al meegenomen.

- Het te verlengen deel wordt voor wat het melkvee betreft voorzien van een V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif, A 1.18 BWL2012.04.V4.
- Een ander deel van het te verlengen deel huisvest jongvee A 3.100.
- De stal wordt natuurlijk geventileerd.
- De stal huisvest 150 st. melk- en kalfkoeien en 100 st. vrouwelijk jongvee 0-2 jaar.

Paardenstalling
De 5 paarden en 1 pony die nu nog hobbymatig op het bedrijf aanwezig zijn, worden in de vergunning meegenomen en formeel vastgelegd.

- De paarden en de pony lopen in het land dan wel schuilen in de paardenstalling achter op het erf (een voormalige zeecontainer).

M.e.r.-beoordeling
De gemeente Leeuwarden heeft op advies van de FUMO op 31 januari 2018 in de Staatscourant (Nr. 4655) en in het Gemeenteblad (Nr. 16437) haar besluit gepubliceerd dat er ter voorbereiding op het besluit op grond van artikel 2.1 Wabo, voor de voorgenomen activiteiten geen m.e.r.-procedure gevolgd hoeft te worden, aangezien er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen als bedoeld in artikel 7.17 lid 1 van de Wet milieubeheer. Het besluit is als bijlage bijgevoegd.

Besluit huisvesting
Het besluit huisvesting hanteert maximale emissiewaarden voor ammoniak en/of fijnstof.

- De bestaande vleeskuikenstallen emitteren 0,021 kg NH_3 p.d.p.j. wat lager is dan de max. e.w. voor bestaande stallen opgericht voor 1 juli 2015 (0,045 kg NH_3).
- De op te richten vleeskuikenstallen emitteren 0,012 kg NH_3 p.d.p.j. wat lager is dan de max. e.w. voor nieuwe te bouwen stallen vanaf 1 januari 2020 (0,024 kg NH_3).
- De nieuwe vleeskuikenstallen met warmtewisselaar E 7.6 BWL2011.02.V6 waarmee 31% fijnstof wordt gereduceerd hebben een emissie van 22,00 gram – 31% is 15,18 g per dierplaats per jaar, wat lager is dan de maximale emisiewaarde van 16 gram PM_{10} voor nieuw te bouwen stallen.
- Voor de bestaande stallen is geen maximale emissiewaarde voor fijnstof vastgesteld.
- De te verlengen rundveestal emitteert t.a.v. de melk- en kalfkoeien 8,0 kg NH_3 per dierplaats per jaar, wat lager is dan de maximale 8,6 kg NH_3 voor nieuw te bouwen stallen vanaf 1 januari 2018.
- Voor jongvee, paarden en pony's is geen maximale emissiewaarde vastgesteld.

Het plan voldoet daarmee aan het Besluit emissiearme huisvesting.

IPPC-beleidslijn
De IPPC-beleidslijn van het Ministerie van VROM is per 25 mei 2007 geïntroduceerd, bedoeld om gemeenten een meer eenduidige richtlijn te verstrekken bij de individuele toets in het kader van IPPC *bij een uitbreiding in dieren*.

Het aantal vleeskuikens neemt toe met 42.000 stuks. Op dit moment is er vergunning voor 84.000 vleeskuikens met een emissie van 5.712,00 kg NH_3. De uitbreiding moet bij een totale emissie tussen de 5.000 en 10.000 kg NH_3 voldoen aan de BBT+ factor van 0,037 kg NH_3. De feitelijke emissie is 0,021 kg NH_3 per dierplaats per jaar en de gezamenlijke emissie is lager dan 5.000 kg NH_3.
Het plan voldoet daarmee aan de IPPC-beleidslijn.

Natura 2000
De dichtstbijzijnde natuurgebieden zijn de Waddenzee op 5,7 km en Groote Wielen op 6,2 km van de inrichting. Er is geen sprake van een directe invloed, wel van een indirecte invloed in de vorm van stikstofdepositie.

Op 3-2-2017 is een Wnb-vergunning verleend voor het houden van 150 st. melk- en kalfkoeien, 100 st. jongvee, 169.000 st. vleeskuikens, 5 paarden en 1 pony, overeenkomstig het plan tijdens de bestemmingsplanwijziging, naast het gebruik van de biogasinstallatie met WKK en voertuigbewegingen die daarbij horen (zie bijlage).

Voor het verlengen van de ligboxenstal wordt in plaats van A 1.6 BWL2009.11.V4 nu gekozen voor A 1.18 BWL2012.04.V4. De emissie per melk- en kalfkoe daalt daarmee van 11,0 naar 8,0 kg NH_3 per dierplaats per jaar, wat gunstig is, omdat daarmee de feitelijke depositie lager is dan natuurvergund.
De 2 nieuwe vleeskuikenstallen woren voorzien van E 5.15 BWL2017.01.V2 in plaats van E 5.11 BLW2010.13.V7 waarmee de emissie daalt van 0,021 naar 0,012 kg NH_3 p.d.p.j.

Omdat de aanvraag afwijkt van wat in het kader van de Wnb is verleend, dient een wijziging op de Wnb-vergunning te worden doorgevoerd. Deze kan separaat bij de provincie Fryslân worden aangevraagd of in de vorm van een VVGB bij de te verlenen omgevingsvergunning

woren aangehaakt. We kiezen voor het laatste en verzoeken FUMO en de gemeente Leeuwarden een VVGB aan te haken.

Nadat op 19 mei 2019 de Raad van State de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) heeft vernietigd, heeft de provincie Friesland op 10 december jl. nieuwe beleidsregels voor het beoordelen van aanvragen in het kader van de Wnb vastgesteld, welke op 31 januari 2020 in het Provinciaal Blad nr. 565 zijn gepubliceerd (Provinciale Beleidsregels intern en extern salderen Fryslân 2020).

De depositie van de beoogde situatie en de verschilberekening met de Wnb-vergunde situatie zijn doorgerekend met Aerius Calculator. Uit de berekeningen blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie op omliggende stikstofgevoelige natuurgebieden ontstaat; een verslechtering van de habitat in deze gebieden is daarmee uitgesloten. De beoogde situatie is daarmee vergunbaar.

Geurbelasting
De dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten liggen op een gevel-tot-gevel afstand van meer dan 25 m en op meer dan 50 m van emissiepunt (ventilatoren) tot geurgevoelig object, waarmee wordt voldaan aan de daartoe gestelde minimale afstand.

De gemeente Leeuwarderadeel hanteert de normen zoals die in de Wet geurhinder en veehouderij zijn vastgelegd voor niet-concentratie-gebieden:

- 8 $OU_E/m^3/s$ lucht t.o.v. de geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom;
- 2 $OU_E/m^3/s$ lucht t.o.v. de geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom.

Nu de geuremissiefactor voor vleeskuikens per 1-10-2016 is gewijzigd van 0,24 $OU_E/d/s$ in 0,33 $OU_E/d/s$ blijkt de in 2007 vergunde situatie 'overbelast' te zijn. Het meest kritische punt is Harnsterdyk 8; de geurbelasting is 10,2 OU_E/m^3 terwijl het niet hoger dan 8,0 OU_E/m^3 zou mogen zijn. De geurbelasting op de bebouwde kom van Stiens is 0,8 OU_E/m^3 en voldoet aan de norm.
In de beoogde situatie is de geurbelasting lager dankzij een aantal aanpassingen aan de bestaande stallen en geurreducerende maatregelen. De geurbelasting neemt ondanks de toename van het aantal kuikens af naar ten hoogste 7,0 OU_E/m^3 op Harnsterdyk 8 en 0,5 OU_E/m^3 op de bebouwde kom van Stiens. Daarmee voldoet het plan aan de normen van de Wet geurhinder.

Geurreducerende maatregelen
De volgende maatregelen worden doorgevoerd t.o.v. de vergunde situatie:

- Van de bestaande pluimveestallen worden de ventilatiegeleidekappen en de bestaande ventilatoren in de eindgevel weggehaald en vervangen door ventilatiekokers die de lucht rechtstandig onbelemmerd omhoog blazen.
- De ventilatie wordt aangestuurd middels een stappenregeling waardoor de lucht zoveel mogelijk full-boost wordt uitgeblazen.
- Er wordt een wamtewisselaar naast de stal geplaatst, waarvan de uitgaande lucht ombelemmerd omhoog wordt geblazen.
- Uit berekeningen blijkt de uittreesnelheid bij gemiddelde ventilatie 7,5 m/s te zijn.
- De nieuw te bouwen stallen worden op een soortgelijke manier ingericht wat daar leidt tot een uittreesnelheid van 8,5 m/s.

Fijnstofconcentratie
De fijnstofemissie (PM_{10}) van vleeskuikens is 22 gram PM_{10} per dier per jaar. Het gebruik van een warmtewisselaar van het type E.7.6 BWL2011.02.V2 reduceert de uitstoot met 31%; de emissie is dan 15,18 gram PM_{10} per dier per jaar.
De emissie van melk- en kalfkoeien is 118 gram en die van jongvee 38 gram per dierplaats per jaar. Voor paarden en pony's is geen emissiewaarde vastgesteld.

De bijdrage vanuit het bedrijf t.o.v. de omwonenden varieert afhankelijk van de afstand tot het bedrijf. De hoogste fijnstofconcentratie t.o.v. het dichtstbijgelegen te beschermen object na aftrek van de 3 µg/m^3 aan zeezoutcorrectie is 12,21 µg/m^3. Dit is lager dan het maximale jaargemiddelde van 40 µg/m^3 wat is toegestaan.
Het aantal dagen overschrijding van 50 µg/m^3 na aftrek van de 3 correctiedagen voor zeezout is 3,1 dag terwijl het maximaal 35 dagen mogen zijn.
Het totaal aan PM_{10} bestaat voor een beperkt deel uit $PM_{2.5}$. De fijnstofconcentratie van $PM_{2.5}$ is een fractie van 12,21 µg/m^3 en kan dus nooit groter zijn dan deze waarde zelf.
Hieruit volgt dat de $PM_{2.5}$ concentratie onder de maximale concentratie van 25,0 µg/m^3 blijft, waarmee voldaan wordt aan de randvoorwaarden van de Wet luchtkwaliteit.

Geluid en verkeer
De veehouderij ligt in een landelijk gebied met veel agrarische activiteiten. De stallen staan ver verwijderd van de omliggende woningen. De ventilatoren van de nieuwe stallen en de bestaande stallen zitten achter de eindgevel dus zo ver mogelijk verwijderd van de dichtstbijzijnde woning.
We hebben het akoestisch onderzoek van WNP uit 2012 bijgesloten zodat het bevoegd gezag zich een beeld kan vormen van de activiteiten binnen de inrichting en een inschatting kan maken of de gewijzigde opzet past binnen de daartoe te stellen voorschriften.

Energie
Bij het inrichten van de vleeskuikenstal wordt zoveel mogelijk 'energiezuinige techniek' gebruikt, om de exploitatiekosten te drukken.
Het energieverbruik in de beoogde situatie wordt geschat op 1,1 kW p.d.p.j. dat is ca. 185.000 kWh aan elektra. De inrichting beschikt over een groot aantal zonnepanelen, waarmee meer dan voldoende energie wordt opgewekt om aan de energiebehoefte van de inrichting te kunnen voldoen.

Een normaal aardgasverbruik is ca. 0,7 m^3 p.d.p.j. en met gebruik van warmtewisselaars ca. 0,5 m^3 p.d.p.j. Normaal leidt dit tot een gasverbruik van ca. 84.500 m^3 per jaar.
De stallen worden echter bijverwarmd door middel van een installatie met CV-buizen (warm water) afkomstig van restwarmte van de WKK van de biogasinstallatie. Voor het verwarmen van de stallen wordt dus geen gas verbruikt. De nieuw te bouwen stallen krijgen een eigen houtgestookte CV (houtkachel, pellets).
Een overzicht van de energiebesparende maatregelen is bijgesloten.
Het waterverbruik is ca. 6,5 l per dier per ronde inclusief reiniging ofwel ca. 7.000 m^3 per jaar (leidingwater).

Strooiselmest
De kuikens mesten gedurende de ronde op de volledig strooiselvloer in de stal. De stal heeft een mestdichte betonvloer. Na elke ronde wordt de mest met een trekker uit de stal

verzameld op de mestdichte erfverharding. De strooiselmest wordt gebruikt als grondstof voor de co-vergister.
De mestproductie van vleeskuikens is ca. 11 kg per dier per jaar, ca. 1.850 ton per jaar.

Reinigingswater
Het spoelwater dat ontstaat bij het (nat) schoonmaken van de stallen en de warmtewisselaars wordt opgevangen in spoelwaterkelders en periodiek over het land uitgereden. Hemelwater komt niet in aanraking met bedrijfsprocessen en is schoon en vrij van bedrijfsafvalwater en voerresten.

Afvalstoffen
Binnen de inrichting komen in beperkte mate afvalstoffen vrij. Het gaat bijvoorbeeld om landbouwplastic en kadavers. Het overige afval is meer van huishoudelijke aard.
De kadavers a.g.v. de uitval van vleeskuikens worden gekoeld bewaard (kadaverkoeling) en periodiek op afroep door de Rendac opgehaald.
Binnen de inrichting zijn reinigings- en ontsmettingsmiddelen aanwezig (in originele verpakking in afgesloten kast) en gewasbeschermingsmiddelen (in originele verpakking in afgesloten kast). Deze worden gebruikt voor hun doeleinden; eventuele middelen die over datum zijn worden periodiek als chemisch afval bij de gemeentewerf ingeleverd, voor zover van toepassing.

Ing. W. Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Overzicht emissie en dieraantallen

d.d. 24-2-2020

Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD Stiens

Huidige milieuvergunning beschikking 25-10-2007

Stal	**Rav cat.**	**Diersoort**	**Aantal dieren**	emissie OU_E/dier/s	**Totaal geur**	emissie kg NH_3/dier	**Totaal kg ammoniak**	emissie g PM_{10}/dier/jr	**Totaal kg fijnstof**
1	A.1.100	Melk- en kalfkoeien	98		0,00	13,0	1.274,00	118	11,56
1	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	51		0,00	4,4	224,40	38	1,94
3	E.5.100	Vleeskuikens	42.000	0,33	13.860,00	0,068	2.856,00	22	924,00
4	E.5.100	Vleeskuikens	42.000	0,33	13.860,00	0,068	2.856,00	22	924,00
Totaal					**27.720,00**		**7.210,40**		**1.861,50**

Beoogde situatie (aanvraag)

Stal	**Rav cat.**	**Diersoort**	**Aantal dieren**	emissie OU_E/dier/s	**Totaal geur**	emissie kg NH_3/dier	**Totaal kg ammoniak**	emissie g PM_{10}/dier/jr	**Totaal kg fijnstof**
1	A.1.100	Melk- en kalfkoeien	98		0,00	13,0	1.274,00	118,00	11,56
2	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	51		0,00	4,4	224,40	38,00	1,94
1A	A.1.18	Melk- en kalfkoeien BWL2012.04.V4	52		0,00	8,0	416,00	118,00	6,14
1A	A.3.100	Jongvee 0-2 jaar	49		0,00	4,4	215,60	38,00	1,86
2	K.1.100	Paarden, 3 jaar en ouder	5		0,00	5,0	25,00		0,00
2	K.3.100	Pony, 3 jaar en ouder	1		0,00	3,1	3,10		0,00
3	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V7	42.000	0,33	13.860,00	0,021	882,00	22,00	924,00
4	E.5.11	Vleeskuikens BW2010.13.V7	42.000	0,33	13.860,00	0,021	882,00	22,00	924,00
5	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	0,33	14.025,00	0,012	510,00	15,18	645,15
6	E.5.15 & E.7.6	Vleeskuikens BW2017.01.V2 i.c.m. BWL2011.02.V6	42.500	0,33	14.025,00	0,012	510,00	15,18	645,15
Totaal					**55.770,00**		**4.942,10**		**3.159,80**

Nummer systeem		**BWL 2012.04.V4**
Naam systeem		**Ligboxenstal met V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif**
Diercategorie		**Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar**
Rav-code		**A 1.18**
Systeembeschrijving van		**December 2018**
Vervangt		**BWL 2012.04.V3 van april 2017**
Werkingsprincipe		De ammoniakemissiebeperking is gebaseerd op het versneld afvoeren van urine naar een gesloten gierafvoerbuis. Het versneld afvoeren van de urine wordt gerealiseerd door de vloer op afschot te leggen richting de gierafvoerbuis en te voorzien van urinesleuven met afschot. Vanuit de gierafvoerbuis wordt de urine afgevoerd naar een gesloten mestopslag. De mest van de vloer wordt frequent verwijderd door een mestschuif, waaraan een voorziening is aangebracht die ook de mest in de afvoerbuis verwijderd.
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Uitvoeringseis**
1a	Vloer	– Loopgedeelte en doorlooppaden worden uitgevoerd met betonnen vloerplaten (minimaal 250 cm breed; variabele lengte) die op tenminste 1,5% afschot worden gelegd richting de gierafvoerbuis. – De vloerplaten zijn voorzien van langs- en dwarssleuven die haaks op elkaar liggen en een tegelprofiel vormen. De langssleuven liggen op een onderlinge afstand van 50 mm. De afstand tussen de dwarssleuven is 90 mm. De sleufdiepte varieert van 6 tot 18 mm en de sleufbreedte van 12 tot 20 mm. Het profiel is uitgevoerd met een 0,5% hellend afschot naar het midden toe. De bovenkant van de vloerplaten, het loopoppervlak, is licht geprofileerd voor een betere beloopbaarheid. – De vloerplaten worden met zelfverdichtend beton (ZVB) gestort en verhard in een mal, waardoor het oppervlak van de langs- en dwarssleuven zeer glad is. Daardoor wordt het aankoeken van de mest verminderd en de afvoer van de urine verbeterd. – De vloerplaten worden aan de kopkant (dit is in het midden van de loopgangen) tussen de 25 en 40 mm uit elkaar gelegd, waardoor er een uitsparing ontstaat voor de kabel of ketting van de mestschuif. In de kopkanten van de vloerplaten is een inkassing van 70 x 30 mm aanwezig. Deze inkassing vormt samen met de uitsparing tussen de vloerplaten de gierafvoerbuis, waarin de afstromende urine wordt verzameld en afgevoerd. – Indien onder de gierafvoerbuis geen fundering of wand aanwezig is, wordt de onderkant van de vloerplaat ten opzichte van de gierafvoerbuis verbreed zodat een gesloten gierafvoerbuis ontstaat.
1b		Uitgezonderd van deze eisen zijn de doorsteken, de wachtruimte en de doorlopen; deze hoeven niet te worden voorzien van boven beschreven systeem. Deze ruimten moeten echter wel emissiearm worden uitgevoerd door gebruik te maken van een ander in de Rav opgenomen emissiearm systeem dan wel een dichte vloer. In deze ruimtes mag de breedte van de vloerplaten kleiner zijn dan voor het betreffende emissiearme systeem is vereist, mits dit de emissiereducerende werking niet nadelig beïnvloedt.

2a	Mestkelder en mestafvoer	Onder de mestafstorten[1] en eventueel onder de vloer in de doorsteken, wachtruimte en doorlopen (dit is afhankelijk van de gekozen vloeruitvoering) is een mestkelder aanwezig.
2b		De mest wordt afgevoerd naar een gesloten mestopslag. De urine wordt opgevangen in de gierafvoerbuis en eveneens afgevoerd naar die gesloten (mest)opslag. Deze opslag kan gecompartimenteerd zijn uitgevoerd, zodat de mest en urine apart van elkaar kunnen worden opgeslagen en verwerkt (primaire mestscheiding).
2c		Aan één of beide uiteinden van de loopgangen is in de vloer een afstort gemaakt voor de afvoer van de mest. Deze mestafstorten zijn voorzien van een zogenaamde brievenbussluiting, rubberen flappen of een andere voorziening die emissie vanuit de mestopslag zoveel mogelijk voorkomt.
2d		Wanneer tussentijdse mestafstorten worden gebruikt, bijvoorbeeld indien de schuifuitvoering dat noodzakelijk maakt of wanneer deze als noodvoorziening wordt geïnstalleerd, moeten deze afstorten worden voorzien van een zogenaamde brievenbussluiting, rubberen flappen, of een andere voorziening die de emissie vanuit de mestkelder zoveel mogelijk voorkomt. Bij een vaste mestschuif moet de mestafstort tenminste de lengte hebben van de naar voren gerichte mestgeleiders.
2e		Indien in de doorsteken, de wachtruimte en de doorlopen een ander emissiearm systeem wordt toegepast en daardoor extra emissie vanuit de kelder daaronder kan optreden (schoorsteeneffect), dient bij elke overgang van vloersysteem in de mestkelder een stankafsluitende voorziening te worden aangebracht.
3	Mestschuif	Voor afvoer van mest moet een vaste mestschuif zijn aangebracht voorzien van een aandrijfmechanisme en een tijdschakeling. De mestschuif dient als volgt te worden uitgevoerd: – <u>Uitvoering 1</u> De mestschuif wordt met een kabel of touw getrokken. Aan de schuif zit een klepel, kogel of vergelijkbare voorziening waarmee ook mest in de uitsparing in het midden van de vloer en de holte (de gierafvoerbuis) wordt verwijderd. – <u>Uitvoering 2</u> De mestschuif wordt met een ketting getrokken. De ketting is op een laag liggend punt aan de schuif bevestigd en loopt door de holte (de gierafvoerbuis) en verwijdert ook de daarin aanwezige mest. – Beide uitvoeringen: o De onderkant van de schuif (schraper) moet van kunststof of een gelijkwaardig materiaal zijn en dient zodanig te zijn uitgevoerd dat het loopoppervlak goed wordt gereinigd. o Onder in de gierafvoerbuis dient een slijtstrip of gietmortel toegepast te worden.
4a	Emitterend vloeroppervlak	Het met mest besmeurd vloeroppervlak per dierplaats is maximaal 5,5 m^2. Dit oppervlak omvat de loopgangen, doorsteken, wachtruimte en doorlopen. Niet inbegrepen is het vloeroppervlak van de melkstal en de voerstoep (indien aanwezig).
4b		Voor de wachtruimte geldt dat deze niet meetelt bij het bepalen van het met mest besmeurd oppervlak, wanneer deze met een dichte vloer is uitgevoerd. Wanneer de wachtruimte op een andere wijze is uitgevoerd, telt het oppervlak wel mee bij het bepalen van het met mest besmeurd oppervlak per dierplaats.

[1] Mestopslag kan plaatsvinden onder de vloer, zolang maar geen open verbinding aanwezig is tussen de ruimte onder en boven de vloer, of in een afgesloten buitenopslag.

5	Registratieapparatuur	– Voor het registreren van het aantal schuifbewegingen dient een verzegelde bedrijfsurenteller aanwezig te zijn; – Voor de waarborging van de schuiffrequentie dient een tijdklok aanwezig te zijn. Deze tijdklok dient daartoe de aansturing van de mestschuif te verzorgen.
HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Gebruikseis**
a1	Schuiffrequentie	De mest dient tenminste iedere twee uur van de vloer te worden verwijderd met de mestschuif.
a2		Het met mestbesmeurde vloeroppervlak waar de mestschuif niet kan komen, dient minimaal twee keer per dag handmatig te worden gereinigd.
b1	Wachtruimte	De gebruiksduur van de wachtruimte beperkt zich tot de melktijden. Buiten de melktijden worden in de wachtruimte geen dieren gehouden. Wanneer de wachtruimte buiten de melktijden wel beschikbaar is voor de dieren maakt deze deel uit van de loopruimte. In dat geval moet de wachtruimte wel worden meegeteld als onderdeel van het mest besmeurd vloeroppervlak.
b2		Na elk gebruik moet de wachtruimte direct worden gereinigd waarbij alle mest en urineplassen worden afgevoerd naar de mestkelder.
c	Onderhoud	De mestschuif inclusief de daaraan verbonden klepel, kogel of andere voorziening en de afdichtvoorzieningen in de mestafstorten dienen tenminste iedere twee maanden te worden gecontroleerd en onderhouden. Aanbevolen wordt voor de mestschuif een onderhoudscontract af te sluiten met de leverancier van de mestschuif / mestrobot of een andere deskundige partij.
d1	Controle en registratie	Om het gebruik van het systeem te controleren dient: - op de bedieningscomputer een terugleesoptie aanwezig te zijn waarmee de werking van de mestschuif gedurende de laatste drie maanden inzichtelijk kan worden gemaakt, of: - een verzegelde draaiurenteller te zijn geplaatst voor continue registratie van de bedrijfsuren van de aandrijfmotor van de mestschuif. De bedrijfsuren dienen maandelijks te worden afgelezen en geregistreerd zodat de schuiffrequentie terug te rekenen is.
d2		Er moet een logboek worden bijgehouden waarin wordt aangetekend wanneer en door wie de controle en het onderhoud van de mestschuif en de afdichtvoorzieningen in de mestafstorten heeft plaatsgevonden.
Emissiefactor		8 kg NH_3 per dierplaats per jaar.
Verwijzing meetrapport		– R. Birkhoff, januari 2016, Onderzoek naar de ammoniakemissie van proefstal Ondersteijn met W5 vloer van HCI Beton, Barneveld Pro Monitoring B.V.. – R. Birkhoff, januari 2016, Onderzoek naar de ammoniakemissie van meetstal Theo Dieker met W5 vloer van HCI Beton, Barneveld Pro Monitoring B.V.. – R. Birkhoff, januari 2016, Onderzoek naar de ammoniakemissie van meetstal Van den Akker met W5 vloer van HCI Beton, Barneveld Pro Monitoring B.V.. – R. Birkhoff, januari 2016, Onderzoek naar de ammoniakemissie van meetstal Van Berkum met W5 vloer van HCI Beton, Barneveld Pro Monitoring B.V..

Bijlage 1: Detailtekeningen van de vloerelementen (inclusief afbeelding) en de gieropvang

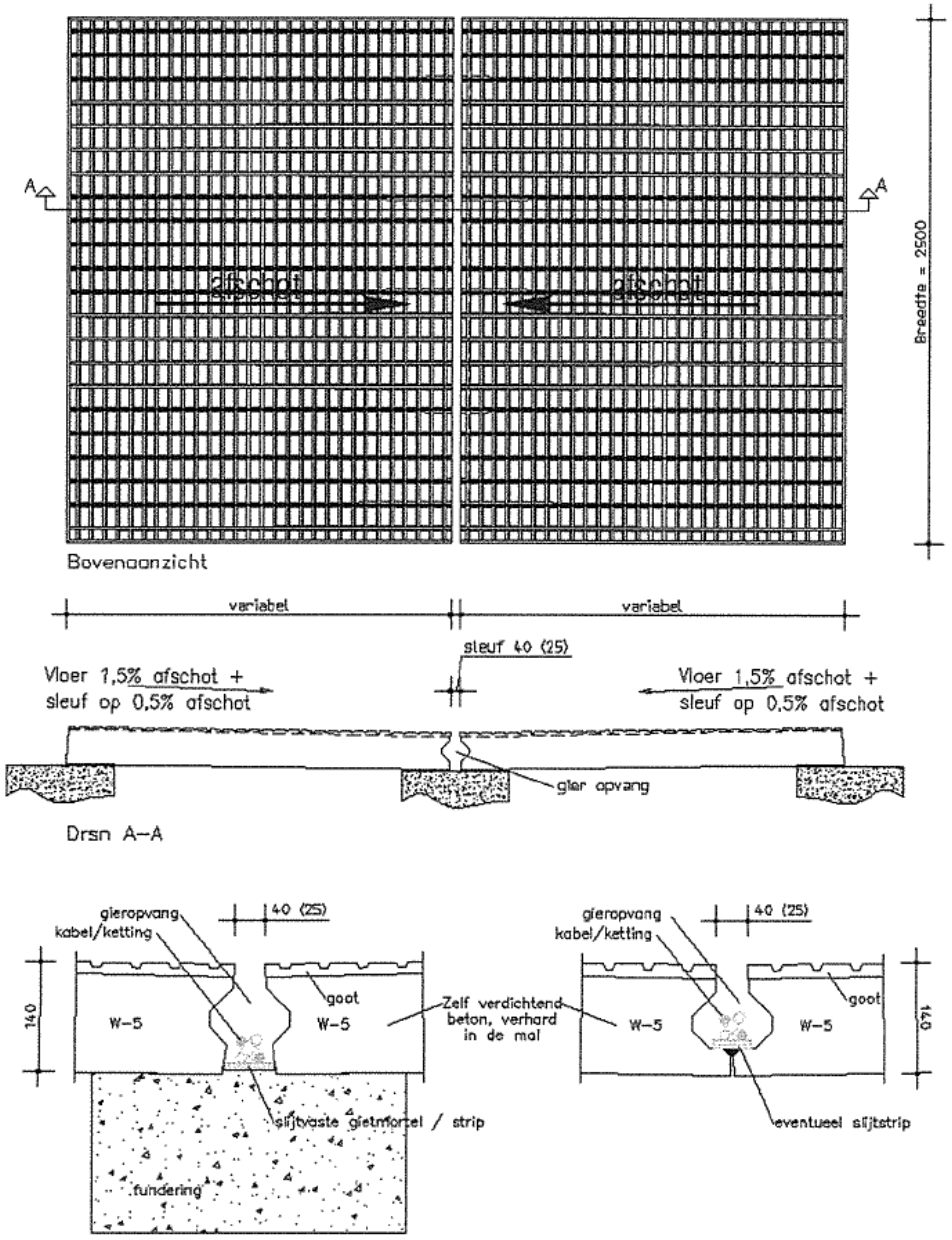

NAAM: Ligboxenstal met V-vormige vloer van geprofileerde vloerelementen in combinatie met een gierafvoerbuis en met mestschuif	**NUMMER:** BWL 2012.04.V4
	SYSTEEMBESCHRIJVING December 2018

Rav-nummer	**BWL 2010.13.V7**
Naam systeem	**Stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar**
Diercategorie	**Vleeskuikens (E 5.11), (groot-) ouderdieren van vleeskuikens in opfok (E 3.8), ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6 weken (F 1.7) en 6 tot 30 weken (F 2.7) en vleeskalkoenen (F 4.9)**
Systeembeschrijving van	**Januari 2020**
Vervangt	**BWL 2010.13.V6 van november 2017**
Werkingsprincipe	Ammoniakemissiebeperking is gebaseerd op het drogen en verwarmen van de mest-/strooisellaag door middel van een onderhoudsvriendelijke warmtewisselaar in combinatie met: - continu draaiende circulatieventilatoren, of; - een in hoogte verstelbaar verdelersysteem met buizen op dierniveau. Met warme ventilatielucht vanuit de stal wordt in één of meer warmtewisselaar(s) verse lucht opgewarmd. De opgewarmde verse ventilatielucht wordt bij het gebruik van circulatieventilatoren boven in de nok van stal gebracht. Vervolgens wordt deze lucht door circulatieventilatoren vermengd met warme lucht bovenin de stal en naar één of beide staluiteinden gestuwd. Via de topgevelwand(en) wordt de lucht terug over de strooisellaag geleid. Bij het gebruik van verdeelbuizen wordt de opgewarmde verse ventilatielucht via een in hoogte verstelbaar verdelersysteem gelijkmatig over de strooisellaag geleid. Door het mengen van de stallucht wordt een gelijkmatige temperatuur in de gehele stal bereikt. De mest/strooisellaag wordt gedroogd en de kooldioxide (CO_2), andere gassen (o.a. ammoniak) en waterdamp worden bij de dieren afgevoerd.

DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; BOUWKUNDIG		
	Onderdeel	**Uitvoeringseis**
1	Stalvloeruitvoering	De totale stalvloerconstructie inclusief eventueel onderliggende zandlaag moet een warmteweerstand (Rc-waarde) hebben van minimaal 0,5.
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; TECHNISCHE VOORZIENINGEN		
	Onderdeel	**Uitvoeringseis**
2	Huisvestingsvorm	Volledig strooiselvloer
3	Drinkwater	Drinkwatervoorziening voorzien van antimorssysteem
4a	Verwarmings- en luchtcirculatie-systeem	Er moet sprake zijn van minimaal één warmtewisselaar die verse lucht opwarmt, voor één of twee stallen. Deze lucht wordt met circulatieventilatoren vermengd met in de nok van de stal aanwezige warme lucht of via een in hoogte verstelbaar verdelersysteem gelijkmatig over het strooisel geleid. Er dient aanvullende verwarming aanwezig te zijn om de gewenste staltemperatuur te bereiken. Dit kan zowel in de stal als bij de warmtewisselaar.
4b	Warmtewisselaar	Warmtewisselaar(s) kunnen zowel buiten naast de stal zijn opgesteld, als binnen in de stal zijn geplaatst. De warmtewisselaar warmt vers binnenkomende ventilatielucht op alvorens deze in de stal komt. Het thermische rendement van de wisselaar is minimaal 70% bij warmtevraag op basis van: $\left(\frac{T\ \text{inblaas} - T\ \text{buiten}}{T\ \text{afzuig} - T\ \text{buiten}}\right) \times 100\%$ (T = temperatuur)

4c		De minimaal geïnstalleerde capaciteit van de warmtewisselaar(s) bedraagt 0,35 m^3 per dierplaats per uur (of minimaal 8 m^3 per m^2 staloppervlak)[1].
4d	Bij toepassing circulatie-ventilatoren	De lucht dient in de nok van de stal te worden gebracht. Bij opstelling van de warmtewisselaar buiten de stal kan dit door middel van een buis tot in de nok of door middel van een inblaassysteem met lamellen in de zijgevel en een luchtopvang in de nok van de stal. Bij de toepassing van meerdere warmtewisselaars verdeeld over de lengte van de stal, wordt bij de warmtewisselaar de verse lucht in dezelfde richting uitgeblazen als de lucht stromingsrichting van de circulatieventilatoren.
4e		De circulatieventilatoren worden bovenin de nok van de stal geplaatst op een onderlinge afstand van maximaal 20 meter en op maximaal 1,5 meter onder de nok van de stal. Deze circulatieventilatoren houden continu de luchtbeweging in de stal op gang.
4f		De minimale ventilatorcapaciteit van de circulatieventilatoren is minimaal 20 m^3 per m^2 staloppervlak.
4g	Bij toepassing buizen	Bij gebruik van verdeelbuizen dient de lucht over de gehele lengte van de stal op dierniveau te worden verdeeld.
4h		De lucht dient via minimaal twee rijen in de lengte richting opgehangen horizontaal in hoogte verstelbare buizen verdeeld te worden. In de breedte van de stal is sprake van een evenredige verdeling van de buizen
4i		Het aantal buizen is volgens opgave leverancier. De buizen zijn aan weerszijden voorzien van gaatjes. Afstand, diameter en hoek volgens opgave van leverancier.
5	Registratie-apparatuur	De volgende registratieapparatuur dient aanwezig te zijn: - apparatuur voor het registreren van het aanstaan van de warmtewisselaar (urenteller); - apparatuur voor het registreren van de gerealiseerde temperatuurcurve, binnen-, inblaas- en buitentemperatuur; - apparatuur voor het registreren van het gerealiseerde ventilatiedebiet in warmtewisselaar en ventilatorcapaciteit circulatieventilatoren
6	Capaciteit	Installatie in <u>bestaande stallen</u>: Te installeren capaciteit van de warmtewisselaar en aanvullende verwarming is minimaal 125 Watt per m^2 bij 35ºC omgevingstemperatuur. Capaciteit volgens opgave leverancier <u>Nieuwbouw[2]:</u> Te installeren capaciteit van de warmtewisselaar en aanvullende verwarming is minimaal 100 Watt per m^2 bij 35ºC omgevingstemperatuur. Capaciteit volgens opgave leverancier.
HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Gebruikseis**
a	Leefoppervlak	<u>Bij (groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok tot 19 weken:</u> Minimaal 900 cm^2 en maximaal 1100 cm^2 per dier bij opzet (8,3 à 11,1 dieren per m^2) <u>Bij ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6 weken:</u>

[1] Bij vleeskuikens kan een productiewijze worden toegepast waarbij kuikens in de stal uit het ei komen en daarna opgefokt gedurende een beperkte periode in deze stal. Na de opfokperiode worden de dieren overgeplaatst naar een vervolghuisvesting. Deze productiewijze is, met bijbehorende leeftijden voor overplaatsen, vastgelegd in categorie E 5.9. Afhankelijk van de leeftijd van overplaatsen is de ventilatiebehoefte in de uitbroed/opfokstal mogelijk lager dan de hier gevraagde minimale capaciteit. In dat geval kan de geïnstalleerde capaciteit van de uitbroed/opfokstal worden aangehouden.

[2] Als datum voor 'nieuwbouw' wordt 1 januari 2000 aangehouden. Stallen gebouwd voor die datum moeten voldoen aan de eis van bestaande stallen.

		Minimaal 625 cm^2 per dier bij opzet (16 dieren per m^2) <u>Bij ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6-30 weken:</u> Minimaal 1330 cm^2 per dier bij opzet (7,5 dieren per m^2) <u>Bij vleeskalkoenen:</u> Mannelijke dieren: Minimaal 3330 cm^2/dier op 10 weken leeftijd (3,0 dieren per m^2) Vrouwelijke dieren: Minimaal 2040 cm^2/dier op 10 weken leeftijd (4,9 dieren per m^2)
b1	Luchtstroming bij toepassing circulatie-ventilatoren	De lucht in het bovenste deel van de stal[3] wordt via circulatieventilatoren via de eindgevel(s) naar beneden geleid en vervolgens goed verdeeld over het strooiseloppervlak geblazen
b2	Luchtstroming bij toepassing buizen	De opgewarmde verse ventilatielucht wordt via de buizen aan een in hoogte verstelbaar verdelersysteem gelijkmatig over het strooiseloppervlak geblazen. De hoogte van de buizen wordt versteld met de leeftijdscurve van de dieren variërend van minimaal 50 cm tot maximaal 150 cm. Tijdens het schoonmaken van de stal zijn de buizen tot aan het dak op te takelen.
c	Instelling temperatuurcurve	Minimaal de eerste 12 dagen van een ronde kan de warmtewisselaar in de volledige minimum ventilatiebehoefte van een stal voorzien. In deze periode zijn de reguliere ventilatieopeningen gesloten en wordt alle ventilatielucht via de wisselaar af- en aangevoerd. De verwarming wordt ingeschakeld naarmate er behoefte is aan extra warmte in de stal, hiervoor wordt de temperatuurcurve gevolgd.
d	Instelling ventilator in warmtewisselaar wanneer er verwarmd wordt	De hoeveelheid afgevoerde lucht wordt gemeten met een meetwaaier. De verwarming wordt ingeschakeld wanneer de ruimtetemperatuur 0,5 °C onder de temperatuurcurve komt. De ventilator in de warmtewisselaar draait bij plaatsing van de dieren op minimum niveau en gaat 100% draaien wanneer de ventilatiebehoefte van de dieren hierom vraagt. De afzuigventilator volgt hierbij de inblaas ventilatie curve.
e	Instelling ventilator in wisselaar wanneer er niet verwarmd wordt	Wanneer er geen extra warmtebehoefte is en er dus niet bij verwarmd wordt via de warmtewisselaar, mag de capaciteit worden terug geregeld tot maximaal 50% van de ventilatorcapaciteit. De wisselaar mag worden uitgeschakeld als het temperatuurverschil tussen de streefwaarde van de stal en buitentemperatuur kleiner is dan 12°C of als de dieren ouder zijn dan 4 weken.
f1	Instelling bij toepassing circulatie-ventilatoren	De circulatieventilatoren draaien bij plaatsing van de dieren op minimaal 20% van de capaciteit bij regulier gehouden dieren. Bij een lagere bezetting vanaf opzet vanwege welzijnseisen, kan de capaciteit naar rato van deze bezetting worden aangepast[4]. De capaciteit wordt evenredig met het toenemen van de stalventilatie opgevoerd naar 100%.
f2	Instelling bij toepassing buizen	De beluchting via de warmtewisselaar wordt gestart vanaf dag 1 en volgt de minimale ventilatie behoefte van de dieren van 10% naar 100% van de capaciteit. Na het bereiken van de maximum ventilatiecapaciteit van de warmtewisselaar dient de inblaascapaciteit gedurende de rest van de periode gelijk te blijven.
g	Registratie	Ten behoeve van een controle op de werking van het systeem moeten de volgende gegevens automatisch worden geregistreerd: - het aan staan van de warmtewisselaar en de ventilator(en) hiervan; - het aan staan van de circulatieventilatoren en het verloop over een ronde. Dit om vast te stellen dat er continu voldoende drooglucht over het strooiselbed wordt geblazen;

[3] Het betreft hier de lucht onder het dak/de nok van de stal. De lucht is aldaar warmer dan elders in de stal.

[4] Voorbeeld: De capaciteit van 20 m³/m²/uur is vastgesteld op basis van de metingen bij 24 vleeskuikens/m². Bij een bezetting van 15 dieren/m² bij opzet kan de capaciteit bij minimuminstelling worden verlaagd naar 15/24 x 20% = 12,5%. Omgerekend wordt dit dan 2,5 m³/m²/uur i.p.v. 4 m³/m²/uur.

		- de temperatuurcurve.
Emissiefactor		Vleeskuikens (inclusief scharrel en biologisch): 0,021 kg NH_3 per dierplaats per jaar (Groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok tot 19 weken: 0,077 kg NH_3 per dierplaats per jaar Ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6 weken: 0,05 kg NH_3 per dierplaats per jaar Ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok tot 6-30 weken: 0,15 kg NH_3 per dierplaats per jaar Vleeskalkoenen: 0,21 kg NH_3 per dierplaats per jaar
Verwijzing meetrapport		Emissiemetingen stalsystemen met Agro Clima Unit (ECN-E-10-087, september 2010) Actualisering ammoniak emissiefactoren pluimvee; Advies voor aanpassing van ammoniak emissiefactoren van pluimvee in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Wageningen Livestock Research, Rapport 1015

Voorbeeldtekeningen:

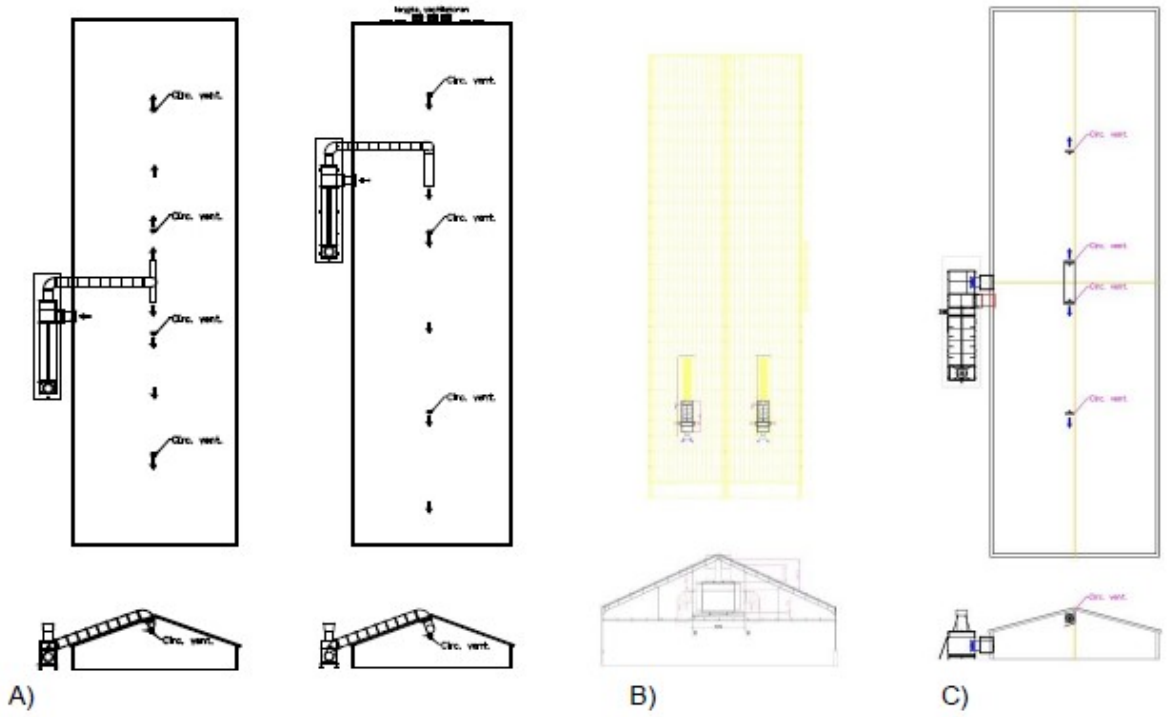

Plattegrond en dwarsdoorsnede bij toepassen van warmtewisselaar en circulatieventilatoren:
A) plaatsing van warmtewisselaar buiten de stal en inbrengen lucht via buis naar de nok van de stal (buis kan eventueel ook aan de binnenzijde van het dak worden aangebracht).
B) plaatsing warmtewisselaar in de stal (aantal is afhankelijk van benodigde capaciteit).
C) inbrengen lucht vanuit de warmtewisselaar met lamellen in zijgevel en opvang in de nok.

Voorbeeld van lamellen (Louvre-systeem) in zijgevel en luchtopvang in de nok.

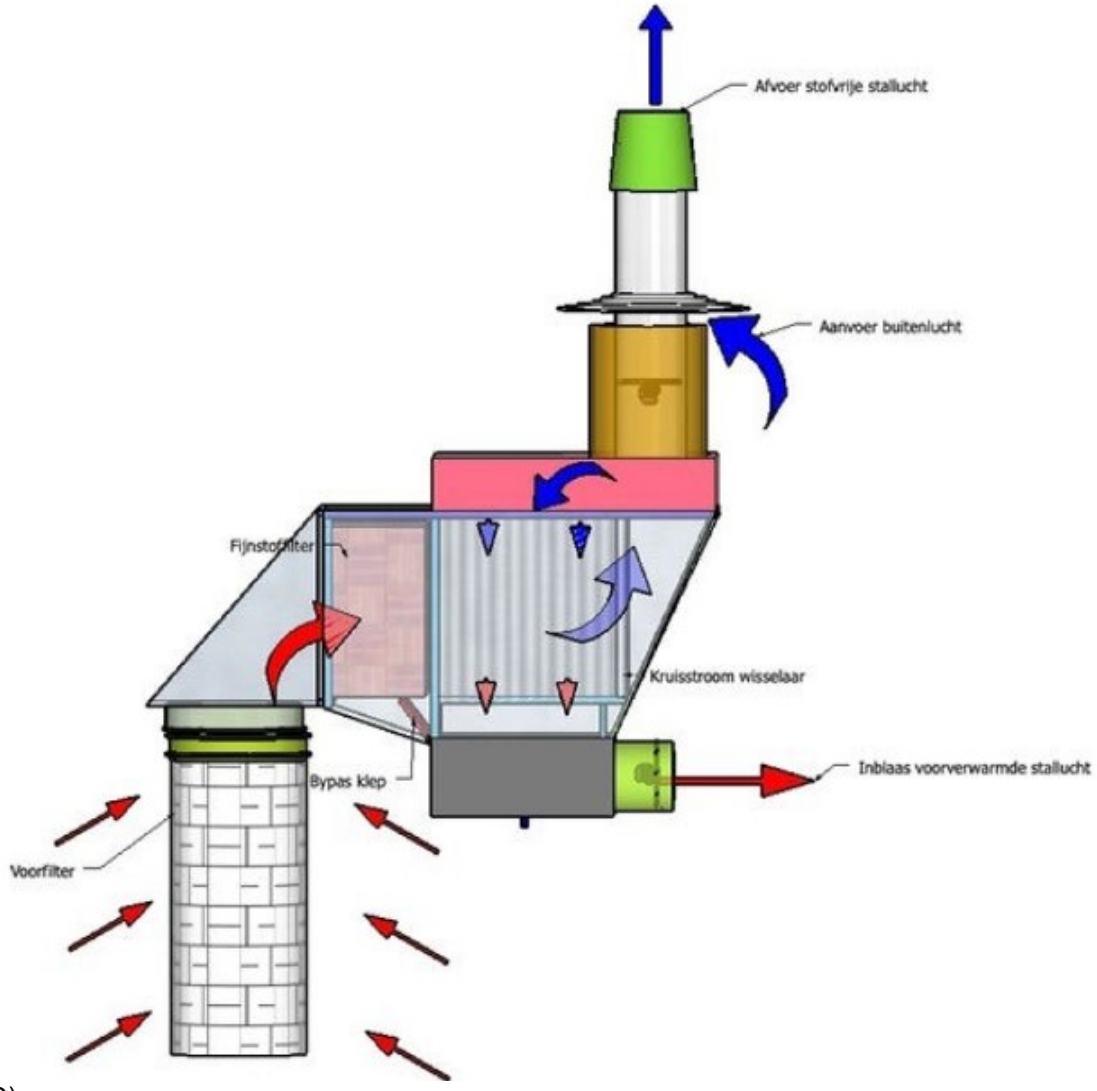

D)

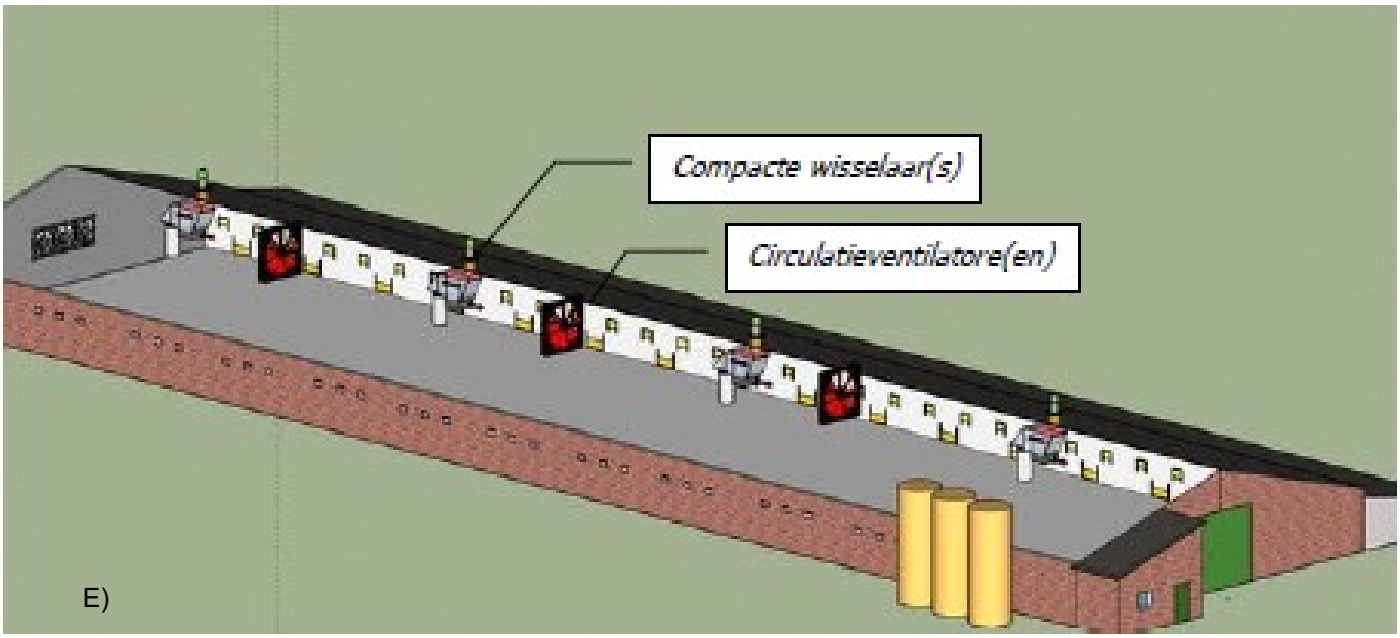

Bij toepassen van compacte warmtewisselaars in de stal met circulatieventilatoren:
D) principeschets compacte warmtewisselaar met horizontale uitblaas.
E) afbeelding stal met compacte warmtewisselaars en circulatieventilatoren.

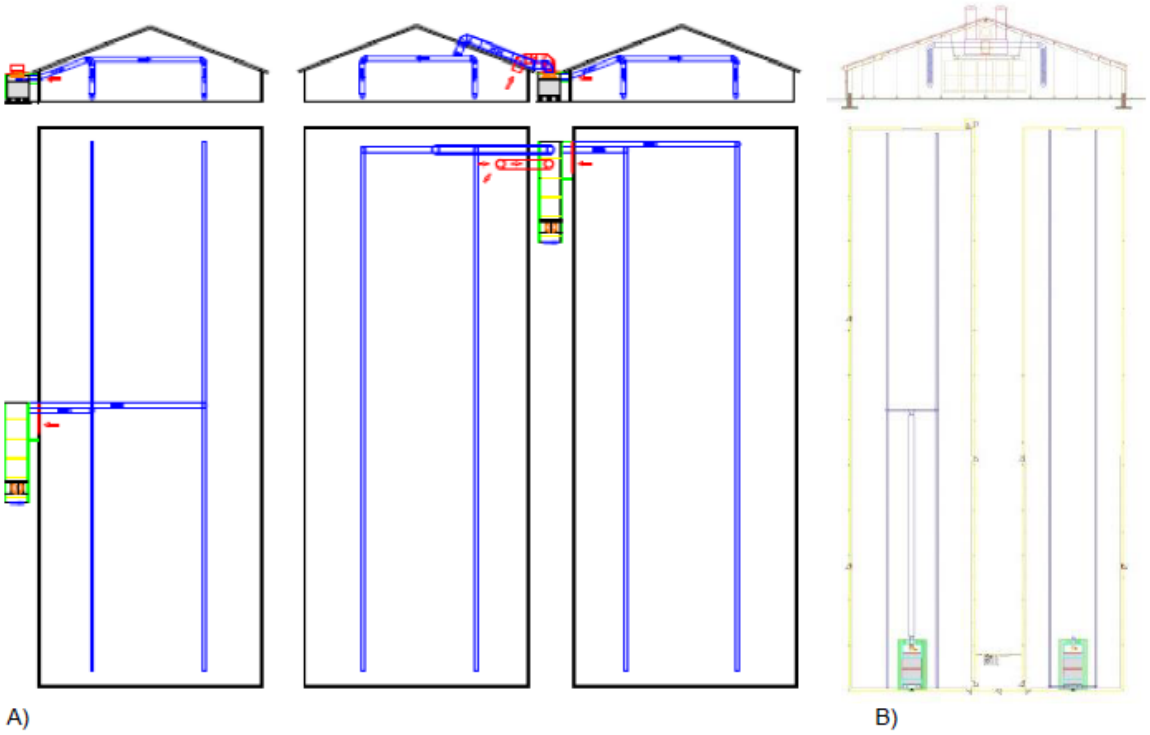

Plattegrond en dwarsdoorsnede bij toepassen van warmtewisselaar met buizen systeem:
A) plaatsing van warmtewisselaar buiten de stal.
B) plaatsing van warmtewisselaar in de stal.

Naam: Stal met luchtmengsysteem voor droging strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar	Nummer: BWL 2010.13.V7
	Systeembeschrijving: Januari 2020

Rav-nummer	**BWL2017.01.V2**
Naam systeem	**Stal met buizenverwarming**
Diercategorie	**Vleeskuikens (E 5.15), (groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok (E 3.9) en ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok; tot 6 weken (F 1.8)**
Systeembeschrijving van	**Juli 2018**
Vervangt	**BWL2017.v1 van november 2017**
Werkingsprincipe	De ammoniakemissie wordt gereduceerd door het drogen van het strooisel met warme lucht en het afvoeren van verdampt vocht met opgewarmde lucht. Bij dit systeem wordt gebruik gemaakt van de thermische opstijging van warme lucht van de verwarmingsbuizen welke aan de binnenzijde van de zijmuren van de stal zijn geplaatst. De warmte van de warmtebuizen stijgt op door thermiek en beweegt zich samen met de binnenkomende lucht van de luchtinlaatventielen langs het plafond naar het midden van de stal. Daar komen de luchtstromen van beide zijden van de stal samen en bewegen naar omlaag en vervolgens terug naar de zijmuren. De opgewarmde lucht kan vocht opnemen welke uit het strooisel verdampt. Een deel van de stallucht wordt afgezogen zodat het verdampte vocht uit de stal direct wordt afgevoerd. Door de uniforme warmteafgifte van de warmtebuizen over het gehele staloppervlak wordt er bewerkstelligd dat er een uniforme droging van het strooisel plaatsvindt.

DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; BOUWKUNDIG

	Onderdeel	Uitvoeringseis
1	Vloeruitvoering	De totale stalvloerconstructie inclusief eventueel onderliggende zandlaag moet een warmteweerstand (Rc-waarde) hebben van minimaal 0,5.

DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; TECHNISCHE VOORZIENINGEN

	Onderdeel	Uitvoeringseis
2	Huisvestingsvorm	Volledig strooiselvloer
3	Drinkwater	Drinkwatervoorziening voorzien van antimorssysteem
4a	Verwarmings- en ventilatiesysteem	Er moet verbrandingstoestel[1] aanwezig zijn die niet in de stalruimte van de dieren is geplaatst. Het warmwater vanuit het verbrandingstoestel dient via een buizensysteem (warmtebuizen) in de stal te worden gebracht.
4b		De warmtebuizen zijn gesitueerd aan de binnenzijde van de zijmuren bij de inlaatventielen.
4c		Vorm en dikte van de warmtebuizen volgens opgave leverancier.
5	Registratie-apparatuur	De volgende registratieapparatuur dient aanwezig te zijn: - apparatuur voor het registreren van de gerealiseerde temperatuurcurve; - apparatuur voor registreren van het gerealiseerde ventilatiedebiet; - apparatuur voor registreren van de luchtvochtigheid in de stal.
6a	Capaciteit nieuwbouw	De dimensionering van het verbrandingstoestel en de warmtebuizen moet aansluiten bij de gevraagde capaciteit van minimaal 100 W/m^2 of bij de te installeren totale capaciteit die nodig is volgens de warmtebalansberekening. De te installeren totale warmtecapaciteit kan met een warmtebalansberekening worden bepaald.

[1] Het gaat er om dat lucht kan worden opgewarmd en dat deze lucht wordt verdeeld. Het verbrandingstoestel staat in een afzonderlijke ruimte. Het afvoerkanaal voor de afvoer van rookgassen dient naar buiten de stal te zijn.

6b	Capaciteit bestaande stallen	De dimensionering van het verbrandingstoestel en de warmtebuizen moet aansluiten bij de gevraagde capaciteit van minimaal 125 W/m^2 of bij de te installeren totale capaciteit die nodig is volgens de warmtebalansberekening. De te installeren totale warmtecapaciteit kan met een warmtebalansberekening worden bepaald.
HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Gebruikseis**
a	Leefoppervlak	Bij (groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok tot 19 weken: minimaal 900 cm² en maximaal 1.100 cm² per dier bij opzet (8,3 à 11,1 dieren per m ²).
b	Luchtstroming	De warmte stijgt op door de thermiek en beweegt zich samen met de binnenkomende lucht van de luchtinlaatventielen langs het plafond naar het midden van de stal. Daar komen de luchtstromen van beide zijden van de stal samen en bewegen naar omlaag en vervolgens terug naar de zijmuren.
c1	Luchtvochtigheid	De luchtvochtigheid in de stal dient permanent te worden gemeten met een luchtvochtigheidssensor welke aangesloten zit op de klimaatcomputer. Wanneer de vochtigheid van het strooisel oploopt en daardoor de stalluchtvochtigheid, dient de computer hierop te reageren door temperatuur van het water in de buizenverwarming te verhogen zodat er meer vocht in de stal wordt verdampt en afgevoerd via het ventilatiesysteem.
c2		De luchtvochtigheid mag maximaal 75% zijn.
d	Instelling temperatuurcurve	De verwarming wordt ingeschakeld naar mate er behoefte is aan extra warmte in de stal, hiervoor wordt de temperatuurcurve gevolgd.
e	Registratie	Ten behoeve van een controle op de werking van het systeem moeten de volgende gegevens automatisch worden geregistreerd: - de temperatuurcurve; - het gerealiseerde ventilatiedebiet; - de gerealiseerde luchtvochtigheid.
Emissiefactor		Vleeskuikens: 0,012 kg NH_3 per dierplaats per jaar (Groot-)ouderdieren van vleeskuikens in opfok: 0,044 kg NH_3 per dierplaats per jaar Ouderdieren van vleeskalkoenen in opfok: 0,03 kg NH3 per dierplaats per jaar
Verwijzing meetrapport		• Onderzoek ammoniakemissie aan vleeskuikenstallen met buizenverwarming (BL2016.6349.02-V11, september 2016) • Actualisering ammoniak emissiefactoren pluimvee; Advies voor aanpassing van ammoniak emissiefactoren van pluimvee in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Wageningen Livestock Research, Rapport 1015

Pluimveestal met buizenverwarming

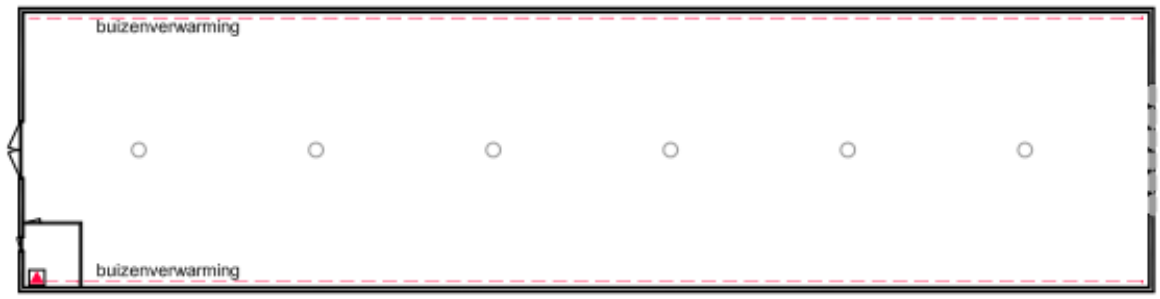

Plattegrond

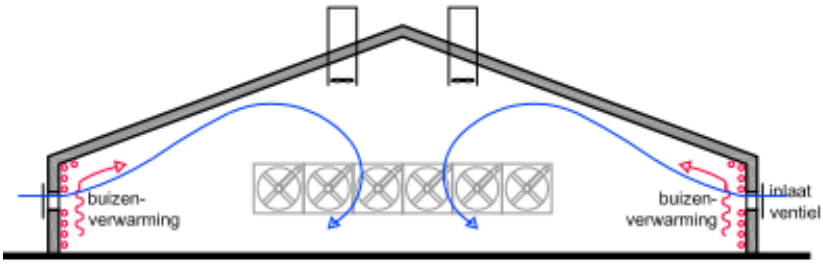

Uitvoering bij nokventilatie of combinatie van nok- & lengteventilatie

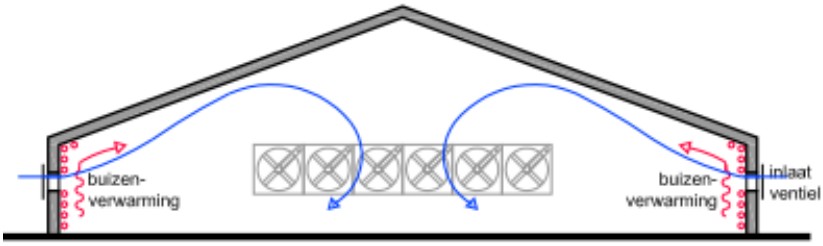

Uitvoering bij lengteventilatie

Verwarmingstoestel

NAAM: Stal met buizenverwarming	**NUMMER:** BWL 2017.01.V2
	SYSTEEMBESCHRIJVING: juli 2018

Nummer systeem	**BWL 2011.02.V6**
Naam systeem	**Warmtewisselaar; 31% reductie fijnstof (PM10)**
Diercategorie	**Additionele technieken voor emissiereductie van fijn stof bij de diercategorieën E, F en G**
Systeembeschrijving van	**Januari 2020**
Vervangt	**BWL 2011.02.V5 van maart 2019**
Werkingsprincipe	De wisselaar zorgt ervoor dat er warme ventilatielucht vanuit de stal verse lucht opwarmt. De opgewarmde verse ventilatielucht wordt in de stal uitgeblazen. Voor menging van de warme lucht met de aanwezige stallucht kan per diercategorie en huisvestingsysteem een andere techniek worden toegepast. Variant A In het condensatievocht dat zich vormt op de pakketten in de wisselaar blijft stof achter. Samen met aanhechting van stof aan de wanden van de kanalen resulteert dit in een reductie van de emissie van fijnstof. Variant B en variant C De lucht uit de stal wordt gefilterd door filters met een verwijderingsrendement van 99% voor stof met een diameter van ≥10 micrometer voordat deze door de warmtewisselaar gaat.

DE TECHNISCHE UITVOERING VAN HET SYSTEEM; TECHNISCHE VOORZIENINGEN

	Onderdeel	**Uitvoeringseis**
1	Huisvestingsvorm	Afhankelijk van diercategorie en huisvestingssysteem
2	Verwarmings- en luchtcirculatiesysteem	Er moet sprake zijn van minimaal één onderhoudsvriendelijke warmtewisselaar die verse lucht opwarmt. Deze lucht wordt vermengd met lucht in de stal. Bij jonge dieren dient aanvullende verwarming aanwezig te zijn om de gewenste staltemperatuur te bereiken.
3a	Warmtewisselaar	Warmtewisselaar(s) kunnen zowel buiten naast de stal zijn opgesteld, als binnen in de stal zijn geplaatst. De warmtewisselaar warmt vers binnenkomende ventilatielucht op alvorens deze in de stal komt. Het thermische rendement van de wisselaar is minimaal 70% bij warmtevraag op basis van: $\left(\frac{T\ inblaas - T\ buiten}{T\ afzuig - T\ buiten}\right) \times 100\%$ (T = temperatuur)
3b	Variant A; omschrijving	De warmtewisselaar is uitgevoerd volgens het tegenstroomprincipe. In een kast van isolerend materiaal zijn kunststof kanalen geplaatst. Bij een binnen geplaatste warmtewisselaar is een geïsoleerde omkasting niet vereist. De kanalen zijn minimaal 7 m lang. De binnenkomende (koude) lucht stroomt door de kanalen. De uitgaande (warme) stallucht stroomt langs de buitenkant van de kanalen.
3c	Variant A; debiet	De minimaal geïnstalleerde capaciteit van de warmtewisselaar(s) bedraagt bij: - opfokleghennen; 0,4 m^3/dier/uur - leghennen; 1,0 m^3/dier/uur - opfokvleeskuikenouderdieren; 1,0 m^3/dier/uur - vleeskuikenouderdieren; 1,5 m^3/dier/uur - vleeskuikens; 1,0 m^3/dier/uur [1] - vleeskalkoenen, hennen; 3 m^3/dier/uur - vleeskalkoenen, hanen; 6,2 m^3/dier/uur - vleeseenden; 2,3 m^3/dier/uur De capaciteit betreft de uitgaande luchtstroom.

3d	Variant B1; omschrijving	De warmtewisselaar(s) is (zijn) uitgevoerd volgens het kruisstroomprincipe. In een geïsoleerde omkasting zijn lamellen voor warmte-uitwisseling en droge stoffilters geplaatst. Bij binnen geplaatste warmtewisselaars is een geïsoleerde omkasting niet vereist. Na de stoffiltering wordt de afgevoerde lucht door de warmtewisselaar geleid.
3e	Variant B2; omschrijving	De uitvoering van de warmtewisselaar is gelijk aan variant A, maar voordat de lucht door de warmtewisselaar gaat wordt deze gereinigd in droge stoffilters.
3f	Variant C omschrijving	De compacte kruisstroomwisselaar(s) is (zijn) geplaatst voor de in het dakvlak aanwezige ventilator(en). Voor de wisselaar is een droge stoffilter aanwezig.
3g	Variant B en variant C; aantal en oppervlakte filters	Het aantal of de oppervlakte van de filters is afgestemd op de capaciteit die door de warmtewisselaar gaat, volgens opgave leverancier.
3h	Variant B en variant C; type filters	De droge stoffilters hebben een verwijderingsrendement (op massabasis) van minstens 99% voor stof met een diameter van ≥10 micrometer. Dit verwijderingsrendement blijkt uit een bij de filters afgegeven certificaat.
3i	Variant B en variant C; reiniging filters	Voor het regelmatig reinigen van de droge stoffilters is een persluchtinstallatie aanwezig. Bij het gebruik van een compacte warmtewisselaar (variant C) hoeft deze persluchtinstallatie niet aanwezig te zijn[1].
3j	Variant B en variant C; debiet	De minimaal geïnstalleerde capaciteit van de warmtewisselaar(s) bedraagt bij: - opfokleghennen; 0,35 m^3/dier/uur - leghennen; 0,85 m^3/dier/uur - opfokvleeskuikenouderdieren; 0,85 m^3/dier/uur - vleeskuikenouderdieren; 1,2 m^3/dier/uur - vleeskuikens; 0,75 m^3/dier/uur [2] - vleeskalkoenen, hennen; 2,5 m^3/dier/uur - vleeskalkoenen, hanen; 5,3 m^3/dier/uur - vleeseenden; 1,9 m^3/dier/uur De capaciteit betreft de uitgaande luchtstroom.
4	Registratieapparatuur	De volgende registratieapparatuur dient aanwezig te zijn: - apparatuur voor het registreren van het aanstaan van de warmtewisselaar (urenteller); - apparatuur voor het registreren van de gerealiseerde temperatuur(curve), binnen-, inblaas- en buitentemperatuur; - apparatuur voor het registreren van het gerealiseerde ventilatiedebiet in warmtewisselaar en eventueel aanwezige filters - apparatuur voor het registreren van de schoonmaakfrequentie van de filters (alleen variant B)

[1] Bij deze uitvoering is ook een voorfilter geïnstalleerd, zodat reiniging van de filters daarna tijdens de ronde niet nodig is.

[2] Bij vleeskuikens kan een productiewijze worden toegepast waarbij kuikens in de stal uit het ei komen en daarna opgefokt gedurende een beperkte periode in deze stal. Na de opfokperiode worden de dieren overgeplaatst naar een vervolghuisvesting. Deze productiewijze is, met bijbehorende leeftijden voor overplaatsen, vastgelegd in categorie E 5.9. Afhankelijk van de leeftijd van overplaatsen is de ventilatiebehoefte in de opfokstal mogelijk lager dan de hier gevraagde minimale capaciteit. In dat geval kan de geïnstalleerde capaciteit van de opfokstal worden berekend met de formule: $y = 0{,}1363 * e^{0{,}0908x}$ (waarin y = te installeren debiet en x is leeftijd van overplaatsen in dagen, *e* staat voor 'exponentiele functie' en heeft de afgeronde waarde 2,7183).

HET GEBRUIK VAN HET SYSTEEM		
	Onderdeel	**Gebruikseis**
a	Instelling capaciteit warmtewisselaar	*Dieren met verwarmingsbehoefte:* <u>Ingaande luchtstroom;</u> Zolang er een warmtebehoefte is in de stal, is de ventilator ingeschakeld. Het debiet wordt aangestuurd op basis van de ventilatiebehoefte van de stal. Als er geen verwarming (meer) nodig is, mag deze ingaande luchtstroom worden uitgeschakeld. <u>Uitgaande luchtstroom;</u> De ventilator voor de uitgaande luchtstroom is gedurende de gehele productieperiode ingeschakeld. De capaciteit van de uitgaande luchtstroom wordt gestuurd op basis van de ventilatiebehoefte van de stal. De uitgaande luchtstroom wordt in de periode dat er verwarming nodig is gelijk gehouden aan die van de ingaande luchtstroom. Bij toenemende ventilatiebehoefte, als er geen verwarming nodig is, neemt de capaciteit van de uitgaande luchtstroom toe tot de maximale capaciteit van de warmtewisselaar. *Dieren zonder verwarmingsbehoefte:* <u>Ingaande luchtstroom;</u> De ingaande luchtstroom is afgestemd op de eisen ten aanzien van de beluchting. <u>Uitgaande luchtstroom;</u> De ventilator voor de uitgaande luchtstroom is gedurende de gehele productieperiode ingeschakeld. De capaciteit van de uitgaande luchtstroom wordt gestuurd tot de maximale capaciteit van de warmtewisselaar op basis van de ventilatiebehoefte van de stal. Het debiet is minimaal gelijk aan de ingaande luchtstroom.
b	Reiniging variant A	De buitenzijde van de kunststofkanalen in de wisselaar moeten na iedere ronde en minimaal één keer per twee maanden worden gereinigd.
c	Reiniging variant B en variant C	*Bij groeiende dieren:* Vanaf 10 dagen na opzetten van de dieren dienen de filters minimaal 1 keer per dag automatisch worden gereinigd met de persluchtinstallatie. Bij het gebruik van een warmtewisselaar waarbij elke droge stoffilter een eigen ventilator heeft, mag de automatische reiniging ook plaatsvinden door de ventilator kortstondig andersom te laten draaien. Na 20 dagen dient dit minimaal 2 keer per dag plaats te vinden. *Bij volwassen dieren:* Minimaal 2 keer per dag reinigen. Na elke ronde dienen de filters met water worden gereinigd evenals de ruimte onder de filters.
d	Vervanging filters	Om een goed verwijderingsrendement te garanderen worden de filters na 5 jaar ieder jaar getest op het verwijderingsrendement, of de filters worden iedere 5 jaar vervangen.
e1	Registratie	Ten behoeve van een controle op de werking van het systeem moeten de volgende gegevens automatisch worden geregistreerd: - het aan staan van de warmtewisselaar en de ventilator hiervan; - de temperatuur(curve); - het aanstaan van de filterreinigingsinstallatie (alleen variant B).
e2	Registratie variant B en variant C	Ten behoeve van een controle op de werking van het systeem moeten verder de volgende gegevens worden geregistreerd: - datum in gebruik name van de filters; - vervangingsdatum van de filters, of; - rapport waaruit na 5 jaar gebruik blijkt dat verwijderingsrendement ≥99% is voor PM10.

Werkingsresultaat	Emissiereductie fijnstof (PM10) van 31% ten opzichte van de emissiefactor van het stalsysteem waarmee het wordt gecombineerd.
Verwijzing meetrapport	Rapport 621; Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij: validatie van een warmtewisselaar op vleeskuikenbedrijven Rapport 657; Emissies uit een vleeskuikenstal met strooiselbeluchting en warmtewisselaar. Meetprogramma Integraal Duurzame Stallen

Principeschets warmtewisselaar

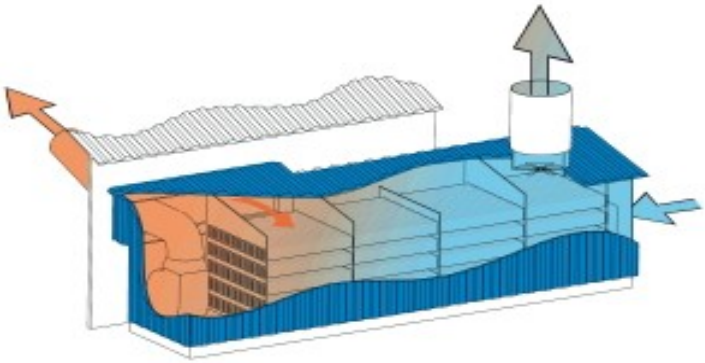

Variant A

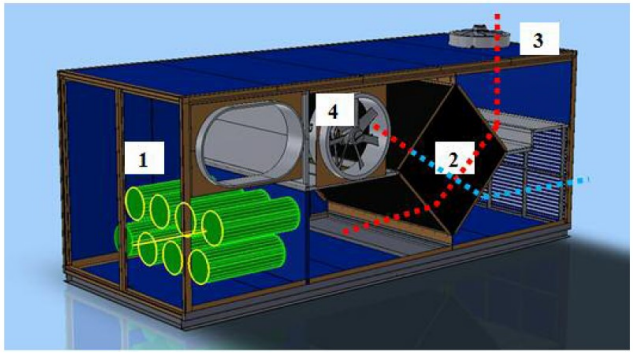

Variant B1

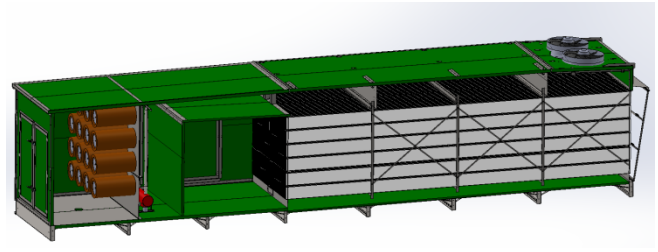

Variant B2

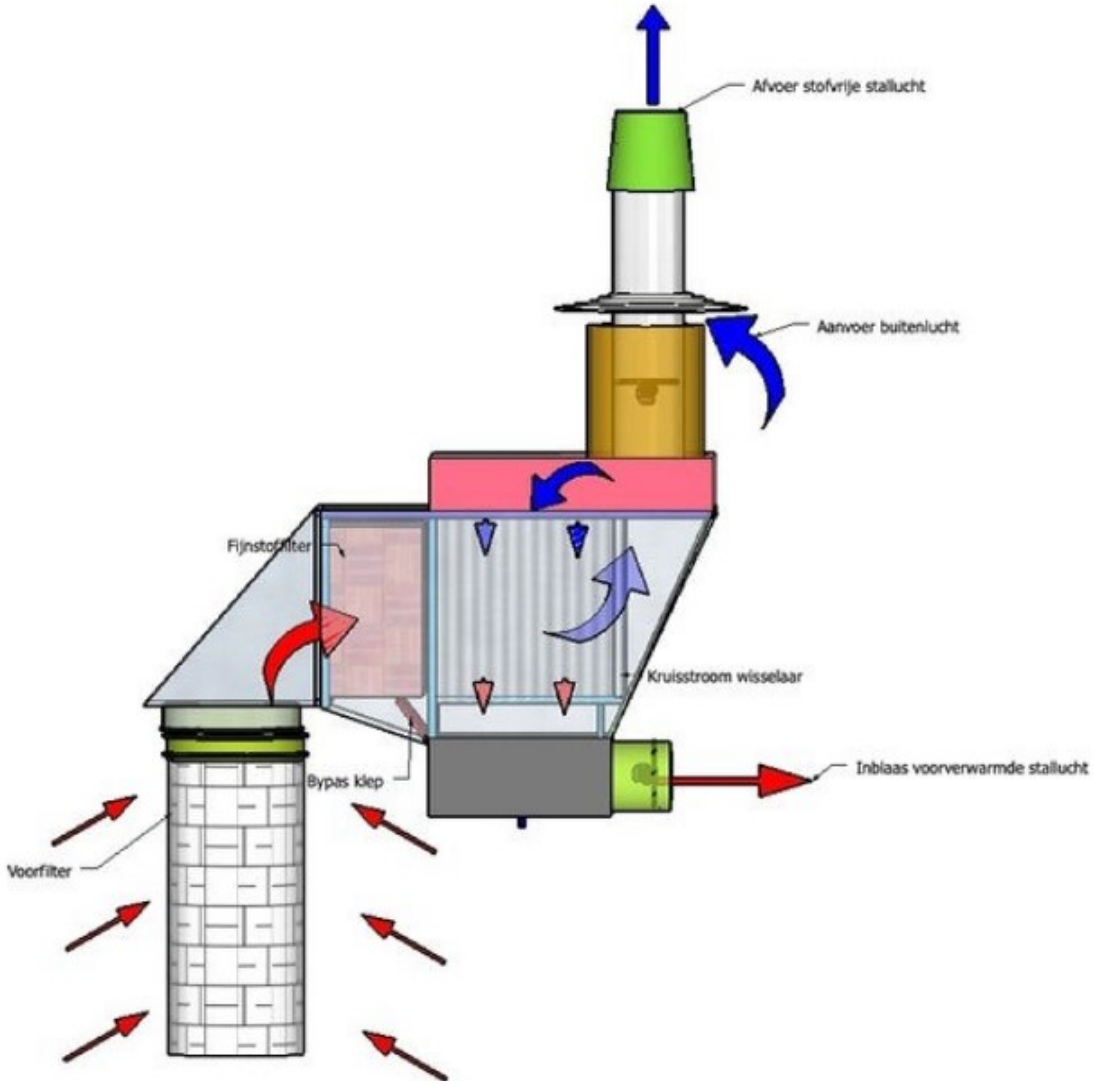

Variant C

Naam: Warmtewisselaar; 31% reductie fijnstof	**Nummer:** BWL 2011.02.V6
	Systeembeschrijving: Januari 2020

Naam van de berekening: Huidige situatie (vergund)
Gemaakt op: 4-03-2020 9:32:28
Rekentijd: 0:00:16
Naam van het bedrijf: De Boer - Harnsterdyk 7 HS vergund

Berekende ruwheid: 0,06 m
Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal 3 42.000 st	181 377	587 371	1,0	1,5	3,66	0,40	13 860
2	Stal 4 42.000 st	181 376	587 398	1,0	1,5	3,66	0,40	13 860

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoordinaat	Ycoordinaat	Geurnorm	Geurbelasting
3	Harnsterdyk 8	181 545	587 435	8,0	10,2
4	Harnsterdyk 10	181 786	587 763	8,0	2,4
5	Harnsterdyk 13	181 470	587 866	8,0	3,9
6	Harnsterdyk 2	180 802	587 851	8,0	1,6
7	Harnsterdyk 6	181 363	587 066	8,0	5,2
8	Truenterdyk 12a	181 137	586 582	2,0	0,8
9	Wilde Seringhôf 12	180 443	586 913	2,0	0,8

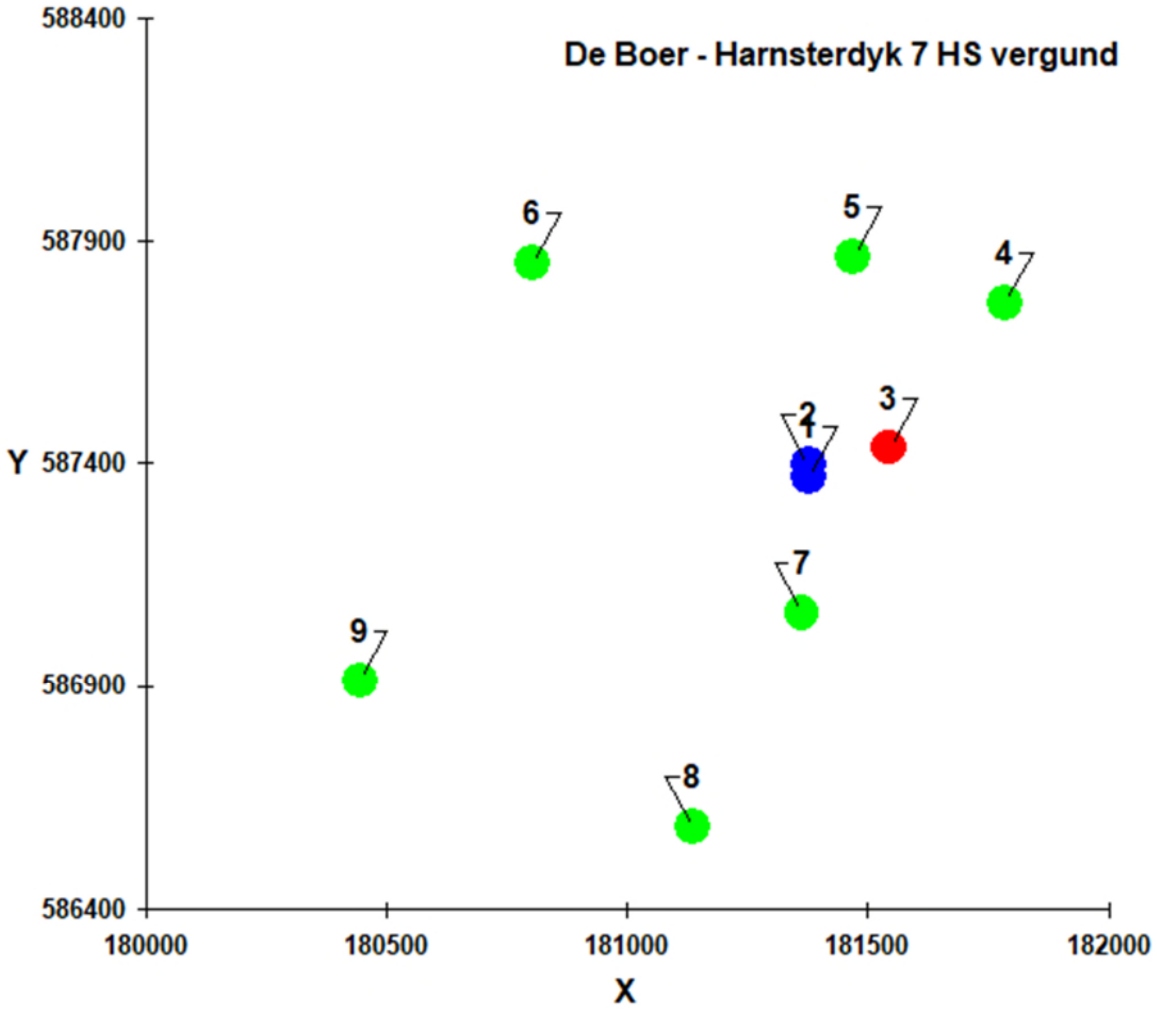

Naam van de berekening: Beoogde situatie (aanvraag)
Gemaakt op: 4-03-2020 9:36:55
Rekentijd: 0:00:16
Naam van het bedrijf: De Boer - Harnsterdyk 7 TS beoogd

Berekende ruwheid: 0,06 m
Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal 3 42.000 st	181 378	587 370	4,0	4,3	2,17	7,50	13 860
2	Stal 4 42.000 st	181 376	587 400	4,0	4,3	2,17	7,50	13 860
3	Stal 5 42.500 st	181 333	587 432	6,3	5,5	2,06	8,50	14 025
4	Stal 6 42.500 st	181 332	587 466	6,3	5,5	2,06	8,50	14 025

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoordinaat	Ycoordinaat	Geurnorm	Geurbelasting
5	Harnsterdyk 8	181 545	587 435	8,0	7,0
6	Harnsterdyk 10	181 786	587 763	8,0	1,5
7	Harnsterdyk 13	181 470	587 866	8,0	2,8
8	Harnsterdyk 2	180 802	587 851	8,0	0,7
9	Harnsterdyk 6	181 363	587 066	8,0	2,8
10	Truenterdyk 12a	181 137	586 582	2,0	0,5
11	Wilde Seringhôf 12a	180 443	586 913	2,0	0,5

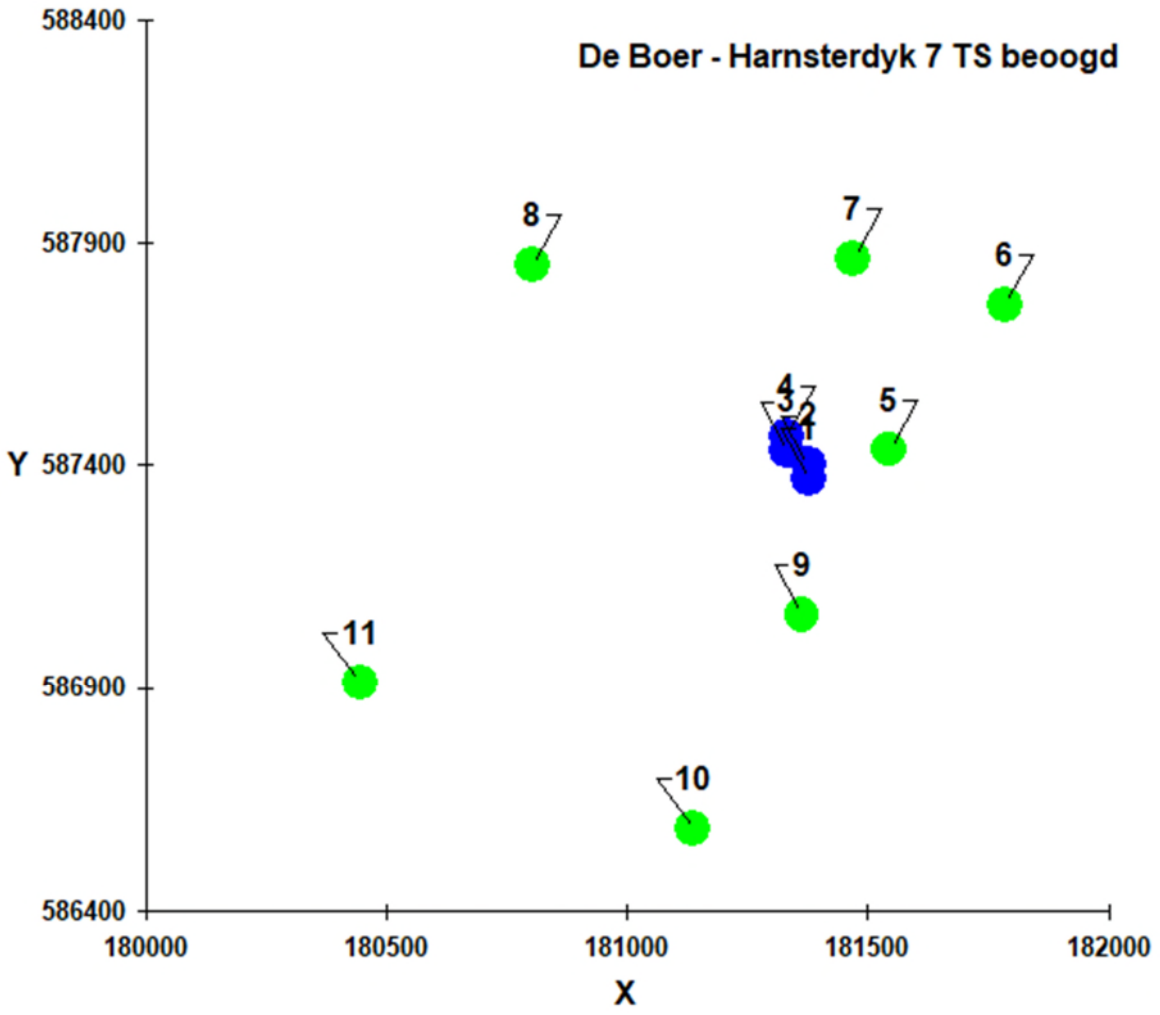

Gebouwkenmerken huidige situatie (vergund)

d.d. 22-2-2019

gebouw	**1**	**1**	**3**	**4**
functie	melk- en kalfkoeien	jongvee	vleeskuikens	vleeskuikens
goothoogte (m)	2,50	2,50	2,50	2,50
nokhoogte (m)	7,23	7,23	6,38	6,38
gem.hoogte (m)	4,87	4,87	4,44	4,44
lengte (m)	48,00	48,00	80,00	80,00
breedte (m)	26,00	26,00	20,00	20,00
aantal dieren	98	51	42.000	42.000
RAV-nummer	A 1.100	A 3.100	E 5.100	E 5.100
OU_E p.d.p.s.	n.v.t.	n.v.t.	0,33	0,33
Totaal geur	n.v.t.	n.v.t.	13.860	13.860
kg NH3 p.d.p.j.	13,000	4,400	0,080	0,080
kg NH3 totaal	1.274,00	224,40	3.360,00	3.360,00
PM_{10} g p.d.p.j	148	38	22	22
totaal kg fijnstof	14,50	1,94	924,00	924,00
ventilatie	natuurlijke vent.	natuurlijke vent.	centraal EP	centraal EP
EP	middelpunt	middelpunt	eindgevel	eindgevel
EP gem. hoogte (m)	1,50	1,50	1,00	1,00
EP gem. Ø (m)	0,50	0,50	3,66	3,66
EP uittreesnelheid (m/s)	0,40	0,40	0,40	0,40

Ventilatiekenmerken pluimvee huidig (vergund)

in het kader van V-stacks berekeningen

Centraal emissiepunt

totale diameter bij centraal emissiepunt: bij gebundelde ventilatoren of lengteventilatie

Stal 3 en 4: lengteventilatie centr.emissiepunt

Aantal dieren	42.000	vleeskuikens				
Standaardventilatie p.dier	2,4	OU/dier	0,33			
Aantal m3	100.800	OU totaal	**13.860,0**			
Aantal m3/sec	28,00					
Pi	3,14					
Diameter ventilator en capaciteit	Aantal	Doorstroomoppervlak		m3/st	Vent.cap	
0,50	0	0,20	0,00	7.400	0	
0,70	4	0,38	1,54	15.000	60.000	
0,92	0	0,66	0,00	21.000	0	
1,38	6	1,50	8,97	36.000	216.000	
Totaal doorstroomoppervlak	10		10,51	m2	276.000	m3
Fictieve straal			1,83	m	6,6	m3/dier
Fictieve diameter			3,66	m		
Vertikale luchtsnelheid a.g.v. horizontale worp			0,40	m/s		

Beide stallen voorzien van ventilatiegeleidekap waardoor de lucht op 1,0 m boven maaiveld wordt uitgeblazen; hiertoe dient in V-Stacks een gemiddelde gebouwhoogte van 1,5 m te worden gehanteerd.

Gebouwkenmerken beoogde situatie (aanvraag)

d.d. 24-2-2020

gebouw	**1**	**1A**	**2**
functie	rundveestal	rundveestal (uitbreiding)	paardenstalling
goothoogte (m)	2,25	2,25	2,60
nokhoogte (m)	6,77	6,77	2,60
gem.hoogte (m)	4,51	4,51	2,60
lengte (m)	48,00	32,10	12,20
breedte (m)	26,00	26,00	2,40
orientatie (°)	2,00	2,00	92,00
aantal dieren	98 st melkvee 51 st jongvee	52 st melkvee 49 st jongvee	5 paarden en 1 pony
RAV-nummer	A 1.100 en A 3.100	A 1.18 en A 3.100	K 1.100 en K 3.100
OU_E/dier/s	n.v.t.	n.v.t.	
OU_E totaal	n.v.t.	n.v.t.	
NH3 p.d.	13,0 en 4,4	8,0 en 4,4	5,0 en 3,1
NH3 totaal	1.498,40	631,60	28,10
g PM10/dier/jr	118 en 38	118 en 38	
totaal kg fijnstof	13,50	8,00	
EP	midden gebouw	midden gebouw	midden gebouw
	open nok	open nok	openingen zijgevel
EP gem. hoogte (m)	6,77	6,77	1,3
EP gem. Ø (m)	0,50	0,50	0,50
EP uittreesnelheid (m/s)	0,40	0,40	0,40

Gebouwkenmerken beoogde situatie (aanvraag)

d.d. 24-2-2020

gebouw	**3**	**4**	**5**	**6**
functie	vleeskuikenstal	vleeskuikenstal	vleeskuikenstal	vleeskuikenstal
goothoogte (m)	2,50	2,50	3,00	3,00
nokhoogte (m)	6,10	6,10	8,04	8,04
gem.hoogte (m)	4,30	4,30	5,52	5,52
lengte (m)	80,00	80,00	120,40	120,40
breedte (m)	26,47	26,85	27,40	27,40
orientatie (°)	2,00	2,00	2,00	2,00
aantal dieren	42.000	42.000	42.500	42.500
RAV-nummer	E 5.11	E 5.11	E 5.15 & E.7.6	E 5.15 & E.7.6
OU_E/dier/s	0,33	0,33	0,33	0,33
OU_E totaal	13.860	13.860	14.025	14.025
NH3 p.d.	0,021	0,021	0,012	0,012
NH3 totaal	882,00	882,00	510,00	510,00
g PM10/dier/jr	22,00	22,00	15,18	15,18
totaal kg fijnstof	924,00	924,00	645,15	645,15
EP	gew.gem. EP	gew.gem. EP	gew.gem. EP	gew.gem. EP
	eindgevel en wisselaar	eindgevel en wisselaar	eindgevel en wisselaar	eindgevel en wisselaar
EP gem. hoogte (m)	4,03	4,03	6,30	6,30
EP gem. Ø (m) standaardventila	2,17	2,17	2,06	2,06
EP uittreesnelheid (m/s)	7,50	7,50	8,50	8,50

Ventilatiekenmerken beoogde situatie (aanvraag)

d.d. 24-2-2020

Centraal emissiepunt

totale diameter bij centraal emissiepunt: bij gebundelde ventilatoren of lengteventilatie

Stal 3 en 4: lengteventilatie centr.emissiepunt

Aantal dieren		42.000	vleeskuikens				
Standaardventilatie p.dier		2,4	OU/dier	0,33			
Aantal m3		100.800	OU totaal	**13.860**			
Aantal m3/sec		28,00					
Pi		3,14					
Diameter ventilator en capaciteit		Aantal	Doorstroomoppervlak		m3/st	Vent.cap	
	0,70	0	0,38	0,00	15.500	0	
	0,82	2	0,53	1,06	15.300	30.600	wisselaar
	0,92	4	0,66	2,66	22.500	90.000	eindgevel
	1,27	12	1,27	15,20	46.000	552.000	eindgevel
Totaal doorstroomoppervlak		18		18,92	m2	672.600	m3
Fictieve straal				2,45	m	16,0	m3/dier
Fictieve diameter				4,91	m		
Vertikale luchtsnelheid a.g.v. horizontale uitstroom				7,50	m/s		

Stal 5 en 6: lengteventilatie centr.emissiepunt

Aantal dieren		42.500	vleeskuikens				
Standaardventilatie p.dier		2,4	OU/dier	0,33			
Aantal m3		102.000	OU totaal	**14.025**			
Aantal m3/sec		28,33					
Pi		3,14					
Diameter ventilator en capaciteit		Aantal	Doorstroomoppervlak		m3/st	Vent.cap	
	0,70	0	0,38	0,00	15.500	0	
	0,92	2	0,66	1,33	22.450	44.900	wisselaar
	0,92	4	0,66	2,66	22.500	90.000	eindgevel
	1,27	16	1,27	20,27	46.000	736.000	eindgevel
Totaal doorstroomoppervlak		22		24,26	m2	870.900	m3
Fictieve straal				2,78	m	20,5	m3/dier
Fictieve diameter				5,56	m		
Vertikale luchtsnelheid a.g.v. cascaderegeling is				8,50	m/s		

Toelichting V-Stacks-berekening geurbelasting

d.d. 22-2-2019

Initiatiefnemer
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Ventilatie pluimveestallen
Alle pluimveestallen hebben een warmtewisselaar naast de stal en stalventilatoren in de eindgevel:

- Een deel van de emissie vindt plaats via de warmtewisselaar, die continu een deel van de warme lucht aan de stal onttrekt om inkomende lucht voor te verwarmen.
- En wat meer geventileerd moet worden gaat via de stalventilatoren in de eindgevel.

De warmtewisselaars zijn continu in bedrijf en verplaatsen een aanzienlijk deel van de uitgaande lucht (2 x 15.300 m^3 bij stal 3 en 4 en 2 x 22.450 m^3 bij stal 5 en 6).
Als er meer geventileerd moet worden, vallen de stalventilatoren in. Die staan achter de eindgevel en vormen een centraal emissiepunt.
De warmtewisselaars voor de stallen 3 en 4 (bestaande stallen) worden gebruikt om ammoniak te reduceren, de wisselaars voor de stallen 5 en 6 (nieuwe stallen) ook om fijnstof te reduceren. De capaciteit van de wisselaars bij de nieuwe stallen is daarom groter.

Cascaderegeling
De minimumventilatie vindt plaats via de warmtewisselaar. Is er vanwege een oplopende temperatuur of luchtverversing meer ventilatie nodig, dan vallen de stalventilatoren in.
De stallen worden geventileerd met een stappenregeling. Naarmate de ventilatiebehoefte toeneemt vallen er een of meer ventilatoren bij in. De ventilatoren die niet nodig zijn staan uit. De ventilatoren hebben een onbelemmerde uitstroom en worden aangestuurd met een cascaderegeling. Niet in werking zijnde ventilatoren zijn afgesloten met een vlinderklep.

Elke stal heeft een aantal regelbare ventilatoren die voor een geleidelijke toename van de ventilatie zorgen als de kuikens klein zijn (minimumventilatie) en geschakelde ventilatoren die full boost aan/uit gaan als de ventilatiebehoefte toeneemt (zware kuikens, warm weer).

- Het ventileren begint met een een aantal geregelde ventilatoren die worden gebruikt voor de eerste ventilatie. Ze worden frequentiegestuurd geregeld, dus variabel van 0-100%. Dit omdat er anders in één keer te veel lucht aan de stal wordt onttrokken en er te veel koude buitenlucht binnenkomt, waardoor tocht ontstaat.
- Neemt de ventilatiebehoefte verder toe dan vallen de geschakelde ventilatoren full-boost in.
- De variabele ventilatoren worden ook gebruikt om de overgang naar de stappen met geschakelde ventilatoren full-boost zo geleidelijk mogelijk plaats te laten vinden (overbruggingsventilatoren).

De uittreesnelheid die in V-Stacks dient te worden gehanteerd, is de uittreesnelheid bij gemiddelde ventilatie, ofwel 'standaardventilatie'. De standaardventilatie voor vleeskuikens is 2,4 m^3/d/uur. Bij gemiddelde ventilatie worden niet alle ventilatoren gebruikt.

Stal 3 en 4
De stal voor 42.000 kuikens maakt gebruik van een warmtewisselaar en heeft een centraal emissiepunt met gebundelde ventilatoren achter de eindgevel.

- Bij standaardventilatie zijn 6 ventilatoren in gebruik: 2 x ø 820 van de wisselaar en 4 x ø 920 in de eindgevel met een gezamenlijk uitstroomoppervlak van 3,72 m^2.
- De uitstroom van 42.000 kuikens x 2,4 m^3/d/u door 3,72 m^2 geeft een verticale uittreesnelheid van 7,5 m/s.
- De gemiddelde diameter van de 6 ventilatoren die bij standaardventilatie gebruikt worden is ø 890 mm en de gezamenlijke diameter is ø 2.170 mm (centr. EP).

Stal 5 en 6
De stal voor 42.500 kuikens maakt gebruik van een warmtewisselaar en heeft een centraal emissiepunt met gebundelde ventilatoren achter de eindgevel.

- Bij standaardventilatie zijn 5 ventilatoren in gebruik: 2 x ø 920 van de wisselaar en 3 x ø 920 in de eindgevel met een gezamenlijk uitstroomoppervlak van 3,32 m^2.
- De uitstroom van 42.500 kuikens x 2,4 m^3/d/u door 3,32 m^2 geeft een verticale uittreesnelheid van 8,5 m/s.
- De gemiddelde diameter van de 5 ventilatoren die bij standaardventilatie gebruikt worden is ø 920 mm en de gezamenlijke diameter is ø 2.060 mm (centr. EP).

Verticale luchtsnelheid
Door het gebruik van een cascaderegeling is de uittreesnelheid bij gemiddelde ventilatie (standaardventilatie) 7,5 m/s resp. 8,5 m/s. Hier dient in het rekenmodel mee gerekend te worden. De uittreesnelheid full-boost is 9,4 tot 10,1 m/s.
Op het moment dat enkel de minimumventilatie-ventilator gebruikt wordt, kan de uittreesnelheid tijdelijk iets lager zijn. Dat is in het begin van de ronde als de kuikens nog klein zijn en geen stank veroorzaken.
Op het moment dat de geregelde ventilatoren voor de overgang van stap x naar stap y worden gebruikt, voegt de luchtstroom zich in die van de overige ventilatoren met een hoge uittreesnelheid (het wordt meegezogen in de hoge luchtsnelheid). Hoe meer ventilatoren draaien, hoe stabieler de uitstroom. Aan het eind van de ronde, met zware kuikens en warm weer, wordt er volop geventileerd. In de situatie met veel geuremissie wordt dus volop geventileerd en is de hoge uittreesnelheid gegarandeerd.

EP emissiepunt
Om in het model zoveel mogelijk recht te doen aan de plek waar de afgewerkte lucht vrij komt, hebben we het emissiepunt per stal bepaald op basis van het gewogen gemiddeld ventilatiedebiet per zone (wisselaar resp. eindgevel).
Ook de emissiepunthoogte is op deze manier vastgesteld.

U vindt de onderliggende berekeningen van ventilatie via stal en wisselaar, de bijbehorende uittreesnelheden en X- en Y-coördinaten per emissiepunt in de bijlagen.

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Toelichting uittreesnelheid cascaderegeling (V-stacks) stal 3 en stal 4

d.d. 24-2-2020

Ventilatortype		**Doorsnede in cm**	**Cap. in m3/u bij 18-20 Pa**	**Doorstroom oppervlak m2**	**Uittrede snelheid full boost m/s**
Wisselaar 820		82	15.300	0,53	8,0
Reventa E910		92	22.500	0,66	9,4
Reventa E1070		109	32.500	0,93	9,7
Reventa E1250		127	46.000	1,27	10,1

Stal 3 & 4	stappenregeling met 2 geregelde en 6 geschakelde ventilatoren					
aantal dieren	42.000	st				
type ventilator	82	92	127	ventilatie	ventilatie	ventilatie
capaciteit m3/u	15.300	22.500	46.000	per stap	totaal	per dier
	wisselaar	geregeld	geschakeld			
stap 1	1			15.300	15.300	0,36
2	2			15.300	30.600	0,73
3	2	1		22.500	53.100	1,26
4	2	2		22.500	75.600	1,80
5	2	3		22.500	98.100	2,34
6	2	4		22.500	120.600	2,87
7	2	3	1	23.500	144.100	3,43
8	2	4	1	22.500	166.600	3,97
9	2	4	2	46.000	212.600	5,06
10	2	4	3	46.000	258.600	6,16
11	2	4	4	46.000	304.600	7,25
12	2	4	5	46.000	350.600	8,35
13	2	4	6	46.000	396.600	9,44
14	2	4	7	46.000	442.600	10,54
15	2	4	8	46.000	488.600	11,63
16	2	4	9	46.000	534.600	12,73
17	2	4	10	46.000	580.600	13,82
18	2	4	11	46.000	626.600	14,92
19	2	4	12	46.000	672.600	16,01

Luchtsnelheid bij standaardventilatie:					
		via de	**via het**	**totaal**	
		wisselaar	**centr.ep.stal**	**samen**	**gemiddeld**
Aantal dieren		12.750	29.250	42.000	st
Standaardventilatie per dier		2,4	2,4	2,4	m3/d/u
Totaal standaardventilatie		30.600	70.200	100.800	m3/u
Aantal ventilatoren in gebruik		2	4	6	st
Uitstroomoppervlak		1,06	2,66	3,72	m2
Uitstroomdebiet		28.972	26.400	27.131	m3/m2
Luchtsnelheid		**8,0**	**7,3**	**7,5**	**m/s**
Afgeleide Ø bij standaardventilatie - centr. EP				2,17	m

Toelichting uittreesnelheid cascaderegeling (V-stacks) stal 5 en stal 6

d.d. 24-2-2020

Ventilatortype		**Doorsnede in cm**	**Cap. in m3/u bij 18-20 Pa**	**Doorstroom oppervlak m2**	**Uittrede snelheid full boost m/s**
Wisselaar 920		92	22.450	0,66	9,4
Reventa E910		92	22.500	0,66	9,4
Reventa E1070		109	32.500	0,93	9,7
Reventa E1250		127	46.000	1,27	10,1

Stal 5 & 6	stappenregeling met 2 geregelde en 8 geschakelde ventilatoren					
aantal dieren	42.500	st				
type ventilator	92	92	127	ventilatie	ventilatie	ventilatie
capaciteit m3/u	22.450	22.500	46.000	per stap	totaal	per dier
	wisselaar	geregeld	geschakeld			
stap 1	1			22.450	22.450	0,53
2	2			22.450	44.900	1,06
3	2	1		22.500	67.400	1,59
4	2	2		22.500	89.900	2,12
5	2	3		22.500	112.400	2,64
6	2	4		22.500	134.900	3,17
7	2	3	1	23.500	158.400	3,73
8	2	4	1	22.500	180.900	4,26
9	2	4	2	46.000	226.900	5,34
10	2	4	3	46.000	272.900	6,42
11	2	4	4	46.000	318.900	7,50
12	2	4	5	46.000	364.900	8,59
13	2	4	6	46.000	410.900	9,67
14	2	4	7	46.000	456.900	10,75
15	2	4	8	46.000	502.900	11,83
16	2	4	9	46.000	548.900	12,92
17	2	4	10	46.000	594.900	14,00
18	2	4	11	46.000	640.900	15,08
19	2	4	12	46.000	686.900	16,16
20	2	4	13	46.000	732.900	17,24
21	2	4	14	46.000	778.900	18,33
22	2	4	15	46.000	824.900	19,41
23	2	4	16	46.000	870.900	20,49

Luchtsnelheid bij standaardventilatie:					
		via de	**via het**	**totaal**	
		wisselaar	**centr.ep.stal**	**samen**	**gemiddeld**
Aantal dieren		18.708	23.792	42.500	st
Standaardventilatie per dier		2,4	2,4	2,4	m3/d/u
Totaal standaardventilatie		44.900	57.100	102.000	m3/u
Aantal ventilatoren in gebruik		2	3	5	st
Uitstroomoppervlak		1,33	1,99	3,32	m2
Uitstroomdebiet		33.771	28.632	30.688	m3/m2
Luchtsnelheid		**9,4**	**8,0**	**8,5**	**m/s**
Afgeleide Ø bij standaardventilatie - centr. EP				2,06	m

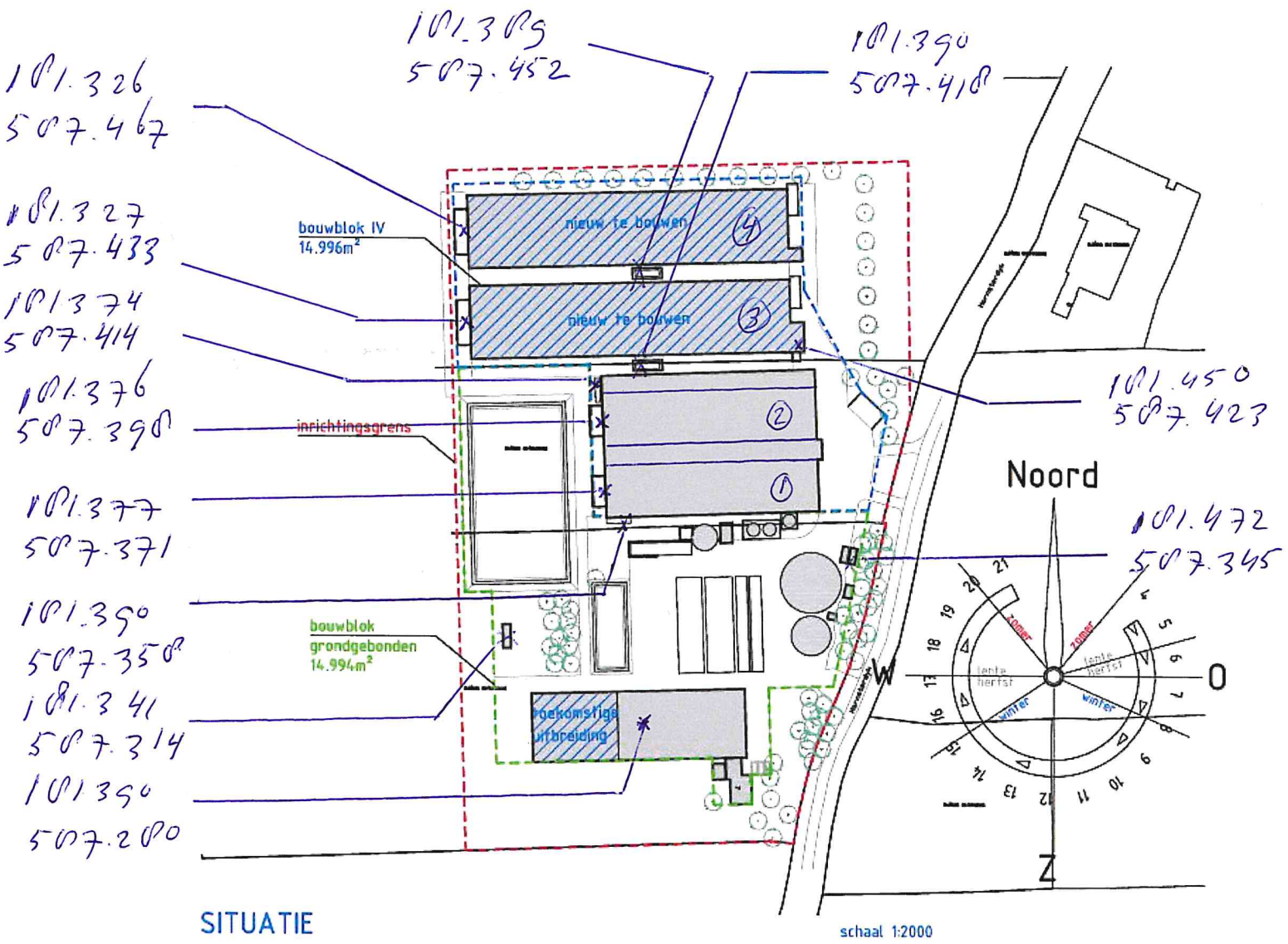

SITUATIE

schaal 1:2000

KADASTRAAL BEKEND:
Gemeente: Leeuwarderadeel
Sectie: G
Nummer: 452 & 455

XY-coördinaten EP bronnen bedrijf
bron: PDOKVIEWER.PDOK.NL

XY Coordinaten EP beoogde situatie

d.d. 3-3-2020

Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD Stiens

Gewogen gemiddeld EP en EP-hoogte per stal a.h.v. aantal ventilatoren per bron

Geb.	Functie	Bron	aantal ventilatoren	X- coörd.	Y-coörd.	EP hoogte	
1	Rundveestal	middelpunt		181.405	587.280	6,77	open nok
	indien verlengd	middelpunt		181.390	587.280		
2	Paarden	middelpunt		181.341	587.314	1,50	default
3	Best.vlkstal	eindgevel	16	181.377	587.371	4,00	eindgevel
		wisselaar	2	181.390	587.358	4,30	wisselaar
			18	181.378	587.370	4,03	
4	Best.vlkstal	eindgevel	16	181.376	587.398	4,00	eindgevel
		wisselaar	2	181.374	587.414	4,30	wisselaar
			18	181.376	587.400	4,03	
5	Nw vlk.stal	eindgevel	20	181.327	587.433	6,50	eindgevel
		wisselaar	2	181.390	587.418	4,30	wisselaar
			22	181.333	587.432	6,30	
6	Nw vlk.stal	eindgevel	20	181.326	587.467	6,50	eindgevel
		wisselaar	2	181.389	587.452	4,30	wisselaar
			22	181.332	587.466	6,30	
5	Houtkachel	rookgasafvoer	1	181.450	587.423	6,00	schoorsteen

Middelpunt stallen i.v.m. ISL3a	Geb. 1	181.390	587.280	ligboxenstal
	Geb. 3	181.418	587.372	vleeskuikenstal 1
	Geb. 4	181.417	587.399	vleeskuikenstal 2
	Geb. 5	181.387	587.435	vleeskuikenstal 3
	Geb. 6	181.386	587.469	vleeskuikenstal 4

180802 / 587851
Harnsterdyk 2
181470 / 587866
Harnsterdyk 13
181786 / 587763
Harnsterdyk 10
181545 / 587435
Harnsterdyk 8
181363 / 587066
Harnsterdyk 6

Toelichting stal met wintergartens

d.d. 20 juli 2021

Initiatiefnemer
Maatschap L., L.M. de Boer en R.P. de Boer-Talsma
Harnsterdyk 7
9051 LD STIENS

Zienswijze
Gedurende de ter inzage termijn van de ontwerpbeschikking voor de Harnsterdyk 7 in Stiens is door een omwonende een zienswijze ingediend.

Een van de zienswijzen heeft betrekking op het onderdeel milieu:
"Deze zogenaamde uitloopstallen gaan wel degelijk gepaard met uitstoot van fijn stof en andere schadelijke stoffen. In een eerdere aanvraag van Hoeve advies B.V. wordt gerept over onderdruk (technisch onmogelijk). Bij honorering van deze aanvraag krijg je een situatie dat er over een afstand van meer dan 100 m. uit 4 stallen verschillende stoffen vrijkomen als de dieren in de uitloop zijn. Dan wordt er gesproken over de nieuwste technieken voor geur- en stofreductie, op papier zal dat wel kloppen, maar het is bewezen dat het in de praktijk niet deugd."

De FUMO vraagt om nadere toelichting waaruit blijkt dat in de stallen een continue onderdruk optreedt, ook wanneer de uitloop in gebruik is en dat de afgezogen lucht niet anders dan via de stalventilatoren kan ontsnappen.

Mechanische ventilatie
Luchtverversing van het dierverblijf is nodig om stalgassen, vocht, stof en warmte af te voeren en verse lucht voor de aanwezige dieren aan te voeren. Het gewenste stalklimaat wordt door middel van een klimaatcomputer geregeld (verwarming en ventilatie).
De Boer maakt gebruik van mechanische ventilatie. Ventilatoren zorgen voor onderdruk in de stal waardoor verse lucht wordt aangezogen. Regelbare openingen zorgen voor de luchtaanvoer.

Wintergarten
De overdekte uitloop is een additioneel verblijf aan de stal (aanbouw of inpandig) waar de dieren onder buitenomstandigheden kunnen scharrelen. Het is een surplus op de binnenstal. De dieren worden als eendagskuiken opgevangen in de binnenstal (tevens nachtverblijf) waar het voer en drinkwater zich bevinden en de verwarming.
Na 3 weken krijgen de kuikens de beschikking over de overdekte uitloop. Hier kunnen ze overdag naar toe. Ze komen er niet allemaal en ook niet allemaal gelijktijdig, een groot deel blijft ook gewoon binnen; het rouleert. 's Avonds als het schemert gaan ze als vanzelf weer naar binnen.
De overdekte uitloop is een overdekte scharrelruimte die in directe verbinding met de stal staat via uitloopopeningen waar alle dieren gemakkelijk en onbeperkt toegang tot hebben. De scharrelruimte heeft veel daglicht en is op zodanige wijze beschermd tegen weersinvloeden dat deze ook bij slecht weer kan worden gebruikt (bijv. door het aanbrengen van windbreek-/ventilatiegaas of damwandprofiel met gaatjes).

Voorbeeld
Hieronder een voorbeeld (elders) van een binnenstal en een overdekte uitloop.

Binnenstal met voer- en drinkwaterlijnen, verwarming, daglicht en mechanische ventilatie

Inpandige overdekte uitloop (wintergarten) semi-buitenverblijf scharrelruimte

Gebruik wintergarten
De uitloop wordt vanaf 3 weken tot aan het afleveren op ca. 7 à 8 weken leeftijd een deel van de dag gebruikt, zo'n 4 à 5 weken per ronde.

- Vanaf een leeftijd van 21 dagen hebben de vleeskuikens beschikking over de overdekte uitloop.
- De vleeskuikens hebben minimaal 8 uur per dag de beschikking over de overdekte uitloop.
- Vanaf uiterlijk 10.00 uur 's morgens hebben de vleeskuikens de beschikking over de overdekte uitloop.
- De overdekte uitloop wordt van de stal gescheiden door een volledige wand met uitloopopeningen.
- De uitloopopeningen dienen zo veel mogelijk evenredig verdeeld te zijn over de hele lengte van de stal.

Alleen met temperaturen in de overdekte uitloop onder 0° Celsius en/of slechte klimatologische omstandigheden (veel wind, tocht, vocht) mag de pluimveehouder passende maatregelen nemen door het deels laten zakken van de toegangswand of het sluiten van de uitloopopeningen zodat het klimaat in het nachtverblijf optimaal blijft.

In de overdekte uitloop wordt geen voer verstrekt. De voermachines bevinden zich in de binnenstal. Omdat een kip bij of net na het eten mest, valt vrijwel alle mest in het strooisel van de binnenstal en komt er amper of geen mest in de wintergarten.

Gebruik wintergartens
De Boer kan met het te vergunnen aantal kuikens diverse marktconcepten bedienen. Afhankelijk van het marktconcept wordt er gekozen voor een lage of hogere dierbezetting waarbij of de wintergarten niet nodig is (dus geldt als toegift) of wel nodig is (voor Beter Leven 1 ster scharrelkuikens).

Emissiepunt geur
De V-Stacks gebruikershandleiding geeft aan:
"Bij sommige pluimveestallen is sprake van een overdekte uitloop. Dit is een onverwarmde scharrelruimte, bijvoorbeeld een Wintergarten. Deze uitloop telt niet mee voor de berekening van de geurbelasting. De uitloopopeningen tussen stal en overdekte uitloop zijn geen relevante emissiepunten voor de geurberekening.
De reden is dat bij een goed functionerend mechanisch ventilatiesysteem sprake is van constante onderdruk in de stal. De lucht komt door luchtinlaatventielen binnen en verlaat de stal via de warmtewisselaar(s), nok- en/of gevelventilatoren. Zodra de uitloopopeningen open gaan, gaan de inlaatventielen helemaal of bijna helemaal dicht. Daardoor fungeren de uitloopopeningen naar de uitloop als luchtinlaat en verlaat de lucht de stal via de nok- of gevelventilatoren. De uitloopopeningen en de uitloop daarachter zijn daarom geen relevante emissiepunten. Het is belangrijk om altijd een dimensioneringsrapport te laten overleggen waaruit blijkt dat onderdruk in de stal is gewaarborgd."

Mechanische ventilatie
De stallen worden mechanisch geventileerd op basis van algemene richtlijnen zoals vastgelegd door het Klimaatplatform.

Middels een klimaatcomputer worden in- en uitgaande lucht op elkaar afgestemd, en wordt de toevoer via de inlaatventielen gereguleerd. Als de uitloopschuiven open staan worden de inlaatventielen verder geknepen om onderdruk te behouden.

De luiken zijn alleen overdag gedurende ongeveer 10 uur open. Normaal gesproken staat de ventilatie overdag hoger dan het minimum. Om windinvloeden te minimaliseren wordt er windbreekgaas gemonteerd aan de buitenzijde van de wintergarten.

Een klimaatcomputer ventileert de stal op basis van onderdruk. De automatische klimaatregeling/-besturing is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
- onderdruk
- maximale temperatuur
- minimaal zuurstofgehalte lucht (d.m.v. meten CO_2-gehalte)
- minimale temperatuur
- aantal dieren en het gewicht van de dieren

Zodra de uitloopopeningen open gaan, gaan de inlaatventielen helemaal of bijna helemaal dicht. Daardoor fungeren de uitloopopeningen naar de uitloop als luchtinlaat en verlaat de lucht de stal via de stalventilatoren.

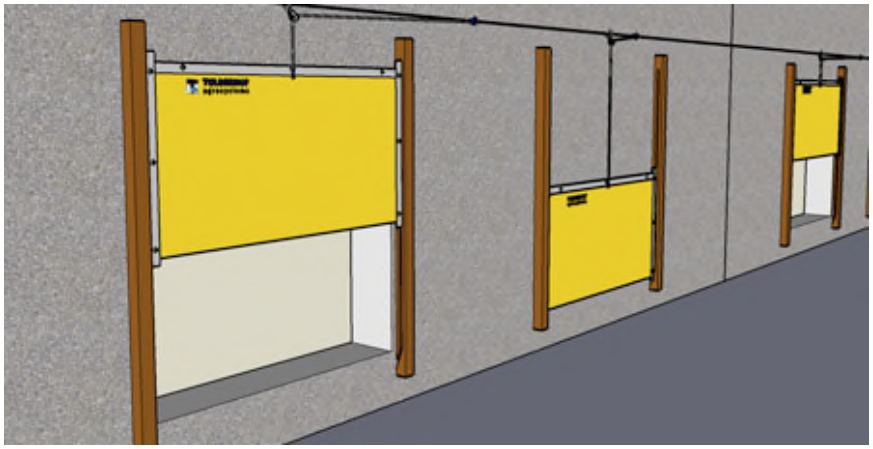

Instelbare uitloopschuiven

Stal 3 en 4
De stallen 3 en 4 worden geventileerd met 2 ventilatoren van de warmtewisselaar Ø 820 (15.300 m^3/u) en 4 ventilatoren Ø 920 (22.500 m^3/u) en 12 ventilatoren Ø 1.270 (46.000 m^3/u) achter de eindgevel wat leidt tot een maximale ventilatie van 672.600 m^3/u, dat is met 42.000 st. vleeskuikens max. 16,0 m^3 per dier per uur.

Als er reguliere kuikens worden gehuisvest zijn het er max. 42.000 stuks. Voor het houden van reguliere kuikens is de wintergarten niet nodig (afgesloten) en wordt alleen de binnenstal gebruikt. Deze wordt geventileerd op onderdruk en er komt sowieso geen geur of stof naar buiten via de wintergartens.
Als er scharrelvleeskuikens Beter Leven 1 ster worden gehouden wordt de wintergarten wél gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 42.000 st. maar ca. 22.500 st. vleeskuikens per stal gehuisvest.

De wintergarten aan langszijde beslaat een lengte van 80 m. De uitloopschuiven zijn evenredig verdeeld in een raamwerk met een doorloopopening van 1,50 breed x 0,50 m hoog. Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m opening nodig.
In dit geval is er minimaal 22.500 st. kuikens x 1 m opening = 22,5 meter opening nodig.
Er zijn 16 spantvakken waarin geljikmatig 20 st. doorloopluiken à 1,20 m ofwel 24 m aan doorloopopening is geïnstalleerd.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten). De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:

- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,37 m/s
- Bij ventilatie door de doorloopluiken 1,25 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is kleiner dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken hoger is.

Stal 5 en 6
De stallen 5 en 6 worden geventileerd met 2 ventilatoren van de warmtewisselaar Ø 920 (22.450 m^3/u) en 4 ventilatoren Ø 920 (22.500 m^3/u) en 16 ventilatoren Ø 1.270 (46.000 m^3/u) achter de eindgevel wat leidt tot een maximale ventilatie van 870.900 m^3/u, dat is met 42.500 st. vleeskuikens max. 20,5 m^3 per dier per uur.

Als er reguliere kuikens worden gehuisvest zijn het er max. 42.500 stuks. Voor het houden van reguliere kuikens is er geen wintergarten nodig en wordt de stal als binnenstal gebruikt. Als er scharrelvleeskuikens Beter Leven 1 ster worden gehouden wordt wel een wintergarten gebruikt. De dierbezetting is dan lager; er worden dan geen 42.500 st. maar ca. 32.500 st. vleeskuikens per stal gehuisvest.

De wintergarten aan langszijde beslaat dan een lengte van ca. 115 m. De uitloopschuiven worden evenredig verdeeld in een raamwerk met een doorloopopening van 4,80 breed x 0,50 m hoog. Per 1.000 vleeskuikens is 1,00 m opening nodig.
In dit geval is er minimaal 32.500 kuikens x 1 m opening = 32,5 meter opening nodig.
Er komen 23 spantvakken waarin gelijkmatig 7 st. doorloopluiken à 4,80 m ofwel 33,60 m aan doorloopopening wordt geïnstalleerd.

Om aan te tonen dat de onderdruk in de stal is gewaarborgd wanneer de doorloopluiken open gaan is de vergelijking tussen de luchtsnelheid gemaakt wanneer de luiken dicht zijn (stal met afgesloten wintergarten) en wanneer de luiken open staan (stal met wintergarten). De instromende lucht bij standaardventilatie heeft de volgende snelheid:

- Bij ventilatie door de inlaatventielen 0,37 m/s
- Bij ventilatie door de doorloopluiken 1,29 m/s

De oppervlakte aan doorloopluiken is kleiner dan de oppervlakte aan inlaatventielen, vandaar dat de intreesnelheid bij de doorloopluiken hoger is.

Emissiepunt per stal
Gezien de intreesnelheid is bij zowel het gebruik van de inlaatventielen als bij het gebruik van de doorloopluiken de onderdruk in de stal gegarandeerd, waardoor we kunnen stellen dat alle ventilatie via de ventilatoren de stal verlaat en deze (nog steeds) het emissiepunt van de stal vormen. De wintergarten zelf vormt geen relevant emissiepunt omdat de

inkomende lucht van buiten via de inlaatventielen en/of doorloopluiken naar de binnenstal wordt afgezogen en daar via de ventilatoren wordt uitgeblazen.

Ing. W. (Wim) Hoeve
HOEVE ADVIES BV

Dimensionering Wintergarten pluimveestal 3-4 vleeskuikens

d.d. 20-7-2021

Q = Lucht verplaatsing / debiet
V = Snelheid
S = Opp. Luchtdoorlaat
Q = V * S

Ventilatie door uitloop opening wintergarten

Standaard ventilatie	2,4	m^3/dier/uur	(V-Stacks vergunning - standaardventilatie-norm)
Uitloopopening (l_1)	1,00	m/1000 kuikens	(Dierenbescherming richtlijnen 'Vleeskuikens - 1 STER' KBLO04)
Uitloopopening (h)	0,5	m	(Dierenbescherming richtlijnen 'Vleeskuikens - 1 STER' KBLO10B)
Uitloopopening werkelijk (l_2)	1,20	m	
Uitloopopening benodigd (opp_1.)	0,5	m^2/1000 kuikens	(l_1*h)
Uitloopopening werkelijk (opp_2.)	0,6	m^2	(l_2*h)
Aantal vleeskuikens	22.500	stuks	

Q_{stand}= standaard vent. * aantal kuikens	54.000	m^3/uur	
S = Opp. Uitloopopeningen * (Aantal kuikens/1000)	11,3	m^2	
Minimaal aantal uitlaatopeningen	18,75	stuks	
Werkelijke aantal uitloopopeningen	20	stuks te installeren	
Luchtsnelheid geadviseerd $V_{minimaal}$ = Q_{stand}/S_1	**1,33**	m/s	
Luchtsnelheid werkelijk $V_{minimaal}$ = Q_{stand}/S_2	**1,25**	m/s	

De berekende snelheid is de minimale snelheid van de lucht om voldoende onderdruk te kunnen garanderen.
Opmerking hierbij: De luiken zijn alleen overdag gedurende ongeveer 10 uur open.
Normaal gesproken staat de ventilatie overdag hoger dan het minimum.
Om windinvloeden te minimaliseren wordt er windbreekgaas gemonteerd aan de buitenzijde van de wintergarden.

2 st. ventilatoren Ø 820 15.300 m^3/u bij 20 Pa	30.600	m^3/uur
4 st. ventilatoren Ø 920 22.500 m^3/u bij 20 Pa	90.000	
6 st. ventilatoren Ø 1.270 46.000 m^3/u bij 20 Pa	276.000	
6 st. ventilatoren Ø 1.270 46.000 m^3/u bij 20 Pa	276.000	m^3/uur
Q_{inst} = Ventilatiecapaciteit	672.600	m^3 geïnstalleerde capaciteit

Ventilatie stal door de inlaatventielen

Norm luchtinlaat ventielen	0,5	cm^2/m^3 maximale ventilatie	(Klimaatplatform Pluimveehouderij, versie oktober 2010)
Gewicht kuikens	2,50	kg	(Besluit houders van dieren: max. 42 kg vlees per m2)
Maximale ventilatie	3,6	m^3/kg/uur	(Klimaatplatform Pluimveehouderij, versie oktober 2010)
Aantal kuikens	22.500	stuks	
Q= max vent.* gewicht kuikens * aantal kuikens	202.500	m^3/uur	
S = opp. inlaatventielen	40,5	m^2	

Vmaximaal = Q/S	**1,39**	m/s	bij geadviseerde maximale ventilatiecapaciteit
$V_{maximaal}$ = Q_{inst}/S	**4,61**	m/s	bij geïnstalleerd ventilatiecapaciteit
$V_{maximaal}$ = Q_{stand}/S	**0,37**	m/s	bij standaard ventilatiecapaciteit

Bovenstaande berekening laat het verschil zien tussen de luchtsnelheden wanneer de uitloopopeningen dicht of open zijn. Hiermee wordt de onderdruk in de stal gegarandeerd.
De oppervlakte uitloopopeningen is kleiner dan de oppervlakte inlaatventielen. Omdat bij de inlaatventielen de onderdruk gegarandeerd is, is de onderdruk bij de wintergarten ook gegarandeerd. De luchtsnelheid van de instromende lucht is zelfs iets groter.

Dimensionering Wintergarten pluimveestal 5-6 vleeskuikens

d.d. 20-7-2021

Q = Lucht verplaatsing / debiet
V = Snelheid
S = Opp. Luchtdoorlaat
Q = V * S

Ventilatie door uitloop opening wintergarten

Standaard ventilatie	2,4	m^3/dier/uur	(V-Stacks vergunning - standaardventilatie-norm)
Uitloopopening (l_1)	1,00	m/1000 kuikens	(Dierenbescherming richtlijnen 'Vleeskuikens - 1 STER' KBLO04)
Uitloopopening (h)	0,5	m	(Dierenbescherming richtlijnen 'Vleeskuikens - 1 STER' KBLO10B)
Uitloopopening werkelijk (l_2)	4,80	m	
Uitloopopening benodigd (opp_1.)	0,5	m^2/1000 kuikens	(l_1*h)
Uitloopopening werkelijk (opp_2.)	2,4	m^2	(l_2*h)
Aantal vleeskuikens	32.500	stuks	

Q_{stand}= standaard vent. * aantal kuikens	78.000	m^3/uur
S = Opp. Uitloopopeningen * (Aantal kuikens/1000)	16,3	m^2
Minimaal aantal uitlaatopeningen	7	stuks
Werkelijke aantal uitloopopeningen	7	stuks te installeren
Luchtsnelheid geadviseerd $V_{minimaal}$ = Q_{stand}/S_1	**1,33**	m/s
Luchtsnelheid werkelijk $V_{minimaal}$ = Q_{stand}/S_2	**1,29**	m/s

De berekende snelheid is de minimale snelheid van de lucht om voldoende onderdruk te kunnen garanderen.
Opmerking hierbij: De luiken zijn alleen overdag gedurende ongeveer 10 uur open.
Normaal gesproken staat de ventilatie overdag hoger dan het minimum.
Om windinvloeden te minimaliseren wordt er windbreekgaas gemonteerd aan de buitenzijde van de wintergarden.

2 st. ventilatoren Ø 920 22.450 m^3/u bij 20 Pa	44.900	m^3/uur
4 st. ventilatoren Ø 920 22.500 m^3/u bij 20 Pa	90.000	
8 st. ventilatoren Ø 1.270 46.000 m^3/u bij 20 Pa	368.000	
8 st. ventilatoren Ø 1.270 46.000 m^3/u bij 20 Pa	368.000	m^3/uur
Q_{inst} = Ventilatiecapaciteit	870.900	m^3 geïnstalleerde capaciteit

Ventilatie stal door de inlaatventielen

Norm luchtinlaat ventielen	0,5	cm^2/m^3 maximale ventilatie	(Klimaatplatform Pluimveehouderij, versie oktober 2010)
Gewicht kuikens	2,50	kg	(Besluit houders van dieren: max. 42 kg vlees per m2)
Maximale ventilatie	3,6	m^3/kg/uur	(Klimaatplatform Pluimveehouderij, versie oktober 2010)
Aantal kuikens	32.500	stuks	
Q= max vent.* gewicht kuikens * aantal kuikens	292.500	m^3/uur	
S = opp. inlaatventielen	58,5	m^2	

Vmaximaal = Q/S	**1,39**	m/s	bij geadviseerde maximale ventilatiecapaciteit
$V_{maximaal}$ = Q_{inst}/S	**4,14**	m/s	bij geïnstalleerd ventilatiecapaciteit
$V_{maximaal}$ = Q_{stand}/S	**0,37**	m/s	bij standaard ventilatiecapaciteit

Bovenstaande berekening laat het verschil zien tussen de luchtsnelheden wanneer de uitloopopeningen dicht of open zijn. Hiermee wordt de onderdruk in de stal gegarandeerd.
De oppervlakte uitloopopeningen is kleiner dan de oppervlakte inlaatventielen. Omdat bij de inlaatventielen de onderdruk gegarandeerd is, is de onderdruk bij de wintergarten ook gegarandeerd. De luchtsnelheid van de instromende lucht is zelfs iets groter.

Gemeente Leeuwarden

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1385
Extern Zaak ID	Z226422-2020
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 oktober 2021
Agendapunt	8.1
Omschrijving	Bestemmingsplan Leeuwarden Arken en woonschepen
Eigenaar	Hengst, Johan
Portefeuillehouder	Hein de Haan

Bijlagen
Raadsvoorstel Bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen
Raadsvoorstel reactienota aanvullende zienswijze ontwerp- bestemmingsplan Leeuwarden Arken en Woonschepen
Bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen.0.1.pdf
Reactie en antwoordnota zienswijzen ontwerp BP Arken en woonschepen.0.1.doc
Reactie- en antwoordnota aanvullende zienswijze ontwerp- bestemmingsplan Leeuwarden Arken en Woonschepen .pdf
Ambtshalve aanpassingen Bp Leeuwarden Arken en woonschepen
Welstandscriteria arken.0.1.pdf
Zienswijzen bp Arken en woonschepen deel 1.0.1.pdf
Zienswijzen bp Arken en woonschepen deel 2 zw 10.0.1.pdf
Aanvullende zienswijze van de VvE Súderburd
Reactie Suderburd na debat raad met wethouder
Stichting Vlietvaardig - Arken Vlietzone
Stichting Vlietvaardig - Motivering om bestemmingsplan tav Vlietzone gewijzigd goed te keuren

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	22 juni 2021
Besluitvorming (raad)	**4 oktober 2021**
Besluitvorming (raad)	1 december 2021

Toelichting

Het college heeft besloten de gemeenteraad voor te stellen om het bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen gewijzigd vast te stellen. De rechtbank had een eerder verleende omgevingsvergunning vernietigd omdat een geldige verklaring van geen

bedenkingen van de gemeenteraad ontbrak. Als gevolg hiervan zijn de arken die verplaatst worden van de Minne Finne naar de Burd te Grou op detail niveau inbestemd door een aanpassing van het bestemmingsplan. Deze inbestemming is nu ook voorzien van een nadere ruimtelijke onderbouwing. Verder is er nog sprake wijziging doorgevoerd die bestaat uit het toevoegen van een aanduiding voor het aantal ligplaatsen ter hoogte van het Beursgebouw.

Voorgesteld besluit

Aan de gemeenteraad voor te stellen om:
1. de “Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden – Arken en woonschepen”, waarin tevens wordt ingegaan op de inspraakreacties op de welstandscriteria en een ambtshalve wijziging vast te stellen;
2. de Ambtshalve aanpassing Bestemmingplan Leeuwarden - Arken en woonschepen met Zaaknummer: Z226422-2020 vast te stellen;
3. de 'Reactienota aanvullende zienswijze ontwerp- bestemmingsplan Leeuwarden Arken en Woonschepen' vast te stellen;
4. het bestemmingsplan “Leeuwarden – Arken en woonschepen” gewijzigd vast te stellen onder toekenning van het nummer NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-VG01;
5. geen exploitatieplan vast te stellen;
6. de Welstandscriteria Arken vast te stellen en een dag na bekendmaking in werking te laten treden;

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

Vaststelling bestemmingsplan "Leeuwarden - Arken en woonschepen"
Zaaknummer: Z226422-2020

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
Sinds 1 januari 2018 is in de “Wet verduidelijking voorschriften woonboten” bepaald dat een woon- of recreatie-ark niet langer een schip is, maar een drijvend bouwwerk. Daarom is een omgevingsvergunning voor het realiseren van het bouwwerk nodig. Op dit moment kan die vergunning niet zonder meer worden verleend, omdat in de (meeste) geldende bestemmingsplannen geen bouwregels voor een woon- of recreatie-ark zijn opgenomen. Met het bestemmingsplan Arken en woonschepen willen we voorzien in deze bouwregels. Ook willen we de bestaande erven vastleggen. Bij het opstellen van het plan is ook voorzien in een (gebruiks)regeling voor alle woonschepen en voor een beperkt aantal andere schepen die een vaste ligplaats in de gemeente hebben (zoals het pannenkoekenschip en de Stânfries).

Volgens de “Wet verduidelijking voorschriften woonboten” gaat het bij de vraag of er sprake is van een (woon- of recreatie-)ark of een (woon)schip om de vraag of een schip bestemd is of was voor de vaart. Voor schepen zijn geen bouwregels nodig, omdat dit geen bouwwerken zijn in de zin van de “Wet algemene bepalingen omgevingsrecht”. Schepen hebben dan ook geen omgevingsvergunning nodig voor “het bouwen” (hiervoor volstaat een ligplaatsvergunning), maar het gebruik van locaties voor woonschepen moeten we wel regelen in het bestemmingsplan om strijdig gebruik te voorkomen. Daarvoor is een gebruiksregeling opgenomen.

Toelichting op bestemmingsplan
Het bestemmingsplan “Leeuwarden – Arken en woonschepen” biedt een juridisch-planologische regeling voor alle locaties in de gemeente waar een ark of woonschip ligt. Er worden als het ware allemaal “postzegels” geplakt op de geldende plankaarten. In de waterbestemming is met behulp van aanduidingen duidelijk gemaakt welke ligplaatsen of stroken van ligplaatsen voor woonarken, woonschepen, recreatie-arken, museale schepen, het pannenkoekenschip of de Stânfries mogen worden gebruikt. Bij sommige arken en woonschepen horen (eigen) percelen grond. De erven bij de woonarken, woonschepen en recreatie-arken hebben een tuinbestemming gekregen: Tuin – Erf bij woonark, Tuin – Erf bij woonschip of Tuin – Erf bij recreatie-ark.

Inspraak en overleg
Gezien het conserverende karakter van dit bestemmingsplan, is besloten niet de mogelijkheid tot inspraak te geven en geen vooroverleg te voeren, maar het bestemmingsplan direct als ontwerp ter inzage te leggen en aan de overlegpartners aan te bieden voor een eventuele reactie.

Zienswijzen
Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 16 april 2020 gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn 15 zienswijzen ontvangen. Voor de reactie van ons college verwijzen wij u naar de bijlage

“Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden – Arken en woonschepen”. In deze bijlage wordt per zienswijze-indiener aangegeven of dit leidt tot aanpassingen van het ontwerpbestemmingsplan. De zienswijzen geven aanleiding u voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen en tot een ambtshalve wijziging.

Ambtshalve wijzigingen
Daarnaast zijn er ambtshalve nog een aantal wijzigingen doorgevoerd als gevolg van een omissie en een tussentijdse uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland d.d.9 februari 2021 ECLI:NL:RBNNE:2021:707 in een vergunningstraject. In het ontwerp bestemmingsplan waren drie recreatie-arken aan de Burd meegenomen als bestaande gevallen. Echter de vergunningen voor de verplaatsing van drie recreatie-arken naar de Burd is vernietigd wegens een gebrek in de verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad. Door deze vernietiging was er niet langer sprake van een bestaand geval, waardoor deze verplaatsing thans vraagt om een gedetailleerde inbestemming overeenkomstig de inhoud van de oorspronkelijke vergunning.
Het betreffen de volgende wijzigingen:

- Het in detail inbestemmen van drie recreatie-arken aan de landtong de Burd, plaatselijk bekend Burd 8025, 8026 en 8027.
- Het toevoegen van een aanduiding voor het aantal ligplaatsen ter hoogte van het Beursgebouw.

Deze wijzigingen zijn verwerkt in het document**:**
Ambtshalve aanpassing Bestemmingplan Leeuwarden Arken en woonschepen met Zaaknummer: Z226422-2020

Exploitatieplan
Door middel van de grondexploitatieregeling in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten. Hierbij valt te denken aan kosten voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan. Daarnaast hebben gemeenten sturingsmogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie door derden diverse eisen en regels gesteld kunnen worden. Het betreft in dit geval een conserverend bestemmingsplan, voor bestaande arken en woonschepen. Er is geen sprake van verhaalbare kosten. Wij stellen u voor om te besluiten geen exploitatieplan vast te stellen.

Welstandscriteria Arken
Tot voor kort stond het welstandskader ten behoeve van de beoordeling van aanvragen om een ligplaatsvergunning voor woonschepen en arken in de beleidsregel “Welstand op het water”. Voor de beoordeling van woonschepen geldt per 1 december 2019 de “Welstandsnota ligplaatsen”. Voor arken moet tegelijk met het vaststellen van het bestemmingsplan een nieuw welstandskader worden vastgesteld, op basis waarvan aanvragen om een omgevingsvergunning voor arken kunnen worden beoordeeld. Er is niet voor gekozen om nieuwe regels op te stellen, omdat de bestaande regels goed voldoen. De regels voor arken uit de (voorheen) geldende beleidsregels/welstandsnotities zijn daarom samengevoegd.
Voorgesteld wordt de Welstandscriteria Arken vast te stellen.

Leeuwarden, 22 juni 2021

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris.

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

Raadsvoorstel reactie- en antwoordnota aanvullende zienswijze ontwerp-Bestemmingsplan Leeuwarden Arken en Woonschepen
Zaaknummer: 2021-047937

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp welstandscriteria Leeuwarden Arken en Woonschepen hebben vanaf 16 april 2020 gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn 15 zienswijzen ontvangen, waarvan 5 tevens als inspraakreactie op de welstandscriteria zijn te beschouwen. In de reactie- en antwoordnota in het raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsplan Leeuwarden- Arken en Woonschepen "Leeuwarden - Arken en Woonschepen" (nummer Z226422-2020) wordt inhoudelijk ingegaan op de zienswijzen tegen het ontwerpbestemmingsplan en de inspraakreacties op de welstandscriteria. De zienswijzen gaven aanleiding tot het gewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan en tot een ambtshalve wijziging.

Uw raad heeft het raadsvoorstel in juni 2021 behandeling genomen. Vervolgens is op 22 juli 2021 nog een aanvullende zienswijze binnen gekomen op het ontwerpbestemmingsplan waarop het college nog niet heeft kunnen reageren. De raad heeft drie bijeenkomsten belegd waarin het ontwerpbestemmingsplan Arken en Woonschepen wordt behandeld. De eerste bijeenkomst was op 30 augustus 2021. Bij die behandeling hebben belanghebbenden zich beroepen op de aanvullende zienswijze die nog was nagezonden. Zij hebben deze zienswijze voorgedragen en toegelicht.

Bijgaand doen wij u een voorstel toekomen voor het vaststellen van een aanvullende reactienota op het ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden Arken en Woonschepen, waarbij een reactie wordt gegeven op de ontvangen aanvullende zienswijze. Overigens geeft de aanvullende zienswijze ons geen geen aanleiding om de inhoud van het ontwerp-bestemmingplan te wijzigen.

Argumenten
De aanvullende zienswijze met daarbij de reactie van het college treft u in de bijlage aan. De aanvullende zienswijze betreft een herhaling van de eerdere zienswijze met een aanvulling vanwege de ambtshalve wijzigingen ten behoeve van het verplaatsen van drie recreatiearken naar de Burd te Grou.

Wij stellen u voor om de aanvullende reactie- en antwoordnota vast te stellen.

Leeuwarden, 07 september 2021,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

Gemeente Leeuwarden

bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen

ontwerp

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan

Leeuwarden - Arken en woonschepen

ontwerp 27-03-2020

Toelichting

Inhoudsopgave

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding 7

Hoofdstuk 2 Keuzes en uitgangspunten van het plan 9
2.1 Plangrens 9
2.2 Aantallen en plaats van de ligplaatsen 9
2.3 Onderscheid 9
2.4 Gebruiksmogelijkheden 10
2.5 Omvang van de ligplaatsen en bouwmaten 11
2.6 Erven en gebouwen bij arken en woonschepen 12
2.7 Welstand 13

Hoofdstuk 3 Uitvoerbaarheidsaspecten 15
3.1 Beleids- en milieubeperkingen 15
3.2 Vaarwegenverordening Fryslân 15
3.3 Watertoets 15
3.4 Economische uitvoerbaarheid 15
3.5 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 15

Hoofdstuk 4 Toelichting op de planregels 17
4.1 Toelichting op het juridisch systeem 17
4.2 Regels 17
4.3 Nadere toelichting op de bestemmingen 18
4.4 Nadere toelichting op de algemene, overgangs- en slotregels 20

Hoofdstuk 1 Inleiding

Doel van het plan

Sinds 1 januari 2018 is in de nieuwe 'Wet verduidelijking voorschriften woonboten' bepaald dat een woon- of recreatie-ark niet langer een schip is, maar een drijvend bouwwerk. Gevolg hiervan is dat bewoners of gebruikers van een ark met (ver)bouwplannen een omgevingsvergunning voor het bouwen nodig hebben. Op dit moment kan de noodzakelijke omgevingsvergunning niet zonder meer worden verleend. Omdat een woonark en een recreatie-ark nu als bouwwerk moet worden aangemerkt, moet een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen worden getoetst aan het bestemmingsplan. Niet alle in de gemeente Leeuwarden geldende bestemmingsplannen kennen bouwregels voor een woonark of een recreatie-ark. Het (ver)bouwen is in de huidige situatie in die gevallen dan ook niet toegestaan en de omgevingsvergunning kan dan ook niet worden verleend.

Dit bestemmingsplan zorgt voor de gehele gemeente dat in dit 'tekort' van de geldende plannen via het vaststellen van één nieuw bestemmingsplan wordt voorzien. Daarbij gaat het niet alleen om de woonarken en recreatie-arken die omgevingsvergunningplichtig worden. Bij het opstellen van het plan is ook voorzien in een regeling voor alle woonschepen en voor een beperkt aantal andere schepen die een vaste ligplaats in de gemeente hebben. Het gaat dan om het museumschip 'Stânfries' en andere museale schepen en een pannenkoekenschip.

Wat eraan vooraf ging

Op 16 april 2014 bepaalde de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State dat een woonark als bouwwerk in de zin van de Woningwet moest worden gezien. De AbRvS bepaalde dat een woonark is bedoeld om ter plaatse als woning te functioneren. En dat maakte een woonark tot een bouwwerk.

Nieuwe wet – bestaande ark

Tot 1 januari 2018 zijn arken gebouwd zonder rekening te houden met het Bouwbesluit. De nieuwe Wet verduidelijking voorschriften woonboten verandert dit voor nieuwe situaties. Veel bestaande arken zullen echter niet aan het Bouwbesluit voldoen, maar omdat de wetgever zich heeft gerealiseerd dat bestaande arken in de toekomst best wel eens verbouwd zouden kunnen worden, is voorzien in een ruim overgangsrecht (peildatum 1 januari 2018).

- Bestaande arken hoeven daardoor niet 'verplicht' te worden verbouwd om aan de nu geldende voorschriften te kunnen voldoen.
- Voor nieuwe situaties gelden voortaan bouwregels voor drijvende bouwwerken – overigens zijn deze wat minder streng dan voor ‘gewone’ grondgebonden bouwwerken.
- Ook bij verbouw van bestaande arken zullen de nieuwe regels gelden. Wanneer een ark wordt verbouwd waarvoor een omgevingsvergunning moet worden verleend, zal deze vergunning aan het dan geldende bestemmingsplan én aan het Bouwbesluit worden getoetst.

Consequenties voor het bestemmingsplan

Om te voorkomen dat een omgevingsvergunning voor het bouwen niet kan worden verleend na toetsing aan het bestemmingsplan, zullen bestemmingsplangebieden waarin arken op locaties voorzien zijn, moeten worden aangepast. Deze aanpassing bestaat eruit dat:

- ter plaatse van de (legale) ligplaats van een ark moet worden bepaald dat hier voortaan een drijvend bouwwerk mag liggen;
- specifieke bouwregels voor drijvende bouwwerken moeten worden opgenomen;
- via de begripsbepaling moet worden vastgesteld wat als ark en daarmee als drijvend bouwwerk wordt beschouwd.

Hoe zit het dan met woonschepen?

Een schip dat wordt gebruikt als vaartuig en dat is bestemd voor de vaart, is geen bouwwerk, zo bepaalt de Wet verduidelijking voorschriften woonboten. Daarom zijn bewoonde schepen niet automatisch een

bouwwerk. Maar waar gaat het één over in het ander? Is een klipper, die weliswaar voor de vaart is bestemd, maar al sinds jaar en dag als woning wordt gebruikt (en niet meer beschikt over een goed werkende motor en/of zeiltuigage) nog een schip? En is een betonnen woonark met een flinke aanhangmotor, waardoor zij op eigen kracht kan varen, een boot?

Volgens de 'Wet verduidelijking voorschriften woonboten' gaat het bij de vraag of er sprake is van een woonark, recreatie-ark of een woonschip om de vraag of een schip bestemd is of was voor de vaart. Bij het bepalen of het schip bestemd is voor de vaart of niet kan gekeken worden naar:

- de vorm van het casco en het materiaalgebruik;
- de bedoeling waarmee het schip oorspronkelijk is of werd gemaakt;
- de aanwezigheid van voortstuwing of aandrijving (al dan niet indirect);
- de aanwezigheid van een stuurinrichting;
- de zichtlijn vanuit de stuurinrichting;
- of het schip gebruikt mag worden om mee te varen op grond van de Binnenvaartwet.

Voor dit bestemmingsplan houden we aan dat ieder schip dat wordt bewoond, dat gebruik maakt van een ligplaats in de gemeente Leeuwarden en waarvoor door de gemeente ook een ligplaatsvergunning is verleend om ter plekke te mogen wonen, als woonschip wordt beschouwd.

Hoofdstuk 2 Keuzes en uitgangspunten van het plan

2.1 Plangrens

Dit bestemmingsplan betreft uitsluitend de ligplaatsen van woonarken, recreatie-arken en woonschepen. De ligplaatsen liggen logischerwijs in het water. Ook eventuele erven op de vaste wal die bij een woonark, recreatieark of woonschip horen, maken deel uit van dit bestemmingsplan. Daarom is er geen sprake van één plangebied, maar lijkt het plangebied een soort van confetti te zijn.

Dit bestemmingsplan vervangt daarmee de onderliggende bestemmingen. In de meeste gevallen zal het gaan om de herziening van de onderliggende bestemming water en in die gevallen waar er sprake is van erven op de vaste wal een herziening van die geldende bestemmingen.

2.2 Aantallen en plaats van de ligplaatsen

De gemeente heeft alle woonschepen, woonarken en recreatie-arken binnen de gemeente geïnventariseerd. Het inventarisatiedocument is als bijlage Bijlage 1 bij deze toelichting gevoegd. Daarbij is steeds beoordeeld of er sprake is van een legale situatie. Daarvan is sprake wanneer voor de ligplaats een ligplaatsvergunning is verleend. Een legale situatie heeft ertoe geleid dat de ligplaats in dit bestemmingsplan is opgenomen.

Er zijn in dit plan een beperkt aantal ligplaatsen opgenomen waar nog geen ark of schip ligt. Die ligplaatsen waren al wel opgenomen in het aanwijsbesluit van de gemeente, maar planologisch nog niet geregeld.

Bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een ligplaats voor een ark of een schip, zijn de in de paragraaf 2.3 weergegeven definities gebruikt. Maar er is ook gekeken naar de beeldkwaliteit. Niet op iedere plaats zijn woonarken of woonschepen even wenselijk. Zo is er in ieder geval voor gekozen om woonarken en woonschepen bij voorkeur niet te mengen. In z'n algemeenheid kan worden gesteld dat het aanwijsbesluit van de gemeente leidend is geweest en op grond daarvan de bestaande situatie als uitgangspunt is genomen.

Eén bijzondere situatie is buiten dit plan gehouden. Het betreft een ark die op een ligplaats in de jachthaven bij Terzool in de gemeente Súdwest-Fryslân ligt, maar waarvan het erf in de gemeente Leeuwarden ligt. De grens loopt hier precies langs de oever. Deze situatie zal met de gemeente Súdwest-Fryslân worden besproken. Het erf heeft al een passende bestemming en is daarom niet verwerkt in dit bestemmingsplan. De ark zelf zal door de gemeente Súdwest-Fryslân van een goede planologische regeling voorzien moeten worden.

2.3 Onderscheid

Dit bestemmingsplan vormt de planologisch-juridische basis voor ligplaatsen voor arken, woonschepen en enkele andere schepen. Daarbij maken wij onderscheid tussen woonarken, recreatie-arken, woonschepen en andere schepen. Het onderscheid is als volgt gemaakt:

Woonark
Dit is een drijvend bouwwerk, niet (meer) bestemd of ingericht om te varen, doorgaans voorzien van een rechthoekige opbouw, en bestemd tot *woon*verblijf van een huishouden.

Recreatie-ark
Dit is eveneens een drijvend bouwwerk, niet (meer) bestemd of ingericht om te varen, doorgaans voorzien van een rechthoekige opbouw, en bestemd voor *recreatief* verblijf.

Woonschip
Dit is een vaartuig dat is bestemd en wordt gebruikt voor de vaart en dat wordt gebruikt voor wonen, niet zijnde een drijvend bouwwerk.

Ander schip
Daarnaast regelt dit plan nog ligplaatsen voor enkele andere schepen, zoals het museumschip de Stânfries en een pannenkoekenschip. Deze schepen worden 'ander schip' genoemd. Het zijn vaartuigen bestemd voor de vaart, waarop niet mag worden gewoond.

Museaal schip
Dit is een ander schip met een museaal en/of cultuurhistorisch waardevol karakter waarop in tegenstelling tot overige 'andere schepen' gewoond mag worden door één huishouden. Het streven is ook dat deze schepen - die liggen in de museumhaven in Leeuwarden - bewoond worden, maar het is niet verplicht.

Bijboten en pleziervaartuigen
In dit bestemmingsplan worden ook regels gesteld voor bijboten en pleziervaartuigen bij arken of woonschepen. Met bijboot wordt een gebruiksklaar open vaartuig of een open drijvend voorwerp bedoeld, dat hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het uitvoeren van inspecties, klein onderhoud, kleine reparaties en soortgelijke werkzaamheden aan en om het schip met een maximale lengte van 5 meter, zoals vletten, roeischouwen, reddingsbootjes, werkvlotten en dergelijke. Met een pleziervaartuig wordt een vaartuig bedoeld dat is bestemd voor sportbeoefening of vrijetijdsbesteding.

Onderscheid ark en woonschip
In dit plan zijn de in Leeuwarden legaal aanwezige ligplaatsen voor arken en woonschepen bestemd. Het onderscheid wordt gemaakt op basis van de bovenstaande definities. Door op de planverbeelding te kijken hoe de ligplaats is aangeduid, wordt duidelijk of hier een ark of een woonschip is toegestaan.

2.4 Gebruiksmogelijkheden

Woonarken en woonschepen in dit bestemmingsplan mogen uitsluitend worden gebruikt voor wonen. Recreatie-arken mogen uitsluitend voor recreatief verblijf worden gebruikt. Andere schepen mogen niet voor wonen en niet voor recreatief verblijf worden gebruikt. Daarvoor geldt een uitzondering: op museale schepen mag worden gewoond, maar het hoeft niet.

Naast het wonen kunnen woonarken en woonschepen ook worden gebruikt voor een aan-huis-verbonden beroep of aan-huis-verbonden bedrijf of bêd & brochje (B&B). Daaraan zijn voorwaarden verbonden:
- de activiteiten mogen uitsluitend worden uitgeoefend binnen de woonark of woonschip en niet in een bijgebouw;
- de activiteiten zijn ondergeschikt aan de hoofdfunctie;
- B&B is alleen toegestaan wanneer kan worden voldaan aan het Bouwbesluit (zoals vereisten brandveiligheid en verblijfsruimten) en de Beleidsregel Bêd & Brochje Leeuwarden 2019 die op 5 maart 2019 is vastgesteld (zie ook bijlage Bijlage 2 bij deze toelichting) dan wel de nieuwe regels, wanneer deze beleidsregel wordt gewijzigd. In afwijking van de Beleidsregel is B&B niet toegestaan in bijgebouwen bij arken of woonschepen.

Op grond van de beleidsregel is B&B of aan-huis-verbonden-beroep of bedrijf elders in de gemeente ook toegestaan in bijgebouwen. Dat wil de gemeente niet bij woonarken en woonschepen. De hier toegelaten bijgebouwen zijn alleen bedoeld voor bergruimte. Er is dan geen ruimte voor B&B of voor aan-huis-verbonden-beroep of bedrijf in bijgebouwen. Voor B&B is bovendien de extra regel opgenomen voor woonarken en woonschepen dat deze moeten voldoen aan de in het Bouwbesluit gestelde eisen t.a.v.

brandveiligheid en vereisten voor verblijfsruimten. Dit is vergelijkbaar met de regel die geldt voor vrijstaande bijgebouwen uit de beleidsregel B&B. B&B is op grond van de beleidsregel in woningen toegestaan, die (als het goed is) voldoen aan eisen t.a.v. brandveiligheid en vereisten voor verblijfsruimten. Bij woonarken en woonschepen is dit niet vanzelf sprekend. Daarom is deze regel extra opgenomen

Omdat de gemeente wil kunnen beoordelen of de activiteiten passend geacht kunnen worden en binnen de in dit plan gestelde criteria kunnen worden uitgevoerd, zal hiervoor eerst in afwijking van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning moeten worden verleend.

Bij arken of woonschepen mogen ten hoogste één bijboot en één pleziervaartuig ligplaats innemen. Er zijn enkele voorwaarden:

- De overige vaart mag niet wordt gehinderd. Daarvan is in ieder geval geen sprake wanneer deze bootjes zich bevinden in het water naast een woonschip of woonark ter plaatse van de op de verbeelding aangegeven aanduiding 'specifieke vorm van water - woonarkenligplaats', 'specifieke vorm van water - recreatie-ark', 'woonschepenligplaats' en 'maximum breedte (m)'.
- Het aantal is beperkt tot twee, waarbij maximaal een bijboot en een pleziervaartuig zijn toegestaan.
- Pleziervaartuigen mogen uitsluitend binnen het watersportseizoen van 1 april tot 1 november een ligplaats innemen. Bijboten kunnen jaarrond bij een ark of een woonschip liggen.

In de binnenstad van Leeuwarden zijn verschillende ligplaatsen aangeduid als 'museumhaven'. Deze ligplaatsen zijn bedoeld voor 'andere schepen' met een museaal en/of cultuurhistorisch waardevol karakter waarop in tegenstelling tot overige andere schepen gewoond mag worden. Voor het voormalige beurtvaartschip 'Stânfries' is een specifieke aanduiding opgenomen voor 'schip voor educatieve en/of culturele doeleinden'. Ten slotte is ook de locatie van het pannenkoekenschip bij de Prins Hendrikbrug in Leeuwarden specifiek bestemd. Dit schip mag worden gebruikt voor 'horeca categorie 2' (restaurant). Bij gebruik van deze specifiek aangeduide locaties door een 'schip voor educatieve en/of culturele doeleinden' of een "schip gebruikt voor horeca categorie 2' mag niet gewoond worden op deze schepen.

2.5 Omvang van de ligplaatsen en bouwmaten

Breedte van ligplaatsen

De ligplaatsen voor woonarken, recreatie-arken en woonschepen hebben een variabele breedte die mee afhangt van de breedte van het vaarwater. Op de planverbeelding zijn stroken aangegeven; daarbinnen is steeds aangegeven wat de feitelijke breedte van de ligplaats is. De breedte wordt gerekend vanaf de watergrens. Dat is de lijn op de plaats waar het water overgaat in de oever of kade. Op deze wijze wordt voorkomen dat woonarken te breed worden, waardoor in sommige gevallen de vaart van vaartuigen kan worden belemmerd.

Lengte van de ligplaatsen van arken

De lengte van de ligplaatsen voor woonarken en recreatie-arken is beperkt tot maximaal 22 m plus aan weerszijden 5 m. De 5 m aan weerszijden bestaat uit ruimte tussen arken, die is bedoeld om brandoverslag te voorkomen.

Op de planverbeelding zijn de ligplaatsen niet exact begrensd: er is steeds een strook aangegeven waar in zo'n geval twee of meer woonarken mogen liggen. Het maximum aantal is op de planverbeelding ingetekend.

In de bestaande situatie is de onderlinge afstand niet altijd 5 m. Ook is er niet altijd ruimte voor een optelsom van meerdere lengtes van 22 m. In zo'n geval is de fysieke situatie dan bepalend voor de ruimte. Wordt een woonark vervangen door een nieuwe, dan kan aan de maximumlengte van 22 m in dit plan niet het recht worden ontleend om een ligplaatslengte van 22 m te eisen. De fysieke situatie is dan bepalend. Bovendien is het in die situatie van belang dat de onderlinge afstand tussen de bestaande en de nieuwe

woonark ten minste 5 m bedraagt. In zo'n geval kan niet worden teruggevallen op een kleinere afstand, zoals die wellicht in de bestaande situatie bestond. Deze eis komt voort uit het Bouwbesluit, waarin een afstand van 2,5 m tot de (denkbeeldige) perceelsgrens wordt geëist. Als gevolg daarvan moet dus een onderlinge afstand van 5 m tussen arken worden gevraagd. Deze afstand wordt gemeten vanaf de wand van de onderbouw.

Oppervlakte van arken

Woonarken hebben een maximumoppervlakte van 100 m^2; de oppervlakte van recreatie-arken is beperkt tot 65 m^2. Voor beide geldt dat wanneer de bestaande oppervlakte groter is, dan geldt deze bestaande oppervlakte. Let op: wanneer een ark wordt vervangen, gelden de maten zoals die in de bestaande situatie aanwezig waren.

Lengte van de ligplaatsen van woonschepen

De lengte van ligplaatsen van de woonschepen houden we aan op 30 m plus 2 m onderlinge afstand. Alleen voor de woonschepen in de Harlingervaart (langs de Harlinger- en de Snekertrekweg) houden we de lengte van de ligplaatsen aan op 35 m plus 2 m onderlinge afstand. Ook hier geldt dat de fysieke situatie bepalend is voor de beschikbare ruimte.

Bouwhoogte van de arken

Een ark mag tot 3,50 m boven het wateroppervlak worden opgebouwd; voor recreatie-arken geldt dat deze hoogte maximaal 3 m is. In de praktijk is dit ruim voldoende. Hier is als volgt geredeneerd: een onderbouw van een ark is vaak niet hoger dan 70 à 100 cm boven het wateroppervlak. Om voldoende stahoogte te krijgen kan dan met 3,50 m worden volstaan, zodat een hoogte van ca 2,30 tot 2,60 kan worden bereikt. Wanneer de vloer enigszins verlaagd in de onderbouw wordt aangebracht, is een hogere stahoogte mogelijk. Indien een grotere bouwhoogte aanwezig is op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan, mag deze hogere bouwhoogte opnieuw worden aangehouden bij vervanging. Voor woonarken geldt aanvullend dat 60% van van de oppervlakte van het dakvlak ten hoogste 4,50 m mag bedragen. Deze maatvoering is mee afgestemd op de maatvoering die wordt gehanteerd voor nieuwe woonarken in het te realiseren bestemmingsplan Middelsee.

Binnenplanse afwijkingsmogelijkheid voor een 'splitlevel-ark'

Een 'splitlevel-ark' is een ark bestaande uit twee lagen, waarbij de onderste laag grotendeels onder water ligt. De bak onder water is dan dieper. Er moet dan wel voldoende diepgang zijn ter plaatse om dit te kunnen realiseren. Daarbij kan een maximale hoogte van 4,50 meter boven water worden toegestaan, mits dit qua stedenbouw en welstand positief wordt beoordeeld. In de nieuwe gemeentelijke welstandregels wordt dit nader geregeld.

2.6 Erven en gebouwen bij arken en woonschepen

Bij sommige arken en bij sommige woonschepen horen erven op de vaste wal. De grens van deze erven is bij de inventarisatie van het plan vastgesteld. Deze erven hebben in dit bestemmingsplan een tuinbestemming gekregen, waarbij is aangegeven dat het hier gaat om een erf bij een ligplaats van een woonark, een woonschip (komt alleen in Warten voor) of een recreatie-ark. Dit plan maakt geen nieuwe erven bij ligplaatsen van arken mogelijk.

Gebouwen en overkappingen bij woonarken

Op het erf mag een bijbehorend bouwwerk worden gebouwd (waarin niet mag worden gewoond). De maatvoering van deze gebouwen en overkappingen bedraagt:

- oppervlakte van de gebouwen en overkappingen gezamenlijk: maximaal 25 m^2
- goothoogte: maximaal 3 m en bouwhoogte: maximaal 4 m.

Reeds bestaande gebouwen en overkappingen met grotere bouwmaten zijn toegestaan. Wanneer een gebouw geheel wordt vervangen, moet aan de bovenstaande maatvoering worden voldaan.

De bebouwingsregeling die in dit plan wordt toegepast, komt mogelijk niet overeen met de bestaande bebouwingsregeling. Deze bood in sommige gevallen meer ruimte. De gemeente Leeuwarden is van oordeel dat de gebouwen bij woonarken beslist ondergeschikt aan de woonark moeten zijn. Een grotere oppervlakte staat vaak niet in verhouding tot de omvang van de woonark. Om tegemoet te komen aan een eventuele noodzaak om royaler te kunnen bouwen (bijvoorbeeld voor de berging van een scootmobiel of andere noodzakelijke atributen of vervoersmiddelen), kan de gemeente - na daarvoor een omgevingsvergunning te hebben verleend - toestemming geven voor een gebouw of gebouwen met een oppervlakte van (tezamen) ten hoogste 50 m^2.

Gebouwen en overkappingen bij recreatie-arken en woonschepen

Op een erf bij een recreatie-ark en - voor zover aanwezig - bij een woonschip mag niet worden gebouwd. Bestaande gebouwen, overkappingen en andere bouwwerken, geen gebouw zijnde zijn wel toegestaan.

Vergunningvrije bouwwerken

De gemeente beschouwt de erven bij arken als 'voorerfgebied' op grond van artikel 1 bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. De erven liggen aan de voorzijde van een woonark en veelal aan de openbare weg. De bouw van vergunningvrije bouwwerken in het voorerfgebied is beperkt toegestaan. Zo zijn erf- en terreinafscheidingen tot maximaal 1 m hoog toegestaan. In dit bestemmingsplan zelf zijn geen aanvullende bouwregels opgenomen, de gemeente wil niet meer mogelijk maken dan vergunningvrij is toegestaan.

2.7 Welstand

Tot voor kort stond het welstandkader voor zowel woonschepen als arken in de beleidsregel “Welstand op het water”. Voor woonschepen geldt per 1 december 2019 de “Welstandsnota ligplaatsen”. Voor arken, die voorheen ook onder dat beleidstuk vielen, wordt een aanvulling gemaakt op de welstandsnota van de gemeente. Tegelijk met het vaststellen van dit bestemmingsplan wordt een welstandkader vastgesteld.

Hoofdstuk 3 Uitvoerbaarheidsaspecten

3.1 Beleids- en milieubeperkingen

Hoewel dit plan een compleet bestemmingsplan behelst en het daarin op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk is dat in de toelichting wordt nagegaan in hoeverre de gelegde bestemmingen uitvoerbaar zijn, is in dit bestemmingsplan slechts een zeer beperkte toets aan het geldende beleid uitgevoerd. Uit beperkt onderzoek is nagegaan in hoeverre de woonfunctie (en de beperkte verblijfsrecreatieve functie) van de woonarken en woonschepen wordt beperkt door omgevingsaspecten. Het gaat hier immers om een bestaande situatie die al was vastgelegd in een bestemmingsplan dan wel via een ligplaatsvergunning was toegestaan. Bovendien staan de bestemmingen van de woonarken en woonschepen immers niet ter discussie. Dit bestemmingsplan is uitsluitend bedoeld om te voorzien in de wettelijke noodzaak tot het geven van bouwregels, zodat omgevingsvergunningen voor het (ver)bouwen van woonarken kunnen worden verleend.

3.2 Vaarwegenverordening Fryslân

Het plan biedt de mogelijkheid om beperkt bouwwerken te realiseren. Het is dan ook van belang dat bij de beoordeling van de aanvaardbaarheid daarvan moet worden nagegaan of de Vaarwegenverordening Fryslân (VVF) hierover nadere regels stelt.

3.3 Watertoets

De watertoets is op grond van het bepaalde in het Bro een verplicht onderdeel van het bestemmingsplan. Omdat er geen sprake is van het realiseren van nieuwe ligplaatsen van woonarken of woonschepen en omdat het bestemmingsplan weinig ruimte biedt voor het toevoegen van nieuwe bebouwing, is er geen sprake van een effect op de oppervlaktewaterhuishouding. Er is dan ook geen sprake van een noodzaak van compensatie.

3.4 Economische uitvoerbaarheid

Het voorliggend bestemmingsplan heeft betrekking op een bestaande situatie en omvat dan ook een regeling die hoofdzakelijk conserverend van karakter is. Het weergeven van de economische uitvoerbaarheid ten behoeve van de inzet van gemeentelijke middelen door middel van een cijfermatige opzet, is daarom voor dit deelgebied niet relevant. Het onderhavige bestemmingsplan is in feite een herziening en actualisering van bestaande regelgeving. De toegestane functies en de bouwregels zijn op zowel de geldende regelingen als op de bestaande situatie afgestemd.

De bijgebouwenregeling is enigszins beperkend ten opzichte van de oude regeling. Daaruit zou de conclusie kunnen worden getrokken dat een kans op verzoeken om planschade toeneemt. Omdat het bestemmingsplan de mogelijkheid biedt om af te wijken van de beperkende regel, wordt deze kans als klein beoordeeld.

3.5 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Met het toezenden van het concept-ontwerpbestemmingsplan aan de overlegpartners is hun de gelegenheid geboden om hun reactie op het plan te geven ex artikel 3.1.1. Bro. Brandweer Fryslân en provincie Fryslân hebben gereageerd. Hun reactie is in de bijlage bij deze toelichting opgenomen. De gemeente wil hier als volgt mee omgaan:

- De overlegreactie van de brandweer geeft geen aanleiding tot aanpassing van het plan.
- De provincie merkt op dat er in het plan geen aandacht is besteed aan de provinciale Vaarwegenverordening Fryslân. De opmerking van de provincie in de overlegreactie is terecht. Er was niet expliciet aandacht besteed aan de Vaarwegenverordening Fryslân in het bestemmingsplan. Wel was er al rekening mee gehouden. Het vaarwegprofiel in de provinciale wateren blijft gewaarborgd

doordat voor de arken en woonschepen aanduidingen zijn opgenomen met een maximum breedte. Deze aanduidingen zijn opgenomen om te voorkomen dat de vaarweg wordt belemmerd. Dat de bouwwerken vergund dienen te worden vanuit de Vaarwegenverordening Fryslân is inmiddels benoemd in de toelichting. Verder is voor dit doel in artikel 8 van de regels een coördinatieregeling opgenomen.

Het ontwerpbestemmingsplan wordt voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Hiermee stelt de gemeente een ieder in de gelegenheid om kennis te kunnen nemen van, alsmede te reageren op, de inhoud van het plan. De op het plan verkregen zienswijzen zullen te zijner tijd in deze paragraaf worden besproken.

Hoofdstuk 4 Toelichting op de planregels

4.1 Toelichting op het juridisch systeem

In de voorgaande hoofdstukken zijn de uitgangspunten voor de ruimtelijke en functionele situatie in het plangebied aangegeven. In dit hoofdstuk is de inhoud van de bestemmingen (de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden) toegelicht en is aangegeven hoe de uitgangspunten hun juridische vertaling in het eigenlijke plan hebben gekregen. De bepalingen die betrekking hebben op de te onderscheiden bestemmingen, zijn vastgelegd in de regels en op de verbeelding.

Het bestemmingsplan geeft aan voor welke doeleinden de gronden zijn bestemd. Het bestemmingplan valt onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Het bestemmingsplan is opgezet volgens de wettelijke regelgeving en qua systematiek volgens de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP) 2012.

Het plan is digitaal raadpleegbaar uitgevoerd. Het digitale plan verschaft de burger "online" informatie omtrent het bestemmingsplan. Bovendien is de digitale versie bedoeld voor uitwisseling van gegevens binnen de gemeente en met andere overheidsinstanties. De digitale plannen zijn per 1 januari 2010 verplicht op grond van de Wro.

4.2 Regels

De bij dit plan behorende regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken, te weten:

Hoofdstuk 1 Inleidende regels;
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels;
Hoofdstuk 3 Algemene regels;
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

In dit hoofdstuk zijn de algemene artikelen opgenomen die voor het gehele plan van belang zijn. In artikel 1 zijn omschrijvingen opgenomen van de in het plan voorkomende relevante begrippen. In artikel 2 is vastgelegd op welke wijze bepaalde afmetingen dienen te worden gemeten. Door deze vaste omschrijving van de begrippen en van de wijze van meten wordt eenduidigheid in de bedoelingen van het plan gegeven en wordt de rechtszekerheid vergroot.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Dit hoofdstuk bevat de bestemmingsregels. De meeste bestemmingen bestaan uit:

a. een bestemmingsomschrijving
b. bouwregels

Daarnaast is bij verscheidene bestemmingen opgenomen:

c. een afwijkingsmogelijkheid en/of
d. gebruiksregels.

Ad a. Bestemmingsomschrijving

De bestemmingsomschrijving is vooral van belang om vast te stellen waartoe de gronden mogen worden gebruikt. In het kader van de handhaving is de bestemmingsomschrijving dan ook van groot belang.

Ad b. Bouwregels

De bouwregels geven de bouwmogelijkheden aan. Omdat steeds is opgenomen dat alleen mag worden gebouwd ten dienste van de bestemming zijn de bouwmogelijkheden niet los te zien van de

bestemmingsomschrijving.

Ad c. Afwijkingsmogelijkheid
Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van bepaalde regels. In beginsel betreft het afwijkingen van geringe aard, waarbij de aan de grond toegekende bestemming niet mag worden gewijzigd.

Ad d. Gebruiksregel
In sommige bestemmingen wordt uitdrukkelijk aangegeven wat onder strijdig gebruik wordt verstaan. Desgewenst kunnen specifieke vormen van gebruik worden uitgesloten. Dit zijn gebruiksvormen, waarvan het op voorhand gewenst is aan te geven dat deze in ieder geval niet zijn toegestaan.

Hoofdstuk 3 Algemene regels
Dit hoofdstuk bevat regels die in hun algemeenheid voor het hele bestemmingsplan gelden. Vaak zijn ze van toepassing op meerdere bestemmingen. Het betreffen onder andere de voor alle bestemmingen geldende gebruiksregels en de algemene afwijkingsregels. De afwijkingsmogelijkheden in de verschillende bestemmingen en de algemene afwijkingsregels zorgen voor enige flexibiliteit van het plan. De algemene afwijkingen zijn niet specifiek op één bestemming gericht, zij kunnen gebruikt worden ten aanzien van alle bestemmingen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels
Hoofdstuk 4 geeft regels over hoe om te gaan met bouwwerken en het gebruik vallend onder het overgangsrecht en de benaming van het plan.

4.3 Nadere toelichting op de bestemmingen

In deze paragraaf zijn de afzonderlijke bestemmingen voor zover nodig van een toelichting voorzien. Gebouwen moeten binnen het bestemmingsvlak worden gebouwd en de van toepassing zijnde maatvoeringen zijn op de verbeelding weergegeven.

Water
Deze bestemming komt in de plaats van de waterbestemming zoals die in het geldend plan gold. In deze waterbestemming is met behulp van aanduidingen duidelijk gemaakt welke ligplaatsen of stroken van ligplaatsen voor woonarken, woonschepen, recreatie-arken, museale schepen, het pannenkoekenschip of de Stânfries mogen worden gebruikt. Het water speelt verder een rol in de waterhuishouding.

Bouwregels
Voor woonarken en recreatie-arken gelden bouwregels. De regels zijn als volgt:

	Max. lengte	Max. breedte	Max. oppervlakte	Max. bouwhoogte 1	Max. bh 2 < 60%
Woonark	22 m	variabel	100 m^2	3,50 m	4,50 m
Recreatie-ark	17 m	6 m	65 m^2	3 m	--

- De maximale lengte van arken is weliswaar 22 m, maar de ligplaatslengte bepaalt de maximale beschikbare ruimte. Verder moet tussen arken en woonschepen ten minste 5 m afstand zijn vanwege de brandveiligheid. Waar die ruimte niet beschikbaar is, kan worden volstaan met de bestaande afstand. Wanneer een ark wordt vervangen, dan moet wel rekening worden gehouden met een minimale afstand van 5 m.
- De maximale breedte van een ark hangt samen met de beschikbare breedte van het vaarwater. De breedte is nooit meer dan 8 m. Waar nodig is de breedte kleiner, zodat het resterend water voldoende ruimte biedt voor de vaart van passerende schepen.
- De maximale bouwhoogte van woonarken is 3,50 m, maar 60% van de oppervlakte mag hoger zijn tot maximaal 4,50 m. Voor recreatie-arken geldt een maximale bouwhoogte van 3 m.

- Omdat ook woonarken met twee verdiepingen worden gebruikt (waarbij de onderverdieping zich dan in de onderbouw bevindt), is voor deze 'splitlevel-arken' een afwijkingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt om de bouwhoogte te vergroten tot 4,50 m. Deze hoogte geldt dan in tegenstelling tot het vorige punt voor de gehele ark.

Voor woonschepen geldt dat het plan slechts ruimte biedt voor schepen die niet langer zijn dan 30 m. Hierop bestaat een uitzondering: een binnenvaartschip met een originele Friese maat van 31,5 m lang. Langs de Harlingertrekweg en Snekertrekweg zijn woonschepen tot 35 m toegelaten. In de 'Welstandsnota ligplaatsen' zijn de overige maatvoering en regels opgenomen voor woonschepen.

Gebruiksregels

Uitsluitend op woonarken en op woonschepen mag worden gewoond door ten hoogste één huishouden per woonark of woonschip. Kamerverhuur is uitgesloten. Binnen een woonark of woonschip mogen een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf worden uitgeoefend. Ook bêd & brochje is toegestaan. Deze ondergeschikte activiteiten dienen aan voorwaarden te voldoen. B&B is alleen toegestaan wanneer kan worden voldaan aan de in het Bouwbesluit (dan wel de op dat moment geldende wetgeving) gestelde eisen voor brandveiligheid en verblijfsruimten en de Beleidsregel Bêd & Brochje Leeuwarden 2019 die op 5 maart 2019 is vastgesteld (zie ook bijlage Bijlage 2 bij deze toelichting) dan wel de nieuwe regels, wanneer deze beleidsregel wordt gewijzigd. In afwijking van de Beleidsregel is B&B niet toegestaan in bijbehorende bouwweken bij arken of woonschepen.

Recreatie-arken mogen uitsluitend worden gebruikt voor de recreatie.

Bij de arken en woonschepen mogen (kleine) boten liggen. Per ark of woonschip is een bootje (van max. 5 m) voor onderhoud van de onderbouw of de romp toelaatbaar. Ook mag per ark of woonschip maximaal 1 pleziervaartuig worden aangelegd. Voor beide boten geldt dat zij moeten passen binnen de breedte van de ligplaats zoals die van de planverbeelding kan worden afgeleid; ze mogen ook voor of achter de ark of het woonschip liggen. Voor de eerste zeven ligplaatsen die ten westen van de Verlaatsbrug langs de Harlingertrekweg liggen, is dit in verband met een ongehinderde vaart van passendere schepen uitgesloten.

Tuinbestemmingen

Bij sommige arken en woonschepen horen (eigen) percelen grond. De erven bij de woonarken, woonschepen en recreatie-arken hebben een tuinbestemming gekregen, waar bij de grens is afgeleid van de kadastrale begrenzing:

- Tuin – erf bij woonark
- Tuin – erf bij woonschip
- Tuin – erf bij recreatie-ark

Het gebruik van het erf is uitsluitend ten behoeve van de naastgelegen ark of woonschip.

Voor woonarken gelden de volgende bouwregels: Het bouwen is beperkt tot bijbehorende bouwwerken (bijgebouwen) en bouwwerken, geen gebouw zijnde. Voor wonen-woonarken geldt dat een bijgebouw van ten hoogste 25 m^2 is toegestaan. Wanneer het erf voldoende ruimte biedt kan met omgevingsvergunning de oppervlakte zo nodig worden verdubbeld. De goot- en bouwhoogte zijn beperkt tot 3 respectievelijk 4 m.

NB. Bij de beoordeling of de bouwwerken aanvaardbaar zijn, met ook de Vaarwegenverordening Fryslân worden betrokken.

Voor recreatie-arken en woonschepen geldt dat alleen de bestaande bouwwerken mogen worden gebruikt. Deze mogen worden vernieuwd, maar niet worden vergroot.

4.4 Nadere toelichting op de algemene, overgangs- en slotregels

Anti-dubbeltelregel

Deze regel is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze zou zich kunnen voordoen indien een deel van een bouwperceel dat al bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage was betrokken wederom bij een dergelijke berekening, doch nu ten behoeve van een ander bouwperceel wordt betrokken.

Algemene bouwregels

Met het oog op het afstemmen van de bouwregels in dit bestemmingsplan en de regels die provincie Fryslân heeft gesteld in de Vaarwegenverordening Fryslân, is een algemene bouwregel opgenomen die hierin voorziet.

Algemene gebruiksregels

Voor de redactie van dit artikel is de algemene formulering aangehouden. Deze gaat uit van de gedachte dat het gebruik uitsluitend mag plaatsvinden in overeenstemming met de bestemming. In beginsel is de bestemmingsomschrijving van de betreffende bestemming bepalend. In verband met het schrappen van het bordeelverbod is expliciet opgenomen dat onder strijdig gebruik met het bestemmingsplan in ieder geval wordt verstaan het (laten) gebruiken van gebouwen, arken, woonschepen en andere schepen ten behoeve van een seksinrichting. Voor veel bestemmingen is dit evident, maar omdat dat in casu voor alle bestemmingen geldt is het - om discussie te voorkomen - expliciet opgenomen.

Algemene afwijkingsregels

Aan burgemeester en wethouders wordt hier de bevoegdheid gegeven om af te wijken van het plan door het verlenen van een omgevingsvergunning. Voorts is van belang dat het bestaan van de bevoegdheid niet mag leiden tot een automatisme in het verlenen van een omgevingsvergunning: conform de Algemene wet bestuursrecht moeten burgemeester en wethouders de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen afwegen. Overigens is de bevoegdheid beperkt in die zin dat geen omgevingsvergunning mag worden verleend indien onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een aantal met name genoemde belangen.

Overgangsrecht

Bij het overgangsrecht wordt onderscheid gemaakt naar bouwwerken en gebruik. Bij bouwwerken gaat het er om of ze op de peildatum in enigerlei opzicht afwijken van het plan. Doorgaans betreffen die afwijkingen de bouwregels. Ze mogen gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd of na een calamiteit worden herbouwd, mits de bestaande afwijkingen naar hun aard niet worden vergroot. Bij de vraag of de afwijking wordt vergroot kan ook het gebruik relevant zijn.

Van de mogelijkheid tot gedeeltelijke vernieuwing of verandering zijn de illegale bouwwerken uitgesloten. Daaronder worden verstaan de bouwwerken die zonder of in afwijking van een (omgevings-)vergunning - voor zover vereist - zijn gebouwd in strijd met het toen geldende bestemmingsplan.

Voor een vergroting van de oppervlakte met niet meer dan 10% kan een omgevingsvergunning worden verleend. Uiteraard kan van deze bevoegdheid slechts éénmaal gebruik worden gemaakt. Peildatum voor bouwwerken is, conform artikel 3.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening, het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

Ten aanzien van het gebruik is bepaald dat bestaand, met het plan strijdig gebruik mag worden voortgezet. Een uitsluitingsclausule is opgenomen voor gebruik dat al in strijd was met het voorheen geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

Slotregel

Hier staat de naam van het plan zoals die in andere beleidsstukken kan worden aangehaald.

Bijlagen bij de toelichting

Inhoudsopgave

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 **Inventarisatie van arken en woonschepen**

Bijlage 2 **Beleidsregel Bêd & Brochje Leeuwarden 2019**

Bijlage 3 **Overlegreactie provincie Fryslân**

Bijlage 4 **Overlegreactie Brandweer Fryslân**

Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen

Plaats	Straat	Huisnummer	postcode	ark/woonschip	Wonen/recreatief	Breedte zone	Opmerkingen	Tuin/erf
Grou	Leechlân	1000	9001 ZH	Ark	Wonen	5		Zie eigendom
Grou	Leechlân	8001	9001 ZH	Ark	Recreatief	7		opnemen als tuin
Grou	Leechlân	8002	9001 ZH	Ark	Recreatief	7		opnemen als tuin
Grou	Leechlân	8003	9001 ZH	Ark	Recreatief	7		opnemen als tuin
Grou	Leechlân	8004	9001 ZH	Ark	Recreatief	7		opnemen als tuin
Grou	Leechlân	8005	9001 ZH	Ark	Recreatief	7		opnemen als tuin
Grou	Leechlân	8006	9001 ZH	Ark	Recreatief	7		opnemen als tuin
Grou	Leechlân	8007	9001 ZH	Ark	Recreatief	7		opnemen als tuin
Grou	Leechlân	8008	9001 ZH	Ark	Recreatief	7		opnemen als tuin
Grou	Leechlân	8009	9001 ZH	Ark	Recreatief	6		Geen erf
Grou	Hôflân	8001	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Hôflân	8002	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Hôflân	8003	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Hôflân	8004	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Hôflân	8005	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Hôflân	8006	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Hôflân	8007	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Hôflân	8008	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Hôflân	8009	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot erfafscheiding
Grou	Hôflân	8010	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot erfafscheiding
Grou	Hôflân	8011	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot looppad
Grou	Hôflân	8012	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot looppad
Grou	Hôflân	8013	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot looppad
Grou	Hôflân	8014	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot looppad
Grou	Hôflân	8015	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot looppad
Grou	Hôflân	8016	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot looppad
Grou	Hôflân	8017	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Tot looppad
Grou	Hôflân	8018	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Afscheiding t/m boothuis
Grou	Hôflân	8019	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom percelen 952 en 953
Grou	Hôflân	8020	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom percelen 949 en 950
Grou	Hôflân	8021	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom percelen 947 en 946
Grou	Hôflân	8022	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom percelen 944 en 943
Grou	Hôflân	8023	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom percelen 939 en 940
Grou	Hôflân	8024	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom percelen 936 en 937
Grou	Hôflân	8025	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom percelen 934 en 933
Grou	Hôflân	8026	9001 ZG	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom percelen 930 en 931
Grou	Burd	8001	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8002	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8003	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8004	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8005	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8006	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8007	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		deel eigendom wat gras/bijgebouw is
Grou	Burd	8008	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		steiger + gras eigendom
Grou	Burd	8009	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		zie eigendom
Grou	Burd	8010	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		hetgeen wat in gebruik is
Grou	Burd	8011	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		hetgeen wat in gebruik is
Grou	Burd	8012	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		hetgeen wat in gebruik is
Grou	Burd	8013	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8014	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8015	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		hetgeen wat in gebruik is
Grou	Burd	8016	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		deel gras en bijgebouw
Grou	Burd	8017	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		zie eigendom
Grou	Burd	8018	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		deel gras en steiger
Grou	Burd	8019	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		gedeelte tussen ark en de weg
Grou	Burd	8020	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		eigendomsgrens aanhouden
Grou	Burd	8021	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Burd	8022	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		deel gras en bijgebouw
Grou	Burd	8023	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		zie eigendom
Grou	Burd	8024	9001 ZV	Ark	Recreatief	6		deel gras en bijgebouwen
Grou	Burd	8025	9002 ZV	Ark	Recreatief	4	verg afwijking bp verleend, ipv Meersweg	zie vergunning

Plaats	Straat	Huisnummer		postcode	ark/woonschip	Wonen/recreatief	Breedte zone	Opmerkingen	Tuin/erf
Grou	Burd	8026		9003 ZV	Ark	Recreatief	7	verg afwijking bp verleend, ipv Meersweg	zie vergunning
Grou	Burd	8027		9004 ZV	Ark	Recreatief	6	verg afwijking bp verleend, ipv Meersweg	zie vergunning
Grou	Goatum	8001		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Goatum	8002		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		Zie eigendom
Grou	Goatum	8003		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		geen erf
Grou	Goatum	8004		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		Kleine strook zie eigendom
Grou	Goatum	8005		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		Kleine strook zie eigendom
Grou	Goatum	8006		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		Kleine strook zie eigendom
Grou	Goatum	8007		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		Kleine strook zie eigendom
Grou	Goatum	8008		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		Kleine strook zie eigendom
Grou	Goatum	8009		9001 ZB	Ark	Recreatief	6		Nummer 221 deel gras/bijgebouw
Grou	Yn'e Lyte	8001		9001 ZR	Ark	Recreatief	6	Niet langer dan 16 meter.	Zie 2145, klein perceel
Grou	Lútsenom-lân	8001		9001 RA	Ark	Recreatief	6		Vierkant deel gras, eigendom gras
Grou	Aalsum	8001		9001 TA	Ark	Recreatief	6		In eigendom
Grou	Leppedyk	1001		9001 ZD	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		erf al opgenomen in BP
Grou	Leppedyk	1003		9002 ZD	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		erf al opgenomen in BP
Grou	Leppedyk	1005		9003 ZD	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		erf al opgenomen in BP
Grou	Leppedyk	1007		9004 ZD	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		erf al opgenomen in BP
Grou	Leppedyk	1009		9005 ZD	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		erf al opgenomen in BP
Grou	Leppedyk	1011		9001 ZD	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		erf al opgenomen in BP
Grou	Oedsmawei	1000		9001 ZE	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		zie bp woonschepen
Grou	Oedsmawei	1002		9001 ZE	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		zie bp woonschepen
Grou	Meersweg	1001		9001 BG	Ark		Zie BP woonschepen	Worden verplaatst naar andere locatie	regelen dat geen ligplaats ark meer
Grou	Meersweg	1003		9001 BG	Ark		Zie BP woonschepen	Worden verplaatst naar andere locatie	regelen dat geen ligplaats ark meer
Grou	Meersweg	1005		9001 BG	Ark		Zie BP woonschepen	Worden verplaatst naar andere locatie	regelen dat geen ligplaats ark meer
Grou	Garde Jagerswei	1000		9001 ZP	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		Wat in eigendom is.
Grou	Garde Jagerswei	1002		9001 ZP	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		Eigendom perceelnr 925
Hempens	De Leyte	1		9086 CJ	Ark	Wonen	6	Is nu breder dan 6 meter	Nzijde tot pad, Ozijde stuk groen/bos
Hempens	De Leyte	2		9086 CJ	Ark	Wonen	6	Is nu breder dan 6 meter	Tot pad
Hempens	De Leyte	3		9086 CJ	Ark	Wonen	6	Is nu breder dan 6 meter	Tot pad
Hempens	De Leyte	4		9086 CJ	Ark	Wonen	6		Tot pad
Hempens	De Leyte	5		9086 CJ	Ark	Wonen	6	Is nu breder dan 6 meter	Tot pad
Hempens	De Leyte	6		9086 CJ	Ark	Wonen	6		Tot pad en water (Westkant)
Jirnsum	Wjitteringswei	1001		9011 WJ	Ark	Wonen	BP Woonschepen	ligt niks - wel opnemen (bestaande plaats)	Geen erf
Jirnsum	Wjitteringswei	1003		9011 WJ	Ark	Wonen	BP Woonschepen		zie bp woonschepen
Leeuwarden	De Boeg	1		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	De Boeg	2		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	De Boeg	3		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	De Boeg	4		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	De Boeg	5		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	De Boeg	6		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	De Boeg	7		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	De Boeg	8		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	De Boeg	9		8919 AP	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Leeuwarden	Nieuwekade	74		8911 JZ	Woonschip	Wonen	7	Niet in bestemd moet worden in bestemd	geen erf
Leeuwarden	Nieuwekade	74	a	8911 JZ	Woonschip	Wonen	7	Niet in bestemd moet worden in bestemd	geen erf
Leeuwarden	Nieuwekade	75		8911 JX	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Nieuwekade	76		8911 JZ	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Nieuwekade	77		8911 JX	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	80		8921 GA	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	82		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	84		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	86		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	88		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	90		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	92		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	94		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	96		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	98		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	100		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	102		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf

Plaats	Straat	Huisnummer		postcode	ark/woonschip	Wonen/recreatief	Breedte zone	Opmerkingen	Tuin/erf
Leeuwarden	Oostersingel	104		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	106		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	108		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	110		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	112		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	114		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	116		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostersingel	118		8921 GB	Ark	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Eebuurt	34		8911 EV	Woonschip	Wonen	6	Niet in bestemd - nieuwe ligplaats	geen erf
Leeuwarden	Eebuurt	36		8911 EV	Woonschip	Wonen	6	Niet in bestemd - bestaande ligplaats	geen erf
Leeuwarden	Emmakade	174		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	176		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	178		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	180		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	181		8933 AS	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	181	a	8933 AS	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	182		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	183		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	184		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	185		8933 AS	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	186		8933 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	187		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	188		8921 AG	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	189		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	190		8921 AG	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	191		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	192		8921 AG	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	193		8933 AT	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	194		8933 AV	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	195		8921 AE	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	196		8921 AG	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	197		8921 AG	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	198		8921 AG	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	198	b	8933 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	199		8921 AG	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	200		8921 BW	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	201		8921 AG	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	202		8921 BW	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	203		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	204		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	205		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	206		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	207		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	207	a	8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	207	b	8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	208		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	209		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	210		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	211		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	212		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	213		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	214		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	215		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	216		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	217		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	218		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	220		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	221		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	222		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	223		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	224		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf

Plaats	Straat	Huisnummer		postcode	ark/woonschip	Wonen/recreatief	Breedte zone	Opmerkingen	Tuin/erf
Leeuwarden	Emmakade	225		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	226		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	227		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	228		8921 AX	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	229		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	231		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	233		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Emmakade	235		8921 CB	Woonschip	Wonen	7,5		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	54		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	56		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	58		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	60		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	62		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	64		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	66		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	68		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	70		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	72		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	74		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Westersingel	76		8913 CL	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostergrachtswal	131	b	8921 AC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostergrachtswal	131	a	8921 AC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostergrachtswal	131		8921 AC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostergrachtswal	133		8921 AC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostergrachtswal	135		8921 AC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostergrachtswal	137		8921 AC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostergrachtswal	139		8921 AC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oostergrachtswal	141		8921 AC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oosterkade	130		8911 KJ	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oosterkade	131		8911 KJ	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oosterkade	132		8911 KJ	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oosterkade	133		8911 KJ	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oosterkade	134		8911 KJ	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oosterkade	135		8911 KJ	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Willemskade	46-48		8911 BC	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Willemskade	50-52		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	54		8911 C	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	55		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	56		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	56	a	8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	57		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	58		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	59		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	60		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	61		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	62		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	63		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	64		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	64	a	8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	64	b	8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	65		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	66		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	67		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	68		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	69		8911 AZ			7	Pannekoekenschip en aanduiding: museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	70		8911 BC	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	71		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	73		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	75		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	77		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Willemskade	79		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf

Plaats	Straat	Huisnummer		postcode	ark/woonschip	Wonen/recreatief	Breedte zone	Opmerkingen	Tuin/erf
Leeuwarden	Willemskade	81		8911 AZ	Woonschip	Wonen	7	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Wirdumerpoortsdwinger	2		8911 LK			Zone geldend	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Wirdumerpoortsdwinger	4		8911 LK			Zone geldend	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Wirdumerpoortsdwinger	6		8911 LK			Zone geldend	aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Wirdumerpoortsdwinger	8		8911 LK			Zone geldend	Stânfries en aanduiding museumhaven	geen erf
Leeuwarden	Bisschopsrak	1		8914 AW				Uitsterfbeleid - niet opnemen in bestemmingsplan	NIET OPNEMEN
Leeuwarden	Snekertrekweg	20 -22		8912 AA				Geen ligplaats meer, cruise aanlegsteiger	NIET OPNEMEN
Leeuwarden	Snekertrekweg	24		8912 AA	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Snekertrekweg	26		8912 AA	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	57		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	59		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	60		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	61		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	62		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	63		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	64		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	65		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	66		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	67		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	68		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	68	a	8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	68	b	8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	68	c	8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	69		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	70		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	71		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Harlingertrekweg	72		8913 HR	Woonschip	Wonen	7		geen erf
Leeuwarden	Oude Lune	1		8936 HV	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Leeuwarden	Oude Lune	1	a	8936 HV	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Leeuwarden	Oude Lune	onbekend		8937 HV	Ark	Wonen	7	zone doortrekken tussen 1a en 1b	nieuw
Leeuwarden	Oude Lune	1	b	8936 HV	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Leeuwarden	Oude Lune	2		8936 HV	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Leeuwarden	Oude Lune	3		8936 HV	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Leeuwarden	Oude Lune	4		8936 HV	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Leeuwarden	Oude Lune	5		8936 HV	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Leeuwarden	Oude Lune	6		8936 HV	Ark	Wonen	7	zone doortrekken tot aan het pad	zone doortrekken
Leeuwarden	Oude Lune	7		8936 HV	Ark	Wonen	11	geen erf	geen erf
Leeuwarden	Holstmeerweg	18		8936 AR			nvt	Niet opgenomen in bestemmingsplan en niet opnemen	N.v.t. - niet opnemen.
Leeuwarden	Ceresweg	10		8938 BG			nvt	Niet opgenomen in bestemmingsplan en niet opnemen	N.v.t. - niet opnemen.
Leeuwarden	Opfeart	2		8941 BL	Ark	Wonen	10		Eigendom aanhouden tuin/erf/water
Leeuwarden	Opfeart	4		8941 BL	Ark	Wonen	10		Eigendom aanhouden tuin/erf/water
Leeuwarden	Opfeart	6		8941 BL	Ark	Wonen	10		Eigendom aanhouden tuin/erf/water
Leeuwarden	Opfeart	8		8941 BL	Ark	Wonen	10		Eigendom aanhouden tuin/erf/water
Leeuwarden	Opfeart	10		8941 BL	Ark	Wonen	10		Eigendom aanhouden tuin/erf/water
Leeuwarden	Opfeart	12		8941 BL	Ark	Wonen	10		Eigendom aanhouden tuin/erf/water
Leeuwarden	Ouddeelstraat	5b		8936 AZ	Ark	Wonen		Vergunning verleend voor woonark	Geen erf, alleen ark is vergund
Snakkerburen	It Anker	1		9083 AK	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	2		9083 AK	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	3		9083 AK	Ark	Wonen	7		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	4		9083 AK	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	5		9083 AK	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	6		9083 AK	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	7		9083 AK	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	8		9083 AK	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	9		9083 AK	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	10		9083 AK	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Snakkerburen	It Anker	11		9083 AK	Ark	Wonen	6		is nu wonen
Warten	Leechlân	8001		9003 XX	Ark	Recreatief	6		geen erf
Warten	Midsbuorren	1000		9003 LB	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		geen erf
Warten	Midsbuorren	1002		9003 LB	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		geen erf
Warten	Rounwei	2	a	9003 LZ	Woonschip	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV	Vergunning verleend met bijbehorende bouwwerken	Locatie bijgebouwen tuin/erf

Plaats	Straat	Huisnummer		postcode	ark/woonschip	Wonen/recreatief	Breedte zone	Opmerkingen	Tuin/erf
Warten	Rounwei	2	b	9003 LZ	Woonschip	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV	Vergunning verleend met bijbehorende bouwwerken	Locatie bijgebouwen tuin/erf
Warten	Rounwei	2	c	9003 LZ	Woonschip	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV	Vergunning verleend met bijbehorende bouwwerken	Locatie bijgebouwen tuin/erf
Warten	Rounwei	2	d	9003 LZ	Woonschip	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV	Vergunning verleend met bijbehorende bouwwerken	Locatie bijgebouwen tuin/erf
Warten	Rounwei	2	e	9003 LZ	Woonschip	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV	Vergunning verleend met bijbehorende bouwwerken	Locatie bijgebouwen tuin/erf
Warten	Hoofdstraat	1000		9003 LC	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		zie bp woonschepen
Warten	Bûtenstreek	1000		9003 MC	Ark	Wonen	Zie BP woonschepen		Best bos en aand bijgeb, zo laten
Warten	Bûtenstreek	1001		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1002		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1003		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1004		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1005		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1006		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1007		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1008		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1009		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1010		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1011		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1012		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1013		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1014		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1015		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1016		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1017		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Bûtenstreek	1018		9003 MC	Ark	Wonen	Lytse Doarpen R-HAV		Tussen pad en zone erf
Warten	Oude Venen	8001		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8002		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8003		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8004		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8005		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8006		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8007		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8008		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8009		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Gras/bijgebouwen in eigendom
Warten	Oude Venen	8010		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8011		9003 XB	Ark	Recreatief	6		eigendom opnemen perceelnr 3058
Warten	Oude Venen	8012		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Wat in eigendom en gebruik is
Warten	Oude Venen	8013		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8014		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8015		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8016		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Alles in eigendom opnemen
Warten	Oude Venen	8017		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Wat feitelijk in gebruik is.
Warten	Oude Venen	8018		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Wat in feitelijk gebruik is.
Warten	Oude Venen	8019		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Wat in feitelijk gebruik is.
Warten	Oude Venen	8020		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Geen erf
Warten	Oude Venen	8021		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Wat feitelijk in gebruik is.
Warten	Oude Venen	8022		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Eigendom en in gebruik
Warten	Oude Venen	8023		9003 XB	Ark	Recreatief	6		Eigendom perceelnr 3084

Bijlage 2 Beleidsregel Bêd & Brochje Leeuwarden 2019

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Beleidsregel Bêd and Brochje Leeuwarden 2019

Overwegende dat:

- particulieren in de gemeente in toenemende mate in hun eigen woning of in een vrijstaand bijgebouw bij de woning voor toeristen en anderen op beperkte schaal logies en ontbijt, in Fryslân genoemd "bêd en brochje", verstrekken;
- deze activiteit bijdraagt tot de economische bedrijvigheid in de gemeente;
- bestemmingsplanregelingen niet in alle gevallen in "bêd en brochje" voorzien, waardoor de exploitatie van deze dienstverlening onnodig belemmerd wordt;
- het daarom vooreerst wenselijk is, totdat alle Leeuwarder bestemmingsplannen voorzien in deze activiteit, om een aantal beleidsregels vast te stellen, waardoor de exploitatie van "bêd en brochje" planologisch juridisch minder wordt belemmerd;

A. Onder bêd en brochje wordt verstaan: het tegen betaling aanbieden van tijdelijke logies en ontbijt in een woning of in een vrijstaand bijgebouw bij de woning.

B. De volgende voorwaarden worden daarbij in acht genomen:

1. maximaal 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de woning (inclusief de aan-, uit- en bijgebouwen) tot ten hoogste 50 m^2, mag ingericht worden voor de voorziening

2. maximaal vier slaapplaatsen in ten hoogste twee van elkaar afgescheiden ruimten voor nachtverblijf mogen worden gebruikt;

3. de exploitant is hoofdbewoner en moet er daadwerkelijk wonen;

4. de kamers maken deel uit van het hoofdgebouw, van een daarvan onderdeel uitmakende aan- of uitbouw en/of worden in een vrijstaand bijgebouw gerealiseerd;

5. in geval van het gebruik van een vrijstaand bijgebouw voor bed and breakfast:

    a. dient het vrijstaande bijgebouw te voldoen aan de in het Bouwbesluit gestelde eisen;

    b. dient de oppervlakte van het bouwperceel ten minste 750 m^2 te bedragen of in geval van de bestemming "Gemengd", "Centrum" of "Centrumgebied" dient de oppervlakte van het bouwperceel van een *grondgebonden* woonhuis ten minste 500 m^2 te bedragen;

    c. dient de ruimte die in het vrijstaande bijgebouw wordt gebruikt voor bed and breakfast ten minste 25 m^2 per ruimte te bedragen;

    d. dient het vrijstaande bijgebouw ten minste 1 meter uit de zijdelingse- en achterperceelgrens gesitueerd te zijn;

e. geldt het gestelde onder lid a, b, c, d, f, g, h en i onverminderd;

6. reclame in de vorm van één naam aanduiding of logo met een lengte van niet meer dan 1 meter en een oppervlakte van niet meer dan 0.50 m^2 in de vorm van niet uitstekende gevelreclame is toegestaan en die reclame mag niet verlicht zijn;

7. de activiteit mag niet leiden tot parkeer- en verkeersoverlast;

8. de activiteit mag niet leiden tot hinder of overlast voor het woonmilieu;

9. bij de beoordeling van de mate van overlast dienen tevens het woningtype en het karakter van de buurt of de wijk te worden betrokken;

10. er moet voldoende bergruimte overblijven in of bij de woning;

11. Burgemeester en wethouders kunnen op grond van artikel 4:84 Awb in onvoorziene omstandigheden gemotiveerd afwijken van lid a tot en met i van deze beleidsregel.

C. Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na publicatie.

Toelichting beleidsregel bêd en brochje

Beleidsregel 'Bêd en brochje'

In de Leeuwarder bestemmingsplannen werd tot mei 2010 onder de bestemming "Wonen" en andere bestemmingen op grond waarvan wonen is toegestaan, geen mogelijkheid voor bêd en brochjes geboden. Om die reden is voorzien in een aantal beleidsregels ten aanzien van de ontwikkeling van deze activiteit, waarin benoemd wordt waaraan en onder welke voorwaarden bêd en brochje kan worden toegestaan. De beleidsregel van 2016 wordt nu verruimd met mogelijkheden voor bêd en brochje in vrijstaande bijgebouwen.
Zolang de regeling nog niet in een bestemmingsplan is opgenomen kan medewerking worden verleend met behulp van een buitenplanse afwijking op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) waarbij getoetst wordt aan de beleidsregel. De mogelijkheid om een bêd en brochje te exploiteren wordt opgenomen in de nieuwe bestemmingsplannen. Dit proces is voor de oude gemeente Leeuwarden reeds gestart na het vaststellen van de oorspronkelijke "Bêd en brochje" regeling in mei 2010. Ook in de te herziene bestemmingsplannen van de voormalige gemeente Boarnsterhim en de voormalige gemeenten Leeuwarderadeel en Littenseradiel zal de regeling worden opgenomen, aangezien de beleidsregel nu voor de gehele nieuwe gemeente geldt.

Definitie bêd en brochje

Een bêd en brochje-voorziening is te omschrijven als 'het tegen betaling aanbieden van logies en ontbijt bij de exploitant in haar/ zijn woning'. In tegenstelling tot een regulier horecabedrijf gaat het niet om een in het algemeen voor het publiek toegankelijke besloten ruimte. De voorziening wordt aangeboden bij particulieren thuis in de beslotenheid van de woning. Veelal wordt de badkamer gedeeld met de exploitant of zijn/haar gezin. Het ontbijt wordt genuttigd in de betreffende slaapkamer(s) of in een gemeenschappelijke ruimte.
Om aangemerkt te worden als bêd en brochje moet de hoofdbestemming, op grond van het bestemmingsplan "Wonen" zijn, dan wel een andere bestemming op grond waarvan wonen is toegestaan. De logiesverstrekking dient daaraan ondergeschikt te zijn. De voorwaarden voor het starten van een bêd en brochje in de gemeente Leeuwarden staan geformuleerd in de beleidsregel 'Bêd en brochje in Leeuwarden 2019'.

Vrijstelling exploitatievergunning

Beperking van deze kleinschalige activiteit om redenen van openbare orde en veiligheid is niet evenredig in verhouding tot het doel van de regeling met betrekking tot de horeca in de APV. Er is geen dringende reden van algemeen belang om te stellen dat deze activiteit moet worden beheerst door middel van exploitatievergunningen. Voor de hand ligt dan ook om bêd en brochje vrij te stellen van de exploitatievergunningplicht, zoals voorzien in de APV.
Deze vrijstelling zal niet kunnen gelden voor die bêd en brochje- voorzieningen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank geschonken wordt. Deze vallen onder het regime van de Drank- en Horecawet. De laatste wet vraagt een drank- en horecavergunning.
Deze vrijstelling is conform het besluit dat hierover genomen is in 2010, en zal nu voor de gehele nieuwe gemeente gaan gelden.

Bêd en brochje in relatie tot andere gemeentelijke plannen

Andere belangrijke wettelijke regelingen die van toepassing zijn op bêd en brochje.

Beleidsnota Bijzondere wetten (horeca) – in deze nota zijn vier hoofdstukken opgenomen, waarin het beleid is neergelegd met betrekking tot de horeca, coffeeshops, prostitutie en de Kansspelen. In hoofdstuk 1.10 wordt aandacht besteed aan bêd en brochje.

Drank- en Horecawet – indien bedrijfsmatig alcoholhoudende drank aan gasten wordt verstrekt zal een drank- en horecavergunning moeten worden aangevraagd.

Reclame – voor wat betreft reclame wordt aangesloten bij de beleidsregel voor reclame op woonpanden met een aan huis verbonden beroep. Deze is opgenomen in de beleidsregel 'bêd en brochje'.

Wet milieubeheer – op grond van de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit milieubeheer hoeven inrichtingen waar voorzieningen aanwezig zijn voor het gelijktijdig kunnen verstrekken van uitsluitend logies en ontbijt aan ten hoogste 15 personen geen vergunningen te hebben. Die inrichtingen hoeven ook niet gemeld te worden.

Bouwbesluit

a. Brandveiligheid: een bêd en brochje-voorziening zoals hierboven gedefinieerd wordt voor de toets aan het Bouwbesluit niet als een logiesfunctie maar als een woonfunctie beschouwd. De gemeente Leeuwarden adviseert in ieder geval in de vluchtroutes rookmelders conform NEN2555 aan te brengen. De rookmelders moeten in de gastenkamers goed hoorbaar zijn. Het kan dus noodzakelijk zijn de rookmelders onderling te koppelen.
   Op grond van het Bouwbesluit 2012 hoeft er voor de hier beschreven bêd en brochje-activiteit geen melding brandveilig gebruik gedaan te worden.
b. Vereisten verblijfsruimten: voldaan zal moeten worden aan de vereisten voor verblijfsruimten, zoals weergegeven in het Bouwbesluit. In het Bouwbesluit zijn bijvoorbeeld minimale eisen gesteld aan vloeroppervlakte, hoogte en ventilatie van de betreffende verblijfsruimten.

Meer informatie over de regels met betrekking tot veiligheid is te vinden op de site: http://www.ondernemersplein.nl.
Ook bevat de site van de Stichting Bed en Breakfast informatie over het exploiteren van een bêd en brochje-voorziening. Zie http://www.bedandbreakfast.nl .
Voor het doel van deze beleidsregels is het niet noodzakelijk deze allemaal te beschrijven. Exploitanten zien op die sites of zij zich moeten inschrijven bij de Kamer van Koophandel en het Bedrijfschap voor Horeca en Catering. Dit zijn verantwoordelijkheden voor de exploitant. Daar heeft het bestuur geen bevoegdheid over.

Bijlage 3 Overlegreactie provincie Fryslân

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

Leeuwarden, 18 maart 2020
Verzonden, 19 MAART 2020

Ons kenmerk : 01748559
Afd./Opgave : Omgevingszaken
Behandeld door : G. van der Wielen-Berg / (058) 292 57 78 of g.vanderwielen@fryslan.frl
Uw kenmerk : -
Bijlage : -

Onderwerp : Voorontwerp bestemmingsplan Leeuwarden Arken en woonschepen

Geacht College,

Op 24 februari 2020 is bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

De provinciale belangen in het plan geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Vaarwegen (cat. 3: overige provinciaal belang)
Ik verzoek u aandacht te besteden aan de Vaarwegen Verordening Fryslân. Van belang is dat in de provinciale vaarwateren het vaarwegprofiel gewaarborgd blijft. Voor de volledigheid merk ik op dat bouwwerken in theorie ook vergund dienen te worden vanuit de Vaarwegen Verordening Frylân.

Het plan geeft verder geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Voor de betekenis van de categorie-aanduiding verwijs ik naar de brief van Gedeputeerde Staten van 8 februari 2019, betreffende “Aanpassing Notitie Inwerkingtreding Verordening Romte Fryslân".

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

dhr. J. Bosma
afdelingshoofd Omgevingszaken

Ons kenmerk: 01748559

Bijlage 4 Overlegreactie Brandweer Fryslân

BRANDWEER
Fryslân

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden
T.a.v. Mevrouw S. Mollema-de Jong
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweerfryslan.nl
E info@brandweerfryslan.nl

Datum	2 maart 2020	Behandeld door	L.A. van Tongeren
Onze referentie	UIT/20012111/BRW/BR/RB	Doorkiesnummer	088 22 98 971
Uw referentie		E-mail	l.vantongeren@brandweerfryslan.nl
Uw brief van	24 februari 2020	Bijlagen	0

Onderwerp Vooroverleg bestemmingsplan Leeuwarden - arken en woonschepen

Geacht college,

Op 2 maart 2020 heeft u ten behoeve van het overleg ingevolge artikel 3.1.1 van het Besluit op de ruimtelijke ordening aan ons het bestemmingsplan Leeuwarden – arken en woonschepen toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

Dit bestemmingsplan bevat alle woon- en recreatiearken van de gemeente Leeuwarden.

Externe veiligheid
Brandweer Fryslân ziet geen noodzaak om bij dit bestemmingsplan opmerkingen te plaatsen. Dit omdat er geen risicovolle activiteiten zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) op het plangebied van invloed zijn.

Repressief advies
Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een repressief advies te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweerzorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Aangezien het zich hier om een conserverend plan handelt, ziet Brandweer Fryslân af van de mogelijkheid tot het geven van een repressief advies

BRANDWEER
Fryslân

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Lars van Tongeren, medewerker risicobeheersing van Brandweer Fryslân, te bereiken via 088 – 229 89 71.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze

ing. S. Veerbeek
clusterhoofd risicobeheersing afdeling Noordwest

Regels

Inhoudsopgave

Regels

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**7**
Artikel 1	Begrippen	7
Artikel 2	Wijze van meten	11
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**13**
Artikel 3	Water	13
Artikel 4	Tuin - Erf bij woonark	17
Artikel 5	Tuin - Erf bij woonschip	19
Artikel 6	Tuin - Erf bij recreatie-ark	21
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**23**
Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	23
Artikel 8	Algemene bouwregels	25
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	27
Artikel 10	Algemene afwijkingsregels	29
Artikel 11	Overige regels	31
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**33**
Artikel 12	Overgangsrecht	33
Artikel 13	Slotregel	35

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 het plan:

het bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen met identificatienummer NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01 van de gemeente Leeuwarden;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrische bepaalde planobjecten met bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit:

een beroeps- of bedrijfsactiviteit waarvan de activiteiten niet onevenredig publieksaantrekkend zijn en die op kleine schaal in een woonark of woonschip en/of de daarbij behorende bijbehorende bouwwerken wordt uitgeoefend, waarbij de woonark of het woonschip in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende activiteit een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie;

1.4 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.5 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.6 afmeren:

het vastmaken van een vaartuig of ander drijvend object aan een vast object, zoals een kade of oever;

1.7 ander schip

een vaartuig dat is bestemd en wordt gebruikt voor de vaart en dat niet mag worden gebruikt voor wonen;

1.8 bedrijfswonen:

wonen ten behoeve van het bedrijf;

1.9 bestaand(e) (situatie):

a. ten aanzien van de bij of krachtens de Woningwet of Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aanwezige bouwwerken en werkzaamheden:
   1. bestaand ten tijde van de eerste terinzagelegging van dit plan;
b. ten aanzien van het overige gebruik:
   1. bestaand ten tijde van het van kracht worden van dit plan;

1.10 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.11 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.12 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van en hoofdgebouw, dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak; de bouwwerken die op de erven bij woonarken, recreatie-arken en woonschepen mogen worden gebouwd, worden als bijbehorend bouwwerk beschouwd.

1.13 bijboot:

een gebruiksklaar open vaartuig of een open drijvend voorwerp dat hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het uitvoeren van inspecties, klein onderhoud, kleine reparaties en soortgelijke werkzaamheden aan en om het schip, met een maximale lengte van 5 meter, zoals vletten, roeischouwen, reddingsbootjes, werkvlotten en dergelijke;

1.14 bouwen:

plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten;;

1.15 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.16 bêd & brochje:

het tegen betaling aanbieden van tijdelijke logies en ontbijt;

1.17 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.18 drijvend bouwwerk:

een bouwkundige constructie van enige omvang die drijft, die op de plaats van bestemming direct of indirect met de grond verbonden is en bedoeld is om ter plaatse te functioneren, met uitzondering van een schip dat wordt gebruikt voor verblijf en dat is bestemd en wordt gebruikt voor de vaart zoals bedoeld in artikel 1, lid 7, van de Woningwet;

1.19 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.20 horecabedrijf categorie 2:

een horecabedrijf dat voornamelijk is gericht op het verstrekken van maaltijden, zoals restaurants;

1.21 huishouden:

een alleenstaande, dan wel twee of meer personen, die een duurzame (gemeenschappelijke) huishouding voer(t)(en) of wil(len) voeren, waar bij een gemeenschappelijke huishouding sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan (kamerverhuur wordt daaronder niet begrepen);

1.22 ligplaats innemen:

het afmeren en het vervolgens doen of laten liggen van een vaartuig aan of op de oever, aan de oeverbescherming, aan of op een natuurlijke of een voor dit doel aangebrachte voorziening of aan een ander vaartuig;

1.23 milieusituatie:

de situatie, waarbij milieuaspecten dienen te worden beoordeeld, zoals hinder voor omwonenden, een verkeersaantrekkende werking, de effecten op bodem, water en lucht maar ook de gevolgen voor natuur en landschap;

1.24 museaal schip:

een ander schip met een museaal en/of cultuurhistorisch waardevol karakter dat, in tegenstelling tot overige 'andere schepen', mag worden gebruikt voor wonen;

1.25 pannenkoekenschip:

een ander schip dat is bedoeld voor het gebruik ten behoeve van een horecabedrijf categorie 2.

1.26 peil:

a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. voor het bouwen van een bouwwerk in of op het water: het feitelijke wateroppervlak;

1.27 pleziervaartuig:

een gebruiksklaar vaartuig dat is bestemd voor sportbeoefening of vrijetijdsbesteding;

1.28 recreatie-ark:

een drijvend bouwwerk, niet (meer) bestemd of ingericht om te varen, doorgaans voorzien van een rechthoekige opbouw, en bestemd voor recreatief gebruik;

1.29 recreatief gebruik:

dagrecreatief en verblijfsrecreatief gebruik;

1.30 recreatief verblijf:

het verblijf buiten de eerste woning, waarbij ten minste één nacht wordt doorgebracht, met uitzondering van overnachtingen bij familie en kennissen;

1.31 schip voor educatieve en/of culturele doeleinden

een 'ander schip' dat wordt gebruikt voor educatieve en/of culturele doeleinden;

1.32 seksinrichting:

de voor het publiek toegankelijke ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.33 steiger

een aan de oever en boven water gebouwde constructie en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwwerken , bedoeld voor de aanleg van een vaartuig;

1.34 watergrens

de rand van het water met de aanliggende oever of kade waaraan een woonark is afgemeerd;

1.35 wonen:

het huisvesten in een woonark of een woonschip of een museaal schip van één afzonderlijk huishouden;

1.36 woonark:

een drijvend bouwwerk, niet (meer) bestemd of ingericht om te varen, doorgaans voorzien van een rechthoekige opbouw, en bestemd voor wonen;

1.37 woonschip:

een vaartuig dat is bestemd en wordt gebruikt voor de vaart en dat wordt gebruikt voor wonen, niet zijnde een drijvend bouwwerk.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van de regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een bouwwerk, met uitzondering van kleine bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.2 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.3 de lengte van een woonark:

in een rechte lijn over de langste lengte van de woonark; stootranden, loopranden, dakranden, goten etc worden meegemeten;

2.4 de lengte van een woonschip:

in een rechte lijn over de langste lengte van de romp van het woonschip (van steven tot steven, waarbij de uitstekende delen niet worden meegerekend);

2.5 de breedte van een woonark:

over de grootste breedte van de woonark; stootranden, loopranden, gangboorden, dakranden, goten etc. worden meegemeten;

2.6 de afstand tussen arken

over de kortste afstand tussen de buitenwanden van de rompen of onderbouwen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Water

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. vaarwater, waterberging, waterhuishouding, watergangen en waterlopen en oeverstroken;
b. wonen in woonarken, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - woonarkenligplaats', met dien verstande dat het aantal woonarken niet meer mag bedragen dan 1 dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;
c. wonen in woonschepen, niet zijnde woonarken, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'woonschepenligplaats', met dien verstande dat het aantal woonschepen niet meer mag bedragen dan 1 dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;
d. bedrijfswonen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning';
e. recreatief gebruik van recreatie-arken, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-ark' met dien verstande dat het aantal recreatie-arken niet meer mag bedragen dan 1 dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;
f. ligplaats voor museale schepen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - museumhaven', met dien verstande dat het aantal museale schepen niet meer mag bedragen dan 1 ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - museumhaven' dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;
g. ligplaats voor een schip voor educatieve en/of culturele doeleinden, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden';
h. pannenkoekenschip, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - pannenkoekenschip'

met daarbij behorende bouwwerken, steigers en loopplanken en waterhuishoudkundige voorzieningen.

3.2 Bouwregels

a. Voor het bouwen van woonarken ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - woonarkenligplaats' gelden de volgende regels:
    1. de woonark inclusief de aan de woonark bevestigde al dan niet drijvende constructie(s) mogen uitsluitend liggen binnen het water dat zich bevindt tussen de watergrens en de denkbeeldige lijn parallel aan de watergrens op een afstand gerekend vanaf de watergrens zoals die ter plaatse van een woonarkenligplaats is aangegeven met de aanduiding 'maximum breedte (m)';
    2. de onderlinge afstand tussen woonarken onderling of tussen woonarken en woonschepen of tussen woonarken en recreatie-arken mag niet minder dan 5 m bedragen, dan wel de bestaande afstand wanneer die in de bestaande situatie minder is;
    3. de lengte van een woonark mag niet meer dan 22 m bedragen;
    4. de oppervlakte van een woonark mag niet meer dan 100 m2 bedragen, met dien verstande dat wanneer een grotere oppervlakte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze oppervlakte mag worden gehandhaafd
    5. de bouwhoogte van een woonark mag niet meer dan 3,5 m bedragen, met dien verstande dat:
        - 60% van de oppervlakte van het dakvlak ten hoogste 4,50 m mag bedragen;
        - wanneer een grotere bouwhoogte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze bouwhoogte mag worden gehandhaafd.

b. Voor het bouwen van recreatie-arken ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-arkenligplaats' gelden de volgende regels:

1. de recreatie-ark inclusief de aan de recreatie-ark bevestigde al dan niet drijvende constructie(s) mogen uitsluitend liggen binnen het water dat zich bevindt tussen de watergrens en de denkbeeldige lijn parallel aan de watergrens op een afstand gerekend vanaf de watergrens zoals die ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-ark' is aangegeven met de aanduiding 'maximum breedte (m)';
2. de onderlinge afstand tussen recreatie-arken onderling of tussen recreatie-arken en woonschepen of tussen recreatie-arken en woonarken mag niet minder dan mag niet minder dan 5 m bedragen, dan wel de bestaande afstand wanneer die in de bestaande situatie minder is;
3. de lengte van een recreatie-ark mag niet meer dan 17 m bedragen;
4. de breedte van een recreatie-ark mag niet meer dan 6 m bedragen;
5. de oppervlakte van een recreatie-ark mag niet meer dan 65 m^2 bedragen, met dien verstande dat wanneer een grotere oppervlakte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze oppervlakte mag worden gehandhaafd;
6. de bouwhoogte van een recreatie-ark mag niet meer dan 3 m bedragen, met dien verstande dat wanneer een grotere bouwhoogte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze bouwhoogte mag worden gehandhaafd.

c. Voor het bouwen van steigers gelden de volgende regels:
   1. steigers mogen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'maximum breedte (m)' worden gebouwd;
   2. de bouwhoogte van steigers bedraagt ten hoogste 1 m.

3.3 Afwijken van de bouwregels

3.3.1 Omgevingsvergunning

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. lid 3.2 sub a onder 2 en lid 3.2 sub b onder 2 ten behoeve van een kleinere onderlinge afstand als kan worden voldaan aan de in het Bouwbesluit (dan wel de op dat moment geldende wetgeving) gestelde eisen ten aanzien van brandveiligheid en voldaan wordt aan de vereisten van het burenrecht op grond van het Burgerlijk Wetboek;
b. lid 3.2 sub a onder 5 voor het verhogen van de bouwhoogte van een woonark tot 4,50 m voor een woonark die bestaat uit twee woonlagen, waarbij de onderste woonlaag grotendeels onder water ligt, mits:
   1. er ter plaatse voldoende diepgang is om dit te realiseren;
   2. de stedenbouwkundige kwaliteit en de welstand positief worden beoordeeld.

3.3.2 Afwegingskader

De in sublid 3.3.1 genoemde omgevingsvergunning wordt slechts verleend, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:

a. de stedenbouwkundige kwaliteit van de omgeving;
b. het straat- en bebouwingsbeeld;
c. de woonsituatie;
d. de milieusituatie;
e. externe veiligheid;
f. de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid;
g. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van een woonschip met een grotere lengte dan 30 m, met dien verstande dat:
   1. het gebruik van woonschepen met een lengte tot maximaal 35 m in de Harlingervaart (langs de Harlinger- en Snekertrekweg) is toegestaan;
   2. het gebruik van woonschepen die van oorsprong binnenvaartschepen betreffen met een originele

Friese maat van 31,5 m, is toegestaan;

b. het gebruik van een woonschip buiten de aanduiding 'woonschepenligplaats' en/of buiten het water dat zich bevindt tussen de watergrens en de denkbeeldige lijn parallel aan de watergrens op een afstand gerekend vanaf de watergrens zoals die ter plaatse van een woonschepenligplaats is aangegeven met de aanduiding 'maximum breedte (m)' ;
c. het afmeren van woonschepen op een kleinere onderlinge afstand dan 2 m tenzij de bestaande afstand kleiner is;
d. het afmeren van meer dan 1 bijboten en of het afmeren van meer dan 1 pleziervaartuigen binnen de aanduidingen 'woonschepenligplaats' , 'specifieke vorm van water - woonarkenligplaats' en 'specifieke vorm van water - recreatie-ark' met dien verstande dat:
    1. het bijboten en pleziervaartuigen niet mogen liggen buiten de strook water tussen de watergrens en de denkbeeldige lijn parallel aan de watergrens op een afstand gerekend vanaf de watergrens zoals die is aangegeven met de aanduiding 'maximum breedte (m)';
    2. het afmeren van bijboten en/of pleziervaartuigen niet is toegestaan bij de volgende adressen: Harlingertrekweg 57, 59, 60, 61, 62, 63 en 64;
e. het afmeren van pleziervaartuigen in de periode 1 november - 1 april binnen de aanduiding 'woonschepenligplaats', 'specifieke vorm van water - woonarkenligplaats' en 'specifieke vorm van water - recreatie-ark';
f. het wonen in een 'ander schip', met uitzondering van een museaal schip, of in een recreatie-ark.
g. het gebruiken of laten gebruiken van woonarken en woonschepen voor het huisvesten van meer dan één huishouden;
h. het gebruiken of laten gebruiken van woonarken en woonschepen voor één of meer onzelfstandige woonruimten.

Artikel 4 Tuin - Erf bij woonark

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin - Erf bij woonark' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. erf bij de aanliggende woonark;
b. water, oeverstroken en voorzieningen voor de waterhuishouding
met daarbij behorende bouwwerken, steigers en loopplanken ten behoeve van de woonark.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:
a. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken per woonark mag niet meer bedragen dan 25 m^2;
b. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 3 m;
c. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 4 m.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde geldt de volgende regel:
a. uitsluitend bestaande bouwwerken, geen gebouw zijnde, zijn toegestaan;
b. in afwijking van het gestelde onder 4.2.2a mogen steigers worden gebouwd, waarbij de bouwhoogte van steigers niet meer mag bedragen dan 1 m.

4.3 Afwijken van de bouwregels

4.3.1 Omgevingsvergunning

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:
a. sublid 4.2.1 onder a ten behoeve van een maximale gezamenlijke oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken van niet meer dan 50 m^2, indien en voor zover:
    1. niet meer dan 1/3 deel van de oppervlakte van het perceel is bebouwd;
    2. de grotere oppervlakte ruimtelijk en landschappelijk inpasbaar is, waarbij de ruimtelijke en landschappelijke inpasbaarheid is aangetoond in een erfinrichtingsplan;
    3. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden niet onevenredig worden aangetast;
    4. de verkeersveiligheid niet onevenredig wordt aangetast;
b. sublid 4.2.2 onder a voor het verhogen van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouw zijnde, tot 3 m.

4.3.2 Afwegingskader

De in sublid 4.3.1 genoemde omgevingsvergunningen worden slechts verleend, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
a. de stedenbouwkundige kwaliteit van de omgeving;
b. het straat- en bebouwingsbeeld;
c. de woonsituatie;
d. de milieusituatie;
e. externe veiligheid;
f. de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid.

4.4 Specifieke gebruiksregels

4.4.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bijbehorende bouwwerken voor zelfstandige bewoning;
b. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bijbehorende bouwwerken voor één of meer onzelfstandige woonruimten.

Artikel 5 Tuin - Erf bij woonschip

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin - Erf bij woonschip' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. erf bij het aanliggend woonschip;
b. water, oeverstroken en voorzieningen voor de waterhuishouding
met daarbij behorende bouwwerken, steigers en loopplanken ten behoeve van het woonschip.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:
a. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken per woonschip mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
b. de goothoogte en bouwhoogte mogen niet meer bedragen dan de bestaande goothoogte en bestaande bouwhoogte.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde geldt de volgende regel:
a. uitsluitend bestaande bouwwerken, geen gebouw zijnde, zijn toegestaan;
b. in afwijking van het gestelde onder 5.2.2a mogen steigers worden gebouwd, waarbij de bouwhoogte van steigers niet meer mag bedragen dan 1 m.

5.3 Specifieke gebruiksregels

5.3.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bijbehorende bouwwerken voor zelfstandige bewoning;
b. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bijbehorende bouwwerken voor één of meer onzelfstandige woonruimten.

Artikel 6 Tuin - Erf bij recreatie-ark

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin - Erf bij recreatie-ark' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. erf bij de aanliggende recreatie-ark;
b. water, oeverstroken en voorzieningen voor de waterhuishouding
met daarbij behorende bouwwerken, steigers en loopplanken ten behoeve van de recreatie-ark.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken op een erf bij nabijgelegen recreatie-ark, uitsluitend voor zover is aangeduid met 'specifieke vorm van tuin - erf bij recreatie-ark, gelden de volgende regels:
a. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken per recreatieark mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte;
b. de goothoogte en bouwhoogte mogen niet meer bedragen dan de bestaande goothoogte en bestaande bouwhoogte.

6.2.2 Bouwwerken, geen gebouw zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde geldt de volgende regel:
a. uitsluitend bestaande bouwwerken, geen gebouw zijnde, zijn toegestaan;
b. in afwijking van het gestelde onder 6.2.2a mogen steigers worden gebouwd, waarbij de bouwhoogte van steigers niet meer mag bedragen dan 1 m.

6.3 Afwijken van de bouwregels

6.3.1 Omgevingsvergunning

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:
a. sublid 6.2.1 onder a ten behoeve van een maximale gezamenlijke oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken van niet meer dan 6 m^2, met dien verstande dat de bouwhoogte niet meer dan 2,25 m mag bedragen;
b. sublid 6.2.2 onder a bouwen van nieuwe bouwwerken, geen gebouw zijnde, met dien verstande dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouw zijnde, niet meer dan 1,80 m mag bedragen.

6.3.2 Afwegingskader

De in sublid 6.3.1 genoemde omgevingsvergunningen worden slechts verleend, indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
a. de stedenbouwkundige kwaliteit van de omgeving;
b. het straat- en bebouwingsbeeld;
c. de woonsituatie;
d. de milieusituatie;
e. externe veiligheid;
f. de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid;
g. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

6.4 Specifieke gebruiksregels

6.4.1 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:
a. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bijbehorende bouwwerken voor zelfstandige bewoning;

b. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bijbehorende bouwwerken voor één of meer onzelfstandige woonruimten.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Afstand tot de waterlijn van vaarwegen

8.1.1 Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken, het veranderen van de afmetingen van een bestaand (bouw)werk en voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden, waardoor in de plaatselijke toestand wijziging wordt gebracht, moet voor de te onderscheiden categorieën van vaarwegen een bepaalde afstand tot de waterlijn (zomerpeil) worden aangehouden.

Voor de aan te houden afstanden wordt verwezen naar de Vaarwegenverordening Friesland.

8.1.2 Afwijken van de bouwregels

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van de afstand, zoals bepaald in lid 8.1.1 , mits daarvoor een vergunning is verleend op grond van de Vaarwegenverordening Friesland.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Strijdig gebruik

Onder een gebruik, strijdig met de bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. het gebruiken of laten gebruiken van gronden als standplaats voor kampeermiddelen;
b. het gebruiken of laten gebruiken van gronden en bouwwerken, woonarken, woonschepen, recreatie-arken of andere schepen voor aan-huis-verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten en/of bêd & brochje;
c. het afmeren van vaartuigen of andere drijvende voorwerpen naast een woonark, een woonschip of een ander schip;
d. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden, bouwwerken, woonarken, woonschepen, recreatie-arken of andere schepen ten behoeve van een seksinrichting.

9.2 Afwijkingsbevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van lid 9.1 onder b ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of aan-huis-verbonden bedrijf of bêd & brochje, mits de activiteiten uitsluitend worden uitgeoefend binnen de woonark of woonschip, waarbij tevens de volgende regels in acht worden genomen:

a. de oppervlakte die wordt gebruikt ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf mag niet meer bedragen dan 30% van de gezamenlijke oppervlakte van de woonark of het woonschip (feitelijke oppervlakte) en de bijbehorende bouwwerken (toegestane oppervlakte), met dien verstande dat voor bêd & brochje geldt dat sprake is van maximaal 4 slaapplaatsen in ten hoogste 2 van elkaar afgescheiden ruimten voor nachtverblijf;
b. in geval van bêd & brochje kan worden voldaan aan de 'Beleidsregel Bêd & Brochje Leeuwarden 2019' die op 5 maart 2019 is vastgesteld dan wel de nieuwe regels wanneer deze beleidsregel wordt gewijzigd, met dien verstande dat in afwijking van de 'Beleidsregel Bêd & Brochje Leeuwarden 2019' bêd & brochje niet is toegestaan in bijgebouwen bij woonarken of woonschepen;
c. in geval van bêd & brochje in een woonark of woonschip tevens kan worden voldaan aan de in het Bouwbesluit (dan wel de op dat moment geldende wetgeving) gestelde eisen ten aanzien van brandveiligheid en vereisten voor verblijfsruimten;
d. het gebruik moet de woonfunctie ondersteunen, dat wil zeggen dat de gebruiker van het woonschip ook de beroepsmatige of bedrijfsmatige activiteit ontplooit;
e. geen personeel is toegelaten;
f. het gebruik mag geen ernstige hinder voor het woonmilieu opleveren en mag ook geen afbreuk doen aan het woonkarakter van de wijk of buurt, waarbij geldt dat het geen activiteit mag zijn waarvoor een omgevingsvergunning voor een milieu-inrichting verplicht is of industriële handelingen inhouden;
g. in de bestemming 'Tuin - Erf bij woonark' mag het onbebouwde deel van het bouwperceel niet worden gebruikt voor de activiteiten en voor parkeren;
h. buitenopslag is niet toegestaan;
i. detailhandel mag niet plaatsvinden tenzij het gaat om een beperkte verkoop als ondergeschikte nevenactiviteit dat direct verband houdt met het aan huis verbonden beroep of bedrijf;
j. het gebruik mag geen nadelige invloed hebben op de verkeersafwikkeling, verkeersveiligheid en de parkeerbalans;
k. reclameborden met een maximale omvang van 0,5 m^2 zijn toegestaan.

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

10.1 Afwijkingsbevoegdheid

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages, met dien verstande dat de maten en afmetingen van woonschepen hiervan zijn uitgezonderd;
b. de bestemmingsregels met het oog op de aanpassing aan de werkelijke afmetingen van het terrein, mits de structuur van het plan niet wordt aangetast, de belangen van derden in redelijkheid niet worden geschaad en de afwijking gewenst en noodzakelijk wordt geacht voor de juiste verwezenlijking van het plan.

10.2 Afwegingskader

De in lid 10.1 bedoelde omgevingsvergunningen worden slechts verleend, indien geen onevenredige aantasting wordt gedaan aan:

a. de stedenbouwkundig kwaliteit van de omgeving;
b. het straat- en bebouwingsbeeld;
c. de woonsituatie;
d. de milieusituatie;
e. de externe veiligheid;
f. de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid;
g. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Artikel 11 Overige regels

11.1 Parkeren

a. Een drijvend bouwwerk, waarvan een behoefte aan parkeergelegenheid wordt verwacht, kan niet worden gebouwd of gebruikt wanneer in de omgeving van de ligplaats van het drijvend bouwwerk niet in voldoende parkeergelegenheid is voorzien en in stand wordt gehouden, tenzij sprake is van een bestaande situatie of vervanging van die bestaande situatie waarbij voldoende parkeergelegenheid in de omgeving van de ligplaats van het drijvend bouwwerk niet kan worden gerealiseerd.
b. Bij een omgevingsvergunning wordt aan de hand van de Nota Parkeernormen Leeuwarden 2014 (mei 2015) bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid, waarbij indien deze beleidsregels gedurende de planperiode worden gewijzigd, rekening wordt gehouden met de wijziging;
c. Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in sub a en worden toegestaan dat in minder dan voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits dit geen onevenredige afbreuk doet aan:
    1. het bebouwingsbeeld;
    2. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
    3. de cultuurhistorische waarden;
    4. de landschappelijke waarden;
    5. de milieusituatie;
    6. de natuurlijke waarden;
    7. de sociale veiligheid;
    8. de verkeersveiligheid;
    9. de watersituatie;
    10. de woonsituatie.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in sub a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sub a met maximaal 10%;

c. sub a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

a. het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

b. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in sub a, te veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en afwijking wordt verkleind;

c. indien het gebruik, bedoeld in sub a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

d. sub a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 13 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen van de gemeente Leeuwarden.

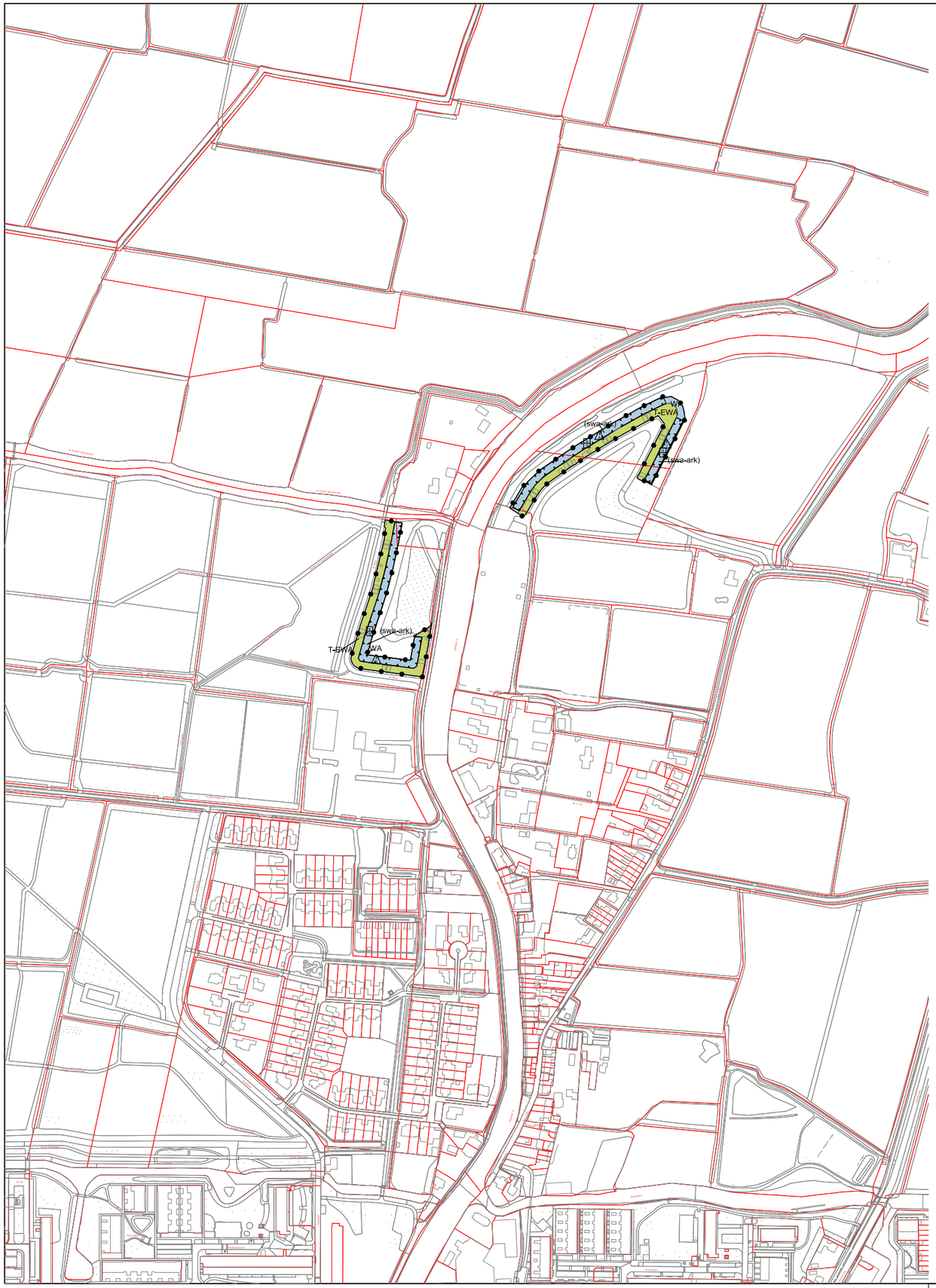

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- a / J — aantal
- i / J — maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 1

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- aantal
- maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 2

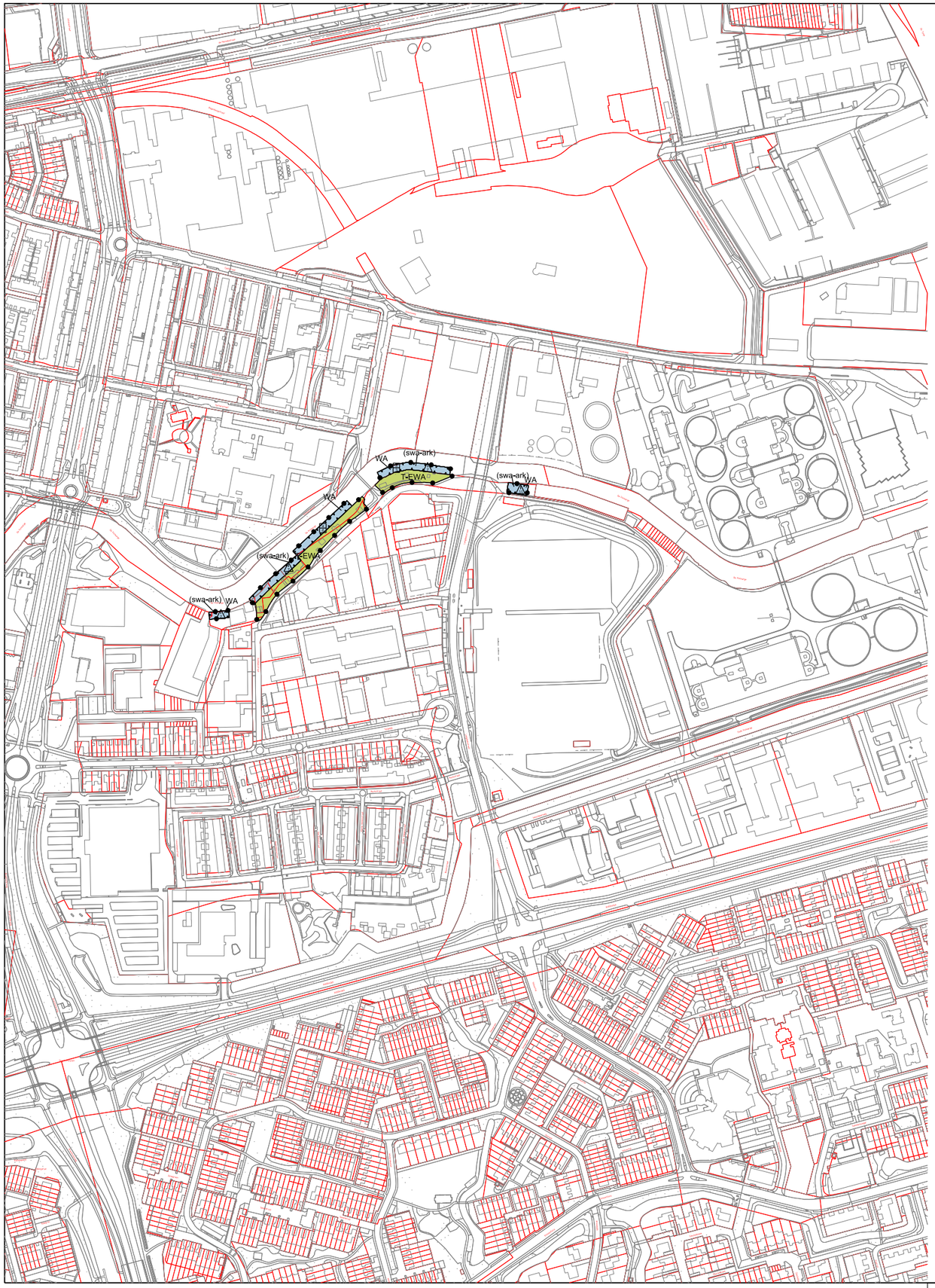

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- a / J — aantal
- i / J — maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 3

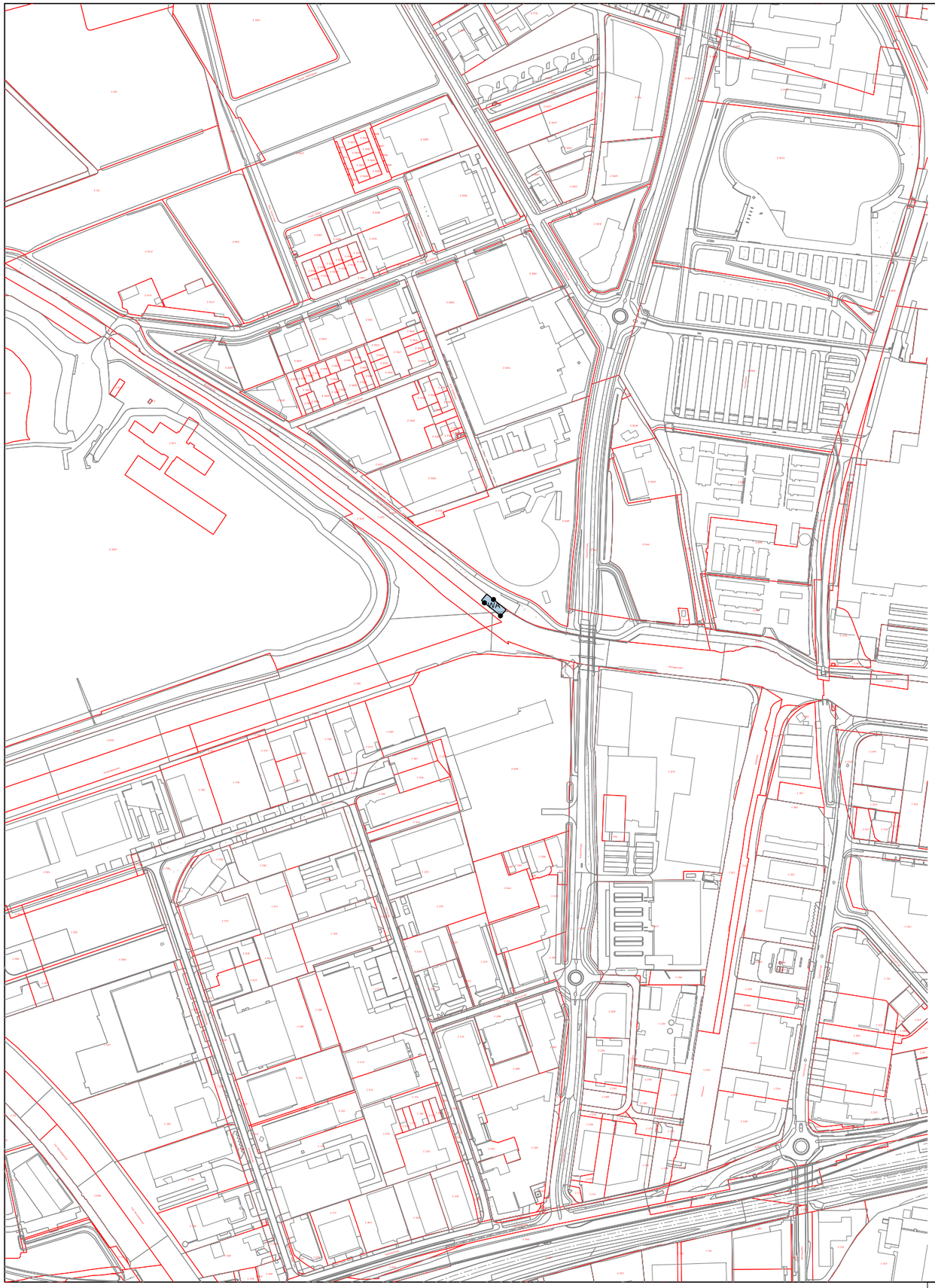

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- a / J — aantal
- i / J — maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 4

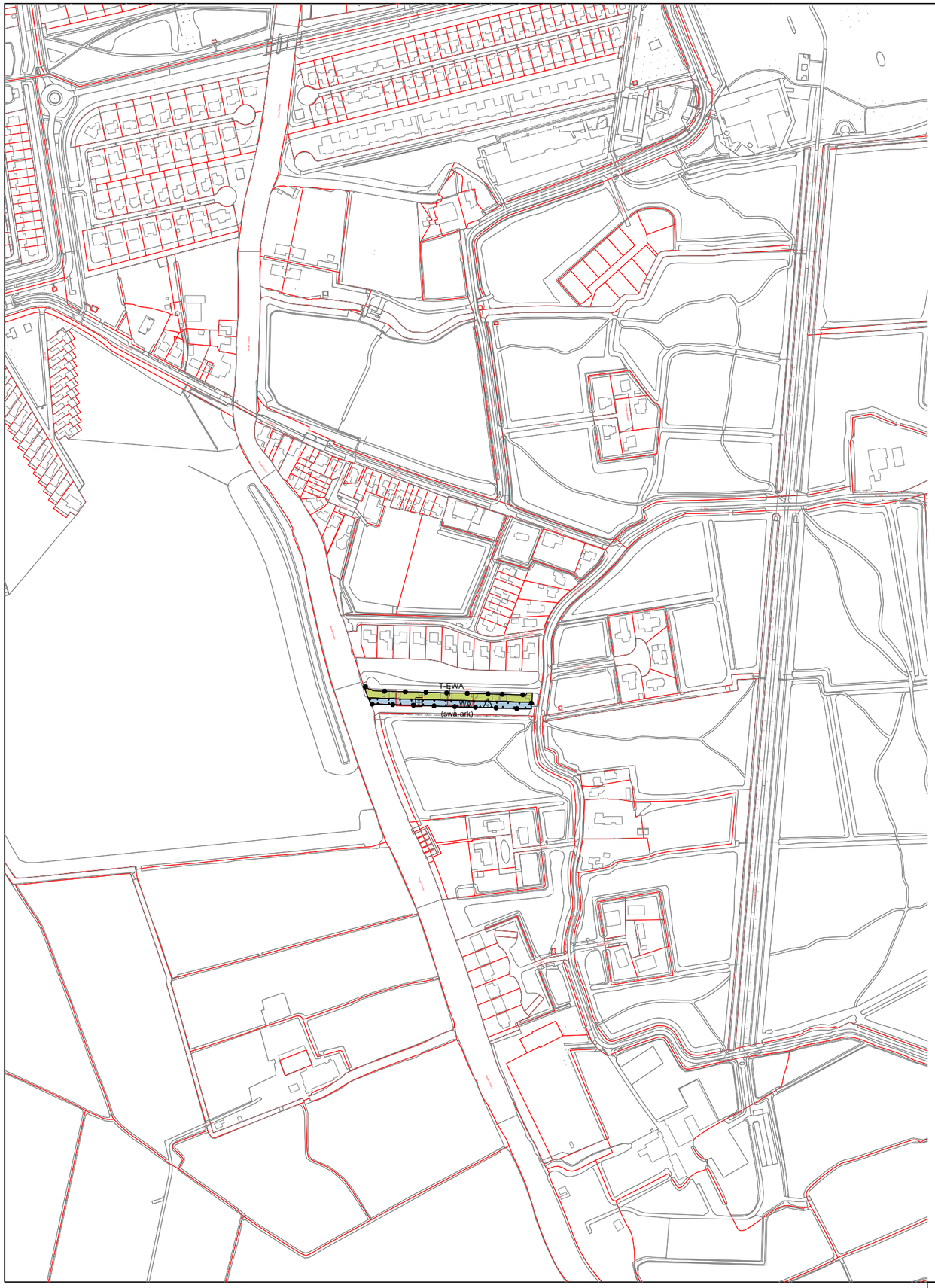

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- a / J — aantal
- i / J — maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 5

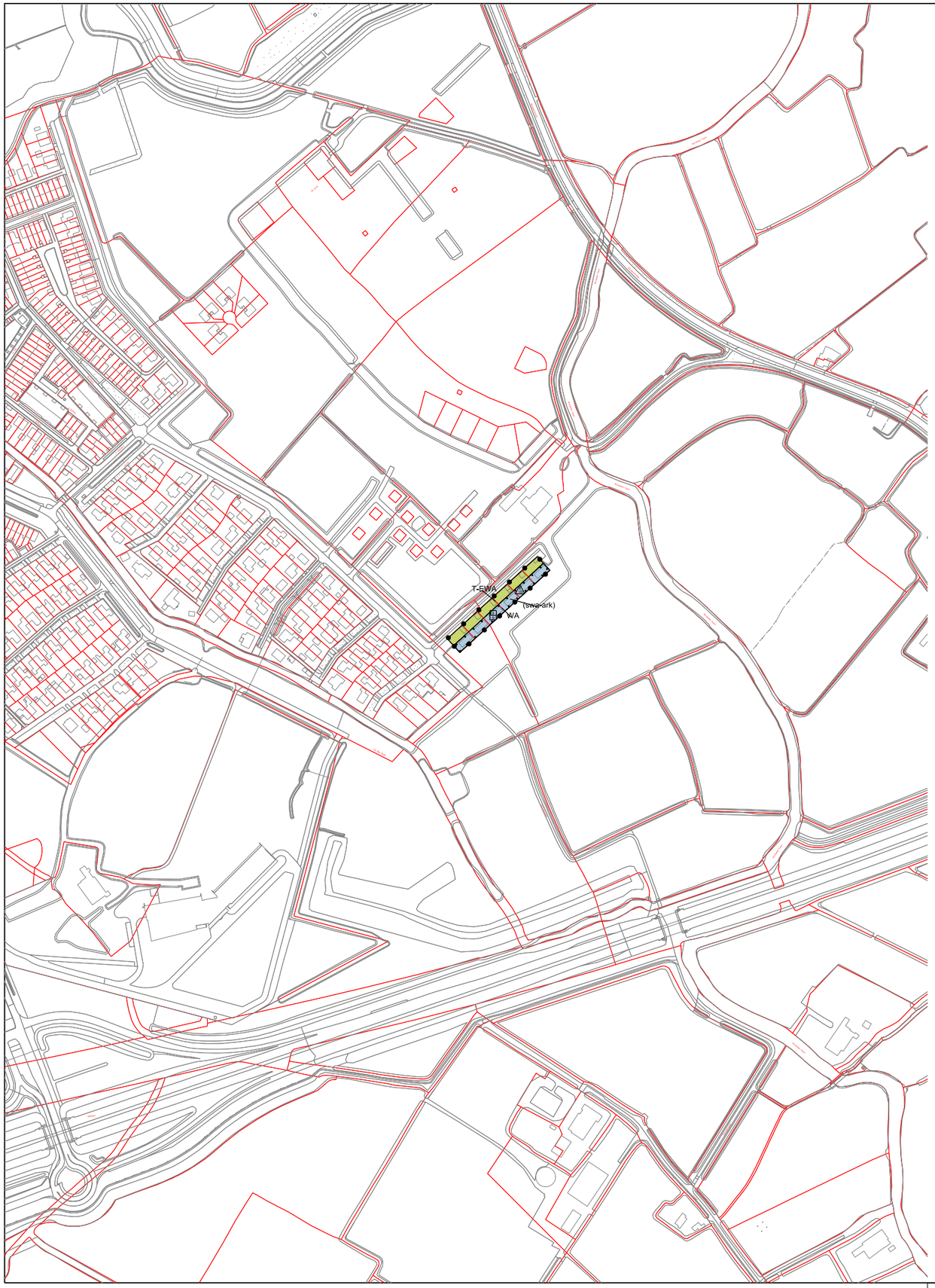

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- a / J — aantal
- i / J — maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 6

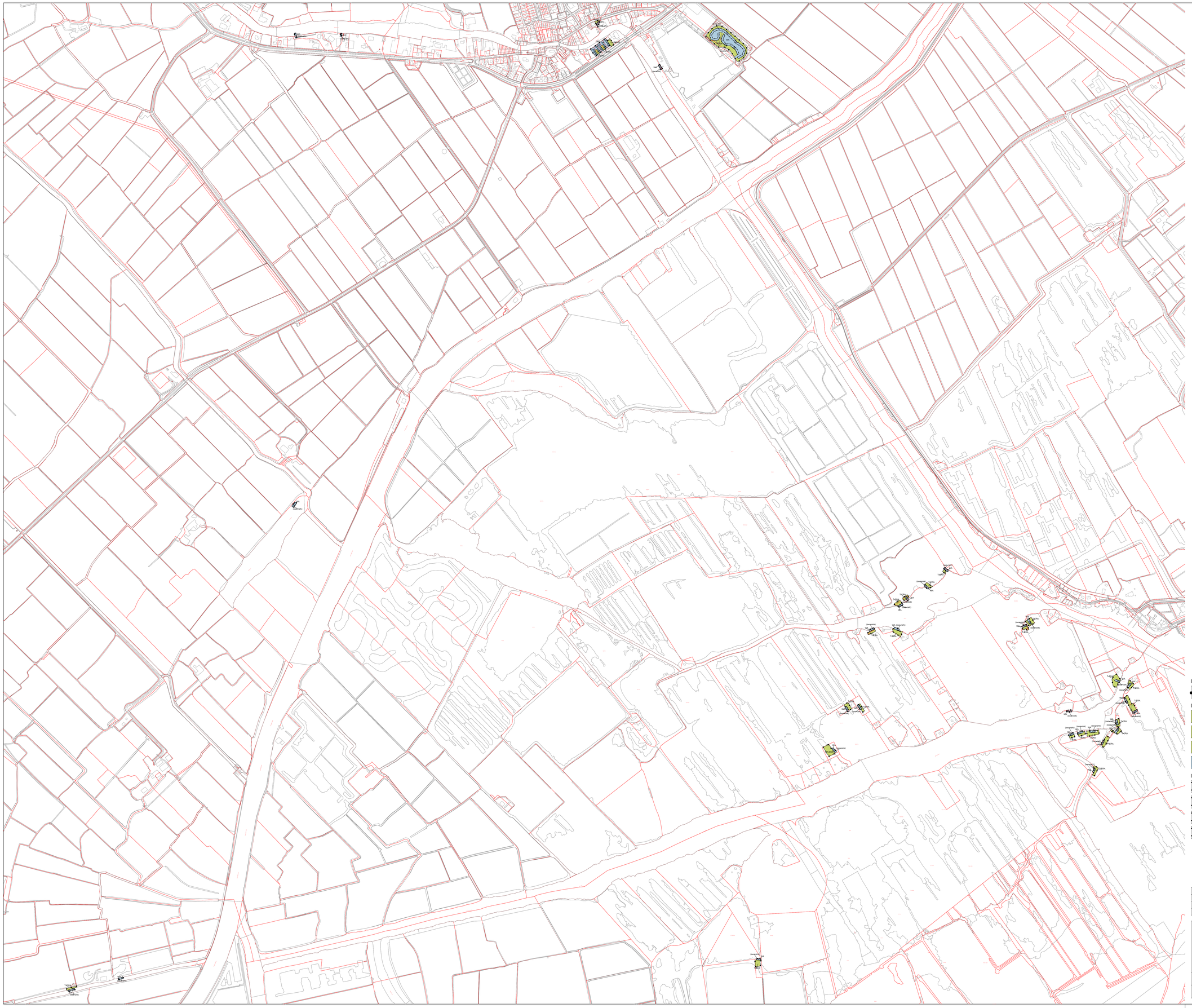

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- aantal
- maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Ruimte voor de toekomstgroep

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 7

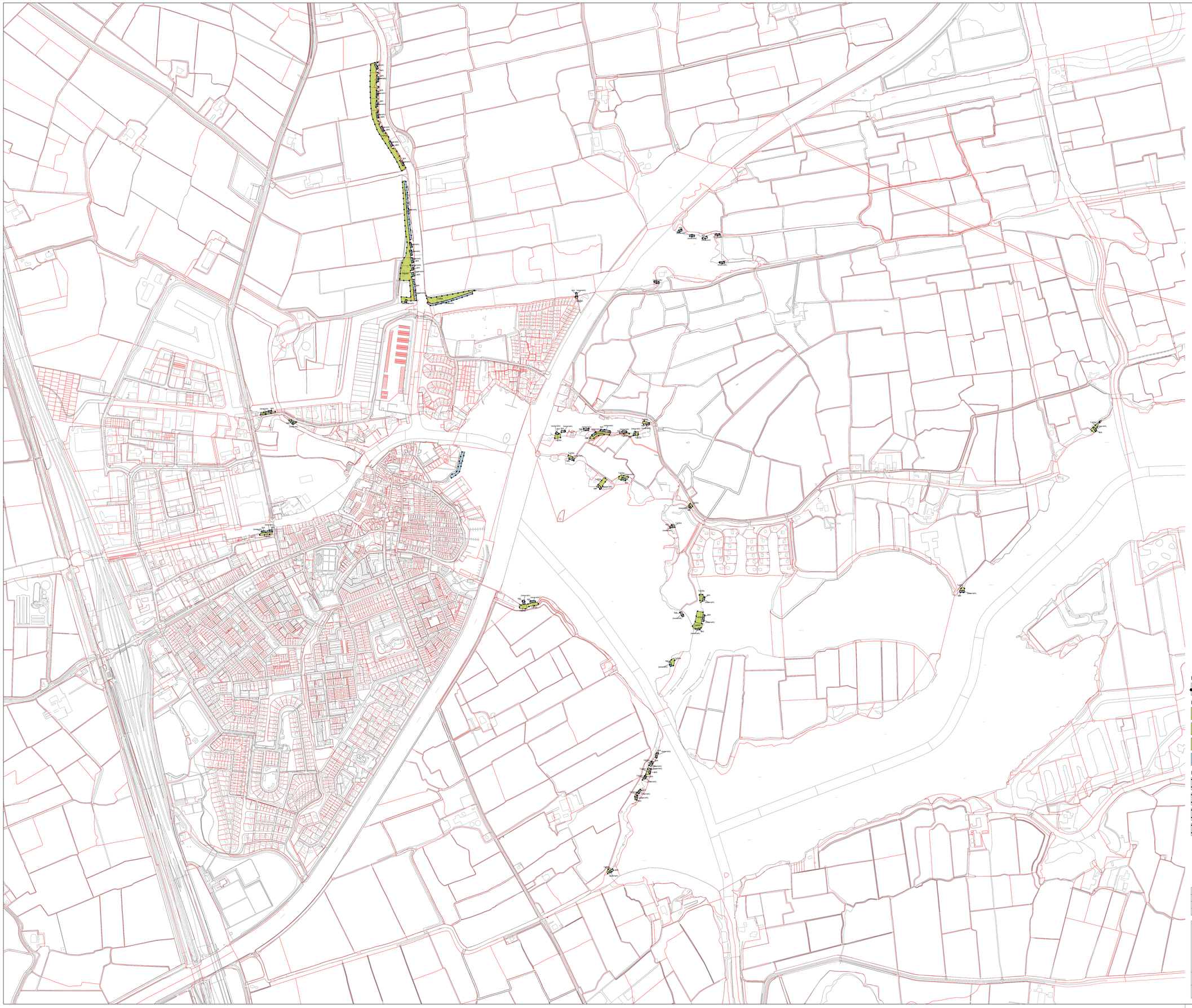

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- aantal
- maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Advies voor de leefomgeving

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 8

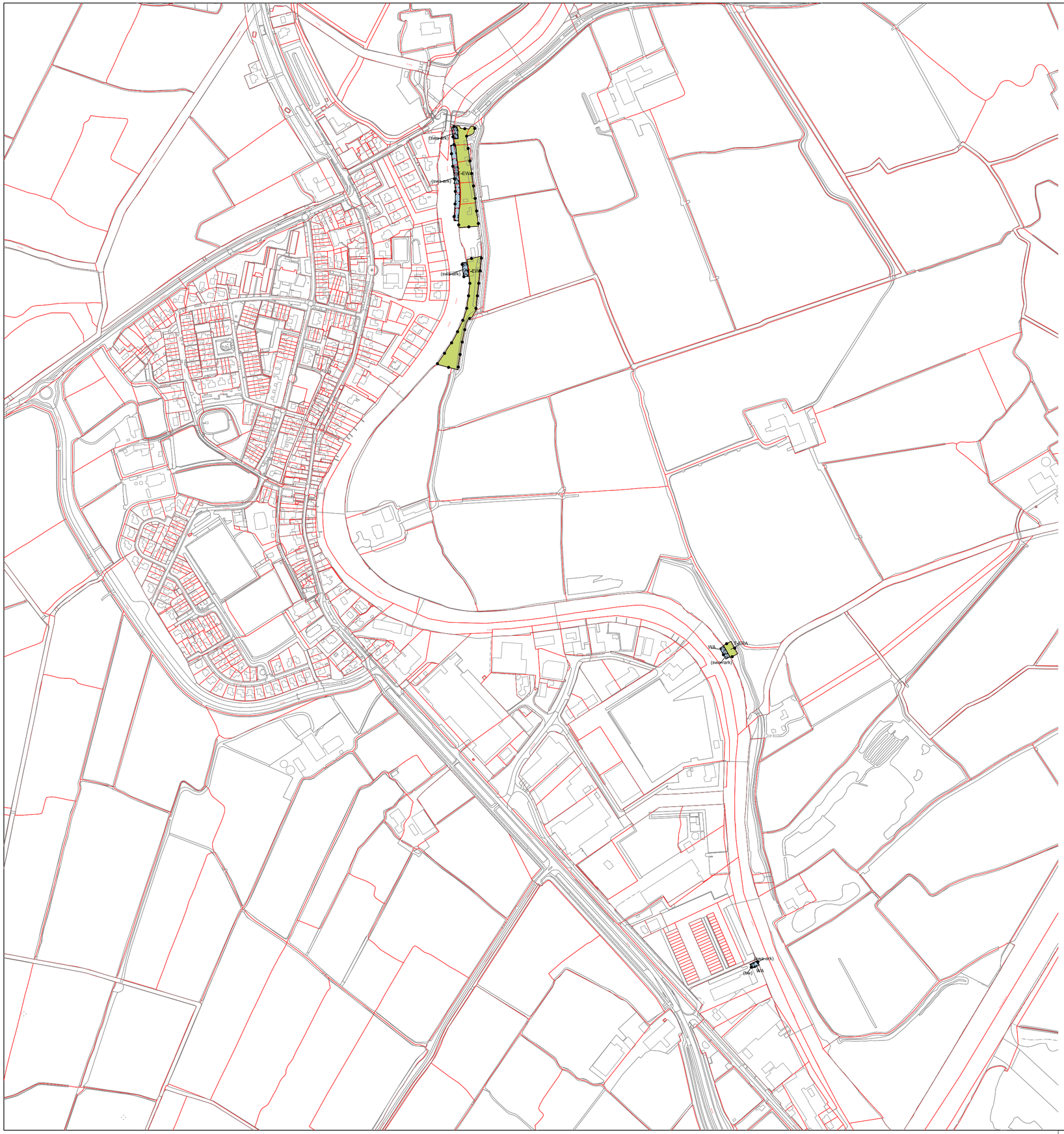

Legenda

- Plangebied

Bestemmingen

- T-ERA — Tuin - Erf bij recreatie-ark
- T-EWA — Tuin - Erf bij woonark
- T-EWS — Tuin - Erf bij woonschip
- WA — Water

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (swa-mh) — specifieke vorm van water - museumhaven
- (swa-rark) — specifieke vorm van water - recreatie-ark
- (swa-sec) — specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden
- (swa-pks) — specifieke vorm van water - pannenkoekenschip
- (swa-ark) — specifieke vorm van water - woonarkenligplaats
- (ste) — steiger
- (wl) — woonschepenligplaats

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- a / j — aantal
- j — maximum breedte (m)

ONTWERP

status	datum	tervisielegging
vastgesteld		
ontwerp	27-03-2020	
voorontwerp	17-12-2019	

GEMEENTE LEEUWARDEN

BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN - ARKEN EN WOONSCHEPEN

Ontwerp

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Stadsontwikkeling en -beheer ROI Team M & R

schaal 1:5000	NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01	verbeelding - blad 9

Zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen

Het ontwerpbestemmingsplan "Leeuwarden – Arken en woonschepen" heeft in de periode vanaf 16 april 2020 zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn 15 zienswijzen ontvangen. Hieronder wordt de inhoud van de zienswijzen samengevat en volgt per zienswijze het gemeentelijke commentaar.

Zienswijze 1 - Eigenaar ark Burd 8001 te Grou (Biggemar)

In een mail van 24 april 2020 heeft de eigenaar van de recreatie-ark op het adres Burd 8001 te Grou een zienswijze ingediend. Aangegeven wordt dat ook het aanliggende perceel, kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1572, in eigendom is. In de 'Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen' [1] staat vermeld dat er geen erf is bij de ark op het adres Burd 8001 te Grou. Verzocht wordt dit aan te passen en het voornoemde perceel als erf op te nemen in het bestemmingsplan.

Reactie:

Op grond van de luchtfoto en de beschikbare kadastrale gegevens is geïnventariseerd of sprake is van wel dan geen erf bij arken. Voor de recreatie-ark op het adres Burd 8001 te Grou en ook voor de recreatie-arken op de adressen Burd 8002, 8003 en 8004 (zie zienswijze 2 en 3) is geconcludeerd dat geen sprake is van een erf bij de recreatie-ark. Alleen de ligplaats van de ark is opgenomen met de bestemming Water en aanduiding recreatie-ark. Zie onderstaand fragment:

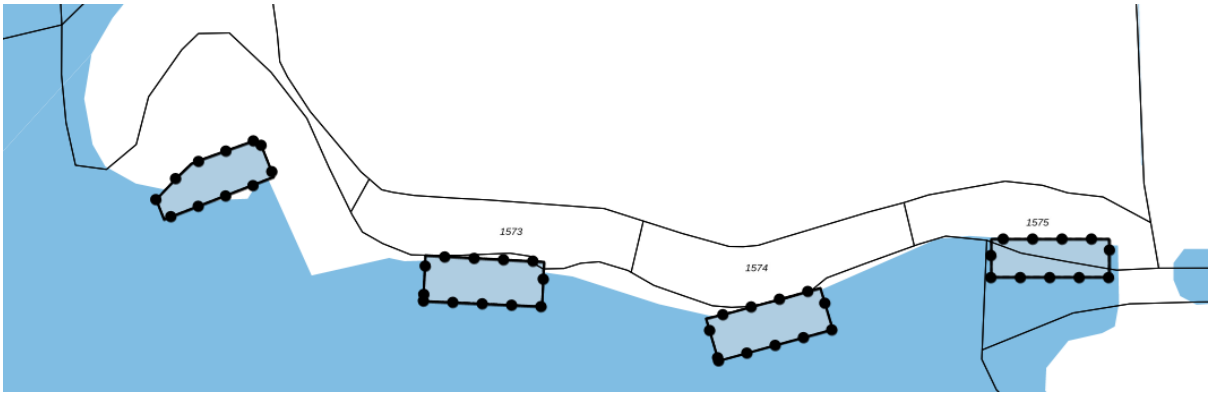

Bestemming Water t.p.v. Burd 8001, 8002, 8003 en 8004 te Grou (bron www.ruimtelijkeplannen.nl)

Het perceel grond dat de eigenaar van de recreatie-ark op het adres Burd 8001 te Grou in eigendom heeft, sluit niet aan bij de locatie van de ark. Zie afbeelding hiernaast voor de situering van Burd 8001 en het perceel GROUW sectie C nr. 1572. Het tussenliggende perceel is niet in eigendom. Voor de gewenste bestemming Tuin – Erf bij recreatie-ark moet het perceel aansluiten bij de aanduiding van de recreatie-ark. Dat is hier niet het geval. Ook gaat het hier om een perceel dat een stuk oever betreft van het Prinses Margrietkanaal, waarbij een inrichting als tuin ongewenst is (omdat dit niet aansluit bij de ark).

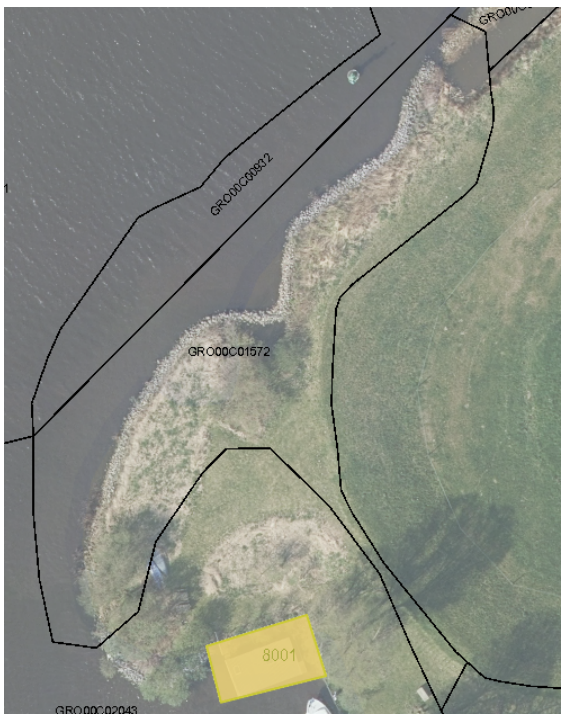

[1] Dit betreft bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan. Dit inventarisatiedocument heeft de gemeente gemaakt. Alle ligplaatsen voor woonschepen, woonarken en recreatie-arken zijn hierin opgenomen. Ook is in dit document per ligplaats aangegeven of sprake is van een erf bij de ligplaats.

In het geldende bestemmingsplan is sprake van de bestemming “Natuurgebied met waterrecreatief medegebruik”. De gronden zijn destijds volgens onze gegevens aangekocht als “dijk met rietland”. Dit alles rechtvaardigt niet het wijzigen van de bestemming van het perceel naar Tuin- Erf bij recreatie-ark. De bestemming blijft “Natuurgebied met waterrecreatief medegebruik”.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 2 – Eigenaar ark Burd 8002 te Grou (Biggemar)
In een mail van 13 mei 2020 heeft de eigenaar van de recreatie-ark op het adres Burd 8002 te Grou een zienswijze ingediend. Aangegeven wordt dat ook het aanliggende perceel, kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1573, in eigendom is. In de ‘Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen’ staat vermeld dat er geen erf is bij de ark op het adres Burd 8002 te Grou. Verzocht wordt dit aan te passen en het voornoemde perceel als erf op te nemen in het bestemmingsplan.

Reactie:
Zie ook onze reactie op zienswijze 1, eerste alinea en het fragment van www.ruimtelijkeplannen.nl. Voor de gewenste bestemming Tuin- Erf bij recreatie-ark moet het perceel aansluiten bij de aanduiding van de recreatie-ark. Het perceel dat in eigendom is sluit in dit geval aan bij de locatie van de ark (zie afbeelding hieronder). Doordat het eigendom van een ark niet kadastraal is vastgelegd, was niet duidelijk dat het perceel in eigendom is van de eigenaar van de recreatie-ark. Nu dat wel het geval is, kan de bestemming van het perceel bij de ark Burd 8002 worden gewijzigd naar de bestemming Tuin - Erf bij recreatie-ark.

Situering arken Burd 8002, 8003 en 8004 met aansluitende percelen (aan noordkant) in eigendom.

Conclusie:
De zienswijze leidt tot aanpassing van het bestemmingsplan. Bij de recreatie-ark op het adres Burd 8002 te Grou wordt het perceel kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1573 opgenomen als Tuin – Erf bij recreatie-ark.

Zienswijze 3 – Eigenaar ark Burd 8004 te Grou (Biggemar)
In een mail van 6 mei 2020 heeft de eigenaar van de recreatie-ark op het adres Burd 8004 te Grou een zienswijze ingediend. Aangegeven wordt dat ook het aanliggende perceel, kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1575, in eigendom is. In de ‘Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen’ staat vermeld dat er geen erf is bij de ark op het adres Burd 8004 te Grou. Verzocht wordt dit aan te passen en het voornoemde perceel als erf op te nemen in het bestemmingsplan.

Reactie:
Zie ook onze reactie op zienswijze 1, eerste alinea en het fragment van www.ruimtelijkeplannen.nl. Voor de gewenste bestemming Tuin – Erf bij recreatie-ark moet het perceel aansluiten bij de aanduiding van de recreatie-ark. Het perceel dat in eigendom is sluit in dit geval aan bij de locatie van de ark (zie afbeelding vorige pagina bij zienswijze 2). Doordat het eigendom van een ark niet kadastraal is vastgelegd, was niet duidelijk dat het perceel in eigendom is van de eigenaar van de recreatie-ark. Nu dat wel het geval is, kan de bestemming van het perceel bij de ark Burd 8004 worden gewijzigd naar de bestemming Tuin - Erf bij recreatie-ark.

Conclusie:
De zienswijze leidt tot 2 aanpassingen. Bij de recreatie-ark op het adres Burd 8004 te Grou wordt het perceel kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1575 opgenomen als Tuin – Erf bij recreatie-ark. Ook wordt het tussenliggende perceel (bij de recreatie-ark op het adres Burd 8003) kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1574 opgenomen als Tuin – Erf bij recreatie-ark. Dit laatste betreft een ambtshalve wijziging.

Zienswijze 4 – Eigenaar ark Burd 8005 te Grou (Biggemar)
In een mail van 26 april 2020 heeft de eigenaar van de recreatie-ark op het adres Burd 8005 te Grou een zienswijze ingediend. Aangegeven wordt dat ook het aanliggende perceel, kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1926, in eigendom is. In de 'Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen' staat vermeld dat er geen erf is bij de ark op het adres Burd 8005 te Grou. Verzocht wordt dit aan te passen en het voornoemde perceel als erf op te nemen in het bestemmingsplan.

Reactie:
Op grond van de luchtfoto en de beschikbare kadastrale gegevens is geïnventariseerd of sprake is van wel dan geen erf bij arken. Voor de recreatie-ark op het adres Burd 8005 te Grou is geconcludeerd dat geen sprake is van een erf bij de recreatie-ark. Alleen de ligplaats van de ark is opgenomen met de bestemming Water en aanduiding recreatie-ark. Zie onderstaande afbeelding.

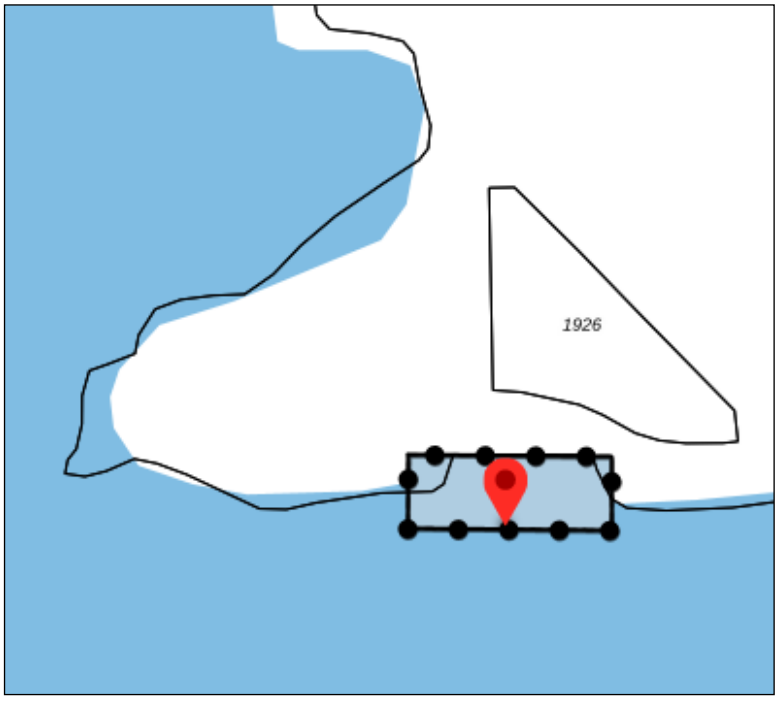

Situering ark Burd 8005 en perceel GROUW sectie C nr. 1926.

Het perceel grond dat de eigenaar van de recreatie-ark op het adres Burd 8005 te Grou in eigendom heeft, sluit niet aan bij de locatie van de ark. Het perceel dat ertussen ligt is niet in eigendom. Voor de gewenste bestemming Tuin – Erf bij recreatie-ark moet het perceel aansluiten bij de aanduiding van de recreatie-ark. Dat is hier niet het geval.

In het geldende bestemmingsplan is sprake van de bestemming "Natuurgebied". Dit alles rechtvaardigt niet het wijzigen van de bestemming van het perceel naar Tuin- Erf bij recreatie-ark. De bestemming blijft "Natuurgebied".

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijzen 5 t/m 9 – Belanghebbenden/eigenaars arken Meersweg 1001/1003/1005 te Grou
Er zijn 5 identieke zienswijzen via de mail ingediend op de datums 21, 22, 23 en 24 mei 2020. Deze 5 zienswijzen hebben allen betrekking op de Burd 8025, 8026 en 8027 en de ligplaatsen met adres Meersweg 1001, 1003 en 1005 te Grou. Eerder is door de raad een verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd, waarna een omgevingsvergunning is verleend voor de verplaatsing van de arken van de Meersweg naar de percelen Burd 8025, 8026 en 8027 te Grou. De percelen aan de Burd zijn in dit plan voorzien van de bestemming Water en aanduiding recreatie-ark. Ook zijn er bij deze percelen erven opgenomen conform de verleende vergunning. De ligplaatsen aan de Meersweg zijn "uitbestemd", door alleen de bestemming Water op te nemen en geen aanduiding meer op te nemen voor de ligplaatsen.

De rechtspositie van de eigenaren van drie recreatie-arken en de percelen op de Burd worden naar hun mening niet voldoende gewaarborgd. Vanwege de opgenomen afmetingen in artikel 3.2 sub b voor recreatie-arken, die beperkend worden geacht. Ook zijn de maatvoeringen op de plankaart anders. Het verdient de voorkeur de inhoud van de verleende omgevingsvergunning (nr. 11026949) op te nemen in het ontwerpbestemmingsplan, zowel ten aanzien van de maatvoering van de arken als de maatvoering van de berging. Ook de welstandscriteria zouden moeten worden aangepast conform het stedenbouwkundig en landschapsplan dat deel uitmaakt van de omgevingsvergunning. De uitbestemming van de ligplaatsen aan de Meersweg is akkoord als sprake is van onherroepelijke inbestemming van de arken aan de Burd conform de verleende omgevingsvergunning.

Reactie:
De intentie was om in dit bestemmingsplan voor arken en woonschepen één regeling op te nemen voor alle recreatie-arken. De recreatie-arken aan de Burd 8025, 8026 en 8027 zijn na het doorlopen van een aparte planologische procedure al vergund in 2019. Daarom werd er vanuit gegaan dat de arken voor de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan verplaatst zouden zijn van de Meersweg naar deze locaties. Men zou daardoor geen hinder ondervinden van de regeling zoals opgenomen in dit bestemmingsplan. De arken zouden passen binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan op grond van het overgangsrecht.

Gelet op de ingediende zienswijzen is de conclusie dat één regeling voor alle recreatie-arken niet volstaat. De verleende omgevingsvergunning voor de arken op de nieuwe locaties aan de Burd had ook moeten worden verwerkt in het bestemmingsplan. Een initiatief dat voldoende mate van concreetheid bevat moet worden meegenomen in een bestemmingsplan. Over dit initiatief heeft zowel de gemeenteraad als het college al een positief besluit genomen, daarmee is het concreet genoeg. Dat beroep is ingediend tegen het besluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning, verandert dit niet. De arken en bergingen zullen conform de verleende omgevingsvergunning worden inbestemd met een specifieke aanduiding. Ook het stedenbouwkundig- en landschapsplan zal aan deze ligplaatsen en erven worden gekoppeld in het bestemmingsplan. Dit plan bevat geen welstandscriteria voor de Arken en zal daarom niet daarin worden opgenomen.

Aangezien er sprake is van een verplaatsing van arken en niet van het realiseren van extra arken komen de ligplaatsen aan de Meersweg te vervallen na de verplaatsing van de betreffende arken. Daarom moeten die uit het bestemmingsplan worden gehaald. Aangezien dit bestemmingsplan zowel de inbestemming van de arken aan de Burd als de uitbestemming van de ligplaatsen aan de Meersweg regelt, zullen de inbestemming en uitbestemming waarschijnlijk tegelijkertijd onherroepelijk worden. Het kan wel zijn, vanwege eventueel beroep en voorlopige voorziening, dat het deel van het bestemmingsplan met de wegbestemde ligplaatsen wel in werking treedt en de nieuwe ligplaatsen niet. Het hele bestemmingsplan wordt echter pas onherroepelijk als de rechter heeft geoordeeld over het beroep. Als de nieuwe ligplaatsen inderdaad in beroep worden vernietigd, zal een reparatieplan een nieuwe plek moeten aanwijzen of de oude ligplaatsen moeten herstellen. Het overgangsrecht biedt in dat geval de oplossing. Als de arken nog gebruik maken van de ligplaatsen op het moment dat dit bestemmingsplan in werking treedt, dan kunnen ze daar nog blijven liggen op grond van het overgangsrecht. Voor de ark die al is verplaatst geldt dat, als het gebruik op de oude ligplaats nog niet langer dan een jaar is onderbroken sinds de inwerkingtreding van het bestemmingsplan voor de plek aan de Meersweg, dat dan de ark zonder meer teruggeplaatst kan worden naar de oude plek, dit valt dan ook nog onder het overgangsrecht.

Conclusie:
De zienswijzen leiden tot aanpassing van het bestemmingsplan conform de verleende omgevingsvergunning (nr. 11026949). In de bestemming Water zal voor alle drie arken een specifieke aanduiding worden opgenomen, met daaraan gekoppeld in de regels de specifieke maatvoering voor de vergunde arken. In de bestemming Tuin – Erf bij recreatie-ark zal een aanduiding worden opgenomen voor het realiseren van de bergingen, waardoor op grond van de regels de vergunde bergingen qua maatvoering worden toegestaan. Ook het stedenbouwkundig- en landschapsplan zal aan de ligplaatsen en erven worden gekoppeld in het bestemmingsplan. In de toelichting zal worden ingegaan op deze specifieke situatie ter onderbouwing van de nieuwe aanduidingen. Voor de motivering wordt hierbij verwezen naar de ruimtelijke onderbouwing en het stedenbouwkundig- en landschapsplan welke deel uitmaken van de verleende omgevingsvergunning. De inspraakreacties op de welstandscriteria leiden niet tot wijzigingen.

Zienswijze 10 - Eigenaren recreatiewoningen nabij Burd 8025/8026/8027 te Grou
Per brief van 26 mei 2020 is een zienswijze ingediend met betrekking tot de drie recreatie-arken (met bijbehorende bebouwing, tuinen, terreinen en andere voorzieningen) op de adressen Burd 8025, 8026 en 8027. De zienswijze is namens eigenaren van nabijgelegen recreatiewoningen op De Suder Burd ingediend. Zij hebben rechtstreeks zicht op de voorgenomen locatie van de recreatie-arken en andere bouwwerken. Het open, gave en natuurlijke karakter van de landtong zou bewaard moeten blijven. Nieuwe bebouwing in dit (natuur)gebied is in strijd met provinciaal en gemeentelijk beleid, dat pleit voor behoud van openheid en natuur. Ook is sprake van een “nieuwe stedelijke ontwikkeling” als bedoeld in artikel 3.1.6 lid 2 Bro, waarvan in de toelichting niet gemotiveerd wordt waarom deze niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd.

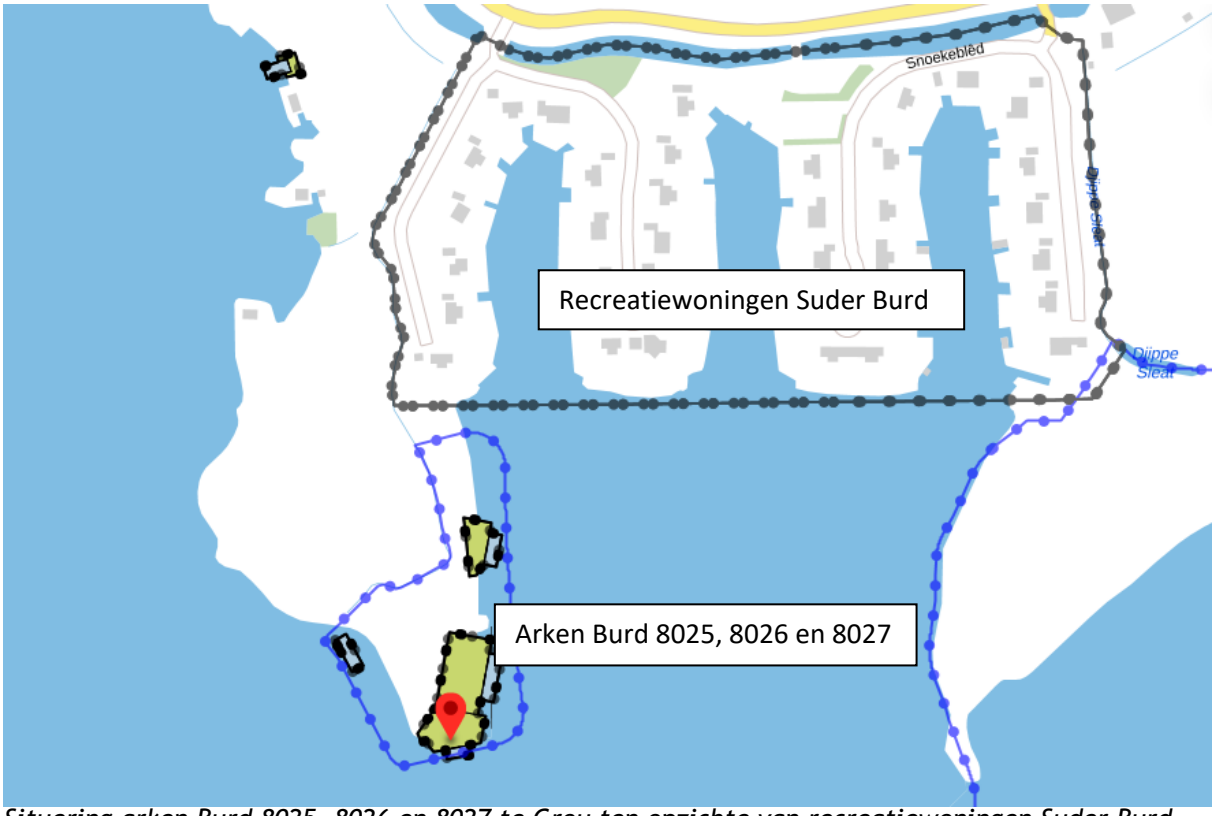

Situering arken Burd 8025, 8026 en 8027 te Grou ten opzichte van recreatiewoningen Suder Burd.

In de zienswijze wordt ook ingegaan op de verleende omgevingsvergunningen voor de arken en aanlegvoorzieningen. Men is van mening dat de verleende omgevingsvergunningen in strijd zijn met het ontwerpbestemmingsplan (planregels voor recreatie-arken artikel 3.2 sub b en regels voor tuinen artikel 6). Gemotiveerd wordt waarom hier geen noodzaak is voor drie nieuwe ligplaatsen

voor arken. Ook wordt gemotiveerd dat geen sprake is van verplaatsing van arken van Minne Finne naar deze locatie. Het bestemmingsplan biedt ook ruimte voor andere arken, het creëert dus drie nieuwe ligplaatsen. De zeilkwaliteit van aangrenzend water zal nadelige gevolgen ondervinden van arken en beplanting. Verzocht wordt het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen, zonder deze drie recreatie-arken.

Reactie:
Een groot deel van de inhoud van deze zienswijze is ook opgenomen in het beroepschrift inzake de verleende omgevingsvergunning. Wij hebben in het kader van het beroep daarop gereageerd (zie bijlage 1 verweerschrift) en reageren nu alleen op de punten ten aanzien van dit bestemmingsplan.

Er wordt terecht geconstateerd dat de verleende omgevingsvergunning voor de arken en bijgebouwen in strijd is met het ontwerpbestemmingsplan. Zoals aangegeven in onze reactie op de zienswijzen 5 t/m 9 – waar wij hier ook naar verwijzen - zullen wij het bestemmingsplan aanpassen conform de verleende omgevingsvergunning. Ook zal in de toelichting worden ingegaan op deze specifieke situatie. Voor de motivering wordt hierbij verwezen naar de ruimtelijke onderbouwing en het landschapsplan welke deel uitmaken van de verleende omgevingsvergunning. Dit volstaat voor de onderbouwing van de drie recreatie-arken (met bijbehorende bebouwing, tuinen, terreinen en andere voorzieningen) op de adressen Burd 8025, 8026 en 8027.

Het bestemmingsplan creëert hier drie nieuwe ligplaatsen, conform de verleende vergunning. Er vervallen echter ook drie ligplaatsen aan de Meersweg (Minne Finne), deze ligplaatsen dienen ter vervanging. Inderdaad kunnen op de drie nieuwe ligplaatsen ook andere recreatie-arken komen, als die arken voldoen aan het bestemmingsplan en de welstandscriteria Arken. Aangezien de ligplaatsen aan de Meersweg worden wegbestemd, blijft het aantal ligplaatsen onveranderd.

Conclusie:
De zienswijze komt deels overeen met de zienswijzen 5 t/m 9 ten aanzien van het bestemmingsplan en voor dat deel is aanpassing van het bestemmingsplan nodig. Zie conclusie zienswijzen 5 t/m 9. Voor het overige leidt de zienswijze niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 11 – Grouster Watersport Vereniging m.b.t. Burd 8025/8026/8027 te Grou
In een mail van 25 mei 2020 heeft de Grouster Watersport Vereniging een zienswijze ingediend. De zienswijze betreft de beplanting in de tuinen bij de arken Burd 8025, 8026 en 8027. Deze beplanting zal voor meer luwte zorgen, waardoor vrij zeilen in dit stuk water bij bepaalde windrichting niet meer mogelijk is. Er wordt bezwaar gemaakt tegen hogere beplanting dan de hoogte van de arken. Gerekend vanaf het water zou de beplanting niet hoger moeten zijn dan drie meter en tussen de arken zouden gaten in de beplanting moeten blijven, zodat de wind er tussendoor kan. Dat er beplanting rondom de arken komt is een goede zaak om deze te camoufleren in het landschap, echter een grote luwte veroorzakende beplanting, is voor zeilers niet acceptabel.

Reactie:
Eerder is door de raad een verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het planologisch mogelijk maken van deze drie arken aan de Burd, waarna een omgevingsvergunning is verleend. Onderdeel van deze vergunning is het landschapsplan met daarin de beplanting ter plaatse van de tuinen bij de arken. In dit bestemmingsplan wordt datgene vastgelegd wat eerder is vergund, waaronder de tuinen bij de arken. De hoogte van beplanting kan in een bestemmingsplan niet worden beperkt. Op grond van de geldende bestemming Natuurgebied was ook (hoge) beplanting mogelijk. In die zin verandert de bestemming niets aan de mogelijkheden.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 12 – Stichting Behoud Fries Cultuurlandschap m.b.t. Burd 8025/8026/8027 te Grou
In een mail van 27 mei 2020 heeft de Stichting Behoud Fries Cultuurlandschap een zienswijze ingediend. De zienswijze betreft de beplanting in de tuinen bij de arken Burd 8025, 8026 en 8027. Gevraagd wordt om in de regels voor de tuinen bij de nieuwe ligplaatsen beperking op te nemen voor de hoogte van de planten. Dit als maatregel tegen weidevogelpredatie door roofvogels en om te voorkomen dat de zeilende recreatievaart hinder ondervindt van luwte.

Reactie:
Wij verwijzen naar onze reactie op zienswijze 11.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 13 – Stichting Vlietvaardig m.b.t. Vlietzone
In een mail van 26 mei 2020 heeft de Stichting Vlietvaardig een zienswijze ingediend. De stichting zet zich in voor de leefbaarheid van de Vlietzone. Dit ontwerpbestemmingsplan heeft betrekking op een deel van de Vlietzone, namelijk de Emmakade (Noordzijde), de Oostergrachtswal en de Oostersingel.

Complimenten worden gegeven voor de gedetailleerdheid van het plan, waarin tot op het niveau van het individuele schip, zoals de Stânfries en het pannenkoekenschip, is gekeken. Ook voor het feit dat uit de regels blijkt dat, voor zover er in een ark een bêd & brochje wordt gehuisvest, dit alleen mogelijk is wanneer de exploitant de hoofdbewoner is en daadwerkelijk op het adres woont. Ook dat het voeren van een seksinrichting is uitgesloten, wordt als positief beschouwd.

Op de volgende punten maakt de stichting bezwaar tegen het plan:
1. Het verbod op erotische dienstverlening is onvoldoende concreet geformuleerd om daadwerkelijk te borgen dat erotische dienstverlening vanuit arken niet zal plaatsvinden.
2. Het feit dat een ark bewoond mag worden door ‘een huishouden’. De definitie is zo ruim dat ook studenten of seizoenswerkers als een huishouden kunnen worden beschouwd. Een huishouden per woonark geeft ruimte aan verkapte kamerverhuur en derhalve overlast. Verzocht wordt aan te sluiten bij de regel die geldt voor Bêd en Brochje dat de eigenaar niet alleen de hoofdbewoner moet zijn, maar ook woonachtig moet zijn op het adres. Dit sluit aan bij het feitelijke gebruik van het merendeel van de arken en voorkomt dat huisjesmelkers woonarken uitmelken als verhuurobject, zoals in de Vlietzone gebeurt.
3. De aanwijzing van de Oostersingel als een gebied waar woonarken mogen liggen. Deze uitzonderingspositie binnen de grachten van de stad Leeuwarden is niet gemotiveerd, past niet in een goede ruimtelijke ordening van een gracht waaraan monumentale pakhuizen staan, past niet in de toekomstvisie van de wijk en schuurt met het plan van aanpak om de wijk weer veilig en leefbaar te maken. Verzocht wordt om een uitsterfbeleid voor de arken om de historie te laten herleven, door aan de Oostersingel weer ligplaatsen te bieden aan de SKS-skûtsjes van Huzum en Leeuwarden.

Reactie:
Met dank voor de complimenten.
Hierbij onze reactie op de ingebrachte bezwaren:
1. De definitie van seksinrichting is standaard opgenomen in bestemmingsplannen van de gemeente Leeuwarden en heeft tot heden niet geleid tot onduidelijkheden. Wij zien geen redenen om een nadere definitie op te nemen.
2. De definitie van huishouden zorgt ervoor dat sprake moet zijn van het voeren van een duurzame (gemeenschappelijke) huishouding waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan. De definitie zorgt ervoor dat ook minder traditionele vormen van een huishouden zijn toegestaan. Het kamergewijs verhuren past niet binnen de definitie van huishouden. Het is niet mogelijk om via het bestemmingsplan zelfbewoning door de eigenaar van een pand of ark af te dwingen. Zelfbewoning kan wel via een Huisvestingsverordening worden opgelegd. Een

Huisvestingsverordening kan alleen worden ingesteld als er aantoonbaar sprake is van een tekort aan betaalbare woningen binnen de gemeente. Daarvan is geen sprake. Wij zien op dit moment geen mogelijkheden om zelfbewoning door een eigenaar te verplichten.

3. Het toestaan van arken aan de Oostersingel vloeit voort uit de bestaande situatie. In het geldende bestemmingsplan was geen onderscheid gemaakt tussen ligplaatsen voor arken en ligplaatsen voor woonschepen. Dat wordt met dit bestemmingsplan wel duidelijk dit onderscheid. Binnen de grachten van de binnenstad van Leeuwarden zijn inderdaad alleen arken aanwezig aan de Oostersingel, voor het overige zijn alleen woonschepen toegestaan. Op grond van de uitgegeven ligplaatsenvergunningen zijn eerder arken toegestaan aan de Oostersingel. Er is een aantal jaren geleden wel onderzocht of dit teruggedraaid kan worden: of het mogelijk is de arken met uitsterfbeleid te weren. Dit bleek niet mogelijk. De arken hebben een zakelijke vergunning, dat is anders als bij een schip. Daar is sprake van een persoonlijke vergunning. Wordt het schip verkocht, dan moet het schip weg. Bij arken gaat dit niet op. Als een ark wordt verkocht, dan is dat inclusief ligplaats. Wij kunnen de ligplaatsen niet weghalen, dan ontnemen wij de eigenaars van de arken een recht.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 14 – Eigenaren agrarisch bedrijf m.b.t. Leppedyk 1011 te Grou
Per brief van 23 mei 2020 is een zienswijze ingediend tegen de ligplaats op het adres Leppedyk 1011 te Grou en de bestemmingswijziging van het aanliggende perceel.

In het huidige geldende bestemmingsplan (Buitengebied 2008, gemeente Boarnsterhim) heeft dit adres en de bijbehorende percelen, geen ligplaats voor een ark en/of woonschip en heeft het gehele perceel de bestemming ‘agrarisch gebied’, het noordelijke perceel met de bijbehorende loods heeft de bestemming ‘niet-agrarisch bedrijf’, zo staat in de zienswijze.

Op het adres Leppedyk 1011 ligt op dit moment een ark, welke diende als bedrijfswoning. Het bedrijf is echter niet meer actief, er vinden al jaren geen activiteiten meer plaats. De eigenaar is in 2011 overleden en de weduwe woont er nog. Bij navraag, zowel bij gemeente als bij de provincie, is er geen ligplaatsvergunning voor dit adres bekend en/of afgegeven.
In het ontwerpbestemmingsplan wordt een permanente ligplaats aangegeven bij Leppedyk 1011 en krijgt het gehele perceel ten zuiden van het perceel met bestemming ‘niet-agrarisch bedrijf’ de bestemming tuin/erf krijgen, in plaats van agrarisch gebied.

Indieners van de zienswijze hebben een agrarisch bedrijf ten zuiden van dit gebied. Hun landerijen grenzen hieraan en de toegangsweg loopt oostelijk langs het perceel. In het verleden en ook nu heeft men last ondervonden van de bewoners in de arken aan de Leppedyk, welke hun toegangsweg is. O.a. tegenhouden van het loonbedrijf en zelfs blokkeren van de weg. Door de bestemmingswijziging komt de woonbestemming dichter bij het agrarisch bedrijf dat tot beperking kan leiden.

Fragment ontwerpbestemmingsplan.

Reactie:
Het bestemmingsplan Buitengebied 2008 van de voormalige gemeente Boarnsterhim is niet (meer) het geldende bestemmingsplan voor deze locatie. Op grond van het bestemmingsplan Woonschepen,

dat in 2013 door Boarnsterhim is vastgesteld, is er al wel een ligplaats voor deze ark op het adres Leppedyk 1011. Deze ligplaats met tuin hebben wij precies overgenomen uit dat bestemmingsplan. Er is derhalve sprake van een bestaande planologische situatie.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Zienswijze 15 – Eigenaar kadastraal perceel Oude Lune (tussen 1a en 1b) te Leeuwarden
In een mail van 27 mei 2020 is een zienswijze ingediend met betrekking tot de (nieuwe) ligplaats voor een woonark aan de Oude Lune tussen 1a en 1b. Indiener van de zienswijze is eigenaar van het kadastrale perceel waar de ligplaats op gesitueerd is en een groot deel van de bijbehorende tuin. De eigenaar heeft aangegeven hier graag een woonark te willen situeren. Op dit moment betreft deze locatie nog een klein haventje, waar geregeld overlast wordt veroorzaakt door (hang)jongeren. De locatie, tussen bestaande ligplaatsen voor woonarken in, is ruimtelijk gezien geschikt voor een woonark en daarom in het ontwerpbestemmingsplan opgenomen als ligplaats voor een woonark met daarbij behorende tuin.

De zienswijze betreft de situering van de ligplaats. Verzocht wordt deze 4 meter verder in het water te situeren. Daardoor komt de ligplaats 4 meter in gemeentewater te liggen, ongeveer op dezelfde lijn als de arken aan de rechterzijde (Oude Lune 1b en verder). Er blijft dan meer ruimte over - tussen de ligplaats en het pad - voor de tuin, wat de indiener van de zienswijze graag wil.

Reactie:
De ligplaats is in het ontwerpbestemmingsplan op één lijn gesitueerd met de ligplaatsen van de arken aan de linkerzijde (Oude Lune 1 en 1a). De buitenste lijn van de bestemming Water (en de aanduiding voor de ligplaats) ligt daarbij op de eigendomsgrens. Zie onderstaande afbeelding.

Fragment www.ruimtelijkeplannen.nl ontwerpbestemmingsplan met kadastrale grens en luchtfoto.

Op grond van de ingediende zienswijze is onderzocht in hoeverre medewerking kan worden verleend aan dit verzoek. De watergang (de Potmarge) is eigendom van de gemeente, maar de provincie is hier nautisch beheerder. Wij hebben hun advies gevraagd in verband met de doorvaartbreedte. Door de provincie is aangegeven dat de ark niet voor beide naastliggende arken mag komen te liggen, omdat anders de doorvaartbreedte te veel wordt versmald.

Deze (rode) lijn – tussen beide arken – is daarvoor maatgevend:

Ook is de kanttekening geplaatst, dat als de ark precies op deze lijn tussen beide naastliggende arken komt te liggen, dat dan geen bootjes langszij mogen liggen. Geadviseerd wordt om de ark meer naar achter te situeren. Overigens moet voor voorzieningen in het water of op de oever (beheerszone 5 meter) ook getoetst worden of ontheffing nodig is in het kader van de Vaarwegenverordening Fryslân 2014.

Gelet op dit advies van de provincie zou alleen een “scheve ligplaats” meer ruimte creëren voor een tuin. Hierover is advies ingewonnen bij de stedenbouwkundige van de gemeente. De verspringing van de bestaande arken Oude Lune 1a en 1b is te verklaren door de knik in het pad ter hoogte van de ark Oude Lune 1b. Ter plaatse van die ark is sprake van een grotere tuin. Dit is een uitzondering. Dat rechtvaardigt niet een “scheve ligplaats” tussen Oude Lune 1a en 1b. Dit wordt stedenbouwkundig gezien niet wenselijk geacht, aangezien de overige arken op één lijn liggen.

Gelet op bovenstaande adviezen, wordt geen medewerking verleend aan het verzoek om de ligplaats 4 meter verder in het water te situeren.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Aanpassingen bestemmingsplan n.a.v. zienswijzen
De zienswijzen leiden tot aanpassingen in het bestemmingsplan, die hierna worden opgesomd.

De aanpassingen op de verbeelding betreffen:
- Bij de recreatie-ark op het adres Burd 8002 te Grou wordt het perceel kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1573 opgenomen als Tuin – Erf bij recreatie-ark.
- Bij de recreatie-ark op het adres Burd 8004 te Grou wordt het perceel kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1575 opgenomen als Tuin – Erf bij recreatie-ark.
- Ter plaatse van de recreatie-arken op het adres Burd 8025, 8026 en 8027 te Grou wordt in de bestemming Water voor alle drie arken een specifieke aanduiding opgenomen voor de maatvoering van de vergunde arken.
- Bij de recreatie-arken op het adres Burd 8025, 8026 en 8027 te Grou wordt in de bestemming Tuin – Erf bij recreatie-ark een specifieke aanduiding opgenomen voor de maatvoering van de vergunde bergingen.

De aanpassingen in de regels betreffen:

- In de bestemming Water worden in artikel 3.2 onder b, waar de bouwregels staan voor het bouwen van recreatie-arken ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-arkenligplaats', bouwregels toegevoegd voor de maatvoering van de vergunde arken op het adres Burd 8025, 8026 en 8027 te Grou, conform de verleende omgevingsvergunning (nr. 11026949) ter plaatse van de specifieke aanduiding hiervoor.
- In de bestemming Tuin – Erf bij recreatie-ark worden in artikel 6.2.1, waar de bouwregels staan voor bijbehorende bouwwerken, bouwregels toegevoegd voor de maatvoering van de vergunde bergingen bij de arken op het adres Burd 8025, 8026 en 8027 te Grou, conform de verleende omgevingsvergunning (nr. 11026949) ter plaatse van de specifieke aanduiding hiervoor.
- In de bestemming Tuin – Erf bij recreatie-ark worden in artikel 6.4.1, waar de strijdig gebruiksregels zijn opgenomen, strijdig gebruiksregels toegevoegd voor een gebruik van de aanliggende recreatie-ark als de tuin niet wordt aangelegd en in stand gehouden zoals opgenomen in het stedenbouwkundig- en landschapsplan voor de recreatie-arken op het adres Burd 8025, 8026 en 8027 te Grou, welke als bijlage bij de regels wordt opgenomen.
- Als bijlage bij de regels wordt opgenomen het stedenbouwkundig- en landschapsplan welke deel uitmaakt van de verleende omgevingsvergunning (nr. 11026949) voor de recreatie-arken op het adres Burd 8025, 8026 en 8027 te Grou.

Ambtshalve wijziging bestemmingsplan

Naar aanleiding van de zienswijzen t.a.v. Burd 8002 en Burd 8004 te Grou is ook een ambtshalve wijziging voor het tussenliggende perceel nodig.

De aanpassing op de verbeelding betreft:

- Bij de recreatie-ark op het adres Burd 8003 te Grou wordt het perceel kadastraal bekend GROUW, sectie C, nummer 1574 opgenomen als Tuin – Erf bij recreatie-ark.

Bijlage 1 – Verweerschrift beroep (bij zienswijze 10)

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

www.leeuwarden.nl
E-mail gemeente@leeuwarden.nl

KVK-nummer 59734817
BTW-nummer NL 0019.03.664.B01

Gemeente Leeuwarden

Rechtbank Noord-Nederland
Postbus 150
9700 AD GRONINGEN

Onderwerp: Beroep van Vereniging van Eigenaren Suder Burd te Grou
Uw kenmerk: Zaaknummer LEE 19/2200 WABOA
Ons kenmerk: 11026949
Dienst: Fysiek Domein
Sector: Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting
Contact: Peter Jager, 058 233 8577
WhatsApp:
Bijlagen: Diversen
Datum: 5 november 2019

Geacht rechtscollege,

Naar aanleiding van het beroepschrift tegen de verleende omgevingsvergunning voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatiearken bij De Burd nabij Grou doen wij u hierbij ons verweerschrift toekomen.

Hierna gaan we in op alle 80 door appellant ingebrachte bezwaarpunten.

1. In de tussen de gemeente en de Grouster Vastgoed Maatschappij B.V. (GVM) gesloten exploitatieovereenkomst is vastgelegd dat GVM zelf moet zorgen dat de arken verplaatst worden en dat de gemeente een inspanningsverplichting heeft om hier planologisch medewerking aan te verlenen.

Ad. 1
In de exploitatieovereenkomst is inderdaad vastgelegd dat de gemeente een inspanningsverplichting heeft om planologisch medewerking te verlenen aan de verplaatsing van de arken. In de overeenkomst is niet vastgelegd naar welke plek deze arken verplaatst moeten worden. Dit dient te gebeurden conform wet- en regelgeving en met instemming van de gemeenteraad.

2. In de exploitatieovereenkomst is vastgelegd dat de ark die grenst aan het toekomstig openbaar gebied verwijderd moet worden op straffe van een boete van € 5.000 per maand. De andere arken kunnen zonder juridische gevolgen en/of boetes blijven liggen. Verder is niet vastgelegd dat de arken naar De Burd verplaatst moeten worden.

Ad. 2.
In verband met het gemeentelijke belang van een vrije openbare oever, is een boeteclausule opgenomen voor de ark die zich bij het toekomstig openbaar gebied bevindt. Deze clausule is niet nodig voor de twee overige arken, aangezien de verplaatsing van deze arken voor GVM noodzakelijk is vanwege de verkoopbaarheid van de kavels. In algemene zin is vanwege de ontwikkeling van een woongebied op de Minne Finne het noodzakelijk dat de arken worden verplaatst. Er worden woningen aan het water gebouwd en in dat kader moeten de arken worden verplaatst. Er ligt ook een ark voor de nieuw aan te leggen insteekhaven en voor het toekomstig openbaar gebied. In verband met de herontwikkeling van de Minne Finne naar wonen is het uit functioneel en ruimtelijk oogpunt noodzakelijk dat de arken worden verplaatst.

3. De gemeente en GVM hebben kennelijk onderling afgesproken dat de arken verplaatst moeten worden naar De Burd. Daarover heeft met de eisers geen overleg plaatsgevonden.

Ad. 3
Voorafgaand aan het indienen van de aanvraag heeft overleg plaatsgevonden met de VVE van het recreatiepark. In verband met de bezwaren van de VVE is gekeken naar een mogelijk andere plek voor de arken. Vanwege zwaarwegende provinciale bezwaren in verband met de Ecologische Hoofdstructuur is deze alternatieve plek niet haalbaar gebleken. De wettelijk voorgeschreven procedure is doorlopen.

4. Er is een omgevingsvergunning verleend voor woon- en recreatiearken op de Burd met bijgebouwen, tuinen en boothellingen. Er is geen enkele aanleiding om op de nieuwe locatie extra voorzieningen toe te voegen die aan de Minne Finne niet aanwezig zijn.

Ad. 4
Anders dan appellant schijft is er geen medewerking verleend aan woon- en recreatiearken, maar alleen aan het afmeren van recreatiearken. Naast deze arken wordt ook ruimte geboden voor tuinen en kleinschalige bijgebouwtjes. Aan deze gebouwtjes en de inrichting van het terrein worden de nodige kwaliteitseisen gesteld. Wij zijn dan ook positief over de landschappelijke inpassing van de arken, tuinen en bijgebouwtjes.

5. De gemeente en GVM zijn contractueel overeengekomen dat de arken verplaatst moeten worden. Aan dit zelf gecreëerde belang mag weinig gewicht worden toegekend. Ook is enige schijn van belangenverstrengeling gewekt.

Ad.5
Vanwege de nieuwbouw op de Minne Finne is de verplaatsing van de arken noodzakelijk. Dit heeft echter geen invloed van de beoordeling van de geschiktheid van de arken op de nieuwe plek. De arken zijn op de nieuwe locatie aan De Burd ruimtelijk en planologisch passend. Hiervoor verwijzen wij u naar de ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunning.

6. Uit niets blijkt dat de eigenaren bereid zijn te verplaatsen naar De Burd. De vergunning biedt de ruimte om aan de Burd drie andere arken aan te leggen dan de thans aan de Minne Finne gelegen arken. De vergunning biedt op de nieuwe locatie meer planologische mogelijkheden dan de huidige situatie aan de Minne Finne. Verwezen wordt naar de spelregels in de 'Notitie innemen van een ligplaats voor recreatieve woonschepen' van 1998.

Ad. 6
Anders dan appellant beweert gaat het wel degelijk om het verplaatsen van arken. De eigenaren van de arken hebben schriftelijk aangegeven hun arken te verplaatsen naar de Burd als de vergunning onherroepelijk is, zie bijlage 1. Als de omgevingsvergunning voor het planologisch mogelijk maken van de arken aan de Burd in rechte onherroepelijk is, dan zal de aanleg van arken aan de Minne Finne planologisch onmogelijk worden gemaakt. Verder is het water in eigendom bij de gemeente. De gemeente zal geen toestemming meer verlenen om hier nieuwe of andere arken af te meren. Tenslotte zijn de desbetreffende gronden aan De Burd voor het afmeren van de arken en de aanleg van de tuinen door GVM aangekocht van de Marrekrite. Dus ook vanwege de eigendomssituatie is het onmogelijk dat aan De Burd andere arken worden aangelegd dan de huidige arken aan de Minne Finne.
De planologische ruimte die op de nieuwe locatie wordt geboden voldoet aan alle gemeentelijke en provinciale landschappelijke vereisten. Verder zijn de criteria van de 'Notitie innemen van een ligplaats voor recreatieve woonschepen' van 1998 niet meer van toepassing. In verband met het samengaan van de gemeente Leeuwarden en de gemeente Boarnsterhim heeft er harmonisatie van beleid plaatsgevonden. In dat kader zijn er diverse beleidsdocumenten geactualiseerd en ingetrokken. Het beleid dat niet herzien of ingetrokken is, is twee jaar na de herindeling van rechtswege komen te vervallen. Als gevolg hiervan is de 'Beleidsnotitie Innemen van een ligplaats voor recreatieve woonschepen van 1998' niet meer van kracht.

7. Er moeten hoge eisen worden gesteld aan de arken en de overige voorzieningen omdat deze een ernstige en ingrijpende inbreuk zijn op het thans geldende regime (natuur, gaaf gebied, open landschap).

Ad. 7
Anders dan appellant beweert zijn wij van opvatting dat er geen sprake is van een forse inbreuk op de voorschriften en waarden van het gebied. Het gaat om het verplaatsen van bestaande arken in het Pikmeer. Buiten de te verplaatsen recreatiearken bevindt zich op en aan de Burd (ook dit deel van De Burd), reeds een groot aantal recreatiewoningen en -arken, zie hiervoor bijlage 2. Daarnaast is in datzelfde gebied ook een groot park met 35 ruime recreatiewoningen op grote percelen gerealiseerd. Dit recreatiepark is (inclusief geprivatiseerd water) ca. 87.000 m2 groot, zie bijlage 3. In dat opzicht is er feitelijk geen sprake van een 'gaaf open landschap en natuurgebied'. Juist dit park met vakantiewoningen heeft een zeer grote impact op de omgeving.

Dit betekent natuurlijk niet dat dit een vrijbrief is om ongebreideld door te gaan met het toestaan van arken en/of bebouwing in dit gebied. En daar is ook geen sprake van. Het gaat in dit geval om het verplaatsen van arken en niet om het toestaan van nieuwe arken; er is derhalve geen sprake van toename van het aantal arken in het Pikmeer. Bovendien worden de arken op de nieuwe plek uitermate zorgvuldig ingepast in het landschap.

De arken en de bijbehorende bouwwerken zijn inderdaad in strijd met de bestemmingen zoals genoemd door appellant. Echter door een zorgvuldige ecologische en landschappelijke inpassing is het niet bezwaarlijk om van deze bestemmingen af te wijken. Met het oog op een goede landschappelijke en ecologische inpassing is een landschapsplan opgesteld. In dit landschapsplan is o.a. vastgelegd dat het terrein zo min mogelijk wordt aangetast en dat het zijn natuurlijke karakter behoudt. Er worden drie percelen gemaakt die door middel van brede rietkragen worden omsloten. Ook vormen bosjes van wilg de afscheiding tussen de percelen. De bijgebouwen zijn per perceel maximaal 20 m2 groot en worden ingepast met groepjes wilgen. De bijgebouwen krijgen een sedum- of grasdak. Door middel van een voorwaardelijke verplichting in de omgevingsvergunning wordt geborgd dat het terrein conform de vergunning wordt aangelegd en in stand wordt gehouden.

Ook bij de situering van de arken is nadrukkelijk rekening gehouden met een goede landschappelijke inpassing. Ter hoogte van de ligplaatsen van de arken komen betonnen damwanden waardoor de arken veel dichter in de oever kunnen worden gelegd dan bij het toepassen van een stortstenen talud. Door het terug plaatsen van de arken en de aanplant van bomen rondom worden de arken min of meer opgenomen in het landschap en wordt de zichtbaarheid aanzienlijk verzacht, ook vanuit de recreatiewoningen.

Uit de ruimtelijke onderbouwing en de bijlagen blijkt dat adviesbureau Staro Natuur en Buitengebied een quick scan flora en fauna en toets EHS heeft uitgevoerd. Blijkens dit advies leiden de plannen niet tot aantasting van het ecologisch functioneren van de EHS. Door de tuinen bij de woonboten landschappelijk in te richten met riet en grasland wordt positief bijgedragen aan het functioneren van de EHS.

Bovendien zal de grootste ark ingrijpende uiterlijke wijzigingen ondergaan in verband met een goede landschappelijke inpassing. De gemeente, maar ook de provincie en de welstandscommissie Hûs en Hiem zijn positief over de verplaatsing van de arken.

Wij zijn dan ook van opvatting dat de afwijking van het bestemmingsplan goed is onderbouwd, dat er een integrale afweging is gemaakt, waarbij alle relevante omgevings- en beleidsaspecten zijn gewogen.

8. Er wordt verwezen naar bijgevoegde fotopresentatie.

Ad. 8
Dit betreft geen inhoudelijk bezwaar tegen het plan.

9. Appellant verwijst naar de ingediende zienswijzen tegen de ontwerpvergunning.

Ad. 9
Wij verwijzen u naar de beantwoording van deze zienswijzen in de 'Reactie- en antwoordnota planologisch mogelijk maken recreatiearken bij De Burd nabij Grou', behorende bij de omgevingsvergunning.

10. Er moeten hoge eisen worden gesteld aan de motivering aangezien er sprake is van een ingrijpende afwijking van het bestemmingsplan.

Ad. 10
Dit bezwaarpunt is identiek aan het bezwaar onder 7. Wij verwijzen u derhalve naar de gemeentelijke reactie onder 7.

11. Binnen de bestemmingsomschrijving staat de natuurfunctie voorop. De gronden zijn primair bestemd voor herstel, onderhoud en ontwikkeling van natuurlijke waarden.

Ad. 11.
Het initiatief is inderdaad in strijd met het bestemmingsplan. In de ruimtelijke onderbouwing is uitgebreid beargumenteerd dat wij het ruimtelijke en planologisch verantwoord vinden af te wijken van het bestemmingsplan.

12 en 13: Gezien de substantiële afwijking van het bestemmingsplan moeten er hoge eisen worden gesteld aan de ruimtelijke onderbouwing.

Ad. 12 en 13
Dit bezwaarpunt is identiek aan het bezwaar onder 7. Wij verwijzen u derhalve naar de gemeentelijke reactie onder 7.

14 t/m 17: De voor de verplaatsing benodigde ontwerp-vvgb is niet opgesteld en ook niet vastgesteld door de gemeenteraad. Dit is in strijd met recente jurisprudentie. Hierdoor zijn eisers benadeeld.

Ad. 14 t/m 17
Anders dan appellant beweert is het niet noodzakelijk dat de gemeenteraad de ontwerp-vvgb opstelt. De gemeenteraad heeft vooraf ingestemd met het ter visie leggen van de aanvraag, de tekeningen, de onderzoeksrapporten, de ontwerpvergunning en de ontwerp-vvgb. Het mailbericht van de griffie aan de raadsleden waarin gevraagd wordt om in te stemmen met het ter visie leggen van de ontwerpvergunning treft u aan als bijlage 4.

18 t/m 46: In de ruimtelijke onderbouwing wordt niet ingegaan op diverse beleidsdocumenten, zoals 'Welstand op het water', 'Beleidsregel recreatiewoningen Leeuwarden' en de 'Beleidsnotitie het innemen van een ligplaats voor recreatieve woonschepen'.

Ad. 18 t/m 46
Het feit dat niet alle beleidsdocumenten in de ruimtelijke onderbouwing expliciet zijn genoemd is niet noodzakelijk. Al deze aspecten zijn op zichzelf gewogen en akkoord bevonden.

In verband met het samengaan van de gemeente Leeuwarden en de gemeente Boarnsterhim heeft er harmonisatie van beleid plaatsgevonden. In dat kader zijn er diverse beleidsdocumenten geactualiseerd en ingetrokken. Het beleid dat niet herzien of ingetrokken is, is twee jaar na de herindeling van rechtswege komen te vervallen. Dit betekent dat de door appellant genoemde beleidsdocumenten 'Beleidsnotitie Innemen van een ligplaats voor recreatieve woonschepen van 1998', de 'Structuurvisie Boarnsterhim 2018' en de notitie 'Verbod op bijgebouwen bij recreatiearken' niet meer van kracht zijn.
Het beroep gebaseerd op deze documenten behoeft om voornoemde reden dan ook geen nadere reactie.

Strijd met 'Welstand op het water'.
Het uiterlijk voorkomen wordt getoetst door de welstandsadviescommissie Hûs en Hiem.
Rekening houdend met de geldende criteria heeft de welstandscommissie alles overwegend voor de verplaatsing van de arken een positief welstandsadvies uitgebracht. In verband met de nieuwe plek van de arken aan De Burd is ervoor gekozen om de kleurstelling van de grote (deels in twee bouwlagen) witte ark aan te passen. Een impressie van de ark in de aangepaste kleurstelling is bijgevoegd. In een voorwaardelijke verplichting in de omgevingsvergunning is vastgelegd dat de kleurstelling van de ark uiterlijk binnen 6 maanden na verplaatsing aangepast moet zijn conform het welstandsadvies.

Anders dan appellant beweert is de aanvraag in overeenstemming met de gemeentelijke beleidsregel Recreatiewoningen Leeuwarden 2016. Hierin is bepaald dat voor recreatiearken de omvang beperkt blijft tot de bestaande omvang. Aan dit criterium wordt voldaan aangezien er sprake is van het verplaatsen van arken, zonder dat deze worden vergroot.

47 t/m 57: De locaties van twee arken liggen geheel binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de private tuinen vallen grotendeels binnen de EHS. De gemeente heeft richting GS doen voorkomen alsof de arken buiten de EHS geplaatst zouden worden. De provinciale instemming is verkregen op basis van onjuiste informatie. De omgevingsvergunning voldoet niet aan de Verordening Romte in verband met de EHS. Er is sprake van een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied en tot een significante vermindering van de oppervlakte van de EHS.

Ad. 47 t/ 57
Anders dan appellant, constateren wij dat de recreatiearken zich buiten de Ecologische Hoofdstructuur bevinden. De arken bevinden zich nl. in een langgerekte grond-/waterstrook tussen het EHS water en het EHS overige natuur, zie hiervoor bijlage 5.

Dit wordt onderschreven door de provincie. Bij brief van 28 november 2017 (als bijlage 6 bij de stukken gevoegd) geeft de provincie aan dat bij de oorspronkelijk bedachte locatie (dat is de inmiddels vergunde locatie) de recreatiearken zelf net buiten de EHS geplaast zouden worden en dat de bijbehorende tuinen en de bijgebouwtjes wel in de EHS komen te liggen. In dat kader is in overleg met de provinciale dienst een inrichtingsplan/verbeterplan tot stand gekomen. Dit plan ging uit van het herstellen van natuurlijke en landschappelijke waarden die eerder op de landtong aanwezig waren.

De provinciale instemming is dan ook niet verkregen aan de hand van onjuiste informatie. Vanzelfsprekend heeft de gemeente de provincie als 'overlegpartner' voorafgaand aan de tervisielegging van de ontwerpvergunning alle relevante stukken toegestuurd. Dit is ook gebeurd na vergunningverlening. De provincie heeft geen zienswijze tegen het plan ingediend.

58 t/m 60: De arken zijn in strijd met de Verordening Romte Fryslân 2014 aangezien zij een nieuw complex van recreatiewoningen vormen. Op grond van de verordening is een nieuw complex van recreatiewoningen alleen toegestaan in, aansluitend aan of nabij een recreatiekern.

Ad. 58 t/m 60
Hiervoor is al betoogd dat, anders dan appellant stelt, de provincie akkoord is met het plan. De provincie is niet van opvatting dat het initiatief in strijd is met de Verordening Romte.

61: Het is onduidelijk of er sprake is van woon- of recreatiearken.

Ad. 61
De verplaatsing heeft betrekking op drie arken aan de Minne Finne. Dat zijn op dit moment twee recreatiearken en één woonark. De aanvraag voorziet enkel en alleen in het afmeren van drie recreatiearken op De Burd. Hierover kan geen misverstand bestaan, want dit blijkt ook uit de ruimtelijke onderbouwing en de verleende omgevingsvergunning.

62 t/m 66: De vergunning is in strijd met het Bouwbesluit aangezien de arken onbereikbaar zijn over het land. De vergunning voldoet namelijk niet aan de Bouwbesluitvoorschriften inzake de bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten.

Ad. 62 t/m 66
De aanvrager en de eigenaren van de arken zijn bekend en akkoord dat de arken over land niet bereikbaar zijn. Ook de gemeente vindt dit niet noodzakelijk. Op grond van het Bouwbesluit gelden er eisen aan de bereikbaarheid van bouwwerken voor hulpverleningsdiensten. Echter deze verplichting is op grond van het Bouwbesluit niet van toepassing 'indien de aard, de ligging of het gebruik van het bouwwerk geen verbindingsweg vereist'. Dat is het geval voor de recreatiearken, maar ook voor de rest van De Burd. Geen enkele (recreatie)woning of (recreatie)ark op de Burd voldoet namelijk aan de primaire eis voor een verbindingsweg, aangezien het eiland De Burd voor de hulpdiensten slecht bereikbaar is. In Bouwbesluit-technische zin is er op De Burd sprake van een 'rechtens aanwezig niveau'; alle (recreatie-)woningen en -arken hebben een identiek veiligheidsniveau. In dat opzicht bestaan er geen bezwaren tegen de verplaatsing van de arken naar De Burd; de arken hebben immers hetzelfde veiligheidsniveau als de overige woningen en arken op De Burd.
Het initiatief is ook voorgelegd aan de Brandweer in het kader van de tervisielegging en de Brandweer heeft geen kanttekeningen bij het plan geplaatst. In overleg met de Brandweer zal wel gekeken worden naar het treffen van aanvullende (effect)maatregelen, zoals het aanbrengen van rookmelders en blusvoorzieningen.

67 t/m 70: Voor dit initiatief had een gemeenteraad een exploitatieplan moeten vaststellen, tenzij het verhaal van kosten anderszins is verzekerd. Dit is niet gebeurd aangezien er geen sprake is van een rechtsgeldige exploitatieovereenkomst tussen de gemeente en de ontwikkelaar. De verleende vergunning is daarom niet uitvoerbaar.

Ad. 67 t/m 70
Anders dan appellant beweert, is het niet altijd nodig dat de gemeenteraad voor een dergelijk initiatief een exploitatieplan vaststelt. Dit is alleen noodzakelijk als de gemeente er niet in is geslaagd om met de betrokkenen een anterieure overeenkomst te sluiten. Dat is in dit geval wel gebeurd. De gemeente heeft bij dit initiatief voorzien in het kostenverhaal door het sluiten van een overeenkomst ambtelijke kosten. De overige kosten worden gedekt uit de leges. Het risico van planschade komt voor rekening van de initiatiefnemer. Hiermee is de economische uitvoerbaarheid in voldoende mate geborgd.

71 t/m 73: In 1997 zijn de gemeente Boarnsterhim en It Fryske Gea overeengekomen dat de betreffende gronden van de Burd openbaar en voor een ieder toegankelijk moet zijn en blijven. Dit is vastgelegd in een kwalitatieve verplichting. Deze kwalitatieve verplichting staat in de weg dat de gronden worden ingericht voor permanente particuliere en privé tuinen.

Ad. 71 t/m 73
De voormalige gemeente Boarnsterhim was voorheen voornemens om gronden op de Suderburd in Grou van It Fryske Gea te verwerven. In dat kader is inderdaad in 1997 met It Fryske Gea overeengekomen dat it Fryske Gea verplicht was te dulden dat deze gronden vrij toegankelijk zouden zijn voor een ieder. Dit is vastgelegd in een notariële akte. De voormalige gemeente Boarnsterhim heeft echter afgezien van de aankoop van deze gronden. Daarmee is de nut en noodzaak van het in stand houden van deze kwalitatieve verplichting komen te vervallen. Ook sluit het doel van de kwalitatieve verplichting niet meer aan bij de huidige ontwikkelingen op de Suderburd in verband met de verplaatsing van de arken naar De Burd. Het niet meer openbaar toegankelijk zijn van een deel van de Suderburd wordt elders in Grou gecompenseerd aangezien op de Minne Finne in het kader van de woningbouw nieuw openbaar gebied wordt aangelegd. In dat kader is de kwalitatieve verplichting inmiddels teniet gegaan door een verklaring van de gemeente Leeuwarden voor de zomer van 2019 dat zij afstand doet van de daarmee samenhangende rechten en bevoegdheden, door de instemming van de Marrekrite en door de inschrijving van een daartoe opgemaakte notariële akte in de openbare registers.

74 en 75: Het is onduidelijk hoe de randvoorwaardelijke bepaling moet worden gekwalificeerd. En het is onvoldoende rechtszeker hoe en jegens wie dit voorschrift gehandhaafd kan worden.

Ad. 74 en 75
De omgevingsvergunning is verleend onder de randvoorwaardelijke bepaling, dat het terrein uiterlijk binnen 1 jaar na het plaatsen van de arken wordt ingericht conform het bij de omgevingsvergunning gevoegde Landschapsplan De Burd in Grou van maart 2018 en dat het terrein wordt beheerd en in stand wordt gehouden conform het bepaalde onder 4.3. in de Ruimtelijke Onderbouwing d.d. 28 juni 2018, De Burd gemeente Leeuwarden. De tuinen worden opgenomen in het bestaande landschap. De grasvelden worden omsloten door brede randen van riet en tussen de tuinen vormen bosjes van wilg de afscheiding tussen de tuinen. Het dijkje en het water vormen een natuurlijke begrenzing van de tuinen. Het inrichtingsplan is onzes inziens (en ook in de ogen van de provincie Fryslân) voldoende concreet om garantie te hebben over een Landschappelijke verantwoorde inrichting.

76 t/m 79: Met name het afmeren van de ark van de familie Kuperus en de aan te planten bomen zorgen voor windvang en luwte op het aangrenzende water met negatieve gevolgen voor de zeilactiviteiten.

Ad. 76 t/ 79
Anders dan appellant, zijn wij van opvatting dat het afmeren van drie recreatiearken, het realiseren van een aantal bijgebouwtjes en de aanplant van een aantal bomen geen grote gevolgen heeft voor de kwaliteit van het zeilgebied. Het Pikmeer is ca. 660.000 m2 groot (zie bijlage 7) en de ingreep in het landschap is zeer bescheiden. Vanuit de zeilorganisaties zijn er geen zienswijzen ingediend tegen dit initiatief.

80: Appellant verzoekt om het bestreden besluit te vernietigen.

Ad. 80
Appellant heeft vooral formele bezwaren en bijna geen inhoudelijke bezwaren tegen het verplaatsen van de arken. Er wordt niet of nauwelijks duidelijk gemaakt in welk opzicht de belangen van de cliënten van appellant in het geding zijn. Wij zijn van opvatting dat deze belangen van de VVE niet of nauwelijks in het geding zijn. Het gaat immers om arken van beperkte omvang, die goed in het landschap worden opgenomen, op ruime afstand van de recreatiewoningen. Bovendien gaat het om recreatiewoningen, die dus beperkt gebruikt worden en niet om permanente arken. Gelet op het vorenstaande verzoeken wij u het beroep ongegrond te verklaren.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
namens dezen,

M. Swart,
Coördinator cluster ruimtelijke ordening.

Reactie van het college op de aanvullende zienswijzen van mr. W.R van der Velde namens de vereniging van eigenaren Suder Burd te Grou en een aantal natuurlijke personen d.d. 22-07-2021 tegen Bestemmingplan Leeuwarden Arken en woonschepen

Zaaknummer: Z226422-2020

Samenvatting van de zienswijzen + reactie.

Afwijkende maatvoering

In de regelgeving zouden veel grotere dan de bestaande arken zijn toegestaan.

Antwoord:

Deze stelling is niet juist. De maatvoering sluit aan op de maten van de bestaande arken zoals die ook al eerder waren opgenomen in verleende vergunningen.

In het kader van die vergunningverlening is doormiddel van een besluit tot planologisch afwijken voor deze maatvoering en voor deze locaties instemming verkregen van de provincie.

De maatvoering in het bestemmingsplan heeft betrekking op het volume waarbinnen de ark moet passen. Het zijn dus niet de exacte maten van de ark.

Maatvoering voor bijgebouwen zouden afwijken van de maatvoering voor recreatiewoningen.

Antwoord:

Ten eerste gaat de vergelijking mank met recreatiewoningen. Het gaat om recreatiearken. Daarvoor gelden andere planologisch afwegingen. Een boot is nu eenmaal geen huis. Daarvoor geldt ook vanuit de verordening Romte dan een ander toetsingskader. Bovendien betreft dit geen recreatiepark. Er is in dat opzicht geen strijd met de bepalingen uit de verordening Romte.

De onderhavige arken krijgen de bijgebouwen zoals die eerder waren vergund. De bijgebouwen zijn nodig in het kader van het landschapsbeheer dat in het kader van de EHS is opgelegd.

De stellingen over de maatvoering en de toepasselijke regels uit de verordening Romte zijn feitelijk onjuist.

Welstandscriteria

Er wordt afgeweken van bestaande welstandscriteria.

Antwoord:

In het kader van de vergunningverlening heeft een welstandstoetsing plaatsgevonden. De betreffende arken kregen het predicaat “voldoet”.

Naast dit bestemmingsplan worden ook nieuwe beleidsregels voor welstand vastgesteld.

De betreffende arken zijn ook daarmee in overeenstemming.

Ecologische quick scan uit 2016 is verouderd en achterhaald

De reden zouden zijn dat

-het (gehele) gebied niét tot de EHS/het NNN behoort

Antwoord:

dit is onjuist. Het gaat om de eisen uit de verordening romte artikel 7 . De verbeelding bij dit artikel is bepalend en laat duidelijk verschillende zones zien.

-Omdat Staro geen rekening heeft gehouden met het Natuurbeheerplan 2022 en de Provinciale Omgevingsverordening 2022.

Antwoord: Deze stelling is onjuist Het natuurbeheerplan 2022 speelt geen rol bij de vraag of aan de verordening Romte wordt voldaan. Het vormt geen toetsingskader.

-omdat in het Staro-rapport geen rekening is gehouden met (harde) water/landafscheiding zoals betonnen walbeschoeiingen.

Antwoord:

Niet valt in te zien waarom dit relevant is voor de quikscan in relatie tot de aanwezige natuurwaarden/soorten en de bevindingen van de ecoloog.

Deze “scheiding” valt bovendien niet binnen de in artikel 7 van de verordening Romte bedoelde EHS zone (zie nummer 16, de verbeelding bij artikel 7 verordening Romte). Los daarvan speelt de exacte feitelijke invulling van het gebied bij het vaststellen van het bestemmingsplan geen rol. Het belang van de doelstelling van de EHS is al in de beoordeling meegenomen.

De quick scan van Staro vormt het vertrekpunt en laat zien dat het gebied met het oog op het verbeteren van de biodiversiteit vatbaar is voor verbetering doormiddel van actief natuurbeheer. Die situatie is nog steeds actueel. Er vond tot op heden nog geen actief natuurbeheer plaats.

Bovengenoemde bezwaren staan niet aan het gebruik van deze quick scan in de weg.

Waarom deze verplaatsing?

GS zou niet akkoord zijn met dit plan

Antwoord:

De verplaatsing houdt verband met een nieuwe ontwikkeling aan de Minne Finne.

De verplaatsing is afgestemd met de provincie. Aan GS is deze planologische ontwikkeling voorgelegd.

Aanvankelijk zou dat in de vorm van een afwijkingsbesluit met een aantal mitigerende maatregelen ten behoeve van de EHS doelstellingen. De provincie ziet dit als een versterking van de EHS.

In het ontwerp bestemmingsplan waren deze ligplaatsen al meegenomen als bestaand geval.

De procedures over de vergunning zijn gestrand op het ontbreken van een geldige verklaring van geen bedenkingen van de raad. Dit had te maken met de wijze waarop zo'n verklaring tot stand komt. Het gaat daarbij enkel om een formeel gebrek. Het gaat niet om de inhoudelijke beoordeling. Daar is de rechtbank nooit aan toe gekomen.

Er is voor gekozen om het gebrek in de vergunningverlening om af te wijken van het bestemmingsplan niet de herstellen, maar de verplaatsing in het bestemmingsplan meer concreet in te bestemmen. Dan is zo'n uitgebreide vergunning om te mogen afwijken van het bestemmingsplan niet meer nodig. Het advies van de adviescommissie voor de bezwaarschriften heeft betrekking op dit vergunningentraject en is dan ook niet relevant voor het vaststellen van wetgeving in de vorm van een bestemmingsplan. Al dan niet tijdelijke vergunningen om af te wijken van het bestemmingsplan zijn dan ook niet meer relevant.

Uiteindelijk is deze ruimtelijke ontwikkeling gegoten in de vorm van een bestemmingsplan. In beide gevallen (bestemmingsplan en afwijkingsbesluit) gaat het om een daad van wetgeving die betrekking heeft op exact dezelfde planologische ontwikkeling. De mitigerende maatregel voor het landschapsbeheer uit de vergunning zijn integraal overgenomen uit de vergunning in het bestemmingsplan. Er is geen verschil. Dit heeft de provincie ook aan de gemeente laten weten (zie de correspondentie bij de toelichting).

De provincie heeft zich uitgelaten over de verplaatsing zoals deze in de vergunningverlening is benoemd. Deze is één op één overgenomen in het bestemmingsplan. Het gaat om exact dezelfde planologische afweging.

De provincie is hier ook achteraf nogmaals over geconsulteerd. Zie mailwisseling bij de toelichting.

Nadat het plan gewijzigd door de raad is vastgesteld zal opnieuw de provincie over alle wijzigingen worden geïnformeerd en zal de provincie een laatste controle doen.

De uitgangspunten voor vergunningverlening zijn gekoppeld aan het oude bestemmingsplan waarmee deze ontwikkeling in strijd was waardoor een vergunning voor de afwijking moest worden verleend.

Bij het vaststellen van een bestemmingsplan speelt dat geen rol omdat er nieuwe regels worden opgesteld.

De planwetgever stelt zelf de regels vast alsmede de beleidsuitgangspunten die bij deze nieuwe wetgeving horen. De verwijzing naar de oude situatie is dus niet relevant.

Ligging ten opzichte van de EHS /NNN zou niet correct zijn

Antwoord:

De ligging is in het bestemmingsplan correct weergegeven. Overigens is de EHS geen gebied waar geen ontwikkelingen mogelijk zouden zijn. Het predicaat EHS levert op zichzelf geen bescherming op.

Voor de situering van de EHS moet de plankaart behorende bij artikel 7 van de op dit moment geldende verordening Romte van de provincie Fryslan worden gebruikt. Daarin is bepaald aan welke eisen een bestemmingsplan van de gemeente moet voldoen. Mogelijke toekomstige regels in het kader van de omgevingswet spelen hierbij geen rol.

Zoals in de toelichting is beschreven laat deze plankaart drie zones zien. EHS groen, een strook die buiten de EHS valt (de voormalige ligplaatsen van de Marrekritie) en een strook blauwe EHS.

De arken zelf liggen in de vrije zone. Voor zover het plangebied ligt in de blauwe zone (water) heeft dit volgens de provincie geen effect en zijn geen maatregelen nodig.

Een deel van het plangebied strekt zich uit over de groene zone ligt. Dat opent de deur naar de toets van artikel 7 van de verordening Romte.

Als gevolg hiervan heeft GS een afweging gemaakt naar de gevolgen voor de natuur in het kader van de doelstellingen van de EHS. De exacte ligging van de EHS zone maakt dan niet meer uit.

Het resultaat van deze toets is dat thans in het bestemmingsplan mitigerende beheersmaatregelen getroffen worden overeenkomstig de instructies van de provincie. De provincie beoogd daar mee voor de toekomst een verbetering van de biodiversiteit te bewerkstelligen. Ten behoeve van dat beheer wordt een bijgebouwtje toegestaan.

Daardoor is geen sprake van strijd met de verordening Romte.

De normen en het beleid voor een Recreatiepark zouden moeten worden toegepast.

Antwoord:

Er is geen sprake van een recreatiepark.

Boten zijn geen huisjes en vormen geen park. Er is geen strijd met bepalingen uit de verordening Romte.

Er zou sprake zijn van een nieuwe stedelijke ontwikkeling

Antwoord:

Er is geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Het gaat slechts om drie arken. Daarmee is geen sprake van een stedelijke ontwikkeling. Daarvoor is de omvang van de ontwikkeling te klein. Dit is in de toelichting reeds uiteengezet.

Regels voor de Inrichting van Tuinen zouden niet kunnen

Dit is een maatregel die op verzoek van de provincie is opgenomen in het bestemmingsplan.

Niet valt in te zien waarom niet getoetst kan worden of de feitelijke inrichting de kenmerken heeft die in het beheersplan (het stedenbouwkundig- en landschapsplan de Burd) worden genoemd. Daarbij is het doel van belang. Dat doel (toename van de biodiversiteit) is meetbaar doormiddel van een periodieke inventarisatie. Daarmee wordt de planologische maatregel meetbaar en handhaafbaar.

De quick scan van Staro vormt het vertrekpunt en laat zien dat het gebied met het oog op het verbeteren van de biodiversiteit vatbaar is voor verbetering doormiddel van actief natuurbeheer. Die situatie is nog steeds actueel. Er vond tot op heden nog geen actief natuurbeheer plaats.

Overige onjuistheden

-In het bestemmingsplan worden de gebruiksregels en bouwregels gegeven.

De legenda bij het kaartje op pagina 6 is niet leesbaar.

Antwoord: Deze legenda is ook niet relevant. Het kaartje is bedoeld om de betreffende locaties correct te oormerken om daar de juiste regels aan te koppelen.

-Wat is nu het beheersplan?

Antwoord:

Het beheersplan van de gemeente zit verwerkt in het stedenbouwkundig- en landschapsplan van de gemeente.

-In artikel 6.2.1 staat een verschrijving. De bouwhoogte wordt uitgedrukt in strekkende meters (m1) en niet in vierkante meters (m2).

Antwoord:

Dit betreft een zogenaamde kennelijke verschrijving en zal worden gecorrigeerd.

- Artikel 6.1 onder a zou geen voorwaardelijke verplichting bevatten.

Antwoord:

Artikel 6.1 onder a betreft weldegelijk een voorwaardelijke verplichting. Deze plan regel begint met de woorden “met dien verstande” dat betekent “onder de voorwaarde dat”.

Ambtshalve aanpassing Bestemmingplan Leeuwarden Arken en woonschepen

Zaaknummer: Z226422-2020

In het ontwerp waren de volgende bepalingen opgenomen:

Artikel 3 Water
3.1 Bestemmingsomschrijving
De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. vaarwater, waterberging, waterhuishouding, watergangen en waterlopen en oeverstroken;
b. wonen in woonarken, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - woonarkenligplaats', met dien verstande dat het aantal woonarken niet meer mag bedragen dan 1 dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;
c. wonen in woonschepen, niet zijnde woonarken, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'woonschepenligplaats', met dien verstande dat het aantal woonschepen niet meer mag bedragen dan 1 dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;
d. bedrijfswonen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning';
e. recreatief gebruik van recreatie-arken, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-ark' met dien verstande dat het aantal recreatie-arken niet meer mag bedragen dan 1 dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;
f. ligplaats voor museale schepen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - museumhaven', met dien verstande dat het aantal museale schepen niet meer mag bedragen dan 1 ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - museumhaven' dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;
g. ligplaats voor een schip voor educatieve en/of culturele doeleinden, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - schip voor educatieve en/of culturele doeleinden';
h. pannenkoekenschip, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - pannenkoekenschip'
met daarbij behorende bouwwerken, steigers en loopplanken en waterhuishoudkundige voorzieningen.

Artikel 3.2 Bouwregels
a. Voor het bouwen van woonarken ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - woonarkenligplaats' gelden de volgende regels:
1. de woonark inclusief de aan de woonark bevestigde al dan niet drijvende constructie(s) mogen uitsluitend liggen binnen het water dat zich bevindt tussen de watergrens en de denkbeeldige lijn parallel aan de watergrens op een afstand gerekend vanaf de watergrens zoals die ter plaatse van een woonarkenligplaats is aangegeven met de aanduiding 'maximum breedte (m)';
2. de onderlinge afstand tussen woonarken onderling of tussen woonarken en woonschepen of tussen woonarken en recreatie-arken mag niet minder dan 5 m bedragen, dan wel de bestaande afstand wanneer die in de bestaande situatie minder is;
3. de lengte van een woonark mag niet meer dan 22 m bedragen;
4. de oppervlakte van een woonark mag niet meer dan 100 m2 bedragen, met dien verstande dat wanneer een grotere oppervlakte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze oppervlakte mag worden gehandhaafd
5. de bouwhoogte van een woonark mag niet meer dan 3,5 m bedragen, met dien verstande dat:
60% van de oppervlakte van het dakvlak ten hoogste 4,50 m mag bedragen;
wanneer een grotere bouwhoogte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze bouwhoogte mag worden gehandhaafd.
b. Voor het bouwen van recreatie-arken ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-arkenligplaats' gelden de volgende regels:

1. de recreatie-ark inclusief de aan de recreatie-ark bevestigde al dan niet drijvende constructie(s) mogen uitsluitend liggen binnen het water dat zich bevindt tussen de watergrens en de

denkbeeldige lijn parallel aan de watergrens op een afstand gerekend vanaf de watergrens zoals die ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-ark' is aangegeven met de aanduiding 'maximum breedte (m)';
2. de onderlinge afstand tussen recreatie-arken onderling of tussen recreatie-arken en woonschepen of tussen recreatie-arken en woonarken mag niet minder dan mag niet minder dan 5 m bedragen, dan wel de bestaande afstand wanneer die in de bestaande situatie minder is;
3. de lengte van een recreatie-ark mag niet meer dan 17 m bedragen;
4. de breedte van een recreatie-ark mag niet meer dan 6 m bedragen;
5. de oppervlakte van een recreatie-ark mag niet meer dan 65 m^2 bedragen, met dien verstande dat wanneer een grotere oppervlakte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze oppervlakte mag worden gehandhaafd;
6. de bouwhoogte van een recreatie-ark mag niet meer dan 3 m bedragen, met dien verstande dat wanneer een grotere bouwhoogte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze bouwhoogte mag worden gehandhaafd.
c. Voor het bouwen van steigers gelden de volgende regels:
1. steigers mogen uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'maximum breedte (m)' worden gebouwd;
2. de bouwhoogte van steigers bedraagt ten hoogste 1 m.

Artikel 6 Tuin - Erf bij recreatie-ark

6.1 Bestemmingsomschrijving
De voor 'Tuin - Erf bij recreatie-ark' aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. erf bij de aanliggende recreatie-ark;
b. water, oeverstroken en voorzieningen voor de waterhuishouding
met daarbij behorende bouwwerken, steigers en loopplanken ten behoeve van de recreatie-ark.

6.2.1 Bijbehorende bouwwerken
Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken op een erf bij nabijgelegen recreatie-ark, uitsluitend voor zover is aangeduid met 'specifieke vorm van tuin - erf bij recreatie-ark, gelden de volgende regels:
a. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken per recreatie-ark mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte.
b. de goothoogte en bouwhoogte mogen niet meer bedragen dan de bestaande goothoogte en bestaande bouwhoogte.

Toelichting- onderbouwing in verband met de wijzigingen en aanvullingen

Aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing Afdeling 4.3

Het bestemmingplan betreft een conserverend bestemmingsplan met hier en daar een wijziging of een aanvulling.

In de maatvoering wordt de bestaande situatie als uitgangspunt genomen. Bij een verplaatsing is dit ook het uitgangspunt. Voor de overige gevallen worden er uniforme voorschriften opgenomen voor de maatvoering. Deze zijn ontleend aan de tot nu toe vigerende praktijk.

Het bestemmingsplan voorziet mede in een drietal ligplaatsen aan landtong de Burd, plaatselijk bekend Burd 8025, 8026 en 8027. Deze ligplaatsen zijn inbestemd voor bestaande recreatie-arken afkomstig van een andere locatie aan de Meersweg (Minne Finne), zodat de oude vrijkomende locatie in het belang van de volkshuisvesting planologisch beter kan worden benut. Die oude locatie krijgt een woonbestemming met bijbehorende groenvoorziening.

De boorden van het Pikmeer kenmerken zich al vele decennia door de aanwezigheid van kleine recreatiehuisjes en recreatie-arken. Het geeft het gebied een heel eigen karakter. Deze recreatie-arken passen in dat beeld. De nadere bepaling van de locaties zijn het resultaat van een zorgvuldige afweging die gemaakt is samen met de provincie Fryslan (**zie** bijlage xx)
De nieuwe locaties zijn deels gelegen in een gebied dat valt onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

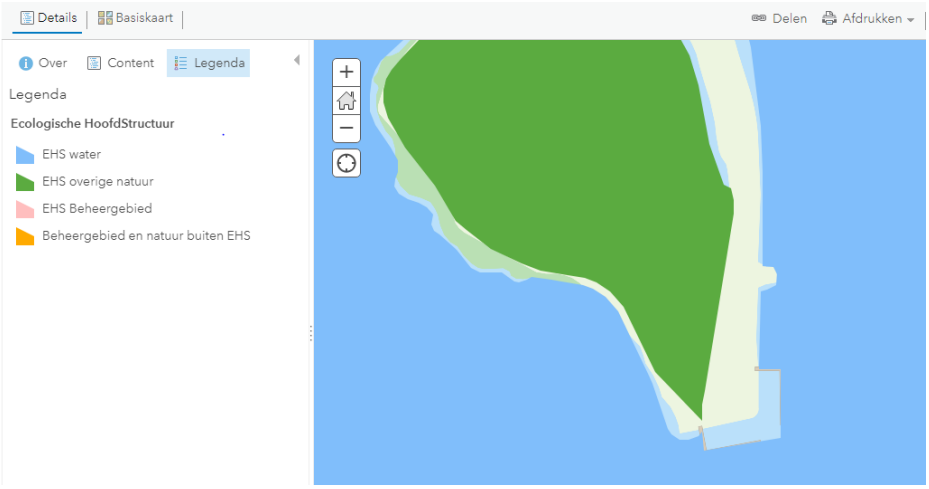

De belangrijkste doelstelling van de EHS is het behoud en herstel van de biodiversiteit. Daarnaast draagt de EHS ook bij aan zogenoemde ecosysteemdiensten zoals recreatieve mogelijkheden, welzijn van burgers, beleving, levering van grondstoffen, waterretentie, waterzuivering en waterkering en CO2-opslag. Voor de realisatie en het in stand houden van deze doelen heeft de provincie een Natuurbeheersplan opgesteld.

Het Natuurbeheerplan geeft aan waar natuur aanwezig is, welke beheerdoelen hiervoor gelden en of het subsidiabel is. Naast het vaststellen van de beheerdoelen, financiert de provincie een aanzienlijk deel van de kosten voor de ontwikkeling en het beheer van natuur door middel van subsidies. Het Natuurbeheerplan vormt de basis voor het aanvragen van de subsidies, voor beheer en inrichting van natuur, agrarische natuur en het beheer van wateren.

De gemeente heeft in overleg met de provincie het Natuurbeheerplan uitgewerkt in haar stedenbouwkundig en landschapsplan dat uitgaat van het herstellen van natuurlijke en landschappelijke waarden die eerder op de langtong aanwezig waren.

Adviesburo Staro Natuur en Buitengebied heeft in verband met een aanvraag omgevingsvergunning voor drie recreatiearken aan de Burd in december 2016 een quick scan flora en fauna en een toets EHS uitgevoerd (**bijlage ww).** Blijkens dit rapport leidt dit plan niet tot aantasting van het ecologisch functioneren van de EHS. En door de tuinen bij de recreatiearken landschappelijk in te richten met riet en grasland heeft dit initiatief zelfs een positieve bijdrage aan het functioneren van de EHS. Wij onderschrijven deze conclusie.

Ook de provincie Fryslan is hierin geconsulteerd (**bijlage xx**). Net als wij is de provincie van opvatting dat hier geen sprake is van significante effecten op de EHS omdat de plannen worden uitgevoerd conform het stedenbouwkundig en landschapsplan van de gemeente Leeuwarden, waarbij planologisch is geborgd dat het terrein ook op lange termijn zo wordt onderhouden/beheerd. Het plan is dan ook niet in strijd met de Verordening Romte van de provincie Fryslan. Dit plan valt namelijk onder art 7.1.1 lid 2 van de verordening; een ruimtelijke plan in de Ecologische Hoofdstructuur dat niet leidt tot significante aantasting van de EHS.

Om te borgen dat de inrichting en het beheer conform het Natuurbeheerplan plaatsvindt is het nodig dat dit planologisch wordt geregeld. Daarom wordt in dit bestemmingsplan verplicht gesteld dat de aanleg en het onderhoud conform de uitgangspunten van Natuurbeheerplan van de provincie Fryslan, zoals uitgewerkt in het stedenbouwkundig en landschapsplan van de gemeente Leeuwarden **(bijlage YY)** dient plaats te vinden. Dit heeft geresulteerd in de passende bestemming Tuin - Erf bij recreatie-ark met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van de gronden zoals bedoeld in artikel 7.1.1 lid 1 van de verordening Romte van de provincie Fryslan.

Nieuwe Stedelijke ontwikkeling
Er is geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling wordt bepaald door de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de omgeving.

Belangrijk is op te merken dat het hier gaat om het conserveren van de bestaande situatie. Voor zover het plan betrekking heeft op het hierboven genoemde drietal recreatie-arken is het volgende van belang: In de uitspraak van de afdeling van 5 april 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:943) heeft de afdeling overwogen dat terreinen voor het onderbrengen van recreatieve voertuigen of vergelijkbare onderkomens niet worden aangemerkt een als een stedelijke ontwikkeling.

Bovendien dient zo'n ontwikkeling volgens de afdeling (ECLI:NL:RVS:2017:1724) voldoende substantieel te zijn om van een nieuwe stedelijke ontwikkeling te kunnen spreken. In dit geval is de omvang van de deze ontwikkeling zeer beperkt. Zo wordt door de afdeling voor bijvoorbeeld woningbouw een ondergrens aangehouden van 11 woningen. Van een dergelijke ontwikkeling is in dit bestemmingsplan geen sprake.

Aanpassingen van voorschriften en verbeelding

Aangepaste versie van artikel 3.1 sub e

e. recreatief gebruik van recreatie-arken, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-ark' met dien verstande dat;

1 het aantal recreatie-arken niet meer mag bedragen dan 1 dan wel niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'aantal' voor zover die is opgenomen;

In de verbeelding de locatie Burd 8025, 8026 en 8027 oormerken met de aanduiding respectievelijk EHS-8025, EHS-8026 en EHS-8027

Op deze met EHS aangeduide locaties worden i.v.m. een verplaatsing van 3 bestaande recreatie-arken met bijbehorende bouwwerken de daarbij behorende maatvoeringen inbestemd. Deze maatvoering zal worden inbestemd in artikel 3.2 sub b en artikel 6.2.1. van het bestemmingsplan.

Het gewijzigde artikel 3.2 sub b luidt aldus:

b. Voor het bouwen van recreatie-arken ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-arkenligplaats' gelden de volgende regels:

1. de recreatie-ark inclusief de aan de recreatie-ark bevestigde al dan niet drijvende constructie(s) mogen uitsluitend liggen binnen het water dat zich bevindt tussen de watergrens en de denkbeeldige lijn parallel aan de watergrens op een afstand gerekend vanaf de watergrens zoals die ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van water - recreatie-ark' is aangegeven met de aanduiding 'maximum breedte (m)';
2. de onderlinge afstand tussen recreatie-arken onderling of tussen recreatie-arken en woonschepen of tussen recreatie-arken en woonarken mag niet minder dan mag niet minder dan 5 m bedragen, dan wel de bestaande afstand wanneer die in de bestaande situatie minder is;

3. de lengte van een recreatie-ark mag niet meer dan 17 m bedragen. Voor de recreatie-ark met de aanduiding EHS-8026 bedraagt deze maat 29 m. Voor de recreatie-ark met de aanduiding EHS-8027 bedraagt deze maat 18 m;

4. de breedte van een recreatie-ark mag niet meer dan 6 m bedragen.
Voor de recreatie-ark met de aanduiding EHS-8026 bedraagt deze maat 7 m.

5. de oppervlakte van een recreatie-ark mag niet meer dan 65 m_2 bedragen, met dien verstande dat wanneer een grotere oppervlakte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze oppervlakte mag worden gehandhaafd.
Voor de recreatie-ark met de aanduiding EHS-8026 bedraagt deze maat 205 m2.
Voor de recreatie-ark met de aanduiding EHS-8027 bedraagt deze maat 85 m2

6. de bouwhoogte van een recreatie-ark mag niet meer dan 3 m bedragen met dien verstande dat wanneer een grotere bouwhoogte aanwezig is op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit plan deze bouwhoogte mag worden gehandhaafd.
Voor de recreatie-ark met de aanduiding EHS-8025 bedraagt deze maat 3,5 m.
Voor de uit twee bouwlagen bestaande recreatie-ark met de aanduiding EHS-8026 bedraagt deze maat 6 m.

Artikel 6 Tuin - Erf bij recreatie-ark

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin - Erf bij recreatie-ark' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. erf bij de aanliggende recreatie-ark;
   met dien verstande dat bij recreatief gebruik van recreatie-arken met de specifieke aanduiding EHS-8025, EHS-8026 en EHS-8027 het verplicht is dat het terrein behorende bij de recreatie-ark
   a. uiterlijk binnen 1 jaar na het plaatsen van de recreatie-ark worden ingericht conform het beheerplan van de gemeente Leeuwarden zoals neergelegd in het stedenbouwkundig en landschapsplan De Burd in Grou van oktober 2018 (bijlage YY) en
   b. wordt beheerd en in stand gehouden conform het bepaalde onder 4.3. van de Ruimtelijke Onderbouwing d.d. 29 oktober 2018, De Burd gemeente Leeuwarden (**bijlage ZZ**).

b. water, oeverstroken en voorzieningen voor de waterhuishouding

met daarbij behorende bouwwerken, steigers en loopplanken ten behoeve van de recreatie-ark.

6.2.1 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken op een erf bij nabijgelegen recreatie-ark, uitsluitend voor zover is aangeduid met 'specifieke vorm van tuin - erf bij recreatie-ark, gelden de volgende regels:
a. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken per recreatie-ark mag niet meer bedragen dan de bestaande oppervlakte. Voor recreatie-arken met de aanduiding EHS- 8025, EHS-8026 en EHS-8027 bedraagt deze oppervlaktemaat 20m2
b. de goothoogte en bouwhoogte mogen niet meer bedragen dan de bestaande goothoogte en bestaande bouwhoogte. Voor recreatie-arken met de aanduiding EHS- 8025, EHS-8026 en EHS-8027 bedragen deze maten voor de bouwhoogte 4m2 en voor de goothoogte 3m2.

Locatie Museumhaven

Aanpassingen in de verbeelding

Bij de Museumhaven wordt het aantal woonarken (3 stuks) expliciet opgenomen in de plankaart.

Het betreft een foutje in het ontwerp dat hiermee wordt gecorrigeerd.

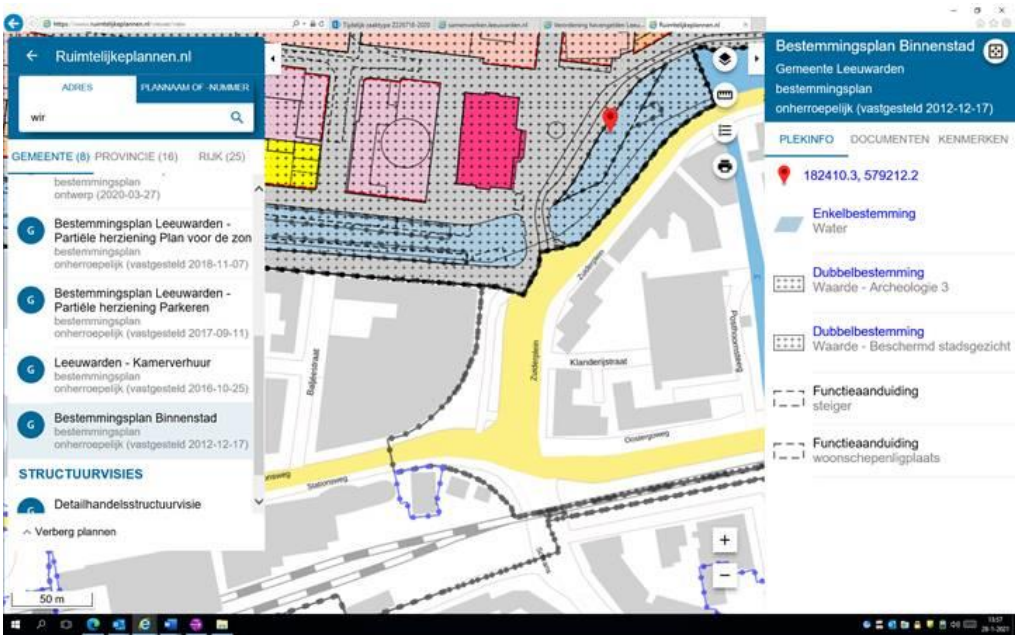

Aanvullen begrippenlijst

EHS;

Ecologische hoofdstructuur. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van met elkaar samenhangende natuurgebieden met belangrijke (inter)nationale natuurwaarden. De EHS vormt de ruggengraat voor de ontwikkeling van natuur in de provincie. De planologische EHS begrenst het gebied dat voor natuurontwikkeling in aanmerking komt.

De planologische EHS;

De begrenzing van het gebied dat onder de EHS valt en voor natuurontwikkeling in aanmerking komt.

Natuurbeheerplan;

Het Natuurbeheerplan (NBP) is een beleidskader voor het provinciale natuurbeleid van de provincie Fryslan. In het NBP stelt de provincie de kaders voor de uitvoering van het natuur- en landschapsbeheer. Het vormt de basis voor het aanvragen van de subsidies, voor beheer en inrichting van natuur, agrarische natuur en het beheer van wateren.

Beheerplan;

Een plan waarin een beheerder de uitgangspunten van het Natuurbeheerplan heeft uitgewerkt ten behoeve van de realisatie van het natuurbeleid.

Bijlagen:

- bijlage ww Quick scan Adviesburo Staro inzake flora en fauna / toets EHS

- bijlage xx consultatie/toelichting Provincie Fryslan, brief van de provincie d.d 28 november 2017 en e-mail d.d. 20 oktober 2020

- bijlage yy stedenbouwkundig en landschapsplan De Burd in Grou van oktober 2018

- bijlage ZZ het bepaalde onder 4.3. van de Ruimtelijke Onderbouwing d.d. 29 oktober 2018

Staro

NATUUR EN BUITENGEBIED

ONTVANGEN 18 JUL 2019

heente Leeuwarden
het besluit van
ster en wethouders van
29 AUG. 2019
11033641

Quickscan flora en fauna en toets EHS

De Burd te Grou

Rapportnummer 16-0336

www.staroby.nl

Quickscan flora en fauna en toets EHS

De Burd te Grou

December 2016

Rapportnummer: 16-0305

In opdracht van: Pouderoyen compagnons
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.staroby.nl

Veldonderzoek: ing. M. Benders

Auteur: ir. N. Arts-Smits

Kwaliteitscontrole: ir. E. Claassen

Inhoud

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel 4
1.3 Zorgplicht 4
1.4 Wet natuurbescherming 5
1.5 Leeswijzer 5

2 Plangebied 6
2.1 Ligging en beschrijving plangebied 6
2.2 Voorgenomen plannen 8

3 Toetsingskader 10
3.1 Flora- en faunawet 10
3.2 Natuurbeschermingswet 1998 11
3.3 Natuurnetwerk Nederland (Ecologische hoofdstructuur - EHS) 12

4 Beschermde gebieden 13
4.1 Natuurbeschermingswet 1998 13
4.2 Nationale Parken 14
4.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN) 15

5 Toets EHS 17
5.1 Wezenlijke kenmerken en waarden EHS 17
5.2 Effecten op de EHS 18
5.3 Mitigatie en compensatie 20
5.4 Conclusie 20

6 Toets Flora- en faunawet 21
6.1 Methode 21
6.2 Flora 21
6.3 Vlinders en libellen 23
6.4 Mieren, kevers en slakken 23
6.5 Vissen 24
6.6 Reptielen en amfibieën 25
6.7 Vogels 27
6.8 Zoogdieren 27

7 Conclusies 31
7.1 Wet natuurbescherming 33

Geraadpleegde bronnen 34

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op de landtong De Burd in het verlengde van de straat Djerreblom in het buitengebied van Grou wordt een drietal woonboten herplaatst.
Ten behoeve van de planologische procedures is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS).

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkeling effect heeft op het Natuurnetwerk Nederland. Om te bepalen of effecten optreden op gebieden die vallen onder bescherming van het NNN is een zogenoemde NNN-toets uitgevoerd.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Wet natuurbescherming

Volgens de huidige stand van zaken treedt per 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet bundelt de drie vigerende wetten op het gebied van gebieds- en soortbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet. De bescherming van het NNN en Natura 2000-gebied blijft onder de nieuwe wet grotendeels ongewijzigd.
Ook de bescherming van een groot aantal dier- en plantensoorten, die nu onder de Flora- en faunawet vallen blijft ongewijzigd, zoals bijvoorbeeld de bescherming van vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Maar er zijn ook een aantal wijzigingen aangebracht in de bescherming die dier- en plantensoorten genieten. De vissoort kleine modderkruiper bijvoorbeeld is onder de nieuwe wet niet meer beschermd.
De in deze rapportage beschreven conclusies zullen tevens worden getoetst aan de Wet natuurbescherming.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt het toetsingskader besproken. In het vierde hoofdstuk worden de nabijgelegen beschermde gebieden in kaart gebracht. De toets aan de EHS wordt uitgevoerd in hoofdstuk 5. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 6. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet. In paragraaf 7.1 van dit hoofdstuk worden de conclusies van het rapport getoetst aan de nieuwe Wet natuurbescherming.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied De Burd ligt in de provincie Friesland in het verlengde van de straat Djerreblom in het buitengebied van de gemeente Leeuwarden. Het plangebied betreft een deel van een landtong aan de noordkant van het Pikmeer. De noordgrens van het plangebied betreft een sloot. De oostelijke, zuidelijke en westelijke grens worden gevormd door het Pikmeer.

Het plangebied bestaat voor het grootse deel uit riet en ruigte. De oevers bestaan uit stortstenen en riet. Daarnaast is een groot deel van het plangebied kort gemaaid grasland ten behoeve van recreatie. In het plangebied staan geen bomen of struiken. De bomen en struiken die zichtbaar zijn op figuur 2 zijn in het kader van regulier en grootschalig beheer en onderhoud door de terreinbeheerder (recreatieschap) verwijderd.
Aan de westzijde van de landtong ligt een woonboot. Bij deze ark wordt een stuk land beheerd als tuin; kort gemaaid grasland.

Het plangebied is een drukbezochte plek voor recreanten op het water. De twee aanwezige aanlegsteigers liggen voornamelijk in de lente en de zomer vol met plezierboten. Aanleggen is toegestaan voor maximaal drie dagen. De recreanten die aanleggen met de boot gebruiken het land om te recreëren, waaronder feesten te houden en te barbecueën.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en 2 en de begrenzing in figuur 3. Op pagina 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Locatie plangebied (rode stip) (bron: Bingmaps.nl)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) (bron: Bingmaps.nl)

Foto 1. Noordelijke strook plangebied

Foto 2. Oostkant plangebied

Foto 3. Plangebied gezien vanuit het noorden, op voorgrond kort gemaaid gras bij bestaande woonboot

Foto 4. Sloot links is de noordgrens van het plangebied

Foto 5. Plangebied gezien vanuit het zuiden

Foto 6. Drie schepen aan de oostelijke steiger

Foto 7. Maximaal 3 dagen aanleggen

Foto 8. Kort gemaaid grasland, buiten EHS

Foto 9. Stortstenen en riet langs de oever

Foto 10. Riet langs de oever

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens binnen het plangebied drie woonboten te plaatsen aan nieuwe steigers. Hierbij worden op de landtong drie private landschapstuinen gerealiseerd van ongeveer 700 tot 1.000 m^2 groot, zie figuur 3. Ruimtelijk zijn de drie landschapstuinen opgenomen in het bestaande landschap. Drie reeds bestaande grasvelden worden omsloten door brede randen van riet. Per woonboot zijn een boothelling, aanlegsteiger en berging van 20m^2 met een schuin sedumdak voorzien.

Aan de westzijde van het plangebied is reeds een woonboot aanwezig. Bij deze woonboot zal ook een landschapstuin worden gerealiseerd van ongeveer 700 m^2. In de huidige situatie is het terrein aangrenzend aan de woonboot reeds beheerd als tuin. Het terrein bestaat uit kort gemaaid grasland. Aanwezige bomen en struiken zijn hier reeds verwijderd in het kader van het grootschalig beheer en onderhoud.

Het gebied tussen de tuinen zal niet worden heringericht.

Enkele aan te leggen paden worden in halfverharding uitgevoerd.
De woonboten worden naar deze locatie verplaatst vanuit Grou en zullen dienstdoen als recreatieverblijven. De eigenaren van de boten mogen deze boten jaarrond recreatief gebruiken. Het is niet toegestaan permanent op de woonboten te wonen.

De werkzaamheden bestaan uit:
+ Ter plaatse van de aan te leggen tuinen: verwijderen van reeds losgetrokken stobben en egalisatie terrein (recent heeft de terreinbeheerder grootschalig beheer en onderhoud gepleegd);
+ Aanbrengen beplanting (aan tuinranden en in tuinen);
+ Aanbrengen halfverharding en bijgebouwtje in tuinen;
+ Vervangen twee steigers en aanbrengen derde steiger, afmeren woonboten.

Figuur 3. Concept inrichtingsschets

3 Toetsingskader

3.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.
In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De bescherming van soorten is geregeld middels een aantal verbodsbepalingen. In dit geval zijn vooral artikel 8 t/m 12 van belang.
Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de huismuis, de bruine rat en de zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig in de wet zijn aangewezen. Alle beschermde soorten, met uitzondering van de vogels, staan in de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.
Tabel 1: Algemene soorten
Dit betreft soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.
Tabel 2: Overige soorten
Dit betreft zeldzame en veelal bedreigde soorten. Voor deze soorten wordt in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend voor de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de Minister van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode. Wanneer geen gedragscode wordt gevolgd, is bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig.
Tabel 3: Strikt beschermde soorten
Onder deze tabel vallen onder andere de soorten die beschermd zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn. In het geval van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik wordt voor de soorten uit tabel 3 een vrijstelling verleend van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de Minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke

ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling, hiervoor moet een ontheffing aangevraagd worden.
Vogels en hun nesten mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Daarnaast bestaat er een lijst van het ministerie van EZ waarop de vogels zijn opgenomen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht (artikel 2) opgenomen: “een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.” Dit artikel is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3.2 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) vormt in Nederland het wettelijke kader voor onder andere de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden. De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of die een significant verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning (artikel 19d, eerste lid, NB-wet).
Voor de NB-wet maakt het niet uit of een project of handeling in of buiten een Natura 2000-gebied plaatsvindt, omdat de wet uitgaat van ‘externe werking’. Als een activiteit buiten een Natura 2000-gebied plaatsvindt, maar er wel negatieve gevolgen te verwachten zijn in het Natura 2000-gebied, moet een beoordeling plaatsvinden van de effecten die de activiteit kan hebben op de beschermde natuurwaarden.

Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen, niet significant negatief mogen beïnvloeden. Een effect is significant als de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast. In deze toets wordt onderzocht of de instandhoudingsdoelen door de voorgenomen ontwikkelingen in gevaar kunnen komen.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.
De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:
+ oriëntatiefase (en vooroverleg);
+ verslechterings- en verstoringstoets;
+ passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.
Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.
Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

+ er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
+ er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
+ er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

+ of deze kans reëel is en
+ of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

3.3 Natuurnetwerk Nederland (Ecologische hoofdstructuur - EHS)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN, voorheen genoemd EHS en in Friesland EHS gebleven) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.
Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het ‘nee, tenzij’-regime. Dit betekent dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.
De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde.

Om de wezenlijke kenmerken te bepalen is uitgegaan van de ontwerp Provinciale Natuurbeheerkaart 2017 van provincie Friesland, zie figuur 6. Deze kaart vormt het kader waaraan getoetst wordt. Externe werking wordt in de beoordeling voor EHS niet meegenomen, alleen de effecten die zich voordoen door activiteiten binnen de begrenzing worden beoordeeld.

4 Beschermde gebieden

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden), het NNN en de aanwezigheid van Nationale Parken in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

4.1 Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) en de themakaarten van provincie Friesland blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 2,2 kilometer ten noordoosten van het plangebied ligt. Dit betreft het Natura 2000-gebied Alde Feanen (figuur 4).

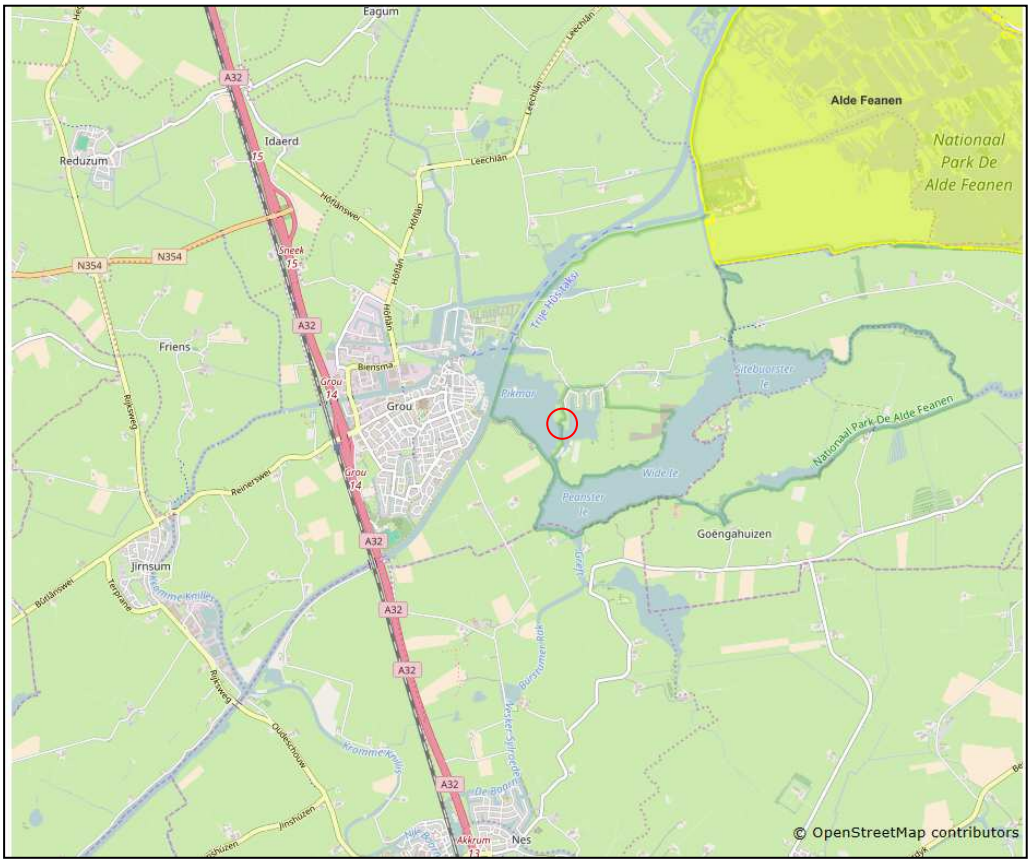

Figuur 4. Plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied (geel) (bron: http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000)

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt op ongeveer 2,2 kilometer van het Natura 2000-gebied Alde Feanen. Uit de effectenindicator van het Ministerie van EZ blijkt dat de volgende effecten mogelijk zijn bij de activiteiten water- en landrecreatie in de buurt van Natura 2000-gebied Alde Feanen:

+ Oppervlakteverlies;
+ Verontreiniging;
+ Verstoring door geluid;

+ Verstoring door licht;
+ Verstoring door trilling;
+ Optische verstoring
+ Verstoring door mechanische effecten.

Aangezien het plangebied buiten de Natura-2000 ligt, kunnen alleen effecten optreden op het Natura 2000-gebied middels externe werking. Oppervlakteverlies en verstoring door mechanische effecten zijn derhalve op voorhand uitgesloten. Gezien de aard van de voorgenomen plannen, het aanleggen van tuinen en het plaatsen van drie woonboten, en de relatief grote afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied, zijn ook de overige effecten op voorhand uit te sluiten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten tot gevolg hebben op het Natura 2000-gebied Alde Feanen.

Conclusie
De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten tot gevolg hebben op het Natura 2000-gebied Alde Feanen.

4.2 Nationale Parken

Een Nationaal Park is een aaneengesloten natuurgebied van minimaal 1.000 hectare met bijzondere planten en dieren. Er zijn 20 Nationale parken in Nederland. Deze behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Uit de gebiedendatabase van het ministerie van Economische Zaken blijkt dat het plangebied grenst aan het Nationaal Park De Alde Feanen, zie figuur 5.

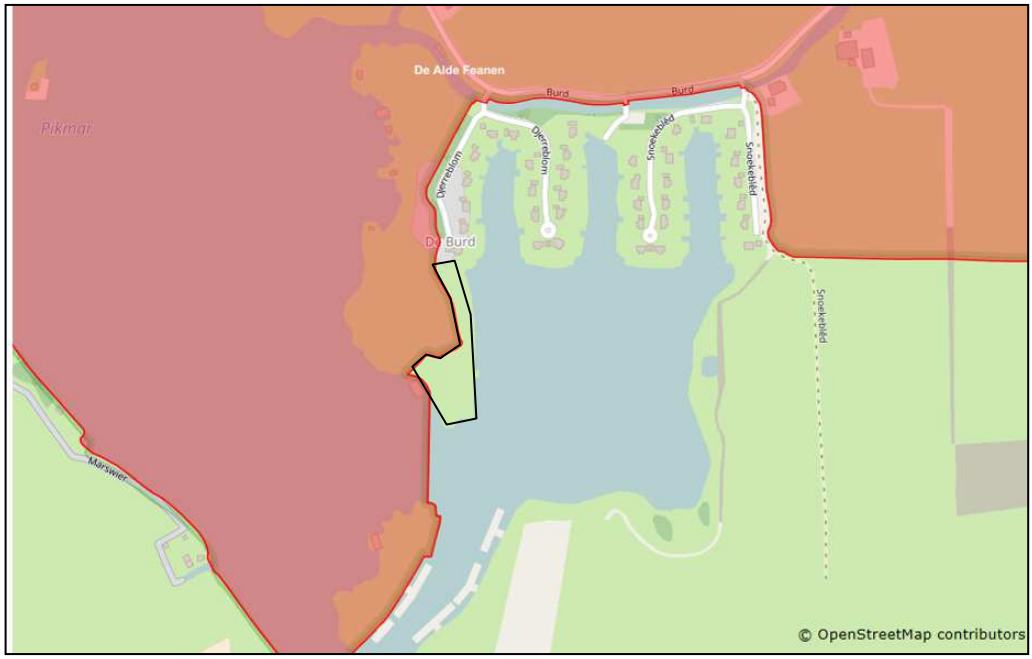

Figuur 5. Plangebied (zwarte figuur) ten opzichte van nationaal park De Alde Feanen (rood) (bron: http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapsgebied.aspx?id=np20&groep=2)

Met betrekking tot Nationale Parken geldt dezelfde wet- en regelgeving dan voor de EHS. Externe werking wordt in de beoordeling voor de EHS niet meegenomen.

De voorgenomen plannen, zullen derhalve geen negatief effect hebben op het Nationaal Park De Alde Feanen.

Conclusie
De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten tot gevolg hebben op het Nationaal Park De Alde Feanen.

4.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Landelijk wordt gesproken over het Natuurnetwerk (NNN, voorheen EHS genoemd). In Friesland is er voor gekozen om de term EHS te blijven hanteren. In deze rapportage wordt daarom ook de term EHS gebruikt. Uit de gegevens van de website van provincie Friesland blijkt dat het plangebied in het “Natuurbeheerplan 2017 in ontwerp” gedeeltelijk behoort tot de EHS, zie figuur 6.

Figuur 6. Locaties van de woonboten en private landschappelijke tuinen (rode figuur) ten opzichte van de bestaande beheertypes binnen de EHS nabij het plangebied (groen; vochtig hooiland en blauw; zoete plas) (bron: digitale natuurbeheerplannen 2017, provincie Friesland)

De locaties voor de woonboten liggen gedeeltelijk binnen de EHS; beheertype zoete plas. De private tuinen in het oostelijk gedeelte van het plangebied vallen buiten de EHS.
De private tuin van ark Ket valt gedeeltelijk binnen de zuidelijke punt van de EHS en de private tuin in het westelijk deel van het plangebied valt gedeeltelijk samen met de EHS, zie figuur 4. De ambitie voor dit gebied is beheertype vochtig hooiland. In totaal betreft het maximaal 700 m^2 tuin gesitueerd binnen de EHS.

De effectbeoordeling voor de EHS, de zogenoemde EHS-toets, wordt uitgevoerd in het volgende hoofdstuk.

5 Toets EHS

Het ruimtelijke beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. De belangrijkste motivering voor de EHS is dan ook het streven naar behoud van de Nederlandse biodiversiteit. De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het gebied.
In dit hoofdstuk wordt beschreven wat voor het plangebied de wezenlijke kenmerken en waarden zijn, wat de mogelijke effecten op de EHS zijn en of het noodzakelijk is om mitigerende of compenserende maatregelen te treffen.

Om de wezenlijke kenmerken te bepalen is uitgegaan van de ontwerp Provinciale Natuurbeheerkaart 2017 van provincie Friesland, zie figuur 6. Externe werking wordt in de beoordeling voor de EHS niet meegenomen, alleen de effecten die zich voordoen door activiteiten binnen de begrenzing worden beoordeeld (dit is conform het EHS-toetsingskader). Het plangebied vormt deels onderdeel van de EHS, maar valt buiten het Nationaal Park De Alde Feanen.

De locaties waar de woonboten en de nieuwe aanlegsteiger zijn voorzien, behoren tot het beheertype N04.02 – zoete plas. Een gedeelte van de landtong, waar gedeelten van twee van de tuinen zijn voorzien, behoort tot de EHS, maar is nog niet ontwikkeld. De ambitie voor dit stuk EHS is het beheertype N10.02 – vochtig hooiland.

5.1 Wezenlijke kenmerken en waarden EHS

Het plangebied ligt in een gebied waar veel waterrecreatie plaatsvindt. Het gebied dient deels te worden omgevormd naar natuur; de ambitie voor dit deel van de EHS binnen het plangebied is vochtig hooiland, zie figuur 6.
In de huidige situatie bestaat het gedeelte van het plangebied met de ambitie vochtig hooiland voor het grootste deel uit riet en voedselrijke ruigte. Een gedeelte van het terrein bij de bestaande woonboot wordt in de huidige situatie beheerd als grasland.

Binnen het plangebied is een tweetal aanlegsteigers aanwezig dat in het vaarseizoen druk bezocht wordt door waterrecreanten. Ook op het land wordt door deze recreanten veelvuldig gerecreëerd, vooral op het kort gemaaid grasland buiten de EHS. Hier vinden, voornamelijk in het vaarseizoen, regelmatig feesten plaats en wordt er gebarbecued.

In de huidige toestand ontstaat door de hoge recreatiedruk aantasting van oevervegetaties en verstoring van aanwezige fauna binnen het plangebied en aangrenzende terreinen. Daarnaast vindt aantasting plaats van watervegetaties door bewegingen van de motorschroef en verstoring van de onderwaterfauna door geluid en trilling (vissen, amfibieën). Tevens treedt geluidsverstoring en optische verstoring op van hiervoor gevoelige diersoorten in, langs en naast het water.

Het plangebied heeft in de huidige toestand en gebruik een beperkte ecologische waarde.

5.2 Effecten op de EHS

Bij uitvoering van de voorgenomen plannen vindt een ingreep plaats in een gebied dat gedeeltelijk is aangewezen als EHS-gebied. De mogelijke effecten die zouden kunnen optreden zijn:

+ oppervlakteverlies;
+ versnippering;
+ verstoring door geluid, licht, trilling en/of optische verstoring.

Oppervlakteverlies

De nieuwe aanlegsteigers en de woonboten zullen geen significant negatief effect hebben op beheertype zoete plas. Het oppervlakteverlies zal klein zijn; in de huidige situatie zijn reeds twee grote steigers aanwezig, deze worden verkleind. Daarnaast worden in het zomerseizoen nu veel kleine boten aangelegd, terwijl in de beoogde situatie het aantal vaarbewegingen nihil zal zijn. Negatieve ecologische effecten zullen dan ook verwaarloosbaar zijn of beperkt verbeteren.

Bij vier woonboten zal een private tuin worden gerealiseerd op het land. Slechts een klein gedeelte van de EHS zal in het voorgenomen plan als tuin worden ingericht, zie figuur 6. In de huidige toestand bestaat dat gedeelte EHS uit riet en voedselrijke ruigte en een deel bij de reeds bestaande woonboot uit kort gemaaid grasland.
Het plangebied heeft ter plaatse van de voorgenomen tuinen geen bijzondere ecologische waarden. Daarnaast zullen de tuinen volgens een door een landschapsarchitect uitgewerkt ontwerp landschappelijk worden ingericht. Na de inrichting van de private tuinen zal de inrichting vrijwel gelijk zijn aan de huidige inrichting met ruigte en rietland.
Het oppervlakteverlies van de EHS is verwaarloosbaar klein. Ecologische effecten zullen daarom verwaarloosbaar zijn. Door de betreffende tuinen binnen de EHS landschappelijk in te richten, zullen de voorgenomen plannen geen effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden en functioneren van de EHS.

Versnippering

Versnippering is niet aan de orde in het water; voor dieren en planten in het water vormen de steigers en woonboten geen barrière. De oevers met rietkragen en riet in het water blijven behouden. Steigers/loopplanken dienen over deze oeverzone heen te lopen, zodat deze niet wordt verstoord en het riet tot wasdom kan komen.
Versnippering is niet aan de orde op het land; de tuinen vormen geen barrière voor plant- en diersoorten in het gebied. De aanwezigheid van de tuinen vormt geen belemmering voor de uitwisseling van soorten binnen de EHS.

Verstoring door geluid

Aanlegfase

Het realiseren van de steiger en het aanleggen van de woonboot leidt naar verwachting niet tot lokale verstoring van diersoorten door geluid gedurende de aanlegfase, aangezien de werkzaamheden binnen een kort tijdsbestek zullen worden uitgevoerd. Werkzaamheden aan de steigers en woonboten zullen vanaf het water worden uitgevoerd en overdag plaatsvinden.
Als gevolg van geluid verspreid door de plaatsing van de aanlegsteiger en het aanleggen van de woonboot vindt geen significante aantasting plaats van het ecologisch functioneren van de beheertypen die in het plangebied aanwezig zijn.

Geluid van vrijkomt bij de inrichting van de tuinen zal ook een verwaarloosbaar klein effect hebben op de omgeving, aangezien de werkzaamheden gedurende een korte periode plaatsvinden en overdag worden uitgevoerd.
Er zijn geen significante effecten te verwachten door geluid in de aanlegfase op de wezenlijke kenmerken en waarden en het functioneren van de EHS.

Gebruiksfase
In de gebruiksfase zal bij normaal recreatief gebruik geluid van binnen de woonboot geen verstoring veroorzaken van het beheertype zoete plas.
Op het land zal gebruik van de tuinen die binnen de EHS gesitueerd zijn mogelijk een negatief effect hebben op het voorkomen van verstoringsgevoelige fauna in de nabijheid. Echter, in de huidige situatie zijn de dieren in de omgeving reeds gewend aan verstoring door geluid van recreanten in het vaarseizoen. Naar verwachting zal de verstoring door geluid in de nieuwe toestand minder zijn, onder andere doordat minder mensen tegelijk in het gebied verblijven.
Er zijn geen significante effecten te verwachten door geluid in de gebruiksfase op de wezenlijke kenmerken en waarden en het functioneren van de EHS.

<u>Verstoring door licht</u>
Met verstoring door licht wordt bedoeld; kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.
Voorgenomen plannen omvatten plaatsing van drie woonboten binnen het plangebied en de aanleg van vier private tuinen.

Aanlegfase
Het verplaatsen van de woonboten en het aanleggen van de tuinen zal overdag gebeuren. De locatie zal tijdens de werkzaamheden ’s nachts niet verlicht worden.

Gebruiksfase
De drie te plaatsen woonboten zullen door de eigenaren alleen recreatief worden gebruikt. In de huidige toestand zijn in het plangebied een woonboot aanwezig en twee grote aanlegsteigers die in het vaarseizoen druk bezocht worden door recreanten met een boot. Deze recreanten gebruiken het land om ’s avonds en ’s nachts feesten te houden en te barbecueën.
In de nieuwe situatie worden drie nieuwe woonboten aangelegd in het plangebied. Er zal lichtverstrooiing plaatsvinden vanuit de woonboten. Deze lichtverstrooiing zal minimaal zijn en geen significant effect hebben op beheertype zoete plas. In het vaarseizoen zal de uitstoot van licht door de woonboten kleiner of gelijk zijn aan lichtverstrooiing vanuit de boten in de huidige situatie.

Daarnaast kan verstoring door licht optreden wanneer buitenverlichting wordt aangebracht aan de woonboten of indien de tuinen verlicht worden.
Om verstoring door licht binnen de EHS te voorkomen mag geen buitenverlichting worden geplaatst bij de woonboten, of er dient speciale verlichting te worden aangebracht die geen verstoring kan veroorzaken, zoals afgeschermde armaturen. Het landschappelijk inrichtingsplan houdt hier rekening mee.

<u>Verstoring door trilling</u>
Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij heien, draaien van rotorbladen etc.

Doordat de woonboten stilliggen, zullen er in de nieuwe situatie minder trillingen plaatsvinden in het water dan in de huidige situatie waarbij het een komen en gaan is van boten.

Optische verstoring
Door de aanwezigheid van mensen bij de woonboten en in de tuinen kan optische verstoring optreden van de omgeving van het plangebied. In de huidige situatie is ook sprake van optische verstoring door recreanten.
Door de tuinen door middel van beplanting (struiken/riet) optisch af te schermen van de omgeving, zal geen sprake zijn van significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden en het functioneren van de EHS.

5.3 Mitigatie en compensatie

Een klein deel van de EHS met ambitie beheertype vochtig hooiland zal worden ingericht als tuin. Het betreft de locatie van de private tuin aan de westzijde van het plangebied, die in de huidige situatie wordt beheerd als kort gemaaid grasland en een puntje in het zuiden van het plangebied. Dit betekent een klein oppervlakteverlies van dit beheertype. Door mitigerende maatregelen te nemen worden significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden in termen van samenhang en kwaliteit van de EHS voorkomen.

Als gevolg van de voorgenomen plannen vindt geen aantasting plaats van het ecologisch functioneren van de EHS. De oevers met riet en het riet in het water zullen behouden blijven. Steigers/loopplanken dienen over de oeverzone heen te lopen, zodat deze niet wordt verstoord en het riet tot wasdom kan komen.
Faunasoorten kunnen de gehele landtong, ook de tuinen buiten de EHS, gebruiken als leefgebied en migratieroute.

In de huidige toestand bestaat het plangebied binnen de EHS uit voedselrijke ruigte en rietland. Door de private tuinen landschappelijk in te richten en geschikt te maken voor de doelsoorten van vochtig hooiland; vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren, wordt positief bijgedragen aan het functioneren van de EHS.
Het is daarom van belang afspraken te maken met de eigenaren van de woonboten over inrichting, beheer en onderhoud van de tuinen. Het inrichtingsplan houdt hier rekening mee.

Om verstoring door licht binnen de EHS te voorkomen mag geen buitenverlichting worden geplaatst bij de woonboten, of er dient speciale verlichting te worden aangebracht die geen verstoring kan veroorzaken, zoals afgeschermde armaturen. Hierover dienen afspraken te worden gemaakt met de eigenaren van de woonboten. Ook hier geeft het landschappelijk inrichtingsplan invulling aan.

5.4 Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling zal niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS ter plaatse.

6 Toets Flora- en faunawet

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

6.1 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Als onderdeel van het onderzoek heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.
De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 21 november 2016 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: matige wind, bewolkt, droog en circa 10 ˚C.

6.2 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied enkel algemeen voorkomende plantensoorten waargenomen.
Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een straal van nul tot een kilometer van het plangebied de beschermde plantensoort gewone/spindotterbloem voorkomt. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied zijn de volgende beschermde plantensoorten waargenomen: gele helmbloem, rietorchis, ronde zonnedauw, Spaanse ruiter, waterdrieblad, wilde gagel en wilde kievitsbloem (alle FFtabel 2).

Bij het veldbezoek zijn deze beschermde planten niet waargenomen binnen het plangebied. Het veldbezoek is echter buiten de groei- en bloeiperiode van de meeste plantensoorten uitgevoerd en beschermde planten kunnen daardoor zijn gemist. Wilde gagel is niet in het plangebied aangetroffen; het voorkomen van wilde gagel kan derhalve worden uitgesloten.
Op basis van biotoopeisen (uit Soortenbank.nl) van de in de omgeving van het plangebied voorkomende beschermde vaatplanten is een inschatting gemaakt of het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied aannemelijk is, zie tabel 1.

Tabel 1. Komen de in de omgeving van het plangebied voorkomende beschermde soorten mogelijk voor binnen het plangebied.

Plantensoort	**Standplaats**	**Mogelijk binnen plangebied**
Gewone/spindotterbloem	Op natte, voedselrijke grond aan waterkanten, in graslanden, rietlanden, moerasbossen en brongebieden; zoutmijdend.	Nee, te droog. Op natte locatie rietland aanwezig.
Gele helmbloem	Op oude muren en andere stenige plaatsen.	Nee
Rietorchis	Op natte, matig voedselrijke grond in graslanden, trilvenen, veenmosrietlanden, op zandplaten en opgespoten terreinen.	Nee
Ronde zonnedauw	Op open, natte, zure heidegrond en tussen het veenmos in hoogveen en veenmosrietland.	Nee
Spaanse ruiter	Op natte, matig voedselarme grond in blauwgraslanden, duinvalleien en op heide- en veengrond.	Nee
Waterdrieblad	In ondiep water in veenmoerassen, vennen en duinvalleien, soms in moerasbos; zoutmijdend.	Nee
Wilde kievitsbloem	In drassige graslanden en uiterwaarden, vooral op 'klei-op-veen'.	Nee

Op basis van de biotoopeisen van de in de omgeving voorkomende beschermde vaatplanten, kan het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied worden uitgesloten.

<u>Conclusie</u>
In het plangebied komen geen beschermde vaatplanten voor.

6.3 Vlinders en libellen

Uit De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006), de website Vlindernet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vlindersoorten voorkomen.

Uit de atlas De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002), de website Libellennet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de beschermde libellensoorten groene glazenmaker en gevlekte witsnuitlibel voorkomen.
De groene glazenmaker is waargenomen op één tot vijf kilometer afstand van het plangebied en gevlekte witsnuitlibel komt voor op vijf tot tien kilometer afstand van het plangebied (beide FFtabel 3).

De groene glazenmaker komt voor bij stilstaande wateren met dichte krabbenscheervelden: plassen, sloten en petgaten in laagveengebieden en sloten in veenweidegebieden. Aangezien in en rondom het plangebied geen krabbenscheer aanwezig is, kan het voorkomen van groene glazenmaker in het plangebied worden uitgesloten.

De gevlekte witsnuitlibel is een soort van laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen en komt vooral voor bij rijk begroeide wateren. Het plangebied en het voortplantingswater voldoen niet aan de habitateisen van gevlekte witsnuitlibel. Daarnaast ligt het verspreidingsgebied van de soort op minimaal vijf kilometer van het plangebied. Het voorkomen van gevlekte witsnuitlibel binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Conclusie
In het plangebied komen geen beschermde vlinders en/of libellen voor.

6.4 Mieren, kevers en slakken

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van beschermde mier- en houtkeversoorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.
Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van vijf tot tien kilometer de beschermde waterkever gestreepte waterroofkever is waargenomen. De gestreepte waterroofkever komt voor in grote, permanente wateren, smalle en brede sloten en petgaten. De wateren moeten over een grote oppervlakte maximaal ongeveer één meter diep zijn met warme, zonnige plekken en oeverbegroeiing (website ministerie van Economische Zaken).
Uit de 'kansenkaarten' in Cuppen & Koese (2005) blijkt dat de kans dat gestreepte waterroofkever in het water binnen het plangebied voorkomt zeer klein is. Deze kansenkaarten geven de kilometerhokken weer waarvan voorspeld is dat er respectievelijk een kans van meer dan 50% en meer dan 70% is dat gestreepte waterroofkever hier voorkomt. De kans dat gestreepte waterroofkever in het plangebied voorkomt is op basis van de potentiële waarden in het gebied kleiner dan 30%.

Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, de kansenkaart van Cuppen & Koese (2005) en de relatief grote mate van verstoring door recreanten kan het voorkomen van gestreepte waterroofkever langs de oever van het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Op een afstand van 25 tot 50 kilometer van het plangebied is de aquatische slakkensoort platte schijfhoren (FFtabel 3) waargenomen. De platte schijfhoren heeft een voorkeur voor helder, stilstaand of zeer zwakstromend water met een rijke plantengroei. De trefkans is het grootst als zowel ondergedoken vaatplanten, draadalgen, als planten met drijvende bladeren aanwezig zijn. De soort leeft zowel in grote plassen en meren als in smalle sloten. Vanwege de afwezigheid van plantengroei, buiten het aanwezige riet, kan het voorkomen van de slakkensoort platte schijfhoren in het water rondom het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie
Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het uit te sluiten dat beschermde soorten mieren, kevers en slakken voorkomen in het plangebied.

6.5 Vissen

Een gedeelte van het plangebied betreft oppervlaktewater, aangezien daar een steiger gerealiseerd gaat worden voor een woonboot. De twee bestaande steigers zullen worden verkleind. Uit de NDFF blijkt dat paling en rivierdonderpad (beide FFtabel 2) binnen een straal van nul tot een kilometer van het plangebied voorkomen. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied zijn kleine modderkruiper (FFtabel 2) en bittervoorn (FFtabel 3) waargenomen. Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied komt de beschermde vissoort grote modderkruiper (FFtabel 3) voor. Hieronder wordt beschreven of het voorkomen van deze vissoorten binnen het plangebied aannemelijk is op basis van de biotoopeisen (Ravon.nl).

Het is mogelijk dat paling en rivierdonderpad voorkomen bij het plangebied; rivierdonderpad kan leefgebied vinden tussen de stortstenen op de oevers van het plangebied.
De kleine modderkruiper heeft een voorkeur voor stilstaand tot langzaam stromend ondiepe wateren met een rijke plantenbegroeiing en een zandige of met dunne sliblaag bedekte bodem. Vanwege het ontbreken van een rijke plantenbegroeiing en de grote diepte van het water bij het plangebied is niet aannemelijk dat kleine modderkruiper in het plangebied voorkomt.
In Nederland komt de bittervoorn voor in de plantenrijke oevers van de uiterwaardwateren van het rivierengebied, poldergebieden en de benedenlopen van riviertjes en beken tot 60 cm diep met een goede waterkwaliteit en een goed ontwikkelde watervegetatie. Het is belangrijk dat zoetwatermosselen als schildersmossel en zwanenmossel in hetzelfde water voorkomen, deze zijn onmisbaar voor de voortplanting. Aangezien het water diep is en weinig plantengroei aanwezig is in het plangebied, maar de oever bestaat uit stortstenen en riet is het niet aannemelijk dat bittervoorn voorkomt in het plangebied.
Grote modderkruiper heeft een voorkeur voor verlandende wateren in laag dynamische overstromingsvlakten en moerasgebieden. Het oppervlaktewater binnen

het plangebied ontbreekt het aan geschikt biotopen voor grote modderkruiper. Het voorkomen van grote modderkruiper binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Effectbeoordeling
De aanleg van de nieuwe steiger vindt plaats in het water. Doordat de werkzaamheden plaatsvinden binnen een groot water, slechts kleinschalig van aard zijn en in een kort tijdsbestek worden uitgevoerd, kunnen negatieve effecten op mogelijk voorkomende vissoorten worden uitgesloten.
Aangezien geen werkzaamheden plaatsvinden aan de stortstenen zijn negatieve effecten op de rivierdonderpad (FFtabel 2) uit te sluiten.

Conclusie
In de omgeving van het plangebied komen de beschermde vissoorten paling en rivierdonderpad (beide FFtabel 2) voor. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect op mogelijk voorkomende beschermde vissoorten hebben.

6.6 Reptielen en amfibieën

Uit gegevens van RAVON, 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de beschermde amfibieënsoorten; bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander (alle FFtabel 1), rugstreeppad, en heikikker (beide FFtabel 3) voorkomen.
Uit het bronnenonderzoek blijkt dat op een tot vijf kilometer afstand van het plangebied de beschermde reptielensoort ringslang (FFtabel 3) voorkomt en dat op 10 tot 25 kilometer afstand van het plangebied levendbarende hagedis (FFtabel 2) voorkomt.

Het plangebied is geschikt als landbiotoop voor de minder kritische soorten van FFtabel 1, zoals bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Mogelijk vormt de sloot langs het plangebied geschikt voortplantingswater voor amfibieën van FFtabel 1.

De typische habitat van heikikker bestaat uit vochtige gebieden; hoog- en laagvenen, moerassen en overstromingsgebieden (uiterwaarden). Het voortplantingsbiotoop bestaat uit ondiepe stilstaande wateren met oevervegetatie.
De heikikker overwintert van oktober tot eind februari op vorstvrije plekken op het land buiten bereik van het grondwater. De heikikker overwintert (nagenoeg) niet in het water (soortenstandaard heikikker, 2014). Het is daardoor uit te sluiten dat het landgedeelte binnen het plangebied, dat in de winter onder water staat, geschikt is als overwinteringsplaats voor heikikkers. Het is mogelijk dat heikikkers de sloten rond het plangebied gebruiken als voortplantingswater. Het is daardoor niet uit te sluiten dat heikikkers het plangebied gebruiken als landhabitat. Het kort gemaaide gazon is niet geschikt voor heikikker. Het rietland en de ruigte zijn wel geschikt als landhabitat voor heikikker.

Rugstreeppad is een soort van dynamische zandige milieus. Deze biotopen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. De rugstreeppad is waargenomen op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied. Gezien de matige geschiktheid van het plangebied voor rugstreeppad en de grote afstand tot de dichtstbijzijnde waarneming

van rugstreeppad is het redelijkerwijs uit te sluiten dat rugstreeppad binnen het plangebied voorkomt.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor ringslang. De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats. Grote oppervlaktes laag gelegen, nat gebied worden echter gemeden, omdat de soort daar vaak niet alle stadia van zijn levenscyclus kan doorlopen. In het plangebied zijn geen potentiële broedhopen voor ringslang aangetroffen. Het is niet aannemelijk dat de ringslang alle stadia van de levenscyclus kan doorlopen binnen het plangebied, aangezien het een nat terrein is. Het plangebied vormt daardoor geen belangrijk leefgebied voor ringslang. Het kan echter niet worden uitgesloten dat ringslangen incidenteel het plangebied doorkruisen.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen kunnen gevolgen hebben voor mogelijk binnen het plangebied voorkomende algemene soorten amfibieën van FFtabel 1. Binnen het plangebied verdwijnt tijdelijk leefgebied tijdens het inrichten van de tuinen. Daarna zullen de tuinen weer geschikt zijn voor de soorten van FFtabel 1.
Mogelijk komt heikikker voor binnen het plangebied. De werkzaamheden bij de herinrichting van de tuinen zouden een negatief effect kunnen hebben op mogelijk voorkomende heikikkers. Na de herinrichting zullen de tuinen echter even geschikt zijn als leefgebied voor heikikkers, aangezien de tuinen natuurlijk worden ingericht en geen hekken of andere barrières worden geplaatst.

Mogelijk komen incidenteel ringslangen voor binnen het plangebied. Werkzaamheden binnen het plangebied kunnen een negatief effect op aanwezige ringslangen.

Mitigerende maatregelen

Voor soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling. Het is daarom niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen.
Mogelijk komen heikikkers (FFtabel 3) voor in het plangebied. Door mogelijk verstorende werkzaamheden uit te voeren in de winterrustperiode van heikikkers (november t/m februari) worden negatieve effecten op heikikkers voorkomen.

Mogelijk komen incidenteel ringslangen voor binnen het plangebied. Het doden of verwonden van ringslangen kan worden voorkomen door mogelijk verstorende werkzaamheden uit te voeren in de winterrustperiode van ringslangen: grofweg half oktober t/m half maart.

Conclusie

In het plangebied komen mogelijk soorten amfibieën van FFtabel 1 voor. De plannen kunnen negatieve effecten hebben voor deze soorten. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor soorten van FFtabel 1. Het is niet uit te sluiten dat heikikkers voorkomen binnen het plangebied; door werkzaamheden uit te voeren in de periode november t/m februari worden negatieve effecten op heikikkers voorkomen. In verband met het mogelijk voorkomen van ringslangen binnen het plangebied is het noodzakelijk om bij uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met deze soort door de werkzaamheden uit te voeren in de winterrustperiode van ringslangen: grofweg half oktober t/m half maart.

6.7 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in de omgeving van het plangebied meerkoet, wilde eend en winterkoning waargenomen. Het plangebied is geschikt als foerageergebied en broedgebied voor algemene vogelsoorten, voornamelijk riet- en watervogels.
In het plangebied zijn geen nesten of sporen aangetroffen van vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Effectbeoordeling
Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor vogels. De voorgenomen ontwikkeling zal tot gevolg hebben dat het plangebied tijdelijk niet meer geschikt zal zijn als foerageer- en broedgebied. In de directe omgeving is echter voldoende soortgelijk foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten van voorgenomen plannen op het foerageergebied van vogels zijn redelijkerwijs uit te sluiten.
Ten aanzien van het broedseizoen dienen maatregelen genomen te worden om negatieve effecten van de voorgenomen plannen op vogels te voorkomen. Voor de vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van riet en andere beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. De nesten van algemene vogels zijn gedurende het broedseizoen strikt beschermd.

Mitigerende maatregelen
Door riet en beplanting buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli.

Conclusie
Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageergebied en of broedgebied. Na de herinrichting zal het gebied even geschikt zijn als foerageer- en broedgebied voor vogels. Indien exemplaren aan het broeden zijn, kan het verwijderen van riet en andere beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door riet en andere beplanting buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van vogels.

6.8 Zoogdieren

Vleermuizen
Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en Korsten en Regelink (2010) en de NDFF blijkt dat de soorten gewone- en kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, tweekleurige vleermuis, laatvlieger, franjestaart, meervleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, baardvleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied en de omgeving daarvan zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Vanwege het ontbreken van bebouwing en/of bomen binnen het

plangebied zijn geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen aanwezig.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van algemene grondgebonden zoogdieren als bijvoorbeeld mol, bunzing, konijn, vos, egel en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1).
Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de beschermde zoogdiersoorten; steenmarter (FFtabel 2), boommarter, otter, das, noordse woelmuis en waterspitsmuis (alle FFtabel 3) voorkomen.

In het plangebied is geen potentiële verblijfplaats van steenmarters aangetroffen. De steenmarter wordt vaak een cultuurvolger genoemd. Op veel plaatsen lijkt hij gebonden aan bebouwde gebieden en cultuurlandschappen. De soort komt door zijn grote aanpassingsvermogen echter in vrijwel alle biotopen voor. Voedsel en dekking zijn bepalend voor de habitatkeuze van de steenmarter (Zoogdiervereniging). Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere leefgebied van een steenmarter. Het plangebied vormt echter geen belangrijk deel van het leefgebied, door de ligging op een landtong en de hoge mate van recreatie in de avond en nacht gedurende het vaarseizoen.

Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied is boommarter waargenomen. Het plangebied voldoet vanwege het ontbreken van bomen en struiken niet aan de habitatseisen van de boommarter. Het voorkomen van boommarters binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

In het plangebied zijn geen sporen van otters aangetroffen. De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking, voedsel en rust. Overdag verblijft de otter in een dagrustplaats die zich bevindt op oevers in dichte oevervegetaties. Holen en andere dagrustplaatsen die regelmatig in gebruik zijn door een otter zijn herkenbaar aan uitwerpselen, ottergeil en krabheuveltjes in de omgeving. De otter houdt geen winterslaap (Zoogdiervereniging). Gezien het huidige gebruik van het plangebied met een grote recreatiedruk en het ontbreken van ottersporen is het niet aannemelijk dat het plangebied belangrijk leefgebied vormt voor otters. Het is echter niet uit te sluiten dat incidenteel een otter het plangebied doorkruist.

In het plangebied zijn geen sporen van dassen aangetroffen. Ook zijn in de directe omgeving van het plangebied geen dassenholen aangetroffen. Vanwege de ligging van het plangebied op een landtong en het ontbreken van bosjes in de omgeving van het plangebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat dassen binnen het plangebied leefgebied vinden.

De noordse woelmuis leeft in hoge vegetaties met vooral grasachtige planten. Het is een soort die erg gevoelig is voor concurrentie van onder andere aardmuis, veldmuis en rosse woelmuis. In gebieden waar andere woelmuizen voorkomen, leeft de soort veel in natte terreinen, zoals rietland, moeras, zeer extensief gebruikte weilanden, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en periodiek overstroomde terreinen. Uit een ecologische quickscan uit 2011 (Ecologische toetsing Herinrichting Swette -De Burd, 2011) blijkt dat in polder De Burd de concurrenten rosse woelmuis, veldmuis en aardmuis voorkomen. Het is daardoor niet aannemelijk dat noordse

woelmuis in de drogere delen van het plangebied, waar de private tuinen zijn beoogd, voorkomt. In het plangebied zijn geen 'molshopen' van noordse woelmuis aangetroffen, maar deze worden voornamelijk gevormd in gebieden met een lage grondwaterstand.
Het voorkomen van noordse woelmuis in het deel van het plangebied waar drassig rietland aanwezig is, is niet uit te sluiten. Hier is marginaal geschikt habitat aanwezig. Hoewel het oppervlakte van de biotoop aan de kleine kant is, is het, gezien het bekende voorkomen van deze soort in de Alde Feanen niet uitgesloten dat de soort aanwezig is. De locaties binnen het plangebied waar kort gemaaid grasland aanwezig is, zijn niet geschikt als leefgebied voor noordse woelmuis vanwege het ontbreken van voldoende dekking. Vanwege het recentelijk uitgevoerde grootschalig onderhoud en beheer is het uit te sluiten dat noordse woelmuis buiten het natte rietland voorkomt.

De waterspitsmuis is in 2011 door ecologisch adviesbureau FaunaX vastgesteld langs de Wide Burd. Waterspitsmuizen komen voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Geschikt habitat wordt gevormd door de oost-west verlopende Neare Burd / Wide Burd. Deze watergang is rijk begroeid met een verlandingsvegetatie van riet en kruiden.
Het leefgebied van de waterspitsmuis is langgerekt en loopt evenwijdig aan een oever. De actieradius loopt uiteen van 30 tot 160 meter. De sloten en grenzend aan het plangebied en de oevers daarvan vormen geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis. De waterspitsmuis komt daardoor mogelijk ook binnen het plangebied voor. Als waterspitsmuizen in het plangebied voorkomen, is het vanwege het recentelijk uitgevoerde grootschalig onderhoud en beheer in het plangebied vrijwel uit te sluiten dat waterspitsmuis ver buiten de oevers van de watergangen en het drassige rietland leefgebied vindt, zie foto's 1 en 2. Daarnaast is het niet aannemelijk dat waterspitsmuizen voorkomen in het kort gemaaide grasland binnen het plangebied.

<u>Effectbeoordeling</u>
Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen. Na het inrichten van de tuinen, zal het plangebied even geschikt zijn als foerageergebied. Negatieve effecten van voorgenomen plannen op het foerageergebied van vleermuizen zijn uit te sluiten.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op deze soorten. Na de herinrichting van het plangebied, zal het plangebied nog even geschikt zijn als leefgebied voor zoogdieren van FFtabel 1. Mogelijk dat het plangebied tijdelijk minder geschikt is als leefgebied gedurende de werkzaamheden voor de inrichting van de tuinen.

Mogelijk vormt het plangebied een onderdeel van het leefgebied van steenmarter. Het plangebied vormt echter geen belangrijk deel van het leefgebied van steenmarter. Doordat de oevers met riet behouden blijven en de tuinen na herinrichting geen barrières hebben en natuurlijk worden ingericht met onder andere riet, zal het plangebied in de nieuwe situatie even geschikt zijn als leefgebied voor steenmarters. Een negatief effect op de steenmarter kan worden uitgesloten.

Mogelijk komen incidenteel otters voor binnen het plangebied. Het plangebied vormt echter geen belangrijk onderdeel van het leefgebied van otters en de voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op de otter. Doordat de oevers met riet behouden blijven en de tuinen na herinrichting geen barrières hebben en natuurlijk worden ingericht met onder andere riet, zal het plangebied in de nieuwe situatie even geschikt zijn als leefgebied voor otters.

In het plangebied komen mogelijk waterspitsmuis en noordse woelmuis voor. De sloten en hun oevers, het drassige rietland en het riet in het water en op de oevers van het Pikmeer blijven ongewijzigd, zie figuur 3. Het geschikte biotoop van genoemde soorten bevindt zich daardoor buiten de grenzen van de beoogde private tuinen.
Omdat daarnaast de tuinen landschappelijk worden ingericht, zie figuur 3, en geen obstakels worden geplaatst in de tuinen die als barrière kunnen dienen, zullen de voorgenomen plannen geen negatief effect hebben op de eventuele migratie van de noordse woelmuis en waterspitsmuis.
Incidenteel kunnen individuen op de locatie van de beoogde private tuinen aanwezig kunnen zijn. Aangezien het geschikte biotoop voor de genoemde soorten buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden ligt, zijn negatieve effecten uit te sluiten, indien mitigerende maatregelen worden genomen om het doden of verwonden van individuen te voorkomen.

Mitigerende maatregelen
Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.
Het plangebied vormt mogelijk leefgebied van noordse woelmuis en waterspitsmuis. Om negatieve effecten op de soorten uit te sluiten dient het verwijderen van het riet op de locaties van de beoogde tuinen te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden voor noordse woelmuis en waterspitsmuis. Het voortplantingsseizoen van de waterspitsmuis loopt van april tot september en van de noordse woelmuis van april tot oktober. Dit houdt in dat het verwijderen van riet alleen in de periode november tot en met maart mag worden uitgevoerd.

Conclusie
Het plangebied en de omgeving daarvan zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Vanwege het ontbreken van bebouwing of bomen zijn er geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen binnen het plangebied.

Het plangebied vormt mogelijk leefgebied van noordse woelmuis en waterspitsmuis. Om negatieve effecten op de soorten uit te sluiten dient het verwijderen van het riet te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden voor noordse woelmuis en waterspitsmuis. Dit houdt in dat het verwijderen van riet alleen in de periode november tot en met maart mag worden uitgevoerd.

7 Conclusies

Beschermde gebieden

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten tot gevolg hebben op het Natura 2000-gebied Alde Feanen.

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten tot gevolg hebben op het Nationaal Park De Alde Feanen.

Als gevolg van de ingreep vindt geen aantasting plaats van het ecologisch functioneren van de EHS. Door de tuinen bij de woonboten landschappelijk in te richten met riet en grasland wordt positief bijgedragen aan het functioneren van de EHS.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën, die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen hebben mogelijk een tijdelijk negatief effect op zoogdieren en amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Soorten van FFtabel 2

In het plangebied komen mogelijk de beschermde vissoorten paling en rivierdonderpad (beide FFtabel 2) voor. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect op mogelijk voorkomende beschermde vissoorten hebben.

Soorten van FFtabel 3

Het plangebied en de omgeving daarvan zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Vanwege het ontbreken van bebouwing of bomen zijn er geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen binnen het plangebied.

Mogelijk komen heikikkers (FFtabel 3) voor in het plangebied. Door mogelijk verstorende werkzaamheden uit te voeren in de winterrustperiode van heikikkers (november t/m februari) worden negatieve effecten op heikikkers voorkomen.

Mogelijk komen incidenteel ringslangen voor binnen het plangebied. Het doden of verwonden van ringslangen kan worden voorkomen door mogelijk verstorende werkzaamheden uit te voeren in de winterrustperiode van ringslangen: grofweg half oktober t/m half maart.

Het plangebied vormt mogelijk leefgebied van noordse woelmuis en waterspitsmuis. Om negatieve effecten op de soorten uit te sluiten dient het verwijderen van het riet te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden voor noordse woelmuis en waterspitsmuis. Dit houdt

in dat het verwijderen van riet alleen in de periode november tot en met maart mag worden uitgevoerd.

Soorten van FFtabel vogels
Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageergebied en of broedgebied. Na de herinrichting zal het gebied even geschikt zijn als foerageer- en broedgebied voor vogels. Indien exemplaren aan het broeden zijn, kan het verwijderen van riet en andere beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door riet en andere beplanting buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van vogels.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	**Bescherming**	**Functie plangebied**	**Mogelijk effect**	**Ontheffing nodig**	**Maatregelen**
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja, tijdelijk	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja, tijdelijk	Nee, algehele vrijstelling	-
Paling	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	-	
Rivierdonderpad	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	-	
Steenmarter	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	-	-
Otter	FFtabel 3	Leefgebied	Nee		
Noordse woelmuis	FFtabel 3	Leefgebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden genomen	Maaien riet in de periode november tot en met maart.
Waterspitsmuis	FFtabel 3	Leefgebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden genomen	Maaien riet in de periode november tot en met maart.
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	-	-

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels (niet jaarrond beschermd)	Vogels	Foerageer en broedgebied	Nee, mits uitvoeren maatregelen	-	riet en andere beplanting buiten het broedseizoen van vogels verwijderen/snoeien

7.1 Wet natuurbescherming

Onder de nieuwe Wet natuurbescherming blijven soorten van de huidige FFtabel 1 in Friesland vrijgesteld van de verbodsbepalingen blijkt uit de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

Rivierdonderpad, paling, kleine modderkruiper en bittervoorn zijn onder de nieuwe wet niet meer beschermd. Dat betekent dat bij werkzaamheden in watergangen geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd voor deze soorten. Echter, dient altijd rekening te worden gehouden met de zorgplicht.

Noordse woelmuis en waterspitsmuis blijven beschermd en ontheffingsplichtig onder de Wet natuurbescherming. De bescherming van vogels blijft in de praktijk ook gelijk aan de huidige situatie.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Buro Hemmen. 2005. Nationaal Park De Alde Feanen Beheer- en Inrichtingsplan In Nije Faze.
- Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Cuppen, J.G.M. & B. Koese, 2005. De gestreepte waterroofkever Graphoderus bilineatus in Nederland: een eerste inhaalslag
- Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Provinciale Staten van Fryslân. November 2016. Ontwerp verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017.
- Rijksdienst voor ondernemend Nederland, soortenstandaard heikikker, versie 2.0, december 2014.
- Tonckens ecologie, 2013. Ecologische toetsing Herinrichting Swette -De Burd.

Internet

- Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 17-11-2016.
- Effectenindicator, http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1, 17-11-2016.
- Begrenzing nationaal par De Alde Feanen: http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapsgebied.aspx?id=np20&groep=2, 18 november 2016
- www.quickscanhulp.nl, NDFF, 14-11-2016 13:49:55'
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1, 17-11-2016
- Informatie nationaal park Alde Feanen; http://www.np-aldefeanen.nl/, 17-11-2016
- http://www.np-aldefeanen.nl/8817/beheer,17-11-2016
- Informatie NNN: http://www.fryslan.frl/kaarten/kaart.html?t=Natuurbeheerplannen 2017 ontwerp&e=117000,530000,226000,620000&l=natuur_beheerplannen2017;1;100;1;2;3;4;5&b=bmk, 17-11-2016
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/

+ www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
+ www.eis-nederland.nl
+ Informatie gestreepte waterroofkever: http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/gestreepte-waterroofkever-graphoderus-bilineatus, 24-11-2016.
+ www.libellennet.nl
+ www.ravon.nl
+ Soortinformatie beschermde vissen: http://www.ravon.nl/Infotheek/Soortinformatie/Vissen/tabid/1394/Default.aspx, 1 december 2016.
+ www.soortenbank.nl
+ www.telmee.nl
+ www.vlindernet.nl
+ www.waarneming.nl
+ www.zoogdiervereniging.nl
+ Informatie otters; http://www.zoogdiervereniging.nl/otterinnederland, 25-11-2016.
+ Informatie steenmarter; http://www.zoogdiervereniging.nl/de-steenmarter-martes-foina, 25-11-2016.
+ Informatie noordse woelmuis; http://www.zoogdiervereniging.nl/de-noordse-woelmuis-microtus-oeconomus, 25-11-2016.
+ Informatie waterspitsmuis; http://www.zoogdiervereniging.nl/de-waterspitsmuis-neomys-fodiens, 25-11-2016.
+ www.verspreidingsatlas.nl

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

Leeuwarden, 28 november 2017
Verzonden, 28 NOV. 2017

Ons kenmerk : 01469314
Afd./Opgave : Omgevingszaken
Behandeld door : F. Jilderda / (058) 292 52 43 of f.jilderda@fryslan.frl
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : -

Onderwerp : Uw principeverzoek m.b.t. de verplaatsing van recreatiearken naar De Burd nabij Grou.

Geacht college,

Op 16 oktober 2017 hebben wij van u een principeverzoek ontvangen met betrekking tot de verplaatsing van drie recreatiearken naar De Burd nabij Grou. Naar aanleiding hiervan het volgende.

Noodzaak verplaatsing
De drie recreatiearken liggen momenteel nog op de locatie Minne Finne. Wij begrijpen dat u deze locatie wilt gebruiken voor een woningbouwontwikkeling. Om dit mogelijk te kunnen maken is het nodig de recreatiearken te verplaatsen.

Oorspronkelijk bedachte locatie
Op 6 januari 2016 ontvingen wij van u (ambtelijk) het verzoek om medewerking verlenen aan de verplaatsing van de recreatiearken naar een locatie aan De Burd. De beoogde locatie betrof de landtong ten zuidwesten van het recreatieterrein aan De Burd.
De landtong en ook het omringende water maakt grotendeels onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur (EHS). De uitdaging was een plan te ontwikkelen dat geen afbreuk zou doen aan de kenmerkende waarden van het gebied en bij voorkeur een verbetering van de waarden zou bewerkstelligen.

Uiteindelijk bleek dat de recreatiearken zelf net buiten de EHS geplaatst zouden kunnen worden. De bijbehorende tuinen zouden wel in de EHS komen te liggen. Om te voorkomen dat het gebruik van een deel van de landtong als tuin zou leiden tot significant areaalverlies is in overleg met de provinciale dienst een inrichtingsplan/verbeterplan tot stand gekomen. Dit plan ging

uit van het herstellen van natuurlijke- en landschappelijke waarden die eerder op de landtong aanwezig waren.

Op 17 februari 2017 heeft onze ambtelijke dienst aangegeven dat er met het oog op de provinciale belangen verder geen belemmeringen zijn voor de verdere planvorming. U bent geadviseerd om een bestemmingsplan op te stellen met daarin een voorwaardelijke bepaling om de inrichting van de landtong conform het inrichtingsplan te borgen.

Principeverzoek
Op 9 augustus 2017 ontvingen wij van u een (ambtelijk) verzoek om een alternatieve locatie voor de recreatiearken te beoordelen. Dit vanwege bezwaren van de vereniging van eigenaren van het recreatieterrein aan De Burd. De alternatieve locatie ligt in het inrichtingsgebied Swette-De Burd ten oosten van het recreatieterrein aan De Burd. Na een oriënterend overleg met de provinciale dienst op 5 oktober 2017 over de mogelijkheden op deze alternatieve locatie, verzoekt u ons een principe-uitspraak te doen over de alternatieve locatie.

Wij overwegen het volgende.

De beoogde locatie ligt in het inrichtingsgebied Swette-De Burd. Recent is 25 ha open water gerealiseerd ter plaatse van de Suderburd om een verbinding te realiseren tussen de Pikmar en de Sitebuorster Ie. De Suderburd maakt onderdeel uit van de EHS. De natuurdoelstelling is gericht op de ontwikkeling van botanische waarden. Er zijn luwe en natuurvriendelijke oevers gerealiseerd.

Gezien de recente natuurontwikkelingen vinden wij het niet logisch om op de door u beoogde locatie in het gebied Suderburd drie recreatiearken neer te leggen. Het gebruik van het gebied moet wat ons betreft worden gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van natuurwaarden. Nog daargelaten of hier daadwerkelijk sprake is van een significante aantasting van de kenmerkende waarden of van significante vermindering van areaal menen wij dat het in dit geval ook niet nodig is om over te gaan tot het plaatsen van de recreatiearken op deze plek in de EHS. Het plan voor het plaatsen van recreatiearken aan de landtong is ons inziens ruimtelijk aanvaardbaar, mits ingericht conform het inrichtingsplan.
Daarbij komt nog dat er, gezien de recente ontwikkeling van de Suderburd, geen winst voor landschap en natuur te behalen is met het plaatsen van de recreatiearken op de alternatieve locatie. Op de locatie aan de landtong zijn wel goede mogelijkheden voor het verbeteren van de landschappelijke en natuurlijke waarden.

In het overleg van 5 oktober 2017 zijn nog ideeën aangedragen die de bezwaren van de omgeving mogelijk wat kunnen wegnemen. De mogelijkheid van het realiseren van een insteekhaven is bijvoorbeeld als optie benoemd. De meest in het oog springende recreatieark kan dan achter afschermende beplanting worden geplaatst.

provinsje fryslân

Conclusie
Alles afwegende zien wij geen aanleiding om mee te werken aan de alternatieve locatie voor de drie recreatiearken. Wij denken dat het beter is om, wellicht met enige aanpassingen, door te gaan met de verplaatsing naar de eerder bedachte locatie aan de landtong.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Boulus - Riemersma, MBA MCM, secretaris

Ons kenmerk: 01469314

provinsje fryslân

Gearchiveerd: dinsdag 1 juni 2021 16:14:49
Van:
Aan:
Onderwerp: RE: brief afwijken verordening
Precisie: Normal

Dag Geja,

Dank voor je vlotte reactie.

De rechters waren nadrukkelijk op zoek naar documenten waaruit de provinciale instemming bleek. Het feit dat er geen zienswijze was ingediend vonden de rechters nogal mager.

We zijn er nu van overtuigd dat we met jouw reactie en met jullie brief van 28 november 2017 voldoende in handen hebben.

Met vriendelijke groet,

\itap2

\itap2**Peter Jager** | Adviseur Planontwikkeling
Cluster Ruimtelijke Ordening

\itap2**E** peter.jager@leeuwarden.nl
T 058 - 233 85 77 / 06 - 52 51 20 54

\itap2Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

\itap2 GLOBAL GOALS GEMEENTE

\itap2Aanwezig: maandag t/m vrijdag

Van: Wielen-Berg, Geja van der <g.vanderwielen@fryslan.frl>
Verzonden: dinsdag 20 oktober 2020 14:29
Aan: Jager, Peter <peter.jager@leeuwarden.nl>
Onderwerp: FW: brief afwijken verordening

\cbpat8LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Dag Peter,

In de frequente mailwisseling (die gezien kan worden als informeel vooroverleg en die jij ongetwijfeld ook nog in jouw mailbox hebt) omtrent genoemd project hebben wij aangegeven dat er mogelijkheden zijn in de EHS, mits er geen sprake zal zijn van significante effecten. In het ecologisch onderzoeksrapport is geconcludeerd dat er geen significante effecten zijn te verwachten. Ambtelijk hebben wij aangegeven dat wij het wel eens zijn met de conclusie dat hier geen sprake is van significante effecten, wanneer de plannen

worden uitgevoerd conform het inrichtingsplan en planologisch wordt geborgd dat één en ander ook op lange termijn zo wordt onderhouden/beheerd.

In het ontwerp was het beheerplan geborgd. Wij hebben op dit punt dan ook geen zienswijze ingediend. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om in de toelichting een goede onderbouwing op te nemen.

Het lijkt ons niet zinvol om een brief te schrijven met het akkoord van de provincie met daarbij onze onderbouwing. Wij hebben geen zienswijze ingediend, dus wij zijn akkoord. De onderbouwing is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Voor de onderbouwing kun je putten uit de mailwisseling.

Tot slot voor de goede orde: er is hier geen sprake van een afwijking van de VR.

Het plan valt onder 7.1.1 lid 2 van de VR (een ruimtelijke plan in de EHS dat niet leidt tot significante aantasting).

Met vriendelijke groet,

Geja van der Wielen-Berg

Beleidsmedewerker Ruimte

Afdeling Omgevingszaken

Werkdagen: ma t/m do

058 2925778

g.vanderwielen@fryslan.frl

provinsje fryslân
provincie fryslân

Tweebaksmarkt 52 (bezoekeradres)

Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden
(058) 292 5925 / provincie@fryslan.frl
WhatsApp: 06 10 26 88 31

www.fryslan.frl

Volg ons op social media!

Tink oan it miljeu foar 't jo beslute dizze mail te printsjen / Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen.

Van: Jager, Peter <peter.jager@leeuwarden.nl>
Verzonden: Thursday, October 8, 2020 9:36:36 AM
Aan: Jilderda, Fin <f.jilderda@fryslan.frl>
CC: Mollema-Jong de, Selma <selma.mollema@leeuwarden.nl>
Onderwerp: brief afwijken verordening

Dag Fin,

We zijn afgelopen dinsdag bij de rechtbank Groningen geweest in verband met de vergunning voor de verplaatsing van de arken van de Minne Finne in Grou naar de Burd. Het beroep is ingediend door de VVE van het aangrenzende recreatiepark.

In de rechtbank is uitgebreid gesproken over de strijd met de verordening Romte en de ligging in de EHS. De rechter miste in het dossier een goede onderbouwing om af te wijken van de verordening Romte en het standpunt hierover van de provincie. Wij hebben betoogd dat dit is onderbouwd in de ruimtelijke onderbouwing en de “Quickscan flora en fauna en toets EHS De Burd”, maar de rechter miste de rol van de provincie. De rechter vond het onvoldoende dat de provincie ‘kennis heeft genomen van de stukken en geen zienswijze heeft ingediend’.

Je kent dit dossier natuurlijk goed, want we hebben hier diverse malen vooroverleg over gehad. En in verband met de ligging in de EHS zijn er door jullie de nodige eisen gesteld aan de inrichting van het gebied. Conform deze wens is er een landschapsplan opgesteld. Dit plan is met jullie gedeeld en dit plan is ook bij de aanvraag/vergunning gevoegd.

Op dit moment is Selma Mollema druk bezig met het bestemmingsplan arken en woonschepen en in dit bestemmingsplan zijn ook de vergunde arken voor de Burd opgenomen. De kans is natuurlijk levensgroot dat de VVE ook gaat procederen tegen dit bestemmingsplan. In verband met de juridische houdbaarheid van het bestemmingsplan zouden we graag van de provincie een brief krijgen waarin specifiek wordt vermeld dat de provincie akkoord is met de verplaatsing van de arken en waarin wordt onderbouwd dat het verantwoord is om af te wijken van de verordening Romte in verband met de EHS.

Kan jij ervoor zorgen dat wij een dergelijke brief van jullie krijgen?

Normaal gesproken doen we dit 'aan de voorkant' door middel van een formeel verzoek, maar dat lijkt me nu niet handig aangezien het bestemmingsplan al ter visie heeft gelegen.

Ik hoor graag van jou.

Met vriendelijke groet,

\itap2Peter Jager | Adviseur Planontwikkeling
Cluster Ruimtelijke Ordening

\itap2E peter.jager@leeuwarden.nl
T 058 - 233 85 77 / 06 - 52 51 20 54

\itap2

\itap2Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

\itap2

\itap2Aanwezig: maandag t/m vrijdag

<< Disclaimer >>

Persoansgegevens en privacy
De provinsje Fryslân giet sekuer mei jo persoansgegevens om en hannelet neffens de Algemene verordening gegevensbescherming en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming. Lês hjir ús Privacyferklearring.

Persoonsgegevens en privacy
De provincie Fryslân gaat zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en handelt overeenkomstig de Algemene verordening gegevensbescherming en de Uitvoeringswet
Algemene verordening gegevensbescherming. Lees hier onze Privacyverklaring.

POUDEROYEN
compagnons
vormgeving van stad en land

DE BURD - GROU

Stedenbouwkundig en landschapsplan - oktober 2018

POUDEROYEN compagnons
vormgeving van stad en land

Stedenbouwkundig en landschapsplan

De Burd te Grou

Project 251-002

ir. Leander van Berkel bnt

29 oktober 2018

Aanwezig dijkje in landschap

Open ruimtes in het riet bieden ruimte voor ‘tuinen’

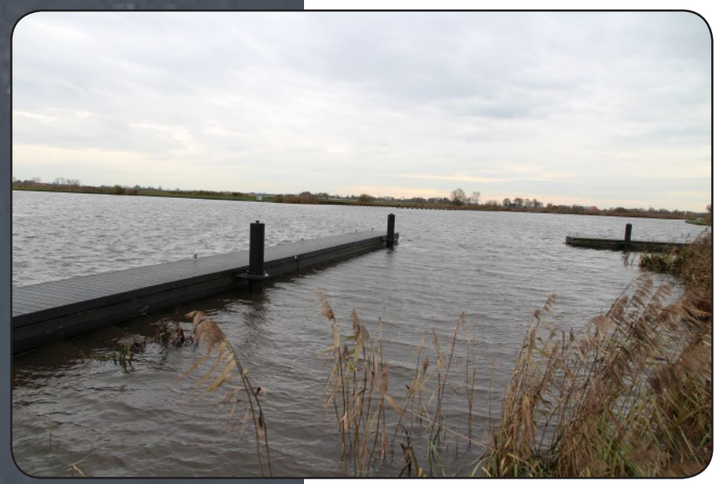

Vrij uitzicht over het water

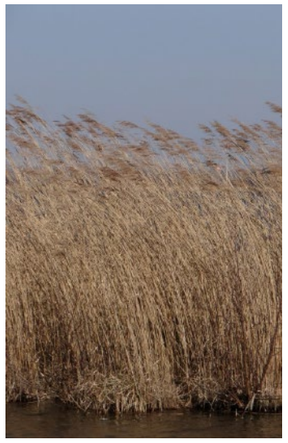

Riet en gras als basis voor de tuinen, landschappelijk hek als afscheding tussen de tuinen

Wilgen zorgen voor afscheiding tussen de tuinen en brengen beschutting in dit open landschap

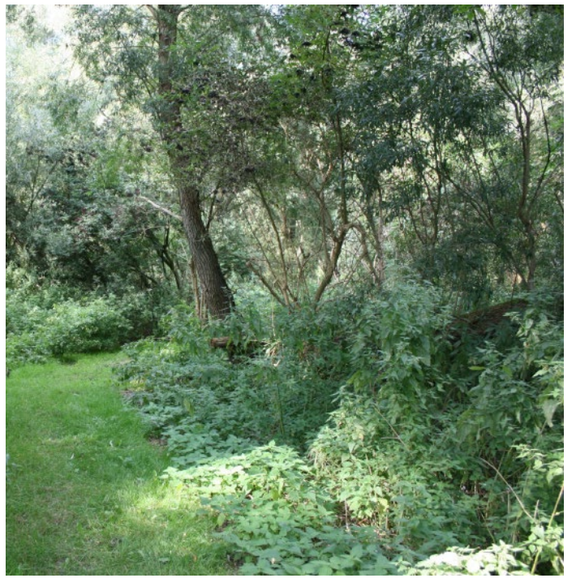

De schuur in de tuin krijgt een hellend sedum of grasdak

Stedenbouwkundige opzet woonboten
Locatie De Burd, Grou

De drie woonboten komen te liggen langs een groene landtong nabij het vakantiepark Djerreblom. Uitgangspunten voor de inrichting van het gebied zijn:

- 3 private tuinen van 700 tot 1.350 m2;
- De tuinen moeten hun landschappelijke karakter behouden;
- Een aanlegsteiger per woonboot;
- Een boothellinkje per woonboot;
- Berging van 20 m2 met een schuin sedumdak;
- Bij de berging een terrasje van tegels;
- Alle overige paden halfverharding of grasbetontegels;
- Rondom de tuinen, behalve aan de waterkant komt een bescheiden bij het landschap passende tuinafscheiding;
- Het terrein wordt zo min mogelijk aangetast en behoud in basis zijn natuurlijke karakter;
- Het binnengebied blijft gehandhaafd als vochtig hooiland. Er komt hier een extensief maaibeheer op.

Ruimtelijk zijn de drie tuinen opgenomen in het bestaande landschap. Drie grasvelden omsloten door brede randen van riet. Tussen de tuinen vormen bosjes van wilg de afscheiding tussen de tuinen. Het dijkje en het water vormen een natuurlijke begrenzing van de tuinen.

In elke tuin staat een berging van 20 m2. Deze hebben een groen sedum- of grasdak en zijn landschappelijk ingepast met groepjes wilgen.

De woonboten liggen in een open plek in het riet waardoor er vanuit de tuin een relatie ontstaat met de woonboot en het water.

De oevers met stortsteen blijven gehandhaafd als overgang tussen water en land. Indien nodig wordt deze aangevuld. Ter hoogte van de ligplaatsen van de arken komen betonnen damwanden waardoor de arken veel meer en dichter in de oever kunnen worden gelegd dan dat dit bij het gebruik van een stortstenen talud het geval zou zijn. E.e.a. om de zichtbaarheid van de arken t.o.v. de op afstand gelegen recreatiewoningen nog meer te beperken en deze op natuurlijke wijze in het landschap te laten opgaan.

Verplaatsing 3 woon- en recreatiearken naar De Burd

Gemeente Leeuwarden

Ruimtelijke onderbouwing (29 oktober 2018)

POUDEROYEN compagnons
vormgeving van stad en land

INHOUD BLZ

1. INLEIDING 3

1.1. Aanleiding 3
1.2. Ligging plangebied 3
1.3. Geldend bestemmingsplan 3
1.4. Leeswijzer 4

2. BESTAANDE SITUATIE 5

2.1. Ruimtelijke & functionele structuur 5
2.2. Bestaande ark en recreatieterrein 5

3. BELEIDSKADERS 7

3.1. Rijks- en provinciaal beleid 7
3.2. Gemeentelijk beleid 9

4. PLANBESCHRIJVING 11

4.1. Gebiedsontwikkeling 11
4.2. Toevoeging 3 recreatiearken met tuinen 11
4.3. Beheerplan 14
4.4. Verkeer en parkeren 15

5. MILIEU- & OMGEVINGSASPECTEN 16

5.1. Milieu 16
5.2. Waterhuishouding 18
5.3. Flora & Fauna 20
5.4. Cultureel erfgoed 23
5.5. Leidingen 23

6. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID 24

6.1. Economische uitvoerbaarheid 24
6.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid 24

Bijlage 1: Landschapsplan De Burd
Bijlage 2: Watertoets
Bijlage 3: Flora- en faunaonderzoek

Voorliggende onderbouwing heeft betrekking op de aanvraag omgevingsvergunning 'afwijken bestemmingsplan'. Later zullen de diverse aanvragen omgevingsvergunning 'bouwen' worden ingediend.

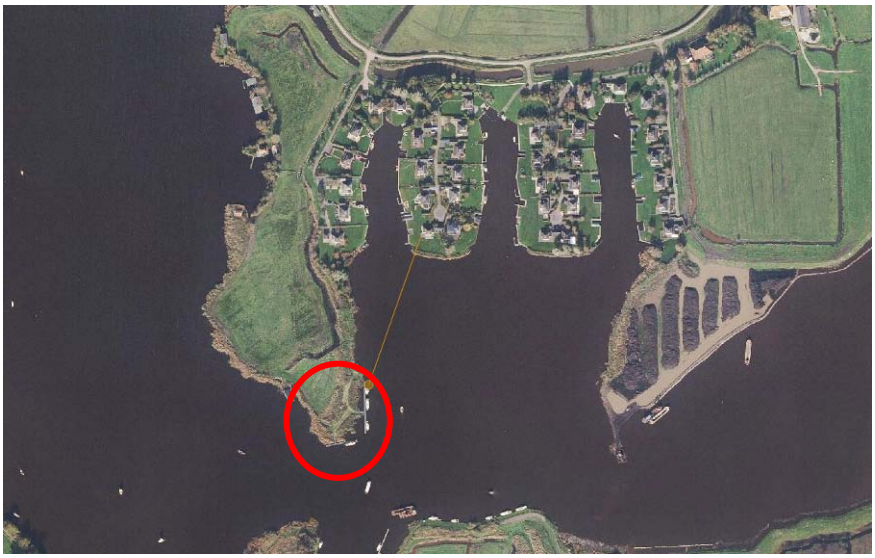

Plangebied (gelegen op 85 m zuidelijk van de rand van het recreatiecomplex aan de Djerreblom (bron: ruimtelijkeplannen)

Globale ligging plangebied in groter verband (rode cirkel)
Bron: http://maps.google.nl

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Al jarenlang spannen diverse partijen zich in om vanuit stedenbouwkundig en toeristisch oogpunt het waterfront aan de noordoostzijde van het centrum van Grou een nieuw aanzicht te geven. Dit deel van het centrum ligt namelijk al jarenlang braak, en dat komt de uitstraling van het dorp niet ten goede. In het kader van de nu voorgestane herinrichting van dit waterfront, worden de drie daar gelegen woon- en recreatiearken verplaatst naar De Burd, waar reeds steigers voor recreatief gebruik aanwezig zijn. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing beschrijft deze verplaatsing op de ruimtelijk en planologisch relevante aspecten. Dit voor de benodigde afwijking van het vigerende bestemmingsplan.

Op de locatie De Burd worden daartoe 3 permanente ligplaatsen voor de recreatiearken gecreëerd, waarbij op het vaste land private tuinen bij de recreatiearken worden aangelegd. Aanvullend zal er binnenkort een bestemmingsplan in procedure worden gebracht waarbij de arken aan de Minne Finne worden wegbestemd.

1.2. Ligging plangebied

Het plangebied De Burd ligt in de omgeving van Grou in het verlengde van de straat Djerreblom in het buitengebied van de gemeente Leeuwarden. Het plangebied betreft een deel van een landtong aan de noordkant van het Pikmeer. De noordgrens van het plangebied betreft een sloot. De oostelijke, zuidelijke en westelijke grens worden gevormd door het Pikmeer. De drie recreatiearken komen te liggen langs de oostelijke rand en zuidelijke punt van de groene landtong zuidelijk van en nabij het 85 meter meer noordelijk gelegen vakantiepark Djerreblom (zie voorgaande afbeeldingen).

1.3. Geldend bestemmingsplan

Voor de planlocatie geldt het “Bestemmingsplan Buitengebied 2008”.

De verplaatsing van de arken naar onderhavige locatie en het gebruik van het landdeel als tuinen bij de recreatiearken is in strijd met de gebruiksbepalingen van de natuurbestemming en waterbestemming. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing beschrijft de relevante aspecten in het kader van de voorgestane afwijking van het bestemmingsplan.

Tevens geldt voor de planlocatie een tweetal andere bestemmingsplannen:

- Bestemmingsplan Leeuwarden - Partiële herziening Plan voor de zon (planstatus: vastgesteld 13 februari 2017). Dit plan bevat een aanvullende regeling voor het plaatsen van zonnepanelen;
- Bestemmingsplan Leeuwarden - Kamerverhuur (planstatus: vastgesteld 25 oktober 2016). Dit plan bevat een aanvullende regeling voor kamerverhuur.

Onderhavige ontwikkeling is niet in strijd met deze partiële plannen.

1.4. Leeswijzer

Deze Ruimtelijke onderbouwing is als volgt opgebouwd:

- in hoofdstuk 2 wordt de bestaande situatie beschreven;
- in hoofdstuk 3 volgt een beschrijving van het ruimtelijke beleidskader dat van toepassing is op dit plan;
- in hoofdstuk 4 komt de planbeschrijving aan bod;
- in hoofdstuk 5 worden de relevante milieu- en omgevingsaspecten besproken;
- in hoofdstuk 6 komt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aan bod;

2. BESTAANDE SITUATIE

2.1. Ruimtelijke & functionele structuur

Het plangebied bestaat voor het grootse deel uit riet en ruigte en open water. De oevers bestaan uit stortstenen en riet. Daarnaast is een groot deel van het plangebied kort gemaaid grasland ten behoeve van recreatie. In het plangebied staan geen bomen of struiken. De bomen en struiken die tot voor kort aanwezig waren, zijn in het kader van regulier en grootschalig beheer en onderhoud door de terreinbeheerder (recreatieschap) verwijderd.

2.2. Bestaande ark en recreatieterrein

Aan de westzijde van de landtong ligt een ark. Bij deze ark wordt een stuk land beheerd als tuin; kort gemaaid grasland.
Het plangebied is een drukbezochte plek voor recreanten op het water. De twee aanwezige aanlegsteigers liggen voornamelijk in de lente en de zomer vol met plezierboten. Aanleggen is toegestaan voor maximaal drie dagen. De recreanten die aanleggen met de boot gebruiken het land om te recreëren en te barbecueën.
Navolgende foto's (bron: Staro) geven een beeld van het plangebied.

Foto 1. Noordelijke strook plangebied

Foto 2. Oostkant plangebied

Foto 3. Plangebied gezien vanuit het noorden, op voorgrond kort gemaaid gras bij bestaande woonboot

Foto 4. Sloot links is de noordgrens van het plangebied

Foto 5. Plangebied gezien vanuit het zuiden

Foto 6. Drie schepen aan de oostelijke steiger

Foto 7. Maximaal 3 dagen aanleggen

Foto 8. Kort gemaaid grasland, buiten EHS

Foto 9. Stortstenen en riet langs de oever

Foto 10. Riet langs de oever

3. BELEIDSKADERS

In deze paragraaf worden kort de ruimtelijk relevante beleidskaders beschreven voor alle deelgebieden.

3.1. Rijks- en provinciaal beleid

De aard en omvang van onderhavig project is van dusdanig beperkte omvang, dat deze zich voegt binnen algemene planologische en ruimtelijke beleidsuitgangspunten van het rijk en de provincie. In het kader van de verplaatsing van de recreatiearken naar een gebied waar de overheid zich mede richt op behoud, beheer en ontwikkeling van natuurwaarden, is hierna ingegaan op de specifieke gebiedsdoelstellingen voor natuurbescherming.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van natuurgebieden (Wet Natuurbescherming), het Nationaal NatuurNetwerk en de aanwezigheid van Nationale Parken in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

<u>Wet Natuurbescherming</u>
Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) en de themakaarten van provincie Friesland blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 2,2 kilometer ten noordoosten van het plangebied ligt. Dit betreft het Natura 2000-gebied Alde Feanen. Uit de effectenindicator van het Ministerie van EZ blijkt dat de volgende effecten mogelijk zijn bij de activiteiten water- en landrecreatie in de buurt van Natura 2000-gebied Alde Feanen:

- Oppervlakteverlies;
- Verontreiniging;
- Verstoring door geluid;
- Verstoring door licht;
- Verstoring door trilling;
- Optische verstoring;
- Verstoring door mechanische effecten.

Aangezien het plangebied buiten de Natura-2000 ligt, kunnen alleen effecten optreden op het Natura 2000-gebied middels externe werking. Oppervlakteverlies en verstoring door mechanische effecten zijn derhalve op voorhand uitgesloten. Gezien de aard van de voorgenomen plannen, het aanleggen van tuinen en het plaatsen van drie recreatiearken, en de relatief grote afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied, zijn ook de overige effecten op voorhand uit te sluiten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten tot gevolg hebben op het Natura 2000-gebied Alde Feanen.

Nationale Parken

Een Nationaal Park is een aaneengesloten natuurgebied van minimaal 1.000 hectare met bijzondere planten en dieren. Er zijn 20 Nationale parken in Nederland. Deze behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Uit de gebiedendatabase van het ministerie van Economische Zaken blijkt dat het plangebied grenst aan het Nationaal Park De Alde Feanen. Met betrekking tot Nationale Parken geldt dezelfde wet- en regelgeving dan voor de EHS. Externe werking wordt in de beoordeling voor de EHS niet meegenomen.
De voorgenomen plannen, zullen derhalve geen negatief effect hebben op het Nationaal Park De Alde Feanen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Landelijk wordt gesproken over het Natuurnetwerk (NNN, voorheen EHS genoemd). In Friesland is er voor gekozen om de term EHS te blijven hanteren. In deze rapportage wordt daarom ook de term EHS gebruikt. Gedeputeerde Staten van Fryslân hebben op 27 september het Natuurbeheerplan 2017 vastgesteld. Uit de gegevens van de website van provincie Friesland blijkt dat het plangebied in het “Natuurbeheerplan 2017” gedeeltelijk behoort tot de EHS, zie onderstaande figuur.

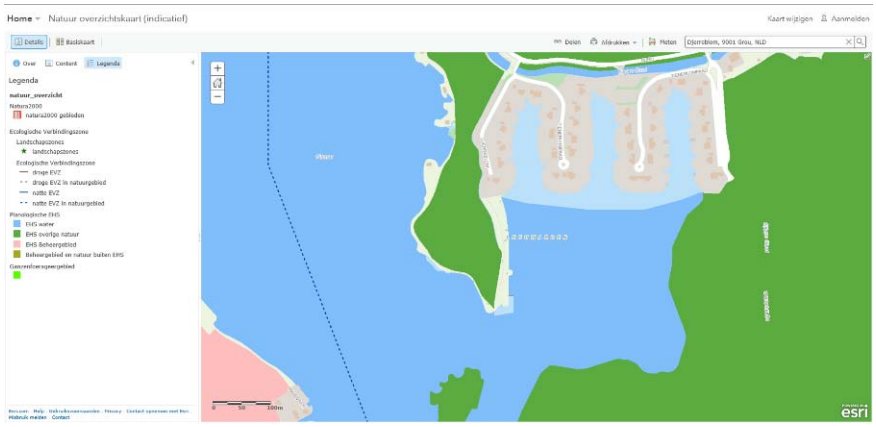

De locaties voor de recreatiearken liggen gedeeltelijk binnen de EHS-water; beheertype zoete plas. De private tuinen in het oostelijk gedeelte van het plangebied vallen buiten de EHS-overige natuur, de westelijke delen vallen erbinnen.
De private tuin van één van de arken valt gedeeltelijk binnen de zuidelijke punt van de EHS en de private tuin in het westelijk deel van het plangebied valt gedeeltelijk samen met de EHS. De effectbeoordeling voor de EHS, de zogenoemde EHS-toets, is uitgevoerd in het kader van een natuurtoets door Staro (zie verderop in deze ruimtelijke onderbouwing).

Bro; ladder voor duurzame verstedelijking

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is in 2017 op onderdelen gewijzigd. In artikel 3.1.6 van het Bro is de 'ladder voor duurzame verstedelijking' opgenomen.
Deze ladder stelt eisen aan de onderbouwing in bestemmingsplannen en uitgebreide omgevingsvergunningen die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken. Omdat het hier evenwel de verplaatsing van 3 bestaande woonarken betreft, is de aard en omvang van het project niet aan te merken als stedelijke ontwikkeling. Momenteel wordt in de jurisprudentie een parallelle vergelijking gemaakt met woningbouwprojecten, die vanaf 12 woningen als stedelijke ontwikkeling worden aangemerkt. Het betreft in dit initiatief slechts 3 recreatiearken die reeds bestaand zijn.

De Verordening Romte Fryslân 2014 bevat in hoofdstuk 5 het beleid en de regels voor dag- en verblijfsrecreatieve ontwikkelingen. De daarin opgenomen bepalingen voor vakantiewoningen en jachthavens hebben allen betrekking op nieuwvestiging of uitbreiding van een schaal die voorliggende ontwikkeling ver te boven gaat. Bovendien betreft het hier geen nieuwvestiging of uitbreiding van voorzieningen, maar verplaatsing van voorzieningen. Dit is niet in strijd met de verordening, zo is ook bevestigd door de provincie (zie overlegreactie zoals toegelicht in hoofdstuk 6 van deze onderbouwing).

3.2. Gemeentelijk beleid

Voor de planlocatie geldt de Structuurvisie Boarnsterhim 2018 (opgesteld door de voormalige gelijknamige gemeente. Daarin is de planlocatie opgenomen binnen het in onderstaande kaart weergegeven “zoekgebied recreatieve ontwikkeling”.

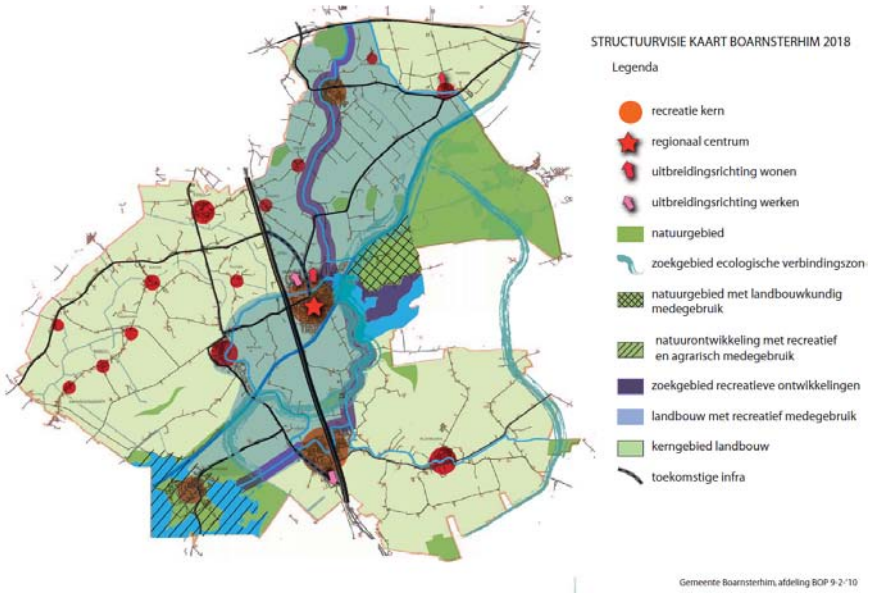

De structuurvisie richt zich in dit gebied op het volgende beleid:

Door de ligging van de gemeente Boarnsterhim (midden in het merengebied) vormt water gerelateerde recreatie een belangrijke economische drager. Recreatieve ontwikkelingen doen zich vooral voor in aansluiting op en rond de grote meren en de daartussen liggende vaarten en kanalen. Op de kaart is een 'zoekgebied recreatieve ontwikkelingen' aangewezen.
Binnen dit gebied zijn kleinschalige (verblijfs)recreatieve ontwikkelingen mogelijk, gerelateerd aan watersport. Met name de Staande Mastroute vormt een nieuwe ontwikkelingsas voor recreatiebedrijven. Het recreatieve zoekgebied deelt de recreatieve functie met de agrarische en natuurfunctie. Ontwikkelingen van agrarische en natuurfuncties zijn mogelijk, maar moeten bij voorkeur de recreatie en het toerisme versterken/ondersteunen.
Naast de Staande Mastroute vormt ook het zuidelijk deel van de Burd een zoek gebied voor watergerelateerde ontwikkelingen. Dit gebied maakt echter ook onderdeel uit van de EHS, wat betekent dat recreatieve ontwikkelingen hier een extensief karakter hebben.
Recreatieve ontwikkelingen in het buitengebied moeten de landschapsstructuur respecteren/versterken.
Grootschalige ontwikkelingen, zoals jachthavens en grote campings, moeten aansluiting vinden bij de bestaande recreatiekernen Grou, Akkrum en Wergea.
Voor alle (recreatieve) ontwikkelingen geldt dat ontwikkelingen die een mogelijk significant effect hebben op de Natura 2000 gebieden Alde Feanen, Sneekermeergebied en De Deelen niet mogelijk/toegestaan zijn. Dergelijke aanvragen dienen individueel en specifiek te worden beoordeeld en vragen om maatwerk

Voorliggende ontwikkeling past geheel binnen de recreatieve doelstellingen die zijn toegekend aan de oeverzone bij De Burd. De nadere toetsing van landschappelijke en ecologische waarden is gedaan in een specifiek ecologisch onderzoek (zie hierna) en de uitwerking van een plan voor de landschappelijke inpassing met een beheerplan.

<u>Conclusie beleidskader</u>
Vanuit het ruimtelijk en planologisch beleid van de gemeente en hogere overheden zijn er geen belemmeringen om af te wijken van het bestemmingsplan.

4. PLANBESCHRIJVING

4.1. Gebiedsontwikkeling

In het kader van de verplaatsing van de drie arken vanuit Grou is initiatiefnemer voornemens binnen het plangebied drie recreatiearken te plaatsen aan nieuwe steigers. De drie recreatiearken komen te liggen langs een groene landtong, op aanzienlijke afstand van het vakantiepark Djerreblom. Hierbij worden op de landtong drie private landschapstuinen gerealiseerd van ongeveer 700 tot 1.000 m2 groot (zie hierna). Ruimtelijk zijn de drie landschapstuinen opgenomen in het bestaande landschap. Drie reeds bestaande grasvelden worden omsloten door brede randen van riet. Per recreatieark zijn een boothelling, aanlegsteiger en berging van 20m2 met een schuin sedumdak voorzien.

Aan de westzijde van het plangebied is reeds een woonark aanwezig. Bij deze woonark zal ook een landschapstuin worden gerealiseerd van ongeveer 700 m2. In de huidige situatie is het terrein aangrenzend aan de woonark reeds beheerd als tuin. Het terrein bestaat uit kort gemaaid grasland. Aanwezige bomen en struiken zijn hier reeds verwijderd in het kader van het grootschalig beheer en onderhoud.

4.2. Toevoeging 3 recreatiearken met tuinen

Randvoorwaarden voor de inrichting van het gebied zijn:

- 3 private tuinen van 700 tot 1000 m2.
- De tuinen moeten hun landschappelijke karakter behouden.
- Één aanlegsteiger per recreatieark.
- Één boothelling per recreatieark.
- Berging van maximaal 20 m2, maximaal 4 meter hoog, met een schuin aflopend sedumdak.
- Bij de berging een terrasje van tegels.
- Alle overige paden halfverharding of grasbetontegels.
- Rondom de tuinen, behalve aan de waterkant komt een bescheiden bij het landschap passende tuinafscheiding.
- De bestaande steigers worden verwijderd en vervangen door kleinere steigers bij de arken.
- Verlichting wordt uitsluitend functioneel toegepast, dat wil zeggen gedimd, naar beneden gericht en alleen waar noodzakelijk, zoals bij de aanlichting van de steigers naar de arken (in verband met een veilig en doelmatig gebruik).
- Het terrein wordt zo min mogelijk aangetast en behoud in basis zijn natuurlijke karakter.
- Het binnengebied blijft gehandhaafd als vochtig hooiland. Er komt hier een extensief maaibeheer op.

Ruimtelijk zijn de drie tuinen opgenomen in het bestaande landschap. Drie grasvelden omsloten door brede randen van riet. Tussen de tuinen

vormen bosjes van wilg de afscheiding tussen de tuinen. Het dijkje en het water vormen een natuurlijke begrenzing van de tuinen.
In elke tuin staat een berging van 20 m2. Deze staan zo gesitueerd dat ze vanaf het water nauwelijks waarneembaar zijn en direct bereikbaar zijn vanaf het pad. Bij de berging ligt een terras. De wilgen schermen het terras en de berging af van de omgeving.

De recreatiearken liggen in een open plek in het riet waardoor er vanuit de tuin een relatie ontstaat met de recreatieark en het water. De oevers met stortsteen blijven gehandhaafd als overgang tussen water en land. Indien nodig wordt deze aangevuld. Ter hoogte van de ligplaatsen van de arken komen betonnen damwanden waardoor de arken veel meer en dichter in de oever kunnen worden gelegd dan dat dit bij het gebruik van een stortstenen talud het geval zou zijn. E.e.a. om de zichtbaarheid van de arken t.o.v. de op afstand gelegen recreatiewoningen nog meer te beperken en deze op natuurlijke wijze in het landschap te laten opgaan.

Landschapsplan De Burd

Een meer uitgebreide plantoelichting is opgenomen in “Landschapsplan De Burd” (Pouderoyen Compagnons, 26 april 2018). Dit landschapsplan is integraal opgenomen als **bijlage 1** bij deze ruimtelijke onderbouwing.

Gelet op de omvang van de arken en de afstand tot de (zichtbare) woningen op het recreatiepark aan de Djerreblom (kortste afstand waarover zicht is op onderhavig plangebied bedraagt 115 meter) worden de belangen van de eigenaren niet onevenredig aangetast (de dichtstbijzijnde woning op 85 meter gelegen, heeft geen zicht op de arken vanwege tussenliggende afschermende beplanting van struweel en riet). Bij deze afstand is de zichtbaarheid van de arken en van bescheiden verlichting bij de arken zeer beperkt. De arken gaan bovendien deels schuil achter de rietkragen, die op de oever staan en door lopen tot in de ondiepe waterbodems. De grootste ark zal qua kleurstelling in overleg met welstand dusdanig worden aangepast dat deze beter passend is in het landschap. Onderstaand beeld geeft een indicatie van de beperkte zichtbaarheid en de bescheiden en ingetogen positionering van de arken tussen de rietvelden, tegen het decor van de opgaande beplanting op de landtong.

Landschapsplan in omgeving De Burd

4.3. Beheerplan

“Landschapsplan De Burd” (Pouderoyen Compagnons, december 2016) is de gemeente goedgekeurd en bijgevoegd. In aanvulling daarop is voorliggend beheerplan uitgewerkt (integraal overgenomen), waarin het beheer van de in het landschapsplan opgenomen beplantingselementen is uitgewerkt. Het landschapsplan is hiervoor weergegeven en bestaat uit de volgende landschapselementen:

- Wilg, in struweelvorm of als knotboom (vrij invulbaar);
- Vochtig hooiland met extensief maaibeheer;
- Rietland.

Het beheer van deze 3 soorten landschapselementen is hierna uitgewerkt.

Wilg, als knotboom

Bij de toepassing van knotwilgen dient er in de eerste jaren een beheer plaats te vinden waarbij de vorming van de knot wordt gestuurd. In de eerste 2 jaar na aanplant kan in de zomer een teveel aan takken worden geknipt, waarbij de stam blijvend kan uitgroeien. Het is belangrijk om de zijscheuten van de stam weg te halen gedurende het 1^{e} groeiseizoen en dan ook de pruik uit te dunnen.
4 jaar na aanplant dient de pruik geheel weggenomen te worden op de gewenste hoogte. En de 2 jaar erna zal door regelmatig stikken (uitdunnen van de pruik) de knotvorming gestimuleerd worden. Daarna kan om de 3-6 jaar de boom worden geknot in de winter/lente.

Wilg, in struweelvorm

Indien wilgen in struweelvorm of als stobben beheerd worden, kan de gewenste vormsnoei jaarlijks in de winter of lente worden gedaan.

Vochtig hooiland met extensief maaibeheer

Er kan alleen gemaaid worden op momenten dat de grond voldoende droog is in de periode juli-november. Hiermee wordt onnodige schade aan de vegetatie en bodem door maaivoertuigen voorkomen. Ook maaien als de grond hard bevroren is, kan op zeer vochtige en natte terreinen schade aan de bodem helpen voorkomen.

Als de vegetatie tot ontwikkeling is gekomen, dient pas te worden gemaaid in de late nazomer of herfst, omdat veel soorten daarvoor nog bloeien of zaad moeten zetten. Bij ecologisch maaibeheer kan het maaien worden uitgesteld tot maart-april, waardoor dieren optimaal kunnen profiteren van de begroeiing. Eens per jaar maaien en hooien is voldoende. Als de vegetatie enigszins mag verruigen, dan kan volstaan worden met eens per twee jaar maaien en hooien. Dit past uitstekend bij gefaseerd maaibeheer.

Rietland

Het terrein is eind 2016 afgeschraapt, waarbij de bovengrondse vegetatie is verdwenen, maar de ondergrondse wortelstelsels van de rietvelden behouden zijn. Deze zullen vanzelf opnieuw gaan uitlopen.

Zodra het riet weer een volgroeid stadium heeft bereikt, kan worden gestart met het jaarlijks maaien of klepelen van het riet. Dit is nodig om het riet in stand te houden en om geleidelijke bosvorming te voorkomen. Riet maaien mag vanaf 1 januari tot eind februari en vanaf 1 oktober t/m 1 december. Er dient in elk geval jaarlijks 10% te worden gemaaid van het totale rietoppervlak en maximaal 50% in één jaar. Hiermee wordt gekomen tot gefaseerd maaibeheer van de rietzomen.
Dus niet elk jaar alle of de hele oppervlakte van de rietzomen maaien maar dit faseren en verspreiden over een aantal jaar.

4.4. Verkeer en parkeren

Voor de bereikbaarheid van de recreatiearken wordt uitgegaan van de bereikbaarheid over water. Er zijn derhalve geen parkeervoorzieningen in het plangebied voorzien. Over het land zijn de arken alleen lopend bereikbaar.

5. MILIEU- & OMGEVINGSASPECTEN

5.1. Milieu

Bodem

Het afmeren van de recreatiearken aan steigers zal geen invloed hebben op de bodemkwaliteit. Ook worden daarmee geen bodemdelen van substantiële omvang permanent geïsoleerd of afgesloten. Het landdeel was reeds recreatief in gebruik (dagrecreatie). Voor de realisatie van de 3 aanlegplaatsen en het gebruik ervan is daarom geen bodemonderzoek vereist. Er zijn geen aanwijzingen dat de bodemkwaliteit is aangetast door (bedrijfs)activiteiten of andere zaken. De locatie ligt in een gebied met een bodemkwaliteit die gemiddeld voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse ‘Landbouw/natuur’. Dit is gebaseerd op de gemeentelijke bodemkwaliteitskaart.

Luchtkwaliteit

Onderhavig project zal Niet In Betekenende Mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. De locatie is niet per auto bereikbaar; het initiatief genereert geen noemenswaardige verkeersbewegingen.

Geluid

Omdat recreatieverblijven niet als akoestisch gevoelig worden aangemerkt, is er voor de verplaatsing van de recreatiearken geen akoestisch onderzoek uitgevoerd. Bovendien is de afstand van de beoogde locaties tot omliggende wegen en vaarwegen dusdanig groot, dat ook geen twijfels bestaan over een goed woon- en leefklimaat op de planlocatie.

Externe veiligheid

(Bevi) inrichtingen

Aan de hand van de risicokaart kan gesteld worden dat binnen een afstand van 200 meter tot het project geen BEVI inrichtingen aanwezig zijn. Er wordt dus ruim voldaan aan de normstelling voor het plaatsgebonden risico. Toetsing aan een groepsrisico kent in onderhavige situatie geen toepassing.

Transportroutes

Ten westen van het projectplan op ruim 2.300 meter afstand is de rijksweg A32 en de spoorlijn Wolvega-Leeuwarden gelegen. Hierop vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Het plangebied is echter gezien de afstand (> 400 meter) als “niet kwetsbaar” aan te merken.

Nabij het plangebied is de vaargeul van het prinses Margrietkanaal gelegen. Hierop vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats.

In bijlage 6 van het RNVGS is een lijst met vaarwegen opgenomen waarvoor risicoafstanden gelden. Voor vaarwegen die niet op deze lijst staan en die voor de binnenvaart worden gebruikt gelden geen risicoafstanden. Het prinses Margrietkanaal is niet in bijlage 6 van het RNVGS opgenomen en is daarmee niet relevant voor het plaatsgebonden risico.

Naast het plaatsgebonden risico dient voor wat betreft transportroutes waarop vervoer van gevaarlijke stoffen plaats vindt evenwel ook rekening te worden gehouden met de effecten van plasbrand scenario's.
Het Plasbrand Aandachtsgebied PAG betreft de zone waarbinnen de effecten van een ongeluk met brandbare vloeistoffen een dodelijk effect hebben. Voor de wegen en het spoor ligt deze grens op 30 meter voor vaarwegen op 25 meter. De afstand tot het plangebied is ruim groter en derhalve niet van toepassing als PAG.

Buisleidingen
Op basis van de risicokaart kan gesteld worden dat in de directe omgeving van het project geen ondergrondse buisleiding is gelegen.

Milieuzonering
In de publicatie "Bedrijven en milieuzonering" (editie 2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn indicatieve richtafstanden voor woningbouw nabij verschillende typen bedrijven opgenomen.

De richtafstanden gelden tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning of ander gevoelig object die volgens het bestemmingsplan of via vergunningsvrij bouwen mogelijk is. Binnen deze richtafstanden is hinder ten gevolge van het betreffende bedrijf niet uit te sluiten.

De geprojecteerde recreatiearken (deels gevoelige bestemmingen, vanwege menselijk verblijf) in het plangebied vormen geen belemmering voor de bedrijfsmatige activiteiten bij agrarische- en niet agrarische vergunningplichtige inrichtingen in de directe omgeving. Ook beïnvloeden inrichtingen in de omgeving het woon- en leefklimaat voor de 3 recreatiearken niet.

De recreatiearken worden op dusdanig ruime afstand van bestaande bebouwing gesitueerd, dat geen lichthinder etc. zal ontstaan. Bij de aangehouden afstand zal de toepassing van normale verlichting op de recreatiearken, niet leiden tot onaanvaardbare hinder.
Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de realisatie van het initiatief.

5.2. Waterhuishouding

Op grond van artikel 3.1.6 uit het Besluit ruimtelijke ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In die paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets.
Het doel van de watertoets is het waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Door middel van de watertoets wordt in een vroegtijdig stadium aandacht besteed aan het wateraspect.
In het nationale waterbeleid, vastgelegd in onder meer het Nationaal Waterplan, de adviezen van de Commissie Waterbeheer 21^{e} eeuw en de Europese Kaderrichtlijn water staat het duurzaam omgaan met water centraal: het waarborgen van voldoende veiligheid en het zo klein mogelijk houden van de kans op wateroverlast.

Het voorgaande moet mede gezien worden in het kader van de problematiek met betrekking tot ontwikkelingen als klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelstijging. Hiervoor is de trits 'vasthouden - bergen - afvoeren' maatgevend. Kort gezegd betekent dit dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater.
Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren wordt het water afgevoerd. Uitgangspunten in dit verband zijn:

- geen afwenteling van problemen naar andere compartimenten in ruimte en tijd;
- zoveel mogelijk gebiedseigen water vasthouden en de inlaat van gebiedsvreemd water zoveel mogelijk beperken;
- beperking van overlast door (grond)water of tekort aan water.

Naast de waterkwantiteit heeft duurzaam omgaan met water ook betrekking op de waterkwaliteit. Hierbij staat de trits 'schoonhouden - scheiden - zuiveren' centraal.

Bij schoonhouden, scheiden en zuiveren gaat het erom dat het water zo veel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Uitgangspunten in dit verband zijn:

- vervuiling waar mogelijk bij de bron aanpakken;
- voorkomen van verspreiding van verontreinigingen;

- benutten van schoon water.

Het beleidsdoel duurzaam omgaan met water dient niet alleen in waterbeheerplannen te worden uitgewerkt, maar er dient ook in de ruimtelijke ordening, waaronder de bestemmingsplannen, rekening mee te worden gehouden.

Afstemming van waterbeleid en ruimtelijke ordening kan door:

- het bieden van ruimte voor water in verband met veiligheid, wateroverlast en zoetwaterbeheer;
- water als ordenend principe in de functietoekenning;
- kansen benutten die water biedt voor de vergroting van de belevingswaarde en functiecombinaties (bijvoorbeeld cultuurhistorische waarden van voormalige waterlinies);
- randvoorwaarden aan de inrichting en het beheer op basis van water (bijvoorbeeld kruipruimteloos bouwen, zodat de grondwaterstand hoog kan blijven);
- effecten op waterkwaliteit meewegen bij besluitvorming in de ruimtelijke ordening.

Omdat de toename van het verharde oppervlak in het plangebied minder dan 1.500 m² bedraagt, kan de versnelde watertoets worden toegepast.

Watertoets

Op Dewatertoets is de digitale watertoets uitgevoerd voor dit project. Daaruit volgt onderstaand Wateradvies (zie ook **bijlage 2).** De uitkomst is dat de korte procedure moet worden gevolgd. Het plan 3 recreatiearken De Burd heeft een beperkte invloed op de wateraspecten die van belang kunnen zijn bij ruimtelijke plannen. Dit betekent dat de beperkte invloed van het plan kan worden opgevangen met standaard maatregelen die vermeld staan in de leidraad watertoets. Naast dit wateradvies staan hieronder enkele aandachtspunten die gelden voor het plan.

<u>Aandachtspunt: Vrij voor de boezem</u>

Het plangebied ligt vrij voor de boezem. Dit wil zeggen dat het gebied niet is beschermd tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. Het waterschap adviseert om hiermee rekening te houden bij het bepalen van de aanleghoogte. De steigers zijn hierop ingericht en de recreatiearken bewegen mee met eventuele waterstandsverandering.

<u>Leidraad watertoets</u>

Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets te raadplegen via de link: www.wetterskipfryslan.nl/watertoets. In Leidraad Watertoets, hoofdstuk 4. De wateraspecten, staan de aandachtspunten voor alle wateraspecten omschreven waarmee rekening gehouden moet worden en is informatie te vinden over de te nemen standaard maatregelen. Deze vragen evenwel aandacht bij de verdere uitvoering en zijn niet relevant voor de planologische afwijking.

Waterwet
Voor bepaalde werkzaamheden is een watervergunning nodig. Soms is het doen van een melding voldoende. Zodra het plan in meer technische details is uitgewerkt, zal indien nodig een melding worden gedaan of een vergunningaanvraag.

Afronden procedure
Via www.dewatertoets.nl is deze watertoets als een melding ontvangen. Wetterskip Fryslân archiveert deze melding. De watertoets is hiermee voor Wetterskip Fryslân afgerond.

5.3. Flora & Fauna

Door Staro is de “Quickscan flora en fauna en toets EHS De Burd te Grou” uitgevoerd (december 2016, zie **bijlage 3**). Daarin zijn de volgende onderzoeksconclusies opgenomen:

Beschermde gebieden
De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten tot gevolg hebben op het Natura 2000-gebied Alde Feanen en op het Nationaal Park De Alde Feanen (zie paragraaf 3.1 van deze onderbouwing).
Als gevolg van de ingreep vindt geen aantasting plaats van het ecologisch functioneren van de EHS. Door de tuinen bij de recreatiearken landschappelijk in te richten met riet en grasland wordt positief bijgedragen aan het functioneren van de EHS.

Beschermde soorten
Onder de nieuwe Wet natuurbescherming (die in werking is getreden kort nadat het natuuronderzoek is uitgevoerd) blijven soorten van de FFtabel 1 in Friesland vrijgesteld van de verbodsbepalingen, zo blijkt uit de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017. Aan het einde van deze paragraaf is aangegeven op welke wijze de wetswijziging invloed heeft op onderstaande conclusies.

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1
Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën, die zijn opgenomen in FFtabel 1.
De voorgenomen plannen hebben mogelijk een tijdelijk negatief effect op zoogdieren en amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Soorten van FFtabel 2
In het plangebied komen mogelijk de beschermde vissoorten paling en rivierdonderpad (beide FFtabel 2) voor. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect op mogelijk voorkomende beschermde vissoorten hebben.

Soorten van FFtabel 3
Het plangebied en de omgeving daarvan zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Vanwege het ontbreken van bebouwing of bomen zijn er geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen binnen het plangebied.

Mogelijk komen heikikkers (FFtabel 3) voor in het plangebied. Door mogelijk verstorende werkzaamheden uit te voeren in de winterrustperiode van heikikkers (november t/m februari) worden negatieve effecten op heikikkers voorkomen.

Mogelijk komen incidenteel ringslangen voor binnen het plangebied. Het doden of verwonden van ringslangen kan worden voorkomen door mogelijk verstorende werkzaamheden uit te voeren in de winterrustperiode van ringslangen: grofweg half oktober t/m half maart.

Het plangebied vormt mogelijk leefgebied van noordse woelmuis en waterspitsmuis. Om negatieve effecten op de soorten uit te sluiten dient het verwijderen van het riet te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden voor noordse woelmuis en waterspitsmuis. Dit houdt in dat het verwijderen van riet alleen in de periode november tot en met maart mag worden uitgevoerd.

Soorten van FFtabel vogels
Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageergebied en of broedgebied. Na de herinrichting zal het gebied even geschikt zijn als foerageer- en broedgebied voor vogels. Indien exemplaren aan het broeden zijn, kan het verwijderen van riet en andere beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren.
Door riet en andere beplanting buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van vogels.

Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten:

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja, tijdelijk	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja, tijdelijk	Nee, algehele vrijstelling	-
Paling	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	-	
Rivierdonderpad	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	-	
Steenmarter	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	-	-
Otter	FFtabel 3	Leefgebied	Nee		
Noordse woelmuis	FFtabel 3	Leefgebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden genomen	Maaien riet in de periode november tot en met maart.
Waterspitsmuis	FFtabel 3	Leefgebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden genomen	Maaien riet in de periode november tot en met maart.
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	-	-

Wet natuurbescherming

Onder de nieuwe Wet natuurbescherming blijven soorten van de huidige FFtabel 1 in Friesland vrijgesteld van de verbodsbepalingen blijkt uit de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017. Rivierdonderpad, paling, kleine modderkruiper en bittervoorn zijn onder de nieuwe wet niet meer beschermd. Dat betekent dat bij werkzaamheden in watergangen geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd voor deze soorten. Echter, dient altijd rekening te worden gehouden met de zorgplicht. Noordse woelmuis en waterspitsmuis blijven beschermd en ontheffingsplichtig onder de Wet natuurbescherming. De bescherming van vogels blijft in de praktijk ook gelijk.

Omdat voor de verschillende genoemde soorten het van belang is om terreinbeheer in de juiste seizoenen van het jaar uit te voeren, is een beheerplan uitgewerkt voor het terrein dat in paragraaf 4.3 van deze onderbouwing is opgenomen.
De daarin opgenomen maanden waarin terreinbeheer uitgevoerd kan en mag worden van landschappelijke doelstellingen, komt voldoende overeen met de in deze paragraaf genoemde perioden waarin vanuit ecologisch oogpunt het beheer kan plaatsvinden.

5.4. Cultureel erfgoed

Archeologie

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologische erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde “veroorzakerprincipe”. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden. Ondertussen is dit vertaald in de Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ) die op 1 september 2007 van kracht is geworden.

Met name de Monumentenwet is door de WAMZ aangepast en gaat concreet in op de bescherming van archeologische waarden in planologische procedures. De gemeente heeft naar aanleiding daarvan haar eigen archeologiebeleid opgesteld. De archeologische indicatie voor dit gebied is zeer laag. Dit kan worden verklaard door de zeer lage ligging van het gebied, wat historische bewoning onwaarschijnlijk maakt. Daarnaast is het gebied meermalen mechanisch gespit en vergraven en is meermaals grootschalig onderhoud gedaan waarbij stobben etc uit de grond zijn weggenomen, laatstelijk in 2016. Daar komt bij dat de beoogde ontwikkeling niet zal leiden tot oeveraanpassingen of bodemroering tot een diepte die niet reeds eerder geroerd is. Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de realisatie van het initiatief.

5.5. Leidingen

In het plangebied zijn geen leidingen met een planologisch relevante beschermingszone gelegen, noch overlapt een beschermingszone van een planologisch relevante leiding met het plangebied.

6. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

6.1. Economische uitvoerbaarheid

Met de initiatiefnemer zijn afspraken gemaakt over de vergoeding van ambtelijke kosten. Ook de eventuele planschade komt voor rekening van de initiatiefnemer. De overige kosten worden gedekt uit de leges. Het project wordt volledig gefinancierd door de initiatiefnemer en er is geen aanleiding om te veronderstellen dat deze niet over voldoende financiële middelen beschikt om dit project te realiseren. Er is derhalve geen twijfel over de economische uitvoerbaarheid van het project.

6.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Aan deze procedure is vooroverleg vooraf gegaan met o.a. de VVE van het noordelijk gelegen recreatiecomplex, de provincie en recreatieschap. Daaruit is gebleken dat voorliggende locatie voor deze ontwikkeling aanvaardbaar is en dat andere onderzochte locaties zijn afgevallen om uiteenlopende redenen. Dit heeft overigens, na overleg met de VVE, niet kunnen leiden tot instemming van de VVE met voorliggende plannen. Alternatieve locaties blijken evenwel om moverende redenen niet voorhanden.

De aanvraag omgevingsvergunning doorloopt de in de Wabo voorgeschreven procedure. Dit betekent dat de aanvraag gedurende zes weken ter inzage ligt voor zienswijzen. Tijdens deze periode bestaat voor een ieder de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen. Aan de hand van de ingekomen zienswijzen kan het plan eventueel worden aangepast. De indieners van de zienswijzen worden hiervan op de hoogte gehouden. Tegen de omgevingsvergunning is beroep mogelijk bij de rechtbank en hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

In het kader van overleg heeft afstemming met de provincie plaatsgevonden. De provincie heeft per brief, gedateerd 12 juni 2018, kenmerk 01532923 laten weten dat de voorontwerp omgevingsvergunning aanleiding geeft tot het maken van de volgende opmerking:
Het project brengt nautisch geen problemen met zich en de vaarwegverordening is hier niet van toepassing. De plaatsing van de arken dient wel te worden afgestemd op het vaarverkeer (uitvoeringsaspect). De omgevingsvergunning geeft voor het overige geen aanleiding tot opmerkingen.

Welstandscriteria Arken

| Gemeente Leeuwarden | 2 april 2020

1 INLEIDING

1.1 WELSTAND OP HET WATER

De gemeente hecht waarde aan de ruimtelijke kwaliteit op en aan het water. Net als gebouwen zijn de objecten op en aan het water zoals schepen, arken en steigers onderdeel van hun omgeving. De verschijningsvorm is niet alleen een zaak van de eigenaar. Elke voorbijganger en omwonende wordt ermee geconfronteerd. Het is een publiek belang om daar zorgvuldig mee om te gaan.

Tegelijkertijd wil de gemeente burgers niet onnodig inperken in de mogelijkheden het uiterlijk van een schip, ark of oevervoorziening af te stemmen op hun wensen. Dit geldt voor alle veranderingen, dus zowel bij een aanpassing als een vervanging.

Het beoordelen op redelijke eisen van welstand is net als op de wal een manier om beide uitgangspunten in praktijk te brengen.

1.2 REIKWIJDTE WELSTANDSCRITERIA

Deze nota bevat welstandscriteria voor arken, die niet bestemd zijn voor de vaart en stilliggen. Sinds 1 januari 2018 is in de nieuwe 'Wet verduidelijking voorschriften woonboten' bepaald dat arken aangemerkt moeten worden als een drijvend bouwwerk. De welstandsnota geeft voor deze bouwwerken criteria als bedoeld in de Woningwet en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Schepen en vaartuigen die langere tijd stilliggen, maar waarmee af en toe gevaren wordt, vallen niet onder deze nota. Daarbij gaat het om (historische) varende schepen en vaartuigen waarop wordt verbleven. Deze worden niet als bouwwerk aangemerkt. Hiervoor is op 1 december 2019 de “Welstandsnota ligplaatsen” vastgesteld.

2 RUIMTELIJKE KWALITEIT

2.1 EENDUIDIGHEID

De aanwezigheid van arken in de wateren bepaalt mede de ruimtelijke kwaliteit van de wateren en de directe omgeving. Het gebruik van het water als woongebied is een statische functie. Door dat statische karakter is het wonen op het water in toenemende mate vergelijkbaar met het wonen op de wal. Met het vaststellen van deze welstandscriteria komt er een heldere, eenduidige regeling voor de toetsing van welstand voor de vervanging en verbouwing van arken.

2.2 GELIJKWAARDIGHEID

Hoewel de welstandsrichtlijnen voor bebouwing op de wal niet zomaar zijn te gebruiken voor drijvende bouwwerken, is getracht de richtlijnen zo gelijkwaardig mogelijk te laten zijn. Ondanks dat bebouwing op de wal duidelijk is te onderscheiden van bebouwing op het water, is het principe van welstandsbeoordeling gelijkwaardig van opzet, zonder dat dat onderscheid in bebouwing wordt genegeerd.

Hieronder enkele voorbeelden:

• Op de wal is er sprake van een voor- en achtergevel waarbij de achtergevel in principe niet zichtbaar is vanaf de openbare weg. Dat is bij arken niet altijd het geval: alle zijden zijn in veel gevallen vanaf de openbaar gebied (weg of vaarwater) zichtbaar.

• Regelingen op de wal waarbij, in het geval van een dakterras wordt voorgeschreven dat deze slechts achter op het dak geplaatst mag worden zodat ze niet zichtbaar is vanaf de weg gaat bij arken niet altijd op. Daar is een toegevoegd terras in veel gevallen vanaf de openbaar gebied (weg of vaarwater) zichtbaar.

• Ook de indeling die bij bebouwing op de wal wordt geëist kan niet zomaar voor arken worden voorgeschreven. Het is bij arken zo vertaald dat een deling (inclusief maximale maten) in de opbouw wordt voorgeschreven zodanig dat de karakteristiek van de ark goed tot zijn recht komt.

• Er is een maximaal percentage transparantie (te bereiken door ramen en deuren) voor zowel de wanden aan de walzijde als voor de wanden aan de waterzijde voorgeschreven wat vergelijkbaar is aan het verbieden van tot op de begane grond dichtgezette wanden bij bebouwing op de wal.

• Wat betreft het materiaalgebruik is het gebruik van kunststof beperkt toegestaan. Ook bij bebouwing op de wal is kunststof beperkt toegestaan.

• Het kleurgebruik van zowel de bebouwing op de wal als de arken dient voor het overgrote deel van de ark terughoudend te zijn.

2.3 DOEL VAN DE WELSTANDSCRITERIA

Deze nota is het kader voor beoordeling van het uiterlijk van arken en veranderingen in het uiterlijk van arken op het water.

Wie een ark of oevervoorziening wil veranderen, moet voldoen aan verschillende voorwaarden. Welstand is er één van. Als het plan past in het bestemmingsplan, kan aan de hand van de uitgangspunten en criteria voor welstand worden beoordeeld of het uiterlijk past in de omgeving.

2.4 DEZELFDE INHOUDELIJKE KOERS

De inhoudelijke lijn van de welstandscriteria in deze nota is overgenomen uit de nota "Welstand op het water". De keuzes die in die nota gemaakt zijn ten aanzien van wat wel of niet passend is zijn in deze nota overgenomen. In deze nota worden geen strengere of minder strenge criteria geformuleerd dan die al gelden. Hooguit is de wijze van formuleren iets aangepast omwille van de helderheid en leesbaarheid.

2.5 BESCHERMD STADSGEZICHT

Leeuwarden heeft een grotendeels gave, historische binnenstad en dit stelt hoge eisen aan de kwaliteit en zeggingskracht van ingrepen. De binnenstad is al jarenlang aangewezen als beschermd stadsgezicht. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is de verantwoorde inpassing van bebouwing in de structuur van het stadsbeeld. Ook de voorliggende nota past goed in dit kader.

2.6 OEVERS, KADES EN STEIGERS

Het wonen op het water beperkt zich vaak niet tot een ark alleen. Vaak verschijnen (al dan niet permanente) objecten in de directe omgeving, in het water, aan de kademuur of op de kade. Het gaat dan meestal om loopplanken, hekwerken etc.

Het bestemmingsplan "Leeuwarden, arken en woonschepen" staat slechts minimale bebouwingsmogelijkheden op de oever toe. De gemeente is van oordeel dat de gebouwen bij woonarken beslist ondergeschikt aan de woonark moeten zijn.

2.7 BESTEMMINGSPLANNEN

In de welstandsnota "Welstand op het water" waren ook criteria opgenomen over de afmetingen en bouwhoogte. In deze nota beperken de criteria zich tot het uiterlijk van de bebouwing. In het bestemmingsplan "Leeuwarden, arken en woonschepen" is de maatvoering van arken vastgelegd.

Het bestemmingsplan gaat boven welstand. In de concrete praktijk van de welstandsadvisering kunnen zich situaties voordoen waarbij een bestemmingsplan een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling toelaat, terwijl dat volgens de Welstandscommissie uit welstandsoogpunt ongewenst zou zijn. De bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt kunnen in het kader van het welstandstoezicht niet worden tegengehouden. Dit betekent dat de welstandscommissie in voorkomende gevallen het bestemmingsplan en daarmee bijvoorbeeld de situering, maatvoering en bouwhoogte moet respecteren. Over de andere welstandsaspecten (bouwwerk op zichzelf, detaillering en materiaalgebruik) kan de commissie wel advies uitbrengen. Als het bestemmingsplan daar echter de ruimte toe geeft heeft de commissie wel degelijk de bevoegdheid over andere aspecten van het bouwplan te adviseren. Een zorgvuldige afstemming tussen het welstandsbeleid en de bestemmingsplannen is daarom vereist.

3 WELSTANDSCRITERIA

In dit deel van de Welstandsnota worden de welstandscriteria voor arken beschreven, opgedeeld in algemene criteria, objectcriteria en extra criteria. Deze drie soorten criteria zijn de 'maatlat' waarlangs de Welstandscommissie toetst.

De algemene criteria bieden een globaal kader waar alle aanvragen aan moeten voldoen. De objectcriteria zijn ondergebracht in een aantal paragrafen die elk over een onderdeel van de ark gaan. Wij geven hierin de criteria voor het uiterlijk, de kleur en het materiaalgebruik. De extra criteria zijn van toepassing op een aantal ondergeschikte speciaal benoemde aanpassingen of verbouwingen.

3.1 ALGEMENE CRITERIA

Vanwege het verschil in karakter van de diverse gebieden van de gemeente Leeuwarden, zijn de algemene criteria in drie gebieden verdeeld.

3.1.1 De stad Leeuwarden

De arken die binnen de bebouwde kom van de stad Leeuwarden liggen maken deel uit van het stadsbeeld. De constructie en het materiaalgebruik moeten de compositie ondersteunen. In principe moet het kleurgebruik terughoudend zijn. De detaillering is voor een belangrijk deel bepalend voor de kwaliteit van de vormgeving van een ark. Het gebruik van goedkoop ogende materialen, zoals onder andere volkernbeplating en ander plaatmateriaal, steenstrips en kunststof kozijnen, zijn niet toegestaan.

3.1.2 Het open landschap

Het open karakter van het landschap buiten de bebouwde kommen van de gemeente Leeuwarden moet zoveel mogelijk intact worden gehouden. Het gebied kent een agrarische functie en bebouwing. Dat betekent beperking van het aantal arken en dat de arken zich zoveel mogelijk moeten voegen in het landschap.

3.1.3 In of aan de rand van de dorpskern

Uitgangspunt is dat de ruimtelijke en visuele beleving van het openbare gebied vergroot wordt, waarbij het water en de oever vaak een openbaar karakter hebben. Ook de groene dorpsranden moeten herkenbaar blijven. Het karakteristieke van het open landschap aan de randen van de dorpen kan worden versterkt door zichtlijnen vanuit het dorp te realiseren. Daarnaast moet de belevingswaarde van het water worden versterkt. Omdat de oevers in de dorpskommen een beeldbepalend element vormen binnen het openbaar gebied is het intensieve oevergebruik uit ruimtelijk oogpunt ongewenst. Het streven is er dan ook op gericht het oevergebruik te beperken en te waarborgen dat de oever zorgvuldig en representatief is ingericht. De arken moeten in hun vorm en schaal passen bij en bijdragen aan de dorpsrand als overgang van dorp naar landschap. In hun ordening moeten ze bijdragen aan de ritmiek, richtlijnen en aanwezige structuren van het bestaande dorp en landschap.

3.2 OBJECTCRITERIA

De belangrijkste onderdelen van een ark zijn hieronder schematisch aangegeven.

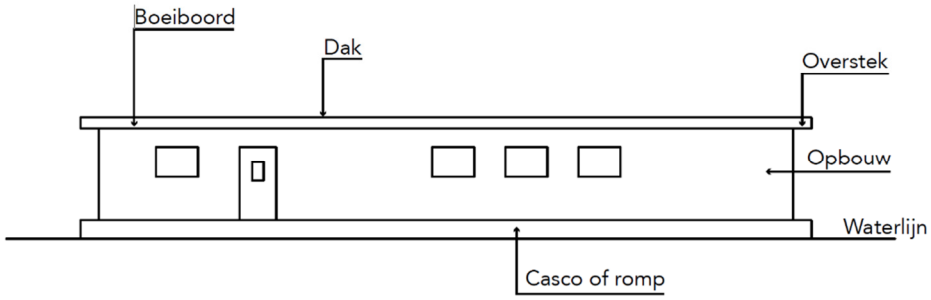

3.2.1 Casco

Ook in deze categorie moeten de verschillende onderdelen van de ark in hun volume, materiaal, kleur en vormgeving met elkaar in overeenstemming zijn, zodat een evenwichtig geheel ontstaat.

a) Het casco is van metaal of beton en heeft een eenvoudige rechthoekige hoofdvorm.
b) Het casco is gesloten van karakter, zonder grote openingen.
c) Alleen zeer ondergeschikte ingrepen in het casco zijn toegestaan. Het volume en de vorm van het casco moet grotendeels intact en zichtbaar blijven.
d) De opbouw mag de buitenmaten van het casco nergens overschrijden. De vorm van het casco mag door een eventuele aanbouw aan de ark niet te veel afwijken van het bestaande casco.

3.2.2 Wanden van de opbouw

Ook arken zijn (te) vaak vormgegeven als een gesloten wand aan de straatzijde. Net als gebouwen mogen de wanden van arken niet volledig gesloten zijn.

a) Aan de straatzijde en de waterzijde moeten de wanden voor minimaal 15% en maximaal 50% van het oppervlak transparant zijn.
b) Vorm en plaatsing van de ramen moeten in onderlinge verhouding en als onderdeel van een totaalbeeld van de ark worden gekozen. Door de ramen bijvoorbeeld op één lijn te plaatsen en identiek van vorm en afmeting te maken, kunnen ze passend worden gemaakt als onderdeel van de compositie van het geheel.

3.2.3 Dak en boeiboord

Het dak is een belangrijk element in de vormgeving van arken, zeker als men er van de straat af bovenop kijkt.

a) Het dak mag in de dwarsrichting licht gebogen of hellend zijn. De maximale helling is 15 graden. Een lessenaarsdak met een maximale hellingshoek van 15 graden is toegestaan, onder voorwaarde dat de hoge zijde aan de waterkant ligt.
b) Boeiboorden mogen maximaal 10 centimeter hoog zijn.
c) Platte dakramen zijn toegestaan, met een maximale hoogte van 10 centimeter boven het dakvlak.

3.2.4 Hoogte opbouw

Bij voorkeur bestaat de opbouw uit één volume met één gelijke hoogte. Als er sprake is van een opbouw met verschillende dakhoogten moet de massaopbouw evenwichtig zijn.

a) Bij voorkeur niet meer dan twee verschillende dakhoogten.
b) De vorm en plaatsing van ramen is in goede verhouding met de hoogte opbouw.
c) Bij voorkeur zijn de daken van verschillende hoogte van hetzelfde type (bijvoorbeeld allebei plat) en hebben eenzelfde opmaak, zoals gelijke boeiboorden en overstekken.

3.2.5 Materiaal- en kleurgebruik

a) Het dak moet in hout of metaal worden uitgevoerd. Golfplaat en andere goedkoop ogende materialen zijn niet toegestaan. Bitumen is toegestaan mits deze dakbedekking zeer zorgvuldig wordt aangebracht. Extensieve groene daken zijn toegestaan, mits zorgvuldig gedetailleerd.
b) Wanden moeten in hout, metaal of hoogwaardige kunststof worden uitgevoerd. Andere materialen, zoals plaatmateriaal, volkernplaat of andere kunststof zijn niet toegestaan.
c) De onderbouw (casco) moet van beton of metaal zijn.
d) De onderbouw en de wanden van de opbouw moeten in gedekte, terughoudende kleuren worden uitgevoerd.
e) Ramen, kozijnen en deuren worden uitgevoerd in hout, metaal of hoogwaardige kunststof.

3.2.6 Overige criteria

a) Het totaalbeeld moet een evenwichtige compositie van volumes vormen en in zijn vormgeving, materiaal en kleur passen in zijn omgeving.
b) (Terras)hekken, toegevoegde terrassen, kooien en dergelijke zijn niet toegestaan.
c) Andere noodzakelijke toevoegingen, zoals schoorstenen moeten door hun maatvoering en vormgeving passen in het totaalbeeld van de ark. Toevoegingen mogen het beeld niet domineren.
d) Balkons en terrassen zijn alleen toegestaan aan de korte zijde of aan de aan de lange zijde (waterkant) als loggia. Deze terrassen zijn niet op het dak van de ark toegestaan.

3.2.7 Bebouwing op de wal

Op sommige plekken staat het bestemmingsplan enige bebouwing toe op de wal. De eventuele bebouwing op de wal dient ondergeschikt te zijn aan de ark en terughoudend in vormgeving, materiaal en kleur.

a) Bebouwing bestaat bij voorkeur uit één materiaalsoort: hout, metaal of hoogwaardige kunststof.
b) Bebouwing is netjes en strak gedetailleerd.
c) Kleur is óf de naturelkleur van hout óf een donkere gedekte tint in reeks van grijzen en groenen.
d) Boeiboorden en eventuele dakgoten zijn bescheiden van formaat.
e) Eventuele regenwaterafvoerpijpen zijn bij voorkeur niet in het zicht.

3.3 EXTRA CRITERIA

3.3.1 Extra criteria ramen en deuren in een bestaande romp of opbouw

1. Plaatsing en vorm: Vorm en plaatsing ramen en/of deuren in één lijn met bestaande ramen en deuren.
2. Materiaalgebruik: Hout of metaal. Kunststof is niet toegestaan.
3. Kleur: Als bestaand(e) raam of deur.

3.3.2 Extra criteria dakramen en dakluiken in een bestaand dak

3.3.2.1 Dakramen

1. Plaatsing: Vlak in het dak (maximaal 10cm hoog).
2. Materiaalgebruik: Gelijk aan het bestaande te vervangen dakraam.
3. Kleur: Helder glas, geen kunststof.

3.3.2.2 Dakluiken

1. Plaatsing: Vlak in het dak.
2. Materiaalgebruik: Gelijk aan het te vervangen dakluik.
3. Kleur: Gelijk aan kleur dak.

3.3.3 Extra criteria zonnecollectoren/zonnepanelen en schotelantennes

3.3.3.1 Zonnecollectoren/zonnepanelen

1. Meerdere zonnecollectoren/zonnepanelen moeten op een horizontale lijn gerangschikt worden.
2. De gezamenlijke breedte van de zonnecollectoren/zonnepanelen mag niet meer dan 1/3 van de beschikbare dakvlakbreedte bedragen.

3.3.3.2 Schotelantennes

1. Schotelantennes moeten aan de kopse zijde van de ark worden geplaatst.
2. De schotel moet zo klein mogelijk zijn.
3. De schotel moet ze worden voorzien van een terughoudende kleur.

4 BEGRIPPENLIJST

Balkon Open platform of uitbouw, voorzien van een balustrade en toegankelijk via een deur uit de daaraan grenzende binnenruimte.
Bestemmingsplan Door het gemeente bestuur opgesteld plan, op grond van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, dat de bestemming van een bepaald gebied aangeeft.
Bitumen Zwart plastisch aardolie product (asfalt).
Boeiboord Een (houten) dakrand afwerking; een opstaande kant van een dakgoot.
Casco De kale romp van een ark.
Daklicht Lichtopening in een dak, zie dakraam.
Dakraam Raam in de helling van een dakvlak, zie daklicht.
Golfplaat Plaat gemaakt van gegolfd ijzer.
Kooi Een vrijstaand afgesloten hok op het dek.
Kopse zijde Korte zijde van een ark
Kozijn In een wand gemonteerd raamwerk ter omlijsting van een venster of deuropening.
Lessenaarsdak Een dak dat op de wijze van een lessenaar helt.
Loggia Een inpandig overdekt balkon, een schaduwrijk onderdeel in de gevel van een ark.
Onderbouw De romp van een ark, ook casco genoemd.
Opbouw Het deel van de kajuit dat boven het dek is uitgebouwd (om voldoende stahoogte te creëren); alles wat zich boven het dek bevindt waarin gewoond kan worden.
Romp Lichaam van een schip, van mastwerk en tuigage ontbloot.
Schotelantenne Antenne in de vorm van schotel waarmee door satelliet uitgezonden tv signalen kunnen worden opgevangen.
Steenstrip Strip van metselsteen dat tegen een vlakke muur of wand kan worden bevestigd.
Terras Een (hoger gelegen) speciaal gebouwde oppervlakte, die ingericht is als loop- of zitplaats, bijvoorbeeld een plankenconstructie op een dak of luikenkap, al dan niet met hekwerken omringd.
Uitbouw Hetgeen aan de buitenzijde van een ark is gebouwd of bevestigd ter vergroting van de woonruimte of in gebruik als opslag of terras.
Volkernbeplating Hardkunststofmateriaal.
Waterlijn Grens tussen het gedeelte onder water en dat erboven als de ark rechtop ligt.

Zienswijze 1

[redacted]

Gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Verzonden per e-mail aan: gemeente@leeuwarden.nl en selma.mollema@leeuwarden.nl

[redacted] 24 april 2020

Betreft: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan ‘Leeuwarden - Arken en woonschepen’

Geachte College,

Als eigenaar van een recreatie-ark gelegen aan het Biggemar te Grou stuur ik u hierbij mijn zienswijze omtrent het ontwerpbestemmingsplan ‘Leeuwarden - Arken en woonschepen’.

Het adres van de recreatie-ark is Burd 8001 9001 ZV Grou. Ik ben ook eigenaar van het aanliggende perceel dat kadastraal bekend staat als GROUW sectie C nummer 1572.
In de ‘Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen’ staat abusievelijk vermeld dat er geen erf is. Gaarne verzoek ik u om uw registratie te corrigeren en mij daarvan de bevestiging te sturen.

Hartelijk dank,

Hoogachtend,

[redacted]

Zienswijze 2

[redacted]

Gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

Per email: gemeente@leeuwarden.nl

[redacted] 13 mei 2020

Geacht College,

Als eigenaar van een recreatie-ark gelegen aan het Biggemar te Grou stuur ik u hierbij mijn zienswijze omtrent het ontwerpbestemmingsplan “Leeuwarden-Arken en woonschepen”.

Het adres van voornoemde ark is Burd 8002, 9001 ZV Grou.
Ik ben tevens eigenaar van het aanliggende perceel, bestaande uit grond en een dijk en kadastraal bekend als Grouw sectie C 1041.
In “Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen” staat ten onrechte vermeld dat er geen erf is.
Ik verzoek u om uw registratie te corrigeren met de vermelding van “tuin/erf”.

Hoogachtend,

[redacted]

Zienswijze 3

[redacted]

Gemeente Leeuwarden
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Verzonden per e-mail op aan: gemeente@leeuwarden.nl en selma.mollema@leeuwarden.nl

[redacted] 4 mei 2020

Betreft: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan ‘Leeuwarden - Arken en woonschepen’

Geachte College,

Als eigenaar van een recreatie-ark gelegen aan het Biggemar te Grou stuur ik u hierbij mijn zienswijze omtrent het ontwerpbestemmingsplan ‘Leeuwarden - Arken en woonschepen’.

Het adres van de recreatie-ark is Burd 8004 9001 ZV Grou. Ik ben ook eigenaar van het aanliggende perceel dat kadastraal bekend staat als GROUW sectie C nummer 1575.
In de ‘Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen’ staat abusievelijk vermeld dat er geen erf is. Gaarne verzoek ik u om uw registratie te corrigeren.

Hartelijk dank,

Hoogachtend,

[redacted]

Zienswijze 4

Gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Verzonden per e-mail op 26 april aan: gemeente@leeuwarden.nl en selma.mollema@leeuwarden.nl

[redacted] 26 april 2020

Betreft: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Arken en woonschepen'

Geachte College,

Als eigenaar van een recreatie-ark gelegen aan het Biggemar te Grou stuur ik u hierbij mijn zienswijze omtrent het ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Arken en woonschepen'.

Het adres van de recreatie-ark is Burd 8005 9001 ZV Grou. Mijn echtgenote en ik zijn ook eigenaar van het aanliggende perceel dat kadastraal bekend staat als GROUW sectie C nummer 1926.
In de 'Bijlage 1 Inventarisatie van arken en woonschepen' staat abusievelijk vermeld dat er geen erf is. Gaarne verzoek ik u om uw registratie te corrigeren.

Hartelijk dank,

[redacted]

Zienswijze 5 t/m 9 (identieke zienswijzen)
Bijlagen 1 en 2 éénmaal bijgevoegd

From: [redacted]
Date: 21 May 2020 12:40:22 +0200
To: "Gemeente Leeuwarden" <gemeente@leeuwarden.nl>
Subject: Ontwerp bestemmingsplan woonarken
Attachments: Zienswijze Ket.pdf, Bijlage 1 verklaring van geen bedenking en besluit dd24042019.pdf, Bijlage 2 Landschapsplan De Burd Grou_.pdf

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Aan de gemeenteraad van de gemeente Leeuwarden.

Geachte raad,

Hierbij dien ik mijn zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan ‘ Leeuwarden – Arken en woonschepen’ en Het ontwerp ‘Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken’.
De bijlagen behorende bij mijn zienswijze vindt u als bijlagen 1 en 2 bij deze email.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Gemeente Leeuwarden

t.a.v. de gemeenteraad

Postbus 21000

8900 JA Leeuwarden.

[redacted]

Datum: 22 mei 2020

Onderwerp: Zienswijze tegen:

- Het ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Arken en woonschepen'; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01.
- Het ontwerp 'Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken'

Geachte gemeenteraad,

Hierbij dien ik, [redacted] mede-eigenaar van recreatie ark De Twee Gebroeders te Grou, een zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan '*Leeuwarden - Arken en woonschepen*'; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01 en het ontwerp '*Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken*', zoals ter inzage gelegd op 16 april 2020. Volgens de Toelichting hebben het ontwerpbestemmingsplan Arken en woonschepen en de bijbehorende ontwerp-welstandsrichtlijnen Arken betrekking op een bestaande situatie en zijn zij onder meer bedoeld om het verlenen van omgevingsvergunningen voor het (ver)bouwen van recreatie-arken mogelijk te maken. In dit kader wijs ik erop dat de gemeenteraad en het college besluiten hebben genomen op grond waarvan drie recreatie-arken – wegens stedenbouwkundige herontwikkeling – kunnen worden verplaatst van de Minne Finne naar de Burd te Grou.

De gemeenteraad heeft op 24 april 2019 een verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou (adres: Burd 8025/8026/8027, 9001 ZV Grou) (bijlage 1). In samenhang daarmee zijn door het college omgevingsvergunningen verleend voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou, voor het fysiek mogelijk maken daarvan en voor het aanleggen van walbeschoeiingen met aanlegvoorzieningen, met, respectievelijk, nummers: 11026949, 11033641 en 11029204. In de inventarisatielijst arken en woonschepen (Bijlage 1 bij de Toelichting) wordt daarnaar verwezen. Ik stel echter vast dat de rechtspositie van de eigenaren van desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken daardoor niet voldoende gewaarborgd wordt.

In de eerste plaats gaat het ontwerpbestemmingsplan voor recreatiearken van zeer beperkende dimensies uit. Volgens artikel 3.2, sub b, mag de lengte van een recreatie-ark niet meer dan 17 m bedragen, mag de breedte van een recreatie-ark niet meer dan 6 m bedragen, mag de bouwhoogte van een recreatie-ark niet meer dan 3 m bedragen en mag de oppervlakte van een recreatie-ark niet meer dan 65 m² bedragen. Ik teken daarbij aan dat deze dimensies onderling inconsistent zijn – de bij de maximale lengte en breedte behorende maximale oppervlakte is namelijk 102 m².

In de tweede plaats wordt met de verleende omgevingsvergunningen afgeweken van het bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim 2008, dat door het ontwerpbestemmingsplan wordt vervangen. Met het oog op het rechtszekerheidsbeginsel verdient het dan ook de voorkeur om de inhoud van deze omgevingsvergunningen als zodanig in het ontwerpbestemmingsplan op te nemen, zodat de juridische status van de drie recreatiearken, hun ligplaatsen en de bijbehorende tuinen/erven in het ontwerpbestemmingsplan zelf gewaarborgd wordt. Voor zover de inventarisatielijst arken en woonschepen daarbij wordt gehanteerd, dient deze op duidelijke wijze te worden gekoppeld aan de regels.

De rechtspositie van de eigenaren van de desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken wordt evenmin voldoende gewaarborgd door verwijzingen in de regels naar bestaande situaties, op een bepaald moment aanwezige eigenschappen of het in artikel 12 neergelegde overgangsrecht. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp-welstandsrichtlijnen dienen derhalve op de volgende punten te worden aangepast, conform plantekening en omschrijving in bijlage 2: *De Burd Grou / Stedenbouwkundig en landschapsplan – Oktober 2018* (dit document maakt onderdeel uit van omgevingsvergunning nr. 11026949). Ik merk daarbij op dat de maatvoeringen op de plankaart ter plaatse van de betrokken locaties op de Burd 8025/8026/8027 onduidelijk zijn weergegeven en niet overeenstemmen met artikel 3.2, sub b.

(1) Op-/over te nemen maatvoeringen (en daaruit voortvloeiende oppervlaktes) van de drie recreatie-arken:

- Recreatie-ark Burd 8025: L 14 X B 4 X H 3,5 m / 56 m² oppervlakte; [waarbij wordt bepaald dat de maximale breedte 6 m en de maximale lengte 20 m bedraagt];
- Recreatie-ark Burd 8026: L 29 X B 7 X H 6 meter / 203 m² oppervlakte; deze recreatie-ark heeft twee woonlagen;
- Recreatie-ark Burd 8027: L 18 x B 6 X H 3,5 meter / 108 m² oppervlakte;

(2) Op-/overnemen van een berging van 20 m² met terras van tegels per recreatie-ark;

(3)-Voor verdere detaillering en materialisering inzake steigers, vlonders, perceelinrichting, tuinafscheidingen en oeverbescherming verwijs ik graag naar de omschrijving in bijlage 2.

Ik verzoek u bovenstaande specificaties in de ‘Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken’ waar nodig aan te passen c.q. te verwerken.

Zoals hierboven aangegeven hangen de verleende omgevingsvergunningen samen met de stedenbouwkundige herontwikkeling van de Minne Finne. Uit de plankaart behorende bij het ontwerpbestemmingsplan en de Inventarisatielijst arken en woonschepen blijkt dat de arken met adres Meersweg 1001/1003/1005 worden verplaatst naar een andere locatie en dat onder meer wordt geregeld dat er aan de Meersweg-locatie ‘geen ligplaats ark meer’ zal zijn. De concept-plankaart toont op deze locatie dan ook de bestemming ‘WA’ (water) en niet meer de bestemmingen ‘WL’ (= 1 x

woonschepenligplaats) en ‘SR-WLR’ (= 2 x woonschepenligplaats-recreatief). Deze uitbestemming moet logischerwijs gekoppeld zijn aan de inbestemming op de Burd zoals bovenstaand omschreven.

Omdat deze uitbestemming en inbestemming met elkaar samenhangen en de inbestemming op de Burd, zoals hierboven is aangegeven, nog niet afdoende geregeld is, stel ik mij op het standpunt dat pas akkoord wordt gegaan met het uitbestemmen van de arkenligplaatsen aan de Meersweglocatie, wanneer er sprake is van een definitieve en onaantastbare inbestemming voor de drie arken aan de Burd, zodat de bijbehorende rechten door dit bestemmingsplan gewaarborgd worden. Ik verzoek u derhalve in het kader van consistentie van uw beleid, het ontwerpbestemmingplan overeenkomstig deze zienswijze zodanig te wijzigen dat de rechtspositie van eigenaren van de drie recreatie-arken en de betrokken percelen aan de Burd definitief geregeld en gewaarborgd wordt.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 1
Bijlage 2

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Verklaring van geen bedenkingen voor het planologisch maken van drie recreatiearken bij De Burd nabij Grou.
Zaaknummer: Z206475-2019

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
Er is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatiearken bij de Burd nabij Grou. Het gaat om arken die verplaatst worden vanaf de Minne Finne in Grou.

Beschrijving plan
Sinds jaar en dag liggen er drie arken aan de Minne Finne in het centrum van Grou. Deze arken moeten verplaatst worden in verband met de woningbouw op de Minne Finne. Ten behoeve van deze woningbouw heeft u stedenbouwkundige randvoorwaarden en welstandsrichtlijnen vastgesteld. De arken worden verplaatst naar De Burd, waar reeds steigers voor recreatief gebruik aanwezig zijn. Op de locatie De Burd worden daartoe 3 permanente ligplaatsen voor recreatiearken gecreëerd.

Bestaande arken aan de Minne Finne

Gemeente Leeuwarden
Behoort bij het besluit van burgemeester en wethouders van Leeuwarden d.d.
- 2 MEI 2019
nummer 11026949

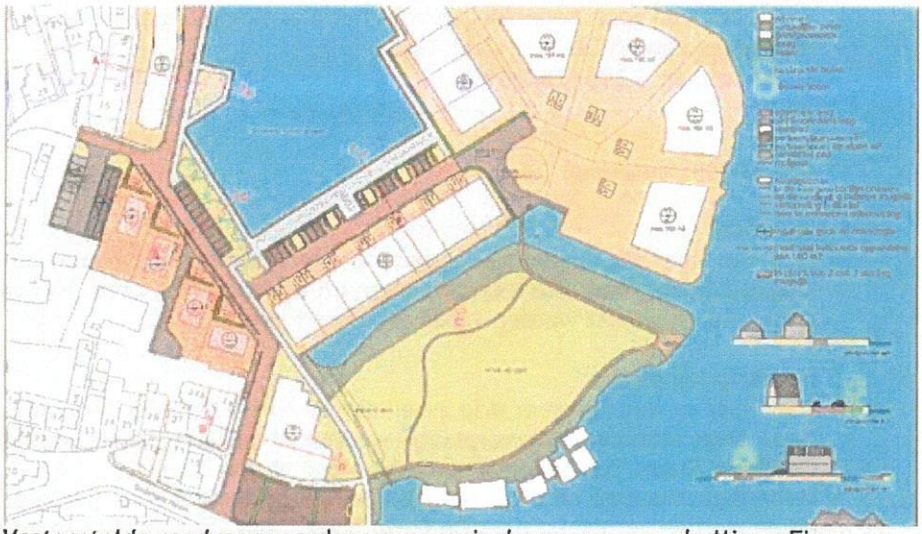

Vastgestelde randvoorwaarden voor woningbouw aan o.a. de Minne Finne

Planologische situatie
Dit verzoek is in strijd met het ter plekke geldende bestemmingsplan Buitengebied 2008 aangezien de arken en de tuinen met bijgebouwen in strijd zijn met de gebruiks- en bouwbepalingen van het bestemmingsplan.

Afwijkingsmogelijkheid
Wij kunnen medewerking verlenen aan dit verzoek door af te wijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In het kader van deze afwijkingsprocedure (buitenplanse grote afwijking) is op grond van artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) ook een 'verklaring van geen bedenkingen' van uw gemeenteraad vereist.

Nieuwe locatie arken

Projectenlijst
Op grond van de Wabo is het college het bevoegd orgaan voor het afgeven van de omgevingsvergunning maar er is ook een 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad vereist. De gemeenteraad heeft een lijst van projecten vastgesteld waarvoor een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist. De aanvraag past niet binnen deze vastgestelde projectenlijst omdat deze lijst niet voorziet in het planologisch mogelijk maken van recreatiearken.

Overwegingen
De verplaatsing van de arken hangt samen met de nieuwbouw op de Minne Finne en de opwaardering van het centrum van Grou. De nieuwe plek van de arken is zorgvuldig tot stand gekomen in overleg met de provincie Fryslân. De arken worden landschappelijk goed ingepast en er worden eisen gesteld aan de terreininrichting waardoor de natuurlijke setting in belangrijke mate in stand blijft. Ook anderszins (bijvoorbeeld ecologisch en milieutechnisch) bestaan er geen bezwaren tegen het initiatief.

Risico's
Voor de gemeente zijn er geen juridische en/of financiële risico's verbonden aan de afgifte van de verklaring van geen bedenkingen en het verlenen van de omgevingsvergunning. De ambtelijke kosten worden vergoed en het risico van planschade ligt bij de initiatiefnemer. De overige ambtelijke kosten worden gedekt door de leges. Alle kosten en risico's liggen bij de initiatiefnemer.

Ter inzage
De aanvraag met de ontwerpverklaring van geen bedenkingen en de ontwerp-omgevingsvergunning heeft in het kader van de planologische procedure voor een periode van zes weken ter visie gelegen. Binnen de ter visie termijn is één zienswijze ingediend.
Blijkens de ruimtelijke onderbouwing en de 'Reactie- en antwoordnota planologisch mogelijk maken recreatiearken bij De Burd nabij Grou' is er geen aanleiding, om als gevolg van deze zienswijzen, goedkeuring aan het plan te onthouden.

Wij stellen u voor om een verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5, lid 1 Besluit omgevingsrecht af te geven voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatiearken bij de Burd nabij Grou.

Vervolgacties
Na de afgifte van de verklaring van geen bedenkingen zal de omgevingsvergunning worden verleend. De verlening van de omgevingsvergunning zal formeel worden bekendgemaakt, waarna de mogelijkheid bestaat voor beroep en hoger beroep.

Leeuwarden, 26 februari 2019

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester, R.F. Dijkstra

secretaris.

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Verklaring van geen bedenkingen voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatiearken aan de Burd nabij Grou.

DE RAAD VAN DE GEMEENTE LEEUWARDEN;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 februari 2019 (Z206475-2019);

BESLUIT:

een verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht, afgeven voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatiearken aan de Burd nabij Grou.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 24 april 2019,

voorzitter,

griffier.

Gemeente Leeuwarden
Behoort bij het besluit van
burgemeester en wethouders van
Leeuwarden d.d.

- 2 MEI 2019

nummer 11026949

Gemeente Leeuwarden
Behoort bij het besluit van
burgemeester en wethouders van
Leeuwarden d.d.
- 2 MEI 2019
nummer 11026949

POUDEROYEN
compagnons
vormgeving van stad en land

DE BURD - GROU

Stedenbouwkundig en landschapsplan - oktober 2018

POUDEROYEN
compagnons
vormgeving van stad en land

Stedenbouwkundig en landschapsplan

De Burd te Grou

Project 251.002

in Leander van Berkel bnt

Oktober 2018

Aanwezig dijkje in landschap

Open ruimtes in het riet bieden ruimte voor ‘tuinen’

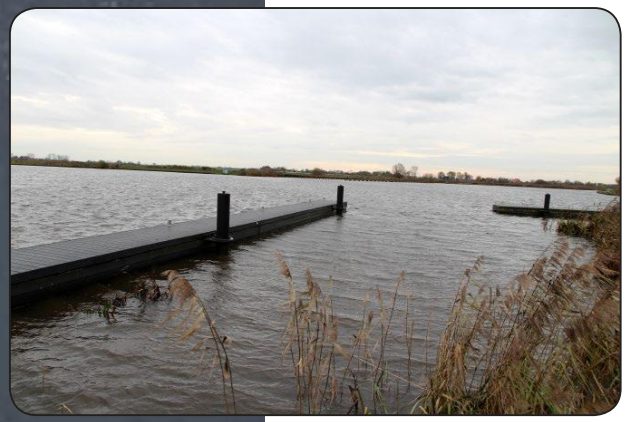

Vrij uitzicht over het water

Riet en gras als basis voor de tuinen,
landschappelijk hek als afscheding tussen de tuinen

Wilgen zorgen voor afscheiding tussen de tuinen en brengen beschutting in dit open landschap

De schuur in de tuin krijgt een
hellend sedum of grasdak

Stedenbouwkundige opzet woonboten
Locatie De Burd, Grou

De drie woonboten komen te liggen langs een groene landtong nabij het vakantiepark Djerreblom. Uitgangspunten voor de inrichting van het gebied zijn:

- 3 private tuinen van 700 tot 1.350 m2;
- De tuinen moeten hun landschappelijke karakter behouden;
- Een aanlegsteiger per woonboot;
- Een boothellinkje per woonboot;
- Berging van 20 m2 met een schuin sedumdak;
- Bij de berging een terrasje van tegels;
- Alle overige paden halfverharding of grasbetontegels;
- Rondom de tuinen, behalve aan de waterkant komt een bescheiden bij het landschap passende tuinafscheiding;
- Het terrein wordt zo min mogelijk aangetast en behoud in basis zijn natuurlijke karakter;
- Het binnengebied blijft gehandhaafd als vochtig hooiland. Er komt hier een extensief maaibeheer op.

Ruimtelijk zijn de drie tuinen opgenomen in het bestaande landschap. Drie grasvelden omsloten door brede randen van riet. Tussen de tuinen vormen bosjes van wilg de afscheiding tussen de tuinen. Het dijkje en het water vormen een natuurlijke begrenzing van de tuinen.

In elke tuin staat een berging van 20 m2. Deze hebben een groen sedum- of grasdak en zijn landschappelijk ingepast met groepjes wilgen.

De woonboten liggen in een open plek in het riet waardoor er vanuit de tuin een relatie ontstaat met de woonboot en het water.

De oevers met stortsteen blijven gehandhaafd als overgang tussen water en land. Indien nodig wordt deze aangevuld. Ter hoogte van de ligplaatsen van de arken komen betonnen damwanden waardoor de arken veel meer en dichter in de oever kunnen worden gelegd dan dat dit bij het gebruik van een stortstenen talud het geval zou zijn. E.e.a. om de zichtbaarheid van de arken t.o.v. de op afstand gelegen recreatiewoningen nog meer te beperken en deze op natuurlijke wijze in het landschap te laten opgaan.

Gemeente Leeuwarden

t.a.v. de gemeenteraad

Postbus 21000

8900 JA Leeuwarden.

Datum: 22 mei 2020

Onderwerp: Zienswijze tegen:

- Het ontwerpbestemmingsplan ‘Leeuwarden - Arken en woonschepen’; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01.
- Het ontwerp ‘Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken’

Geachte gemeenteraad,

Hierbij dien ik een zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan ‘*Leeuwarden - Arken en woonschepen*’; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01 en het ontwerp ‘*Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken*’, zoals ter inzage gelegd op 16 april 2020. Volgens de Toelichting hebben het ontwerpbestemmingsplan Arken en woonschepen en de bijbehorende ontwerp-welstandsrichtlijnen Arken betrekking op een bestaande situatie en zijn zij onder meer bedoeld om het verlenen van omgevingsvergunningen voor het (ver)bouwen van recreatie-arken mogelijk te maken. In dit kader wijs ik erop dat de gemeenteraad en het college besluiten hebben genomen op grond waarvan drie recreatie-arken – wegens stedenbouwkundige herontwikkeling – kunnen worden verplaatst van de Minne Finne naar de Burd te Grou.

De gemeenteraad heeft op 24 april 2019 een verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou (adres: Burd 8025/8026/8027, 9001 ZV Grou) (bijlage 1). In samenhang daarmee zijn door het college omgevingsvergunningen verleend voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou, voor het fysiek mogelijk maken daarvan en voor het aanleggen van walbeschoeiingen met aanlegvoorzieningen, met, respectievelijk, nummers: 11026949, 11033641 en 11029204. In de inventarisatielijst arken en woonschepen (Bijlage 1 bij de Toelichting) wordt daarnaar verwezen. Ik stel echter vast dat de rechtspositie van de eigenaren van desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken daardoor niet voldoende gewaarborgd wordt.

In de eerste plaats gaat het ontwerpbestemmingsplan voor recreatiearken van zeer beperkende dimensies uit. Volgens artikel 3.2, sub b, mag de lengte van een recreatie-ark niet meer dan 17 m bedragen, mag de

breedte van een recreatie-ark niet meer dan 6 m bedragen, mag de bouwhoogte van een recreatie-ark niet meer dan 3 m bedragen en mag de oppervlakte van een recreatie-ark niet meer dan 65 m² bedragen. Ik teken daarbij aan dat deze dimensies onderling inconsistent zijn – de bij de maximale lengte en breedte behorende maximale oppervlakte is namelijk 102 m².

In de tweede plaats wordt met de verleende omgevingsvergunningen afgeweken van het bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim 2008, dat door het ontwerpbestemmingsplan wordt vervangen. Met het oog op het rechtszekerheidsbeginsel verdient het dan ook de voorkeur om de inhoud van deze omgevingsvergunningen als zodanig in het ontwerpbestemmingsplan op te nemen, zodat de juridische status van de drie recreatiearken, hun ligplaatsen en de bijbehorende tuinen/erven in het ontwerpbestemmingsplan zelf gewaarborgd wordt. Voor zover de inventarisatielijst arken en woonschepen daarbij wordt gehanteerd, dient deze op duidelijke wijze te worden gekoppeld aan de regels.

De rechtspositie van de eigenaren van de desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken wordt evenmin voldoende gewaarborgd door verwijzingen in de regels naar bestaande situaties, op een bepaald moment aanwezige eigenschappen of het in artikel 12 neergelegde overgangsrecht. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp-welstandsrichtlijnen dienen derhalve op de volgende punten te worden aangepast, conform plantekening en omschrijving in bijlage 2: *De Burd Grou / Stedenbouwkundig en landschapsplan – Oktober 2018* (dit document maakt onderdeel uit van omgevingsvergunning nr. 11026949). Ik merk daarbij op dat de maatvoeringen op de plankaart ter plaatse van de betrokken locaties op de Burd 8025/8026/8027 onduidelijk zijn weergegeven en niet overeenstemmen met artikel 3.2, sub b.

(1) Op-/over te nemen maatvoeringen (en daaruit voortvloeiende oppervlaktes) van de drie recreatie-arken:

- Recreatie-ark Burd 8025: L 14 X B 4 X H 3,5 m / 56 m² oppervlakte; [waarbij wordt bepaald dat de maximale breedte 6 m en de maximale lengte 20 m bedraagt];
- Recreatie-ark Burd 8026: L 29 X B 7 X H 6 meter / 203 m² oppervlakte; deze recreatie-ark heeft twee woonlagen;
- Recreatie-ark Burd 8027: L 18 x B 6 X H 3,5 meter / 108 m² oppervlakte;

(2) Op-/overnemen van een berging van 20 m² met terras van tegels per recreatie-ark;

(3) Voor verdere detaillering en materialisering inzake steigers, vlonders, perceelinrichting, tuinafscheidingen en oeverbescherming verwijs ik graag naar de omschrijving in bijlage 2.

Ik verzoek u bovenstaande specificaties in de ‘Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken’ waar nodig aan te passen c.q. te verwerken.

Zoals hierboven aangegeven hangen de verleende omgevingsvergunningen samen met de stedenbouwkundige herontwikkeling van de Minne Finne. Uit de plankaart behorende bij het ontwerpbestemmingsplan en de Inventarisatielijst arken en woonschepen blijkt dat de arken met adres Meersweg 1001/1003/1005 worden verplaatst naar een andere locatie en dat onder meer wordt geregeld dat er aan de Meersweg-locatie ‘geen ligplaats ark meer’ zal zijn. De concept-plankaart toont op deze locatie dan ook de bestemming ‘WA’ (water) en niet meer de bestemmingen ‘WL’ (= 1 x woonschepenligplaats) en ‘SR-WLR’ (= 2 x woonschepenligplaats-recreatief). Deze uitbestemming moet logischerwijs gekoppeld zijn aan de inbestemming op de Burd zoals bovenstaand omschreven.

Omdat deze uitbestemming en inbestemming met elkaar samenhangen en de inbestemming op de Burd, zoals hierboven is aangegeven, nog niet afdoende geregeld is, stel ik mij op het standpunt dat pas akkoord wordt gegaan met het uitbestemmen van de arkenligplaatsen aan de Meersweglocatie, wanneer er sprake is van een definitieve en onaantastbare inbestemming voor de drie arken aan de Burd, zodat de

bijbehorende rechten door dit bestemmingsplan gewaarborgd worden. Ik verzoek u derhalve in het kader van consistentie van uw beleid, het ontwerpbestemmingplan overeenkomstig deze zienswijze zodanig te wijzigen dat de rechtspositie van eigenaren van de drie recreatie-arken en de betrokken percelen aan de Burd definitief geregeld en gewaarborgd wordt.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 1
Bijlage 2

Gemeente Leeuwarden

t.a.v. de gemeenteraad

Postbus 21000

8900 JA Leeuwarden.

[redacted]

Datum: 22 mei 2020

Onderwerp: Zienswijze tegen:

- Het ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Arken en woonschepen'; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01.
- Het ontwerp 'Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken'

Geachte gemeenteraad,

Hierbij dien ik, [redacted] mede-eigenaar van recreatie De Yndyk te Grou, een zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan '*Leeuwarden - Arken en woonschepen*'; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01 en het ontwerp '*Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken*', zoals ter inzage gelegd op 16 april 2020. Volgens de Toelichting hebben het ontwerpbestemmingsplan Arken en woonschepen en de bijbehorende ontwerp-welstandsrichtlijnen Arken betrekking op een bestaande situatie en zijn zij onder meer bedoeld om het verlenen van omgevingsvergunningen voor het (ver)bouwen van recreatie-arken mogelijk te maken. In dit kader wijs ik erop dat de gemeenteraad en het college besluiten hebben genomen op grond waarvan drie recreatie-arken – wegens stedenbouwkundige herontwikkeling – kunnen worden verplaatst van de Minne Finne naar de Burd te Grou.

De gemeenteraad heeft op 24 april 2019 een verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou (adres: Burd 8025/8026/8027, 9001 ZV Grou) (bijlage 1). In samenhang daarmee zijn door het college omgevingsvergunningen verleend voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou, voor het fysiek mogelijk maken daarvan en voor het aanleggen van walbeschoeiingen met aanlegvoorzieningen, met, respectievelijk, nummers: 11026949, 11033641 en 11029204. In de inventarisatielijst arken en woonschepen (Bijlage 1 bij de Toelichting) wordt daarnaar verwezen. Ik stel echter vast dat de rechtspositie van de eigenaren van desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken daardoor niet voldoende gewaarborgd wordt.

In de eerste plaats gaat het ontwerpbestemmingsplan voor recreatiearken van zeer beperkende dimensies uit. Volgens artikel 3.2, sub b, mag de lengte van een recreatie-ark niet meer dan 17 m bedragen, mag de breedte van een recreatie-ark niet meer dan 6 m bedragen, mag de bouwhoogte van een recreatie-ark niet meer dan 3 m bedragen en mag de oppervlakte van een recreatie-ark niet meer dan 65 m² bedragen. Ik teken daarbij aan dat deze dimensies onderling inconsistent zijn – de bij de maximale lengte en breedte behorende maximale oppervlakte is namelijk 102 m².

In de tweede plaats wordt met de verleende omgevingsvergunningen afgeweken van het bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim 2008, dat door het ontwerpbestemmingsplan wordt vervangen. Met het oog op het rechtszekerheidsbeginsel verdient het dan ook de voorkeur om de inhoud van deze omgevingsvergunningen als zodanig in het ontwerpbestemmingsplan op te nemen, zodat de juridische status van de drie recreatiearken, hun ligplaatsen en de bijbehorende tuinen/erven in het ontwerpbestemmingsplan zelf gewaarborgd wordt. Voor zover de inventarisatielijst arken en woonschepen daarbij wordt gehanteerd, dient deze op duidelijke wijze te worden gekoppeld aan de regels.

De rechtspositie van de eigenaren van de desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken wordt evenmin voldoende gewaarborgd door verwijzingen in de regels naar bestaande situaties, op een bepaald moment aanwezige eigenschappen of het in artikel 12 neergelegde overgangsrecht. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp-welstandsrichtlijnen dienen derhalve op de volgende punten te worden aangepast, conform plantekening en omschrijving in bijlage 2: *De Burd Grou / Stedenbouwkundig en landschapsplan – Oktober 2018* (dit document maakt onderdeel uit van omgevingsvergunning nr. 11026949). Ik merk daarbij op dat de maatvoeringen op de plankaart ter plaatse van de betrokken locaties op de Burd 8025/8026/8027 onduidelijk zijn weergegeven en niet overeenstemmen met artikel 3.2, sub b.

(1) Op-/over te nemen maatvoeringen (en daaruit voortvloeiende oppervlaktes) van de drie recreatie-arken:

- Recreatie-ark Burd 8025: L 14 X B 4 X H 3,5 m / 56 m² oppervlakte; [waarbij wordt bepaald dat de maximale breedte 6 m en de maximale lengte 20 m bedraagt];
- Recreatie-ark Burd 8026: L 29 X B 7 X H 6 meter / 203 m² oppervlakte; deze recreatie-ark heeft twee woonlagen;
- Recreatie-ark Burd 8027: L 18 x B 6 X H 3,5 meter / 108 m² oppervlakte;

(2) Op-/overnemen van een berging van 20 m² met terras van tegels per recreatie-ark;

(3)-Voor verdere detaillering en materialisering inzake steigers, vlonders, perceelinrichting, tuinafscheidingen en oeverbescherming verwijs ik graag naar de omschrijving in bijlage 2.

Ik verzoek u bovenstaande specificaties in de ‘Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken’ waar nodig aan te passen c.q. te verwerken.

Zoals hierboven aangegeven hangen de verleende omgevingsvergunningen samen met de stedenbouwkundige herontwikkeling van de Minne Finne. Uit de plankaart behorende bij het ontwerpbestemmingsplan en de Inventarisatielijst arken en woonschepen blijkt dat de arken met adres Meersweg 1001/1003/1005 worden verplaatst naar een andere locatie en dat onder meer wordt geregeld dat er aan de Meersweg-locatie ‘geen ligplaats ark meer’ zal zijn. De concept-plankaart toont op deze locatie dan ook de bestemming ‘WA’ (water) en niet meer de bestemmingen ‘WL’ (= 1 x

woonschepenligplaats) en ‘SR-WLR’ (= 2 x woonschepenligplaats-recreatief). Deze uitbestemming moet logischerwijs gekoppeld zijn aan de inbestemming op de Burd zoals bovenstaand omschreven.

Omdat deze uitbestemming en inbestemming met elkaar samenhangen en de inbestemming op de Burd, zoals hierboven is aangegeven, nog niet afdoende geregeld is, stel ik mij op het standpunt dat pas akkoord wordt gegaan met het uitbestemmen van de arkenligplaatsen aan de Meersweglocatie, wanneer er sprake is van een definitieve en onaantastbare inbestemming voor de drie arken aan de Burd, zodat de bijbehorende rechten door dit bestemmingsplan gewaarborgd worden. Ik verzoek u derhalve in het kader van consistentie van uw beleid, het ontwerpbestemmingplan overeenkomstig deze zienswijze zodanig te wijzigen dat de rechtspositie van eigenaren van de drie recreatie-arken en de betrokken percelen aan de Burd definitief geregeld en gewaarborgd wordt.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 1
Bijlage 2

Gemeente Leeuwarden

t.a.v. de gemeenteraad

Postbus 21000

8900 JA Leeuwarden.

[redacted]

Datum: 22 mei 2020

Onderwerp: Zienswijze tegen:

- Het ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Arken en woonschepen'; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01.
- Het ontwerp 'Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken'

Geachte gemeenteraad,

Hierbij dien ik, [redacted] mede-eigenaar van recreatie ark Kolhorn te Grou, een zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan '*Leeuwarden - Arken en woonschepen*'; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01 en het ontwerp '*Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken*', zoals ter inzage gelegd op 16 april 2020. Volgens de Toelichting hebben het ontwerpbestemmingsplan Arken en woonschepen en de bijbehorende ontwerp-welstandsrichtlijnen Arken betrekking op een bestaande situatie en zijn zij onder meer bedoeld om het verlenen van omgevingsvergunningen voor het (ver)bouwen van recreatie-arken mogelijk te maken. In dit kader wijs ik erop dat de gemeenteraad en het college besluiten hebben genomen op grond waarvan drie recreatie-arken – wegens stedenbouwkundige herontwikkeling – kunnen worden verplaatst van de Minne Finne naar de Burd te Grou.

De gemeenteraad heeft op 24 april 2019 een verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou (adres: Burd 8025/8026/8027, 9001 ZV Grou) (bijlage 1). In samenhang daarmee zijn door het college omgevingsvergunningen verleend voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou, voor het fysiek mogelijk maken daarvan en voor het aanleggen van walbeschoeiingen met aanlegvoorzieningen, met, respectievelijk, nummers: 11026949, 11033641 en 11029204. In de inventarisatielijst arken en woonschepen (Bijlage 1 bij de Toelichting) wordt daarnaar verwezen. Ik stel echter vast dat de rechtspositie van de eigenaren van desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken daardoor niet voldoende gewaarborgd wordt.

In de eerste plaats gaat het ontwerpbestemmingsplan voor recreatiearken van zeer beperkende dimensies uit. Volgens artikel 3.2, sub b, mag de lengte van een recreatie-ark niet meer dan 17 m bedragen, mag de breedte van een recreatie-ark niet meer dan 6 m bedragen, mag de bouwhoogte van een recreatie-ark niet meer dan 3 m bedragen en mag de oppervlakte van een recreatie-ark niet meer dan 65 m² bedragen. Ik teken daarbij aan dat deze dimensies onderling inconsistent zijn – de bij de maximale lengte en breedte behorende maximale oppervlakte is namelijk 102 m².

In de tweede plaats wordt met de verleende omgevingsvergunningen afgeweken van het bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim 2008, dat door het ontwerpbestemmingsplan wordt vervangen. Met het oog op het rechtszekerheidsbeginsel verdient het dan ook de voorkeur om de inhoud van deze omgevingsvergunningen als zodanig in het ontwerpbestemmingsplan op te nemen, zodat de juridische status van de drie recreatiearken, hun ligplaatsen en de bijbehorende tuinen/erven in het ontwerpbestemmingsplan zelf gewaarborgd wordt. Voor zover de inventarisatielijst arken en woonschepen daarbij wordt gehanteerd, dient deze op duidelijke wijze te worden gekoppeld aan de regels.

De rechtspositie van de eigenaren van de desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken wordt evenmin voldoende gewaarborgd door verwijzingen in de regels naar bestaande situaties, op een bepaald moment aanwezige eigenschappen of het in artikel 12 neergelegde overgangsrecht. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp-welstandsrichtlijnen dienen derhalve op de volgende punten te worden aangepast, conform plantekening en omschrijving in bijlage 2: *De Burd Grou / Stedenbouwkundig en landschapsplan – Oktober 2018* (dit document maakt onderdeel uit van omgevingsvergunning nr. 11026949). Ik merk daarbij op dat de maatvoeringen op de plankaart ter plaatse van de betrokken locaties op de Burd 8025/8026/8027 onduidelijk zijn weergegeven en niet overeenstemmen met artikel 3.2, sub b.

(1) Op-/over te nemen maatvoeringen (en daaruit voortvloeiende oppervlaktes) van de drie recreatie-arken:

- Recreatie-ark Burd 8025: L 14 X B 4 X H 3,5 m / 56 m² oppervlakte; [waarbij wordt bepaald dat de maximale breedte 6 m en de maximale lengte 20 m bedraagt];
- Recreatie-ark Burd 8026: L 29 X B 7 X H 6 meter / 203 m² oppervlakte; deze recreatie-ark heeft twee woonlagen;
- Recreatie-ark Burd 8027: L 18 x B 6 X H 3,5 meter / 108 m² oppervlakte;

(2) Op-/overnemen van een berging van 20 m² met terras van tegels per recreatie-ark;

(3)-Voor verdere detaillering en materialisering inzake steigers, vlonders, perceelinrichting, tuinafscheidingen en oeverbescherming verwijs ik graag naar de omschrijving in bijlage 2.

Ik verzoek u bovenstaande specificaties in de 'Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken' waar nodig aan te passen c.q. te verwerken.

Zoals hierboven aangegeven hangen de verleende omgevingsvergunningen samen met de stedenbouwkundige herontwikkeling van de Minne Finne. Uit de plankaart behorende bij het ontwerpbestemmingsplan en de Inventarisatielijst arken en woonschepen blijkt dat de arken met adres Meersweg 1001/1003/1005 worden verplaatst naar een andere locatie en dat onder meer wordt geregeld dat er aan de Meersweg-locatie 'geen ligplaats ark meer' zal zijn. De concept-plankaart toont op deze locatie dan ook de bestemming 'WA' (water) en niet meer de bestemmingen 'WL' (= 1 x

woonschepenligplaats) en 'SR-WLR' (= 2 x woonschepenligplaats-recreatief). Deze uitbestemming moet logischerwijs gekoppeld zijn aan de inbestemming op de Burd zoals bovenstaand omschreven.

Omdat deze uitbestemming en inbestemming met elkaar samenhangen en de inbestemming op de Burd, zoals hierboven is aangegeven, nog niet afdoende geregeld is, stel ik mij op het standpunt dat pas akkoord wordt gegaan met het uitbestemmen van de arkenligplaatsen aan de Meersweglocatie, wanneer er sprake is van een definitieve en onaantastbare inbestemming voor de drie arken aan de Burd, zodat de bijbehorende rechten door dit bestemmingsplan gewaarborgd worden. Ik verzoek u derhalve in het kader van consistentie van uw beleid, het ontwerpbestemmingplan overeenkomstig deze zienswijze zodanig te wijzigen dat de rechtspositie van eigenaren van de drie recreatie-arken en de betrokken percelen aan de Burd definitief geregeld en gewaarborgd wordt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bijlage 1
Bijlage 2

From: [redacted]
Date: 24 May 2020 08:56:47 +0200
To: "Gemeente Leeuwarden" <gemeente@leeuwarden.nl>
Subject: Zienswijze tegen: ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Arken en woonschepen'
Attachments: Bijlage 2 Landschapsplan De Burd Grou_.pdf, Bijlage 1 verklaring van geenbedenking en besluit dd 24042019.pdf

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Gemeente Leeuwarden
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Uitsluitend per email: gemeente@leeuwarden.nl
Onderwerp: Zienswijze tegen:
• Het ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Arken en woonschepen'; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01.
• Het ontwerp 'Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken'
Geachte gemeenteraad,
Hierbij dien ik, als eigenaar van een arken-afmeerkavel op de Burd kadastraal bekend GROUW sectie E, nummer E516, een zienswijze in tegen het ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden - Arken en woonschepen'; identificatiecode: NL.IMRO.0080.BPWARKENWSCHEPEN-OW01 en het ontwerp 'Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken', zoals ter inzage gelegd op 16 april 2020. Volgens de Toelichting hebben het ontwerpbestemmingsplan Arken en woonschepen en de bijbehorende ontwerp-welstandsrichtlijnen Arken betrekking op een bestaande situatie en zijn zij onder meer bedoeld om het verlenen van omgevingsvergunningen voor het (ver)bouwen van recreatie-arken mogelijk te maken. In dit kader wijs ik erop dat de gemeenteraad en het college besluiten hebben genomen op grond waarvan drie recreatie-arken – wegens stedenbouwkundige herontwikkeling – kunnen worden verplaatst van de Minne Finne naar de Burd te Grou.
De gemeenteraad heeft op 24 april 2019 een verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou (adres: Burd 8025/8026/8027, 9001 ZV Grou) (bijlage 1). In samenhang daarmee zijn door het college omgevingsvergunningen verleend voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken aan de Burd nabij Grou, voor het fysiek mogelijk maken daarvan en voor het aanleggen van walbeschoeiingen met aanlegvoorzieningen, met, respectievelijk, nummers: 11026949, 11033641 en 11029204. In de inventarisatielijst arken en woonschepen (Bijlage 1 bij de Toelichting) wordt daarnaar verwezen. Ik stel echter vast dat de rechtspositie van de eigenaren van desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken daardoor niet voldoende gewaarborgd wordt.
In de eerste plaats gaat het ontwerpbestemmingsplan voor recreatiearken van zeer beperkende dimensies uit. Volgens artikel 3.2, sub b, mag de lengte van een recreatie-ark niet meer dan 17 m bedragen, mag de breedte van een recreatie-ark niet meer dan 6 m bedragen, mag de bouwhoogte van een recreatie-ark niet meer dan 3 m bedragen en mag de oppervlakte van een recreatie-ark niet meer dan 65 m² bedragen. Ik teken daarbij aan dat deze dimensies onderling inconsistent zijn – de bij de maximale lengte en breedte behorende maximale oppervlakte is namelijk 102 m².

In de tweede plaats wordt met de verleende omgevingsvergunningen afgeweken van het bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim 2008, dat door het ontwerpbestemmingsplan wordt vervangen. Met het oog op het rechtszekerheidsbeginsel verdient het dan ook de voorkeur om de inhoud van deze omgevingsvergunningen als zodanig in het ontwerpbestemmingsplan op te nemen, zodat de juridische status van de drie recreatiearken, hun ligplaatsen en de bijbehorende tuinen/erven in het ontwerpbestemmingsplan zelf gewaarborgd wordt. Voor zover de inventarisatielijst arken en woonschepen daarbij wordt gehanteerd, dient deze op duidelijke wijze te worden gekoppeld aan de regels.
De rechtspositie van de eigenaren van de desbetreffende percelen op de Burd en de drie recreatie-arken wordt evenmin voldoende gewaarborgd door verwijzingen in de regels naar bestaande situaties, op een bepaald moment aanwezige eigenschappen of het in artikel 12 neergelegde overgangsrecht. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp-welstandsrichtlijnen dienen derhalve op de volgende punten te worden aangepast, conform plantekening en omschrijving in bijlage 2: De Burd Grou / Stedenbouwkundig en landschapsplan – Oktober 2018 (dit document maakt onderdeel uit van omgevingsvergunning nr. 11026949). Ik merk daarbij op dat de maatvoeringen op de plankaart ter plaatse van de betrokken locaties op de Burd 8025/8026/8027 onduidelijk zijn weergegeven en niet overeenstemmen met artikel 3.2, sub b.
(1) Op-/over te nemen maatvoeringen (en daaruit voortvloeiende oppervlaktes) van de drie recreatie-arken:
- Recreatie-ark Burd 8025: L 14 X B 4 X H 3,5 m / 56 m² oppervlakte; [waarbij wordt bepaald dat de maximale breedte 6 m en de maximale lengte 20 m bedraagt, ook bij vervanging];
- Recreatie-ark Burd 8026: L 29 X B 7 X H 6 meter / 203 m² oppervlakte; deze recreatie-ark heeft twee woonlagen;
- Recreatie-ark Burd 8027: L 18 x B 6 X H 3,5 meter / 108 m² oppervlakte;
(2) Op-/overnemen van een berging van 20 m² met terras van tegels per recreatie-ark;
(3) Voor verdere detaillering en materialisering inzake steigers, vlonders, perceelinrichting, tuinafscheidingen en oeverbescherming verwijs ik graag naar de omschrijving in bijlage 2.
Ik verzoek u bovenstaande specificaties in de ‘Welstandsrichtlijnen Leeuwarden – Arken’ waar nodig aan te passen c.q. te verwerken.
Zoals hierboven aangegeven hangen de verleende omgevingsvergunningen samen met de stedenbouwkundige herontwikkeling van de Minne Finne. Uit de plankaart behorende bij het ontwerpbestemmingsplan en de Inventarisatielijst arken en woonschepen blijkt dat de arken met adres Meersweg 1001/1003/1005 worden verplaatst naar een andere locatie en dat onder meer wordt geregeld dat er aan de Meersweg-locatie ‘geen ligplaats ark meer’ zal zijn. De concept-plankaart toont op deze locatie dan ook de bestemming ‘WA’ (water) en niet meer de bestemmingen ‘WL’ (= 1 x woonschepenligplaats) en ‘SR-WLR’ (= 2 x woonschepenligplaats-recreatief). Deze uitbestemming moet logischerwijs gekoppeld zijn aan de inbestemming op de Burd zoals bovenstaand omschreven.
Omdat deze uitbestemming en inbestemming met elkaar samenhangen en de inbestemming op de Burd, zoals hierboven is aangegeven, nog niet afdoende geregeld is, stel ik mij op het standpunt dat pas akkoord wordt gegaan met het uitbestemmen van de arkenligplaatsen aan de Meersweglocatie, wanneer er sprake is van een definitieve en onaantastbare inbestemming voor de drie arken aan de Burd, zodat de bijbehorende rechten door dit bestemmingsplan gewaarborgd worden. Ik verzoek u derhalve in het kader van consistentie van uw beleid, het ontwerpbestemmingplan overeenkomstig deze zienswijze zodanig te wijzigen dat de rechtspositie van eigenaren van de drie recreatie-arken en de betrokken percelen aan de Burd definitief geregeld en gewaarborgd wordt.
Met vriendelijke groet,

Zienswijze 11

VERENIGING GROUWSTER WATERSPORT
Opgericht 3 januari 1935

Secretariaat: Sinia 6
9001LX Grou
E info@grouwsterwatersport.nl
www.grouwsterwatersport.nl

Zienswijze ontwerp bestemmingsplan Arken en woonschepen
Ter attentie van de Gemeenteraad Leeuwarden.

Grou, 25 mei 2020

Betreft: de ligplaats van drie woonarken aan de Burd te Grou.

In verband met verplaatsing van drie woonarken vanuit de kern Grou naar de Burd nabij Grou, en het bestemmingsplan Arken en woonschepen is de gemeente van voornemen de tuinen bij arken en woonschepen vast te leggen.

Graag willen wij wat betreft de arken die een plek krijgen aan de Burd het volgende onder de aandacht brengen:

Deze arken komen te liggen in een open gebied, waar de provincie een nieuwe doorgang heeft gerealiseerd via de Súderburds Wiid naar de Ee.
Met deze doorvaart is een stuk opengebroken waardoor een prachtig zeilwater is ontstaan.
Mede dankzij dit open karakter hebben zeilers geen last van luwten.
Echter door het verplaatsen van de arken krijgen zeilers wel weer last van enige luwte bij bepaalde windrichtingen.

Dat de arken verplaatst zijn/worden is een gegeven, waar bij de GWS geen bezwaar tegen is.
Echter ligt het in de bedoeling dat bij de arken een “tuin” aangelegd gaat worden met hoge bomen.

Deze begroeiing zal voor de meer luwte zorgen, waardoor het vrij zeilen in dit stuk water bij bepaalde windrichting niet meer mogelijk is.
Het zal bij de aanleg niet de bedoeling geweest zijn, dat dit mooie zeil water wat hier net aangelegd is voor een deel weer onbruikbaar gemaakt wordt door beplanting.

Wij hebben er dan ook bezwaar tegen dat bij de arken hogere beplanting komt dan de hoogte van de arken. Gerekend vanaf het water zal de beplanting niet hoger moeten zijn dan drie meter en tussen de arken zullen gaten in de beplanting moeten blijven zodat de wind er tussendoor kan.
Dat er beplanting rondom de arken komt is een goede zaak om deze te camoufleren in het landschap, echter een grote luwten veroorzaken de beplanting is voor ons als zeilers niet acceptabel.

[redacted]
Voorzitter van de GWS

Zienswijze 12

From: [redacted]
Date: 27 May 2020 09:57:22 +0200
To: "Gemeente Leeuwarden" <gemeente@leeuwarden.nl>
Subject: T.a.v. gemeenteraad :Regels voor tuinen bij arken en woonschepen

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

T.a.v. gemeenteraad

27 mei 2020

Zienswijze betreffende:
Ontwerp bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en Woonschepen

Geachte dames en heren leden van de gemeenteraad,

Wij geven u in overweging om in de regelgeving voor tuinen bij nieuwe ligplaatsen voor arken en woonschepen een beperking op te nemen voor de hoogte van de planten als maatregel tegen weidevogel predatie door roofvogels en om te voorkomen dat de zeilende recreatievaart hinder ondervindt van luwte.

Hoogachtend

[redacted]

Secretaris
Stichting Behoud Fries Cultuurlandschap

[redacted]

Zienswijze 13

Stichting Vlietvaardig
[redacted]

Gemeente Leeuwarden
t.a.v. de gemeenteraad

* PER E-MAIL VERZONDEN *

Leeuwarden, 26 mei 2020

Betreft: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan ‘Leeuwarden – Arken en woonschepen’

Geachte Raad,

Zoals bekend zet de stichting Vlietvaardig zich in voor de leefbaarheid van de Vlietzone. Zowel de Emmakade (Noordzijde), de Oostergrachtswal als de Oostersingel maken onderdeel uit van de Vlietzone, hetgeen met zich brengt dat wij met interesse kennis genomen hebben van het ontwerpbestemmingsplan Arken en Woonschepen. Hoewel er sprak is van een conserverend bestemmingsplan, is er o.i. wel aanleiding om het plan inhoudelijk te bekijken. Via dit plan worden een aantal relevante zaken geregeld en gereglementeerd voor de toekomst.

Allereerst wil de stichting de Raad waardering uitspreken voor de gedetailleerdheid van het plan, waarin tot op het niveau van het individuele schip, zoals de Stânfries en het pannenkoekenschip, is gekeken.

Daarnaast wil de stichting de raad complimenteren voor het feit dat uit de regels blijkt dat, voor zover er in een ark een bêd & brochje wordt gehuisvest, dit alleen mogelijk is wanneer de exploitant de hoofdbewoner is en daadwerkelijk op het adres woont (B onder 3 van de Beleidsregel Bêd and Brochje Leeuwarden 2019). Dit voorkomt ‘Amsterdamse toestanden’ waarin woonruimte volledig gebruikt wordt voor kortdurend wisselend verblijf met alle overlast voor de aanwonenden tot gevolg.

Seksinrichting
Voorts is het erg prettig om te lezen dat het voeren van een seksinrichting is uitgesloten (artikel 9.1 onder d van de ‘Regels Arken en woonschepen’). De Vlietzone huisvest al voorzieningen op sociaal en recreatief gebied die niet welkom zijn in de andere wijken van de stad, een seksinrichting zien wij dan ook liever niet aan het toch al kleurrijke arsenaal van voorzieningen binnen onze wijk wordt toegevoegd. De stichting zou wel graag willen dat deze uitzondering meer concreet wordt omschreven. De gegeven definities voor toegestaan recreatief gebruik, het gebruik voor aan huis gebonden beroepen en de erotische dienstverlening lopen naar de opvatting van de stichting te vloeiend in elkaar over en geven daarmee teveel ruimte aan een eigen interpretatie en juridisch steekspel

Huishouden
In het bestemmingsplan is opgenomen dat een woonark door ten hoogste een huishouden mag worden bewoond. De definitie van huishouden (artikel 1.21 ‘Regels Arken en woonschepen’) is

dermate ruim gesteld dat het voor huisjesmelkers geen enkel beletsel vormt om een ark te voorzien van bewoning waar het Vliet al vol mee zit. De definitie is zo ruim dat ook studenten of seizoenswerkers als een huishouden kunnen worden beschouwd. Een huishouden per woonark is derhalve te diffuus en geeft ruimte aan verkapte kamerverhuur en derhalve overlast en verloedering en verwaarlozing van arken. De stichting wil ter onderbouwing van haar standpunt verwijzen naar de staat waarin de witte vierkante arken zich bevinden en de aard van de -vroegere- bewoning van deze arken.

Om te voorkomen dat er meer arken in de Vlietzone als verhuurobject/melkoe in gebruik worden genomen verzoekt de stichting om de term huishouden te laten vervallen en om aan te sluiten bij de in de Beleidsregel Bêd and Brochje Leeuwarden 2019 geformuleerde harde regel: *De eigenaar moet niet alleen de hoofdbewoner zijn, maar ook woonachtig zijn op het adres*. Niet alleen draagt deze formulering bij aan een uniform, concreet en uitvoerbaar beleid, maar het sluit ook aan bij de werkelijke situatie zoals deze voor het merendeel van de woonarken in de gemeente Leeuwarden geldt. Voor zover de stichting bekend zijn namelijk enkel in de Vlietzone de arken verknipt tot verhuurbare units. Daarnaast sluit de regel ook aan op landelijk (grootstedelijk) beleid om eigenaren van woonruimte te verplichten om op het eigendomsadres domicilie te hebben.

Woonarken

De stichting heeft kennis genomen van de bijlage waarin per ligplaats de bestemming is aangegeven. Niet geheel tot onze verbazing is binnen de grachten van de stad Leeuwarden enkel de Oostersingel, dus gelegen in de Vlietzone, aangewezen als ligplaatsen voor woonarken.

De stichting is van opvatting dat verhuurbare woonarken, zoals deze in de Oostersingel liggen, haaks staan op een goede ruimtelijke ordening en niet passen in een toekomstvisie van een leefbare, prettig ogende en veilige wijk, zoals deze ook de raad -blijkens het onlangs vastgestelde plan van aanpak- voor ogen staat. De Vlietsterbrug vormt de toegangspoort tot de wijk. Deze toegangspoort en de gracht bieden nu geen visueel aanlokkelijk beeld. Degene die deze brug oversteekt of door de gracht vaart wordt gelijk geconfronteerd met grote vierkante groene en witte arken, die worden verhuurd en die afbreuk doen aan het woonkarakter van een wijk. Dat deze arken een roemrucht verleden hebben en dat hierin niet de ‘bon ton’ van Leeuwarden is gehuisvest behoeft geen betoog.

De stichting zou dan ook graag zien, in het kader van een goede ruimtelijke ordening, dat het ligplaatsenbeleid in de Vlietzone gelijk gesteld wordt met het ligplaatsenbeleid in de overige stadsgrachten van Leeuwarden. Dit levert niet alleen een uniform, hanteerbaar en concreet beleid op, maar ook een uitlegbaar beleid. Immers, waarom in de Vlietzone wordt afgeweken van het beleid om in de stadsgrachten geen ligplaatsen voor woonarken te creëren, wordt op geen enkele wijze gerechtvaardigd, uitgelegd dan wel gemotiveerd. Zeker gelet op de monumentale pakhuizen aan de gracht passen woonarken hier niet. Daarnaast bood de Oostersingel voorheen onderdak aan de skûtsje families van de stad. Deze rijke scheepvaarhistorie is helaas door de gemeente in een recent verleden uit de Oostersingel verbannen. Hiervoor in de plaats kwamen grote vierkante verhuurarken en overlast. Graag zouden wij de oude grandeur hersteld zien, waarbij de SKS-skutsjes van Huzum en Leeuwarden in onze ogen hier een prima ligplaats zouden kunnen vinden.

Resumerend:

De stichting maakt bezwaar tegen het thans geformuleerde verbod op erotische dienstverlening vanuit arken. Dit verbod is onvoldoende concreet geformuleerd om daadwerkelijk te borgen dat erotische dienstverlening vanuit arken niet zal plaatsvinden. Wij verzoeken de Raad te kiezen voor een éénduidige, ondubbelzinnige formulering;

De stichting maakt bezwaar tegen het feit dat een ark bewoond mag worden door 'een huishouden'. Deze term sluit niet aan bij landelijk (grootstedelijk) woonbeleid waarin er steeds meer voor wordt gekozen om de regel op te nemen dat de eigenaar ook domicilie moet hebben op het adres in eigendom. Daarnaast sluit de term niet aan op het eigen gemeentelijke beleid (Beleidsregel Bêd and Brochje Leeuwarden 2019), sluit de term niet aan op het feitelijke gebruik van het merendeel van de arken waar de eigenaar zelf op woont en biedt de term feitelijk en specifiek voor de Vlietzone onnodig ruimte aan huisjesmelkers om woonarken uit te melken als verhuurobject met alle overlast van dien;

De stichting maakt bezwaar tegen de aanwijzing de Vlietzone als een gebied waar woonarken mogen liggen. De uitzonderingspositie binnen de stadgrachten van de stad Leeuwarden is niet gemotiveerd, past niet in een goede ruimtelijke ordening van een gracht waaraan monumentale pakhuizen staan, past niet in de toekomstvisie van de wijk en schuurt met het plan van aanpak om de wijk weer veilig en leefbaar te maken. De stichting pleit er dan ook voor een uitsterfbeleid van arken om de historie van de Vlietzone te laten herleven, als ligplaats voor de welvaartbrengers van Friesland, de skûtsjes van de stad.

-

Namens Stichting Vlietvaardig

[redacted]

.

Zienswijze 14

Grou, 23 mei 2020

Gemeente Leeuwarden

t.a.v. de gemeenteraad

Betreft:

Onze zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden – Arken en woonschepen'

Wij maken bezwaar tegen de toewijzing van een ligplaats en/of strook voor een ark en/of woonschip ter plaatse van Leppedyk 1011, 9001 ZD Grou en tegen de bestemmingswijziging van het aanliggende (zuidelijke)perceel.

(zie kaartje hiernaast uit het ontwerpbestemmingsplan 'Leeuwarden – Arken en woonschepen')

In het huidige geldende bestemmingsplan heeft dit adres, Leppedyk 1011 en alle bijbehorende percelen, geen ligplaats voor een ark en/of woonschip en heeft het gehele perceel de bestemming 'agrarisch gebied', het noordelijke perceel met de bijbehorende loods heeft de bestemming 'niet-agrarisch bedrijf'.

(zie kaartje hiernaast uit het bestemmingsplan Buitengebied 2008 van de gemeente Boarnsterhim)

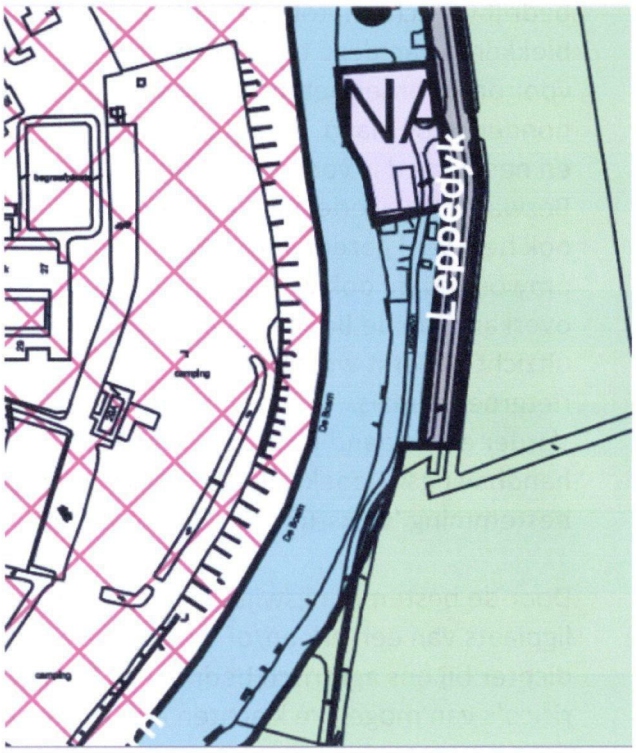

Op het adres Leppedyk 1011, 9001 ZD Grou ligt op dit moment een ark van mevrouw Smit. Deze diende als bedrijfswoning. Het bedrijf is echter niet meer actief, althans er vinden al jaren geen activiteiten meer plaats. De eigenaar H. Smit is in 2011 overleden, de weduwe van 79 jaar woont er nog.
Bij navraag door ons afgelopen weken zowel bij de gemeente Leeuwarden, als bij de provincie Friesland is er bij beiden echter geen ligplaatsvergunning voor dit adres bekend en/of afgegeven. (zie bijlage 1 en 2)

In het ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden, Arken en woonschepen (ontwerp 2020-03-27) wordt er een permanente ligplaats aangegeven bij deze percelen aan de Leppedyk 1011. Bovendien zou het gehele perceel ten zuiden van het perceel met bestemming 'niet agrarisch bedrijf' de bestemming tuin/erf krijgen, in plaats van agrarisch gebied.

Wij zijn naastligger, we zijn zowel zuidelijk als oostelijk buren en hebben een agrarisch bedrijf en onze toegangsweg loopt oostelijk langs het perceel van Leppedyk 1011. (zie kaartje hiernaast)
We hebben in het verleden en ook nu nog veel last ondervonden van de bewoners in de arken aan de Leppedyk welke onze toegangsweg is. Het tegenhouden van o.a. het loonbedrijf die met shovel en ladewagen en andere werktuigen werkzaamheden voor ons op het bedrijf verrichten, tot zelfs het blokkeren van deze toegangsweg voor ons. Verder het uitlaten van honden in ons land, terwijl dit rust- en nestgebied is voor weidevogels. Bezwaren bij allerlei instanties en ook heel veel gezeur van omwonenden, ook vanaf de overkant van de Boorne omdat hun uitzicht beperkt wordt door rietgroei of maïs.

Verder een maand terug bezwaren en tegenhouden door middel van een handhavingsverzoek van het telen van groente in een tunnelkas op een perceel van ons met bestemming 'volkstuin', omdat dit hun uitzicht beperkte.

Door de bestemmingswijziging van Leppedyk 1011 en de aanwijzing van een permanente ligplaats van een ark en/of woonschip bij deze percelen, komt de woonbestemming nog dichter bij ons agrarisch bedrijf, ons land, maar ook dichter bij onze gebouwen met alle risico's van mogelijke klachten en bezwaren tegen de uitvoering van ons agrarisch bedrijf en daardoor mogelijke beperkingen voor ons in de toekomst.

Bovendien is er geen noodzaak meer voor deze ark en eigenlijk is deze er ook nooit geweest.

Kortom, we vinden het niet wenselijk dat er op Leppedyk 1011 een ligplaats voor een ark en/of woonschip komt en dat het perceel ernaast de bestemming tuin/erf krijgt in plaats van agrarisch gebied.

We willen graag ons standpunt verder toelichten, mocht u daar prijs op stellen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bijlage 1: Mailverkeer gemeente Leeuwarden m.b.t. evt vergunningen in het verleden
Bijlage 2: Mailverkeer provincie Fryslân m.b.t. evt. ligplaatsvergunning in het verleden.

Bijlagen niet bijgevoegd. O.a. complete bouwdossiers, essentie in zienswijze.

Zienswijze 15

Van:
Verzonden: woensdag 27 mei 2020 07:31
Aan: Mollema-Jong de, Selma
Onderwerp: ligplaats woonark tussen Oude lune 1a en 1b

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Goedemorgen,

Na telefonisch contact met u te hebben gehad kon ik vandaag bezwaar aanteken.
Mijn vrouw en ik willen aan de oude lune met een woonark liggen en ons plan was als de mogelijkheid is er, om 4 meter in gemeente water te liggen. hebben we wat meer tuin. de vrouw mag heel graag tuinieren en eigen groenten maken. En ik snap dat we dan ook liggeld moeten betalen wat ook geen probleem is. Heb met de omwonenden contact gehad die zien het ook niet als een probleem. wij willen een enkele woonark die is mooi laag en dat past er mooi tussen. aan de hand van de arken aan de rechter kant zien wij niet een probleem om een stukje in gemeente water te liggen. vind het vreemd de ene wordt toegestaan en de ander mag het niet. Wij willen er een mooi stukje van maken dat iedereen super tevreden, is de buren de gemeente.

Vriendelijke groet,

Zienswijze 10

PlasBossinade

advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.

Postadres
Postbus 1100
9701 BC Groningen

Bezoek- en factuuradres
Paterswoldseweg 804
9728 BM Groningen

www.plasbossinade.nl
Tel. : + 31 (0)50 521 43 33
KvK : 01144514

AANTEKENEN
De Raad van de Gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

Groningen, 26 mei 2020

Per mail vooruit:
gemeente@leeuwarden.nl

Inzake : Suder Burd/advies
Onze ref. : 20180375-14/wrv/mk/20-01332088
Uw ref. :

[redacted]
Advocaat
Tel. direct : (050) 521 43 65
Fax direct : (050) 525 54 35
[redacted]

ZIENSWIJZE ONTWERP-BESTEMMINGSPLAN LEEUWARDEN-ARKEN EN WOONSCHEPEN

Geachte gemeenteraad,

In bovengenoemde zaak treed ik op als advocaat-gemachtigde van de Vereniging van Eigenaren Suder Burd te Grou en de volgende personen:

- [redacted] (eigenaar Djerreblom 1)
- [redacted] (vruchtgebruiker Djerreblom 11)
- [redacted] (eigenaar Snoekebled 6)
  [redacted]
- [redacted] (eigenaar)
  Djerreblom 12
  [redacted]

Cliënten hebben kennis genomen van het ontwerp-bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en Woonschepen. Cliënten kunnen zich met enkele onderdelen van dat ontwerp-bestemmingsplan niet verenigen en dienen daarom deze zienswijze in.

De zienswijze ziet enkel op de drie recreatiearken (met bijbehorende bebouwing, tuinen, terreinen en eventuele andere voorzieningen) die het bestemmingsplan mogelijk wil maken op de zuidelijke landtong van het eiland De Burd. Het betreft de volgende locatie (percelen 514 t/m 518):

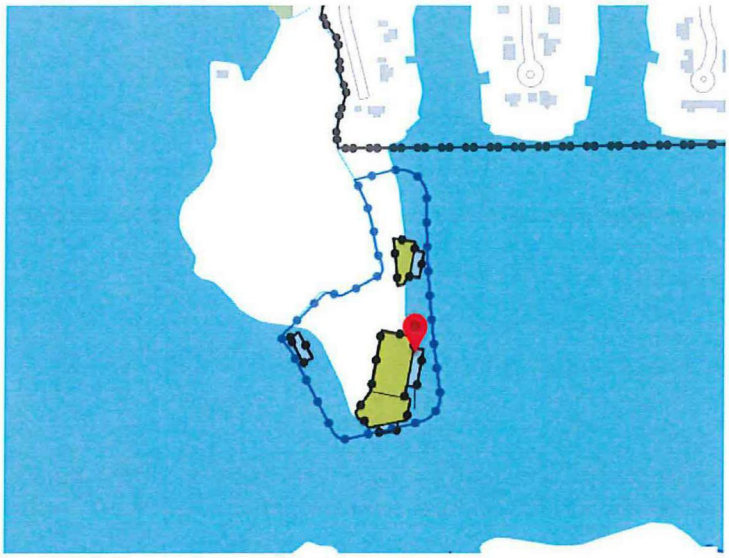

Uitsnede verbeelding

Cliënten zijn eigenaren van de nabij gelegen recreatiewoningen op De Suder Burd. Zij hebben rechtstreeks zicht op de voorgenomen locaties van de recreatiearken en andere bouwwerken. De afstand tussen de recreatiewoningen en de meest noordelijke ark bedraagt circa 100 meter. Cliënten vinden het belangrijk dat het open, gave en natuurlijke (EHS) karakter van de landtong bewaard blijft.

Cliënten stellen vast dat zij daar niet alleen in staan. Bebouwing in dit (natuur)gebied is in strijd met:

- het huidige bestemmingsplan: met een natuurbestemming en aanduiding wordt het, gaaf en open landschap beschermd en gevrijwaard van iedere bebouwing

- de ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 3.1.6 Wro): er is geen behoefte aan een nieuwe stedelijke ontwikkeling in dit natuurgebied;

- Verordening Romte Fryslân 2014; bouwen in de EHS is verboden;

- Verordening Romte Fryslân 2014: een nieuw complex van recreatiearken in natuurgebied is niet toegestaan;

- Provinciale Structuurvisie Grutsk op 'e Romte! Bouwen in grootschalig open gebied en aantasten weidsheid/leegte is ongewenst;

- Gemeentelijke Nota "welstand op het water": geen woonschepen in open landschap;

- Gemeentelijke Structuurvisie Boarnsterhim 2018: ruimte en openheid zijn dé kwaliteiten van het buitengebied. Deze moeten worden gewaarborgd.

Kortom: al het provinciaal en gemeentelijk beleid met betrekking tot dit gebied pleit voor behoud van openheid en natuur. Het mogelijk maken van nieuwe bebouwing is daarmee in strijd.

Beeldmateriaal

1. Voor een goede indruk van de huidige locatie van de arken en het plangebied verwijs ik naar bijgevoegde fotopresentatie (**bijlage 1**).

Huidige situatie

2. Het ontwerp-bestemmingsplan maakt drie recreatie-arken mogelijk in een open en gaaf natuurgebied, waar geen bebouwing aanwezig is en waar krachtens het huidige bestemmingsplan ook geen bebouwing is toegestaan. Deze landtong van De Burd is in 2016 in het kader van de Herinrichting Swette - De Burd 2016 ingericht als zomerpolder, met kruidenrijk natte graslanden, ten behoeve van watervogels in de winter en weidevogels in de zomer (herinrichting Swette - De Burd). In dat kader zijn vanaf 2016 bijvoorbeeld alle bosschages van de landtong verwijderd om de openheid van het gebied te waarborgen en te benadrukken en ervoor te zorgen dat hier minder roofvogels konden nestelen wat goed is voor de weidevogels.

3. Het ontwerp-plan betekent een forse inbreuk op de huidige feitelijke situatie en een breuk met het huidige bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim 2008. De gronden hebben daarin de bestemming:

   - voor zover het gaat om het water (Pikmeer en Súderburdster Wiid): natuurgebied met waterrecreatief medegebruik (artikel 7 van de planvoorschriften);

   - voor zover het gaat om het land/de landtong: natuurgebied (artikel 6 van de planvoorschriften).

Voorts geldt voor zowel de landtong als het water de aanduiding "gaaf gebied".

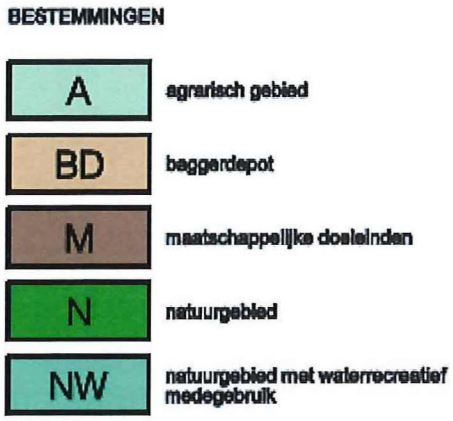

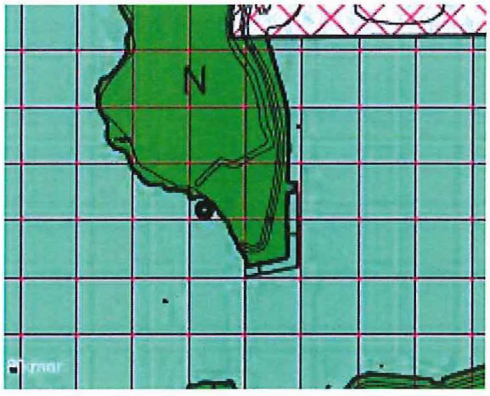

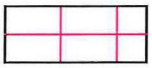

4. Binnen beide bestemmingsomschrijvingen staat de natuurfunctie uitdrukkelijk voorop. Bebouwing is niet toegestaan. De gronden zijn bestemd voor herstel, onderhoud en ontwikkeling van natuurlijke waarden, hetgeen overeenkomt met de ligging van die gronden binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS: thans Natuurnetwerk Nederland, maar in Fryslân wordt de term EHS gebruikt). Toevoeging van drie recreatie-arken met bijgebouwen en tuinen wijzigt het – open en natuurlijke – karakter van het gebied fundamenteel. Dat is in strijd met – onder meer – het provinciaal beleid over de Ecologische Hoofdstructuur.

Strijd met artikel 3.1.6 Bro (ladder voor duurzame ontwikkeling)

5. Het bestemmingsplan voorziet op de Suder Burd in een "nieuwe stedelijke ontwikkeling" als bedoeld in artikel 3.1.6 lid 2 Bro. Het bestemmingsplan voorziet immers in nieuwe bebouwing, verharding en private tuinen in een natuurgebied. Het totale ruimtebeslag bedraagt (veel) meer dan 500 m^2 en geldt daarom als stedelijke ontwikkeling (ABRS 28 juni 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:1724, r.o. 3.6). Het is bovendien een "*nieuwe*" stedelijke ontwikkeling omdat het ruimtegebruik substantieel wijzigt (van natuur naar intensieve recreatie).

6. Verder gaat het om een nieuwe stedelijke ontwikkeling *buiten* bestaand stedelijk gebied. De landtong van de Burd is (bestemd als) natuurgebied; daar is geen bebouwing aanwezig en het is evident dat ter plaatse van de locatie van de nieuwe woonarken met private tuinen geen sprake is van stedelijk gebied.

7. Dat betekent dat in de plantoelichting moet zijn gemotiveerd waarom deze nieuwe stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd (artikel 3.1.6 lid 2 Bro). Een dergelijke motivering staat niet in de plantoelichting en zo'n motivering is er natuurlijk ook niet. Niet valt in te zien waarom binnen het stedelijk gebied van de gemeente Leeuwarden – of daarbij aansluitend – geen ruimte is voor drie recreatiearken.

Strijd met Verordening Romte Fryslân 2014

<u>Verordening Romte Fryslân 2014 en EHS: niet bouwen in de EHS</u>

8. De landtong (en omliggend water) zijn onderdeel van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Het water waar de ligplaatsen voor de drie arken aan de Suder Burd zijn gesitueerd behoort blijkens de "Kaart Natuur" bij de Verordening Romte Fryslân 2014 tot de EHS. Er is geen GS-besluit om de grenzen van de EHS aan te passen (als bedoeld in artikel 7.1.6 Verordering Romte Fryslând 2014).

9. In het Natuurbeheerplan van de provincie Fryslan (2020) zijn de gronden als volgt gekwalificeerd:

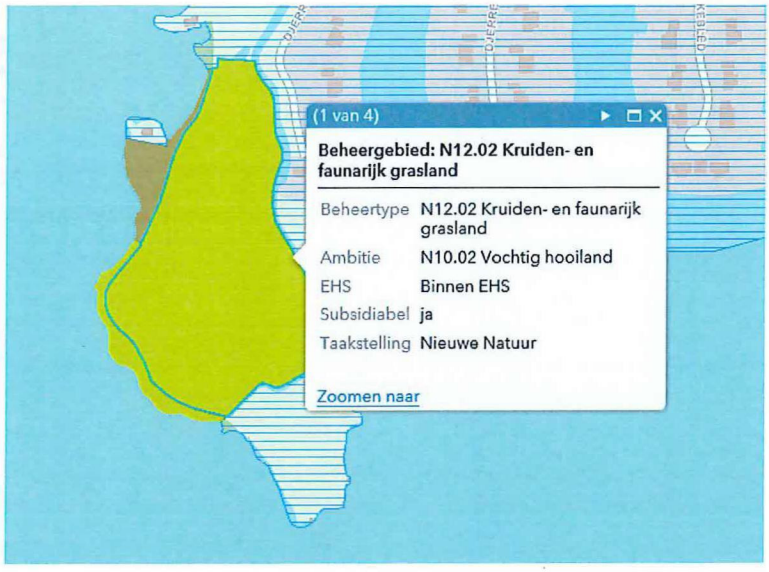
(1 van 4)
Beheergebied: N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
Beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
Ambitie N10.02 Vochtig hooiland
EHS Binnen EHS
Subsidiabel ja
Taakstelling Nieuwe Natuur
Zoomen naar

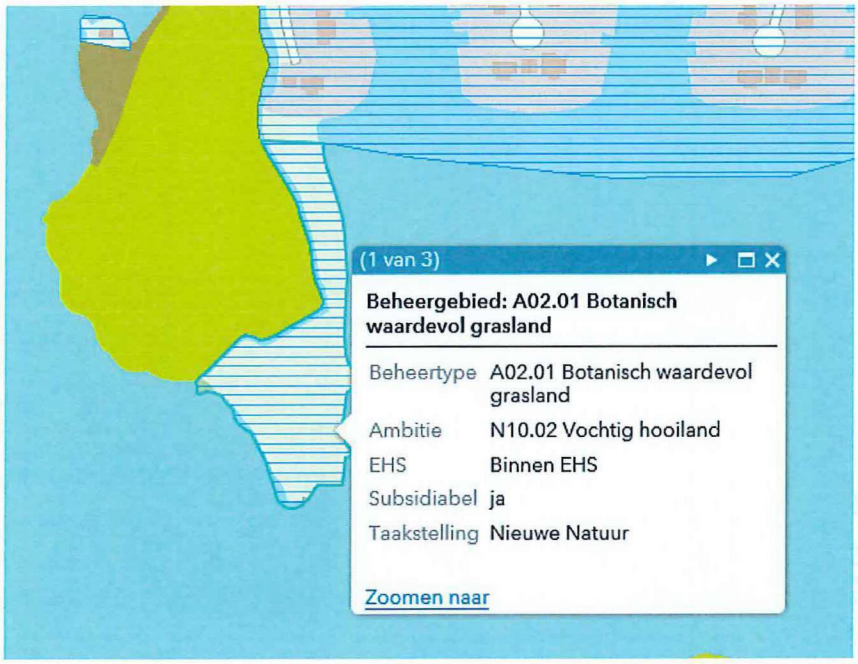
(1 van 3)
Beheergebied: A02.01 Botanisch waardevol grasland
Beheertype A02.01 Botanisch waardevol grasland
Ambitie N10.02 Vochtig hooiland
EHS Binnen EHS
Subsidiabel ja
Taakstelling Nieuwe Natuur
Zoomen naar

10. De volgende kaart laat zien dat de arken in de EHS komen te liggen. De arken liggen nu alle drie, voor de volle 100%, in de EHS:

11. Op grond van artikel 7.1.1 lid 1 Verordening Romte moet een bestemmingsplan voor de EHS voorzien in een passende bestemming met gebruiksregels gericht op behoud, herstel of ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van de gronden. Wat die kenmerken en waarden zijn blijkt uit de kaarten hierboven.

12. De gronden behoren tot de EHS en vallen onder het beheertype kruiden- en faunarijk grasland en botanisch waardevol grasland. Zij hebben de taakstelling "nieuwe natuur", met als ambitieniveau het beheertype "vochtig hooiland". Het water geldt als beheer- en ambitietype 'zoete plas'.

13. Permanente recreatiearken met bijgebouwen en private tuinen voorzien uiteraard niet in behoud, herstel of ontwikkeling van de natuurlijke kenmerken en waarden van dit gebied, zijnde "vochtig hooiland". Zoals gezegd is het gebied nota bene in 2016 ingericht als zomerpolder, met kruidenrijk natte graslanden, ten behoeve van watervogels in de winter en weidevogels in de zomer.

14. Het bestemmingsplan leidt tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied en tot een significante vermindering van de oppervlakte van de EHS. In het Provinciale Natuurbeheerplan 2020 geldt voor de gronden de ambitie "vochtig hooiland (de landtong)". Het is duidelijk dat permanente bebouwing en private tuinen zich niet verdragen met deze beheertypen, en daarom de daarbij behorende wezenlijke kenmerken en waarden significant aantasten. Voorts gaat het - mede vanwege de vier forse private tuinen - om een groot EHS-gebied (13.000 m^2) dat niet langer voor behoud en ontwikkeling van natuur wordt aangewend, maar voor bebouwing en privaat gebruik. De vierde ark mag met dit nieuwe bestemmingsplan ook een tuin maken. Uiteraard past dit ook

niet in het Natuurbeheerplan 2020, de EHS, en de omschrijving 'gaaf gebied' in het bestemmingsplan uit 2008.

15. Vanwege de permanente aanwezigheid van de arken wordt dat gebruik fors geïntensiveerd ten opzichte van de huidige situatie. De voorheen aanwezige recreatieve aanlegplaatsen, zonder gebouwen, werden slechts kortdurend (maximaal drie dagen) en alleen in het vaarseizoen (grofweg van mei tot september) gebruikt door vaarrecreanten, terwijl de permanente arken jaarrond aanwezig zijn en gebruikt worden.

16. Realisatie van het bouwplan leidt dus tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS ter plaatse en tot een significante vermindering van de oppervlakte van de EHS-gronden op De Burd. Daarom is de omgevingsvergunning in strijd met artikel 7.1.1 lid 2 Verordening Romte Fryslân 2014 (voor zover de vergunning ziet op EHS-gronden).

17. Dat zou slechts anders zijn indien is voldaan aan de criteria van artikel 7.1.3 lid 1 en lid 3 Verordening Romte Fryslân 2014 (groot openbaar belang, geen alternatieven, mitigatie en compensatie). Daarvan is niets gesteld en niets gebleken. Aan die voorwaarden is evident niet voldaan, alleen al omdat geen sprake is van een groot openbaar belang.

18. Blijkens het ontwerp Natuurbeheerplan 2021 wordt de landtong deels "uit" de EHS gehaald. Dat is juridisch niet mogelijk omdat niet is voldaan aan de voorwaarden van artikel 7.1.6 lid 2 Verordening Romte Fryslân 2014. Zo gaat de ontwikkeling (de recreatiearken) per saldo niet gepaard met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur of een vergroting van de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur en blijft de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur niet (tenminste) gelijk. Het aanpassen van de grenzen van de EHS, zodanig dat de recreatiearken buiten de EHS komen te liggen, is dan ook niet toegestaan. Om die reden zullen cliënten een zienswijze indienen op het ontwerp Natuurbeheerplan 2021.

<u>Verordening Romte: Geen nieuwe recreatiewoningen toegestaan</u>

19. De drie recreatie-arken zijn recreatiewoningen in de zin van de Verordening Romte Fryslân. Een recreatiewoning is, volgens de begripsbepalingen van de Verordening Romte

> *"een gebouw of deel van een gebouw dat naar de aard en inrichting is bedoeld voor verblijfsrecreatieve bewoning door een huishouding of daarmee gelijk te stellen groep van personen, dat het hoofdverblijf elders heeft."*

20. Gezamenlijk vormen zij dus een nieuw complex van recreatiewoningen. Krachtens artikel 5.1.2 van de Verordening Romte Fryslân is een nieuw complex van recreatiewoningen uitsluitend toegestaan in, aansluitend aan of nabij een recreatiekern als bedoeld in de Verordening Romte Fryslân 2014. De locatie op De Burd voldoet niet aan dit criterium. Daarom is de nieuwvestiging van drie (recreatie)arken op deze locatie in strijd met artikel 5.1.2 lid 1 van de Verordening Romte Fryslân.

21. Voor kleinschalige verblijfsrecreatie geldt een uitzondering in artikel 5.5.1 lid 1 Verordening Romte Fryslân: tot maximaal 15 nieuwe recreatiewoningen c.q. recreatiearken geldt dat zij

ook buiten een recreatiekern zijn toegestaan, mits de nieuwe bebouwing binnen of aangrenzend aan bestaand stedelijk gebied ligt. Bovendien moet het dan ook nog gaan om herbestemming en hergebruik van bestaande bebouwing. Aan geen van deze criteria is voldaan.

22. Het ontwerp-bestemmingsplan is daarom in strijd met de artikelen 5.1.2 lid 1 en 5.5.1 lid 1 sub d van de Verordening Romte Fryslân 2014. Voor zover dat al mogelijk zou zijn, hebben GS geen vrijstelling of ontheffing van deze bepalingen verleend. In de plantoelichting wordt geen enkele aandacht besteed aan deze strijdigheid.

Provinciaal beleid: Structuurvisie Grutsk op 'e Romte!

23. Het realiseren van recreatiearken (gebouwen) met bijbehorende voorzieningen op de landtong van de Burd is in verschillende opzichten in strijd met het provinciaal beleid, zoals bijvoorbeeld verwoord in de Structuurvisie Grutsk op 'e Romte:

24. Nummer 2 van de top 10 van de 'grensoverschrijdende landschappelijke en cultuurhistorische structuren van provinciaal belang' is de *"grootschalige openheid en weidsheid of leegte van de open landschapstypen"*. De landtong van de Suder Burd behoort daar zonder meer toe. Het provinciaal advies c.q. beleid luidt: *"Openheid, weidsheid of leegte van de afzonderlijke landschapstypen behouden en versterken door bijvoorbeeld niet passend groen of bouwwerken te verwijderen of verplaatsen."* Daarmee is onverenigbaar dat gebouwen (recreatiearken) worden gesitueerd in een natuurgebied, dat just wordt gekenmerkt door zijn weidsheid en openheid.

25. Specifiek voor de (Suder) Burd wordt dit bevestigd in Bijlage 2.9 "laagveengebied". Als kernkwaliteiten van dit landschap worden onder meer genoemd:
- zeer grootschalige openheid;
- openheid en weidsheid.

26. Blijkens de Friese landschapstypenkaart is sprake van laagveengebied, met als ambities en kenmerken eveneens zeer grootschalige openheid (als het gaat om maat en schaal) en "openheid en weidsheid" (structuur).

Strijd met gemeentelijk beleid

<u>Welstand op het water</u>

27. In de Nota "Welstand op het water" (d.d. 18 december 2015) heeft de gemeente Leeuwarden vastgelegd onder welke voorwaarden medewerking kan worden verleend aan het creëren van nieuwe ligplaatsen. Daarbij maakt de gemeente onderscheid tussen vier (deel)gebieden: de stad Leeuwarden, de museumhaven, *gebied in het open landschap* en gebieden in of aan de rand van de dorpskern. Het is duidelijk dat de landtong aan De Burd valt in het gebied *"in het open landschap"*.

28. Het gemeentelijk beleid daarvoor luidt als volgt (blz. 8 Nota Welstand op het water):

> "Het open karakter van het landschap buiten de bebouwde kommen van de gemeente Leeuwarden moet zoveel mogelijk intact worden gehouden. Het gebied kent een agrarische functie en bebouwing. Het landschap dient hier dan ook aan gerelateerd te zijn. Dat betekent beperking van het aantal woonschepen en dat de woonschepen zich zoveel mogelijk moeten voegen in het landschap."

29. Daarmee is uiteraard niet verenigbaar het toevoegen van nieuwe woonschepen in een gebied dat zich nu juist gekenmerkt door de openheid en gaafheid daarvan. Er is geen sprake van dat woonschepen zich daar kunnen "voegen in het landschap". De gemeente moet zich houden aan zijn eigen beleid. Er is geen enkele aanleiding om van dit zwaarwegende uitgangspunt af te wijken.

Ontwerp welstandscriteria arken (april 2020)

30. Ook in de ontwerp-welstandscriteria voor arken staat onder paragraaf 3.1.2 "het open landschap" dat het open karakter van het landschap buiten de bebouwde kommen zoveel mogelijk intact moet worden gehouden. Daar zijn cliënten het mee eens. Daarmee is echter niet verenigbaar dat de raad tegelijkertijd drie recreatiearken met tuinen en bebouwing mogelijk maakt in het open en gave natuurlandschap van de Super Burd.

Structuurvisie Boarnsterhim 2018

31. Doelstelling van de Structuurvisie is (zie pagina 21):

> "Bundeling en concentratie van bebouwing en voorzieningen om het buitengebied zoveel mogelijk open te laten, alsmede (recreatieve) druk op de natuurgebieden te verminderen. Zo stelt de Structuurvisie (bladzijde 21): "ruimte en openheid zijn dé kwaliteiten van het buitengebied. Deze kwaliteiten moeten dan ook zoveel mogelijk gewaarborgd worden. Dit kan door zeer zorgvuldig om te gaan met ontwikkelingen in het buitengebied."

Het afmeren van permanente recreatiearken past niet in die visie. Dat geldt evenzeer voor de aanleg van tuinen en het bouwen van bijgebouwen en andere bouwwerken.

32. Wat betreft de visie op recreatie (bladzijde 25) is het gebied aangewezen als een "*zoekgebied recreatieve ontwikkelingen*". Dat wil niet zeggen dat iedere recreatieve ontwikkeling hier zonder meer is toegestaan, integendeel. De Structuurvisie stelt specifiek over dit gebied (bladzijde 25):

> "Naast de Staande Mast route vormt ook het zuidelijk deel van De Burd een zoekgebied voor watergerelateerde ontwikkelingen. Dit gebied maakt echter ook onderdeel uit van de EHS, dat betekent dat recreatieve ontwikkelingen hier een extensief karakter hebben."

De inrichting van het gebied voor permanente recreatiearken met private tuinen en bijgebouwen, is geen recreatieve ontwikkeling met een extensief karakter.

Beoogde locatie is onbereikbaar via land: strijd met Bouwbesluit

33. De locatie van de vergunde arken is uitsluitend via het water bereikbaar. Zelfs lopend of per fiets zijn de arken vanaf het land niet te bereiken. Er is geen pad en gezien de eigendomsverhoudingen komt er ook geen pad. De vereniging en individuele (mandelige) eigenaren van de recreatiewoningen op de Suder Burd zijn en blijven unaniem niet bereid om een recht van overpad te vestigen, laat staan om de aanleg van een weg over hun eigendommen toe te staan.

34. Dat betekent dat de recreatiearken - bouwwerken in de zin van de Woningwet - niet kunnen voldoen aan de Bouwbesluitvoorschriften inzake de bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten (bijvoorbeeld artikel 6.37 Bouwbesluit). Krachtens deze voorschriften dient een verbindingsweg aanwezig te zijn tussen de opstelplaats voor brandweervoertuigen (als bedoeld in artikel 6.38 Bouwbesluit) en de openbare weg die voldoet aan de bepalingen van artikel 6.27 lid 3 Bouwbesluit (minimaal 4,5 meter breed, verhard over een breedte van tenminste 3,25 meter en geschikt voor motorvoertuigen met een massa van tenminste 14.600 kilogram). De woon- en recreatiearken zijn echter volstrekt onbereikbaar voor brandweervoertuigen en andere hulpdiensten. Daarom is de onderhavige locatie ruimtelijk onaanvaardbaar.

35. Cliënten realiseren zich dat een toetsing aan het Bouwbesluit pas aan de orde is bij het eventueel verlenen van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. Dat neemt niet weg dat het bestemmen van het voorgenomen gebruik in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, indien op voorhand voorzienbaar is dat de voorgenomen bouwwerken niet of alleen in strijd met andere regelgeving gerealiseerd kunnen worden. Het bestemmingsplan is dan bovendien onuitvoerbaar.

(Economische) uitvoerbaarheid en grondexploitatie

36. Het ontwerp-bestemmingsplan voorziet in een aangewezen bouwplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro. Dat betekent dat de Gemeenteraad een exploitatieplan had moeten vaststellen, tenzij het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins verzekerd is.

37. Dat laatste is niet het geval omdat geen sprake is van een (rechtsgeldige) exploitatieovereenkomst tussen de Gemeente en de Grouster Vastgoedmaatschappij B.V ontwikkelaar.

38. Voorts is niet verzekerd dat de ligplaatsen alleen maar zijn bestemd voor de eigenaren van de arken aan de Minne Finne, terwijl dat kennelijk wel de bedoeling van de planwetgever is.

39. Het bestemmingsplan is daarom niet uitvoerbaar. Los daarvan geeft het bestemmingsplan ook geen enkel inzicht in de financiële onderbouwing of uitvoerbaarheid daarvan.

Voorgeschiedenis

40. De gemeente speelt een merkwaardig spel, met als uitkomst drie recreatiearken aan De Burd die in strijd zijn met zowel het huidige woonschepenbeleid van de gemeente Leeuwarden (Welstand op het water 2015, Beleidsregels recreatiewoningen 2016) als het ontwerp-bestemmingsplan arken en woonschepen. Dat is onbehoorlijk, onzorgvuldig en in strijd met

een goede ruimtelijke ordening. Maar om onbekende redenen wil de gemeente kennelijk heel graag deze drie arken in dit natuurgebied hebben.

Omgevingsvergunning 16 maart 2018 voor aanlegvoorzieningen

41. B&W hebben op 16 november 2018 omgevingsvergunning verleend voor aanleg- en walvoorzieningen op de landtong, ten behoeve van de drie recreatiearken. Cliënten hebben daartegen bezwaar gemaakt. De bezwaarschriftencommissie van de gemeente Leeuwarden heeft B&W geadviseerd de bezwaren gegrond te verklaren en de omgevingsvergunning in te trekken. Dat hebben B&W niet gedaan. Bij beslissing op bezwaar van 5 juli 2019 hebben B&W in afwijking van het advies van de bezwaarschriftencommissie de omgevingsvergunning gehandhaafd.

42. Daartegen hebben cliënten beroep ingesteld en verzocht om schorsing (LEE 19/2519). De omgevingsvergunning van 16 maart 2018 voor de aanlegvoorzieningen is door de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland geschorst bij uitspraak van 9 december 2019. De voorzieningenrechter heeft daarbij onder meer overwogen dat de drie arken niet op korte termijn verplaatst hoefden te worden.

Omgevingsvergunning afwijkend gebruik d.d. 2 mei 2019 voor ligplaatsen en bijgebouwen

43. Op 2 mei 2019 hebben B&W omgevingsvergunning afwijkend gebruik verleend voor het mogelijk maken van drie arken aan de landtong bij De Burd, inclusief bijgebouwen en tuinen. Cliënten hebben daartegen beroep ingesteld. Het beroep is bij de rechtbank Noord-Nederland aanhangig onder nummer LEE 19/2200.

Omgevingsvergunning-bouw d.d. 29 augustus voor recreatiearken

44. Op 29 augustus 2019 B&W een omgevingsvergunning afwijkend gebruik verleend voor het verplaatsen van de drie recreatiearken en het aanleggen van vlonders. Daartegen hebben cliënten rechtstreeks beroep ingesteld (ex art. 7.1a Awb, zaaknummer LEE 19/3533).

45. De drie beroepszaken zijn gevoegd en zullen gezamenlijk op een zitting van de meervoudige kamer van de rechtbank worden behandeld. Het is op dit moment nog niet duidelijk wanneer. Dat komt mede door de coronamaatregelen van de rechtspraak.

Truc: Tijdelijke (?) omgevingsvergunning d.d. 2 maart 2020

46. Door de schorsingsuitspraak van 9 december 2019 konden geen aanlegvoorzieningen worden gerealiseerd en konden aan de landtong dus geen recreatiearken worden afgemeerd. Daarom hebben de Grouster Vastgoedmaatschappij BV en de gemeente Leeuwarden een truc bedacht.

47. De Grouster Vastgoedmaatschappij BV, althans de heer Kuperus, heeft op 2 maart 2020 een zogenaamd 'tijdelijke' omgevingsvergunning aangevraagd voor het plaatsen van aanlegvoorzieningen en het afmeren van een (grote) recreatieark. Blijkens de aanvraag zou

de ark drie jaren op de locatie aan de Burd blijven liggen. B&W hebben die aanvraag pas gepubliceerd op 18 maart 2020.

48. De zogenaamd "tijdelijke" omgevingsvergunning hebben B&W verleend op 11 maart 2020 verzonden op 12 maart 2020 en gepubliceerd op 26 maart 2020. Op vrijdag 13 maart 2020 zijn de aanlegvoorzieningen gerealiseerd en op zaterdagochtend 14 maart 2020 is de ark daadwerkelijk afgemeerd. Cliënten zijn hierover niet tevoren geïnformeerd en niet gehoord hetgeen wel gemoeten had op grond van art. 4:8 Awb. Daarmee werden cliënten voor voldongen feiten geplaatst.

49. Het is natuurlijk helder dat het helemaal niet gaat om een tijdelijke situatie. Alle inspanningen van de gemeente - inclusief het ontwerp bestemmingsplan - zijn erop gericht om ter plaatse permanente ligplaatsen mogelijk te maken. Cliënten achten het zeer onbehoorlijk dat de gemeente meewerkt aan een constructie die tijdelijkheid suggereert, terwijl de gemeente weet dat dat niet de waarheid is.

Voorlopig eindresultaat

50. De drie hiervoor genoemde omgevingsvergunningen maken het mogelijk dat op de landtong van de Burd recreatiearken met bijbehorende bebouwing komen, die evident en fors afwijken van de locatiekeuze én maatvoering in:

- De gemeentelijke nota welstand op het water (2015; blz. 8: geen arken in open landschap)
- De Beleidsnotitie recreatiewoningen (2016)
- het Ontwerp-bestemmingsplan (2020)
- Ontwerp Welstandscriteria arken (april 2020; par. 3.1.2 geen arken in open landschap)

	Lengte	Breedte	Hoogte	Maximale oppervlakte	Bijgebouwen
Welstand op het water (2015)	Max. 22 m.	Max 6 m.	Max 3.3 m.	Geen	0,00
Beleidsnotitie recreatiewoningen (2016)	--	--	--	Bij recht 70 m^2, bij uitzondering 120 m^2	0,00
Ontwerp bestemmingsplan arken en woonschepen	Max 17 m.	Max 6 m.	Max 3 m.	Max 65 m^2	0,00
Recreatieark Kuperus	29 m.	7 m.	6 m.	203 m^2	20 m^2
Recreatieark Van Slooten	18 m.	6 m.	3,5 m.	108 m^2	20 m^2
Recreatieark Ket	14 m.	4 m.	3,5 m.	64 m^2	20 m^2

51. Cliënten achter het onbegrijpelijk, onzorgvuldig en in strijd met een goede ruimtelijke ordening dat de gemeente hangende de voorbereiding van het ontwerp-bestemmingsplan

omgevingsvergunningen verleent voor recreatiearken, die met datzelfde ontwerp-bestemmingsplan flagrant in strijd zijn.

52. Het eind van het liedje is echter dat de drie vergunde recreatiearken en de vergunde bijgebouwen overal mee ins strijd zijn:

- niet overeenstemmen met de planregels voor recreatiearken (artikel 3.2 sub b)
- en ook niet met de regels voor tuinen/erven bij recreatiearken (artikel 6),
- maar desondanks vanwege het overgangsrecht en/of omdat de "bestaande" maatvoeringen al aanwezig waren kunnen blijven liggen

53. Aldus heeft de gemeente een situatie gecreëerd die vanaf dag één van de inwerkingtreding van het Bestemmingsplan arken en woonschepen in strijd is met de uitgangspunten en planregels daarvan.

Geen noodzaak voor drie nieuwe ligplaatsen voor arken op De Burd

54. In het dorp Grou wordt het gebied Minne Finne door Grouster Vastgoed Maatschappij B.V. ontwikkeld ten behoeve van woningbouw. Daar liggen momenteel twee recreatiearken en één woonark. De Grouster Vastgoedmaatschappij B.V. heeft met de Gemeente Leeuwarden in 2018 een exploitatieovereenkomst gesloten (**bijlage 2**). Daarin is in artikel 18.3 opgenomen dat de Grouster Vastgoedmaatschappij B.V voor eigen rekening en risico moet zorgen dat de drie aanwezige arken verplaatst worden. De Gemeente heeft een inspanningsverplichting om daaraan planologisch medewerking te verlenen.

55. Alleen ten aanzien van de ark die grenst aan het toekomstig openbaar gebied geldt een verplichting voor de Grouster Vastgoedmaatschappij B.V om op straffe van een boete van € 5.000,-- per maand die ark ook daadwerkelijk te verwijderen (uiterlijk twee jaren na het opleveren van de laatste nieuwbouwwoning). De andere twee arken kunnen zonder juridische consequenties en/of boetes blijven liggen. Dat blijkt ook uit bijlage 2 bij die overeenkomst met als titel 'de door Exploitant verplicht te verplaatsen recreatieark'. Als er al een ark moet worden verplaatst dan is dat er dus maar *één.* Daarom is er geen enkele aanleiding om aan de Suder Burd *drie* ligplaatsen mogelijk te maken.

56. In de exploitatieovereenkomst is niet overeengekomen dat de arken naar De Burd verplaatst worden. De eigenaren van de arken zijn daartoe ook niet verplicht. Er is ruimtelijk of planologisch geen enkele noodzaak om de arken van hun huidige ligplaats aan de Minne Finne te verwijderen.

57. De Grouster Vastgoedmaatschappij B.V heeft de landtong van De Burd in 2016 gekocht van Recreatieschap Marrekrite. Levering vond plaats in 2019. Op de landtong rustte vanaf 1997 een kwalitatieve verplichting die inhield dat de eigenaar van de landtong het gebied vrij toegankelijk en open moest houden voor het publiek. De landtong was dus altijd openbaar en vrij toegankelijk (natuur)gebied en werd ook op die manier gebruikt door recreanten.

Geheel onverplicht - en dus bij wijze van 'cadeau' aan de Grouster Vastgoedmaatschappij B.V - heeft de gemeente in 2019 die kwalitatieve verplichting ' er af' gehaald.

58. Het is niet duidelijk waarom, maar de gemeente is de Grouster Vastgoedmaatschappij B.V kennelijk zeer gunstig gezind. Waarom haalt de gemeente ten gunste van Grouster Vastgoedmaatschappij B.V de openbare toegankelijkheid van een gebied en waarom maakt de gemeente het planologisch mogelijk om drie recreatie-arken af te meren in een natuurgebied/EHS? Normaliter worden verzoeken om te bouwen in de EHS resoluut afgewezen.

59. Hoe dan ook, kennelijk hebben Gemeente en Grouster Vastgoedmaatschappij B.V onderling op enig moment afgesproken dat de arken van de Minne Finne verplaatst zouden worden naar De Burd. Daarover heeft geen overleg met belanghebbenden of inspraak plaatsgevonden.

60. In het ontwerp-bestemmingsplan is overigens niet geregeld of geborgd dat de ligplaatsen aan Burd (alleen) zijn bestemd voor de arken aan de Minne Finne. De eigenaar van (het relevante deel van) de landtong is de Grouster Vastgoedmaatschappij. Het staat de Grouster vastgoedmaatschappij blijkens het ontwerp-bestemmingsplan vrij de ligplaatsen te gebruiken voor geheel andere arken dan die aan De Minne Finne.

61. Het ontwerp-bestemmingsplan voorziet niet alleen in recreatiearken op De Burd, maar ook in bijgebouwen, walvoorzieningen en private tuinen. Er is geen enkele aanleiding - noch contractueel, noch ruimtelijk - om op de nieuwe locatie van de arken allerlei voorzieningen toe te voegen (forse private tuinen, bijgebouwen, boothellingen) die aan de Minne Finne niet aanwezig zijn. Bovendien zijn de bouwmogelijkheden in het ontwerp-bestemmingsplan voor de Burd groter dan de afmetingen van de arken die nu aan de Minne Finne liggen. Waarom zou de Grouster Vastgoedmaatschappij ten koste van natuur en landschap ruimere en nieuwe planologische mogelijkheden cadeau moeten krijgen, waarover zij niet beschikken en nooit beschikt heeft? Bij veel ligplaatsen voor arken mogen helemaal geen bijgebouwen worden geplaatst. Waarom wel op de Burd, in EHS gebied?

62. De Gemeente en Grouster Vastgoedmaatschappij hebben zélf veroorzaakt en zijn contractueel overeengekomen dat de arken, althans de ark die grenst aan het nieuwe openbaar gebied op de Minne Finne, verplaatst moeten worden. Dat betekent dat aan dit zelf gecreëerde belang van GVM en Gemeente in het kader van de (ruimtelijke) belangenafweging weinig gewicht mag worden toegekend en voorts dat de schijn van belangenverstrengeling is gewekt.

Geen verplaatsing

63. In het bijlage 1 bij het ontwerp-bestemmingsplan wordt gesuggereerd dat het zou gaan om verplaatsing van drie arken van de Minne Finne naar De Burd. Die voorstelling van zaken is om de volgende redenen niet juist:

- Uit niets blijkt dat de eigenaren van de drie arken die thans goed bereikbaar aan de Minne Finne liggen bereid zijn te verplaatsen naar een vanaf het land onbereikbare

locatie aan de Burd. Indien bijvoorbeeld de families Ket en van Slooten elders een ligplaats vinden voor hun arken, dan is het creëeren van de ligplaatsen aan De Burd niet nodig.

- De exploitatieovereenkomst tussen de Grouster Vastgoedmaatschappij B.V. en de gemeente Leeuwarden verplicht niet tot het verplaatsen van de drie arken aan de Minne Finne

- Het ontwerp-bestemmingsplan biedt vergunninghouder ruimte om ter plaatse drie geheel andere arken aan te leggen, als de thans aan de Minne Finne gelegen arken niet kiezen voor deze locatie;

- Het ontwerp-bestemmingsplan ziet op een groter gebied, grotere arken, meer bouwwerken en meer planologische mogelijkheden dan de huidige situatie aan de Minne Finne.

64. Het gaat dus welbeschouwd niet om een verplaatsing van drie arken, maar om het creëeren van drie geheel nieuwe permanente en grotere ligplaatsen, met bijbehorende tuinen, gebouwen en bouwwerken.

Gevolgen voor het zeilgebied

65. Met name de ark van de familie Kuperus (6 meter hoog) en de vele aan te planten bomen zorgen voor windvang en luwte op het aangrenzende water. Dat water wordt door de leden van de VvE intensief gebruikt voor zeilactiviteiten, maar ook door watersportverenigingen die daar zeilactiviteiten en zeilwedstrijden organiseren. Zij vrezen voor de gevolgen voor het zeilgebied wat aan drie kanten ligt van het schiereiland en wat belangrijk is voor recreatief- en wedstrijdzeilen (in nationale en lokale zeilklassen). Het aanmeren van de drie arken en het creëren van een landschapsplan (met bomen van meer dan 6 meter hoogte heeft tot gevolg dat de windsnelheid zal afnemen en de turbulentie zal toenemen in het volledige gebied rondom de drie arken. Het recent geopende nieuwe vaarwater was o.a. bedoeld om veel meer (zeil)boten langs deze landtong te laten varen (zie p.21 "Herinrichting Suderburd "Versterken waterrecreatie"). De gemeente stimuleert zeilen (zie Visiedocument Duurzaam Leeuwarden, 5.1 III "verduurzaming van waterrecreatie). In het ontwerp-bestemmingsplan worden de belangen van de zeilers onvoldoende in de afweging betrokken. Er is onvoldoende rekening gehouden met andere belangen dan die van de initiatiefnemer.

66. Elk voorjaar maken de watersportverenigingen de oevers rondom het zeilwater zoveel mogelijk vrij van bosschages en bomen (uiteraard in overleg met de eigenaren). Overigens is in 2015/2016 de gehele landtong van De Burd vrij van bomen en bosschages gemaakt, in het kader van herinrichting Swette-De Burd (geheel in overeenstemming met de kwalificatie "gaaf en open gebied" in het bestemmingsplan).

67. Eisers maken er bezwaar tegen dat thans een plan wordt gemaakt met nadelige gevolgen voor de zeilkwaliteit van het aangrenzende water. De raad heeft op geen enkele wijze onderzoek gedaan naar of aandacht besteed aan de gevolgen van dit bouwplan, inclusief beplanting, voor de zeilkwaliteit van het aangrenzende water. De nadelige gevolgen voor

veel watersporters die van dit water gebruik maken zijn zonder nader onderzoek of nadere belangenafweging ondergeschikt gemaakt aan de privé en zakelijke belangen van de familie Kuperus.

Conclusie

Cliënten verzoeken u om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen, dat wil zeggen zonder de drie nieuwe recreatiearken (met tuinen, bouwwerken en voorzieningen) aan de landtong van De Burd.

[redacted]

PlasBossinade

advocaten notarissen

bijlage 1

Om welk gebied gaat het

Bron: https://kadastralekaart.com/kaart/5.858427286148072/53.09213630109261/18

Om welk gebied gaat het

Bron: https://www.youtube.com/watch?v=u0BZhBCY-x8&feature=youtu.be (op 1:38)

Video is gemaakt in september 2016

Om welk gebied gaat het

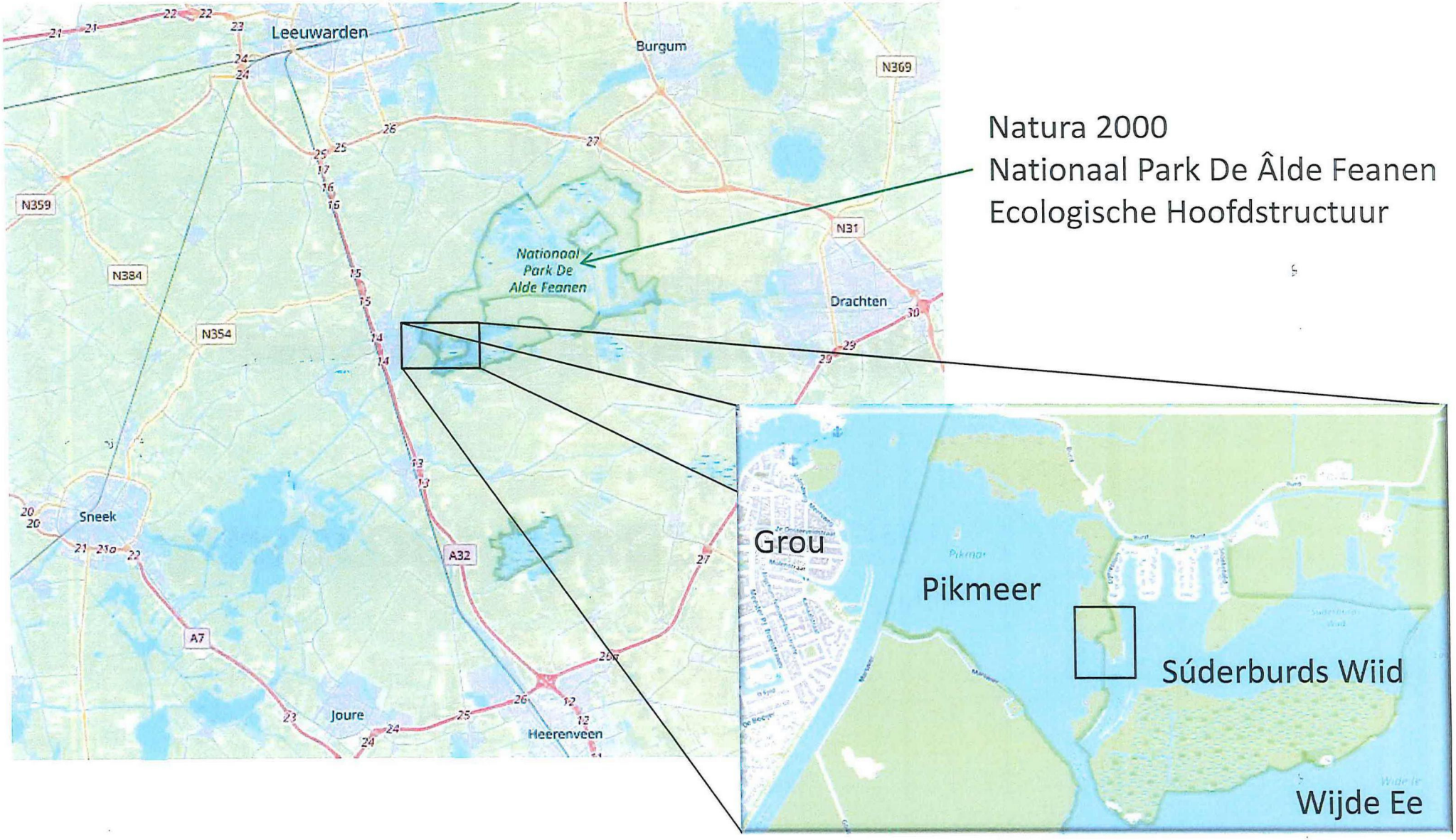

Bron: https://www.openstreetmap.org/#map=15/53.0926/5.8610

Riet groeit volop achter de steigers. Door het weghalen van deze steigers krijgt de oever nu minder bescherming.

De steigers geven extra bescherming aan de oever, dus weghalen is niet verstandig

PlasBossinade

advocaten notarissen

bijlage 2

EXPLOITATIEOVEREENKOMST

Minne Finne in Grou

De ondergetekenden:

1. de publiekrechtelijke rechtspersoon: Gemeente Leeuwarden, gevestigd te Leeuwarden, Oldehoofsterkerkhof 2, te dezen ingevolge het bepaalde in artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester drs. Ferdinandus Johannes Maria Crone, wonende te Leeuwarden, geboren te Dordrecht op 19 juli 1954;
te dezen tevens handelende ter uitvoering van het besluit van het College van burgemeester en wethouders van Leeuwarden de dato 25 oktober 2016 en derhalve bevoegd tot het aangaan en ondertekenen van deze overeenkomst,
Gemeente Leeuwarden hierna ook te noemen: "de Gemeente",

en

2. [redacted]
Exploitant"

partijen sub 1 en 2 hierna ook te noemen: "Partijen" en ieder voor zich: "Partij".

In aanmerking nemende:

A. dat de Exploitant voornemens is het Exploitatiegebied Minne Finne in Grou voor zijn rekening en risico tot ontwikkeling te brengen ten behoeve van de realisatie van woningbouw met bijbehorende infrastructuur, zoals het aanleggen van een weg, parkeerplaatsen, openbaar groen en een opvaart en overige Openbare Ruimte;

B. dat het voor het Exploitatiegebied geldende bestemmingsplannen 'Grou' en 'Woonschepen', de nu door de Exploitant voorgenomen ontwikkeling niet toelaat en dat de Gemeente aan de hand van één of meerdere aanvragen omgevingsvergunning een of meer afwijkingsprocedures moet doorlopen teneinde deze voorgenomen ontwikkeling wel mogelijk te maken;

C. dat de in overweging A. genoemde ontwikkeling op grond van artikel 6.2.1. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aan te merken is als een "bouwplan" waardoor het bepaalde in Afdeling 6.4 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) van toepassing is;

D. dat de Exploitant aan de Gemeente heeft verzocht medewerking te verlenen aan het in exploitatie brengen van het Exploitatiegebied;

E. dat het Exploitatiegebied zal wordt ontwikkeld in overeenstemming met de gemeentelijke uitgangspunten en randvoorwaarden welke door de Gemeente in overleg met de Exploitant zijn vastgesteld;

F. dat de Exploitant met uitzondering van de eventueel nog door de Gemeente aan hem in eigendom over te dragen onroerende zaken, alle gronden binnen het Exploitatiegebied in eigendom heeft, dan wel dat gemelde onroerende zaken aan hem ter beschikking staan en dat dit Exploitatiegebied is aan te merken als een Exploitatiegebied als bedoeld in Afdeling 6.4 Wet ruimtelijke ordening;

G. dat deze overeenkomst een overeenkomst is als bedoeld in artikel 6.24 Wet ruimtelijke ordening en voorziet in een totaalontwikkeling van het Exploitatiegebied;

H. dat het bepaalde in artikel 6.12 tweede lid en artikel 6.24 eerste lid Wet ruimtelijke ordening voorziet in het sluiten van deze overeenkomst en de daarin overeengekomen financiële bijdragen door de Exploitant aan de Gemeente;

I. dat Partijen overeenstemming hebben bereikt over de Locatie-eisen, en welke Locatie-eisen voor het Exploitatiegebied de kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden en uitgangspunten beschrijven en als sturings- en toetsingsinstrument dienen bij toekomstige ontwerpen en planuitwerkingen;

J. dat de Exploitant een Grondexploitatie heeft opgesteld voor de ontwikkeling van het Exploitatiegebied en ter informatie aan de Gemeente heeft verstrekt;

K. dat partijen de afspraken die zij over bovenbedoelde ontwikkeling hebben gemaakt in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

Artikel 1
Begripsbepalingen
In de onderhavige overeenkomst wordt verstaan onder:

1.1. Beeldkwaliteitplan:
De op 19 december 2016 door de gemeenteraad vastgestelde 'Stedenbouwkundige randvoorwaarden en welstandsrichtlijnen ten behoeve van woningbouw op de Volmawei, Hellingshaven en Minne Finne in Grou'.

1.2. Bestemmingsplan:
het eventueel ten behoeve van de ontwikkeling van het Exploitatiegebied door de Gemeente op kosten van de Exploitant op te stellen noodzakelijke bestemmingsplan als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening, en/of een buitenplanse grote afwijking als bedoeld in artikel 2.12 lid 1, onder a, sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.3. Bouwrijp maken:
het door en op kosten van de Exploitant geschikt maken van onroerende zaken voor de beoogde inrichting en bebouwing, in hoofdzaak en voor zover hier van toepassing, bestaande uit: sloop van opstallen c.q. boven- en ondergrondse obstakels, bodemsanering, terreinophoging, aanleg van hoofdriolering, hoofdontsluitingen, civiele kunstwerken, nutsvoorzieningen en waterhuishoudkundige voorzieningen, waaronder drainage.

1.4. Directievoering:
het dagelijks toezicht op het Bouwrijp maken en het Woonrijp maken.

1.5. vervallen.

1.6. Exploitatiegebied:
het gebied zoals nader aangeduid op de als Bijlage I aan de onderhavige overeenkomst gehechte kaart en welk gebied op de wijze als in deze overeenkomst is bepaald zal worden verwezenlijkt.

1.7. Grondexploitatie:
de door de Exploitant opgestelde en aan de Gemeente bekende grondexploitatieberekening met toelichting en bijlagen, die een begroting omvat van alle kosten en opbrengsten van de Locatieontwikkeling.

1.8. Inrichtingsplan:
het door en op kosten van de Exploitant voor het Exploitatiegebied en/of elk daarvan deel uitmakend gebied te vervaardigen plan met betrekking tot de inrichting van de Openbare Ruimte.

1.9. Kavel:
elk voor verwezenlijking van Werken/Gebouwen c.a. in aanmerking komend afzonderlijk gedeelte van het Exploitatiegebied, niet bestemd tot Openbare Ruimte.

1.10. Kwaliteitsdocument Openbare Ruimte
het door de Gemeente opgestelde document: "Kwaliteitsdocument Openbare Ruimte" van 5 februari 2014, aan welke eisen onderdelen van de Openbare Ruimte dienen te voldoen in de realisatiefase, beheerfase en onderhoudsfase en van welk document door de Gemeente aan de Exploitant een exemplaar ter hand is gesteld.

1.11. Locatie-eisen:
- De op 19 december 2016 door de gemeenteraad vastgestelde 'Stedenbouwkundige randvoorwaarden en welstandsrichtlijnen ten behoeve van woningbouw op de Volmawel, Hellingshaven en Minne Finne in Grou',
- eventuele eisen met betrekking tot werken en werkzaamheden inzake Bouwrijp maken;
- eventuele regels omtrent uitvoering van werken en werkzaamheden inzake Bouwrijp maken.

1.12. Locatieontwikkeling:
de voor rekening en risico van de Exploitant uit te voeren ontwikkeling van het Exploitatiegebied c.q. de daarvan deel uitmakende gebieden, in hoofdzaak bestaande uit de indeling in meerdere Kavels, het voor het Exploitatiegebied en/of elk daarvan deel uitmakend gebied vervaardigen of uitwerken van Stedenbouwkundige plan(nen) (inclusief Inrichtingsplan en Beeldkwaliteitplannen), de stedenbouwkundige supervisie, bodemsanering, het Bouw- en Woonrijp maken en de uitgifte van Kavels ten behoeve de Voorgenomen ontwikkeling.

1.13 Openbare Ruimte:
de in het Exploitatiegebied door en voor rekening van de Exploitant aan te leggen openbare infrastructuur, zoals, voor zover hier van toepassing, wegen, fietspaden, trottoirs en groenvoorzieningen waaraan ingevolge de Wegenwet een openbare bestemming zal worden gegeven, alsmede waterpartijen en watergangen, alles, voor zover hier van toepassing, met de daarop/daarin aanwezige verlichtingen, nutsvoorzieningen, speelvoorzieningen, rioleringen en alle daarbij behorende werken.

1.14. Planning:
de tijdsplanning voor de uitvoering van de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling, zoals blijkend uit de Grondexploitatie en de Locatie-eisen.

1.15. Programma:
het totaal van de in het Exploitatiegebied te ontwikkelen en te realiseren Werken/Gebouwen, inclusief de parkeervoorzieningen, zoals opgenomen in de Grondexploitatie.

1.16. Projectgroep
de in artikel 4 bedoelde groep.

1.17 Realisator
iedere partij of iedere derde, die eventueel krachtens enige overeenkomst met De Exploitant rechten toekomt en/of verkrijgt.

1.18. Standaard 2005:
de Standaard RAW Bepalingen (Standaard 2005), van Stichting Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (C.R.O.W.).

1.19. Vervallen

1.20. Stedenbouwkundig Plan:
De op 19 december 2016 door de gemeenteraad vastgestelde 'Stedenbouwkundige randvoorwaarden en welstandsrichtlijnen ten behoeve van woningbouw op de Volmawei, Hellingshaven en Minne Finne in Grou'.

1.21. Supervisie:
het incidenteel inspecteren door de Gemeente, anders dan de Directievoering en het toezicht volgens de UAV 2012, van de uitvoering van de werkzaamheden van het Bouwrijp maken en het Woonrijp maken van het Exploitatiegebied.

1.22. UAV 2012:
de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken 2012 (UAV 2012).

1.23. Voorgenomen ontwikkeling:
het door en voor rekening van de Exploitant dan wel enige Realisator (doen) ontwikkelen en realiseren van Werken/Gebouwen in het Exploitatiegebied.

1.24. Werken/Gebouwen:
ieder gedeelte van de voor het Exploitatiegebied c.q. elk daarvan deel uitmakend gebied beoogde verwezenlijking van Werken/gebouwen, inclusief parkeervoorzieningen, geschikt om afzonderlijk in de Voorgenomen ontwikkeling te worden betrokken.

1.25. Woonrijp maken:
het door en voor rekening van de Exploitant inrichten van het Openbare Ruimte, omvattende in hoofdzaak: de verwezenlijking van bijvoorbeeld wegen, fietspaden, trottoirs, verlichtingen, nutsvoorzieningen, groenvoorzieningen, rioleringen en alle daarbij behorende werken.

Artikel 2
Doel en duur van de overeenkomst

2.1. Partijen gaan hierbij een exploitatieovereenkomst aan gericht op de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling in het Exploitatiegebied door de Exploitant.

2.2. De Locatieontwikkeling en Voorgenomen ontwikkeling vindt plaats volgens de bepalingen van de onderhavige overeenkomst en met inachtneming van:
   a. de Locatie-eisen, vastgesteld door de Gemeente op 19 december 2016;
   b. de door de raad of het college van burgemeester en wethouders der gemeente Leeuwarden vast te stellen ruimtelijke/planologische stukken;

   Partijen zijn in gezamenlijkheid bevoegd tot wijziging van de Locatie-eisen, alles voor zover passend binnen de hiervoor sub b nader omschreven stukken. In geval van een dergelijke wijziging treden de gewijzigde documenten in de plaats van de voorgaande versie(s) van de betreffende documenten.

2.3. Ingeval van strijdigheid tussen deze documenten prevaleren de onder b. gemelde ruimtelijke/planologische stukken, mits deze alsdan onherroepelijk zijn geworden.

2.4. De onderhavige overeenkomst treedt heden in werking en duurt voort zolang de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling nog niet voltooid zijn conform het bepaalde in artikel 2.5, zulks onverlet de mogelijkheden tot tussentijdse beëindiging en/of ontbinding van deze overeenkomst op grond van het in artikel 14 bepaalde. Onverlet het vorenstaande streven Partijen er naar en nemen zij ten opzichte van elkaar ook een inspanningsverplichting op zich de Locatieontwikkeling te voltooien binnen 5 jaren na de dag van ondertekening van deze overeenkomst.

2.5. De Locatieontwikkeling en de Voorgenomen Ontwikkeling wordt voltooid door een besluit- of een daartoe strekkende mededeling van de Exploitant aan de Gemeente. Dit besluit en/of deze mededeling dient door de Exploitant bij aangetekende brief of deurwaardersexploit aan de Gemeente bekend te worden gemaakt. De Exploitant verplicht zich jegens de Gemeente een dergelijk besluit en/of mededeling niet eerder te nemen dan wel te doen, dan nadat de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling volledig zijn voltooid, het Openbare Ruimte volledig aan de Gemeente is opgeleverd en in eigendom is overgedragen, de onderhoudstermijnen van de Openbare Ruimte zijn verstreken en de tijdens de onderhoudstermijnen uit te voeren werken zijn voltooid alsmede nadat al de door de Exploitant aan de Gemeente ingevolge artikel 10 aan de Gemeente verschuldigde bijdragen volledig zijn voldaan. Tussentijdse beëindiging van de onderhavige overeenkomst door de Exploitant is, behoudens het bepaalde in artikel 5.5. en 14 bepaalde, niet mogelijk zonder dat de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling zijn voltooid in de zin van dit artikel 2.5.

Artikel 3
Publiekrechtelijke medewerking Gemeente

3.1. De Gemeente zal zich maximaal inspannen, met inachtneming van geldende wet- en regelgeving en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, dat alle noodzakelijke procedures tot aan het onherroepelijk worden van de aanvra(a)g(en) omgevingsvergunning met voortvarendheid worden gevoerd c.q. behandeld, zodat maximaal wordt bevorderd dat de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling conform de Planning kan plaatsvinden.

3.2. De Gemeente zal, met inachtneming van geldende wet- en regelgeving en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zich maximaal inspannen te bevorderen dat alle publiekrechtelijke besluiten, vergunningen, afwijkingen, vrijstellingen en goedkeuringen van overheidswege, welke vereist zijn in het kader van de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling verleend zullen worden. De Exploitant draagt zorg voor ontvankelijke aanvragen voor de voor De Exploitant benodigde publiekrechtelijke besluiten, vergunningen, afwijkingen, vrijstellingen en goedkeuringen van overheidswege. Eventuele Realisatoren dienen zorg te dragen voor ontvankelijke aanvragen voor de door Realisatoren benodigde publiekrechtelijke besluiten, vergunningen, afwijkingen en goedkeuringen van overheidswege.

3.3. Indien het publiekrechtelijke planologisch kader voor het Exploitatiegebied of een gedeelte daarvan afwijkt van de inhoud van de Locatie-eisen en/of van reeds vastgestelde eventuele Beeldkwaliteitplannen en/of Stedenbouwkundige Plannen, dan wel indien eventueel vereiste afwijkingen en/of publiekrechtelijke besluiten op basis van wet- en/of regelgeving (waaronder de flora en fauna, geluid/lucht, archeologie, bodem en water) niet worden verkregen of indien als gevolg van wet- en/of regelgeving nadere maatregelen dienen te worden getroffen, dan zal dit volledig voor rekening en risico van de Exploitant komen.

3.4. Ingeval van wijzigingen c.q. afwijkingen c.q. nadere maatregelen, zoals bedoeld in artikel 3.3. zal De Exploitant de Locatie-eisen, het Stedenbouwkundige plan en de Grondexploitatie (inclusief het Programma) alles voor zover nog niet uitgevoerd, (noodzakelijkerwijs) aan de gewijzigde situatie in overleg met de Gemeente aanpassen, waarbij de Locatie-eisen en reeds vastgestelde en goedgekeurde Stedenbouwkundige Plannen zoveel mogelijk gehandhaafd zullen worden.

Artikel 4
Projectgroep

4.1. De Exploitant en de Gemeente roepen hierbij een Projectgroep in het leven voor de nadere uitwerking van het Inrichtingsplan, het bouw- en woonrijp maken bestek, de benodigde planologische procedures en de feitelijke inrichting van het openbaar gebied en de overdracht aan de gemeente.

4.2. De Projectgroep wordt samengesteld uit vier leden, waarvan twee leden te benoemen door de Exploitant en twee leden te benoemen door de Gemeente. Zijdens de Gemeente zal een lid in ieder geval een stedenbouwkundig ambtenaar dienen te zijn. Partijen zijn te allen tijde bevoegd de door hen aangestelde leden van de Projectgroep te vervangen.

4.3. Het is ieder lid van de Projectgroep toegestaan derden/deskundigen op ad hoc-basis bij de werkzaamheden van de Projectgroep te betrekken.

4.4. Besluiten van de Projectgroep komen tot stand op basis van unanimiteit. Bij gebreke van deze unanimiteit komt geen besluit van de Projectgroep tot stand.
De werkzaamheden van de Projectgroep zijn van uitvoerende en adviserende aard. Een oordeel van de Projectgroep kan derhalve noch privaatrechtelijk noch publiekrechtelijk gelden als een oordeel en/of medewerking of goedkeuring van de Gemeente. Op iedere in het kader van deze overeenkomst en de uitvoering daarvan zijdens de Gemeente vereiste medewerking danwel goedkeuring blijft derhalve het bepaalde in artikel 17 volledig van toepassing.
De zijdens de Gemeente aan te stellen leden van de Projectgroep dienen er jegens de Exploitant zorg voor te dragen dat tijdig en adequaat aan de daartoe bevoegde organen van de Gemeente voor enige zijdens de Gemeente vereiste medewerking dan wel goedkeuring aan bevoegde organen van de Gemeente de daartoe vereiste voorstellen ter besluitvorming worden voorgelegd.

4.5. De voorzitter van de Projectgroep is het lid dat zijdens de Gemeente niet in zijn/haar hoedanigheid van stedenbouwkundig ambtenaar is aangesteld. Deze voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen alsmede de oproeping van de vergaderingen van de Projectgroep. Vergaderingen vinden plaats op zodanige plaatsen en tijdstippen als de voorzitter door middel van diens oproepingen zal aangeven. Vergaderingen van de Projectgroep worden tevens gehouden indien twee of meer leden om een vergadering verzoeken middels een schriftelijk bericht aan de voorzitter, die vervolgens tot oproeping van de vergadering overgaat. Ieder van de leden van de Projectgroep is bevoegd agendapunten voor de vergaderingen aan te dragen, ook staande de vergadering.

Artikel 5
Algemeen

5.1. De Locatieontwikkeling en de Voorgenomen Ontwikkeling zal door en voor rekening en risico van De Exploitant worden uitgevoerd.

5.2. De Exploitant heeft met betrekking tot het Exploitatiegebied voorcalculatorisch de Grondexploitatie vastgesteld, welke als zodanig aan Partijen bekend is doch voor rekening van de Exploitant is en blijft en derhalve onder meer niet taakstellend is voor het beleid van de Exploitant met betrekking tot de Locatieontwikkeling.

5.3. De Exploitant is bevoegd om het Programma en de Planning te wijzigen in overleg met de Gemeente. Hernieuwde vaststelling van het Programma en de Planning in gewijzigde vorm geschiedt door de Exploitant in overleg met de Gemeente en geheel onverlet het gestelde in artikel 3 (publiekrechtelijke bevoegdheden van de Gemeente). De Exploitant zal ieder(e) door hem gewijzigde Programma en Planning binnen een termijn van vier weken nadat hij deze in overleg met de Gemeente heeft vastgesteld bij aangetekende brief aan de Gemeente toezenden.

5.4. De Exploitant is zondermeer verplicht, doch onverlet de mogelijkheden tot tussentijdse beëindiging en/of ontbinding op grond van het in artikel 5.5. en 14 bepaalde, op de wijze als in deze overeenkomst is bepaald, over te gaan tot verwezenlijking van de Locatieontwikkeling, zij het dat dit alle rechten en verplichtingen welke deze overeenkomst toekent aan De Exploitant onverlet laat.

5.5. Indien de Exploitant op enig tijdstip tot het oordeel komt dat de feitelijke en/of geldelijke omstandigheden verdere verwezenlijking van de Locatieontwikkeling onmogelijk maken zal hij een daartoe strekkend besluit dienen te nemen en zal vervolgens mits de Exploitant heeft voldaan aan het verder in dit artikel 5.5. gestelde, de verdere verwezenlijking van de Locatieontwikkeling door hem achterwege worden gelaten.
In het voorkomende geval zal, mits, voor zover nog van toepassing, aan de overige daarvoor geldende voorwaarden in deze overeenkomst is voldaan, de Locatieontwikkeling als voltooid moeten worden beschouwd.
Van een dergelijk besluit zal de Exploitant binnen vier weken schriftelijk aan de Gemeente mededeling doen bij aangetekende brief of deurwaardersexploit. In het voorkomende geval zal met het alsdan wel verwezenlijkte gedeelte van het Openbare Ruimte door Partijen moeten worden gehandeld als is bepaald in artikel 2.5. en 9.
Voorts heeft in geval van een verder achterwege blijven van de Locatieontwikkeling als in dit artikel 5 de Exploitant jegens de Gemeente geen enkel recht op restitutie van door hem aan de Gemeente betaalde kosten als bedoeld in artikel 10.

Artikel 6
De bij Exploitant in eigendom zijnde onroerende zaken

6.1. De Exploitant heeft, voor zover hier van toepassing met uitzondering van de in artikel 7.1. bedoelde bij de gemeente in eigendom zijnde onroerende zaken, in het Exploitatiegebied reeds alle onroerende zaken in eigendom, dan wel deze staan aan hem ter beschikking.

Artikel 7
Levering van onroerende zaken aan de Exploitant

7.1. De Gemeente, zal de bij haar in eigendom zijnde onroerende zaken gelegen binnen het Exploitatiegebied, tegen een koopsom van € 1,- in eigendom overdragen en leveren aan de Exploitant, gelijk de Exploitant de betreffende onroerende zaken in eigendom zal aanvaarden. Levering door de Gemeente aan de Exploitant zal plaatsvinden, nadat - in overleg tussen de Gemeente en de Exploitant - de Gemeente een redelijke termijn is gegund in het kader van de uitvoering van het bepaalde in artikel 7.2.

7.2. De Gemeente verbindt zich jegens de Exploitant om, indien deze zulks noodzakelijk/wenselijk oordeelt, in nauw overleg met de Exploitant, aan de door de Gemeente aan de Exploitant te leveren onroerende zaken zoals benoemd onder 7.1. voor zover gelegen binnen het Exploitatiegebied vóór de levering aan de Exploitant zodanige vervaardigingshandelingen te verrichten, dat de desbetreffende onroerende zaken worden aangemerkt als Bouwterrein in de zin van artikel 11, vierde lid van de Wet op de Omzetbelasting 1968 en wijziging 1995 (reparatiewetgeving) en de daarop gebaseerde regelgeving. Zo nodig zal daaromtrent nader overleg door Partijen en de fiscale autoriteiten plaatsvinden, teneinde - waar nodig en/of gewenst - een daartoe strekkende verklaring van deze fiscale autoriteiten omtrent de BTW -status van de desbetreffende onroerende zaken te verkrijgen.

7.3. Met kosten van hier bedoelde door de gemeente verrichte vervaardigingshandelingen wordt gehandeld als bepaald in artikel 10. De betreffende kosten zullen bestaan uit:
   a. alle externe kosten die de Gemeente aantoonbaar heeft gemaakt ter zake van de betreffende vervaardigingshandelingen;
   b. alle interne gemaakte kosten van de Gemeente ter zake van de betreffende vervaardigingshandelingen, te berekenen tegen de bij de Gemeente gebruikelijke tarieven en met inachtneming van een desbetreffend voorcalculatorisch budget, welk budget wordt vastgesteld door de Gemeente.

7.4. De overdracht en levering door de Gemeente aan de Exploitant zal plaatsvinden op de gebruikelijk door de Gemeente gebezigde voorwaarden, met dien verstande dat de levering aan de Exploitant in ieder geval zal plaatsvinden vrij van hypotheek, hypothecaire inschrijvingen en beslagen, en in de staat waarin de betreffende onroerende zaken zich bij de levering aan de Exploitant zullen bevinden. De Gemeente heeft met betrekking tot de door haar te leveren onroerende zaken de Exploitant inzage gegeven in de desbetreffende milieutechnische onderzoeksrapporten.
De Exploitant aanvaardt bij de levering van de betreffende onroerende zaken de feitelijke en juridische staat, zoals die blijkt uit de in de vorige alinea bedoelde, door de Gemeente overgelegde en aan Partijen genoegzaam bekende documenten, en/of uit de openbare registers, zoals bedoeld in artikel 3:16 van het Burgerlijk Wetboek.
Het vorenstaande is echter niet van toepassing indien evenwel uit al de bovengenoemde stukken blijkt dat er in enige desbetreffende onroerende zaak bodemverontreinigingen aanwezig zijn dit het voorgenomen gebruik dat de Exploitant daarvan wil gaan maken onmogelijk maken. In het voorkomende geval zullen de Gemeente en de Exploitant hieromtrent nadere afspraken maken, dan wel kunnen besluiten volledig van overdracht en levering af te zien.

7.5. De Exploitant is bevoegd om met betrekking tot onroerende zaken, die de Gemeente ingevolge artikel 7.2. aan de Exploitant zal overdragen en leveren, de eigendomsoverdracht bij de terbeschikkingstelling van deze onroerende zaken aan de Exploitant uit te stellen, en om aan de Gemeente te verzoeken om de levering geheel of gedeeltelijk aan derden te doen plaatsvinden. De Gemeente zal dergelijke verzoeken van de Exploitant honoreren.

Artikel 8
Sanering; Bouw- en Woonrijp maken

8.1. De Exploitant zal na vaststelling en goedkeuring van het desbetreffende Stedenbouwkundig Plan inclusief Beeldkwaliteitplan en Inrichtingsplan, voor zijn rekening en risico (doen) uitvoeren alle werkzaamheden tot het Bouw- en Woonrijp maken. Onder het Bouw- en Woonrijp maken wordt de volledige aanleg en inrichting van de in artikel 9 bedoelde Openbare Ruimte mede begrepen.
De betreffende werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd met inachtneming van het bepaalde in artikel 2.2, het desbetreffende vastgestelde en goedgekeurde Stedenbouwkundig Plan, alsmede het Kwaliteitsdocument Openbare Ruimte, en zoals zal worden vastgelegd in de in opdracht en voor rekening van de Exploitant te vervaardigen schetsontwerpen, voorlopige- en definitieve ontwerpen en bestekken met bijbehorende bestekstekeningen en van al welke stukken een nadere omschrijving is opgenomen in het Kwaliteitsdocument Openbare Ruimte.
De bestekken ter zake van de uitvoering van de voormelde werken, zullen worden ingericht conform het bepaalde in de Standaard RAW bepalingen 2005. Voorts zal in voormelde bestekken de U.A.V. 2012 van toepassing worden verklaard, onverminderd eventuele nadere afspraken tussen de Exploitant en de Gemeente (zoals hierna bedoeld) bij wijziging van een of meer van deze regelingen en onverminderd het in de volgende alinea bepaalde. Indien de bedoelde Standaard RAW bepalingen 2005 en/of de U.A.V. 2012 worden gewijzigd, kunnen de Exploitant en de Gemeente nader overeenkomen om de gewijzigde regelingen op de bestekken van toepassing te verklaren. Bij gebreke van nadere overeenstemming daaromtrent tussen de Gemeente en De Exploitant zullen de Standaard RAW bepalingen 2005 en de U.A.V. 2012 van toepassing blijven.
Ter zake van de oplevering aan Gemeente, de duur van de onderhoudsperiode, de garantieverplichtingen van De Exploitant, de verplichtingen van De Exploitant gedurende de onderhoudsperiode, de verplichtingen van De Exploitant ter zake van het herstraten, en de verplichtingen van De Exploitant tot het vervaardigen en leveren van revisietekeningen, dient de Exploitant zich in ieder geval te houden aan het Kwaliteitsdocument Openbare Ruimte van gemeente.
Voor De Exploitant wordt de verplichting opgenomen om met zijn (onder)aannemers te bedingen, dat de Gemeente deze (onder)aannemers uit hoofde van garanties kan aanspreken, indien De Exploitant met de nakoming van de betreffende garantieverplichtingen jegens de Gemeente in gebreke blijft, dan wel wanneer de onderhavige overeenkomst is geëindigd. De betreffende verplichtingen van De Exploitant worden opgenomen in voormelde bestekken en van welke bestekken aan de Gemeente zowel een gewaarmerkt duplicaat als een digitale versie moet worden verstrekt.

8.2. De in artikel 8.1. bedoelde schetsontwerpen, voorlopige en definitieve ontwerpen, bestekken en bestekstekeningen zullen in opdracht en voor rekening en risico van de Exploitant worden vervaardigd. De Directievoering en het toezicht over de uitvoering van de werkzaamheden inzake het Bouw- en Woonrijp maken alsmede de Supervisie hierover worden door of in opdracht van de Exploitant gevoerd, zij het wat de Supervisie betreft met inachtneming van het daarover in artikel 8.3. bepaalde.

8.3. De in 8.1. bedoelde schetsontwerpen, voorlopige en definitieve ontwerpen, bestekken en bestekstekeningen dienen door de Exploitant dadelijk na gereedkomen door de Exploitant ter goedkeuring aan de Gemeente (Dienst SOB) te worden voorgelegd. De Gemeente (Dienst SOB) toetst op voortvarende wijze en terstond de aldus aan zijn voorgelegde schetsontwerpen, voorlopige en definitieve ontwerpen, bestekken en bestekstekeningen aan de hand van het bepaalde in artikel 2.2 en aan het betreffende vastgestelde en overeenkomstig artikel 12.1 goedgekeurde Stedenbouwkundig Plan en aan het Kwaliteitsdocument Openbare Ruimte.
Onverlet het bepaalde in artikel 8.2. voert de Gemeente in opdracht van de Exploitant de Supervisie uit op de uitvoering van de werkzaamheden inzake het Bouwrijp maken en het Woonrijp maken.
De Gemeente zal ter zake een eigen functionaris aanstellen. Al de op de werkzaamheden van een dergelijke functionaris vallende kosten zijn voor rekening van de Exploitant en hiermee zal gehandeld worden op de wijze als hierna in artikel 10 is bepaald. De exploitant is verplicht gemelde functionaris bij voortduring onbeperkt en ongestoord toegang te verschaffen tot het Exploitatiegebied en deze verplichting tevens op te leggen aan zijn aannemers en/of onderaannemers.
Aan het feit, dat de Gemeente (Dienst SOB) betrokken wordt bij de tussentijdse controle van uitvoering van werken, kan de Exploitant ter zake van de oplevering (zoals bedoeld in artikel 10) geen rechten ontlenen.

8.4. De Exploitant zal voor zijn rekening en risico op de bij hem in eigendom zijnde c.q. nog van de Gemeente te verkrijgen onroerende zaken in het Exploitatiegebied de eventueel noodzakelijke sanering van de bodem uitvoeren conform de eisen van het ter zake bevoegde (overheids)gezag, voorafgaand aan de overige werkzaamheden tot het Bouw- en Woonrijp maken, onverminderd de bevoegdheid van de Exploitant om kosten en schade ter zake van zulke verontreiniging te verhalen op de veroorzakers.

8.5. De Exploitant zal de in dit artikel 8 begrepen werkzaamheden (doen) uitvoeren met inachtneming van de publiekrechtelijke regelgeving met betrekking tot eventuele archeologische vondsten. De kosten en baten ter zake zijn voor rekening van de Exploitant.

8.6. Voor zover nodig en mogelijk zal de Exploitant bij de uitoefening van zijn bevoegdheden steeds de geldende aanbestedingswetgeving (waaronder de Europese Aanbestedingsrichtlijnen), voor zover zulke wetgeving van toepassing is op de activiteiten van de Exploitant, in acht nemen.
De exploitant is jegens de Gemeente verplicht de geldende aanbestedingswetgeving (waaronder de Europese Aanbestedingsrichtlijnen in ach te nemen waar het betreft de verwezenlijking van het Openbare Ruimte. Schade voor de Gemeente die voortvloeit uit het door de Exploitant niet- of niet behoorlijk in acht nemen van de gemelde aanbestedingswetgeving zal op eerste vordering volledig door de Exploitant aan de Gemeente moeten worden vergoed.

8.7. Met de uitvoering van de in dit artikel 8 bedoelde werkzaamheden mag door de Exploitant dan wel de derden door wie de Exploitant deze werkzaamheden zal doen uitvoeren, niet eerder worden begonnen dan nadat de Exploitant ter zake een schriftelijke mededeling van goedkeuring van de ontwerpen, bestekken en bestektekeningen door de Gemeente heeft ontvangen.
Tijdens de uitvoering van de in dit artikel 8 bedoelde werkzaamheden blijkende misslagen en omissies in de ontwerpen, bestekken en bestekstekeningen dan wel niet onderkende aanpassingen aan de uit te voeren werkzaamheden die voortvloeien uit de specifieke omstandigheden van het Exploitatiegebied dan wel de desbetreffende gedeelten daarvan, komen, ook al zijn al de desbetreffende ontwerpen, bestekken en bestekstekeningen goedgekeurd door de Gemeente volledig voor rekening van de Exploitant.

Artikel 9
Openbare Ruimte

9.1. De Openbare Ruimte zal door de Exploitant en ter keuze van de Gemeente om niet dan wel voor een symbolisch bedrag aan de Gemeente worden overgedragen, na behoorlijke vooraankondiging door de Exploitant aan de Gemeente. Zulke vooraankondiging dient schriftelijk te geschieden, en wel ten minste 30 werkdagen voor de geplande opleveringsdatum.
Ten aanzien van zulke overdracht(en) zal de Exploitant in ieder geval moeten voldoen aan het gestelde in het Kwaliteitsdocument Openbare Ruimte.

9.2. Gelijktijdig met de overdracht zoals bedoeld in artikel 9.1. zal de Openbare Ruimte om niet c.q. voor 1 euro door de Exploitant in eigendom worden overgedragen worden geleverd aan de Gemeente. De kosten van overdracht en de ter zake eventueel verschuldigde overdrachtsbelasting dan wel de ten gevolge van deze overdracht aan de zijde van de Gemeente vallende Omzetbelasting zijn voor rekening van de Exploitant.

9.3. De Exploitant zal in overleg met de Gemeente al die maatregelen nemen die nodig zijn om het bouwverkeer van- en naar het Exploitatiegebied door de eventueel aangrenzende- en in de nabijheid liggende (woon)wijken zoveel als mogelijk te beperken. Tot deze maatregelen behoort in ieder geval het in goed overleg tussen Partijen vaststellen van de routes van het bouwverkeer van- en naar het Exploitatiegebied.
Tijdens de bouwperiode van de projecten Minne Finne, Volmawei en Hellingshaven wordt de Volmawei voorzien van een tijdelijke asfaltlaag zodat deze weg tijdens de bouw voor het bouwverkeer van de hiervoor genoemde projecten en voor de bewoners en bezoekers toegankelijk blijft. De kosten van de aanleg van dit asfalt voor betaald door de ontwikkelaars van de drie bouwlocaties en de gemeente. De totale kosten bedragen € 20.000, De kosten voor iedere partij en dus ook voor Opdrachtgever bedraagt € 5.000. Dit bedrag wordt binnenkort in rekening gebracht.

9.4. Tot zekerheid voor de richtige nakoming van zijn verplichtingen betreffende de verwezenlijking van het Openbare Ruimte verplicht de Exploitant zich aan de Gemeente een bankgarantie te verstrekken. Dit dient te geschieden uiterlijk 15 november 2018.

9.5. Het bedrag van de in artikel 9.4. bedoelde bankgarantie is gelijk aan de op als prognose berekende begrote kosten van het woonrijp maken van de Openbare Ruimte en het herstel van de schade als bedoeld in artikel 9.3., zijnde € 175.000. Hierin zijn ook begrepen de eventuele kosten die noodzakelijkerwijs gemaakt moeten worden buiten het Exploitatiegebied. Deze prognose is gegrond op de Grondexploitatie, de desbetreffende budgetraming dan wel de aanneemsom en wordt gecorrigeerd naar rente en inflatie gedurende de looptijd van de uitvoering van de verwezenlijking van het Openbare Ruimte.

9.6. Vervallen

9.7. De Gemeente zal de in artikel 9.4. bedoelde bankgarantie aan de Exploitant retourneren ter gelegenheid van de in artikel 9.2. bedoelde eigendomsoverdracht, tenzij de Exploitant dan wel de aannemer aan wie hij de desbetreffende werkzaamheden heeft opgedragen nog werkzaamheden dient te verrichten met een waarde van meer dan 2,5% dan het bedrag van de bankgarantie.

9.8. De Gemeente zal alleen dan onder de bankgarantie mogen trekken nadat naar haar oordeel is komen vast te staan dat de Exploitant niet- dan wel niet volledig heeft voldaan aan zijn verplichtingen.

9.9 Partijen verklaren dat bij de bepaling van de koopprijs van het aan de gemeente verkochte openbaar gebied is uitgegaan van het gebruik voor openbaar groen. Indien een gedeelte of het geheel van het verkochte, aangegeven op bijlage III, binnen vijfentwintig (25) jaar, ingaande heden een hoogwaardigere of andere bestemming, invulling of gebruik krijgt dan de huidige bestemming door vaststelling door de gemeente van een nieuw bestemmingsplan, of op grond van een door de gemeente vastgestelde planologische afwijking ex artikel 2:12 lid 1 sub a. ten derde Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) , danwel door het van de zijde van het Rijk of de provincie tot stand komen van een inpassingsplan (ex artikelen 3:28 en 3:26 Wro), of een vergelijkbare planologische maatregel, is de gemeente aan Exploitant of haar rechtsopvolger een meerprijs verschuldigd indien door Exploitant daartoe een beroep op nakoming van het onderhavige beding wordt gedaan.

9.10 De gemeente dient de Exploitant binnen drie maanden na vaststelling van een in artikel 9.9. genoemde planologische maatregel, bij aangetekende brief te informeren.

9.11 De meerwaarde wordt bepaald door het verschil tussen de door de deskundige vastgestelde vrije marktwaarde op basis van een situatie als beschreven in artikel 9.9. en de overeengekomen koopsom van € 1,-. Indien het verkochte onderdeel uitmaakt van een te ontwikkelen plangebied, wordt de mogelijke meerwaarde van het verkochte naar rato berekend van de totale waardeontwikkeling van het plangebied.

9.12 De in artikel 9.9. bedoelde meerwaarde wordt voor de Exploitant en de gemeente bindend vastgesteld door één gecertificeerde deskundige (Nederlands Register Vastgoed Taxateurs (NRVT)). De gemeente en de Exploitant zullen binnen een maand na de in 9.10 genoemde in kennisstelling deze deskundige in onderling overleg aanwijzen. Aanwijzing van de deskundige dient te geschieden binnen twee maanden na een daartoe door de Exploitant gedaan verzoek. Indien de gemeente in gebreke blijft om binnen twee maanden na een daartoe door de Exploitant gedaan verzoek, gezamenlijk een deskundige aan te wijzen, zal de Exploitant benoeming van de deskundige verzoeken aan de bevoegde rechter binnen wiens ressort het verkochte is gelegen. De kosten van het bindend advies, dan wel de gerechtelijke aanwijzing, worden door partijen ieder voor de helft gedragen.

9.13 De door de deskundigen bindend vastgestelde meerwaarde zal de gemeente aan de Exploitant voldoen binnen twee maanden na een daartoe door de Exploitant bij aangetekende brief gedaan verzoek.

9.14 De gemeente verbindt zich de in dit artikel opgelegde verplichtingen bij elke vervreemding in eigendom van het ingevolge deze akte gekochte of gedeelte daarvan aan de nieuwe verkrijger in eigendom op te leggen, ten behoeve van de Exploitant te bedingen en aan te nemen en om die bedingen, alsmede het in dit artikel bepaalde, in elke verdere akte van vervreemding in eigendom woordelijk te doen opnemen.

Artikel 10
Kosten

10.1. In het kader van de uitvoering van de Locatieontwikkeling worden aan gemeentezijde externe en interne kosten gemaakt ten behoeve van de grondexploitatie van het Exploitatiegebied waarover op grond van artikel 6.24 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening in deze overeenkomst bepalingen kunnen worden opgenomen inzake financiële bijdragen door de Exploitant aan de Gemeente;
voorts kunnen op grond van gemeld artikel in deze overeenkomst bepalingen worden opgenomen inzake financiële bijdragen van de Exploitant aan de Gemeente inzake ruimtelijke ontwikkelingen.

De hierboven bedoelde kosten en financiële bijdragen zijn:

a. de kosten, die gemoeid zijn met het opstellen van deze overeenkomst c.a., ten bedrage van €
b. de kosten voor de projectleiding en voor het opstellen danwel beoordelen van één ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de uitgebreide afwijkingsprocedure of het Bestemmingsplan ten bedrage van € Indien er meerdere aanvragen omgevingsvergunning worden ingediend die enkel door middel van een uitgebreide afwijkingsprocedure verleend kunnen worden, dan zullen hierover extra ambtelijke kosten in rekening gebracht; over de hoogte van deze kosten worden aanvullende afspraken gemaakt;
c. de kosten, die gemoeid zijn met het toetsen van het bestek inzake het Bouw- en Woonrijp maken, de kosten voor het uitvoeren van Supervisie op het Bouw- en Woonrijp maken van het Exploitatiegebied en de kosten die verband houden met de overdracht van de grond naar de Gemeente, ten bedrage van € Uitgangspunt hierbij is dat het bouwrijp maken plaatsvindt in een aaneengesloten periode van 12 weken en dat het woonrijp maken plaatsvindt in een aaneengesloten periode van 12 weken. Indien het bouw- en/of woonrijp maken gefaseerd wordt uitgevoerd, dan worden deze ambtelijke kosten verhoogd met 25%, zijnde € Indien als gevolg van planaanpassingen een aangepast bestek wederom door de Gemeente getoetst moet worden, dan zullen hierover aanvullende afspraken gemaakt moeten worden.
d. de kosten voor het uitvoeren van landmeetkundige werkzaamheden, ten behoeve van o.a. het verwerken van de nieuwe situatie ten behoeve van de Basisregistratie Grootschalige Topografie en de noodzakelijke grondtransacties in het Exploitatiegebied, ten bedrage van €
e. de kosten voor het toetsen van onderzoeken en de toetsen van de plannen door Milieu, Verkeer, Ontwerp en Wijkzaken aangaande de inrichting van de openbare ruimte, ten bedrage van €
g. de kosten voor het verweer, indien tegen een verleende omgevingsvergunning beroep wordt aangetekend, ten bedrage van €
h. de kosten voor het verweer indien tegen een verleende omgevingsvergunning hoger beroep wordt aangetekend, ten bedrage van €

De totale kosten bedragen aangezien het bouwrijp maken langer heeft geduurd dan 12 weken), eventueel aan te vullen met de kosten voor het verweer in het kader van beroepsprocedures en de kosten voor het opstellen of toetsen van een bestemmingsplan. De kosten worden in drie gelijke termijnen in rekening gebracht van op 15 november 2018, 15 november 2019 en15 november 2020.

De eventuele betaling van de ambtelijke kosten indien beroep wordt aangetekend vindt plaats binnen 3 maanden na het indienen van het beroep.

Al het vorenstaande onverlet de verplichting van de Exploitant om aan de gemeente te voldoen de bedragen welke hij verplicht is aan de gemeente te voldoen op basis van de jaarlijks door de gemeente vast te stellen Verordening Leges Leeuwarden en/of de overige ter zake gelden publiekrechtelijke regelingen.

10.2. Met betrekking tot de externe kosten geldt dat, alvorens over te gaan tot het maken van externe kosten c.q. tot het aangaan van verplichtingen waaruit zulke externe kosten kunnen voortvloeien, de Gemeente ter zake van de aard en omvang van deze externe kosten overleg zal voeren met de Exploitant. Uitgangspunt daarbij is dat bedoelde externe kosten redelijkerwijs noodzakelijk en marktconform dienen te zijn;

10.3. De Exploitant zal de kosten dragen van de noodzakelijke (civieltechnische) werkzaamheden welke buiten het Exploitatiegebied door of in opdracht van de Gemeente dienen te worden uitgevoerd als gevolg van de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling van- en op het Exploitatiegebied. Onder deze kosten vallen in elk geval werkzaamheden als gevolg van herstel of aanpassing dan wel upgrading en/of herinrichting van de Openbare Ruimte alsmede werkzaamheden in het kader van de aanleg of verbetering dan wel capaciteitsvergroting van nutsvoorzieningen in de Openbare Ruimte. Indien de uitvoering van deze werkzaamheden met zich brengt dat één of meer derden hierdoor nadeel of hinder ondervinden als gevolg waarvan de Gemeente kosten dient te maken in de sfeer van nadeelcompensatie, dan vallen deze kosten eveneens onder de kosten als bedoeld in dit artikel. De kosten zullen op basis van de werkelijk gemaakte kosten door de Gemeente bij de exploitant in rekening worden gebracht. Het staat de initiatiefnemer ook vrij om de hiervoor genoemde werkzaamheden zelf uit (te laten) voeren. Deze werkzaamheden moeten voldoen aan de gemeentelijke kwaliteitseisen en behoeven gemeentelijke goedkeuring.

10.4. De Exploitant verplicht zich op zijn kosten zorg te dragen voor de aansluiting en aanpassing van rioleringen, nutsvoorzieningen en verharding ter plaatse van de aansluiting op de bestaande infrastructuur. De in verband met deze werkzaamheden door de Gemeente te maken kosten zullen op basis van de werkelijk gemaakte kosten door de Gemeente bij de Exploitant in rekening worden gebracht.

10.5. De Exploitant machtigt de directeur van Stadsontwikkeling en Beheer om, in voorkomende gevallen, door nutsbedrijven voorgeschreven aanpassingen aan nutsvoorzieningen, welke voortvloeien uit de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen ontwikkeling te laten uitvoeren. Alle hieraan verbonden kosten zijn voor rekening van de Exploitant. De directeur van Stadsontwikkeling en Beheer zal vooruitlopend op een opdracht tot uitvoering van bedoelde aanpassingen met de Exploitant overleg hebben inzake deze werkzaamheden en de daaraan verbonden kosten.

10.6. Eventueel benodigde aanpassing van rioleringen, nutsvoorzieningen en verharding welke zich buiten het plangebied bevinden doch noodzakelijk zijn voor het Bouw- en/of Woonrijp maken van het plangebied dienen voor rekening van de Exploitant te worden uitgevoerd en gelden als bijdrage aan de Gemeente.
Te denken valt daarbij aan:
- het aanleggen van inritconstructies;
- het zo nodig vergroten van de capaciteit van het rioleringssysteem;
- het afkoppelen van riolering en leidingen van nutsvoorzieningen;
- het opnieuw aansluiten daarvan en het aanpassen van verhardingen;
- het aanbrengen van een of meer brandkranen;
- het (ver)plaatsen van lichtmasten.

Voor zover de hier bedoelde werkzaamheden zich voordoen zal de directeur van Stadsontwikkeling en Beheer hierover vooruitlopend op een opdracht tot uitvoering van bedoelde aanpassingen met de Exploitant overleg hebben inzake deze werkzaamheden en de daaraan verbonden kosten.

10.7. Al de in dit artikel 10. bedoelde kosten zullen door De Exploitant aan de Gemeente gefaseerd worden voldaan als door de Gemeente nader aan de Exploitant zal worden meegedeeld en voorts op basis van door de Gemeente aan de Exploitant te verstrekken nota's en op de wijze als in deze nota's door de Gemeente nader zal worden aangegeven.

10.8. De Exploitant is bij te late betaling een rentevergoeding over de desbetreffende kosten verschuldigd. Als rentepercentage geldt de wettelijke rente, vermeerderd met 1% aan administratiekosten op jaarbasis.

Artikel 11
Nutsbedrijven en bereikbaarheid

11.1. De Exploitant treedt, in verband met de aanleg van nutsvoorzieningen, rechtstreeks in overleg met de desbetreffende nutsbedrijven of andere derden. De kosten van nutsvoorzieningen (energievoorziening, telecommunicatievoorzieningen en dergelijke) komen ten laste van de betreffende leveranciers van nutsvoorzieningen, onverminderd de (gebruikelijke) aansluitbijdragen, die nutsbedrijven ter zake van zogenaamde huisaansluitingen van (delen van) Werken/Gebouwen in rekening brengen bij de Exploitant, dan wel de desbetreffende Realisator(en) of hun rechtverkrijgenden.

11.2. De Exploitant zal actief ijveren voor een goede kwaliteit van de bereikbaarheid van het Exploitatiegebied in fysieke zin en in beeldvorming.

Artikel 12
Voorgenomen Ontwikkeling – medewerking Partijen

12.1. Planvorming
Binnen de uitgangspunten van artikel 2.2. en met inbegrip van de uit de Grondexploitatie zijn stedenbouwkundige randvoorwaarden en welstandsrichtlijnen vervaardigd. Deze stedenbouwkundige randvoorwaarden en welstandsrichtlijnen zijn op 19 december 2016 door de gemeenteraad vastgesteld.

12.2. Partijen nemen hierbij over en weer een inspanningsverplichting op zich om alles in het werk te stellen, wat redelijkerwijze van hen verwacht mag worden en binnen hun invloedsfeer ligt, om de Locatieontwikkeling en de Voorgenomen Ontwikkeling mogelijk te maken.

Artikel 13
Planschade en schade ex afdeling artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening

13.1. Planschadeclaims ingevolge afdeling 6.1. Wet ruimtelijke ordening op grond van besluiten tot één of meer afwijkingen van het bestemmingsplan betrekking hebbende op het Exploitatiegebied, zijn voor rekening van de Exploitant.

13.2. Tijdens de Planvorming zoals bedoeld in artikel 12, zullen de Exploitant en de Gemeente regelmatig onderling overleg voeren, teneinde het risico voor eventuele planschadevorderingen zoveel mogelijk te vermijden. De Gemeente zal voorts overleg voeren met de Exploitant, telkens wanneer bij de Gemeente enige planschadevordering bekend is geworden.

13.3. Schade die op grond van afdeling 6.1. Wet ruimtelijke ordening voor vergoeding in aanmerking komt is tevens voor rekening van de Exploitant.

Artikel 14
Tussentijdse beëindiging

14.1. Tussentijdse beëindiging van deze overkomst is, met uitzondering van de in artikel 14 genoemde gevallen, niet mogelijk.

14.2. De onderhavige overeenkomst kan door een of meer Partij(en) schriftelijk bij aangetekende brief dan wel deurwaardersexploit met onmiddellijke ingang aan de betrokken overige Partij(en) worden opgezegd indien wet- en/of regelgeving de opzeggende Partij(en) daartoe dwingt, dan wel de financiële positie van de betrokken Partij(en) zo ernstig in gevaar komt dat het voortbestaan der betrokken Partij(en) in het geding is.

14.3. Indien een van Partijen, ondanks behoorlijke schriftelijke ingebrekestelling door de overige Partij, toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van de onderhavige overeenkomst en voorts in het geval van faillissement, aanvrage(n) van surseance van betaling en/of ontbinding van een van Partijen is de andere Partij bevoegd de onderhavige overeenkomst met onmiddellijke ingang zonder rechterlijke tussenkomst en bij aangetekende brief jegens de betreffende Partij te beëindigen, onverminderd haar recht om nakoming, ontbinding volgens de wet en/of schadevergoeding te vorderen van de Partij die aanleiding gaf tot de beëindiging. De bevoegdheid tot de beëindiging in geval één der Partijen toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van diens verplichtingen (zoals hiervoor in dit artikel 14.3. bedoeld), is niet van toepassing indien de tekortkoming, gezien zijn bijzondere aard of geringe betekenis, een beëindiging met zijn gevolgen niet rechtvaardigt.

Artikel 15
Toepasselijk recht: Geschillenregeling

15.1. Op de onderhavige overeenkomst en op alle overeenkomsten welke daaruit voortvloeien c.q. welke daarmee samenhangen, is Nederlands recht van toepassing.

15.2. Alle uit de onderhavige overeenkomst, dan wel uit overeenkomsten welke daaruit voortvloeien c.q. welke daarmee samenhangen, voortvloeiende geschillen zullen uitsluitend kunnen worden voorgelegd aan de ter zake bevoegde rechter.

Artikel 16
Bevoegd orgaan Gemeente

16.1. Indien krachtens de bepalingen van de onderhavige overeenkomst en/of zijn bijlagen en/of nadere overeenkomsten, die uit de onderhavige overeenkomst voortvloeien, de medewerking c.q. goedkeuring van de Gemeente vereist is, wordt daarmee bedoeld de medewerking c.q. goedkeuring c.q. toestemming van het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente, tenzij uit de betreffende bepaling(en) expliciet voortvloeit dat de vereiste medewerking c.q. goedkeuring c.q. toestemming dient te worden verleend door de Raad van de Gemeente.

16.2. Het in artikel 17.1 bepaalde is niet van toepassing op publiekrechtelijke besluiten, die krachtens publiekrechtelijke regelgeving zijn voorbehouden aan de Raad of de Burgemeester van de Gemeente.

Artikel 17
Publiekrechtelijke bevoegdheden/positie

17.1. Het in de onderhavige overeenkomst bepaalde laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van de Gemeente onverlet, onverminderd het in de onderhavige overeenkomst bepaalde met betrekking tot publiekrechtelijke medewerking van de Gemeente.

17.2. Publiekrechtelijk handelen van de Gemeente, dan wel het nalaten van publiekrechtelijk handelen door de Gemeente, vormt derhalve nimmer een tekortkoming van de Gemeente bij de uitvoering van de onderhavige overeenkomst. Het in de vorige volzin bepaalde laat het bepaalde in artikel 3 onverlet, evenals aanspraken van De Exploitant, die aan hem mochten toekomen jegens de Gemeente buiten de werking van de bepalingen van de onderhavige overeenkomst.

Artikel 18
Bijzondere bepalingen

18.1. In samenhang met de realisatie van de woningbouw op de Minne Finne door de Exploitant, zal de Gemeente de gemeentelijke damwanden in de haven vervangen. Indien de verankering van deze damwanden deels in particuliere tuinen aangebracht moeten worden dan is de Exploitant hiermee akkoord. Ook heeft de gemeente te allen tijde toegang tot deze verankering. Voor het onderhoud aan de damwanden heeft de gemeente, indien noodzakelijk, ook toegang tot de particuliere tuinen. Hiertoe neemt De Exploitant in de koopovereenkomst een recht van opstal op.

18.2. De mate waarin De Minne Finne wordt opgehoogd behoeft gemeentelijke goedkeuring, zoals bedoeld in artikel 8. Indien als gevolg van deze ophoging er extra kosten gemoeid zijn met het vervangen van de gemeentelijke damwanden (bijvoorbeeld door het moeten aanbrengen van langere of dikkere planken) dan komen de meerkosten hiervan voor rekening van de Exploitant.

18.3. In verband met de realisatie van de woningbouw en de inrichting van het toekomstig openbaar gebied op de Minne Finne, dient de Exploitant voor eigen rekening en risico ervoor te zorgen dat de drie aanwezige woonarken verplaatst worden. De Gemeente heeft een inspanningsverplichting om planologisch medewerking te verlenen aan de verplaatsing van deze recreatiearken.
De Exploitant garandeert de Gemeente dat op de locatie van de recreatieark grenzend aan het toekomstig openbaar gebied, zie bijlage II, geen ark aanwezig is, op het moment dat het openbaar gebied aan de gemeente wordt overgedragen. De oplevering en overdracht van het toekomstig openbaar gebied gebeurt uiterlijk 2 jaar na het gereed komen van de laatste nieuwbouwwoning binnen het project. Indien op deze locatie wel een ark aanwezig is, dan betaalt de Exploitant de gemeente een boete van € 5.000 per maand, met een maximum van € 50.000.

Artikel 19
Slotbepaling

19.1. De considerans en de bijlagen maken integraal deel uit van de onderhavige overeenkomst.

19.2. Ingeval van tegenstrijdigheid tussen de inhoud van de onderhavige overeenkomst en de inhoud van zijn bijlagen, prevaleert de inhoud van de bepalingen van de onderhavige overeenkomst.

19.3. Derden - niet zijnde Partijen - kunnen aan de inhoud van de onderhavige overeenkomst geen rechten ontlenen.

19.4. Geen der Partijen is bevoegd om rechten uit hoofde van de onderhavige overeenkomst over te dragen aan derden, tenzij met schriftelijke toestemming van de overige Partij. De in de vorige volzin bedoelde toestemming zal niet worden onthouden indien bedoelde derde (de verkrijger) geheel behoort tot hetzelfde concern als de overdragende Partij, en daarenboven de overige Partij de verkrijger voldoende solvabel achten voor de nakoming, waartoe de overdragende Partij de geëigende informatie ter beschikking zal stellen aan de overige Partij. Onder een overdracht van rechten in de zin van dit artikel 19.4 wordt niet begrepen een overgang onder algemene titel, noch een overgang van rechten van rechtswege.

Artikel 20
Bijlagen
Bij de onderhavige overeenkomst behoren de volgende bijlagen:

Bijlage I	Kaart Exploitatiegebied
Bijlage II	De door Exploitant verplicht te verplaatsen recreatiepark
Bijlage III	Aan de Gemeente over te dragen gronden, bedoeld in artikel 9.9 t/m 9.14
Bijlage IV	Aan de Exploitant over te dragen gronden, bedoeld in artikel 7.1.

Aldus overeengekomen en in drievoud getekend:

[redacted]

Gemeente: Leeuwarden

Plaats: Leeuwarden

Datum: 30-10-2018

Exploitant:

Plaats: Grou

Datum: 28-8-2018

PlasBossinade

advocaten notarissen

PlasBossinade Advocaten N.V.

Postadres
Postbus 1100
9701 BC Groningen

Bezoek- en factuuradres
Leonard Springerlaan 9-E
9727 KB Groningen

www.plasbossinade.nl
Tel. : + 31 (0)50 521 43 33
KvK : 01144514

Aantekenen
De gemeenteraad en het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

Groningen, 22 juli 2021

AANVULLENDE ZIENSWIJZE

Inzake : Suder Burd/advies
Onze ref. : [redacted]
Uw ref. : nadere zienswijze bestemmingsplan "Leeuwarden-Arken en woonschepen" Zaaknummer Z226422-2020

mr. [redacted]
Advocaat
Tel. direct : [redacted]
Fax direct : [redacted]
E-mail : [redacted]

Geachte gemeenteraad, geacht college

In bovengenoemde zaak treed ik op als advocaat-gemachtigde van de Vereniging van eigenaren Suder Burd te Grou en de volgende personen:

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

PlasBossinade

advocaten notarissen

[redacted]

Zienswijze d.d. 26 mei 2020

1. Op 26 mei 2020 diende ik bij uw gemeenteraad een zienswijze in op het ontwerp-bestemmingsplan Leeuwarden-arken-woonschepen. Aanleiding voor die zienswijze was het voornemen van B&W om in het bestemmingsplan Leeuwarden Arken en Woonschepen op de Suder Burd binnen de Ecologische Hoofdstructuur (thans Natuurnetwerk Nederland) de bouw van drie recreatie arken met bergingen, steigers, boothellingen en private tuinen mogelijk te maken.

Wat stellen B&W aanvullend voor?

2. B&W hebben uw gemeenteraad voorgesteld het bestemmingsplan voor wat betreft de drie recreatiearken aan de Suder Burd *gewijzigd* vast te stellen. Die wijziging is zowel ten opzichte van het *ontwerp-bestemmingsplan* als ten opzichte van de *bestaande situatie* (gaaf en open natuurgebied, ecologische hoofdstructuur) ingrijpend en komt neer op het volgende:

<u>Drie forse arken</u>

- de bouw van drie permanente recreatiearken met bakoppervlakten van 205 m2 (2 verdiepingen hoog), 85 m2 en 65 m2. Het ontwerp-bestemmingsplan kent voor álle andere recreatiearken een maximale oppervlakte van 65 m2 (artikel 3.2 sub b onder 5). Onder het huidige bestemmingsplan zijn ter plaatse helemaal geen bouwwerken toegestaan.

- Recreatiearken zijn krachtens het bestemmingsplan maximaal 3 meter hoog. De recreatiearken aan de Suder Burd zouden 3,5 en 6 meter hoog gebouwd mogen worden.

  De forse ark van de familie [redacted] ziet er als volgt uit:

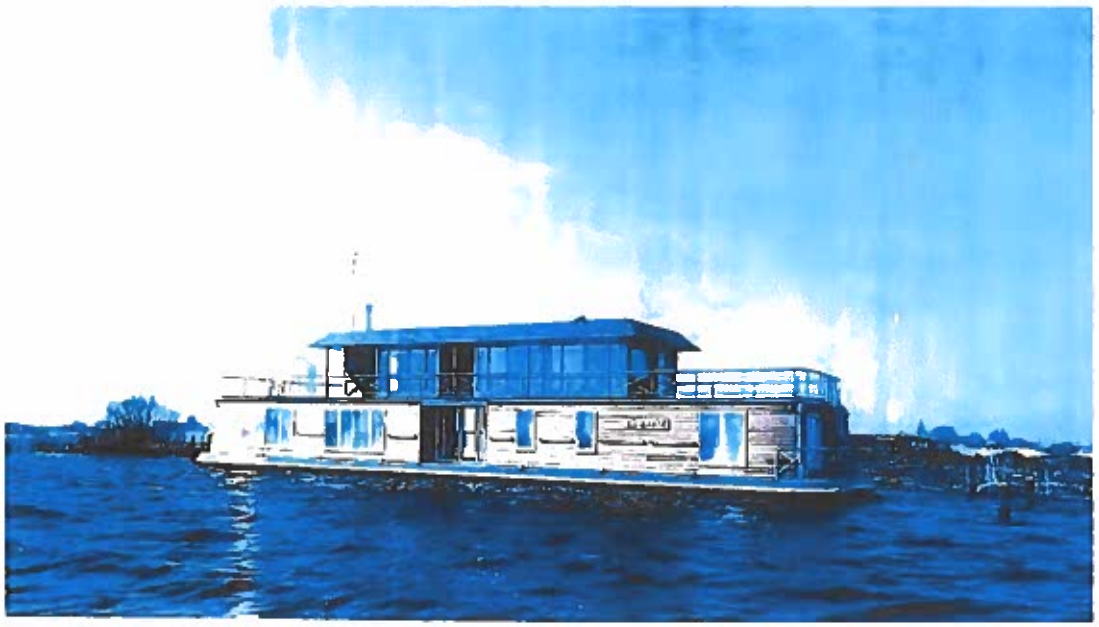

Dit zijn de drie arken aan de Minne Finne. Alleen de middelste ark (61 m2, 1 bouwlaag) voldoet aan de afmetingen die gelden voor recreatie-arken in het bestemmingsplan Leeuwarden Arken Woonschepen)

- In het bestemmingsplan is niet geregeld dat de plekken aan de Suder Burd alléén bestemd zijn voor de drie arken die nu aan de Minne Finne liggen. Het staat de water- en landeigenaren vrij om aan de Suder Burd drie heel andere arken neer te leggen.

<u>Veel groter dan de drie arken die aan de Minne Finne liggen</u>

- Het is opvallend – en onnodig – dat de recreatiearken die B&W mogelijk willen maken aan de Suder Burd qua afmetingen fors afwijken van de drie bestaande recreatiearken aan de Minne Finne. In de tabel hieronder worden de *in het ontwerp-bestemmingsplan* opgenomen afmetingen vergeleken met de *werkelijke* afmetingen van de drie recreatiearken aan de Minne Finne:

Ark		Lengte (m)		Breedte (m)		Hoogte (m)		Oppervlakte (m2)		Aantal verdiepingen	
Familie	Aanduiding	Vergund	Werkelijk	Vergund	Werkelijk	Vergund	Werkelijk	Vergund	Werkelijk	Vergund	Werkelijk
[redacted]	[redacted]	18	14,4	6	4,2	3	2,7	85	61	1	1
[redacted]	[redacted]	29	26,2	7	6,3	6	5,5	205	165	2	2
[redacted]	[redacted]	17	14,0	6	3,6	3,5	3,0	65	51	1	1
Bestemmingsplan Arken		17 (max)		6 (max)		3 (max)		65 (max)		1 (max)	

- Als het 'alleen maar' zou gaan om verplaatsing, dan zou de maximale maatvoering in het bestemmingsplan overeenkomen met de afmetingen van de bestaande arken aan de Minne Finne. Dat is niet zo: aan de Suder Burd worden (veel) grotere recreatiearken mogelijk gemaakt. Dat voedt de gedachte dat B&W het mogelijk willen maken om aan de Suder Burd andere en grotere recreatiearken te bouwen, dan de bestaande arken aan de Minne Finne. Waarom anders nieuwbouwruimte toekennen?

<u>Met bijgebouwen die nergens anders zijn toegestaan en aan de Minne Finne niet aanwezig zijn</u>

- Bij de drie recreatiearken aan de Suder Burd mogen bijgebouwen tot maximaal 20 m2 en 4 meter hoog worden gebouwd. Bij alle andere recreatiearken in de gemeente Leeuwarden mogen geen bijbehorende bouwwerken worden gebouwd (tenzij reeds aanwezig). Voor de goede: op de huidige ligplaatsen van deze recreatiearken aan de Minne Finne zijn geen bouwwerken toegestaan en dus ook niet aanwezig. De eigenaren van deze drie arken krijgen dus gratis en voor niets – en anders dan alle andere recreatiearken in Leeuwarden – bouwmogelijkheden voor bijgebouwen van 20 m^2.

<u>En grote private tuinen</u>

Bij de recreatiearken op de Suder Burd worden vier private tuinen aangelegd van 700 tot 1.350 m2. Dat gebeurt in een gebied dat thans de bestemming 'Natuurgebied' heeft met daarbij de aanduiding "gaaf gebied" (artikel 6 van het bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim).

<u>En in afwijking van de door uw Raad vast te stellen welstandscriteria</u>

Zowel de oude als de nieuwe welstandscriteria voor arken verbieden terrassen en balkons. Zie bijvoorbeeld art. 3.2.6 sub b en d van de nieuwe welstandscriteria.

3.2.6 Overige criteria

a) Het totaalbeeld moet een evenwichtige compositie van volumes vormen en in zijn vormgeving, materiaal en kleur passen in zijn omgeving.
b) (Terras)hekken, toegevoegde terrassen, kooien en dergelijke zijn niet toegestaan.
c) Andere noodzakelijke toevoegingen, zoals schoorstenen moeten door hun maatvoering en vormgeving passen in het totaalbeeld van de ark. Toevoegingen mogen het beeld niet domineren.
d) Balkons en terrassen zijn alleen toegestaan aan de korte zijde of aan de aan de lange zijde (waterkant) als loggia. Deze terrassen zijn niet op het dak van de ark toegestaan.

De ark van [redacted] heeft twee terrassen op het dak van de begane grond van ongeveer 2 x 25% van de oppervlakte. De overige 50% is de eerste verdieping. Ook de beide andere arken hebben twee terrassen. Is het niet merkwaardig dat de gemeente iedere ark-eigenaar terrassen verbiedt, behalve bij de nieuw te plaatsen arken aan de Suder Burd?

Waarom willen B&W de Grouster Vastgoed Maatschappij B.V. zo bevoordelen?

3. Het is een raadsel waarom B&W de GVM B.V. zoveel cadeau doen:

   - Drie nieuwe ligplaatsen in natuurgebied;
   - Grotere ligplaatsen dan thans aanwezig aan de Minne Finne;
   - Bijgebouwen die op de Minne Finne niet aanwezig zijn en nergens in de gemeente zijn toegestaan;
   - Royale en private tuinen in een natuurgebied.

Moet de gemeente medewerking verlenen?

4. Nee, daartoe is de gemeente(raad) niet verplicht.

5. Volgens B&W zijn deze forse bouwmogelijkheden in een natuurgebied noodzakelijk, omdat drie bestaande arken aan de Minne Finne verplaatst zouden moeten worden. Dat is echter niet juist.

6. In de eerste plaats is dat onjuist omdat aan de Suder Burd dus veel meer (bouw)mogelijkheden worden gecreëerd dan thans aanwezig op de Minne Finne.

7. De Grouster Vastgoedmaatschappij B.V. (GVM B.V.) heeft er bovendien zélf voor gekozen om de Minne Finne te bebouwen met dure kavels. Daardoor was er kennelijk geen plek meer voor de drie recreatiearken die daar lagen. Eén van de recreatiearken (verreweg de grootste) is eigendom van de familie [redacted], aandeelhouders - bestuurders van de GVM B.V.

8. Dat de ligplaatsen aan de Minne Finne vanwege de commerciële belangen van de GVM B.V. moeten verdwijnen, is een gevolg van de keuze van de GVM B.V. De keuze voor woningbouw op de Minne Finne betekent echter niet automatisch dat die ligplaatsen dáárom verplaatst moeten worden naar de Suder Burd. De GVM B.V. kan er bijvoorbeeld ook voor kiezen de ligplaatshouders uit te kopen of naar een andere plek te verplaatsen.

9. In de exploitatieovereenkomst Minne Finne (d.d. 2018) heeft de GVM B.V. met de gemeente hierover het volgende afgesproken (artikel 18.3):

   "In verband met de realisatie van de woningbouw en de inrichting van het toekomstig openbaar gebied op de Minne Finne, dient de exploitant voor eigen rekening en risico ervoor te zorgen dat de drie aanwezige woonarken verplaatst worden. De gemeente heeft een inspanningsverplichting om planologisch medewerking te verlenen aan de verplaatsing van deze recreatiearken."

10. Na drie verloren procedures bij de rechtbank, alle drie de eerder verleende vergunningen zijn door de rechter vernietigd en drie negatieve adviezen van de bezwaarschriftencommissie

hebben B&W zich daarvoor inmiddels wel voldoende ingespannen. Deze inspanningsverplichting gaat niet zover dat uw gemeenteraad daarom verplicht zou zijn om een bestemmingsplan vast te stellen, dat u ruimtelijk en landschappelijk niet wenselijk acht. Als gemeenteraad heeft u het laatste woord over het bestemmingsplan; een door B&W op zich genomen inspanningsverplichting bindt uw gemeenteraad niet.

11. Overigens is het niet zo dat de rechter zoals het college in de toelichting op de wijziging en in antwoord op de vragen van de VVD suggereert de vergunningen slechts om een formeel punt vernietigd heeft en de vergunningen inhoudelijk wel in orde zouden zijn. Het tegendeel is het geval, er is een valse start gemaakt zodat de rechter aan de inhoud niet eens is toegekomen, iets wat door de rechter bij de schorsing van de eerdere vergunningen en door de bezwaarschriftencommissie wel is gedaan, de vergunningen zijn in strijd met vrijwel alle van toepassing zijnde regelgeving Het college poogt met de toelichting en het antwoord op raadsvragen van de inhoud weg te blijven.

12. Ook de gemeentelijke bezwaarschriftencommissie heeft (zeer) negatief geoordeeld over het voornemen om drie grote recreatie-arken te bouwen op/aan de Suder Burd (zie hierna nr. 15 en **bijlage 1**)

13. Is het niet merkwaardig dat de GVM B.V. met haar eigen nieuwbouwplanen haar eigen ligplaats (althans, die van de familie [redacted]) verkoopt voor zeer veel geld, en dan vervolgens meent dat de gemeente maar voor een nieuwe ligplaats moet zorgen?

"Tijdelijke" vergunning voor de ark van [redacted] volgens bezwarencommissie in strijd met gemeentelijke regels en beleid

14. B&W hebben, nadat eerdere vergunningen door de rechter geschorst waren en er dus een verbod was om ter plaatse werkzaamheden uit te voeren op 11 maart 2020 een zogenaamd "tijdelijke" (voor de duur van drie jaar) vergunning verleend voor de ark van [redacted], vlak buiten het gebied waar de schorsing op zag. Die ark zou er "zogenaamd" drie jaar blijven liggen. Dat was natuurlijk een truc, omdat het de bedoeling van B&W en [redacted] is dat de recreatieark daar permanent blijft liggen. Het is cliënte nog steeds onduidelijk waar die drie jaren vandaan komen? De drie beroepen die door GVM tegen die schorsing zijn ingesteld zijn door de Raad van State niet-ontvankelijk verklaard.

15. De Bezwaarschriftencommissie heeft op 6 augustus 2020, dus na het indienen van de eerdere zienswijze advies uitgebracht over deze 'tijdelijke' omgevingsvergunning. Een kopie van dat advies is als bijlage 1 bijgevoegd. De Bezwaarschriftencommissie heeft vastgesteld (op bladzijde 14 onder "conclusie") dat de recreatieark van [redacted] zowel wat betreft *locatie* als wat betreft *afmetingen* (te lang, te breed en te hoog) in strijd is met vrijwel alle hierop van toepassing zijnde regelgeving.

16. Dat klopt, want de drie door B&W voorgestelde recreatiearken aan de Suder Burd zijn in strijd met:

- het huidige bestemmingsplan: Met de huidige natuurbestemming en aanduiding wordt het gaaf en open landschap beschermd en gevrijwaard van iedere bebouwing;

- gemeentelijke nota "Welstand op het water d.d. 18 december 2015": Geen woonschepen in open landschap;
- ontwerp welstandscriteria arken (april 2020): Het open karakter van het landschap buiten de bebouwde kom moet zoveel mogelijk in tact worden gehouden;
- ontwerp bestemmingsplan arken en woonschepen: Maximale oppervlakte 65 m2; maximale hoogte 3 m, géén bijgebouwen;
- beleidsnotitie recreatiewoningen 2016: Recreatiewoningen (waaronder recreatiearken) maximaal 70 m2. Bij uitzondering 120 m2.
- de Verordening Romte Fryslân 2014; Bouwen in de EHS (NNN) is verboden;
- de Verordening Romte Fryslân 2014: Een nieuw complex van recreatiearken in natuurgebied is niet toegestaan;
- provinciale structuurvisie Grutsk op 'e Romte!: Bouwen in grootschalig open gebied en aantasten weidsheid/leegte is ongewenst;

17. Het is onbegrijpelijk dat B&W, ondanks de strijdigheid met alle regels, de bouw van drie forse recreatiearken mét bijgebouwen, steigers en boothellingen en mét drie private tuinen in een natuurgebied (deels EHS) willen toestaan. Bovendien is er op deze wijze sprake van grote rechtsongelijkheid en bestaat het risico van precedentwerking voor andere afwijkingen. De heer [redacted] heeft tijdens een kort geding tegen de VvE over de door GVM B.V. voorgenomen aanleg van een weg van de ligplaatsen naar de Burdweg, deels over privé-terreinen van de VvE, aangegeven dat hij het gebied toch moet kunnen ontwikkelen. Deze voorgenomen weg is, naast inbreuk op privé-eigendom bovendien in strijd met de aanvraag voor de vergunningen waarin GVM B.V. steeds heeft aangegeven de aangevraagde ligplaatsen slechts per boot te willen bereiken. De kort geding rechter heeft GVM B.V. en [redacted] verboden de weg aan te leggen en privé- terreinen te betreden).

18. B&W hebben het uitgebreide en zorgvuldige advies van de Bezwaarschriftencommissie naast zich neergelegd. Op 18 november 2020 hebben B&W, zeer summier gemotiveerd, besloten de tijdelijke omgevingsvergunning toch te handhaven (**bijlage 2**). Daarover loopt nog een procedure bij de rechtbank die cliënten gezien de gebrekkige motivering door B&W en de eerdere uitspraken van de rechtbank met veel vertrouwen tegemoet zien.

Geen nieuwe bouwwerken in ecologische hoofdstructuur/cultuurnetwerk Nederland.

<u>De drie arken én tuinen met bijgebouwen liggen volledig in NNN</u>

19. Op de kaart "Natuurnetwerk Nederland verschil 2014 – 2021", die hoort bij de (ontwerp) Provinciale Omgevingsverordening is te zien dat de arken en tuinen geheel liggen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS):

Bron: Ontwerp-provinciale Omgevingsverordening 2022

20. Dat dit gebied in zijn geheel tot het NNN behoort, is een logisch vervolg op de in 2017 gerealiseerde herinrichting van de landtong. Toen zijn alle bosschages en bomen verwijderd en is het gebied geschikt gemaakt voor weidevogels. Deze wijze van natuurontwikkeling vloeide voort uit de herinrichting Swette-de Burd, die onder meer als doel had het gebied geschikt te maken (als broedgebied) voor weidevogels.

21. Ook in het Natuurbeheerplan 2022 (vastgesteld door GS op 29 juni 2021) behoren de landtong en het water tot de EHS/NNN:

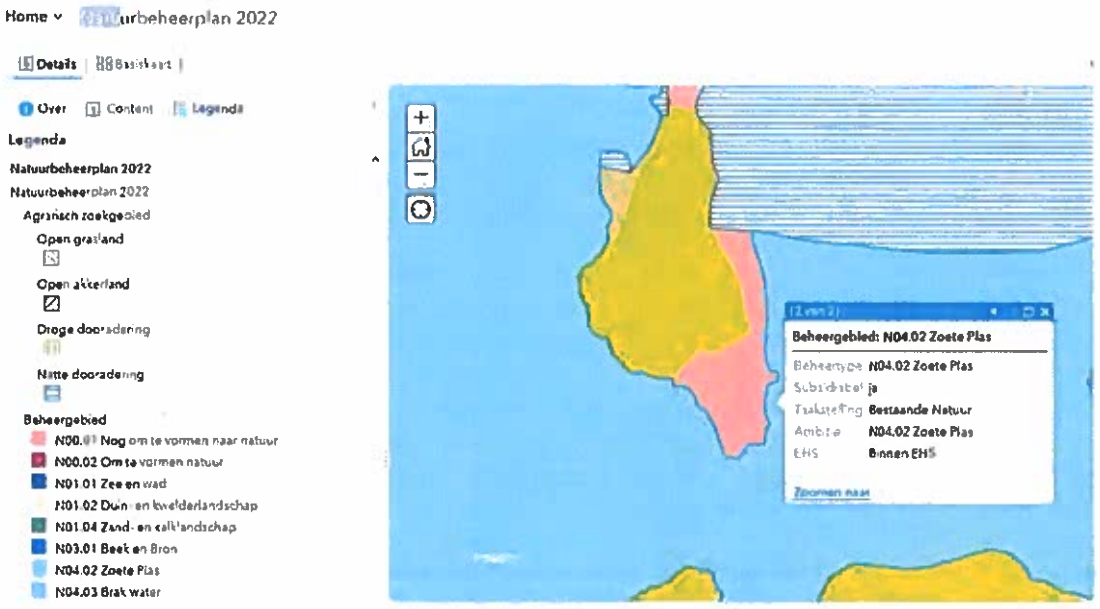

De taakstelling voor het landgedeelte is 'Nieuwe Natuur', met de ambitie 'Vochtig hooiland'. Het is evident dat permanente recreatie-arken met bijgebouwen, steigers, boothellingen, harde walbeschoeiing én private tuinen met bomen en bosschages in strijd zijn met deze taakstelling en deze ambitie.

<u>Ecologische quick scan uit 2016 is verouderd en achterhaald</u>

22. B&W verwijzen voor hun voorstel om in de NNN nieuwe recreatiearken te bouwen naar een – in opdracht van GVM B.V opgestelde "quickscan Flora en Fauna en toets EHS van Staro, uit december 2016. Dit rapport is inmiddels bijna vijf jaren oud en bovendien achterhaald, onder meer:

- omdat Staro er ten onrechte vanuit gaat dat het (gehele) gebied niét tot de EHS/het NNN behoort. Dat is dus uitdrukkelijk wél het geval.

- Omdat Staro geen rekening heeft gehouden met het Natuurbeheerplan 2022 en de Provinciale Omgevingsverordening 2022.

- omdat in het Staro-rapport geen rekening is gehouden met (harde) water/landafscheiding zoals betonnen walbeschoeiingen.

<u>GS zijn niet akkoord met *dit* plan</u>

23. B&W verwijzen voorts naar een brief van GS van 28 november 2017 en enkele mails met provinciale ambtenaren. Daaruit zou moeten blijken dat GS akkoord zijn met de bouw van drie arken op de Suder Burd en dus met het ontwerp bestemmingsplan.

24. Die conclusie is niet juist. De brief van 28 november 2017 van GS is gebaseerd op een ander inrichtingsplan, waarin de recreatiearken buiten de EHS gebouwd zouden worden. Alleen de

tuinen zouden in de EHS komen te liggen. Dat is dus aantoonbaar onjuist. De tuinen, arken en bijgebouwen liggen thans *volledig in* de EHS/het NNN. Daar ziet de instemming van GS dus duidelijk niét op.

25. De brief van 2017 houdt geen rekening met en gaat dus voorbij aan de provinciale doelstellingen (Nieuwe natuur, vochtig hooiland) zoals die blijken uit het Natuurbeheerplan 2022 en de ontwerp provinciale Omgevingsverordening 2022.

26. In de brief van GS van 28 november 2017 gaan GS bovendien uit van een landschapsplan dat leidt tot "*het herstellen van natuurlijke- en landschappelijke waarden die eerder op de landtong aanwezig waren.*" Het huidige landschapsplan voldoet daar zeker niet aan. Dat gaat namelijk uit van bomen, bosschages, tuinen et cetera. Dat staat haaks op het ecologisch beheer en de NNN doelstellingen voor dit gebied en heeft met "*natuurlijke- en landschappelijke waarden die eerder op de landtong aanwezig waren*" helemaal niets te maken. Het landschapsplan staat ook haaks op de provinciale taakstelling ('nieuwe natuur') en ambitie ('vochtig hooiland') uit het Natuurbeheerplan 2022.

27. In de brief van 28 november 2017 geven GS voorts aan dat de natuurdoelstelling op de Suder Burd is gericht op de ontwikkeling van botanische waarden en dat er luwe en natuurvriendelijke oevers zijn gerealiseerd. Dat laatste klopt, maar wordt met de bouw van drie arken nu juist ongedaan gemaakt. Het landschapsplan is daarmee in strijd en dat geldt ook voor het aanbrengen van een harde oeverafscheiding (betonnen damwanden). Het voorgeschreven landschapsplan (met bomen en bosschages) staat haaks op de natuurlijke inrichting van het gebied als (open weidevogel)landschap en vochtig hooiland.

28. Kort en goed is er géén toestemming van GS voor dít bestemmingsplan dat toestaat om midden in het NNN drie recreatiearken te bouwen. Die goedkeuring komt er natuurlijk ook niet omdat nieuwbouw van recreatiearken op deze locatie niet nodig is en volledig in strijd is met de doelstellingen van het Natuurnetwerk Nederland. Het hoofddoel van het NNN is immers om de achteruitgang van het areaal aan natuur en de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen, te herstellen en te behouden. Het is natuurlijk in strijd met die doelstelling om (onnodig) drie nieuwe recreatiearken in het NNN te bouwen.

29. Opvallend is ook dat B&W voor het binnenterrein van de zuidelijke punt van de betreffende landtong op de Suder Burd op maandag 15 maart 2021 aan GVM een vergunning hebben verleend om het terrein op te hogen, zogenaamd in het kader van onderhoud. Dit terwijl het onderhoud kort daarvoor in het kader van de herinrichting Swette de Burd net was geschied en het terrein zich net weer aan het ontwikkelen was als broedgebied. Toen de VvE op vrijdag 12 maart merkte dat er grootschalige werkzaamheden werden verricht en daarvoor geen vergunning was gepubliceerd en vragen stelde aan de behandelend ambtenaar werd er geschreven dat er een vergunningsaanvraag lag maar dat er grote achterstanden waren. Die aanvraag bleek van 11 maart en is dus binnen 2 werkdagen verleend, vreemd als er sprake zou zijn van grote achterstanden. Het gevolg is dat het natte weidegebied daags voor het broedseizoen 2021 is opgehoogd met ca 30 cm zand/aarde waarmee het nestelen van vogels in dat natuurgebied echt onmogelijk is gemaakt (het gras was weg) en ook de reeën zijn verdwenen. Waarom doet B&W zoveel moeite om GVM B.V. als projectontwikkelaar zo tegemoet te komen in een natuurgebied?

Nieuwe recreatiewoningen (waaronder recreatiearken) zijn in strijd met de Verordening Romte

30. In de zienswijze van 26 mei 2020 heb ik uiteengezet dat en waarom nieuwe recreatiearken in strijd zijn met artikel 5.1.2 van de Verordening Romte Fryslân. Dat artikel verbiedt de bouw van nieuwe - ook kleinschalige - complexen van recreatiewoningen (ook recreatie-arken) in het buitengebied. GS hebben geen vrijstelling of ontheffing verleend voor dit nieuwe complex van recreatiewoningen buiten een recreatiekern en niet grenzend aan bestaand stedelijk gebied. In de reactie op de zienswijzen of de plantoelichting hebben B&W aan deze strijdigheid geen aandacht besteed.

31. Ook de artikelen 2.14 t/m 2.16 van de provinciale ontwerp-omgevingsverordening 2022 laten de nieuwbouw van recreatiewoningen (waaronder ook recreatiearken) op deze plek niet toe. De bouw van nieuwe recreatiewoningen (waaronder recreatiearken) in het buitengebied is in strijd met provinciaal beleid en provinciale regels.

Nieuwe stedelijke ontwikkeling

32. De drie forse recreatiearken, met bijgebouwen, boothellingen, steigers en private tuinen zijn een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' als bedoeld in artikel 3.1.6 lid 2 Bro. Het ruimtegebruik wijzigt substantieel (van natuur naar intensieve recreatie) en over een veel grotere oppervlakte dan 500 m². Dat betekent dat in de plantoelichting moet worden gemotiveerd waarom deze nieuwe stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd. Die motivering is er niet.

33. Onder verwijzing naar een uitspraak van Raad van State van 5 april 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:943) menen B&W dat in dit geval geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, omdat het gaat om recreatieve voertuigen of vergelijkbare onderkomens; die zouden niet worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling. Dat is op zichzelf juist, maar B&W vergeten daarbij te vermelden dat het in die zaak ging om een kampeerterrein waar ruimte werd geboden aan uitsluitend tenten, tentwagens, kampeerauto's, caravans of stacaravans oftewel onderkomens die na kort gebruik niet meer aanwezig zijn. Permanente recreatiearken, zeker van deze omvang, met de daarbij behorende bebouwing zijn zonder meer permanent aanwezig en zijn dus een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

Inrichting van de tuinen overeenkomstig het "beheerplan" is in strijd met natuurlijk en open karakter en bovendien niet afdwingbaar

34. B&W vinden het kennelijk belangrijk dat de private tuinen worden ingericht conform het beheerplan zoals neergelegd in het stedenbouwkundig en landschapsplan De Burd van oktober 2018 (artikel 6.1 sub a onder a). Los van het feit dat dit beheerplan in strijd is met de oorspronkelijke en huidige natuurwaarden in het gebied, is de inhoud van dit landschapsplan vaag en rechtsonzeker en daarom niet handhaafbaar. In het plan wordt gewerkt met vage en daarom niet te handhaven begrippen zoals:

- De tuinen moeten hun landschappelijke karakter (?) behouden;
- Een boothellinkje (?) per woonboot;
- Een terrasje (?) van tegels;

- Een bescheiden bij het landschap passende (?) tuinafscheiding;
- Het terrein wordt zo min mogelijk aangepast (?) en behoudt in basis (?) zijn natuurlijke karakter (?).

35. Wat is bijvoorbeeld dat "landschappelijke karakter"? Is dat het actuele landschappelijke karakter, dat wil zeggen open en gaaf (weidevogel)gebied of wordt daarmee gedoeld op het gebied of op de aanwezigheid van bomen en bosschages (niet natuurlijk aanwezig). Met landschappelijk karakter is dus niet duidelijk of daarmee de situatie voor of na de herinrichting van de Swette-de Burd bedoeld wordt. Het beheer was de afgelopen 25 jaar altijd gericht op kruidenrijk grasland en weidevogels, maar het landschapsplan gaat uit van een geheel andere inrichting van het gebied.

36. Omdat de hoge arken en vele bomen winddraaiing en luwte veroorzaken zijn alle watersportverenigingen in Grou ook tegen deze ontwikkeling.

Overige onjuistheden

37. De legenda op de kaart op bladzijde vijf is niet te lezen. Ook is op de tekening niet te zien of er steigers, vlonders, damwanden, een palenrij of steenstort wordt gerealiseerd.

38. Op bladzijde zes wordt verwezen naar een beheerplan van de gemeente Leeuwarden. Het is niet duidelijk wat daarmee wordt bedoeld. Er is helemaal geen beheerplan van de gemeente Leeuwarden.

39. Op bladzijde zes wordt een bouwhoogte en een goothoogte vermeld van respectievelijk 4 m² en 3 m². Waarschijnlijk wordt 4 en 3 m bedoeld. Dat is zeer hoog, zeker omdat de GVM B.V. het maaiveld net heeft opgehoogd. Het zou beter zijn de bouwhoogte te definiëren ten opzichte van de waterspiegel, net zoals de nokhoogte van de arken is gedefinieerd. Nog beter is het om helemaal geen bouwwerken toe te staan.

40. Voorts is artikel 6.1 onder a niet omschreven als een voorwaardelijke verplichting, maar als de verplichting om los van het gebruik van de gronden de tuinen in te richten en te onderhouden overeenkomstig het stedenbouwkundig en landschapsplan uit 2018. Een bestemmingsplan kan niet dergelijke verplichtingen bevatten.

Conclusie

41. Cliënten verzoeken uw Gemeenteraad om het natuurlijke, gave en open landschap op de landtong van de Suder Burd te handhaven en daarom niet de bouw van drie forse recreatiearken met bijbehorende bouwwerken en de aanleg van private tuinen mogelijk te maken.

Hoogachtend,

[redacted]

PlasBossinade

advocatennotarissen

bijlage 1

Leeuwarden, 6 augustus 2020

Advies van de Adviescommissie bezwaarschriften, Algemene Kamer,
aan burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden

Samenstelling van de commissie:

[redacted] (voorzitter)
[redacted] (lid)
[redacted] (lid)

[redacted], secretaris

Bezwaarschriftnummer:

BZW.1.20.0176.01

Indieners:

Bezwaarden:
Vereniging van Eigenaren Suder Burd te Grou
[redacted]

Gemachtigde:
[redacted] van PlasBossinade advocaten en notarissen

Onderwerp:

Bezwaar tegen het verlenen van een omgevingsvergunning voor een tijdelijke aanlegplaats voor een recreatie-ark op de locatie de Burd te Grou.

Datum van de hoorzitting:

29 juni 2020

Advies van de commissie:

De commissie adviseert burgemeester en wethouders om:

1. het bezwaarschrift gegrond te verklaren;
2. het bestreden besluit te herroepen, en;
3. alsnog een besluit te nemen op de aanvraag voor een omgevingsvergunning middels toepassing van de procedure behorende bij artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten derde, Wabo.

Bijlage: verslag van de hoorzitting

1. Inleiding

De Adviescommissie bezwaarschriften (hierna: commissie) brengt hierbij advies uit over het bezwaarschrift d.d. 24 maart 2020, aangevuld bij schrijven d.d. 18 juni 2020, van [redacted], namens de Vereniging van Eigenaren Suder Burd te Grou, [redacted], de [redacted], [redacted], [redacted] en [redacted].

Het bezwaarschrift is gericht tegen het besluit van burgemeester en wethouders d.d. 11 maart 2020 waarbij een omgevingsvergunning is verleend voor een tijdelijke aanlegplaats voor een recreatie-ark op de locatie de Burd te Grou.

De commissie heeft op 29 juni 2020 een openbare hoorzitting gehouden. Het verslag van de hoorzitting is als bijlage bij dit advies gevoegd.

In dit advies zal de commissie eerst aangeven wat de relevante regels zijn. Vervolgens worden de feiten kort weergegeven. Daarna geeft zij mede aan de hand van de wettelijke bepalingen een beoordeling van de bezwaren en het bestreden besluit. Tot slot formuleert de commissie het advies aan burgemeester en wethouders.

2. Regelgeving en beleid

<u>Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)</u>

Artikel 2.1

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit:
   a. het bouwen van een bouwwerk,
   b. het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, in gevallen waarin dat bij een bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit is bepaald,
   c. het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, een beheersverordening, een exploitatieplan, de regels gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening of een voorbereidingsbesluit voor zover toepassing is gegeven aan artikel 3.7, vierde lid, tweede volzin, van die wet,
   d. (...),

(...).

Artikel 2.10

1. Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, wordt de omgevingsvergunning geweigerd indien:
   a. de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden het naar het oordeel van het bevoegd gezag niet aannemelijk maken dat het bouwen van een bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften die zijn gesteld bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2 of 120 van de Woningwet;
   b. de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden het naar het oordeel van het bevoegd gezag niet aannemelijk maken dat het bouwen van een bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften die zijn gesteld bij de bouwverordening of, zolang de bouwverordening daarmee nog niet in overeenstemming is gebracht, met de voorschriften die zijn gesteld bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8, achtste lid, van de Woningwet dan wel bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 120 van die wet;
   c. de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan, de beheersverordening of het exploitatieplan, of de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening, tenzij de activiteit niet in strijd is met een omgevingsvergunning die is verleend met toepassing van artikel 2.12;

d. het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk dat geen seizoensgebonden bouwwerk is, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, in strijd is met redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria, bedoeld in artikel 12a, eerste lid, onder a, van de Woningwet, tenzij het bevoegd gezag van oordeel is dat de omgevingsvergunning niettemin moet worden verleend;
e. de activiteit een wegtunnel als bedoeld in de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels betreft en uit de aanvraag en de daarbij verstrekte gegevens en bescheiden blijkt dat niet wordt voldaan aan de in artikel 6, eerste lid, van die wet gestelde norm.

2. In gevallen als bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt de aanvraag mede aangemerkt als een aanvraag om een vergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, en wordt de vergunning op de grond, bedoeld in het eerste lid, onder c, slechts geweigerd indien vergunningverlening met toepassing van artikel 2.12 niet mogelijk is.

Artikel 2.11

1. Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder b, waaromtrent regels zijn gesteld in een bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit, wordt de omgevingsvergunning geweigerd indien het werk of de werkzaamheid daarmee in strijd is of in strijd is met de regels die zijn gesteld krachtens artikel 4.1, derde lid, of 4.3, derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening.
2. Indien sprake is van strijd met de regels, bedoeld in het eerste lid, wordt de aanvraag mede aangemerkt als een aanvraag om een vergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, en wordt de vergunning slechts geweigerd indien vergunningverlening met toepassing van artikel 2.12 niet mogelijk is.

Artikel 2.12

1. Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en:
   a. indien de activiteit in strijd is met het bestemmingsplan of de beheersverordening:
      1. met toepassing van de in het bestemmingsplan of de beheersverordening opgenomen regels inzake afwijking,
      2. in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, of
      3. in overige gevallen, indien de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat;
   b. (...)

(...).

Artikel 2.23

1. In een omgevingsvergunning voor een voortdurende activiteit kan worden bepaald dat zij, voor zover zij betrekking heeft op die activiteit, geldt voor een daarbij aangegeven termijn.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen ten aanzien van activiteiten als bedoeld in het eerste lid categorieën gevallen worden aangewezen waarin in de omgevingsvergunning wordt bepaald dat zij slechts geldt voor een daarbij aangegeven termijn. Bij de maatregel kan ten aanzien van die termijn worden bepaald:
   a. een maximum gedurende welke deze kan gelden, of
   b. in welke categorieën gevallen deze kan worden verlengd.

Artikel 3.10

1. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van de beschikking op de aanvraag om een omgevingsvergunning, indien de aanvraag geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op:
   a. een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, voor zover er strijd is met het bestemmingsplan of een beheersverordening en slechts vergunning kan worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°;
   b. (...);

(...).

Besluit omgevingsrecht

Artikel 2.7. Planologische gebruiksactiviteiten
Als categorieën gevallen als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de wet worden aangewezen de categorieën gevallen in artikel 4 van bijlage II.

Bijlage II Besluit omgevingsrecht

Artikel 4
Voor verlening van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de wet waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de wet van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, komen in aanmerking:
1. (...);
(...);
11. ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 10, voor een termijn van ten hoogste tien jaar.

Bestemmingsplan Buitengebied 2008 (Boarnsterhim)

Artikel 7 Natuurgebied met waterrecreatief medegebruik
1. Bestemmingsomschrijving
De op de plankaart voor "natuurgebied met waterrecreatief medegebruik" aangewezen gronden zijn bestemd voor:
a. herstel, onderhoud en ontwikkeling van natuurlijke waarden verbonden aan vaarten, oevers, rietlanden, meren en eilanden;
b. water- en dagrecreatief medegebruik, uitsluitend in de vorm van recreatieve vaarroutes, picknickvoorzieningen, visplaatsen, recreatieve aanlegplaatsen en naar de aard daarmee gelijk te stellen kleinschalige voorzieningen;
c. het behoud en herstel van de cultuurhistorische herkenbaarheid van de gronden die op de plankaart zijn aangeduid met "gaaf gebied";
d. het behoud en herstel van natuurlijke en landschappelijke waarden zoals deze op de landschapskaart zijn opgenomen en zoals die in bijlage 1 van deze voorschriften zijn beschreven,
met daaraan ondergeschikt:
e. openbare nutsvoorzieningen en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding;
f. de inrichting en het beheer van vaarwegen voor zover de gronden zijn gelegen binnen de in artikel 28, onder b aangegeven beheersgrenzen;
g. bestaande aanlegsteigers ten behoeve van het aanleggen van vaartuigen;
en voor zover de gronden op de plankaart zijn aangegeven met:
h. "ligoever recreatief woonschip" tevens voor het innemen van een ligoever van een recreatief woonschip;
i. "molen" tevens voor een windwatermolen;
j. "botenhuis" tevens voor de stalling van boten;
k. "steiger" tevens voor een aanlegsteiger.
Voor zover de gronden zijn aangeduid met "ligoever recreatief woonschip" is het bestaande, dan wel een reeds vergund woonschip in de bestemming begrepen met inbegrip van de bijbehorende gronden en water overeenkomstig de bestaande indeling, verharding, beschoeiing, (aanleg)steiger en met inbegrip van eventuele bijgebouwen.

2. Bouwvoorschriften
a. Voor het bouwen van gebouwen ten behoeve van windwatermolens op de gronden op de plankaart aangegeven met "molen" gelden de volgende bepalingen:
   - (...).
b. Voor het bouwen ten behoeve van een botenhuis op de gronden op de plankaart aangeduid met "botenhuis" geldt de volgende bepaling:
   - (...).
c. Voor de overige doeleinden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

d. Voor het bouwen van bouwwerken geen gebouwen zijnde gelden de volgende bepalingen:
   1. (...).
   2. er mogen geen steigers en walbeschoeiingen worden gebouwd.

4. *Gebruiksvoorschriften*

a. Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken dan wel te laten gebruiken in strijd met de in lid 1 geven bestemmingsomschrijving.
b. Tot een verboden gebruik als bedoeld in sub a wordt in ieder geval aangemerkt:
   1. het uitvoeren van exploratie- en exploitatieboringen en het doen van seismologisch onderzoek;
   2. het gebruiken dan wel laten gebruiken van een ligoever voor een recreatief woonschip afwijkend van het bepaalde in lid 1.

6. *Aanlegvergunning*

a. Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (aanlegvergunning) van Burgemeester en Wethouders de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:
   1. binnen de gronden op de plankaart aangeduid met "gaaf gebied":
      - het ophogen, afgraven of afschuiven van gronden;
      - het graven, verbreden en/of dempen van watergangen;
   2. het aanleggen van voet- en fietspaden;
   3. het realiseren van aanleggelegenheid;
   4. het aanbrengen van walbeschoeiing en het aanleggen van verhardingen;
   5. het ontgraven van gronden met een diepte van ten hoogste 2 meter.
b. (...).
c. De onder a bedoelde vergunning wordt uitsluitend verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
   - het ruimtelijk beeld van een op de landschapskaart aangegeven en in bijlage 1 van de voorschriften beschreven gebied;
   - de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden;
   - de verkeersveiligheid.
d. De in sub a onder 5 bedoelde vergunning wordt niet eerder verleend dan nadat een verklaring van geen bezwaar van Gedeputeerde Staten is ontvangen.

<u>Algemene wet bestuursrecht</u>

Artikel 1:2

1. Onder belanghebbende wordt verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken.
2. (...).
3. Ten aanzien van rechtspersonen worden als hun belangen mede beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen.

Artikel 2:4

1. Het bestuursorgaan vervult zijn taak zonder vooringenomenheid.
2. Het bestuursorgaan waakt ertegen dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden.

Artikel 3:4

1. Het bestuursorgaan weegt de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen af, voor zover niet uit een wettelijk voorschrift of uit de aard van de uit te oefenen bevoegdheid een beperking voortvloeit.
2. De voor een of meer belanghebbenden nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

Artikel 3:46

Een besluit dient te berusten op een deugdelijke motivering.

3. Feiten

Bij aanvraag d.d. 2 maart 2020, ingekomen 2 maart 2020, heeft [redacted] uit Grou een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning voor een tijdelijke aanlegplaats voor een recreatie-ark op de locatie de Burd te Grou.

Bij besluit d.d. 11 maart 2020, verzonden 12 maart 2020, kenmerk 11039066, hebben burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning verleend voor de volgende activiteiten:
- Bouwen (artikel 2.1, eerste lid, onder a, Wabo)
- Aanleggen (artikel 2.1, eerste lid, onder b, Wabo)
- Strijd gebruik gronden/bouwwerken met RO (artikel 2.1, eerste lid, onder c, Wabo)

Tegen dit besluit heeft [redacted], namens de Vereniging van Eigenaren Suder Burd te Grou, [redacted] uit [redacted], [redacted] uit [redacted], [redacted] uit [redacted], [redacted] uit [redacted] en [redacted] uit [redacted] (hierna: bezwaarden), een bezwaarschrift d.d. 24 maart 2020, aangevuld bij schrijven d.d. 18 juni 2020, ingediend.

Tevens hebben bezwaarden de voorzieningenrechter verzocht een voorlopige voorziening te treffen. Op 14 april 2020 heeft de voorzieningenrechter, zonder behandeling ter zitting, het verzoek om voorlopige voorziening (kennelijk) niet-ontvankelijk verklaard, omdat niet voldaan is aan het vereiste van onverwijlde spoed.

Bij brief d.d. 18 juni 2020 heeft [redacted], namens [redacted], een schriftelijke reactie op het bezwaarschrift en nadere stukken ingediend.

Naar aanleiding van dit bezwaarschrift heeft op 29 juni 2020 een openbare hoorzitting plaatsgevonden. Ter hoorzitting zijn verschenen:
- [redacted] (voorzitter VvE Suder Burd te Grou - bezwaarde)
- [redacted] (bezwaarde)
- [redacted] (bezwaarde)
- [redacted] (gemachtigde van bezwaarden)
- [redacted] (namens burgemeester en wethouders)
- [redacted] nieuwe advocatuur (gemachtigde van [redacted])

[redacted] (vergunninghouder) was met kennisgeving afwezig.

4. Bezwaren

Samengevat zijn de volgende bezwaargronden naar voren gebracht:
1. Er is niets tijdelijks aan de situatie; vergunninghouder wil de ark permanent naar de Burd verplaatsen.
2. Vaststaat dat de ark na drie jaar niet zal worden verwijderd, zodat geen toepassing mag worden gegeven aan artikel 4, aanhef en onder 11, Bijlage II Bor.
3. Verweerder maakt zich schuldig aan détournement de pouvoir, door een tijdelijke omgevingsvergunning te verlenen voor een project waarvan - onder meer op basis van eerdere besluitvorming van verweerder - vaststaat dat het op deze locatie helemaal niet tijdelijk is.
4. Het is in strijd met een goede ruimtelijke ordening om een omgevingsvergunning-afwijkend-gebruik te verlenen voor een bouwwerk waarvan op voorhand vaststaat dat het niet kan voldoen aan de welstandseisen van de gemeente.
5. Er is geen sprake van een goede ruimtelijke ordening. Verweerder stelt slechts dat een aanlegvergunning en gebruiksvrijstelling kan worden verleend, omdat ter plaatse reeds een verplaatste aanleggelegenheid aanwezig was en dat er daarom geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het ruimtelijk beeld. Echter,
   - het bestemmingsplan voorziet in zijn algemeenheid niet in de aanwezigheid van recreatiearken langs de boorden van het meer;
   - de ruimtelijke impact van de recreatie-ark met een oppervlakte van 203 m² is groot;

- de recreatie-ark ligt volledig in EHS-gebied;
- in tegenstelling tot de oude situatie mag de recreatie-ark nu het gehele jaar hier liggen;
- bewijs van het permanente karakter is dat de recreatie-ark wordt aangesloten op nutsvoorzieningen.

6. In strijd met artikel 5.16, eerste lid, Bor is in de omgevingsvergunning niet opgenomen dat vergunninghouder na het verstrijken van de vergunde termijn verplicht is de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande situatie te herstellen.
7. Het vergunde bouwplan betekent een forse inbreuk op de voorschriften en waarden van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Ter plaatse geldt de bestemming 'Natuurgebied met waterrecreatief medegebruik' waarin de natuurfunctie voorop staat. Bebouwing is niet toegestaan.
8. Het bouwplan is in strijd met een goede ruimtelijke ordening.
9. Het bouwplan is in strijd met het ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen, de nota Welstand op het water (thans Welstandsnota ligplaatsen), met de Beleidsregel recreatiewoningen Leeuwarden, met de beleidsnotitie Het innemen van een ligplaats voor recreatieve woonschepen, zoals:
   - strijdige afmetingen van de recreatie-ark
   - strijdige locatie
   - strijdige terrassen en balkons
10. Het bouwplan is voorts in strijd met de Verordening Romte Fryslân en de EHS.
11. Er was en is voor vergunninghouder geen enkele noodzaak om de ark te verplaatsen en voor burgemeester en wethouders geen enkele noodzaak om daaraan medewerking te verlenen.

Bezwaarden verzoeken de kosten van juridische bijstand die zij in deze procedure hebben moeten maken, te vergoeden.

5. Beoordeling van de bezwaren en het bestreden besluit

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de Vereniging van Eigenaren Suder Burd te Grou (hierna: vereniging) overweegt de commissie het volgende.

De vereniging is een vereniging van eigenaren van recreatiewoningen op de Suder Burd te Grou. De vereniging is op 14 augustus 1997 middels een notariële akte opgericht, waarbij tegelijkertijd de statuten van de vereniging zijn vastgesteld. Ingevolge artikel 3 van deze statuten heeft de vereniging ten doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van eigenaren van woonhuizen en grond behorende tot de Suder Burd te Grou, gemeente Boarnsterhim, meer in het bijzonder het beheer van de onroerende zaken die in mandelige eigendom toebehoren aan de eigenaren, alles in de ruimste zin.

De commissie is van oordeel dat de statutaire doelstelling van de vereniging functioneel voldoende onderscheidend is om op grond daarvan te kunnen constateren dat het belang van de vereniging rechtstreeks betrokken is bij de verleende omgevingsvergunning. Aangezien een groot deel van de recreatiewoningen binnen 300 meter ligt van de tijdelijke aanlegplaats voor een recreatie-ark, en er vanuit een deel van deze woningen rechtstreeks zicht bestaat op de recreatie-ark, valt dan ook op voorhand niet uit te sluiten dat de eigenaren van deze recreatiewoningen gevolgen van enige betekenis van de recreatie-ark zullen ondervinden.

Naast het statutaire doel van de vereniging is, om te kunnen bepalen of het belang van de vereniging rechtstreeks is betrokken bij het bestreden besluit, van belang of de vereniging feitelijke werkzaamheden verricht met het oog op de behartiging van haar doelstelling. De commissie is van oordeel dat de vereniging diverse feitelijke werkzaamheden, zoals het voeren van bezwaar- en beroepsprocedures, verricht met betrekking tot haar statutaire doelstelling.

Gelet op het doel van de vereniging in samenhang met de omstandigheid dat de vereniging feitelijke werkzaamheden verricht met betrekking tot haar statutaire doelstelling, is de commissie van mening dat het belang van de vereniging rechtstreeks bij het bestreden besluit is betrokken. Dat de heer [redacted] stelt dat van alle eigenaren van het recreatiepark Suder Burd er slechts vijf ook op persoonlijke titel een bezwaarschrift hebben ingediend en de vereniging daarom geen collectief belang, maar slechts het belang van deze vijf leden vertegenwoordigt/behartigt, treft in de ogen van de commissie geen doel. Dat de overige leden niet ook zelfstandig bezwaar hebben gemaakt, wil niet zeggen dat zij daarmee niet tegen het afmeren van de recreatie-ark op de betreffende locatie zijn. De vereniging kan naar het inzien van de commissie dan ook worden aangemerkt als belanghebbende in de zin van artikel 1:2, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] en [redacted] blijkt dat zij als eigenaar dan wel vruchtgebruiker vanuit hun woningen op een afstand van minder dan 300 meter direct zicht hebben op de recreatie-ark, zodat op voorhand niet valt uit te sluiten dat - anders dan de heer [redacted] stelt - zij gevolgen van enige betekenis van de recreatie-ark zullen ondervinden. De commissie is dan ook van mening dat hun belang rechtstreeks bij het bestreden besluit is betrokken. Bovenvermelde personen kunnen naar het inzien van de commissie dan ook worden aangemerkt als belanghebbende in de zin van artikel 1:2, eerste lid, Awb.

Het bestreden besluit is een besluit in de zin van de Awb en is voor bezwaar vatbaar. Het bezwaarschrift is tijdig ingediend en voldoet ook voor het overige aan de te stellen eisen (artikelen 6:5 en 6:7 Awb). De commissie acht zowel de vereniging als de individuele bezwaarden derhalve ontvankelijk in hun bezwaren.

Nu alle bezwaarden ontvankelijk zijn in hun bezwaren ziet de commissie zich voor de vraag gesteld of burgemeester en wethouders (hierna: verweerder) terecht en op juiste gronden hebben besloten tot het verlenen van de omgevingsvergunning voor een tijdelijke aanlegplaats voor een recreatie-ark op de locatie de Burd te Grou voor de activiteiten bouwen, aanleggen en het gebruiken van gronden/bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan. Uitgaande van een volledige heroverweging op de grondslag van de ingediende bezwaren overweegt zij het volgende.

Ten aanzien van de verleende omgevingsvergunning

<u>Bestemmingsplan Buitengebied 2008</u>
De commissie stelt vast dat de betreffende aanlegplek voor de recreatie-ark (hierna: locatie) is gelegen binnen het gebied waarvoor het bestemmingsplan Buitengebied 2008 vastgesteld door de raad van de toenmalige gemeente Boarnsterhim op 10 maart 2009 (hierna: bestemmingsplan) van toepassing is. Op grond van dit bestemmingsplan heeft de locatie de bestemming Natuurgebied met waterrecreatief medegebruik, met de aanduiding 'gaaf gebied'. Voorts is op de plankaart op deze locatie een steiger ingetekend. Het begrip steiger staat evenwel niet in de legenda als aanduiding vermeld.

Voor wat betreft de bestemming Natuurgebied met waterrecreatief medegebruik overweegt de commissie dat in artikel 7, eerste lid (Bestemmingsomschrijving), van de (bestemmings)planregels is bepaald dat de voor Natuurgebied met waterrecreatief medegebruik aangewezen gronden in hoofdzaak zijn bestemd voor behoud en herstel van natuurlijke en landschappelijke waarden en daarnaast ook voor onder meer water- en dagrecreatief medegebruik, uitsluitend in de vorm van recreatieve vaarroutes, picknickvoorzieningen, visplaatsen, recreatieve aanlegplaatsen en naar de aard daarmee gelijk te stellen kleinschalige voorzieningen. Voor zover de gronden op de plankaart zijn aangeduid met 'gaaf gebied' zijn de gronden bestemd voor het behoud en herstel van de cultuurhistorische herkenbaarheid van de gronden.

De commissie overweegt voorts dat in artikel 7, tweede lid (Bouwvoorschriften), onder c, van de planregels is bepaald dat er geen gebouwen mogen worden gebouwd en in artikel 7, vierde lid (Gebruiksvoorschriften), onder b, aanhef en ten tweede, dat het verboden is een ligoever te gebruiken dan wel te laten gebruiken voor een recreatief woonschip afwijkend van het bepaalde in

het eerste lid. Nu er én een recreatie-ark wordt afgemeerd én de locatie slechts voorziet in dagrecreatieve voorzieningen/aanlegplaatsen voor vaartuigen en niet in een aanlegplaats voor een permanent aanwezige recreatie-ark, is de commissie van mening dat het bouwplan op deze punten in strijd is met de planregels. Het bouwplan is dus in strijd met zowel de bouwvoorschriften als de gebruiksvoorschriften van artikel 7 van de planregels.

De commissie stelt vast dat het bestemmingsplan voor deze strijdigheid geen toereikende afwijkingsmogelijkheid kent, zodat moet worden geconcludeerd dat voor dit bouwplan niet middels artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten eerste, Wabo van het bestemmingsplan kan worden afgeweken. Verweerder heeft de aanvraag d.d. 2 maart 2020 van [redacted] op grond van artikel 2.10, tweede lid, Wabo gelet op het voorgaande derhalve terecht ook aangemerkt als een aanvraag om een vergunning voor de activiteit 'Gebruiken van gronden en bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan'.

Besluit omgevingsrecht / kruimelgevallenregeling
In artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten tweede, Wabo wordt verwezen naar in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen. Deze algemene maatregel van bestuur is het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor).

Verweerder heeft met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten tweede, Wabo, juncto artikel 4, aanhef en onder 11, van Bijlage II Bor medewerking verleend aan het bouwplan door een omgevingsvergunning voor de activiteit 'het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan' te verlenen.

De commissie overweegt dat toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten tweede, Wabo een zogenoemde discretionaire bevoegdheid van verweerder is. Dit houdt in dat verweerder beleidsvrijheid heeft. Bij de toetsing van het besluit omtrent de verlening van de omgevingsvergunning in het kader van de heroverweging naar aanleiding van het ingekomen bezwaarschrift komen derhalve de belangen van bezwaarden aan de orde. Pas als gezegd kan worden dat verweerder in redelijkheid niet tot het bestreden besluit heeft kunnen komen, is die beleidsvrijheid overschreden.

De commissie is van mening dat verweerder slechts toepassing aan artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten tweede, Wabo kan geven, mits wordt voldaan aan een goede ruimtelijke ordening zoals bedoeld in de aanhef van het eerste lid van dit artikel. Daarnaast is de commissie van mening dat bij een omgevingsvergunning voor de activiteit 'het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan' ook de belangen van derden moeten worden betrokken.

Artikel 4, aanhef en onder 11, van Bijlage II Bor bepaalt dat voor verlening van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, Wabo waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten tweede, Wabo van het bestemmingsplan wordt afgeweken, in aanmerking komen: ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 10, voor een termijn van ten hoogste tien jaar.

De vraag die nu moet worden beantwoord, is of verweerder dientengevolge terecht en op juiste gronden gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid van het bestemmingsplan af te wijken op grond van het bepaalde in artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten tweede, Wabo (de zogenaamde kruimelgevallenregeling). Hiertoe overweegt de commissie het volgende.

Zoals de commissie hierboven al heeft geconstateerd, is het bouwplan in strijd met zowel de bouwvoorschriften als de gebruiksvoorschriften van artikel 7 van de planregels. De commissie is met bezwaarden van mening dat het vergunde bouwplan, zowel wat betreft de afmetingen van de recreatie-ark als wat betreft de gekozen locatie, een forse inbreuk op de voorschriften en waarden van het ter plaatse geldende bestemmingsplan betekent. De omgeving van de locatie kenmerkt zich door een open en landelijk natuurgebied.

De recreatie-ark van [redacted] heeft de volgende afmetingen: lengte ±29 meter, breedte ±7 meter en hoogte ±6 meter; de recreatie-ark heeft daarmee een oppervlakte van 203 m². De recreatie-ark heeft twee etages en is voorzien van terrassen.

De commissie volgt [redacted] niet wanneer hij stelt dat de ark wegvalt in het landschap en harmonieert met het ruimtelijk beeld nu de ark is voorzien van een duurzame houten betimmering en het dak een bijpassende kleurstelling heeft gekregen. Gelet op de afmetingen van de ark en de overgelegde foto's vindt de commissie dat de ark desondanks fors aanwezig is in het open landschap. Dat de ark van [redacted] in waterrecreatiegebied ligt, maakt dit niet anders. Dat niemand ooit aanstoot heeft genomen dat de recreatie-ark decennia lang aan de Minne Finne heeft gelegen, zoals [redacted] stelt, wil niet zeggen dat datzelfde zal gelden voor de thans ingenomen locatie aan de Burd. De locaties zijn niet vergelijkbaar.

Beleidsregel recreatiewoningen Leeuwarden 2016
In de geldende bestemmingsplannen binnen de gemeente Leeuwarden wordt voor recreatiewoningen (waaronder ook recreatie-arken vallen) doorgaans een oppervlaktemaat van ten hoogste 70 m² aangehouden. In de Beleidsregel recreatiewoningen Leeuwarden 2016 heeft verweerder vastgelegd dat kan worden afgeweken van de geldende bestemmingsplannen ten behoeve van het vergroten van de oppervlakte van recreatiewoningen tot een oppervlakte van ten hoogste 120 m², met een goothoogte van ten hoogste 3 meter en een bouwhoogte van ten hoogste 7 meter. De commissie stelt vast dat de recreatie-ark van [redacted] met een oppervlakte van 203 m² deze maximaal toegestane oppervlakte van 120 m² ruimschoots overschrijdt. Er is op dit punt dan ook strijd met deze beleidsregel.

Notitie 'Het innemen van een ligplaats voor recreatieve woonschepen'
In het onderhavige bestemmingsplan is in Bijlage 3 de notitie 'Het innemen van een ligplaats voor recreatieve woonschepen' opgenomen. Deze notitie mag dan zijn ingetrokken, feit is dat de notitie als Bijlage 3 nog steeds onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan. Deze notitie geeft het algemene beleidskader met betrekking tot recreatieve woonschepen. Op het moment van vaststelling van het bestemmingsplan is ook deze beleidsnotitie vastgesteld.

In deze notitie leest de commissie dat het gemeentelijk beleid gericht was (en is) op het continueren van de bestaande situatie; nieuwe ligplaatsen kunnen niet worden ingenomen. Al jaren wordt het vigerende beleid, eerst van de provincie en daarna van de gemeente Boarnsterhim, onverkort gecontinueerd. Dit betekent tevens dat de gemeente geen medewerking verleent aan een uitbreiding van het aantal recreatieve woonschepen. De gemeente zal daarnaast geen nieuwe mogelijkheid voor het innemen van een ligplaats bieden, indien een bestaande ligplaats wordt 'ingeleverd.'

Op dit beleid zijn twee uitzonderingen mogelijk, namelijk wanneer sprake is van vervanging/modernisering van bestaande woonschepen of wanneer sprake is van een kleine verplaatsing van een woonschip, min of meer aan de bestaande ligoever. Voor de recreatieve woonschepen gelden maximale buitenwerkse maten, waarbij wordt uitgegaan van een maximale oppervlakte van het hele schip van 65 m² en waarbij een maximale breedte is toegestaan van 6 meter en een maximale lengte van 17 meter. Het woonschip dient één bouwlaag te hebben met een maximale goothoogte vanaf de waterlijn van 2,75 meter en een bouwhoogte van 3 meter. Met dit laatste kan worden voorkomen dat een woonschip twee bouwlagen kan krijgen. De commissie stelt vast dat het bouwplan op al deze punten strijdig is met de notitie.

Redelijke eisen van welstand
Ten aanzien van de redelijke eisen van welstand overweegt de commissie dat bij een tijdelijk bouwwerk (zoals hier aan de orde) op grond van artikel 2.10, eerste lid, aanhef en onder d, Wabo de (preventieve) toetsing aan redelijke eisen van welstand bij tijdelijke bouwwerken achterwege kan blijven. Voor zover bezwaarden zich beroepen op de nota Welstand op het water (thans Welstandsnota ligplaatsen) merkt de commissie op dat deze alleen criteria bevat voor historische schepen die langere tijd stilliggen, maar waarmee af en toe ook gevaren wordt. Het gaat hierbij om (historische) varende schepen en vaartuigen waarop wordt verbleven. Deze schepen worden niet als bouwwerk aangemerkt. Woonarken vallen daarmee niet onder de reikwijdte van deze nota. Dit

geldt ook voor schepen en vaartuigen die bedoeld zijn om mee te varen en waarvan de primaire functie varen is (zie hoofdstuk 3 Reikwijdte). Nu in dezen sprake is van een recreatie-ark is de Welstandsnota ligplaatsen niet van toepassing.

Ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen
In de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen - dat van 16 april 2020 tot en met 27 mei 2020 ter inzage heeft gelegen - leest de commissie dat het welstandkader voor zowel woonschepen als arken tot voor kort in de beleidsregel Welstand op het water stond. Voor woonschepen geldt per 1 december 2019 de Welstandsnota ligplaatsen. Voor arken, die voorheen ook onder die beleidsregel vielen, wordt een aanvulling gemaakt op de welstandsnota van de gemeente; tegelijk met het vaststellen van het bestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen wordt een welstandkader vastgesteld.

Het ontwerpbestemmingsplan Leeuwarden - Arken en woonschepen moet - omdat in de (meeste) geldende bestemmingsplannen geen bouwregels voor een woon- of recreatie-ark zijn opgenomen - voorzien in deze bouwregels.

Voor recreatie-arken gaan de volgende bouwregels gelden: maximale lengte 17 meter, maximale breedte 6 meter, maximale hoogte 3 meter en maximale oppervlakte 65 m². Omdat ook woonarken met twee verdiepingen worden gebruikt (waarbij de onderverdieping zich dan in de onderbouw bevindt), is voor deze 'splitlevel-arken' een afwijkingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt om de bouwhoogte te vergroten tot 4,50 m. Deze afwijkingsbevoegdheid geldt volgens de commissie dus uitdrukkelijk niet voor recreatie-arken. De commissie stelt vast dat het bouwplan ook strijdig is met de bouwregels van dit ontwerpbestemmingsplan. Immers, de recreatie-ark van [redacted] is te lang, te hoog, te breed en heeft een te grote oppervlakte én een tweede verdieping.

Namens verweerder is terecht gesteld dat het bouwplan niet hoeft te worden getoetst aan toekomstig beleid; getoetst moet worden aan de wet- en regelgeving die op het moment van indienen van de aanvraag omgevingsvergunning geldt. De commissie bespreekt het ontwerpbestemmingsplan hier wel, omdat het laat zien dat ook in dit toekomstige beleid de recreatie-ark van [redacted] qua afmetingen en tweede verdieping niet zal voldoen aan de bouwregels.

Voor zover [redacted] stelt dat er op grond van artikel 4:84 Awb van beleidsregels kan worden afgeweken, merkt de commissie op dat dat op zich juist is, maar dat dit enkel kan als handelen overeenkomstig de beleidsregel voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregels te dienen doelen. De tussen verweerder en GVM overeengekomen verplaatsing van drie aan de Minne Finne in Grou gelegen recreatie-/woonarken is naar de mening van de commissie geen bijzondere omstandigheid als bedoeld in dit artikel, die het (tijdelijk) afmeren van de recreatie-ark van [redacted] op de locatie aan de Burd rechtvaardigt.

Verordening Romte Fryslân 2014 / Ecologische hoofdstructuur
Bezwaarden beroepen zich ook op de Verordening Romte Fryslân 2014 (hierna: Verordening Romte) en de hierin opgenomen Ecologische hoofdstructuur (hierna: EHS). De Verordening Romte regelt de provinciale belangen die op voorhand door moeten werken naar gemeentelijke ruimtelijke plannen. Het gaat dan om belangen die niet doelmatig of doeltreffend op gemeentelijk niveau kunnen worden afgewogen en behartigd, omdat de effecten het lokale niveau overstijgen. De Verordening Romte heeft betrekking op het hele grondgebied van de provincie Fryslân.

De EHS is volgens Hoofdstuk 1 van de Verordening Romte het op de van deze Verordening Romte deel uitmakende kaart Natuur begrensde, samenhangende stelsel van natuurgebieden van internationaal of nationaal belang dat strekt tot de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten.

De commissie is - anders dan verweerder en [redacted] - van mening dat het bouwplan c.q. de recreatie-ark van de heer Kuperus voor het grootste deel - zo niet helemaal - in de EHS ligt. De

commissie baseert zich hierbij op de gewaarmerkte situatietekening zoals die behoort en deel uitmaakt van de bestreden omgevingsvergunning en op Kaart 3 - Natuur en de digitale verbeelding ervan (Kaart 16 - Verbeelding behorende bij regels Artikel 7 - Natuur) die deel uitmaken van de Verordening Romte.

Namens verweerder is ter hoorzitting uitdrukkelijk gesteld dat de locatie van de recreatie-ark niet in de EHS ligt, waaruit de commissie afleidt dat verweerder met het gegeven dat de locatie wél in de EHS is gelegen bij de vergunningverlening dan ook geen rekening heeft gehouden, hetgeen leidt tot een motiveringsgebrek. Het is maar zeer de vraag of de Verordening Romte deze nieuwe ontwikkeling op deze plek toestaat. Verweerder heeft dat niet onderzocht.

De EHS is, zoals namens verweerder terecht is gesteld, er niet ter bescherming van de belangen van de recreant c.q. die van bezwaarden, maar dit laat onverlet dat het bouwplan wel had moeten worden getoetst aan de Verordening Romte en de EHS.

Motivering omgevingsvergunning
De commissie constateert dat verweerder de omgevingsvergunning voor de activiteit het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan als volgt heeft gemotiveerd:

> *"Gegeven het feit dat op de locatie voorzien was in een, inmiddels verplaatste, aanleggelegenheid, achten wij dat er geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het ruimtelijk beeld. De gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden worden niet geraakt door het vergunde. Er is, naast enige lokale vaarbewegingen, geen verkeer ter plaatse.*
> *(...).*
> *De aanvraag ziet toe op een tijdelijke behoefte een recreatie ark af te meren in afwachting van een definitieve ligplaats. Het bestemmingsplan voorziet in zijn algemeenheid in de aanwezigheid van recreatie arken langs de boorden van het meer. Op deze locatie lag tot kort geleden een steiger die bedoeld was voor afmeren van recreatievaartuigen.*
> *Er zijn dan ook geen zwaarwegende stedenbouwkundige bezwaren tegen de tijdelijke aanwezigheid van de ark en de twee meerpalen ter plaatse. Wij achten dit initiatief goed tijdelijk inpasbaar en er kan dan ook, met toepassen van artikel 4, lid 11 van het Bor, medewerking verleend worden aan dit tijdelijke initiatief."*

De commissie is gelet op het voorgaande dan ook van mening dat deze motivering het bestreden besluit niet kan dragen. De bestreden omgevingsvergunning betekent immers dat de recreatie-ark van [redacted] er nu het gehele jaar door mag liggen, terwijl dat voorheen maximaal drie dagen aaneen mocht. Daarbij komt dat de recreatie-ark veel grotere afmetingen heeft dan de recreatievaartuigen die hier gewoonlijk aan de aanlegsteiger hebben afgemeerd. Er kan dan ook niet zonder meer worden gesteld dat er geen zwaarwegende stedenbouwkundige bezwaren bestaan tegen de tijdelijke aanwezigheid van de ark en de twee meerpalen ter plaatse, alleen omdat op deze locatie tot kort geleden een steiger lag die bedoeld was voor het afmeren van recreatievaartuigen. De commissie kan zich voorstellen dat de ruimtelijk impact van de recreatie-ark van [redacted] op deze locatie juist groter zal zijn.

De commissie volgt verweerder dan ook niet in zijn stelling dat het eerder gunstig dan ongunstig is voor de natuurwaarden dat de locatie door grondverkoop van openbaar gebied is overgegaan naar privé eigendom en dat een enkele ark in die zin minder belastend is dan de aanwezigheid van een wisselend aantal recreatieve vaartuigen met meerdere opvarenden.

Tijdelijk karakter / samenhang met andere omgevingsvergunningen
Voor wat betreft het tijdelijke karakter is het naar het oordeel van de commissie bovendien maar zeer de vraag of er, zoals verweerder stelt, wel sprake zal zijn van tijdelijke aanwezigheid van de recreatie-ark ter plaatse en dat deze tijdelijke voorziening zijn functie zal verliezen als er voor de ark van de heer Kuperus een eigen en permanente ligplaats is ingericht.

De commissie stelt vast dat er met betrekking tot het perceel aan de Burd in Grou, kadastraal bekend GR000 E 515, waarvan thans [redacted]. en [redacted] ieder voor de helft eigenaar zijn, door verweerder meerdere omgevingsvergunningen zijn verleend.

Zo heeft verweerder bij besluit d.d. 16 november 2018 aan Recreatieschap Marrekrite een omgevingsvergunning verleend voor de activiteiten bouwen, strijdig gebruik en aanleggen ten behoeve van het aanbrengen van aanlegvoorzieningen op de locatie de Burd te Grou. Deze vergunning is door de Grouster Vastgoed Maatschappij (hierna: GVM) overgenomen.

Bij besluit d.d. 2 mei 2019 heeft verweerder aan GVM een omgevingsvergunning verleend voor het afwijken van het bestemmingsplan voor het planologisch mogelijk maken van drie recreatie-arken met de daarbij horende tuinen en bouwwerken op de locatie de Burd te Grou.

Bij besluit d.d. 29 augustus 2019 heeft verweerder een omgevingsvergunning verleend voor het verplaatsen van drie recreatie-arken en het aanleggen van vlonders op de locatie de Burd te Grou.

De commissie is van mening dat bovenstaande omgevingsvergunningen in onderlinge samenhang bezien alle tot doel hebben om op de locatie aan de Burd (drie) permanente ligplaatsen voor recreatie-arken te creëren c.q. mogelijk te maken. Het bestemmingsplan staat op deze locatie slechts recreatieve aanlegplaatsen toe.

De commissie stelt voorts vast dat bovengenoemde omgevingsvergunningen alle door bezwaarden worden bestreden en nu bij de rechtbank liggen om gezamenlijk te worden behandeld. Daarnaast lopen er tussen bezwaarden en [redacted] c.q. GVM een of meerdere zaken op privaatrechtelijk gebied. De verleende omgevingsvergunningen zijn dus nog niet onherroepelijk. Dat is ook de reden dat de commissie de planologische wijziging die met de omgevingsvergunning d.d. 2 mei 2019 wordt beoogd hier buiten beschouwing laat.

De commissie is voorts van mening dat - anders dan verweerder - de thans door bezwaarden bestreden omgevingsvergunning d.d. 11 maart 2020 voor een tijdelijke aanlegplaats voor een recreatie-ark op de locatie de Burd te Grou niet op zichzelf staat en niet los kan worden gezien van de eerder afgegeven omgevingsvergunningen op deze locatie. Daarnaast is het perceel, kadastraal bekend GR000 E 515, in eigendom van [redacted] en [redacted]. Alles wijst er derhalve op dat het de bedoeling van [redacted] en/of de GVM is om met de recreatie-ark permanent ligplaats op deze locatie op de Burd te kunnen innemen.

De commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat dit ook de kennelijke bedoeling van verweerder is. In dit licht bezien, is het opmerkelijk dat verweerder slechts 9 à 10 dagen nodig heeft gehad om op de aanvraag van [redacted] te beslissen. Dit terwijl er rond deze locatie maar liefst drie omgevingsvergunningen in beroep op behandeling bij de rechtbank liggen te wachten. De aanvraag dateert van 2 maart 2020 en is ook op 2 maart 2020 op het gemeentehuis ontvangen; verweerder heeft op 11 maart 2020 de omgevingsvergunning al verleend.

Dit klemt te meer nu er naar het oordeel van de commissie - anders dan verweerder - thans (nog) geen enkele noodzaak bestaat/bestond om de recreatie-ark van [redacted] te verplaatsen. En dat dan ook nog eens naar de betreffende locatie op de Burd, waar de ark in strijd met vrijwel alle gemeentelijke regelgeving die op de locatie en de recreatie-ark alhier van toepassing zijn, op grond van de afgegeven omgevingsvergunning nu gedurende drie jaar mag liggen. Deze termijn kan gelet op het bepaalde in artikel 4, aanhef en onder 11, van Bijlage II Bor tot maximaal tien jaar worden verlengd; daarvoor zal te zijner tijd dan wel weer een appellabel besluit moeten worden genomen. In dit licht bezien, is het dan niet zo vreemd dat verweerder in weerwil van artikel 5:16, eerste lid, Bor in de omgevingsvergunning niet de verplichting heeft opgenomen dat na het verstrijken van de driejaarstermijn de voor de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand moet zijn hersteld.

In het voor [redacted] gunstigste en voor bezwaarden ongunstige geval, zou de recreatie-ark er namelijk gedurende (in totaal) tien jaar kunnen liggen, zelfs al zouden in beroep de drie eerder verleende omgevingsvergunningen stranden. Dat kan in de ogen van de commissie niet de bedoeling zijn van artikel 4, aanhef en onder 11, van Bijlage II Bor. De commissie vindt dat het daarom in de rede had gelegen dat verweerder in de thans voorliggende omgevingsvergunning in ieder geval het voorschrift zou hebben opgenomen dat de omgevingsvergunning vervalt op het moment dat er door

de rechter definitief uitspraak is gedaan inzake de eerder verleende en bestreden omgevingsvergunningen.

In de exploitatieovereenkomst die de GVM en de gemeente hebben gesloten, is opgenomen dat de gemeente een inspanningsverplichting heeft om planologisch medewerking te verlenen aan verplaatsing van de drie recreatie-arken die gelegen zijn bij de Minne Finne in Grou, maar dat betekent niet dat verweerder medewerking moet verlenen de recreatie-ark(en) te verplaatsen naar juist de locatie op de Burd.

De commissie merkt op dat in de exploitatie-overeenkomst voor GVM de verplichting is opgenomen dat de drie aanwezige recreatie-/woonarken (waaronder die van [redacted]) binnen twee jaar na overdracht van het openbaar gebied op de Minne Finne aan de gemeente moeten zijn verplaatst. Voor zover de commissie bekend, heeft deze overdracht nog niet plaatsgevonden. De ontwikkeling van de Minne Finne in Grou brengt dus nog niet met zich mee dat de recreatie-ark van [redacted] nu al moet/moest worden verplaatst. Wat dit betreft, had de uitspraak van de rechter in de drie beroepszaken best kunnen worden afgewacht.

Verweerder heeft naar het oordeel van de commissie bovendien niet duidelijk gemaakt welk algemeen belang of bijzonder belang - anders dan de verplichting van GVM om de arken te verplaatsen - is gemoeid met het verlenen van de bestreden omgevingsvergunning, voor welk belang de hiervoor aangegeven zwaarwegende belangen zouden moeten wijken. Voor zover de betreffende regelgeving - waaronder ook de Verordening Romte en de EHS - dat laatste überhaupt al zou toelaten.

Conclusie
Alles overziend, is de commissie van oordeel dat het bouwplan zowel wat betreft de locatie als wat betreft de (afmetingen van de) recreatie-ark in strijd is met vrijwel alle hierop van toepassing zijnde regelgeving. Dit betekent naar het oordeel van de commissie dat het bouwplan in strijd is met een goede ruimtelijke ordening, zoals bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, aanhef, Wabo. Verweerder heeft naar de mening van de commissie niet alleen ten onrechte, maar ook op onjuiste gronden gebruik gemaakt van de bevoegdheid middels toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten tweede, Wabo, juncto artikel 4, aanhef en onder 11, van Bijlage II Bor medewerking te verlenen aan het bouwplan door een omgevingsvergunning voor de activiteit 'het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan' te verlenen. Het voorgaande betekent dat de commissie voor wat betreft de toepasselijkheid van artikel 4, aanhef en onder 11, van Bijlage II Bor niet meer toekomt aan de vraag of het in dezen feitelijk mogelijk en aannemelijk is dat de vergunde activiteit zonder omkeerbare gevolgen kan worden beëindigd. Naar het oordeel van de commissie bestaat in dezen evenmin mogelijkheid om medewerking te verlenen aan afwijking van het bestemmingsplan middels de overige in artikel 4 van Bijlage II Bor genoemde gevallen.

De commissie is voorts van mening dat dit gebrek niet middels het besluit op bezwaar kan worden hersteld. Dit betekent dat verweerder in de ogen van de commissie in dezen ten onrechte de omgevingsvergunning heeft verleend en dat verweerder alsnog zal moeten onderzoeken of vergunningverlening met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten derde, Wabo (de uitgebreide voorbereidingsprocedure) tot de mogelijkheden behoort. De commissie adviseert verweerder de thans ingediende bezwaren in die procedure als zienswijzen mee te nemen.

Het voorgaande leidt er toe dat de bezwaren gegrond moeten worden verklaard.

Vergoeding kosten juridische bijstand
Tot slot merkt de commissie nog op dat zij niet adviseert over de kosten van rechtsbijstand die een bezwaarde in de bezwaarprocedure heeft gemaakt. Daarover bestist verweerder zelf bij het besluit op bezwaar.

6. Advies van de commissie

De commissie adviseert burgemeester en wethouders om:

1. het bezwaarschrift gegrond te verklaren;
2. het bestreden besluit te herroepen, en;
3. alsnog een besluit te nemen op de aanvraag voor een omgevingsvergunning middels toepassing van de procedure behorende bij artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, ten derde, Wabo.

de Adviescommissie bezwaarschriften,

[redacted]

de voorzitter,

[redacted]

de secretaris.

Bijlage behorende bij BZW.1.20.0176.01

Verslag hoorzitting 29 juni 2020

Betreft:
Bezwaar tegen het verlenen van een omgevingsvergunning voor een tijdelijke aanlegplaats voor een recreatie-ark op de locatie de Burd te Grou.

Aanwezig namens bezwaarden:
[redacted] (voorzitter VvE Suder Burd te Grou)
[redacted]
[redacted]
[redacted] van PlasBossinade advocaten en notarissen (gemachtigde van bovenstaande bezwaarden)

Aanwezig namens verweerder:
[redacted]

Aanwezig namens vergunninghouder
[redacted] nieuwe advocatuur (gemachtigde van [redacted]; met kennisgeving afwezig)

de commissie:
[redacted] (voorzitter)
[redacted] (lid)
[redacted] (lid)

[redacted] (secretaris)

De voorzitter opent de hoorzitting met een woord van welkom, stelt de aanwezigen aan elkaar voor, geeft een uiteenzetting van de te volgen procedure en geeft vervolgens het woord aan [redacted].

[redacted] overlegt een pleitnota, deelt deze uit en leest deze voor. De pleitnota maakt onderdeel uit van dit verslag (aangehecht). [redacted] voegt hieraan nog toe dat zoals uit alle procedures blijkt, er in dezen overduidelijk geen sprake is van tijdelijkheid.

[redacted] zegt dat bezwaarmakers aanspraak maken op de rechten op de gronden om het recreatiepark heen en alles het liefst willen houden zoals het was. Inmiddels zijn er in verschillende procedures uitspraken gedaan die duidelijk hebben gemaakt dat die rechten er niet zijn. De grond is verkocht en is in particulier eigendom. Er zijn niet echt argumenten tegen de ark; bezwaarmakers willen elke beweging op de gronden verhinderen. Op verzoek van de voorzieningenrechter hebben zij uiteindelijk in aanvullende stukken aangegeven dat het om zichthinder gaat. Een motivatie voor een aanvraag is geen toetsingsgrond voor de Wabo; een aanvrager dient belanghebbende te zijn. Die is er, namelijk de eigenaar van een ark. De gemeente vraagt niet waarom iemand iets wil bouwen. Het betreft een tijdelijke aanvraag waarvoor toetsingen zijn voorgeschreven, die zijn uitgevoerd. De AMvB voorziet in een tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan. De locatie die gekozen is, ligt in het hart van het watersportgebied van Grou. [redacted] overlegt twee foto's met daarop het open landschap. De aanvraag gaat over waterrecreatie, zij het in een andere vorm dan voorheen, maar niet in een vorm die wezensvreemd is aan de locatie. Er liggen meer arken. Toekomstig beleid waaraan wordt gerefereerd, is niet van toepassing; er wordt getoetst aan het vigerend beleid. Het bouwplan is strijdig met het beleid en daarom is ervan afgeweken. Het ligplaatsbeleid is niet van toepassing, want er is geen ligplaats vergund. Er is een vergunning verleend voor het tijdelijk afmeren van een ark. Het tijdelijk afmeren van drijvende objecten is een veelvoorkomend verschijnsel, zeker in deze Coronatijd. Een ligplaats is een adresseerbaar object en is gedefinieerd in de BAG. De BAG geeft ook aan wanneer een ligplaats en een adres moeten worden uitgegeven, maar dat is niet van toepassing voor tijdelijke bouwwerken. De ark ligt niet in de EHS.

De EHS wordt door deze vergunning ook niet bebouwd. De EHS is er niet ter bescherming van de recreant. [redacted] vindt dat er nog steeds geen echte reden is voor het bezwaar. De aangehaalde argumenten zijn of persoonlijk of zien op bescherming van andere belangen dan die van bezwaarmakers. De voorzieningenrechter heeft in zijn uitspraak al aangegeven dat het uitzichtbelang bij deze tijdelijke situatie niet dermate zwaarwegend is dat de ark moet worden verplaatst. Het belang van de bewoners aan de Minne Finne is door de gemeente afgewogen tegen de belangen van de recreanten. Daarbij vond de gemeente de belangen van de bewoners van de Minne Finne zwaarder wegen dan die van recreanten in casu de bezwaarmakers. De bewoners van de Minne Finne zouden andermans eigendom aan hun eigendom moeten tolereren en recreanten hoeven dat niet.

[redacted] overlegt eveneens een pleitnota, deelt deze uit en leest deze voor. Ook deze pleitnota maakt onderdeel uit van dit verslag (aangehecht). [redacted] voegt hieraan met betrekking tot de tijdelijkheid nog toe dat het gaat om de tijdelijkheid van de vergunning en niet om de tijdelijkheid van een bouwwerk. De mogelijkheid van een permanente oplossing wordt door de tijdelijkheid van de omgevingsvergunning niet geblokkeerd.

De voorzitter merkt, kijkend naar de exploitatieovereenkomst, op dat de gemeente op zijn minst een inspanningsverplichting heeft om voor de drie woonarken die er bij de Minne Finne liggen een andere plek voor te zoeken. De gemeente heeft zich via de privaatrechtelijke weg gebonden om [redacted]s ter wille te zijn om voor zijn ark een andere plek te zoeken.

[redacted] zegt dat er naar een locatie is gezocht en dat de gemeente wacht op een uitspraak van de rechter in hoeverre de huidige oplossing houdbaar is. Mocht de oplossing niet houdbaar zijn, dan zal er een andere oplossing moeten worden gezocht. In de tussentijd moet de ark wel ergens liggen. En dat is nu tijdelijk vergund. Zodra er een permanente ligplaats is voor deze ark zal die daar heen gaan en zal deze tijdelijke situatie beëindigd zijn. [redacted] antwoordt desgevraagd dat de gemeente in zijn algemeenheid op het gebied van waterrecreatie zeer behoudend bezig is. Dat houdt in dat in principe dat wat er aanwezig is, wordt vastgelegd. De watersport leek wat op zijn retour te zijn, echter de Coronacrisis veroorzaakt een hausse aan mensen die boten kopen en huren en zich op het water bewegen. Het is van belang dat de gemeente meebeweegt op basis van een aanwezige vraag. Voorts antwoordt [redacted] desgevraagd dat er voor de andere twee arken nog geen plek is gevonden. Dit is onderdeel van de procedure die ligt te wachten bij de rechter. Mocht de rechter de bestreden beschikking in stand laten, dan is de oplossing gevonden, zo niet, dan zal er een andere oplossing moeten komen. Voor de andere twee arken is de verplaatsing minder urgent. Deze arken komen aan openbaar gebied te liggen. Dat is wat anders dan een ark die straks aan andermans tuin ligt.

[redacted] stelt, reagerend op de betichting van [redacted] dat hij de commissie probeert te misleiden, dat in het Natuurbeheerplan de EHS wordt begrensd en op de tekeningen die hij heeft toegestuurd, te zien is dat de recreatie-ark in de EHS ligt. Op de website van de provincie is zowel op tekening als in tekst te zien dat dit het geval is. Ook op de kaart die behoort tot de Verordening Romte is te zien dat het water, en de recreatie-ark ligt nu eenmaal in het water, tot de EHS behoort. [redacted] antwoordt desgevraagd dat het uitgangspunt van de provincie is dat in de EHS geen bouwwerken worden toegestaan, dus ook geen tijdelijke. In de EHS mag niet worden gebouwd, behalve uitzonderingen. Voorts antwoordt [redacted] desgevraagd dat de EHS is opgenomen en beschermd in de Verordening Romte van de provincie en daar heeft de gemeente zich aan te houden. De provincie hoeft in onderhavige zaak geen aparte vergunning, vrijstelling of ontheffing te verlenen. Als de commissie vaststelt dat de recreatie-ark wel in de EHS ligt, dan is er sprake van een motiveringsgebrek in het bestreden besluit immers, de gemeente stelt dat de ark niet in de EHS ligt. [redacted] antwoordt eveneens desgevraagd dat in de aanvraag heel duidelijk staat dat het een tijdelijke ligplaats betreft, het gaat om het tijdelijk afmeren en dat de activiteit eindigt op 13 maart 2023. Het is echt heel bijzonder dat je dat zo invult, als je weet dat het niet zo is, omdat de gemeente op aanvraag van de heer Kuperus vergunningen heeft verleend om die ark daar blijvend neer te leggen. Onlangs hebben zijn cliënten een civielrechtelijk kort geding gevoerd, waarin de Grouster Vastgoed Maatschappij (GVM) een noodweg heeft geclaimd; [redacted] wilde over grond van zijn cliënten naar de openbare weg. Dat wil hij niet als de ark daar tijdelijk ligt; dat wil hij omdat de arken daar permanent

moeten komen te liggen. En daar is de hele besluitvorming van de gemeente op gericht. Op de vraag hoe dit zich verhoudt tot de jurisprudentie antwoordt [redacted] dat inderdaad lastig is. Het was inzake de tijdelijkheid altijd zo dat een bouwwerk weggehaald moet kunnen worden en dat het ook aannemelijk moet zijn dat het weggehaald zal worden. De Raad van State heeft nu in de uitspraak inzake de zonneparken gezegd dat als je het bouwwerk kunt weghalen zonder onomkeerbare gevolgen er voldaan is aan de tijdelijkheid. En inderdaad, een ark kun je gemakkelijk wegslepen. Echter, het is in deze kwestie de bedoeling van zowel de aanvrager als de gemeente om de ark daar permanent neer te leggen. Het is overduidelijk dat er in dezen geen sprake is van tijdelijkheid zoals bedoeld in het artikel waarover het gaat.

[redacted] stelt dat er een aantal dingen door elkaar worden gehaald. De aanvrager van de tijdelijke vergunning en tevens eigenaar van de ark is [redacted]; zijn broer is betrokken bij de GVM en de GVM maakt aanspraak op privaatrechtelijke faciliteiten (noodweg). Dat staat dus volstrekt los van de aanvraag voor deze ark. [redacted] antwoordt desgevraagd dat zij niet weet wanneer de andere drie zaken door de rechter zullen worden behandeld; zij hoopt van dit jaar nog.

[redacted] legt uit dat de GVM de noodweg wenste ten behoeve van de door de GVM inmiddels aan [redacted] verkochte grond. Het ging er om dat onder meer de tuinman van [redacted] over het terrein van de VVE kon rijden om bij de ark te kunnen komen. Hun bezwaar is dat deze ark buiten alle proporties is.

[redacted] antwoordt desgevraagd dat de ark is aangesloten op de nutsvoorzieningen, met uitzondering van het riool. Daar is een voorziening voor in de maak. Voorts antwoordt [redacted] bevestigend dat er bij de ark een zeecontainer staat; die zal er niet blijven staan.

[redacted] antwoordt desgevraagd dat als dit een zeecontainer is deze niet in de vergunning is opgenomen. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat een tijdelijke container voor opslag van materiaal bij onderhoudswerkzaamheden vergunningsvrij kan. In alle andere gevallen zal er een vergunning voor moeten worden aangevraagd. Op de vraag of er elders plek is voor de ark als deze moet worden verplaatst als het bezwaarschrift gegrond zou worden verklaard, antwoordt [redacted] dat ze dat nu niet kan zeggen. Als er inderdaad zwaarwegende redenen zijn dat de ark daar weg moet, dan zal er een oplossing voor moeten worden gevonden. Dat is niet zozeer een probleem van de gemeente, maar van de eigenaar van de ark. Er zijn meerdere arken die in verband met werkzaamheden tijdelijk van plaats veranderd zijn. De kwestie van de ark van [redacted] speelt zich af op particulier terrein en niet in openbaar gebied. Op de vraag wat er gebeurt als binnen de drie jaar elders een definitieve ligplaats wordt gevonden, antwoordt [redacted] dat de ark daar dan naar toe zal gaan. Dan vervalt deze vergunning; de vergunning is houdbaar voor drie jaar of tot het moment dat er een ligplaats is gevonden. Mocht de instandhoudingstermijn van deze vergunning langer noodzakelijk zijn dan drie jaar, dan bestaat de mogelijkheid volgens de Wabo om die tijdelijkheid te verlengen tot maximaal tien jaar.

[redacted] stelt in tweede termijn dat hij de integriteit van de gemeente niet ter discussie heeft gesteld; wel heeft hij het gehad over de schijn van vooringenomenheid. B&W hebben op zijn minst de schijn van vooringenomenheid tegen nu ze én zonder goede motivering contrair zijn gegaan én dat ze binnen twee maanden na toewijzing van een voorlopige voorziening gewoon een tijdelijke vergunning voor hetzelfde project hebben verleend. [redacted] brengt dit in verband met de inspanningsverplichting die B&W op zich hebben genomen om de ark te verplaatsen. Het is niet correct om de kwestie af te doen als een burenruzie. Natuurlijk zijn het buren, maar zijn cliënten hebben goede redenen waarom zij niet willen dat er gebouwd wordt. Zij hebben woningen gekocht in een landelijk gaaf open natuurgebied. Deze ark, en de arken die er nog bij moeten komen, veranderen dit landschap fundamenteel. Het verzoek om een voorlopige voorziening is enkel en alleen afgewezen op grond van het ontbreken van spoedeisend belang; de voorzieningenrechter heeft helemaal niets gezegd over uitzicht en of dit wel of niet een zwaarwegend belang is. Er was geen spoedeisend belang meer omdat de ark er al lag. De rechter zegt niets over de inhoud van de zaak. B&W doen voorkomen alsof het helemaal niet relevant is waarom iemand wil bouwen of een vergunning aanvraagt. Op het moment dat er een aanvraag binnenkomt om af te wijken van het bestemmingsplan dan behoren B&W belangen af te wegen. En als je belangen gaat afwegen, moet

je ook weten waarom iemand zo'n recreatie-ark wil verplaatsen. Die belangenafweging heeft niet plaatsgevonden. Verder moet er ook getoetst worden aan het gemeentelijk beleid. Het gemeentelijk beleid zoals hij dat in zijn bezwaarschrift heeft genoemd, is - anders dan [redacted] en [redacted] stellen - wel degelijk van toepassing. Het gaat over recreatie-arken en/of om deze specifieke plek. Hij vraagt de gemeente één beleidsstuk te laten zien waarin recreatie-arken van meer dan 200 m² op deze plek in de EHS zijn toegestaan. Dat beleid is er gewoon niet. Voor wat betreft de andere plek stelt [redacted] tot slot dat dat wel degelijk ook in de belangenafweging thuishoort. Het is niet zo dat er nu noodzakelijkerwijs een ligplaats moet worden gevonden juist op de huidige plek; men heeft er zelf voor gekozen de ark te verwijderen, althans de grond te verkopen waardoor de ark verwijderd moest worden. De ark zou ook tijdelijk kunnen worden afgemeerd in een haven.

[redacted] zegt dat de vergunning waarbij contrair aan het advies van de commissie is gegaan, een totaal andere vergunning is dan hier nu aan de orde. Voorts zegt [redacted] dat het zichtcriterium wel degelijk is genoemd in de uitspraak van de voorzieningenrechter en dat B&W wel degelijk een belangenafweging hebben gemaakt. Voorts is [redacted] van mening dat de ark niet in de EHS ligt en zij zal hiervoor aan de commissie en partijen de correcte kaart doen toekomen. Inzake het beleid dat deze ark hier mag liggen, stelt [redacted] dat hierover een raadsbesluit is genomen. De ligplaats is een zaak van de aanvrager en niet van de gemeente.

[redacted] merkt tot slot op dat er twee voorlopige voorzieningenprocedures zijn geweest, dat deze los van elkaar staan en dat alleen de tweede iets te maken heeft met onderhavige bezwarenprocedure.

De voorzitter constateert dat niemand nog iets heeft toe te voegen en sluit vervolgens de zitting.

de Adviescommissie bezwaarschriften,

[redacted]

de voorzitter,

[redacted]

de secretaris.

PlasBossinade

advocaten notarissen

Aantekeningen
van [redacted]

Zaaknummer: BZW.1.20.0176.01
Hoorzitting d.d. 29 juni 2020, 19.30 uur
Bestreden besluit: 11 maart 2020, verzonden 12 maart 2020 (tijdelijke omgevingsvergunning recreatieark Suder Burd)

Geachte Commissie,

Algemeen

1. Cliënten en ikzelf zitten hier met gemengde gevoelens. Wij vragen ons af of deze bezwarenprocedure wel zin heeft. Na uw vorige advies (d.d. 30 april 2019, BZW.1.19.0427.01) over de omgevingsvergunning voor aanlegvoorzieningen voor recreatiearken op De Burd zijn B&W op 5 juli 2019 zonder inhoudelijke motivering contrair gegaan. In afwijking van uw advies hebben B&W de bezwaren ongegrond verklaard en die vergunning gehandhaafd.

2. Dat leidde uiteraard tot schorsing van die vergunning (schorsingsuitspraak van 9 december 2019). Maar ook dat kon B&W niet tegenhouden. Zij verleenden voor de permanente bedoelde recreatieark op 11 maart 2020 een "tijdelijke" omgevingsvergunning.

3. Dat gebeurde allemaal nogal stiekem. De aanvraag (in strijd met artikel 3.8 Awb) en de vergunning zelf (in strijd met artikel 3.9 lid 1 Awb, publicatie d.d. 26 maart 2020) zijn pas ver na vergunningverlening (op 12 maart 2020) bekendgemaakt, nadat de ark op 14 maart 2020 ligplaats had ingenomen. Verzoekers zijn daarover ook niet vooraf gehoord (in strijd met artikel 4:8 Awb).

4. Het lijkt er dus op dat het B&W weinig interesseert wat anderen – uw Commissie, cliënten, de voorzieningenrechter – ervan vinden; koste wat het kost gaan B&W door met het verlenen van vergunningen voor recreatiearken aan de Suder Burd. B&W wekken daardoor op zijn minst de indruk vooringenomen te zijn.

Ontvankelijkheid

5. Over de ontvankelijkheid kunnen cliënten kort zijn. Bijgevoegd is een foto die – zonder trucages, groothoeklenzen of fotoshopping – is genomen vanaf het perceel van [redacted] (Snoekeblêd [redacted] op de kop van de oostelijke landtong).

6. Er kan redelijkerwijs geen discussie over bestaan dat men met dit uitzicht op een forse ark in een open natuurgebied zonder meer belanghebbende is. Dat geldt dus voor veel verschillende eigenaren en daarom zijn zowel die eigenaren als de VvE – als hun belangenbehartiger – zonder meer ontvankelijk. Dat vonden ook B&W zelf in de eerdere procedure over de omgevingsvergunning van 16 november 2018, alsook uw commissie en de voorzieningenrechter.

Inhoudelijk

7. In het aanvullend bezwaarschrift van 18 juni 2020 heb ik uitgebreid uiteengezet dat deze recreatieark op deze locatie in strijd is met zowel het *huidige* als het *toekomstige* bestemmingsplan én met *alle beleid* van de gemeente Leeuwarden voor recreatiearken. B&W kunnen geen enkel beleidsdocument noemen, waarmee deze recreatieark op deze locatie in overeenstemming is.

8. Er is ook geen aanleiding om hier een recreatieark neer te leggen. Dat de recreatieark van de Minne Finne moest worden verwijderd, heeft enkel te maken met de keuze van de Grouster Vastgoedmaatschappij B.V. om de ligplaats aldaar te verkopen. Dat mag uiteraard, maar dat betekent niet dat de recreatieark – vanwege die commerciële keuze – ligplaats moet krijgen in een natuurgebied. Het zelf gekozen en louter financiële belang van [redacted] c.q. de Grouster Vastgoedmaatschappij B.V. rechtvaardigt geen inbreuk op het open landschap, het bestemmingsplan en het gemeentelijk beleid.

Conclusie

9. Cliënten verzoeken uw Commissie om B&W te adviseren de omgevingsvergunning van 11 maart 2020 in te trekken. Voorts verzoeken zij om een vergoeding van de kosten in bezwaar ex artikel 7:15 lid 2 Awb.

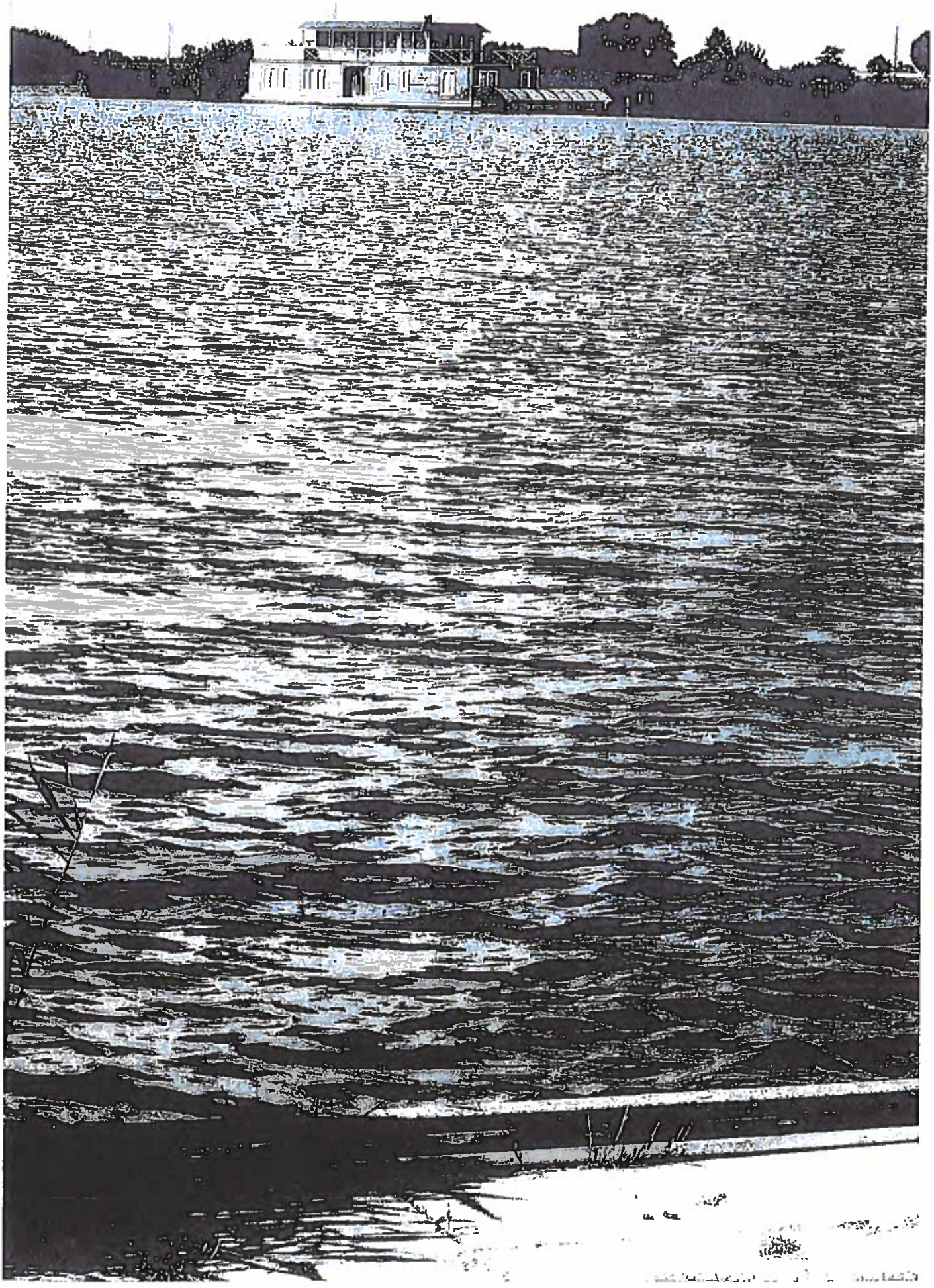

STIRLING
NIEUWE ADVOCATUUR

Gemeente Leeuwarden
Adviescommissie Bezwaarschriften
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA LEEUWARDEN

BZW.1.20.0176.01
Hoorzitting 29 juni 2020

OPMERKINGEN [redacted]

DIRECT-BELANGHEBBENDE

VVE Suder Burd

[redacted]

tegen

College van burgemeester en wethouders

Gemeente Leeuwarden

STIRLING
NIEUWE ADVOCATUUR

Geachte Commissie,

(1) In het aanvullend bezwaarschrift wordt [redacted] volkomen ongefundeerd beticht van valsheid in geschrifte. Het opzettelijk aanranden van iemands eer of goede naam, door openbare schriftelijke telastlegging van een bepaald feit, wordt aangemerkt als smaadschrift (artikel 261, lid 2, Sr.). Smaadschrift met wetenschap dat het te last gelegde feit onwaar is, wordt aangemerkt als laster (artikel 262 Sr.).

(2) Niet alleen strafrechtelijk, maar ook bestuursrechtelijk trachten de bezwaarmakers u door verdichting te misleiden. De EHS wordt afgebakend door de bij artikel 7.1.1, lid 1, Verordening Romte Fryslân 2014 behorende kaart Natuur, die niet in het aanvullend bezwaarschrift is opgenomen. In plaats daarvan zijn drie kaartjes uit het Natuurbeheerplan 2020 opgenomen, die niet overeenkomen met de kaart Natuur. Daarmee wordt de indruk gewekt dat *De Yndyk* middenin de EHS is geplaatst. Dit is onjuist en misleidend.

(3) Volgens artikel 7.1.1, lid 2, Verordening Romte Fryslân 2014 mag een omgevingsvergunning zoals de onderhavige geen ontwikkelingen en activiteiten mogelijk maken die tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden leidt. Dienaangaande hebben de bezwaarmakers niets naar voren gebracht.

(4) Ook de door de bezwaarmakers aangehaalde beleidsregels kunnen de onderhavige omgevingsvergunning niet ondergraven. De aangehaalde beleidsregels zijn niet van toepassing en ingetrokken (Welstand op het Water), flexibel (Notitie Het Innemen van een Ligplaats voor Recreatieve Woonschepen), worden vertekend weergegeven (Beleidsregel Recreatiewoningen) of zijn niet van toepassing en nog niet geldig (Welstandscriteria Arken). Bovendien is inherent aan de onderhavige omgevingsvergunning dat van het bestemmingsplan Buitengebied Boarnsterhim 2008 wordt afgeweken en geldt ten aanzien van beleidsregels een inherente afwijkingsbevoegdheid (artikel 4:84 Awb).

(5) Voor het overige stuiten de bezwaren af op het in artikel 8:69a Awb neergelegde relativiteitsbeginsel. De door de bezwaarmakers ingeroepen regels en beginselen strekken immers niet tot bescherming van hun belangen – zij willen *De Yndyk* daar gewoon niet hebben.

(6) Ook de jurisprudentie inzake artikel 4, Bijlage II, Besluit omgevingsrecht wordt vertekend weergegeven: Volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is voor de toepasbaarheid van artikel 4, onderdeel 11, van bijlage II van het Bor uitsluitend vereist dat het feitelijk mogelijk en aannemelijk moet zijn dat de vergunde activiteit zonder omkeerbare gevolgen kan worden beëindigd. Uitdrukkelijk is dus niet van belang of aannemelijk is dat het bouwwerk ook daadwerkelijk na ommekomst van de termijn zal worden verwijderd(ECLI:NL:RVS:2018:1112, 4.1). Als een zonnepark van 22 ha met een bouwsom van € 1.517.500 daaraan voldoet, geldt dat zeker ook voor *De Yndyk*.

(7) De onderhavige omgevingsvergunning staat niet haaks op andere omgevingsvergunningen en doorkruist evenmin aanhangige beroepsprocedures. Van détournement de pouvoir of unfair play kan in het geheel geen sprake zijn.

(8) Voor de herontwikkeling en transformatie van de Minne Finne is een onherroepelijke omgevingsvergunning verleend, waaruit de verplaatsing van *De Yndyk* voortvloeit. De onderhavige omgevingsvergunning biedt daarvoor een tijdelijke oplossing. Het is niet aan de bezwaarmakers om deze achtergrond ter discussie te stellen.

Gemachtigde

[redacted]

PlasBossinade

advocaten notarissen

bijlage 2

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

www.leeuwarden.nl
E-mail gemeente@leeuwarden.nl

KVK-nummer 59734817
BTW-nummer NL 0019.03.664.B01

Gemeente Leeuwarden

[redacted]

2 [illegible] NOV. 2020
Plas I [illegible]

Onderwerp	toezenden besluit op bezwaar
Uw kenmerk	20180375-14/wrv/ah/20-01315809
Ons kenmerk	Z227450-2020
Dienst	Fysiek Domein
Sector	Bouwen Wonen en Milieu
Contact	[redacted]
WhatsApp	
Bijlagen	besluit
Datum	18 november 2020

VERZONDEN 18 NOV. 2020

Geachte [redacted],

Bij deze ontvangt u ons besluit op het door u op 24 maart 2020 ingediende bezwaar, kenmerk 20180375-14/wrv/ah/20-01315809, tegen de verleende vergunning voor het tijdelijk afmeren van een recreatieark aan De Burd, nr. 11039066, d.d. 11 maart 2020, verzonden 12 maart 2020.

Wij hebben contrair aan het advies van de bezwarencommissie op uw bezwaar besloten. In het besluit, wat als bijlage bij deze brief gevoegd is, wordt dit nader onderbouwd.

In beroep gaan
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u tegen dit besluit binnen zes weken, vanaf de dag na die waarop dit besluit is verzonden, een beroepschrift indienen bij
Rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen. Het beroepschrift moet worden ondertekend en moet in ieder geval bevatten:

a. uw naam, adres en ondertekening;
b. de datum;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
d. de gronden (motivering) van het beroep.

U kunt uw beroepschrift ook digitaal indienen via http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor dient uw wel te beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk voor de precieze voorwaarden op genoemde site.

Besluit tijdelijk opschorten
Wilt u dat de gemeente een besluit waartegen u een beroepschrift heeft ingediend, niet uitvoert? Vraag dan om een voorlopige voorziening bij de voorzieningenrechter van Rechtbank Noord-Nederland, [redacted]. Dit kan alleen in spoedeisende zaken. Ook dit kan digitaal via de hierboven genoemde link.

Hoogachtend,

[redacted]

teamleider bouwen, milieu en monumenten.

Contrair advies aan college
Z227450-2020

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEEUWARDEN;

overwegende,

Dat de bezwarencommissie in haar advies, op het bezwaarschrift voor de verleende vergunning voor het tijdelijk afmeren van een recreatieark aan het zuidelijke puntje van De Burd, adviseert het bezwaar gegrond te verklaren en heeft aangegeven dat er een andere voorbereidingsprocedure moet worden gevolgd.

Dat het door de commissie uitgebrachte advies niet in het verlengde ligt van de toepasselijkheid van artikel 2.23 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de strekking van artikel 2.12, lid 1a, onder 2e Wabo juncto artikel 4, lid 11, van Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor), aangezien deze artikelen uitgaan van een reguliere voorbereidingsprocedure.

Dat naar onze opinie op correcte wijze en met toepassen van de juiste voorbereidingsprocedure op de aanvraag is beschikt, daar de wetgever voorziet in het toepassen van de reguliere voorbereidingsprocedure op aanvragen voor tijdelijke activiteiten. Artikel 2.7 van het Bor stelt dat als categorieën gevallen als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wabo, worden aangewezen de categorieën gevallen in artikel 4 van bijlage II Bor. Artikel 4, lid 11, van Bijlage II Bor maakt afwijken van de voorschriften van een bestemmingsplan mogelijk voor een ander gebruik van gronden of bouwwerken voor een termijn van ten hoogste tien jaar met toepassen van de reguliere voorbereidingsprocedure.
Dat wij niet zien hoe een uitgebreide voorbereidingsprocedure de vereiste goede ruimtelijke ordening in dit geval beter zou beschermen of bevorderen.

Dat voor de motivatie van een goede ruimtelijke ordening bij tijdelijke activiteiten niet omvang of aanzicht van een tijdelijk bouwwerk bepalend is maar dat het gaat om de omkeerbaarheid van het tijdelijk gebruiken van gronden in strijd met de voorschriften van een bestemmingsplan. Hierbij accepteert de wetgever kennelijk in een tijdelijke ruimtelijke impact van een vergunde activiteit aangezien zij een toetsing aan welstand voor tijdelijke activiteiten expliciet uitsluit.

Dat er naar onze mening door de vergunning van deze aanvraag geen strijd ontstaat met een goede ruimtelijke ordening daar de gronden zijn bestemd voor natuur met waterrecreatief medegebruik en de gronden de aanduiding 'steiger' hebben, welke steiger bedoeld is voor het afmeren van jachten ten behoeve van recreatie. Dat deze vergunning voorziet in de tijdelijke aanwezigheid, bij de plaats van die voormalige steiger, van een recreatieark die door de wet - na de wetswijziging in 2018 - als gebouw wordt gezien. Gebouwen zijn in die basis bestemming niet voorzien.

Dat het tijdelijk afmeren van een enkele recreatie ark voor de locatie niet vreemd is aangezien er in de omgeving meerdere recreatieve arken afgemeerd liggen.

Dat de permanente aanwezigheid van een stil liggende ark minder belastend is voor de omgeving dan de aanwezigheid van een steiger waar jachten aan af kunnen meren, doordat er minder beweging rond de locatie plaats zal vinden en dat deze stelling door de provincie wordt onderschreven in de context van een andere vergunning bij deze locatie die drie permanent aanwezige recreatie arken voorziet, met ligplaatsen en tuinen.

Dat de aanwezigheid van de arken geen gevolgen heeft voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en dat de vergunde tijdelijke recreatie ark slechts deels binnen de EHS-contour is afgemeerd en dat daardoor geen door de EHS beschermde waarden onevenredig worden geschaad. Dat de EHS in haar volgende wijziging van de EHS-contouren volledig over de gronden komt te liggen.

Dat bezwaarmakers hebben verzocht om vergoeding van hun kosten.
Dat nu wij van mening zijn dat de bezwaren, in afwijking van het advies van de adviescommissie, ongegrond zijn er ons inziens geen aanleiding is het verzoek tot vergoeding van kosten te honoreren.

Dat een brief van de voorzitter van de vereniging van eigenaren Suder Burd is ontvangen waarin deze nogmaals zijn standpunt in bezwaar nader duidt en het college verzoekt het advies van de commissie over te nemen. Dat deze brief ter kennisname wordt aangenomen aangezien deze buiten de bezwaarprocedure valt en de argumenten niet alleen toezien op voorliggende bestreden vergunning maar op meerdere ontwikkelingen rond het recreatiepark op de Burd.

Dat, nu het bezwaar ongegrond wordt verklaard, er geen reden is voor een vergoeding van kosten ex. artikel 7:15 lid 2 Awb.

BESLUIT:

1. Contrair aan het advies van de adviescommissie bezwaarschriften het bezwaar ongegrond te verklaren en de verleende vergunning, nr.11039066, d.d. 11 maart 2020, verzonden 12 maart 2020, ongewijzigd in stand te houden.
2. Het verzoek om een vergoeding van kosten ex. artikel 7:15 lid 2 Awb af te wijzen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 17 november 2020,

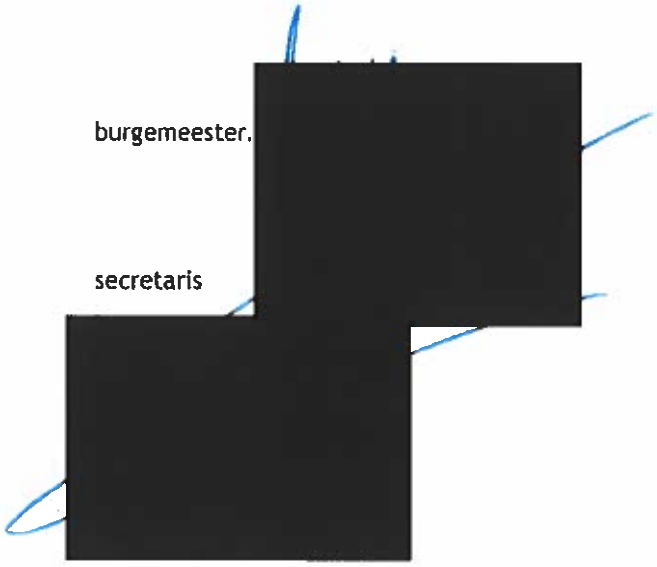

burgemeester,

secretaris

Grou, 22 september 2021

Geachte raadsleden en fractieassistenten,

Naar aanleiding van de twee debatten die u heeft gehad met de wethouder over het nieuwe bestemmingsplan arken, geven wij, de VvE Súderburd en individuele belanghebbenden graag hierop onze reactie daar wij van mening zijn dat u door de wethouder en ambtenaar op een groot aantal punten onvolledig bent geïnformeerd en/of op het verkeerde been bent gezet.

1. De wethouder stelde dat er geen nieuwe feiten zijn sinds het debat in april 2019 over de VVGB

Dit is niet correct, hierna een lijst met nieuwe feiten sinds april 2019:

a. De rechter heeft de 3 vergunningen vernietigd omdat B&W een basisfout heeft gemaakt. Dat het slechts een vormfout zou zijn zoals de wethouder beweert is onjuist, aan de inhoudelijke toets is de rechter vanwege de schending van het recht verder niet toegekomen. Zou dat wel het geval zijn dan is aannemelijk dat de rechter wel de hierna te noemen punten van de bezwaarcommissie volgt, die wel een duidelijk inhoudelijk en gemotiveerd advies heeft gegeven.
b. Die bezwaarcommissie concludeerde op 6-8-2020 dat het besluit voor de tijdelijke vergunning, die ten aanzien van de grote ark vrijwel hetzelfde omvat als nu in het ambtshalve aangepaste bestemmingsplan, in strijd is met vrijwel alle op deze situatie ziende gemeentelijke en provinciale regelgeving. Dat wordt door dit aangepaste bestemmingsplan niet weggenomen.
c. De provincie heeft in 2021 in haar plannen (ontwerp , vastgesteld, en subsidie) duidelijk kenbaar gemaakt dat de natuur op en nabij de landtong behouden dient te blijven en versterkt moet worden.
d. De maatvoering van de arken kan nu getoetst worden aan het nieuwe ontwerp bestemmingsplan. In 2019 zei de wethouder dat er geen criteria waren en dat de grootte van de arken dus niet getoetst konden worden aan beleid.
e. Destijds waren er volgens de wethouder geen alternatieve ligplaatsen. Nu is er wel een volwaardig alternatief voor de 2 kleinere arken, zelfs met een overeenkomst tussen gemeente en ark eigenaren.
f. Op 31-8-2021 is de omgevingsvisie van de gemeente Leeuwarden gepubliceerd: Vergroenen, Verbinden, Verwaarden. In sectie 3.1 staat “Wij willen de bestaande groen-blauwe structuren daar waar mogelijk herstellen, versterken en uitbreiden”, en in sectie 4.2 staat “We koesteren het (open) landschap”.
g. Alle watersportverenigingen die gebruik maken van het Pikmeer zijn tegen het landschapsplan.
h. De rechtbank heeft tijdens de zitting van 6-10-2020 gesteld dat de provincie zich onvoldoende had uitgesproken over wel of niet goedkeuren van ligplaatsen en tuinen in de EHS.
i. De wethouder zei op 13-9-2021 “we hadden bij de discussie over het nieuwe bestemmingsplan Minne Finne, indertijd, ook de arken mee moeten nemen”.

2. Is de grond gebonden aan de arken?

De wethouder stelde dat de tuinen niet losgeweekt kunnen worden. Hij vertelde niet dat de projectontwikkelaar (GVM) het grote perceel E517 ook wil ontwikkelen. Dit kwam naar voren tijdens een kort geding over de aankondiging van het aanleggen van een weg door privé terreinen van derden wat de projectontwikkelaar ook verloor. Hij stelde letterlijk “ik moet dat gebied toch kunnen ontwikkelen”.

3. De wethouder stelde dat er drie hokjes in de EHS moeten komen om “het natuurterrein te beheren”

Dit is misleidend en behoeft geen verder betoog. Opmerkelijk is dat 2 arken op de Minne Finne nooit tuinhokjes hebben gehad en dat op de landtong de overige eigenaren (waaronder nog een ark) en alle overige arkenbezitters in de gemeente geen hokjes mogen plaatsen. Bovendien gaat het om flinke hokjes met een oppervlakte van 20m^2 en een hoogte van 4m boven het maaiveld!

4. De wethouder stelde dat de bewoners van de Súderburd op behoorlijke afstand wonen.

De rechter en de bezwaarschriftencommissie oordelen telkens weer dat de afstand dusdanig was dat deze bewoners belanghebbend zijn.

5. De wethouder stelde dat er 2 jaar geleden allerlei onderzoeken zijn gedaan naar alternatieve ligplaatsen

Dat is vreemd omdat de 2 volwaardige ligplaatsen in de Geeuw (met een overeenkomst tussen de arken eigenaren en de gemeente) nooit in de plannen zijn meegenomen en de raad nooit over deze alternatieve ligplaatsen, die niet in de EHS liggen, is geïnformeerd. De raad heeft in april 2019 dus geen afweging kunnen maken over alternatieve ligplaatsen. De regeling waarin dit is bedongen luidt:

WAT MEER IS OVEREENGEKOMEN:
Verkoper en koper verklaarden voorts nog te zijn overeengekomen dat koper zijn medewerking zal verlenen aan het voornemen van de gemeente Boarnsterhim om aan de zuidoever van de Geeuw, waarvan het verkochte deel uitmaakt, en voorzover eigendom van de verkoper, twee extra ligplaatsen te creëren, bedoeld voor een tweetal van elders te verplaatsen woonboten.
Voorzover daarvan bij deze akte niet is afgeweken, blijft tussen partijen gelden wat eerder in het kader van deze overeenkomst tussen hen is overeengekomen.

6. Bestaande rechten kunnen niet zomaar worden afgepakt

De projectontwikkelaar heeft de ligplaats van de grote ark vrijwillig voor zeer veel geld verkocht aan de nieuwe eigenaar van het perceel waaraan de ark eerst lag. En vond dat de gemeente dan maar voor een nieuwe ligplaats moest zorgen in een natuurgebied dat zeker gezien het voorgenomen gebruik voor een zeer laag bedrag is gekocht van de Marrekrite.
Voor de andere twee arken geldt dat er al in 2007 een overeenkomst was gesloten tussen o.a. de gemeente en de nieuwe eigenaren van 2 ligplaatsen aan de Geeuw waarin het mogelijk werd gemaakt om daar de 2 kleinere arken van de Minne Finne naar te verplaatsen en waaraan de kopers van die, toen gekochte, ligplaatsen dan hun medewerking zouden moeten verlenen, zie punt 5 hiervoor.

7. De wethouder stelde dat bemiddelen alleen kan als er alternatieven zijn

Er zijn volwaardige alternatieven, bijvoorbeeld de Geeuw. Er kunnen meer alternatieven worden onderzocht waarbij o.a. voortgeborduurd kan worden op de suggestie van de provincie om de grootste ark aan het zich te onttrekken middels een insteekhaven.

8. De wethouder stelde dat de provincie akkoord is maar is dit wel zo?

De brief van de provincie uit 2017 vond de rechter onvoldoende (zie e-mail Peter Jager aan provincie van 8-10-2020) en is ondertussen achterhaald. De provincie heeft recent haar plannen voor de landtong gepresenteerd. Het gaat om:

- Ontwerp Omgevingsverordening Fryslân: De volledige landtong, oevers, en water worden EHS (NNN) en geld overal een ‘nee, tenzij beginsel’. Op grond hiervan dient directe of indirecte aantasting van dit natuurgebied worden voorkomen. In het landschapsplan van de projectontwikkelaar wordt erkend dat het aanleggen van tuinen een negatief effect heeft op de EHS (vanwege oppervlakteverlies van vochtig hooiland) maar staat niet beschreven hoe er gecompenseerd en gemitigeerd gaat worden.
- In het al vastgestelde Natuurbeheerplan 2022 is duidelijk te lezen dat voor de volledige landtong en oevers de ambitie is om vochtig hooiland te behouden en te versterken.
- Middels de SKNL regeling wil de provincie de landtong, waar de arken aan liggen, een kwaliteitsimpuls "natuur" geven. De landeigenaren krijgen daarvoor subsidie.

9. De wethouder stelde dat het land mocht worden opgehoogd van de provincie

Onjuist: De provincie is over dit ophogen nooit om een reactie gevraagd. De verleende vergunning is afgegeven door de gemeente die refereerde aan een Quick Scan. Deze natuurtoets is oud, in opdracht van de projectontwikkelaar gemaakt, en niet door de provincie beoordeeld. De wethouder verdedigde de ophoging (die was gerealiseerd voordat de vergunning was afgegeven) met de opmerking dat het terrein wat drassig was. Dit is een zeer vreemde uitspraak omdat de natuurambitie van de provincie

voor de volledige landtong voor 2021 en 2022 "vochtig hooiland" is. Het beheeradvies is instandhouden en dus niet ophogen. De provincie wist hier niet van af en zou het niet goedgekeurd hebben.

10. De wethouder zet de raad ten onrechte onder druk door te stellen dat hij een planschade claim krijgt als de arken nu niet verplaatst mogen worden en bij de Minne Finne weg zouden moeten.

Onjuist: De wethouder zegt dat hij transparant is maar vertelt de raad niet wat hierover in de exploitatieovereenkomst met de projectontwikkelaar (GVM) expliciet is afgesproken:
Art 13.3: *Planschadeclaims ... zijn voor rekening van de Exploitant.*
Bovendien heeft de eigenaar van de grote ark (familie Kuperus) de eigen ligplaats commercieel verkocht.

11. De wethouder stelde dat als de arken niet naar de Burd kunnen het nieuwe openbare stukje Minne Finne niet toegankelijk wordt.

Onjuist: De wethouder zegt weer dat hij transparant is maar vertelt de raad niet wat hierover in de exploitatieovereenkomst nadrukkelijk is afgesproken:
Art 18.3: *In verband met de realisatie van de woningbouw en de inrichting van het toekomstig openbaar gebied op de Minne Finne, dient de Exploitant voor eigen rekening en risico ervoor te zorgen dat de drie aanwezige woonarken verplaatst worden. De Gemeente heeft een Inspanningsverplichting om planologisch medewerking te verlenen aan de verplaatsing van deze recreatiearken.*
De Exploitant garandeert de Gemeente dat op de locatie van de recreatieark grenzend aan het toekomstig openbaar gebied, zie bijlage II, geen ark aanwezig is, op het moment dat het openbaar gebied aan de gemeente wordt overgedragen. De oplevering en overdracht van het toekomstig openbaar gebied gebeurt uiterlijk 2 jaar na het gereed komen van de laatste nieuwbouwwoning binnen het project. Indien op deze locatie wel een ark aanwezig is, dan betaalt de Exploitant de gemeente een boete van €5.000 per maand, met een maximum van €50.000.

12. Wat zijn de gevolgen als het amendement van de FNP wordt aangenomen

a) Een betere discussie met alle betrokken partijen zoals gemeente, provincie, landeigenaren, arkeneigenaren, buren, watersportverenigingen, en natuurorganisaties. De wethouder gaf toe dat deze discussie had moeten plaatsvinden tijdens de discussie over het nieuwe bestemmingsplan Minne Finne.
b) Aannemen van het FNP amendement betekent dat deze discussie alsnog kan plaatsvinden. De wethouder zal dit prettig vinden.
c) Bij zo'n discussie kan ook bemiddeld worden.
d) De discussie over het verplaatsen van de arken is tot nu toe gevoerd vanuit het perspectief om de Minne Finne stedenbouwkundig op te knappen. Bij de discussie over het grote nog vast te stellen "Omgevingsplan Leeuwarden - Buitengebied Zuid" kan de afweging tussen natuur of meer recreatiearken in de EHS, op de landtong aan de Súderburd, gemaakt worden vanuit het perspectief van het hele buitengebied.
e) Aan het eind van die discussie kan het nog steeds zo zijn dat het bestemmingsplan wordt aangepast om drie arken een ligplaats te geven aan de landtong.
f) Een stem voor het amendement betekent niet dat de arken nooit naar de landtong kunnen worden verplaatst. Bij de vaststelling van het nieuwe omgevingsplan kan alsnog besloten worden om de arken te verplaatsen naar de landtong op de Súderburd.
g) Er kan een beter onderzoek worden gedaan naar alternatieve ligplaatsen (niet noodzakelijkerwijs voor drie arken vlakbij elkaar), en/of alternatieve afmetingen.
h) Er komen geen rechtzaken want er is nog niks besloten.

Arken in de Vlietzone

Verhuur: 4 Airbnb units op 1 adres

Achterkant met achterstallig onderhoud

Verhuur: 1 adres 2 units/ Regelmatig politie-invallen

Achterkant

Eigen bewoning: Energieneutraal

Achterkant Energieneutraal

Verhuur: Voldoet **niet** aan milieu-eisen nieuwbouwwoning (deze nieuwbouw is gasgestookt)

Max: bestemmingsplan 4,50 boven de waterlijn

3,50 boven de waterlijn

Achterkant

Ark te Grou, deze mag op basis van bestemmingsplan in het monumentale deel van de Vlietzone liggen

Verhuur: Eerste helft ark meerdere units?, overlast

Verhuur: tweede helft ark meerdere units?, overlast

Achterkant sterk verwaarloosd
Grootste ark, het nieuwe bestemmingsplan laat grotere en hogere arken toe

Arken te breed voor de vaarweg

Verhuur: meerdere units?

Achterkant: sterk verwaarloosd

Eigen bewoning

Achterkant

Eigen bewoning

Achterkant

Verhuur: Meerdere Airbnb units op 1 adres

Achterkant

Verhuur: verwaarloosd

Achterkant verwaarloosd

Eigen bewoning

Achterkant

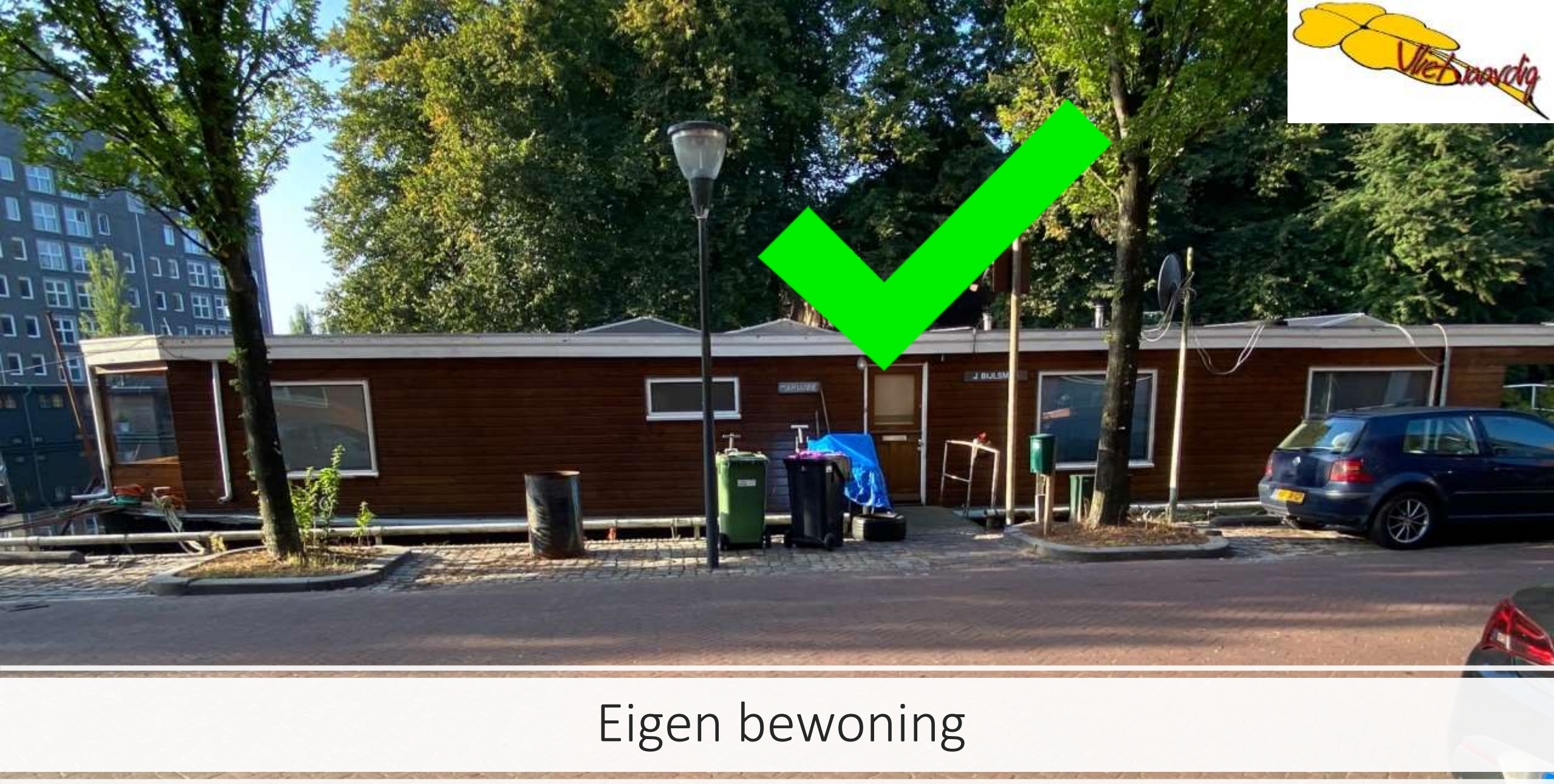

Eigen bewoning

Achterkant

Eigen bewoning

Achterkant

Eigen bewoning

Achterkant

Eigen bewoning

Achterkant

Conclusie

- Woonark kan prima een schip zijn (slide 28, 32);
- Eigen bewoning is goed onderhouden itt verhuurark
- Arken die voldoen aan bouweisen en welstandsnormen van het bestemmingsplan passen niet in een historische stadsgezicht (slide 3,5,8, 13,16);
- Welstandseisen en bestemmingsplan maken nog grotere woonarken mogelijk dan nu in de gracht liggen;
- Bewoners aan de Oostersingel worden benadeeld / anders behandeld dan de bewoners aan de overige stadsgrachten (schending gelijkheidsbeginsel).

STICHTING VLIETVAARDIG

Bestemmingsplan arken en woonschepen

Wij hebben met aandacht het debat omtrent het bestemmingsplan ‘Arken en Woonschepen’ gevolgd. Wij willen de raadsleden in verband met de leefbaarheid van de Vlietzone graag het navolgende meegeven.

Bestemmingsplan haaks op leefbaarheid Vlietzone
Wanneer het bestemmingsplan onverkort wordt vastgesteld dan is duidelijk dat zowel de ambtenaren, de gemeenteraad en het college de leefbaarheidsproblematiek van de Vlietzone niet serieus nemen. Dan is het manifest Vlietzone, het ambitiedocument Leeuwarden Oost en de energie die in diverse overleggen en rondleidingen is gestoken, verspilde energie geweest. Dit bestemmingsplan staat wat ons betreft haaks op de beloften en gemaakte afspraken om de leefbaarheid in de Vlietzone te verbeteren.

Wat de wethouder ook aanvoert, voor de Vlietzone is dit het GEEN consoliderend bestemmingsplan. Sterker nog, dit plan heeft een negatieve impact op de leefbaarheid. Wij blijven er op hameren dat, ten behoeve van de leefbaarheid, in elk geval de bouweisen en welstandsnormen die bij dit bestemmingsplan horen moeten worden aangepast.

Verhuur blijft toegestaan
In het bestemmingsplan staat op bladzijde 10 vermeld dat bêd en brochje is toegestaan. Bêd en brochje is niet anders dan Airbnb en gericht op kortstondige verhuur. Dit komt de leefbaarheid niet ten goede. Voor zover de wethouder stelt dat de eigenaar bij verhuur in de ark moet wonen stelt de wethouder ook dat eigen bewoning niet kan worden afgedwongen. Voorts is het, gelet op de privacywetgeving, juridisch volstrekt ongeloofwaardig dat er op eigen bewoning kan worden gehandhaafd. Huisjesmelken en kortstondige verhuur blijft dus gewoon mogelijk. Het bestemmingsplan moet kortstondige verhuur simpelweg verbieden. Dit is de enige wijze om (kortstondige) verhuur en huisjesmelkerij te stoppen en de leefbaarheid te verbeteren.

Arken groter en hoger
Dit bestemmingsplan (waarin meegenomen de bouweisen en welstandsnormen) legaliseert de vestiging van grotere verhuur-arken dan er nu liggen. Arken mogen 22 meter lang en 4,5 meter hoog worden. Dit is een meter hoger dan de huidige norm. Op bladzijde 12 van het bestemmingsplan staat expliciet vermeld dat arken nu ook uit twee woonlagen mogen bestaan. De welstandeisen maken plastic arken mogelijk, zoals ook blijkt uit de nieuwe ark die onlangs geplaatst is. Dat de gekozen hoogte, lengte en welstandeisen volstrekt onacceptabel zijn voor een stadsgracht met monumentale pakhuizen behoeft geen betoog.

Wanneer de ambtenaren, de gemeenteraad en het college de leefbaarheidsproblematiek in de Vlietzone serieus neemt moeten dus minimaal de aan dit bestemmingsplan verbonden bouweisen en welstandseisen ten aanzien van arken gewijzigd te worden.

Wij willen hiertoe best een voorschot geven.
Een lengte van 15 meter en een hoogte van 2,50 meter past in het historische stadsbeeld, is ruim voldoende voor eigen bewoning en deze maatvoering maakt het onrendabel om een ark op te knippen in kleine verhuurbare units. Welstandseisen moeten daarbij afgestemd worden op het historische karakter, de monumentale panden en leefbaarheid aan de stadsgracht.

Tweederangs burgers
Dit bestemmingsplan voelt voor een groot deel van de bewoners van de Oostersingel alsof ze worden weggezet als tweederangs burgers. Waar alle grachtbewoners het uitzicht hebben op historische schepen kijken zij aan tegen vierkante plastic arken. Voorts is hen de titel “beschermd stadsgezicht” ontnomen. Als klap op de vuurpijl maakt dit bestemmingsplan de plaatsing van nog grotere, hogere en verhuurbare arken mogelijk. Waarom worden Vlietbewoners in negatieve zin anders behandeld? Deze handelwijze van de gemeente is niet uit te leggen anders dan dat de leefbaarheid van het Vliet en het woongenot van de Vlietbewoners voor ambtenaren, college en gemeenteraad klaarblijkelijk niet telt. Op geen enkele manier valt immers uit te leggen hoe dit bestemmingsplan de leefbaarheid van de Vlietzone ten goede komt.

Standpunt Stichting Vlietvaardig
Wij blijven dan ook op het standpunt staan dat het bestemmingsplan haaks staat op een goede ruimtelijke ordening en niet past in een toekomstvisie van een leefbare, prettig ogende en veilige wijk. De Vlietsterbrug vormt de toegangspoort tot de wijk. Deze toegangspoort en de gracht moet een visueel aanlokkelijk beeld vormen. De bewoner of toerist die deze brug oversteekt of door de gracht vaart wordt nu geconfronteerd met een groot aantal verwaarloosde arken, die worden verhuurd en die afbreuk doen aan het woonkarakter van een wijk. Dit moet anders.

Een bestemmingsplan is het fundament voor handhaving. In het bestemmingsplan moeten dan ook alle regels worden opgenomen. Het is niet wenselijk en ook niet handhaafbaar, om naast het bestemmingsplan allerlei aparte regels in het leven te roepen, hetgeen de stichting wel beproefde in het gevoerde debat. Het hebben van een open bestemmingsplan met daarnaast aparte beleidsregels maakt dat er allerlei afwijkingen mogelijk zijn en handhaving en bijsturing onmogelijk wordt. Hoe een dergelijke situatie uitpakt is helder zichtbaar in de Vlietzone. Wij pleiten er dan ook voor om voorgestelde wijzigingen in de tekst van het bestemmingsplan op te nemen.

Hoe de huidige regels uitpakken wordt pijnlijk duidelijk bij de vervanging van een vriendelijke kleine ark door de grote grijze doos ter hoogte van Oostersingel 26. Een goed voorbeeld zijn ook de grote witte sterk verwaarloosde dozen, die tot halverwege de vaarweg reiken en het waterverkeer danig hinderen.

In verband met de leefbaarheid van de wijk zouden wij dan ook graag het volgende zien terugkomen in het bestemmingsplan en de toelichting daarop.

Bij het vervangen van een woonark, gelegen aan de Oostersingel:

- Is de vervanging niet bestemd voor recreatief gebruik als bedoeld in artikel 1.29;
- Is de vervanging de eerste vier jaar niet bestemd om te worden verhuurd;
- Is de vervanging niet bestemd voor bêd en brochje als bedoeld in artikel 1.16;
- Is de vervanging niet bestemd voor Airbnb of daarmee vergelijkbare tijdelijke verhuurvormen;
- Dient de juridische eigenaar in de ark te wonen;
- Dienen de welstandseisen de plaatsing van vierkante kunststof dozen te voorkomen;
- Is de maximale lengte 15 meter en de maximale bouwhoogte 2,50;
- Danwel mag de woonark in lengte, breedte en oppervlakte niet groter zijn dan de woonark die vervangen wordt;
- Wordt het (financieel) aantrekkelijk gemaakt om de woonark te vervangen voor een woonschip (artikel 1.37) of museaal schip (artikel 1.24)

Arken in de Vlietzone

Verhuur: 4 Airbnb units op 1 adres

Achterkant met achterstallig onderhoud

Verhuur: 1 adres 2 units/ Regelmatig politie-invallen

Achterkant

Eigen bewoning: Energieneutraal

Achterkant Energieneutraal

Verhuur: Voldoet **niet** aan milieu-eisen nieuwbouwwoning (deze nieuwbouw is gasgestookt)

Max: bestemmingsplan 4,50 boven de waterlijn

3,50 boven de waterlijn

Achterkant

Ark te Grou, deze mag op basis van bestemmingsplan in het monumentale deel van de Vlietzone liggen

Verhuur: Eerste helft ark meerdere units?, overlast

Verhuur: tweede helft ark meerdere units?, overlast

Achterkant sterk verwaarloosd
Grootste ark, het nieuwe bestemmingsplan laat grotere en hogere arken toe

Arken te breed voor de vaarweg

Verhuur: meerdere units?

Achterkant: sterk verwaarloosd

Eigen bewoning

Achterkant

Eigen bewoning

Achterkant

Verhuur: Meerdere Airbnb units op 1 adres

Achterkant

Verhuur: verwaarloosd

Achterkant verwaarloosd

Eigen bewoning

Achterkant

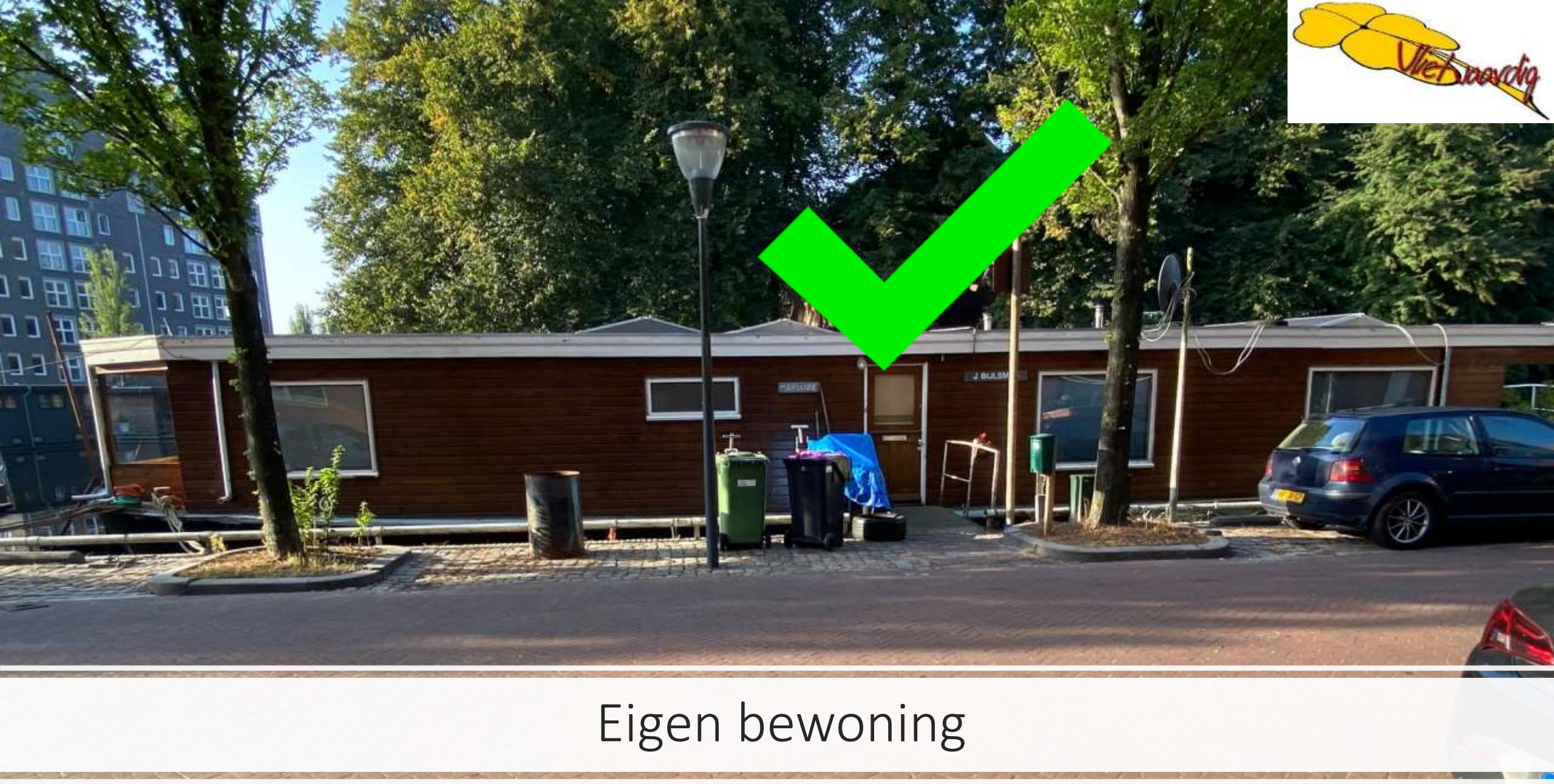

Eigen bewoning

Achterkant

Eigen bewoning

Achterkant

Eigen bewoning

Achterkant

Eigen bewoning

Achterkant

Conclusie

- Woonark kan prima een schip zijn (slide 28, 32);
- Eigen bewoning is goed onderhouden itt verhuurark
- Arken die voldoen aan bouweisen en welstandsnormen van het bestemmingsplan passen niet in een historische stadsgezicht (slide 3,5,8, 13,16);
- Welstandseisen en bestemmingsplan maken nog grotere woonarken mogelijk dan nu in de gracht liggen;
- Bewoners aan de Oostersingel worden benadeeld / anders behandeld dan de bewoners aan de overige stadsgrachten (schending gelijkheidsbeginsel).

STICHTING VLIETVAARDIG

Bestemmingsplan arken en woonschepen

Wij hebben met aandacht het debat omtrent het bestemmingsplan ‘Arken en Woonschepen’ gevolgd. Wij willen de raadsleden in verband met de leefbaarheid van de Vlietzone graag het navolgende meegeven.

Bestemmingsplan haaks op leefbaarheid Vlietzone
Wanneer het bestemmingsplan onverkort wordt vastgesteld dan is duidelijk dat zowel de ambtenaren, de gemeenteraad en het college de leefbaarheidsproblematiek van de Vlietzone niet serieus nemen. Dan is het manifest Vlietzone, het ambitiedocument Leeuwarden Oost en de energie die in diverse overleggen en rondleidingen is gestoken, verspilde energie geweest. Dit bestemmingsplan staat wat ons betreft haaks op de beloften en gemaakte afspraken om de leefbaarheid in de Vlietzone te verbeteren.

Wat de wethouder ook aanvoert, voor de Vlietzone is dit het GEEN consoliderend bestemmingsplan. Sterker nog, dit plan heeft een negatieve impact op de leefbaarheid. Wij blijven er op hameren dat, ten behoeve van de leefbaarheid, in elk geval de bouweisen en welstandsnormen die bij dit bestemmingsplan horen moeten worden aangepast.

Verhuur blijft toegestaan
In het bestemmingsplan staat op bladzijde 10 vermeld dat bêd en brochje is toegestaan. Bêd en brochje is niet anders dan Airbnb en gericht op kortstondige verhuur. Dit komt de leefbaarheid niet ten goede. Voor zover de wethouder stelt dat de eigenaar bij verhuur in de ark moet wonen stelt de wethouder ook dat eigen bewoning niet kan worden afgedwongen. Voorts is het, gelet op de privacywetgeving, juridisch volstrekt ongeloofwaardig dat er op eigen bewoning kan worden gehandhaafd. Huisjesmelken en kortstondige verhuur blijft dus gewoon mogelijk. Het bestemmingsplan moet kortstondige verhuur simpelweg verbieden. Dit is de enige wijze om (kortstondige) verhuur en huisjesmelkerij te stoppen en de leefbaarheid te verbeteren.

Arken groter en hoger
Dit bestemmingsplan (waarin meegenomen de bouweisen en welstandsnormen) legaliseert de vestiging van grotere verhuur-arken dan er nu liggen. Arken mogen 22 meter lang en 4,5 meter hoog worden. Dit is een meter hoger dan de huidige norm. Op bladzijde 12 van het bestemmingsplan staat expliciet vermeld dat arken nu ook uit twee woonlagen mogen bestaan. De welstandeisen maken plastic arken mogelijk, zoals ook blijkt uit de nieuwe ark die onlangs geplaatst is. Dat de gekozen hoogte, lengte en welstandeisen volstrekt onacceptabel zijn voor een stadsgracht met monumentale pakhuizen behoeft geen betoog.

Wanneer de ambtenaren, de gemeenteraad en het college de leefbaarheidsproblematiek in de Vlietzone serieus neemt moeten dus minimaal de aan dit bestemmingsplan verbonden bouweisen en welstandseisen ten aanzien van arken gewijzigd te worden.

Wij willen hiertoe best een voorschot geven.
Een lengte van 15 meter en een hoogte van 2,50 meter past in het historische stadsbeeld, is ruim voldoende voor eigen bewoning en deze maatvoering maakt het onrendabel om een ark op te knippen in kleine verhuurbare units. Welstandseisen moeten daarbij afgestemd worden op het historische karakter, de monumentale panden en leefbaarheid aan de stadsgracht.

Tweederangs burgers
Dit bestemmingsplan voelt voor een groot deel van de bewoners van de Oostersingel alsof ze worden weggezet als tweederangs burgers. Waar alle grachtbewoners het uitzicht hebben op historische schepen kijken zij aan tegen vierkante plastic arken. Voorts is hen de titel “beschermd stadsgezicht” ontnomen. Als klap op de vuurpijl maakt dit bestemmingsplan de plaatsing van nog grotere, hogere en verhuurbare arken mogelijk. Waarom worden Vlietbewoners in negatieve zin anders behandeld? Deze handelwijze van de gemeente is niet uit te leggen anders dan dat de leefbaarheid van het Vliet en het woongenot van de Vlietbewoners voor ambtenaren, college en gemeenteraad klaarblijkelijk niet telt. Op geen enkele manier valt immers uit te leggen hoe dit bestemmingsplan de leefbaarheid van de Vlietzone ten goede komt.

Standpunt Stichting Vlietvaardig
Wij blijven dan ook op het standpunt staan dat het bestemmingsplan haaks staat op een goede ruimtelijke ordening en niet past in een toekomstvisie van een leefbare, prettig ogende en veilige wijk. De Vlietsterbrug vormt de toegangspoort tot de wijk. Deze toegangspoort en de gracht moet een visueel aanlokkelijk beeld vormen. De bewoner of toerist die deze brug oversteekt of door de gracht vaart wordt nu geconfronteerd met een groot aantal verwaarloosde arken, die worden verhuurd en die afbreuk doen aan het woonkarakter van een wijk. Dit moet anders.

Een bestemmingsplan is het fundament voor handhaving. In het bestemmingsplan moeten dan ook alle regels worden opgenomen. Het is niet wenselijk en ook niet handhaafbaar, om naast het bestemmingsplan allerlei aparte regels in het leven te roepen, hetgeen de stichting wel beproefde in het gevoerde debat. Het hebben van een open bestemmingsplan met daarnaast aparte beleidsregels maakt dat er allerlei afwijkingen mogelijk zijn en handhaving en bijsturing onmogelijk wordt. Hoe een dergelijke situatie uitpakt is helder zichtbaar in de Vlietzone. Wij pleiten er dan ook voor om voorgestelde wijzigingen in de tekst van het bestemmingsplan op te nemen.

Hoe de huidige regels uitpakken wordt pijnlijk duidelijk bij de vervanging van een vriendelijke kleine ark door de grote grijze doos ter hoogte van Oostersingel 26. Een goed voorbeeld zijn ook de grote witte sterk verwaarloosde dozen, die tot halverwege de vaarweg reiken en het waterverkeer danig hinderen.

In verband met de leefbaarheid van de wijk zouden wij dan ook graag het volgende zien terugkomen in het bestemmingsplan en de toelichting daarop.

Bij het vervangen van een woonark, gelegen aan de Oostersingel:

- Is de vervanging niet bestemd voor recreatief gebruik als bedoeld in artikel 1.29;
- Is de vervanging de eerste vier jaar niet bestemd om te worden verhuurd;
- Is de vervanging niet bestemd voor bêd en brochje als bedoeld in artikel 1.16;
- Is de vervanging niet bestemd voor Airbnb of daarmee vergelijkbare tijdelijke verhuurvormen;
- Dient de juridische eigenaar in de ark te wonen;
- Dienen de welstandseisen de plaatsing van vierkante kunststof dozen te voorkomen;
- Is de maximale lengte 15 meter en de maximale bouwhoogte 2,50;
- Danwel mag de woonark in lengte, breedte en oppervlakte niet groter zijn dan de woonark die vervangen wordt;
- Wordt het (financieel) aantrekkelijk gemaakt om de woonark te vervangen voor een woonschip (artikel 1.37) of museaal schip (artikel 1.24)

Gemeente Leeuwarden

Besluitvorming (raad)

Dossiernummer	1452
Extern Zaak ID	2021-019641
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 oktober 2021
Agendapunt	8.2
Omschrijving	Bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' en 'Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo’
Eigenaar	Nieken, Hans
Portefeuillehouder	Hein de Haan

Bijlagen
Raadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' en 'Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo’
Reactie en antwoordnota zienswijzen (incl zienswijzen).pdf
Toelichting en regels ontwerp bestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.
Verbeelding ontwerp bestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.
Ontwerp Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Collegevergadering	24 augustus 2021
Besluitvorming (raad)	**4 oktober 2021**

Toelichting

In het gebied rond het Wilhelminapark in Grou is Elkien van plan om in 5 fasen vervangende nieuwbouw van in totaal 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen te realiseren. De plannen voor deze herstructurering zijn in strijd met het geldende bestemmingsplan Grou en passen (deels) niet in de geldende welstandscriteria. Er wordt weliswaar grotendeels gebouwd op locaties die nu ook al bebouwd zijn, maar de situering van de bebouwing is anders en er zijn deels 3 bouwlagen voorzien. Daarnaast wordt er in het noordelijk deel van het plangebied ruimte gemaakt voor maximaal 80 openbare parkeerplaatsen.
Voor de vervangende nieuwbouw kan grotendeels worden aangesloten bij de welstandscriteria uit de Welstandsnota. Omdat daarin echter wordt uitgegaan van woningen met 1 of 2 bouwlagen, terwijl het nu ook mogelijk wordt gemaakt appartementen te

realiseren in maximaal 3 bouwlagen, moeten de welstandsrichtlijnen daarop worden aangepast.

Ten behoeve van de herstructurering zijn een nieuw bestemmingsplan en nieuwe welstandsrichtlijnen in procedure gebracht. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp welstandsrichtlijnen hebben zes weken ter inzage gelegen en binnen deze termijn zijn twee zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan. De zienswijzen geven geen aanleiding om goedkeuring aan het bestemmingsplan te onthouden of het bestemmingsplan aan te passen en het college stelt de gemeenteraad dan ook voor om het bestemmingsplan en de welstandsrichtlijnen ongewijzigd vast te stellen.

Voorgesteld besluit

1. Aan de gemeenteraad voor te stellen om:
   a. de reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan ‘Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’ vast te stellen;
   b. het bestemmingsplan ‘Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’ met nummer NL.IMRO.0080.12006BP00-VG01 vast te stellen;
   c. de ‘Welstandscriteria Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo’ vast te stellen en een dag na bekendmaking in werking te laten treden;
   d. geen exploitatieplan vast te stellen.

Besluit

Het geamendeerde besluit wordt met algemene stemmen door de raad vastgesteld.
1. de reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan ‘Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’ vast te stellen;
2. het bestemmingsplan ‘Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’ met nummer NL.IMRO.0080.12006BP00-VG01 gewijzigd vast te stellen, inhoudende dat het plangebied aangepast wordt conform bijgevoegde verbeelding;
3. de ‘Welstandscriteria Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo’ vast te stellen en een dag na bekendmaking in werking te laten treden;
4. geen exploitatieplan vast te stellen.

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

Gemeente Leeuwarden

Raadsvoorstel

Vaststelling bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' en 'Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo'
Zaaknummer: 2021-019641

Aan de gemeenteraad.

Inleiding
Elkien is bezig met de herstructurering van haar woningvoorraad in Grou. In een gebied rondom het Wilhelminapark wil Elkien in 5 fasen in totaal 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen bouwen ter vervanging van 122 verouderde wooneenheden in de huidige situatie. Fase 1 van de herstructurering betreft het terrein aan de westzijde van het Wilhelminapark tussen de Gruttostraat, Kievitstraat en Tureluurstraat. Fasen 2 t/m 5 liggen ten oosten van het Wilhelminapark; dit betreft de Nijdjipstrjitte en omgeving.

De woningen worden gebouwd deels in één en deels in twee bouwlagen met kap. Het appartementencomplex wordt deels gebouwd in twee en deels in drie bouwlagen.

Het bestemmingsplan maakt het mogelijk dat in het noordelijk deel van het plangebied maximaal 80 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden. Eerder is met u afgesproken op een later moment definitief een besluit te nemen over de daadwerkelijke invulling van dit deel van het plangebied. Hierbij zal ook de gebiedsvisie die vanuit ‘Grou Breed’ wordt opgesteld, betrokken worden. Om die reden heeft dit gebied nu een ruime bestemming gekregen die naast parkeren en wegen ook ruimte biedt voor pleinen, groenvoorzieningen en/of waterpartijen.

Op verzoek van Elkien zijn fase 1 en 2 al eerder vergund in afwijking van het bestemmingsplan en ondertussen deels gerealiseerd. Omdat die bebouwing ook in strijd is met het geldende bestemmingsplan, maken beide fasen wel onderdeel uit van het nu voorliggende bestemmingsplan.

Bestemmingsplan
De plannen voor de herstructurering zijn in strijd met het geldende bestemmingsplan Grou. Weliswaar wordt er grotendeels gebouwd op locaties die nu ook al bebouwd zijn, maar de situering van de bebouwing is anders waardoor er buiten de bouwvlakken gebouwd wordt en er zijn deels 3 (in plaats van de nu toegestane 2) bouwlagen voorzien. Daarom is een nieuw bestemmingsplan nodig.

Wettelijk vooroverleg bestemmingsplan
Het voorontwerp bestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg toegezonden aan de gebruikelijke overlegpartners. Er zijn overlegreacties ontvangen van de provincie, het Wetterskip en de brandweer.
Naar aanleiding van deze overlegreacties zijn in de toelichting de paragrafen ‘Verkeer en parkeren’, ‘Water’ en ‘Archeologie’ aangepast, is het rapport van het archeologisch onderzoek als bijlage toegevoegd aan de toelichting en zijn

in de regels en op de verbeelding de archeologische dubbelbestemmingen verwijderd.

Inspraak bestemmingsplan
Het voorontwerp bestemmingsplan heeft vanaf 7 januari 2021 voor een periode van 6 weken ter visie gelegen. Daarnaast heeft op 11 februari 2021 een (digitale) informatiebijeenkomst plaatsgevonden.
Binnen deze termijn zijn (naast de inspraakreacties van de provincie, het Wetterskip en de brandweer) vier inspraakreacties ingediend. In de 'Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg' (opgenomen als bijlage 10 in het ontwerpbestemmingsplan) wordt op deze reacties ingegaan. De ingediende inspraakreacties vormden geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

Zienswijzen bestemmingsplan
Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 22 april 2021 t/m 2 juni 2021 ter visie gelegen.
Gedurende deze periode zijn twee zienswijzen ontvangen en twee (positieve) reacties van de wettelijke overlegpartners. Voor de zienswijzen en onze reactie op deze zienswijzen verwijzen wij u naar de bijlage 'Reactie- en antwoordnota zienswijzen'. De zienswijzen geven geen aanleiding om goedkeuring aan het bestemmingsplan te onthouden of u voor te stellen het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Welstandscriteria
Voor de vervangende nieuwbouw kan grotendeels worden aangesloten bij de welstandscriteria voor deelgebied 5: 'woonwijken gebouwd na 1950' uit de Welstandsnota gemeente Leeuwarden 2016. Omdat daarin echter wordt uitgegaan van woningen met 1 of twee bouwlagen, terwijl het nu planologisch ook mogelijk wordt gemaakt appartementen te realiseren in maximaal 3 bouwlagen, zijn de welstandsrichtlijnen daarop aangepast.

De welstandsrichtlijnen hebben betrekking op het uiterlijk van de gebouwen, zoals het materiaalgebruik en kleurstelling. De nieuwbouw zal moeten voldoen aan deze richtlijnen.

Inspraak welstandscriteria
Op grond van de gemeentelijke Inspraakverordening hebben de welstandsrichtlijnen van 22 april 2021 t/m 2 juni 2021 ter visie gelegen, gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan. Binnen deze termijn zijn géén inspraakreacties ingediend. Er is dan ook geen aanleiding u voor te stellen de welstandsrichtlijnen gewijzigd vast te stellen.

Exploitatieplan
Door middel van de grondexploitatieregeling in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten. Hierbij valt te denken aan kosten voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan. Daarnaast hebben gemeenten sturingsmogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie door derden diverse eisen en regels gesteld kunnen worden. Indien er sprake is van bepaalde bouwplannen, dient de gemeente hiervoor een exploitatieplan op te stellen, tenzij voornoemde kosten "anderszins verzekerd" zijn.

Met Elkien is een overeenkomst gesloten over de afwikkeling van de kosten, waardoor deze kosten “anderszins verzekerd” zijn. Om die reden hoeft er geen exploitatieplan te worden opgesteld

Crisis- en herstelwet
De Crisis- en herstelwet bevat een regeling voor de versnelde uitvoering van bouwprojecten. De bedoeling daarvan is om de bouwnijverheid als economisch vitale sector een extra stimulans te geven. Deze stimulans is gevonden in een vergaande stroomlijning en vereenvoudiging van besluitvormingsprocessen rond woningbouwprojecten. Het moet gaan om bouwprojecten, die voorzien in de bouw van meer dan 11 woningen.

Het vaststellen van het bestemmingsplan Grou – herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o. is een besluit waarop de Crisis- en herstelwet van toepassing is. Dit betekent dat in het beroepschrift aangeven moet worden welke beroepsgronden aangevoerd worden tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd.

Vaststelling
Gelet op hetgeen hiervoor is vermeld, stellen wij u voor het bestemmingsplan ongewijzigd vast te stellen, de welstandscriteria ongewijzigd vast te stellen en te besluiten geen exploitatieplan vast te stellen.

Leeuwarden, 24 augustus 2021,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

Reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.'

Het ontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' heeft in de periode vanaf 22 april 2021 t/m 2 juni 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn twee zienswijzen ontvangen.
Het ontwerpbestemmingsplan is ook voorgelegd aan de (relevante) wettelijke overlegpartners. Van twee overlegpartners is een reactie ontvangen.
De geanonimiseerde zienswijzen en reacties zijn als bijlagen bij deze reactie- en antwoordnota gevoegd.

Hieronder wordt de inhoud van de zienswijzen en reacties samengevat en volgt per punt het gemeentelijke commentaar.

Zienswijze Kernteam Ontwikkelingen voormalig Groene Kruis Locatie Grou

1. Er worden (in de reactie- en inspraaknota van het voorontwerpbestemmingsplan) diverse stellingen door het college ingebracht zonder deze aantoonbaar te onderbouwen dan wel hierover met stakeholders te hebben overlegd. Daar mag en kun je geen besluiten op baseren en dit doet geen recht aan het ambtelijk en bestuurlijk overeengekomen samenwerkingsproces tussen de gemeente en het dorp Grou.

Reactie:
Omdat uit de zienswijze niet geheel duidelijk werd welke stellingen reclamant precies bedoelde is reclamant gevraagd welke stellingen worden bedoeld. Als reactie heeft reclamant aangegeven dat het gaat om de volgende stellingen:

- er ligt een opgave om circa 70 parkeerplaatsen toe te voegen aan de rand van (het centrum van) Grou;
- meer woningen in het plangebied is niet wenselijk en ruimtelijk niet aanvaardbaar;
- er is behoefte aan de woningen die met het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt;
- ook met de invulling van het plangebied zoals is vastgelegd in voorliggend bestemmingsplan is een oplossing voor het verkeers- en parkeerprobleem in Grou mogelijk.

In de reacties op de afzonderlijke punten uit de zienswijze zal hier nader op worden ingegaan. Daarbij moet worden opgemerkt dat de nu voorliggende plannen (en de keuzes die daarin gemaakt zijn) in een eerder stadium zijn besproken met vertegenwoordigers van Pleatslik Belang Grou, Business Club Grou en Grou Breed. Dat er dus geen overleg met stakeholders heeft plaatsgevonden over bepaalde keuzes is dan ook een onjuiste weergave van het proces tot nu toe.

2. Er spelen nu voortschrijdende inzichten bij Pleatslik Belang Grou, de Business Club Grou en Grou Breed, welke legitimeren dat er met de wetenschap van nu een heroverweging wordt gemaakt en de bestemmingsplanprocedure een tijdje 'op pauze' wordt gezet. Wij menen dat er hier nu sprake is van een groter belang dan sec die van de huurders van Elkien en dat het nu akkoord gaan met het bestemmingsplan leidt tot onomkeerbare gevolgen op economisch-, sociaal- en maatschappelijk en verkeersstructureel vlak voor de komende 40-50 jaar.

Reactie:
Nog in de tijd van de voormalige gemeente Boarnsterhim heeft de woningcorporatie Elkien afspraken gemaakt met de gemeente om de bestaande woningen aan de Nijdjipstrjitte e.o. te vervangen door nieuwe (toekomstbestendige) woningen en daarmee dit deel van Grou 'op te frissen'. Het aantal hiervoor te slopen en nieuw te bouwen woningen is opgenomen in de prestatieafspraken die jaarlijks worden gemaakt tussen Elkien en de gemeente. Als medeverantwoordelijke partij voor een goede volkshuisvesting en het bijdragen aan een versterking van een goed woon- en leefklimaat heeft Elkien ook de wettelijke opdracht om deze afspraken na te komen.

In een eerder stadium zijn deze plannen ook met vertegenwoordigers van Pleatslik Belang Grou, Business Club Grou en Grou Breed besproken en door hen akkoord bevonden. Mede op basis van deze instemming zijn vervolgens afspraken gemaakt met Elkien en heeft Elkien de plannen verder ontwikkeld. Het nu tot nader order stoppen van de ingezette planologische procedure doet geen recht aan de gemaakte afspraken met Elkien, brengt Elkien's planning in gevaar en heeft daarmee directe negatieve gevolgen voor de bewoners van de woningen van Elkien. Daarom zullen wij de huidige planologische procedure dan ook niet stopzetten in afwachting van de Visie Grou.

3. Toezeggingen aan huurders van Elkien hadden formeel juridisch niet gedaan kunnen en mogen worden voorafgaande aan het doorlopen van een bestemmingsplanwijziging.

Reactie:
Reclamant heeft uiteraard gelijk wanneer zij stelt dat vooruitlopend op de vaststelling van een bestemmingsplan geen juridisch bindende toezeggingen gedaan kunnen worden. De gemeente heeft die dan ook niet gedaan. Voordat een bestemmingsplan in procedure wordt gebracht neemt de gemeente echter wel een standpunt in waarbij zij zich uitspreekt of zij bereid is om mee te werken aan een initiatief. In dit geval zijn de plannen ook al ruim voordat het bestemmingsplan in procedure is gebracht diverse keren besproken met vertegenwoordigers van de belangenorganisaties Pleatslik Belang Grou, Business Club Grou en Grou Breed. Na hun instemming en het gemeentelijk standpunt om mee te willen werken aan de plannen, zijn bij Elkien dan ook verwachtingen gewekt. Op basis daarvan zijn de plannen door Elkien verder uitgewerkt en is een bijbehorende planning opgesteld en gedeeld met de huurders. Dat is ook het goed recht van Elkien om haar huurders te informeren over de plannen en de gevolgen daarvan voor deze huurders.

4. Het lijkt erop alsof de gemeente van mening is dat zij éénzijdig conclusie, oordeel en invulling kan geven aan het binnen dit plangebied opnemen van met name extra parkeerplaatsen op basis van achterhaalde onderzoeken. Eerst zal de parkeerproblematiek in het dorp actueel in beeld gebracht moeten worden teneinde hierop te kunnen sturen/acteren.

Reactie:
Uit eerder onderzoek, zoals ook aangegeven in het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan, is gebleken dat er sprake is van parkeerproblematiek in (met name het oude deel van) Grou. Er ligt dan ook een opgave om in Grou een substantieel aantal parkeerplaatsen aan de rand van het centrum toe te voegen. Of dat 70 extra parkeerplaatsen moeten zijn zoals aangegeven in het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan of ondertussen een ander aantal, zal mede moeten blijken uit het parkeeronderzoek dat in het kader van de Visie Grou nog zal worden uitgevoerd. Maar ook zonder dat nieuwe onderzoek is echter evident dat er sprake is van een parkeerprobleem in Grou en dat gebieden die in aanmerking komen voor extra parkeerplaatsen in Grou zeer beperkt zijn. Dat wordt ook door alle partijen, waaronder reclamant, onderkend.

In overleg met Elkien is daarom in het noordelijk deel van het plangebied een gebied gereserveerd waar maximaal 80 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden. Daarmee zou een deel van het parkeerprobleem in Grou opgelost kunnen worden. Dit deel van het plangebied is echter bewust ruim bestemd. Wanneer uit het parkeeronderzoek en de vertaling daarvan in de Visie Grou mocht blijken dat minder openbare parkeerplaatsen nodig of gewenst zijn, kan dit deel van het plangebied ook (deels) ingericht worden met pleinen, groenvoorzieningen en/of waterpartijen. In een eerder stadium is daarom aan de gemeenteraad aangegeven dat zij nog actief betrokken zullen worden bij de uiteindelijke afweging om deze 80 extra parkeerplaatsen wel, niet of deels op deze locatie te realiseren. Uiteindelijk zal de exacte invulling van dit deel van het plangebied ook in overleg met de belangenorganisaties bepaald worden.

Er is ook geen sprake van dat de gemeente hiertoe éénzijdig heeft besloten. De plannen zijn in een eerder stadium met vertegenwoordigers van de belangenorganisaties Pleatslik Belang Grou, Business Club Grou en Grou Breed besproken en zij hebben hier mee ingestemd.

5. Graag aandacht voor een gebrek aan parkeerplaatsen en een gewijzigde verkeersstructuur in het beschermd dorpsgezicht. Na het vervangen van de riolering en een nieuwe inrichting heeft autoverkeer nu vrij baan in deze nauwe straten waardoor bewoners hun groen hebben vervangen door tegels om de auto in de voortuin te parkeren.

Reactie:
Het nu voorliggende bestemmingsplan heeft geen betrekking op het beschermd dorpsgezicht en regelt daarom ook niets ten aanzien van de verkeersstructuur in dat gebied. Daarnaast is er in het nu voorliggende bestemmingsplan juist wel aandacht voor het gebrek aan parkeerplaatsen in het beschermd dorpsgezicht doordat het bestemmingsplan het mogelijk maakt in het noordelijk deel van het plangebied extra openbare parkeerplaatsen te realiseren.

6. Het terugdringen van autoverkeer in het centrum van Grou is op dit moment nog niet een gedragen keuze vanuit het dorp.

Reactie:
Met het nu voorliggende bestemmingsplan wordt géén keus gemaakt over het wel of niet verder terugdringen van autoverkeer in het centrum van Grou. Op het centrum van Grou heeft dit bestemmingsplan namelijk geen betrekking. Er wordt wat dat aspect betreft dus ook niet vooruitgelopen op de Visie Grou.

7. Het nu voorliggende bestemmingsplan sluit niet aan bij de huidige en actuele woonbehoefte van de inwoners van Grou.

Reactie:
Wij zijn van oordeel dat het type woningen dat mogelijk wordt gemaakt met het voorliggende bestemmingsplan wel aansluit bij de huidige en toekomstige woonbehoefte van de inwoners van Grou.

In 2017 heeft Elkien een analyse laten opstellen van de verwachte ontwikkelingen in het aantal en type huishoudens in Grou en het woonaanbod in Grou. Op basis van deze analyse is het woningbouwprogramma voor het plangebied bepaald.
Begin 2021 heeft de gemeente in alle dorpen vragenlijsten uitgezet om de woonbehoefte in de dorpen te peilen. Uit de resultaten van deze enquête blijkt dat in Grou de behoefte aan de typen woningen die door Elkien zullen worden gerealiseerd in het plangebied, nog steeds actueel is.
Ook is onderzocht hoe huishoudens zich in de afgelopen 6 jaar in Grou hebben ontwikkeld. Daaruit blijkt dat deze daadwerkelijke ontwikkeling aansluit bij de verwachte ontwikkelingen, zoals die in 2017 uit de analyse van Elkien naar voren kwamen.

8. Een uitbreiding van het (sociale) woningaanbod in Grou is zeer gewenst. Het is ons inziens daarom aangewezen om eerst grondig te onderzoeken of er binnen het plangebied invulling kan worden gegeven aan een verdere uitbreiding van het (sociale) woningaanbod.

Reactie:
Er zijn een aantal argumenten waarom meer woningen in het plangebied niet wenselijk en ruimtelijk niet aanvaardbaar is.

Door de gemeentelijke stedenbouwkundigen zijn meerdere inrichtingsvarianten van het plangebied bekeken. Daarbij is geconcludeerd dat het behoud van het dorpsgezicht, de versterking van de dorpse schaal en de aansluiting op het centrum en de parkomgeving belangrijk zijn. Doordat het plangebied direct grenst aan de kleinschalige woningbouw van het beschermd dorpsgezicht is daarom gekozen voor maximaal drie bouwlagen. Meer woningen door bijvoorbeeld hogere bebouwing in het plangebied zou het aangrenzende beschermd dorpsgezicht te veel geweld aandoen.

Daarnaast blijkt dat met name in gebieden met veel sociale huurwoningen, zoals in het plangebied, de combinatie van de kwaliteit van het sociale woningaanbod en een goede ruimtelijke kwaliteit

belangrijk is. Een goede verhouding bebouwd gebied en openbare ruimte is daarbij van belang om de leefbaarheid en veiligheid ook voor de toekomst te bewaren. Meer woningen in het plangebied zou ten koste gaan van de openbare ruimte en daarmee deze verhouding geweld aandoen.

Tenslotte betekent het realiseren van meer woningen in het plangebied dat er ook nog meer parkeerplaatsen nodig zijn voor de bewoners van deze woningen. Dat zal als consequenties hebben dat er minder ruimte overblijft om bijvoorbeeld openbare parkeerplaatsen te kunnen realiseren.

9. De huidige verkeersstroom richting en vanuit het centrum moet nu door een 'flessenhals' welke regelmatig tot zeer onveilige situaties en opstoppingen leiden. Het is ons inziens dan ook aangewezen om eerst een andere organisatie van het verkeer richting en vanuit het centrum nadrukkelijk te onderzoeken.

Reactie:
In het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan is al onderkend dat in het oude deel van Grou parkeer- en verkeersproblemen spelen. Wij zijn echter van oordeel dat een andere organisatie van het verkeer van en naar het centrum ook mogelijk is binnen de nu voorliggende plannen voor de Nijdjipstrjite e.o.. Zo wordt in het plangebied juist de mogelijkheid gecreëerd om maximaal 80 openbare parkeerplaatsen te realiseren om een (deel) van de parkeerproblemen van het centrum op te kunnen lossen. Maar er bestaat ook de mogelijkheid om een deel van de Friesmastrjitte, mocht blijken dat dat noodzakelijk is, te gebruiken als onderdeel van een nieuwe ontsluitingsroute van en naar het centrum. Een deel van de Friesmastrjitte zal dan niet als fietsstraat (waar de auto te gast is) worden ingericht, maar worden ingericht als onderdeel van zo'n ontsluitingsroute. Het nu voorliggende bestemmingsplan maakt dat niet onmogelijk.

10. Wij zijn van mening dat aansluiting gezocht moet worden bij de Visie Grou. Op dit moment is er, omdat dit nog niet is afgestemd met de achterban (bewoners en ondernemers), nog geen gedragen visie. Er kan dan ook nog geen voorschot op worden genomen. Ontwikkelingen zullen getoetst moeten worden aan de toekomstige kaders.

Reactie:
In het kader van het opstellen van een visie voor Grou door het dorp Grou is door de gemeente aangegeven dat de plannen voor de herstructurering van de woningen aan de Nijdjipstrjitte e.o. in een dusdanig stadium zijn dat die in het kader van het opstellen van de Visie Grou als een gegeven moeten worden beschouwd, omdat anders geen recht wordt gedaan aan de met Elkien gemaakte afspraken.

Daarnaast zijn wij van oordeel dat met het vaststellen van dit bestemmingsplan geen onoverkomelijk voorschot wordt genomen op de Visie Grou. In de voorgaande reacties op punten uit uw zienswijze (onder andere punt 4 en 9) hebben wij al nader toegelicht dat wij van oordeel zijn dat mogelijke oplossingen op bijvoorbeeld het gebied van parkeren en verkeer, door dit bestemmingsplan niet onmogelijk worden gemaakt.

Zienswijze Pleatslik Belang Grou / Business Club Grou

1. Vanuit het dorp Grou is behoefte aan een meer integrale aanpak en beeldvorming. Vandaar dat in overleg met de gemeente gewerkt is aan het opstellen van een pauzedocument. Bedoeld om ervoor te zorgen dat de waarheid van vandaag ruimte houdt en biedt aan de uitdagingen van morgen. De locaties Nijdjipstrjitte en Groene Kruis zijn door het dorp benoemd in het pauzedocument. In een eigenzinnig proces willen we komen tot een eigenzinnige visie voor ons dorp Grou. De contouren van de visie beginnen zich af te tekenen. Daarin zien we een tegenstrijdigheid ontstaan met het ontwerpbestemmingsplan. Er ontbreekt ons inziens een brede oriëntatie waardoor ook hier opnieuw voor een eilandje in Grou een oplossing wordt gecreëerd die uiteindelijk weinig bijdraagt aan –en waarschijnlijk zelfs beperkend zal werken voor- de toekomst van ons dorp.

Reactie:
Nog in de tijd van de voormalige gemeente Boarnsterhim heeft de woningcorporatie Elkien afspraken gemaakt met de gemeente om de bestaande woningen aan de Nijdjipstrjitte e.o. te vervangen door nieuwe (toekomstbestendige) woningen en daarmee dit deel van Grou 'op te frissen'. Het aantal hiervoor te slopen en nieuw te bouwen woningen is opgenomen in de prestatieafspraken die jaarlijks worden gemaakt tussen Elkien en de gemeente. Als medeverantwoordelijke partij voor een goede volkshuisvesting en het bijdragen aan een versterking van een goed woon- en leefklimaat heeft Elkien ook de wettelijke opdracht om deze afspraken na te komen.

In een eerder stadium zijn deze plannen ook met vertegenwoordigers van Pleatslik Belang Grou, Business Club Grou en Grou Breed besproken en door hen akkoord bevonden. Mede op basis van deze instemming zijn vervolgens afspraken gemaakt met Elkien en heeft Elkien de plannen verder ontwikkeld. Het nu tot nader order stoppen van de ingezette planologische procedure doet geen recht aan de gemaakte afspraken met Elkien, brengt Elkien's planning in gevaar en heeft daarmee directe negatieve gevolgen voor de bewoners van de woningen van Elkien.

In het kader van het opstellen van een visie voor Grou door het dorp Grou is door de gemeente daarom ook steeds aangegeven dat de plannen voor de herstructurering van de woningen aan de Nijdjipstrjitte e.o. in een dusdanig stadium zijn dat die in het kader van het opstellen van de Visie Grou als een gegeven moeten worden beschouwd. Daarom zullen wij de huidige planologische procedure dan ook niet stopzetten in afwachting van de Visie Grou.

2. De verkeersstructuur in met name het oude deel van ons dorp vraagt al jaren om een structurele oplossing. Het nu voorliggende bestemmingsplan heeft de sleutel in handen om daarvoor passend ruimte te creëren, door bijvoorbeeld een aansluiting via het nieuwe parkeerterrein aan de Parkstraat en het plangebied te creëren naar het centrum van ons dorp. Het voorliggend plan gaat echter uit van een luw verkeersaanbod en derhalve van een te krap profiel en dito geluidsnormen.

Reactie:
In het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan is inderdaad al onderkend dat in het oude deel van Grou parkeer- en verkeersproblemen spelen. Wij zijn echter van oordeel dat een andere organisatie van het verkeer van en naar het centrum ook mogelijk is binnen de nu voorliggende plannen voor de Nijdjipstrjite e.o.. Zo wordt in het plangebied juist de mogelijkheid gecreëerd om maximaal 80 openbare parkeerplaatsen te realiseren om een (deel) van de parkeerproblemen van het centrum op te kunnen lossen. Ook de door reclamant voorgestelde aansluiting via het nieuwe parkeerterrein aan de Parkstraat en het plangebied naar het centrum blijft mogelijk na vaststelling van het bestemmingsplan. Mocht blijken dat de Friesmastrjitte onderdeel moet worden van zo'n ontsluitingsroute, dan biedt het bestemmingsplan de ruimte om (een deel) van de Friesmastrjitte zo in te richten dat deze daarvoor geschikt is. Er zal dan ook geen sprake zijn van een te krap profiel.

Zoals ook is aangegeven in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan is er in vrijwel heel Grou (dus ook in en rondom het plangebied) sprake van een 30 km-zone. Uit de geluidsberekening blijkt dat in het plangebied (ruimschoots) voldaan zal worden aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB (incl. aftrek) op de gevels van de nieuwe woningen. Wanneer de Friesmastrjitte (deels) onderdeel wordt van een ontsluitingsroute van en naar het centrum zal dat voor meer verkeer zorgen dan alleen bestemmingsverkeer. Ook wanneer gerekend wordt met een groter verkeersaanbod blijkt echter dat in het plangebied voldaan zal worden aan de genoemde voorkeursgrenswaarde. Er wordt dan ook voldaan aan de wettelijke geluidsnormen en is er dus geen sprake van een te krappe geluidsnorm.

3. Als er ergens in Grou kansen liggen voor een wat hogere en compactere bouwstijl dan is het in dit gebied. Er kan gedacht worden aan duurzame (houten?) hoogbouw. We pleiten derhalve voor een veel intensievere en vernieuwende bebouwing aan de Nijdjipstrjitte. Meer ruimte voor meer doelgroepen.

Reactie:
Er zijn een aantal argumenten waarom meer en hogere hoogbouw en een intensievere bebouwing in het plangebied niet wenselijk en ruimtelijk niet aanvaardbaar is.

In 2017 is, in samenwerking tussen Elkien, De Bewonersraad en de gemeente Leeuwarden, een visie voor een woonprogramma en stedenbouwkundig ontwerp tot stand gekomen voor de herstructurering in het plangebied. Op basis van de verwachte bevolkings- en huishoudensontwikkeling en het huidige woningaanbod is geconcludeerd dat er in Grou vooral vraag is naar nieuwe compacte en betaalbare grondgebonden woningen en minder naar gestapelde woningen. Het realiseren van meer gestapelde woningen in het plangebied verhoudt zich dan ook niet met de woonbehoefte.

Door de gemeentelijke stedenbouwkundigen zijn meerdere inrichtingsvarianten van het plangebied bekeken. Daarbij is geconcludeerd dat het behoud van het dorpsgezicht, de versterking van de dorpse schaal en de aansluiting op het centrum en de parkomgeving belangrijk zijn. Doordat het plangebied direct grenst aan de kleinschalige woningbouw van het beschermd dorpsgezicht is daarom gekozen voor maximaal drie bouwlagen. Hogere bebouwing in het plangebied zou het aangrenzende beschermd dorpsgezicht te veel geweld aandoen.

Daarnaast blijkt dat met name in gebieden met veel sociale huurwoningen, zoals in het plangebied, de combinatie van de kwaliteit van het sociale woningaanbod en een goede ruimtelijke kwaliteit belangrijk is. Een goede verhouding bebouwd gebied en openbare ruimte is daarbij van belang om de leefbaarheid en veiligheid ook voor de toekomst te bewaren. Meer woningen en een intensievere bebouwing in het plangebied zou ten koste gaan van de openbare ruimte en daarmee deze verhouding geweld aandoen.

Tenslotte betekent het realiseren van nog meer woningen in het plangebied dat er ook nog meer parkeerplaatsen nodig zijn voor de bewoners van deze woningen. Dat zal als consequenties hebben dat er minder ruimte overblijft om bijvoorbeeld openbare parkeerplaatsen te kunnen realiseren.

4. De koppeling van het voorliggende bestemmingsplan met de zogeheten Groene Kruislocatie op het onderdeel parkeren vinden wij zeer bezwaarlijk. Hierdoor ontstaat een onnodige en ongewenste koppeling die eigenstandige ruimtelijke overwegingen in de toekomst onmogelijk gaat maken. De hiervoor bepleitte verdichting van de Nijdjipstrjitte kan leiden tot het wegvallen van de noodzaak om de Groene Kruislocatie te bebouwen.

Reactie:
De Groene Kruislocatie valt niet onder het nu voorliggende bestemmingsplan, maar onder het bestemmingsplan ‘Grou’ dat op 11 juni 2013 is vastgesteld en waarin deze locatie de bestemming ‘Wonen – Woongebouw’ heeft. Op grond van deze bestemming is de bouw van twee woongebouwen met in totaal 16 appartementen bij recht toegestaan. Wij gaan er dan ook nog steeds vanuit dat de Groene Kruislocatie op termijn ontwikkeld zal worden. Met de belangenorganisaties en omwonenden is echter afgesproken dat een eventuele ontwikkeling van de Groen Kruislocatie (en daarmee een opheffing van de nu tijdelijk aanwezige circa 60 parkeerplaatsen) wordt opgeschort in afwachting van de dorpsvisie die door het dorp wordt opgesteld en besluitvorming daarover. Er bestaat dus geen rechtstreekse koppeling tussen het nu voorliggende bestemmingsplan en de Groene Kruislocatie die een eigenstandige ruimtelijke afweging onmogelijk maakt.

Zoals onder 3. al aangegeven zijn meer woningen door meer hoogbouw en het intensiever bebouwen van het plangebied vanuit de (toekomstige) woningbehoefte, volkshuisvestelijk oogpunt, stedenbouwkundig oogpunt en de parkeerbehoefte ongewenst. Het voorstel van reclamant om (een deel van) het woningbouwprogramma van de Groene Kruislocatie te verschuiven naar de Nijdjipstrjitte e.o., door in het plangebied meer woningen te realiseren, is ruimtelijk dan ook niet aanvaardbaar.

5. Uit het laatste overleg met Elkien en de gemeente werd duidelijk dat er geen ruimte is voor samenspraak in fase 4 en 5. Dit in tegenstelling tot toezeggingen in een eerder overleg. Wij

verzoeken de discussie over de fases 4 en 5 opnieuw te kunnen bespreken met Elkien en rekenen daarbij op regie van de gemeente.

Reactie:
De grond en huidige woningen in het plangebied zijn eigendom van Elkien. Het is dan ook in eerste instantie aan Elkien om aan te geven wat hun plannen zijn met hun bezit en hoe zij het plangebied qua type woningen opnieuw zouden willen inrichten. Daarbij heeft Elkien een keuze gemaakt om in fase 4 en fase 5 respectievelijk 14 sociale huurwoningen (verdeeld over drie blokken) en een appartementencomplex (voor 40 huurappartementen) te willen realiseren. Omdat het woningbouwprogramma in het bestemmingsplan aansluit bij de woonbehoefte van de inwoners van Grou heeft de gemeente met dit programma ingestemd.

Uit recente gesprekken tussen reclamant, Elkien en de gemeente blijkt dat reclamant in fase 4 graag koopwoningen voor starters gerealiseerd zou zien worden. Elkien wil echter vasthouden aan het met de gemeente afgesproken woningbouwprogramma. De gemeente ziet dan ook geen rol weggelegd om Elkien te vragen om, in overleg met reclamant, de invulling van fase 4 te heroverwegen.
Elkien heeft wel aangegeven bereid te zijn om reclamant te betrekken bij de verdere concrete uitwerking van het appartementencomplex in fase 5. Die uitwerking zal echter wel moeten plaatsvinden binnen de kaders die nu met het voorliggende bestemmingsplan worden vastgelegd.

Reactie Brandweer Fryslân

A. Bij deze zien wij af van het indienen van een zienswijze en wil ik jullie bedanken voor de duidelijke verwerking van onze adviespunten.

Reactie:
De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Reactie Provincie Fryslân

A. Inhoudelijk is het plan akkoord. De eerdere opmerking van het voorontwerp is goed verwerkt in het ontwerpplan.

Reactie:
De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Conclusie

De zienswijzen vormen geen aanleiding om goedkeuring aan het bestemmingsplan te onthouden. Ook is het bestemmingsplan naar aanleiding van de zienswijzen niet aangepast.

Bijlagen: **Zienswijzen**

Gemeente Leeuwarden
t.a.v. de Gemeenteraad
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Grou, 1 juni 2021.

Betreft: Ontwerp Bestemmingsplan Grou – herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte Gemeenteraadsleden,

Als bijlage ontvangt u onze Zienswijze. Dit is het vervolg op de door ons op 15 februari 2021 ingediende Inspraakreactie/Zienswijze en de ontvangen Antwoord- en Reactienota namens het College.

Deze Zienswijze is opgedeeld in:
- Samenvatting
- Uitleg c.q. Onderbouwing

Als Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie Grou hebben wij al eerder van ons laten horen aangaande deze specifieke locatie. Per december 2020 werd door het College een verbinding gelegd tussen de Groenekruis locatie en het nu voorliggende Ontwerp Bestemmingsplan.

Na meerdere overleggen / afstemmomenten met zowel de Wethouder als ambtenaren, werd ons duidelijk wat de impact van het nu doorzetten van dit Ontwerpbestemmingsplan is. Die impact raakt zowel het gebied waarvoor wij ons als Kernteam inzetten, alsook het hele dorp Grou – haar inwoners, ondernemers, bezoekers / recreanten, maar ook wie we als Grou willen zijn en waar we als Grou met elkaar naar toe willen.

Nu akkoord gaan met het voorliggende Ontwerpbestemmingsplan leidt tot onomkeerbare gevolgen voor de komende 40-50 jaar voor het dorp Grou. Op economisch-, sociaal-, maatschappelijk vlak, maar vooral ook ten aanzien van de Verkeer structurele- alsook de noodzakelijke oplossing t.a.v. de grote Parkeerproblematiek in het dorp Grou. De infrastructurele impact van het maken van een foute keuze en het nu nemen van zo'n ongewenst besluit is enorm!

Vandaar dat we door middel van deze Zienswijze u als Gemeenteraad zo uitgebreid mogelijk informeren in de overtuiging dat het op dit moment van evident belang is om de procedure Bestemmingsplanwijziging Nijdjipstrjitte e.o. een tijdje "op pauze" te zetten. Zodat tijd beschikbaar komt om alle informatie te vergaren en naar waarde te wegen.

Wij onderkennen het belang van huurders / bewoners en hebben hier ook zeker begrip voor, maar er is in deze nu sprake van een "groter belang". Er is over bouwontwikkelingen hier al van voor 2014 (Boarnsterhim) sprake van overleg / discussie tussen betrokkenen. Echter, de kennis en inzichten van destijds zijn ondertussen stevig ingehaald door de tijd en de vele ontwikkelingen in en rondom Grou. Met name juist ook in het Waterfront van Grou.

Kortom: er zijn voortschrijdende inzichten welke er echt toe doen. Uitstel hoeft niet voor lange tijd te zijn, want we kunnen met elkaar afspreken om samen volgens een strak tijdsplan hierin alsnog stappen te kunnen zetten.

Uiteraard zijn wij graag bereid om onze Zienswijze(n) nader toe te lichten.

Bijlage: Zienswijze t.a.v. "Ontwerp Bestemmingsplan Grou – herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o."

Met vriendelijke groeten,

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie Grou
Communicatie via:

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie Grou; Aanvullende Zienswijze in reactie op onze initiële ingediende Inspraakreactie / Zienswijze en de daarop volgende Reactie- en Antwoordnota van het College van B&W van de Gemeente Leeuwarden.

Samenvatting Aanvullende Zienswijze Kernteam;

1. Toezeggingen aan huurders van Elkien hadden formeel juridisch niet gedaan kunnen en mogen worden voorafgaande aan eerst het dan moeten doorlopen van een Bestemmingsplanwijziging. Het College kan deze toezeggingen niet gebruiken als argument.
2. Aantoonbaar kan gesteld worden dat er voor zowel binnen de Gemeente alsook bij Pleatslik Belang Grou en de Business Club Grou sprake is van voortschrijdende inzichten. Hierover is er veelvuldig contact en afstemming tussen partijen. Het door het College nu ogenschijnlijk "doordrukken" van deze Bestemmingsplanwijzing doet hieraan geen recht. Laten we eerlijk met en naar elkaar zijn en laten we inzien dat voortschrijdende inzichten hier gewogen moeten worden!
3. Er worden diverse stellingen door het College ingebracht zonder deze aantoonbaar te onderbouwen dan wel hierover met stakeholders te hebben overlegd. Daar mag en kun je geen besluiten op baseren en dit doet geen recht aan het ambtelijk- en bestuurlijk overeengekomen samenwerkingsproces tussen de Gemeente en het dorp Grou. Daarbij speelt extra zwaar dat de onderhavige locatie evident is voor het kunnen oplossen van meerdere voorliggende problematieken binnen Grou (voor bewoners, ondernemers, bezoekers / (watersport) - recreanten, ondernemers, evenementen, verkeer, parkeren, etc.). Het gebied Nijdjip e.o. (met ook de verbinding met / tot de Stationsweg en Parkstraat) is hiervoor **dè sleutellocatie**! Met het nu nemen van verkeerde en onomkeerbare besluiten zetten we ons met z'n allen "in ons hemd". Heb daarom aandacht en hecht waarde aan een "**groter belang**" – voor de toekomst en toekomstvisie voor Grou!
4. Als Kernteam zijn wij van mening aansluiting te moeten zoeken bij straks de Visie Grou en parallel en / of als onderdeel hiervan ook gedachten / ambities van de Stichting Grou 2030. Echter, hierover werd nog niet met de achterban (bewoners en ondernemers) afgestemd zoals dit hoort en zoals ook het voornemen is. Het proces moet dus nog enkele stappen doorlopen alvorens er gesproken kan worden van een gedragen Visie Grou met straks een soort van Kadernotitie Visie Grou ter toetsing van toekomstige ontwikkelingen (door zowel de Gemeente als het dorp Grou zelf).
5. Het College en ook verantwoordelijke ambtenaren zijn – vooruitlopend op alle inwoners en ondernemers van Grou – al wel aangelijnd en op de hoogte aangaande het Concept Visie Grou. Echter, zowel bestuurlijk als ambtelijk lezen wij in correspondentie / communicatie terug dat er op onderdelen hierop al een voorschot lijkt te worden genomen. Dat kan natuurlijk niet. Ook is duidelijk dat zowel de Gemeente als het dorp Grou inzien dat de parkeerproblematiek in het dorp, maar met name ook aan het Waterfront en de Meersweg nu actueel in beeld gebracht dient te worden teneinde hierop te kunnen sturen / acteren.
    - Het is daarom aangewezen om nu eerst een nieuw onderzoek te doen naar Parkeren – bij voorkeur in combinatie met een onderzoek naar oplossingen aangaande problematieken Verkeersstructuur – in Grou.
    - Er mag op dit moment ook geen voorschot worden genomen op "gedachten" aangaande het autoluw maken van het Centrum en Waterfront van Grou.
    - Uitkomsten van onderzoeken dienen ingebracht te worden binnen het proces aangaande vaststellen Visie Grou en de toekomstige kaders, waaraan ontwikkelingen vervolgens getoetst dienen te worden.

Per genummerd aandachtspunt van onze initiële Inspraakreactie / zienswijze als Kernteam een meer uitvoerig en onderbouwend een toelichting op de reacties / antwoorden hierop van het College:

1. Alinea 1: Volgens ons hoort eerst aan Wettelijke en Bestuurlijke regels en kaders voldaan te worden, alvorens hierop een voorschot te kunnen doen in de vorm van toezeggingen aan belanghebbenden? De procedure Bestemmingsplanwijziging werd enkele maanden geleden geactiveerd. Zowel de Gemeente als Elkien waren dus niet in de positie om al toezeggingen te kunnen doen. De wereld word hier omgedraaid; zo ook de procedure.
   Alinea 2: Er spelen nu voortschrijdende inzichten bij Plaatselijk Belang Grou, de Business Club Grou en Grou Breed, welke legitimeren dat er met de wetenschap van nu (problematieken en thema's van nu) een heroverweging word gemaakt. Inzichten in het belang van de toekomst van het dorp Grou, voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Vandaar dat er groots is ingezet op een allesomvattend onderzoek Visie Grou, welke naar verwachting lopende dit jaar kan worden afgerond. Dit overigens in een nauwe afstemming met de Gemeente Leeuwarden. Wij menen dat er hier nu sprake is van een "groter belang" dan sec die van huurders van Elkien. Dit "grote belang" ligt qua verantwoordelijkheid zeer nadrukkelijk ook bij de Gemeente Leeuwarden. Het College noemt zelf een traject met Elkien welke al werd ingezet voor 2014 (toen nog binnen de Gemeente Boarnsterhim). We zijn nu 2021 - dit proces loopt dus nu al meer dan 7 jaar. Waarom dan nu zo overhaast voorbij gaan aan wat nu speelt en van evident belang is voor de toekomst van Grou? Dan nu nog enkele maanden wachten en deze procedure vooreerst "on hold" zetten lijkt daarmee een niet onoverkomelijke doch redelijke reden.
2. Het lijkt erop alsof de Gemeente van mening is dat zij éénzijdig conclusie, oordeel en invulling kan geven aan het binnen dit plangebied opnemen van met name extra Parkeerplaatsen waar er naar verluidt op basis van een onderzoek behoefte blijkt te zijn. Deze behoefte werd niet in openheid gestaafd met conclusies gekoppeld aan een allesomvattend onderzoek - althans, deze werd niet als zodanig met het dorp Grou gedeeld. Tevens werd in het bewuste "onderzoek" slechts een deel van Oud Grou "onderzocht". Het Waterfront met de Meersweg met de daar gevestigde belangrijke horeca en watersportondernemingen werden niet meegenomen! Juist zij hebben een grote Parkeerbehoefte voor hun klanten om op redelijke afstand te kunnen parkeren. Wat daadwerkelijk de behoefte is, daarover loopt sinds kort een onderzoek welke de Gemeente recent zelf heeft geadopteerd. Dus, ook voortschrijdende inzichten bij de Gemeente Leeuwarden.
3. Er werd ook mondeling al aan ons kenbaar gemaakt dat er binnen het nu voorliggende Voorontwerp Bestemmingsplan ruimte is voor Verkeersproblematiek- en Parkeer oplossingen. Echter, tot heden werd dit onvolledige onderzoek niet onderbouwd en ook niet inhoudelijk besproken met het dorp Grou. Wij vragen om niet nu al de bouw oppervlaktes definitief vast te leggen binnen deze Bestemmings-planwijziging. De onderliggende problematiek, waarvan de Gemeente al heeft onderkend dat dit plangebied kan bijdragen tot duurzame oplossingen, vraagt nadrukkelijk om nu niet "over 1 nacht ijs" tot onomkeerbare besluiten te komen, maar vraagt om maximaal onderzoek en interactie naar / over de meest duurzame en vooral ook veilige oplossing voor zowel weggebruikers als ook de toekomstige bewoners binnen dit plangebied.
4. Blijft staan dat ervoor werd gekozen om de verbinding met het dorp Grou als geheel los te laten en daarmee geen verdere ruggespraak met het dorp Grou. Plus, er worden toezeggingen gedaan aan bewoners, terwijl de wettelijke kaders (zoals aansluiting met het Bestemmingsplan) deze toezeggingen nog in de weg staan. Het College noemt zelf een traject met Elkien welke al werd ingezet voor 2014. We zijn nu 2021 - dit proces loopt dus nu al meer dan 7 jaar. Waarom dan nu zo overhaast voorbij gaan aan wat nu anno 2021 speelt en van evident belang is voor de

toekomst van Grou. Juist kwaliteit van het sociaal wenselijke woningaanbod (op dit moment), goede kwaliteit, leefbaarheid, zeer nadrukkelijk ook veiligheid en duurzame en verantwoorde keuzes en besluiten voor Grou en haar inwoners, ondernemers en bezoekers zijn nu de zaken waar het om gaat en waar het College verantwoordelijkheid moet en kan nemen. Alle reden dus voor het College om deze procedure nu "op pauze" te zetten en een aantal zaken in onderzoek / heroverweging te nemen, anders dan nu positioneel stellingen in te nemen welke deels niet eens worden gestaafd met onderbouwingen gebaseerd op deugdelijk onderzoek. Ook van Elkien mag hierin naar onze mening "beweging" en verantwoordelijkheid verwacht worden.

5. Er werd hierboven al uitgelegd dat genoemde "opgave voor uitbreiding van ca. 70 extra Parkeerplaatsen in Grou" werd ingehaald. Reden voor het dorp Grou en de Gemeente om nu een nieuw onderzoek op te starten. Dit samen met het nog moeten oplossen van een Verkeers-structuur problematiek, vraagt erom nu de tijd te nemen om dit onderzoek af te wachten; om zaken in een breder perspectief te zien en deze te koppelen aan straks de uitkomsten van het nu nog lopende traject Visie Grou. En dan blijven wij van mening dat instemmen met het nu voorliggende Voorontwerp Bestemmingsplan niet aan de orde kan en mag zijn. Want, bouwvlakken staan dan vast, waarmee de meest gunstige en veilige en ruimtelijke invoeging van de voorliggende Verkeersstructuur- en Parkeer problematiek qua invulling ruimtelijk word ingeperkt. En dat is niet wenselijk voor het dorp Grou, maar sluit ook niet aan bij de visie van de Gemeente aangaande Grou als toeristisch Waterportcentrum binnen de Gemeente Grou.

<u>Ondertussen hebben wij nog kennis genomen van de GVVP Leeuwarden uit 2016;</u>

- Hierin lezen wij terug over de economische betekening van Toerisme in Grou.
    - Als het gaat om Verkeersstructuur- en Parkeer problematieken in Grou, dan constateren wij dat er hiervoor nog geen aandacht is. Dit zou wel moeten en vraagt nadrukkelijk om nu niet overhaast foute en onomkeerbare besluiten te nemen.
- Overleggen en Verkeersonderzoeken waarop nu voorliggende keuzes / besluiten worden gebaseerd dateren van 2014, 2015 en 2016.
    - Deze zijn nadrukkelijk achterhaald.
    - Denk aan bouwontwikkelingen Volmawei / Minne Finne, nieuwe Poiesz, nieuwe Theehuis, inrichting Halbertsmaplein, Watersportontwikkelingen (sport en recreatie), toenemend aantal evenementen, dagrecreatie, strandje en zeilsport etc.
    - De vraag / behoefte van nu in relatie tot waar we met Grou naartoe willen is ondertussen aanzienlijk veranderd.
- Het genoemde tekort van ca. 30 Parkeerplaatsen en behoefte van ca. 70 Parkeerplaatsen is de uitkomst van destijds, waarbij nadrukkelijk staat vermeld dat deze de resultante is van een "**verwachting**" – de kennis van nu en de behoefte van nu is nadrukkelijk anders.
- Ook hierin al melding over problematiek verkeersstructuur naar en vanuit Centrum Grou (flessenhals).
    - Het onderhavige gebied Nijdjip e.o. is de sleutel tot een oplossing hiervoor
    - Maar, dit vraagt om meer kengetallen dan nu beschikbaar.
    - Nu instemmen met het Voorontwerp Nijdjip e.o. blokkeert het maximaal haalbare hiervoor.
- Hierin ook toen al melding van het vele "zoekverkeer" naar Parkeerplaatsen e.d.
    - De problematiek werd dus ook toen al onderkend, was toen al aanwezig.
    - De problematiek van vandaag is al kwadratisch groter dan destijds.

Voorts nog aangaande de zienswijze van Grou 2030;

a. Eens met het belang van meer groen in Grou. Maar, in relatie hiermee dan ook graag aandacht voor een gebrek aan Parkeerplaatsen en een gewijzigde Verkeersstructuur in beschermd dorpsgebied Oosterveld. Na vervangen riolering en een nieuwe inrichting heeft autoverkeer nu vrij baan in deze nauwe straten, wat er al toe leidt dat bewoners hun groen vervangen door steen / tegels om de auto in hun voortuin te parkeren teneinde schades te voorkomen of om hun 2e auto te parkeren. Het NK tegelwippen t.b.v. meer vergroening gaat in dit prachtige beschermde dorpsgebied van Grou helaas geen extra punten opleveren.
b. Het terugdringen van Autoverkeer in het centrum van Grou is een wens van de Stichting Grou 2030, maar is op dit moment nog niet een gedragen keuze vanuit het dorp Grou (bewoners en vooral ook ondernemers). Deze inbreng maakt ook onderdeel uit van nu het lopende proces Visie Grou. Maar, ook hiervoor geldt dat dit nog besproken dient te worden met het dorp Grou. Ook hier is er dus nog geen sprake van een gedragen keuze van het dorp Grou.

Voorts nog aangaande de zienswijze van Pleatslik Belang Grou / Business Club Grou;

a. Er is deels sprake van een overlap / aansluiting op de zienswijze van ons als Kernteam.
b. We constateren in de driehoek Pleatslik Belang, Business Club en de Gemeente Leeuwarden, dat er aan alle zijden sprake is van voortschrijdende inzichten. Dus, neem afstand van overleggen, keuzes, inzichten van 5-6 of zelfs meer jaren geleden – deze werden simpelweg ingehaald. Er ligt nu een nieuwe / andere / grotere verantwoordelijkheid voor.
c. Wij roepen een ieder daarom op dit van / met elkaar te respecteren en nu geen onomkeerbare besluiten te nemen in relatie tot waar het dorp Grou en de Gemeente Leeuwarden verantwoordelijkheid voor moeten en kunnen nemen. Neem voldoende tijd en zet de onderhavige procedure “op pauze”. Dat is wat wij vragen.
d. Respecteer dat er inzichten / gedachten zijn aangaande een hogere en compactere bouwstijl en daarmee vernieuwende inzichten bij zowel maatschappelijke ontwikkelingen alsook bij de actuele woonbehoefte van de inwoners van Grou. Acteer ook hier niet zonder onderbouwing en / of inhoudelijk overleg / afstemming met elkaar. Het nu voorliggende Voorontwerp Bestemmingsplan sluit namelijk ook niet aan bij de huidige en actuele woonbehoefte van de inwoners van Grou. Neem de tijd met elkaar en ga hierover alsnog met elkaar in gesprek. Giet daarom zaken niet nu meteen al “in ijzer en cement” – dusdanig dat we er al heel snel spijt van krijgen maar er wel minimaal de komende 40-50 jaar mee in onze maag zitten! Ook hier geldt – heb aandacht voor het “groter belang”.
e. Eens met onterecht de koppeling met de Groene Kruis Locatie in Grou. Denk aan kansen en heb het hier met elkaar over. Niet straks, maar nu, en zet de procedure Bestemmingsplanwijziging Nijdjip e.o. hierom nu eerst “op pauze”.
f. Zowel Pleatslik Belang als de Business Club zijn druk met het komen tot een Visie Grou. Respecteer daarom dit proces en loop hier niet op vooruit. Niet alleen vanwege onomkeerbare effecten waar we 40-50 jaar mee in onze maag ~~gaan~~ zitten, maar ook met het oog op de interactie welke er hierover in het dorp Grou nog dient plaats te vinden met haar achterban – bewoners en ondernemers. Er moeten hier nog een aantal stappen gezet worden om te komen tot een gedragen keuze van het dorp Grou.

Grou, 1 juni 2021.

Van:
Verzonden: maandag 14 juni 2021 19:52
Aan:
CC:
Onderwerp: FW: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.
Bijlagen: Reactie- en Antwoordnota Voorontwerp Nijdjip e.o. (2021-04) (opmerkingen 20210612).pdf

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Geachte

Wij begrijpen uw vraag. Het klopt dat wij wel stellen en niet tot in alle hoeken onderbouwen. Daarom nu de Reactienota als basisdocument genomen en hierin geel gemarkeerd voor welke punten wij ondergenoemde stelling hebben ingenomen. Wanneer u met de muis op deze geel gemarkeerde vlakken gaat staan, dan ziet u de hieraan nu gekoppelde opmerkingen ter onderbouwing van de door ons in onze Zienswijze ingenomen stelling.

Wat ons wel van het hart moet is het volgende. In de reactienota en ook anderszins in deze lopende procedure ervaren wij bij herhaling dat er ook aan Gemeente zijde stellingen worden ingenomen. Echter, zonder onderbouwingen – althans in ieder geval niet met begeleidende informatie / stukken of anderszins ter onderbouwing van betreffende ingenomen stellingen.

Wij stellen daarmee omgekeerd dezelfde vraag aan de Gemeente – om ook stellingen van Gemeente zijde te willen onderbouwen en deze binnen deze procedure kenbaar te maken en te delen. Uw nadere berichten zien wij met grote belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie in Grou

---

Van:
Verzonden: woensdag 9 juni 2021 16:00
Aan: '
Onderwerp: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte ,

Wij hebben uw zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o. ontvangen.
In uw zienswijze geeft u aan dat door het college in de ‘reactie- en antwoordnota inspraak en overleg’ diverse stellingen worden ingebracht zonder deze aantoonbaar te onderbouwen.
Uit de zienswijze wordt mij verder echter niet helemaal duidelijk welke stellingen u dan precies bedoelt. Kunt u dat nog even aangeven?

Met vriendelijke groet,

Sector Duurzame Omgevingskwaliteit | Team Plannen en Vergunningen

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

Aanwezig: maandag t/m donderdag

Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg voorontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.'.

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' heeft in de periode van 7 januari 2021 t/m 17 februari 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Daarnaast heeft op 11 februari 2021 een (digitale) informatiebijeenkomst plaatsgevonden. Tijdens deze periode zijn vier inspraakreacties en drie overlegreacties ingediend.

Hieronder wordt de inhoud van de inspraak- en overlegreacties samengevat en volgt per punt het gemeentelijke commentaar.

Inspraakreactie Grou2030

1. In het plan wordt voorzien in de realisatie van 80 extra parkeerplaatsen ten behoeve van het dorp. Wij achten deze voorziening als ongewenst. Deze parkeerplaatsen zal de reeds bestaande verkeersdruk verder opvoeren. Met als gevolg een grotere gevaarzetting, toename van de uitstoot van uitlaatgassen en een verdere afbraak van de biodiversiteit in het betreffende gebied. Daarnaast zal bij hoge temperaturen hittestress ontstaan en bij zware regenval wateroverlast. Wij pleiten dan ook voor de aanleg van een gevarieerde groenvoorziening in plaats van 80 extra parkeerplaatsen en het, op termijn, terugdringen van het autoverkeer in het centrum van Grou door het realiseren van parkeervoorzieningen aan het begin van de bebouwde kom, gekoppeld aan een overslagpunt en een pendeldienst naar het centrum door middel van elektrisch vervoer.

Reactie:
Uit de voorlopige inrichtingsschets van het plangebied, zoals opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan, blijkt dat binnen het plangebied voor fase 2 t/m 5 ruimte is voor in totaal 191 parkeerplaatsen. Daarvan zijn 111 benodigd voor de woningen en deze zullen in ieder geval gerealiseerd moeten worden.

Er ligt een opgave om in Grou een substantieel aantal parkeerplaatsen (circa 70) toe te voegen aan de rand van het centrum. De gebieden om invulling te geven aan deze parkeeropgave zijn beperkt. In het noordelijk deel van het plangebied is een gebied beschikbaar waar maximaal 80 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd zouden kunnen worden. Daarmee zou een deel van het parkeerprobleem in Grou opgelost kunnen worden. De bestemming van dit deel van het plangebied biedt echter ook de mogelijkheid om pleinen, groenvoorzieningen en/of waterpartijen aan te leggen in plaats van (een deel van de) parkeerplaatsen. Door dit deel van het plangebied op deze wijze te bestemmen blijft de mogelijkheid bestaan om uiteindelijk ook een andere oplossing voor het parkeer- en verkeersprobleem in Grou te kiezen. De 'Kadernotitie Visie Grou' die door het dorp wordt opgesteld, bevat naar verwachting ook een visie op mogelijke oplossingen voor de parkeer- en verkeersproblemen. Wanneer deze visie gereed is zullen wij bekijken in hoeverre de daarin voorgestelde oplossingen haalbaar zijn en wat dat betekent voor het al dan niet realiseren van 80 openbare parkeerplaatsen in het plangebied.

Wanneer uiteindelijk toch wordt besloten om dit deel van het plangebied te gebruiken voor de aanleg van openbare parkeerplaatsen, bestaan er ook mogelijkheden om (een deel van de) hittestress en wateroverlast tegen te gaan. Bijvoorbeeld door het gebruik van halfdoorlatende bestrating, die meteen ook voor groen zorgt, of andere maatregelen. Een bestemmingsplan is echter niet het instrument waarin vastgelegd wordt op welke wijze de parkeerplaatsen uitgevoerd moeten worden.

Inspraakreactie 2

1. Wij verwachten dat bij het ontwikkelen en uitvoeren van de mooie projectplannen, voorzorgsmaatregelen worden getroffen en dat de (onder)aannemers zorgvuldig te werk gaan om het risico op schade aan ons pand te voorkomen. Wij verzoeken dan ook om in het bestek de aan-

Samenvatting van opmerkingen op 20210614 Aanvulling zienswijze Kernteam.pdf

Pagina: 1

Auteur: Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 09:33:05

Dit werd inderdaad gesteld, maar zonder onderbouwing. Op onze vraag om deze te willen verstrekken werden er vervolgens stukken verstrekt welke deze opgave niet onderbouwen. Wat wij terug vinden zijn "aannames" / "verwachtingen" en dat is niet absoluut.

Auteur: Onderwerp: Markering Datum: 14-6-2021 19:46:17

Mooi gesteld, maar ook dit is een stelling welke geen onderbouwing kent - deze onderbouwing werd ook niet gedeeld. Er kan dus geen kennis van worden genomen of iets van worden gevonden / tegenin worden gebracht. Het gaat ook veel te kort door de bocht om te melden dat er uiteindelijk een andere oplossing voor parkeer- en verkeersproblematiek mogelijk is. Dit vraagt op beide onderdelen nader onderzoek + is afhankelijk van beschikbare ruimte, welke schaars is en waarvoor juist dit gebied oplossingen kan bieden. Maar, dan hier wel de tijd voor nemen en hierover met elkaar in gesprek gaan. Geen onomkeerbare foute keuzes maken is steeds ons devies. Bovendien, de Gemeente is met ons nu een onderzoek Parkeren voor een deel van Grou aan het opstarten - dit doen we niet voor niets. Het onderzoek moet nog worden opgestart - voordat er een uitkomst is en er conclusies kunnen worden getrokken en volgens democratisch proces keuzes / besluiten kunnen worden genomen, mag hierop geen voorschot worden genomen zo is onze mening.

Auteur: Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 09:42:56

Hier word een voorschot genomen op een Visie welke nog met het dorp gedeeld moet worden en op dit moment in een concept-fase voor presentatie verkeerd. Het is de Gemeente welke aan ontwikkelingen voorwaarden als draagvlak stelt - aan deze voorwaarden werd nog niet voldaan zolang er nog niet een dorpse presentatie is geweest, interactie hierover en een gedragen keuze vanuit achterban Businessclub en Pleatslik Belang. Deze stelling mag daarom niet onderdeel zijn van een motivatie om het Voorontwerp Bestemmingsplan nu wel verder te brengen. Bouwblokken staan dan vast - de best mogelijke oplossingen voor de komende decennia van Grou zouden daarmee afgeblokt kunnen worden - en dat moeten we met elkaar niet willen - daarom nu dit bestemmingsplan "op pauze" totdat er bredere onderzoeken werden gedaan etc.

Auteur: Onderwerp: Notitie Datum: 12-6-2021 09:45:35

Een uitspraak als "naar verwachting" vinden wij onvoldoende argument.

en afvoerroute via de Oostergoostraat op te nemen voor alle bouwverkeer/transport en toe te zien op naleving van deze route.

Reactie:
De gemeente is zich ervan bewust dat bij fase 2 het bouwverkeer soms ook de Parkstraat gebruikt als aan- en afvoerroute en daardoor schade veroorzaakt. Om dat te voorkomen zullen in de contracten met de aannemers voor fase 3 t/m 5 maatregelen worden opgenomen waaraan zij zich moeten houden. Een bestemmingsplan is echter niet het instrument waarin dit vastgelegd wordt.

Inspraakreactie Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie Grou

1. Wij verzoeken u de huidige ingezette procedure met dit voorontwerpbestemmingsplan tot nader order in te trekken. Sloop, nieuwbouw en herinrichting van de openbare ruimte in dit gebied vragen om een herziening/herijking op basis van de binnenkort op te leveren 'Kadernotitie Visie Grou' in plaats van op een verouderde stedenbouwkundige visie.

Reactie:
Nog in de tijd van de voormalige gemeente Boarnsterhim heeft de woningcorporatie Elkien afspraken gemaakt met de gemeente om de bestaande woningen aan de Nijdjipstrjitte e.o. te vervangen door nieuwe (toekomstbestendige) woningen en daarmee dit deel van Grou 'op te frissen'. Als medeverantwoordelijke partij voor een goede volkshuisvesting en het bijdragen aan een versterking van een goed woon- en leefklimaat heeft Elkien ook de wettelijke opdracht om deze afspraken na te komen.
Op basis van de gemaakte afspraken heeft Elkien de huidige plannen ontwikkeld en afspraken gemaakt met haar huurders over de momenten van sloop en nieuwbouw. Het nu tot nader order stoppen van de ingezette planologische procedure brengt Elkien's planning in gevaar en heeft directe negatieve gevolgen voor de bewoners van de woningen van Elkien.

Ook zijn de plannen besproken met vertegenwoordigers van de belangenorganisaties Grou Breed, Pleatslik Belang Grou en Business Club Grou om na te gaan hoe het parkeerprobleem opgelost kon worden in dit plan. Na akkoord van de belangenorganisaties op het plan heeft dit geleid tot (financiële) overeenstemming met Elkien. Het nu stoppen van de ingezette procedure doet geen recht aan de afspraken die gemaakt zijn met Elkien, die gebaseerd zijn op de toenmalige inzichten van de belangenorganisaties. Daarom zullen wij de huidige planologische procedure dan ook niet stopzetten in afwachting van de 'Kadernotitie Visie Grou'.

2. Als motivatie voor de uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen in het plangebied wordt gebruik gemaakt van een niet volledig en enkele jaren oud onderzoek, waardoor niet duidelijk is of de uitbreiding zoals nu ingetekend in het bestemmingsplan de oplossing en de juiste plek is. Het is ons inziens dan ook aangewezen om het onderzoek naar parkeren in Grou, dat nu loopt in het kader van de 'Kadernotitie Visie Grou', af te wachten.

Reactie:
Uit de voorlopige inrichtingsschets van het plangebied, zoals opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan, blijkt dat binnen het plangebied voor fase 2 t/m 5 ruimte is voor in totaal 191 parkeerplaatsen. Daarvan zijn 111 benodigd voor de woningen en deze zullen in ieder geval gerealiseerd moeten worden.

Er ligt een opgave om in Grou een substantieel aantal parkeerplaatsen (circa 70) toe te voegen aan de rand van het centrum. De gebieden om invulling te geven aan deze parkeeropgave zijn beperkt. In het noordelijk deel van het plangebied is een gebied beschikbaar waar maximaal 80 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd zouden kunnen worden. Daarmee zou een deel van het parkeerprobleem in Grou opgelost kunnen worden. De bestemming van dit deel van het plangebied biedt echter ook de mogelijkheid om pleinen, groenvoorzieningen en/of waterpartijen aan te leggen in plaats van (een deel van de) parkeerplaatsen. Dit deel van het plangebied is bewust op deze wijze bestemd zodat de mogelijkheid blijft bestaan om alsnog in te kunnen spelen op de

Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 09:54:24

Zie de hiervoor al gemaakte opmerking op identieke reactie (Grou 2030).

uitkomsten van het parkeeronderzoek in het kader van de 'Kadernotitie Visie Grou'. Ondertussen kan de huidige planologische procedure door blijven lopen.

3. De huidige verkeersstroom richting en vanuit het centrum moet nu door een 'flessenhals' welke regelmatig tot zeer onveilige situaties en opstoppingen leiden. Het is ons inziens dan ook aangewezen om eerst een andere organisatie van het verkeer richting en vanuit het centrum nadrukkelijk te onderzoeken en de huidige bushaltes te evalueren.

Reactie:
Zoals onder 1. al aangegeven vloeien de huidige plannen voort uit afspraken die zijn gemaakt met de voormalige gemeente Boarnsterhim. Het nu (tijdelijk) stopzetten van de planologische procedure brengt Elkien's planning in gevaar en heeft directe negatieve gevolgen voor de bewoners van de woningen van Elkien.
Daarbij zijn wij van mening dat een andere organisatie van het verkeer richting en vanuit het centrum en eventuele verplaatsing van de bushaltes ook mogelijk is na de realisatie van de voorgenomen woningbouw in het plangebied. Daarom zullen wij de huidige planologische procedure dan ook niet stopzetten in afwachting van een onderzoek naar de verkeersstromen van en naar het centrum.

4. Een uitbreiding van het (sociale) woningaanbod in Grou is zeer gewenst. Het is ons inziens daarom aangewezen om eerst grondig te onderzoeken of er binnen het plangebied invulling kan worden gegeven aan een verdere uitbreiding van het (sociale) woningaanbod.

Reactie:
Zoals onder 1. al aangegeven vloeien de huidige plannen en aantallen woningen voort uit afspraken die zijn gemaakt met de voormalige gemeente Boarnsterhim. Als uitvloeisel van die afspraken is in 2017, in samenwerking tussen Elkien, De Bewonersraad en de gemeente Leeuwarden, een visie voor een woonprogramma en stedenbouwkundig ontwerp tot stand gekomen voor de herstructurering in het plangebied.
Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is gekeken naar meerdere inrichtingsvarianten van het plangebied en geconcludeerd dat het behoud van het dorpsgezicht, de versterking van de dorpse schaal en een aansluiting op het centrum en de parkomgeving belangrijk is. Ook het weer in beeld brengen van de verstopte waterloop, het Nijdjip, en het daarmee toevoegen van een nieuwe openbare ruimte, draagt bij aan een goede woonkwaliteit. Met name in gebieden met veel sociale huurwoningen, zoals in het plangebied, is de combinatie van de kwaliteit van het sociale woningaanbod en een goede ruimtelijke kwaliteit belangrijk. Een goede verhouding bebouwd gebied en openbare ruimte is daarbij van belang om de leefbaarheid en veiligheid ook voor de toekomst te kunnen waarborgen. Met de huidige opzet met 15 (ondertussen gerealiseerde woningen) in fase 1 en 100 woningen in fase 2 t/m 5 wordt hieraan voldaan. Meer woningen in het plangebied zou deze verhouding te veel geweld aan doen. Tenslotte zijn bij meer woningen in het plangebied ook meer parkeerplaatsen nodig. Binnen het (beperkte) plangebied is daarvoor onvoldoende ruimte.

5. Daar waar er ogenschijnlijk 80 extra parkeerplaatsen voor het dorp worden gerealiseerd, moeten we ons realiseren dat er vanwege latere ontwikkelingen (vml. Groen Kruis locatie en andere organisatie van verkeer richting en vanuit het centrum) er uiteindelijk circa 70 parkeerplaatsen gaan verdwijnen. Het is ons inziens daarom aangewezen om vooruitlopend op de onderzoeksuitkomsten de ontwikkelingen in het plangebied niet nu al in ijzer en cement te gieten.

Reactie:
Er ligt een opgave om in Grou een substantieel aantal parkeerplaatsen (circa 70) toe te voegen aan de rand van het centrum. De gebieden om invulling te geven aan deze parkeeropgave zijn beperkt. In het noordelijk deel van het plangebied is een gebied beschikbaar waar maximaal 80 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd zouden kunnen worden. Daarmee zou een deel van het parkeerprobleem in Grou opgelost kunnen worden. De bestemming van dit deel van het plangebied is echter niet in ijzer en cement gegoten, maar biedt ook de mogelijkheid om pleinen, groenvoorzieningen en/of waterpartijen aan te leggen in plaats van (een deel van de) parkeerplaatsen. Door dit deel van het plangebied op deze wijze te bestemmen blijft de mogelijkheid bestaan om uiteindelijk ook een andere oplossing voor het parkeerprobleem in Grou te

H Auteur: sije Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 09:53:31

Zie de hiervoor al gemaakte opmerking op identieke reactie (Grou 2030).

H Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 10:01:59

Een mening is prachtig, maar deze is éénzijdig en niet gekoppeld aan een onderbouwing en / of een onderzoek met concrete uitkomsten en conclusies op basis waarvan een keuze / besluit verantwoord genomen kan worden. Andermaal, met nu een besluit nemen en dit Voorontwerp uiteindelijk straks bekrachtigen kan betekenen dat de beste oplossing voor Verkeer / Parkeren in Grou daarmee word afgeblokt en dat we decennia lang de pijn zullen voelen van een verkeerd besluit. Zoals dit ook op andere vlakken in Grou in haar historie al het geval is geweest. Het plangebied waar we het nu over hebben is het sleutelgebied voor duurzame en verantwoorde oplossingen in het balang van Grou, haar inwoners, ondernemers en bezoekers.

H Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 10:07:55

Een conclusie werd niet gedeeld, noch een onderzoek / vraagstelling / opdracht hiertoe. Een goede ruimtelijke kwaliteit is een mooi begrip, maar ook vaag. Wie stelt wat en waarom? En als we het dan over veiligheid hebben en we overwegen een oplossing voor Verkeersproblemen welke dan wel nog door dit plangebied kan gaan lopen, wat doet dit dan met de veiligheid voor straks de bewoners van dit gebied. Wat is hun verwachting en wat word het dan straks? Meer woningen zou verhoudingen geweld aandoen? Hoezo en waarom? Niets concreets hierover anders dan dit wel als stelling innemen. Er zijn deskundigen - wij hebben ze gesproken - welke hier een duidelijk andere mening over hebben..

H Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 10:09:15

Zie de hiervoor al gemaakte opmerking op identieke reactie (Grou 2030).

kiezen. De ‘Kadernotitie Visie Grou’ die door het dorp wordt opgesteld, bevat naar verwachting ook een visie op mogelijke oplossingen voor de parkeerproblemen. Wanneer deze visie gereed is zullen wij bekijken in hoeverre de daarin voorgestelde oplossingen haalbaar zijn en wat dat betekent voor het al dan niet realiseren van 80 openbare parkeerplaatsen in het plangebied.

6. Wanneer het huidige voorontwerpbestemmingsplan verder in procedure wordt gebracht, dan betekent dit dat de bouwvlakken en -volumes vaststaan en definitief zijn en daarmee kansen voor de komende 40-50 jaar in Grou op slot worden gezet.

Reactie:
Wij zijn ons ervan bewust dat na het vaststellen van een bestemmingsplan bouwvlakken en -volumes vaststaan en dat na het bouwen van nieuwe woningen de invulling van een plangebied voor de komende decennia vastligt. De keus voor de bouwvlakken en -volumes in dit bestemmingsplan is echter tot stand gekomen na uitgebreid onderzoek en overleg tussen Elkien, De Bewonersraad en de gemeente. Dit heeft in 2017 geresulteerd in een visie voor een woonprogramma en stedenbouwkundig ontwerp voor het plangebied. Aan deze visie willen wij dan ook vasthouden.

Inspraakreactie Pleatslik Belang Grou / Business Club Grou

1. Vanuit het Dorp Grou is behoefte aan een meer integrale aanpak en beeldvorming. Vandaar dat in overleg met de gemeente gewerkt is aan het opstellen van een pauzedocument. Bedoeld om ervoor te zorgen dat de waarheid van vandaag ruimte houdt en biedt aan de uitdagingen van morgen. De locaties Nijdjipstrjitte en Groene Kruis zijn door het dorp benoemd in het pauzedocument. In een eigenzinnig proces willen we komen tot een eigenzinnige visie voor ons dorp Grou. De contouren van de visie beginnen zich af te tekenen. Daarin zien we een tegenstrijdigheid ontstaan met het voorontwerpbestemmingsplan, omdat juist in dit plangebied kansen liggen om structureel bij te dragen aan een aantal knelpunten in Grou, zoals de verkeersstructuur.

Reactie:
Nog in de tijd van de voormalige gemeente Boarnsterhim heeft de woningcorporatie Elkien afspraken gemaakt met de gemeente om de bestaande woningen aan de Nijdjipstrjitte e.o. te vervangen door nieuwe (toekomstbestendige) woningen en daarmee dit deel van Grou ‘op te frissen’. Als medeverantwoordelijke partij voor een goede volkshuisvesting en het bijdragen aan een versterking van een goed woon- en leefklimaat heeft Elkien ook de wettelijke opdracht om deze afspraken na te komen.
Op basis van de gemaakte afspraken heeft Elkien de huidige plannen ontwikkeld en afspraken gemaakt met haar huurders over de momenten van sloop en nieuwbouw. Het nu tot nader order stoppen van de ingezette planologische procedure brengt Elkien’s planning in gevaar en heeft directe negatieve gevolgen voor de bewoners van de woningen van Elkien.

In een eerder stadium zijn met vertegenwoordigers van de belangenorganisaties Grou Breed, Pleatslik Belang Grou en Business Club Grou de plannen besproken en zijn die akkoord bevonden. Vervolgens zijn er (financiële) afspraken gemaakt met Elkien. Het nu stoppen van de ingezette procedure doet geen recht aan de afspraken die gemaakt zijn met Elkien, die gebaseerd zijn op de toenmalige inzichten van de belangenorganisaties. Daarom zullen wij de huidige planologische procedure dan ook niet stopzetten in afwachting van de ‘Kadernotitie Visie Grou’.

2. Als er ergens in Grou kansen liggen voor een wat hogere en compactere bouwstijl dan is het in dit gebied. Er kan gedacht worden aan duurzaam (houten?) hoogbouw. We pleiten derhalve voor een veel intensievere en vernieuwende bebouwing aan de Nijdjipstrjitte.

Reactie:
Zoals onder 1. al aangegeven vloeien de huidige plannen en aantallen woningen voort uit afspraken die zijn gemaakt met de voormalige gemeente Boarnsterhim. Als uitvloeisel van die afspraken is in 2017, in samenwerking tussen Elkien, De Bewonersraad en de gemeente Leeuwarden, een visie voor een woonprogramma en stedenbouwkundig ontwerp tot stand gekomen voor de herstructurering in

Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 10:13:18

Zie de hiervoor al gemaakte opmerking op identieke reactie (Grou 2030).

Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 10:21:08

Zie eerdere al gemaakte opmerking als het gaat om wat wel / niet mogelijk is qua woningbouw. Als het dan gaat om vraag / behoefte, dan ervaren wij niet dat deze nu in balans is en vraagt dit ons inziens nu om e.e.a. te herbeschouwen + om ook met deskundigen in het dorp hierover te overleggen. De situatie van nu lijkt een duidelijk andere dan die zoals onderzocht in 2016 en waarover er verwachtingen werden verwoord in documenten hierover van 2017.

het plangebied. Op basis van de bevolkingsontwikkeling en het woonaanbod is daarbij geconcludeerd dat de woonvraag zich niet zozeer richt op gestapelde woningen, maar vooral op compacte en betaalbare grondgebonden woningen.

Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is gekeken naar meerdere inrichtingsvarianten van het plangebied en geconcludeerd dat het behoud van het dorpsgezicht, de versterking van de dorpse schaal en een aansluiting op het centrum en de parkomgeving belangrijk is. Daarbij is ook geconcludeerd dat er wel plaats is voor appartementen in het plangebied, maar niet op grote schaal. Dat heeft geresulteerd in het nu voorliggende plan met maximaal 40 appartementen. Doordat het plangebied direct grenst aan de kleinschalige woningbouw van het beschermd dorpsgezicht is gekozen voor maximaal drie bouwlagen. Een hogere bebouwing in het plangebied zou het beschermd dorpsgezicht te veel geweld aandoen. Daarnaast zijn bij meer woningen in het plangebied ook meer parkeerplaatsen nodig. Binnen het (beperkte) plangebied is daarvoor onvoldoende ruimte.

3. De koppeling van het voorliggende bestemmingsplan met de zogeheten Groene Kruislocatie op het onderdeel parkeren vinden wij zeer bezwaarlijk. Hierdoor ontstaat een onnodige en ongewenste koppeling die eigenstandige ruimtelijke overwegingen in de toekomst onmogelijk gaat maken. De hiervoor bepleitte verdichting van de Nijdjipstrjitte kan leiden tot het wegvallen van de noodzaak om de Groene Kruislocatie te bebouwen.

Reactie:
De Groene Kruislocatie valt niet onder het nu voorliggende bestemmingsplan, maar onder het bestemmingsplan 'Grou' dat op 11 juni 2013 is vastgesteld en heeft daarin de bestemming 'Wonen – Woongebouw'. Op grond van deze bestemming is de bouw van twee woongebouwen bij recht toegestaan. Wij gaan er dan ook nog steeds vanuit dat de Groene Kruislocatie op termijn ontwikkeld zal worden. Met de belangenorganisaties en omwonenden is echter wel afgesproken dat een eventuele ontwikkeling van deze locatie (en daarmee een opheffing van de circa 60 tijdelijke parkeerplaatsen) wordt opgeschort in afwachting van de dorpsvisie die door het dorp wordt opgesteld en besluitvorming daarover. Er bestaat dus geen rechtstreekse koppeling tussen het nu voorliggende bestemmingsplan en de Groene Kruislocatie die een eigenstandige ruimtelijke afweging onmogelijk maakt.

Overlegreactie Brandweer Fryslân

1. Brandweer Fryslân ziet geen noodzaak om bij dit voorontwerpbestemmingsplan opmerkingen te plaatsen. Dit omdat er geen risicovolle activiteiten zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) op het plangebied van invloed zijn.

Reactie:
Dit deel van de overlegreactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

2. De opkomsttijd voor het plangebied is circa 9 minuten. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde normtijden van 12 minuten voor een risicogebied 2 op basis van dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân. Wij voorzien daarom geen knelpunten in het kader van de opkomsttijden.

Reactie:
Dit deel van de overlegreactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

3. Voor dit plangebied liggen er voldoende brandkranen binnen bereik met voldoende capaciteit. Wij voorzien daarom ook geen knelpunten in het kader van de bluswatervoorzieningen.

Reactie:
Dit deel van de overlegreactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

H Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 10:22:41

Zie tekst opmerking hiervoor. Let op - vraag en aanbod woningmarkt 2021 is nadrukkelijk anders dan verwachtingen zoals in 2016!

H Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 10:23:19

Zie eerdere opmerkingen hiervoor.

H Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 16:19:11

Het klopt inderdaad dat betreffend bestemmingsplan in juni 2013 werd vastgesteld zo hebben we vorig jaar met verbazing mogen constateren. Na alle eerdere (juridische) commotie vond het toenmalige College het blijkbaar niet nodig om Pleatslik Belang hierover te informeren en te betrekken - daar waar dit wanneer het past wel gebeurt. Publicaties hierover werden niet opgemerkt, waarmee dit bestemmingsplan buiten het zicht van Pleatslik Belang en de burgers van Grou (zelfs de bezwaarmakers van destijds tegen de bouwplannen) op een ogenschijnlijke slinkse wijze kon worden bekrachtigd. Toen nog een zittend
Zaken College vanwege de Art. 12 Status - Gemeente Boanrnsterhim. Eens dat er afspraken werden gemaakt. Echter, namens het Kernteam mag ik kenbaar maken dat wij niet ervaren dat gemaakte afspraken op dezelfde wijze worden be- en geleefd als wij menen dit te mogen verwachten. Ook werd in deze communicatie nimmer gesproken over het opheffen van 60 tijdelijke Parkeerplaatsen. Sterker nog - er zijn helemaal geen 60 tijdelijke Parkeerplaatsen. Er zijn op dit moment maar 20 tijdelijke Parkeerplaatsen + wanneer het gehele plangebied hier bebouwd gaat worden, dan gaan er 43 al decennia lang aanwezige Parkeerplaatsen extra worden opgeheven. Wat hier staat klopt dus pertinent en aantoonbaar niet! En wanneer er word gesteld dat er geen sprake is van een rechtstreekse koppeling, dan is het vreemd om dit toch wel zo te moeten lezen in de informerende brief aan de Raad d.d. 8 december 2020. Wij hebben hier schriftelijk iets van gevonden en hiermee enige reuring teweeg gebracht - dusdanig dat de Wethouder het blijkbaar nodig vond om hierover telefonisch met ondergetekende namens het Kernteam contact op te nemen en hier een heel onduidelijk verhaal omheen op te bouwen. Het is de Wethouder geweest welke deze koppeling maakte en deze zelfs onderbouwde - of misschien probeerde dit met vele worden en onduidelijke uitleg weer "in de luwte" te zetten!/? Wij begrijpen er tot heden nog helemaal niets van.

Reactie:
Naar aanleiding van het verzoek van het Wetterskip zijn tekeningen aangeleverd ten aanzien van de toename van het verhard oppervlak en de bergingscompensatie. Er is sprake van een toename van het verhard oppervlak met 2.400 m^2, waarvoor een compensatieverplichting geldt van 240 m^2. In het plan zal het wateroppervlak met 500 m^2 worden uitgebreid.
Het Wetterskip heeft aangegeven akkoord te zijn met de compensatie door middel van een verruiming van de waterpartijen aan de noordzijde van het plangebied.
In het ontwerpbestemmingsplan is paragraaf 4.5 van de toelichting hierop aangepast.

Conclusie

De inspraak- en overlegreacties vormen geen aanleiding om goedkeuring aan het bestemmingsplan te onthouden. Naar aanleiding van de inspraak- en overlegreacties is het ontwerpbestemmingsplan wel op de volgende punten aangepast:

Toelichting:
- Paragraaf 2.3 ‘Verkeer en parkeren’ is aangevuld met een beschrijving van de wijze van uitvoering van de Friesmastrjitte;
- Paragraaf 4.5 ‘Water’ is aangevuld met de motivering voor het niet opvolgen van het advies van het Wetterskip met betrekking tot de vloerpeilen en de onderbouwing van de bergingscompensatie;
- Paragraaf 4.7 ‘Archeologie’ is aangevuld met de resultaten van het archeologisch onderzoek;
- Paragraaf 5.2.2 ‘Dubbelbestemmingen’ is verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

Bijlagen bij de toelichting:
- Het rapport van het archeologisch onderzoek is als bijlage toegevoegd;
- De “Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg” is als bijlage toegevoegd.

Regels:
- Artikel 8 ‘Waarde – Archeologie 3’ en artikel 9 ‘Waarde – Archeologie 5’ zijn verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

Verbeelding:
- De dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologie 3’ en ‘Waarde – Archeologie 5’ zijn verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 12-6-2021 16:30:56

Dit voelt als "de slager heeft zijn eigen vlees goedgekeurd" - "en dus trekken we ons niets aan van alles wat werd ingebracht en zijn we ook niet bereid om hierover de dialoog aan te gaan en / of ervoor te kiezen zaken toch even "op pauze" te zetten". Een stelling dus die word ingenomen door het orgaan waaraan zienswijzen kenbaar moeten worden gemaakt welke afwijken van de eigen argumenten, keuzes en besluiten om dit Voorontwerp Bestemmingsplan wel zo in procedure te brengen. Hierbij zelf stellingen innemende welke niet / onvoldoende, overtuigend en onderbouwd worden neergezet. Aan de inbrengers van de Zienswijzen word vervolgens gevraagd om ingenomen stellingen te willen onderbouwen. Dit, terwijl dit aan de eigen kant niet hoeft / gebeurt? Dit is erg vreemd en kan toch niet waar zijn!/?

Aan het College van B & W van Gemeente Leeuwarden
T.a.v. [redacted]
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 2100, 8900 JA Leeuwarden

Grou, 1 juni 2021

Betreft: Bezwaar inzake bestemmingsplan Grou

Pleatslik Belang Grou, de Business Club Grou (en anderen) constateren dat de gemeente Leeuwarden haar verantwoordelijkheden voortvarend oppakt. De afgelopen jaren zien we ook dat die voortvarendheid leidt naar het ad hoc oplossen van probleemsituaties waarbij toetsing aan het grotere geheel cq het totale dorpsbeeld ondersneeuwt .

De resultante is dan helaas vaak "eilandjesplanologie" en geen visie op het grotere geheel. Vanuit het Dorp Grou is er echter behoefte aan een meer integrale aanpak en beeldvorming. Vandaar dat in overleg met de gemeente gewerkt is aan het opstellen van een pauzedocument, bedoeld om ervoor te zorgen dat de waarheid van vandaag ruimte houdt en biedt aan de uitdagingen van morgen. De locaties Nijdjipstrjitte en Groene Kruis zijn door het dorp benoemd in het pauzedocument. Van gemeentewege is die kwalificatie met enige nuancering overgenomen.
Het benoemen van de uitdagingen van morgen wordt momenteel voortvarend door het dorp Grou opgepakt. In een eigenzinnig proces willen we komen tot een eigenzinnige visie voor ons dorp Grou. We zijn daarbij erg content dat de gemeente financieel bijdraagt aan deze planvorming.

De contouren van de visie beginnen zich af te tekenen. Daarin zien we een tegenstrijdigheid ontstaan met het voorontwerp bestemmingsplan Grou – herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte eo. Vandaar dat wij bezwaar maken tegen dit bestemmingsplan. Hierbij ontbreekt ons inziens een brede oriëntatie waardoor ook hier opnieuw voor een eilandje in Grou een oplossing wordt gecreëerd die uiteindelijk weinig bijdraagt aan -en waarschijnlijk zelfs beperkend zal werken voor de toekomst van ons dorp.

Juist in dit plangebied liggen kansen om structureel bij te dragen aan een aantal knelpunten. We noemen ze op:

1. De verkeersstructuur in met name het oude deel van ons dorp en specifiek herkenbaar in bijvoorbeeld de Parkstraat vraagt al jaren om een structurele oplossing. Het nu voorliggende bestemmingsplan heeft de sleutel in handen om daarvoor passende ruimte te creëren. Bijvoorbeeld door te overwegen een aansluiting via het nieuwe parkeerterrein Parkstraat te creëren naar het centrum van ons dorp.
   Het voorliggende plan gaat echter uit van een luw verkeersaanbod en derhalve van een te krap profiel en dito geluidsnormen. Met dit bestemmingsplan wordt ons inziens de kans voor een structurele oplossing van de verkeersstructuur in het dorp volledig weggenomen en het zal daarmee een betere toekomst van ons dorp in de weg staan.
2. Qua woningbouwprogramma is in het bestemmingsplan eigenlijk niet veel verder gekeken dan de herstructureringsopgave die de sanering achterlaat. Aansluitend aan dit gebied zijn een decennium geleden achter de Halbertsma villa appartementencomplexen gebouwd. Hoe mooi kan het zijn om deze wijze van bouwen door te trekken naar de overkant en te integreren in dit voorliggende (bestemmings)plan? Als er ergens in Grou kansen liggen voor een wat hogere en compactere bouwstijl dan is het in dit gebied. Er kan gedacht worden aan duurzaam (houten?) hoogbouw. We pleiten derhalve voor een veel intensievere en vernieuwende bebouwing aan de Nijdjipstrjitte. Meer ruimte voor meer doelgroepen. Verdichting op de ene plek biedt ruimte voor minder bebouwing op een andere locatie. In het overleg met Elkien en de gemeente op 31 mei 2021 werd duidelijk dat er ook geen ruimte is voor samenspraak in fase 4 en 5. Dit in tegenstelling tot toezeggingen in een eerder overleg. Wetende dat het dorp Grou werkt aan een visie vinden wij het op zijn minst opmerkelijk dat Elkien het overleg met ons niet opzoekt en eigengereid ook de fases 4 en 5 'op slot' wil zetten. Wij willen verzoeken de discussie over de fases 4 en 5 opnieuw kunnen bespreken en rekenen op regie van de gemeente en meer betrokkenheid van Elkien bij de processen die lopen in ons dorp.

>>

3. De koppeling van het voorliggende bestemmingsplan met de zogeheten Groene Kruislocatie op het onderdeel parkeren vinden wij zeer bezwaarlijk. Hierdoor ontstaat een onnodige en ongewenste koppeling die eigenstandige ruimtelijke overwegingen in de toekomst onmogelijk gaat maken. Een te creatieve oplossing voor hij/zij die wil bouwen op beide locaties. Dit gaat voorbij aan wat goed is voor de ruimtelijke structuur van ons dorp. De bepleitte verdichting van de Nijdjipstrjitte zal leiden tot meer woningen en derhalve het wegvallen van de noodzaak om de Groene Kruislocatie te bebouwen. Het beoogde programma op de Groene Kruislocatie kan m.a.w. bij de Nijdjipstrjitte worden ingevuld. Een invulling waar de beoogde koper van de Groene Kruislocatie op voorhand niet afwijzend tegenover staat is ons uit oriënterende gesprekken gebleken.

Het door de gemeente zwaarbevochten bestemmingsplan Groene Kruislocatie ligt erg problematisch bij de Grouster bevolking. Aangezien de gemeente voor de belangen van de Grousters zou moeten staan kunnen we ons voorstellen dat ook de gemeente ingenomen is met de kansen om het programma Groene Kruislocatie geheel of gedeeltelijk in te passen in de plannen voor de Nijdjipstrjitte. We winnen ruimte en tijd om samen met de gemeente een passende ontwikkeling op de Groene Kruislocatie mogelijk te maken. Uiteraard willen wij of een gemandateerde delegatie van ons met alle stakeholders de dialoog aan gaan en we benadrukken dat we niet uit zijn om de trein uit te rangeren naar een doodlopend spoor, maar dat we een passende wissel willen maken met alle betrokkenen.

Graag zijn wij bereid deze zienswijze mondeling toe te lichten. Een uitnodiging daartoe zien we graag tegemoet.

Hoogachtend,

Namens Pleatslik Belang Grou en Business Club Grou:

[redacted]

Pleatslik Belang Grou

BUSINESSCLUB GROU.

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 28 april 2021 10:41
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Geachte [redacted],

Bij deze zien wij af van het indienen van een zienswijze en wil ik jullie bedanken voor de duidelijke verwerking van onze adviespunten.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Brandweer Fryslân
Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 21 april 2021 10:44
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte

Geachte dames/heren,

U heeft een overlegreactie ingediend op het voorontwerp bestemmingsplan ‘Grou – herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’.

Er is inmiddels een ontwerpbestemmingsplan opgesteld, welke op 21 april 2021 is gepubliceerd. Bijgevoegd treft u de publicatie aan.
Het ontwerpbestemmingsplan met bijbehorende stukken kunt u vanaf 22 april 2021 bekijken via onderstaande links. In hoofdstuk 6 en bijlage 10 van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan treft u de reactie van het college aan op uw overlegreactie.

https://Leeuwarden.tercera-go.nl/MapViewer/Default.aspx?id=NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01

https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer/view?planidn=NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Sector Duurzame Omgevingskwaliteit | Team Plannen en Vergunningen

[redacted]

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

[redacted]

DISCLAIMER Veiligheidsregio Fryslân:
Een per e-mail verzonden mededeling is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Indien u niet de geadresseerde bent, wordt u verzocht de afzender te informeren. Aan de inhoud van deze e-mail en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend, tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders is overeengekomen. Binnen Veiligheidsregio Fryslân werken Brandweer Fryslân en GGD Fryslân aan de brandweerzorg, publieke gezondheidszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Meer informatie over onze organisatie vindt u op www.veiligheidsregiofryslan.nl, www.ggdfryslan.nl en op www.brandweerfryslan.nl.

[redacted]

Van: Team Romte Provincie Fryslan <romte@fryslan.frl>
Verzonden: donderdag 10 juni 2021 13:31
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Goedemiddag [redacted],

Inhoudelijk was het plan akkoord. De eerdere opmerking van het voorontwerp was goed verwerkt in het ontwerp plan. Het klopt dus dat je geen brief hebt ontvangen.

Mei freonlike groetnis,

[redacted]

Team Romte
[redacted]

provinsje fryslân
provincie fryslân
Tweebaksmarkt 52 (besikersadres)
Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden
(058) 292 5925 / provincie@fryslan.frl
WhatsApp: 06 10 26 88 31
www.fryslan.frl

Volg ons op social media!

Tink oan it miljeu foar 't jo beslute dizze mail te printsjen / Denk aan het milieu voor u besluit deze mail te printen.

Goedemiddag [redacted],

Inhoudelijk was het plan akkoord. De eerdere opmerking van het voorontwerp was goed verwerkt in het ontwerp plan. Het klopt dus dat je geen brief hebt ontvangen.

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 8 juni 2021 10:16
Aan: Team Romte Provincie Fryslan <romte@fryslan.frl>
Onderwerp: FW: Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte

Hallo,

Even een vraagje. Op 21 april jl. heb ik jullie een kennisgeving gestuurd van de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan ‘Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’.

Tot nu toe heeft een reactie van jullie mij niet bereikt. Kan het kloppen dat jullie geen reactie hebben gegeven (anders zwerft jullie reactie waarschijnlijk intern bij ons nog ergens rond en moet ik op zoek gaan)?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

Aanwezig: maandag t/m donderdag

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 21 april 2021 10:44
Aan: 'provincie@fryslan.nl' <provincie@fryslan.nl>; 'info@wetterskipfryslan.nl' <info@wetterskipfryslan.nl>; Risicobeheersing Brandweerfryslan <risicobeheersing@brandweerfryslan.nl>
CC: 'romte@fryslan.nl' <romte@fryslan.nl>
Onderwerp: Kennisgeving terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte

Geachte dames/heren,

U heeft een overlegreactie ingediend op het voorontwerp bestemmingsplan ‘Grou – herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’.

Er is inmiddels een ontwerpbestemmingsplan opgesteld, welke op 21 april 2021 is gepubliceerd. Bijgevoegd treft u de publicatie aan.
Het ontwerpbestemmingsplan met bijbehorende stukken kunt u vanaf 22 april 2021 bekijken via onderstaande links. In hoofdstuk 6 en bijlage 10 van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan treft u de reactie van het college aan op uw overlegreactie.

https://Leeuwarden.tercera-go.nl/MapViewer/Default.aspx?id=NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01

https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer/view?planidn=NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

Aanwezig: maandag t/m donderdag

BESTEMMINGSPLAN Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Gemeente Leeuwarden

15 april 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	15-04-2021
KENMERK	NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01
PROJECT	20201089
PROJECTLEIDER	Mariette Hooftman
OPDRACHTGEVER	Gemeente Leeuwarden
PROJECTNUMMER	20201089
AUTEUR	Mariette Hooftman
STATUS	ontwerp

Inhoudsopgave

Toelichting 6

Hoofdstuk 1 Inleiding 8
1.1 Aanleiding 8
1.2 Begrenzing 8
1.3 Geldend bestemmingsplan 8
1.4 Leeswijzer 9

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving 11
2.1 Huidige situatie 11
2.2 Toekomstige situatie 11
2.3 Verkeer en parkeren 14
2.4 Welstand en architectuur 16

Hoofdstuk 3 Beleidskader 19
3.1 Rijksbeleid 19
3.2 Provinciaal beleid 20
3.3 Gemeentelijk beleid 21

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten 23
4.1 Geluid 23
4.2 Luchtkwaliteit 23
4.3 Bodem 24
4.4 Externe veiligheid 25
4.5 Water 25
4.6 Ecologie 27
4.7 Archeologie 30
4.8 Cultuurhistorie 31
4.9 Bedrijven en milieuzonering 31
4.10 Kabels en leidingen 32
4.11 MER (Milieu effect rapportage) verantwoording 32

Hoofdstuk 5 Toelichting op de planregels 33
5.1 Algemeen 33
5.2 Beschrijving juridische regeling 33

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid 35
6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 35
6.2 Economische uitvoerbaarheid 36

Bijlagen toelichting 37

Bijlage 1 **Watertoets (samenvatting en testresultaat)**

Bijlage 2 **Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van: Gruttostraat te Grou (fase 1)**

Bijlage 3 **Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van: Meester P.J. Troelstrawei e.o te Grou (fase 2 t/m 5)**

Bijlage 4 **Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen ter plaatse van: Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou (fase 2 t/m 5)**

Bijlage 5 en 50-64. **Locaties gierzwaluwkasten Mr. P.J. Troelstrawei 18-28**

Bijlage 6 **Ontheffing Wnb**

Bijlage 7 **Berekening stikstofemissie en stikstofdepositie**

Bijlage 8 **Archeologisch onderzoek**

Bijlage 9 **Vormvrije m.e.r. beoordeling**

Bijlage 10 **Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg**

Regels 59

Hoofdstuk 1 **Inleidende regels** **65**

Artikel 1 Begrippen 65

Artikel 2 Wijze van meten 70

Hoofdstuk 2 **Bestemmingsregels** **71**

Artikel 3 Groen 71

Artikel 4 Tuin 72

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied 73

Artikel 6 Wonen 74

Artikel 7 Wonen - Woongebouw 77

Hoofdstuk 3 **Algemene regels** **79**

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel 79

Artikel 9 Algemene bouwregels 80

Artikel 10 Algemene gebruiksregels 81

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels 82

Artikel 12 Overige regels 84

Hoofdstuk 4 **Overgangs- en slotregels** **85**
Artikel 13 Overgangsrecht 85
Artikel 14 Slotregel 86

Verbeelding 87

TOELICHTING

RHO ADVISEURS

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Woningbouwcorporatie Elkien wil een deel van haar woningbestand in Grou gefaseerd herstructureren. In een gebied rondom het Wilhelminapark worden in totaal circa 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen gebouwd. De eerste fase betreft een terrein aan de westzijde van het Wilhelminapark. Hier zijn inmiddels 15 (grondgebonden) seniorenwoningen gerealiseerd. Fase 2 tot en met 5 liggen ten oosten van hetzelfde park. Voor fase 2 is inmiddels vergunning verleend in afwijking van het bestemmingsplan. Hier wordt eind 2020 mee gestart. Er wordt voor alle vijf fasen een bestemmingsplan opgesteld. Het betreft een herstructurering van woningen welke in overeenstemming is met de gemeentelijke woonvisie. De herstructureringsopgave past echter niet binnen het geldende bestemmingsplan. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch te kunnen regelen is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor deze locatie noodzakelijk.

1.2 Begrenzing

Het plangebied ligt midden in Grou ten zuidwesten van het centrum. Zowel aan de westzijde als aan de oostzijde van het Wilhelminapark wordt de woningbouw ontwikkeld. Fase 1, ten westen van het park, is inmiddels gerealiseerd.

Figuur: plangebied ligging in Grou

1.3 Geldend bestemmingsplan

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Grou', dat is vastgesteld op 11 juni 2013 door de gemeenteraad van de voormalige gemeente Boarnsterhim. In bijgaande figuur is een uitsnede van de verbeelding van het geldende bestemmingsplan weergegeven.

In dit bestemmingsplan komen binnen het plangebied de bestemmingen 'Wonen', 'Woongebouw', 'Tuin', 'Verkeer', en 'Groen' voor. Omdat de stedenbouwkundige opzet van de nieuwe ontwikkeling afwijkt van de huidige situatie, worden de nieuwe woningen deels op de bestemmingen 'Tuin', 'Verkeer' en 'Groen' gerealiseerd, waar het niet is toegestaan woningen te realiseren. Het initiatief is daarom in strijd met het geldende bestemmingsplan.

Tevens is de dubbelbestemming 'Waarde- Archeologische verwachtingswaarde 1' van toepassing op het plangebied. Voor bouwwerken met een oppervlakte van 500 m^2 of meer is een archeologisch onderzoek nodig.

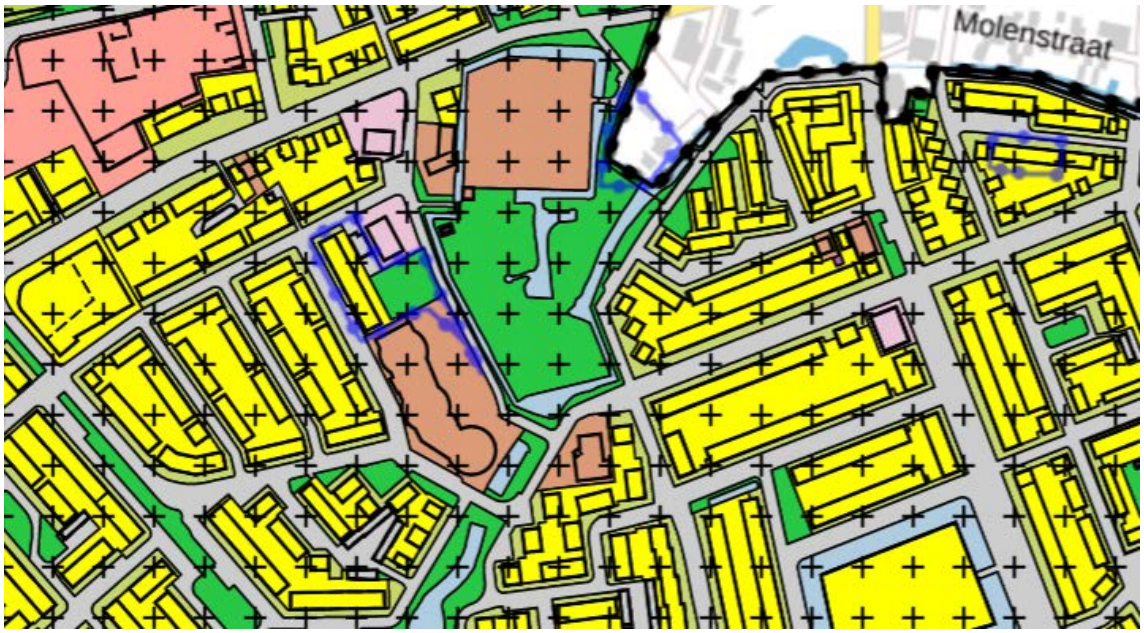

Figuur: fragment geldend bestemmingsplan

Bestemmingsplan Leeuwarden - Partiële herziening Archeologie
Ten behoeve van de bescherming van archeologische waarden biedt dit bestemmingsplan een juridisch-planologische regeling voor het hele grondgebied van de gemeente Leeuwarden. Bestaande regelingen worden hierdoor vervangen. Er heeft een nieuw ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegen juni 2020. In dit nieuwe ontwerp zijn voor het plangebied de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie 3' en 'Waarde-Archeologie 5' toegekend. Op 11 november 2020 is de partiële herziening vastgesteld.

Bestemmingsplan Leeuwarden - Partiële herziening Parkeren
Tot juli 2018 was het op grond van de gemeentelijke bouwverordening mogelijk om regels te stellen ten aanzien van parkeernormen. Vanaf die datum zijn alle stedenbouwkundige bepalingen van de bouwverordening vervallen en is het bestemmingsplan het enige instrument waarmee parkeernormen kunnen worden afgedwongen. Derhalve heeft de gemeente een partiële herziening vastgesteld. Deze partiële herziening stelt normen voor het aantal parkeerplaatsen dat beschikbaar moet zijn bij verschillende functies. De regeling geldt voor het hele grondgebied van de gemeente Leeuwarden, inclusief het grondgebied van de voormalige gemeenten Leeuwarderadeel en het deel van Littenseradeel dat nu bij Leeuwarden hoort. Dit bestemmingsplan is primair gericht op het borgen van de bestaande parkeernormen zoals ze zijn opgenomen in de Nota Parkeernormen Leeuwarden 2014.

1.4 Leeswijzer

De juridisch-planologische regeling van dit bestemmingsplan wordt in de volgende hoofdstukken nader toegelicht en gemotiveerd. Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een toelichting gegeven op het plangebied en komt het planvoornemen aan de orde. Daarna volgt in hoofdstuk 3 een uiteenzetting van het relevante beleid. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de voor het plangebied relevante milieu- en omgevingsaspecten besproken. Hoofdstuk 5 beschrijft de juridische aspecten van het bestemmingsplan en in hoofdstuk 6 wordt tot slot een weergave gegeven van de uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt midden in Grou ten zuidwesten van het centrum, aan weerzijde van het Wilhelminapark. Het Wilhelminapark grenst aan de noordzijde aan de Stationsweg, de doorgaande weg door Grou vanaf het station richting het Pikmeer. Zowel aan de westzijde als aan de oostzijde van het Wilhelminapark wordt de woningbouw ontwikkeld. Fase 1, ten westen van het park, is inmiddels gerealiseerd. Hier zijn 15 (grondgebonden) seniorenwoningen gerealiseerd. De oostzijde bestaat voornamelijk uit grondgebonden sociale woningbouw in de vorm van rijenwoningen uit de jaren '60 van de vorige eeuw.

2.2 Toekomstige situatie

Uit onderzoek is gebleken dat het merendeel van de woningen aan de Nij Djipstrjitte e.o. niet meer voldoen aan de huidige kwaliteitseisen van Elkien. Op basis hiervan heeft Elkien een plan gemaakt voor wijkvernieuwing. Dit plan bestaat uit 5 fases. Bij de wijkvernieuwing streeft Elkien naar:
1. nieuwbouwwoningen voor één- en tweepersoonshuishoudens
2. kleine grondgebonden woningen
3. energieneutrale woningen en nieuwbouwwoningen zonder gasaansluiting

Het project wordt verdeeld over de volgende 5 fases:
Fase 1 : Gruttostraat (nieuwbouw) (reeds gerealiseerd)
Fase 2 : Nijdjipstrjitte 1a, 3 t/m 41
Fase 3 : Friesmastrjitte 1 t/m 9, Lynbaanstrjitte 2 t/m 16 en Nijdjipstrjitte 2 t/m 28
Fase 4/5: J. Nieuwenhuisstraat 16 t/m 36, Mr. P.J. Troelstrawei 5 t/m 15 en 2-1 t/m 2-36.

Er worden iets minder woningen teruggebouwd dan er in het plangebied stonden. Dit komt enerzijds doordat er een ander type woningen worden teruggebouwd en anderzijds door de invulling van een deel van het plangebied met groen en parkeren. Omdat de vraag naar sociale huurwoningen in Grou de komende jaren zal afnemen, worden hiermee wel voldoende sociale huurwoningen gerealiseerd om aan de vraag te kunnen voldoen. Fase 1 is inmiddels gerealiseerd. De woningen aan de zuidzijde van de Nijdjipstrjitte (fase 2) zijn inmiddels gesloopt. Begin 2021 wordt gestart met de bouw van deze woningen.

Fase 1
Op de locatie van fase 1 waren voorheen aan de Gruttostraat 12 eengezinshuizen in twee rijen van 6 gesitueerd en aan de Kievitsstraat een post van de brandweer. Aan de Tureluurstraat was tot voor kort een tijdelijke woonlocatie voor ouderen gevestigd. In de nieuwe situatie is voorzien in 15 seniorenwoningen. De woningen zijn bedoeld voor de verhuur. Er is een rij van 7 woningen opgericht met de voorzijde gericht op de Gruttostraat, een rij van vier gericht op de Kievitsstraat en een rij van vier gericht op de Tureluurstraat. Aan de achterzijde van deze woningen ontstaat een hofje. Parkeren vindt plaats aan de voorzijde van de woningen door middel van langsparkeren aan de Gruttostraat en Kievitsstraat en haaksparkeren aan de Tureluurstraat.

De woningen bestaan uit één laag met kap. De goothoogte van de woningen is 3 meter en de nokhoogte 9 meter. De woningen hebben een diepte van ongeveer 10 meter en een breedte van ongeveer 5,5 meter. Aan de achterzijde is een aanbouw en de bergingen worden gesitueerd aan de kopse kanten van de woningen. Het hofje is bedoeld voor gemeenschappelijk gebruik en er wordt een privé gedeelte bij de woningen gesitueerd, afgescheiden door een haag. Het hofje is semi openbaar toegankelijk en blijft in eigendom van Elkien.

Figuur: impressie nieuwe woningen fase 1 wijkvernieuwing Nij Djipstrjitte op de hoek van de Kievitstraat en de Gruttostraat (bron: Elkien)

Fase 2 t/m 5

Fase 2 t/m 4 sluit qua 'beeldentaal' en architectuur aan op fase 1, waarbij bij fase 2 en 4 sprake is van rijenwoningen in blokken van 3, 4 , 5 of 6 woningen aaneengesloten. De woningen in fase 3 zijn met de achterzijden naar elkaar toe gegroepeerd, waardoor een besloten binnenruimte ontstaat. Het parkeren vindt plaatst aan de openbare weg. Fase 5 bestaat uit een appartementencomplex. Hier worden 40 appartementen gerealiseerd. Ten behoeve van het appartementencomplex wordt een parkeergelegenheid direct ten noorden van het complex aangelegd. Het appartementencomplex bestaat deels uit 2 bouwlagen (met een maximale bouwhoogte van 7 meter) en deels uit 3 bouwlagen (met en maximale bouwhoogte van 10 meter).

Het parkeren binnen het gehele plangebied vindt plaats op gronden die in eigendom zijn van Elkien maar na realisatie zullen worden overgedragen aan de gemeente en dus in het openbaar gebied komen te liggen. Dit is de gangbare wijze in de wijk. Binnen het hele plangebied worden in het openbaar gebied bomen aangebracht.

Figuur: situatietekening fase 2 t/m 5

2.3 Verkeer en parkeren

Ontsluiting

De herontwikkeling is gelegen net ten zuiden van de Stationsweg, de doorgaande weg door Grou vanaf het station richting het Pikmeer. De locatie is hierdoor goed bereikbaar met de auto. Aan de Stationsweg bevindt zich ter hoogte van het Brêgepaad een bushalte, waardoor zowel het centrum van Grou als het station van Grou vanuit het plangebied gezien goed bereikbaar zijn. Deze bushalte wordt aangedaan door het reguliere streekvervoer, waardoor het plangebied per openbaar vervoer goed bereikbaar is.

Parkeren

Bij nieuwbouwprojecten worden de parkeernormen gehanteerd, zoals vastgelegd in de 'Nota parkeernormen Leeuwarden 2014'. De parkeerbehoefte moet op eigen terrein worden opgelost. Met eigen terrein wordt bedoeld het gehele grondgebied of plangebied van het bouwinitiatief. In sommige gevallen is 'eigen erf' en 'eigen terrein' hetzelfde. Meestal gaat het dan om een bouw initiatief op een perceel. Maar bij bijvoorbeeld nieuwbouwwijken wordt het hele plangebied als het 'eigen terrein' beschouwd. Dat betekent dat er ook in de nieuwe openbare ruimte geparkeerd mag worden. Dit mag echter geen effect hebben op de bestaande openbare ruimte buiten het plangebied.

Op basis van de nota parkeernormen behoort dit deel van Grou tot de categorie ‘rest bebouwde kom’. De parkeernorm voor een woning met een vloeroppervlakte tussen de 80 m^2 en 120 m^2 is in dit gebied 1,6 per woning. Voor kleinere woningen wordt een parkeernorm van 1,3 gehanteerd. Het merendeel van de woningen in fase 2 t/m 5 is kleiner dan 80 m^2.

Fase 1
Voor fase is uitgegaan van een parkeernorm van 1,6, Voor de 15 woningen zijn op basis van deze norm 15 x 1,6 parkeerplaats = totaal 24 parkeerplaatsen nodig. Binnen het plangebied van fase 1 worden deze 24 parkeerplaatsen aangelegd en daarmee wordt voldaan aan de parkeernorm.

Fase 2 t/m 5
In fase 2/3 gaat het om 46 woningen uitgaande van de norm van 1,3 zijn 60 parkeerplaatsen nodig. In fase 4 gaat het om 14 woningen, dat geeft met de norm van 1,3 een noodzaak van 18 parkeerplaatsen. In fase 5 worden 40 appartementen gebouwd. Hiervan zijn 20 zorgappartementen. Voor de zorgappartementen geldt een parkeernorm van 0,325 en zijn dus 20 x 0,325 = 6,5 parkeerplaatsen nodig. Voor de overige appartementen zijn 1,3 x 20 = 26 parkeerplaatsen nodig. Bij elkaar moeten er voor fase 2 t/m 5 dus 111 parkeerplaatsen gerealiseerd worden.

Te realiseren parkeerplaatsen fase 1 t/m 5
In het totale plan worden 24 + 191= 215 parkeerplaatsen gerealiseerd. Hiermee wordt ruim voldaan aan de parkeernorm. De overige parkeerplaatsen zijn beschikbaar voor het dorp als geheel.

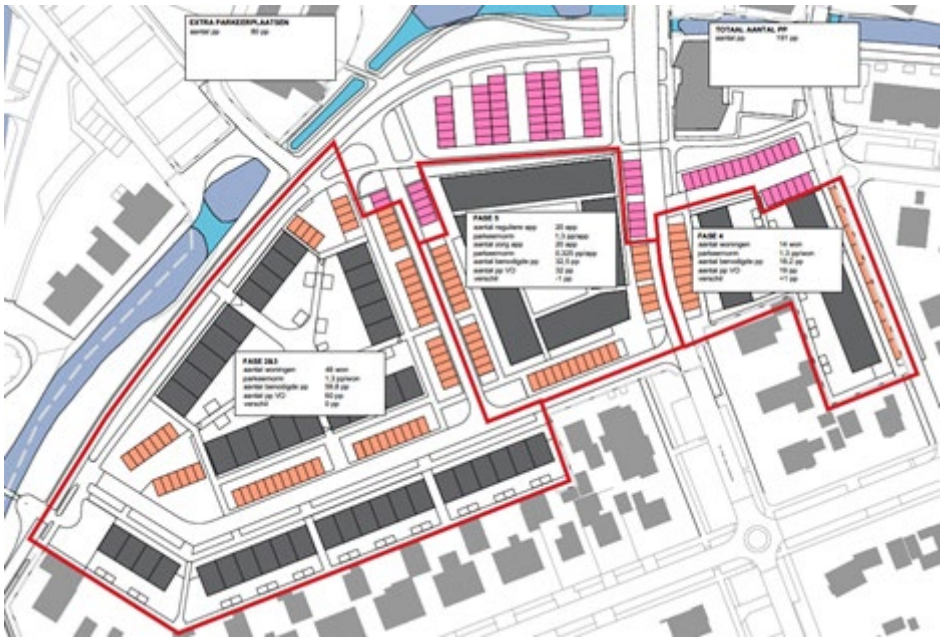

Figuur: parkeren fase 2 t/m 5

Verkeersgeneratie en verkeersafwikkeling
Het betreft hier een herstructurering van een bestaande woningbouwlocatie. In de huidige situatie (de situatie voorafgaande aan de realisering van fase 1) bevinden zich 122 wooneenheden (waarvan 36 zorgappartementen) in het plangebied. In de toekomstige situatie zullen in totaal 115 woningen in het plangebied zijn: 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen. De verkeersgeneratie ten gevolge van deze herstructurering zal dus in de toekomstige situatie praktisch gelijk zijn aan de huidige situatie. De toekomstige verkeersgeneratie ten gevolge van deze herstructurering zal naar verwachting geen negatieve gevolgen hebben op de omliggende ontsluitingswegen en niet leiden tot een verminderde doorstroming op de omliggende wegvakken en de relevante kruispunten.

De Friesmastrjitte zal worden ingericht als een fietsstraat waar de auto te gast is. De straat krijgt daarbij een breedte van minimaal 3 meter, waardoor ook de brandweer er door kan.

Conclusie
Door de ontwikkeling op het plangebied zal de verkeersintensiteit ten gevolge van deze herstructurering op de ontsluitingswegen praktisch gelijk zijn aan de huidige situatie. Er zullen naar verwachting geen problemen ontstaan op het gebied van de verkeersafwikkeling ten gevolge van deze herstructurering. De toekomstige parkeerbehoefte wordt opgevangen in het plangebied zelf. Het aspect verkeer en parkeren staat de ontwikkeling dan ook niet in de weg.

2.4 Welstand en architectuur

Het geldende welstandsbeleid van de gemeente is opgenomen in de Welstandsnota, die op 30 november 2015 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het beleid is gericht op het in stand houden en verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in de stad. Bij de aanvraag voor de activiteit 'bouwen' wordt getoetst aan de welstandsnota.

De welstandsnota van de voormalige gemeente Boarnsterhim (19 maart 2014) is integraal opgenomen in de Welstandsnota gemeente Leeuwarden 2016. Voor de welstandstoets gelden de welstandscriteria van de categorie: “Woonwijken gebouwd na 1950” uit de gemeentelijke Welstandsnota. Hierin zijn criteria opgenomen ten aanzien van ruimte, plaatsing, hoofdvorm, aanzichten en opmaak.

De welstandscriteria zijn:
- ruimte:
    1. Gebouwen dragen middels hun uiterlijk bij aan het algemene beeld van de ruimtelijke eenheid waarvan ze deel uitmaken.

- plaatsing:
    1. de gebouwen staan in de rooilijn
    2. er is een halfopen tot gesloten bebouwingsbeeld
    3. de richting van de gebouwen is wisselend

- hoofdvorm: Belangrijke kenmerken van de hoofdvorm van bebouwing in de uitbreidingswijken zijn:
    1. overwegend een kantige hoofdvorm; in recentere wijken is meer variatie in hoofdvorm aanwezig (expressieve vormen).
    2. een maatvoering van 1 of twee bouwlagen, meestal met kap voor de grondgebonden woningen;
    3. aan- en uitbouwen zijn ondergeschikt aan de hoofdbouw-massa en kennen een eenvoudige hoofdvorm.

- aanzichten: Belangrijke kenmerken van gevelindelingen in uitbreidingswijken zijn:
    1. rijtjeswoningen richten zich met de voorgevel naar de straat
    2. de geleding en de compositie varieert. Rijenwoningen kennen vaak herhalingen in gevelritmiek en dakkapellen
    3. bij vrijstaande woningen zijn, afhankelijk van de onderlinge afstand, vaak meerde zijden vanaf de weg zichtbaar
    4. per individuele woning is variatie in gerichtheid van gevel en gevelopeningen mogelijk
    5. de indeling van de open en gesloten vlakken is per woningtype evenwichtig
    6. als regel zijn er geen gesloten gevelwanden naar de openbare ruimte

- opmaak: Wat betreft de materiaal- en kleurtoepassing en detaillering van gebouwen in de uitbreidingswijken zijn de volgende kenmerken te benoemen:
  1. de toepassing van steenachtig materiaal (zowel beton als gebakken materiaal komen voor), en voor kozijnen en ramen veelal hout;
  2. ook andere materialen komen voor zoals kunststof, staal en leien
  3. hellende daken zijn voorzien van dakpannen
  4. het kleurgebruik van gevels in aardetinten
  5. dakkapellen en aan- of uitbouwen zijn uitgevoerd in hetzelfde materiaal als de hoofdbouwmassa, of in hout.

Voor de herstructurering van de woningbouw binnen het plangebied van dit bestemmingsplan kan grotendeels worden aangesloten bij deze criteria. Fase 1 is al gereed en past binnen de huidige welstandscriteria. Voor fase 2 t/m 5 zijn wel specifieke welstandscriteria opgesteld, met name vanwege de 3 bouwlagen in fase 5. De welstandsnota geeft immers aan dat de hoofdvorm uit 1 of twee bouwlagen zal bestaan. Fase 5 voldoet hier niet aan. Daarnaast zijn de criteria voor fase 2 t/m 4 iets specifieker toegeschreven naar de ontwerpen voor de bebouwing in deze fases. De ontwerp welstandscriteria voor fase 2 t/m 5 zullen tegelijk met het ontwerp bestemmingsplan ter inzage worden gelegd.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

Het beleid van het rijk, de provincie en gemeente geeft uitgangspunten voor het bestemmingsplan. In dit hoofdstuk zijn deze uitgangspunten weergegeven.

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 door de minister vastgesteld. Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Om de verantwoordelijkheden te leggen waar deze het beste passen brengt het Rijk de ruimtelijke ordening meer over aan gemeenten en provincies. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 14 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 14 belangen hebben decentrale overheden beleidsruimte voor het faciliteren van ontwikkelingen.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. Het Barro stelt regels over de 14 aangewezen nationale belangen zoals genoemd in de SVIR. Dit bestemmingsplan raakt geen rijksbelangen zoals deze genoemd zijn in het Barro.

3.1.1 Ladder voor duurzame verstedelijking

In het besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de verplichting opgenomen om in het geval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting een onderbouwing op te nemen van nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevraag en de ruimtelijke inpassing. Hierbij wordt uitgegaan van de “ladder voor duurzame verstedelijking”. De “stappen van de ladder” worden in artikel 3.1.6 lid 2 Bro als volgt omschreven: De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

De ladder voor duurzame verstedelijking is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten waardoor de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut wordt. Uit jurisprudentie blijkt dat 'in beginsel' sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling als er meer dan 11 woningen gerealiseerd worden.

Dit bestemmingsplan stelt een herontwikkeling van een bestaand stedelijk gebied voor, zoals bedoeld in de begripsbepaling van het Bro. Uit het beleid van de gemeente dat is beschreven in paragraaf 3.3 blijkt dat er een behoefte is aan woningen. Bovendien gaat het hier om een herstructuringsopgave, waarbij de bestaande, verouderde woningen worden vervangen door nieuwe woningen die voldoen aan de huidige kwaliteitseisen van Elkien.

In totaal worden er binnen het plangebied 122 wooneenheden gesloopt, waarvan 36 zorgappartementen. (Het getal 122 is inclusief de reeds gesloopte 12 eengezinswoningen in fase 1). Daarvoor worden in totaal 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen teruggebouwd. Het gaat hier om een herstructureringsopgave, waarbij de bestaande woningvoorraad wordt vervangen door een nieuwe. Hiermee wordt voorzien in de kwalitatieve behoefte aan betere woningen. Van een kwantitatieve opgave is geen sprake. De herstructurering vindt plaats binnen stedelijk gebied. Er is sprake van duurzaam ruimtegebruik. De ruimte in stedelijke gebied wordt door deze herstructureringssopgave optimaal benut.

3.2 Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân 2007 “Om de kwaliteit fan de romte”
Het ruimtelijk beleid van de provincie vormt een belangrijk kader voor het gemeentelijk (bestemmingsplan) beleid. Dit is onder meer neergelegd in het Streekplan Fryslân 2007 'Om de kwaliteit van de romte', vastgesteld op 13 december 2006. Het Streekplan zet in op de versterking van stedelijke gebieden, onder andere door het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en een duurzaam ruimtegebruik. Woningbouw en voorzieningen worden geconcentreerd in de bundelingsgebieden van de stedelijke centra. Inzet van het beleid is te zorgen voor sterke steden met voldoende draagvlak voor stedelijke voorzieningen en werkgelegenheid.

Het herinvullen van een binnenstedelijke locatie met een nieuw woonprogramma sluit goed aan op het beleid van de provincie. In de Verordening Romte Fryslân 2014 zijn de beleidsuitgangspunten vertaald naar regels voor ruimtelijke projecten.

Verordening Romte Fryslân
De verordening stelt regels die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. De verordening voorziet niet in nieuw beleid. Uitsluitend geldend provinciaal ruimtelijk beleid is omgezet in algemeen geldende regels. Het uitgangspunt is dat de verordening niet meer regelt dan noodzakelijk is. Wat elders al goed geregeld is (in het Barro of in andere wet- en regelgeving) hoeft niet over te worden gedaan. Verder is rekening gehouden met de verantwoordelijkheid van gemeenten. Binnen randvoorwaarden is ruimte voor lokaal maatwerk.

Zorgvuldig ruimtegebruik (artikel 1)
Binnen bestaand stedelijk gebied wordt ruimte geboden voor het ontwikkelen van stedelijke functies, voor zover deze naar aard en omvang passen bij de kern. De provincie is terughoudend met het toestaan van stedelijke functies in het landelijk gebied. Uitbreidingen aansluitend op bestaand bebouwd gebied zijn wel (onder voorwaarden) toegestaan. Het plangebied van dit bestemmingsplan is gelegen in bestaand bebouwd gebied.

Wonen (artikel 3)
Artikel 3.1.1. van de provinciale verordening stelt dat een ruimtelijk plan mogelijkheden voor woningbouw kan bevatten indien de aantallen en de kwaliteit van de woningbouw in overeenstemming zijn met een woonplan dat de schriftelijke instemming van Gedeputeerde Staten heeft.

Regionale woningbouwafspraken
Zowel de provincie als het Rijk gaan uit van een regionale afstemming van de woningbouw-programmering. De provincie bepaalt op basis van bevolkingsprognoses en in overleg met gemeenten en regio's hoeveel woningbouwruimte er is in een bepaalde periode. In de Verordening Romte gaat de provincie in op regionale afstemming en heeft de provincie tevens aangegeven dat gemeenten een actueel woonplan moeten hebben.

De gemeente Leeuwarden heeft met de partners van de stadsregio Leeuwarden woningbouwafspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in de regionale woonstrategie, met behulp van een zogenoemd beleidskader. De provincie acht het aanvaardbaar dat de gemeente Leeuwarden in de periode 2016 tot 2025 een woningbouwprogramma van 3.500 tot 4.500 woningen mag realiseren. Dit in verband met de verwachte huishoudensgroei van de gemeente Leeuwarden. Dit blijkt uit een brief van 19 december 2018 van de provincie Fryslân. In paragraaf 3.3 onder het kopje Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden wordt hier nader op ingegaan.

In het stedelijk gebied wil de gemeente ca 2.750 woningen toevoegen. Woningbouw wordt voor circa 70% geconcentreerd in het gebied aangeduid als 'primair stedelijk gebied'. In het overige stedelijk gebied wordt alleen meegewerkt aan woningbouw wanneer dit de leefbaarheid in het gebied vergroot, er sprake is van herstructureringsopgave of gewenste herbestemming overige bebouwing.

Dit bestemmingsplan betreft de herstructurering van een deel van het woningbestand van Woningbouwcorporatie Elkien. Uitgangspunt van de Verordening is dat het leeuwendeel van de nieuwbouw van woningen plaats dient te vinden binnen het bestaand stedelijk gebied. Het plangebied maakt deel uit van het bestaand stedelijk gebied. De ontwikkeling van de woningen is daarom in overeenstemming met de provinciale verordening. Geconcludeerd kan worden dat het provinciaal beleid de ontwikkeling van het plangebied niet in de weg staat.

3.3 Gemeentelijk beleid

Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden
Het gemeentelijk woonbeleid is in 2015 geactualiseerd en is vervat in het document Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden. De gemeente ziet de komende decennia een bevolkingsgroei voor de gemeente. Deze groei is voornamelijk te verwachten in het stedelijk gebied. Gekozen wordt voor een flexibel sturingsinstrument dat ruimte biedt om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Dit biedt marktpartijen ruimte om nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Het karakter van de groei is meer alleenstaanden, minder jongeren en meer ouderen.

De gemeente Leeuwarden heeft met de partners van de stadsregio Leeuwarden woningbouwafspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in de regionale woonstrategie, met behulp van een zogenoemd beleidskader. De provincie acht het aanvaardbaar dat de gemeente Leeuwarden in de periode 2016 tot 2025 een woningbouwprogramma van 3.500 tot 4.500 woningen mag realiseren. Dit in verband met de verwachte huishoudensgroei van de gemeente Leeuwarden. Dit blijkt uit een brief van 19 december 2018 van de provincie Fryslân. De gemeente wil de komende 5 jaar in het stedelijk gebied circa 2.750 woningen bouwen. Voor dorpen is een behoefte aan 250 woningen. De woningbouw wordt voor circa 70% geconcentreerd in een gebied dat op de kaart van de bijlage die bij het document 'Afwegingskader Woningbouw Gemeente Leeuwarden' is weergegeven. Het plangebied van dit bestemmingsplan is niet op de kaart aangewezen. In gebieden buiten deze kaart om wordt alleen meegewerkt als dit de leefbaarheid in het gebied vergroot, er sprake is van herstructureringsopgave of gewenste herbestemming overige bebouwing. Tevens wordt niet meegewerkt aan woningen kleiner dan 65 m2. In de dorpen wil de gemeente consolideren en de kwaliteit behouden. Uitbreidingslocaties zijn hier dan ook niet gewenst.

Dit bestemmingsplan voorziet in de bouw van circa 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen. Van de grondgebonden woningen zijn 15 zgn. seniorenwoningen. Er is sprake van huurwoningen op een herstructureringslocatie. De voorgestelde ontwikkeling past daarmee binnen de kaders van het afwegingskader.

Duurzaam Leeuwarden, de sterke stad
De gemeente Leeuwarden bevordert op haar grondgebied actief het verduurzamen van de gemeente. Deze verduurzaming richt zich op een aantal aspecten, waaronder energieverbruik, verantwoordelijk watergebruik en waterkwaliteit, ecologie en het beperken van afval. De focus ligt op de thema's energie en water. Om dit beleid te verwezenlijken heeft de gemeenteraad op 29 november 2010 de visie Duurzaam Leeuwarden, de sterke stad vastgesteld. Deze visie geldt voor de periode van 2011 tot en met 2020. De ambitie van de gemeente is dat zij voor 2020 in haar energieverbruik kan voorzien, zonder gebruik van fossiele brandstoffen. Dit betekent dat in de bestaande woningbouw en bedrijfsgebouwen fors energie bespaard moet worden of dat er duurzaam opgewekte energie gebruikt wordt. Voor nieuwbouw betekent het dat de gemeente verdergaande doelen dan de eisen van het Bouwbesluit nastreeft en dat de gemeente de lijst Duurzaam Bouwen hanteert. Het uitgangspunt hierbij is een scherpere energienorm dan de nationale uitgangspunten.

Bij de uitwerking van het bouwplan dient rekening gehouden te worden met de door de gemeente gehanteerde energienorm. De woningen worden in ieder geval energieneutraal en gasloos gebouwd, waardoor sprake is van verduurzaming.

Groenbeleidsplan
Op 18 april 2016 is het Groenbeleidsplan vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente Leeuwarden wil een ‘groene’ gemeente zijn. In de stad, de dorpen en het buitengebied wordt een aantrekkelijk woon- en leefmilieu voorgestaan, waarin het groen een belangrijke rol speelt. Daarbij wordt gestreefd naar hoogwaardig groen op belangrijke plekken, meer groen waar het kan, meer biodiversiteit en aandacht voor eetbaar groen. In het beleidsdocument worden voorzetten gedaan voor verbetering van de groenstructuur en het realiseren van ontbrekende schakels. Het plangebied is niet gelegen in een bestaande groenstructuur. Bij de inrichting van het plangebied wordt aandacht besteed aan een goede groene invulling.

Monumentale en waardevolle bomen
In juni 2008 is de “Beleidsregel monumentale en waardevolle bomen” vastgesteld. De ongeveer 1400 monumentale en waardevolle bomen zijn beschermd en er geldt een aparte “kapvergunningprocedure” voor. Binnen het plangebied zijn geen monumentale of waardevolle bomen aanwezig.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

Uit de bestaande omgevingssituatie kunnen (wettelijke) belemmeringen en/of voorwaarden voortkomen voor dit bestemmingsplan. Het uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat er een goede omgevingssituatie ontstaat. In de volgende paragrafen zijn de randvoorwaarden die voortvloeien uit de omgevingsaspecten beschreven.

4.1 Geluid

Wegverkeerslawaai
De Wet geluidhinder (Wgh) bepaalt dat de geluidsbelasting op gevels van woningen en andere geluidsgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een in de wet bepaalde norm die als voorkeursgrenswaarde wordt aangeduid. In veel gevallen is deze norm 48 dB.
In artikel 74 Wgh is aangegeven wanneer een weg zoneplichtig is. Elke weg heeft in principe een zone, behalve wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied en wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. De breedte van een geluidszone is afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van de weg binnen of buiten stedelijk gebied.

In de Wet geluidhinder (Wgh) is vastgesteld dat, indien in het plangebied geluidgevoelige functies (zoals woningen) zijn voorzien binnen de invloedssfeer van wegverkeerslawaai, uitgezocht moet worden of voldaan kan worden aan de voorkeurgrenswaarde zoals deze is opgenomen in de Wet geluidhinder. Het plangebied is gelegen in een 30 km gebied met een lage verkeersintensiteit (maximaal 500 mvt/etmaal). De kortste afstand van de woningen op de wegen bedraagt circa acht meter. Ook in het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB (incl. aftrek). Geluid is geen beperkende factor.

4.2 Luchtkwaliteit

Een onderdeel van de Wet milieubeheer betreft luchtkwaliteit. De wet is bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid, als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging, aan te pakken. Maatgevende stoffen in Nederland zijn hiervoor stikstofdioxide en fijn stof.

Overschrijdingen van de grenswaarden voor luchtkwaliteit in Nederland zijn veelal het gevolg van het aantal verkeersbewegingen in een gebied. Op grond van de algemene maatregel van bestuur 'niet in betekenende mate' (NIBM) vormen luchtkwaliteitseisen geen belemmeringen voor projecten die niet in betekenende mate bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Op grond van de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) zijn (onder andere) woningbouwprojecten met minder dan 1.500 woningen vrijgesteld van toetsing.

Er worden met dit plan 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen mogelijk gemaakt. Er worden bovendien meer woningen gesloopt dan dat er worden teruggebouwd. Het plan draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Aanvullend onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit is niet noodzakelijk. Het aspect luchtkwaliteit vormt dan ook geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

4.3 Bodem

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening, moet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor het beoogde functiegebruik. Uitgangspunt ten aanzien van de bodemkwaliteit is dat deze bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zodanig goed moet zijn dat er geen risico's voor de volksgezondheid bestaan bij het gebruik van het plangebied voor wonen of een andere functie.

Het uitvoeren van een bodemonderzoek is in het kader van het bestemmingsplan niet nodig. Dit is wel een verplichting in de vergunningsfase. De locatie is lange tijd overwegend in gebruik geweest ten behoeve van de woonfunctie. Het is niet aannemelijk dat vanuit deze functie verontreinigingen in de bodem zijn ontstaan. Er is dus geen sprake van een verdachte locatie. Het aspect bodem vormt, vanwege het huidige gebruik, vooralsnog geen belemmering voor de herstructuringsopgave die in dit bestemmingsplan centraal staat.

Onderzoek fase 1
In het plangebied is ten behoeve van fase 1 een vooronderzoek conform NEN 5725 uitgevoerd door Grondslag (project 30183, Historisch vooronderzoek Gruttostraat te Grou, 21 december 2018). Reden hiertoe was dat op de gronden van fase 1 niet uitsluitend woningen hadden gestaan, maar ook een brandweerpost. In dit vooronderzoek is gekeken naar de (mogelijke) aanwezigheid van verontreinigingen in bodem en naar de (mogelijke) verontreiniging met asbest in bodem. Tijdens dit onderzoek zijn puinsporen aangetroffen. Dit kan duiden op een verontreiniging met zware metalen en/of PAK. Vanwege de relatieve summiere bekende gegevens van de bodem binnen de huidige onderzoekslocatie is daarom geadviseerd om voorafgaand aan de bouwactiviteiten een verkennend bodemonderzoek te laten uitvoeren conform de NEN 5740, waarbij wordt aangeraden om extra aandacht te besteden aan de aanwezigheid van de slootdempingen binnen het perceel. Gezien de aanwezigheid van bouw- en sloopafval, de bouwperiode van de gesloopte woningen en de aangetoonde sporadische bijmenging aan puinresten in de bovengrond, kan niet met zekerheid worden gesteld dat de locatie asbestonverdacht is. Daarom werd geadviseerd om het bovengenoemde verkennende bodemonderzoek te combineren met een asbestonderzoek conform de NEN 5707.

Dit onderzoek is ook uitgevoerd door Grondslag (Project 30183, verkennend bodem en asbestonderzoek Gruttostraat te Grou, 22 februari 2019) . Daarbij is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de onderzoekslocatie vastgelegd. Behalve de chemische kwaliteit is tevens de aanwezigheid van asbest in de bodem onderzocht. Geconcludeerd wordt dat voor de chemische kwaliteit de gestelde hypothese dat lichte verhogingen kunnen worden verwacht is bevestigd. Er zijn zowel in de grond als in het grondwater lichte verhogingen aangetoond. Er is echter geen aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend onderzoek. Voor asbest is de gestelde hypothese dat de onderzoekslocatie heterogeen verdacht is op het voorkomen van asbest, niet bevestigd. Er is zowel visueel als analytisch geen asbest aangetoond. De onderzoeksresultaten vormen dan ook geen belemmeringen voor de beoogde woonbestemming in fase 1.

4.4 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving, bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Sinds een aantal jaren is er wetgeving over “externe veiligheid” om de burger niet onnodig aan te hoge risico's bloot te stellen. De normen voor externe veiligheid zijn vastgelegd in onder andere het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Voor dit plan is de risicokaart geraadpleegd. Hieruit is naar voren gekomen dat het plangebied niet gelegen is binnen een invloedzone van een risicovolle inrichting, transportroute of buisleiding. Voor wat betreft het aspect externe veiligheid gelden daarom geen beperkingen voor dit bestemmingsplan. Het is niet noodzakelijk om in het kader van dit bestemmingsplan het groepsrisico te verantwoorden. Vanuit het aspect externe veiligheid bestaan geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling.

4.5 Water

Deze 'waterparagraaf' gaat in op de watertoets. Hierin wordt beoordeeld wat de effecten van het project op de waterhuishouding zijn en of er waterschapsbelangen spelen. De belangrijkste thema's zijn waterveiligheid, de afvoer van schoon hemelwater en afvalwater en de waterkwaliteit.

Het projectgebied ligt in het beheersgebied van Wetterskip Fryslân. Het project is via de digitale watertoets kenbaar gemaakt bij het waterschap (kenmerk: 20201022-2-24579). Uit de beantwoording van de vragen blijkt dat dit project van invloed is op de waterhuishouding. Op het plan is de normale watertoetsprocedure van toepassing. Vanaf 2018 worden alle aanvragen uit de digitale watertoets digitaal afgehandeld. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de normale procedure standaard een wateradvies verstrekt. Wanneer noodzakelijk geacht wordt op dit standaard wateradvies nog een aanvulling verzonden. In de Leidraad Watertoets staan de uitgangspunten waarmee bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden. De watertoets is als bijlage 1 bij de toelichting opgenomen.

Voldoende
Klimaatadaptie: In het kader van klimaatadaptie adviseert het waterschap om bij de inrichting van het plangebied te anticiperen op hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en mogelijk overstroming door bijvoorbeeld het percentage verhard oppervlak te verminderen en het plangebied groener in te richten. Met dit aspect is rekening gehouden door het plangebied waar mogelijk een groene inrichting te geven.

Toename verharding: Het waterschap hanteert als uitgangspunt dat bij een toename van meer dan 200 m2 aan verhard oppervlak 10% van deze toename wordt gecompenseerd in de vorm van nieuw oppervlaktewater of waterberging.

Er is sprake van een toename van het verhard oppervlak met circa 2.400 m^2, waarvoor een compensatieverplichting geldt van 240 m^2. In het plan zal het wateroppervlak met 500 m^2 worden uitgebreid door middel van een verruiming van de waterpartijen aan de noordzijde van het plangebied.

Figuur: Watertoets 'Nu'

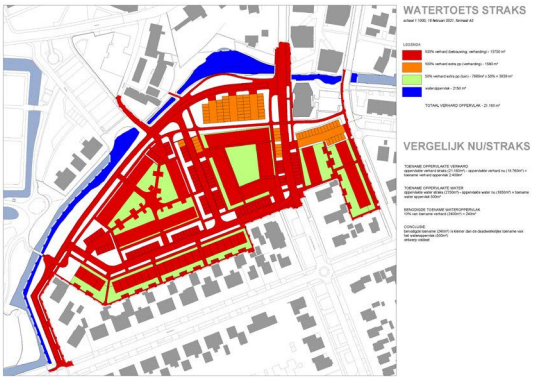

Figuur: watertoets 'Straks'

Schoon

Afvalwater en regenwatersysteem: Het uitgangspunt is om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren. In dit geval wordt afvalwater afgevoerd op de bestaande rioleringsaansluiting. Hemelwater wordt aangesloten op de bestaande voorzieningen.

Waterkwaliteit: De aanlegwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn om verontreiniging van het water te voorkomen. Er dient aangelegd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Vervolg

Waterwet: Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden gedaan in het kader van de Waterwet.

Procedure: Bij de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de uitgangspunten van het wateradvies. Het Wetterskip heeft geadviseerd om de vloerpeilen aan te passen en boven het maatgevend boezempeil -0,05 m NAP aan te leggen. Dat is echter niet haalbaar om de volgende redenen:

- De nieuwe woningen worden dichter bij de straat gesitueerd waardoor een verhoging van het vloerpeil niet uitvoerbaar is;
- Er is in de plannen geen rekening gehouden met het ophogen van het straatpeil;
- Als het gebied waarin de nieuwbouw wordt gerealiseerd wordt verhoogd, worden er waterproblemen verwacht in het omliggende gebied.

Naar aanleiding van deze nadere toelichting/uitleg heeft het Wetterskip aangegeven in te kunnen stemmen met het niet opvolgen van haar advies.

4.6 Ecologie

4.6.1 Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de natuurwaarden van de omgevingen met beschermde plant- en diersoorten. Deze zijn geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Met de Wnb zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europese regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving. Er wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Uitgangspunt is dat met beide geen strijdigheid ontstaat.

Soortenbescherming

Voor de soortenbescherming gelden onder andere algemene verboden voor het verwijderen van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten, het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van voortplantings-of vaste rustplaatsen of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten of het opzettelijk verontrusten van een beschermde diersoort. De aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten vormt een te onderzoeken aspect, omdat met de plannen effecten kunnen ontstaan op soorten die beschermd zijn via de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is geregeld in de Wnb. Indien ontwikkelingen (mogelijk) leiden tot aantasting van de natuurwaarden binnen deze gebieden, moet een vergunning worden aangevraagd. Daarnaast moet rekening worden gehouden met het beleid ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland. Met betrekking tot gebiedsbescherming is de ligging van het plangebied ten opzichte van de aangewezen Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur) van belang.

4.6.2 Onderzoek

Onderzoek fase 1

Ten behoeve van fase 1 is door Ecoreest een Quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (Locatie onderzoek Gruttostraat te Grou, Projectnummer182637, 18 december 2018). De quickscan is opgenomen als bijlage 2 bij de toelichting. Doel van de quickscan is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van de onderzoekslocatie. Uit de quickscan blijkt dat kan worden uitgesloten dat er nestplaatsen en/of verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn binnen de ontwikkellocatie. Nader onderzoek naar mogelijke nest- en/of verblijfplaatsen is daarom niet nodig. Wel wordt opgemerkt dat de locatie in het broedseizoen geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

De zorgplicht blijft te allen tijde gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend. Rekening houdende met bovenstaande wordt geconcludeerd dat de natuurwaarden geen beperkingen opleveren voor het uitvoeren van de eerste fase van het plan. Fase 1 is overigens al uitgevoerd.

Onderzoek vervolgfasen
Ten behoeve van de vervolgfasen is door EcoReest de 'Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van: Meester P.J. Troelstrawei e.o te Grou" uitgevoerd (projectnummer 190083, datum 20 maart 2019). Dit onderzoek is als bijlage 3 opgenomen. Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van de onderzoekslocatie. De quick scan resulteert in de volgende aanbevelingen en advies:

Nader onderzoek
Het kan niet worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen aanwezig zijn in de bebouwing. Nestplaatsen van gierzwaluwen en huismussen en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn streng beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Om te bepalen of er al dan geen vleermuisverblijfplaatsen en nestplaatsen van gierzwaluwen en huismussen in de bebouwing aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2017. Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september. Voor het onderzoek naar de huismus en de gierzwaluw wordt de methode uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus aangehouden.
Huismusonderzoek vindt plaats middels twee veldbezoeken in de periode april – 20 juni.
Het onderzoek naar gierzwaluw bestaat uit drie bezoeken in de periode juni – half juli.
Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Broedvogels
Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen tevens geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is. Aangeraden wordt om geen sloopwerkzaamheden op te starten binnen het broedseizoen (globaal 1 maart tot en met 1 september). Indien binnen het broedseizoen ontwikkelingen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Als bij de controle nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Zorgplicht
De zorgplicht blijft te allen tijde gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen
Als vervolg op de quickscan van maart 2019 is door EcoReest een nader onderzoek naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen uitgevoerd (projectnummer 190922, datum 13 december 2019). Het nader onderzoek is als bijlage 4 bij de toelichting opgenomen.
Bij de voorgenomen werkzaamheden in fase 4 en 5 wordt er een overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden worden nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetast. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Hierom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Binnen de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk voor deze soorten alternatieve voorzieningen aan te bieden. Tevens zijn er, afhankelijk van de planning van het project zeer waarschijnlijk tijdelijke voorzieningen nodig. Uitwerking van deze maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan. Tevens zijn in het gebied enkele algemene en licht beschermde soorten aanwezig. Deze soorten vallen onder de in de rapportage opgenomen tabel 1, waarvoor bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling geldt. Voor deze soorten en soorten die niet beschermd zijn, blijft te allen tijde de zorgplicht gelden.

Aan de mr. P. J. Troelstrawei 18-28 en 50-64 zijn in het recente verleden door Elkien gierzwaluwkasten bevestigd aan de daar gerealiseerde appartementen. Zie hiervoor bijlage 5. Dergelijke voorzieningen zullen ook in het plangebied van dit bestemmingsplan gerealiseerd gaan worden.

Ontheffing Wnb
In het ecologisch onderzoek werd geadviseerd om voor de fasen 2 t/m 5 tijdig de ontheffing Wnb bij de provincie aan te vragen. Het betreft een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepaling genoemd in paragraaf 3.1 en 3.2 van de Wnb voor de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De ontheffing is inmiddels verleend en is als bijlage 6 bij de toelichting van dit plan opgenomen.

4.6.3 Stikstof

Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 31 mei 2019 met betrekking tot het Programma Aanpak Stikstof, wordt bij vrijwel ieder plan of Omgevingsvergunning stilgestaan bij de mogelijke stikstofemissie en het effect daarvan op Natura 2000-gebieden. In opdracht van Elkien is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd voor de aanleg- en exploitatiefase van de woningen/appartementen, waarbij rekening is gehouden met verkeersbewegingen en de inzet van dieselaangedreven materieel.

Stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator
In bijlagen 7 is het resultaat gegeven van de AERIUS-berekening met behulp van het rekenprogramma AERIUS Calculator (release 15 oktober 2020, versie 2020). Uitgegaan is van de in bijbehorende memo omschreven uitgangspunten, waarbij de aanlegfase en exploitatiefase afzonderlijk zijn berekend omdat de bouwfase globaal één jaar gaat duren. De verkeersaantrekkende werking was ook al in de huidige situatie (gedeeltelijk) aanwezig, maar is voor de volledigheid berekend.

Conclusie
Uit de resultaten blijkt dat het project-effect op geen enkel Natura 2000-gebied resultaten geeft die hoger zijn dan 0,00 mol/ha/jaar. Negatieve effecten vanwege stikstofdepositie kunnen derhalve worden uitgesloten. Het aspect stikstof is daarmee dan ook geen belemmering voor het project.

In het ecologisch onderzoek werd geadviseerd om voor de fasen 2 t/m 5 tijdig de ontheffing Wnb bij de provincie aan te vragen. Het betreft een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepaling genoemd in paragraaf 3.1 en 3.2 van de Wnb voor de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De ontheffing is inmiddels verleend en is als bijlage 6 bij de toelichting van dit plan opgenomen.

4.7 Archeologie

Toetsingskader
Per 1 juli 2016 is de Monumentenwet 1988 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze in 2021 in werking treedt. Dit geldt ook voor de verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is.

De kern van de wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven. Als dit niet mogelijk is, is opgraving een optie. Om inzicht te krijgen in de kans op het aantreffen van archeologische resten in bepaalde gebieden zijn op basis van historisch onderzoek archeologische verwachtingskaarten opgesteld.

Bestemmingsplan Leeuwarden - Partiële herziening Archeologie
Ten behoeve van de bescherming van archeologische waarden biedt dit bestemmingsplan een juridisch-planologische regeling voor het hele grondgebied van de gemeente Leeuwarden. Bestaande regelingen worden hierdoor vervangen. Het ontwerp van deze partiele herziening heeft in juni 2020 ter inzage gelegen. Het plan is op 11 november 2020 vastgesteld door de raad.
Voor het plangebied is op grond van dit plan sprake van dubbelbestemmingen voor archeologie ('Waarde - Archeologie 3' en 'Waarde-Archeologie 5').

Toetsing

Het plangebied heeft volgens de partiele herziening archeologie een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 3 en 5. Hier is archeologisch onderzoek vereist voorafgaande aan bodemingrepen die respectievelijk meer dan 500 of 2500 vierkante meter beslaan. Ten behoeve van dit bestemmingsplan is daarom een archeologisch onderzoek uitgevoerd (Steekproefrapport 2021-01/02). Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied. Op basis van dit onderzoek wordt het volgende geconcludeerd: "Het ontbreken van vegetatiehorizonten of andere lagen die samen zouden kunnen hangen met bewoning en het ontbreken van archeologische indicatoren, betekent dat de kans op archeologische grondsporen zeer klein is. Er is daarom geen aanleiding voor het adviseren van vervolgonderzoek.".

Voor al het graafwerk geldt dat als archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dat daarvan direct melding dient te worden gemaakt conform de Erfgoedwet 2015, artikel 5.10. Deze melding dient te geschieden bij de gemeente Leeuwarden.

Het Archeologisch Bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O, Verkennende Fase) is als bijlage 8 bij de toelichting opgenomen. Het plangebied wordt vrijgegeven voor archeologie. De dubbelbestemmingen zijn voor onderhavig plangebied met dit bestemmingsplan komen te vervallen.

4.8 Cultuurhistorie

De rol van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening is de laatste jaren sterk toegenomen. Bij het opstellen van plannen moeten cultuurhistorische waarden tijdig in beeld worden gebracht. Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt in dat verband specifieke eisen aan het opstellen van ruimtelijke plannen. Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt. Cultuurhistorie is daarmee veelal een sturend onderdeel geworden in de ruimtelijke ordening.

Binnen het plangebied is geen sprake van specifieke cultuurhistorische waarden. De nieuwbouw vindt plaats in een wijk waar vooral huizen uit de jaren ‘50/begin ’60 van de vorige eeuw staan. De woningen en structuur van de wijk hebben geen hoge kwaliteit noch vormen ze een bijzonder representatieve weergave van de stedenbouwkundige principes uit die periode. Toevoegen van de beoogde nieuwe bebouwing verstoort de wijk als geheel niet. In het plangebied zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig. De herstructurering voegt zich in de bestaande structuren en kenmerken van de wijk en omgeving. Het aspect cultuurhistorie heeft dan ook geen gevolgen voor het bestemmingsplan.

4.9 Bedrijven en milieuzonering

Toetsingskader

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van milieugevoelige functies zoals woningen:

- ter plaatse van de woningen een aanvaardbaar woon- en leefmilieu kan worden gegarandeerd
- rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van de betreffende bedrijven.

Om de milieuruimte van bedrijven voor het bestemmingsplan in beeld te brengen, wordt gebruik gemaakt van de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering (2009). In deze publicatie zijn richtafstanden opgenomen voor bedrijfsactiviteiten ten opzichte van een rustige woonwijk (voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geluid, geur, stof en gevaar). Naarmate de milieuhinder toeneemt, loopt de milieu-indeling op van 1 t/m 6. Ten opzichte van een gemengd gebied gelden kleinere richtafstanden. Wanneer niet voldaan wordt aan de richtafstanden, moet nader onderbouwd worden dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening (aanvaardbaar woon- en leefklimaat, waarbij de bedrijfsvoering van de aanwezige bedrijven gerespecteerd wordt).

Toetsingskader
In de directe omgeving is geen sprake van bedrijven die milieuhinder veroorzaken. Ook de voorgestane ontwikkeling leidt niet tot milieuhinder voor omliggende functies. Het aspect 'bedrijven en milieuzonering' staat de beoogde ontwikkeling niet in de weg.

4.10 Kabels en leidingen

Bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van elektriciteit- en communicatiekabels en nutsleidingen in de grond. Hier gelden beperkingen voor ingrepen in de bodem. Daarnaast zijn zones, bijvoorbeeld rondom hoogspanningsverbindingen, straalpaden en radarsystemen van belang. Deze vragen vaak om het beperken van gevoelige functies of van de hoogte van bouwwerken. Voor ruimtelijke plannen zijn alleen de hoofdleidingen van belang. De kleinere, lokale leidingen worden bij de uitvoering door middel van een Klic-melding in kaart gebracht.

In of nabij het plangebied lopen geen hoofdleidingen of -kabels. Ook liggen er geen relevante zones over het gebied.

4.11 MER (Milieu effect rapportage) verantwoording

In het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmerplichtig, projectmer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Wanneer niet voldaan wordt aan de drempelwaarden moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten nagaan of mogelijk sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Daarbij lettend op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen:
- de kenmerken van de projecten;
- de plaats van de projecten;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

In bijlage D van het Besluit m.e.r. (D11.2) is de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject opgenomen. Ten aanzien van woningen ligt de drempelwaarde op een aaneengesloten gebied met 2.000 of meer woningen. Dit bestemmingsplan maakt slechts 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen mogelijk en is dus niet rechtstreeks planmer-, projectmer of mer-beoordelingsplichtig.

Sinds 7 juli 2017 is een aanpassing van het Besluit m.e.r. in werking getreden. Hierin is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in bijlage D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft, op basis van de eerder genoemde omstandigheden. Dit is een vormvrije mer.

In de 'Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling' wordt geconstateerd dat de voorgenomen ontwikkeling ruim onder de drempelwaarde blijft. Dit betekent dat kan worden volstaan met een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. De uitgevoerde (milieu) onderzoeken geven ook geen aanleiding om een planm.e.r.-, projectm.e.r. of m.e.r.-beoordelingsplicht uit te voeren. Er worden geen negatieve effecten verwacht. De vormvrije m.e.r. beoordeling is als bijlage 9 bij de toelichting van het bestemmingsplan toegevoegd.

Hoofdstuk 5 Toelichting op de planregels

5.1 Algemeen

Het bestemmingsplan voldoet aan alle vereisten die zijn opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Bro en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Inherent hieraan is de toepassing van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) 2012. De SVBP maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare manier zijn opgebouwd en op een zelfde manier worden verbeeld. De SVBP 2012 is toegespitst op de regels die voorschrijven hoe bestemmingsplannen volgens de Wro en het Bro moeten worden gemaakt. De SVBP geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan, zowel digitaal als analoog. De regels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld volgens deze standaarden.

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden in het plangebied. De juridische regeling is vervat in een verbeelding en bijbehorende regels. Op de verbeelding zijn de verschillende bestemmingen vastgelegd, in de regels (per bestemming) de bouw- en gebruiksmogelijkheden.

5.2 Beschrijving juridische regeling

In deze paragraaf wordt de bestemming, zoals deze in de regels zijn opgenomen en op de verbeelding zijn weergegeven, beschreven.

5.2.1 Enkelbestemmingen

Groen
Het openbaar groen binnen het plangebied krijgt de bestemming 'Groen'. Binnen de bestemming wordt voorzien in groenvoorzieningen en paden. Er wordt niet voorzien in bouwwerken, anders dan kunstobjecten, straatmeubilair, speelvoorzieningen en lage terreinafscheidingen.

Tuin
Door de aanwezigheid van gebouwen direct grenzend aan de openbare ruimte, kan een rommelig en te volgebouwd straat- en bebouwingsbeeld ontstaan. Dit is voornamelijk een gevolg van de bouw van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en erf- en terreinafscheidingen aan de voor- of zijkant van een woning. Om dit te voorkomen is de bestemming 'Tuin' opgenomen. Binnen deze bestemming is de bouw van gebouwen niet toegestaan. De bestemming 'Tuin' is tevens opgenomen aan de voor- en zijkant van woongebouwen. Om toch nog enige flexibiliteit te bieden, is het wel toegestaan om met toepassing van een afwijkingsprocedure, binnen de bestemming 'Tuin', een hoofdgebouw te voorzien van een erker met een maximale diepte van 1,50 meter, waarbij overigens ook een relatie met de diepte van de tuin wordt gelegd. Ook wordt hierbij een relatie met de breedte en hoogte van de gevel van de woning gelegd.

Verkeer-Verblijfsgebied
De openbare ruimte die in hoofdzaak is bedoeld als verblijfsgebied en voor verkeer en parkeren is bestemd als 'Verkeer - Verblijf'. Binnen deze bestemming zijn allerlei openbare voorzieningen toegestaan.

Wonen
De woningen in het plangebied krijgen de bestemming 'Wonen' waarbinnen het stedenbouwkundig ontwerp mogelijk wordt gemaakt. Voor de woningen is een bouwvlak opgenomen waarbinnen de woningen gerealiseerd mogen worden. De maximale goothoogte voor de rijwoningen in fase 1 t/m 3 bedraagt 3 meter in geval er sprake is van één bouwlaag met kap en 6 meter daar waar sprake is van twee bouwlagen met kap. De maximale bouwhoogte bedraagt 9,5 meter. Voor geheel fase 4 wordt een maatvoering van maximaal 6,5 meter goothoogte en maximaal 10 m bouwhoogte aanhouden. Zo blijft er voor deze fase nog flexibiliteit mogelijk in 1 of 2 lagen met kap.

De maximale goot- en bouwhoogtes zijn op de verbeelding weergegeven. Het aantal woningen bedraagt niet meer dan ter plaatse aangeduid met de aanduiding 'maximaal aantal wooneenheden'. In totaal zijn daarmee 75 woningen toegestaan. Omwille van enige uitwisselbaarheid zijn ook openbaar groen, tuinen, parkeervoorzieningen en ontsluitingswegen binnen de bestemming toegestaan.

Wonen-Woongebouw
Het woongebouw op de hoek Lynbaenstrjitte-Nij Djipstrjitte is onder de bestemming 'Wonen-Woongebouw' gebracht. Het noord- en noordoostelijk gedeelte van het appartementengebouw wordt drie bouwlagen hoog, het overige deel bestaat uit twee bouwlagen. De op de verbeelding weergegeven maximale bouwhoogte is hier op afgestemd. Voor het gedeelte wat uit twee bouwlagen bestaat is een maximale hoogte van 7 meter aangehouden. Voor het gedeelte wat uit drie bouwlagen bestaat is een maximale hoogte van 10 meter aangehouden. Het maximaal aantal wooneenheden bedraagt 40. Omwille van enige uitwisselbaarheid zijn ook openbaar groen, tuinen, parkeervoorzieningen en ontsluitingswegen binnen de bestemming toegestaan.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

In het kader van een bestemmingsplan is het van belang om de uitvoerbaarheid na te gaan. In dat verband wordt een onderscheid gemaakt tussen de maatschappelijke en de economische uitvoerbaarheid.

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Inspraak en overleg
Het voorontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' heeft in de periode van 7 januari 2021 t/m 17 februari 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Daarnaast heeft op 11 februari 2021 een (digitale) informatiebijeenkomst plaatsgevonden. Tijdens deze periode zijn vier inspraakreacties en drie overlegreacties ingediend. In de 'Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg' is de inhoud van de inspraak- en overlegreacties samengevat en volgt per punt het gemeentelijke commentaar. Naar aanleiding van de inspraak- en overlegreacties is het bestemmingsplan op de volgende punten aangepast:

Toelichting
- Paragraaf 2.3 'Verkeer en parkeren' is aangevuld met een beschrijving van de wijze van uitvoering van de Friesmastrjitte;
- Paragraaf 4.5 'Water' is aangevuld met de motivering voor het niet opvolgen van het advies van het Wetterskip met betrekking tot de vloerpeilen en de onderbouwing van de bergingscompensatie;
- Paragraaf 4.7 'Archeologie' is aangevuld met de resultaten van het archeologisch onderzoek;
- Paragraaf 5.2.2 'Dubbelbestemmingen' is verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

Bijlagen bij de toelichting
- Het rapport van het archeologisch onderzoek is als bijlage 8 toegevoegd;
- De "Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg" is als bijlage 10 toegevoegd.

Regels
- Artikel 8 'Waarde – Archeologie 3' en artikel 9 'Waarde – Archeologie 5' zijn verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

Verbeelding
- De dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' en 'Waarde – Archeologie 5' zijn verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

Zienswijze
Vervolgens wordt het ontwerpbestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode wordt eenieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen (artikel 3.8 Wro). De uitkomsten hiervan kunnen tot aanpassingen van het bestemmingsplan leiden.

Vaststelling
Het bestemmingsplan wordt vervolgens, al dan niet gewijzigd, vastgesteld. Het besluit tot vaststelling wordt gepubliceerd en het bestemmingsplan ligt zes weken ter inzage. Tijdens die periode bestaat de mogelijkheid beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in te dienen tegen het besluit en het plan.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

Door middel van de grondexploitatieregeling beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten, bijvoorbeeld voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor de ruimtelijke procedure. Indien er sprake is van bepaalde bouwplannen, dient de gemeente hiervoor in beginsel een exploitatieplan op te stellen. Van deze verplichting kan worden afgezien als het kostenverhaal anderszins verzekerd is. Dit kan middels een anterieure overeenkomst. Voor vaststelling van het planologisch besluit dient duidelijk te zijn op welke wijze de kosten zullen worden verhaald.

De beoogde ontwikkeling die in dit bestemmingsplan centraal staat is als 'bouwplan' aangemerkt waarvoor in beginsel een grondexploitatieplan dient te worden opgesteld. Voor dit plan is een anterieure overeenkomst opgesteld met de initiatiefnemer. Hierin zijn ook afspraken gemaakt ten aanzien van planschade en ambtelijke kosten. Het kostenverhaal is hiermee anderszins verzekerd. Het is niet noodzakelijk een exploitatieplan op te stellen zoals bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening.

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

RHO ADVISEURS

Bijlage 1 Watertoets (samenvatting en testresultaat)

datum 22-10-2020
dossiercode 20201022-2-24579

Te volgen watertoetsprocedure
Normale procedure

Samenvatting van de gegevens voor de watertoets van
project: Bestemmingsplan herstructurering woningbouw Grou
Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied? Leeuwarden
gemeente: Leeuwarden

Gegevens plan
Bestemmingsplan Herstructurering woningbouw grou. In een gebied rondom het Wilhelminapark worden in totaal circa 75 grondgebonden woningen en 36 appartementen gebouwd. De eerste fase betreft een terrein aan de westzijde van het Wilhelminapark. Hier zijn inmiddels 15 (grondgebonden) seniorenwoningen gerealiseerd. Fase 2 tot en met 5 liggen ten oosten van hetzelfde park. Voor fase1 is de watertoets al doorlopen.
oppervlak: 20976 m2 adres: ten oosten en westen van Wilhelminapark in Grou, grou
kadastraal adres: -
tekening meegestuurd: survey_attachments/3196_Afbeelding1.png
opmerkingen: Als je alleen kijkt naar de toename verharding ten gevolge van de woningbouw neemt de oppervlakte verharding af. Kijk je naar het totaal (bebouwing en infra) dan neemt de oppervlakte verharding toe.

Gegevens aanvrager
Mariette Hooftman
Rho adviseurs
Druifstreek 72-c 8911 LH Leeuwarden info@rho.nl 058 256252572-c
8911 LHLeeuwarden
T: 058-2562525
E: mariette.hooftman@rho.nl

Gegevens gemeente
gemeente: Leeuwarden
contactpersoon: onbekend
T: 058-14058
E: gemeente@leeuwarden

Resultaat kaartenanalyse voor het plangebied
Heeft u een beperkingsgebied geraakt? ja

- Hoofdwateren

Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied? Leeuwarden

Uw antwoorden op onderstaande vragen

Gaat het plan uitsluitend over de functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte? Antwoord: nee

Is sprake van een toename van lozing van verontreinigd water op het oppervlaktewater? Antwoord: nee

Wordt het bestaande verharde oppervlak vergroot met meer dan 200 m^2in stedelijk gebied of meer dan 1500 m^2in landelijk gebied? Antwoord: ja

Neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe? Antwoord: ja
Zo ja, met hoeveel m^2neemt het verhard oppervlak in het stedelijk gebied toe? Antwoord: De toename verharding bedraagt in totaal

(ontsluiting en bebouwing) 1.833m2. Deze toename is een gevolg van de toename verhard oppervlakte ten gevolge van de verkeersontsluiting. Wanneer alleen naar het bebouwd oppervlakte wordt gekeken is e sprake van een afname van het verhard oppervlakte met 1.254 m2.

Neemt het verhard oppervlak in landelijk gebied toe? Antwoord: nee
Zo ja, met hoeveel m^2neemt het verhard oppervlak in het landelijk gebied toe? Antwoord:

Wordt er oppervlaktewater gegraven en/of gedempt? Antwoord: nee
Dempen? nee
Graven? nee

Wat voor compenserende maatregelen worden er in het plan genomen bij een toename verharding en/of demping van het oppervlaktewater? Antwoord: Nog onbekend

Wil men voor het plan de waterpeilen wijzigen? Antwoord: nee

Het doel v.d. peilwijzing, het nieuwe peil en hoe de wijziging wordt doorgevoerd? Antwoord:

Wordt er een kelder of souterrain gerealiseerd? Antwoord: nee

Wordt er tijdelijk of permanent grondwater onttrokken? Antwoord: nee

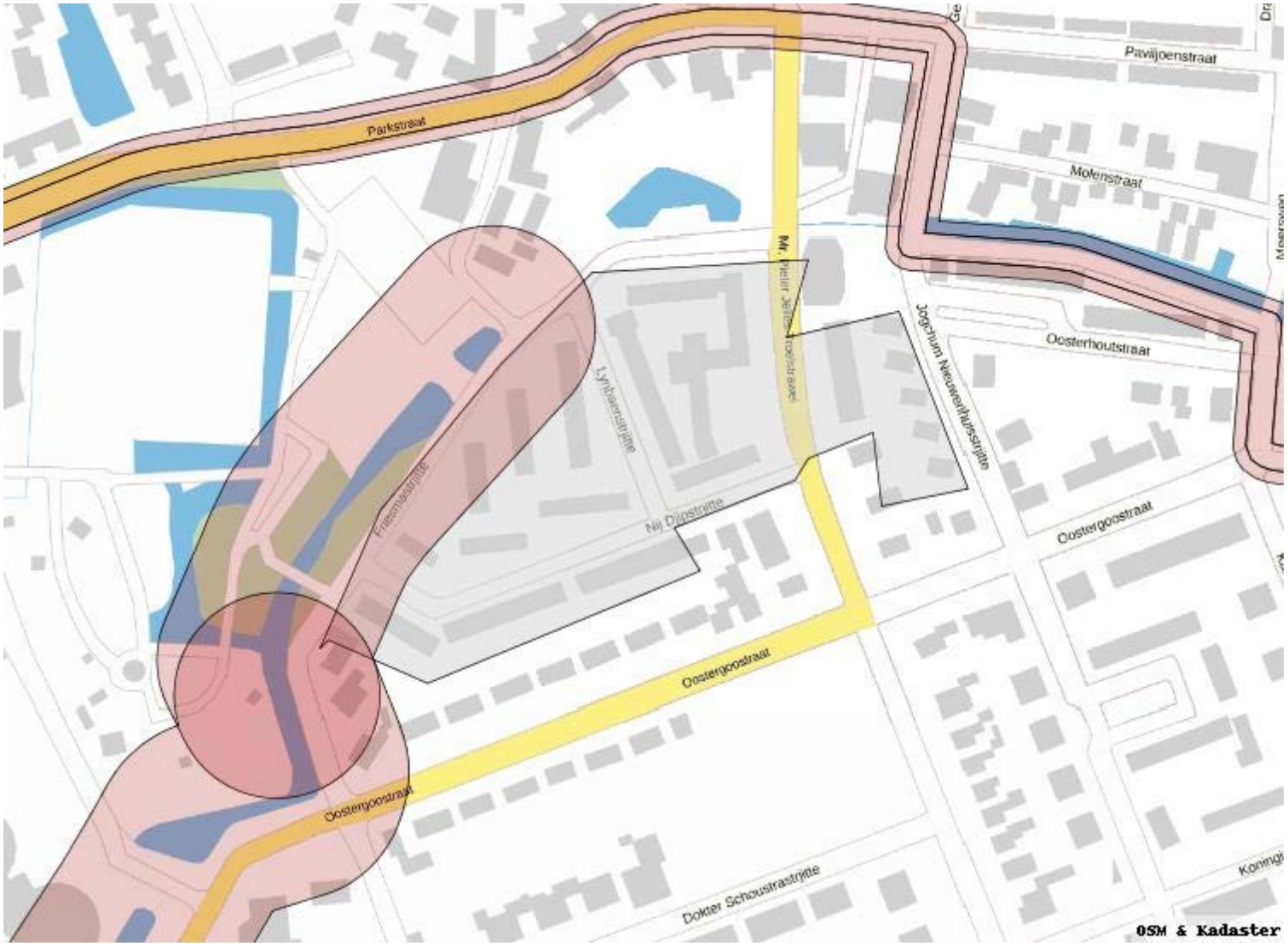

Overzicht ingetekend gebied

www.dewatertoets.nl

datum 22-10-2020
dossiercode 20201022-2-24579

Wateradvies normale procedure
Project: Bestemmingsplan herstructurering woningbouw Grou
Gemeente: Leeuwarden
Aanvrager: Mariette Hooftman
Organisatie: Rho adviseurs

Geachte heer/mevrouw Mariette Hooftman,

Voor het plan Bestemmingsplan herstructurering woningbouw Grou heeft u een watertoets aangevraagd waaruit blijkt dat de normale watertoetsprocedure van toepassing is. Dit houdt in dat de aanwezige wateraspecten van invloed zijn op het plan.

Werkwijze watertoetsprocedure
Vanaf 2018 worden alle aanvragen uit de digitale watertoets digitaal afgehandeld. Dit betekent dat Wetterskip Fryslân voor de normale procedure standaard een wateradvies verstrekt. Wanneer noodzakelijk geacht ontvangt u op dit standaard wateradvies nog een aanvulling per email.

Waterparagraaf
Dit wateradvies geeft u handvatten om de uitkomsten en aandachtspunten van de watertoetsaanvraag mee te nemen in het opstellen van het ruimtelijke plan of besluit. Het is de bedoeling dat u op basis van dit document het plan uitwerkt. Uit de waterparagraaf moet duidelijk blijken wat voor wateraspecten van toepassing zijn en hoe u hier in het plan rekening mee houdt. Indien nodig verzoeken wij u om de wateraspecten te borgen op de Verbeelding en in de Regels van het plan. Ruimtelijke plannen hebben soms een lange doorlooptijd. Tegelijkertijd ontstaan er soms veranderende inzichten in het beleid ten aanzien van de waterketen, waterkeringen en het watersysteem. Om te garanderen dat de juiste uitgangspunten worden toegepast in de planvorming hanteert het waterschap een uiterste houdbaarheidsdatum van maximaal 1 jaar. Wanneer deze termijn verstreken is kunt u contact opnemen met het waterschap voor een eventuele verlenging van nogmaals 1 jaar.

Leidraad Watertoets
De watertoets is een belangrijk instrument bij het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimte. De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt Wetterskip Fryslân met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waarmee u rekening moet houden en is informatie te vinden over de te nemen maatregelen. De leidraad is de te vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Wateraspecten en aandachtspunten
Hieronder staan de eventuele wateraspecten die van invloed zijn op het plan en aandachtspunten om mee rekening te houden.

Hoofdwateren
Hoofdwateren hebben een belangrijke aan-, af- en doorvoerfunctie. Aan weerszijden van een hoofdwatergang ligt een beschermingszone 5 meter. De beschermingszone is nodig voor de bereikbaarheid voor beheer en onderhoud aan de hoofdwatergang. Het is niet toegestaan om in de beschermingszone bebouwingen en dergelijke te realiseren of opgaande beplanting aan te brengen tenzij e.e.a. is geregeld in een Watervergunning, zie bij onderdeel Waterwet voor meer informatie over dit onderwerp. De locaties van de hoofdwateren kunt u vinden op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/leggerkaart

Toename verharding
Wij willen u verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is verboden zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m^2onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m^2in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra

oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater is onderstaande tabel van toepassing. Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan vermeld in het onderstaande tabel. Zie de Leidraad watertoets voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met Cluster Plannen van Wetterskip Fryslân. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij onderstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Gebied	**Stedelijk (>200 m^2)**	**Landelijk (>1.500 m_2)**
Boezem	5%	5%
Polder	10%	10%
Vrij afstromend	Maatwerk mogelijk	Maatwerk mogelijk

Toelichting tabel

- 5% heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- de algemene regels keur zijn in de onderstaande tabel verwerkt;
- maatwerk kan bestaan uit bijvoorbeeld infiltratie of berging van het overtollig hemelwater.

Demping van oppervlaktewater
Voor het dempen van oppervlaktewater is het beleid van Wetterskip Fryslân dat dit voor 100% gecompenseerd moet worden in hetzelfde peilgebied. Voor de demping heeft u een watervergunning nodig. Voor meer informatie verwijzen we u graag door naar het onderdeel Waterwet in deze uitgangsnotitie.

Relatie tussen Water en Ruimte
Het veiligheidsbeleid van het waterschap en de ruimtelijke ordening ontmoeten elkaar op verschillende momenten. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij het bestemmen van reserveringszones achter primaire waterkeringen en bij het bestemmen van regionale voormalige zeedijken tot waterkering in de bestemmingsplannen. Als in bestemmingsplannen nieuwbouw plaatsvindt op locaties boven 'maatgevend boezempeil, gemiddelde waterstand tijdens maatgevende omstandigheden' die eenmaal per 100 of 300 jaar kunnen optreden, wordt een toename van de gevolgschade bij een overstroming vanuit de Friese boezem voorkomen. Voor het bepalen van de hoogteligging van het plangebied verwijzen wij u graag door naar **http://www.ahn.nl/index.html**

Ruimtelijke adaptatie
Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Het is belangrijk kansen te benutten om het gebied klimaat robuust in te richten. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het planvormingsproces worden meegenomen. Meer informatie hierover is te vinden op De Friese klimaatatlas : www.frieseklimaatatlas.nl

Opslag agrarische bedrijfsstoffen
Vanaf het erf mogen geen verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. Door mest en perssappen uit de voeropslagen kan verontreiniging worden veroorzaakt als deze naar de bodem of het oppervlaktewater (af)stromen. Per 1 januari 2018 is de Maatlat Schoon Erf van kracht, www.maatlatschoonerf.nlDe maatlat is opgenomen in de MIA/Vamil regeling. Ook door afstromend regenwater dat in contact is geweest met een niet bezemschoon erf en een niet bezemschone voeropslag kan het oppervlaktewater verontreinigd worden. De initiatiefnemer dient deze erfafspoeling te allen tijde te voorkomen door bepaalde maatregelen te nemen. Voor informatie en advies over erfinrichting kunt u contact opnemen met cluster Handhaving van Wetterskip Fryslân.

Informatie waterobjecten
Voor meer informatie over bijvoorbeeld de ligging en de beheer- en onderhoudsstatus van waterobjecten in het plangebied verwijzen wij u door naar leggerkaart op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart

Beleid Wetterskip Fryslân
En wat doen we morgen met water? In het Waterbeheerplan 2016 2021 beschrijft Wetterskip Fryslân de doelen voor de komende jaren, voor meer informatie zie onze website www.wetterskipfryslan.nl/waterbeheerplan-2016-2021

Waterwet
Voor bepaalde werkzaamheden bij water of dijken heeft u een watervergunning nodig. Soms is het doen van een melding voldoende. Een watervergunning aanvragen is dan niet nodig. U kunt eerst checken wat u nodig heeft. Op onze website www.wetterskipfryslan.nltreft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Afronding watertoetsprocedure
In de besluitvormingsfase, ten tijde van het toesturen van het voorontwerp bestemmingsplan of ontwerp omgevingsvergunning, controleert Wetterskip Fryslân of de waterbelangen voldoende zijn meegenomen en geborgd in het ruimtelijke plan of besluit.

Vragen
Mocht u nog vragen hebben over de uitgangspunten notitie of graag in gesprek gaan over de uitwerking van de waterbelangen in het plan dan gaan wij graag met u in gesprek. Wetterskip Fryslân denkt graag met u mee! U kunt contact met ons opnemen via de onderstaande contactgegevens.

Privacyverklaring
Wetterskip Fryslân verwerkt uw naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres en kadastrale gegevens om uw aanvraag te behandelen. De grondslag van de verwerking van deze gegevens zijn taken in het algemeen belang die in het Besluit Ruimtelijke Ordening aan het waterschap zijn opgedragen. Wij hebben gegevens van u ontvangen en verdere gegevens zullen wij opvragen uit het kadaster en ons geografische informatie systeem. Uw gegevens worden na afronding van uw aanvraag permanent bewaard. U heeft recht op inzage, een kopie, rectificatie, wissing, beperking, bezwaar en het indienen van een klacht bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Een verzoek daartoe kunt u doen via privacy@wetterskipfryslan.nl. Nadere informatie over de verwerking van uw gegevens en uw rechten vindt u op https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring

Met vriendelijke groet,
Wetterskip Fryslân
Postbus 36 8900 AA Leeuwarden
T 058 292 2222
E info@wetterskipfryslan.nl

www.dewatertoets.nl

Bijlage 2 Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van: Gruttostraat te Grou (fase 1)

MILIEU ADVIESBUREAU
Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van:

Gruttostraat te Grou

projectnummer

182637

Verantwoording

RAPPORT	
Type onderzoek	**Quickscan Wet natuurbescherming**
Locatie onderzoek	**Gruttostraat te Grou**
Projectnummer	**182637**
Versie rapportage	**1**
Auteur	**M. Vos**
Controle en vrijgave	**S. Westbroek**
Paraaf vrijgave	
Datum	**18 december 2018**

OPDRACHTGEVER	
Naam	**Fijn Wonen**
	Wetterwille 29
	8447 GB Heerenveen
Contactpersoon	**Dhr. S. de Jong**

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU EcoReest

Info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Kantoor Zuidwolde
Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel: 0528 373 982

Kantoor Appingedam
Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel: 0596 633 355

Kantoor Almere
Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
036 82 00 397

DISCLAIMER
Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming die is uitgevoerd ter plaatse van **Gruttostraat** te **Grou**, in opdracht van **Fijn Wonen**.
Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:
- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 5

1.1 Aanleiding en doelstelling 5
1.2 Scope 5
1.3 Kwaliteitsborging 5
1.4 Leeswijzer 6

2. ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING 7

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie en directe omgeving 7
2.2 Beschrijving toekomstige plannen 10
2.3 Beschermde gebieden in de omgeving 10
2.3.1 Natura 2000 10
2.3.2 Natuurnetwerk Nederland 11

3. NATUURWETGEVING 12

3.1 Soortenbescherming 12
3.2 Gebiedsbescherming 13
3.3 Zorgplicht 14

4. METHODE 15

4.1 Literatuurstudie 15
4.2 Veldbezoek 15

5. RESULTATEN 16

5.1 Vaatplanten 16
5.2 Vogels 16
5.3 Grondgebonden zoogdieren 18
5.4 Vleermuizen 18
5.5 Amfibieën en reptielen 19
5.6 Vissen 19
5.7 Overige soorten 19

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIE 20

6.1 Algemeen 20
6.2 Conclusie soortenbescherming 20
6.3 Conclusie gebiedsbescherming 20
6.4 Aanbevelingen en advies 21
6.5 Verantwoording 21

GERAADPLEEGDE BRONNEN 22

Bijlage 1 Overzicht vrijgestelde soorten Friesland

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1. Inleiding

In opdracht van Fijn Wonen is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Gruttostraat te Grou.

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding tot het onderzoek is de realisatie van vijftien woningen ter plaatse van het onderzoeksterrein.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van de onderzoekslocatie.

1.2 Scope

In dit rapport is een quickscan Wet natuurbescherming beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of schade op kan treden aan bestaande Natura 2000-gebieden. Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Opgemerkt wordt dat deze rapportage geen verstorings- of verslechteringstoets of PAS-berekening bevat. In dit rapport is beoordeeld of significante effecten op Natura 2000-gebied verwacht kunnen worden en of er nadere toetsing met betrekking tot Natura 2000-gebieden noodzakelijk is.

1.3 Kwaliteitsborging

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2015”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing ff/75a/2014/061, geldig tot 16 maart 2020). Deze ontheffing van de Flora- en faunawet is ook geldig onder de huidige Wet natuurbescherming.

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven welke beschermde gebieden in de directe omgeving aanwezig zijn. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 worden conclusies weergegeven en aanbevelingen gedaan. Besloten wordt met een overzicht van geraadpleegde bronnen.

2. Onderzoekslocatie en nabije omgeving

In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie en directe omgeving

Het onderzoeksterrein ligt binnen de bebouwde kom van Grou, tussen drie straten in. Aan de noordzijde ligt de Kievitstraat, aan de westzijde ligt de Gruttostraat en aan de oostzijde ligt de Tureluurstraat. Aan de overzijde van de Tureluurstraat ligt het Wilhelminapark. Ten noorden van het onderzoeksterrein, aan de Tureluurstraat 1, ligt een advocatenkantoor. Ten zuiden van de onderzoekslocatie ligt het verzorgingshuis Friesma State.

In de huidige situatie bestaat de locatie uit een grasveld / braakliggend terrein met enkele bomen. Daarnaast is er een grote plas water in het grasveld ontstaan. Ten tijde van het veldbezoek was geen bebouwing (meer) binnen de onderzoekslocatie aanwezig.

In onderstaande figuur 2.1 is de onderzoekslocatie aangegeven.

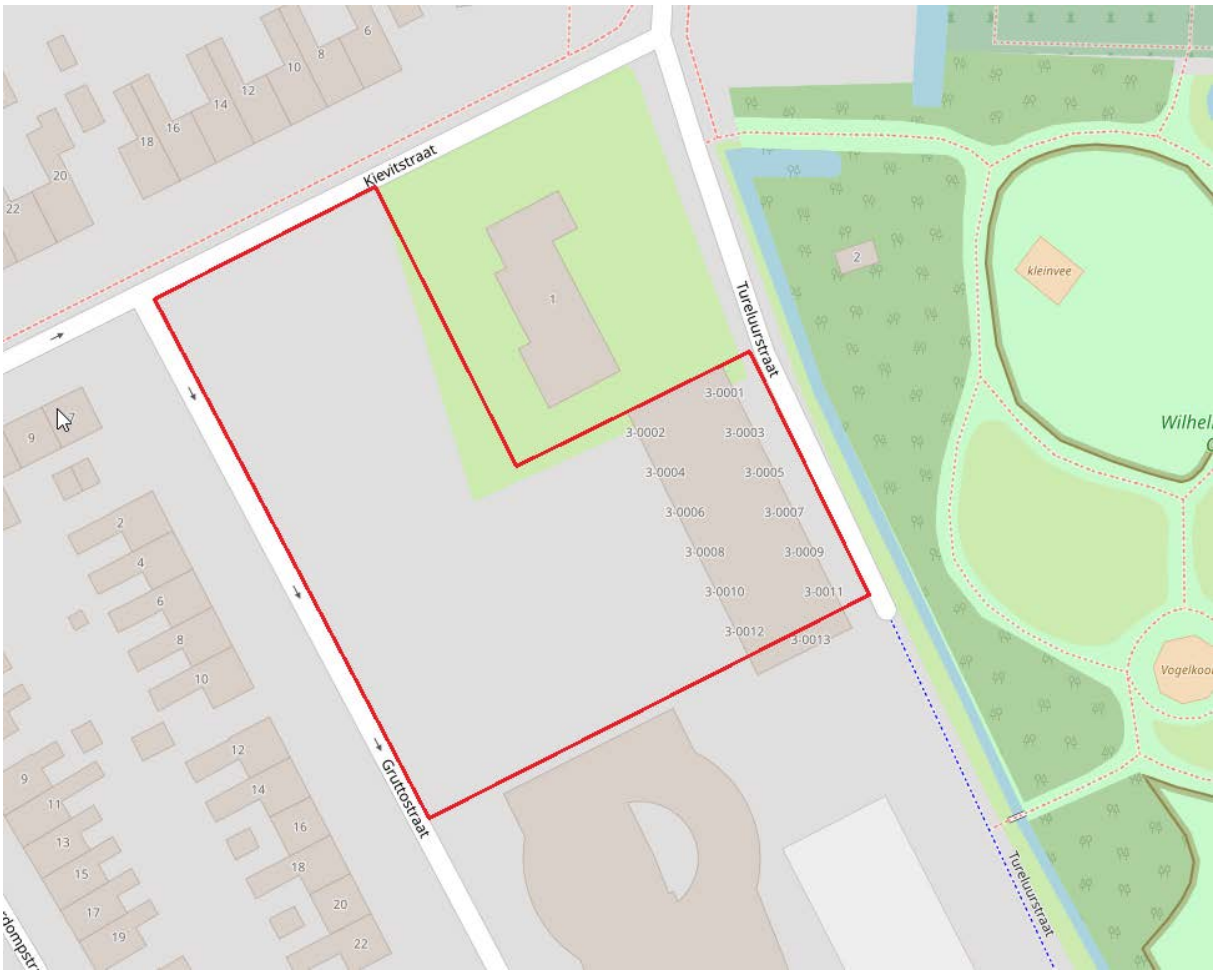

Figuur 2.1. Onderzoeksterrein is rood omlijnd (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

In figuur 2.2 tot en met 2.5 zijn overzichtsfoto's opgenomen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.2. Overzicht van de onderzoekslocatie vanaf de noordzijde.

Figuur 2.3. Overzicht van de onderzoekslocatie vanaf de noordzijde.

Figuur 2.4. Braakliggende terrein waar voorheen tijdelijke woningen hebben gestaan, aan de oostzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.5. Zuidzijde van de onderzoekslocatie.

2.2 Beschrijving toekomstige plannen

De opdrachtgever is voornemens om vijftien woningen ter plaatse van het onderzoeksterrein te bouwen (zie figuur 2.6).
Ten behoeve van de werkzaamheden wordt er mogelijk enig groen en enkele bomen verwijderd binnen het onderzoeksterrein. De werkzaamheden staan in 2019 gepland.

Figuur 2.6. Realisatie van 15 woningen ter plaatse van de onderzoekslocatie.

2.3 Beschermde gebieden in de omgeving

2.3.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuidwesten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Alde Feanen (zie figuur 2.7). De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt circa drie en een halve kilometer.

Gelet op de afstand tot het gebied, de aard van het tussenliggende gebied (bebouwing, wegen, meren en watergangen) de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep wordt er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2 scope).

Gezien de kleinschaligheid van de nieuwbouw in het onderzoeksgebied en de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, wordt er geen significante toename in verkeer of stikstofuitstoot uit de woningen verwacht. Een toetsing in het kader van de PAS is daarom niet nodig. Een onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming maakt daarom geen deel uit van onderhavig onderzoek.

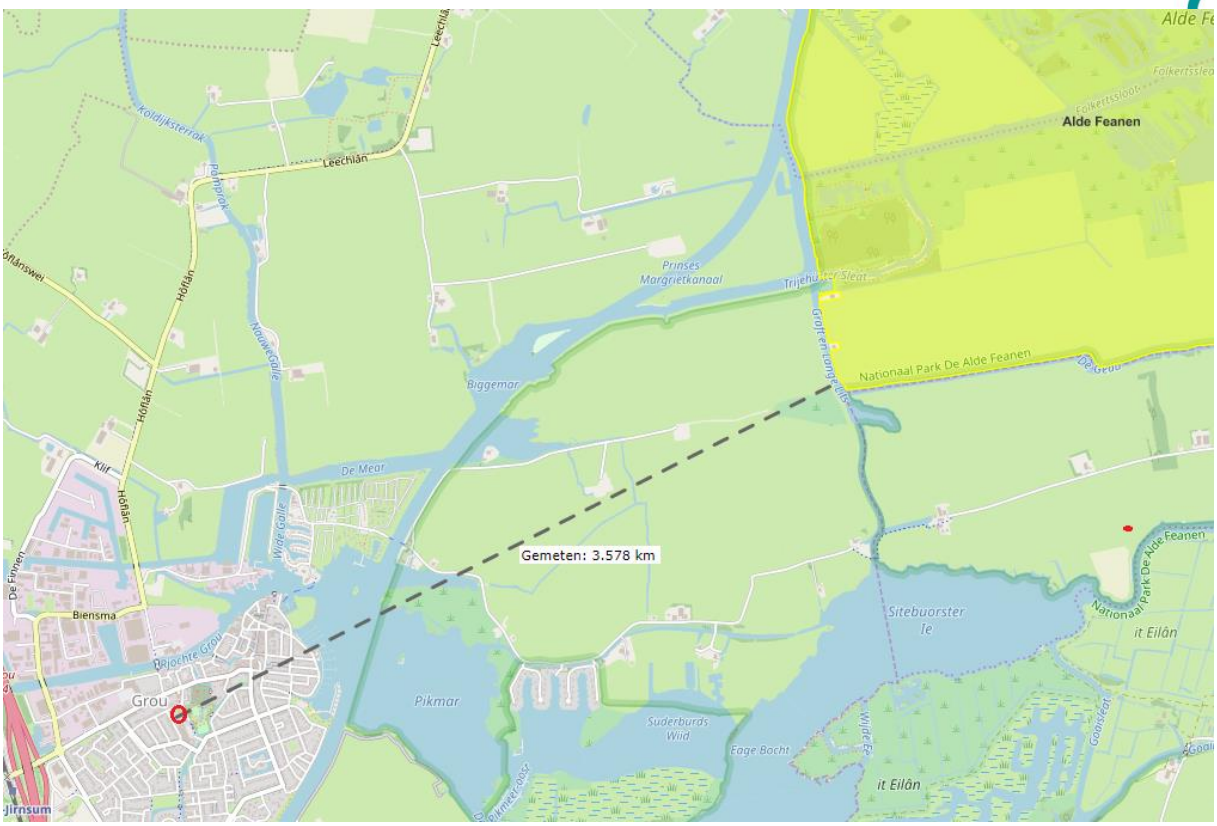

Figuur 2.7. De afstand tussen de onderzoekslocatie (rood omcirkeld) en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (geel gearceerd) (bron: Rijksoverheid)

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Op de kaart in figuur 2.8 is te zien dat in de directe omgeving van het geen sprake is van een gebied uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien de afstand tussen het plangebied en het NNN wordt een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van NNN gebieden niet verwacht.

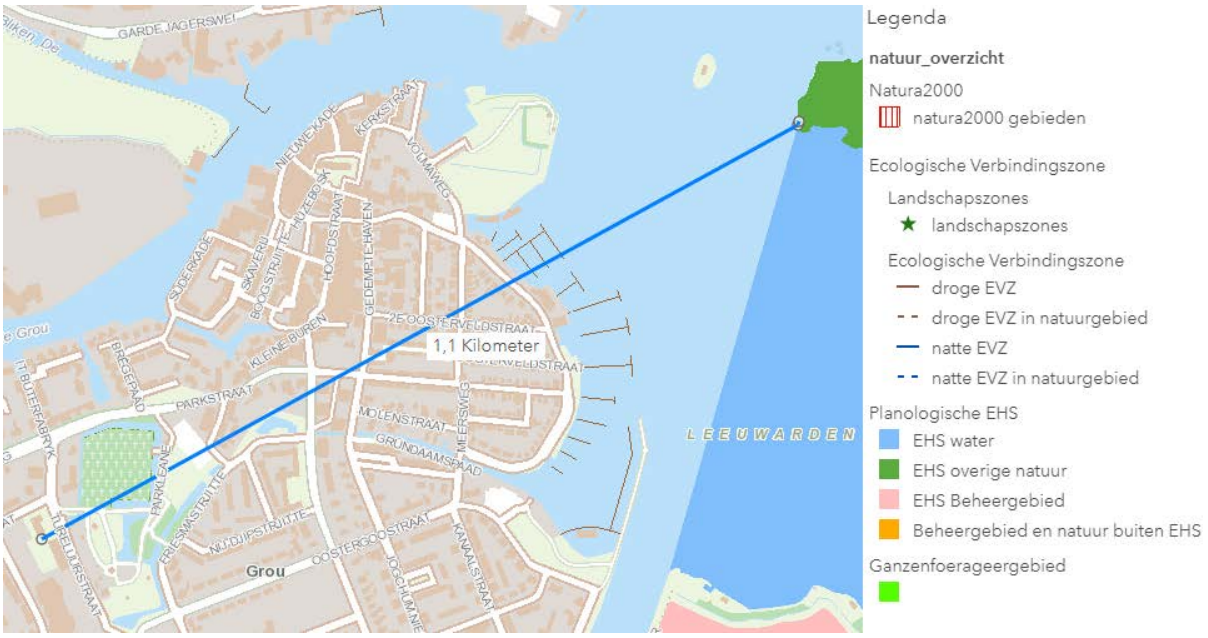

Figuur 2.8. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het NNN (bron: provincie Friesland).

3. Natuurwetgeving

In Nederland is de bescherming van soorten en gebieden geregeld in de Wet natuurbescherming. De provincies zijn bevoegd gezag met betrekking tot het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor soortenbescherming en vergunningen ten behoeve van gebiedsbescherming.

3.1 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.
Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten zijn beschermd indien deze in gebruik zijn. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

3.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000-gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van de Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Dit zijn habitattypen of soorten die typerend zijn voor een bepaald gebied. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op Natura 2000-gebieden waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de provincie nodig is.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van gebieden met veel natuurwaarden. Het NNN moet voorkomen dat planten en dieren door isolatie van gebieden uitsterven en dat de Nederlandse biodiversiteit afneemt. In het NNN zijn opgenomen:

- Natura 2000-gebieden, bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en (robuuste) verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden);
- grote wateren.

Voor het NNN geldt het toetsingskader van het Structuurschema Groene Ruimte 1995 (SGR). Dit is overgenomen in de Nota Ruimte. Deze nota stelt dat ruimtelijke ingrepen moeten worden getoetst op mogelijk negatieve effecten voor de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Voor het hele NNN geldt een 'nee, tenzij beginsel'. Op grond hiervan dient directe of indirecte aantasting van bos- en natuurgebied waar mogelijk te worden voorkomen. Er is vrijwel altijd een compensatieverplichting in het provinciaal beleid opgenomen.

3.3 Zorgplicht

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (…);

a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4. Methode

4.1 Literatuurstudie

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht gegeven van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van ongeveer één kilometer rond de onderzoekslocatie. Deze staan weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 4.1. Beschermde soorten binnen één kilometer van het onderzoeksgebied.

Soort	Bescherming
Vleermuizen	
Gewone dwergvleermuis	HR IV
Laatvlieger	Bern II, HR IV
Meervleermuis	Bern II, HR IV
Rosse vleermuis	Bern II, HR IV
Ruige dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Vogels	
Ekster**	Categorie 5
Gierzwaluw*	Categorie 2
Huismus*	Categorie 2
Huiszwaluw**	Categorie 5
Koolmees**	Bern II, categorie 5
Ransuil*	Bern II, categorie 4
Spreeuw**	Categorie 5
Zwarte roodstaart**	Bern II, categorie 5

*Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn **jaarrond** beschermd.
Nesten van soorten die vallen onder **categorie 5 zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuur (verspreidingsatlassen en dergelijke). Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevensbeherende Organisaties).

4.2 Veldbezoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 10 december 2018 en is uitgevoerd door de heer M. Vos van Eco Reest BV. Het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: droog, half bewolkt, windkracht 1 Bft, temperatuur 15 graden Celsius.

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5. Resultaten

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 Vaatplanten

De NDFF maakt geen melding van beschermde vaatplanten binnen een straal van één kilometer rond de onderzoekslocatie.
De onderzoekslocatie bestaat voornamelijk uit een grasveld. Daarnaast zijn er verschillende soorten van een voedselrijke bodem aangetroffen, waaronder kleine brandnetel, klimop, pitrus en ridderzuring. Tevens staan er op de onderzoekslocatie enkele bomen, zoals de wilg en berk. De klimop is op de berk waargenomen.

Er worden gezien de voedselrijke omstandigheden en het beheer (frequent maaien van het gras) geen beschermde soorten op de onderzoekslocatie verwacht.

5.2 Vogels

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten bekend (NDFF): gierzwaluw, huismus en ransuil. De soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren kwamen zijn niet binnen de onderzoekslocatie aangetroffen.

Gierzwaluwen zijn heel plaatstrouw, jaren achtereen gebruiken ze dezelfde nestplaats. In de regel is de nestplaats gebonden aan bebouwing. Deze soort broedt voornamelijk in steden en dorpen waar ze zich nestelen in ventilatieschachten, spleten in de muur of onder dakpannen. De voorkeur gaat uit naar wat oudere woonwijken. De gierzwaluw is niet instaat om vanuit het nest op te stijgen. Hij moet zich eerste een stukje naar beneden laten vallen om vervolgens weg te vliegen. Voor een geschikte nestlocatie mogen geen belemmerende elementen, zoals bomen, voor de in- en uitvliegroute staan. Binnen de onderzoekslocatie staat geen bebouwing die de gierzwaluw kan gebruiken als mogelijke nestlocatie. Geschikte of potentiele nestlocaties voor de gierzwaluw zijn binnen de onderzoekslocatie niet aanwezig.

De huismus is een uitgesproken standvogel die meestal dicht bij de broedlocatie aanwezig blijft. De huismus komt veelal voor in gebieden met menselijke activiteit, in gebouwen, dorpen, steden en landelijk gebied. Het voorkeurshabitat bevindt zich op plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met veel groenvoorzieningen. Het geschikte habitat van de huismus bestaat uit een combinatie van factoren, waaronder plekken voor nestgelegenheid, voedsel, dekking (groenvoorzieningen) en plekken voor stofbaden en drinkwater. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen aangetroffen binnen en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Binnen de onderzoekslocatie staat geen bebouwing. Geschikte of potentiele nestlocaties zijn binnen de onderzoekslocatie niet aanwezig voor de huismus.

De ransuil wordt aangetroffen in diverse landschapstypen met in de nabije omgeving de aanwezigheid van open velden waar ze jagen. Veelal wordt voor het nest gebruik gemaakt van oude nesten van kraaien of eksters in bomen. De ransuil heeft voor het broeden en roesten een voorkeur voor naaldbomen die hem dekking bieden. Het is een soort die niet in of op bebouwing voorkomt. Tijdens het veldwerk zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van de ransuil in de bomen binnen de onderzoekslocatie. De bomen bieden daarnaast ook onvoldoende dekking voor de

ransuil. Geschikte nest- en roestplaatsen van de ransuil kunnen worden uitgesloten van de onderzoekslocatie.

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn gedurende het veldbezoek enkele vogelsoorten aangetroffen. Het betreffen onder andere: kauw, kokmeeuw, soepeend en wilde eend. Deze soorten bevinden zich allemaal rondom de grote plas water die zich binnen de onderzoekslocatie heeft gevormd (zie figuur 5.1 en 5.2). Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Deze worden gelet op het ontbreken van geschikt habitat ook niet verwacht.

Uit de NDFF kwam naar voren dat er een aantal vogels van categorie 5 in of in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waargenomen. Er zijn in (de omgeving van) het plangebied voldoende alternatieven aanwezig voor categorie 5 soorten. De nesten van deze vogels zijn dan ook niet jaarrond beschermd.

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten.

Figuur 5.1. De wilde eend en enkele kauwtjes die op de onderzoekslocatie zijn waargenomen.

Figuur 5.2. Soepeenden en kauwtjes in en rondom de plas water binnen de onderzoekslocatie.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

De NDFF maakt geen melding van beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van één kilometer rond de onderzoekslocatie.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren ter plaatse van de onderzoekslocatie. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat sporen van kleine zoogdieren in vegetatie lastig zichtbaar zijn. Gelet op het habitattype zou de onderzoekslocatie en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals diverse algemene muizensoorten en de mol.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten of soorten die alleen onder de zorgplicht vallen en waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.4 Vleermuizen

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende vleermuizen bekend uit de NDFF: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen
Binnen de onderzoekslocatie is geen bebouwing aanwezig. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten zoals in de omgeving bekende soorten: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis kunnen om deze reden worden uitgesloten van de onderzoekslocatie.

Ter plaatse van de onderzoekslocatie is in de aanwezige bomen geen sprake van loszittende schorsdelen. Tevens zijn er geen holtes of gaten waargenomen in de bomen. Door het ontbreken van bomen van voldoende omvang ter plaatse van der onderzoekslocatie kunnen verblijfplaatsen van boombewonende soorten als de rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis worden uitgesloten.

Vliegroute
De woningen en bosschages in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. De aanwezigheid van vliegroutes kan niet worden uitgesloten. Echter gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving zal het hier niet gaan om essentiële vliegroutes. Bovendien zullen bij de werkzaamheden geen vliegroutes worden aangetast.

Foerageergebied
Mogelijk maakt de onderzoekslocatie deel uit van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen. Daar de geplande werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt zullen blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk. Daarnaast zijn in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden voorhanden, in de vorm van tuinen, plantsoenen en het Wilhelminapark.

5.5 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen ter plaatse van de onderzoekslocatie. Gelet op de aard van de onderzoekslocatie wordt het voorkomen van reptielen ter plaatse van de onderzoekslocatie uitgesloten.

Mogelijk is er sprake van leefgebied van algemeen voorkomende amfibieën (bijvoorbeeld bruine kikker en gewone pad).

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.6 Vissen

Omdat er op de onderzoekslocatie geen permanent watervoerende elementen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten. De plas water die tijdens de quickscan is aangetroffen is hoogstwaarschijnlijk ontstaan door een grote hoeveelheid neerslag. Het betreft hier geen permanente plas met water.

5.7 Overige soorten

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavige onderzoekslocatie geen cruciale rol voor plaatselijke beschermde vlinderpopulaties. Omdat er op de onderzoekslocatie geen geschikte permanent watervoerende elementen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van essentieel leefgebied van beschermde libellen worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene diersoorten uit de overige soortgroepen aangetroffen. Zeldzame, beschermde of Rode Lijstsoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Belangrijke reden hiervoor is dat ter plaatse geen geschikt habitat aanwezig is voor deze soorten.

De overige in de Wet natuurbescherming opgenomen ontheffingsplichtige soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6. Samenvatting en conclusie

6.1 Algemeen

In opdracht van de Fijn Wonen is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Gruttostraat te Grou.

Aanleiding tot het onderzoek is de realisatie van vijftien woningen ter plaatse van het onderzoeksterrein.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 4.500 m^2 en bestaat uit een grasveld/ braakliggend terrein met enkele bomen.

6.2 Conclusie soortenbescherming

Binnen de onderzoekslocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels als beschreven in de Wet natuurbescherming aangetroffen. Daarnaast zijn er geen beschermde soorten of potentiële nest – of verblijfplaatsen voor beschermde soorten aangetroffen. Deze worden gelet op het ontbreken van geschikt habitat ook niet verwacht.

De overige te verwachten diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

Binnen de onderzoekslocatie kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Alle in gebruik zijnde vogelnesten zijn beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

6.3 Conclusie gebiedsbescherming

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuidwesten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Alde Feanen. De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt circa drie en een halve kilometer. Gelet op de afstand tot het gebied, de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep is er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

Daarnaast is de locatie gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland. Daar er geen sprake is van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

6.4 Aanbevelingen en advies

Nader onderzoek
Het kan worden uitgesloten dat er nestplaatsen en / of verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn binnen de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar mogelijke nest- en / of verblijfplaatsen is daarom niet nodig.

Broedvogels
Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Zorgplicht
Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

6.5 Verantwoording

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV
M. Vos

Geraadpleegde bronnen

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Bij12, Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C.O., von Helversen & D. Nill (2011). Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Bij12.nl
Libellennet.nl
NDFF.nl [1]
RAVON.nl
SOVON.nl
Synbiosiys.alterra.nl
Vleermuis.net
Vleermuizenindestad.nl
Vlindernet.nl
Vogelbescherming.nl
Zoogdiervereniging.nl

[1] In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Friesland

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid, onderdeel c) provincie Friesland	
Zoogdieren	Aardmuis (*Microtus agrestis*) Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) Bunzing (*Mustela putorius*) Dwergmuis (*Micromys minutus*) Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*) Egel (*Erinaceus europaeus*) Gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*) Haas (*Lepus europeus*) Hermelijn (*Mustela erminea*) Huisspitsmuis (*Crocidura russula*) Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) Ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*) Ree (*Capreolus capreolus*) Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*) Steenmarter (*Martes foines*) Tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*) Veldmuis (*Microtus arvalis*) Vos (*Vulpes vulpes*) Wezel (*Mustela nivalis*) Woelrat (*Arvicola terrestris*)
Amfibieën	Bruine kikker (*Rana temporaria*) Gewone pad (*Bufo bufo*) Kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*) Meerkikker Pelophylax ridibundus (*Rana ridibunda*) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (*Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta*)

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

Bijlage 3 Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van: Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou (fase 2 t/m 5)

MILIEU ADVIESBUREAU
Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van:

Meester P.J. Troelstrawei e.o te Grou

projectnummer
190083

Verantwoording

RAPPORT	
Type onderzoek	**Quickscan Wet natuurbescherming**
Locatie onderzoek	**Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou**
Projectnummer	**190083**
Versie rapportage	**1**
Auteur	**M. Vos**
Controle en vrijgave	**Ing. J. Kamps MSc.**
Paraaf vrijgave	
Datum	**20 maart 2019**

OPDRACHTGEVER	
Naam	**Van Wijnen Vastgoedbeheer Noord B.V.**
	Wetterwille 31
	8447 GB Heerenveen
Contactpersoon	**Dhr. R. R. van der Werff**

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU EcoReest

Info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Kantoor Zuidwolde
Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel: 0528 373 982

Kantoor Appingedam
Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel: 0596 633 355

Kantoor Almere
Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
036 82 00 397

DISCLAIMER
Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming die is uitgevoerd ter plaatse van **Meester P.J. Troelstrawei e.o.** te **Grou**, in opdracht van **Van Wijnen Gorredijk B.V.**.
Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:
- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 5

1.1 Aanleiding en doelstelling 5
1.2 Scope 5
1.3 Kwaliteitsborging 5
1.4 Leeswijzer 6

2. ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING 7

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie en directe omgeving 7
2.2 Beschrijving toekomstige plannen 11
2.3 Beschermde gebieden in de omgeving 12
2.3.1 Natura 2000 12
2.3.2 Natuurnetwerk Nederland 12

3. NATUURWETGEVING 14

3.1 Soortenbescherming 14
3.2 Gebiedsbescherming 15
3.3 Zorgplicht 16

4. METHODE 17

4.1 Literatuurstudie 17
4.2 Veldbezoek 18

5. RESULTATEN 19

5.1 Vaatplanten 19
5.2 Vogels 19
5.3 Grondgebonden zoogdieren 22
5.4 Vleermuizen 22
5.5 Amfibieën en reptielen 24
5.6 Vissen 24
5.7 Overige soorten 24

6. SAMENVATTING EN CONCLUSIE 25

6.1 Algemeen 25
6.2 Conclusie soortenbescherming 25
6.3 Conclusie gebiedsbescherming 26
6.4 Aanbevelingen en advies 26
6.5 Verantwoording 27

GERAADPLEEGDE BRONNEN 28

Bijlage 1 Overzicht vrijgestelde soorten Friesland

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1. Inleiding

In opdracht van Van Wijnen Gorredijk BV is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Meester P.J. Troelstrawei, de Lynbaanstrjitte, de Nij Djipstrjitte, de Jogchum Nieuwenhuisstrjitte en de Friesmastrjitte te Grou.

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding tot het onderzoek zijn de voorgenomen sloopwerkzaamheden en daaropvolgende nieuwbouw ter plaatse van het onderzoeksterrein.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoekslocatie.

1.2 Scope

In dit rapport is een quickscan Wet natuurbescherming beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of schade op kan treden aan bestaande Natura 2000-gebieden. Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Opgemerkt wordt dat deze rapportage geen verstorings- of verslechteringstoets of PAS-berekening bevat. In dit rapport is beoordeeld of significante effecten op Natura 2000-gebied verwacht kunnen worden en of er nadere toetsing met betrekking tot Natura 2000-gebieden noodzakelijk is.

1.3 Kwaliteitsborging

Eco Reest streeft ernaar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2015”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van

beschermde inheemse soorten (ontheffing ff/75a/2014/061, geldig tot 16 maart 2020). Deze ontheffing van de Flora- en faunawet is ook geldig onder de huidige Wet natuurbescherming.

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. In dit hoofdstuk wordt tevens aangegeven welke beschermde gebieden in de directe omgeving aanwezig zijn. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 worden conclusies weergegeven en aanbevelingen gedaan. Besloten wordt met een overzicht van geraadpleegde bronnen.

2. Onderzoekslocatie en nabije omgeving

In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie en directe omgeving

Het onderzoeksterrein is gelegen in de bebouwde kom van Grou en bestaat uit woningen aan de volgende adressen:

- Friesmastrjitte 1 tot en met 9
- Lynbaenstrjitte 1 en 2-0004 tot en met 2-0008
- Friesmastrjitte 2-0009 tot en met 2-0014
- Meester P.J. Troelstrawei 2-0015 tot en met 2-0035 en 5 t/m 15
- Nij Djipstrjitte 2-0001 tot en met 2-0003
- Jogchum Nieuwenhuisstrjitte 18 tot en met 36

Deze woningen bestaan uit lage rijtjeswoningen (Nij Djipstrjitte, Friesmastrjitte, Lynbaenstrjitte), tweelaags galerijflats (Meester P.J. Troelstrawei), en twee-onder-een-kap woningen (Jogchum Nieuwenhuisstrjitte).

In de nabije omgeving is veel groen aanwezig, bestaande uit struikgewas, heggen, verschillende boomsoorten en tuinen. Er zijn geen watervoerende elementen binnen de onderzoekslocatie aanwezig. Ten behoeve van de renovatie worden er geen bestaande landschapselementen verwijderd.

In onderstaande figuur 2.1 is de onderzoekslocatie aangegeven.

Figuur 2.1. Plangebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

In figuur 2.2 tot en met 2.5 zijn overzicht foto’s opgenomen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.2. Nij Djipstrjitte 2-1 t/m 2-3(van rechts naar links).

Figuur 2.3. Meester P.J. Troelstrawei 2-9 t/m 2-14 (van rechts naar links).

Figuur 2.4. Jogchum Nieuwenhuisstrjitte 18 t/m 36 (van links naar rechts).

Figuur 2.5. Friesmastrjitte 6-9 (van links naar rechts).

2.2 Beschrijving toekomstige plannen

De opdrachtgever is voornemens om de huidige woningen te slopen en vervolgens nieuwbouw te realiseren.

Ten behoeve van de werkzaamheden wordt er geen groen verwijderd.

De werkzaamheden zijn onderdeel van een wijkvernieuwing in vijf fasen. De onderzochte woningen bevinden zich grotendeels in fase 4 en 5. De werkzaamheden in deze fases zijn gepland in 2022. Een uitzondering zijn de twee blokken aan Friesmastrjitte 1 tot en met 9. Deze vallen onder fase 3 en worden in 2020 gesloopt.

2.3 Beschermde gebieden in de omgeving

2.3.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuidwesten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Alde Feanen (zie figuur 2.6). De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt circa drie kilometer.

Gelet op de afstand tot het gebied, de aard van het tussenliggende gebied (bebouwing, agrarisch gebied en watergangen) de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep wordt er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2 scope).

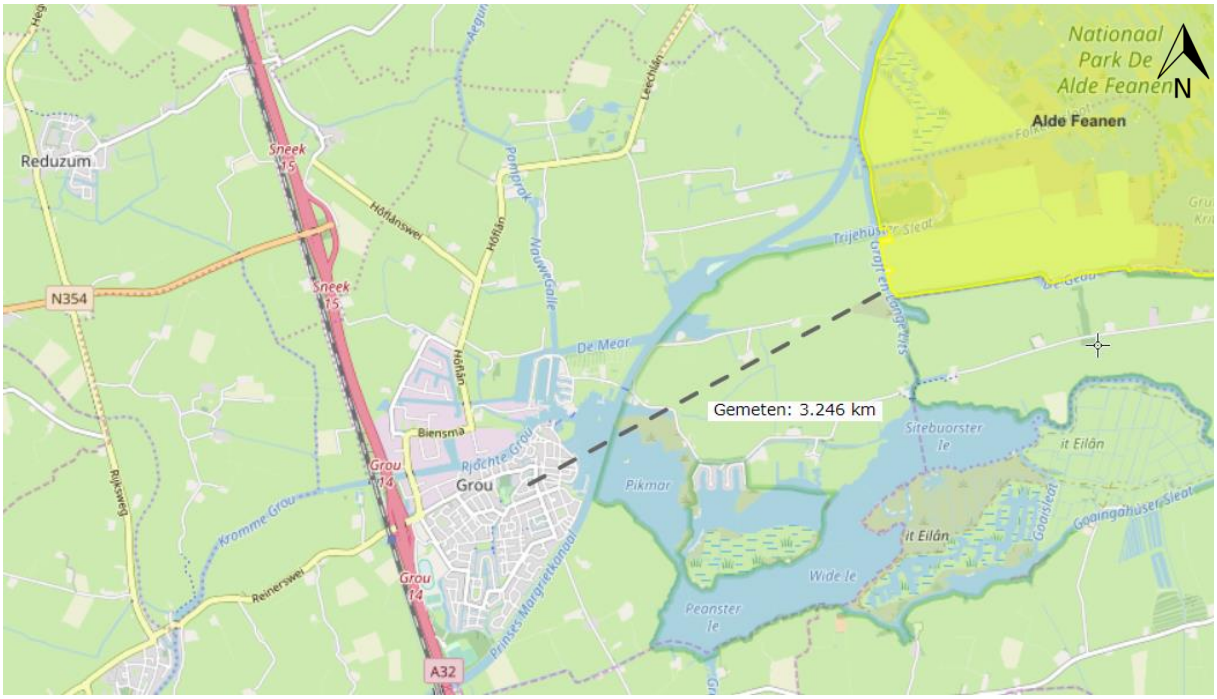

Figuur 2.6. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (bron: Rijksoverheid).

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Op de kaart in figuur 2.7 is te zien dat in de directe omgeving van het plangebied (binnen rode contour) geen sprake is van een gebied uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tussen het plangebied en het NNN wordt een aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van NNN gebieden niet verwacht.

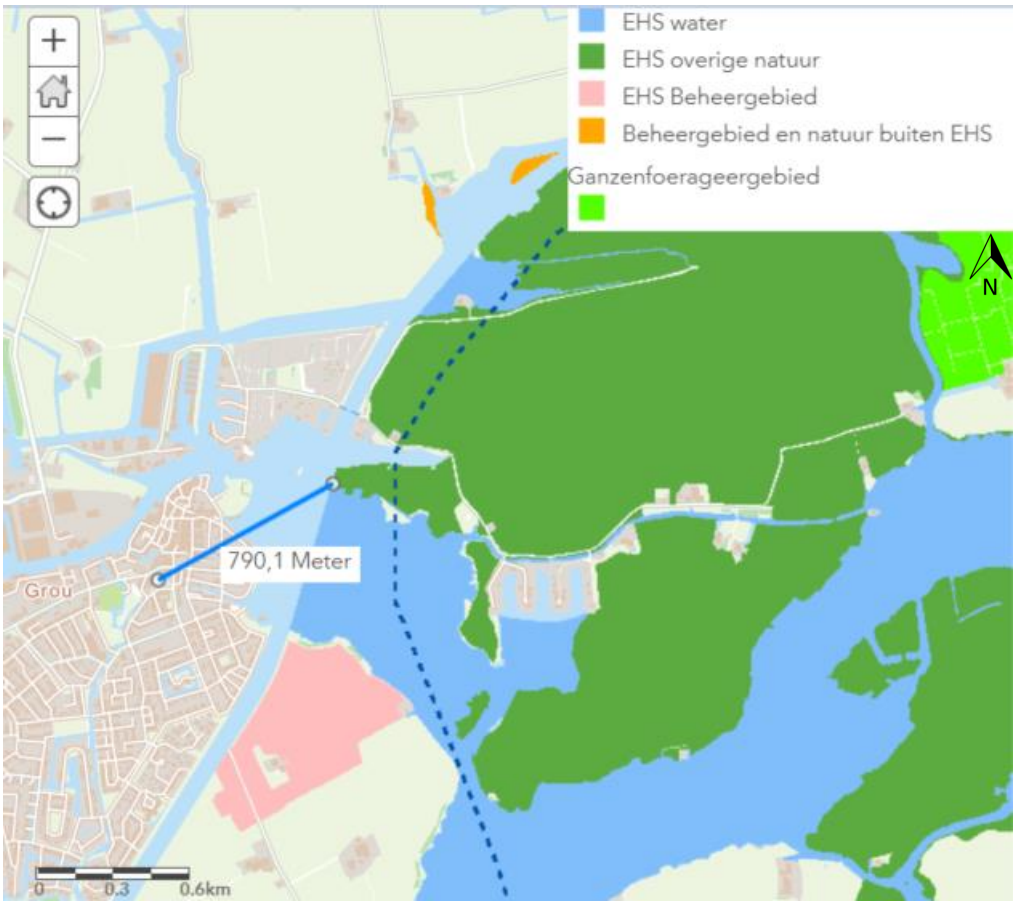

Figuur 2.7. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het NNN (bron: provincie Friesland).

3. Natuurwetgeving

In Nederland is de bescherming van soorten en gebieden geregeld in de Wet natuurbescherming. De provincies zijn bevoegd gezag met betrekking tot het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor soortenbescherming en vergunningen ten behoeve van gebiedsbescherming.

3.1 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.
Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten zijn beschermd indien deze in gebruik zijn. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden , te ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.

3.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000-gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van de Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Dit zijn habitattypen of soorten die typerend zijn voor een bepaald gebied. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op Natura 2000-gebieden waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de provincie nodig is.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van gebieden met veel natuurwaarden. Het NNN moet voorkomen dat planten en dieren door isolatie van gebieden uitsterven en dat de Nederlandse biodiversiteit afneemt. In het NNN zijn opgenomen:

- Natura 2000-gebieden, bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en (robuuste) verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden);
- grote wateren.

Voor het NNN geldt het toetsingskader van het Structuurschema Groene Ruimte 1995 (SGR). Dit is overgenomen in de Nota Ruimte. Deze nota stelt dat ruimtelijke ingrepen moeten worden getoetst op mogelijk negatieve effecten voor de aanwezige natuur- en landschapswaarden. Voor het hele NNN geldt een 'nee, tenzij beginsel'. Op grond hiervan dient directe of indirecte aantasting van bos- en natuurgebied waar mogelijk te worden voorkomen. Er is vrijwel altijd een compensatieverplichting in het provinciaal beleid opgenomen.

3.3 Zorgplicht

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (…);

a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4. Methode

4.1 Literatuurstudie

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar. Hierin is een overzicht gegeven van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van ongeveer één kilometer rond de onderzoekslocatie. Deze staan weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 4.1. Beschermde soorten binnen één kilometer van het onderzoeksgebied.

Soort	Bescherming
Vogels	
Boerenzwaluw	Bern II, Categorie 5**
Boomkruiper	Bern II, Categorie 5**
Buizerd	Bern II, Categorie 4*
Gekraagde Roodstaart	Bern II, Categorie 5**
Gierzwaluw	Categorie 2*
Grauwe Vliegenvanger	Bern II, Categorie 5**
Grote Bonte Specht	Bern II, Categorie 5**
Huismus	Categorie 2*
Huiszwaluw	Bern II, Categorie 5**
Koolmees	Bern II, Categorie 5**
Pimpelmees	Bern II, Categorie 5**
Ransuil	Bern II, Categorie 4*
Zwarte Kraai	Bern II, Categorie 5**
Zwarte Roodstaart	Bern II, Categorie 5**
Vleermuizen	
Gewone dwergvleermuis	HR IV
Laatvlieger	Bern II, HR IV
Meervleermuis	Bern II, HR IV
Ruige dwergvleermuis	Bern II, HR IV
Overige zoogdieren	
Otter	Bern II, HR IV

*Nesten van vogels die behoren tot **categorie 1 tot en met 4** zijn **jaarrond** beschermd.
*Nesten van soorten die vallen onder **categorie 5** zijn eveneens jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze vogelsoorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuur (verspreidingsatlassen en dergelijke). Er zijn geen gegevens aangekocht van bijvoorbeeld PGO's (Particuliere Gegevens beherende Organisaties).

4.2 Veldbezoek

De uitvoering van het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 7 maart 2019 en is uitgevoerd door mevrouw J. Kamps van Eco Reest BV. Het veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden. Tijdens de inventarisatie waren de weersomstandigheden als volgt: regenachtig, bewolkt, windkracht 4 Beaufort, temperatuur 8 graden Celsius.

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of de onderzoekslocatie geschikte biotopen bevat voor beschermde dier- en plantensoorten. Hiervoor zijn de onderzoekslocatie en de nabije omgeving onderzocht op potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten.

5. Resultaten

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 Vaatplanten

De NDFF maakt geen melding van beschermde vaatplanten binnen een straal van een kilometer rond de onderzoekslocatie.

In de tuinen van de woningen komen veelal gecultiveerde soorten voor. De tuinen zijn vaak deels verhard. Er worden gezien de voedselrijke omstandigheden en het beheer (frequent maaien van gazon, deels verharde tuinen) geen beschermde soorten in de tuinen van de woningen verwacht.

5.2 Vogels

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende broedvogels met jaarrond beschermde nesten bekend (NDFF): gierzwaluw, huismus, ransuil en buizerd. De huismussen, die uit het literatuuronderzoek naar voren kwamen zijn in de tuinen binnen de onderzoekslocatie aangetroffen.

De huismus is een uitgesproken standvogel die meestal dichtbij de broedlocatie aanwezig blijft. De huismus komt veelal voor in landelijk gebied met menselijke activiteit. Het voorkeurshabitat bevindt zich op plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met veel groenvoorzieningen. Het geschikte habitat van de huismus bestaat uit een combinatie van factoren, waaronder plekken voor nestgelegenheid, voedsel, dekking (groenvoorzieningen) en plekken voor stofbaden en drinkwater (bron: Vogelbescherming).

Binnen het plangebied zijn potentiële nestlocaties voor de huismus aanwezig onder de eerste rij dakpannen, boven de dakgoot. De woningen aan de Jogchum Nieuwenhuisstrjitte hebben geen pannendaken, maar er bevindt zich een richel tussen de muur en het dak. Deze vormt een geschikte plek voor nesten van huismus (zie figuur 5.1).

Figuur 5.1. Mogelijke toegang tot nestlocaties van huismussen t.p.v. de Jogchum Nieuwenhuisstrjitte.

Gierzwaluwen zijn heel plaatstrouw, jaren achtereen gebruiken ze dezelfde nestplaats. In de regel is de nestplaats gebonden aan bebouwing. Hij broedt voornamelijk in steden en dorpen waar ze zich nestelen in ventilatieschachten, spleten in de muur of onder dakpannen. De voorkeur gaat uit naar wat oudere woonwijken. In de regel geldt dat de gierzwaluw niet instaat is om vanuit het nest op te stijgen. Hij moet zich eerste z'n drie meter naar beneden laten vallen om vervolgens weg te vliegen. Voor een geschikte nestlocatie mogen geen belemmerende elementen zoals bomen voor de in- en uitvliegroute staan (Vogelbescherming).

De ruimtes tussen de gevelpannen en de muren zijn grotendeels met cement dichtgesmeerd. Echter, vanwege de losse flappen bij het lood op de daken en ruimte onder nokpannen en losse dakpannen van de woningen, is het niet uit te sluiten dat nestlocaties van gierzwaluwen aanwezig zijn ter plaatse van de onderzoekslocatie (zie figuur 5.2). Tevens bieden de loodslabben bij de schoorstenen van de woningen ook toegang tot eventuele nestlocaties gierzwaluwen. Daarnaast zijn bij een onderzoek in 2017 in naastgelegen straten zeer hoge aantallen nestlocaties van gierzwaluwen waargenomen (Eco Reest rapport 168040, d.d. 9 november 2017). Hierdoor is de kans groot dat ook binnen het plangebied nestlocaties van gierzwaluwen aanwezig zijn.

Figuur 5.2. Mogelijke toegang tot nestlocaties van gierzwaluwen t.p.v. Lynbaenstrjitte.

De ransuil wordt aangetroffen in diverse landschapstypen met in de nabije omgeving de aanwezigheid van open velden waar ze jagen. Veelal wordt voor het nest gebruik gemaakt van oude nesten van kraaien of eksters in bomen. De ransuil heeft voor het broeden en roesten een voorkeur voor naaldbomen die hem dekking bieden. Het is een soort die niet in of op bebouwing voorkomt (bron: Vogelbescherming). Nestlocaties van de ransuil worden vanwege het ontbreken van een geschikt habitat niet verwacht binnen de onderzoekslocatie.

Het leefgebied van de buizerd bestaat uit uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Het voorkeurshabitat gaat uit naar een combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel. De buizerd broedt het liefst in kruinen van bomen, vaak tegen de rand van het bos of soms lager in struiken. Buizerd paren hebben meerdere nesten in een territorium en wisselen van jaar of jaar tussen de nesten (bron: Vogelbescherming). Nestlocaties van de buizerd worden vanwege het ontbreken van een geschikt habitat niet verwacht binnen de onderzoekslocatie.

Uit de NDFF kwam naar voren dat er een aantal vogels van categorie 5 in of in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waargenomen. Er zijn in (de omgeving van) het plangebied voldoende alternatieven aanwezig voor categorie 5 soorten. De nesten van deze vogels zijn dan ook niet jaarrond beschermd.

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

De NDFF maakt melding van de otter binnen een straal van een kilometer rond de onderzoekslocatie.

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Ze leven in schoon en zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust is. Vanwege het ontbreken van watergangen en geschikte schuilmogelijkheden binnen de onderzoekslocatie worden verblijfplaatsen van de otter uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren ter plaatse van de onderzoekslocatie. Hierbij wordt overigens opgemerkt dat sporen van kleine zoogdieren in vegetatie lastig zichtbaar zijn. Gelet op het habitattype zou de onderzoekslocatie en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals diverse algemene muizensoorten en de mol.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten of soorten die alleen onder de zorgplicht vallen waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.4 Vleermuizen

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn de volgende vleermuizen bekend uit de NDFF: de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger en de meervleermuis.

Verblijfplaatsen
Tijdens het veldbezoek bleek dat er bij diverse blokken met woningen open stootvoegen in de muur aanwezig waren (zie figuur 5.3). Tevens bieden nokpannen en losse dakpannen toegang tot het dak en is er ruimte aanwezig bij de loodslabben bij schoorstenen. De woningen binnen de onderzoekslocatie zijn daarmee potentieel geschikt als paar- zomer-, kraam- of overwinteringslocatie van gebouwbewonende soorten, zoals de in de directe omgeving bekende gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger.

Figuur 5.3. Open stootvoegen die toegang bieden voor vleermuizen aan de Meester P.J. Troelstrawei.

Gewone dwergvleermuizen kunnen in grote groepen overwinteren. In de nazomer worden deze massawinterverblijfplaatsen in grote groepen verkend door voor een dergelijke verblijfplaats te zwermen. Dit gedrag is tot nu toe met name aangetoond bij grotere, hoge gebouwen, zoals flats of kerken. Een zwermlocatie van gewone dwergvleermuizen wordt niet verwacht binnen het onderzoeksgebied.

Vliegroute

De straten en bosschages in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. De aanwezigheid van vliegroutes kan niet worden uitgesloten. Echter gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving zal het hier niet gaan om essentiële vliegroutes. Bovendien zullen bij de werkzaamheden geen vliegroutes worden aangetast.

Foerageergebied

Mogelijk maakt de onderzoekslocatie deel uit van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen. Daar de geplande werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt zullen blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

5.5 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen ter plaatse van de onderzoekslocatie. Gelet op de aard van de onderzoekslocatie wordt het voorkomen van reptielen ter plaatse van de onderzoekslocatie uitgesloten.

Mogelijk is er in de plantvakken met ondergroei onder de bomen sprake van incidentele verblijfplaatsen (landhabitat) van algemeen voorkomende amfibieën (bijvoorbeeld bruine kikker, gewone pad, kleine water salamander).

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming, met betrekking tot deze soorten, geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.6 Vissen

Omdat er op de onderzoekslocatie geen permanent watervoerende elementen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van vissen worden uitgesloten.

5.7 Overige soorten

Door het ontbreken van sleutelfactoren zoals waardplanten speelt onderhavig onderzoekslocatie geen cruciale rol voor plaatselijke beschermde vlinderpopulaties. Omdat er op de onderzoekslocatie geen geschikte permanent watervoerende elementen aanwezig zijn, kan de aanwezigheid van beschermde libellen worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen algemene diersoorten uit de overige soortgroepen aangetroffen. Zeldzame, beschermde of Rode Lijstsoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Belangrijke reden hiervoor is dat ter plaatse geen geschikt habitat aanwezig is voor deze soorten.

De overige in de Wet natuurbescherming opgenomen ontheffingsplichtige soorten zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6. Samenvatting en conclusie

6.1 Algemeen

In opdracht van de Van Wijnen Vastgoedbeheer Noord B.V. is door Eco Reest BV een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou.

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop van woningen en de realisatie van nieuwbouw binnen de onderzoekslocatie.

Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie bestaat uit diverse woningblokken.

6.2 Conclusie soortenbescherming

Binnen de onderzoekslocatie zijn geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten van vogels als beschreven in de Wet natuurbescherming aangetroffen. Er zijn potentieële nestlocaties voor gierzwaluwen aanwezig onder losse dakpannen en losse loodslabben om de schoorstenen. Onder de eerste rij dakpannen en bij richels tussen de muur en het dak zijn potentiële nestlocaties voor huismussen aanwezig.

Daarnaast zijn er potentiële nest – of verblijfplaatsen voor beschermde soorten aangetroffen.
Er kunnen zich verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden onder de daken van de woningen.

De overige te verwachten diersoorten zijn aangemerkt als vrijgestelde soorten waarvoor in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

In de tuinen kunnen algemene vogelsoorten tot broeden komen. Alle in gebruik zijnde vogelnesten zijn beschermd. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

6.3 Conclusie gebiedsbescherming

De onderzoekslocatie is gelegen ten zuidwesten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Alde Feanen. De afstand tussen de onderzoekslocatie en dit Natura 2000-gebied bedraagt circa drie kilometer. Gelet op de afstand tot het gebied, de kernopgave van het gebied en de aard van de geplande ingreep is er geen onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming uitgevoerd.

Daarnaast is de locatie gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland. Daar er geen sprake is van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN is verder onderzoek naar invloeden op het NNN niet van toepassing.

6.4 Aanbevelingen en advies

Nader onderzoek

Het kan niet worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen aanwezig zijn in de bebouwing. Nestplaatsen van gierzwaluwen en huismussen en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn streng beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming.

Om te bepalen of er al dan geen vleermuisverblijfplaatsen en nestplaatsen van gierzwaluwen en huismussen in de bebouwing aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2017. Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september.

Voor het onderzoek naar de huismus en de gierzwaluw wordt de methode uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus aangehouden. Huismusonderzoek vindt plaats middels twee veldbezoeken in de periode april – 20 juni.

Het onderzoek naar gierzwaluw bestaat uit drie bezoeken in de periode juni – half juli.

Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Broedvogels

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen tevens geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Aangeraden wordt om geen sloopwerkzaamheden op te starten binnen het broedseizoen (globaal 1 maart tot en met 1 september). Indien binnen het broedseizoen ontwikkelingen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Als bij de controle nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

6.5 Verantwoording

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV
J. Kamps

Geraadpleegde bronnen

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Bij12, Kennisdocument Gierzwaluw *Apus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017.

Bij12, Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*, versie 1.0, juli 2017.

Dietz, C.O., von Helversen & D. Nill (2011). Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Libellennet.nl
NDFF.nl [1]
RAVON.nl
SOVON.nl
Synbiosiys.alterra.nl
Vleermuis.net
Vleermuizenindestad.nl
Vlindernet.nl

[1] In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mogen niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Bijlage 1

Overzicht vrijgestelde soorten provincie Friesland

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid, onderdeel c) provincie Friesland	
Zoogdieren	Aardmuis (*Microtus agrestis*) Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) Bunzing (*Mustela putorius*) Dwergmuis (*Micromys minutus*) Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*) Egel (*Erinaceus europaeus*) Gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*) Haas (*Lepus europeus*) Hermelijn (*Mustela erminea*) Huisspitsmuis (*Crocidura russula*) Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) Ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*) Ree (*Capreolus capreolus*) Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*) Steenmarter (*Martes foines*) Tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*) Veldmuis (*Microtus arvalis*) Vos (*Vulpes vulpes*) Wezel (*Mustela nivalis*) Woelrat (*Arvicola terrestris*)
Amfibieën	Bruine kikker (*Rana temporaria*) Gewone pad (*Bufo bufo*) Kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*) Meerkikker Pelophylax ridibundus (*Rana ridibunda*) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (*Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta*)

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

Bijlage 4 Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen ter plaatse van: Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou (fase 2 t/m 5)

MILIEU ADVIESBUREAU
Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen ter plaatse van:

Meester P.J. Troelstrawei e.o.
te Grou

projectnummer
190922

TITELBLAD

RAPPORT	
Type onderzoek	Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen
Locatie onderzoek	Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou
Projectnummer	190922
Versie rapportage	1.0
Auteur	M. Vos
Controle en vrijgave	J. Kamps
Paraaf vrijgave	
Datum	13 december 2019
OPDRACHTGEVER	
Naam	Van Wijnen Vastgoedbeheer Noord B.V.
Contactpersoon	Dhr. R. R. van der Werff
Adres	Wetterwille 31, 8447 GB Heerenveen

UITGEVOERD DOOR

info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Kantoor Zuidwolde
Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel: 0528 373 982

Kantoor Appingedam
Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel: 0596 633 355

Kantoor Almere
Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
036 82 00 397

DISCLAIMER
Dit rapport is het resultaat van een nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen dat is uitgevoerd ter plaatse van Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou, in opdracht van Van Wijnen Vastgoedbeheer Noord B.V..
Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:
- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1. INLEIDING 4
1.1 Aanleiding en doelstelling 4
1.2 Kwaliteitsborging 4
1.3 Leeswijzer 5

2. ONDERZOEKSLOCATIE 6
2.1 Beschrijving onderzoekslocatie 6
2.2 Werkzaamheden 9

3. ONDERZOEKSOPZET 10
3.1 Vleermuizen 10
3.2 Huismussen 10
3.3 Gierzwaluw 11

4. RESULTATEN 12
4.1 Vleermuis 12
4.1.1 Verblijfplaatsen 12
4.1.2 Foerageergebied 13
4.1.3 Vliegroutes 13
4.2 Huismus 13
4.3 Gierzwaluw 14
4.4 Overige waarnemingen 16

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 17
5.1 Functie van het plangebied per soort(groep) 17
5.1.1 Vleermuizen 17
5.1.2 Huismussen 17
5.1.3 Gierzwaluwen 17
5.1.4 Spreeuw 17
5.2 Vervolgstappen 18
5.2.1 Ontheffing 18
5.2.2 Mitigerende maatregelen 18
5.2.3 Zorgplicht 19
5.3 Samenvatting 19
5.4 Verantwoording 20

LITERATUURLIJST 21

BIJLAGEN
1 Nadere informatie wetgeving

1. INLEIDING

In opdracht van Van Wijnen Vastgoedbeheer Noord B.V. is door Eco Reest BV een nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen ter plaatse van Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en de doelstelling van het onderzoek, en de wijze van kwaliteitsborging.

1.1 Aanleiding en doelstelling

Vanwege het beoogde project is een quickscan uitgevoerd door Eco Reest ter plaatse van Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou (rapportnummer 190083, 20 maart 2019). Hieruit is naar voren gekomen dat de locatie geschikt is voor verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen. Om vast te stellen of uit te sluiten dat zich verblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van één of meerdere soorten op de locatie bevinden is nader onderzoek uitgevoerd. Tevens is bepaald of de locatie leefgebied vormt voor een van de genoemde soorten.

Doel van het nader onderzoek is tweeledig:

- Er wordt vastgesteld of en hoe panden binnen het onderzoeksgebied worden gebruikt door vleermuizen, huismussen of gierzwaluwen. Bij aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen wordt tevens de functie (kraam- zomer- of paarverblijfplaats) van de verblijfplaatsen bepaald. Daarnaast wordt vastgesteld of er essentiële vliegroutes en / of essentiële foerageergebieden aanwezig zijn.
- Er wordt bepaald of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden.

1.2 Kwaliteitsborging

Eco Reest BV streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren:

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2015”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk.

Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Conform de eisen uit onze ethische code houdt Eco Reest alle gegevens geheim, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

In het titelblad is de kwaliteitscontrole van deze rapportage weergegeven.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse soorten (ontheffing FF/75A/2014/061, geldig tot 16 maart 2020).

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de onderzoekslocatie besproken. Hoofdstuk 3 bevat een onderzoeksopzet. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van het uitgevoerde onderzoek. Besloten wordt met hoofdstuk 5; de conclusies en advies voor eventueel benodigde vervolgstappen voor het project.

2. ONDERZOEKSLOCATIE

In dit hoofdstuk is de onderzoekslocatie beschreven en weergegeven.

2.1 Beschrijving onderzoekslocatie

Het onderzoeksterrein is gelegen in de bebouwde kom van Grou en bestaat uit woningen aan de volgende adressen:

- Friesmastrjitte 1 tot en met 9
- Lynbaenstrjitte 1 en 2-0004 tot en met 2-0008
- Friesmastrjitte 2-0009 tot en met 2-0014
- Meester P.J. Troelstrawei 2-0015 tot en met 2-0035 en 5 t/m 15
- Nij Djipstrjitte 2-0001 tot en met 2-0003
- Jogchum Nieuwenhuisstrjitte 18 tot en met 36

Deze woningen bestaan uit lage rijtjeswoningen (Nij Djipstrjitte, Friesmastrjitte, Lynbaenstrjitte), tweelaags galerijflats (Meester P.J. Troelstrawei), en twee-onder-een-kap woningen (Jogchum Nieuwenhuisstrjitte).

In de nabije omgeving is veel groen aanwezig, bestaande uit struikgewas, heggen, verschillende boomsoorten en tuinen. Er zijn geen watervoerende elementen binnen de onderzoekslocatie aanwezig. Ten behoeve van de renovatie worden er geen bestaande landschapselementen verwijderd.

In onderstaande figuur 2.1 is de onderzoekslocatie aangegeven.

Figuur 2.1. Plangebied (rood omlijnd, bron achtergrondkaart: ArcGIS).

In figuur 2.2 tot en met 2.5 zijn overzicht foto's opgenomen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.2. Nij Djipstrjitte 2-1 t/m 2-3 (van rechts naar links).

Figuur 2.3. Meester P.J. Troelstrawei 2-9 t/m 2-14 (van rechts naar links).

Figuur 2.4. Jogchum Nieuwenhuisstrjitte 18 t/m 36 (van links naar rechts).

Figuur 2.5. Friesmastrjitte 6-9 (van links naar rechts).

2.2 Werkzaamheden

De opdrachtgever is voornemens om de huidige woningen te slopen en vervolgens nieuwbouw te realiseren.

De werkzaamheden zijn onderdeel van een wijkvernieuwing in vijf fasen. De onderzochte woningen bevinden zich grotendeels in fase 4 en 5. De werkzaamheden in deze fases zijn gepland in 2022.
Een uitzondering zijn de twee blokken aan Friesmastrjitte 1 tot en met 9. Deze vallen onder fase 3 en worden in 2020 gesloopt.

3. ONDERZOEKSOPZET

In dit hoofdstuk zijn de methoden van het veldonderzoek per onderzochte soort(groep) beschreven.

3.1 Vleermuizen

Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen uit de meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2017). Het vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden door middel van vier bezoekronden. Hiervan zijn twee ronden uitgevoerd tijdens de kraamtijd van vleermuizen. Daarnaast zijn twee bezoekronden uitgevoerd tijdens de paartijd van vleermuizen. Tegelijkertijd met het onderzoek naar verblijfplaatsen zijn ook de functie vliegroute en leefgebied onderzocht.

Met behulp van een batdetector D240x is de aanwezigheid van (kraam- zomer- of paar-) verblijfplaatsen van vleermuizen in het pand in beeld gebracht. Gedurende de bezoeken is de onderzoekslocatie twee uur lang onderzocht op verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen. Twee onderzoeksronden hebben plaatsgevonden in de avonduren, na zonsondergang. Twee ronden zijn uitgevoerd vanaf twee uur voor zonsopkomst. Hierbij zijn geluids- en visuele waarnemingen genoteerd en ultrasone geluiden van vleermuizen opgenomen.

Analyse van opgenomen vleermuisgeluiden heeft, waar nodig, plaatsgevonden met behulp van het programma Wavesurfer of Batsound. Hierbij is met behulp van sonogrammen het in het veld opgenomen geluid op soort gedetermineerd.

Het onderzoek naar vleermuizen heeft op de volgende data plaatsgevonden:

Tabel 3.1 Uitgevoerde onderzoeksronden vleermuizen

Bezoek	Datum (2019)	Starttijd	Weersomstandigheden	Aantal veldwerkers	Typen verblijfplaatsen
1	12 juni	21:00	Droog, 12°C, 3 Beaufort	6	Kraam- en zomerverblijfplaatsen
2	18 juli	03:30	Droog, 15°C, 1 Beaufort	5	Kraam- en zomerverblijfplaatsen
3	20 augustus	21:45	Droog, helder, 13°C, 1 Beaufort	5	Paar- en zomerverblijfplaatsen
4	12 september	05:00	Droog, 13°C, 1 Beaufort	5	Paar- en zomerverblijfplaatsen

3.2 Huismussen

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd overeenkomstig de eisen uit de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2017). Deze schrijft voor dat er twee veldbezoeken moeten plaatsvinden in de periode van 1 april tot 20 juni. Deze veldbezoeken moeten tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst of 1 à 2 uur voor zonsondergang worden uitgevoerd bij droog weer.

Het doel van het nader onderzoek naar huismussen is het vaststellen of uitsluiten van jaarrond beschermde nestplaatsen van deze soort binnen het onderzoeksgebied. In geval er sprake is van nestelende huismussen in het onderzoeksgebied, is tevens vastgesteld om hoeveel nestplaatsen het gaat.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker om het exacte gedrag en de nestlocaties in detail te kunnen bepalen. Nestlocaties zijn vastgesteld op basis van nest indicerende

waarnemingen, zoals zingende mannetjes, bezoeken aan potentiele nestplaatsen, transport van nestmateriaal en transport van voedsel voor de jongen.

Het onderzoek naar huismussen heeft op de volgende data plaatsgevonden:

Tabel 3.2 Uitgevoerde onderzoeksronden huismus

Bezoek	Datum (2019)	Weersomstandigheden	Aantal veldwerkers
1	19 april 2019	Helder, 14°C, 1 Beaufort	1
2	7 mei 2019	Bewolkt, 10°C, 2 Beaufort	1

3.3 Gierzwaluw

Het doel van het nader onderzoek naar gierzwaluwen is het vaststellen of zo ja hoe het onderzoeksgebied gebruikt wordt door gierzwaluwen. In geval er sprake is van nestelende gierzwaluwen in het onderzoeksgebied, is tevens vastgesteld om hoeveel nestplaatsen het gaat.

Het onderzoek naar gierzwaluwen is uitgevoerd middels drie veldbezoeken in de avond (zie tabel 3.3) in de periode 1 juni – 15 juli, conform de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2017). Hierbij is het onderzoek gestart één uur voor zonsondergang.

Tijdens het onderzoek is ernaar gestreefd alle nestplaatsen exact vast te stellen door het noteren van in- of uitvliegende of roepende gierzwaluwen. Om het aantal nestplaatsen op voldoende betrouwbare wijze vast te stellen is de capaciteit aan onderzoekers aangepast aan de onderzoekslocatie. Hiermee wordt ervoor zorggedragen dat gedurende het onderzoek het gehele onderzoeksgebied steeds kon worden overzien.

Het onderzoek naar gierzwaluwen heeft op de volgende data plaatsgevonden:

Tabel 3.3 Uitgevoerde onderzoeksronden gierzwaluw

Bezoek	Datum (2019)	Weersomstandigheden	Aantal veldwerkers
1	12 juni 2019	Droog, 12°C, 3 Beaufort	1
2	25 juni 2019	Droog, 30°C, 1 Beaufort	1
3	16 juli 2019	Droog, 16°C, 1 Beaufort	1

4. RESULTATEN

In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het veldonderzoek per onderzochte soort(groep) beschreven.

4.1 Vleermuis

4.1.1 Verblijfplaatsen

Omdat er twee uitvliegende gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen op Meester P.J. Troelstrawei 2-0020 tijdens de eerste kraamronde, wordt geconcludeerd dat er een zomerverblijfplaats van deze soort aanwezig is op het genoemde adres. De exacte locaties van de verblijfplaats is op kaart weergegevens in figuur 4.1.

Vooral de winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn moeilijk aan te tonen. Er mag zekerheidshalve vanuit gegaan worden dat een plek die als zomerverblijfplaats van een mannetje in gebruik is, tevens ook als winterverblijf wordt gebruikt. Plekken met een paarverblijfplaats of een kraamkolonie kunnen ook als winterverblijf gebruikt worden. Binnen het onderzoeksterrein kunnen winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis niet worden uitgesloten, omdat er een zomerverblijfplaats aanwezig is. Gezien het lage aantal dieren dat is waargenomen zal het niet om een massa winterverblijf gaan, maar om een verblijfplaats van één of enkele dieren.

Bij de twee woningblokken ter plaatse van Friesmastrjitte 1 tot en met 9 die in fase 3 zijn opgenomen, zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

In de nabije omgeving, maar buiten de onderzoekslocatie zijn meerdere waarnemingen van paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuizen aangetroffen. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat in de nabije buurt van de onderzoekslocatie meerdere woningen met voor vleermuizen geschikte verblijflocaties aanwezig zijn voor vleermuizen.

Tabel 4.1 Veldbezoeken en waarnemingen vleermuizen

Bezoek	Adres	Waarneming	Soort verblijfplaats
1	Meester P.J. Troelstrawei 2-0020	2x uitvliegende gewone dwergvleermuizen tussen kantpan	zomerverblijfplaats
2	n.v.t.	Geen waarneming verblijflocaties binnen plangebied	n.v.t.
3	n.v.t.	Geen waarneming verblijflocaties binnen plangebied	n.v.t.
4	n.v.t.	Geen waarneming verblijflocaties binnen plangebied	n.v.t.
5	n.v.t.	Geen waarneming verblijflocaties binnen plangebied	n.v.t.

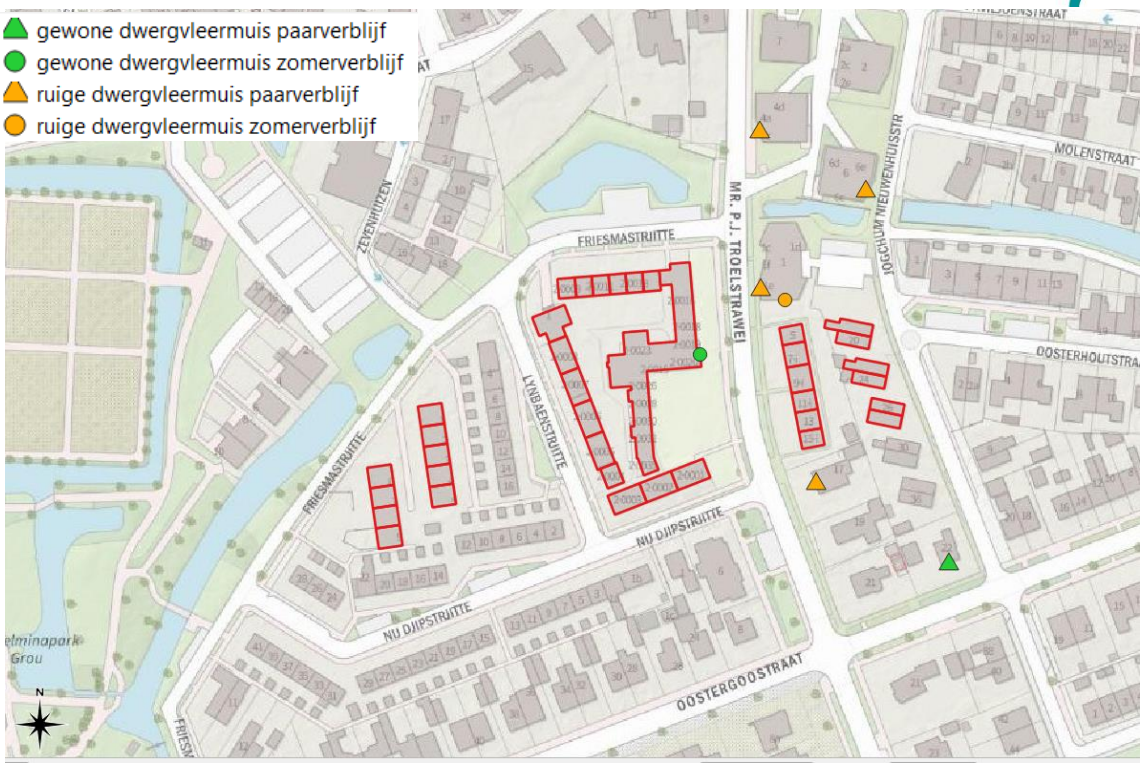

Figuur 4.1 Waarnemingen vleermuizen

4.1.2 Foerageergebied

De omgeving wordt in lage aantallen gewone en ruige dwergvleermuizen gebruikt als foerageergebied. Het gaat om dwergvleermuizen in de buurt die voor het invliegen of na het uitvliegen aan het jagen zijn. Gedurende de nacht is er weinig activiteit. Bovendien is in de directe omgeving voldoende soortgelijk habitat aanwezig in de vorm van tuinen en plantsoenen. Het gaat daarom niet om een essentieel foerageergebied.

4.1.3 Vliegroutes

Overvliegende dieren zijn in lage aantallen waargenomen. Er wordt daarom binnen of rond de onderzoekslocatie geen essentiële vliegroutes verwacht.

4.2 Huismus

Tijdens het veldonderzoek zijn meerdere nestplaatsen van huismussen waargenomen. Hierbij zijn zowel zingende mannetjes als bezoeken aan aanwezige nestplaatsen waargenomen. In totaal zijn er vijf nestplaatsen van huismussen aanwezig in het onderzoeksgebied. De nestplaatsen bevinden zich onder de eerste rij dakpannen van Meester P.J. Troelstrawei nummer 5, nummer 7, nummer 9, nummer 11 en nummer 2-0015.

Bij de twee woningblokken ter plaatse van Friesmastrjitte 1 tot en met 9 die in fase 3 zijn opgenomen, zijn geen nestplaatsen van huismussen aangetroffen.

Aan de Lynbaenstrjitte, in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn nog vijf nestlocaties van huismus aangetroffen. Deze locaties vallen buiten het onderzoeksgebied.

De waargenomen nestlocaties zijn op kaart weergegeven in figuur 4.2. De adressen zijn tevens opgesomd in tabel 4.2.

Tabel 4.2 Overzicht waarnemingen huismus

Bezoek	Adres	Locatie nestplaatsen
1	Meester P.J. Troelstrawei 5	1x Huismusnest onderste rij dakpan
2	Meester P.J. Troelstrawei 5	1x Huismusnest onderste rij dakpan
	Meester P.J. Troelstrawei 7	1x Huismusnest onderste rij dakpan
	Meester P.J. Troelstrawei 9	1x Huismusnest onderste rij dakpan
	Meester P.J. Troelstrawei 11	1x Huismusnest onderste rij dakpan
	Meester P.J. Troelstrawei 2-0015	1x Huismusnest onderste rij dakpan

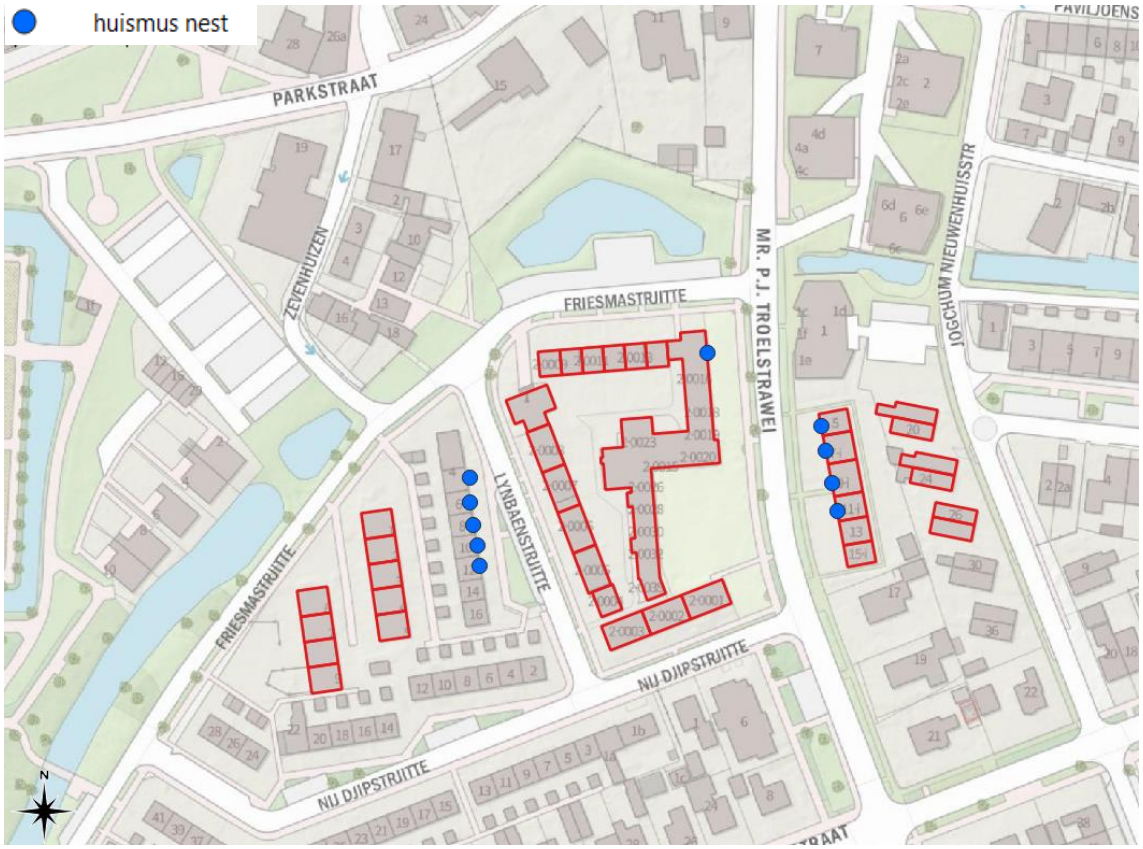

Figuur 4.2. Waarnemingen nestlocaties huismus

Het onderzoeksgebied maakt geen deel uit van het foerageergebied van huismus. In de omgeving van de onderzoekslocatie is veel groen aanwezig. Dit gebied wordt niet aangetast tijdens de werkzaamheden. Essentiele foerageergebied voor de huismus wordt daarom niet aangetast.

4.3 Gierzwaluw

Tijdens het veldonderzoek zijn op diverse locaties in- of uitvliegende gierzwaluwen waargenomen. Er wordt geconcludeerd dat er vijf nestplaatsen van gierzwaluw in het onderzoeksgebied aanwezig. Daarnaast zijn er in en direct rond de onderzoekslocatie circa dertig foeragerende gierzwaluwen waargenomen. Een enkele vertoonden binding met de onderzochte panden. Naar verwachting heeft het overige deel een nestplaats in de woningen aan de Lynbaenstrjitte en de Nij Djipstrjitte ten zuidwesten van het onderzoeksgebied. Deze woningen zijn 2017 door Eco Reest onderzocht en hier

zijn hoge aantallen nestplaatsen aangetroffen[1]. In de woningen aan de Lynbaenstrjitte, tegenover het onderzoeksgebied zijn ook dit jaar meerdere nestlocaties van gierzwaluw aangetroffen (zie figuur 4.3)

Bij de twee woningblokken ter plaatse van Friesmastrjitte 1 tot en met 9 die in fase 3 zijn opgenomen, zijn geen nestplaatsen van gierzwaluwen aangetroffen.

De waargenomen nestlocaties zijn op kaart weergegeven in figuur 4.3. De adressen zijn tevens opgesomd in tabel 4-3.

Tabel 4.3 Overzicht waarnemingen gierzwaluw

Bezoek	Adres	Locatie nestplaatsen
1	Friesmastrjitte 2-0013	1x Gierzwaluwnest 2e nokpan links van de schoorsteen
2	Meester P.J. Troelstrawei 2-0024	1x Gierzwaluwnest losse gevelpan links van de schoorsteen
3	Meester P.J. Troelstrawei 9	1x Gierzwaluwnest voorzijde (3 gierzwaluwen)
	Meester P.J. Troelstrawei 2-0024	1x Gierzwaluwnest losse gevelpan links van de schoorsteen, 1x nestlocatie losse gevelpan rechts van de schoorsteen en 1x nestlocatie 2e gevelpan vanaf onder rechts van schoorsteen

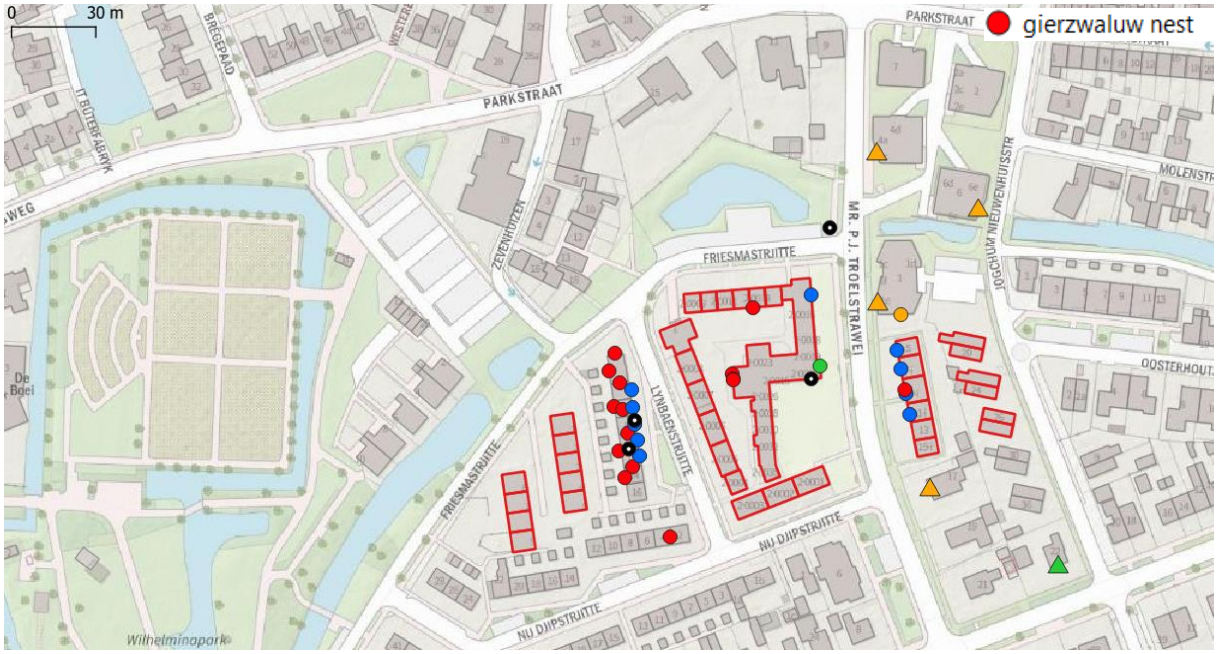

Figuur 4.3 Waarnemingen nestlocaties gierzwaluw (rode stip) ten opzichte van overige waarnemingen (huismusnest = blauwe stip, spreeuwennest = zwarte stip, zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis = groene stip, zomerverblijfplaats ruige dwergvleermuis = gele stip, paarverblijf gewone dwergvleermuis = groene driehoek, paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis = gele driehoek).

[1] Nader onderzoek vleermuizen gierzwaluwen en huismussen ter plaatse van: de Nij Djipstrjitte en de Lynbaenstrjitte te Grou (projectnummer 161840). Eco Reest, 9 november 2017.

4.4 Overige waarnemingen

Tijdens het veldbezoek zijn binnen de onderzoekslocatie nesten van de spreeuw waargenomen op Meester P.J. Troelstrawei 2-0020. Alle broedvogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen dan niet worden verstoord. Nesten van spreeuw zijn tevens opgenomen in categorie vijf van de lijst met jaarrond beschermde soorten. Dit houdt in dat onder bepaalde omstandigheden deze nesten toch jaarrond beschermd zijn. Gezien het aantal nestplaatsen binnen de onderzoekslocatie en de geschiktheid van de omgeving voor deze soort, is voldoende alternatieve nestgelegenheid beschikbaar en zijn deze nestplaatsen daarom niet jaarrond beschermd.

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk vindt u de conclusies en aanbevelingen die uit de resultaten van de veldbezoeken voortvloeien, per soort(groep).

5.1 Functie van het plangebied per soort(groep)

5.1.1 Vleermuizen

Bij de voorgenomen werkzaamheden in fase 4 en 5 wordt een overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen. Uit de veldbezoeken voor het vleermuisonderzoek komt naar voren dat er een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis binnen de onderzoekslocatie aanwezig is. De locatie van deze verblijfplaats bevindt zich aan de Meester P.J. Troelstrawei 2-0020. De invliegopening is bij de onderste kantpan.

Bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden aan de twee woningblokken ter plaatse van Friesmastrjitte 1 tot en met 9 die in fase 3 zijn opgenomen, wordt geen overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen.

In het overige deel van onderzoeksterrein zijn alleen foeragerende of doortrekkende vleermuizen waargenomen. Gezien de lage aantallen gaat het hier niet om een essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes. Bovendien zijn in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig.

5.1.2 Huismussen

Bij de voorgenomen werkzaamheden in fase 4 en 5 wordt een overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van huismussen. Uit het huismussenonderzoek is gebleken dat er diverse broedgevallen van huismussen aanwezig zijn. Het gaat om vijf nestplaatsen van huismus ter plaatse van Meester P.J. Troelstrawei nummer 5, nummer 7, nummer 9, nummer 11 en nummer 2-0015. De nestplaatsen bevinden zich onder de eerste rij dakpannen.

Bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden aan de twee woningblokken ter plaatse van Friesmastrjitte 1 tot en met 9 die in fase 3 zijn opgenomen, wordt geen overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van huismussen.

5.1.3 Gierzwaluwen

Bij de voorgenomen werkzaamheden in fase 4 en 5 wordt een overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van gierzwaluwen. Van tenminste vijf locaties binnen het onderzoeksgebied is vastgesteld dat deze functioneren als nestgelegenheid. Ter plaatse zijn in- en uitvliegende gierzwaluwen waargenomen die de nesten bezoeken. Hieruit wordt geconcludeerd dat de nesten opgroeiende jongen bevatten.

Bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden aan de twee woningblokken ter plaatse van Friesmastrjitte 1 tot en met 9 die in fase 3 zijn opgenomen, wordt geen overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van gierzwaluwen.

5.1.4 Spreeuw

Er is een nest aangetroffen van de spreeuw. Nesten van spreeuw zijn tevens opgenomen in categorie vijf van de lijst met jaarrond beschermde soorten. Dit houdt in dat onder bepaalde omstandigheden deze nesten toch jaarrond beschermd zijn. Gezien het aantal nestplaatsen binnen de onderzoekslocatie en de geschiktheid van de omgeving voor deze soort, is voldoende alternatieve

nestgelegenheid beschikbaar en zijn deze nestplaatsen daarom niet jaarrond beschermd. Echter, het nest van spreeuw is wel beschermd zolang er in gebroed wordt of nog jongen in aanwezig zijn.

5.2 Vervolgstappen

5.2.1 Ontheffing

Bij de woningblokken ter plaatse van Friesmastrjitte 1 tot en met 9, die in fase 3 zijn opgenomen en in 2020 worden gesloopt, wordt geen overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming bij de voorgenomen sloopwerkzaamheden. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het slopen van deze twee woningblokken is daarom niet noodzakelijk. Voor de overige woningblokken die in fase 4 en 5 zijn opgenomen, wordt wel een overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Voor het wegnemen of verstoren van een functionele verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en nestplaatsen van huismus en gierzwaluw is wettelijk gezien een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Gedeputeerde Staten kan onder Artikel 3.3 lid 4 en Artikel 3.8 lid 5 een ontheffing verlenen “in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”, in het geval er geen andere bevredigende oplossing is én de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (art. 3.3) of er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (art. 3.8).

Om een ontheffing te verkrijgen moet bij de aanvraag een activiteitenplan meegestuurd worden, waarin wordt beschreven hoe elke verblijfplaats die komt vervallen gecompenseerd te wordt en hoe bij de uitvoer van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van de beschermde soorten.

De officiële termijn voor het verkrijgen van een besluit van de provincie ten aanzien van de Wet natuurbescherming is 13 weken, met een mogelijkheid tot verlenging van 7 weken. Gezien de lange afhandeltijd en de tijd die nodig is als gewenningsperiode of voor een op kwetsbare periodes aangepaste planning, wordt geadviseerd dit ruim voor het uitvoeren van de werkzaamheden te doen.

5.2.2 Mitigerende maatregelen

Voor verblijfplaatsen van vleermuizen geldt dat er alternatieve verblijfplaatsen moeten worden aangeboden als de huidige verblijfplaatsen worden aangetast. Ook voor nestplaatsen van huismussen en gierzwaluwen geldt dat er alternatieve nestplaatsen moeten worden aangeboden als de huidige nestplaatsen worden aangetast. Deze alternatieve nest- of verblijfplaatsen moeten tijdig voor de werkzaamheden worden aangeboden, omdat er rekening gehouden moet worden met een gewenningsperiode.

De concrete uitwerking van de benodigde mitigerende maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan. Binnen de Wet natuurbescherming is het vereist dat de werkzaamheden plaats vinden onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Deze geeft, in overleg met de opdrachtgever, aan waar zich geschikte locaties bevinden voor het plaatsen van alternatieve voorzieningen. Tevens adviseert deze in eventuele maatregelen die nodig zijn voor aanvang of tijdens

het project. Hierbij moet gedacht worden aan de planning van het werk, bijvoorbeeld om kwetsbare periodes te ontzien en om rekening te houden met de gewenningstijd die nodig is voor alternatieve verblijfplaatsen. Ook dienen de woningen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te worden gemaakt voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Dit mag pas na ontvangst van de ontheffing.

5.2.3 Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

5.3 Samenvatting

Bij de voorgenomen werkzaamheden in fase 4 en 5 wordt er een overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden worden nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetast. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Hierom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Binnen de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk voor deze soorten alternatieve voorzieningen aan te bieden. Tevens zijn er, afhankelijk van de planning van het project zeer waarschijnlijk tijdelijke voorzieningen nodig. Uitwerking van deze maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan.

Tevens zijn in het gebied enkele algemene en licht beschermde soorten aanwezig. Deze soorten vallen onder tabel 1, waarvoor bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling geldt. Voor deze soorten en soorten die niet beschermd zijn, blijft te allen tijde de zorgplicht wel gelden.

Onderstaande tabel en figuur geeft een overzicht van de resultaten.

Tabel 5.1 Samenvatting van de resultaten

Adres	Resultaat	Planning	Ontheffing nodig	Maatregelen nodig bij
Meester P. J. Troelstrawei 5	1x huismusnest	2022	Ja	sloopwerkzaamheden
Meester P. J. Troelstrawei 7	1x huismusnest	2022	Ja	sloopwerkzaamheden
Meester P. J. Troelstrawei 9	1x huismusnest	2022	Ja	sloopwerkzaamheden
	1x gierzwaluwnest	2022	Ja	sloopwerkzaamheden
Meester P. J. Troelstrawei 11	1x huismusnest	2022	Ja	sloopwerkzaamheden
Meester P. J. Troelstrawei 2-0013	1x gierzwaluwnest	2022	Ja	sloopwerkzaamheden
Meester P. J. Troelstrawei 2-0015	1x huismusnest	2022	Ja	sloopwerkzaamheden
Meester P. J. Troelstrawei 2-0020	1x zomerverblijf gewone dwergvleermuis	2022	Ja	sloopwerkzaamheden
	1x spreeuwnest	2022	Nee	geen maatregelen, mits het nest buiten het broedseizoen wordt verwijderd
Meester P. J. Troelstrawei 2-0024	3x gierzwaluwnest	2022	Ja	sloopwerkzaamheden

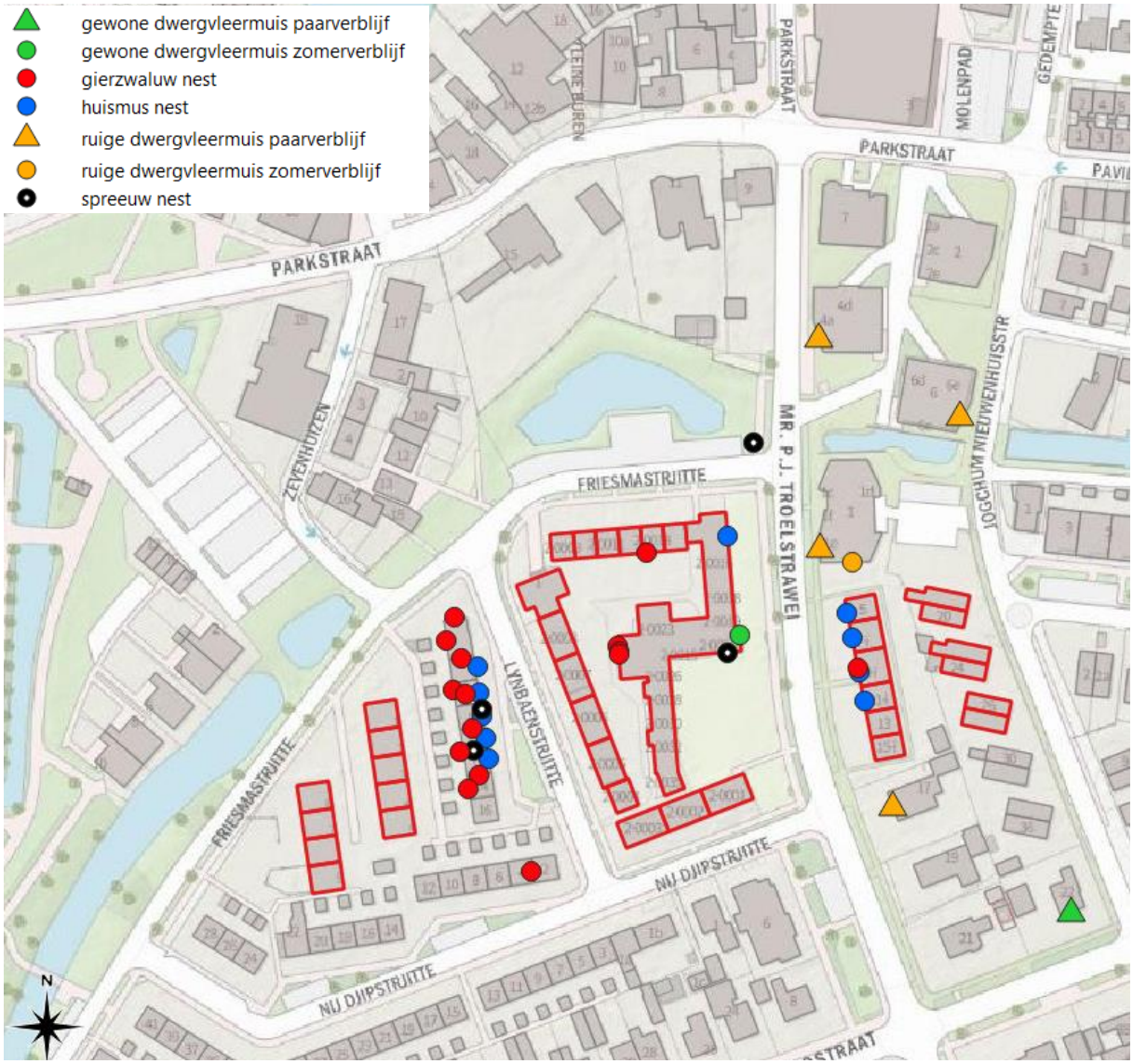

5.4 Verantwoording

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies, indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest BV
M. Vos

LITERATUURLIJST

Boeken / documenten

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis Pipistrellus pipistrellus. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw Apus apus. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12 (2017). Kennisdocument Huismus Passer domesticus. Versie 1.0, juli 2017

BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis Pipistrellus nathusii. Versie 1.0, juli 2017

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Gierzwaluw, versie 2.0, december 2014

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Huismus, versie 2.0., december 2014

Wortelboer, R. 2015. Gierzwaluwen nader bekeken: tien jaar waarnemingen met camera's bij nesten. Limosa 88 (2015): 57-73

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017

Websites

www.BIJ12.nl
www.NDFF.nl[2]
www.natuurloket.nl
www.soortenbank.nl
www.sovon.nl
www.synbiosis.alterra.nl
www.vleermuis.net
www.vleermuizenindestad.nl
www.zoogdierenatlas.nl
www.zoogdiervereniging.nl

[2] In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

BIJLAGE 1
NADERE INFORMATIE WETGEVING

Natuurwetgeving

In Nederland is de bescherming van soorten sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief en zwarte wouw.

Overige Europees beschermde soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Overige nationaal beschermde soorten

In de Wet natuurbescherming is een lijst met nationaal beschermde soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt.
De provincie waar de ingreep plaatsvindt is in de meeste gevallen het bevoegd gezag.

Bijlage 5 Locaties gierzwaluwkasten Mr. P.J. Troelstrawei 18-28 en 50-64.

Locaties gierzwaluwkasten Mr. P.J. Troelstrawei 18-28 en 50-64.

Bij rode arcering: Twee rijen van 8 drievoudige kasten (nummer 17A van Waveka). Deze hebben een buitenafmeting van H 15 x D 15 x L 98 cm per kast.

Bij de groene arcering: op voorzijde van de flats drie triple kasten.

https://www.waveka.nl/inbouwkasten/gierzwaluw/gierzwaluwnestkast-nr-17a-drievoudig.html

Op onderstaande foto’s wordt een voorbeeld van de locaties van de te plaatsen kasten gegeven.

Twee rijen met acht (triple)kasten op de kopgevels.

Drie (triple)kasten op voorgevel.

Bijlage 6 Ontheffing Wnb

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
(058) 292 59 25

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Van Wijnen Gorredijk B.V.
t.a.v. T. Galema
Postbus 16
8400 AA GORREDIJK

Leeuwarden, 10 april 2020
Verzonden, 10 APR. 2020

Ons kenmerk : 01750566
Afd./Opgave : Groene regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 3

Onderwerp : PF-2020/206128: Ontheffing Wet natuurbescherming sloop en nieuwbouw fase 2 tot en met 5 Grou (gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis)

Geachte heer Galema,

Op 26 februari 2020 heb ik uw verzoek ontvangen voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ten behoeve van de sloop en nieuwbouw fase 2 tot en met 5 Grou in de gemeente Leeuwarden.

U vraagt ontheffing voor overtreding van de verbodsbepaling genoemd in paragraaf 3.1 en 3.2, van de Wnb, voor de gierzwaluw (*Apus apus*), huismus (*Passer domesticus*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathussi*).

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde ontheffing te verlenen. De bijbehorende stukken maken een onlosmakelijk onderdeel uit van dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

1. De ontheffing staat op naam van Van Wijnen Gorredijk B.V. te Gorredijk (hierna: ontheffinghouder). Ontheffinghouder is verantwoordelijk voor de naleving van de ontheffingsvoorwaarden en is hierop aanspreekbaar.
2. De ontheffing is alleen van toepassing op de activiteiten en verbodsbepalingen, zoals deze zijn aangevraagd en in dit besluit zijn benoemd in bijlage A1.1. onder 'Beschrijving van het project of andere handeling'.
3. De activiteit dient te worden uitgevoerd conform aanvraag, met de daarbij behorende stukken. Afwijkingen en wijzigingen behoeven schriftelijke toestemming van het bevoegd gezag.

4. De onder A1.1. aangegeven maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Het protocol dient te worden opgesteld door een ecologisch ter zake kundige. Deze dient op de locatie aanwezig te zijn en de inhoud van het werkprotocol moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.
5. De effectiviteit van de vervangende nestplaatsen voor de gierzwaluw dient gedurende vier jaar (broedseizoen 2020 t/m 2023) te worden gemonitord:
   - De monitoring dient te worden uitgevoerd middels twee veldbezoeken in de tweede week van juni en de eerste week van juli, tijdens goede droge weersomstandigheden en een tussenperiode van minimaal 10 dagen.
   - Uiterlijk 1 oktober 2020, 1 oktober 2021, 1 oktober 2022 en 1 oktober 2023 dient u de resultaten van de monitoring van het betreffende jaar ter goedkeuring aan het bevoegd gezag aan te leveren t.a.v. Team Groene Regelgeving via wnb@fryslan.frl onder vermelding van zaaknummer 206128.
   - Indien uit de monitoring voor de gierzwaluw blijkt dat de getroffen mitigatie onvoldoende fungeert voor de gierzwaluw kunnen te allen tijde aanvullende maatregelen door het bevoegd gezag opgelegd worden.
6. Indien onverhoopt tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen (of andere beschermde soorten) worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient een ecologisch ter zake kundige ingeschakeld te worden om te bepalen of en zo ja welke maatregelen noodzakelijk zijn.

De ontheffing is geldig vanaf 1 september 2020 tot en met 31 december 2023.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Meldingsclausule
Wanneer met de voorgenomen werkzaamheden gestart wordt, dient dit gemeld te worden via het bijgevoegde meldingsformulier (zie bijlage 3) via e-mail aan wnb@fryslan.frl, of per post naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

mevr. A.J. Tack
teammanager Groene Regelgeving

Ons kenmerk: 01750566

Bezwaar
Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:
a. de naam en het adres van de indiener;
b. de dagtekening;
c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.frl onder "Contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie: tel. (058) 292 51 57.

Kennisgeving
Van dit besluit zal, conform artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door mij kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad.

Bijlagen
- Bijlage 1: Motivering van het besluit
- Bijlage 2: Advertentie
- Bijlage 3: Meldingsformulier

Afschriften (per e-mail)
- Gemeente Leeuwarden
- EcoReest
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving

provinsje fryslân

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingaanvraag

Op 26 februari 2020 ontving ik de door u ingediende aanvraag voor een ontheffing van artikel 3.1 en 3.5, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis ten behoeve van de sloop en nieuwbouw fase 2 tot en met 5 Grou. Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer 206128.

Voor het aangevraagde project en/of handeling is niet eerder ontheffing verleend op grond van de Wnb.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Ontheffing wordt aangevraagd voor '*Sloop en nieuwbouw fase 2 tot en met 5 Grou*' gelegen aan de volgende adressen in Grou, gemeente Leeuwarden:

- Nij Djipstrjitte 2 t/m 28 (e)
- Lynbaenstrjitte 2 t/m 16 (e)
- Friesmastrjitte 1-9 (e en o)
- Friesmastrjitte 1 t/m 9
- Lynbaenstrjitte 1 en 2-0004 t/m 2-0008
- Friesmastrjitte 2-0009 t/m 2-0014
- Meester P.J. Troelstrawei 2-0015 t/m 2-0035 en 5 t/m 15
- Nijdjipstrjitte 2-0001 t/m 2-0003
- Jogchum Nieuwenhuisstraat 18 t/m 36

U voert hiervoor de volgende activiteiten uit:

- Sloop van de bestaande woningen en de realisatie van nieuwbouw op dezelfde locatie

Planning

In fase 1 worden nieuwbouwwoningen gerealiseerd op een stuk braakliggend liggend. Vanwege de afwezigheid van beschermde soorten op deze locatie is deze fase niet meegenomen in de ontheffing. De woningen in fase 2 tot en met 5 worden gefaseerd gesloopt en gebouwd.

Fase 1: nieuwbouw eind 2019 (braakliggend terrein), gereed april 2020
Fase 2: sloop najaar 2020, nieuwbouw eind 2020
Fase 3: sloop najaar 2021, nieuwbouw eind 2021
Fase 4: sloop najaar 2022, nieuwbouw eind 2022
Fase 5: sloop najaar 2023, nieuwbouw eind 2023

Mitigerende maatregelen

Gierzwaluw

- Aan noord- en oostelijke kopgevels van woningen in de directe omgeving van het plangebied zijn in juli 2019 gierzwaluwkasten aangebracht. Er zijn in totaal 74 drievoudige gierzwaluwkasten geplaatst, waarmee in totaal 222 nestplaatsen voor de gierzwaluw zijn gerealiseerd.
- In de nieuwbouw worden permanente alternatieve nestplaatsen voor de gierzwaluw gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten (drievoudige inbouwkast, type Waveka) en gierzwaluwdakpannen. Er worden in totaal 351 nestplaatsen gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten. Er worden in totaal 498 gierzwaluwdakpannen gerealiseerd.

provinsje fryslân

Overzicht mitigerende maatregelen en gewenningsperiode

Fase	Nesten	Periode sloop	Oplevering mitigatie	Totaal aantal nestplaatsen in nieuwbouw		Gierzwaluw-kasten
				Inbouwkasten	Dakpannen	
			Juli 2019	-	-	222
1	-	-	April 2020	54	180	-
2	67	Najaar 2020	Eind 2020	120	132	-
3	79	Najaar 2021	Eind 2021	150	186	-
4	4	Najaar 2022	Eind 2022	21	-	-
5	1	Najaar 2023	Eind 2023	6	-	-
Totaal	**151**			**351**	**498**	**222**

Huismus

- Er wordt direct voorzien in permanente alternatieve nestplaatsen. In de nieuwbouwwoningen worden nestplaatsen gerealiseerd door de eerste rij dakpannen toegankelijk voor de huismus te maken. Vogelschroot wordt aangebracht vanaf de derde rij dakpannen. Dit wordt aan zowel de voor- en achterzijde van alle nieuwbouwwoningen in fase 1 tot en met 4 toegepast, waardoor er in totaal minimaal 600 meter beschikbare ruimte aan nestplaatsen ontstaat.
- In fase 1 en 2 zijn geen huismussen aanwezig. Fase 3, waar zes nesten van de huismus zijn vastgesteld, wordt in het najaar van 2021 gesloopt. De nieuwbouw, inclusief de permanente alternatieve nestplaatsen, van fase 1 en 2 wordt eind 2020 opgeleverd. Hierdoor is er in de nieuwbouwwoningen al circa 420 meter dak beschikbaar, voordat fase 3 gesloopt wordt.
- Bij de nieuwbouwwoningen is een voor- en achtertuin aanwezig die op termijn wordt ingericht als (sier)tuin. Tussen de schuren en in de achtertuinen komt een hekwerk met hedera als scheiding tussen pad en achtertuin waardoor op vrij korte termijn na realisatie schuilmogelijkheid beschikbaar komt.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

- Voor april 2020 worden in totaal 16 vleermuiskasten opgehangen aan de gevels van de Jogchum Nieuwenhuisstrjitte 24, 28, 32 en 36. Per woning worden twee geschakelde kasten aan de zuidoost-gevel en twee geschakelde kasten aan de zuidwest-gevel geplaatst (type VK WS 07). De woningen waar de vleermuiskasten aan worden opgehangen worden pas in fase 5 (sloop najaar 2023) aangepakt.
- In de nieuwbouwwoningen worden permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen gerealiseerd. In de nieuwbouw van fase 2 (gereed eind 2020) en fase 3 (gereed eind 2021) wordt de top van de kopgevels toegankelijk gemaakt voor vleermuizen, door minimaal drie open stootvoegen (2 tot 2,5 centimeter breed) aan te brengen. De beschikbare ruimte tussen het plaatwerk en de buitenmuur is minimaal 2,5 tot 3,5 centimeter. In fase 2 worden acht kopgevels opgeleverd, en in fase 3 tien kopgevels. Op het moment dat fase 4 wordt gesloopt (najaar 2022) zijn er in totaal 18 kopgevels beschikbaar. In fase 4 worden vier kopgevels opgeleverd en in fase 5 zes kopgevels. In totaal worden er 28 vervangende permanente verblijfplaatsen in de vorm van toegankelijke kopgevels voor vleermuizen gerealiseerd.

provinsje fryslân

Zorgvuldig handelen

- Sloopwerkzaamheden vinden plaats in het najaar, buiten de broedperiode van de huismus. De nestlocaties van de huismus worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Dit gebeurt door het handmatig verwijderen van grote vlakken dakpannen, waarbij in elk geval de eerste rijen dakpannen worden verwijderd. Het ongeschikt maken wordt buiten de periode maart tot september uitgevoerd;
- Sloopwerkzaamheden vinden plaats in het najaar, buiten de broedperiode van de gierzwaluw wanneer de soort niet in Nederland aanwezig is;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden, voor 1 november, worden de woningen ongeschikt gemaakt voor vleermuizen. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd door middel van het maken van gaten in de muren van de woningen. Deze worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden aangebracht, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius.

Aanvullend voorschrift

Gierzwaluw

- De effectiviteit van de vervangende nestplaatsen voor de gierzwaluw dient gedurende vier jaar (broedseizoen 2020 t/m 2023) te worden gemonitord:
  - De monitoring dient te worden uitgevoerd middels twee veldbezoeken in de tweede week van juni en de eerste week van juli, tijdens goede droge weersomstandigheden en een tussenperiode van minimaal 10 dagen.
  - Uiterlijk 1 oktober 2020, 1 oktober 2021, 1 oktober 2022 en 1 oktober 2023 dient u de resultaten van de monitoring van het betreffende jaar ter goedkeuring aan het bevoegd gezag aan te leveren t.a.v. Team Groene Regelgeving via wnb@fryslan.frl onder vermelding van zaaknummer 206128.
  - Indien uit de monitoring voor de gierzwaluw blijkt dat de getroffen mitigatie onvoldoende fungeert voor de gierzwaluw kunnen te allen tijde aanvullende maatregelen door het bevoegd gezag opgelegd worden.

A1.2. Periode

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 september 2020 tot 31 december 2023.

A1.3. Relevante stukken

U hebt voor de beoordeling van uw aanvraag de volgende stukken aangeboden:

- Aanvraagformulier;
- Machtiging;
- Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag Fase 2 tot en met 5 te Grou, 26 februari 2020, EcoReest, projectnummer 190200;
- Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen ter plaatse van: Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou, 13 december 2019, EcoReest, projectnummer 190922;
- Kaartmateriaal;
- Nader onderzoek vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen ter plaatse van: de Nij Djipstrjitte en de Lynbaenstrjitte te Grou, 9 november 2017, EcoReest, projectnummer 161840;
- Convenant energiebesparing huursector, 28 juni 2012.

A1.4. Aanvullende gegevens

Er is door het bevoegd gezag niet om aanvullende gegevens gevraagd.

A1.5. Uw aanvraag en overige onderdelen Wet natuurbescherming
Uw project of handeling vindt niet plaats in of nabij een Natura 2000-gebied en heeft geen betrekking op het vellen van houtopstanden.

A2. Bevoegdheid
Het project of de andere handeling is niet op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb aangewezen in het Besluit natuurbescherming (verder: Bnb). Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, zijn Gedeputeerde Staten van Fryslân bevoegd op deze aanvraag te beslissen.

A3. Procedure
De ontheffingprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Wnb en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

A3.1. Verlengen beslistermijn
Van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen is geen gebruik gemaakt.

A3.2. Coördinatie met andere wetgeving
Ten overvloede wijzen wij erop dat er mogelijk andere wettelijke verplichtingen op uw activiteit/handeling kunnen rusten waarvoor Gedeputeerde Staten van Fryslân niet het bevoegd gezag zijn. Dit besluit is enkel gebaseerd op de bepalingen van de Wnb, het Bnb, de Regeling natuurbescherming en de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017.

A4. Ontheffingsplicht
1. Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen heb ik beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of handeling overtreding van de verbodsbepalingen tot gevolg heeft op de beschermde soorten, zoals bedoeld in paragraaf 3.1 en 3.2 Wnb, die op de locatie voorkomen.
2. Ik stel vast dat:
    a. het onder A1. omschreven project en/of handeling mogelijk in strijd is met de verbodsbepaling in:
        - artikel 3.1, lid 2, Wnb: 'Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.';
        - artikel 3.1, lid 4, Wnb: 'Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.';
        - artikel 3.5, lid 2, Wnb: 'Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.';
        - artikel 3.5, lid 4, Wnb: 'Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.';
    b. het onder A1. omschreven project en/of de handeling weliswaar gevolgen kan hebben voor de op de locatie aangetroffen dieren, maar dat het de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in gevaar mag brengen, afzonderlijk noch in combinatie met andere projecten of plannen, zodat het niet kan worden beschouwd als een project dat significante gevolgen kan hebben voor de betreffende (dier)soorten;
    c. er dus ontheffing nodig is op grond van artikel 3.3, lid 1, Wnb en artikel 3.8, lid 1, Wnb.

Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1. Wnb

1. Artikel 3.1, tweede lid, Wnb bepaalt dat het verboden is opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
2. Artikel 3.1, vierde lid, Wnb bepaalt dat het verboden is vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
3. Artikel 3.5, tweede lid, Wnb bepaalt dat het verboden is dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
4. Artikel 3.5, vierde lid, Wnb bepaalt dat het verboden is de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Op grond van artikel 3.3, eerste lid, Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
6. Op grond van artikel 3.8, eerste lid, Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen
7. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, een wettelijk belang wordt gediend, zoals vastgelegd in art. 3.3, vierde lid, onder b en art. 3.8, vijfde lid, onder b, Wnb en de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in gevaar komt.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Verbodsbepalingen

1. Het onder A1 genoemde project en/of handeling betreft een project en/of handeling die mogelijk overtreding van verbodsbepalingen tot gevolg heeft en/of de gunstige staat van instandhouding van aanwezige beschermde soorten kan aantasten.
2. Uit het ecologisch onderzoek (zie A1.3. van dit besluit) zijn beschermde diersoorten naar voren gekomen op het terrein waar de werkzaamheden worden verricht.
3. Hieronder toets ik uw aanvraag aan de beoordelingskaders van de onder B1 genoemde wetgeving. Daarbij worden mogelijke overtredingen, verslechteringen en verstoringen besproken van de relevante aanwezige soorten.

B2.2. Toetsing aanwezige soorten

Om de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied vast te stellen is in 2017 en 2019 ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat in het plangebied nestplaatsen van de gierzwaluw en de huismus en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis voorkomen.

provinsje fryslân

Gierzwaluw (Apus apus)
Er zijn in totaal 151 nesten van de gierzwaluw in het plangebied vastgesteld, waarbij het grootste gedeelte van de nesten in woningen aan de Nij Djipstrjitte en LynbaenStrjitte zijn aangetroffen.

Aangetroffen functies en fasering

	Fase 2	Fase 3	Fase 4 en 5	Fase 5
Gierzwaluw	67 nesten	79 nesten	Vier nesten	Eén nest

Door de werkzaamheden gaan 151 nesten van de gierzwaluw verloren.

Mitigerende maatregelen in de nieuwbouw
In de nieuwbouw worden permanente alternatieve nestplaatsen voor de gierzwaluw gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten en gierzwaluwdakpannen.

Inbouwkasten
In de nieuwbouw van fase 1, 2, 3, 4 en 5 worden drievoudige inbouwkasten in de noordelijke en oostelijke kopgevels geplaatst (type Waveka).

In fase 1 worden 6 inbouwkasten per kopgevel geplaatst, waardoor 18 nestplaatsen per kopgevel worden gerealiseerd. Er worden in totaal in fase 1 op drie kopgevels inbouwkasten aangebracht, waarmee in totaal 54 nestplaatsen worden gerealiseerd. De nieuwbouw van fase 1 inclusief de inbouwkasten wordt voor april 2020 opgeleverd.

In fase 2 worden 10 inbouwkasten per kopgevel geplaatst, waardoor 30 nestplaatsen per kopgevel worden gerealiseerd. Er worden in totaal in fase 2 op vier kopgevels inbouwkasten aangebracht, waarmee in totaal 120 nestplaatsen worden gerealiseerd. De nieuwbouw van fase 2 inclusief de inbouwkasten wordt eind 2020 opgeleverd.

In fase 3 worden 10 inbouwkasten per kopgevel geplaatst, waardoor 30 nestplaatsen per kopgevel worden gerealiseerd. Er worden in totaal in fase 3 op vijf kopgevels inbouwkasten aangebracht, waarmee in totaal 150 nestplaatsen worden gerealiseerd. De nieuwbouw van fase 3 inclusief de inbouwkasten wordt eind 2021 opgeleverd.

In fase 4 worden zeven inbouwkasten gerealiseerd, waardoor 21 nestplaatsen worden gerealiseerd. De nieuwbouw van fase 4 inclusief de inbouwkasten wordt eind 2022 opgeleverd.

In fase 5 worden twee inbouwkasten gerealiseerd, waardoor 6 nestplaatsen worden gerealiseerd. De nieuwbouw van fase 5 inclusief de inbouwkasten wordt eind 2023 opgeleverd.

Gierzwaluwdakpannen
In de nieuwbouw van fase 1, 2 en 3 worden gierzwaluwdakpannen aangebracht. De gierzwaluwpannen worden zo hoog mogelijk, in de bovenste rij dakpannen gelegd, zodat er voldoende vrije in- en uitvliegmogelijkheid is en aanvliegroutes niet gehinderd worden door de zonnepanelen welke op het dak worden geplaatst. Bij het plaatsen van gierzwaluwpannen op een dak met isolatie wordt erop gelet dat het niet te warm wordt onder de dakpannen. Het is belangrijk dat er trek onder de dakpannen blijft en de pannen niet direct op het isolatiemateriaal geplaatst worden. De pannen worden alleen toegepast op noordelijke en oostelijke georiënteerde daken.

provinsje fryslân

In fase 1 worden 12 gierzwaluwdakpannen per woning aangebracht. In fase 1 worden 15 nieuwbouwwoningen gerealiseerd, waarmee er in totaal 180 gierzwaluwdakpannen in fase 1 worden aangebracht. De nieuwbouw van fase 1 inclusief de gierzwaluwdakpannen wordt voor april 2020 opgeleverd.

In fase 2 worden zes gierzwaluwdakpannen per woning aangebracht. In fase 2 worden 22 nieuwbouwwoningen gerealiseerd, waarmee er in totaal 132 gierzwaluwdakpannen in fase 2 worden aangebracht. De nieuwbouw van fase 2 inclusief de gierzwaluwdakpannen wordt eind 2020 opgeleverd.

In fase 3 worden zes gierzwaluwdakpannen per woning aangebracht. In fase 3 worden 31 nieuwbouwwoningen gerealiseerd, waarmee er in totaal 186 gierzwaluwdakpannen in fase 3 worden aangebracht. De nieuwbouw van fase 3 inclusief de gierzwaluwdakpannen wordt eind 2021 opgeleverd.

Mitigerende maatregelen aan bestaande woningen
Aan noord- en oostelijke kopgevels van woningen in de directe omgeving van het plangebied zijn in juli 2019 gierzwaluwkasten aangebracht. Er zijn in totaal 74 gierzwaluwkasten geplaatst, waarmee in totaal 222 nestplaatsen voor de gierzwaluw zijn gerealiseerd.

Beoordeling
In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de aanwezige gierzwaluwnesten, de planning van de werkzaamheden, de mitigerende maatregelen en de gehanteerde gewenningsperioden.

Overzicht mitigerende maatregelen en gewenningsperiode

Fase	Nesten	Periode sloop	Oplevering mitigatie	Totaal aantal nestplaatsen in nieuwbouw		Gier-zwaluw-kasten	Mitigatie opgave (cumulatief)	Totale aanwezige mitigatie (cumulatief)
				Inbouw-kasten	Dak-pannen			
			Juli 2019	-	-	222	-	222
1	-	-	April 2020	54	180	-	-	334 + 222
2	67	Najaar 2020	Eind 2020	120	132	-	335	586 + 222
3	79	Najaar 2021	Eind 2021	150	186	-	730	822 + 222
4	4	Najaar 2022	Eind 2022	21	-	-	750	843 + 222
5	1	Najaar 2023	Eind 2023	6	-	-	755	849 + 222
Totaal	**151**			**351**	**498**	**222**	**755**	**1071**

De eerste sloopwerkzaamheden van woningen in fase 2, waarin 67 nesten van de gierzwaluw zijn aangetroffen, start na afloop van het broedseizoen in 2020. Doordat reeds in juli 2019 222 gierzwaluwkasten in de directe omgeving van het plangebied zijn opgehangen en in april 2020 de nieuwbouw van fase 1, inclusief de inbouwkasten en gierzwaluwdakpannen (totaal 234 alternatieve nestplaatsen), wordt opgeleverd, wordt er een gewenningsperiode van één volledig broedseizoen gehanteerd, waarin zowel de huidige nesten als de vervangende nestplaatsen beschikbaar zijn voor de gierzwaluw.

Daarna wordt de nieuwbouw van fase 2 inclusief de mitigerende maatregelen eind 2020 opgeleverd waardoor de mitigatie voor het broedseizoen van 2021 beschikbaar is voor de gierzwaluw. Fase 3, waar 79 nesten van de gierzwaluw zijn aangetroffen, wordt in het najaar van 2021 gesloopt. Op dat moment zijn de 222 kasten en de mitigerende maatregelen in de nieuwbouw van fase 1 en 2 beschikbaar voor de gierzwaluw. Er is hier tevens een gewenningsperiode van één volledig broedseizoen gehanteerd.

In totaal gaan er 151 nesten van de gierzwaluw verloren. Om dat verlies op te vangen zijn 222 tijdelijke gierzwaluwkasten opgehangen en worden in totaal 849 vervangende nestplaatsen in de nieuwbouw gerealiseerd waarbij voor elke fase voldoende gewenningstijd wordt gehanteerd voor de gierzwaluw.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt binnen een straal van 1 kilometer van het plangebied een totaal aantal van 203 waarnemingen van de gierzwaluw. De waarnemingen zijn verspreid over Grou gedaan, met een cluster in en rond het plangebied en ten westen van het Wilhelminapark. De Fûgelwacht in Grou heeft tot 2015 jaarlijks gierzwaluwtellingen uitgevoerd in Grou. In 2011 is een rapport gepubliceerd waarin is vermeld dat Grou vijf subkolonies aanwezig zijn van de gierzwaluw en dat de indruk is dat de aantallen teruglopen.

De 151 gierzwaluwnesten in het plangebied vormen een aanzienlijk deel van de regionale populatie gierzwaluwen. Om de effectiviteit van de mitigerende maatregelen en de gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw te waarborgen dient er gedurende vier jaar, tijdens het broedseizoen van de gierzwaluw in 2020, 2021, 2022 en 2023 te worden gemonitord. Indien uit deze monitoring blijkt dat de getroffen mitigatie voor de gierzwaluw onvoldoende fungeert, dan kunnen te allen tijde aanvullende maatregelen door het bevoegd gezag opgelegd worden. Dit is als aanvullend voorschrift in de ontheffing opgenomen.

Gezien de mitigerende maatregelen, de gefaseerde aanpak van de werkzaamheden en de monitoringsverplichting van vier jaar is het voldoende aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw niet in het geding komt.

Huismus (Passer domesticus)
In totaal zijn er elf nestplaatsen van de huismus in het plangebied vastgesteld.

Aangetroffen functies en fasering

	Fase 3	Fase 4 en 5
Huismus	Zes nesten	Vijf nesten

Door de werkzaamheden gaan elf nestplaatsen van de huismus verloren.

Voor de huismus wordt direct voorzien in permanente alternatieve nestplaatsen. In de nieuwbouwwoningen worden nestplaatsen gerealiseerd door de eerste rij dakpannen toegankelijk voor de huismus te maken. Vogelschroot wordt aangebracht vanaf de derde rij dakpannen. Dit wordt aan zowel de voor- en achterzijde van alle nieuwbouwwoningen in fase 1 tot en met 4 toegepast, waardoor er in totaal minimaal 600 meter beschikbare ruimte aan nestplaatsen ontstaat. In fase 5 is dit niet mogelijk, omdat hier naar verwachting appartementen met een plat dak worden gerealiseerd.

In fase 1 en 2 zijn geen huismussen aanwezig. Fase 3 wordt in het najaar van 2021 gesloopt. In deze fase bevinden zich zes nestplaatsen van huismus. De nieuwbouw, inclusief de permanente alternatieve nestplaatsen, van fase 1 en 2 worden eind 2020 opgeleverd.

Hierdoor is er in de nieuwbouwwoningen al circa 420 meter dak beschikbaar, voordat fase 3 gesloopt wordt. Het ophangen van tijdelijke kasten in de directe omgeving is daarom niet nodig.

Bij de nieuwbouwwoningen is een voor- en achtertuin aanwezig die op termijn wordt ingericht als (sier)tuin. Tussen de schuren en in de achtertuinen komt een hekwerk met hedera als scheiding tussen pad en achtertuin waardoor op vrij korte termijn na realisatie schuilmogelijkheid beschikbaar komt. Rondom het plangebied blijft gemeentelijk groen beschikbaar, zoals aan de Friesmastrjitte en ten noorden van de nestlocaties aan de Lynbeanstrjitte.

Doordat direct in permanente nestplaatsen in de nieuwbouwwoningen wordt voorzien, met voldoende gewenningstijd en een veelvoud aan alternatieve nestplaatsen waar op termijn opnieuw geschikt leefgebied ontstaat is het voldoende aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de huismus niet in het geding komt.

Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus) en ruige dwergvleermuis (Pipistrellus nathussi)
In totaal zijn er vier zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis in het plangebied vastgesteld. Deze verblijfplaatsen hebben mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats voor één of enkele exemplaren van de soorten.

Aangetroffen functies en fasering

	Fase 2	Fase 4
Gewone dwergvleermuis	Drie zomerverblijfplaatsen	Eén zomerverblijfplaats
Ruige dwergvleermuis	Eén paarverblijfplaats	

Door de werkzaamheden gaan in totaal vier zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis verloren.

Als tijdelijke vervanging van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis worden in totaal 16 vleermuiskasten opgehangen aan de gevels van de Jogchum Nieuwenhuisstrjitte 24, 28, 32 en 36. De kasten worden voor april 2020 opgehangen. Per woning worden twee geschakelde kasten aan de zuidoost-gevel en twee geschakelde kasten aan de zuidwest-gevel geplaatst (type VK WS 07). Deze woningen waar de vleermuiskasten aan worden opgehangen worden pas in fase 5 (sloop najaar 2023) aangepakt.

Werkzaamheden aan woningen in fase 2 vinden in het najaar van 2020 plaats. Er is dan ook voldoende gewenningstijd voor de soorten om de tijdelijke vleermuiskasten te vinden en in gebruik te nemen. De vleermuiskasten blijven behouden tot de oplevering van de permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen in nieuwbouwwoningen van fase 4, eind 2022.

In de nieuwbouwwoningen worden permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen gerealiseerd. In de nieuwbouw van fase 2 (gereed eind 2020) en fase 3 (gereed eind 2021) wordt de top van de kopgevels toegankelijk gemaakt voor vleermuizen, door minimaal drie open stootvoegen (2 tot 2,5 centimeter breed) aan te brengen. De beschikbare ruimte tussen het plaatwerk en de buitenmuur is minimaal 2,5 tot 3,5 centimeter.

In fase 2 worden acht kopgevels opgeleverd, en in fase 3 tien kopgevels. Op het moment dat fase 4 wordt gesloopt (najaar 2022) zijn er in totaal 18 kopgevels beschikbaar.

provinsje fryslân

In fase 4 worden vier kopgevels opgeleverd en in fase 5 zes kopgevels. In totaal worden er 28 vervangende permanente verblijfplaatsen in de vorm van toegankelijke kopgevels voor vleermuizen gerealiseerd.

Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden er voldoende tijdelijke vleermuiskasten opgehangen waar de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tijdelijk naar kunnen uitwijken. Daarnaast worden gedurende het gehele project permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw gefaseerd opgeleverd. In totaal worden 28 kopgevels toegankelijk voor vleermuizen gemaakt, waarbij er met een veelvoud wordt gemitigeerd. Gelet op bovenstaande is het voldoende aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis niet in het geding komt.

B2.3. Belang van de activiteit
U vraagt ontheffing aan op grond van het belang van "*de volksgezondheid of openbare veiligheid*", zoals in artikel 3.3, lid 4 onder b Wnb staat vermeld.

Daarnaast vraagt u ontheffing aan op grond van het belang van "*de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*", zoals in artikel 3.8, lid 5 onder b Wnb staat vermeld.

De woningen in het plangebied zijn in eigendom van woningcorporatie Elkien. Elkien houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector, waarin de doelstelling is opgenomen van het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20 procent in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B.

De woningen voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. De keuken, badkamer en toilet moeten worden vervangen. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd waardoor er veel energieverlies optreed. Daarnaast is het klimaat van de woningen niet optimaal door onvoldoende ventilatiemogelijkheden, waardoor er vocht- en tochtproblemen optreden. Het casco van de woningen is redelijk, maar een renovatie van de woningen in plaats van de sloop en nieuwbouw zou een oneven redelijke hoge investering vragen met een te lage kwaliteit van woningen als resultaat, waarbij evenwel negatieve effecten op beschermde soorten optreden.

Door de sloop en nieuwbouw van de woningen worden energiezuinige woningen gerealiseerd en wordt een bijdrage geleverd aan het behalen van de doelstellingen uit het convenant.

Ik ben van mening dat om bovenstaande redenen het project de belangen "*de volksgezondheid of openbare veiligheid*" en "*de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten*", dient.

B2.4. Andere bevredigende oplossing
In uw aanvraag geeft u de volgende mogelijke alternatieven aan:

- *Alternatieve locatie*
  Het project is locatie gebonden vanwege de sloop van bestaande bebouwing en de realisatie van nieuwbouw op dezelfde locatie.

provinsje fryslân

- *Alternatieve inrichting*
  Renovatie in plaats van sloop en nieuwbouw is geen haalbaar alternatief. Renovatie van de woningen levert niet de gewenste kwaliteit en energievermindering op als beoogd. Daarnaast zouden de verblijfplaatsen van de beschermde soorten ook met een grootschalige renovatie verloren gaan.
- *Alternatieve werkwijze*
  De werkwijze is afgestemd op de aanwezigheid en verblijfplaats van de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De woningen worden, voorafgaande aan de sloop ongeschikt gemaakt.
- *Alternatieve planning*
  Een aangepaste fasering waarbij minder grote aantal verblijfplaatsen tegelijkertijd worden aangetast is niet haalbaar, omdat ik een vroeger stadium is gestart met een sociaal plan om de bewoners van de te slopen woningen tijdig een tijdelijke andere woning te kunnen bieden.

Conclusie: In de door u gevolgde werkwijze ben ik van mening dat de meest bevredigende oplossing is gezocht. Bij de uitvoering van het project/de handeling wordt verstoring van aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen.

C. Conclusie

De maatregelen, het belang en alternatieven in acht nemende, is de zekerheid verkregen dat de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in het gedrang komt. De effecten zijn daarnaast van beperkte en tijdelijke aard, waarna het gebied weer geschikt zal zijn voor de soorten.

Op grond van de onder A1.3. genoemde rapporten staat vast dat door de sloop en nieuwbouw fase 2 tot en met 5 Grou op de door u aangewezen wijze en zoals in dit besluit is vermeld uit te voeren, de effecten van de overtreding van de verbodsbepalingen uit paragraaf 3.1 en 3.2 Wnb tot een minimum beperkt worden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ontheffing voor de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis kan worden verleend.

Leeuwarder Courant/Friesch Dagblad

Gemeente Leeuwarden

Kennisgeving ontheffing Wet natuurbescherming

Gedeputeerde Staten hebben op 10 april 2020 een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend voor sloop en nieuwbouw fase 2 tot en met 5 Grou (gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis).
De ontheffing is geldig tot en met 31 december 2023.

De ontheffing met kenmerk 206128 ligt ter inzage in het:
-provinciehuis, elke werkdag van 9 tot 16 uur (graag van te voren contact opnemen).

Indien u de ontheffing digitaal wilt inzien, kunt u contact opnemen met de Frontdesk Wet natuurbescherming, wnb@fryslan.frl of 058 - 292 8995 (graag het kenmerk vermelden in uw correspondentie).

Belanghebbenden kunnen **tot en met 6 weken na publicatie** een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Meldingsformulier Wet natuurbescherming

Dit formulier volgens de in de ontheffing of vergunning of bestuurlijk rechtsoordeel gestelde termijn of (indien dit niet is vermeld) uiterlijk 3 werkdagen voor de start van de activiteit sturen/mailen naar:

Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Afdeling Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN
E-mail: wnb@fryslan.frl

A. ALGEMENE GEGEVENS

Ontheffing-/Vergunning-houder/aanvrager : .....

Adres en Plaatsnaam : .....

Telefoon / emailadres : .....

Kenmerk brief / code : .....

B. LOCATIEGEGEVENS

Locatie activiteit : .....
.....

Soort activiteit : .....

C. OVERIGE GEGEVENS

Activiteit is ontheffing-/vergunningplichtig i.k.v. Wnb : ja / nee

Startdatum en -tijdstip activiteit : / / 2020 .... uur

Einddatum en -tijdstip activiteit : / / 2020 .... uur

Wanneer het tijdstip van de activiteit hierboven niet is in te vullen, dan tijdstip s.v.p. hiernaast zo duidelijk mogelijk aangeven.
(indien bekend of beschikbaar een evt. periodiek schema meezenden s.v.p.)

.....
.....
.....
.....

D. INFORMATIE

Hieronder kunt u eventueel informatie kwijt die van belang is bij de melding

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Eventuele aanvullende informatie kan op de achterzijde van dit formulier worden vermeld.

Bijlage 7 Berekening stikstofemissie en stikstofdepositie

MEMO

Van	:	Rients Koster
Project	:	Bestemmingsplan Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.
Opdrachtgever	:	Elkien
Datum	:	12 november 2020
Aan	:	--
CC	:	--
Betreft	:	berekening stikstofemissie en stikstofdepositie

Inleiding

Woningbouwcorporatie Elkien wil een deel van haar woningbestand in Grou gefaseerd herstructureren. In een gebied rondom het Wilhelminapark worden in totaal circa 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen gebouwd. De eerste fase betreft een terrein aan de westzijde van het Wilhelminapark. Hier zijn inmiddels 15 (grondgebonden) seniorenwoningen gerealiseerd. Fase 2 tot en met 5 liggen ten oosten van hetzelfde park. Voor fase 2 is inmiddels een procedure t.b.v. afwijking van het bestemmingsplan opgestart. Hier wordt eind 2020 mee gestart. In overleg met de gemeente wordt voor de vijf fasen een bestemmingsplan opgesteld.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 31 mei 2019 met betrekking tot het Programma Aanpak Stikstof, wordt bij vrijwel ieder plan of Omgevingsvergunning stilgestaan bij de mogelijke stikstofemissie en het effect daarvan op Natura 2000-gebieden.

In opdracht van Elkien is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd voor de aanleg- en exploitatiefase van de woningen/appartementen, waarbij rekening is gehouden met verkeersbewegingen en de inzet van dieselaangedreven materieel.

Planbeschrijving en uitgangspunten voor berekeningen

Planbeschrijving

Het plangebied ligt midden in Grou, ten zuidwesten van het centrum. Zowel aan de westzijde als aan de oostzijden van het Wilhelminapark wordt de woningbouw ontwikkeld. Fase 1, ten westen van het park, is inmiddels gerealiseerd.

Een overzicht van het plangebied is gegeven in figuur 1.

Figuur 1: overzicht plangebied

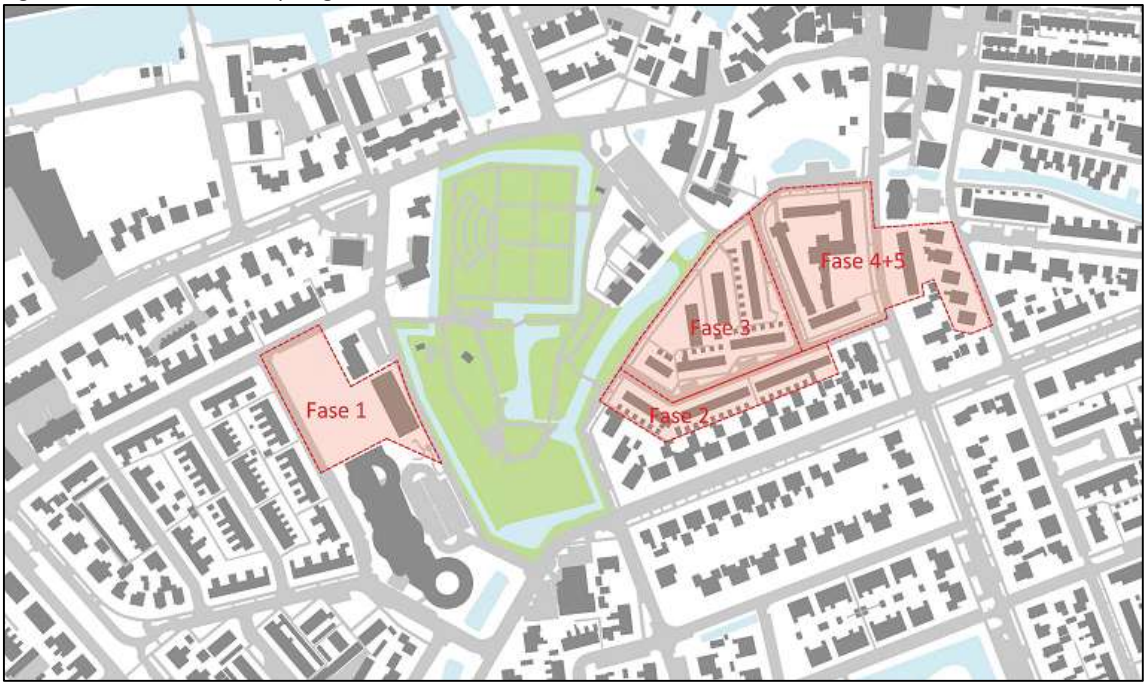

Exploitatiefase

De woningen en appartementen worden gasloos opgeleverd; er is derhalve geen emissie vanwege het verstoken van aardgas.

Op basis van 75 woningen en 40 appartementen bedraagt de verkeersgeneratie in de nieuwe situatie ten hoogste ca. 512 mvt/etmaal op een weekdag, berekend op basis van CROW-kentallen (lichte motorvoertuigen).

In aanvulling daarop is een aandeel middelzware en zware motorvoertuigen meegenomen in de berekeningen van 5% van het aantal lichte motorvoertuigen (25 per etmaal). Voor wat betreft de lengte van de rijroute is uitgegaan van een route vanaf het plangebied naar de snelweg A32.

Bouwfase

In de aanlegfase wordt materieel aangevoerd met vrachtwagens en personeel met licht verkeer/busjes. In de berekeningen is uitgegaan van gemiddeld 10 bewegingen met vrachtwagens per etmaal en 30 met lichte motorvoertuigen (waaronder busjes). Dit aantal is een jaargemiddelde per weekdag.

De bijdrage vanwege dieselaangedreven materieel is berekend (inschatting) op basis van de in tabel 1 gegeven uitgangspunten. Tabel 1 is gebaseerd op het aantal woningen en appartementen dat wordt gerealiseerd. Bij voorbereiding en grondwerk worden meestal zwaardere machines ingezet. Tijdens de rest van de bouwfase in het algemeen lichter materieel (betonpomp, aggregaten). De inzet en gebruik van dieselmaterieel volgens tabel 1 kan worden gezien als een worst-case benadering voor wat betreft dieselverbruik.

Tabel 1: uitgangspunten berekening dieselverbruik aanlegfase

activiteit	klasse	dieselverbruik [liter/uur]	uren/dag	aantal dagen/ woning	totaal diesel-verbruik [liter]
grondgebonden woningen (75-15 = 60 stuks)					
voorbereiding/grondwerk	stage IV, 130-560 kW	10	8	3	14400
bouwfase	stage IV, 75-130 kW	5	8	3	7200
appartementen (40 stuks)					
voorbereiding/grondwerk	stage IV, 130-560 kW	10	8	2	5760
bouwfase	stage IV, 75-130 kW	5	8	3	4320
totaal					
voorbereiding/grondwerk	stage IV, 130-560 kW				20160
bouwfase	stage IV, 75-130 kW				11520

Omdat de machines verspreid over het park worden ingezet is de emissie ingevoerd als vlakbron in het plangebied.

Van het totaal aantal uren is gerekend met 10% stationaire draaitijd.

Stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator

In de bijlagen is het resultaat gegeven van de AERIUS-berekening met behulp van het rekenprogramma AERIUS Calculator (release 15 oktober 2020, versie 2020). Uitgegaan is van de in het voorgaande omschreven uitgangspunten, waarbij de aanlegfase en exploitatiefase afzonderlijk zijn berekend omdat de bouwfase globaal één jaar gaat duren.

Uit de resultaten blijkt dat het project-effect op geen enkel Natura 2000-gebied resultaten geeft die hoger zijn dan 0,00 mol/ha/jaar. Negatieve effecten vanwege stikstofdepositie kunnen derhalve worden uitgesloten. Het aspect stikstof is daarmee dan ook geen belemmering voor het project. Een Wnb-vergunning is niet nodig

De verkeersaantrekkende werking was ook al in de huidige situatie (gedeeltelijk) aanwezig, maar is voor de volledigheid berekend.

Bijlage 1: aanlegfase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	Wilhelminapark, 1111AA Grou

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
herstructurering sociale woningbouw Grou	RVsja8WHwEHM

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
12 november 2020, 14:43	2020	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	157,89 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

aanlegfase herstructurering sociale woningbouw Grou

Locatie
Situatie 1

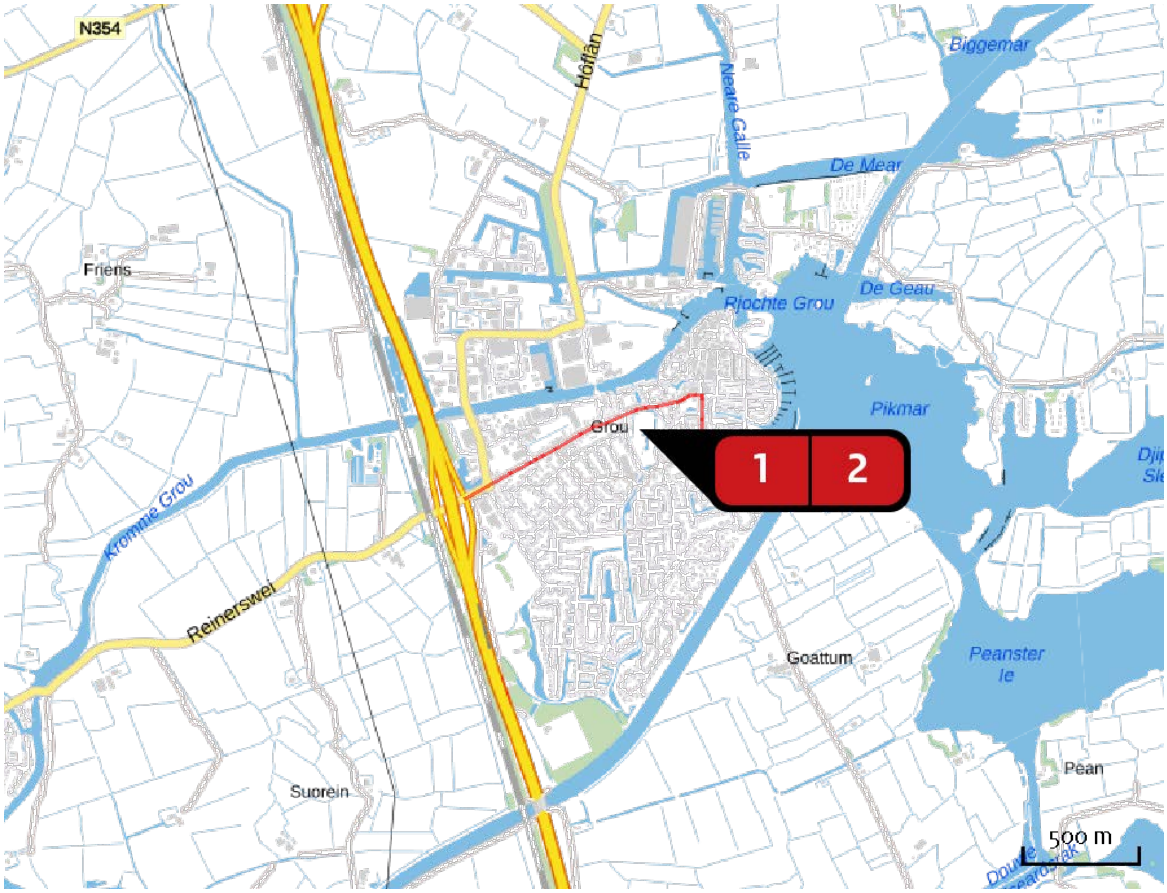

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		verkeer aanlegfase Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	25,27 kg/j
2		fase 2 t/m 5 Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	132,61 kg/j

Emissie (per bron)

Situatie 1

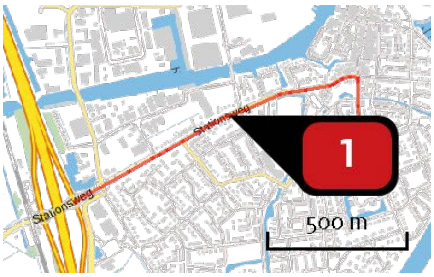

Naam	verkeer aanlegfase
Locatie (X,Y)	184841, 567536
NOx	25,27 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	10,0 / etmaal	NOx NH3	20,53 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	30,0 / etmaal	NOx NH3	4,74 kg/j < 1 kg/j

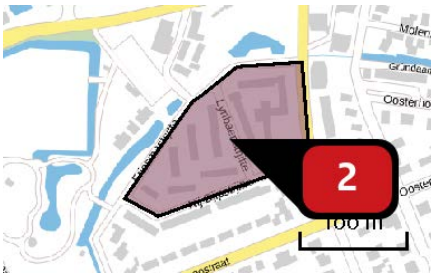

Naam	fase 2 t/m 5
Locatie (X,Y)	185232, 567518
NOx	132,61 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Brandstof verbruik (l/j)	Stationair bedrijf (uren/j)	Cilinder inhoud (l)	Stof	Emissie
STAGE IV, 130 <= kW < 300, bouwjaar 2014 (Diesel)	voorbereiding	20.800	208	10,0	NOx NH3	84,97 kg/j < 1 kg/j
STAGE IV, 75 <= kW < 130, bouwjaar 2015 (Diesel)	bouwfase	12.000	240	5,0	NOx NH3	47,64 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20201103_bed432f8ee
Database	versie 2020_20201013_1649cba239

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Bijlage 2: exploitatiefase

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Rho Adviseurs	Wilhelminapark, 1111AA Grou

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
herstructurering sociale woningbouw Grou	S2TFAcRhZN8u

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
12 november 2020, 14:40	2020	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	115,31 kg/j
NH3	5,85 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

exploitatiefase herstructurering sociale woningbouw Grou

verkeersaantrekkende werking

Locatie
Situatie 1

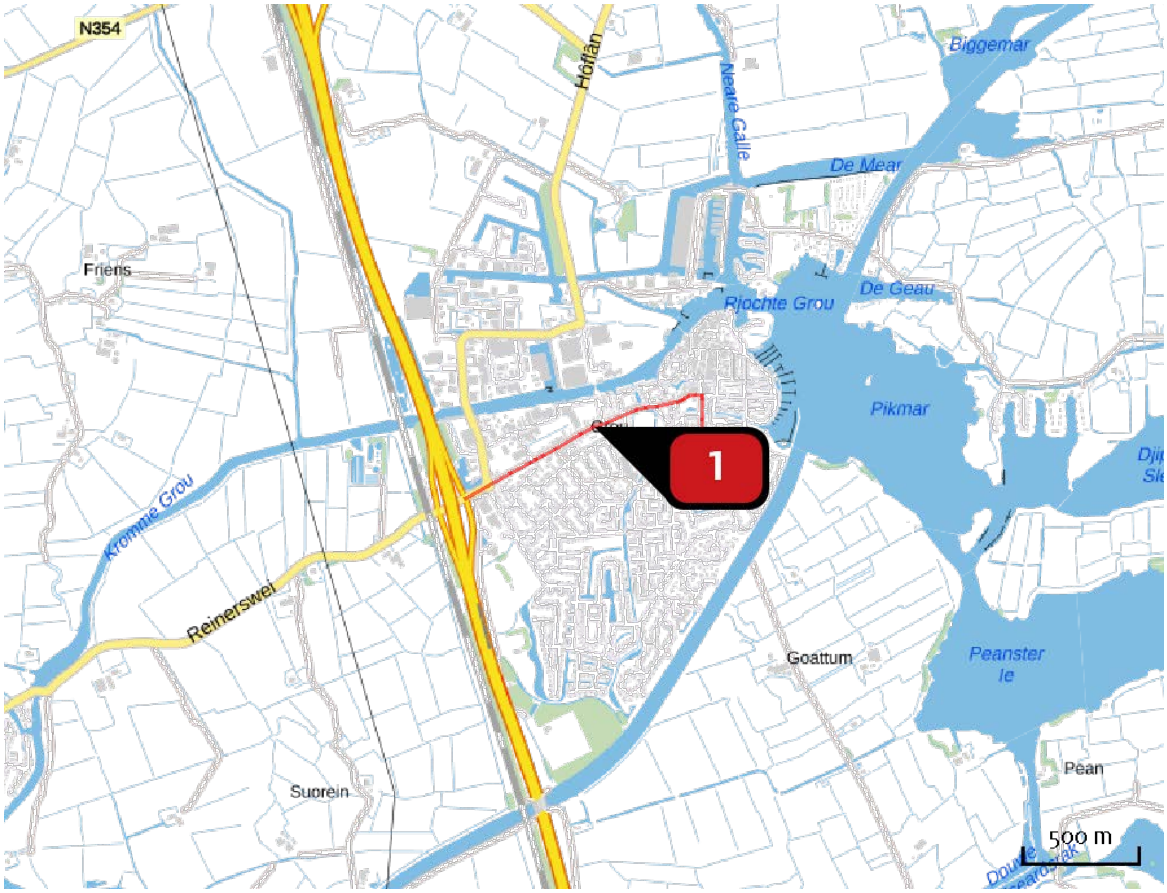

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		verkeer exploitatie Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	5,85 kg/j	115,31 kg/j

Emissie (per bron)

Situatie 1

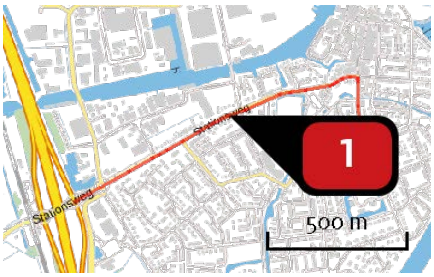

Naam	verkeer exploitatie
Locatie (X,Y)	184841, 567536
NOx	115,31 kg/j
NH3	5,85 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	25,0 / etmaal	NOx NH3	34,33 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	512,0 / etmaal	NOx NH3	80,97 kg/j 5,34 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20201103_bed432f8ee
Database	versie 2020_20201013_1649cba239

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Bijlage 8 Archeologisch onderzoek

DE | STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Grou, Nijdjipstrjitte e.o.

(Gemeente Leeuwarden, Fr.)

Een Archeologisch Bureauonderzoek &
Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)
Verkennende Fase

Definitief

Steekproefrapport 2021-01/02

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Grou, Nijdjipstrjitte e.o.

(Gemeente Leeuwarden, Fr.)

Een Archeologisch Bureauonderzoek &
Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)
Verkennende Fase

Definitief

Steekproefrapport 2021-01/02

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Grou, Nijdjipstrjitte
(Gemeente Leeuwarden, Fr.)
Een Archeologisch Bureauonderzoek &
Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)
Verkennende Fase

Een onderzoek in opdracht van
Rho-adviseurs

Steekproefrapport 2021-01/02
ISSN 1871-269X
Status: **Definitief**

Auteur: drs. R. Exaltus, senior KNA-prospector/-archeoloog (actor registratienummer 92909010)
Autorisatie: dr. J. Jelsma, senior KNA-prospector/-archeoloog (Actor registratienummer 35453178)

Goedgekeurd door de bevoegde overheid
gemeente Leeuwarden, dhr. J.W. Oudhof
d.d. 3 maart 2021

De Steekproef bv werkt volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1 en SIKB-BRL 4000.
Voor dit onderzoek gelden protocollen 4002 & 4003.
Foto's en tekeningen zijn gemaakt door
De Steekproef, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, februari 2021

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau, Hogeweg 3, 9801 TG Zuidhorn

telefoon	050 – 5779784
internet	www.desteekproef.nl
e-mail	info@desteekproef.nl
kvk	02067214

DE STEEKPROEF
archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

Inhoud

Samenvatting

Administratieve gegevens van het plangebied

1. Inleiding....1

- 1.1 Aanleiding en doel (KNA 4.1: LS01)....1
- 1.2 Locatie (KNA 4.1: LS01, LS02)....2
- 1.3 Beleid (KNA 4.1: LS01)....3

2. Bureauonderzoek (KNA 4.1: LS06)....4

- 2.1 Bronnen....4
- 2.2 Fysische geografie (KNA 4.1: LS04)....4
- 2.3 Archeologie (KNA 4.1: LS04)....5
- 2.4 Historische geografie (KNA 4.1: LS03)....6
- 2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 4.1: LS05)....9

3. Veldonderzoek (KNA 4.1: VS05)....10

- 3.1 Methoden en technieken (KNA 4.1: VS01)....10
- 3.2 Resultaten veldwerk (KNA 4.1: VS02, VS03)....11

4. Conclusies en advies (KNA 4.1: VS07)....13

Gebruikte bronnen
Lijst van figuren en tabellen

Appendix I: Archeologische periodes
Appendix II: Boorbeschrijvingen

Samenvatting

In opdracht van Rho-adviseurs, is een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een gebied in Grou, gemeente Leeuwarden, provincie Fryslân. De aanleiding tot het onderzoek is de geplande sloop van de huidige bebouwing en vervanging hiervan door nieuwbouw. De hiervoor benodigde graafwerkzaamheden vormen een bedreiging voor eventueel aanwezige archeologische waarden. Het plangebied heeft volgens het bestemmingsplan een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 3 en 5. Hier is archeologisch onderzoek vereist voorafgaande aan bodemingrepen die respectievelijk meer dan 500 of 2500 vierkante meter beslaan. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek verkennende fase (IVO-O). Volgens het gespecificeerd verwachtingsmodel worden in het plangebied archeologische waarden verwacht uit de ijzertijd tot en met de middeleeuwen. Het kan hierbij gaan om overslibde nederzettingen of ophogingslagen. Indicatoren hiervoor kunnen bestaan uit scherven aardewerk en artefacten van bijvoorbeeld aardewerk, steen, metaal of glas. Uit de nieuwe tijd kunnen kunnen resten aanwezig zijn van gebouwen die op negentiende en twintigste eeuwse kaarten worden aangegeven tegen de noordwestrand en in de oostelijke helft van het plangebied. Hier stond vroeger een watermolen en lag een lijnbaan. Eventuele resten hiervan zullen echter onder de bestaande bebouwing en bestrating liggen.

Om het archeologisch verwachtingsmodel te toetsen zijn in het plangebied twaalf verkennende gutsboringen uitgevoerd in een dichtheid van zes boringen per hectare.

Uit de resultaten van het verkennend booronderzoek blijkt dat de diepere ondergrond van het plangebied uit een veenpakket bestaat dat tot tenminste drie meter beneden het maaiveld doorloopt. De top hiervan is geërodeerd en wordt afgedekt door een pakket matig slappe klei dat naar boven toe, in afnemende mate venig is. De top van het kleipakket lijkt oorspronkelijk uit een laag matig stevige, zwak humeuze klei te hebben bestaan. Een dergelijk gerijpt kleipakket is echter op nog slechts drie van de twaalf boorpunten aangetroffen. Op alle overige boorpunten is deze kleilaag opgenomen in het pakket vergraven klei dat binnen het plangebied is aangetroffen onder de toplaag van opgebracht zand.

Selectie-advies door senior KNA-prospector drs. R. Exaltus

Het ontbreken van vegetatiehorizonten of andere lagen die samen zouden kunnen hangen met bewoning en het ontbreken van archeologische indicatoren, betekent dat de kans op archeologische grondsporen zeer klein is. Er is daarom geen aanleiding voor het adviseren van vervolgonderzoek.

Tenslotte wijzen wij erop dat voor al het graafwerk geldt dat als archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dat daarvan direct melding dient te worden gemaakt conform de Erfgoedwet 2015, artikel 5.10. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Leeuwarden.

Selectie-besluit

Dit rapport is ter toetsing voorgelegd aan de bevoegde overheid, de gemeente Leeuwarden. De senior archeologisch adviseur van de gemeente, dhr. J.W.M. Oudhof, heeft op 3 maart 2021 laten weten dit rapport goed te keuren en het selectie-advies over te nemen.

Administratieve gegevens van het plangebied

Tabel 1: Grou, Nijdjipstrjitte: Administratieve gegevens.

Provincie	Fryslân
Gemeente	Leeuwarden
Plaats	Grou
Toponiem	Nijdjipstrjitte
Kaartblad	6C
Centrumcoördinaat	185.234 / 567.522
Bestemming	Paraplubestemmingsplan Archeologie. Dubbelbestemming Waarde – Archeologie 3 en 5
Oppervlakte	Ongeveer twee hectare
NAP-hoogte maaiveld	-0,2 tot -0,7 meter -NAP
Huidig grondgebruik	Bebouwing, bestrating en groenvoorzieningen
Soort onderzoek	Bureauonderzoek & veldonderzoek verkennende fase
Opdrachtgever	Rho-advieurs
Uitvoerder	De Steekproef, drs. R. Exaltus (senior KNA-prospector-/archeoloog)
Bevoegde overheid	Gemeente Leeuwarden
Steekproef projectcode	2021-01/02
Onderzoeksmeldingsnummer	4934175100
Datum veldwerk	Februari 2021
Maximale diepte onderzoek	Drie meter beneden maaiveld
Beheer en plaats documentatie	De Steekproef bv / Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed / DANS / Noordelijk Archeologisch Depot / DINO-loket (boorgegevens)

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 4.1: LS01)

In opdracht van Rho-adviseurs, vertegenwoordigd door mevr. M. Hooftman, is een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een plangebied in Grou, gemeente Leeuwarden, provincie Fryslân (zie Figuur 1). De aanleiding voor het onderzoek is de geplande sloop van de huidige bebouwing en vervanging hiervan door nieuwbouw. De hiervoor benodigde graafwerkzaamheden vormen een bedreiging voor eventueel aanwezige archeologische waarden. Het plangebied heeft volgens het bestemmingsplan voor het grootste deel een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 5 (zie Figuur 2). Hier is

Figuur 1: Grou, Nijdjipstrjitte: De ligging van het plangebied op de topografische kaart. Bron: opentopo.

archeologisch onderzoek vereist voorafgaande aan bodemingrepen die meer dan 2500 vierkante meter beslaan en die dieper reiken dan vijftig centimeter. Een klein deel heeft Waarde – Archeologie 5 met een ondergrens van 500 vierkante meter voor archeologisch onderzoek.
Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek verkennende fase (IVO-O). Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Daartoe zijn de opbouw en gaafheid van de bodem bepaald.

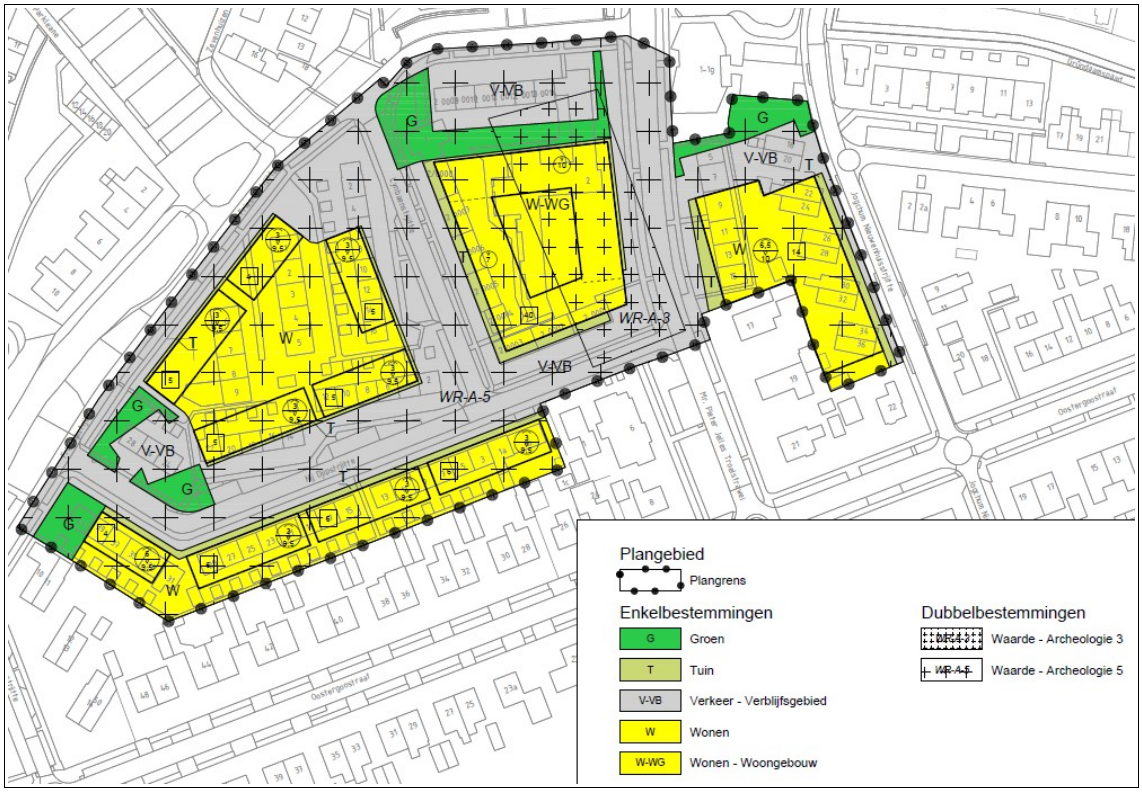

Figuur 2: Grou, Nijdjipstrjitte: Uitsnede van het bestemmingsplan met zowel de huidige situatie als de toekomstige bebouwing (ingetekende blokken in de gele vlakken). Bron: NL.IMRO.0080.12006BP00-VO01.

1.2 Locatie *(KNA 4.1: LS01, LS02)*

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Grou (Figuur 1). De zuidelijke grens is de bebouwing aan de zuidzijde van de Nij Djipstrjitte; de noordelijke en noordwestelijke grens wordt gevormd door de Friesmastrjitte. Het plangebied wordt doorkruist door de Lynbaenstrjitte en de Mr. Pieter Jelles Troelstrawei. De oostelijke begrenzing wordt gevormd door de Jogchum Nieuwenhuisstrjitte. Het plangebied heeft een grootte van circa twee hectare.

Volgens informatie van het Kabels en Leidingen InformatieCentrum (KLIC

21G005368) liggen met name langs de wegen kabels en leidingen met hierop aansluitende huisaansluitingen.

Figuur 3: Grou, Nijdjipstrjitte: Het plangebied gezien vanaf boorpunt 11 aan de Mr. Pieter Jelles Troelstrawei in noordelijke richting.

1.3 Beleid (KNA 4.1: LS01)

Op de Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (FAMKE) heeft het plangebied voor de steentijd-bronstijd de status "geen onderzoek noodzakelijk". Voor de ijzertijd – middeleeuwen heeft het deel met booronderzoek de status "Karterend onderzoek 1 (middeleeuwen)". Hiervoor wordt door provincie geadviseerd archeologisch onderzoek uit te voeren bij verstoring groter dan vijfhonderd vierkante meter. Hier dienen zes boringen per hectare te worden gezet met een minimum van zes boringen per plan.

Het plangebied valt onder het paraplubestemmingsplan en heeft een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 5. Dit houdt in dat bij verstoringen met een oppervlakte groter dan 2500 vierkante meter en dieper dan vijftig centimeter onder het maaiveld archeologisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Een deel tussen de Lynbaenstrjitte en de Mr. Pieter Jelles Troelstrawei heeft Waarde – Archeologie 3 toegekend gekregen. Hier is bij plangebieden groter dan 500 vierkante meter archeologisch onderzoek nodig.

2. Bureauonderzoek (KNA 4.1: LS06)

2.1 Bronnen

Tijdens het bureauonderzoek is de bestaande relevante kennis van het plangebied verzameld. De gebruikte bronnen voor het onderzoek staan aan het eind van dit rapport. Eén van de bronnen is ARCHIS 3, het archeologisch registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Deze databank is toegankelijk voor organisaties die werkzaam zijn in de archeologie. Het bevat een GIS-systeem waarin onder meer een archeologische kaart en aardkundige kaarten geraadpleegd kunnen worden.

2.2 Fysische geografie (KNA 4.1: LS04)

Het plangebied ligt in het Fries-Gronings kleilandschap ten zuidoosten van de voormalige Middelzee en de rivier de Boarn. De diepere ondergrond bestaat hier veelal uit keileem dat ongeveer 150.000 jaar geleden is ontstaan tijdens de voorlaatste ijstijd, het Saale-glaciaal. Tijdens dit glaciaal zijn pleistocene fluviatiele afzettingen door Scandinavisch landijs grotendeels vermalen en her-afgezet als keileem.

Tijdens een groot deel van de laatste ijstijd (het Weichselien) heerste in Nederland een poolklimaat. Door het ontbreken van begroeiing had de wind vrij spel en kon vanuit het Noordzeebekken dekzand worden afgezet. Dit dekzand behoort tot het Laagpakket van Wierden (Formatie van Boxtel). Het keileem- en dekzandlandschap helt sterk af in noordelijke en westelijke richting. Door de lage ligging hiervan is dit landschap in de kustzones van Fryslân overdekt geraakt met veen en klei. Deze afzettingen zijn ongeveer vanaf 10.000 jaar geleden gevormd nadat de laatste ijstijd overging in een relatief warme periode, het Holoceen. De temperatuurstijging had tot gevolg dat de aanwezige ijskappen begonnen te smelten waardoor de zeespiegel steeg. Als gevolg van de snel stijgende zeespiegel en de slechte ontwatering van het landschap steeg de grondwaterspiegel en ontstonden grote moerassen en zoetwatermeren. Hier trad op grote schaal veenvorming op. Dit veen is tijdens latere zee-inbraken weer deels opgeruimd.

Het plangebied ligt op een vlakte van getij-afzettingen tussen een ten oosten gelegen ontgonnen veenvlakte en een ten westen gelegen zee-erosiegeul. Deze maakt deel uit van het systeem van de voormalige Middelzee en Boarn.

Volgens de bodemkaart bestaan de bodems hier uit kalkarme drechtvaaggronden die zijn gevormd in zware klei. Drechtvaaggronden zijn veengronden die worden gekenmerkt door de aanwezigheid van een bovenlaag van veertig tot tachtig centimeter dikte die meestal bestaat uit kalkloze klei.

Volgens informatie van het Actueel Hoogtebestand Nederland 3 (AHN) ligt het maaiveld van het plangebied tussen circa 0 en 0,5 meter beneden NAP.

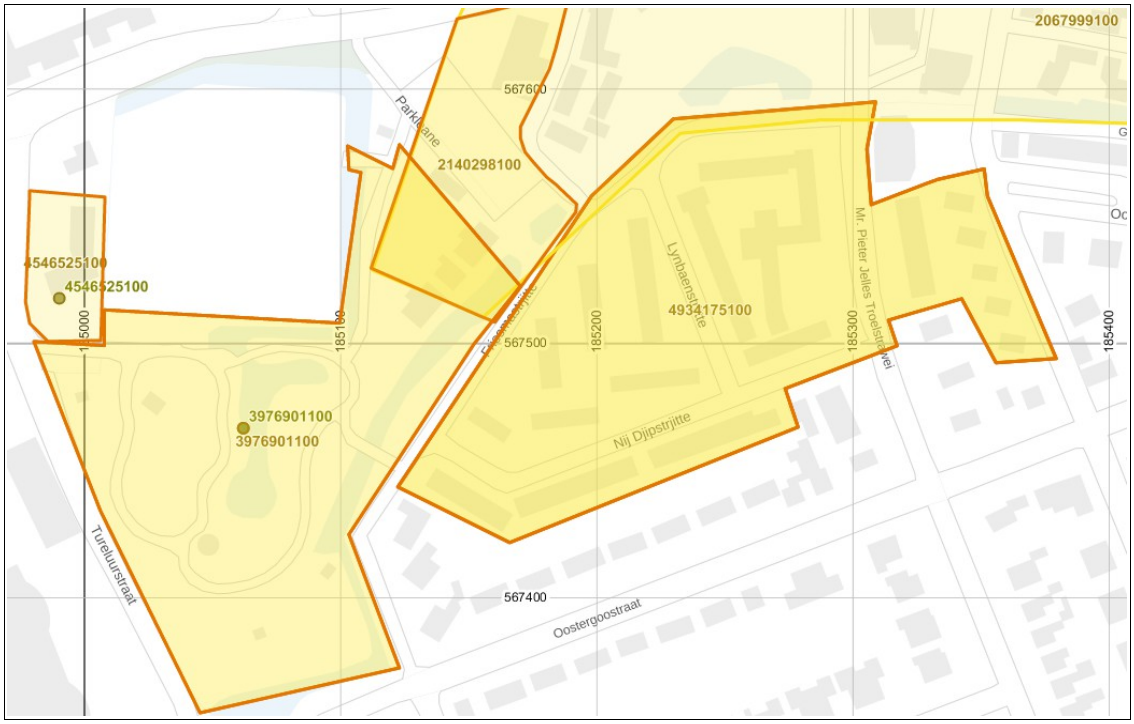

Figuur 4: Grou, Nijdjipstrjitte: Archeologische waarden rondom het plangebied. Het plangebied wordt gevormd door zaaknummer 4934175100.

2.3 Archeologie *(KNA 4.1: LS04)*

Rondom het plangebied liggen meerdere archeologische vindplaatsen en eerder onderzochte gebieden (zie Figuur 4). Ten noorden van het plangebied ligt een terrein waarvoor Synthegra bv in 2005 bureauonderzoek heeft verricht ten behoeve van de vervaardiging van een archeologische verwachtingskaart (zaaknummer 2067999100). Ten noordwesten van het plangebied ligt een terrein waarop RAAP in 2005 booronderzoek heeft uitgevoerd (zaaknummer 2140298100. Dit heeft in de nabijheid van het plangebied geen archeologische vindplaatsen opgeleverd. Hier ten zuiden van, en ten westen van het plangebied ligt zaaknummer 3976901100. Dit betreft een door RAAP in 2015 in het Wilhelminapark verricht booronderzoek. Hierbij zijn resten van een terp uit de periode late middeleeuwen tot nieuwe tijd aangetroffen waaronder scherven kogelpotaardewerk. Ten noordwesten hiervan ligt op ongeveer tweehonderd meter ten noordwesten van het plangebied zaaknummer 4546525100. Hier heeft MUG in 2017 booronderzoek uitgevoerd. Aan de hand van de resultaten hiervan is door MUG geadviseerd om in de zuidelijke helft van het onderzoeksgebied, in het deel tot aan het kerkgebouw, een aanvullend booronderzoek uit te voeren. Dit deel van het onderzoeksgebied ligt in de randzone van een terp. In twee boringen is een mogelijk antropogene kleilaag aangetroffen, in de randzone van een ten zuiden van het onderzoeksgebied gelegen terp. In de rest van het onderzoeksgebied is een natuurlijke bodemopbouw aangetroffen van klei op veen op zand. Binnen het kleine onderzoeksgebied is de variatie in diepte en dikte van de kleiafzettingen groot. Daarom is ervan uitgegaan dat in of in de nabijheid van het onderzoeksgebied een oude waterloop ligt. Deze vormde een onderdeel van het vanuit de nu verdwenen Middelzee overspoelde stroomgebied van de rivier de Boarn.

Figuur 5: Grou, Nijdjipstrjitte: Detail van de kadastrale minuut uit 1832 met de huidige topografie erop geprojecteerd. Het zwart omlijnde terrein is het plangebied. Grijsgroene terreinen zijn weiland en geel is hooiland. In het noordwesten is een watermolen zichtbaar. De roze rechthoek in de oostelijke helft van het plangebied is een lijnbaan. Bron: www.hisgis.nl.

2.4 Historische geografie *(KNA 4.1: LS03)*

Figuur 5 laat een detail van de kadastrale minuut uit 1832 zien. De roze rechthoek in de oostelijke helft van het plangebied is een lijnbaan of touwslagerij waar touw werd gedraaid. Ruim voor 1800 liet zeilmaker Ype Douwes of zijn zoon Ate Ypes Faber langs de Molefeart de lijnbaan aanleggen. Deze was circa 285 meter lang en twaalf meter breed. De lijnbaan bestond uit een circa 60 meter lange opslag- en teerloods en een touwslagerij van circa 225 meter (voor meer informatie wordt verwezen naar Dorpsarchiefgrou.nl). In de westelijke helft van het plangebied is een watermolen ingetekend. Deze molen is ook zichtbaar op de kaart van Eekhoff uit 1849-1859 (zie Figuur 6). Het plangebied bestond vooral uit weiland met langs de westgrens het Nieuwe Diep. Ongeveer door het midden van het plangebied liep de Diepe- of Molensloot. Langs de noordwestgrens (de molen) en bijna tegen de noordgrens van het plangebied worden op deze kaart kleine gebouwen aangegeven. De ligging hiervan is duidelijker afgebeeld op de uitsnede uit de topografische kaart uit 1927 (zie Figuur 7). Hierdoor is te zien dat het in het zuidwesten aanwezige gebouw via een veldweg en een brug over het Nieuwe Diep verbonden was met de kern van Grou. Het gebouw tegen de noordgrens van het plangebied heeft mogelijk met de lijnbaan te maken. Tevens is op deze kaart te zien dat het plangebied toen inmiddels doorsneden werd door de mr. Pieter Jelles Troelstrawei. De kaarten uit 1959 en 1970 (zie Figuur 7) tonen de verdere uitbreiding van de infrastructuur met woonblokken binnen het plangebied. Vergelijking van deze kaarten met die uit 1927 laat zien dat de locaties van de op de kaart uit 1927 afgebeelde gebouwen, onder de huidige bebouwing en bestrating liggen.

Figuur 6: Grou, Nijdjipstrjitte: Uitsnede van de kaart van Eekhoff uit de periode 1849-1859. Bron: Friesland op de Kaart.

Figuur 7: Grou, Nijdjipstrjitte: Uitsneden uit de topografische kaarten uit 1927, 1959 en 1970. Bron: Topotijdreis.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel *(KNA 4.1: LS05)*

In het plangebied worden archeologische waarden verwacht van de ijzertijd tot de nieuwe tijd. In de omgeving zijn uit deze perioden meerdere vindplaatsen bekend. Het kan hierbij gaan om overslibde nederzettingen of ophogingslagen. Indicatoren hiervan kunnen bestaan uit scherven aardewerk, fragmenten puin en artefacten van bijvoorbeeld steen, metaal of glas. Ook kunnen grondsporen aanwezig zijn zoals paalsporen, greppels en waterputten.

Voor het plangebied is er geen verwachting op vindplaatsen (of zandkoppen) uit de steentijd.

Tabel 2: Grou, Nijdjipstrjitte: Specificatie archeologische verwachting.

datering:	ijzertijd – middeleeuwen	nieuwe tijd
complextype:	nederzetting, ophogingslaag	kleine gebouwen mogelijk van de lijnbaan of gerelateerd aan de molen, molen
locatie:	gehele plangebied	noordwesten en noorden van het plangebied
diepteligging:	onder de bouwvoor	vanaf het maaiveld
omvang:	enkele tientallen meters in diameter	enkele tientallen vierkante meters
gaafheid en conservering:	kans op organische conservering	onbekend
uiterlijke kenmerken:	ophogingslagen, scherven aardewerk, grondsporen	puinresten, scherven aardewerk
mogelijke verstoringen:	bouw huidige woonwijk	bouw huidige woonwijk

3. Veldonderzoek (KNA 4.1: VS05)

3.1 Methoden en technieken (KNA 4.1: VS01)

Het veldwerk is uitgevoerd op 19 januari 2021. Rekening houdend met de bebouwing en bestrating, zijn twaalf boorpunten zo gelijkmatig mogelijk over het plangebied verspreid (zie Figuur 8). Hierdoor bedraagt de gemiddelde boordichtheid op het ongeveer twee hectare grote plangebied, zes boringen per hectare.
De boringen zijn uitgevoerd met een guts met een diameter van drie centimeter. Hiermee kunnen lange monsters opgeboord worden, zodat de laagopeenvolgingen optimaal beschreven kunnen worden.

De boringen reiken tot dieptes tussen twee en drie meter. De boormonsters zijn onderzocht door ze laagsgewijs af te snijden in de guts. De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB). De boorlocaties en maaiveldhoogtes zijn ingemeten met behulp van GPS en het AHN. De resultaten van de boringen zijn opgenomen in Appendix II in de vorm van boorbeschrijvingen.

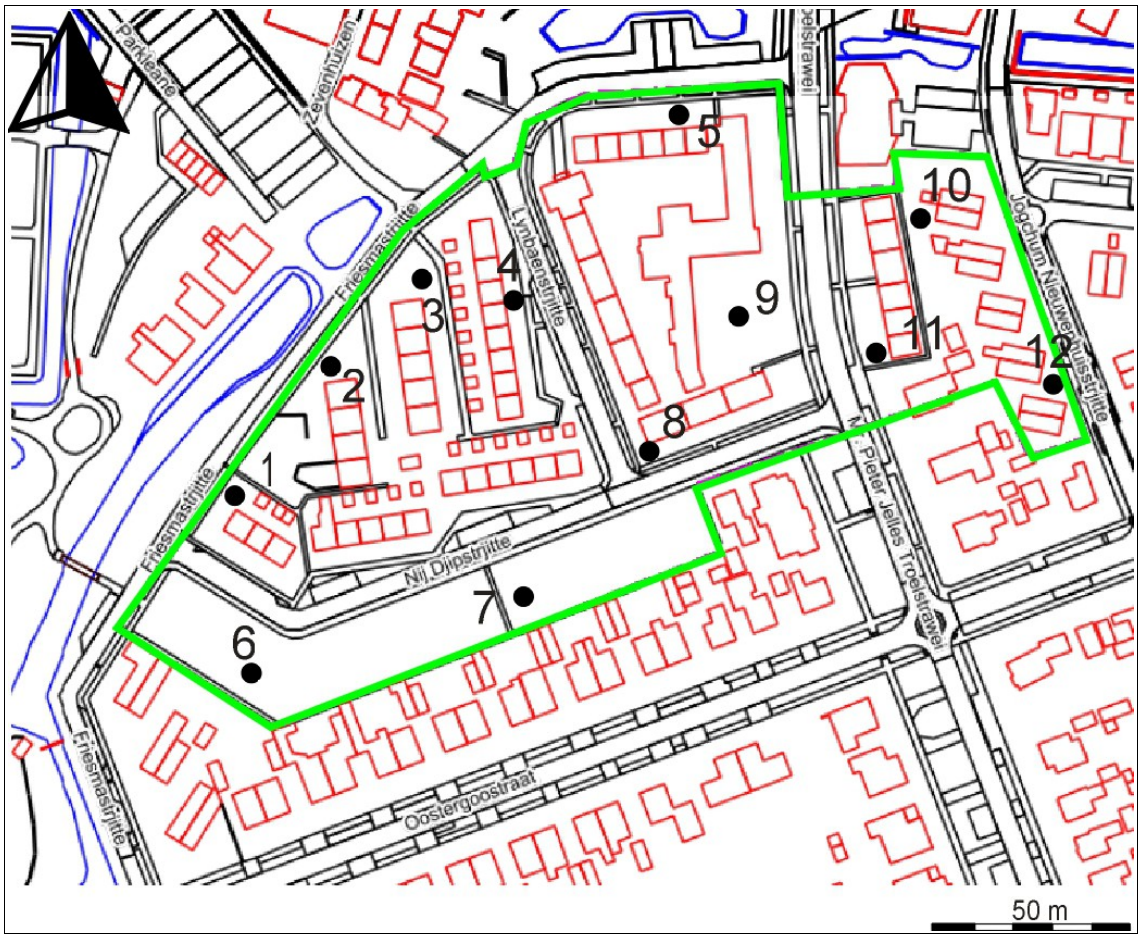

Figuur 8: Grou, Nijdjipstrjitte: Boorpuntenkaart. De genummerde punten zijn de locaties van de boringen.

3.2 Resultaten veldwerk (KNA 4.1: VS02, VS03)

Bovenin de boringen 1 tot en met 5 en 7 tot en met 12 is een pakket opgebracht zand aangetroffen. Dit zand is met name bovenin doorgaans tamelijk humusrijk door de ligging in tuinen en perken. De dikte van dit pakket loopt uiteen van ongeveer dertig centimeter op de boorpunten 2, 3, 5 en 12 tot zeventig centimeter op boorpunt 12. Op boorpunt 6 ontbreekt een dergelijk zandpakket. Hier is direct vanaf het maaiveld een pakket vergraven klei aangetroffen. Een dergelijk vergraven kleipakket is op alle overige boringen onder het pakket opgebracht zand aangetroffen. De dikte van het vergraven kleipakket bedraagt op de meeste boorpunten ongeveer dertig tot veertig centimeter met een uitschieter tot zestig centimeter op boorpunt 9. Hieronder is op 3, 5 en 8 een pakket matig stevige, humushoudende klei aangetroffen. Hierop volgt matig slappe klei. Dergelijke klei is op de overige boorpunten direct onder het pakket vergraven klei aangetroffen. Op de boorpunten 2, 9 en 12 is deze klei bovenin matig venig. Op alle overige boorpunten wordt deze klei pas op enige diepte (sterk) venig. Deze sterk venige klei ligt op een dik pakket veen waarvan de top is geërodeerd (zie Figuur 9). Het veen loopt op alle boorpunten door tot tenminste drie meter beneden het maaiveld.

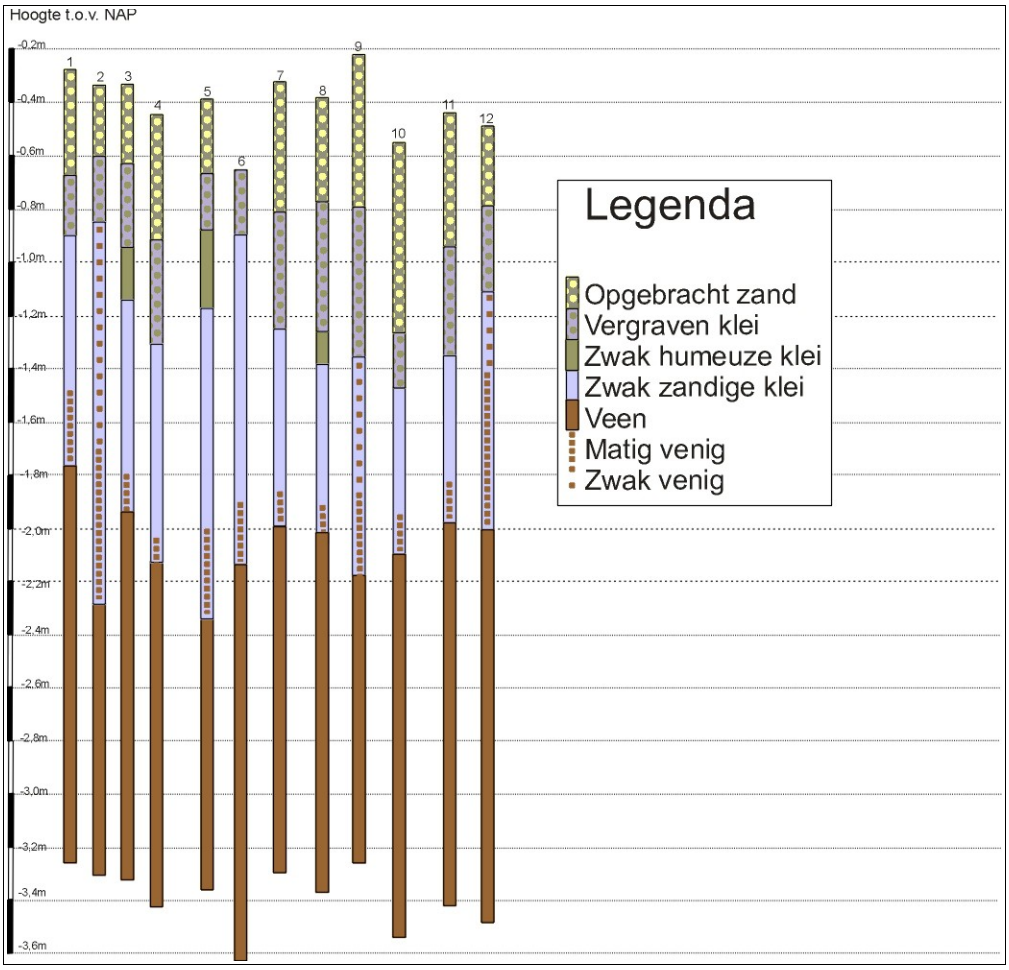

Figuur 9: Grou, Nijdjipstrjitte: De geërodeerde top van het veen (bruin) zoals deze binnen het plangebied onder de klei (grijs) is aangetroffen.

In geen van de boringen zijn relevante archeologische indicatoren gevonden. Alleen op de boorpunten 3, 5 en 8 is een gerijpt kleipakket bewaard gebleven dat in de middeleeuwen en de nieuwe tijd geschikt kan zijn geweest voor bewoning. Op alle overige boorpunten is deze klei opgenomen in het pakket vergraven klei. Ook op de boorpunten 3, 5 en 8 zijn in de gerijpte klei echter geen vegetatiehorizonten of andere lagen aangetroffen die samen zouden kunnen hangen met bewoning. Van de vroegere gebouwen zoals behorende tot de lijnbaan of van de watermolen zijn geen indicatoren waargenomen.

4. Conclusies en advies (KNA 4.1: VS07)

Volgens het gespecificeerd verwachtingsmodel worden in het plangebied archeologische waarden verwacht uit de ijzertijd tot en met de middeleeuwen. Het kan hierbij gaan om overslibde nederzettingen of ophogingslagen. Indicatoren hiervoor kunnen bestaan uit scherven aardewerk en artefacten van bijvoorbeeld aardewerk, steen, metaal of glas. Uit de nieuwe tijd kunnen kunnen resten aanwezig zijn van gebouwen die op negentiende en twintigste eeuwse kaarten worden aangegeven tegen de noordwestrand en in de oostelijke helft van het plangebied. Hier stond vroeger een watermolen en lag een lijnbaan. Eventuele resten hiervan zullen echter onder de bestaande bebouwing en bestrating liggen.

Om het archeologisch verwachtingsmodel te toetsen zijn in het plangebied twaalf verkennende gutsboringen uitgevoerd in een dichtheid van zes boringen per hectare.

Uit de resultaten van het verkennend booronderzoek blijkt dat de diepere ondergrond van het plangebied uit een veenpakket bestaat dat tot tenminste drie meter beneden het maaiveld doorloopt. De top hiervan is geërodeerd en wordt afgedekt door een pakket matig slappe klei dat naar boven toe, in afnemende mate venig is. De top van het kleipakket lijkt oorspronkelijk uit een laag matig stevige, zwak humeuze klei te hebben bestaan. Een dergelijk gerijpt kleipakket is echter op nog slechts drie van de twaalf boorpunten aangetroffen. Op alle overige boorpunten is deze kleilaag opgenomen in het pakket vergraven klei dat binnen het plangebied is aangetroffen onder de toplaag van opgebracht zand.

Selectie-advies door senior KNA-prospector drs. R. Exaltus

Het ontbreken van vegetatiehorizonten of andere lagen die samen zouden kunnen hangen met bewoning en het ontbreken van archeologische indicatoren, betekent dat de kans op archeologische grondsporen zeer klein is. Er is daarom geen aanleiding voor het adviseren van vervolgonderzoek.

Tenslotte wijzen wij erop dat voor al het graafwerk geldt dat als archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dat daarvan direct melding dient te worden gemaakt conform de Erfgoedwet 2015, artikel 5.10. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Leeuwarden.

Selectie-besluit

Dit rapport is ter toetsing voorgelegd aan de bevoegde overheid, de gemeente Leeuwarden. De senior archeologisch adviseur van de gemeente, dhr. J.W.M. Oudhof, heeft op 3 maart 2021 laten weten dit rapport goed te keuren en het selectie-advies over te nemen.

Gebruikte bronnen

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geo-informatie en ICT.

Anscher ten T. J. & T.A. van den Berg, 2004. Diverse plangebieden Leeuwarden Zuidwest en Bilgaard. Gemeente Leeuwarden. Een inventariserend archeologisch veldonderzoek. RAAP-notitie 797.

ARCHIS 3. www.zoeken.cultureelerfgoed.nl

Bosch, J.H.A. 2008. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1*. Deltares-rapport 2008-U-R0881/A.

http://dorpsarchiefgrou.nl/pagina/294/lijnbaan-of-touwslagerij/

Friese Archeologische Monumentekaart Extra (FAMKE). fryslan.maps.arcgis.com.

Gemeente Leeuwarden. 2018. Nota Archeologische Monumentenzorg Leeuwarden (AMZL) 2018. *Gemeenteblad, Officiële uitgave van de gemeente Leeuwarden*. Nr. 32752. Leeuwarden: Gemeente Leeuwarden.

https://hisgis.fa.knaw.nl/

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 4.1. www.SIKB.nl. 2018. Centraal College van Deskundigen Archeologie.

Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDoK). www.pdok.nl

Ruimtelijke Plannen. www.ruimtelijkeplannen.nl

Topotijdreis. www.topotijdreis.nl

Vos, P., M. van der Meulen, H. Weerts & J. Bazelmans. 2018. *Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu*, Amsterdam: Prometheus.

www.frieslandopdekaart.nl

NL.IMRO.0080.12006BP00-VO01. *Bestemmingsplan Gemeente Leeuwarden. Grou – herstructuren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.* Rho adviseurs voorontwerp 16-11-2020.

Lijst van figuren en tabellen

Figuren

1 Topografische kaart
2 Detail bestemmingsplan
3 Foto plangebied
4 Archeologische waarden in de omgeving
5 Kadastrale minuut uit 1832
6 Uitsnede uit de kaart van Eekhoff
7 Uitsneden uit topografische kaarten
8 Boorpuntenkaart
9 Boorstaten

Tabellen

1 Administratieve gegevens
2 Specificatie archeologische verwachting

Appendix I: Archeologische periodes

paleolithicum:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC
mesolithicum:	
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC
neolithicum:	
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC
bronstijd:	
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC
ijzertijd:	
ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
ijzertijd midden:	500 - 250 vC
ijzertijd laat:	250 - 12 vC
romeinse tijd:	
romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
middeleeuwen:	
middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
nieuwe tijd:	
nieuwe tijd vroeg:	1.500 - 1.650 nC
nieuwe tijd midden:	1.650 - 1.850 nC
nieuwe tijd laat:	1.850 – heden

pleistoceen:	2,5 miljoen - 10.000 BP
elsterien	475.000 - 410.000 BP
saalien	200.000 - 130.000 BP
weichselien	116.000 - 10.000 BP
holoceen:	10.000 - heden

vC = voor Christus
nC = na Christus
BP = before present; present = 1950

Algemeen

Steentijd (tot 2000 vC)
De steentijd is opgedeeld in het paleolithicum, mesolithicum en neolithicum. Het paleolithicum (oude steentijd) wordt vooral gekenmerkt door de ijstijden. Na het laatpaleolithicum verbetert het klimaat. Vindplaatsen uit het late paleolithicum zijn vooral te herkennen aan concentraties vondstmateriaal (bewerkt en/of verbrand vuursteen, houtskool) met weinig en moeilijk te herkennen grondsporen zoals kuilen, paalgaten en houtskoolconcentraties die mogelijk wijzen op haardplaatsen.

Vondsten uit het mesolithicum of midden steentijd, gekenmerkt door sporen en vondsten van rondtrekkende jagers en verzamelaars, bestaan voornamelijk uit bewerkt vuursteen, verbrande hazelnootdoppen en houtskoolfragmenten. Mesolithische grondsporen zijn vooral oppervlakte-haarden en haardkuilen. In een natte omgeving kunnen ook werktuigen van gewei of hout bewaard zijn gebleven. Voorbeelden hiervan zijn geweibijlen, bogen, visfuiken, etc.

In het neolithicum (nieuwe steentijd) werden dieren gehouden en in het neolithicum werd eveneens akkerbouw bedreven. Grondsporen uit deze periode kunnen bestaan uit paalgaten van bijvoorbeeld boerderijen, resten van beschoeiingen, greppels, (afval)kuilen en haardplaatsen. Aardewerk komt in deze tijd voor, evenals bewerkt (vuur)steen en geslepen bijlen.

Metaaltijden (2000-12 vC)
In de bronstijd en ijzertijd kwam bemesting en wisselbouw binnen de akkerbouw voor.

Sporen uit de bronstijd en ijzertijd kunnen bestaan uit kuilen, paalgaten van boerderij-plattegronden, bijgebouwen of spiekers, waterkuilen of -putten, erf- ofakkerafscheidingen en sporen van akkerbewerking zoals de kruiselings getrokken voren van een eergetouw. Houtskool kan duiden op de aanwezigheid van haarden voor voedselbereiding of het bakken van aardewerk. Ook kunnen er restanten gevonden worden die duiden op metaalbewerking, zoals stukken ovenwand, brons- of ijzerslakken, sintels, mallen, smeltkroezen, metaal bedoeld voor omsmelten, etc.

Vondsten kunnen verder bestaan uit bijvoorbeeld metalen voorwerpen of voorwerpen van aardewerk zoals vaatwerk, maar ook slingerkogels, rammelaars, spinklosjes en weefgewichten.

Romeinse tijd (12 vC-450 nC)
In de romeinse tijd vormde de Rijn de noordelijke grens van het romeinse rijk. Langs deze grens, de *limes*, werden grensposten, nederzettingen en wegen gebouwd. In het noorden van Nederland zijn ook romeinse vondsten gedaan, maar dit zijn voornamelijk losse vondsten als romeinse munten, mantelspelden en scherven romeins aardewerk.

Middeleeuwen en nieuwe tijd (450 nC-heden)
Na een afname in de bevolkingsdichtheid aan het einde van de romeinse tijd en de periode erna, steeg deze weer in het begin van de middeleeuwen. Vondsten uit de middeleeuwen en later bestaan voornamelijk uit scherven aardewerk, waaronder importaardewerk, munten en metalen voorwerpen (zoals mantelspelden, spijkers), resten van aardewerkproductie, metaalbewerking, wolbewerking etc. Belangrijke gebouwen (bijvoorbeeld kerken en borgen) werden van baksteen / kloostermoppen gebouwd.

Appendix II Boorbeschrijvingen

Boorbeschrijving volgens ASB 5.2																				
Boor Nr	Coördinaten	LDO	Lithologie						Kleur				Overige kenmerken							AIS
			GD	BK	BV	BZ	BS	BH	HK	TK	IK	VLK	CO	PLH	VS	SST	BHN	BI	GI	
1	185.151	40	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.479	63	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		122	K			1			GR				Msl						GET	
		148	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
2	185.175	28	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.516	53	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		133	K		1	1			GR			BR	Msl						Oev	
		196	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
3	185.199	32	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.534	63	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		82	K			1		1	GR	BR	LI		Mst							
		147	K			1			GR				Msl						GET	
		162	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
4	185.226	48	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.533	87	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		160	K			1			GR				Msl						GET	
		169	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
5	185.271	27	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.582	49	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		80	K			1		1	GR	BR	LI		Mst							
		162	K			1			GR				Msl						GET	
		196	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
6	185.157	26	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
	567.457	125	K			1			GR				Msl						GET	
		146	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
7	185.233	49	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.452	92	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		154	K			1			GR				Msl						GET	
		168	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
8	185.259	49	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.487	88	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		100	K			1		1	GR	BR	LI		Mst							
		154	K			1			GR				Msl						GET	
		168	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
9	185.286	56	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.521	116	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		163	K		1	1			GR			BR	Msl						Oev	
		195	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
10	185.331	73	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.545	94	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		139	K			1			GR				Msl						GET	
		154	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
11	185.567	53	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.515	92	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		138	K			1			GR				Msl						GET	
		157	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	
12	185.368	28	Z					2	BR	GR		GR						OPG		
	567.505	62	K			1		1	GR	BR		BR						VRG		
		90	K		1	1			GR			BR	Msl						Oev	
		142	K		2	1			GR			BR	Msl						Oev	
		300	V						RO	BR				3					HOL	

Betekenis van de afkortingen:
LDO – Onderzijde boortraject
Lithologie:

GD – Onverharde sedimenten: G = grind, K = klei, L = leem, V = veen en Z = zand, Bst = Baksteen
Bijmengsels: BK = bijmengsel klei, BS = bijmengsel silt, BZ =bijmengsel zand, BV= bijmengsel veen, BH = bijmengsel humus. Betekenis toegevoegde cijfers: 1 = zwak, 2 = matig, 3 = sterk en 4 = uiterst.

Kleur:

HK = hoofdkleur, BL = blauw, BR = bruin, GE = geel, GN = groen, GR = grijs, OL = olijf, OR =oranje, PA = paars, RO = rood, RZ = roze, WI = wit, ZW = zwart.
TK = Tweede kleur (kleurafkortingen als boven).
IK = Intensiteit kleur: LI = licht en DO = donker
VLK = Vlekken (V): 2^{e} en 3^{e} letter is kleurafkorting als boven, 1 = weinig, 2 = matig , 3= veel

Overige kenmerken:

CO = Consistentie (C): ZSL-zeer slap, SLA-slap, MSL-matig slap, MST-matig stevig, STV-stevig
SCH = Schelpesten
VS = veensoorten
SST = Sedimentaire structuren; ZL = zandlaagjes, KL = kleilaagjes, EZL = enkele zandlaagjes
BHN = Bodemhorizont;
BI = Bodemkundige interpretaties; OPG = opgebracht, VRG = vergraven/opgebracht
GI = Geologische interpretaties; Get = Getijde-afzetting, Kwel = kwelderafzetting, HOL = Hollandveen
AIS = Archeologische indicatoren;

Bijlage 9 Vormvrije m.e.r. beoordeling

Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Gemeente Leeuwarden

Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

identificatie	**planstatus**
projectnummer:	datum:
20201089	12-04-2021
projectleider:	opdrachtgever:
E. Venema	Elkien
auteur(s):	
S.E.H. Lie, MSc	

Inhoud

1. Inleiding **3**
- 1.1. Aanleiding 3
- 1.2. Wat houdt een m.e.r.- beoordeling in? 3
- 1.3. Leeswijzer 3

2. Plaats en kenmerken van het project **5**
- 2.1. Plaats van het project 5
- 2.2. Kenmerken van het project 8

3. Kenmerken van de milieueffecten **12**
- 3.1. Geluid 12
- 3.2. Luchtkwaliteit 12
- 3.3. Risico's op zware ongevallen of rampen en risico's voor de menselijke gezondheid 12
- 3.4. Bodem en water 13
- 3.5. Natuur 14
- 3.6. Archeologie 16
- 3.7. Cultuurhistorie 16
- 3.8. Aanlegwerkzaamheden 16
- 3.9. Mitigerende maatregelen 16

4. Conclusie **18**

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Woningbouwcorporatie Elkien wil een deel van haar woningbestand in Grou gefaseerd herstructureren. In een gebied rondom het Wilhelminapark worden in totaal circa 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen gebouwd. De eerste fase betreft een terrein aan de westzijde van het Wilhelminapark. Hier zijn inmiddels 15 (grondgebonden) seniorenwoningen gerealiseerd. Fase 2 tot en met 5 liggen ten oosten van hetzelfde park. Voor fase 2 is inmiddels vergunning verleend in afwijking van het bestemmingsplan. Hier wordt eind 2020 mee gestart. Er wordt voor alle vijf fasen een bestemmingsplan opgesteld. Het betreft een herstructurering van woningen welke in overeenstemming is met de gemeentelijke woonvisie. De herstructureringsopgave past echter niet binnen het geldende bestemmingsplan. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch te kunnen regelen is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor deze locatie noodzakelijk.

In het Besluit milieueffectrapportage is opgenomen dat de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject m.e.r.-beoordelingsplichtig is in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 2000 woningen of meer (Besluit milieueffectrapportage, Bijlage onderdeel D11.2). De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van 115 woningen, hiermee blijft de ontwikkeling ruim onder de drempelwaarde. Dit betekent dat een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' noodzakelijk is waarin dit document in voorziet.

1.2. Wat houdt een m.e.r.- beoordeling in?

In een m.e.r.- beoordeling wordt getoetst of een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden. De wettelijke regeling voor de m.e.r.-beoordeling gaat uit van het principe 'nee, tenzij'. Dat wil zeggen, een volwaardige m.e.r.-procedure is alleen noodzakelijk als sprake is van 'belangrijke nadelige gevolgen' die het betreffende project voor het milieu kan hebben. Daarbij moet het bevoegd gezag rekening houden met de omstandigheden zoals aangegeven in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling, te weten:

- de plaats van het project;
- de omvang van het project;
- de kenmerken van de potentiële milieueffecten (in samenhang met de eerste twee criteria).

Het bevoegd gezag dient een m.e.r-beoordelingsbeslissing te nemen, waarin wordt aangegeven of wel of geen MER nodig is, gelet op de omvang van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële (milieu)effecten en mogelijke mitigerende maatregelen. Deze beslissing wordt als bijlage bij het bestemmingsplan opgenomen.

1.3. Leeswijzer

Deze m.e.r.-beoordelingsnotitie:

- beschrijft in hoofdstuk 2 de plaats en omvang van het project;
- licht in hoofdstuk 3 de verwachte effecten voor de verschillende milieueffecten toe;
- geeft ten slotte in hoofdstuk 4 de conclusie weer voor de m.e.r.-beoordeling.

Bij de analyse in hoofdstuk 2 en 3 is gebruik gemaakt van informatie uit de onderzoeken welke in de bijlagen van het bestemmingsplan te vinden zijn.

2. Plaats en kenmerken van het project

2.1. Plaats van het project

Het plangebied ligt midden in Grou ten zuidwesten van het centrum. Zowel aan de westzijde als aan de oostzijde van het Wilhelminapark wordt de woningbouw ontwikkeld. Fase 1, ten westen van het park, is inmiddels gerealiseerd. Zie figuur 2.1 voor de ligging van het plangebied.

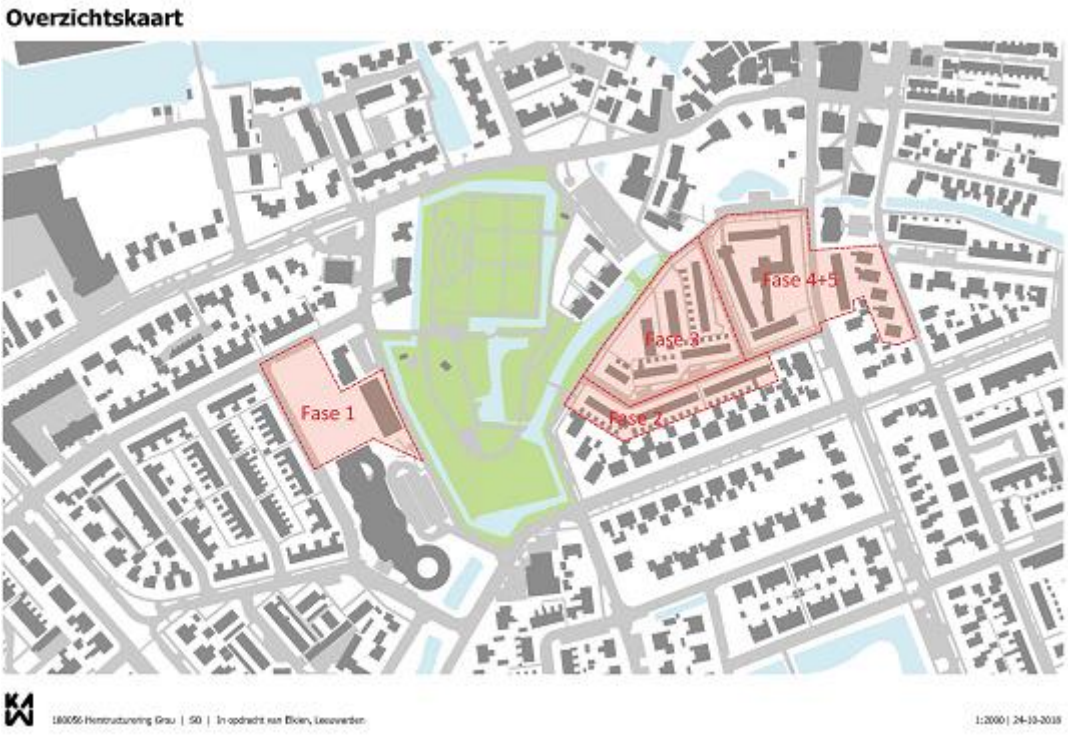

Figuur 2.1 Ligging plangebied in Grou

Bijzondere gebieden en het opnamevermogen van het natuurlijk milieu
Het plangebied kent in het bestemmingsplan "Grou" (vastgesteld op 11-06-2013) de dubbelbestemming Waarde – Archeologische verwachtingswaarde 1. Binnen het plangebied hoeft geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd wanneer de oppervlakte niet groter dan 500 m^2 is.

Het plangebied is niet gelegen in een kwetsbaar gebied en/of een gebied met beschermde status zoals grondwaterbeschermingsgebieden of een stiltegebied (zie figuur 2.2). Het plangebied vormt geen onderdeel van een natuur- of groengebied met een beschermde status, zoals Natura 2000 of Natuurnetwerk Nederland. De afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Alde Feanen bedraagt circa 3,4 kilometer (zie figuur 2.3). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied bevindt zich op circa 600 meter van het plangebied (zie figuur 2.4).

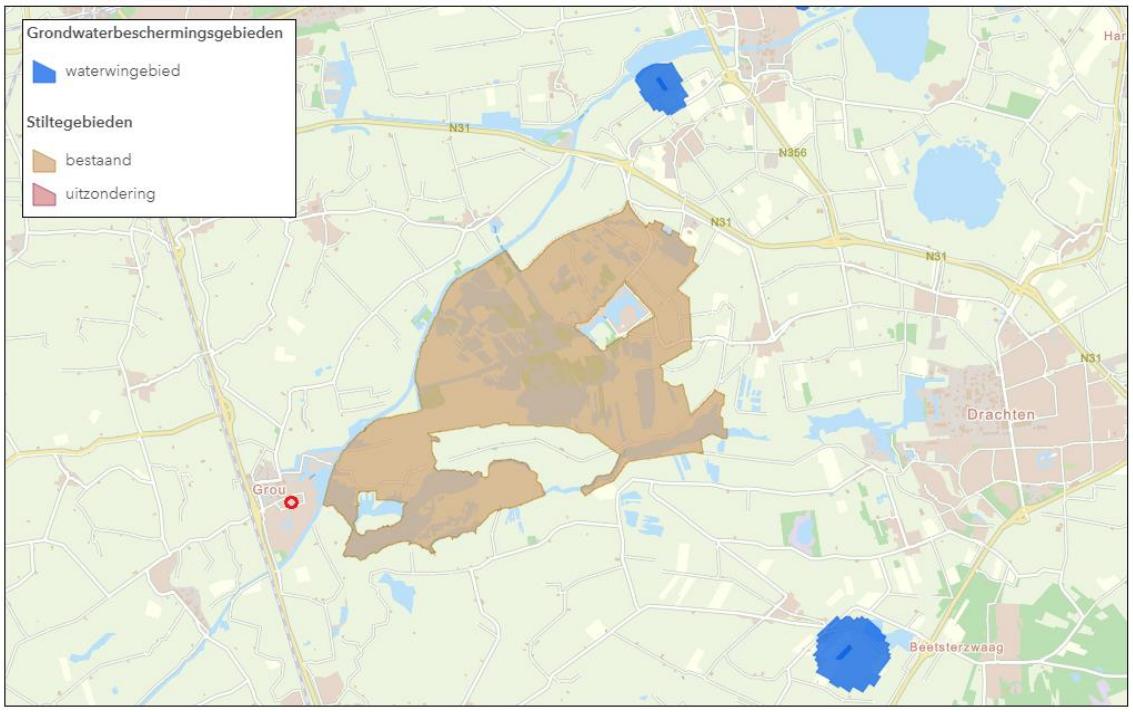

Figuur 2.2 Grondwaterbeschermings- en stiltegebieden en nabij de planlocatie (rode cirkel) (bron: Provincie Fryslân)

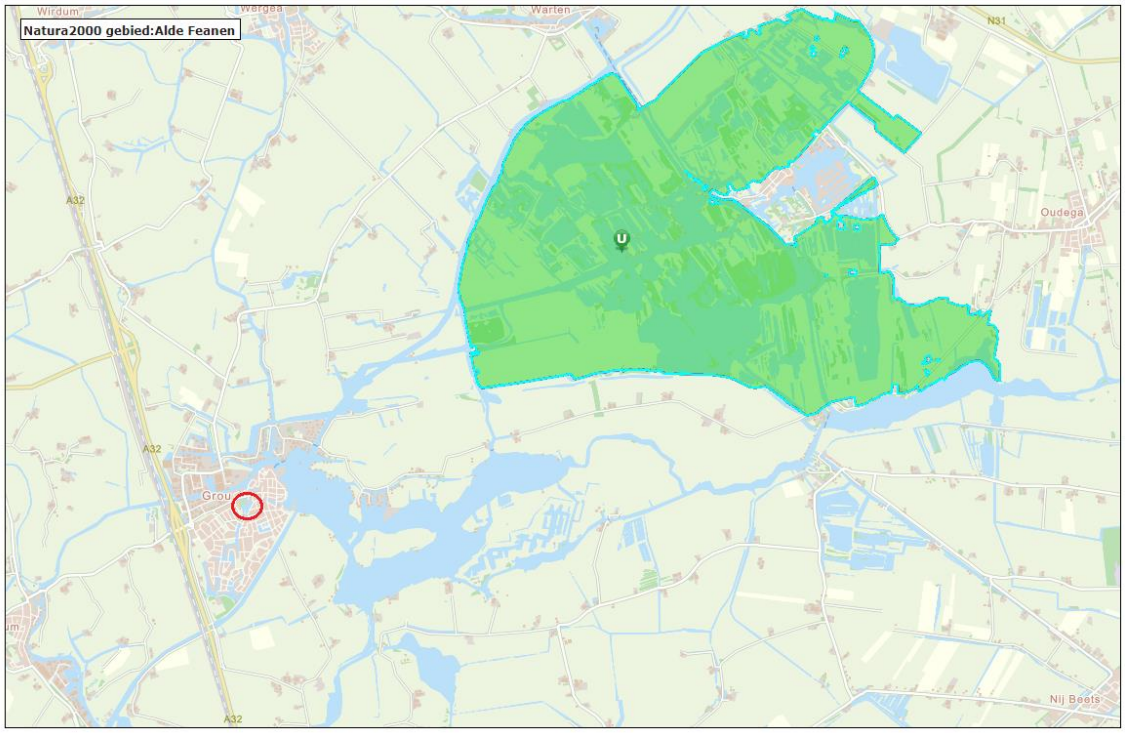

Figuur 2.3 Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied (rode cirkel) (bron: Provincie Fryslân)

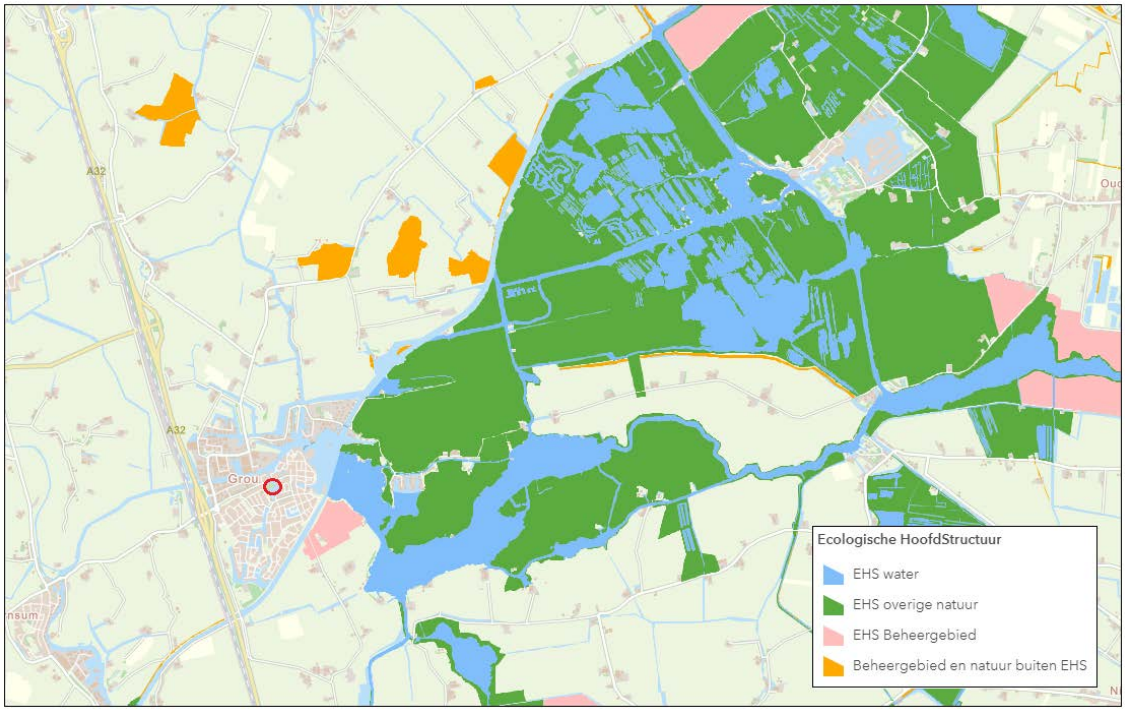

Figuur 2.4 Natuurnetwerk Nederland ten opzichte van het plangebied (rode cirkel) (bron: Provincie Fryslân)

2.2. Kenmerken van het project

Uit onderzoek is gebleken dat het merendeel van de woningen aan de Nij Djipsdtrjitte e.o. niet meer voldoen aan de huidige kwaliteitseisen van Elkien. Op basis hiervan heeft Elkien een plan gemaakt voor wijkvernieuwing. Dit plan bestaat uit 5 fases. Bij de wijkvernieuwing streeft Elkien naar:

1. nieuwbouwwoningen voor één- en tweepersoonshuishoudens
2. kleine grondgebonden woningen
3. energieneutrale woningen en nieuwbouwwoningen zonder gasaansluiting

Het project wordt verdeeld over de volgende 5 fases:
Fase 1 : Gruttostraat (nieuwbouw) (reeds gerealiseerd)
Fase 2 : Nijdjipstrjitte 1a, 3 t/m 41
Fase 3 : Friesmastrjitte 1 t/m 9, Lynbaanstrjitte 2 t/m 16 en Nijdjipstrjitte 2 t/m 28
Fase 4/5: J.Nieuwenhuisstraat 16 t/m 36, Mr. P.J. Troelstrawei 5 t/m 15 en 2-1 t/m 2-36.

Fase 1 is inmiddels gerealiseerd. De woningen aan de zuidzijde van de Nijdjipstrjitte (fase 2) zijn inmiddels gesloopt. Begin 2021 wordt gestart met de bouw van deze woningen.

Figuur 2.5 Impressie nieuwe woningen fase 1 wijkvernieuwing Nijdjipstrjitte op de hoek van de Kievitstraat en de Gruttostraat (bron: Elkien)

Op de locatie van fase 1 waren voorheen aan de Gruttostraat 12 eengezinshuizen in twee rijen van 6 gesitueerd en aan de Kievitsstraat een post van de brandweer. Aan de Tureluurstraat was tot voor kort een tijdelijke woonlocatie voor ouderen gevestigd. In de nieuwe situatie is voorzien in 15 seniorenwoningen die zo zijn gesitueerd dat op deze locatie een hofje ontstaat. De woningen zijn bedoeld voor de verhuur. Er is een rij van 7 woningen opgericht met de voorzijde gericht op de Gruttostraat, een rij van vier gericht op de Kievitsstraat en een rij van vier gericht op de Tureluurstraat. Aan de achterzijde van deze woningen ontstaat een hofje. Parkeren vindt plaats aan de voorzijde van de woningen door middel van langsparkeren aan de Gruttostraat en Kievitsstraat en haaksparkeren aan de Tureluurstraat.

Fase 2 t/m 4 sluit qua 'beeldentaal' en architectuur aan op fase 1, waarbij bij fase 2 en 4 sprake is van rijenwoningen in blokken van 3, 4, 5 of 6 woningen aaneengesloten. De woningen in fase 3 zijn met de

achterzijden naar elkaar toe gegroepeerd, waardoor een besloten binnenruimte ontstaat. Het parkeren vindt plaatst aan de openbare weg. Fase 5 bestaat uit een appartementencomplex. Hier worden 40 appartementen gerealiseerd. Ten behoeve van het appartementencomplex wordt een parkeergelegenheid direct ten noorden van het complex aangelegd. Het appartementencomplex bestaat deels uit 2 bouwlagen (met een maximale bouwhoogte van 7 meter) en deels uit 3 bouwlagen (met en maximale bouwhoogte van 10 meter).

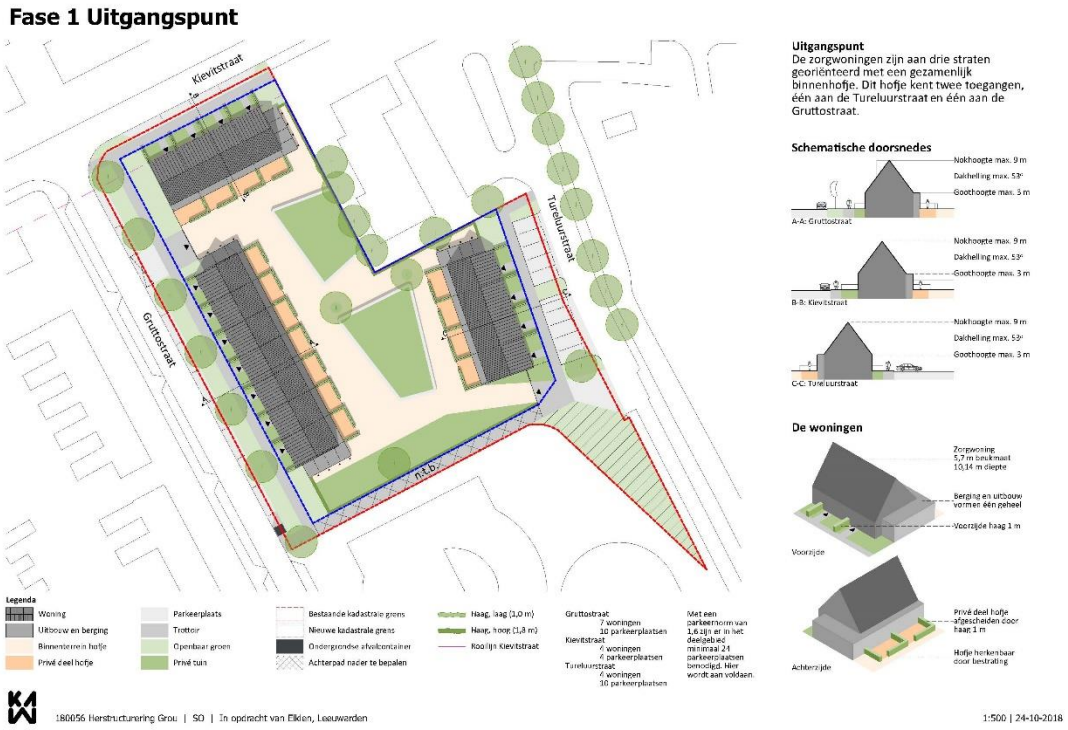

Figuur 2.6 Uitgangspunten fase 1

Verkeer

De herontwikkeling is gelegen net ten zuiden van de Stationsweg, dit is een doorgaande weg door Grou vanaf het station richting het Pikmeer. De locatie is hierdoor goed bereikbaar met de auto. De beoogde ontwikkeling betreft een herstructurering van een bestaande woningbouwlocatie. In de huidige situatie (de situatie voorafgaande aan de realisering van fase 1) bevinden zich 122 wooneenheden (waarvan 36 zorgappartementen) in het plangebied. In de toekomstige situatie zullen in totaal 115 woningen in het plangebied zijn: 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen. De verkeersgeneratie ten gevolge van deze herstructurering zal dus in de toekomstige situatie praktisch gelijk zijn aan de huidige situatie. De toekomstige verkeersgeneratie ten gevolge van deze herstructurering zal naar verwachting geen negatieve gevolgen hebben op de omliggende ontsluitingswegen en niet leiden tot een verminderde doorstroming op de omliggende wegvakken en de relevante kruispunten.

De Friesmastrjitte zal worden ingericht als een fietsstraat waar de auto te gast is. De straat krijgt daarbij een breedte van minimaal 3 meter, waardoor ook de brandweer er door kan.

Parkeren

Op basis van de 'Nota parkeernormen Leeuwarden 2014' behoort dit deel van Grou tot de categorie 'rest bebouwde kom'. De parkeernorm voor een woning met een vloeroppervlakte tussen de 80 m^2 en 120 m^2

is in dit gebied 1,6 per woning. Voor kleinere woningen wordt een parkeernorm van 1,3 gehanteerd. Het merendeel van de woningen in fase 2 t/m 5 is kleiner dan 80 m^2.

Fase 1

Voor fase 1 is uitgegaan van een parkeernorm van 1,6. Voor de 15 woningen zijn op basis van deze norm 15 x 1,6 parkeerplaats = totaal 24 parkeerplaatsen nodig. Binnen het plangebied van fase 1 worden deze 24 parkeerplaatsen aangelegd en daarmee wordt voldaan aan de parkeernorm.

Fase 2 t/m 5

In fase 2 en 3 gaat het om 46 woningen. Uitgaande van de norm van 1,3 zijn er 60 parkeerplaatsen nodig. In fase 4 gaat het om 14 woningen, dat geeft met de norm van 1,3 een noodzaak van 18 parkeerplaatsen. In fase 5 worden 40 appartementen gebouwd. Hiervan zijn 20 zorgappartementen. Voor de zorgappartementen geldt een parkeernorm van 0,325 en zijn dus 20 x 0,325 = 6,5 parkeerplaatsen nodig. Voor de overige appartementen zijn 1,3 x 20 = 26 parkeerplaatsen nodig. Bij elkaar moeten er voor fase 2 t/m 5 dus 111 parkeerplaatsen gerealiseerd worden.

Te realiseren parkeerplaatsen fase 1 t/m 5

In het totale plan worden 24 + 191= 215 parkeerplaatsen gerealiseerd. Hiermee wordt ruim voldaan aan de parkeernorm. De overige parkeerplaatsen zijn beschikbaar voor het dorp als geheel.

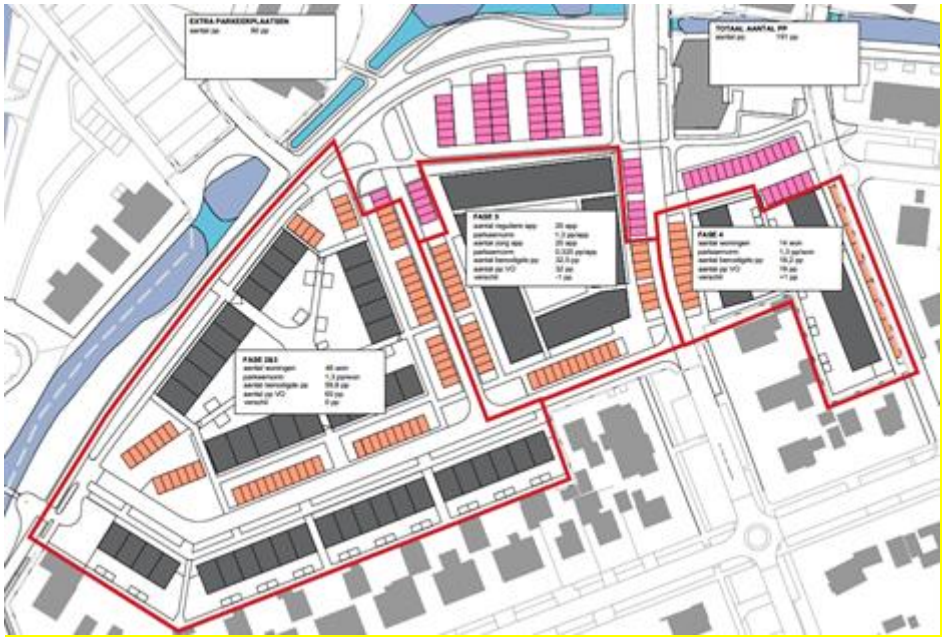

Figuur 2.7 Parkeren fase 2 t/m 5

Gebruik natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen

Voor de realisatie van de beoogde ontwikkeling worden de gebruikelijke bouwmaterialen en natuurlijke hulpbronnen benut. Afvalstoffen zullen ontstaan tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Afvalstromen zullen zoveel mogelijk worden gescheiden ten behoeve van hergebruik.

Verontreiniging, hinder, risico van zware ongevallen en rampen, risico's voor de menselijke gezondheid

Deze thema's komen mede aan bod in het volgende hoofdstuk.

Cumulatie met andere projecten

In de nabije omgeving van het plangebied zijn geen vaststaande autonome ontwikkelingen voorzien die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de beoogde ontwikkelingen.

3. Kenmerken van de milieueffecten

Algemeen
In dit hoofdstuk worden de belangrijkste milieueffecten van de beoogde ontwikkeling beschreven. De effectbeoordeling in dit hoofdstuk is gebaseerd op de informatie uit het bestemmingsplan dat is opgesteld ten behoeve van de beoogde ontwikkeling. Voor een uitgebreidere analyse en onderliggende onderzoeksrapporten wordt verwezen naar het bestemmingsplan.

3.1. Geluid

Wegverkeerslawaai
Het plangebied is gelegen in een 30 km gebied met een lage verkeersintensiteit (maximaal 500 mvt/etmaal). De kortste afstand van de woningen op de wegen bedraagt circa acht meter. Ook in het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB (incl. aftrek). Geluid is geen beperkende factor. Hiermee wordt een aanvaardbaar leefklimaat gerealiseerd.

Uitstralingseffect
Voor toetsing van het uitstralingseffect bestaat geen wettelijk kader. Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat bij een toename van de verkeersomvang met meer dan 40% sprake is van een geluidstoename van meer dan 1,5 dB (wat voor het menselijk oor hoorbaar is). Gezien de verkeersgeneratie vrijwel gelijk is aan de huidige situatie, is er geen sprake van een extra bijdrage van meer dan 40% van de totale verkeersintensiteit over deze wegen. Relevante negatieve uitstralingseffecten naar de omgeving zijn dan ook uitgesloten.

3.2. Luchtkwaliteit

Er worden met dit plan 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen mogelijk gemaakt. Er worden bovendien meer woningen gesloopt dan dat er worden teruggebouwd. Het plan draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Aanvullend onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit is niet noodzakelijk. Er is ter plaatste van het plangebied sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

3.3. Risico's op zware ongevallen of rampen en risico's voor de menselijke gezondheid

Externe veiligheid
Voor dit plan is de risicokaart geraadpleegd. Hieruit is naar voren gekomen dat het plangebied niet gelegen is binnen een invloedzone van een risicovolle inrichting, transportroute of buisleiding. Het is niet noodzakelijk om in het kader van dit bestemmingsplan het groepsrisico te verantwoorden. Voor het aspect externe veiligheid worden geen negatieve milieueffecten verwacht.

Risico's op rampen door klimaat

Ten opzichte van de huidige situatie wordt er extra verharding aangebracht. De toename verhard oppervlakte is voornamelijk een gevolg van de oppervlakte te realiseren parkeervakken binnen het plangebied. Dit zal worden gecompenseerd door het aanleggen van de parkeervakken in halfverharding waardoor infiltratie van regenwater kan plaatsvinden. Hierdoor nemen de risico's op rampen door klimaatverandering niet toe.

Risico's voor de menselijke gezondheid
Uit toetsing van de verschillende milieuthema's op het gebied van leefomgevingskwaliteit en verkeer blijkt dat de beoogde ontwikkeling niet leidt tot een belangrijke toename van risico's voor de menselijke gezondheid. Er wordt voldaan aan de normen voor geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit.

3.4. Bodem en water

Bodem
In het plangebied is ten behoeve van fase 1 een vooronderzoek conform NEN 5725 uitgevoerd door Grondslag (project 30183, Historisch vooronderzoek Gruttostraat te Grou, 21 december 2018). Reden hiertoe was dat op de gronden van fase 1 niet uitsluitend woningen hadden gestaan, maar ook een brandweerpost. In dit vooronderzoek is gekeken naar de (mogelijke) aanwezigheid van verontreinigingen in bodem en naar de (mogelijke) verontreiniging met asbest in bodem. Tijdens dit onderzoek zijn puinsporen aangetroffen. Dit kan duiden op een verontreiniging met zware metalen en/of PAK. Vanwege de relatieve summiere bekende gegevens van de bodem binnen de huidige onderzoekslocatie is daarom geadviseerd om voorafgaand aan de bouwactiviteiten een verkennend bodemonderzoek te laten uitvoeren conform de NEN 5740, waarbij wordt aangeraden om extra aandacht te besteden aan de aanwezigheid van de slootdempingen binnen het perceel. Gezien de aanwezigheid van bouw- en sloopafval, de bouwperiode van de gesloopte woningen en de aangetoonde sporadische bijmenging aan puinresten in de bovengrond, kan niet met zekerheid worden gesteld dat de locatie asbestonverdacht is. Daarom werd geadviseerd om het bovengenoemde verkennende bodemonderzoek te combineren met een asbestonderzoek conform de NEN 5707.

Dit onderzoek is ook uitgevoerd door Grondslag (Project 30183, verkennend bodem en asbestonderzoek Gruttostraat te Grou, 22 februari 2019). Daarbij is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van de onderzoekslocatie vastgelegd. Behalve de chemische kwaliteit is tevens de aanwezigheid van asbest in de bodem onderzocht. Geconcludeerd wordt dat voor de chemische kwaliteit de gestelde hypothese dat lichte verhogingen kunnen worden verwacht is bevestigd. Er zijn zowel in de grond als in het grondwater lichte verhogingen aangetoond. Er is echter geen aanleiding tot het uitvoeren van een aanvullend onderzoek. Voor asbest is de gestelde hypothese dat de onderzoekslocatie heterogeen verdacht is op het voorkomen van asbest, niet bevestigd. Er is zowel visueel als analytisch geen asbest aangetoond. Voorafgaand aan de uitvoering dient een plan van aanpak te worden opgesteld voor het saneren van de verontreinigde grond. Met het saneren worden negatieve effecten vanuit het aspect bodem uitgesloten.

Water
Voor het plan is de watertoets uitgevoerd en is de normale watertoetsprocedure van toepassing. Dit houdt in dat de aanwezige wateraspecten van invloed zijn op het plan.

Er is sprake van een toename van het verhard oppervlak met circa 2.400 m^2, waarvoor een compensatieverplichting geldt van 240 m^2. In het plan zal het wateroppervlak met 500 m^2 worden uitgebreid door middel van een verruiming van de waterpartijen aan de noordzijde van het plangebied.

Afvalwater wordt afgevoerd op de bestaande rioleringsaansluiting. Daarnaast moeten de aanlegwijze en onderhoudstechniek emissievrij zijn om verontreiniging van het water te voorkomen. Er dient aangelegd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal. Hiermee heeft de ontwikkeling heeft geen negatieve gevolgen voor het waterhuishoudkundige systeem ter plaatse.

Het Wetterskip heeft geadviseerd om de vloerpeilen aan te passen en boven het maatgevend boezempeil -0,05 m NAP aan te leggen. Dat is echter niet haalbaar om de volgende redenen:

- De nieuwe woningen worden dichter bij de straat gesitueerd waardoor een verhoging van het vloerpeil niet uitvoerbaar is;
- Er is in de plannen geen rekening gehouden met het ophogen van het straatpeil;
- Als het gebied waarin de nieuwbouw wordt gerealiseerd wordt verhoogd, worden er waterproblemen verwacht in het omliggende gebied.

Naar aanleiding van deze nadere toelichting/uitleg heeft het Wetterskip aangegeven in te kunnen stemmen met het niet opvolgen van haar advies.

3.5. Natuur

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in beschermde natuurgebieden, van areaalverlies en versnippering is derhalve geen sprake. Gezien de afstand en de stedelijke ligging kunnen ook effecten als verstoring en verandering van de waterhuishouding worden uitgesloten.

De ontwikkeling van het plangebied zou kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden in de omgeving. Om deze reden zijn stikstofberekeningen uitgevoerd met behulp van de AERIUS Calculator. Uit de berekeningen (zie bijlagen bestemmingsplan) blijkt dat noch de exploitatiefase noch de aanlegfase van het plan leidt tot een toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. De Wet natuurbescherming vormt, vanuit het aspect stikstofdepositie, geen belemmering voor de vaststelling van het plan. Negatieve effecten kunnen uitgesloten worden.

Soortenbescherming

<u>Onderzoek fase 1</u>

Ten behoeve van fase 1 is door Ecoreest een Quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (Locatie onderzoek Gruttostraat te Grou, projectnummer 182637, 18 december 2018). De quickscan is opgenomen als bijlage bij de toelichting. Uit de quickscan blijkt dat kan worden uitgesloten dat er nestplaatsen en/of verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn binnen de ontwikkellocatie. Nader onderzoek naar mogelijke nest- en/of verblijfplaatsen is daarom niet nodig. Wel wordt opgemerkt dat de locatie in het broedseizoen geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

De zorgplicht blijft te allen tijde gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend. Rekening houdende met bovenstaande wordt geconcludeerd dat de

natuurwaarden geen beperkingen opleveren voor het uitvoeren van de eerste fase van het plan. Fase 1 is overigens al uitgevoerd.

Onderzoek vervolgfasen

Ten behoeve van de vervolgfasen is door EcoReest de 'Quickscan Wet natuurbescherming ter plaatse van: Meester P.J. Troelstrawei e.o. te Grou" uitgevoerd (projectnummer 190083, datum 20 maart 2019). Dit onderzoek is in de bijlagen opgenomen. Doel van de quickscan Wet natuurbescherming is een beeld te krijgen van de aanwezige habitats en de voorkomende beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van de onderzoekslocatie. De quickscan resulteert in de volgende aanbevelingen en advies:

Nader onderzoek

Als vervolg op de quickscan van maart 2019 is door EcoReest een nader onderzoek naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen uitgevoerd (projectnummer 190922, datum 13 december 2019). Het nader onderzoek is in het bestemmingsplan opgenomen. Bij de voorgenomen werkzaamheden in fase 4 en 5 wordt er een overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden worden nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetast. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Hierom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Binnen de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk voor deze soorten alternatieve voorzieningen aan te bieden. Tevens zijn er, afhankelijk van de planning van het project zeer waarschijnlijk tijdelijke voorzieningen nodig. Uitwerking van deze maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan. Tevens zijn in het gebied enkele algemene en licht beschermde soorten aanwezig. Deze soorten vallen onder de in de rapportage opgenomen tabel 1, waarvoor bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling geldt. Voor deze soorten en soorten die niet beschermd zijn, blijft te allen tijde de zorgplicht gelden.

Aan de mr. P. J. Troelstrawei 18-28 en 50-64 zijn in het recente verleden door Elkien gierzwaluwkasten bevestigd aan de daar gerealiseerde appartementen. Zie hiervoor de bijlagen van het bestemmingsplan. Dergelijke voorzieningen zullen ook in het plangebied van dit bestemmingsplan gerealiseerd gaan worden.

Broedvogels

Opgemerkt wordt dat de locatie in het broedseizoen tevens geschikt is als broedlocatie voor diverse (niet jaarrond beschermde) vogelsoorten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Indien er geen werkzaamheden plaatsvinden binnen het broedseizoen wordt er geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht wat betreft nestlocaties voor vogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaard periode gehanteerd, van belang is of er een broedgeval aanwezig is. Globaal loopt het broedseizoen van vogels van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden. Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is. Aangeraden wordt om geen sloopwerkzaamheden op te starten binnen het broedseizoen (globaal 1 maart tot en met 1 september). Indien binnen het broedseizoen ontwikkelingen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Als bij de controle nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Zorgplicht

De zorgplicht blijft te allen tijde gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

Ontheffing Wnb
In het ecologisch onderzoek werd geadviseerd om voor de fasen 2 t/m 5 tijdig de ontheffing Wnb bij de provincie aan te vragen. Het betreft een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepaling van de Wnb voor de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De ontheffing is inmiddels verleend en is in de bijlagen van het bestemmingsplan opgenomen.

Met de mitigerende maatregelen worden negatieve effecten vanuit het aspect soortenbescherming voorkomen.

3.6. Archeologie

Het plangebied heeft volgens de partiele herziening archeologie een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 3 en 5. Hier is archeologisch onderzoek vereist voorafgaande aan bodemingrepen die respectievelijk meer dan 500 of 2500 vierkante meter beslaan. Ten behoeve van dit bestemmingsplan is daarom een archeologisch onderzoek uitgevoerd (Steekproefrapport 2021-01/02). Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied. Op basis van dit onderzoek wordt het volgende geconcludeerd: "Het ontbreken van vegetatiehorizonten of andere lagen die samen zouden kunnen hangen met bewoning en het ontbreken van archeologische indicatoren, betekent dat de kans op archeologische grondsporen zeer klein is. Er is daarom geen aanleiding voor het adviseren van vervolgonderzoek.". Het plangebied wordt vrijgegeven voor archeologie. De dubbelbestemmingen zijn voor onderhavig plangebied met dit bestemmingsplan komen te vervallen.

3.7. Cultuurhistorie

Binnen het plangebied is geen sprake van specifieke cultuurhistorische waarden. De nieuwbouw vind plaats in een wijk waar vooral huizen uit de jaren ‘50/begin ’60 van de vorige eeuw staan. De woningen en structuur van de wijk hebben geen hoge kwaliteit noch vormen ze een bijzonder representatieve weergave van de stedenbouwkundige principes uit die periode. Toevoegen van de beoogde nieuwe bebouwing verstoort de wijk als geheel niet. In het plangebied zijn geen cultuurhistorische waarden aanwezig. De herstructurering voegt zich in de bestaande structuren en kenmerken van de wijk en omgeving. Hiermee zijn negatieve effecten vanuit het aspect cultuurhistorie uitgesloten.

3.8. Aanlegwerkzaamheden

Gelet op de tijdelijkheid van de aanlegwerkzaamheden kunnen blijvende negatieve milieueffecten uitgesloten worden. Tevens zal vanwege de geringe ontwikkeling ook geen sprake zijn van significante negatieve milieueffecten, zoals geluid- en stofoverlast, ten tijde van de werkzaamheden.

3.9. Mitigerende maatregelen

- Gezien het feit dat er sprake is van een verhardingstoename uitsluitend door verkeersontsluiting en parkeren, wordt er gecompenseerd door het aanleggen van de parkeerplaatsen in half verharding.

- Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog. Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.
- Bij de voorgenomen werkzaamheden in fase 4 en 5 wordt er een overtreding verwacht op de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden worden nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetast. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Hierom is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Binnen de Wet natuurbescherming is het noodzakelijk voor deze soorten alternatieve voorzieningen aan te bieden. Tevens zijn er, afhankelijk van de planning van het project zeer waarschijnlijk tijdelijke voorzieningen nodig. Uitwerking van deze maatregelen vindt plaats in een activiteitenplan.

4. Conclusie

Uit de informatie in deze notitie blijkt dat het plangebied niet ligt in kwetsbaar gebied en/of gebied met een beschermde status. De aard en omvang van het plan leiden niet tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Door rekening te houden met de mitigerende maatregelen is het doorlopen van een volledige m.e.r.-procedure niet noodzakelijk.

Bijlage 10 Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg

Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg voorontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.'.

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' heeft in de periode van 7 januari 2021 t/m 17 februari 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Daarnaast heeft op 11 februari 2021 een (digitale) informatiebijeenkomst plaatsgevonden. Tijdens deze periode zijn vier inspraakreacties en drie overlegreacties ingediend.

Hieronder wordt de inhoud van de inspraak- en overlegreacties samengevat en volgt per punt het gemeentelijke commentaar.

Inspraakreactie Grou2030

1. In het plan wordt voorzien in de realisatie van 80 extra parkeerplaatsen ten behoeve van het dorp. Wij achten deze voorziening als ongewenst. Deze parkeerplaatsen zal de reeds bestaande verkeersdruk verder opvoeren. Met als gevolg een grotere gevaarzetting, toename van de uitstoot van uitlaatgassen en een verdere afbraak van de biodiversiteit in het betreffende gebied. Daarnaast zal bij hoge temperaturen hittestress ontstaan en bij zware regenval wateroverlast. Wij pleiten dan ook voor de aanleg van een gevarieerde groenvoorziening in plaats van 80 extra parkeerplaatsen en het, op termijn, terugdringen van het autoverkeer in het centrum van Grou door het realiseren van parkeervoorzieningen aan het begin van de bebouwde kom, gekoppeld aan een overslagpunt en een pendeldienst naar het centrum door middel van elektrisch vervoer.

Reactie:
Uit de voorlopige inrichtingsschets van het plangebied, zoals opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan, blijkt dat binnen het plangebied voor fase 2 t/m 5 ruimte is voor in totaal 191 parkeerplaatsen. Daarvan zijn 111 benodigd voor de woningen en deze zullen in ieder geval gerealiseerd moeten worden.

Er ligt een opgave om in Grou een substantieel aantal parkeerplaatsen (circa 70) toe te voegen aan de rand van het centrum. De gebieden om invulling te geven aan deze parkeeropgave zijn beperkt. In het noordelijk deel van het plangebied is een gebied beschikbaar waar maximaal 80 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd zouden kunnen worden. Daarmee zou een deel van het parkeerprobleem in Grou opgelost kunnen worden. De bestemming van dit deel van het plangebied biedt echter ook de mogelijkheid om pleinen, groenvoorzieningen en/of waterpartijen aan te leggen in plaats van (een deel van de) parkeerplaatsen. Door dit deel van het plangebied op deze wijze te bestemmen blijft de mogelijkheid bestaan om uiteindelijk ook een andere oplossing voor het parkeer- en verkeersprobleem in Grou te kiezen. De 'Kadernotitie Visie Grou' die door het dorp wordt opgesteld, bevat naar verwachting ook een visie op mogelijke oplossingen voor de parkeer- en verkeersproblemen. Wanneer deze visie gereed is zullen wij bekijken in hoeverre de daarin voorgestelde oplossingen haalbaar zijn en wat dat betekent voor het al dan niet realiseren van 80 openbare parkeerplaatsen in het plangebied.

Wanneer uiteindelijk toch wordt besloten om dit deel van het plangebied te gebruiken voor de aanleg van openbare parkeerplaatsen, bestaan er ook mogelijkheden om (een deel van de) hittestress en wateroverlast tegen te gaan. Bijvoorbeeld door het gebruik van halfdoorlatende bestrating, die meteen ook voor groen zorgt, of andere maatregelen. Een bestemmingsplan is echter niet het instrument waarin vastgelegd wordt op welke wijze de parkeerplaatsen uitgevoerd moeten worden.

Inspraakreactie 2

1. Wij verwachten dat bij het ontwikkelen en uitvoeren van de mooie projectplannen, voorzorgsmaatregelen worden getroffen en dat de (onder)aannemers zorgvuldig te werk gaan om het risico op schade aan ons pand te voorkomen. Wij verzoeken dan ook om in het bestek de aan-

en afvoerroute via de Oostergoostraat op te nemen voor alle bouwverkeer/transport en toe te zien op naleving van deze route.

Reactie:
De gemeente is zich ervan bewust dat bij fase 2 het bouwverkeer soms ook de Parkstraat gebruikt als aan- en afvoerroute en daardoor schade veroorzaakt. Om dat te voorkomen zullen in de contracten met de aannemers voor fase 3 t/m 5 maatregelen worden opgenomen waaraan zij zich moeten houden. Een bestemmingsplan is echter niet het instrument waarin dit vastgelegd wordt.

Inspraakreactie Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie Grou

1. Wij verzoeken u de huidige ingezette procedure met dit voorontwerpbestemmingsplan tot nader order in te trekken. Sloop, nieuwbouw en herinrichting van de openbare ruimte in dit gebied vragen om een herziening/herijking op basis van de binnenkort op te leveren 'Kadernotitie Visie Grou' in plaats van op een verouderde stedenbouwkundige visie.

Reactie:
Nog in de tijd van de voormalige gemeente Boarnsterhim heeft de woningcorporatie Elkien afspraken gemaakt met de gemeente om de bestaande woningen aan de Nijdjipstrjitte e.o. te vervangen door nieuwe (toekomstbestendige) woningen en daarmee dit deel van Grou 'op te frissen'. Als medeverantwoordelijke partij voor een goede volkshuisvesting en het bijdragen aan een versterking van een goed woon- en leefklimaat heeft Elkien ook de wettelijke opdracht om deze afspraken na te komen.
Op basis van de gemaakte afspraken heeft Elkien de huidige plannen ontwikkeld en afspraken gemaakt met haar huurders over de momenten van sloop en nieuwbouw. Het nu tot nader order stoppen van de ingezette planologische procedure brengt Elkien's planning in gevaar en heeft directe negatieve gevolgen voor de bewoners van de woningen van Elkien.

Ook zijn de plannen besproken met vertegenwoordigers van de belangenorganisaties Grou Breed, Pleatslik Belang Grou en Business Club Grou om na te gaan hoe het parkeerprobleem opgelost kon worden in dit plan. Na akkoord van de belangenorganisaties op het plan heeft dit geleid tot (financiële) overeenstemming met Elkien. Het nu stoppen van de ingezette procedure doet geen recht aan de afspraken die gemaakt zijn met Elkien, die gebaseerd zijn op de toenmalige inzichten van de belangenorganisaties. Daarom zullen wij de huidige planologische procedure dan ook niet stopzetten in afwachting van de 'Kadernotitie Visie Grou'.

2. Als motivatie voor de uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen in het plangebied wordt gebruik gemaakt van een niet volledig en enkele jaren oud onderzoek, waardoor niet duidelijk is of de uitbreiding zoals nu ingetekend in het bestemmingsplan de oplossing en de juiste plek is. Het is ons inziens dan ook aangewezen om het onderzoek naar parkeren in Grou, dat nu loopt in het kader van de 'Kadernotitie Visie Grou', af te wachten.

Reactie:
Uit de voorlopige inrichtingsschets van het plangebied, zoals opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan, blijkt dat binnen het plangebied voor fase 2 t/m 5 ruimte is voor in totaal 191 parkeerplaatsen. Daarvan zijn 111 benodigd voor de woningen en deze zullen in ieder geval gerealiseerd moeten worden.

Er ligt een opgave om in Grou een substantieel aantal parkeerplaatsen (circa 70) toe te voegen aan de rand van het centrum. De gebieden om invulling te geven aan deze parkeeropgave zijn beperkt. In het noordelijk deel van het plangebied is een gebied beschikbaar waar maximaal 80 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd zouden kunnen worden. Daarmee zou een deel van het parkeerprobleem in Grou opgelost kunnen worden. De bestemming van dit deel van het plangebied biedt echter ook de mogelijkheid om pleinen, groenvoorzieningen en/of waterpartijen aan te leggen in plaats van (een deel van de) parkeerplaatsen. Dit deel van het plangebied is bewust op deze wijze bestemd zodat de mogelijkheid blijft bestaan om alsnog in te kunnen spelen op de

uitkomsten van het parkeeronderzoek in het kader van de 'Kadernotitie Visie Grou'. Ondertussen kan de huidige planologische procedure door blijven lopen.

3. De huidige verkeersstroom richting en vanuit het centrum moet nu door een 'flessenhals' welke regelmatig tot zeer onveilige situaties en opstoppingen leiden. Het is ons inziens dan ook aangewezen om eerst een andere organisatie van het verkeer richting en vanuit het centrum nadrukkelijk te onderzoeken en de huidige bushaltes te evalueren.

Reactie:
Zoals onder 1. al aangegeven vloeien de huidige plannen voort uit afspraken die zijn gemaakt met de voormalige gemeente Boarnsterhim. Het nu (tijdelijk) stopzetten van de planologische procedure brengt Elkien's planning in gevaar en heeft directe negatieve gevolgen voor de bewoners van de woningen van Elkien.
Daarbij zijn wij van mening dat een andere organisatie van het verkeer richting en vanuit het centrum en eventuele verplaatsing van de bushaltes ook mogelijk is na de realisatie van de voorgenomen woningbouw in het plangebied. Daarom zullen wij de huidige planologische procedure dan ook niet stopzetten in afwachting van een onderzoek naar de verkeersstromen van en naar het centrum.

4. Een uitbreiding van het (sociale) woningaanbod in Grou is zeer gewenst. Het is ons inziens daarom aangewezen om eerst grondig te onderzoeken of er binnen het plangebied invulling kan worden gegeven aan een verdere uitbreiding van het (sociale) woningaanbod.

Reactie:
Zoals onder 1. al aangegeven vloeien de huidige plannen en aantallen woningen voort uit afspraken die zijn gemaakt met de voormalige gemeente Boarnsterhim. Als uitvloeisel van die afspraken is in 2017, in samenwerking tussen Elkien, De Bewonersraad en de gemeente Leeuwarden, een visie voor een woonprogramma en stedenbouwkundig ontwerp tot stand gekomen voor de herstructurering in het plangebied.
Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is gekeken naar meerdere inrichtingsvarianten van het plangebied en geconcludeerd dat het behoud van het dorpsgezicht, de versterking van de dorpse schaal en een aansluiting op het centrum en de parkomgeving belangrijk is. Ook het weer in beeld brengen van de verstopte waterloop, het Nijdjip, en het daarmee toevoegen van een nieuwe openbare ruimte, draagt bij aan een goede woonkwaliteit. Met name in gebieden met veel sociale huurwoningen, zoals in het plangebied, is de combinatie van de kwaliteit van het sociale woningaanbod en een goede ruimtelijke kwaliteit belangrijk. Een goede verhouding bebouwd gebied en openbare ruimte is daarbij van belang om de leefbaarheid en veiligheid ook voor de toekomst te kunnen waarborgen. Met de huidige opzet met 15 (ondertussen gerealiseerde woningen) in fase 1 en 100 woningen in fase 2 t/m 5 wordt hieraan voldaan. Meer woningen in het plangebied zou deze verhouding te veel geweld aan doen. Tenslotte zijn bij meer woningen in het plangebied ook meer parkeerplaatsen nodig. Binnen het (beperkte) plangebied is daarvoor onvoldoende ruimte.

5. Daar waar er ogenschijnlijk 80 extra parkeerplaatsen voor het dorp worden gerealiseerd, moeten we ons realiseren dat er vanwege latere ontwikkelingen (vml. Groen Kruis locatie en andere organisatie van verkeer richting en vanuit het centrum) er uiteindelijk circa 70 parkeerplaatsen gaan verdwijnen. Het is ons inziens daarom aangewezen om vooruitlopend op de onderzoeksuitkomsten de ontwikkelingen in het plangebied niet nu al in ijzer en cement te gieten.

Reactie:
Er ligt een opgave om in Grou een substantieel aantal parkeerplaatsen (circa 70) toe te voegen aan de rand van het centrum. De gebieden om invulling te geven aan deze parkeeropgave zijn beperkt. In het noordelijk deel van het plangebied is een gebied beschikbaar waar maximaal 80 openbare parkeerplaatsen gerealiseerd zouden kunnen worden. Daarmee zou een deel van het parkeerprobleem in Grou opgelost kunnen worden. De bestemming van dit deel van het plangebied is echter niet in ijzer en cement gegoten, maar biedt ook de mogelijkheid om pleinen, groenvoorzieningen en/of waterpartijen aan te leggen in plaats van (een deel van de) parkeerplaatsen. Door dit deel van het plangebied op deze wijze te bestemmen blijft de mogelijkheid bestaan om uiteindelijk ook een andere oplossing voor het parkeerprobleem in Grou te

kiezen. De ‘Kadernotitie Visie Grou’ die door het dorp wordt opgesteld, bevat naar verwachting ook een visie op mogelijke oplossingen voor de parkeerproblemen. Wanneer deze visie gereed is zullen wij bekijken in hoeverre de daarin voorgestelde oplossingen haalbaar zijn en wat dat betekent voor het al dan niet realiseren van 80 openbare parkeerplaatsen in het plangebied.

6. Wanneer het huidige voorontwerpbestemmingsplan verder in procedure wordt gebracht, dan betekent dit dat de bouwvlakken en -volumes vaststaan en definitief zijn en daarmee kansen voor de komende 40-50 jaar in Grou op slot worden gezet.

Reactie:
Wij zijn ons ervan bewust dat na het vaststellen van een bestemmingsplan bouwvlakken en -volumes vaststaan en dat na het bouwen van nieuwe woningen de invulling van een plangebied voor de komende decennia vastligt. De keus voor de bouwvlakken en -volumes in dit bestemmingsplan is echter tot stand gekomen na uitgebreid onderzoek en overleg tussen Elkien, De Bewonersraad en de gemeente. Dit heeft in 2017 geresulteerd in een visie voor een woonprogramma en stedenbouwkundig ontwerp voor het plangebied. Aan deze visie willen wij dan ook vasthouden.

Inspraakreactie Pleatslik Belang Grou / Business Club Grou

1. Vanuit het Dorp Grou is behoefte aan een meer integrale aanpak en beeldvorming. Vandaar dat in overleg met de gemeente gewerkt is aan het opstellen van een pauzedocument. Bedoeld om ervoor te zorgen dat de waarheid van vandaag ruimte houdt en biedt aan de uitdagingen van morgen. De locaties Nijdjipstrjitte en Groene Kruis zijn door het dorp benoemd in het pauzedocument. In een eigenzinnig proces willen we komen tot een eigenzinnige visie voor ons dorp Grou. De contouren van de visie beginnen zich af te tekenen. Daarin zien we een tegenstrijdigheid ontstaan met het voorontwerpbestemmingsplan, omdat juist in dit plangebied kansen liggen om structureel bij te dragen aan een aantal knelpunten in Grou, zoals de verkeersstructuur.

Reactie:
Nog in de tijd van de voormalige gemeente Boarnsterhim heeft de woningcorporatie Elkien afspraken gemaakt met de gemeente om de bestaande woningen aan de Nijdjipstrjitte e.o. te vervangen door nieuwe (toekomstbestendige) woningen en daarmee dit deel van Grou ‘op te frissen’. Als medeverantwoordelijke partij voor een goede volkshuisvesting en het bijdragen aan een versterking van een goed woon- en leefklimaat heeft Elkien ook de wettelijke opdracht om deze afspraken na te komen.
Op basis van de gemaakte afspraken heeft Elkien de huidige plannen ontwikkeld en afspraken gemaakt met haar huurders over de momenten van sloop en nieuwbouw. Het nu tot nader order stoppen van de ingezette planologische procedure brengt Elkien’s planning in gevaar en heeft directe negatieve gevolgen voor de bewoners van de woningen van Elkien.

In een eerder stadium zijn met vertegenwoordigers van de belangenorganisaties Grou Breed, Pleatslik Belang Grou en Business Club Grou de plannen besproken en zijn die akkoord bevonden. Vervolgens zijn er (financiële) afspraken gemaakt met Elkien. Het nu stoppen van de ingezette procedure doet geen recht aan de afspraken die gemaakt zijn met Elkien, die gebaseerd zijn op de toenmalige inzichten van de belangenorganisaties. Daarom zullen wij de huidige planologische procedure dan ook niet stopzetten in afwachting van de ‘Kadernotitie Visie Grou’.

2. Als er ergens in Grou kansen liggen voor een wat hogere en compactere bouwstijl dan is het in dit gebied. Er kan gedacht worden aan duurzaam (houten?) hoogbouw. We pleiten derhalve voor een veel intensievere en vernieuwende bebouwing aan de Nijdjipstrjitte.

Reactie:
Zoals onder 1. al aangegeven vloeien de huidige plannen en aantallen woningen voort uit afspraken die zijn gemaakt met de voormalige gemeente Boarnsterhim. Als uitvloeisel van die afspraken is in 2017, in samenwerking tussen Elkien, De Bewonersraad en de gemeente Leeuwarden, een visie voor een woonprogramma en stedenbouwkundig ontwerp tot stand gekomen voor de herstructurering in

het plangebied. Op basis van de bevolkingsontwikkeling en het woonaanbod is daarbij geconcludeerd dat de woonvraag zich niet zozeer richt op gestapelde woningen, maar vooral op compacte en betaalbare grondgebonden woningen.

Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is gekeken naar meerdere inrichtingsvarianten van het plangebied en geconcludeerd dat het behoud van het dorpsgezicht, de versterking van de dorpse schaal en een aansluiting op het centrum en de parkomgeving belangrijk is. Daarbij is ook geconcludeerd dat er wel plaats is voor appartementen in het plangebied, maar niet op grote schaal. Dat heeft geresulteerd in het nu voorliggende plan met maximaal 40 appartementen. Doordat het plangebied direct grenst aan de kleinschalige woningbouw van het beschermd dorpsgezicht is gekozen voor maximaal drie bouwlagen. Een hogere bebouwing in het plangebied zou het beschermd dorpsgezicht te veel geweld aandoen. Daarnaast zijn bij meer woningen in het plangebied ook meer parkeerplaatsen nodig. Binnen het (beperkte) plangebied is daarvoor onvoldoende ruimte.

3. De koppeling van het voorliggende bestemmingsplan met de zogeheten Groene Kruislocatie op het onderdeel parkeren vinden wij zeer bezwaarlijk. Hierdoor ontstaat een onnodige en ongewenste koppeling die eigenstandige ruimtelijke overwegingen in de toekomst onmogelijk gaat maken. De hiervoor bepleitte verdichting van de Nijdjipstrjitte kan leiden tot het wegvallen van de noodzaak om de Groene Kruislocatie te bebouwen.

Reactie:
De Groene Kruislocatie valt niet onder het nu voorliggende bestemmingsplan, maar onder het bestemmingsplan 'Grou' dat op 11 juni 2013 is vastgesteld en heeft daarin de bestemming 'Wonen – Woongebouw'. Op grond van deze bestemming is de bouw van twee woongebouwen bij recht toegestaan. Wij gaan er dan ook nog steeds vanuit dat de Groene Kruislocatie op termijn ontwikkeld zal worden. Met de belangenorganisaties en omwonenden is echter wel afgesproken dat een eventuele ontwikkeling van deze locatie (en daarmee een opheffing van de circa 60 tijdelijke parkeerplaatsen) wordt opgeschort in afwachting van de dorpsvisie die door het dorp wordt opgesteld en besluitvorming daarover. Er bestaat dus geen rechtstreekse koppeling tussen het nu voorliggende bestemmingsplan en de Groene Kruislocatie die een eigenstandige ruimtelijke afweging onmogelijk maakt.

Overlegreactie Brandweer Fryslân

1. Brandweer Fryslân ziet geen noodzaak om bij dit voorontwerpbestemmingsplan opmerkingen te plaatsen. Dit omdat er geen risicovolle activiteiten zoals bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) op het plangebied van invloed zijn.

Reactie:
Dit deel van de overlegreactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

2. De opkomsttijd voor het plangebied is circa 9 minuten. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde normtijden van 12 minuten voor een risicogebied 2 op basis van dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân. Wij voorzien daarom geen knelpunten in het kader van de opkomsttijden.

Reactie:
Dit deel van de overlegreactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

3. Voor dit plangebied liggen er voldoende brandkranen binnen bereik met voldoende capaciteit. Wij voorzien daarom ook geen knelpunten in het kader van de bluswatervoorzieningen.

Reactie:
Dit deel van de overlegreactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. Voor de brandweer is het wenselijk om elk willekeurig adres middels twee onafhankelijke routes te kunnen bereiken. Voor dit plangebied geldt dat voor de meeste adressen de bereikbaarheid voor de brandweer voldoende is. De Friesmastrjitte is volgens onze informatie een smalle en doodlopende weg doormiddel van niet verwijderbare paaltjes op het einde van de straat. Hier bestaat de kans dat de bereikbaarheid belemmerd wordt door geparkeerde auto's in deze straat en wij op een grote afstand van een woning komen te staan. Dit belemmert de snelheid voor een repressieve inzet. Brandweer Fryslân adviseert om na te denken over de bereikbaarheid van de Friesmastrjitte om een snelle brandweerinzet te bevorderen.

Reactie:
De Friesmastrjitte zal worden uitgevoerd als een fietsstraat waar de auto te gast is. De straat krijgt daarbij een breedte van minimaal 3 meter, waardoor de brandweer er door kan. Dit is ook toegevoegd aan paragraaf 2.3 van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan.

Overlegreactie Provincie Fryslân

1. De provinciale belangen in het plan geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen: Ik heb er nota van genomen dat archeologisch onderzoek nog moet worden uitgevoerd. Ik verwacht dat de uitkomsten van dit onderzoek in het ontwerpplan zullen worden verwerkt.

Reactie:
Ondertussen is in het plangebied een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt dat geen vegetatiehorizonten of andere lagen die samen zouden kunnen hangen met bewoning en archeologische indicatoren, zijn aangetroffen. Dit betekent dat de kans op archeologische grondsporen zeer klein is. Er is daarom geconcludeerd dat geen vervolgonderzoek noodzakelijk is en het plangebied vrijgegeven kan worden.
De resultaten van het archeologisch onderzoek zijn opgenomen in paragraaf 4.7 van de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan en het rapport van het archeologisch onderzoek is als bijlage aan de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan toegevoegd.
Door de vrijgave van het gebied zijn in het ontwerpbestemmingsplan op de verbeelding en in de regels de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' en 'Waarde – Archeologie 5' (die nog waren opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan) verwijderd. Ook is daardoor paragraaf 5.2.2 van de toelichting verwijderd.

Overlegreactie Wetterskip Fryslân

1. Wij adviseren u om bij het bepalen van de aanleghoogte rekening te houden met de drooglegginsnorm en het vloerpeil van de nieuwe bebouwing boven het maatgevend boezempeil - 0,05 m NAP aan te leggen.

Reactie:
Het advies om de vloerpeilen aan te passen is niet haalbaar om de volgende redenen:
- De nieuwe woningen worden dichter bij de straat gesitueerd waardoor een verhoging van het vloerpeil niet uitvoerbaar is;
- Er is in de plannen geen rekening gehouden met het ophogen van het straatpeil;
- Als het gebied waarin de nieuwbouw wordt gerealiseerd wordt verhoogd, worden er (water)problemen verwacht in het omliggende gebied.

Naar aanleiding van deze nadere toelichting/uitleg heeft het Wetterskip aangegeven in te kunnen stemmen met het niet opvolgen van het advies. In het ontwerpbestemmingsplan is paragraaf 4.5 van de toelichting met deze nadere toelichting/uitleg uitgebreid.

2. Verder blijkt uit de waterparagraaf niet dat bij dit plan voldaan wordt aan de bergingscompensatie welke nodig is als gevolg van de toename van het verhard oppervlak. Graag ontvangen wij een nadere uitwerking van de bergingscompensatie, vooraf aan de ontwerpfase van het bestemmingsplan.

Reactie:
Naar aanleiding van het verzoek van het Wetterskip zijn tekeningen aangeleverd ten aanzien van de toename van het verhard oppervlak en de bergingscompensatie. Er is sprake van een toename van het verhard oppervlak met 2.400 m^2, waarvoor een compensatieverplichting geldt van 240 m^2. In het plan zal het wateroppervlak met 500 m^2 worden uitgebreid.
Het Wetterskip heeft aangegeven akkoord te zijn met de compensatie door middel van een verruiming van de waterpartijen aan de noordzijde van het plangebied.
In het ontwerpbestemmingsplan is paragraaf 4.5 van de toelichting hierop aangepast.

Conclusie

De inspraak- en overlegreacties vormen geen aanleiding om goedkeuring aan het bestemmingsplan te onthouden. Naar aanleiding van de inspraak- en overlegreacties is het ontwerpbestemmingsplan wel op de volgende punten aangepast:

Toelichting:
- Paragraaf 2.3 'Verkeer en parkeren' is aangevuld met een beschrijving van de wijze van uitvoering van de Friesmastrjitte;
- Paragraaf 4.5 'Water' is aangevuld met de motivering voor het niet opvolgen van het advies van het Wetterskip met betrekking tot de vloerpeilen en de onderbouwing van de bergingscompensatie;
- Paragraaf 4.7 'Archeologie' is aangevuld met de resultaten van het archeologisch onderzoek;
- Paragraaf 5.2.2 'Dubbelbestemmingen' is verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

Bijlagen bij de toelichting:
- Het rapport van het archeologisch onderzoek is als bijlage toegevoegd;
- De "Reactie- en antwoordnota inspraak en overleg" is als bijlage toegevoegd.

Regels:
- Artikel 8 'Waarde – Archeologie 3' en artikel 9 'Waarde – Archeologie 5' zijn verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

Verbeelding:
- De dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3' en 'Waarde – Archeologie 5' zijn verwijderd (als gevolg van de resultaten van het archeologisch onderzoek).

REGELS

RHO ADVISEURS

Leeuwarden

bestemmingsplan

identificatie

identificatiecode:
NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01

projectnummer:
20201089

opdrachtleider:
Mariette Hooftman

planstatus

datum:	status:
26-10-2020	concept
23-11-2020	voorontwerp
15-04 2021	ontwerp
	vastgesteld

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 het plan
het bestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o. met identificatienummer NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01 van de gemeente Leeuwarden;

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit
een beroeps*)- of bedrijfsactiviteit waarvan de activiteiten niet onevenredig publieksaantrekkend zijn en die op kleine schaal in een woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende activiteit een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie;

*) betreft de (voormalige) vrije beroepen;

1.4 aanbouw- en uitbouw
een gebouw dat architectonisch ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een vergroting c.q. uitbreiding van het hoofdgebouw vormt die in directe verbinding staat met dat hoofdgebouw en ten dienste staat van dat hoofdgebouw;

1.5 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.6 aanduidingsgrens
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.7 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.8 bebouwingsbeeld
de waarde van een gebied in stedenbouwkundige zin door de mate van samenhang in aanwezige bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op een goede verhouding tussen bouwmassa en open ruimte, een goede bouwhoogte- en breedteverhouding tussen de bebouwing onderling en de samenhang in bouwvorm en ligging tussen bebouwing die ruimtelijk op elkaar georiënteerd is;

1.9 bebouwingspercentage
de oppervlakte van bouwwerken uitgedrukt in procenten van de nader aangegeven gronden;

1.10 bed and breakfast
het tegen betaling aanbieden van tijdelijke logies en ontbijt in een woning;

1.11 bedrijfsvloeroppervlakte
de totale vloeroppervlakte van de ruimte binnen een functie die wordt gebruikt voor een aan-huis-verbonden beroeps c.q. een (dienstverlenend) bedrijf of een dienstverlenende instelling, inclusief opslag- en administratieruimten, en dergelijke;

1.12 bestaand
a. ten aanzien van de bij of krachtens de Woningwet en/of Wabo aanwezige bouwwerken en werkzaamheden: bestaand ten tijde van de terinzagelegging van het bestemmingsplan als ontwerp;
b. ten aanzien van het overige gebruik: bestaand ten tijde van het van kracht worden van het plan;

1.13 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak;

1.14 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.15 bijgebouw
een opzichzelfstaand, al dan niet vrijstaand gebouw zonder directe verbinding met het hoofdgebouw dat architectonisch ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.16 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.17 bouwgrens
de grens van een bouwvlak;

1.18 bouwlaag
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke bouwhoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van zolder;

1.19 bouwperceel
een aaneengesloten stuk grond, waarop krachtens het plan een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.20 bouwperceelgrens
een grens van een bouwperceel;

1.21 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.22 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct, hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.23 bruto vloeroppervlak
de totale beschikbare vloeroppervlakte inclusief magazijn- of opslagruimte, loopruimte, sanitaire voorzieningen, kantoorruimte en verblijfsruimte voor personeel, buitenwerks gemeten;

1.24 dak
iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.25 detailhandel
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die, die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.26 eerste bouwlaag
de bouwlaag op de begane grond;

1.27 erf
de oppervlakte van het bouwperceel, voor zover gelegen achter de naar de weg gekeerde gevel van het hoofdgebouw en verminderd met de oppervlakte van het hoofdgebouw;

1.28 gebouw
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.29 hoofdgebouw
een gebouw dat, gelet op de bestemming, zowel ruimtelijk als functioneel als het belangrijkste bouwwerk op een bouwperceel kan worden aangemerkt;

1.30 hospitaregeling
het verhuren van maximaal 2 wooneenheden aan maximaal 2 personen in een woning, waarbij de eigenaar de hoofdbewoner van de woning is en minimaal 50% van de woonoppervlakte van de woning zelf bewoont onder exclusief gebruiksrecht;

1.31 kamerverhuur en kamerverkoop
de verhuur of verkoop van een wooneenheid ten behoeve van bewoning aan personen voor welke bewoning inschrijving in de Basis Registratie Personen noodzakelijk is;

1.32 kamerverhuurpand en kamerverkooppand
gebouw of een deel van een gebouw met drie of meer wooneenheden, niet vallende onder het begrip logiesgebouw en/of logiesverblijf als bedoeld in het Bouwbesluit en niet vallende onder de hospitaregeling, die als hoofdverblijf apart zijn of kunnen worden bewoond door niet in een gezinsverband levende personen;

1.33 kampeermiddel
een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan of een stacaravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.34 kap
een dak met een zekere helling;

1.35 kunstwerk
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voor civieltechnische en/of infrastructurele doeleinden, zoals een brug, een dam, een duiker, een tunnel, een via- of aquaduct of een sluis, dan wel een daarmee gelijk te stellen voorziening;

1.36 maatvoeringsgrens
de grens van een maatvoeringsvlak;

1.37 maatvoeringsvlak
een aangegeven vlak, voorzien van een maatvoeringsaanduiding;

1.38 milieusituatie
de waarde van een gebied in milieuhygiënische zin die wordt bepaald door de mate van scheiding tussen milieugevoelige en milieubelastende functies, daarbij in het bijzonder gelet op het voorkomen dan wel beperken van hinder door geur, stof, geluid, gevaar, licht en/of trilling;

1.39 ondergronds
beneden peil;

1.40 overig bouwwerk
een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.41 peil
a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. voor het bouwen van een bouwwerk in, op of over het water: het NAP -0,52 m (het Fries Zomerpeil);

1.42 prostitutie
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.43 seksinrichting
een voor het publiek toegankelijke ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.44 sociale veiligheid
de waarde van een gebied die wordt bepaald door de mate van sociale controleerbaarheid, overzichtelijkheid en herkenbaarheid van een ruimtelijke situatie;

1.45 verkeersveiligheid
de waarde van een gebied voor de veiligheid van het verkeer die wordt bepaald door de mate van gelijkheid en vrij uitzicht (met name bij kruisingen van wegen en uitritten) en de (mogelijke) effecten van bebouwing en overige inrichtingselementen op de gedragingen van verkeersdeelnemers;

1.46 woning
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.47 wooneenheid
een tot bewoning bestemd gebouw of onderdeel van een gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning, voldoet aan alle criteria die van toepassing zijn op woningen, behalve aan het hebben van een keuken en/of een toilet en/of een douche, waarbij de aan de wooneenheid ontbrekende voorzieningen wel als gemeenschappelijke voorzieningen ter compensatie moeten zijn gelegen in hetzelfde gebouw;

1.48 woongebouw
een gebouw, dat meerdere naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.49 woonhuis
een gebouw, dat één woning omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.50 woonsituatie
de waarde van een gebied voor de woonfunctie die wordt bepaald door de situering van om die woonfunctie liggende functies en bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op de daglichttoetreding, het uitzicht, de mate van privacy en het voorkomen en beperken van hinder.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.3 de inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;

met de daarbij behorende:

b. ontsluitingswegen ten behoeve van de aangrenzende bestemming(en);
c. oevers en kaden;
d. in- en uitritten;
e. verhardingen;
f. wegen, straten en paden;
g. sloten, bermen, beplanting;
h. waterlopen en waterpartijen;
i. aanleggelegenheid;
j. parkeervoorzieningen;
k. speelvoorzieningen;
l. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1 m bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5 m bedragen.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. voortuinen en zijtuinen, geen erven zijnde, behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen woonhuizen;
b. toegangswegen tot (achter)erven;

met de daarbij behorende:

c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1 m bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5 m bedragen.

4.3 Afwijken van de bouwregels

4.3.1 Afwijking

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 4.2.1 in die zin dat erkers bij woonhuizen mogen worden gebouwd, mits:

a. de diepte van een erker ten hoogste 1,50 m zal bedragen, gemeten ten opzichte van de gevel van het woonhuis waaraan wordt gebouwd;
b. de diepte van een erker ten hoogste 50% van de diepte van de tuin, waarin wordt gebouwd, zal bedragen, gemeten ten opzichte van de gevel van het woonhuis waaraan wordt gebouwd;
c. een erker over ten hoogste 80% van de breedte van de gevel van het woonhuis waaraan wordt gebouwd, mag worden gebouwd;
d. de bouwhoogte van een erker ten hoogste gelijk zal zijn aan de eerste bouwlaag van het woonhuis waaraan wordt gebouwd.

4.3.2 Toetsingscriteria

Een afwijkingsmogelijkheid als bedoeld in lid 4.3.1 wordt uitsluitend toegepast, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. het bebouwingsbeeld;
b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
c. de cultuurhistorische waarden;
d. de milieusituatie;
e. de natuurlijke waarden;
f. de sociale veiligheid;
g. de verkeersveiligheid;
h. de watersituatie;
i. de woonsituatie.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. (woon)straten, paden en pleinen,
b. wegen, straten en paden;

met de daarbij behorende:

c. tuinen, erven en terreinen;
d. groenvoorzieningen;
e. sloten, bermen, beplanting;
f. waterlopen en waterpartijen;
g. aanleggelegenheid;
h. parkeervoorzieningen;
i. speelvoorzieningen;
j. kaden en oevers;
k. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

5.2.2 Bouwwerken geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, ten hoogste 5 m zal bedragen.

Artikel 6 Wonen

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. woonhuizen, al dan niet in combinatie met een aan-huis-verbonden beroep- of bedrijfsactiviteit, niet zijnde bed and breakfast;
b. aan- en uitbouwen en bijgebouwen;

met de daarbij behorende:

c. tuinen, erven en terreinen;
d. wegen, straten en paden;
e. groenvoorzieningen;
f. sloten, bermen en beplanting;
g. waterlopen en waterpartijen;
h. parkeervoorzieningen;
i. speelvoorzieningen;
j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. een hoofdgebouw zal binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. het aantal woningen per bouwvlak zal niet meer bedragen dan het ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' aangegeven aantal;
c. de goothoogte zal ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)' aangegeven goothoogte bedragen.
d. de bouwhoogte zal ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' aangegeven bouwhoogte bedragen.

6.2.2 Aan- en uitbouwen en bijgebouwen

Voor het bouwen van aan- en uitbouwen en bijgebouwen gelden de volgende regels:

a. de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen en bijgebouwen per hoofdgebouw zal ten hoogste 50 m² bedragen, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen en bijgebouwen ten hoogste 50% van het erf zal bedragen;
b. de goothoogte van een aan- of uitbouw of bijgebouw zal ten hoogste 3 m bedragen;
c. de dakhelling van een aan- of uitbouw of bijgebouw zal ten hoogste 60° bedragen.

6.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 2 m bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor de naar de weg gekeerde gevel(s) van het (hoofd)gebouw en het verlengde daarvan, ten hoogste 1 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5 m bedragen.

6.3 Afwijken van de bouwregels

6.3.1 Afwijking

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van

a. het bepaalde in lid 6.2.1 sub a in die zin dat een hoofdgebouw gedeeltelijk buiten het bouwvlak wordt gebouwd, mits de overschrijding van de bouwgrens ten hoogste 2 m zal bedragen;

b. het bepaalde in lid 6.2.2 sub a en wordt toegestaan dat de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen en bijgebouwen per hoofdgebouw wordt vergroot tot ten hoogste 100 m2, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte van de aan- en uitbouwen en bijgebouwen ten hoogste 50% van het erf zal bedragen.

6.3.2 Toetsingscriteria

Een afwijkingsmogelijkheid als bedoeld in lid 6.3.1 wordt uitsluitend toegepast, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. het bebouwingsbeeld;
b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
c. de cultuurhistorische waarden;
d. de milieusituatie;
e. de natuurlijke waarden;
f. de sociale veiligheid;
g. de verkeersveiligheid;
h. de watersituatie;
i. de woonsituatie.

6.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van woonhuizen als kamerverhuurpand of kamerverkooppand;
b. het gebruik van bijgebouwen voor bewoning;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca;
e. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van bed and breakfast;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsdoeleinden anders dan in de vorm van een aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
g. het gebruik van de gronden en bouwwerk ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit, zodanig dat:
    1. de bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op het bouwperceel, met dien verstande dat de bedrijfsvloeroppervlakte per bouwperceel ten hoogste 50 m² mag bedragen;
    2. de activiteit niet (mede) wordt uitgeoefend door de eigenaar of één van de bewoners van de betreffende woning;
    3. het totale aantal werkenden bij een beroepsuitoefening meer dan drie bedraagt en bij een bedrijfsuitoefening meer dan twee;
    4. de activiteiten meldingsplichtig of vergunningplichtig zijn ingevolg de Wet milieubeheer respectievelijk de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
    5. er detailhandel plaatsvindt, tenzij er sprake is van de verkoop van ter plaatse vervaardigde non-food goederen of de verkoop van direct aan de activiteit verwante artikelen, met dien verstande dat de verkoopvloeroppervlakte ten hoogste 10% van de bedrijfsvloeroppervlakte mag bedragen;
    6. de activiteit leidt tot parkeer- en verkeersoverlast;
    7. de activiteit leidt tot overlast door een publiekaantrekkende werking;
    8. het uiterlijk aanzien van de woning wordt aangetast. Uitsluitend reclame in de vorm van één naamsaanduiding of logo met een lengte van niet meer dan 1 m en een oppervlakte van niet meer dan 0.5 m² in de vorm van niet uitstekende, niet verlichte reclameuitingen is toegestaan;
    9. de activiteit hinder voor het woonmilieu oplevert.

6.5 Afwijken van de gebruiksregels

6.5.1 Afwijking

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 6.4 sub e in die zin dat de gronden en bouwwerken in combinatie met het wonen worden gebruikt ten behoeve van bed and breakfast, mits:

a. de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op het bouwperceel, met dien verstande dat de bedrijfsvloeroppervlakte per bouwperceel ten hoogste 50 m² mag bedragen;
b. er ten hoogste vier slaapplaatsen in ten hoogste twee van elkaar gescheiden ruimten voor nachtverblijf aanwezig zijn;
c. de exploitant hoofdbewoner is en er daadwerkelijk woont;
d. de kamers deel uitmaken van het hoofdgebouw of van een daarvan onderdeel uitmakende aan- of uitbouw;
e. het uiterlijk aanzien van de woning niet wordt aangetast. Uitsluitend reclame in de vorm van één naamsaanduiding of logo met een lengte van niet meer dan 1 m en een oppervlakte van niet meer dan 0,5 m² in de vorm van niet uitstekende, niet verlichte reclameuitingen is toegestaan;
f. de activiteit niet leidt tot parkeer- en verkeersoverlast;
g. de activiteit geen hinder of overlast voor het woonmilieu oplevert; waarbij bij de beoordeling van de mate van overlast tevens het woningtype en het karakter van de omgeving betrokken dient te worden;
h. het ruimtebeslag van de functie niet leidt tot te weinig bergruimte in of bij de woning.

Artikel 7 Wonen - Woongebouw

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - Woongebouw' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. woongebouwen, al dan niet in combinatie met ruimte voor een aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit, niet zijnde bed and breakfast;

met de daarbij behorende:

b. tuinen, erven en terreinen;
c. wegen, straten en paden;
d. groenvoorzieningen;
e. sloten, bermen, beplanting;
f. waterlopen en waterpartijen;
g. parkeervoorzieningen;
h. speelvoorzieningen;
i. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

7.2 Bouwregels

7.2.1 Woongebouwen

Voor het bouwen van woongebouwen gelden de volgende regels:

a. een woongebouw zal binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. het aantal woningen zal niet meer bedragen dan het ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' aangegeven aantal;
c. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)' aangegeven bouwhoogte.

7.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 2 m bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen voor de naar de weg gekeerde gevel(s) van het (hoofd)gebouw en het verlengde daarvan, ten hoogste 1 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van de overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5 m bedragen.

7.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van woningen als kamerverhuurpand of kamerverkooppand;
b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van de uitoefening van detailhandel;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horeca;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van bed and breakfast;
e. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsdoeleinden anders dan in de vorm van een aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit;
f. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit, zodanig dat:
    1. de bedrijfsvloeroppervlakte meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op het bouwperceel, met dien verstande dat de bedrijfsvloeroppervlakte per bouwperceel ten hoogste 50 m² mag bedragen;
    2. de activiteit niet (mede) wordt uitgeoefend door de eigenaar of één van de bewoners van de betreffende woning;
    3. het totale aantal werkenden bij een beroepsuitoefening meer dan drie bedraagt en bij een bedrijfsuitoefening meer dan twee;
    4. de activiteiten meldingsplichtig of vergunningplichtig zijn ingevolg de Wet milieubeheer respectievelijk de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

5. er detailhandel plaatsvindt, tenzij er sprake is van de verkoop van ter plaatse vervaardigde non-food goederen of de verkoop van direct aan de activiteit verwante artikelen, met dien verstande dat de verkoopvloeroppervlakte ten hoogste 10% van de bedrijfsvloeroppervlakte mag bedragen;
6. de activiteit leidt tot parkeer- en verkeersoverlast;
7. de activiteit leidt tot overlast door een publiekaantrekkende werking;
8. het uiterlijk aanzien van de woning wordt aangetast. Uitsluitend reclame in de vorm van één naamsaanduiding of logo met een lengte van niet meer dan 1 m en een oppervlakte van niet meer dan 0,5 m² in de vorm van niet uitstekende, niet verlichte reclameuitingen is toegestaan;
9. de activiteit hinder voor het woonmilieu oplevert;

g. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor geluidszoneringsplichtige inrichtingen, risicovolle inrichtingen en vuurwerkbedrijven.

7.4 Afwijken van de gebruiksregels

7.4.1 Afwijking

Het bevoegd gezag kan met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 7.3 sub d in die zin dat de gronden en bouwwerken, in combinatie met het wonen, worden gebruikt ten behoeve van bed and breakfast, mits:

a. de bedrijfsvloeroppervlakte niet meer bedraagt dan 30% van de totale gezamenlijke begane vloeroppervlakte van de aanwezige bebouwing op het bouwperceel, met dien verstande dat de bedrijfsvloeroppervlakte per bouwperceel ten hoogste 50 m² mag bedragen;
b. er ten hoogste vier slaapplaatsen in ten hoogste twee van elkaar gescheiden ruimten voor nachtverblijf aanwezig zijn;
c. de exploitant hoofdbewoner is en er daadwerkelijk woont;
d. de kamers deel uitmaken van het hoofdgebouw of van een daarvan onderdeel uitmakende aan- of uitbouw;
e. het uiterlijk aanzien van de woning niet wordt aangetast. Uitsluitend reclame in de vorm van één naamsaanduiding of logo met een lengte van niet meer dan 1 m en een oppervlakte van niet meer dan 0,5 m² in de vorm van niet uitstekende, niet verlichte reclameuitingen is toegestaan;
f. de activiteit niet leidt tot parkeer- en verkeersoverlast;
g. de activiteit geen hinder of overlast voor het woonmilieu oplevert; waarbij bij de beoordeling van de mate van overlast tevens het woningtype en het karakter van de omgeving betrokken dient te worden;
h. het ruimtebeslag van de functie niet leidt tot te weinig bergruimte in of bij de woning.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 9 Algemene bouwregels

9.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing , ten behoeve van:

a. het bebouwingsbeeld;
b. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
c. de milieusituatie;
d. de sociale veiligheid;
e. de verkeersveiligheid;
f. de watersituatie;
g. de woonsituatie.

9.2 Welstandscriteria

De in het bestemmingsplan geboden ruimte ten aanzien van de situering kan nader worden ingevuld door de in artikel 12a van de Woningwet bedoelde welstandscriteria.

Artikel 10 Algemene gebruiksregels

10.1 Gebruiksregels

10.1.1 Strijdig gebruik

a. Het is op grond van artikel 7.2 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze of tot een doel strijdig met de gegeven bestemmingen;

b. Tot een gebruik strijdig met de gegeven bestemmingen, zoals bedoeld in lid a wordt in ieder geval gerekend:
   1. het gebruik van de gronden voor de stallingen en opslag van (aan het oorspronkelijke gebruik onttrokken) voer-, vaar en/of vliegtuigen;
   2. het gebruik van de gronden voor opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, grond, bodemspecie en puin en voor het storten van vuil, anders dan ten behoeve van de uitvoering van krachtens de bestemming toegelaten bouwactiviteiten, werken en werkzaamheden;
   3. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
   4. het gebruik van gronden als standplaats voor kampeermiddelen.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

11.1 Afwijking

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. de bij recht in de bestemmingsregels gegeven maten, afmetingen en percentages, tot ten hoogste 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in die zin dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot ten hoogste 12 m;
c. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in die zin dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van kunstwerken, geen gebouwen zijnde, en ten behoeve van zendontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot ten hoogste 30 m;
d. de bestemmingsregels ten aanzien van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in die zin dat de bouwhoogte van antenne-installaties ten behoeve van mobiele telecommunicatie op of aan een bouwwerk, wordt vergroot tot ten hoogste 5 m gemeten vanaf de voet van de antenne-installatie;
e. de bestemmingsregels in die zin dat bouwgrenzen worden overschreden, indien:
    1. dit wenselijk of noodzakelijk is in verband met een doelmatige verkaveling van de gronden dan wel een rationale uitvoering van het plan betreft en de afwijking niet meer bedraagt dan 3 m, voor zover het nieuwbouwplannen betreft;
    2. een meetverschil daartoe aanleiding geeft in andere gevallen;
f. de bestemmingsregels in die zin dat gebouwen als toiletgebouwtjes, gebouwen ten behoeve van het openbaar vervoer of het trein- water- of wegverkeer, alsmede kleinschalige openbare voorzieningen ten behoeve van detailhandel, sport, recreatie of cultuur, zoals kleedgebouwtjes, dug-outs, paviljoens, kiosken, dierenverblijven en kunstobjecten worden gebouwd, mits:
    1. de oppervlakte van een gebouw ten hoogste 50 m² bedraagt;
    2. een gebouw uit ten hoogste één bouwlaag bestaat;
    3. de bouwhoogte van een gebouw ten hoogste 5 m bedraagt;
g. de bestemmingsregels in die zin dat gebouwen ten behoeve van de openbare nutsvoorziening en/of de telecommunicatie worden gebouwd, mits;
    1. de oppervlakte van een gebouw ten hoogste 100 m² bedraagt;
    2. een gebouw uit ten hoogste één bouwlaag bestaat;
    3. de bouwhoogte van een gebouw ten hoogste 5 m bedraagt;
h. het bepaalde ten aanzien van de maximale (bouw)hoogte van gebouwen in die zin dat de (bouw)hoogte van de gebouw ten behoeve van de plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers en lichtkappen, wordt vergroot, mits:
    1. de maximale oppervlakte van de vergroting ten hoogste 10% van het betreffende bouwvlak zal bedragen;
    2. de hoogte leidt tot een hoogte welke ten hoogste 1,25 maal de maximale (bouw)hoogte van het betreffende gebouw zal bedragen;
i. het bepaalde ten aanzien van het bouwen van gebouwen binnen het bouwvlak, bestemmingsvlak c.q. maatvoeringsvlak in die zin dat de grenzen van het bouwvlak, bestemmingsvlak c.q. maatvoeringsvlak naar de buitenzijde met ten hoogste 1,50 m worden overschreden door:
    1. plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen en schoorstenen;
    2. gevel- en kroonlijsten en overstekende daken;
    3. erkers over maximaal 80% van de breedte van de gevel van het woonhuis waaraan wordt gebouwd;
    4. ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen.

11.2 Toetsingscriteria

De in lid 11.1 genoemde omgevingsvergunningen kunnen uitsluitend worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de woonsituatie;
c. de milieusituatie;
d. de verkeerssituatie;
e. de parkeercapaciteit;
f. het waterbeheer;
g. de sociale veiligheid;
h. archeologie;
i. de verkeerssituatie;
j. de externe veiligheid en brandveiligheid;
k. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
l. de hoogtebeperkingen die voortvloeien uit de geldende luchtvaartwet- en regelgeving in verband met de vliegbasis Leeuwarden, of andere in het gebied aanwezige hoogtebeperkingen.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Voldoende parkeergelegenheid

a. Een bouwwerk, waarvan een behoefte aan parkeergelegenheid wordt verwacht, kan niet worden gebouwd of gebruikt wanneer op het bouwperceel of in de omgeving daarvan niet in voldoende parkeergelegenheid is voorzien en in stand wordt gehouden.
b. Bij een omgevingsvergunning wordt aan de hand van op dat moment van toepassing zijnde beleidsregels bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid.
c. Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in sub a en worden toegestaan dat in minder dan voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits dit geen onevenredige afbreuk doet aan:
    1. het bebouwingsbeeld;
    2. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
    3. de milieusituatie;
    4. de sociale veiligheid;
    5. de verkeersveiligheid;
    6. de watersituatie;
    7. de woonsituatie.

12.2 Van toepassing verklaring

De regels en bijbehorende bijlagen van het bestemmingsplan "Leeuwarden - Partiële herziening Plan voor de zon” (NL.IMRO.0080.00002BP00-VG02) , zoals dat is vastgesteld op 7 november 2018 zijn, met uitzondering van het in dit plan bepaalde, onverminderd van toepassing op dit plan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in sub a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sub a met maximaal 10%.

c. Sub a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van gronden en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in sub a, te veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en afwijking wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld in sub a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Sub a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o. van de gemeente Leeuwarden;

VERBEELDING

RHO ADVISEURS

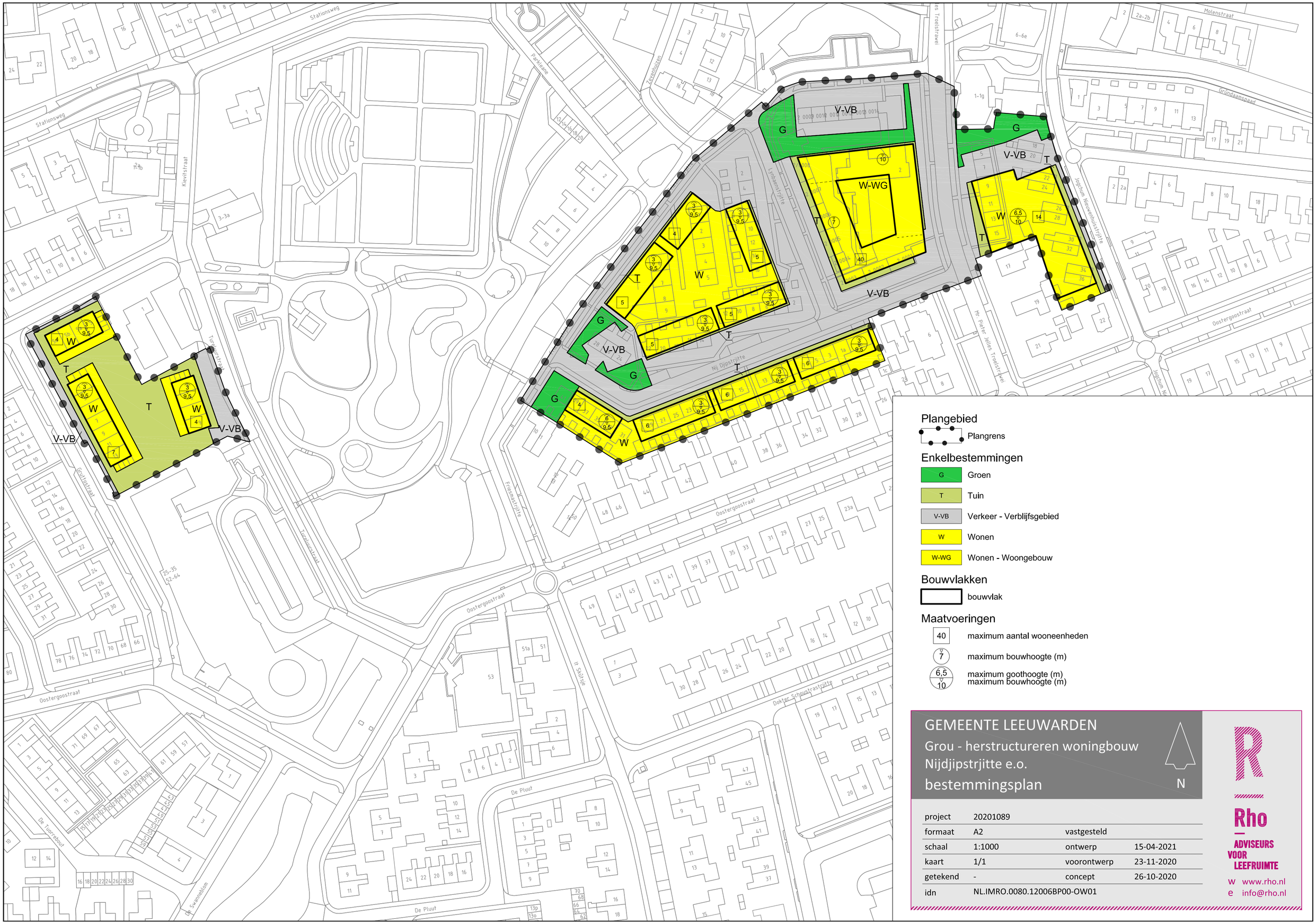

GEMEENTE LEEUWARDEN

Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

bestemmingsplan

N

project	20201089		
formaat	A2	vastgesteld	
schaal	1:1000	ontwerp	15-04-2021
kaart	1/1	voorontwerp	23-11-2020
getekend	-	concept	26-10-2020
idn	NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01		

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE
w www.rho.nl
e info@rho.nl

RHO ADVISEURS

info@rho.nl
0102018555

WWW.RHO.NL

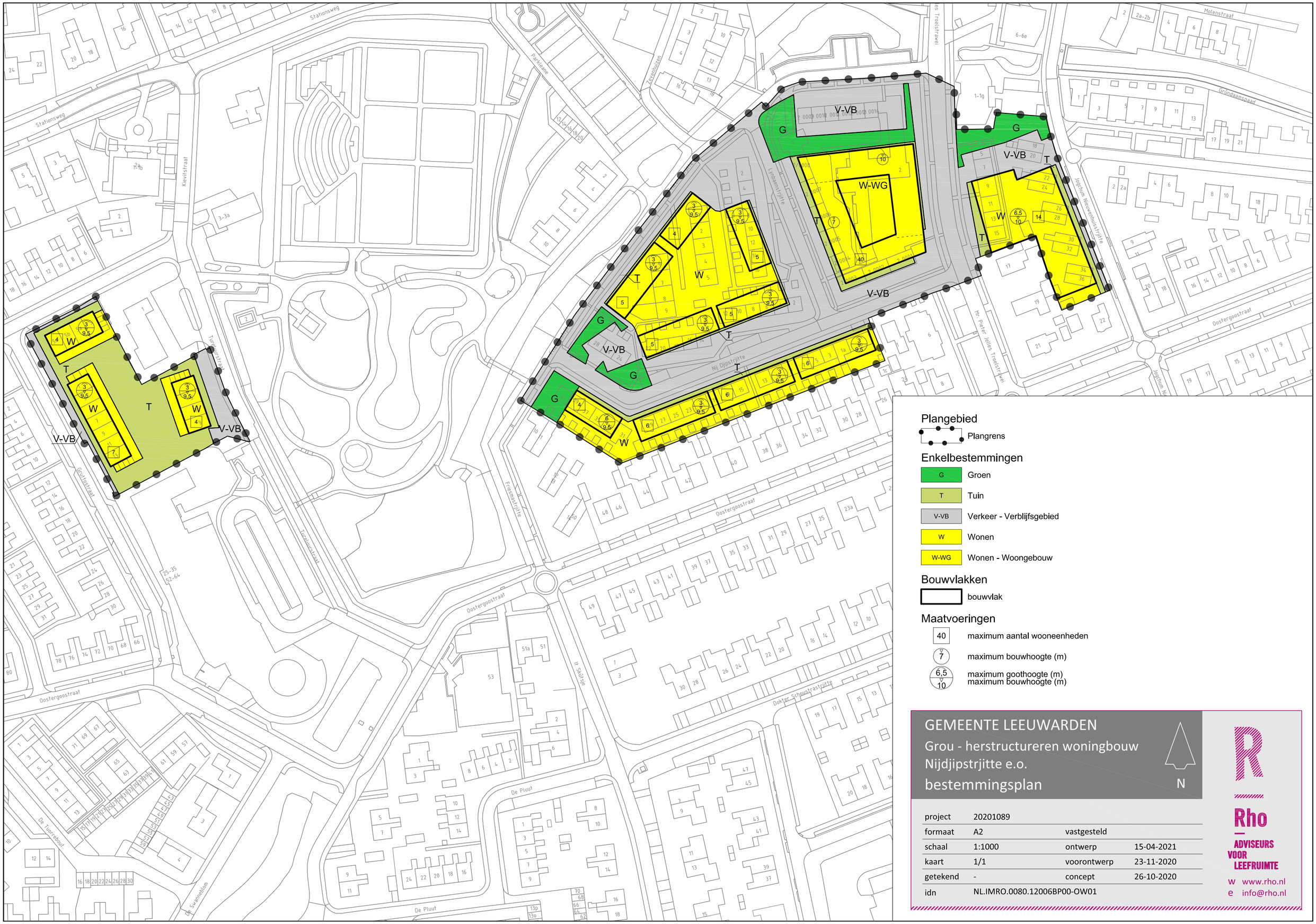

GEMEENTE LEEUWARDEN

Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

bestemmingsplan

N

project	20201089		
formaat	A2	vastgesteld	
schaal	1:1000	ontwerp	15-04-2021
kaart	1/1	voorontwerp	23-11-2020
getekend	-	concept	26-10-2020
idn	NL.IMRO.0080.12006BP00-OW01		

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE
w www.rho.nl
e info@rho.nl

Welstandsrichtlijnen maart 2021

Grou- herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Welstandsrichtlijnen

Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Inleiding

De huurwoningcomplexen van Elkien aan de Nijdjipstrjitte en omgeving in Grou dateren uit de jaren 50 van de vorige eeuw. Ze zijn bouwtechnisch en programma technisch verouderd en aan vervanging toe. Enkele jaren geleden heeft Elkien aan KAW gevraagd een nieuw plan voor dit gebied te ontwikkelen. Deze richtlijnen borduren voort op de ruimtelijke studies die door KAW zijn uitgevoerd.

Analyse

De wijk is een vroeg naoorlogse uitbreiding van het dorp Grou. De invloed van het Modernisme en van de Scandinavische stedenbouw zijn zichtbaar in de verkavelingsvormen die zijn toegepast. De bouwblokken staan gedraaid ten opzichte van de weg assen en de blokken zijn in een strokenverkaveling achter elkaar geplaatst. Waarbij het opvallend is dat de woningen met hun rug naar het Wilhelminapark zijn gekeerd. Het totale complex is destijds ontworpen vanuit de Mr. Pieter Jelles Troelstrawei. Aan deze weg is de voorzijde van het voormalige seniorencomplex Friesmahiem gepositioneerd. Het hoofdmoment is een naar het westen gekantelde U-vorm in twee bouwlagen met kap, dat kruist met een omgekeerde T-vorm van één bouwlaag met kap. Hierdoor ontstaat een intieme groene voorruimte die voldoende afstand schept tot de Troelstrawei. Als afsluiting van het ensemble zijn duplexwoningen aan de oostzijde van de Troelstrawei geplaatst, waardoor aan alle zijden van de centrale groene ruimte wanden zijn geplaats. Het meest oostelijk onderdeel is een zaagtand verkaveling van dubbele woningen van twee bouwlagen met een flauwe kap. De gekozen verkavelingsvormen creëren achterkanten naar de openbare ruimte en door de verdraaiingen in het plan worden er driehoekige ruimtes gemaakt die weliswaar een groene uitstraling hebben, maar veel ruimte opeisen en nauwelijks efficiënt te gebruiken zijn.

Planvoorstel

De Nijdjipstrjitte en omgeving maakt onderdeel uit van de groen-blauwe structuur die het dorp diagonaal doorsnijdt. Met deze herstructurering ontstaat de kans om de aanwezige waters- en groenstructuur rondom het Nijdjip, samen met het onlangs gerestaureerde Wilhelminapark en met de zuidkant van het dorp te verbinden en te versterken. De langzaam verkeersroute, die langs deze waterpartij ligt kan verder worden opgewaardeerd en deels als fietsstraat worden uitgevoerd. De wegprofielen kunnen worden verbreed ten gunste van het groen en de woningen kunnen op het Wilhelminapark worden georiënteerd. Als verkavelingsvorm is gekozen voor een gesloten bouwblok, omdat hierdoor de achterkanten naar binnen en de voorkanten naar buiten zijn gekeerd. Zo heeft de buurt te allen tijde een ordentelijke uitstraling naar de openbare ruimte en ontstaan er een compacte oplossing. Binnen het bouwblok van de Friesmastrjitte, de Mr. Pieter Jelles Troelstrawei, de Nijdjipstrjitte en de Lynbaenstrjitte kunnen appartementen worden gebouwd in twee en in drie bouwlagen. De wegprofielen zijn ruim genoeg om deze hoogte op te vangen. Bovendien wordt zo aangesloten bij de hoogte van de appartementen aan de Troelstrawei. Aan de oostzijde van de Troelstrawei en langs de Jogchum Nieuwenhuisstrjitte worden rijenwoningen van twee bouwlagen met kap toegevoegd, waardoor hier ook gesloten bouwblokken ontstaan.

Parkeren

De keuze van gesloten bouwblokken maakt een efficiënte manier van verkavelen mogelijk, waarbij zowel ruimte voor haaks parkeren als ruimte voor bomen ontstaat. De buurt krijgt aangename en groene wegprofielen, waar ook voldoende ruimte is voor het parkeren van de bewoners. Door het voormalige terrein van Friesmahiem efficiënter en compacter uit te voeren en door één extra bouwlaag toe te voegen ontstaan er aan de noordzijde extra openbare parkeerplaatsen voor de bezoekers van het dorp. Tenslotte maakt de nieuwe opzet het mogelijk een kortsluiting te maken tussen Troelstrawei en Jogchum Nieuwenhuisstrjitte, waar ook extra parkeerplaats voor bezoekers kunnen worden aangelegd.

Groen, Foesmahiem

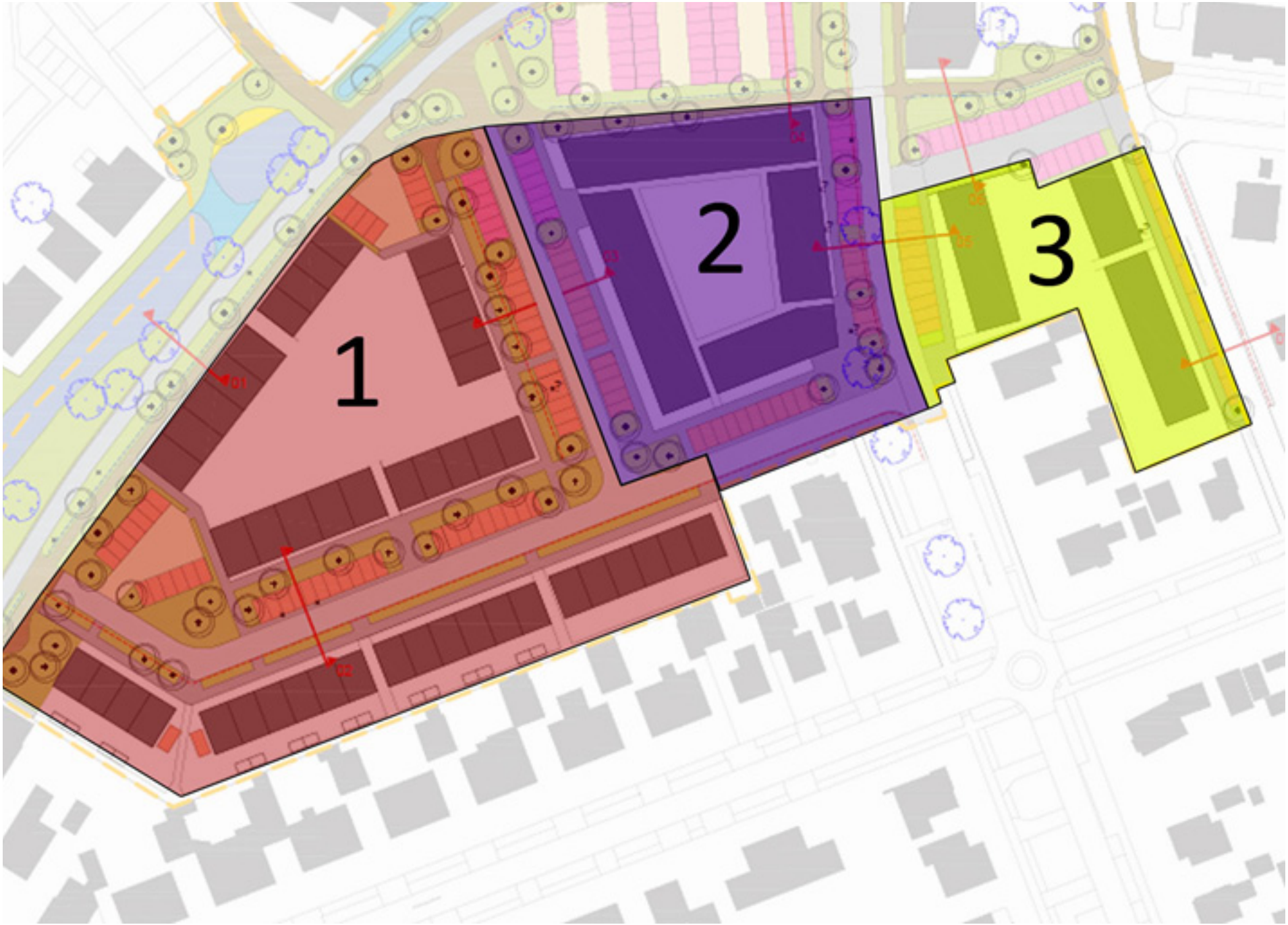
1
2
3
D1
D2
D3
D4
D5

NAAM DEELGEBIED	**1 Nijdjipstrjitte- Friesmastrjitte-Lyn baenstrjitte**	
Auteur:	Dienst Fysiek Domein	
Versie:	maart 2021	
Rubriek codering		opmerkingen
Plaatsing		
onderlinge positie	in rooilijn	
onderlinge afstand	rijenwoningen	
richting	nok evenwijdig aan weg-as	groene uniforme erfafscheidingen met dorps karakter
Hoofdvorm		
bebouwingscontour	één of twee lagen met kap	
massaopbouw	enkelvoudig	
relatieve omvang	middelgroot	
vormbehandeling	kantig	
Aanzichten		
gerichtheid	georiënteerd op de openbare ruimte	
geleding	onbepaald	
compositie	traditioneel	
Opmaak		
materiaal	baksteen, hout	
kleur	aardetinten	
detail	dakranden zorgvuldig vormgeven	

NAAM DEELGEBIED	**2 Mr. Pieter Jelles Troelstrawei-west (voormalige Friesmahiemlocatie)**	
Auteur:	Dienst Fysiek Domein	
Versie:	maart 2021	
Rubriek codering		opmerkingen
Plaatsing		
onderlinge positie	in rooilijn	
onderlinge afstand	appartementen	
richting	nok evenwijdig aan weg-as	groene uniforme erfafscheidingen met een dorps karakter
Hoofdvorm		
bebouwingscontour	twee- of drie lagen met flauwe kap	
massaopbouw	enkelvoudig	
relatieve omvang	middelgroot	
vormbehandeling	kantig	
Aanzichten		
gerichtheid	georiënteerd op de openbare ruimte	
geleding	onbepaald	
compositie	traditioneel	
Opmaak		
materiaal	baksteen, hout	
kleur	aardetinten	
detail	dakranden zorgvuldig vormgeven	

NAAM DEELGEBIED	**3 Mr. Pieter Jelles Troelstrawei-oost en Jogchum Nieuwenhuisstrjitte**
Auteur:	Dienst Fysiek Domein
Versie:	maart 2021
Rubriek codering	

opmerkingen

Plaatsing

onderlinge positie	in rooilijn
onderlinge afstand	blokken
richting	nok evenwijdig aan weg-as

koppen verbijzondering
groene uniforme erfafscheidingen met een dorps karakter

Hoofdvorm

bebouwingscontour	twee lagen met kap
massaopbouw	enkelvoudig
relatieve omvang	middelgroot
vormbehandeling	kantig

Aanzichten

gerichtheid	georiënteerd op de openbare ruimte
geleding	onbepaald
compositie	traditioneel

Opmaak

materiaal	baksteen, hout
kleur	aardetinten
detail	dakranden zorgvuldig vormgeven

Amendement Gewijzigd vaststellen Bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' en 'Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo'

De raad van de gemeente Leeuwarden in vergadering bijeen op 4 oktober 2021 bij de behandeling van het raadsvoorstel met het kenmerk Z2021-019641, te weten **Bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' en 'Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo'**

Overwegende dat:

Zij enerzijds recht wil doen aan de afspraken die met Elkien omtrent woningvernieuwing zijn gemaakt en anderzijds zoveel mogelijk ruimte wil laten om te betrekken bij de invulling en uitwerking van de Visie Grou.

Besluit:

Het ontwerpraadsbesluit als volgt aan te passen:

1. de reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan ‘Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’ vast te stellen;
2. het bestemmingsplan ‘Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.’ met nummer NL.IMRO.0080.12006BP00-VG01 gewijzigd vast te stellen, inhoudende dat het plangebied aangepast wordt conform bijgevoegde verbeelding;

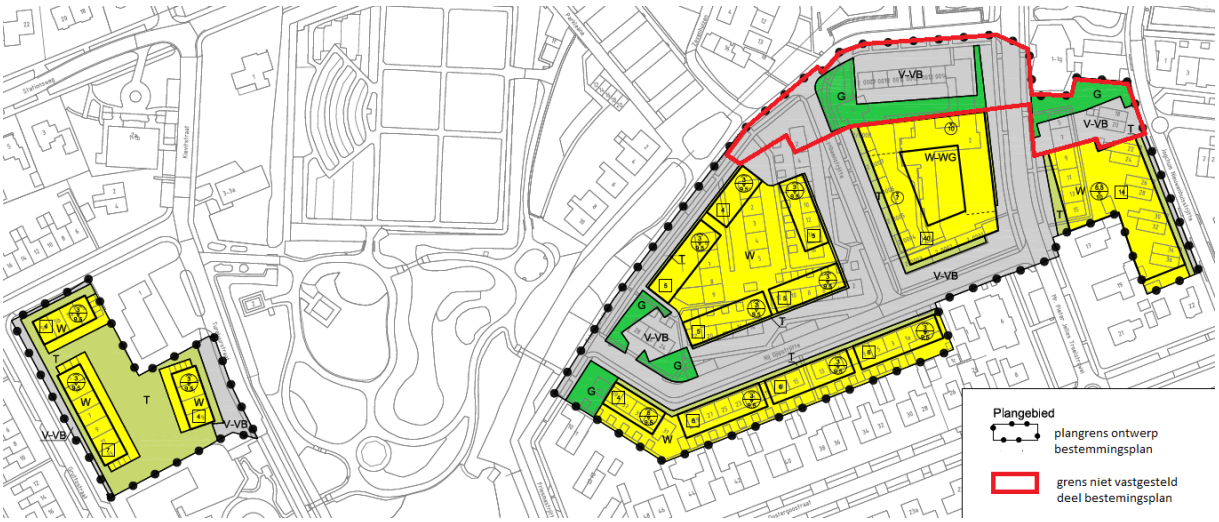

3. de ‘Welstandscriteria Grou – Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo’ vast te stellen en een dag na bekendmaking in werking te laten treden;
4. geen exploitatieplan vast te stellen.

Gemeentebelangen	ChristenUnie	GroenLinks	
D66	CDA	PvdA	FNP
VVD			

Geachte Politieke Partijen / Geachte Raadsleden,

<u>Waar wij u vooruitlopend op voornoemde informatiebijeenkomst alvast over willen informeren is het volgende.</u>

- Wij worden op 9 juni jl. door de Gemeente gevraagd om ingenomen stellingen in onze zienswijze te willen onderbouwen
- Wij begrijpen deze vraag en doen dit vervolgens ook puntsgewijs
- Maar, wij stellen tegelijkertijd omgekeerd de vraag dit als Gemeente dan ook te doen.
    - Zie onze mail van 14 juni jl. geel gemarkeerd
    - Zie vervolgens in de reactienota welke u heeft ontvangen dat deze gele markering werd verwijderd
- Vervolgens ontstaat er een mailwisseling, waarbij het er feitelijk op neerkomt dat de Gemeente dit omgekeerd niet op gelijke wijze puntsgewijs en tot in de volle diepte en breedte doet over de door haar ingenomen stellingen en standpunten
- De mailwisseling vanuit de Gemeente vangt aan op 9 juni jl.
- Wij staken de mailwisseling na een reactie van de Gemeente op 15 juli jl.
- Vervolgens zijn wij in de reactienota slechts een mail van 9 juni en 14 juni jl. opgenomen
- Daarmee menen wij dat het besluitvormende orgaan van onze Gemeente, de Gemeenteraad, onvoldoende word geïnformeerd over wat er in deze procedure speelt, daar waar er ons inziens sprake is van een informatieplicht. Zie hieronder een passage uit de mail van 14 juli jl.

    "Wij ervaren opnieuw dat de Gemeenteraad straks besluiten moet nemen gebaseerd op informatie waarbij niet alle context en content over het proces met hen wordt gedeeld.

    Wij stellen ons namelijk wel voor dat de Gemeenteraad straks in alle transparantie en 100% inhoudelijk kennis kan nemen van zowel de procedurele stukken in deze, alsook van alle relevante communicatieve interacties gedurende dit proces. Dus, inclusief context en content in relatie tot de ambtelijk uitgewerkte en bestuurlijk ondersteunde processtukken en reacties."
- En zo vallen er wel meer passages aan te halen.
- Wij missen in deze procedure de morele en ethische gelijkwaardigheid tussen burger en overheid – waarover er op dit moment inderdaad zowel lokaal, regionaal als ook Landelijk meer is te doen.

Wij zijn stellig van mening dat de Gemeenteraad op dit moment nog over onvoldoende en onvolledige content en context beschikt en dat de Gemeente het nu voorliggende plan onvoldoende met harde en relevante feitelijkheden aan de Gemeenteraad heeft voorgelegd. Wanneer de Gemeenteraad nu instemt met dit plan, dan worden hiermee toekomstige oplossingen voor nu spelende problematieken in Grou onmogelijk maakt. Het gebied Nijdjip e.o. is een sleutelgebied voor het structureel kunnen oplossen van een aantal essentiële problematieken. Nu overhaast een besluit forceren lijkt ons onverantwoord. Herstructurering van dit gebied Nijdjip e.o. speelt al ca. 8 jaar. Nu even samen wat extra tijd nemen lijkt ons veel verstandiger. Laten we samenwerken en intensief met elkaar in gesprek gaan en overleggen, om geen onomkeerbare foute besluiten maken. Deze zijn in de historie van Grou al vaker gemaakt. Laten we hier samen lering uit trekken.

De volle inhoud van deze e-mail kunnen wij bij ons inspreken maandagavond niet meenemen. Daarom sturen wij u deze alvast voorafgaande aan deze Informatieve bijeenkomst.

Met vriendelijke groeten,

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis locatie Grou
Namens deze, Sije van der Meulen

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 13:51
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte [redacted],

Ik heb geprobeerd u een aantal keren uit te leggen op welke wijze de gemeente Leeuwarden (op basis van voorgeschreven procedures) om hoort te gaan met zienswijzen in het kader van een bestemmingsplanprocedure. Uit uw reacties blijkt dat u het daar niet mee eens bent en dat u vindt dat dat eigenlijk op een andere manier zou moeten. Daar zouden wij nog vele mailtjes aan kunnen wijden, maar daar zullen wij over van mening blijven verschillen.
Ik wil nog wel eenmaal reageren op uw laatste mail omdat u in uw samenvatting een aantal onjuiste conclusies trekt. Mijn reactie daarop is in uw onderstaande mail als rode tekst weergegeven.

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Adviseur Ruimtelijke Ordening
Sector Duurzame Omgevingskwaliteit | Team Plannen en Vergunningen

E [redacted]
T [redacted]

1.

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

Aanwezig: maandag t/m donderdag

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 14 juli 2021 20:32
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Geachte [redacted],

Uw antwoord sluit aan bij wat helaas tot heden ook anderszins al onze ervaringen zijn. Andermaal lezen wij geen concreet en inhoudelijk antwoord op onze vraag terug.

Wij ervaren dit toch als het omzeilen van een reële vraag op basis van gelijk(waardig)heid van partijen en wij ervaren daarom onverminderd toch dat de Gemeente de eigen verantwoordelijkheid daarmee van haarzelf afschuift door het gebezigde in de gemeentelijke informatie NIET te willen onderbouwen. Moeten alle betrokkenen concluderen dat wat de gemeente aan informatie en/of stellingen inbrengt niet gebaseerd is op feiten? Zolang de onderbouwing onderbreekt vinden wij dit in ieder geval een terechte conclusie.

Omgekeerd heeft u wel aan ons gevraagd deze verantwoordelijkheid te willen nemen – en wij hebben deze verantwoordelijkheid genomen door wel onze stellingen te onderbouwen. De gemeentelijke handelswijze stelt ons oprecht teleur.

Wij ervaren opnieuw dat de Gemeenteraad straks besluiten moet nemen gebaseerd op informatie waarbij niet alle context en content over het proces met hen wordt gedeeld.

Wij stellen ons namelijk wel voor dat de Gemeenteraad straks in alle transparantie en 100% inhoudelijk kennis kan nemen van zowel de procedurele stukken in deze, alsook van alle relevante communicatieve interacties gedurende dit proces. Dus, inclusief context en content in relatie tot de ambtelijk uitgewerkte en bestuurlijk ondersteunde processtukken en reacties.

Uit uw antwoord maken wij op dat informatie zal worden weggelaten. En dat vinden wij geen goede zaak en ook geen recht doen aan een ieder die in dit proces een rol en / of positie heeft ingenomen.

Dat er een procedure is en dat deze gevolgd dient te worden, dat begrijpen we. Maar, je kunt dat misschien geregisseerd doen (?) in relatie tot wat je past, maar je kunt ook over de volle breedte in alle transparantie relevante content en context met de Gemeenteraad delen. Nu u aangeeft dat dit procedureel niet gaat gebeuren, zullen wij zeker gebruik maken van de mogelijkheid om content en context over zowel inhoud als proces met de Gemeenteraad te delen en deze via de Griffie aan hen te doen toekomen. Wij zullen e.e.a. verzamelen en via deze weg aan de Raadsleden toezenden, zodat zij kennis kunnen nemen van zowel de ambtelijke en bestuurlijk processtukken en -reacties alsook van relevante communicatieve interacties in relatie tot in ieder geval onze zienswijze.

Samenvattend; u hebt ons *g*evraagd om ingenomen standpunten in onze zienswijze te willen onderbouwen, maar u gaat onze onderbouwing straks niet met de Gemeenteraad delen. (reactie: zoals ik in mijn vorige mail heb aangegeven zullen uw zienswijze en uw aanvulling daarop (wat u uw onderbouwing noemt) onderdeel uitmaken van het dossier dat ter vaststelling aangeboden wordt aan de gemeenteraad. Uw conclusie dat uw zienswijze en aanvullende onderbouwing niet zullen worden gedeeld met de gemeenteraad is dan ook onjuist)

U neemt vervolgens de vrijheid om de eigen ingebrachte standpunten op omgekeerd onze vraag aan u niet richting ons te onderbouwen en ook deze niet met de Gemeenteraad te delen!/? (reactie: in de ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ die de gemeente opstelt, zullen uw zienswijze en aanvullende onderbouwing van een antwoord en (indien noodzakelijk) onderbouwing worden voorzien. Zoals ook aangegeven in een van mijn eerdere mails wordt deze ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ aan u toegestuurd zodra het college heeft besloten deze aan te bieden aan de gemeenteraad. Op die wijze krijgt u dus antwoord op uw zienswijze, aanvullende onderbouwing en vraag. In een van mijn eerdere mails heb ik ook aangegeven dat de ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Daarbij zal de gemeenteraad deze ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ (en daarmee dus de beantwoording van uw zienswijze en aanvullende onderbouwing) zelfs formeel moeten vaststellen. Uw conclusie dat de beantwoording van uw zienswijze en aanvullende onderbouwing niet worden gedeeld met de gemeenteraad is dan ook onjuist)

Waar is er hier dan sprake van transparantie en waar van gelijkheid!/? Dit voelt gewoon niet goed. Voor ons lijkt het alsof u zich wilt of kunt verschuilen achter een “formele juridische procedure”, waarin uitsluitend informatie die de gemeente past word gedeeld met beslissers.

Maar, context en content is en blijft toch ook dan relevant en behoort in een democratie als de onze toch gewoon in alle transparantie gedeeld te kunnen worden!/? Of mag dit (selectief) worden bepaald door de belanghebbende ambtelijke afdeling dan wel bestuurder van deze procedure? U zult begrijpen dat wij vinden dat dit niet kan.

Met vriendelijke groeten,

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie in Grou
[redacted], mede namens [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 13 juli 2021 14:53
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte [redacted],

U geeft aan dat u teleurgesteld bent dat er op dit moment geen inhoudelijke reactie komt op uw zienswijze (en de uit die zienswijze gelichte vraag) en dat u het gevoel heeft dat de gemeente dit van zich ‘afschuift’. Zoals in mijn vorige mail al aangegeven is een bestemmingsplanprocedure een formele juridische procedure, waar het kunnen indienen van zienswijzen onderdeel van uitmaakt. In die procedure is voorgeschreven op welke wijze zienswijzen moeten worden behandeld. De inhoudelijke reactie op uw zienswijze hoort daarbij te lopen via het college en de gemeenteraad, omdat de gemeenteraad uiteindelijk de bevoegdheid heeft om over de behandeling en beantwoording van een zienswijze te beslissen. Die procedure wordt in dit geval ook gevolgd. Daarnaast heb ik in mijn mail van 9 juni 2021 u de gelegenheid gegeven om aan te geven naar welke stellingen van het college u precies verwijst in uw zienswijze. Dit verzoek was juist bedoeld om uw zienswijze verduidelijkt te krijgen, zodat uw zienswijze beter beoordeeld kan worden en van een antwoord kan worden voorzien. Volgens mij laat de gemeente Leeuwarden daarmee zien ingediende zienswijzen serieus te nemen, daarbij de voorgeschreven procedure te volgen en de behandeling van zienswijzen zeker niet van zich ‘af te schuiven’.

Uw zienswijze van 1 juni 2021 en de aanvulling op uw zienswijze, zoals u die op 14 juni 2021 aan mij heeft gemaild, maken beide onderdeel uit van het dossier dat ter vaststelling aan de gemeenteraad zal worden aangeboden. Onze mailwisseling die daarna heeft plaatsgevonden over de procedurele aspecten van de behandeling van een zienswijze en de door u aangeleverde documenten naar aanleiding van de informatiebijeenkomst over het voorontwerpbestemmingsplan, zullen géén onderdeel uitmaken van dat dossier. Deze mails en documenten horen daar namelijk niet in thuis, omdat ze geen onderdeel uitmaken van de door u ingediende zienswijze. Dat wil niet zeggen dat de door u in deze mails en documenten opgenomen argumenten geen aandacht krijgen, aangezien dezelfde argumenten ook al zijn opgenomen in uw zienswijze en via die weg behandeld zullen worden. Het staat u uiteraard vrij om de raadsleden van (aanvullende) informatie te voorzien wanneer u dat belangrijk vindt. Dat kunt u doen via de griffie (griffie@leeuwarden.nl) of rechtstreeks aan de raadsleden via hun persoonlijke mail (zie iBabs Online).

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Adviseur Ruimtelijke Ordening
Sector Duurzame Omgevingskwaliteit | Team Plannen en Vergunningen

E [redacted]
T [redacted]

2.

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

Aanwezig: maandag t/m donderdag

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 21:20
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Geachte [redacted],

Als eerste dank voor uw uitgebreide mail met informatie over het proces. Hiermee is er inderdaad geen ervaring en u hebt dit zo op een duidelijke wijze uiteengezet.

Wel overheerst eerlijk gezegd de teleurstelling dat er nu geen inhoudelijke reactie op onze vraag van Gemeentezijde komt en dat u dit – zo voelt het althans – van u afschuift en ophangt aan het proces welke een Bestemminsplanherziening (ondertussen een Voorontwerp hiertoe) behoort te doorlopen. Dit antwoord komt eerlijkgezegd niet overtuigend bij ons binnen en wij kunnen eigenlijk niet geloven dat dit het antwoord is welke wij wel vanuit de Gemeente zouden mogen verwachten.

Want, daarmee lijkt het er dan op dat indieners van zienswijzen vanuit de Gemeente lopende het door u geschetste proces vragen voorgelegd kunnen krijgen om inhoudelijk te reageren op een ingebracht stuk en geacht worden hierop wel te antwoorden, terwijl de Gemeente omgekeerd op vragen vanuit indieners van zienswijzen inhoudelijk dan nu niet hoeft te reageren? Wij menen dat u daarmee impliciet stelt dat er in dit proces geen sprake is van een gelijk speelveld tussen de Gemeente als opsteller van het Ontwerp Bestemmingsplan en de indieners van zienswijzen. Wij kunnen dit bijna niet geloven, maar als dit werkelijk het geval is, dan ……..!/? Blijkbaar is dit het antwoord waar wij het mee moeten doen.

Dan stellen wij het vervolgens wel zeer op prijs, dat deze volledige mailwisseling met bijlagen onderdeel gaat uitmaken van het dossier rondom deze Bestemmingsplanherziening (huidige status = Ontwerpbestemmingsplan) en daarmee straks ook voor Fracties en Raadsleden

beschikbaar komt. In het verlengde daarvan vragen wij u om ook bijgevoegde mailwisseling na een digitale afstemming met de Gemeente en Elkien op gelijke wijze aan het dossier te willen toevoegen. Of maken beide documenten automatisch al onderdeel van straks voor de Raad en Fracties beschikbare dossier uit? Mocht dit niet het geval zijn en / of mocht dit niet via u kunnen, wilt u ons dan informeren op welke wijze wij dit anderszins dan wel kunnen bewerkstelligen?

Een antwoord op de vraagstelling in de vorige alinea stellen wij zeer op prijs en zien wij met belangstelling tegemoet. Los hiervan zullen wij ons wel in dit stadium alvast verder in verbinding stellen met Fracties en Raadsleden. Er is namelijk wel de behoefte om hierover nu alvast de dialoog met hen aan te gaan.

Met vriendelijke groeten,

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie in Grou
[redacted], mede namens [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 13:58
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte [redacted],

Het klopt inderdaad dat u geen inhoudelijk, maar een procedureel antwoord heeft gekregen. Een inhoudelijke antwoord op uw zienswijze krijgt u namelijk in het verdere verloop van de formele bestemmingsplanprocedure. Vandaar ook mijn verwijzing naar onze ontvangstbevestiging van uw zienswijze, waarin dat is aangegeven. Maar omdat u blijkbaar verwachtingen heeft over de behandeling van uw zienswijze die anders zijn dan hoe een formele procedure van een bestemmingsplan verloopt en hoe zienswijzen daarin worden behandeld, zal ik hierna de procedure/werkwijze puntsgewijs kort toelichten.

- Met het ter visie leggen van een ontwerpbestemmingsplan wordt een formele, juridische procedure gestart om een bestemmingsplan te wijzigen;
- Binnen de termijn van ter visie legging kan iedereen een zienswijze indienen tegen het ontwerpbestemmingsplan.

De behandeling van ingekomen zienswijzen in het kader van een formele bestemmingsplanprocedure doorloopt daarna de volgende procedure:

- Er wordt (ambtelijk) een ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ opgesteld waarin ingekomen zienswijzen worden beoordeeld en van een antwoord worden voorzien. Ook wordt in die nota aangegeven wat de zienswijzen eventueel voor gevolgen hebben voor het bestemmingsplan;
- Het college besluit of zij kan instemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals opgenomen in de ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’. Ook besluit het college of zij de ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ en het bestemmingsplan gaan aanbieden aan de gemeenteraad met het voorstel om deze vast te stellen;
- Wanneer het college besluit de ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ en het bestemmingsplan aan te bieden aan de gemeenteraad voor vaststelling, krijgen de indieners van zienswijzen hiervan bericht. De indieners van de zienswijzen krijgen daarbij ook de ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ toegestuurd;

- Het voorstel aan de gemeenteraad om de ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ en het bestemmingsplan vast te stellen, wordt daarna in 3 vergaderingen van de gemeenteraad besproken:

- In de 1e vergadering van de gemeenteraad (het Open Podium) krijgen iedereen die daar behoefte aan heeft, de gelegenheid om in te spreken over het voorstel. De raadsleden kunnen dan ook vragen stellen aan de insprekers;
- In de 2e vergadering van de gemeenteraad (de Politieke Dialoog) bespreekt de gemeenteraad het voorstel inhoudelijk. Aan het eind van de Politieke Dialoog trekken de raadsleden een conclusie: het voorstel gaat door als hamerstuk naar de besluitvormende raadsvergadering óf de gemeenteraad wil het voorstel nog een keer inhoudelijk bespreken voordat het definitieve besluit wordt genomen. Het gaat dan verder als bespreekpunt naar de besluitvormende vergadering;
- In de 3e vergadering van de gemeenteraad (de besluitvormende vergadering) neemt de gemeenteraad een formeel besluit over het voorstel.

Nadat de gemeenteraad een bestemmingsplan heeft vastgesteld is de verdere procedure als volgt:

- De indieners van zienswijzen krijgen bericht dat het bestemmingsplan is vastgesteld;
- Het vastgestelde bestemmingsplan wordt 6 weken ter visie gelegd;
- Binnen de termijn van ter visie legging kunnen belanghebbenden en diegene die een zienswijze heeft ingediend, beroep instellen tegen het vastgestelde bestemmingsplan bij de Raad van State.

Zoals aangegeven is dit een vaste voorgeschreven werkwijze die ook voor het bestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o. moet worden gevolgd. De behandeling en beantwoording van uw zienswijze (en daarmee ook uw vraag) zal dan ook plaatsvinden via de ‘reactie- en antwoordnota zienswijzen’ en de bespreking en besluitvorming in de gemeenteraad. Op dit moment is de verwachting dat het bestemmingsplan op 6 oktober 2021 zal worden behandeld in de besluitvormende gemeenteraad (en in de weken daarvoor in het Open Podium en de Politieke Dialoog). U zult hier tijdig over worden geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Adviseur Ruimtelijke Ordening
Sector Duurzame Omgevingskwaliteit | Team Plannen en Vergunningen

E [redacted]
T [redacted]

3.

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

Aanwezig: maandag t/m donderdag

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 19:43
Aan: [redacted]
CC: [redacted]

[redacted]
Onderwerp: RE: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Geachte [redacted],

Uw onderstaande reactie is niet het antwoord op de door ons gestelde vraag. Daarom stellen wij nu andermaal de vraag aan u om alsnog wel concreet en inhoudelijk te willen antwoorden op de in de mail van 4 juli jl. geel gemarkeerde vraag aan u. Volgens ons laat deze aan duidelijkheid niets te wensen over. Uw antwoord is overigens wel een herkenning van zoals wij gewend zijn antwoorden terug te ontvangen en daarover blijven wij ons onverminderd verbazen,

Uw reactie sluit niet eens aan op de gestelde vraag. De meegestuurde brief van 10 juni jl. hadden wij al in goede orde ontvangen. Deze omvat sec de ontvangstbevestiging van onze 2e zienswijze in deze lopende procedure met daarin de mededeling dat onze 2e zienswijze samen met de andere ingebrachte zienswijzen zullen worden beoordeeld en dat “Reactie- en Antwoordnota hierop van / namens het College “ naar verwachting in september / oktober a.s. aan de Raad zal worden voorgelegd.

U hebt ons in uw mail van 9 juni jl. gevraagd om de door ons in onze 2e zienswijze ingediende stellingen te willen verduidelijken / toelichten. Uw vraag is terecht, maar wij hebben eigenlijk niet meer en niet minder op gelijke wijze stellingen ingebracht zoals ook het College dit zelf doet – dus zonder enige inhoudelijke onderbouwing. En dan nemen wij dus ook gewoon onze verantwoordelijkheid – en wij onderbouwen alsnog de door ons ingebrachte stellingen. Wij hebben hiermee dus nu geleverd. Maar, dan is het omgekeerd toch ook legitiem dat wij uw als vragende partij aan ons omgekeerd dezelfde vraag te stellen. Wij verwachten daarom nu alsnog van College zijde richting ons eveneens een onderbouwing van de door het College ingenomen stellingen.

Alsnog een heldere, duidelijke en inhoudelijke beantwoording van onze vraag zien wij daarom alsnog met grote belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie in Grou
[redacted], mede namens [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 5 juli 2021 07:49
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte [redacted],

Op 10 juni hebben wij u een ontvangstbevestiging van uw zienswijze gestuurd. In die ontvangstbevestiging is het vervolgtraject van de behandeling van uw zienswijze aangegeven. Als antwoord op uw vraag verwijs ik dan ook naar die ontvangstbevestiging, die ik voor de volledigheid nogmaals bij deze mail heb gevoegd.

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Adviseur Ruimtelijke Ordening
Sector Duurzame Omgevingskwaliteit | Team Plannen en Vergunningen

E [redacted]
T [redacted]

4.

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

Aanwezig: maandag t/m donderdag

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 5 juli 2021 07:19
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

LET OP: Dit bericht is afkomstig van buiten de organisatie. Klik niet op links of bijlagen tenzij u de afzender en de inhoud van het bericht vertrouwt.

Nogmaals, met nu wel nog geel gemarkeerd.

Van: [redacted]
Verzonden: zaterdag 3 juli 2021 09:00
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte [redacted],

Gezien het stil is gebleven na onderstaande mail d.d. 14 juni jl., sturen wij u deze mail met nu concreet de volgende vraag aan u; “Wanneer kunnen wij een antwoord op onderstaande geel gemarkeerde vraag, begeleidt met aanvullende onderbouwende stukken, van u tegemoet zien?”. Wij stellen het op prijs om per omgaande van u terug te mogen horen. Mocht inhoudelijke beantwoording per omgaande niet haalbaar zijn, dan stellen wij het op prijs een ontvangstbevestiging van deze mail van u terug te mogen ontvangen met daarin aangegeven binnen welke termijn wij uw beantwoording alsnog kunnen verwachten. Op voorhand alvast onze dank.

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie in Grou
[redacted], mede namens [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 14 juni 2021 19:52
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte [redacted],

Wij begrijpen uw vraag. Het klopt dat wij wel stellen en niet tot in alle hoeken onderbouwen. Daarom nu de Reactienota als basisdocument genomen en hierin geel gemarkeerd voor welke punten wij ondergenoemde stelling hebben ingenomen. Wanneer u met de muis op deze geel gemarkeerde vlakken gaat staan, dan ziet u de hieraan nu gekoppelde opmerkingen ter onderbouwing van de door ons in onze Zienswijze ingenomen stelling.

Wat ons wel van het hart moet is het volgende. In de reactienota en ook anderszins in deze lopende procedure ervaren wij bij herhaling dat er ook aan Gemeente zijde stellingen worden ingenomen. Echter, zonder onderbouwingen – althans in ieder geval niet met begeleidende informatie / stukken of anderszins ter onderbouwing van betreffende ingenomen stellingen.

Wij stellen daarmee omgekeerd dezelfde vraag aan de Gemeente – om ook stellingen van Gemeente zijde te willen onderbouwen en deze binnen deze procedure kenbaar te maken en te delen. Uw nadere berichten zien wij met grote belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Kernteam Ontwikkelingen voormalige Groene Kruis Locatie in Grou
[redacted], mede namens [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 9 juni 2021 16:00
Aan: [redacted]
Onderwerp: Vraag naar aanleiding zienswijze ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.

Geachte [redacted],

Wij hebben uw zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Grou - herstructurering woningbouw Nijdjipstrjitte e.o. ontvangen.
In uw zienswijze geeft u aan dat door het college in de ‘reactie- en antwoordnota inspraak en overleg’ diverse stellingen worden ingebracht zonder deze aantoonbaar te onderbouwen.
Uit de zienswijze wordt mij verder echter niet helemaal duidelijk welke stellingen u dan precies bedoelt. Kunt u dat nog even aangeven?

Met vriendelijke groet,

[redacted] | Adviseur Ruimtelijke Ordening
Sector Duurzame Omgevingskwaliteit | Team Plannen en Vergunningen

E [redacted]

5.

Gemeente Leeuwarden
Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000, 8900 JA LEEUWARDEN
T 14 058 | www.leeuwarden.nl | Twitter | Facebook

Aanwezig: maandag t/m donderdag

Dit Voorontwerp Bestemmingsplan heeft een link naar het gebied van de voormalige Groene Kruis locatie, waarvoor wij ons als Kernteam al enkele jaren sterk voor maken.

Wij vragen de Raad in deze procedure het volgende;

1. De reactie- en antwoordnota niet vast te stellen.
2. Het Bestemmingsplan "Grou – herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o." niet vast te stellen.
3. Wel een exploitatieplan op te stellen.

Neem de tijd om een aantal extra onderzoeken te doen om zo een weloverwogen beslissing te kunnen nemen.

En wel hierom:

- Woningbouw is voor Grou belangrijk, laten we dat voorop stellen, maar de mogelijkheden die dit plangebied biedt worden zoals het nu voorligt niet maximaal benut.
- Laten we daarom samen meer tijd nemen en de kansen / mogelijkheden en oplossingen voor problematieken in Grou mede in dit plangebied verwezenlijken.
    - Denk aan een oplossing voor stevige verkeer structuur problemen in Grou. Het plangebied biedt de mogelijkheid de flessenhals problematiek in de Parkstraat op te lossen door een gewijzigde verkeersstroom met 1-richting verkeer. Dit behoeft zeker nader onderzoek om een groot bestaand probleem nu op te kunnen lossen.
    - In dit plangebied kan een oplossing worden gevonden voor nog steeds een parkeerproblematiek van het centrum van Grou tot en met de Hellingshaven en de nieuwbouw aan de Minne Finne en Volmawei.
        - Dit alles op basis van degelijk onderzoek en vanuit een Grou Brede beschouwing. Dat is anders dan nu word gesuggereerd. Er werd hiervoor niet voor niets recent een onderzoek opgestart door Bureau Schmidt uit Leeuwarden. Wacht dus die uitkomsten af.
    - Denk daarnaast met name ook aan een verdichting in de woningbouw middels bijvoorbeeld meer levensbestendige wooneenheden voor onze jongere en oudere Grousters. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald; nu is er nog de mogelijkheid om woonruimte voor meer 1 en 2 persoons huishoudens te realiseren.
- Het nu voorliggende Bestemmingsplan vaststellen betekend tevens dat de bouwvlakken hierin ook definitief worden vastgesteld en dat we de extra kansen welke dit plangebied in deze biedt dan dus niet meer (of niet meer optimaal) kunnen benutten. Dat zou echt een gemiste kans zijn.

U bent ermee op de hoogte dat er binnen Grou gewerkt word aan een Visieplan. Recent werd hiervan al een Concept Visieplan van IMA uit Amsterdam gepresenteerd. Als eerste moet het dorp zich hierover nog uitspreken = bewoners (PBG) en ondernemers (BCG). De uitkomst daarvan moet worden vertaald richting een document welke als een soort van toetsingskader moet worden vastgesteld ter toetsing van ontwikkelingen in Grou. Dit toetsingskader zal naar onze mening uiteindelijk door de Raad bekrachtigd moeten worden.

Vandaar ons verzoek: stel het Bestemmingsplan zoals dit nu voorligt daarom niet vast! Neem de tijd voor een beter plan en veel meer oplossingen dan alleen woonruimte voor de huidige bewoners vernieuwen. Doe dit voor Grou en de toekomst van Grou!

Samenvatting Inspraak wijziging Bestemmingsplan NijDjip locatie

Janke Sietsma (voorzitter PBG)
Dick Willemsen (voorzitter Stuurgroep Grou)

De Stuurgroep Ontwikkeling Grou is medio 2019 ontstaan uit diverse maatschappelijke organisaties (PBG, BCG, Grou Breed, Grou2030) aangevuld met 4 ter zake deskundige ondernemers.
Dit vanuit een langer levende behoefte om te komen tot een breed gedragen visie op ons dorp Grou.

Voor het ontwikkelen van deze visie heeft de Stuurgroep het bureau IMA in de arm genomen. Resultaat van de gezamenlijke inspanningen van de Stuurgroep en IMA is het “Grouster Wetterhûs”-concept: Bouwstenen voor een toekomstvisie voor Grou op basis van de thema’s hout, water en een duurzame toekomst. Aandacht voor de historie van Grou (Halbertsma), natuur (toegangspoort tot de Oude Venen), Water, Watersport nieuwe stijl, inspelen op maatschappelijke veranderingen en duurzaamheid.
Dit fase van de visie ontwikkeling is nu afgerond, de kosten van dit deel van het proces bedragen E.100.000,-.

De volgende fase is de concretisering van het concept in samenspraak met het dorp. Geconstateerd kan worden dat de behoeftes van de inwoners en ondernemers van Grou sterk zijn gewijzigd en dat plannen die jaren geleden zijn ontwikkeld hier niet meer bij aansluiten. Grou vergrijst, voor jongeren zijn in ons dorp geen woningen beschikbaar, senioren zitten, bij gebrek aan een alternatief, opgesloten in gezinswoningen, bedrijven willen verduurzamen. De bouwplannen voor de NijDjip buurt, minder nieuwe woningen dan er nu worden afgebroken vormen geen antwoord meer op deze gewijzigde realiteit. Evenmin als de realisatie van een parkeervoorziening terwijl het lopende verkeersonderzoek nog niet is afgerond.

Nodig is een cultuuromslag in het denken en in de contacten en overleggen met de gemeente. Op ambtelijk en bestuurlijk niveau, passend bij de nieuwe omgevingswet. Nodig is ook ruimte en tijd voor de uitwerking van het Grouster Wetterhûs concept, een allesomvattend plan voor ons dorp. Om te voorkomen dat opnieuw oplossingen worden gezocht en gevonden op incidentniveau waarmee lange termijn ontwikkelingen worden geblokkeerd.

Onze vraag is dan ook om de besluitvorming aan te houden om deze tijd te kunnen gebruiken voor het werken aan de cultuuromslag en de concretisering van de visie op Grou.

Grou 20.09.21/DJW

Hoofdkantoor
T 0513 635 735
klantenservice@elkien.nl
www.elkien.nl

De Opslach 69, 8448 GV Heerenveen
Postbus 836, 8440 AV Heerenveen
IBAN NL21 BNGH 0285 1622 25
BTW NL803104911B01
KvK 01031575

elkien

Gemeente Leeuwarden
T.a.v. dhr. H. de Haan | wethouder
Oldehoofsterkerkhof 2
8911 DH Leeuwarden

Heerenveen, 22 september 2021

Onderwerp : Proces bestemmingsplan Grou

Geachte heer De Haan,

Wij sturen u deze brief naar aanleiding van de informatieve online bijeenkomst inzake het bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' van maandag 20 september jl.

In deze bijeenkomst werd de suggestie gedaan om het proces van het voorliggende bestemmingsplan 'on hold' te zetten en te wachten op de realisatie van een nieuwe visie van partijen in Grou. Dat vinden wij niet wenselijk voor onze huurders en alle betrokkenen. Via deze weg onderbouwen wij waarom wij het belangrijk vinden het project volgens plan door te laten gaan.

Project Nijdjipstrjitte e.o.
Elkien werkt voortdurend aan goede en betaalbare woningen voor onze huurders. Door middel van het project Nijdjipstrjitte e.o. worden in Grou totaal 121 bestaande woningen vervangen door 109 nieuwe woningen die voldoen aan de eisen van vandaag en morgen. De nieuwbouw bestaat uit een mix van woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens, gezinswoningen, seniorenwoningen en appartementen. Hierdoor bieden wij de inwoners van Grou, onze huidige én toekomstige huurders een duurzaam, comfortabel en betaalbaar thuis.

Het project bestaat uit 5 fasen. Fase 1 van het project (rondom de Kievitstraat) is medio 2020 opgeleverd en fase 2 (aan de Nijdjipstrjitte) is medio 2021 afgerond. Op dit moment is de voorbereiding van fase 3 (de locatie tussen de Nijdjipstrjitte en de Friesmastrjitte) in volle gang.

Onze huurders zijn inmiddels verhuisd naar andere woningen, de sloopwerkzaamheden zijn in voorbereiding en we hopen begin 2022 te beginnen met de realisatie van de nieuwbouw.

Fase 4 en 5 volgen direct op deze fase. De fasering loopt als een 'treintje' door het plangebied: opleveringen volgen elkaar op, zodat huurders van de te slopen woningen kunnen doorschuiven naar reeds gerealiseerde nieuwe woningen. Hierdoor kunnen onze huurders in hun eigen vertrouwde buurt blijven wonen.

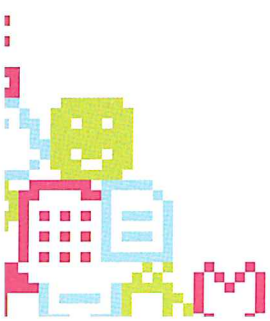

elkien

Terugblik
Al in 2005 hebben de toenmalige gemeente Boarnsterhim en de rechtsvoorganger van Elkien (Stichting De Friese Greiden Groep) een convenant gesloten om te komen tot herstructurering van de woningvoorraad in de dorpen in de gemeente, waaronder Grou.
Dit convenant is geactualiseerd in 2013. Sindsdien zijn Elkien en de gemeente Boarnsterhim (en later de gemeente Leeuwarden) in gesprek om samen te komen tot plannen voor de woningen in het plangebied Nijdjipstrjitte e.o.

Dit heeft in 2017 geleid tot een stedenbouwkundig plan voor dit gebied. Het plan is tot stand gekomen in overleg met én in samenspraak met de gemeente Leeuwarden. Ook zijn de plannen opgenomen in de prestatieafspraken tussen de gemeente en Elkien.

Bovendien is het plan destijds door Elkien en de gemeente Leeuwarden uitvoerig besproken met vertegenwoordigers van partijen uit Grou en de huurdersbelangenvereniging. Toen er voldoende draagvlak was, zijn onze huurders geïnformeerd over de plannen hun woningen te slopen en te vervangen door nieuwbouw. Aangezien het project in fasen wordt uitgevoerd betekent dit dat een deel onze huurders nu dus al geruime tijd wacht op de daadwerkelijke uitvoering van de plannen.

De huurders van fase 3 hebben ingestemd met het slopen van hun woning en het bouwen van nieuwe woningen. Zij gaan ervan uit dat deze werkzaamheden in het 4e kwartaal van 2021 starten en dat deze medio 2022 afgerond zijn. Daarna kunnen ze terug naar hun oude plek als ze dat willen.

Om fase 3 te kunnen uitvoeren is een concept-bestemmingsplan opgesteld door een adviesbureau, in overleg en samenwerking met de Gemeente Leeuwarden. Dit concept-bestemmingsplan 'Grou – herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' is in het 3e kwartaal van 2020 in procedure gegaan en wordt volgens planning eind 2021 vastgesteld. Voor fase 3, 4 en 5 is een nieuw vastgesteld bestemmingsplan een vereiste om tot uitvoering te kunnen overgaan.

Parkeren en verkeersontsluiting
Op verzoek van Gemeente Leeuwarden heeft Elkien grond beschikbaar gesteld voor het realiseren van parkeerruimte. Daarnaast levert dit een optimalisatie van de verkeersontsluiting in de omgeving van de Friesmastrjitte op. Bovendien heeft Elkien omwille van het stedenbouwkundige ontwerp het voormalige rouwcentrum aangekocht. Daardoor werd het mogelijk om de inrichting te optimaliseren en spelen we in op de nadrukkelijke wens om het parkeerprobleem in Grou (gedeeltelijk) op te lossen. Dit heeft geleid tot een breder bestemmingsplan dan alleen voor de woningen. En laat zien dat we altijd bereid zijn constructief samen te werken en houden daarbij oog voor de belangen van Grou.

Bestemmingsplan 'on hold' zetten
Tijdens de online bijeenkomst op 20 september jl. is het verzoek gedaan om het lopende proces 'on hold' te zetten en te wachten op de realisatie van een nieuwe visie door partijen uit Grou. Men geeft aan hiervoor ongeveer 4 tot 6 maanden nodig te hebben. Wellicht leidt deze visie tot herziening van het bestemmingsplan. Dit heeft een vertraging van 1,5 tot 2 jaar tot gevolg.

elkien

Kortom, het 'on-hold' zetten van de procedure betekent concreet:

- De planning van de werkzaamheden van fase 3, 4 en 5 schuift 1,5 tot 2 jaar door. Huurders in fase 3 kunnen in die periode niet terugkeren naar hun nieuwe woning en huurders in fase 4 en 5 zitten langer in onzekerheid.
- Voor bewoners is de mededeling dat hun woning gesloopt wordt, een boodschap met een grote impact die gepaard gaat met veel onzekerheid. Onze huurders in Grou verdienen snel duidelijkheid.
- Afspraken met en toezeggingen aan onze huurders en de huurdersbelangenvereniging moeten worden herzien.
- Afspraken met aannemers, nutsbedrijven en andere externe partijen moeten worden herzien met aanzienlijke kans op forse vertragingen en kostenstijgingen.
- (Prestatie-)afspraken met de gemeente Leeuwarden over nieuwbouwprojecten moeten worden herzien.

Reactie Elkien
Wij zijn van mening dat het huidige plan een prima invulling biedt aan de vernieuwing en verduurzaming van het woningaanbod in Grou. De plannen zijn in het verleden meermaals besproken met vertegenwoordigers uit het dorp. Elkien heeft over deze plannen concrete afspraken gemaakt met de gemeente Leeuwarden (en de toenmalige gemeente Boarnsterhim). En bovendien, en in onze ogen het belangrijkst, hebben we afspraken gemaakt met én toezeggingen gedaan aan onze huurders. Deze inwoners van Grou en inwoners van de Gemeente Leeuwarden verdienen snel duidelijkheid en een fijn thuis.

Verzoek aan gemeente Leeuwarden
Wij willen u, gelet op bovenstaande, vragen om de lopende procedure voor het voorliggende bestemmingsplan voort te zetten.

Met vriendelijke groet,

Peter van de Weg
Directeur-bestuurder

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 27 september 2021 12:26
Aan: Griffie <griffie@leeuwarden.nl>
CC: [redacted]
Onderwerp: Mail van Kernteam - in reactie op de brief van Elkien d.d. 22-09-2021

Grou, 27 september 2021

Geacht College, geachte Raadsleden en geachte Fracties,

Wij hebben ondertussen nog kennis kunnen nemen van de Reactie van Elkien op de informatieve online bijeenkomst van afgelopen maandag 20 september jl. Hierin lezen wij andermaal stellingen / uitspraken waarvan wij iets hebben gevonden en waarvan we iets blijven vinden.

- Tijdens de online bijeenkomst van afgelopen maandag werd enkele malen “de hand opgestoken” om te mogen reageren.
- De voorzitter heeft hiervoor helaas niet de ruimte geven, waardoor deze informatieve bijeenkomst voor ons niet die waarde heeft welke deze volgens ons wel beoogd te moeten hebben voor enerzijds de in de Gemeenteraad vertegenwoordigde Politieke Partijen en hun Raadsleden en anderszins voor ons als indiener van zienswijzen.
- Het was ons voornemen om hierop in een later stadium alsnog terug te komen.

Echter, deze brief van Elkien is nu toch wel nog aanleiding voor ons om hier voorafgaande aan het debat vanavond nog op te reageren.

<u>Met betrekking / in relatie tot de inhoud het volgende;</u>

- En, er zijn nu eenmaal een aantal voortschrijdende inzichten bij de Grou vertegenwoordigende partijen welke er echt toe doen.
- En dan lezen wij vervolgens onderstaande passage in de brief van Elkien.

Parkeren en verkeersontsluiting
Op verzoek van Gemeente Leeuwarden heeft Elkien grond beschikbaar gesteld voor het realiseren van parkeerruimte. Daarnaast levert dit een optimalisatie van de verkeersontsluiting in de omgeving van de Friesmastrjitte op. Bovendien heeft Elkien omwille van het stedenbouwkundige ontwerp het voormalige rouwcentrum aangekocht. Daardoor werd het mogelijk om de inrichting te optimaliseren en spelen we in op de nadrukkelijke wens om het parkeerprobleem in Grou (gedeeltelijk) op te lossen. Dit heeft geleid tot een breder bestemmingsplan dan alleen voor de woningen. En laat zien dat we altijd bereid zijn constructief samen te werken en houden daarbij oog voor de belangen van Grou.

- We lezen hier een herhaling van wat de Gemeente richting ons als Kernteam ook heeft gemeld.
- Echter, wanneer we doorvragen om te onderbouwen waarom er het nu genoemde aantal Parkeerplaatsen alhier worden gepositioneerd, dan blijkt dit op basis van aannames.
- Dit is meer dan wat de Gemeente richting ons als Kernteam heeft uitgesproken en waar men het besluit om deze Parkeerplaatsen in dit plangebied te positioneren onderbouwd met aannames.
    - Op basis van tellingen in combinatie meet aannames in een (concept ?) GVVP van 2016 – ie; https://www.leeuwarden.nl/nl/file/1197/download#:~:text=1.2-,Plan%20op%20hoofdlijnen,vervoerssysteem%20ontstaat%20voor%20heel%20Nederland.

        - Er werd hiervoor dus nog niet een formeel en alles omvattend onderzoek opgesteld – niet voor niets werd recent alsnog Bureau Schmidt uit Leeuwarden gevraagd hiernaar onderzoek te willen doen.
        - Vanaf 2016 had dit al actief opgepakt kunnen worden – parallel alswel ook samen met nu het voorliggende Bestemmingsplan Nijdipstrjitte e.o – helaas werd dit nagelaten
    - Het is overigens wel fijn om te lezen dat Elkien hier meldt dat binnen dit plangebied **DEELS** het in Grou spelende Parkeerprobleem kan worden opgelost – want deze problematiek is inderdaad breed evident.
    - Over een duurzame en veilige toekomstige ontsluiting van het Centrum en Waterfront van Grou in dit plangebied noemt Elkien hier verder niets, anders dan dat zij dit noemt.
    - De Gemeente daarentegen heeft richting ons uitgesproken dat deze prima nog ingepast kan worden binnen de bouwkaders zoals nu aangegeven in dit Bestemmingsplan.
    - De gevraagde onderbouwing bleef achterwege, anders dan te stellen dat dit intern met deskundige collega's was besproken en dat zij hier prima mogelijkheden toe zagen.
    - Wij brengen u hier graag de aan de stukken toegevoegde mailwisseling in herinnering over "gelijkwaardigheid" als het gaat om stellingen / standpunten onderbouwen.

- En dan lezen wij vervolgens nog onderstaande passage in de brief van Elkien

Bestemmingsplan 'on hold' zetten
Tijdens de online bijeenkomst op 20 september jl. is het verzoek gedaan om het lopende proces 'on hold' te zetten en te wachten op de realisatie van een nieuwe visie door partijen uit Grou. Men geeft aan hiervoor ongeveer 4 tot 6 maanden nodig te hebben. Wellicht leidt deze visie tot herziening van het bestemmingsplan. Dit heeft een vertraging van 1,5 tot 2 jaar tot gevolg.

Kortom, het 'on-hold' zetten van de procedure betekent concreet:
- De planning van de werkzaamheden van fase 3, 4 en 5 schuift 1,5 tot 2 jaar door. Huurders in fase 3 kunnen in die periode niet terugkeren naar hun nieuwe woning en huurders in fase 4 en 5 zitten langer in onzekerheid.
- Voor bewoners is de mededeling dat hun woning gesloopt wordt, een boodschap met een grote impact die gepaard gaat met veel onzekerheid. Onze huurders in Grou verdienen snel duidelijkheid.
- Afspraken met en toezeggingen aan onze huurders en de huurdersbelangenvereniging moeten worden herzien.
- Afspraken met aannemers, nutsbedrijven en andere externe partijen moeten worden herzien met aanzienlijke kans op forse vertragingen en kostenstijgingen.
- (Prestatie-)afspraken met de gemeente Leeuwarden over nieuwbouwprojecten moeten worden herzien.

    - Deze passage voelt als een soort van "dreigement" – "als dit, …….dan dat,……..met als gevolg…….etc." en dat voelt niet goed.
    - Met alle respect voor betreffende huurders, menen wij anders dan Elkien, dat het zeker wel verantwoord is om dit Bestemmingsplan tot nader orde enkele maanden "on hold" te zetten.
    - Want, zoals zij zelf al aangeven, dit proces loopt al vanaf 2005 – dus waarom dan nu overhaast een onomkeerbaar besluit nemen waar Grou de komende decennia "last van kan krijgen".
    - Maakt het dan echt nog veel uit om de komende maanden eerst nog een aantal Grou Brede problematieken nader te onderzoeken / beschouwen?
    - Dusdanig, om in deze periode te kunnen beoordelen of dit Bestemmingsplan op deze wijze geen toekomstige belangrijke ontwikkelingen / problematieken in Grou in de weg staat?

- En ja, er werden door Elkien toezeggingen aan huurders gedaan. Maar, deze werden wel omgekeerd procedureel gedaan.
- Eerst het plan, dan de kaders en daarna pas toezeggingen in plaats van eerst de kaders, dan het plan en daarna de toezeggingen.
- Naar wij hebben begrepen is er huisvesting voor bedoelde huurders en dat is voor hem gelukkig al meer dan wat vele jongeren en ouderen in Grou momenteel ontberen.
- Dit plangebied biedt de kans om voortschrijdend inzicht en problematieken van nu in nieuwe kaders te vertalen met ook verdichting van woningbouw.
- Naast dan een nieuw en toekomstbestendig onderkomen voor de huidige huurders eveneens ook perspectief voor de groep welke we nu geen woningen aan kunnen bieden.

Zoals hiervoor al aangegeven, toch voorafgaande aan het Raadsdebat vanavond nog deze inbreng van onze kant.

Met vriendelijke groeten,

Kernteam ontwikkelingen voormalige Groene Kruis locatie
[redacted]

Aanvullende informatie Elkien proces bestemmingsplan Grou

Heerenveen, 1 oktober 2021

Geachte raadsleden,

Tijdens de inloopavond op donderdag 30 september jl. is aan Elkien gevraagd om aanvullende informatie aan te leveren over onder andere de fasering, de mogelijke vertraging, en de financiële gevolgen van het project ‘Grou-Nijdjipstrjitte’ ten behoeve van de besluitvorming van de gemeenteraad op 4 oktober a.s. Het perspectief van de huurders is verwoord in een toelichting van Gea Herz van huurdersvereniging De Bewonersraad die u separaat ontvangt.

Huidige planning fase 1-5
Zoals u weet bestaat het project Grou-Nijdjipstrjitte uit 5 opeenvolgende fasen (zie onderstaande afbeelding).

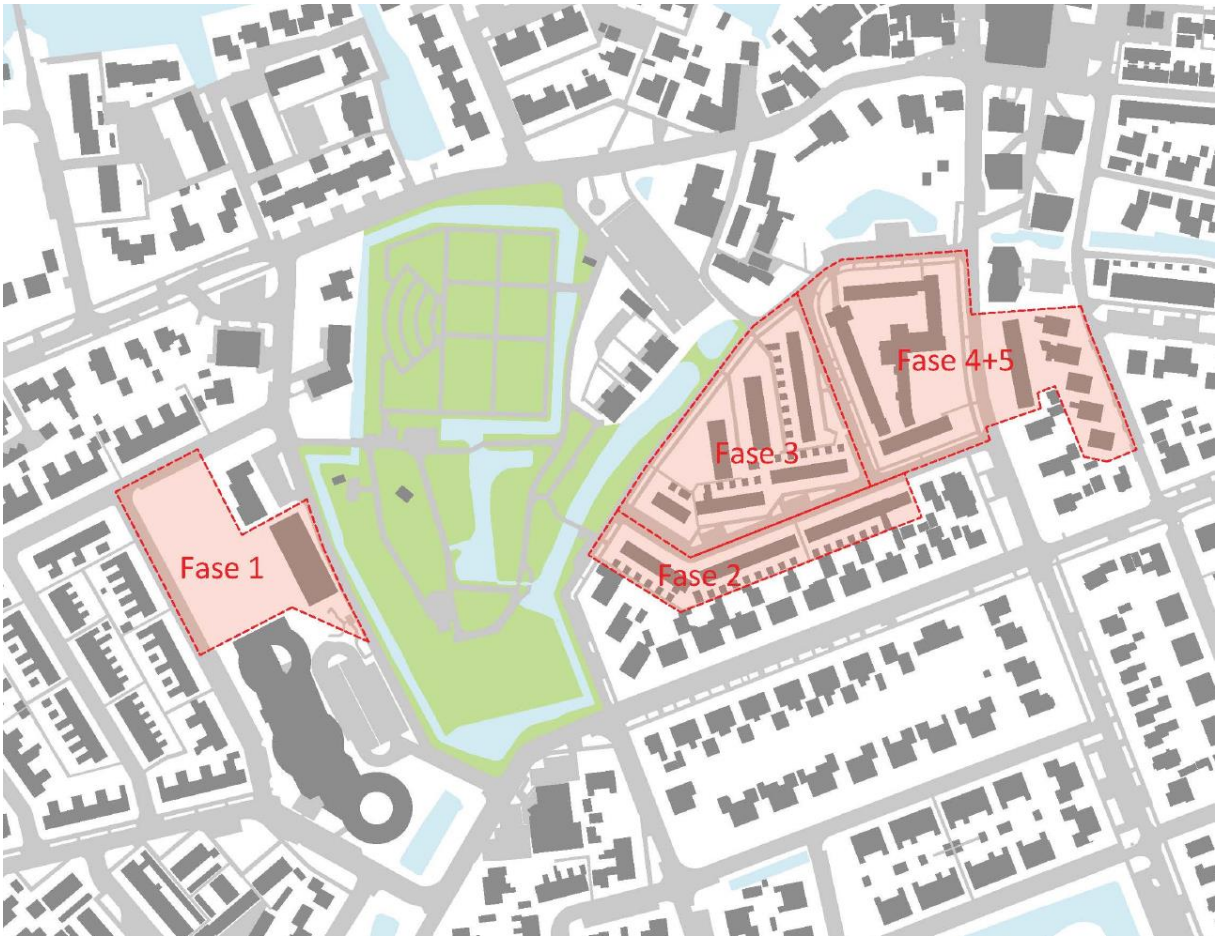

Deze fasen worden zoveel mogelijk aaneengesloten uitgevoerd, ‘een treintje’ noemen we dat. Dit betekent voor de huurders dat zij kunnen verhuizen naar een fase die al gerealiseerd is, als hun woning wordt gesloopt. Hierdoor hoeven zij slechts één verhuisbeweging te maken en wordt de overlast tot een minimum beperkt.

Zo kunnen bewoners van bijvoorbeeld Fase 3 terugkeren naar de nieuwbouw in Fase 3. Maar zij kunnen er ook voor kiezen om te verhuizen naar de reeds gerealiseerde nieuwbouw uit Fase 1 of 2.

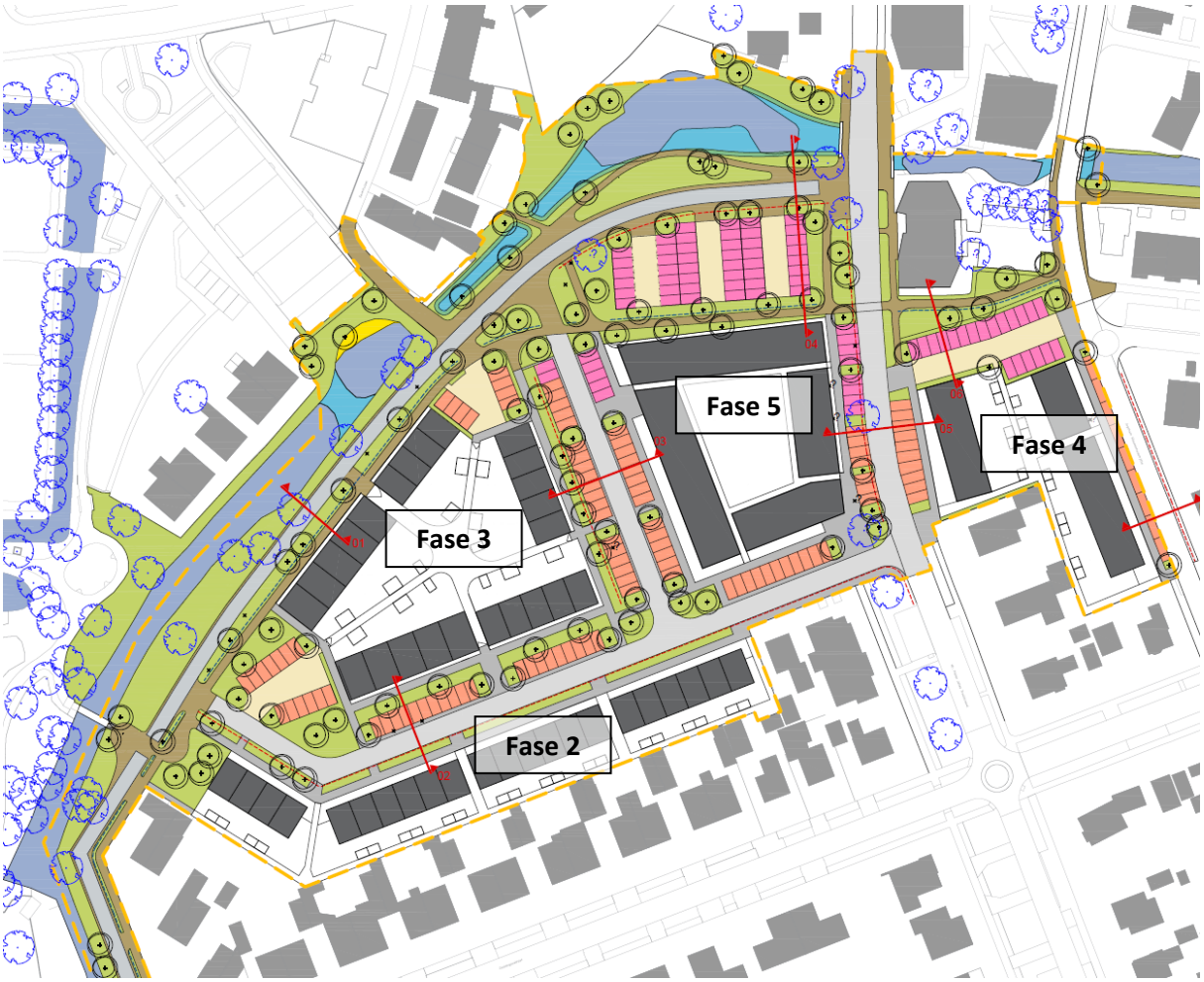

Fase 1 is reeds opgeleverd in de zomer van 2020 en de nieuwe bewoners wonen daar naar volle tevredenheid. Fase 2 aan de Nijdjipstrjitte is onlangs opgeleverd. En nu staat fase 3 voor de deur. Voor deze fase (en fase 4 en 5) is echter het nieuwe bestemmingsplan vereist, dat nu ter besluitvorming aan u wordt voorgelegd. Deze gefaseerde aanpak is conform afspraken met de Gemeente Leeuwarden. De woningen in fase 3 worden in de komende maanden gesloopt. Hierdoor kunnen we onveilige situaties in de wijk voorkomen.

De start van de uitvoering van Fase 3 staat gepland in 2022 en die van Fase 4 in 2023 en die van Fase 5 in 2024. Hierdoor blijft ‘het treintje’ dus in stand en kunnen we de overlast beperken.

Een vertraging van het bestemmingsplan betekent dus niet alleen vertraging voor Fase 3, maar ook voor Fase 4 en 5. Als het ‘treintje’ niet blijft rijden, zitten huurders langer in onzekerheid. Ze ervaren langer overlast en moeten mogelijk meerdere keren verhuizen. Uitstel of vertraging is naar onze mening dan ook niet gewenst.

Scenario's
In het Raadsdebat van maandag 27 september jl. werd gesproken over een mogelijke vertraging van 4 maanden. In deze tijd zou de visie op Grou gereed zijn en het proces zou dan vervolgd kunnen worden. Naar onze mening geeft dit scenario een onvolledig beeld. Op basis van onze ervaringen (met soortgelijke trajecten) denken wij dat onderstaande scenario's een reëler beeld schetsen.

Er zijn volgens ons twee reële scenario's (naast dat van de huidige planning):

1. *Een vertraging van ca. 9 maanden.*
    - Het doorschuiven van de besluitvorming en het tijd geven aan het dorp voor de afronding van de visie betekent naar onze verwachting: 4 maanden extra voor de visievorming door Grou, 1 maand voor afstemming met de diverse partijen, 2 maanden voor de interne processen van de Raad. Vervolgens de resterende periode van de procedure van het bestemmingsplan die langer duurt in verband met de vakantieperiode. Concreet betekent dit dat in september 2022 het bestemmingsplan vastgesteld zou kunnen worden. Uiteraard kunnen daarna pas de vereiste vergunningsprocedures worden afgerond.
    - Deze minimale vertraging kan echter alleen plaatsvinden als de visie van Grou aansluit op de plannen van de Gemeente en Elkien en hierover geen verder discussie plaatsvindt en er geen aanpassingen gedaan hoeven te worden. Op basis van de gesprekken die wij hebben gevoerd met o.a. de Ontwikkelgroep Grou lijkt ons dit echter geen reëel scenario.
2. *Een vertraging van ca. 21 maanden*
    - Indien na vaststelling van de visie op Grou blijkt dat de plannen voor Nij Djip niet binnen deze visie passen, is verder afstemming tussen de partijen nodig. Als het plan voor Nij Djip aangepast moeten worden, betekent dit echter ook dat er een nieuw bestemmingsplan moet worden opgesteld. Het opnieuw opstarten van de procedure betekent al een vertraging van 12 maanden. Dit jaar opgeteld bij de vertraging van scenario 1 betekent een totale vertraging van ca. 21 maanden.

Bij beide scenario's is het niet mogelijk de reeds met de aannemers en nutsbedrijven vastgestelde planning zonder meer door te schuiven. De druk op de woningbouw zorgt ervoor dat het zeer onzeker is of de aannemers en nutsbedrijven het project op het door ons gewenste moment alsnog in de productie kunnen inpassen. Dat geeft nog meer onzekerheid voor de planning van de verschillende fasen. Bovenstaande scenario's betekenen een vertraging van Fase 3 en de vervolgfasen 4 en 5. Deze vertraging vinden wij, gelet op de reeds genoemde argumenten, zeer ongewenst. Het betekent namelijk dat onze huurders nog langer in woningen moeten verblijven die niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. En zaken als energiearmoede juist voor deze groep nog pregnanter wordt.

Financiële gevolgen
De vertraging beschreven in eerder genoemde scenario's heeft ook aanzienlijke financiële gevolgen. Onder andere zeer sterk stijgende bouwkosten, offertes die niet meer van toepassing zijn en waarover opnieuw onderhandelingen moeten plaatsvinden, huurderving door langdurige leegstand en kosten voor de tijdelijke instandhouding van de locatie en de woningen zorgen voor een grote overschrijding van het budget. Een voorzichtige raming leert dat er voor Fase 3 bij scenario 1 sprake is van een kostenstijging van € 0,5 miljoen. En bij scenario 2 zelfs van € 1,0 miljoen. Dit heeft grote gevolgen voor de overige projecten van Elkien. De investeringsruimte van Elkien daalt door deze stijging van kosten aanzienlijk.

Aangezien de kostenstijging grote gevolgen heeft voor overige sociale woningbouwprojecten vinden wij een vertraging zeer onwenselijk. Zeker gezien de overspannen woningmarkt, de eerder genoemde energiearmoede en de opgave voor Elkien inzake verduurzaming naar aanleiding van het klimaatakkoord.

Vragen?
Wij hopen dat deze informatie een bijdrage levert aan een goede besluitvorming. Heeft u nog vragen? Dan kunt u contact opnemen met Henk Heikema - Van der Kloet via telefoonnummer 06 - 24104151.

Met vriendelijke groet,

Chantal Droste
Directeur-bestuurder

Reactie Huurdersvereniging De Bewonersraad op mogelijk uitstel bestemmingsplan project Nijdjipstrjitte e.o. te Grou

Geachte raadsleden,

Afgelopen dinsdag kreeg ik een verontrustend telefoontje, er is sprake van een mogelijke vertraging in het herstructureringsgebied Nijdjipstrjitte e.o. te Grou. Graag wil ik u uitleggen waarom dit vanuit het huurdersstandpunt zeer onwenselijk is. Daarvoor neem ik u eerst mee terug in de tijd.

2012
In mei 2012 kregen de meer dan 100 huishoudens in het plangebied tijdens een bewonersbijeenkomst de boodschap dat hun woning gesloopt zou worden. Dit leidde tot veel onrust bij de bewoners. Beloofd werd dat in 2013 het definitieve plan voor het plangebied gepresenteerd zou worden. Dit zou de bewoners duidelijkheid verschaffen over de planning en over wat er teruggebouwd zou worden.

2017
Vanwege diverse redenen hebben de bewoners na deze eerste aankondiging niets gehoord. Elkien moest een financiële pas op de plaats maken en heeft in tussenliggende jaren een keuze gemaakt in welke plannen wel/niet doorgang konden vinden. Het plan voor Grou kwam pas in 2017 weer ter sprake. Dit jaar is samen met de gemeente Leeuwarden een gebiedsvisie opgesteld.

2019
Pas in 2019 zijn de bewoners weer bijeengekomen. De woede en teleurstelling over de zeven jaren onzekerheid met betrekking tot de woning was groot. Het vertrouwen in Elkien was gedaald naar een nulpunt. Enkele opmerkingen van bewoners tijdens deze bijeenkomst:

- ✓ “Ik woon in een krot”
- ✓ “De woning heeft een groot schimmelprobleem.”
- ✓ “Ik schaam me voor de visite, omdat ik al sinds 2012 niet meer in de woning kan investeren.”
- ✓ “Ik sta op de pauzestand, ga kapot van de onzekerheid.”
- ✓ “Ik zak bijna door de vloer, het is niet veilig op deze manier.”

De huurders in dit plangebied investeren logischerwijs al sinds 2012 niet meer in nieuw behang, nieuwe gordijnen of nieuwe vloerbekleding. Ook al is het aan vervanging toe, de woningen staan immers op de slooplijst. Ook Elkien voert maar heel summier onderhoud uit, want een corporatie investeert niet bovenmatig in een woning met een slooplabel.

Na een welgemeend mea culpa van Harro Eppinga - de toenmalige directeur bestuurder van Elkien - is een voorzichtige start gemaakt met het gesprek over de woningen. De huurders hebben uitgesproken dat ze Elkien een nieuw vertrouwen willen schenken, maar dat dit vertrouwen nog niet in beton gegoten is.
De medewerkers van Elkien hebben toegezegd dat alle afspraken inzake de planning nagekomen worden. Persoonlijk heb ik de bewoners beloofd dat ik er alles aan zal doen om te zorgen dat Elkien de planning zal gaan halen. Vandaar ook dat ik u deze hartenkreet stuur.

2019 en 2020
De bewoners woonachtig in de eerste fasen zijn uitgenodigd om samen plannen te maken voor hun deelgebied. De afspraak is dat bewoners met voorrang aanspraak kunnen maken op ‘overblijvende’ woningen uit twee voorgaande fasen. En natuurlijk hebben ze voorrang op de woningen in het eigen deelgebied.
Het vertrouwen is dermate groot, dat fase 2 en 3 met gemak meer dan 70% meerderheid behaalt. De bewoners hebben gezien dat er naar hen geluisterd wordt en afspraken over de planning van bijeenkomsten en individuele gesprekken wordt gehaald. De verhuistrein komt op gang, bewoners uit fase 2 en 3 verhuizen naar de levensloopbestendige woningen in fase 1 en zo verder.

Effecten vertraging

- ✓ De volgende fase (fase 4) is pas in 2023 aan de beurt. Dan leven de bewoners al tien lange jaren in een onzekere ‘pauzestand’ met betrekking tot hun woning. De rest van het gebied is nog later aan de beurt. Een vertraging kunnen we in alle redelijkheid niet vragen, de woningen verkrotten meer en meer.

- ✓ De bewoners verliezen het vertrouwen in Elkien omdat beloften over een strakke planning niet waargemaakt kunnen worden, dit schaadt het verloop van de fasen 4 en verder. Want hoe ga je open en transparant overleg voeren als er geen vertrouwen in de andere partij is?
- ✓ De bewoners krijgen naar alle waarschijnlijkheid nog minimaal 1 en wellicht 2 winters te maken met een slecht geïsoleerde woning met diverse gebreken. Gezien de prijsontwikkeling van de energievoorzieningen leidt dit tot energiearmoede. Let wel: we praten over bewoners met veelal een zeer kleine beurs.
- ✓ Omdat de verhuistrein tot stilstand komt, is er meer sprake van leegstand. Dit leidt tot verloedering en kost uiteindelijk Elkien veel geld. En het is de bewoner met een smalle beurs die de kassa van Elkien vult vanuit de huuropbrengsten.

Conclusie
Het is onwenselijk dat de plannen in Grou een vertraging oplopen. De bewoners zijn nu nog gemotiveerd om afstand te doen van hun huurwoning, omdat ze vertrouwen hebben in Elkien. Vertrouwen dat ze een comfortabele en betaalbare huurwoning terugkrijgen in hun vertrouwde omgeving, waar ook hun buren terug kunnen keren.
We kunnen niet verwachten dat ze nog langer leven in een woning die verkrot en leidt tot energiearmoede. Laten we er samen voor zorgen dat de bouwtrein niet tot stilstand komt. Voor deze trein opnieuw onder stoom is, is er meer tijd verstreken dan wenselijk is.

Ik hoop dat u allen het huurdersstandpunt mee wilt wegen bij uw besluit.

Heeft u vragen? Dan kunt u mij bereiken onder telefoonnummer [redacted].

Hoogachtend,

Gea Herz
Regiomanager De Bewonersraad Friesland

Motie buiten de orde, keukenapparatuur de Klomp

Overwegende dat:

- Sinds de Corona pandemie het Netwerkcentrum twee keer per week 150 mensen voorziet van een gratis warme maaltijd.
- Deze maaltijd bereid wordt door de vrijwilligers van het Netwerkcentrum.
- Er per maaltijd rond de 60 kilo voedsel wordt bereid.
- De kosten voor deze maaltijd, 100 euro per dag, gedekt worden uit het de Corona gelden voor de wijkaanpak.
- Ook voor 2022 de financiering van deze maaltijden reeds geregeld is.

Constaterende dat:

- De keuken in het Netwerkcentrum nauwelijks professionele apparatuur bevat.
- Er dringend behoefte is aan onder andere een aardappel schilmachine en een stoomoven.
- De verhuizing van het Netwerkcentrum naar het nieuwe pand, met professionele apparatuur, nog minstens 3 jaar zal duren.

Verzoekt het college;

- Maximaal 8000 euro ter beschikking te stellen aan het netwerkcentrum Oud Oost/de Klomp voor de aanschaf van (tweedehands) professioneel keukenapparatuur.
- Maximaal 5000 euro te reserveren voor (tweedehands) professionele keukenapparatuur voor soortgelijke bewoners initiatieven.
- Dit bedrag te dekken uit het ISI.
- Daar toe de begroting 2021 te wijzigen.

D66	VVD	CDA	GroenLinks
Julie Bruijnincx	Marcel Visser	Fokelien v/d Meulen	Femke Molenaar

FNP	PvdA	ChristenUnie	Lijst058
Jan-Willem Tuininga	Bauke Aalbers	Carlijn Niesink	Otto van der Galien

Partij voor de Dieren	Gemeentebelangen
Caroline de Groot	Gijs Jacobse

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14 058

www.leeuwarden.nl
E-mail gemeente@leeuwarden.nl

KVK-nummer 59734817
BTW-nummer NL 0019.03.664.B01

Gemeente Leeuwarden

Aan de leden van de gemeenteraad van Leeuwarden

Onderwerp Tijdelijke Noodopvang vluchtelingen in WTC
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2021-058048
Dienst Fysiek Domein
Sector
Contact Martine Diephuis 01458
Bijlagen
Datum 27 september 2021

Geachte leden van de gemeenteraad

Met deze brief informeren wij u dat wij een formeel verzoek van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) hebben ontvangen om een deel van het WTC Expo, specifiek de Friezenhal, in Leeuwarden in te richten als noodopvanglocatie voor asielzoekers. In eerste instantie gaat het om een periode van een half jaar met maximaal verlenging van twee keer drie maanden.

Wij hebben op 28 september 2021 besloten in te stemmen met dit verzoek en voorbereidingen te treffen voor de realisatie van de tijdelijke noodopvang en daartoe een bestuursovereenkomst met het COA aan te gaan waarin o.a. is vastgelegd dat het gaat:

- om een tijdelijke voorziening;
- om maximaal 600 personen;
- om een periode van een halfjaar met de mogelijkheid van een verlening van twee keer drie maanden;
- om een inspanningsverplichting tot het plaatsen van een evenwichtige populatie;
- de rol- en taakverdeling van COA, gemeente en andere betrokkenen; partijen inzake de leefbaarheid en veiligheid in en rondom de noodopvang;
- om afspraken over maatregelen ten aanzien van COVID19.

De bevoegdheid om te besluiten over het verzoek en de bestuursovereenkomst vast te stellen ligt bij het college van B&W. Dit neemt echter niet weg dat wij graag met u in gesprek gaan over deze ontwikkeling. Met het presidium is afgestemd dat deze bespreking op 4 oktober 2021 zal plaatsvinden. De definitieve bestuursovereenkomst wordt in de weken daarna vastgesteld.

Aanleiding
Het COA ziet zich genoodzaakt de opvangcapaciteit van asielzoekers om meerdere redenen te verhogen. Er is sprake van een hogere instroom van eerste asielaanvragen. Ook worden niet alle asielaanvragen binnen de vastgestelde termijnen afgehandeld, waardoor mensen in afwachting van een besluit langer in de opvang blijven. Daarnaast verblijven statushouders langer op COA-locaties omdat zij niet direct kunnen uitstromen vanwege krapte op de woningmarkt. Daarom is het COA op zoek naar nieuwe tijdelijke locaties voor de noodopvang.

Het COA heeft inmiddels overeenstemming bereikt met het WTC over de noodopvang van maximaal 600 personen. Deze personen komen overigens niet in een keer naar Leeuwarden, maar stromen geleidelijk in vanaf eind oktober 2021.

Aard van de voorzieningen
De voorzieningen in een noodopvang beperken zich vooral tot slaapplaatsen, sanitaire voorzieningen, maaltijden en de nodige (medische en psychische) begeleiding.
Er zijn (beperkte) mogelijkheden voor recreatie die ervoor moeten zorgen dat de bewoners ondanks hun situatie in beweging blijven. De visie van het COA luidt: een mens in beweging kan beter omgaan met zijn omstandigheden; stilstand is achteruitgang.

Om voldoende aanbod voor de nieuwe bewoners van Leeuwarden te genereren zal er actief samenwerking worden gezocht met de vrijwilligersorganisaties, sociale wijkteams, sociale basis en buurtsport en cultuurcoaches. Samen verkennen we op welke wijze zij in aanbod kunnen voorzien op het gebied van sport, spel en cultuur. Dit in aanvulling op hetgeen door het COA wordt aangeboden. Ook maken we gebruik van de kennis en ervaring van AZC Burgum en onze eerdere ervaringen met noodopvang van asielzoekers in Leeuwarden.

Onderwijs
Alle kinderen van 5 tot 17 jaar die in Nederland verblijven, zijn leerplichtig. Voor kinderen van asielzoekers geldt daarom dat ze zo snel mogelijk - in ieder geval binnen 3 maanden - moeten deelnemen aan het onderwijs. De gemeente Leeuwarden spreekt met het COA en het LOWAN (Landelijke Ondersteuning Onderwijs Nieuwkomers) over het verzorgen van onderwijs voor (leerplichtige) kinderen die worden opgevangen in Leeuwarden. Voor de huisvestingskosten die nodig zijn voor het geven van onderwijs krijgt de gemeente compensatie vanuit het Rijk. Voor het geven van het onderwijs zelf wordt de betreffende onderwijsinstelling gecompenseerd. Voor kinderen ouder dan 12 jaar kan het ISK voorzien in de onderwijsbehoefte. Wij hebben hierover contact met de taalschool.

Covid-19
De bewoners van de noodopvang zijn allemaal gecheckt, geregistreerd en getest op Covid-19 in het aanmeldcentrum Ter Apel of Budel. De zogenoemde “Veilige Landers” krijgen geen plaats in het WTC, deze verblijven in Ter Apel.

Omgeving
De zorg voor de orde en veiligheid in het WTC Expo en de directe omgeving van de hal, ligt primair bij het COA.

Net als in 2015 en 2016 zal ook nu een omgevingsoverleg worden geïnitieerd. In dat overleg zitten vertegenwoordigers van de omliggende wijken en bedrijven, het COA, de wijkagent, Handhaving en gemeente Leeuwarden (Sociaal en Veiligheidsdomein). Het doel van het omgevingsoverleg is om de openbare orde en veiligheid te bewaken en incidenten te voorkomen.

De bouwwerkzaamheden in verband met het stadion hebben geen invloed op de huisvesting van de noodopvang.

Financiering activiteiten en extra (veiligheids)maatregelen
Uitgangspunt van de rijksoverheid is dat de komst van een noodopvang kostenneutraal is voor de ontvangende gemeente.
Gemeenten krijgen daarom op grond van het Faciliteitenbesluit opvangcentra een vergoeding per vluchteling, plus aanvullende vergoedingen voor onderwijs, opstartkosten, etc.

Informatie voor omwonenden en bedrijven
De omwonenden en omliggende bedrijven en organisaties van het WTC Expo hebben vanochtend al een uitnodiging ontvangen voor een inloopbijeenkomst georganiseerd in het WTC hotel op 30 september tussen 20.00 en 21.30 uur. Hierbij zijn in ieder geval aanwezig het COA, de gemeente en de politie. Bij die bijeenkomst bent u van harte welkom.
In de periode dat het COA de noodopvang inricht wordt u uitgenodigd voor een rondleiding.

Op de gemeentewebsite komt een aparte pagina met informatie over de noodopvang.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaan graag met u in gesprek op 4 oktober.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris,

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*

Oldehoofsterkerkhof 2
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden
Telefoon 14058

www.leeuwarden.nl
E-mail gemeente@leeuwarden.nl

Gemeente Leeuwarden

Aan de omwonenden en omliggende bedrijven
van het WTC Expo

Onderwerp	Noodopvang COA in WTC Expo
Uw kenmerk	
Ons kenmerk	
Dienst	
Sector	
Contact	14058
Bijlagen	
Datum	28 september 2021

Geachte mevrouw, heer,

Vorige week kreeg u een brief waarin wij meldden dat het COA ons heeft gevraagd een noodopvang te mogen realiseren. Vandaag nemen wij het besluit tot medewerking aan de realisatie van de noodopvang. Dit betekent dat het COA voor maximaal 600 personen in de Friezenhal van het WTC Expo een tijdelijke noodopvang opent.
Het gaat om een periode van zes maanden vanaf 25 oktober 2021 met eventueel een verlenging van maximaal twee keer drie maanden.

Informatieve inloopbijeenkomst

Wij kunnen ons voorstellen dat u vragen of ideeën heeft. Het COA en de gemeente Leeuwarden nodigen u uit voor een informatieve inloopbijeenkomst. U bent van harte welkom om hier in gesprek te gaan met diverse organisaties, waaronder het COA, de gemeente en de politie.

Datum: donderdag 30 september 2021
Locatie: WTC, ingang hotel, Heliconweg 52 Leeuwarden
U kunt tussen 20.00 en 21.30 uur op elk moment binnenkomen.

Waarom deze noodopvang?

De huidige reguliere opvanglocaties zitten vol. Het COA zoekt daarom naar extra capaciteit. De realisatie en het beheer van de noodopvang worden volledig uitgevoerd en betaald door het COA.

Informatie en contact
Samen met het COA en alle andere betrokkenen willen we ervoor zorgen dat de noodopvang goed verloopt. Mocht u nu of wanneer de noodopvang is geopend willen overleggen of een melding hebben, dan kunt u contact opnemen met de gemeente Leeuwarden via telefoonnummer 14058.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
namens dezen,

Sybrand Buma,
Burgemeester van Leeuwarden

Eelke de Jong,
Gemeentesecretaris

Geachte leden van de gemeenteraad,

Vorige week kreeg u een brief waarin wij meldden dat het COA ons heeft gevraagd een noodopvang te mogen realiseren. Vandaag hebben wij het besluit tot medewerking aan de realisatie van de noodopvang genomen. Dit betekent dat het COA voor maximaal 600 personen in de Friezenhal van het WTC Expo een tijdelijke noodopvang opent.
Het gaat om een periode van zes maanden vanaf 25 oktober 2021 met eventueel een verlenging van maximaal twee keer drie maanden.

Informatieve inloopbijeenkomst

De omwonenden en omliggende bedrijven en organisaties van het WTC Expo zijn uitgenodigd voor een inloopbijeenkomst georganiseerd in het WTC hotel op 30 september tussen 20.00 en 21.30 uur. Bij die bijeenkomst bent u uiteraard ook van harte welkom.

U kunt in gesprek gaan met diverse organisaties, waaronder het COA, de gemeente en de politie.

Datum: donderdag 30 september 2021
Locatie: WTC, ingang hotel, Heliconweg 52 Leeuwarden
U kunt tussen 20.00 en 21.30 uur op elk moment binnenkomen.

Waarom deze noodopvang?

De huidige reguliere opvanglocaties zitten vol. Het COA zoekt daarom naar extra capaciteit. De realisatie en het beheer van de noodopvang worden volledig uitgevoerd en betaald door het COA.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
namens dezen,

Sybrand Buma,
Burgemeester van Leeuwarden

Gemeente Leeuwarden

Besluitenlijst Besluitvorming (raad)

Datum	04-10-2021
Tijd	20:00 - 22:30
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Sybrand Buma
Aanwezigen	Bauke Aalbers, Anneke Adema, Mirka Antolovic, Pim Astro, Jannie Atsma, Ans van den Berg van den, Andries Bergsma, Harry Bevers, Sietze Bouma, Irene van Breemen van-Schneider, Sytse Brouwer, Julie Bruijnincx, Eline de de Koning, Sander Douma, Otto van der Galiën van der, Caroline de Groot de, David Hoekstra, Lutz Jacobi, Gijs Jacobse, Tonko Jansen, Cem Kaya, Johan Magré, Aaltsje Meinderts, Femke Molenaar, Carlijn Niesink, Anne Nugteren, Frederik Roelof Rijpma, Lydia van Santen van, Petra van der Sloot van der, Evert Stellingwerf, Jan-Willem Tuininga, Lyda Veldstra, Marcel Visser, Dirk Visser, Petra Vlutters en Ursula de Voogd de
Afwezigen	Mohammed Benmhammed, Sikko Klaver en Fokelien Meulen van der-Diever

1 Opening en vaststelling agenda

Raadslid Astro stelt voor om agendapunt 8.1 Bestemmingsplan Leeuwarden Arken en woonschepen af te voeren van de agenda omdat er nieuwe informatie is ontvangen. Een meerderheid van de raad ondersteunt dit voorstel.
De aldus gewijzigde agenda wordt vastgesteld.

2 Afscheid wethouder Douwstra

De heer Friso Douwstra neemt afscheid als wethouder omdat hij als gedeputeerde van de provincie Fryslân is geïnstalleerd.
Achtereenvolgens wordt hij toegesproken door de nestor van de raad Gijs Jacobse, de fractievoorzitter van de CDA fractie Sytse Brouwer en burgemeester Buma. Tot slot spreekt Friso Douwstra zelf de raad toe.

3 Benoeming wethouder

Ten gevolge van het vertrek van Friso Douwstra is een benoeming van een nieuwe wethouder aan de orde.De fractievoorzitter van het CDA Sytse Brouwer draagt Abel Reitsma voor als wethouder. Abel Reitsma accepteert de kandidatuur en presenteer zichzelf.

O.g.v. art. 12 RvO is er een commissie Benoembaarheid bestaande uit de raadsleden van der Sloot(voorzitter), Veldstra en Rijpma. De commissie bij monde van de voorzitter meldt dat het onderzoek naar benoembaarheid, zoals vermeld in art. 12 RvO is uitgevoerd. Conclusie is dat de kandidaat wethouder Reitsma benoembaar is. Omdat het een benoeming van een persoon betreft is een geheime stemming aan de orde. De stembriefjes worden ingenomen en geteld. De uitslag wordt gemeld door de voorzitter van de stemcommissie raadslid van der Sloot. Er zijn 36 briefjes ingeleverd, 34 stemmen voor Abel Reitsma, 1 stem blanco, 1 stem ongeldig.
Hierna legt hij de eed in het Nederlands af.

Besluit:
De raad besluit A.P.W. (Abel) Reitsma met ingang van 04 oktober 2021 te benoemen tot wethouder gemeente Leeuwarden.
De tijdsbestedingsnorm vast te stellen op 1.0 fte.

4 Installatie raadslid CDA (opvolger van Abel Reitsma)

Commissie geloofsbrieven heeft het onderzoek uitgevoerd zoals bedoeld in art. 9 RvO. Voorzitter raadslid van der Sloot meldt dat de stukken in orde zijn en mw. Ans van den Berg toegelaten kan worden als raadslid. Hierna legt Ans van den Berg de eed in het Nederlands af.

5 Installatie fractieassistent Lijst058

Commissie geloofsbrieven heeft het onderzoek uitgevoerd zoals bedoeld in art. 11 RvO. Voorzitter raadslid van der Sloot meldt dat de stukken in orde zijn en dhr. Otto van der Galiën toegelaten kan worden als fractieassistent. Hierna legt hij de belofte in het Nederlands af.

6 Vaststellen besluitenlijst 13 september 2021

Besluitenlijst wordt conform vastgesteld.

7 Hamerstukken:

7.1 Vierde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021

Besluit:

1. De gemeenteraad besluit het vierde verzamelvoorstel begrotingswijzigingen 2021 vast te stellen.

7.2 Onttrekking aan de openbaarheid gedeelte parkeerstrook en het trottoir Hoofdstraat 51 te Warten

Besluit:

De gemeenteraad besluit het gedeelte van de parkeerstrook en het trottoir kadastraal behorende bij perceel Hoofdstraat 51 te Warten aan de openbaarheid te onttrekken;

7.3 Voordracht benoeming drie bestuursleden Stichting Cultureel Centrum De Harmonie

Besluit:

De gemeenteraad besluit om als als bestuurslid van de stichting Cultureel Centrum De Harmonie te benoemen:
- mevrouw W. Zuidema- Haans uit Leeuwarden,
- mevrouw D. Kasova uit Groningen
- mevrouw M. Vegt uit Groningen

7.4 Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) voor de bouw van 15 recreatieappartementen Leons 11 Leons

Besluit:

De gemeenteraad besluit om de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van 15 recreatieappartementen op het adres Leons 11 te Leons vast te stellen;

7.5 Verklaring van geen bedenkingen (vvgb) voor de bouw van twee pluimveestallen Harnsterdyk 7 Stiens

Besluit:

De gemeenteraad besluit om de verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht voor de bouw van twee pluimveestallen op het adres Harnsterdyk 7 te Stiens vast te stellen;

stemverklaringen

De fractie PvdD wil geacht worden tegen gestemd te hebben, de fractie is principieel tegen intensieve veehouderij en het daarmee samenhangend risico op zoönosen.

De fractie van GLL wil geacht worden tegen gestemd te hebben, de fractie vindt megastallen onwenselijk mede in het licht van stikstof uitstoot en vleesconsumptie.

8 Bespreekstukken:

8.1 Bestemmingsplan Leeuwarden Arken en woonschepen

Agendapunt is van de agenda afgevoerd

8.2 Bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' en 'Welstandsrichtlijnen Grou - Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo'

In het gebied rond het Wilhelminapark in Grou is Elkien van plan om in 5 fasen vervangende nieuwbouw van in totaal 75 grondgebonden woningen en 40 appartementen te realiseren. De plannen voor deze herstructurering zijn in strijd met het geldende bestemmingsplan Grou en passen (deels) niet in de geldende welstandscriteria. Ten behoeve van de herstructurering zijn een nieuw bestemmingsplan en nieuwe welstandsrichtlijnen in procedure gebracht. Het ontwerpbestemmingsplan en de ontwerp welstandsrichtlijnen hebben zes weken ter inzage gelegen en binnen deze termijn zijn twee zienswijzen ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan.

8.2.1 Amendement wordt ingediend door raadslid Jacobse en mede ondertekend door de fracties van Cu, GLL, D66, CDA, PvdA, FN en VVD.

Amendement Bestemmingsplan Nijdjip

Besluit:

De raad besluit met algemene stemmen
1. de reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' vast te stellen;
2. het bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' met nummer NL.IMRO.0080.12006BP00-VG01 gewijzigd vast te stellen, inhoudende dat het plangebied aangepast wordt conform bijgevoegde verbeelding;
3. de 'Welstandscriteria Grou – Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo' vast te stellen en een dag na bekendmaking in werking te laten treden;
4. geen exploitatieplan vast te stellen.

Besluit:

Het geamendeerde besluit wordt met algemene stemmen door de raad vastgesteld.
1. de reactie- en antwoordnota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' vast te stellen;
2. het bestemmingsplan 'Grou - herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte e.o.' met nummer NL.IMRO.0080.12006BP00-VG01 gewijzigd vast te stellen, inhoudende dat het plangebied aangepast wordt conform bijgevoegde verbeelding;
3. de 'Welstandscriteria Grou – Herstructureren woningbouw Nijdjipstrjitte eo' vast te stellen en een dag na bekendmaking in werking te laten treden;
4. geen exploitatieplan vast te stellen.

8.3 Motie buiten de orde - keukenapparatuur de Klomp

Motie wordt ingediend door raadslid Bruijnincx en mede ondertekend door alle fracties

Besluit:

De raad besluit met algemene stemmen :
Verzoekt het college;
• Maximaal 8000 euro ter beschikking te stellen aan het netwerkcentrum Oud Oost/de Klomp
voor de aanschaf van (tweedehands) professioneel keukenapparatuur.
• Maximaal 5000 euro te reserveren voor (tweedehands) professionele

keukenapparatuur
voor soortgelijke bewoners initiatieven.
• Dit bedrag te dekken uit het ISI.
• Daar toe de begroting 2021 te wijzigen.

9 Wensen en bedenkingen:

9.1 Noodopvanglocatie vluchtelingen WTC

Alle fracties staan positief tegenover het voornemen om in te stemmen met de Noodopvang locatie.
De burgemeester doet een aantal toezeggingen.

1. Burgemeester zegt toe dat er geen medewerking verleend zal worden bij het tegelijkertijd vestigen van een Noodopvang vluchtelingen en structurele huisvesting van statushouders.
2. Voor wat betreft de periode van opvang meldt de burgemeester dat dit goed in de bestuursovereenkomst wordt geregeld, een half jaar met de mogelijkheid van 2 maal verlenging met 3 maand. Na een jaar stopt de Noodopvang.
3. Burgemeester zegt toe dat hij in gesprek gaat over het aantal vluchtelingen dat opgevangen wordt. Tegelijkertijd zegt hij dat voor het COA 250 te weinig is om de opvang goed te organiseren, 600 is wel het maximum.

10 Sluiting

Voorzitter sluit de vergadering.